༄༅། །འཕགས་རབས་དེབ་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ།

☸ སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པའི་རྣམ་ཐར། སྟོད་ཆ།

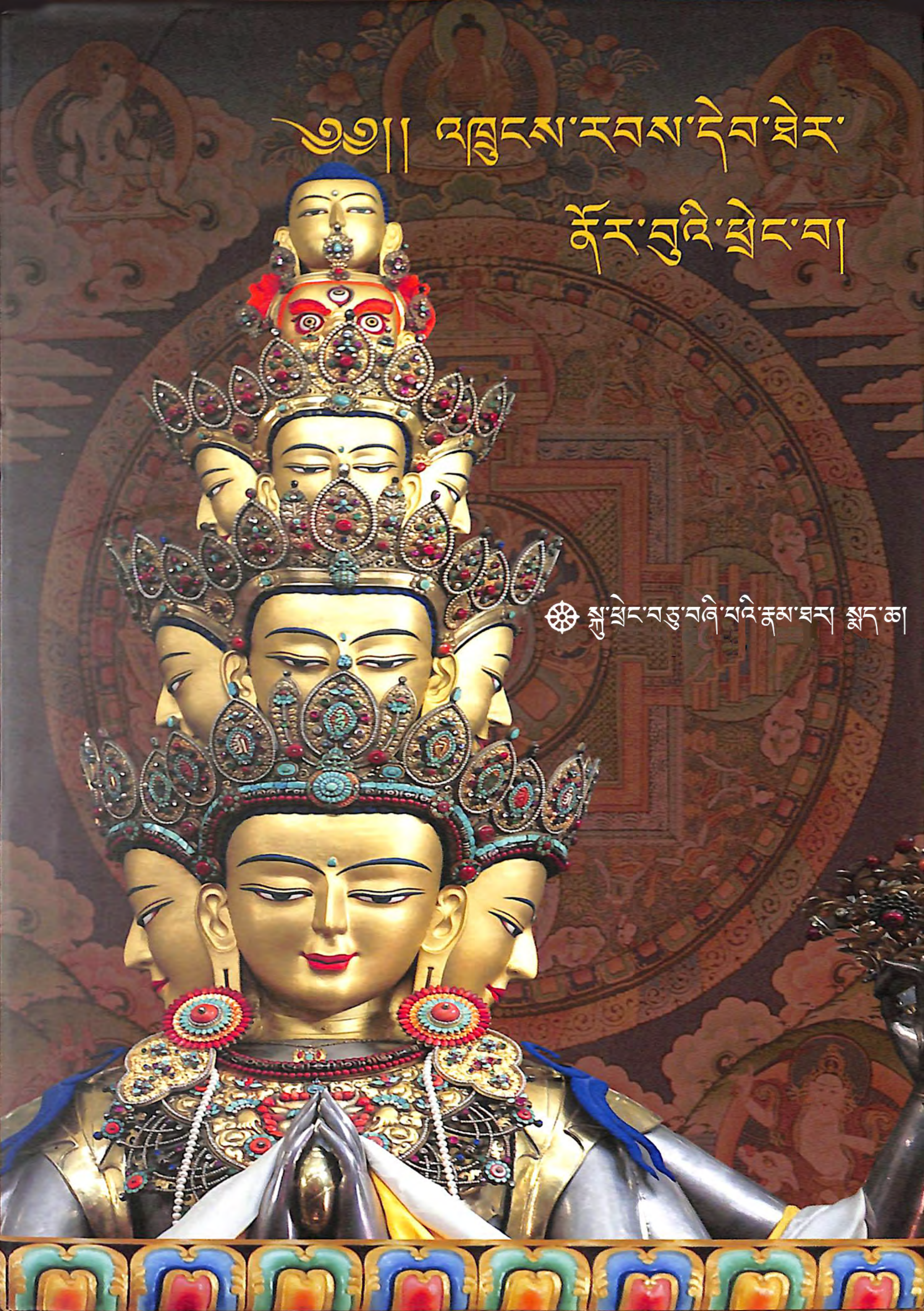

མདུན་རིས་ཀྱི་འགྲེལ།

རིག་གནས་གསར་བརྗེ་མ་བྱུང་གོང་གནས་ཚུང་གིས་རྡ་ས་ནས་ལྷ་ལྡན་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་རབ་གནས་དགོས་པའི་ལུང་ཕྱུལ། རབ་གནས་ལན་འགར་མཛད་ཅིང་མནལ་ལམ་དུ། མགོན་པོ་མཆོག་ལྷ་ལྡན་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཕེབས། རང་བྱུང་ལྷ་ལྡན་གྱིས་ཡར་ཕེབས་ཞེས་པའི་བརྡ་མཛད། སྐུའི་མགུལ་དུ་འཁྱུད་ཅིང་ཐུགས་ལ་དགྱེས་ཚོར་འཁྲུངས། རང་བྱུང་ལྷ་ལྡན་གྱིས།བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས། །ཞེས་སོགས་མགོན་པོ་མཆོག་དང་ལྷན་ཅིག་གསུངས་པར་རྨིས། དེ་ནི་ "རང་བྱུང་ལྷ་ལྡན་གྱིས་སེམས་ཤུགས་མ་ཆག་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་འདུག" ཅེས་གསུངས། ༡༩༨༨ ལོར་རྒྱ་དམར་གྱིས་རང་བྱུང་ལྷ་ལྡན་གཏོར། དེའི་དབུ་ཞལ་དུ་མ་རྡ་སར་འཁྱེར་བ་གཟུངས་སུ་ཕུལ་ཏེ་མདུན་རིས་བཅུ་གཅིག་ཞལ་ ༡༩༩༠ ལོར་བཞེངས། རབ་གནས་ ༧ གོང་ས་མཆོག་གིས་མཛད། སླད་བོད་དུ་གདན་ཞུའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་ཞལ་ཤར་གཟིགས་ཀྱིས་རྡ་སའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་བཞུགས་སུ་གསོལ། དེ་ལྟར་མདུན་རིས་ལ་བྱིན་རླབས་དང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གནད་གཉིས་ཀ་ལྡན། ཞིབ་ཏུ་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོའི་མཛད་རྣམ་དུ་གཟིགས།

༢༠༡༥_༣_༢༩

༄༅། །འཕགས་པ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་གི་རྣམ་སྤྲུལ་
རིམ་བྱོན་གྱི་འཁྲུངས་རབས་དེབ་ཐེར་ནོར་བུའི་
ཕྲེང་བ་བཞུགས་སོ། །

དེབ་ཕྲེང་བཅུ་པ།

སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པའི་རྣམ་ཐར།

སྨད་ཆ།

མདོ་སྔད་སྐུའི་གྲྭ་སྟོན་པོ་སྒྲིག་ཚོགས་ཚུང་ནས་པར་འགྲེམས་བྱས།

རྩོམ་པ་པོ། ཤེས་རབ་དར་རྒྱས།
པར་གཞི་ཇུས་འགོད་པ། ཨ་མཆོག་སྒྲིན་པ་ཡར་འཕེལ།
རྒྱབ་ཤ་ཇུས་སྟོན་པ། ཤེས་རབ་དར་རྒྱས།
རྒྱབ་ཤ་ཇུས་འགོད་པ། ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ།

༄། །འཁྲུངས་རབས་དེབ་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། པོད་བཅུ་པ།

བོད་ཕྱོགས་མདོ་སྨད་ཚོལ་ཁའི་༧སྐུའི་གྲྭ་སྟོན་གོ་སྒྲིག་ཚོགས་ཆུང་ནས་པར་འགྲེམས་བྱས།

པར་དབང་། མདོ་སྨད་དབུས་ཀྱི་ཁྲབ་རྒྱུན་ལས་ཁང་ལ་ཡོད།
ཡིག་ཐོག་ཚིག་མཚན་མེད་པར་དྲ་རྒྱ་སོགས་སུ་ཆ་ཚང་ངམ་ཚན་འགོད་སོགས་མི་རུང་།

པོད། སྟོད་ཆ།
བརྗོད་བྱ། རྒྱལ་མཆོག་བཅུ་བཞི་པ་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་གི་མཛད་རྣམ།
རྗོད་བྱེད། དཀྱུས་ཚིག་ལྷུག་མ་དང་། ལུང་ཚིག་བཅད་ལྷུག་རེས་མེད།
ཡིག་གཟུགས། Monlam Uni OuChan2
དཀྱུས་ཚིག་ཡིག་ཚད། 15
ལུང་ཚིག་ཡིག་ཚད། བྲིངས་ 13 དང་། འདྲེན་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ 14
དེབ་ཚད། 6.2 x 9.2 in.
པར་སྐྲུན། སྤྱི་ལོ་ 2015 ལོ། པར་གཞི་དང་པོ།
པར་ཐེངས། སྤྱི་ལོ་ 2015 ལོ། པར་ཐེངས་དང་པོ།
པར་གྲངས། 1500
པར་ཁང་། ཌི་ལི། Archana. www.archanapress.com
ISBN: 978-81-931323-9-5

༄༅། །བོད་ལྗོངས་མདོ་སྨད་ཆོལ་ཁའི་ ༧སྐུའི་རྒྱ་སྟོན་གོ་སྒྲིག་ཚོགས་ཆུང་།

Organising Committee for Gyaton (the 80th Birthday) Celebration of H.H. the Dalai Lama

Ref. No: ༢༠༢༥-༢༢-༣༢༣།

ཆེད་བརྗོད།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལོ་འདི་གངས་ཅན་འགྲོ་བའི་ལྷ་སྐལ་འཇིག་རྟེན་ཞི་བདེའི་དེད་དཔོན་ཆེན་པོ། ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། བོད་མིའི་བླ་ན་མེད་པའི་དབུ་ཁྲིད་༧རྒྱལ་མཆོག་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་གངས་ལྗོངས་མདོ་སྨད་རྟག་མཚེར་དུ་སྙིགས་དུས་སྐྱེ་འགྲོའི་མགོན་སྐྱབས་དམ་པར་བསམ་བཞིན་སྤྲུལ་པ་བདག་གིར་བཞེས་ཤིང་མཛད་བཟང་འཛམ་གླིང་ཀུན་ལ་བསྐྱངས་ཏེ་ལོ་ངོ་བརྒྱད་ཅུ་ཧྲིལ་པོ་འཁོར་བའི་དུས་ཚིགས་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་ཡིན། དགེ་ཚོགས་ཀྱི་དུས་བཟང་འདི་དང་བསྟུན་མགོན་པོ་མཆོག་གི་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་དང་༧སྐུ་ཚེ་ཞབས་པད་བསྐལ་བརྒྱར་བརྟན་ཅིང་༧རྒྱལ་བ་དགྱེས་པའི་མཆོད་སྤྲིན་དུ་འགྱུར་སླད། མདོ་སྨད་ཆོལ་ཁས་ཕ་ཡུལ་གྱི་ལུགས་སྲོལ་ལྟར་མགོན་པོ་མཆོག་དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུར་ཕེབས་པའི་༧སྐུའི་རྒྱ་སྟོན་གོ་སྒྲིག་ཞུས་པའི་ཁོངས་སུ་རྡིག་སྒྲོང་དགེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལས་གཙོ་བསྒྲུབས་ཐོག་བརྟན་བཞུགས་བསྟར་འབུལ་དང་། འཁྲུངས་རབས་མཛད་ཐང་གསར་བཞེངས། ༧རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་ནས་བཅུ་གསུམ་བར་གྱི་འཁྲུངས་རབས་དང་། ཕྱོས་སུ་༧རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་བོད་ཙམ་མིན་པར་འཛམ་གླིང་ཁྱོན་འདིར་བཀའ་དྲིན་བླ་ལྷག་ཏུ་ཆེ་བའི་མཛད་པ་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་ཡང་མགོན་པོ་གང་གི་དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་བར་གྱི་མཛད་རྣམ་སྙིང་བསྡུས་ཆེད་བསྒྲིགས་འགྲེམས་སྤེལ། ཆོས་བརྒྱུད་ཁག་གི་བླ་ཆེན་རྣམ་པ་ལྷན་འཛོམས་ཐོག་མགོན་པོ་མཆོག་གི་མཛད་འཕྲིན་སྐོར་གསུང་བཤད། འགྲེམས་སྟོན་དང་དགོང་ཚོགས་ཆེན་མོ། མདོ་སྨད་ནང་ཁུལ་དགྱེས་འཛོམས་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་༧སྐུའི་རྒྱ་སྟོན་གོ་སྒྲིག་ཞུས་པ་ལས། <<འཕགས་པ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་གི་རྣམ་སྤྲུལ་རིམ་བྱོན་གྱི་འཁྲུངས་རབས་དེབ་ཐེར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ>>ཞེས་པའི་དེབ་ཕྲེང་འདི་༧སྐུའི་རྒྱ་སྟོན་གྱི་སྐབས་འདིར་རྒྱ་ཆེ་ཀློག་པ་པོ་ཡོངས་ཀྱི་སྤྱན་ལམ་དུ་ཕུལ་བའི་དགེ་ཚོགས་ལ་བརྟེན་ནས་མགོན་པོ་མཆོག་༧སྐུ་ཚེ་ཞབས་པད་བསྐལ་བརྒྱར་བརྟན་ཅིང་ཐུགས་ཀྱི་བཞེད་དགོངས་མཐའ་དག་ལྷུན་གྱིས་འགྲུབ་པ་དང་། བོད་གཞིས་བྱེས་ལྷན་འཛོམས་ངོས་སྐྱེ་བ་ནས་ཚེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་གུས་ཅག་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་གསོལ་བ་ཕུར་ཚུགས་སུ་འདེབས་པ་བཅས། བོད་ལྗོངས་མདོ་སྨད་ཆོལ་ཁའི་༧སྐུའི་རྒྱ་སྟོན་གོ་སྒྲིག་ཚོགས་ཆུང་ནས། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡ གཟའ་ལྷག་པའི་ཉིན།

Kirti Getsa Building, Thardho Ling Road, Mcleod Ganj-176219, Dharamsala, Distt. Kangra (H.P.) INDIA
Web: www.dhomay.com | Email: gyaton80@gmail.com | Mobile No: 91-9459842272 / 9882307616

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་དེབ་ཕྲེའི་ཨང་།

SJRB-0216

མདོ་སྔགས་ ༧ སྐུའི་གྲྭ་སྟོན་གོ་སྒྲིག་ཚོགས་ཆུང་གི་པར་གཞི་རང་སོར་བཞག་ཡོད།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་གིས་འཕྲུལ་དེབ་ཏུ་བཟོས།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོས་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས།

༢༠༡༨ ལོའི་ཟླ་གཉིས་པར་གསར་དུ་བསྒྲིགས།

༢༠༢༠ ལོའི་ཟླ་བཅུ་པར་བསྐྱར་སྒྲིག་བྱས།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་དྲ་ཐྲང་།

www.serajeyrigzodchenmo.org

ཡིག་འབྲེལ་དྲ་ཐྲང་།

serajeyrigzodchenmo@gmail.com

དཀར་ཆག

རྩོམ་པ་པོའི་གཏམ། ༠༡
གསལ་བཤད། ༠༦

བཅུ་གསུམ་པ། ལུགས་གཉིས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་
མང་གཙོའི་སྲིད་གཞུང་གསར་འཛུགས་
སོགས་ཀྱི་རིམ་པར་ཕྱེ་བ།

ཆོས་སྲིད་ཟུང་འབྲེལ་སོགས། ༡
ཆོས་སྲིད་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་མང་གཙོའི་སྲིད་གཞུང་གསར་འཛུགས། ༡༦
གངས་ཅན་པའི་ཤེས་རིག་གི་ཉིང་བཅུད་མ་བོར་བའི་བོད་ཀྱི་སློབ་དེབ་གསར་བཟོ། ༤༡
འདབ་གཤོག་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཤེས་ཡོན་བསྡུ་གནས་བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་སློབ་གྲྭ་གསར་འཛུགས། ༤༥
བོད་སློབ་ཟུར་འཛུགས་ཀྱི་དགོས་དོན། ༧༨
ཕྱི་རྒྱལ་དང་རྒྱ་གར་གྱི་སྒེར་སློབ་དུ་བོད་ཕྲུག་ཆེད་གཏོང་། ༨༩
ཕྱི་སྐད་དང་ནང་དོན་རིག་པའི་བསྡུ་གནས་ཐུབ་བསྟན་བཤད་སྒྲུབ་གླིངགསར་འཛུགས་སོགས། ༨༨
བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྟེན་གཞི་གཞིས་ཆགས་གསར་འཛུགས། ༩༦

བཅུ་བཞི་པ། ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་སློབ་གཉེར་ལྟེ་གནས་
གསར་འཛུགས་སོགས་ཀྱི་རིམ་པར་ཕྱེ་བ།

ཆོས་ཕྱོགས་སློབ་གཉེར་གྱི་ལྟེ་གནས་གསར་འཛུགས། ༡༡༠

བཤད་སྒྲུབ་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་བསྟན་པའི་མཛད་ཁུར་བསྐྱེད་བཞེས། ……………… ༢༣༤
ཆེད་སྒྲོང་རིགས་གཅིག་ཀྲང་འཛིན། ……………… ༢༤༣
བཞུགས་སྒར་ཐེག་ཆེན་ཆོས་གླིང་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་མོ་གསར་བཞེངས། ……………… ༢༤༨
བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་སུ་གསོ་བོར་བསྒྱུར་བའི་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་མཛད་པ་ཐོར་བུ། ……………… ༢༦༣

བཅོ་ལྔ་པ། བྱུད་མེད་ཀྱི་འཁན་ནུས་དང་བརྩུན་མའི་
སློབ་གཉེར་སོགས་ལ་ཐུགས་ཁུར་བསྐྱེད་
བཞེས་ཀྱི་རིམ་པར་ཕྱེ་བ།

བུད་མེད་ཀྱི་འགན་ནུས་དང་དགེ་སློང་མའི་སྡོམ་རྒྱུན། ……………… ༣༣༥
བཙུན་མའི་གཞུང་ཆེན་སློབ་གཉེར་དང་དགེ་བཤེས་མའི་དམ་འཛུག་གསར་གཏོད། བཙུན་མའི་འཛིན་དཀྲུན་ཆོས། དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་པའི་ནང་པ། མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་ལྡན་པ། དགེ་འདུན་པའི་ཚན་རིག་ཟབ་སྦྱོང་། ཆོས་བརྒྱུད་ཁག་གི་གཞུང་ཆེན་བགྲོ་གླེང་། ……… ༣༤༠

བཅུ་དྲུག་པ། ཆོལ་གསུམ་རང་སྐྱོང་ལྟ་བྱེད་པའི་
གཉིས་སྨན་དབུ་མའི་ལམ་དང་འཚེ་མེད་
ཞི་བའི་ཐབས་ལམ་སོགས་ཀྱི་
རིམ་པར་ཕྱེ་བ།

གཞི་རྩའི་དགོངས་གཞི་དང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཐར་པ། ……………… ༣༤༡
དབུ་མའི་ལམ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་འཆར་ལམ་སྟོན། ……………… ༣༥༣

བཅུ་བདུན་པ། གསན་བསམ་ཉམས་བཞེས་སོགས་
ཀྱི་རིམ་པར་ཕྱེ་བ།

ཡོངས་འཛིན་རྣམ་པའི་མདུན་ནས་གཞུང་ཆེན་གསན་བཞེས། ……………… ༣༧༣
རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་སྤྱི་ཕྱིར་གསན་བསམ་ཉམས་བཞེས་དང་ཐུགས་སྒོང་སློང་དུ་བཞོལ་བའི་

ཚུལ་སོགས། ………… ༣༡༩
ཐུགས་གཙིགས་ཆེས་ཆེར་མཛད་པའི་གནས་དུ་མ། ………… ༣༥༡
ཡོངས་འཛིན་དམ་པའི་བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་དྲན་ཏེ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་ལ་བསྔགས་པ་མདོ་ཙམ། ………… ༣༥༧
ནང་ཆོས་ངོ་སྤྲོད་དང་གཞུང་བཤད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་མཛད་པ། ………… ༣༦༩
ལོག་རྟོག་ཐེར་འདོན་དང་ལེགས་བཅོས། ………… ༣༧༦
དཀར་སྐྱོང་དང་མི་འཇིགས་སྐྱོབ་གི་སྦྱིན་པ། ………… ༣༨༨

བཅོ་བརྒྱད་པ། རྒྱལ་བ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འབྲེལ་བ་སོགས་ཀྱི་རིམ་པར་ཕྱེ་བ།

རྒྱལ་བ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངོ་མ། ………… ༤༠༠
ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་པའི་གཤེགས་རྗེན་དང་ཡང་སྤྲུལ་ངོས་འཛིན། ………… ༤༡༣

བཅུ་དགུ་པ། ཐུགས་དམ་འཕྲིན་ལས་གནད་བསྐུལ་དང་བོད་མི་སྤྱི་ཚོགས་སོགས་ཀྱི་རིམ་པར་ཕྱེ་བ།

མཆོག་གསུམ་ཆོས་སྲུང་གི་གསོལ་འདེབས་འཕྲིན་བསྐུལ་ལྷུགས་རྩོམ། ………… ༤༣༨
བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཟུར་དུ་མ། ………… ༤༤༠
དོལ་རྒྱལ་དང་འབྲེལ་བའི་ལེགས་ཉེས་བླང་དོར་གྱི་ལམ་སྟོན། ………… ༤༨༣

ཉི་ཤུ་པ། བྱམས་བརྩེ་དང་རྗེས་འཛིན་གྱི་རིམ་པར་ཕྱེ་བ།

ཁོང་ས་ཏྭ་ལའི་བླ་མའི་བྱམས་བརྩེ་དང་རྒྱ་བློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་བཟའ་ཟླ་གཉིས། ………… ༥༣༨
གཡུང་དྲུང་བོན་དང་རྒྱལ་བ་ཇོ་ནང་པར་གཟིགས་སྐྱོང་། ………… ༥༥༣

ཉེར་གཅིག་པ། འཛམ་གླིང་བྱམས་བརྩེས་སྐྱོང་བའི་
མཛད་བཟང་གི་རིམ་པར་ཕྱེ་བ།

གངས་ཅན་མགོན་པོ། ༥༦༧
འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ། ༥༧༧
འཛམ་གླིང་ཁྱོན་ལ་སྤྱི་སེམས་སྤེལ་བའི་མཛད་བཟང་། ༥༢༥
ཐུགས་བསྐྱེད་ཆེན་པོ་གསུམ། ༥༨༦
གཟེངས་རྟགས་དང་དམིགས་བསལ་ཆེ་བསྟོད་ཕྱག་འཁྱེར། ༦༡༩

ཉེར་གཉིས་པ། རྒྱལ་མཆོག་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་
མཆོག་གི་མཛད་ཆེན་བཞིའི་
རིམ་པར་ཕྱེ་བ།

འཇིག་རྟེན་ཀུན་ཏུ་ཞི་བདེ་སྤེལ་བའི་མཛད་ཆེན། ༦༡༢
ཆོས་ལུགས་ཐམས་ཅད་གསོ་བར་མཛད་པའི་མཛད་ཆེན། ༦༣༣
ནང་པའི་གཞུང་ལུགས་དང་ཚན་རིག་ཟུང་འབྲེལ་གནང་བའི་མཛད་ཆེན། ༦༣༩
ཚོལ་གསུམ་བོད་མིའི་ནུས་པ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིལ་བའི་མཛད་ཆེན། ༦༩༦

ཉེར་གསུམ་པ། དགུང་གྲངས་བརྒྱ་དང་བཅུ་གསུམ་
བར་དུ་བཞུགས་པའི་མནལ་ལྟས་ལུང་
བསྟན་དང་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་
རིམ་པར་ཕྱེ་བ།

མགོན་པོ་མཆོག་གི་མནལ་ལྟས་དང་རྗེ་གྲུབ་ཆེན་གྱི་ལུང་བསྟན་སོགས། ༦༥༥
བརྟན་བཞུགས་གསོལ་འདེབས་བསྐལ་བཟང་ཉི་གཞོན་བསུ་བའི་ཕོ་ཉ། ༦༥༢

བྱུར་རྒྱན། འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་སོགས་ཀྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་དང་དགོངས་གཞིའི་རིམ་པར་ཕྱེ་བ།

འཕགས་མཆོག་སྤྱན་རས་གཟིགས་ནས་རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པའི་བར་གྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་དང་དགོངས་གཞི། ༦༦༣
རྒྱལ་བ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་གི་དགོངས་གཞི་སོགས། ༦༩༠
རྒྱལ་མཆོག་བདུན་པ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་གཞི། ༧༠༩
རྒྱལ་མཆོག་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོའི་དགོངས་གཞི། ༧༡༣
རྒྱལ་མཆོག་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོའི་མཛད་རྣམ་གྱི་འཛིན་ཞིང་གི་ཉིན་ཐོད་ཀྱི་ལུང་ཁུངས་དཔྱད་གཞིའི་ཡིག་རིགས། ༧༢༣
ཐུགས་རྗེ་ཞིགས་གསོལ། ༧༣༥

རྩོམ་པ་པོའི་གཏམ།

---བཙལ་བ་འབད་ཀྱང་མི་རྙེད་པ་ལས་དབང་དང་། མ་བཙལ་བ་ལག་ཏུ་འོངས་པ་ལས་བསོད་དུ་སེམས།

དེ་ཡང་སྤྱི་ལོ་ 2014 ཟླ་བ་ 4 པའི་ནང་། བོད་ལྗོངས་མདོ་སྨད་ཚོལ་ཁའི་༸སྐུའི་གྲྭ་སྟོན་གོ་སྒྲིག་ཚོགས་ཆུང་གིས་བསྐུལ་བ་ལྟར་ཐོག་མར་ཁས་ལེན་ཞུས་པ་ནི། རྒྱལ་དབང་གོང་མ་དག་གི་མཛད་རྣམ་ཀྱི་པར་སྐྲུན་ལ་ཞུས་དག་ཐེངས་གཅིག་གཏོང་རྒྱུ་དེ་ཡིན། འོན་ཀྱང་། དངོས་གཞི་གསལ་བཤད་སྐབས། གོ་སྒྲིག་ཚོགས་གཙོས། ༸གོང་ས་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོའི་མཛད་རྣམ་གསར་འབྲི་ཡང་བྱ་དགོས་ཞེས་གསུངས། ལས་ཀ་གཞན་ཞིག་བྱེད་བཞིན་པར་བརྟེན་སེམས་ངལ་ཆེ་ཙམ་བྱུང་། བསམ་གཞིག་དང་གྲོས་མོལ་རིམ་པར་བྱས་མཐར་རྣམ་ཐར་གསར་འབྲིའི་ཁུར་ཙམ་ཞིག་དང་ལེན་ཞུས།

འབྲི་དགོས་ན་ཤེས་དགོས། ཤེས་དགོས་ན་འཚོལ་དགོས། དེ་ལ་ཉམས་ཞིབ་ཟེར། རྙེད་པ་ཐམས་ཅད་འབྲི་མི་རུང་ཡང་། གང་བྲིས་པའི་རྒྱབ་མདུན་གཉིས་ཀ་རྟོགས་དགོས་པ་ཉམས་ཞིབ་པའི་རྩ་དོན་རེད། ༸གོང་ས་མཆོག་གི་བགྲང་བྱ་བརྒྱད་ཅུའི་རིང་གི་མཛད་པ་ནི། མི་རང་ག་བ་ཞིག་གི་མི་ཚེའི་ལོ་རྒྱུས་དང་གཏན་ནས་མི་མཚུངས། སྤྱི་ཁོག་ཙམ་ལོན་དགོས་ནའང་། སྐུ་འཁྲུངས་ལྟག་མཆེར་གྱི་ཞིང་པའི་ཁྱིམ་ཚང་ཞིག་གི་སྨྱོ་རྩ་ནས་ཕོ་བྲང་པོ་ཏ་ལའི་བར་དང་། ནོར་བུ་གླིང་ག་ནས་རྒྱ་ནག་པེ་ཅིན། རྒྱ་གར་རྡ་ས་ནས་ཨ་རིའི་ཕོ་བྲང་དཀར་པོ་སོགས་ཀྱི་བར་དུ་འཛིན་པའི་བཞུད་ལམ་རིང་མོ་དེ་འདེད་དགོས་ལ། དམའ་སྦྱང་པོ་ནས་མཐོ་སྤྲོད་འཛིན་གྱི་བར་དང་། དགོན་པ་ནས་ཚན་རིག་གི་སྡེ་སོགས་ཀྱི་བར་དུའང་སྦྱུལ་ཞིབ་ལན་གཅིག་མི་བྱེད་ཀ་མེད་ཡིན། མདོར་ན།

ཞོགས་པའི་ཆུ་ཚོད་གསུམ་དང་ཕྱེད་ཀ་ནས་དགོང་མོའི་ཆུ་ཚོད་བརྒྱད་པའི་བར་གྱི་ཕེབས་བཞུགས་ཀྱི་རྗེས་ཤུལ་འཚོལ་དགོས་པ་དེ་རེད། དེ་ལྟར་ན། ལས་སླ་མོ་ཞིག་ག་ལ་ཡིན། མི་ཕལ་མོ་ཆེར་འབྲི་རྒྱུའི་ལོ་རྒྱུས་དཀོན་ཡང་། མགོན་པོ་མཆོག་ལ་བྲིས་མི་ཚར་བའི་མཛད་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་པ་ནི་འདིའི་དཀའ་ས་ངོ་མ་དེ་ཡིན། བདུན་རེའི་མཛད་པ་ཡང་གཞན་གྱི་ཚེ་གཅིག་གི་བྱ་བ་ལྟ་བུར་སྣང་བ་ཀུན་གསལ་ཡིན།

དེ་ལྟར་སེམས་ཀྱི་ཁུར་བོ་ཧ་ལྟི་དང་། གཉིད་ཀྱི་དུས་ཡུན་ཧ་ཐུང་། དབུགས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་ཧ་དྲག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྐབས། གང་འབྲི་རྒྱུ་དང་ཇི་ལྟར་འབྲི་རྒྱུ་དེ་གནད་འགག་ཏུ་གྱུར། མང་ཕྱོགས་ཀྱི་བློ་ངོར་ན་སྲིད་དོན་གཙོ། འགའ་ཞིག་གིས་ཆོས་ཕྱོགས་གནད་ཆེ་ཟེར། མགོན་པོ་མཆོག་གིས། " ཉིན་རེའི་དུས་ཚོད་མང་ཤོས་ཆོས་ཕྱོགས་སུ་གཏོང་གིན་ཡོད།" ཅེས་དང་། "གང་བྱས་ཆོས་དང་། ཅི་བྱས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལས་གཞན་མེད།" ཅེས་སྟར་ནས་བཀའ་སྩལ། ཡང་། མང་མང་སྲོལ་རྒྱུན་གྱི་འབྲི་སྲོལ་ལ་མཉེས། གཞན་རྣམས་དེང་རབས་ལ་དགའ། སྐོར་ཞིག་གིས་གནའ་དེང་ཟུང་འབྲེལ་ཟེར། ད་དུང་ཉམས་ཞིབ་བྱེད་དམ་བཤུ་འབྲི་བྱེད། རང་ཚིག་གིས་འབྲིའམ་གཞན་ཚིག་གཡོར། འཕྲོས་དོན་མེད་ན་ཚ་མི་ཚང་། མང་ན་རྣམ་ཐར་དུ་མི་འགྱུར། གཞན་ཡང་། ལུང་ཚིག་སོར་འཇོག་དང་བསྒྱུར་འབྲི་སོགས་ཐག་གཅོད་དགོས་པའི་གནད་དོན་ཤིན་ཏུ་མང་། དེ་ལྟར་དྲི་བ་མང་པོ་ཉིན་ནས་མཚན་བསྟུད་དེ་བྲང་གཞུང་དུ་བརྩེགས། དུས་ཚོད་ནི་ཉིན་ཟད་ཞག་ཟད་དུ་གྱུར། སེམས་པ་དེ་བས་འཚབས།

ཚིག་སྒྲིར་ལ། ཐད་དང་ཚིག་གྲོགས་བསྡུས་ཏེ་ཚིག་སྡུ་བསྒྱུངས་པ་དང་མ་བསྡུས་པར་ཅུང་ཟད་བསྣར་བའི་ལུགས་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ནི་ཤོག་མཐུག་ཅིང་སྣམ་ཆེ་ལ་དོན་མི་གསལ། ཕྱི་མ་ནི་ཁ་གསལ་ཞིང་སྣམ་ཚུགས་ཆུང་། གཉིས་ཀར་ཡང་རང་རང་གི་གཤིས་ལུགས་དང་ཁྱད་ཆོས་རེ་ཡོད། རྣམ་ཐར་ལ། གློག་མཁན་ལ་བྲོ་བ་སྐྱེར་བ་གཙིགས་སུ་འཛིན་པ་དང་བྱུང་བ་ཉིད་འབྲི་བའི་ལུགས་གཉིས་ཏེ། དང་པོ་ནི་ཕྱི་ལུགས་དང་གཉིས་པ་བོད་ལུགས་ཡིན། གློག་མཁན་ཕལ་མོ་ཆེ་དང་པོར་དགའ། ཡི་གེའི་དག་ཆ་ཙམ་ལ་ཡང་། སྲིད་ཇུས་དང་སྲིད་བྱུས། མི་དམངས་དང་མི་མང་།

རང་བྱོན་དང་རང་བྱུང་། སྤྲི་ལོ་ དང་ཕྱི་ལོ། མགོ་ཁྲིད་དང་འགོ་ཁྲིད། རྩད་གཅོད་དང་རྩད་དཔྱོད། གསུང་འབྱོན་མ་དང་གསུང་བྱོན་མ། ཐུ་གུ་དང་བུ་གུ། ས་ཚུགས་པ་དང་ས་ཚུགས་པ། ཕྱིང་སྒྲིག་པ་དང་བང་སྒྲིག་པ། འདང་བ་དང་ལྡིང་བ་སོགས་རྩོམ་པ་པོས་ཐག་གཅོད་དགོས་པའི་གནད་དོན་མང་། ད་དུང་བྱུར་གྱི་སྣ་འདྲེན་ཆེན་པོར་བཞེངས་པའི་ཡི་གེ་དུ་མ་ཡོད། དོན་བོར་ཧེ་འདུ་ཤེས་དང་ལྷ་བར་རྩོད་པ་དེ་བས་མང་ལ། ག་མཐའ་སོགས་སུ་ཤད་འཇོག་མིན་དེ་ཡང་གནད་དོན་གཅིག་ཡིན།

མགོན་པོ་མཆོག་གིས་སྤྱི་ལོ་ 1977 ལོར། “སྦྱོན་རྗེས་ཚིགས་བཅད་མང་པོ་དང་། བར་སྐབས་ཚིགས་བཅད་ཁག །འཆར་ཅན་མཛལ་ཁ་མཛད་སྒོའི་རིགས་བཅས་དོན་གལ་ཆུང་ཞིང་། ཡིག་ཚོགས་ཆེ་བའི་གཞི་རྣམས་མ་བཀོད་པར། སློབ་གཉེར་ཇི་གནང་སོགས་སྙིང་དོན་ཙམ་བསྡུས་དཀྱུས་གཅིག་ཏུ་དཔར་བསྐྲུན་བྱས་ན་འཐུས།” ཞེས་རྒྱལ་དབང་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་བསྐྲུར་དཔར་གྱི་ལམ་སྟོན་དུ་གསུངས། ན་ཉིང་། “ང་ཚོས་རྟག་ཏུ་བླ་མའི་རྣམ་ཐར་ཞེས་ཏ་ཅང་རྗིག་པོ་འདྲ་ཞིག་ཤོད་ཀྱང་། [སྤྲི་ཚོགས་དང་འབྲེལ་བའི་མཛད་པ་ཐུན་མོང་བ་]འདི་ཚོའི་གྲས་ནི་སྙན་པོ་འདྲ་ཞིག་ཀྱང་འདུག་ལ། མི་དེའི་གཤིས་ཀ་ཡང་དེའི་སྟེང་ནས་ཤེས་ཐུབ།” ཅེས་བཀའ་སྩལ། གང་ལྟར། དར་སོ་དེ་ཙམ་མེད་པའི་འབྲི་སྲོལ་ཞིག་དང་ལེན་བྱེད་དགོས་བྱུང་། ད་ལྟ་དང་མ་འོངས་པ་གཉིས་ཀར་བསམས་ན། དགོངས་གཞི་གསལ་སྟོན་བྱ་རྒྱུ་དེ་གལ་གནད་དུ་མཐོང་། དེ་ལྟ་ན། ལུང་འདྲེན་མང་དུ་མི་བྱེད་ཐབས་མེད་ཡིན།

དངོས་གཞིར་བབས་པ་ན། མཛད་པ་དང་དགོངས་གཞི་རེར་ཡང་མགོན་པོ་མཆོག་གི་བཀའ་གསུང་ངོ་མ་རེ་ཨེ་རྐྱེད་ཀྱི་ཐབས་མང་དུ་བསྐྱེན། སྐུ་འཁོར་རྣམས་ཀྱི་གསུང་རྣམས་ཁུངས་སུ་བྱས། མི་རབས་ཕྱི་མས་རང་ཚིག་གིས་བྲིས་པ་དག་ཡལ་བར་དོར། དུས་ཡུན་གྱི་དབང་གིས་ཚིག་སྒྲིར་དང་གོ་རིམ་གལ་ཆུང་དུ་བཞག །འདས་དོན་ཚོར་བས་འབྲི་བ་རིགས་པ་དང་མི་མཐུན། རང་གི་བསམ་ཚོད་ཙམ་ལ་རང་ཡང་ཡིད་ཆེས་དཀའ་བས། ཚིགས་ཆེ་ཡང་ལུང་ཚིག་གིས་འབྲི་བ་ཉིད་གཅེས་གཅེས་སུ་བཟུང་། གསུང་ཚིག་གང་མང་ཞིག་གཞིས་བཞུགས་ཚོས་བཀླགས་ན་

གཟི་བརྗིད་དང་བྱིན་རླབས་གཉིས་ཀ་སྡོང་ཐུབ་ལ། འབྱུང་འགྱུར་གྱི་ལམ་བུ་རྟེན་པར་ཡང་ཕན་རླབས་ཆེ་བར་མཐོང་། བཀའ་གསུང་ཇི་བཞིན་སྒྲུབ་པའི་གཞིས་མིའི་དྲང་ཚུགས་དང་སྙིང་སྟོབས་ནི་རི་རབ་བཞིན་བརྟན།

སྐུའི་གྲུ་སྟོན་པོ་སྤྲིག་ཚོགས་ཆུང་དང་། སྤྱི་ན་བདག་གཏོང་ཕོད་ཅན་ནས་བཀོད་སྤྲིག་དང་མཐུན་རྐྱེན་གནང་། པོ་སྤྲིག་ཚོགས་ཆུང་གི་ཚོགས་གཙོ་ལྷག་འཛིན་ཅན་སྤྱི་འཐུས་སྣན་པ་མཁྱེན་རབ་རྒྱ་མཚོ་དང་དྲུང་ཆེ་བསྟན་པའི་དངོས་གྲུབ་གཉིས་ནས་མགོ་མཇུག་བར་གསུམ་དུ་གང་ཅིའི་རམ་འདེགས་ངལ་མེད་དུ་གནང་། མཁྱེན་ལྷག་འཛིན་གསུམ་གྱིས་མངོན་པར་མཐོ་བ་བཀའ་ཟུར་ཐུབ་བསྟན་ལུང་རིགས་མཆོག་གིས་ཐོག་མའི་དུས་ནས་དགོངས་འཆར་ལྷུག་པོ་དང་། གཞུང་ལས་ཀྱི་བྲེལ་ཁོམ་བར་ནས་གནད་དོན་དུ་མར་བསྐུར་ཞིབ་གནང་བ་བཀའ་དྲིན་གྱི་ཕུང་པོར་ལྟོ། མཁྱེན་དཔྱོད་དང་སྦྱོང་གོམས་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པ་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་སློན་པ་ཚེ་རིང་དང་སྐུ་སྒེར་དྲུང་ཆེ་ཆེ་རྒྱམ་སོགས་གནད་ཡོད་དུ་མས་དགོངས་འཆར་ཟབ་མོ་སྩི་ན། ངེས་དོན་གྱི་མཁས་པ་སྦྱོང་ཅན་ཨ་ལགས་དཔྱི་ས་དྲུང་ཆེན་སྤྲུལ་སྐུ་དང་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་བློ་བཟང་མཁས་མཆོག་གཉིས་ཀྱིས་དོན་གནད་གསན་ཞིབ་དང་། འཕྲུལ་རིག་ཆེད་མཁས་དགེ་བཤེས་བློ་བཟང་སློན་ལམ་སོགས་ཀྱིས་དུས་བསྟུན་གྱིས་རམ་འདེགས་གནང་བ་མཐུན་པའི་རྐྱེན་དུ་ཆེ།

གངས་སྐྱིད་བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་དང་ཀིརྟིའི་བྲིས་པ་གྲྭ་ཚང་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱུ་ཆ་ཕངས་མེད་དུ་གཡར་པོ་མཛད། ཕྱི་དྲིལ་ལས་ཁུངས་དང་། སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཁང་། བཀའ་ཤག་ཡིག་ཚགས་སོགས་སྤྱི་སྒེར་ལྷག་བསམ་ཅན་དག་ནས་ཀྱང་དཔྱད་གཞི་ཡིག་རིགས་དང་སྒྲ་བརྙན་སོགས་མཁོ་འདོན་གནང་། ནོར་གླིང་ངེས་སྟོན་པས་མཛད་རྣམ་རྒྱ་ཆེན་སྙིང་རྗེའི་རོལ་མཚོར་གསལ་བའི་མགོན་པོ་མཆོག་གི་བཀའ་གསུང་ལུང་འདྲེན་ཆོག་པའི་ཡིག་ཐོག་ཚིག་མཚན་དང་རིགས་རམ་གང་མཁོ་སྒྲུབ་ངེས་ཞེས་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་། འབྲོང་དར་རྒྱས་ཀྱིས་མཛད་རྣམ་རྒྱ་ཆེན་སྙིང་རྗེའི་རོལ་མཚོ་དེབ་ཕྲེང་དགུ་ཅན་གཡར། ལྷག་བསམ་དང་རྣམ་དཔྱོད་མཆོག་ཏུ་ཡངས་པ་ཚོང་ཏྲ་སེང་གེ་དང་བློ་བཟང་རབ་རྒྱས་གཉིས་ཀྱིས་གློག་པའི་རམ་བུ་བཏེགས། སྐུའི་གྲུ་སྟོན་པོ་སྤྲིག་ཚོགས་

ཚུང་གིས་གཞོན་སྐྱེས་དུ་མར་ལས་གླ་གནང་སྟེ་རྒྱུ་ཆ་མཁོ་སྒྲུབ་བྱས། བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་ལ་དད་གུས་ཟབ་པ་ཡེ་ཤེས་སྒྲོལ་དཀར་(Mariateresa Bianca)གྱིས་བོད་དབྱིན་གྱི་དཔེ་དེབ་དང་དྲ་རྒྱ་མང་དུ་བསླུགས། ལུང་ཚིག་བཅལ། དཔེ་མཛོད་ཁང་སོགས་སུ་རྒྱུ་ཆ་འཚོལ་བར་བསྐྱོད། ཡིག་ཆ་བསྒྱུར་གློག་དང་འཚོལ་ཞིབ་འཕར་མ་སོགས་ཉིན་དང་པོ་ནས་མཐའ་མའི་བར་དུ་ལས་དོན་སྣ་ཚོགས་བསྒྲུབས། དེ་ལྟར་སྤྱི་སྒེར་གཉིས་ཀྱི་རོགས་རམ་འོག་ད་གཟོད་མདོ་རྣམ་《གྲུ་འཛིན་ཞིང་གི་ཉིན་བྱེད་》ཅེས་པ་པོད་གཉིས་ཅན་འདི་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་སྐལ་བ་བཟང་།

མཐར། མཚན་དངོས་སུ་སྨོས་པ་དང་མ་སྨོས་པ་ཡོངས་ལ། མདོ་རྣམ་གསར་རྩོམ་པའི་ངོས་ནས་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཞེས་བཅོས་མིན་གྱིས་ཞུ་ཞིང་། འདི་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་མགོན་པོ་མཆོག་སྐུ་ཚེ་བརྟན་ཅིང་བཞེད་དོན་འགྲུབ་པ། གཞིས་བྱེས་ལྷན་འཛོམས་ཡོང་བ་བཅས་ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་དང་། འབྲེལ་ཐོགས་ཀུན་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ནས་ཚེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་ལྷ་གཅིག་ཕྱག་ན་པདྨོ་དང་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་འབྲལ་བའི་རྒྱུར་བསྔོའོ། །

---ཚིགས་མེད་ན་འབྲས་བུ་མེད་ཅིང་། དཀའ་བའི་ལས་ལ་རིན་ཐང་ལྡན་པར་མཐོང་།

ཤེས་རབ་དར་རྒྱས་ཀྱིས།

སྤྱི་ལོ་ 2015 ཟླ་བ་ 4 ཚེས་ 27 ཉིན་གྱི་སྲོ་དྲོར་བྲིས།

གསལ་བཤད།

དུས་ཡུན་གྱི་ཆ་ནས། ཐོག་མར་ཟླ་བ་ལྔ་དང་ཕྱེད་ཀའི་རིང་། ལས་ཞོར་དགོང་ཞོགས་གཉིས་སུ་ངལ་བ་བསྐྱེན་ཅིང་། དེའི་རྗེས་ཀྱི་ཟླ་ངོ་དྲུག་ལྷག་རིང་འབད་པས་འབྲི་ཁྲོལ་གྲུབ་ཀྱང་། འབྲི་ཡུན་ངོ་མ་ཟླ་བ་ ཧྲིལ་པོ་བརྒྱད་ཡས་མས་ཙམ་ལས་མ་བྱུང་སྐབས་དུས་ཚོད་ཀྱིས་མ་ལྡོགས་པ་དང་། ཆ་རྐྱེན་གྱི་ངོས་ནས། རང་ཉིད་ལ་འབྲི་ཐེངས་གཅིག་གིས་འཐུས་པར་བྱེད་པའི་འབྲི་རྩལ་ཚད་ལྡན་མེད་པ། ལས་ཀའི་ཆ་ནས། གནས་ཚུལ་རིང་ཐུང་དུ་མ་ཡང་ཡང་འཕྲི་སྣོན་དང་སྒྱོར་གཅོག་དགོས་པའི་ཁར། ཁུངས་དང་བསྟུན་ཏེ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་བབ་ལ་བརྟག་པ་དང་། གློག་མཁན་གྱི་དང་བ་དང་བྱུང་བ་དངོས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཉིས་སྟོམ་སྒྲིག་དགོས་པ་སོགས་ཞོར་གྱི་བགྱི་བ་དང་བསམ་གཞིག་སྣ་ཚོགས། གཞན་ཡང་མཐུན་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་ངེས་ཀྱི་ཕྱི་རྐྱེན་གང་མང་ཞིག་བསམ་དོན་ལྟར་དུས་ཐོག་ཏུ་མ་བྱུང་བ་སོགས་རང་གིས་མ་འཛིན་པ་ལ་ཁག་དགྲི་ས་མང་ཙམ་ཡོད་པས། པར་སྐྲུན་ཟིན་པའི་མཛད་རྣམ་སྟོད་སྨད་གཉིས་ལ་ཞུས་དག་དང་བསྐྱར་ཞིབ་བྱ་ཐབས་བྲལ་བའི་ཁར། དུས་ཀྱིས་ཉེ་བར་གཏུགས་པའི་དབང་གིས་མཛད་རྣམ་སྟོད་ཆའི་མཇུག་ནས་སྨད་ཆ་ཧྲིལ་པོ་ཤར་འབྲིའི་ཐབས་བསྐྱེན་ཏེ། མཐར་ལས་མཇུག་བསྡུ་བ་དང་པར་རྩ་བཟོ་བ་གཉིས་དུས་གཅིག་ལ་རྫ་དྲག་གིས་བསྒྲུབས། དེར་བརྟེན། ཚད་ལྷག་ནོར་གསུམ་ཤོར་བར་གློག་མཁན་ལ་དགོངས་སེལ་ཞུ་བ་ཙམ་ལས་ཐབས་གཞན་མ་རྙེད། དེ་ལྟ་ནའང་འདིར། མཛད་རྣམ་པོད་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་ཡི་གེ་ལ་ཞུས་དག་རགས་ཙམ་བགྱིས་པར་མ་ཟད། དཀྱུས་དང་ཞབས་གཉིས་སུ་དོན་དུ་མ་ཞིག་གསར་སྣོན་ཞུས་པའི་ཁར། ལྷ་སྲས་རྒྱལ་ལོ་དོན་གྲུབ་མཆོག་གི་སྐུ་ཚེའི་ལོ་རྒྱུས་གྲགས་ཅན་«ཀ་ལིམ་པོང་གི་ཐུག་པ་ལས་བཟོ་བ།-སྔར་མ་གྲགས་པའི་ངའི་བོད་དོན་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་བྱུང་བ།» ཞེས་པ་ལས་ཀྱང་དཀྱུས་ཞབས་གཉིས་ཀར་ལུང་འདྲེན་མང་ཙམ་གྱིས་བསྟན་ཏེ་གློག་མཁན་གྱི་ཐུགས་རེ་ཅུང་ཟད་སྐོང་ཨེ་ཐུབ་ཀྱི་འབད་པ་ཕྲན་བུ་བསྐྱེན་པ་བཅས།

སླར་ཡང་ཤེས་རབ་དར་རྒྱས་ཀྱིས།

སྤྱི་ལོ་ 2015 ཟླ་བ་ 7 ཚེས་ 23 ཉིན།

༄། །འཕགས་མཆོག་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་མཆོག་བཅུ་
བཞི་པ་ཆེན་པོ་གང་གི་ཞལ་སླ་ནས་ཀྱི་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་
མཛད་པ་དུ་མ་ལས་བརྩམས་པའི་རྣམ་པར་
ཐར་པ་ཅུང་ཟད་བརྗོད་པ་གྲུ་འཛིན་
ཞིང་གི་ཉིན་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ།

སྨད་ཆ།

ཤེས་རབ་དར་རྒྱས།

བཅུ་གསུམ་པ། ལུགས་གཉིས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་མང་གཙོའི་སྲིད་གཞུང་གསར་འཛུགས་སོགས་ཀྱི་རིམ་པར་ཕྱེ་བ།

ཆོས་སྲིད་ཟུང་འབྲེལ་སོགས།

འདིར་མགོན་པོ་མཆོག་སྐྱ་ན་གཞོན་པའི་དུས་ནས་བོད་ཁ་བ་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ལུགས་གཉིས་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་མང་གཙོའི་ལམ་སྲོལ་དུ་སྒྱུར་བར་བཞེད་པའི་མཛད་བཟང་གི་དོན་ལ་གོ་བ་ཡང་དག་པ་སྐྱེ་བར་བྱ་བའི་སླད། ཐོག་མར་གང་ཟུང་དུ་སྦྲེལ་བའི་ལུགས་གཉིས་དང་། ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཟུང་དུ་སྦྲེལ་བ། མང་གཙོའི་གོ་དོན་བཅས་གླེང་ཙམ་བྱས་ན། ཐོག་མར་༧གོང་ས་མཆོག་ནས་སྤྱི་ལོ་ 1960 ཟླ་བ་ 6 ཚེས་ 15 ཉིན་སློབ་ཕྲུག་ཚོར་སྩལ་བའི་བཀའ་སློབ་ལས། “ལུགས་གཉིས་ནི་ཆོས་ཀྱི་ལུགས་དང་སྲིད་ཀྱི་ལུགས་གཉིས་ལ་ཟེར། ཟུང་འབྲེལ་ནི་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་ལུགས་གཉིས་པོ་དེ་ཡ་མ་བྲལ་བར་འཛིན་སྐྱོང་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན། ང་ཚོ་བོད་ལ་སྲིད་གཞུང་ཚད་ཀྱིས་དར་བ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོས་དར་རྒྱས་ངེས་པར་དུ་དགོས་པ་ཡིན། འདི་ནི་ང་རང་ཚོ་བོད་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་རེད། ”ཅེས་བཀའ་སྩལ་བ་ལྟར་བསམ་དགོས།

དེ་ཡང་མགོན་པོ་མཆོག་ནས་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་ལུགས་གཉིས་དར་ཞིང་རྒྱས་དགོས་པ་དམིགས་དོན་དུ་བཟུང་སྟེ། དེ་གཉིས་ཡ་མ་བྲལ་བར་འཛིན་སྐྱོང་བྱེད་པ་བོད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་སྲིད་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་དོན་དུ་བཀའ་སྩལ་བ་འདི་ལྟ་བུ་གཞན་དུ་མཐོང་རྒྱུ་མེད། དེ་ནི་ཐབས་ཇུས་གང་ཞིག་གིས་ཇི་ལྟར་"དབང་སྒྱུར་བ""མ་ཡིན་པར་ཇི་ལྟར་"སྐྱོང་བ"འི་ཚུལ་དེ་རེད། འདི་ལྟ་བུ་དག་ལ་ངེས་ཤེས་རྙེད་ན་མགོན་པོ་མཆོག་བོད་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་དུ་བཞུགས་པའི་དགོས་དོན་དང་། འཛམ་གླིང་གི་སྐྱེ་འགྲོ་ཀུན་དང་གིས་འདུ་བའི་གནད་ལ་ཡང་ངེས་ཤེས་བདེ་བླག་ཏུ་རྙེད་ཐུབ། བོད་ཀྱི་ཆོས་སྲིད་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་དོན་ཐུན་མོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེས། "ཆོས་དང་མཐུན་པའི་ཆབ་སྲིད་བསྐྱང་རྒྱུ་ཞིག་ལ་ཆོས་སྲིད་ཟུང་འབྲེལ་ཟེར་གྱིན་ཡོད། "ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། དེས་ན། དོན་ལ་ཟུང་དུ་སྦྲེལ་བྱའི་ཆོས་དེ་ཅི་ཡིན་སྙམ་ན། དེ་ལ་མགོན་པོ་མཆོག་ནས།

སྤྱིར་བཏང་བཤད་ན། མི་ལ་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པའི་བཟང་པོའི་ཡོན་ཏན་འདི་དག་གཞི་རྩར་བཞག་ནས་དེ་དག་གོང་འཕེལ་དུ་གཏོང་བ་དང་ནུས་པ་ཆེ་རུ་གཏོང་བའི་དོན་ལ་ཆོས་ལུགས་ཁག་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་མཐོང་གིན་འདུག །ང་ཚོ་ལ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བཟང་པོའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པ་འདི་དག་གཞི་རྩར་བཞག་ནས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་རྣམས་ཐོན་ཡོང་བར་བརྟེན། ཡ་རབས་ཀྱི་བསམ་བློ་དང་བཟང་པོའི་སྤྱོད་པ་གཞི་ལ་བཞག་ནས་(མང་གཙོའི་རྩ་ཁྲིམས་)བཟོས་པ་ཡིན་ན། མིང་ལ་ཆོས་ཞེས་བཏགས་རུང་མ་བཏགས་རུང་དོན་དག་ཆོས་ཀྱི་སྙིང་པོའི་ཐོག་སླེབ་ཀྱིན་ཡོད།[1]

1 1990 ཟླ་བ་ 5 ཚེས་ 29 ཉིན་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ལ་སྩལ་བའི་བཀའ་སློབ། བཀའ་སྤྱི་ལས་གསུམ་གྱི་བཀའ་སློབ་དེབ་གཉིས་པ་ལས་

ཅེས་དང་། "སྲི་ར་བཏང་མང་གཙོའི་རྩ་ཁྲིམས་འགྲོ་སྟངས་དེ་ཚོ་ནང་བཞིན་མ་ཡིན་པར། ང་ཚོའི་[མང་གཙོ་]འདི་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ཡ་རབས་ཀྱི་ལྟ་བ་རྩ་བར་བཞག་ནས་གོ་རིམ་བསྒྲིགས་པ་ཡིན་ན། དོན་གྱི་ཆ་ནས་རྣམ་ཀུན་ང་ཚོའི་ཁ་རྒྱུན་ལ་ཡོད་པའི་ཆོས་སྲིད་ཟུང་འབྲེལ་ཞེས་པའི་གོ་དོན་དེ་སླེབ་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡིན། "[2] ཞེས་དང་། "ཆོས་ཞེས་པ་འདི་ཡ་རབས་སྤྱོད་བཟང་དང་བྱམས་བརྩེ། བཟོད་བསྲན། ཆོག་ཤེས་བྱེད་དགོས་པ་སོགས་ཡིན། དེ་ནི་ཁོར་ཡུག་སྲུང་སྐྱོབ་དང་སྤྱི་ཚོགས་ཞི་བདེ། དབུལ་ཕྱུག་གི་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་མི་ཡོང་བར་བྱེད་པ་སོགས་ཕྱོགས་མང་པོ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད། "[3] ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡ་རབས་ཀྱི་བསམ་བློ་དང་བཟང་པོའི་སྤྱོད་པ། འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལྟ་བ་སོགས་ཆོས་ཀྱི་སྙིང་པོའམ་དགོས་དོན་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་གང་ཟུང་དུ་སྦྲེལ་བའི་ཆོས་སུ་བཀའ་སྩལ། འདི་ལྟ་བུ་དག་ནི་ད་ལྟའི་བར་དུ་གཞན་སུས་ཀྱང་བསྒྲགས་མ་ཐུབ་པའི་གནད་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན། སྲིད་ནི།

ཆོས་སྲིད་གཉིས་ལྡན་ཞེས་པའི་སྲིད་དེ་དབྱིན་སྐད་དུ་politicsཟེར་བའི་སྲིད་ཇུས་དེ་མིན་པར་འཛིག་རྟེན་སྲིད་ལུགས་ཀྱི་སྲིད་ལ་གོ་དགོས་ཤིང་། དེང་དུས་སྲིད་ཇུས་ཕལ་ཆེར་གཡོ་འཁྲུལ་གྱི་ཐབས་ཇུས་ལ་བརྟེན། ཆོས་སྲིད་གཉིས་ལྡན་ཟེར་བ་འབྱུང་མི་ཐུབ་ཟེར་མཁན་ཡང་འདུག །ང་ཚོས་ཆོས་སྲིད་ཟུང་འབྲེལ་བྱེད་པའི་སྲིད་ནི་དེ་འདྲའི་སྲིད་ཇུས་(politics)མིན་པར་འཛིག་རྟེན་སྲིད་ལུགས་ཀྱི་སྲིད་ཡིན་པས། དེ་དང་ཆོས་ཟུང་འབྲེལ་

ཟུར་མཆན།

2 1991 ཟླ་བ་ 5 ཚེས་ 29 ཉིན་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་སུ་སྩལ་བའི་བཀའ་སློབ། མང་གཙོའི་ལམ་བུ་ལས་བཏུས།

3 2000 ཟླ་བ་ 12 ཚེས་ 1 ཉིན་ཆོས་བརྒྱུད་དབུ་ཁྲིད་ཀྱི་ཚོགས་ཆེན་སྙེང་སྩལ་བ་ལས་བཏུས།

ཡོང་དགོས་ལ། ཡོང་ཐུབ་པ་ཡང་ཡིན།[4]

ཞེས་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་རིགས་སོགས་ཕན་ཚུན་བར་གྱི་ཐོབ་ཤོར་དང་རྒྱལ་ཕམ་རྩོད་པའི་གཡོ་འཕྲུལ་གྱི་ཐབས་ཇུས་དེ་མ་ཡིན་པར་འཛིག་རྟེན་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྐྱོང་བའི་ཐབས་ཇུས་ལ་གསུངས། གལ་ཏེ་ཆོས་སྲིད་ཟུང་འབྲེལ་ཞེས་པའི་སྲིད་དེ་སྲིད་དོན་པ་ཕལ་མོ་ཆེས་སྤྱོད་ཅིང་འཛིག་རྟེན་ཡོངས་ལ་གྲགས་པའི་སྲིད་དེར་གོ་ཆེ། ཆོས་དང་ལྷན་དུ་སྤྱོད་མི་ཐུབ་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཡང་། གོང་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་ངོ་བོ་ངོས་འཛིན་ཐུབ་ན། བོད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་"ཆོས་སྲིད་ཟུང་འབྲེལ་"ལམ་""ལུགས་གཉིས་ཟུང་འབྲེལ་"གྱི་ལམ་སྲོལ་ལ་ཀླན་ཀ་ཡོང་ས་མེད་ལ། ཆོས་མེད་སྨྲ་བ་རྣམས་དང་དམར་གོས་གྱོན་པ་དག་གི་ལོག་འགྲེལ་ཡང་རང་སར་མི་ཞི་བའི་གནས་མེད། དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་དུ་བཞེངས་པ་དང་མཁས་དབང་གི་གྲལ་མགོར་བཞུགས་པ་སུས་ཀྱང་མི་ནུས་པའི་གསར་གཏོད་ཆེན་པོ་ཡིན། ཆོས་སྲིད་ཟུང་འབྲེལ་གནང་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལ། མགོན་པོ་མཆོག་ནས།

ཡ་རབས་སྤྱོད་བཟང་དང་བྲལ་བའི་སྲིད་དོན་གྱིས་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་བདེ་དོན་ཚུལ་བཞིན་སྒྲུབ་མི་ཐུབ། དེང་སང་ཆོས་པ་ཁག་གཅིག་གིས། ཆོས་ལ་སྲིད་དོན་གྱི་བསྲེས་ལྷད་ཞུགས་ཏེ་ཡ་རབས་སྤྱོད་བཟང་འཐོར་ཞིག་ཏུ་འགྲོ་བར་འཇིགས་སྣང་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད། དེའི་དབང་གིས་ཆོས་དང་སྲིད་གཉིས་མཉམ་སྤྱོད་བྱེད་པ་ལ་མི་འདོད་པའི་གླེང་གཞི་ཡོང་གིན་ཡོད་པ་འདི་ནི། རང་འདོད་ཅན་དང་འགལ་བ་ཅན་གྱི་བསམ་བློ་ཞིག་རེད། ཆོས་ལུགས་ཐམས་ཅད་ནི། སེམས་ཅན་ལ་ཞབས་འདེགས་དང་ཕན་བདེ་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པས།

4 1964 ཟླ་བ་ 1 ཚེས་ 28 ཉིན་སློབ་གྲྭའི་ལས་དོན་ཡར་རྒྱས་གཏོང་ཕྱོགས་ལ་སྨྲལ་བའི་བཀའ་སློབ་ལས་བྲངས།

གལ་ཏེ་དེ་དག་སྲིད་དོན་དང་ཁ་བྲལ་ན་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་བདེ་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཆ་རྐྱེན་ཞུས་ལྡན་ཞིག་དོར་བ་ཡིན། ‴ཆོས་སྲིད་ཟུང་འབྲེལ་བྱ་རྒྱུ་ནི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་བདེ་དོན་བསྒྲུབ་རྒྱུར་ཕན་ཐོགས་ཆེ་བའི་ཆ་རྐྱེན་ཞིག་ཡིན། སྲིད་དོན་པ་ཚོ་ཡ་རབས་ཀྱི་བསླབ་ཁྲིམས་དང་སྲིད་དོན་གཉིས་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཐོག་ནས་ལས་ཀ་བྱེད་སྐབས་རང་ཉིད་ཡ་རབས་སྤྱོད་བཟང་གི་སྣེ་འཁྲིད་པ་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོང་བར་བྱེད་དགོས། ‴གལ་ཏེ་སྲིད་དོན་པ་ཞིག་ཡ་རབས་སྤྱོད་བཟང་གི་བསླབ་ཁྲིམས་དང་ཁ་བྲལ་ན། སྤྱི་ཚོགས་ཐེལ་པོ་ཉེན་ཁ་ཏ་ཅན་ཆེ་བའི་རྗེས་འབྲེལ་ངན་པ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན་པ་ཤེས་གསལ་རེད། ཡ་རབས་སྤྱོད་བཟང་ཞེས་པ་འདི་ནི་ཆོས་ཁས་ལེན་མིན་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཚང་མས་ལག་ལེན་དུ་བསྟར་འོས་པ་ཡིན།[5]

ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏེ། དགོངས་ཚུལ་འདི་ནི། འཛམ་གླིང་གི་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་དཀྱིལ་

5 བཀའ་སློབ་སྙིང་གི་ནོར་བུ་ལས་བྲངས་ལ། གནད་དོན་མཉམ་བསྡེ་མི་རུང་བ་ཞིག་ནི། ༸གོང་ས་མཆོག་ནས། "དེང་སང་ཡུལ་གྲུ་ཁ་ཤས་ནང་ཐོབ་གོ་ས་དང་། དངུལ་དངོས་ཀྱི་ཁེ་ཕན། འཕྲུལ་སྣང་གི་གཏམ་སྙན་གྲགས། ཐོབ་ཐང་སོགས་ཡོངས་ཐབས་ལ་དམིགས་ཏེ་བླ་མ་དང་གྲྭ་པ་སྲིད་དོན་ནང་འཇུལ་ཞུགས་བྱེད་པ་དེ་ཕྱུགས་ཐག་རིང་པོའི་བསམ་བློ་བཏང་བ་ཡིན་ན་ཡག་རྟགས་ཤིག་གཏན་ནས་མིན། དེ་ལྟར་ཡོང་བའི་རྒྱུ་རྐྱེན་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། སྲིད་དོན་པས་འོས་ཤོག་ལ་སོགས་པའི་ཁེ་ཕན་ཡོང་རེས་བསླུས་ཏེ་གཞན་གྱི་བེད་སྤྱོད་ཀྱི་དབང་དུ་སོང་བ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཙུང་ཙམ་རང་ཚུགས་མ་ཟིན་པའམ་སྤྱོད་མ་ཚུགས་པའི་རྟགས་རེད། ལྷག་པར་མང་ཚོགས་ཀྱིས་བརྟག་དཔྱད་མ་བྱས་པར་སྐྱག་ལང་དུ་བཏང་བ་བཅས་ཀྱིས་ཡིན། བླ་མ་དང་གྲྭ་པ་དེ་རིགས་སྲིད་དོན་ནང་ཞུགས་པའི་རྗེས་སུ། རང་དང་ཉེ་བའི་ཕྱོགས་གཏོགས་དང་བཅས་པར་ངོ་དགའི་སྤྲོ་ཡོད་འཕྲུབ་པ་དང་། རང་ཉིད་དང་ཚོགས་པའི་ཁེ་ཕན་ཆེད་དུ་སྐབས་རེར་རྫུན་ཤོད་དགོས་པའི་གནས་ཚུལ་ཡོང་གིན་ཡོད། ཕྱོགས་འགལ་ཚོགས་པར་དགའ་མིན་དགའ་མདོག་གིས་སྐྱོན་བརྗོད་དམའ་འབེབས་བྱེད་དགོས་པ་བཅས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཡོང་གིན་ཡོད་པ་དེ་ལྟ་བུ་བྱུས་ན། ཆོས་པའི་གནས་སྟངས་གང་འདྲ་ཞིག་ཆགས་སོང་ངམ། དེའི་རྐྱེན་པས་དགོན་པའི་ནང་ཤོག་ཁག་ཐོན་པ་དང་། རྗེས་འཇུག་མང་ཚོགས་ཀྱི་ནང་དུའང་ཤོག་ཁག་ཐོན་པ་དེ་དག་སྤྱི་ཚོགས་བདེ་འཇགས་ལ་ཕན་གྱིན་འདུག་དང་གནོད་ཀྱིན་འདུག་པར་བསམ་གཞིག་ནན་པོ་བྱེད་དགོས། ཆོས་པས་མི་འཛིན་འཛིན་མདོག་གིས་སྲིད་དོན་ཤོག་ཁག་གི་ནང་ཞུགས་ཕྱིན། རང་གི་ཕྱོགས་གཏོགས་ཀྱི་ལས་ཀ་གང་བྱས་པ་ལ་ཞུགས་མ་ཐུབ་ཀྱིས་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་དགོས་པ་དང་། རང་ཉིད་ལས་གནས་ལ་བསྐྱོ་བཞག་བྱེད་མཁན་ནམ་འོས་འདེབ་མཁན་དེ་དག་གི་ངོ་སྲུང་དགོས་པ། ཕྱོགས་འགལ་ཚོགས་པར་ཁ་གཏད་ལྟ་བུར་ངོས་འཛིན་དགོས་པ་བཅས་དེ་དག་ཆོས་པ་ངོ་མའི་བྱ་ལས་ཤིག་ཡིན་མིན་མཇུབ་མོ་ནང་དུ་བཀུག་སྟེ་བསམ་བློ་བཏང་ནས་རང་གིས་རང་ལ་དྲི་བ་བཀོད་དགོས། "ཞེས་གསུངས་པ་འདི་སྟེ། བཀའ་སློབ་སྙིང་གི་ནོར་བུ་ལས་བྲངས།

འཁོར་གཉིས་ན་ཆེན་པོའི་ཚོ་ལོ་བཞེས་པ་སུས་ཀྱང་མ་དགོངས་པའི་གནད་དོན་གལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན།

ལུགས་གཉིས་ལྡན་པའི་དམངས་གཙོ་འམ་མང་གཙོ་ཞེས་པ་ཅི་ཡིན་སྙམ་ན། ༄གོང་ས་རྒྱལ་བའི་དབང་པོའི་བཀའ་གསུང་དྲི་མ་མེད་པ་རྣམས་བསོད་ནམས་ཀྱི་བགོ་སྐལ་དམ་པར་ཐོབ་པ་དག་ལ་སྦྱོངས་ཚོད་ཀྱིས་ཤོད་པའི་ངལ་བ་བསྐྱེན་མི་དགོས་ཀྱང་། གཞིས་སུ་བཞུགས་ཤིང་དམར་ལུགས་ཀྱི་འོག་ཏུ་ཚུད་པ་དང་། རྒྱལ་བ་དོན་གྱི་བདག་པོའི་བཀའ་དགོངས་རྟོགས་པའི་སྐལ་བ་ཕྲ་མོ་ཙམ་ཡང་མེད་པ་དུ་མ་ཞིག་ད་དུང་ཡང་ཡོད་ངེས་པས་གླེང་ཙམ་བྱས་ན། རང་ཅག་གིས་དམངས་གཙོའམ་མང་གཙོ་ཞེས་ཤོད་པ་ནི། དབྱིན་སྐད་དུ་Democracyཞེས་པ་སྟེ། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་འཕེལ་འགྱུར་དང་གནས་བབ་ཐ་དད་པ་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་གོ་དོན་ལ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མེད་ཀྱང་། རྩ་བ་ཡར་དེད་ན་ཕལ་ཆེར་སྔོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞལ་བཞུགས་པའི་སྐབས་སུ་Greekགི་སྐད་དུ་demokratiaཞེས་བྱུང་བའི་བར་དུ་ཐུག །ཚིག་ཁ་ཕྲལ་ཏེ་དེའི་དོན་བཤད་ན། demosཞེས་པ་དམངས་དང་། kratia(kratos)ཞེས་པ་དབང་ཆ་དང་དབང་སྒྱུར་གཉིས་ཀར་གོ་བས་དབྱིན་སྐད་དུ་ruleofthepeopleཞེས་པ་སྟེ་“མི་དམངས་ཀྱི་དབང་སྒྱུར་ལམ་སྲོལ་”ཞེས་པའི་དོན་དུ་བཤད། དེའི་ཁ་གཏད་ནི། aristokratiaཞེས་པ་སྟེ་aristosནི་“ལེགས་ཤོས་”ཏེ་མཐོ་རིམ་པའམ་དམར་རྫེན་དུ་བཤད་ན་སྐུ་དྲག་ལ་གོ་ཞིང་kratiaཞེས་པ་གོང་ལྟར་ཡིན་པས་དོན་ནི་ruleofaneliteཞེས་པ་སྟེ་“མཐོ་རིམ་གྱི་དབང་སྒྱུར་ལམ་ལུགས་”ལ་བཤད། བོད་ཀྱི་དམངས་གཙོའམ་མང་གཙོ་ནི། གོ་བདེར་བཤད་ན།

དམངས་ལ་དབང་ཞིང་དམངས་ཀྱི་བདེ་དོན་གཉེར་བའི་ལམ་སྲོལ་ཞིག་ལ་ཟེར། དེ་ལ་མགོན་པོ་མཆོག་ནས། “ངོས་ཀྱིས་འཛམ་གླིང་འདི། འཛམ་གླིང་འདིའི་མི་དམངས་དུང་ཕྱུར་བདུན་ཙམ་ཉེ་བ་དེ་དག་ལ་དབང་བ་ལས། རྒྱལ་པོ་དང་བླ་མ། དཔོན་པོ་བཅས་ལ་དབང་བ་མིན་ཞེས་ཤོད་ཀྱིན་ཡོད། ཡུལ་ལུང་བྱེ་བྲག་པ་སོ་སོར་ཆ་བཞག་ནའང་། ཡུལ་ལུང་བྱེ་བྲག་པ་དེ་དང་དེའི་མི་དམངས་ལ་དབང་བ་ལས་རྒྱལ་པོ་དང་བླ་ཆེན་ལ་དབང་མེད། ང་ཚོ་བོད་ལ་ཆ་བཞག་ནའང་། བོད་དེ་བོད་རྒྱ་ཆེའི་མི་དམངས་ལ་དབང་བ་ལས་བླ་ཆེན་དང་། སྔར་གྱི་རྒྱལ་པོའི་རྒྱལ་རྒྱུད་ལ་དབང་མེད། ”[6] ཅེས་བཀའ་སྩལ་བ་དང་། སྤྱི་ལོ་ 1964 ཟླ་བ་ 10 ཚེས་ 9 ཉིན་བཀའ་ཤག་དང་སྤྱི་འཐུས། ལས་བྱེད་སོགས་ལ།

ད་ལྟ་རྒྱ་གར་ལ་ཡོད་དུས་ནས་སྤྱི་ལ་དབང་བའི་ལམ་ཕྱོགས་སུ་སེམས་ཐག་ཉེ་རུ་གཏོང་བ་དང་། དེའི་གནས་ཚུལ་དང་བསྟུན་ནས་གོམ་པ་སྔོ་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས། འདི་ངོས་ཀྱིས་དམར་པོའི་ལྟ་བའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་རྒྱུའི་འདོད་ཚུལ་སྟོན་པ་ནམ་ཡང་མིན། དམར་པོའི་ལྟ་བ་ནི་དངོས་གཙོ་འབའ་ཞིག་སྟེ། ཚེ་འདི་དང་འཇིག་རྟེན་འདིའི་ཐོག་གི་ཐབས་ཚུལ་ཙམ་ལས་ཚེ་ཕྱི་མའི་བདེ་ཐབས་སྒྲུབ་མི་ཐུབ། “‘སྲིད་འཛུགས་ལ་བཙན་དབང་བྱེད་པོར་འདུ་ཤེས་ན་ནོར་འཁྲུལ་རེད། ལས་བྱེད་པ་ཟེར་བ་མང་ཚོགས་ཀྱི་དཔོན་པོ་དང་སྐྱིད་པོ་གཏོང་མཁན་ཞིག་མིན། ལས་བྱེད་པ་ཡིན་ན་མང་ཚོགས་ཀྱི་གཡོག་པོ་དཀའ་ངལ་དང་ལེན་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན། ལས་བྱེད་པ་ཡིན་ཕྱིན་མི་སྒེར་བཏང་བ་ལས་ལྷག་པའི་སྙིང་སྟོབས་དང་སྤྱོད་ཚུལ་བཟང་པོ་ཞིག་ངེས་པར་དུ་ཡོད་དགོས།

6 སྲིད་ཀྱི་ཐུགས་འགན་རྩིས་སྤྲོད་གནང་བའི་སྐབས་ཀྱི་བཀའ་སློབ་ལས་དྲངས།

ཞེས་གསུངས།

སྤྱི་ལོ་ 1961 ཟླ་བ་ 3 ཚེས་ 12 ཉིན་སྤྱི་འཐུས་དང་ལས་བྱེད་རྣམས་ལ། "གཞུང་ཞབས་ཞེར་བ་འདི་མི་མང་གི་མགོ་ཁྲིད་དེ་གཞུང་དང་མི་མང་ལ་ཞབས་ཞྱི་ཞུ་མཁན་ཞིག་རེད་མ་གཏོགས། མི་མང་གི་མགོ་ལ་སྡོད་མཁན་དཔོན་པོ་མ་རེད། "ཅེས་དང་ཡང་། སྤྱི་ལོ་ 1965 ཟླ་བ་ 4 ཚེས་ 11 ཉིན་སྲོད་སྐར་ཁག་གི་འཐུས་མི་རྣམས་ལ། "ཆོས་ཕྱོགས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་ཞབས་འདེགས་ཞུ་མཁན་ལས་སེམས་ཅན་གྱི་དཔོན་པོ་ཡིན་སྙམ་པའི་འདུ་ཤེས་མེད་པ་ལྟར། ལས་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱང་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཞབས་ཞྱི་ཞུ་མཁན་ལས་དཔོན་པོ་ནམ་ཡང་མིན། ང་ལས་བྱེད་པ་ཡིན་པས་འདྲ་འདྲའི་ནང་ནས་མི་འདྲ་ཙམ་གྱིས་ལྟོ་གོས་ལེགས་པ་ཞིག་དགོས་སྙམ་པ་དང་། མང་ཚོགས་ལ་གཉའ་གནོན་བཤུ་གཞོག་གཏོང་བའི་བསམ་ཚུལ་བཟུང་ན་ཤིན་ཏུ་ནོར་འཁྲུལ་རེད། "ཅེས་བཀའ་སྩལ།

དེ་ལྟར་"སྤྱི་ལ་དབང་བའི་ལམ་ལུགས་"དང་། སྲིད་གཞུང་ནི་དབང་སྒྱུར་བ་མིན་ཞིང་། ལས་བྱེད་རྣམས་དམངས་ལ་སྲི་ཞུ་སྒྲུབ་མཁན་ཡིན་པ་སོགས་ཀྱང་དམངས་གཙོའི་ཆ་ལག་ཏུ་བསྟན། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་བཏོན་པའི་《བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་མང་གཙོའི་བྱུང་བ་བརྗོད་པ་》དེབ་ཕྲེང་གཉིས་པ་ལས།

འཛིག་རྟེན་འདིར་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ལྟོས་ས་ལྟོས་འཛོག་གི་ལེགས་ཉེས་ཙམ་ལས་སྐྱོན་གྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཞིག་མེད་སོང་། འོན་ཀྱང་། སྐྱེ་འགྲོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚེ་འདིའི་བདེ་སྐྱིད་ཐུན་ཚོགས་ནས་བཟུང་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་བཅས་ཟད་པའི་ཐར་པ་མཆོག་གི་བར་སྐྱེ་རྒྱུའི་ལེགས་ཚོགས་ཀྱི་གཞི་རྩ་ཉག་གཅིག་ནི།

གང་ཟག་བྱེ་བྲག་པ་སོ་སོའི་སྒོ་གསུམ་གྱི་རང་དབང་དང་། ཕན་ཚུན་འཚེ་མེད་ཞི་བདེར་འཚོ་བའི་བྱམས་བརྩེའི་གཞི་རྩ་ལ་ཐུག་པ་ནི་སློས་མེད་དང་། དེའི་སྐད་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཐག་གཅོད་མང་མོས་ལ་བརྟེན་པའི་མང་གཙོའི་(སྐབས་འདི་ནས་བཟུང་བཅའ་ཁྲིམས་ནང་“དམངས་”ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་“མང་དུ་”བསྒྱུར་ཡོད་པས་དཔེ་དེབ་འདིའི་ནང་དུའང་མཚམས་འདི་ནས་བཟུང་ལུང་འདྲེན་ཡིག་ཆས་མཚོན་པའི་སྐབས་བབ་གསལ་བརྗོད་སོགས་ཅི་རིགས་སྐབས་“མང་”ལྟར་བྲིས་ཡོད།)ལམ་སྲོལ་འདི་ཉིད་དུས་སྐབས་འདིར་ལེགས་ཤོས་སུ་སྣང་བས། རིས་མེད་ཆོས་ལུགས་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་འཚེ་མེད་བྱམས་བརྩེའི་ལམ་དང་། འདྲ་མཉམ། རང་དབང་ལ་བརྟེན་པའི་མང་གཙོའི་སྲིད་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་དེ་བཅའ་ཁྲིམས་འདིའི་གཞི་རྩའི་ལྟ་བར་བཟུང་ཡོད།

ཅེས་གུག་རྟགས་སུ་དམངས་དང་མང་གི་འགྱུར་མཚམས་གསལ་བཤད་དང་བཅས་བཀོད། བཅའ་ཁྲིམས་དེ་ནི་སྤྱི་ལོ་ 1991 ཟླ་བ་ 6 ནང་སྐབས་བཅུ་གཅིག་པའི་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་གཏན་འབེབས་གནང་བ་ཞིག་ཡིན། [༡]བགོང་ས་མཆོག་གིས།

རྒ་བའི་ང་ཚོའི་མང་གཙོ་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོང་དགོས་ན། མི་གཅིག་གིས་མཐར་ཐུག་གི་དབང་ཆ་ཡོངས་རྫོགས་འཛིན་པ་འདི་འགྲིག་གིན་མེད་སྟབས། རྩ་ཁྲིམས་ཟིན་བྲིས་དེའི་ནང་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་དབང་ཆ་དེ་མི་མང་གི་འཐུས་མི་སུམ་ཆ་གཉིས་ཀྱིས་མོས་མཐུན་ཐག་གཅོད་ཀྱི་འོག་ནས་བསྒྱུར་བཅོས་གཏོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཞིག་བཀོད་ཡོད། དེ་ནི་མང་གཙོའི་ངོ་བོ་མཚོན་པའི་ཆ་རྐྱེན་གཙོ་བོ་ཞིག་ཡིན། [༢]“མ་འོངས་པའི་བོད་ནི་དེ་སྔོན་ངོས་ནས་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་མི་མང་གིས་འོས་བསྡུ་བྱས་ཏེ་གཞུང་གི་མགོ་ཁྲིད་བསྐོ་དགོས་

ཞེས་ཐག་བཅད་ནས་ཡོངས་བསྒྲགས་བྱས་ཡོད། དེ་ནི་རྩ་དོན་གཅིག་ཡིན། དེའི་སྐོར་ངོས་ནས་བསྐྱར་དུ་འགྲེལ་བཤད་རྒྱག་དགོས་དོན་མི་འདུག་ཅིང་། དེ་ལྟར་བྱས་ན། མང་གཙོའི་ངོ་བོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཞིག་ཚང་གིན་ཡོད་པར་མ་ཟད། ཕྱོགས་གཞན་དག་མང་པོ་ནས་དགེ་མཚན་ཡོད་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། [7] ཞེས་དང་། རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་བླ་བྲང་ཞིག་གི་ངོ་བོའི་ཐོག་ནས་དབང་ཆ་བཟུང་ན་མང་གཙོའི་ལམ་དུ་འགྲོ་མི་ཐུབ། ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། མང་གཙོ་ནི་ངེས་པར་དུ་འགྲན་བསྡུར་གྱི་ལམ་ལ་ཞུགས་ཏེ་འོས་མི་འགྲན་བསྡུར་གྱིས་ཐོན་དགོས་པ་ཡིན། རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་འོས་གཞི་འགྲན་བསྡུར་ནང་ཞུགས་ན། མི་མང་ཆེ་བས་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་འོས་ཤོག་འཕེན་པ་རེད། གལ་ཏེ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེར་ངོ་རྒོལ་བྱེད་མཁན་གྱི་མི་ཞིག་བྱུང་ན། དེ་པོ་རོག་དཀར་པོར་ཐོན་རྒྱུ་རེད། གཅིག་བྱས་ན། སྐྱོན་བརྗོད་ཐོག་རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་ཡང་ཡོད། [8]

ཅེས་མང་གཙོའི་ཆ་ལག་དང་མང་གཙོའི་ལམ་ནས་དབུ་ཁྲིད་འདེམས་ལུགས། སྐབས་དེའི་བོད་མིའི་གནས་བབ་བཅས་གསལ་བར་གསུངས། 《མ་འོངས་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ལམ་སྟོན་དང་རྩ་ཁྲིམས་སྙིང་དོན།》[9]ལས་མགོན་པོ་མཆོག་ནས། “༡༩༦༣ ལོར་རྩ་ཁྲིམས་ཟིན་བྲིས་རྒྱས་པ་ཞིག་གསལ་བསྒྲགས་དང་འབྲེལ། བཙན་བྱོལ་གཞུང་གི་ཆབ་སྲིད་འཛིན་སྐྱོང་མང་གཙོའི་ལམ་སྲོལ་གང་ཐུབ་ཐོག་བོད་མི་མང་སྤྱི་

7 1991 ཟླ་བ་ 5 ཚེས་ 29 ཉིན་བཀའ་སྩལ། བཀའ་སྲི་ལས་གསུམ་གྱི་བཀའ་སློབ་དེབ་གཉིས་པ་ལས་བྲངས།

8 2000 ཟླ་བ་ 12 ཚེས་ 1 ཉིན་ཆོས་བརྒྱུད་དབུ་ཁྲིད་ཀྱི་ཚོགས་ཆེན་སྟེང་སྩལ་བ་ལས་བྲངས།

9 1992 ཟླ་བ་ 2 ཚེས་ 26 ཉིན་གཏན་འབེབས་མཛད་ཅིང་། དེའི་བར་བརྒྱལ་གྱི་དུས་ཡུན་དང་སྒྲིག་འཛུགས་ཞེས་པའི་སྡེ་ཚན་དུ། “བར་བརྒྱལ་གྱི་སྲིད་འཛིན་དེར་ངོས་ནས་བོད་ཀྱི་མངའ་དབང་དང་། ངོས་ཀྱི་མིང་གནས་རྗེས་འབྲེལ་སྲིད་གཞུང་གི་འགན་དབང་ཡོངས་རྫོགས་ཁྲིམས་ལུགས་ལྟར་རྟིས་སྤྲོད་བྱ་རྒྱུ། ”ཞེས་འཁོད།

འཐུས་ལྡན་ཚོགས་ཀྱི་འགན་འཁུར་འོག་དེ་སྤྱིའི་རྩེ་སྐོར་དང་། ཤོད་སྐོར་ཞེས་པའི་གཞུང་གི་སེར་མོ་བ་དང་སྐྱ་བོའི་ཡོང་སྟངས་ལམ་སྲོལ་དང་། གོ་མིང་རྙིང་པ་བཅས་ཕྱིར་བསྡུ་བྱས་ཐོག །མང་གཙོའི་གཞུང་གི་སྒྲིག་སྲོལ་དང་མཐུན་པའི་གཞུང་ཞབས་བཀོད་སྒྲིག་ལམ་སྲོལ་གསར་གཏོད་བྱས། རྩ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཟིན་བྲིས་དེའི་ནང་དུ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཁེ་ཕན་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་དོན་དུ་ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་འགན་འཁུར་ཁྲིམས་ལུགས་ལྟར་སྡེ་སྲིད་ལྡན་ཚོགས་ཀྱིས་བླངས་ཚོག་རྒྱུ་བཀོད་ཡོད། སྐབས་དེའི་མང་ཚོགས་ཀྱི་བློ་འཆར་གནས་བབ་དང་བསྟུན་ཏེ་གཞུང་གི་འགན་དབང་གཙོ་བོ་ཏཱ་ལའི་བླ་མར་ཡོད་པ་འཕོད་པར་བརྟེན་མང་གཙོའི་ལམ་སྲོལ་ངོས་ཀྱི་རེ་འདོད་ཡོངས་སུ་ཁེངས་པ་ཞིག་བྱུང་མེད། ”ཅེས་བཀའ་སྩལ། གོང་གསལ་དག་ལས་ཤེས་པ་ནི་མགོན་པོ་མཆོག་གི་ཐུགས་ལ་ཡོད་པའི་མང་གཙོའི་དོན་དེ་རེད།

དམངས་གཙོའམ་མང་གཙོ་ཞེས་པའི་དོན་ལ། བོད་མི་རྣམས་ཀྱིས་ Democracy ཞེས་པ་དམངས་གཙོར་བསྒྱུར་ཏེ་ཟེ་ཚོམ་ཅི་ཡང་མེད་པར་ཡུན་རིང་བཀོལ་སྤྱོད་བྱས་ཀྱང་། དུས་ཕྱིས་དགོས་དོན་དུ་མ་དང་གོ་ཚུལ་གནས་བབ་འདྲ་མིན་དང་བསྟུན་ནས་སྔར་གྱི་དམངས་གཙོ་དེ་མང་གཙོར་བསྒྱུར། དམངས་ཞེས་པ་ཡང་རྒྱ་གར་གྱི་རིགས་ཤོད་པའི་སྐབས་ཙམ་ལས་བེད་མེད་དུ་བཏང་། སྤྱིར་སྲིད་ལུགས་ཀྱི་ཐད་ནས་བཤད་ན། ཡུལ་ལུང་ཞིག་གི་ལམ་ལུགས་ལ་གོ་རྒྱུ་དུ་མ་ཡོད་པ་དེ་མི་ལེགས་པའི་ཆ་ཡིན་ཡང་། བརྡ་ཆད་དམ་འགྱུར་ཚིག་ཐ་དད་དུ་བྱུང་བ་འདིས་དོན་ཐ་དད་དུ་མི་གོ་ཐབས་མེད་ཡིན། ཐ་དད་དུ་གོ་བའི་དོན་ནི། མཐོ་རིམ་པ་ལས་དམངས་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་དང་། བསྡུར་གཞི་གང་ལས་མང་བ་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་ཞེས་པ་

གཉིས་རེད། གལ་ཏེ་"དམངས་གཙོ་"འདི་མི་འདོད་ན། བཅོས་དགོས་པ་ངོ་མ་དེ་"གཙོ་"ཡིན་པ་ལས་"དམངས་"མིན། དམངས་བཅོས་ན་རྩ་དོན་ཞིག་འགྲོ་ལ། གཙོ་བཅོས་ན་སྲིད་ལུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཧ་གསལ་དུ་འགྲོ།

བརྡ་སྤྲོད་རིག་པའི་སྟེང་ནས་བཤད་ན། "དམངས་"ནི་བྲིངས་འདུས་པའི་ཚོགས་པའམ་སྤྱི་ལ་ཟེར་ཞིང་། "མང་"ནི་གྲངས་ཀའི་འབོར་ཚད་ཀྱི་རྣམ་པ་སྟོན་བྱེད་ཙམ་ཡིན། རྒྱལ་པོའི་ལམ་ལུགས་སོགས་དབང་ཆ་གཅིག་སྡུད་དམ་སྲིད་དབང་སྙེར་འཛིན་གྱི་ལམ་སྲོལ་ལ་རྒོལ་བ་དང་། འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་རྩོད་པ་སོགས་ཀྱང་གོང་དུ་བཤད་པའི་"དམངས་"ཀྱི་གོ་བ་དང་ཕན་ཚུན་རྒྱ་འཐབ་ནས་ཡོད། གོང་དུ་བཤད་པའི་དམངས་དང་མང་གི་གོ་བ་གཉིས་ལས་ཤེས་ཐུབ་པ་ནི། དམངས་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་ནི་སྲིད་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བའམ་རྩ་དོན་ཏེ་གཞུང་དེ་ཉིད་དམངས་ལ་དབང་བ་དང་། མང་བ་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་ནི་ལམ་ལུགས་དེའི་ནང་གི་ལག་ལེན་བྱེད་ཐབས་ཤིག་སྟེ་གདམ་གསེས་དང་གྲོས་ཐག་གཅོད་པ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ངོ་གྲངས་མང་བའི་འདོད་ཐབས་གཙིགས་འཛིན་བྱ་རྒྱུ་དེ་རེད། བསྡུས་ན། དང་པོ་ནི་རྩ་དོན་དང་གཉིས་པ་ལག་ལེན་བྱེད་ཐབས་རེད། འགའ་ཞིག་གིས། "མང་"ལ་དེ་སྔའི་"དམངས་"ཀྱིས་བསྟན་པའི་གོ་དོན་དེ་ཉིད་ཡོད་ཚུལ་བསྒྲུབས་ཀྱང་། ཁྱད་པར་སྟོན་པའི་རྒྱན་ཚིག་དང་ངོ་བོ་སྟོན་པའི་མིང་རྐྱང་གི་ཁྱམ་ཕྱེད་པའི་སྐྱོན་དུ་དུང་ཡང་སོ་ན་གནས་ཡོད་པས་ས་རྒྱ་དེ་ཙམ་ཆོད་དཀའ།

འོ་ན། དམངས་ཞེས་པ་དོན་གྱིས་ཇི་ལྟར་བྱུང་ངམ་སྙམ་ན། དེ་ཡང་བོད་ཀྱི་ཐ་སྙད་བཟོ་སྟངས་ཀྱི་འགྲོས་ཤིག་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། སྐྱོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་"སྐྱབས་"དང་།

གྲོད་པ་འགྲང་བའམ་རྒྱག་པར་བྱེད་པ་ལ་"རྒྱགས། "[10]འཆིང་བར་བྱེད་པ་ལ་"ཆིངས། "འཚོས་པར་བྱེད་པའམ་འཚོས་ནུས་པའི་དོན་ཅན་གྱི་"ཚོས་"ཟེར་བ་ལྟ་བུ་རྣམས་ནི་བྱེད་ལས་དང་ནུས་པ། བྱ་བ་བཅས་ཅི་རིགས་ཀྱི་ཆ་ནས་མིང་རྐྱང་དུ་བཟོས་ཤིང་། དེ་དག་གི་འབྱུང་ཁུངས་ནི་རང་རང་གང་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་རྣམས་ཡིན། ད་དུང་རྟགས་དང་མཚན་མ་ལ་"ལྟས་"དང་། བཟའ་བར་བྱ་བ་ལ་"ཟས་"ཟེར་བ་ལྟ་བུར་ཡང་འགྲོས་དེ་ལྟར་དུ་བསམ་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་ཡར་དེད་ན། བྱ་ཚིག་ལྟ་དང་ཟ་གཉིས་ལ་ཐུག་ཡོད། དེ་དག་ལས་སྐྱུལ་ཚིག་ཏུ་འདྲུག་རུང་བ་རྣམས་ལ་བྱེད་ལས་དང་ནུས་པ་[11]གཉིས་ཀའི་སྟེང་ནས་ཤེས་དགོས། གཞན་ཡང་མང་པོ་ཚོགས་པ་ལ་མང་ཚོགས་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་བསྡུས་ཚིག་གི་སྒོ་ནས་མིང་རྐྱང་དུ་གྲུབ་པ་ཡང་ཡོད། ཡང་གཅིག་བཤད་ན། མང་ཚོགས་དང་མང་ཛ། མང་འགྲུབ་ཅེས་སོགས་ནི། བཅུ་ཐྲག་གསུམ་ལ་སུམ་ཅུ་ཞེས་པ་ལྟར་ཚིག་བར་ཐོག་མའི་སྒྲ་གཉོམ་དུ་སོང་བའི་དབང་གིས་ཡིན་པ་ལྟར་བཀྲལ་ཚོག་ཀྱང་། དམངས་གཙོ་མང་གཙོར་སྒྱུར་བ་དག་གི་ཞེ་ཕུགས་ན་འགྲེལ་ལུགས་འདི་མེད།

འདིར་ཤོད་དགོས་པའི་"དམངས་"ནི། གོང་གསལ་གྱི་འགྲོས་དང་མཚུངས་པར་མིང་རྐྱང་དུ་བཟོས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་གྲངས་འབོར་གྱི་ཁྱད་པར་[12]སྟོན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན་

10 རྒྱགས་ཕྱེ་དང་ལམ་རྒྱགས། དམག་རྒྱགས་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་ཚོན་པོ་ལ་རྒྱགས་པ་ཟེར་བས་ཀྱང་མཚོན་དགོས།

11 འདིར་ནུས་པ་ཞེས་པ་ནི། གཙོད་ཐུབ་དང་མི་ཐུབ་ལ་ཚོད་དང་མི་ཚོད་ཟེར་བ་དང་། འབྲི་ཐུབ་དང་མི་ཐུབ་ལ་བྲིས་དང་མི་བྲིས་ཟེར་བས་མཚོན་ཏེ་སྐྱུལ་ཚིག་གཟུགས་ཅན་ལ་བསམས་ན་གོ་སླ།

12 དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་དང་གྲངས་དང་བོངས་ཚད་སོགས་ལ་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་ཟེར་ཞིང་། ངོ་བོ་ཞེས་པ་ནི་རང་བཞིན་དང་གནས་ལུགས་ལྟ་བུར་མི་གོ་བར་དོན་ནམ་དངོས་པོའམ་ཆོས་དེ་ཉིད་དུ་གོ་དགོས། དེས་ན། མང་པོ་དང་མང་པོ་འདུས་པའི་སྤྱི་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཆེ་བ་ལྟར་མང་དང་དམངས་གཉིས་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་དུ་བལྟ་དགོས།

ཚིག་"མང་"ཞེས་པ་ཡིད་ལ་བཞག་སྟེ། མང་པོ་འདུས་པའི་ཚོགས་པའམ་སྤྱི་སྟོན་བྱེད་ལ་"དམངས་"ཞེས་གདན་འབེབས་བྱས། དམངས་རིགས་ཞེས་པའི་"དམངས་"ཀྱང་མང་པོ་འདུས་པའི་སྤྱི་ཞིག་ལ་གོ་བ་ལས་ཚིག་རང་སྟེང་ན་"དམན་པ"འམ་"ངན་པ"འི་དོན་མེད། གསལ་བར་བཤད་ན། མང་པོ་འདུས་པའི་རིགས་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་ལ་"དམངས་རིགས་"ཞེས་བརྗོད། དེ་ཡང་ཆོས་རྗེ་བུ་སྟོན་གྱིས། "ཞིང་ལ་སོགས་པ་དམན་པའི་ལས་བྱེད་པ་དམངས་རིགས། "ཞེས་དང་། རྒྱལ་ཚབ་རྗེས། "ཞིང་རྨོ་བ་ལ་སོགས་ལས་ངན་པ་ལ་སྦྱོར་བ་དེ་དག་ནི་དམངས་རིགས་ཞེས་གྲགས། "ཞེས་པ་ལྟར་དམན་པའམ་ངན་པ་ནི་ལས་ཀའི་རིགས་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་ནས་འཇོག་པ་མ་གཏོགས་ལས་དེར་འཇུག་པའི་གང་ཟག་གི་ངོ་བོའི་སྟེང་ནས་མི་འཇོག །དེ་ཡང་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། "འཚོ་བའི་ཐབས་སོ་ཅོག་ལ་ཡང་། །འཇིག་རྟེན་ན་ནི་རིགས་ཞེས་བསྟད། །དེས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ། །རིགས་ལས་དབྱེ་བ་ཡོད་མ་ཡིན། །"ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྔོན་རྒྱ་གར་དུ་ཁ་དོག་གི་སྟེང་ནས་རིགས་གཉིས་བཤད་ཅིང་རིམ་གྱིས་ལས་ཀྱི་སྟེང་ནས་རིགས་དུ་མར་འབྱེད་པའི་ཚུལ་བྱུང་། དམངས་རིགས་ཞེས་པ་རིགས་ངན་དུ་རྩི་ཡང་ཐ་སྙད་རང་སྟེང་ན་ངན་པའི་དོན་མེད་པ་ནི། དཔེར་ན། གསར་དུ་འགྱུར་བ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ལ་ངན་པའི་དོན་མེད་ཀྱང་། བར་སྐབས་ཤིག་འགའ་ཞིག་ནས་"གསར་འགྱུར་"ཞེས་སློད་པ་བྱུང་སྐབས་ཐ་སྙད་དེ་མི་སྙན་པར་གྱུར་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། མི་རིགས་ནག་པོ་ཞེས་པའང་དེ་མཚུངས་ཡིན། མདོར་ན། རྒྱ་གར་བས་དམན་པར་བརྩིས་པའི་ལས་དེ་དག་བྱེད་མཁན་གྱི་རིགས་དེའི་ཁོངས་སུ་ངོ་གྲངས་མང་བ་འདུས་པའི་ཆ་ནས་མང་འདུས་ཀྱི་སྤྱི་དེ་ལ་

“དམངས་རིགས་”ཞེས་བརྗོད། དེས་ན། ཚིག་གི་དོན་དང་དོན་གྱི་འབབ་ས་གཉིས་ནམ་དུ་ཡང་གཅིག་ཏུ་བསྲེ་མི་རུང་སྙམ་སྟེ་དཔྱད་འཚལ། [13]

ཉེ་རབས་བཙན་རྒྱལ་བོད་མིའི་གཞུང་འབྲེལ་ཡིག་ཆ་དག་ལས་འབབས་མིར་ཐོབ་དབང་ཡོངས་སུ་སྤྲད་ཀྱང་“དམངས་”ཀྱི་ཚིག་གི་བདག་དབང་ཕྱིར་བསྡུས་ཏེ། “མང་”ལ་ཐོབ་དབང་གོ་བབ་ཅི་འདོད་དུ་གནང་བ་ནི་ཕྱོགས་སུ་ལྷུང་བ་ཞིག་རེད། གང་ལྟར། བཙན་རྒྱལ་གྱི་མཁས་པ་དག་གིས་Democracyཞེས་པར། མང་ཚོགས་སམ་དམངས་ལ་དབང་བའི་ལམ་ལུགས་དང་། མང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཐག་གཅོད་གཙོ་བའི་ལམ་ལུགས་ཀྱི་གོ་དོན་གཉིས་སྤྱི་ཕྱིར་བྱུང་བ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཀྱང་། “མང་གཙོ་”ལ་ཁེ་དབང་མང་དུ་གནང་བ་ཅི་ཡིན་སྙམ་ན། གཅིག་ཏུ་ཁ་ཚོན་གཅོད་དཀའ་ཡང་རྫོངས་ཚོད་ལྟར་བྱས་ན། དེ་ནི་རླབས་ཆེ་བའི་དགོངས་གཞི་ཞིག་སྟེ། དེ་ཡང་༧གོང་ས་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་མཆོག་བོད་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་དུ་གཏན་ཆགས་པར་བཞུགས་ཏེ། གཤམ་འོག་གི་སྲིད་ལུགས་དེ་Democracyཡི་ལམ་ལུགས་ཤིག་ཡོད་བའི་ཐུགས་རེ་གནང་ཡོད་ཚོད་དུ་མངོན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་ལུགས་ནང་དུ་MAJORITYསྟེ་གྲངས་“མང་བ་”གཙོ་གནད་དུ་གྱུར་པ་ཀུན་གསལ་ཡིན། རྒྱལ་བ་དོན་གྱི་བདག་པོས་མི་ལོ་མང་པོའི་རིང་ཞུ་ཚུགས་ཇི་ལྟར་གནང་ཡང་། བོད་མི་ཚོས་མགོན་པོ་མཆོག་གི་སྐུ་དབང་མཚན་གནས་ལ་འགྱུར་བ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་གཏོང་མ་འདོད་པ་དང་། ༧གོང་ས་མཆོག་དབུ་ཁྲིད་དུ་བཞུགས་པ་ཙམ་གྱིས་རང་ཅག་གི་

13 མཁས་དབང་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི་“དམངས་གཙོ་འམ་མང་གཙོ་”ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་དམངས་ཀྱི་དཔྱད་པ་དཔྱིས་ཕྱིན་པ་ཞིག་ད་ལྟའི་བར་སུས་ཀྱང་བྱེད་ཐུབ་མེད་པས། མཁས་པའི་ལུགས་ཀྱི་དཔྱད་བརྗོད་ལ་གཟིགས་འདོད་ན་ལྟགས་རྩོམ་དེ་ཉིད་ལ་གཟིགས་འཚལ།

སྲིད་གཞུང་དེ་Democracyཡི་གཞུང་ཞིག་མིན་པའི་ཁས་ལེན་ནམ་ཡང་བྱས་མེད། ཡང་གཞུང་འབྲེལ་ཡིག་ཆ་དག་ན། "ཡུལ་མིའི་རྒྱལ་ཁབ"དང་"ཡུལ་མིའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྒྲོམ་གཞི་དང་མཐུན་པ"ཞེས་འབྱུང་བར་ཡང་དོན་གནད་ཅིག་ཡོད་ངེས་སྙམ་ཡང་མངས་པར་འགྱུར་བས་མ་བྲིས།

ཆོས་སྲིད་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་མང་གཙོའི་སྲིད་གཞུང་གསར་འཛུགས།

སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་བོད་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་སྙིང་པོར་བྱས་པའི་སྲིད་གཞུང་སྟེ། འཛིན་སྐྱོང་བཀའ་ཤག་དང་། ཁྲིམས་བཟོ་གྲོས་ཚོགས། ཁྲིམས་ལུགས་དབང་འཛིན་ཆེས་མཐོ་ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་སྟེ་ཀ་བ་གསུམ་ལྡན་གྱི་མང་གཙོའི་གཞུང་ཞིག་རིམ་པས་གསར་འཛུགས་གནང་བཞེད་ཀྱིས་ཐོག་མར་སྤྱི་ལོ་ 1959 ཟླ་བ་ 4 ཚེས་ 25 ཉིན། བཞུགས་སྒར་རྟེང་པ་མ་སུ་རིར་མགོན་པོ་མཆོག་དབུ་བཞུགས་ཀྱིས་ཀླུ་ཁང་པ་ཆེ་དབང་རབ་བརྟན་དང་། གཡུ་ཐོག་བཀྲ་ཤིས་དོན་གྲུབ། སྐུའི་གཅེན་པོ་རྒྱལ་ལོ་དོན་གྲུབ་སོགས་གནད་ཡོད་ལྷན་འཛོམས་ཐོག་ཆོས་དོན་ལྷན་ཁང་དང་། ཕྱི་སྲིད་ལྷན་ཁང་། ནང་སྲིད་ལྷན་ཁང་། དཔལ་འབྱོར་འདུ་འགོད་ལྷན་ཁང་། ཤེས་རིག་ལྷན་ཁང་བཅས་གསར་འཛུགས་གནང་རྒྱུར་གཏན་འབེབས་གནང་བ་ལྟར་བཀའ་བསྒྱུར་རིམ་སོང་གིས་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་མིན་པའི་ལྷན་ཁང་ཆེ་བ་བཞི་དང་། བདེ་སྲུང་དང་ལྡེ་ལིའི་སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་ཁང་གཉིས་བཅས་གསར་འཛུགས་བསྐྲུངས། སྤྱི་ལོ་ 1960 ཟླ་བ་ 10 ཚེས་ 4 ཉིན་བཞུགས་སྒར་ཧྭ་སར་ཤེས་རིག་ལྷན་ཁང་དང་། རིམ་གྱིས་གོང་གསལ་ལྷན་ཁང་

ལྷའི་སྙིང་དུ་རྩིས་ཞིབ་དང་། ལས་བྱེད་བདག་གཉེར་ཁང་། དྲིལ་བསྒྲགས་སོགས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་གསར་འཛུགས་བསྐྲུངས།

གོང་གསལ་དག་ལས་ཆོས་དོན་ནམ་ཆོས་རིག་ལྟེན་ཁང་ནི། བོད་བསྟན་སྲིད་ཀྱི་དོན་དུ་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་སྲི་ཞུ་སྒྲུབ་པ་སྟེ། དགོན་སྡེ་ཁག་ལ་གཟིགས་སྐྱོང་དང་། བསྟན་སྲིད་ཀྱི་ཞབས་རིམ་སྒྲུབ་པ། རིག་གཞུང་བདག་སྐྱོང་བྱེད་པ་སོགས་ཡིན། དེའི་གཟིགས་སྐྱོང་ཁྱབ་ཁོངས་སུ། དེང་གི་སྐབས་སུ་རྒྱ་བལ་འབྲུག་གསུམ་དུ་ཆོས་བརྒྱུད་ཆེན་པོ་བཞི་གཡུང་དྲུང་བོན་དང་བཅས་པའི་དགོན་སྡེ་རྣམས་དང་ཇ་ས་བོད་ཀྱི་ཐློས་གར་ཚོགས་པ། ལྷོ་ལི་བོད་ཁང་། ལྷར་ཊ་དབུས་བོད་ཀྱི་ཆེས་མཐོའི་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་། ཇ་ས་བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་། ཇ་ས་ནོར་གླིང་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་གཅེས་སྐྱོང་ཁང་། ནོར་གླིང་འཇམ་དབྱངས་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་གཅེས་འཛིན་ཁང་བཅས་ཡོད།

ནང་སྲིད་ལྟེན་ཁང་ནི། གཞིས་ཆགས་གསར་འཛུགས་དང་དེ་དག་གི་ཉིན་རེའི་འཚོ་བའི་བདེ་སྡུག་གཟིགས་སྐྱོང་། ལས་རིགས་དང་ལག་ཤེས་གསར་འཛུགས་དང་ཡར་རྒྱས་རོགས་འདེགས། སྦྱར་ཡོད་སྒྲ་བརྙན་སོགས་ཧེ་ལས་གཞི་ཧ་ཅང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལྟེན་ཁང་ཞིག་ཡིན། དེ་ལ་ཕྱི་དྲིལ་ལས་ཁུངས་ནས་འདོན་སྤེལ་གནང་བའི་《བཙན་བྱོལ་ནང་གི་བྱུང་བ་བརྗོད་པ》ཞེས་པ་ལས།

ད་ལྟའི་ཆར་རྒྱ་བལ་འབྲུག་གསུམ་ནང་སོ་ནམ་གཙོ་སྐྱུར་གྱི་གཞིས་ཁག་༣༩དང་བཟོ་ལས་ལ་བརྟེན་པའི་གཞིས་ཁག་༡༩གཞན་བོད་མིའི་སྡོད་སྐྱར་གྲངས་༡༨རྒྱས་གསོ་ཁང་༡༥བཅས་ཡོད་པ་དང་། མི་འབོར་བསྡོམས་༡༣༥༨༩༣ཡོད་པ་འདི་དག་གི་གང་ཅིའི་

གནས་སྟངས་ལ་གཟིགས་སྐྱོང་འགན་འཁུར་ཞུ་ཐུབ་ཡིན། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ཟླ་༡༢ ཚེས་ ༢ ཉིན་རང་གཞུང་བཀའ་ཤག་ནས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་ལས་ཁུངས་མ་ལག་ཁྱབ་ཁོངས་དང་བཅས་པའི་སྒྲིག་འཛུགས་བསྐྱར་བཅོས་དང་ལས་བྱེད་ས་མིག་གཏན་འབེབས་གནང་བ་ལྟར་ནང་སྲིད་བཀའ་བློན་གྱིས་དབུ་འཁྲིད་འོག་དྲུང་ཆེས་འགན་འཁུར་ཐོག་ནང་གསེས་ལས་བགོས་སྡེ་ཚན་གསུམ་དང་ཚན་པ་དགུ་དེ་དག་གི་ནང་ལས་བྱེད་ས་མིག་གྲངས་༥༡གཏན་འབེབས་ཡོད་པ་བཅས་ཡིན།

ཞེས་གསལ།

ཕྱི་ལོ་ 1961 ལོར་བོད་གཞུང་གི་སྨན་རྩིས་ཁང་གི་རྨང་གཞི་གསར་འཛུགས་གནང་བ་ནས་ད་ལ་ཐུག་གི་བར་དུ་བོད་ཀྱི་སྨན་རྩིས་རིག་པའི་བྱེད་སྒོ་མཐའ་དག་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་གསུམ་དང་། ལྷག་པར་དུ་ལག་ལེན་སྨན་བཅོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བོད་མི་དང་ཡུལ་མི་རྒྱ་གར་བ། ཕྱི་རྒྱལ་བ་བཅས་འགྲོ་བ་བགྲང་གིས་མི་ལང་བ་ནད་ཀྱི་འཇིགས་པ་ཆེན་པོ་ལས་བསྐྱབས་ཤིང་སྐྱོབ་བཞིན་པ་སོགས་ཚོགས་སྤྱི་གཞན་ཡང་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་མ་བྲིས།

བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཁང་གསར་འཛུགས་གནང་ཚུལ་ལ། བོད་ས་ཐག་ཟླ་བ་ ༡༢ ཚེས་ ༧ ཕྱི་ལོ་ 1960 ཟླ་བ་ 2 ཚེས་ 3 ཉིན། གནས་མཆོག་རྡོ་རྗེ་གདན་དུ་སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་གནས་ཡུལ་ས་ཁུལ་ཡོངས་ཀྱིས་བརྟན་བཞུགས་བསྟར་འབུལ་དང་འབྲེལ། ནང་ཁུལ་མཐུན་ལམ་རྡོག་རྩ་ཆིག་སྒྲིལ་འགྱུར་མེད་ལྷུགས་ཀྱི་གོང་བུ་ལྷ་བུར་ཞུ་རྒྱུའི་དམ་བཅའ"མནའ་གན་མཐུ་མོ་ཆེ"ཞེས་སུ་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་ཐོག་མར་འབུལ་ལམ་

ཞུས། སྐབས་དེར་མགོན་པོ་མཆོག་ནས།

བོད་འདིར་སྔར་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ལྡན་གྱི་མང་གཙོའི་གཞུང་ཞིག་དགོས་པ་གལ་ཆེར་བརྟེན། རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་གི་ངོ་ཚབ་མང་མོས་འོས་འདེམས་བྱས་པའི་འཐུས་མིའི་ལྷན་ཚོགས་ཤིག་དགོས་གཤིས་སྔ་འགྲོས་ཆོས་ལུགས་ཆེན་པོ་བཞི་ནས་འཐུས་མི་རེ་དང་། ཆོལ་ཁ་གསུམ་ནས་འཐུས་མི་གསུམ་རེ་བཅས་ཁྲིད་རང་རྣམས་ཁུངས་སོ་སོར་ཕྱིར་ལོག་ཟིན་འཕྲལ་མི་མང་གི་ཁྲོད་དུ་ཤེས་ཡོན་འཛིན་ཐང་དང་རྒྱལ་གཅེས་ལྷག་བསམ་ལྡན་པ། མང་ཚོགས་ཀྱི་ཡིད་ཆེས་བློ་གཏད་འཕེར་བ་ཅི་ཡོད་ནས་འོས་འདེམས་ཀྱིས་མིང་ཐོ་འོས་གྲངས་འཕྲལ་འབུལ་དགོས།

ཞེས་སྨྲར་དུ་བོད་རིགས་ཆོལ་གསུམ་ཆོས་བརྒྱུད་དང་བཅས་པའི་ཁོངས་ནས་འཐུས་མི་བཅུ་གསུམ་ཙམ་ལེགས་འདེམས་གཏན་འབེབས་དགོས་ཚུལ་སྩལ། དུས་དེ་ནི། བཙན་བྱོལ་བོད་མི་ཀུན་གྱིས་རྟག་ཏུ"༧གོང་ས་མཆོག་ནས་གསོལ་རས་སུ་སྩལ་བའི་མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས"ཞེས་པའི་ལོ་རྒྱུས་བྱུང་བའི་ཉིན་དང་པོ་དེ་རེད། འབངས་ཀྱི་ངོས་ནས་མང་གཙོ་རྩོད་ལེན་གྱི་རྣམ་འགྱུར་ཙམ་ཡང་མེད་པར་མགོན་པོ་མཆོག་རང་ངོས་ནས་དེ་ལྟར་མཛད་པ་ནི་འཛམ་གླིང་གི་དབུ་ཁྲིད་གཞན་གྱིས་མི་ཐུབ་པའི་མཛད་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན། དེ་ལྟར་བོད་རིགས་ཆོས་རང་རང་གི་ཆོལ་ཁ་དང་ཆོས་བརྒྱུད་ཀྱི་ཁོངས་ནས་སྤྱི་འཐུས་སྐབས་དང་པོ་དྲག་འདེམས་ཀྱིས་ས་དགེ་བཀའ་རྙིང་བཞི་ནས་འཐུས་མི་རེ་དང་། ཆོལ་ཁ་གསུམ་ནས་གསུམ་རེ་བཅས་བསྡོམས་འཐུས་མི་༡༣བདམས་ཐོན་བྱུང་།

བོད་ལུགས་བྱེ་ཟླ་བ་༧ ཚེས་༡༢སྤྱི་ལོ་ 1960 ཟླ་བ་ 9 ཚེས་ 2 ཉིན་གྱི་སྔ་

དྲོའི་ཆུ་ཚོད་༨་པའི་སྟེང་འཐུས་མི་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱི་ནོར་༧་གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་སྐུ་མདུན་དུ་མཇལ་ཕྱག་དམ་འབུལ་ཞུས་པ་དང་འབྲེལ་བོད་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ལྡན་གྱི་མང་གཙོའི་གཞུང་དབུ་བརྙེས་པའི་དགའ་སྟོན་མཛད་སྒོ་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱངས་ཤིང་བླང་དོར་ཞུ་སྒོའི་བཀའ་སློབ་ཞིབ་ཏུ་སྩལ་བ་ནི།

ཁྱོད་ཚོ་མི་མང་འཐུས་མི་རྣམས་འདི་ཁུལ་ཡོད་པའི་བོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་གྱི་མི་མང་རང་ནས་འོས་འདེམས་དྲག་རེས་ཀྱིས་འོས་འཆར་ཕུལ་ཐོག་ངོས་ནས་ཀྱང་རེ་སེམས་ཆེན་པོས་བསྐོས་ཏེ་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་གཏན་འཁེལ་ཡག་པོ་བྱུང་ཡོད། དེང་སང་གི་དུས་འདིར་ང་ཚོས་བསམ་བློ་མང་པོ་བཏང་སྟེ་ལས་དོན་མང་པོ་ཞིག་བྱེད་དགོས། ང་ཚོས་སྤྱི་དོན་ཐབས་ཆེ་ཙམ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལ་བསམ་བློ་རྒྱ་ཆེ་ཙམ་ཞིག་ངེས་པར་དུ་གཏོང་དགོས། ཁྱོད་ཚོ་ཚང་མ་མི་མང་ནས་དྲག་རེས་ཀྱིས་བདམས་པའི་འཐུས་མི་དྲག་གྲས་༡༣་སྟག་རེད།

ད་རེས་ཀྱི་ཚོགས་འདུ་འདི་ནི། གལ་ཆེ་གནད་ཆེ་ཞིག་ཡིན་པ་ལས་གྲགས་གཏམ་སྟོང་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་དོན་དུ་མིན། བོད་གཞུང་འདི་དོན་དམ་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ཞིག་དགོས། དེའི་ཕྱིར་དུ་མི་མང་གི་འཐུས་མི་ཡོད་པའི་ཚོགས་འདུའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཤིག་ཀྱང་ངེས་པར་དུ་དགོས་པ་འདི་ལ་དགེ་མཚན་ཏ་ཅང་ཆེན་པོ་ཡོད། ད་ཆ་ཚོགས་འདུ་དངོས་སུ་ཚུགས་རྒྱུ་འདི་ལ་ངོས་རང་དགའ་པོ་བྱུང་། ད་ལྟ་ཚོགས་འཐུས་གསུམ་བཞི་འགྱོར་རྒྱུ་བསྡད་ཡོད་ཀྱང་། ཁྱོད་ཚོ་མང་ཆེ་བ་འདིར་འགྱོར་ནས་བསམ་བློ་ཞིབ་ནན་བཏང་སྟེ་ཕན་ལོ་གཅིག་ལྷག་ཙམ་གྱི་ནང་བོད་སྤྱིའི་ལས་དོན་ཐོག་དགེ་སྐྱོན་གང་དང་གང་འདྲ་བྱུང་བ། སྐྱོན་བྱུང་སྟངས་གང་འདྲ་ཡིན་པ་སོགས་སྨན་པས་ནད་ངན་པར་བརྟག་ཞིབ་ནན་ཏན་བྱས་ཏེ་ནད་ཀྱི་འབྱུང་རྩ་རྩད་ཆོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱེད་དགོས། དེ་མིན་སྐད་ཆ་སྟོང་པ་ཚིག་རྐྱང་པོ་

བརྒྱ་སྟོང་མང་པོ་བཤད་ཀྱང་ཕན་པ་མེད།

ཁྱོད་ཚོས་ངེས་པར་རང་ལ་ནད་དྲག་པོ་བྱུང་དུས་སྨན་བཅོས་ཐབས་ཤེས་ཇི་ལྟར་བྱེད་དགོས་བསམ་པ་དེ་བཞིན་རང་རེའི་བོད་བསྟན་པ་ཆབ་སྲིད་སྤྱི་དོན་གྱི་ཐོག་ཏུ་དོན་དམ་པའི་ཕན་ཐོགས་ཡོང་ཐབས་ཤིག་བྱེད་དགོས། ད་རེས་ཁྱོད་ཚོས་ལས་དོན་སྤྱི་ཐོམ་དང་འདྲ་ཆགས་པོ་ཞིག་ལ་གཡུགས་པའམ་ཟབ་བེ་ཐོབ་བེའི་ངང་དུ་ལུས་ན། ཉིན་གཅིག་སོང་གཉིས་སོང་། ཟླ་བ་ དང་ལོ་སོང་ནས་ནམ་ཞིག་ཏན་ཏན་འ་ཅུབ་མ་འདུས་པ་ཞིག་ཆགས་རྒྱུ། དེ་དུས་འཕྲིས་དྲགས་ནས་འགྱོད་ཀྱང་བྱ་ཐབས་རྩ་བ་ནས་མེད་པ་ཞིག་ཡོང་། ད་ཕན་ང་ཚོས་དུས་སྐབས་དང་བསྟུན་པའི་ལས་དོན་བཟང་པོ་སྐབས་མཚམས་སོ་སོར་འཕྲལ་འཕྲལ་ལག་ལེན་མ་ཐུབ་པའི་སྐྱོན་བྱུང་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཁྱོད་ཚོས་མ་འཕྱུགས་པ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་བྱེད་དགོས། ཁྱོད་ཚོས་སོ་སོའི་མིག་གི་མདུན་དུ་མཐོང་བ་གཅིག་པུ་གཞིར་བཟུང་གིས་བསམ་སྨྲུག་དོག་པོའི་སྐད་ཆ་གང་བྱུང་མང་པོ་བཤད་པས་དགོས་པ་མེད། སྙིང་པོ་སྤྱི་དོན་གྱི་ཐད་ལ་འཕྲལ་ཕུགས་གང་ཅིའི་བསམ་བློ་རྒྱ་ཆེ་ཙམ་ཞིག་བཏང་སྟེ། དཔེར་ན། མགོ་བྱེད་སུ་དང་སུས་བྱེད། དེས་ལས་འགན་གང་དང་གང་སྒྲུབ་དགོས་སོགས་འདི་དང་འདི་ཞེས་པའི་བསམ་བློའི་རྒྱུ་ཆ་ཞིག་བཏོན་ཐུབ་ན། དེ་ནས་གྲོས་བསྡུར་དོན་ཕན་གྱི་ཐབས་ཇུས་རྟེན་ཐུབ་ཀྱི་རེད་བསམ་པ་ཡོད། ང་རང་ཚོས་ལས་ཀ་དང་། མི། སྒྲིག་འཛུགས་སོགས་གང་སར་སྒྱུར་བཅོས་དགོས་ངེས་ཤིག་མ་བྱས་ན་གཏན་ནས་མི་འགྲིགས། ད་ལྟ་ཚོགས་འདུའི་དུས་ཚོད་དང་ཉིན་ཚད་གཏན་འབེབས་ཡོད་ཀྱང་དགོས་ངེས་ལ་དུས་ཡུན་ཇི་ཙམ་འགོར་ཡང་འགྲིག་གི་རེད།

ད་ལམ་གྱི་ཚོགས་འདུ་འདི་གཞན་གྱི་སྐད་ཆ་མང་པོའི་སྐྱོན་སེལ་ཆེད་དུ་མ་ཡིན། དེ་

ཡིན་ན་བྱེད་སྟངས་འདི་འདྲ་མ་རེད། དེར་བརྟེན། ཁྱོད་ཚོས་དོན་དངོ་མའི་ཐོག་ཏུ་ལས་འགན་ཁུར་དགོས་པ་དང་། དོན་དམ་གྱི་ལས་འགན་ཁུར་མཁན་མང་པོ་ཞིག་ཡོང་ཐུབ་པའི་ཐབས་ཤེས་བྱེད་དགོས། ཁྱོད་ཚོ་ཆེད་མངགས་འདིར་འཛོམས་དགོས་པའི་དོན་དག་སྙིང་པོ་གང་ཡིན་པར་བསམ་བློ་ནན་ཏན་གཏོང་དགོས། ཞིབ་པའི་གནས་ལུགས་སྣེ་ཞུ་ཤར་ནས་སང་ཉིན་ཚོགས་འདུར་བརྗོད་ཀྱི་རེད། དེ་དང་གྲོས་གཞི་ཡིག་ཆ་བཅས་ལ་བསམ་ཞིབ་ནན་ཏན་བྱས་ཏེ། ད་རེས་ཁྱོད་ཚོས་ང་རང་ཚོའི་ལས་དོན་ཁ་ཚ་གལ་ཆེ་དེ་དག་གང་འདྲ་བྱས་ནས་སྒྲུབ་པར་དགའ། གང་འདྲ་བྱས་ན་འགྲུབ་ཐུབ་པ་སོགས་བྱ་བའི་གནད་གསལ་པོར་བཏོན་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས། ད་རེས་བསམ་བློ་གཏོང་རྒྱུ་གང་ཡོད་བཏང་། ཞུད་པ་དཀྲུག་རྒྱུ་གང་ཡོད་དཀྲུག་ནས་དོན་དག་སྙིང་པོ་ཡོད་པ། བོད་ཀྱི་དོན་ལ་ཕན་ངེས་ཤ་ཚ་བའི་སྐད་ཆ་བཤད་རྒྱུ་གང་ཡོད་ཤོད་དགོས། དགོས་མེད་ཀྱི་སྐད་ཆ་སྟོང་པ་མང་པོ་བཤད། ཡི་གེ་ཟང་ཟིང་མང་པོ་བྲིས་ན་ཁྱོད་རང་ཚོར་ཚང་མས་རེ་བ་བཅོལ་ནས་འདིར་ཆེད་མངགས་ཡོང་བའི་དགོས་པ་མ་ཚང་བ་རེད། གང་ལྟར། ཁྱོད་ཚོས་དོན་དམ་མི་མང་འཁྲུས་མིའི་གོ་ཚོད་པ་ཞིག་བྱས་ཏེ་ལས་དོན་ཐོག་ལ་འབྲས་བུ་མངོན་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཞིག་ངེས་པར་དུ་བྱེད་དགོས། དེ་རིང་ངོས་ནས་བཤད་རྒྱུ་འདི་ཙམ་ཡིན། འཁྲུས་མི་ཚང་མ་འཛོམས་མཚམས་ང་ཚོ་སྐད་ཆ་ལྷོད་ལྷོད་ཡོང་གི་རེད། ད་ཁྱོད་ཚོས་བསམ་བློ་ཟབ་པོ་དང་། བརྣིང་པོ། རྒྱ་ཆེ་ཙམ་ཞིག་ངེས་པར་དུ་གཏོང་དགོས།

ཞེས་ཕེབས།

སྤྱི་ལོ་ 1960 ཟླ་བ་ 9 ཚེས་ 3 ཉིན་ནས་མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་ལག་བསྟར་བྱེད་ཕྱོགས་ཐད་བགྲོ་གླེང་ཚོགས་འདུ་ཉིན་བདུན་རིང་ཚོགས་ཏེ། གྲོས་འཆམ་ཅི་

བྱུང་༧གོང་ས་མཆོག་ལ་སྙན་འབུལ་དང་སྤྱན་བསྟར་ཞུས། དེ་ནས་གཞི་རྩའི་མང་གཙོའི་ལམ་སྲོལ་གྱི་གནད་དོན་ཆང་བའི་མ་འོངས་བོད་ཀྱི་རྩ་ཁྲིམས་སྙིང་དོན་ཏེ། ༡མང་གཙོའི་རྩ་ཁྲིམས། ༢གཞུང་གི་དབང་ཆ། ༣ཏྭ་ལའི་བླ་མ། ༤རྒྱལ་ཚབ་ལྷན་ཚོགས། ༥ཚོགས་འདུ། ༦ཁྲིམས་ཁང་། ༧ས་ཁུལ་གྱི་དབང་ཆ། ༨མཐའ་དོན། ཞེས་དོན་ཚན་བརྒྱད་ཅན་ཞིག་གསར་བཟོ་གནང་སྟེ། སྤྱི་ལོ་ 1961 ཟླ་བ་ 10 ཚེས་ 10 ཉིན་གསལ་བསྒྲགས་དང་རིམ་གྱིས་བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་བསམ་ཚུལ་བསྡུ་ལེན་གནང་བར། དོན་ཚན་གསུམ་པའི་ནང་། "གལ་ཏེ་དགག་དགོས་དབང་གིས་ཏྭ་ལའི་བླ་མའི་དབང་ཆ་འདོར་དགོས་པ་བྱུང་ན་རྩ་ཁྲིམས་དང་། ཚོགས་འདུའི་འགྲོ་ལུགས་དང་མཐུན་པར་ཐག་གཅོད་བྱ་རྒྱུ། "ཞེས་འཁོད་པར་མི་དམངས་ཀྱིས་མོས་མཐུན་ཞུ་ཐབས་མ་བྱུང་ཡང་གཞན་རྣམས་ལ་དགའ་བསུ་ཆེན་པོ་ཞུས། དེ་ནི་སྐབས་དེའི་བོད་མིའི་གནས་བབ་སོགས་ཕྱོགས་གང་ནས་བསམས་ཀྱང་། རྒྱལ་བ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་སྐུ་དབང་མཛད་འགན་ལ་འགྱུར་བ་གཏོང་བ་བློའི་ཡུལ་དུ་ཤོང་དཀའ་བ་ཞིག་ཡིན་པས་རེད། དེ་ནས་ཀྱང་མགོན་པོ་མཆོག་གིས་དེ་མཚུངས་བཀའ་སློབ་རིམ་པར་སྩལ་ཀྱང་ལོ་མང་རིང་མི་དམངས་ཀྱིས་ཁས་ལེན་ཞུས་མེད།

སྤྱི་ལོ་ 1963 ཟླ་བ་ 3 ཚེས་ 10 ཉིན་མང་གཙོའི་རྒྱལ་ཁབ་སྤྱིའི་ལམ་སྲོལ་གྱི་ལེགས་ཆ་ཡོངས་སུ་ཚང་ཞིང་། བོད་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་འབུར་དུ་ཐོན་པའི་མ་འོངས་བོད་ཀྱི་མང་གཙོའི་རྩ་ཁྲིམས་ཟིན་བྲིས་རྒྱས་པ་ལེའུ་བཅུ་དང་དོན་ཚན་བདུན་ཅུ་དོན་བདུན་ཅན་[14]དེ་ཉིད་གསལ་བསྒྲགས་བསྐྱངས། ༧གོང་ས

14 མང་གཙོའི་རྩ་ཁྲིམས་ཟིན་བྲིས་རྒྱས་པ་དེའི་ཐོག་མའི་མ་ཟིན་"མ་འོངས་བོད་ཀྱི་རྩ་ཁྲིམས་སྙིང་དོན་"གྱི་ངོ་བཤུས་ཤིག་༧གོང་ས་མཆོག་ནས་

མཆོག་ནས།

ང་ཚོས་མ་འོངས་པར་ལམ་ཕྱོགས་ཇི་ལྟར་བགྲོད་དགོས་པའི་སྐོར་ད་ལྟ་ནས་བསམ་གཞིག་དང་། གྲ་སྒྲིག་གིས་རིམ་བགྲོད་བྱེད་དགོས་པ་ནི་ད་ལྟའི་དུས་སྐབས་ཀྱི་རང་རེའི་ལས་འགན་ཡིན་ཞིང་། དེའི་དོན་དུ་དེང་ནས་མ་འོངས་པའི་བོད་ཀྱི་རྩ་ཁྲིམས་ཟིན་བྲིས་སྔོན་མ་ལས་རྒྱས་ཙམ་ཞིག་ད་ལམ་འགྲེམ་སྤེལ་བྱས་པ་འདིར་བོད་མི་ཚོས་བརྟག་ཞིབ་ནན་ཏན་བྱ་དགོས། རྩ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཟིན་བྲིས་འདི་བཞིན་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱི་བཀའ་དང་། བོད་རྗེ་ཆོས་རྒྱལ་གོང་མའི་དུས་ནས་དར་བའི་རང་རེའི་གོམས་སྲོལ་བཟང་པོ་རྣམས་དང་མི་འགལ་ཞིང་། འཛམ་གླིང་དམངས་གཙོའི་སྲོལ་དང་མཐུན་པ། བོད་ཀྱི་ཆོས་སྲིད། དཔལ་འབྱོར། ཤེས་རིག་སོགས་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་སྒོ་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཞིག་ལེགས་པར་ཕྱེ་བའི་ཁྱབ་དུ་ཡོད་ཀྱང་། ད་དུང་ཤེས་ལྡན་བོད་མི་ཚོར་ལེགས་ཆའི་བསམ་ཚུལ་ཅི་ཡོད་བསྡུ་གསོག་ཐོག་རྗེས་སུ་བོད་ནང་ཁུལ་གྱི་སྤྱན་ལྟ་ཚོར་གོ་བསྡུར་ལེགས་པར་བྱས་ཏེ་དངོས་གཞིའི་གཏན་འབེབས་ལག་ལེན་བྱེད་དགོས།[15]

ཞེས་སོགས་བཀའ་སློབ་རྒྱས་པར་སྩལ། ཡང་སྤྱི་ལོ་ 1964 ཟླ་བ་ 1 ཚེས་ 30 ཉིན།

ཨ་རིའི་སྲིད་འཛིན་ཟུར་པ་འཇོར་ལྕི་བྷུ་ཤི་(1946ཟླ་བ་7ཚེས་6ལ་འཁྲུངས་)མཆོག་གིས་གསར་འཛུགས་གནང་བའི་"འཛོར་ལྕི་བྷུ་ཤི་ལྟེ་གནས་ཁང་"ལ་ལེགས་སྐྱེས་སུ་གནང་། སྐུ་ཞབས་བྷུ་ཤི་ཡིས་ཡིག་ཆ་དེ། དུས་རབས་གོང་མ་ནས་ད་ལྟའི་བར་གྱི་རང་དབང་རྩོད་ལེན་པ་དག་དང་འབྲེལ་བའི་ཡིག་ཚགས་ཀྱི་ཆེས་ཐོག་མའི་ཡིག་ཆ་ཉིད་དུ་གཅེས་ཉར་བགྱིས། སྤྱིར་སྲིད་འཛིན་ཟུར་པ་བྷུ་ཤི་དང་མགོན་པོ་མཆོག་ཕན་ཚུན་ལ་མཛའ་བརྩེ་ཟབ་ཅིང་། འབྲུངས་ཚེས་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་འཕེལ་ཡོད། སྤྱི་ལོ་2007ལོར། བྷུ་ཤི་ཡིས། "ཨ་རིའི་གྲོས་ཚོགས་གོང་འོག་གཉིས་དང་འཛམ་གླིང་དབུ་ཁྲིད་ཚོས་༼གོང་ས་ཏླ་ལའི་བླ་མ་མཆོག་ནི་དད་པ་དང་དྲང་ཚུགས། ཞི་བ་བཅས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་མཐོང་གྱིན་ཡོད་ལ། ཨ་རིའི་མི་དམངས་དང་ཁོང་གཉིས་ཀས་ཕན་ཚུན་ལ་གུས་ཞབས་དང་བརྩེ་སེམས་ཆེས་ཆེར་བྱེད། "ཅེས་ཀྱང་གསུངས།

15 བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་མང་གཙོའི་བྱུང་བ་བརྗོད་པ་ལས་བྲངས།

ང་ཚོ་མང་གཙོ་ཟེར་བ་དེའི་ནང་ངེས་པར་དུ་འགྲོ་དགོས། དེ་ཡང་མང་གཙོ་ཟེར་བའི་སྒྱུར་བཅོས་དེ་ངེས་པར་དུ་བྱེད་དགོས། མང་གཙོའི་ངོ་བོ་ལྡན་པའི་ཐབས་ཇུས་བྱ་དགོས། ཉིན་རེ་ཉིན་རེའི་འཚོ་བ་སྐྱེལ་སྟངས་ཀྱང་མང་གཙོའི་དོན་ལ་ཕན་པའི་བསམ་བློ་གཏོང་དགོས། དེ་སྔའི་ལས་ཀ་བྱེད་སྟངས་ནང་བཞིན་ཚང་མས་སྨུག་བསྡམས་ཏེ་སྡོད་པ་ཡག་པོ་མ་རེད། དཔེར་ན། དེ་སྔ་ཆབ་མདོ་ས་ཤོར་སྐབས་ཆབ་མདོ་ཤོར་ཟིན་ཀྱང་། བཀའ་ཤག་ནས་ཐུགས་སྨྲོ་བཏང་སྟེ་ཆབ་མདོ་ནས་བཏང་བའི་རླུང་འཕྲིན་ཡང་ལེན་མི་མེད་པའི་དཔེ་ཡན་གནས་ལུགས་ཙམ་དུ་ཞུས་པ་ཡིན།

ཞེས་སོགས་བོད་མི་ཐམས་ཅད་མང་གཙོའི་ལམ་དུ་བསྐྱོད་པར་འབད་བརྩོན་བྱེད་དགོས་པའི་སྐུལ་མ་ནན་ཏན་ཏུ་མཛད།

དེ་ནས་ཀྱང་སྲུ་མཐུད་དགོངས་བཞེས་ཟབ་མོས་གཞིས་ཆགས་སོ་སོའི་མི་དམངས་ཀྱི་བདེ་སྡུག་ལ་ཆེད་མངགས་ལྟ་རྟོག་སོགས་ལ་དམིགས་ཏེ། སྤྱི་ལོ་ 1964 ཟླ་བ་ 2 ཚེས་ 8ནས་བོད་མི་སྡོད་སྒར་ཆེ་ཁག་ནང་མང་ཚོགས་ནས་རང་རང་གི་འདོད་བབ་དང་མཐུན་པར་ཐད་ཀར་འོས་འདེམས་བྱས་པའི་སྒར་འཐུས་འདེམས་བསྐོ་བྱེད་པའི་ལམ་སྲོལ་གསར་འཛུགས་[16]དང་། སྤྱི་ལོ་ 1964ལོ་སྟེ་སྤྱི་འཐུས་སྐབས་གཉིས་པ་ནས་བཟུང་ཚོལ་ཁ་རེ་ནས་དམིགས་བསལ་བུད་མེད་སྤྱི་འཐུས་རེ་དང་། མགོན་པོ་མཆོག་ནས་ཐད་བསྐོ་གནང་བའི་སྤྱི་འཐུས་གཅིག་བཅས་འཕར་སྣོན་མཛད་དེ། ཚོལ་ཁ་རེ་ནས་འཐུས་མི་༩རེ་དང་། ཆོས་བརྒྱུད་རེ་ནས་༧བཅས་༧༨དེའི་སྟེང་ཐད་བསྐོས་༧བཅས་འཐུས་མི་བཅུ་བདུན་དུ་གྱུར། དེ་ལ་ཐད་བསྐོས་སྤྱི་

16 བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་མང་གཙོའི་བྱུང་བ་བརྗོད་པར་གཟིགས།

འཐུས་ནི་རྡ་སྟོད་ཚུ་དབར་རིན་པོ་ཆེ་དང་། དབུས་གཙང་བུད་མེད་སྤྱི་འཐུས་ནི་ཕྲེང་རིང་རིན་ཆེན་སྒྲོལ་མ་དང་། མདོ་སྟོད་བུད་མེད་སྤྱི་འཐུས་ཡབ་ཚང་བདེ་ཆེན་སྒྲོལ་མ། མདོ་སྨད་བུད་མེད་སྤྱི་འཐུས་སྟག་ལྷ་ཚེ་རིང་སྒྲོལ་མ་བཅས་ཡིན།

སྤྱི་ལོ་ 1969ལོ་སྟེ་སྤྱི་འཐུས་སྐབས་བཞི་པ་ནས་ཐད་བསྐོ་གནང་བའི་ལམ་སྲོལ་མཚམས་འཇོག་མཛད། སྤྱི་འཐུས་སྐབས་ལྔ་པའི་དུས་སྐབས་ཏེ་སྤྱི་ལོ་ 1974 ཟླ་བ་ 5 ཚེས་ 10 ཉིན་ སྔར་གྱི་བུད་མེད་འཐུས་མིའི་དམིགས་བསལ་ཐོབ་དབང་དེ་ཉིད་མི་དགོས་པར་སྤྱི་སྲོལ་ལྟར་པོ་མོ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ལམ་ནས་ཚོལ་ཁོངས་རེ་ནས་འཐུས་མི་བཞི་རེ་དང་། ཆོས་བརྒྱུད་ཀྱི་འཐུས་མི་སྔར་ལྟར་བཞི་བཅས་༡༨འདེམས་བསྐོ་བྱ་དགོས་པའི་གསལ་བསྒྲགས་གནང་། སྐབས་དེ་ཤེད་ནས། བོད་མིའི་མང་གཙོའི་ལམ་སྲོལ་དེ་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཚང་བ་ཞིག་ཡོང་སླད་བོད་མིར་འཚམས་པའི་གནད་དོན་ཐད་བསམ་གཞིག་ནན་ཏན་དུ་བྱེད་དགོས་པ་དང་། གཞན་གྱི་ལེགས་ཆ་གང་ཡོད་ཡོངས་སུ་བསྡུ་ལེན་བྱེད་དགོས་པ། མགོན་པོ་མཆོག་ནས་སྤྱི་འཐུས་འོས་མིར་གཏན་འབེབས་མཚན་རྟགས་གནང་མི་དགོས་པ་སོགས་ལ་གོ་བསྒྱུར་བྱེད་དགོས་པའི་བཀའ་སློབ་ཡང་ཡང་ཕེབས་པར་བརྟེན། སྤྱི་ལོ་ 1974 ཟླ་བ་ 11 ཚེས་ 21 ཉིན་ནས་བུད་མེད་འཐུས་མིའི་དམིགས་བསལ་ཐོབ་དབང་མི་དགོས་པ་སོགས་གསལ་བའི་བསྐྱར་བཅོས་འོས་བསྡུའི་སྒྲིག་གཞི་གཏན་འབེབས་ཀྱིས་ལག་བསྟར་གནང་། དེ་ནི་བུད་མེད་ཀྱི་འཐུས་མི་མི་དགོས་པར་གཟིགས་པ་མ་ཡིན་པར་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཡང་དག་པའི་མང་གཙོའི་ལམ་སྲོལ་དུ་འཁྲིད་པའམ་འཐུས་སྒོ་ཇེ་ཚང་དུ་གཏོང་གནང་མཛད་པའི་སླད་ཡིན།

གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་ཕྱོགས་ནས་ཆོས་བརྒྱུད་གཞན་དང་གཅིག་མཚུངས་ཀྱི་འཐུས་མིའི་ཐོབ་དབང་དགོས་ཚུལ་ཀརྨ་པ་མཆོག་དང་འབྲེལ་ཡོད་ཁག་ལ་རེ་སྐུལ་ཞུས་པར། མགོན་པོ་མཆོག་ནས་སྤྱི་འཐུས་རྒྱུན་ལས་ལ། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ནང་ཆོས་ལུགས་འཐུས་མི་དགོས་མིན་དང་། གལ་ཏེ་དགོས་པར་མཐོང་ཚེ་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་རེ་སྐུལ་ལའང་གོ་བསྡུར་ཞིབ་ནན་བྱེད་དགོས་པའི་བཀའ་སློབ་ཕེབས་པས། སྤྱི་ལོ་ 1974ནང་སྤྱི་འཐུས་རྒྱུན་ལས་ཀྱིས་གོ་བསྡུར་གནང་ཡང་བོན་གྱི་རེ་དོན་ལེགས་འགྲུབ་མ་བྱུང་། སླར་ཡང་ཀརྨ་པ་མཆོག་གི་བཀའ་དགོངས་ལྟར་སྤྱི་འཐུས་རྒྱུན་ལས་ནང་གྲོས་མོལ་ནན་ཆེར་གནང་བར་བོན་པོའི་སྤྱི་འཐུས་གསར་འཛུགས་ལ་མང་མོས་ཀྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་མ་ཐོབ། ཚུལ་དེ་སྤྱི་འཐུས་རྒྱུན་ལས་ནས་སྤྱི་ལོ་ 1975 ཟླ་བ་ 1 ཚེས་ 11 ཉིན་ཀརྨ་པ་མཆོག་ལ་སྙན་སེང་ཞུས། དེའི་རྗེས་སུའང་ཀརྨ་པ་མཆོག་ནས་སླར་ཡང་བོན་འཐུས་ཐད་དྲུང་གོ་བསྡུར་གནང་དགོས་པའི་བཀའ་སློབ་ཕེབས་ཀྱང་ཕྱིར་འགྱངས་ཙམ་ལས་ཐག་མ་ཆོད། དེ་ལ་《བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་མང་གཙོའི་བྱུང་བ་བརྗོད་པ་》ལས།

དེ་རིང་སྤྱི་ཟླ་བ་ ༤ ཚེས་ ༡༨ ཉིན་རྒྱུན་ལས་ཚོགས་འདུའི་སར་རྗེ་འགག་བཀའ་བསྡུར་ཞིབ་ཆ་བྱུང་དོན། གཙོ་བོ་ཆོས་སྲིད་ཟུང་འབྲེལ་ཞེས་མང་གཙོའི་རྩ་ཁྲིམས་ནང་འཁོད་ཚིག་དོན་གྱི་ཆོས་དེ་ངོས་འཛིན་ངེས་གསལ་མི་བདེ་བ་དང་། གཞན་ཡང་འཐྲལ་ཐུགས་ཀྱི་དགེ་སྐྱོན་དགོངས་འཆར་མང་དག་ལ་བརྟེན་དགོངས་ཚུལ་རྩེ་མཐུན་ཡོང་མིན་མ་ཟད། དེ་རིང་རྒྱུན་ལས་ཚོགས་འཛོམས་རྒྱས་པ་མ་བྱུང་སྟབས་རྗེས་འཆར་ཚོགས་འདུ་རྒྱས་འཛོམས་སྐབས་བསྐྱར་དུ་དགོངས་བཞེས་བཀའ་བསྡུར་གནང་རྒྱུ་གནང་ཞེས་

གསལ་འདུག །

ཅེས་པ་ལྟར་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་ཕྱོགས་ནས་རེ་སྐུལ་བསྟུད་མར་ཞུས་པ་དང་༄གོང་ས་མཆོག་ནས་གོ་བསྒྱུར་ཞིབ་ནན་བྱེད་དགོས་ཞེས་ཡང་ཡང་བཀའ་ཕེབས་པའི་གྲུབ་དོན་ནི་དེ་ཙམ་དུ་ཟད་པར་གྱུར། སྤྱི་ལོ་ 1975 ཟླ་བ་ 9ནང་བཀའ་དགོངས་ལྟར་བོན་འཐུས་ཐད་སྤྱི་འཐུས་རྒྱུན་ལས་ཀྱིས་གྲོས་མོལ་གནང་ཡང་མཐར་“བོན་ཆོས་འདི་བཞིན་ཆོས་རིག་གང་དུ་ངོས་འཛིན་བྱ་གི་ཡོད་རུང་། དེ་ཉིད་ཆོས་རིག་བཀའ་སློན་ཚོགས་འདུར་ངོ་ཕེབས་མེད་སྐབས་དགོངས་བཞེས་གནང་རྒྱུ། ”ཞེས་ནར་འགྱངས་སུ་བཏང་བའི་ཚུལ་《 བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་མང་གཙོའི་བྱུང་བ་བརྗོད་པ་》དེབ་ཕྲེང་དང་པོར་གསལ།

སྤྱི་ལོ་ 1977 ཟླ་བ་ 3 ཚེས་ 21 ཉིན་བོད་གཞུང་གི་ལོ་འཁོར་ལས་བསྡོམས་ཐེངས་བརྒྱད་པའི་སྟེང་། གང་ཅེའི་ལམ་སྟོན་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་དུ་མགོན་པོ་མཆོག་ལ་ཕྱག་རོགས་སྲིད་སློན་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས་པའི་སྐོར་ལས་འཕྲོས་པའི་དགོངས་འཆར་གནང་། དེ་ལ་མགོན་པོ་མཆོག་ནས། “དེ་ནས་གཏམ་གསར་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ། ད་རེས་དུས་ཚོད་ལྟོད་ལྟོད་རང་མི་འདུག་མ་གཏོགས་གོ་བསྒྱུར་བྱེད་རྒྱུ་གཅིག་ལ། རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་དང་བཀའ་ཤག་དབར་མི་ཞིག་བཟེར་བ་དེ་ཡ་མཚན་པོའི་སྐད་ཆའི་བཟོ་འདྲ་པོ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་། སྐད་ཆ་དེ་མ་བཤད་རང་བཤད་རེད། ”[17]ཅེས་སྩལ། འདི་ནི་ཕྱིས་སུ་མི་དམངས་ཀྱིས་ཐད་ཀར་བདམས་པའི་བཀའ་སློན་ཁྲི་པས་འགན་དབང་སྤུར་ལྷག་བཞེས་ཏེ་མགོན་པོ་མཆོག“ཕྱེད་རྒན་ཡོལ”དུ་ཕེབས་པ་ནས

17 འདི་དང་གཤམ་གྱི་ལུང་རྣམས་བཀའ་སྤྱི་ལས་གསུམ་ལ་སྩལ་བའི་བཀའ་སློབ་པོད་དང་པོ་ལས་བྲངས།

མཐར་སྲིད་ཀྱི་ཐུགས་འགན་ཡོངས་རྫོགས་མི་དམངས་ཀྱིས་བདམས་པའི་དབུ་ཁྲིད་ལ་རྗེས་སྤྲོད་གནང་བའི་བར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་འཕེལ་རིམ་གྱི་དབུ་འཛུགས་ལྟ་བུ་ཡིན། ལར་ནས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐུགས་འགན་གཞན་ལ་རྗེས་སྤྲོད་གནང་བཞེད་ཀྱི་བཀའ་སློབ་འདི་ལྟ་བུ་སྤྱི་ལོ་ ཆིག་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུའི་ནང་ནས་མངོན་པར་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཐོར་ཙམ་རེ་ལན་དུ་མར་ཐེབས་ཡོད། ཡང་སྨྲ་མཐུད་ནས།

རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེར་རོགས་བྱེད་མཁན་མི་ཞིག་དགོས་ཀྱིན་ཡོད་པ་རེད་དེ། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་གཞོན་པ་ཞེས་ལབ་ཤེས་ཀྱིན་མི་འདུག ཏཱ་ལའི་བླ་མ་ཟེར་བ་དེ་མི་གཅིག་གི་མིང་ཡིན་སྟབས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་གཞོན་པ་ཞེས་ལབ་ན། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་ཟེར་བ་དེ་གོ་སའི་མིང་ཆགས་ཐབས་བྱེད་ཀྱིན་འདུག དེས་འགྲིག་གིན་མི་འདུག །མི་དེས་རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་གཙོས་པའི་ཕྱི་མིར་ཐུག་འཕྲད་བྱ་རྒྱུ་དང་། ངོས་མ་བསླེབས་སར་གདོང་ལེན་བྱེད་མཁན་ཡིན་པའི་སྐད་ཆ་རེད། དེར་སྲིད་བློན་ཞེས་ལབ་ན་ནི་ང་ཚོར་རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་ལམ་སེང་བསམ་འཆར་ཡོང་གི་རེད།

ཅེས་ཕྱག་རོགས་བསྐོ་བཞག་གནང་བཞེད་དེའི་གོ་བབ་ཀྱི་མིང་ཇི་ལྟར་འདོགས་མིན་སོགས་ཀྱི་དགོངས་ཚུལ་གསུངས། དེ་ལྟར་དགོངས་བཞེས་མཛད་པ་ནི།

བསམ་ཚུལ་དེ་ཡོང་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། མ་གཞི་ལོ་གཅིག་སྔོན་ནས་དེ་འདྲའི་བསམ་བློ་ཐན་བུ་འཁོར་ཡོང་གིན་འདུག །ངོས་ཀྱི་གནས་སྟངས་དེ་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་བླ་མ་རེད། ཆོས་པ་རེད། ཆོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་སོ་སོའི་མི་ཚེ་སྐྱེལ་གྱིན་ཡོད། "མི་དྲག་པ་ཞིག་བྱུང་རོགས་བྱས་ན། ཕྱོགས་གཅིག་ནས་ངོས་ལ་སྙིར་དོན་ཐན་བུ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད། དེ་གང་

ཡིན་ཟེར་ན། མཚམས་བསྙེན་སྒྲུབ་ལ་སྡོད་རྒྱུ་དེ་ཡིན། དཔེར་ན། སྤུགས་ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་གྱིས་ཚེ་དང་སྒྲུབ་པ་མཉམ་པ་ཞིག་བྱེད་ཐུབ་པ་བྱུང་ན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རེད་དེ། དེ་འདྲ་མ་བྱུང་ཡང་ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་ལོ་ཁ་ཤས་ཕྱི་མཚམས་ནང་མཚམས་བཅད་དེ་སྡོད་པའི་ལུགས་སྲོལ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། སྐུ་གོང་མ་ཡང་འཛིགས་བྱེད་བསྙེན་ཆེན་ཐོག་མར་གནང་བ་དེ་ལ་བར་ཆད་བྱུང་། ཡང་བསྐྱར་གནང་སྟེ་སྐུ་མདུན་སྐུ་སྒེར་རང་ལ་ཡང་ཕན། བོད་སྤྱི་པའི་དོན་དག་ལའང་ཕན་པ་བྱུང་བ་རེད། "གཙོ་ཆེ་ཤོས་ང་རང་ཚོར་རོགས་པ་མི་དྲག་པ་ཞིག་བྱུང་ན། གང་ཅིར་གོ་བསྒྱུར་དང་། གཡས་གཞོགས་གཡོན་འདེགས་བྱེད་མཁན། དཔུང་པ་གཡས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱུང་ན་ཡག་པོ་རེད།

ཅེས་བཀའ་སྩལ་བ་ལྟར་ཡིན།

སྤྱི་ལོ་ 1977 ཟླ་བ་ 10 ཚེས་ 5 ཉིན་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་སྤྱི་འདུས་ཐོག་མ་གཡུང་དྲུང་རྣམ་རྒྱལ་བདམས་ཐོན་བྱུང་སྟེ་དམ་འབུལ་ཞུས་ཤིང་། སྐབས་དྲུག་པ་དང་བདུན་པའི་ཚོལ་ཁ་དང་ཆོས་བརྒྱུད་ཀྱི་སྤྱི་འཐུས་བསྐོམས་༡༧དུ་གྱུར། སྤྱི་ལོ་ 1979ནས་བཀའ་བློན་ཚོའི་མཛད་ཁུར་དུས་ཡུན་ལོ་ལྔར་བསྒྲུབ། སྤྱི་ལོ་ 1981 ལོར་ཆོས་བརྒྱུད་ཀྱི་འཐུས་མི་སོགས་སྔར་ལྟར་དང་། ཚོལ་ཁའི་འཐུས་མིའི་ཐད་སྔོན་འགྲོ་དང་དངོས་གཞི་གཉིས་ཀར་ཚོལ་གསུམ་དབྱེར་མེད་ཀྱིས་འོས་འཕངས་ཏེ། ཚོལ་ཁ་རེ་ནས་འཐུས་མི་གཉིས་རེ་འོས་འདེམས་བྱ་གཏན་འཁེལ་བའི་གསལ་བསྒྲགས་གནང་། དེ་ལྟར་ཚོལ་ཁ་རེར་གཉིས་རེ་སྟེ་༨དང་། ཆོས་བརྒྱུད་ལྔ་ལ་གཅིག་རེ་སྟེ་༥ཐད་བསྐོས་༡བཅས་སྐབས་བརྒྱད་པའི་སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་གྲངས་འབོར་༡༣སུ་གྱུར། དེ་ལ་མི་མཐུན་པའི་བསམ་ཚུལ་མང་དུ་རྗོད་མཁན་བྱུང་བར་བརྟེན་༧གོང་ས་

མཆོག་ནས།

བར་སྐབས་འཐུས་མི་རྒྱས་བསྡུས་བྱས་པ་རེད། འཐུས་མི་རྒྱས་བསྡུས་བྱས་པའི་རྗེས་སུ་ཚོགས་འདུ་ཚོགས་པ་དང་པོ་རེད། དེའི་སྐོར་ལ་བར་ལམ་སྐད་ཆ་མང་པོ་ལྷགས་བྱུང་། མདོ་དོན་ཡང་སྙིང་། འཐུས་མི་རྒྱས་བསྡུས་བྱེད་པ་དང་འཐུས་མི་འདེམས་ཐོགས་ཀྱི་སྐོར་ལ་ཐག་གཅོད་ངོས་ཀྱིས་བྱས་པ་མ་གཏོགས། གཞན་སུ་གཅིག་གིས་ཀྱང་དབང་ཡོད་བཤད་མེད། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ནང་ཁ་ཤས་མགོ་མ་ཆོས་པ་ཡིན་འགྲོ། ཁ་ཤས་དཀྲོག་གཏམ་ཡིན་འགྲོ། གང་ལྟར། སྐད་ཆ་མང་པོ་ཞིག་ཡོང་གིན་ཡོད། བཙོས་བསྒྱུར་མང་པོ་གཏོང་བའི་ཐག་གཅོད་ངོས་ཀྱིས་བྱས་པ་རེད། ཐག་གཅོད་བྱེད་དགོས་པ་དེ་ཡང་མང་ཚོགས་ནས་བསམ་ཚུལ་ཤུགས་ཆེར་བྱུང་སྟེ་ངོ་མ་ལྟོགས་པར་ཐག་གཅོད་བྱེད་དགོས་བྱུང་བའང་མིན། དང་པོ་བཀའ་ཤག་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཐོག་ལ་ངོས་ཀྱིས་སྐུལ་སློང་བྱས་པ་ཞིག་རེད། དེ་བྱེད་དགོས་དོན་ནི། བར་སྐབས་ངོས་བློ་ཕམ་དགོས་པའི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་བའི་རྐྱེན་གྱིས་དེ་ལྟར་བྱས་པ་ཡིན། ད་དུང་རིམ་པས་མ་འགྲིག་མ་འཐུས་པའི་གནས་ཚུལ་ཤོད་མཁན་ཡོད་མདོག་ཁ་པོ་རེད། "ངོས་ཀྱིས་ཁུད་ཤོད་བཤད་པ་མིན། བོད་སྤྱི་པའི་དོན་ལ་སུ་དྲིན་ཆེ་ཟེར་ན། རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་དྲིན་ཆེ་ནས་བསྟད་ཡོད་མ་གཏོགས། སུ་གཅིག་གིས་ནམ་འཕང་བཅད་པ་མེད། ངོས་རང་གི་ངོས་ནས་ཀྱང་བྱས་ཡུས་ཤོད་རྒྱུ་མེད། རང་ཉིད་ལས་དང་སྨོན་ལམ་གྱིས་བསྐོས་པ་ཞིག་རེད། ད་ལྟ་བར་དུ་ཧུར་ཐག་བྱས་ཡོད་ལ། མ་འོངས་པར་ཡང་བོད་སྤྱི་པའི་དོན་ལ་ཧུར་ཐག་བྱེད་བསམ་པ་ཞིག་ཡོད་པ་མ་གཏོགས། ཕྱོགས་ལྷུང་ཀྲོག་ཀྲོག་བྱེད་བསམ་པ་རྩ་བ་ནས་མེད། བཙམ་ལྡན་འདས་དབང་པོར་བཞག་པའི་ཐོག་ནས་ངོས་རང་དགེ་སློང་བྱས་པའི་ཁྲུལ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བྱེད་ཤེས་

ཀྱི་མ་རེད། དོས་ཀྱིས་སུ་ཡང་དྲིན་ཆུང་དུ་རྩ་བ་ནས་གཏོང་གི་མ་རེད། གང་ལ་གང་འཚམས་ཀྱིས་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེར་ཆ་འཛོག་དང་ཡིད་ཆེས་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན། བར་སྐབས་ཐག་གཅོད་དེ་རྣམས་ཚང་མ་དོས་ཀྱིས་བྱས་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་། ལྐུགས་པ་ཞུ་ཚུགས་བྱེད་ཀྱི་མ་རེད། བསྒྱུར་བཅོས་གང་ཡང་གཏོང་གི་རེད། མིས་སྒྲིག་འཛུགས་བཟོས་པ་དེ་ལ་མིས་བསྒྱུར་བཅོས་གཏོང་ཚོག་པར་ཡིད་ཆེས་གཅང་མ་ཡོད་པ་ལས། མིས་བཅོས་པའི་སྒྲིག་འཛུགས་ལ་རང་ཉིད་འཇིགས་སྣང་བྱས་ཏེ་སྡོད་པར་ཡིད་སྨོན་མེད། མི་ཁ་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཁ་ཤས་ཀྱིས་དབུང་ཤེད་ཀྱི་བྱ་སྤྱོད་བྱས་པ་དེ་སྣང་བར་རྩ་བ་ནས་འགྲོ་གིན་མི་འདུག། དབུང་རྒྱ་མི་བཙན་པོ་རེད། འོན་ཀྱང་། ངཚོས་ཐུབ་ཙུང་མ་ཐུབ་ཙུང་རྒྱུ་མཚན་གྱི་ཐོག་ནས་རྒྱ་མིར་ཁ་གཏད་གཏོག་གིན་ཡོད། ངཚོས་དཔལ་ཡ་རབས་དང་དྲང་བདེན་གྱི་སྐད་ཆ་ཤོད་ཀྱིན་ཡོད་པ་ལས། དབུང་གཅིག་པུར་ཆ་འཛོག་ཐབས་མི་འདུག །[18]

ཅེས་བཀའ་སྩལ།

བཀའ་སློབ་འདི་ལས་སྐབས་དེའི་ལས་ཀྱི་སྣེ་མོ་བ་སོགས་ཀྱི་བྱེད་བབ་གསལ་པོར་ཤེས་ཐུབ་ལ། དེ་ནས་ཀྱང་ཐུགས་ཕམ་བྱུང་བའི་ཚུལ་ལ།

གང་ལྟར་དོས་བློ་ཕམ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གཙོ་བོ་གཅིག་འཁྲུས་མིའི་ནང་ནས་ང་ཚོའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་འཁྲིག་དང་མ་འཁྲིག་པའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་བའི་སྐབས་སུ། ཁ་མར་བལྟས་ཏེ་མ་བྱེད་མ་དག་བརྗོད་པའི་ཚབ་ཏུ་ཤོག་སྦྲབས་རླུང་འཚང་བྱེད་དུས་ཁྲིད་མཚར་ཞིག་མཐོང་གིན་འདུག །གཞུང་གི་འགྲོ་སོང་གི་ཆ་ནས་ཀྱང་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་བརྟེན། རྩ་བའི་གྲངས་འཁོར་ཙུང་དུ་བཏང་ན་བསམ་པ་དེ་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་འགྲོ་སོང་གི་

18 འདི་དང་གཤམ་གསལ་དག་བཀའ་སྤྱི་ལས་གསུམ་ལ་སྩལ་བའི་བཀའ་སློབ་བོད་དང་པོ་ལས་དྲངས།

ཕྱོགས་ལ་བསམ་བློ་བཏང་། ཕྱོགས་གཞན་ནས་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་དམར་པོ་བཤད་ན། འགངས་ཆེ་ས་ཞིག་ལ་ཐུག་དུས། རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་གཅིག་པུས་མགོ་དག་ཕུད་དགོས་ཀྱིན་འདུག་མ་གཏོགས། བློ་རོགས་གྲོས་རོགས་བྱེད་མཁན་སུ་ཡང་མི་འདུག་ག། བག་བློ་པོ་ཡོད་པའི་སྐབས་སུ། དཀྱིལ་རྒྱེན་སློང་བ་ལ་ཁ་མང་བའི་ཚོད་ཀྱིས་སྐད་ཆ་མང་བ་བཤད་ན་ཆོ་འདུག་གམ།

ཞེས་སྤྱི་འཐུས་འགག་རེས་སྣེ་ཁྲིད་དེ་མང་ཚོགས་ནང་དཀྱིལ་རྒྱེན་བསླངས་པའི་ཚུལ་སོགས་གསུངས། ཡང་སྤྱི་ལོ་ 1984 ཟླ་བ་ 9 ཚེས་ 6 ཉིན་བཞུགས་སྒར་ཐེག་ཆེན་ཆོས་གླིང་གཙུག་ལག་ཁང་དུ། བཀའ་ཤག་དང་སྤྱི་འཐུས། ཚོལ་གསུམ་དང་གཞོན་ནུའི་འཐུས་མི་བཅས་ལ།

ངོས་ཀྱིས་ལས་བསྡོམས་ཚོགས་འདུ་ཞིག་གི་སྐབས་ལ་ཐག་ངོས་ཀྱིས་བཅད་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་གནས་ཚུལ་དེ་རེད། སྐབས་དེར་མདོ་སྟོད་ཁོངས་ནས་མི་གང་ལ་གང་འཚམས་ཤིག་གིས་འདིའི་ཐོག་ལ་རྣམ་རྟོག་འདྲ་པོ་སྐྱེས་ཏེ་ནད་མ་ཐྲོགས་པའི་བསམ་ཚུལ་བཤད་པ་རེད། དེ་ནི་སོ་སོ་རང་བཞིན་གྱི་གཤིས་ཀ་སྨུག་སྨུབས་དོག་པ་དང་། རང་ཤེད་ཀྱི་ཐོག་ནས་བྱུང་བའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཆགས་བསྡད་ཡོད། ད་ལྟའི་ལས་ཐོག་པ་འདི་ཡེ་ཤེས་དབྱིངས་དཔྱད་ཟེར་བའི་ཐོག་ནས་བསྒྲོ་རྒྱུ་ཆགས་པ་རེད། ད་ཆ་འཐུས་མི་གསར་བསྐོ་བྱེད་པའི་མཚམས་འདིར་ཡང་བསྐྱར་ཆུ་བཞི་སྒང་དྲུག་གི་ཚོགས་པའི་ཐོག་ནས་མདོ་སྟོད་མི་མང་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་ཡིན་ཞེས་ངོས་ལ་ཡི་གེ་སྤྲད་བྱུང་། དེའི་ནང་སོ་སོའི་སྣང་བ་དག་བསྟུད་པའི་བསམ་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་བཀོད་འདུག །གཉིས་ནས་མདོ་སྟོད་མི་མང་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་ཡིན་མིན་ཡང་བརྟག་དཔྱད་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་རེད།

གང་ལྟར་བསམ་ཚུལ་འདི་འདྲ་ཞིག་ཡོང་གིན་ཡོད་པར་བརྟེན། ངོས་ཀྱིས་མདོ་སྟོད་ཀྱི་འཕྲུལ་མི་འདི་དག་ཡེ་ཤེས་དབྱིངས་དཔྱད་བྱས་ནས་ཐག་བཅད་ན་དགོས་པ་གང་ཡང་མི་འདུག །ངོས་ཀྱིས་ལམ་སེང་ཐག་གཅོད་མི་དགོས་པར་བྱས། སྔོན་ལ་འདིར་སྒྲི་འཕྲུལ་ཆོས་མགོ་ཁྲིད། ཚོལ་ཁ་སོ་སོ་དང་གཞོན་ནུ(ཚོགས་པ་)དང་བཅས་པའི་ཁོངས་ནས་མི་གང་འཚམས་ཤིག་མཉམ་དུ་ཚོགས་ནས་གང་དགའ་ཇི་ལེགས་གོ་བསྡུར་ཞིག་བྱས་ན་བསམ་གྱིན་འདུག །'''འཕྲུལ་མི་རྣམས་ཚོལ་གསུམ་ཐུན་མོང་གི་ཐོག་ནས་བསྐོས་པ་ཡིན་ན། ཚོལ་ཁ་སོ་སོའི་མི་གྲངས་ཉུང་དུ་འགྲོ་གིན་མེད་པ་དང་། མི་འགྲོ་རྣམས་ཀྱང་རང་ཁོངས་སོ་སོ་ནས་སྤར་རྒྱུན་སློབ་པ་མ་གཏོགས་འགྱུར་བ་འགྲོ་གིན་མེད་ཀྱང་། ཚོལ་ཁ་གསུམ་གྱི་མི་མང་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་འོས་འདེམས་བྱས་ཏེ་འཕྲུལ་མི་བསྐོས་པ་ཡིན་ན། རྒྱ་གར་ནང་དབུས་གཙང་གི་མི་གྲངས་མང་བ་ཡོད་པར་བརྟེན་ཁམས་པའི་འཕྲུལ་མི་རྣམས་དབུས་གཙང་གི་མི་ལ་ཚོག་མཆན་ཞུ་དགོས་པ་ལྟ་བུ་ཆགས་ཀྱིན་འདུག་ཅེས་བསམ་ཚུལ་ཤོད་ཀྱིན་ཡོད་པ་རེད། བསམ་ཚུལ་དེ་ངོ་ཐོག་ཡིན་ན། མདོ་སྟོད་ལས་མདོ་སྨད་པ་མི་གྲངས་ཉུང་བར་བརྟེན་ནད་མ་ཐེག་པ་ཤུགས་ཆེ་ཤོས་ཨ་མདོས་བྱེད་དགོས་ཀྱང་། ཨ་མདོའི་ནང་མང་ཆེ་བས་བསམ་ཚུལ་དེ་ཤོད་ཀྱིན་ཡོད་པ་མ་རེད།

ཅེས་འཕྲུལ་མི་ཉུང་འཕྲི་གནང་སྐབས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་སོགས་གསལ་སྟོན་མཛད།

དེ་ནས་ཀྱང་ཆོས་གཞི་མི་འདྲ་བའི་ཚོལ་ཁའི་རྟོག་གླེང་ཇི་སྙེད་ཅིག་མངོན་གསལ་ཡིན་མིན་དང་ཆེ་ཆུང་ལ་མ་ལྟོས་པར་གཅིག་རྗེས་གཉིས་མཐུད་དུ་བྱུང་སྟེ། རྗེ་འབངས་གཉིས་ལ་མཛད་དཀའ་དང་སྐྱོ་ངལ་མང་དུ་བྱུང་ཡོད། དེ་ནས་ཀྱང་ཆོས་

སྲིད་ཀྱི་དོན་ཐམས་ཅད་ལུང་ཚན་དང་ཆོས་བརྒྱུད་ལ་ཁ་བསྒྱུར་བ་དང་། ཆོས་བརྒྱུད་དང་ལུང་ཚན་གྱི་དོན་རྣམས་ཀུང་ཆབ་སྲིད་ལ་མདོག་བསྒྱུར་བ། འཐེན་འཁྱེར་དང་ཕྱོགས་ཞེན་"ལ་རྒྱ"ལ་བསྒྱུར་བ་སོགས་མང་དུ་བྱུང་།

སྤྱི་ལོ་ 1986 ལོར་བཀའ་བློན་རྣམས་མི་དམངས་ནས་ཐད་ཀར་འོས་འདེམས་བྱེད་པའམ། ཡང་ན། སྲིད་དོན་ཚོགས་པས་གཞུང་འཛིན་སྲིད་སྐྱོང་བླ་རྒྱུའི་སྐོར་བསམ་ཞིབ་གོ་བསྡུར་དགོས་པའི་བཀའ་སློབ་སྩལ། སྤྱི་ལོ་ 1987 ཟླ་བ་ 9 ཚེས་ 4 ཉིན་སྐབས་ཡང་ཕྱག་རོགས་སྲིད་བློན་ལྔ་བུ་ཞིག་དགོས་པར་བཞེད་པའི་གནད་དོན་ཐོག་བཀའ་མོལ་གནང་། དེ་ལ་མགོན་པོ་མཆོག་ནས།

ལོ་ཤས་སྔོན་ལ་ངོས་ཀྱིས་ལས་བསྒོམས་ཚོགས་ཆེན་ཞིག་གི་སར་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་དང་བཀའ་ཤག་གི་བར་ལ་སྲིད་བློན་སོགས་མིང་གང་བཏགས་ཙང་མ་བཏགས་ཙང་མདོ་དོན་ཡང་སྙིང་། གཞུང་གི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་འགན་འཁྱེར་ཐུབ་མཁན་དེ་འདྲ་ཞིག་བྱུང་ན་ཡག་པོ་འདུག་ཅེས་ལབ་རྒྱུ་བྱུང་། སྐབས་དེར་བསམ་བློའི་ནང་ལ། ངོས་ཀྱིས་ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་ལྔ་བུའི་མཚམས་བསྙེན་སྒྲུབ་ཅིག་ལ་སྡོད་ཐུབ་ན་ཡག་པོ་ཞིག་མི་ཡོང་ངམ་བསམས་ནས་དེ་འདྲའི་རེ་བ་ཞིག་བརྒྱབས་པ་རེད། ཡིན་ནའང་། དུས་སྟབས་བདེ་པོ་ཞིག་མ་བྱུང་བར་ལུས་པ་རེད། ད་ཆ་གནས་ཚུལ་དེར་བསྐྱར་དུ་བསམ་བློ་གཏོང་རྒྱུའི་དུས་ཚོད་ཅིག་སླེབ་ཀྱིན་མེད་དམ་བསམ་གྱིན་འདུག །"དེ་དང་ཆབས་ཅིག་བོད་མི་བཙན་བྱོལ་བའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཤིག་ཡོད་པ་འདི་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ཡོད་མིན་ལ་མ་ལྟོས་པར་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ཞིག་དང་བརྟན་པོ་བཟོ་རྒྱུ་འདི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་འདུག །

ཅེས་བཀའ་སྩལ།

སྐབས་དེ་ཤེད་ནས་བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ལ་འགྱུར་བ་ཤུགས་ཆེར་གཏོང་བའི་དགོངས་པ་བཞེས་ཏེ། སྤྱི་ལོ་ 1989 ལོར་༧གོང་ས་དྲུ་ལའི་བླ་མའི་འགན་དབང་ལ་བསྒྱུར་བཅོས་བྱེད་པའི་རྩ་ཁྲིམས་བཟོ་འགོད་ཚོགས་ཆུང་འཛུགས་འཛུགས་དགོས་པའི་བཀའ་སློབ་སྩལ་བ་སོགས་མང་གཙོ་ཡང་དག་པའི་ལམ་དུ་འཁྲིད་པའི་ཐབས་ཚུལ་སྣ་ཙེ་རིགས་ནས་མཛད། དེ་ལྟར་ཕྱི་ནང་གི་རྐྱེན་སྣ་ཚོགས་དང་ཁྱད་པར་དུ་མང་གཙོ་ཡང་དག་པའི་ལམ་དུ་འཁྲིད་སླད་ལམ་སྟོན་དང་། བཞེངས་ཕྱོགས་གསལ་ནས་གསལ་དུ་གཏོང་གནང་མཛད་པས་བོད་གཞུང་བཀའ་ཤག་གིས་བོད་མི་འདུས་སྡོད་ཁག་དང་། གཞུང་གི་སྲི་ཞུ་བ་བཅས་ལ་མང་གཙོའི་འགྲོ་སྟངས་དང་མཐུན་པའི་ཡར་རྒྱས་གཏོང་ཕྱོགས་སྐོར་བསམ་འཆར་ཅི་ཡོད་ལྟུག་འདོན་དགོས་པའི་འབོད་སྐུལ་གསལ་བསྒྲགས་གནང་།

སྤྱི་ལོ་ 1990 ཟླ་བ་ 5 ཚེས་ 11ནས་ཚེས་ 17བར་གངས་སྐྱིད་དུ་བཀའ་བློན་དང་བཀའ་ཟུར། སྤྱི་འཐུས་དང་སྤྱི་ཟུར། ལྷན་ཁང་ཁག་གི་དྲུང་ཆེ་འགན་འཛིན། ཇ་སའི་ལས་བྱེད། ཕྱོགས་མཐའི་གཞིས་མགོ་བདེ་དོན། ཁོངས་གཏོགས་ཁག། ཆོས་བརྒྱུད་མཁན་འཐུས། ཚོགས་པ་ཁག་དྲུག་གི་སྐུ་ཚབ། ས་གནས་མི་མང་གི་སྐུ་ཚབ། གསར་འགྱུར་འཐུས་མི་སོགས་ཁྲིན་མི་གྲངས་༣༦༨སྐོར་འཚོགས་གནང་བའི་ཐོག་སྔ་ལོ་གསལ་བསྒྲགས་གནང་བ་ལྟར་སྤྱི་སྐོར་གྱི་བསམ་ཤོག་ཁག་༤༧འབུལ་མཁན་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་གནད་ཕྱོགས་བསྡོམས་སྟན་སྦྲོན་ཞིན་པ་དང་མགོན་པོ་མཆོག་ནས་བཀའ་སློབ་རྒྱས་པར་སྩལ། བཀའ་སློབ་ཀྱི་སྙིང་དོན་ནི། «བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་མང་གཙོའི་བྱུང་བ་བརྗོད་པ»ལས།

༡)རྒྱ་ཁྲིམས་ལ་སྟོན་འཕྲིའི་བསྒྱུར་བཅོས་ཀྱི་ཚོགས་ཆུང་ཞིག་༧གོང་ས་མཆོག་ནས་བསྐོ་གཞག་གནང་རྒྱུ་དང༌། བཙན་བྱོལ་ལ་སྡོད་རིང་གི་ང་ཚོའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་འགྲོ་སྟངས་འདི་འདྲ་ཡིན་ཞེས་པའི་ཁྲིམས་ཡིག་ཅིག་བཟོ་རྒྱུ་གཏན་འཁེལ་གནང་བ།

༢)ད་ཕན་སྤྱི་འཐུས་རྣམས་མི་མང་ནས་འདེམས་བསྐོ་བྱས་རྗེས་མཐའ་མ་༧གོང་ས་མཆོག་ནས་ཡེ་ཤེས་དབྱིངས་དཔྱད་ཀྱི་ཕྱག་རྟགས་གནང་རྒྱུ་དེ་ད་ནས་མ་དགོས་པར་མང་མོས་ལ་གཏན་འཁེལ་གནང་རྒྱུ་དང༌། ད་ཡོད་སྐབས་བཅུ་པའི་སྤྱི་འཐུས་རྣམས་ད་རེས་ནས་མཚམས་འཇོག་གིས་སྤྱི་འཐུས་གསར་པ་འདེམས་བསྐོའི་ལས་འགོ་ལམ་སང་འཛུགས་རྒྱུ་དང་འབྲེལ་སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་གྲངས་འབོར་སྣར་ཆ་གནང་རྒྱུ།

༣)སྤུ་འཕྲོས་སྲིད་བློན་བསྐོ་གཞག་མ་དགོས་པར་བཀའ་བློན་ཁྲི་པ་ཞིག་བསྐོ་རྒྱུ་དང༌། དེ་ཡང་བཀའ་བློན་རྣམ་པའམ། ཡང་ན་དེའི་ཐོག་འོས་འདེམས་པ་ཁ་གསབ་གནང་འོས་གནང་སྟེ་དེས་འདེམས་བསྐོ་གནང་རྒྱུ་དང༌། ད་ནས་བཀའ་བློན་རྣམས་འོས་འདེམས་བྱེད་དགོས་པ་དང༌། དེ་ཡང་ཕྱིན་ཆད་སྤྱི་འཐུས་རྣམ་པས་འོས་འདེམས་གནང་རྒྱུར་གཏན་འཁེལ་གནང་སྟེ། ༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་ཐད་ཀར་བསྐོ་གཞག་གནང་བའི་ད་ཡོད་བཀའ་བློན་རྣམ་པས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ཟླ་༥ ཚེས་ ༩ ཉིན་དགོངས་ཞུའི་སྙན་ཞུ་འབུལ་ལམ་ཞུས་པ་ལྟར་དགོངས་འགྲོལ་སྐྱལ་བ་ཚོགས་ཆེན་ལ་ཡོངས་བསྒྲགས་གནང་ཐོག་ད་ནས་བཀའ་བློན་གྱི་གྲངས་འབོར་བདུན་ལ་ངེས་ཤིང༌། ད་རེས་དམིགས་བསལ་ཚོགས་འདུ་འདི་ཐོག་ནས་བསྐོ་གཞག་གནང་རྒྱུ་དང༌། དེ་ཡང་འོས་ཀྱི་བརྒྱ་ཆ་བདུན་ཅུ་ལོན་དགོས་པ་བཅས་བཀའ་སློབ་ཕེབས།

ཅེས་གསལ་བ་ལྟར་དང༌། བོད་མེད་སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་དམིགས་བསལ་ཐོབ་ཐང་

མེད་པར་གྱུར་པ་དེ་སྐྱར་གསོ་དགོས་པ་སོགས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ།

ཕྱི་ལོ་ 1991 ཟླ་བ་ 5 ཚེས་ 29 ཉིན། སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཁང་དུ། ས་དགེ་བཀའ་རྫིང་བོན་དང་བཅས་པའི་འཐུས་མི་གཉིས་རེ་བཅས་ཆོས་བརྒྱུད་ཀྱི་སྤྱི་འཐུས་༡༠དང་། ཆོལ་ཁ་རེ་ནས་འཐུས་མི་བཅུ་རེ་བཅས་ཆོལ་ཁའི་སྤྱི་འཐུས་༣༠ཡོ་རོབ་ནས་སྤྱི་འཐུས་༢བྱང་ཨ་རིའི་ཁུལ་ནས་སྤྱི་འཐུས་༡མགོན་པོ་མཆོག་ནས་ཐད་བསྐོས་༣བཅས་སྤྱི་འཐུས་༤༦ཡོད་པ་བཅས་ཀྱིས་བཅའ་ཁྲིམས་གཏན་འབེབས་ལ་ཁུར་འགན་ཆེ་བཞེས་དགོས་པ་སོགས་ལ་མགོན་པོ་མཆོག་ནས།

རྗ་བ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་གནས་སྟངས་སྐོར་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༨༠ལོའི་གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་གྱི་ཡོངས་བསྒྲགས་གསུང་བཤད་ནང་ངོས་ནས་གསལ་པོར་བཤད་ཡོད། གཞུང་འབྲེལ་གསུང་བཤད་ནང་། ཕྱིན་ཆད་༧རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་སྲིད་འཛུགས་འདི་གནས་དང་མི་གནས་རྗ་བ་བོད་མི་མང་གིས་ཐག་གཅོད་བྱ་རྒྱུ་རེད་ཅེས་བཤད་ཡོད། ངོས་རང་སྒེར་གྱི་ངོས་ནས་ཕྱི་ནང་གི་མི་མང་པོ་ཞིག་ལ་ཕྱིན་ཆད་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་གནས་སྟངས་འདི་སྐབས་དེའི་དགོས་མཁོ་ལ་བསྟུན་ནས་མི་མང་གིས་ཐག་གཅོད་བྱ་རྒྱུ་ཞིག་ཡིན་པ་ལས། ངོས་ནས་སྲིག་འཛུགས་འདི་ལྷུ་མཐུད་གནས་རྒྱུར་དོ་སྣང་དང་ཐབས་ཤེས་བྱེད་དགོས་དོན་གང་ཡང་མེད་ཅེས་བཤད་ཡོད། དེ་སྔོན་ཞིག་ནས་ངོས་ཀྱིས། "དོན་གྱི་བདག་པོ་"ཞེས་པའི་ང་རང་ཚོའི་ཁ་རྒྱུན་ལ་ཡོད་པ་འདིར་བསྒྱུར་བཅོས་གཏོང་དགོས་ཞེས་བཤད་ཡོད། "'གནས་ཚུལ་དེ་འདྲར་བསམ་བློ་གཏོང་སྐབས་དབྱིན་ཇིའི་ཚིག་Secularism ཞེས་པ་འདིར་མཁས་པ་ཚོས་གོ་དོན་ལེན་སྟངས་འདྲ་མིན་ཡོད་ས་རེད། ང་ཚོས་ཆོས་ལུགས་རིས་མེད་ཅེས་པར་བསྒྱུར་ཡོད། དེ་ལ་བསམ་བློ་གཏོང་རྒྱུ་ཡོད། གོང་དུ་

བརྗོད་པའི་འཆི་མེད་ཞི་བའི་ལྷ་བ་འདི་ཆོས་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཆགས་ཡོད།

ཅེས་སོགས་བཀའ་སློབ་རྒྱས་པར་སྩལ། འདིའི་ཆོས་ལུགས་རིས་མེད་ཅེས་པ་ནི། ཆོས་བརྒྱུད་ཀུན་ལ་སྲིད་གཞུང་གིས་ལྟ་ཚུལ་དང་བདག་སྐྱོང་གཅིག་མཚུངས་འཛིན་པ་དང་། ཀུན་ལ་ཐོབ་དབང་གཅིག་མཚུངས་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན། དུས་སྐབས་དེ་ནི། སྔང་པ་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རྩིལ་པོ་དང་། སྔོས་སུ་བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་ལོ་རྒྱུས་སྙིང་གི་དཀྱིག་མཚམས་ཆེ་ཤོས་ཤིག་སྟེ། བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་བཅའ་ཁྲིམས་གཏན་འབེབས་དང་། མགོན་པོ་མཆོག་གིས་སྤྱི་འཐུས་གཅིག་ནས་གསུམ་གྱི་བར་ཐད་བསྐོ་གནང་བ། ཚོལ་ཁོངས་རེའི་སྤྱི་འཐུས་བཅུའི་ཁོངས་སུ་བུད་མེད་གཉིས་རེ་ལ་ཐོབ་དབང་དམིགས་བསལ་གནང་བ། ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་འཛུགས་གཏན་འཁེལ་བ། བཀའ་བློན་འདེམས་ཐོགས་བསྐྱར་བ་སོགས་གནད་དོན་མང་ཅམ་ཞིག་ལ་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་གཏོང་གནང་མཛད།

སྤྱི་ལོ་ 1991 ཟླ་བ་ 6 ཚེས་ 14 ཉིན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ནས་བཅའ་ཁྲིམས་གཏན་འབེབས་གནང་བར་ཟླ་བ་ 6 ཚེས་ 28 ཉིན་༧གོང་ས་མཆོག་གིས་བཅའ་ཁྲིམས་རིན་པོ་ཆེར་མཚན་རྟགས་གནང་སྟེ་མཐའ་མའི་གཏན་འབེབས་མཛད། སྤྱི་ལོ་ 1992ལོའི་བར་དུ་མང་གཙོའི་ཀ་བ་གསུམ་ལས་ཁྲིམས་བཟོ་དང་འཛིན་སྐྱོང་ཡོད་ཀྱང་ཁྲིམས་ལུགས་དབང་འཛིན་མེད་པས། ༧གོང་ས་མཆོག་ནས་ཁྲིམས་ཞིབ་པ་ཆེ་བར་བཀའ་ཟུར་བློ་བཟང་དར་རྒྱས་མཆོག་མཚན་འདོན་གནང་བར་སྤྱི་འཐུས་གྲོས་ཚོགས་ཀྱིས་མོས་མཐུན་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་བ་ལྟར་ལོ་དེ་གའི་ཟླ་བ་ 3 ཚེས་ 10 ཉིན་ཁྲིམས་ཞིབ་པ་ཆེ་བས་༧གོང་ས་མཆོག་གི་མདུན་དུ་གསར་

མཛལ་ལས་ཁུར་དམ་འབུལ་ཞུས། སྤྱི་ལོ་ 2001 ལོར་བཀའ་བློན་ཁྲི་པ་མི་དམངས་ཀྱིས་ཐད་ཀར་འོས་འདེམས་བྱེད་པ་དང་། བདམས་ཐོན་བཀའ་བློན་ཁྲི་པས་ཕྱག་རོགས་བཀའ་བློན་གཞན་གྱི་འོས་གཞི་བཏོན་པར་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ནས་གཏན་འབེབས་གནང་བའི་ལམ་སྲོལ་གསར་གཏོད་མཛད་དེ། མཁས་དབང་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་སྔར་མ་བྱུང་བའི་དམངས་ཀྱིས་བདམས་པའི་བཀའ་བློན་ཁྲི་པ་ཐོག་མའི་མཚན་སྣྲན་བཞེས་པ་དང་ཆབས་ཅིག་མགོན་པོ་མཆོག་ནས"ཕྱེད་བགྲེས་ཡོལ"དུ་ཕེབས་པའི་དགོངས་བཞེས་མཛད། སྤྱི་ལོ་ 2011 ཟླ་བ་ 3 ཚེས་ 11 ཉིན་མགོན་པོ་མཆོག་ནས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ལ།

ད་ལམ་བཅའ་ཁྲིམས་བསྐྱར་བཅོས་སྐབས་བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྒྲོམ་གཞི་ལ་འགྱུར་བ་བཏང་ནས་ཆབ་སྲིད་དང་འཛིན་སྐྱོང་གཉིས་ཀའི་འགོ་ཁྲིད་མང་ཚོགས་ཀྱིས་འོས་འདེམས་བྱས་པའི་མི་སྣས་དུས་ཡུན་ངེས་ཅན་དུ་བྱ་རྒྱུའི་ཆ་རྐྱེན་བསྒྲུན་ཏེ། བཅའ་ཁྲིམས་ཡུལ་མིའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྒྲོམ་གཞི་དང་མཐུན་པ་ཞིག་ངེས་པར་བཟོ་དགོས་ཤིང་། དེའི་འོག་རྗེས་འབྲེལ་དོན་ཚན་གཞན་དག་དང་། ཁྲིམས་སྒྲིག་གཞན་ཁག་བསྐྱར་བཅོས་བྱ་རྒྱུའི་ཆེད་ཚོགས་ཆུང་ཟུར་འཛུགས་སམ་ལས་རིམ་ཇི་དགོས་ཚོགས་དུས་འདི་རང་དུ་གཏན་འབེབས་ལག་བསྟར་ངེས་པར་ཐུབ་པ་དགོས་རྒྱུ། དེ་ལྟར་བྱུང་མཚམས་མ་འོངས་བོད་ཀྱི་རྩ་ཁྲིམས་འཆར་ཟིན་དང་ཆབ་སྲིད་ལམ་སྟོན་སོགས་ངོས་ཀྱིས་སྤྲེལ་བའི་སྲིད་དོན་གྱི་ཡིག་ཆ་འགག་ཤས་རང་བཞིན་ནུས་མེད་དུ་འགྲོ་རྒྱུ་དང་། དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་ཞེས་པའི་མིང་བྱང་ཡང་སྐབས་བསྟུན་འགྱུར་བ་གཏོང་དགོས། དེ་དོན་ཡིད་འཇགས་འཚལ།

ཞེས་པའི་གསུང་འཕྲིན་སྩལ་ཅིང་། མི་ལོ་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མའི་རིང་གི་བོད་གཞུང་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ལེའུ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཇུག་ལེགས་པར་བསྡུས་ཏེ་དམངས་ཀྱིས་བདམས་པའི་སྲིད་སྐྱོང་གི་ལམ་སྲོལ་གསར་གཏོད་དང་། སྐུ་ན་ཕྲ་མོའི་སྐབས་ནས་ཐུགས་བརྩོན་གནང་བའི་ཡང་དག་པའི་མང་གཙོའི་ལམ་སྲོལ་བཟང་པོ་སྒོ་ཀུན་ནས་འཐུས་ཚང་དུ་བསྒྱུར་བར་མཛད། སྤྱི་ལོ་ 2011 ཟླ་བ་ 8 ཚེས་ 8 ཉིན་སྲིད་ཀྱི་ཐུགས་འགན་ཡོངས་སུ་རྫིས་སྤྲོད་གནང་བའི་དུས་དེར། བོད་མིའི་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀྱི་མངའ་བདག་སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས། "དངོས་གནས་ངོས་ཀྱི་མི་ཚེའི་ནང་། རིང་ནས་སྙིང་དུ་བརྟགས་པའི་འདོད་པའི་དོན། །ཞེས་བརྗོད་པའི་འདོད་དོན་གཅིག་དེ་རིང་དངོས་སུ་གྲུབ་ཐུབ་པ་བྱུང་། "ཞེས་བཀའ་སྩལ།

གངས་ཅན་པའི་ཤེས་རིག་གི་ཉིང་བཅུད་མ་བོར་བའི་བོད་ཀྱི་སློབ་དེབ་གསར་བཟོ།

སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་མ་སུ་རིར་ཞབས་སོར་འཁོད་འཕྲལ་སློབ་གྲྭ་གསར་འཛུགས་གྲུབ་མ་ཐག་བོད་དགེ་ཟླ་བྱ་བ་ཆེ་དབང་འགྱུར་མེད་དང་། ཨ་རི་བ་སྐུ་ཞབས་གྲིམ་གཉིས་ཀྱིས་འཕྲལ་སེལ་སློབ་ཚན་བསྒྲིགས་ཏེ་སྐབས་བསྟུན་གྱིས་སློབ་ཁྲིད་གནང་བཞིན་ཡོད་ཀྱང་། བོད་ཕྲུག་རྣམས་ལ་གནའ་དེང་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཤེས་ཡོན་ཚད་ལྡན་སྤྲོད་པར་མི་འགྱུར་བར་སློབ་དེབ་གསར་བཟོ་གནང་དགོས་པར་གཟིགས་ཏེ། རྭ་སྟོད་སྐྱོང་ཟླ་རིན་པོ་ཆེ་ཀ་སྦྲུག་ནས་བཞུགས་སྐར་མ་སུ་

རིར་བཀའ་འགྲུག་གནང་ཞིང་། སློབ་དེབ་གསར་བཟོ་ཚོགས་ཆུང་གི་གཙོ་འགན་པར་བསྐོ་བཞག་དང་། མགོན་པོ་མཆོག་གི་བཀའ་དགོངས་ལྟར་ཆོས་བརྒྱུད་ཁག་གི་སྐུ་ཚབ་དང་མཁས་པ་སྦྱོང་ཅན་གཞན་ཡང་བསྡུ་བསྐོང་གིས་སློབ་དེབ་གསར་བཟོའི་རྩ་འཛིན་གཏན་འབེབས་གནང་། དེ་ལ་《བོད་གཞུང་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་མ་ལག་དང་བཅས་པའི་ལོ་རྒྱུས་》ལས།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོའི་ཕྱི་ཟླ་༡༢ནང་ལྷན་ཚོགས་ཤིག་ཆེད་དུ་བསྡུ་བསྐོང་གནང་ཞིང་། ལྷན་ཚོགས་དེའི་ནང་བཀའ་ཤག་རྙིང་པའི་བཀའ་བློན་རྣམ་པ་དང་། མ་སུ་རི་བོད་བོད་གཞུང་སློབ་གྲྭའི་སློབ་སྤྱི། བོད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱུད་ཆེན་པོ་བཞིའི་ཁོངས་ཀྱི་མཁས་པ་པད་བཀོད་བདུད་འཛོམས་སྤྲུལ་སྐུ་དང་། དགའ་ཤར་རྡོ་སྙད་སྤྲུལ་སྐུ། ངོར་ཐར་རྩེ་མཁན་པོ། རྟ་རྟོད་སྐྱོང་ལྡ་སྤྲུལ་སྐུ། གསར་འགྱུར་མེ་ལོང་གསར་ཤོག་གི་རྩོམ་སྒྲིག་པ་ཁུ་ནུ་བ་མཐར་ཕྱིན་རྡྷ་བྷུ། ལྷ་ལུང་བློ་བཟང་ཕུན་ཚོགས་བཅས་མཉམ་ཞུགས་གནང་ཡོད། ལྷན་ཚོགས་དེའི་ཐོག་གོ་བསྡུར་གནང་མཐར་གཤམ་གསལ་དོན་ཆེན་བཞི་འཆར་འབུལ་ཞུས་པར་༄གོང་ས་མཆོག་ནས་བཀའ་བཙོས་ཐྲན་བུ་དང་བཅས་ལག་བསྟར་བྱ་འཐུས་ཀྱི་ཐུག་རྟགས་སྩལ། དོན་ཚན་བཞི་ནི། ༡)བོད་ཕྲུག་ཚོར་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་སློབ་ཁྲིད་བྱེད་སྐབས། དེང་དུས་དང་འཚམས་པའི་ཐབས་ལམ་གསར་པ་དང་ཟུང་འབྲེལ་གྱིས་སློབ་ཁྲིད་བྱ་རྒྱུ། ༢)བོད་ཡིག་སློབ་དེབ་ནང་བོད་ཀྱི་ནང་ཆོས་དང་། རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས། སྔན་ངག་སོགས་ཀྱང་ངེས་པར་ཚུད་པར་བྱ་དགོས་ཤིང་། སློབ་ཚན་དེ་དག་འཛིན་རིམ་དང་པོ་ནས་ངོ་སྦྲོད་ཀྱིས་རིམ་པས་འཛིམ་རིམ་མཐོ་སར་བསླེབས་སྐབས་གོ་བ་གཏིང་ཚུགས་ཐུབ་པར་བྱ་རྒྱུ། ༣)འཛིན་རིམ་བདུན་པ་མན་དུ་འཛིན་རིམ་རེར་བོད་ཡིག་སློབ་དེབ་གཅིག་གིས་འཐུས་

པར་བྱ་རྒྱུ་དང་། སློབ་དེབ་དེའི་ནང་གོང་དུ་བཀོད་པའི་སློབ་ཚན་ཚང་མ་ཚུད་པར་བྱ་རྒྱུ། འཛིན་རིམ་བརྒྱད་པ་ནས་རྒྱལ་རབས་དང་ནང་ཆོས་སོགས་སློབ་ཚན་རེར་སློབ་དེབ་རེ་ཡོགས་སུ་རྩོམ་སྒྲིག་བྱ་རྒྱུ། ༩)སློབ་དེབ་རྩོམ་སྒྲིག་བྱེད་པོའི་ཚོགས་ཆུང་གསར་འཛུགས་བྱ་རྒྱུ།

ཞེས་གསལ་བ་ལྟར། ཏྲེ་སྟོད་སྐྱོང་བླ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། བདུད་འཇོམས་རིན་པོ་ཆེ། ཇོ་སྨད་རིན་པོ་ཆེ། ངོར་ཐར་རྩེ་སྤྲུལ་སྐུ། ཅྭ་བླ་མ་ཐུབ་བསྟན་ནོར་བཟང་བཅས་མཁས་པ་དུ་མ་ལས་གྲུབ་པའི་སློབ་དེབ་གསར་རྩོམ་ཚོགས་ཆུང་གསར་འཛུགས་གནང་སྟེ། བཞུགས་སྒར་ཧ་རམ་ས་ལར་སྤོས་འཕྲལ་ཕྲུག་ལས་ཀྱི་དབུ་ཚུགས། དེ་ལ་《ངའི་མི་ཚེ་དང་ཚེ་རབས་སྔ་མ། —བོད་ཀྱི་སྤྲུལ་སྐུ་ཞིག་གི་ལོ་རྒྱུས་》ཞེས་པ་ལས་ཏྲེ་སྟོད་སྐྱོང་བླ་རིན་པོ་ཆེས། "ངོར་ཐར་རྩེ་རིན་པོ་ཆེ་དང་བདུད་འཇོམས་རིན་པོ་ཆེ་གཉིས་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་དང་། ཇོ་སྨད་རིན་པོ་ཆེ་བཟ་སྦྱོར་དང་སྙན་ངག །ཁོ་བོ་ཆོས་འབྱུང་རྩོམ་སྒྲིག་ཏུ་ལས་བགོས་གནང་། "ཞེས་དང་། " ཟླ་བ་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་ལས་དོན་གྲུབ་པར་བྱས། "ཞེས་གསུངས། ལྡོག་སྟེང་ཅྭ་བླ་མས། "ཕྲན་ནས་ལོ་འཁོར་གཅིག་རིང་སློབ་དེབ་གསར་སྒྲིག་ཞབས་ཞུའི་འཁུར་ལེན་ཞུས་པ་ཡིན། དེ་ལའང་བྱས་རྗེས་ངོ་སོ་ཐོན་དོགས་ཀྱིས་དངོས་ཤུགས་ནས་འགོག་རྐྱེན་ཚ་སྟོར་འབྱུང་ཐབས་གནང་མི་མང་པོ་བྱུང་། "[19] ཞེས་གསལ་བ་ལྟར་སྐུ་ངལ་སྣ་ཚོགས་ལ་གདོང་ལེན་གནང་སྟེ་འབད་པ་བསྟེན་པའི་འབྲས་བུར། སྤྱི་ལོ་ 1961 ཟླ་བ་ 11 ཚེས་ 20 ཉིན་དམའ་རིམ་འཛིན་གྲྭའི་སློབ་དེབ་ནས་མགོ་བཙུགས་ཏེ་པར་སྐྲུན་

19 བྱ་བ་ལས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྣམ་གཞག་ལས་དྲངས།

བྱ་གཏན་འཁེལ།

དེ་ལྟར་གློ་བུར་དུས་ཐུང་ནང་སློབ་གྲྭ་གསར་འཛུགས་དང་སློབ་དེབ་གསར་བཟོ་གནང་བ་དེ་ནི་བོད་ཀྱི་བྱུང་བ་རིང་མོའི་ནང་སྔར་མ་བྱུང་བའི་རླབས་ཆེན་གྱི་མཛད་རྗེས་ཆེན་པོ་ཞིག་སྟེ། ད་ལྟའི་བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་ཤེས་ཡོན་གྱི་ས་བོན་ནམ་གོམ་རིམ་དང་པོ་དེ་ཡིན། སློབ་དེབ་དེ་དག་གི་ཡིག་འབྲུ་རེ་རེས་མི་རིགས་ཀྱི་ཤ་ཞེན་དང་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་རེ་བ་སྨྲམ་ཞིང་ལེགས་པའི་ཆ་རྐྱེན་དུ་བྱུང་བས་མགོ་འཛུགས་ཧྲིལ་པོར་ཁྱབ་ཡོད་ཀྱང་། ཐོག་མའི་ལས་གཞི་གང་ལ་ཡང་སྐྱོན་ཆ་ཡེ་ནས་མེད་པ་ཞིག་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བས། སྤྱི་ལོ་ 1972 ལོར་སློབ་དགེ་བྱམས་པ་ཆོས་གྲགས་དང་རི་ཁ་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན། རིགས་སློབ་དབུ་དགེ་བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོ། ཆོས་དགེ་ཡེ་ཤེས་རྣམ་རྒྱལ་བཅས་ཀྱིས་བསྐྱར་ཞིབ་ཐེངས་གཅིག་གནང་། སྤྱི་ལོ་ 1988 ལོར་རི་ཁ་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་དང་། སྐུ་སྐྱེར་ཡིག་ཚང་གི་དྲུང་གཞོན་རྒྱལ་མཚན་བྱམས་པ། བོད་དགེ་པདྨ་རྡོ་རྗེ། བོད་དགེ་ངག་དབང་ཆོས་གྲགས། ཤེས་རིག་ཚོམ་སྒྲིག་ལས་བྱེད་ཀརྨ་སྨོན་ལམ་བཅས་ཀྱིས་སླར་ཡང་འཛིན་རིམ་དང་པོ་ནས་ལྔ་པའི་བར་གྱི་སློབ་དེབ་ལ་བསྐྱར་ཞིབ་ཐེངས་གཅིག་གནང་། སྤྱི་ལོ་ 1993 ལོར་ཚོགས་ཆུང་གསར་འཛུགས་ཀྱིས་འཛིན་རིམ་དྲུག་པ་ནས་བརྒྱད་པའི་བར་གྱི་སློབ་དེབ་ལ་བསྐྱར་ཞིབ་དང་འཕྲི་སྣོན་སྐབས་བསྟུན་གནང་། དེ་ནས་ཀྱང་གོ་བསྟུར་དང་བསྐྱར་ཞིབ་རིམ་པར་གནང་བ་སོགས་གཞན་ལས་ཤེས་པར་བྱ།

སྙད་མར། སློབ་དེབ་དེ་དག་ནི་ཕྲུ་གུའི་བློ་ཁ་དང་འཚམ་རྒྱུ་ཕར་ཟད། འཁྲིད་མཁན་དགེ་རྒན་ཡང་མཁས་པ་ཞིག་མིན་ཚེ་འགྲེལ་བཤད་རྒྱག་དཀའ་བའི་ཀླན་ཀ་

དང་འཁང་ར་བསྟུད་མར་བྱུང་། གནད་འགག་ནི། སློབ་དེབ་གསར་བཟོ་སྐབས་༧གོང་ས་མཆོག་དང་རྒན་རབས་ཚོས། རྒྱ་མིས་གཏོར་བཞིན་པའི་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་། ཤེས་རིག་གི་ཉིད་བཅུད་ཐམས་ཅད་བོད་ཕྱུག་ཚོས་འཛིན་ཐུབ་པའི་ཐུགས་རེ་བཅངས་ཡོད་པས། རྒྱ་དམར་གྱི་བཀོད་སྒྲིག་འོག་བཟོས་པའི་སྔོན་གྱི་བོད་ནང་གི་སློབ་དེབ་གསར་བརྗེའི་དཔའ་བོ་དཔའ་མོར་བསྟོད་པ་ལྷ་བུ་རྩོན་བཟོས་བཙོས་སྒྲུང་དང་། མའོ་ཙེ་ཏུང་དང་ཏང་ལ་བསྟོད་པའི་གླུ། གསར་བཙོས་ལོ་རྒྱུས་རྩོན་མ་སོགས་ཀྱིས་ཁེངས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་སུས་ཀྱང་བཟོ་མི་འདོད་པ་དེ་ཡིན། གཞན་ཡང་། སྐབས་དེ་ཤེད་དུ་ཐོག་མར་བྱུང་བའི་གསུང་སྒྲོལ་“བོད་མི་རིགས་ཀྱི་སོན་རྩ”ཞེས་པའམ། “མ་འོངས་བོད་ཀྱི་སོན་རྩ”ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་སྙིང་ནའང་བོད་ཕྲུག་རྣམས་ལ་བཙོལ་བའི་ཐུགས་རེ་དང་ཡིད་ཆེས་ཇི་ཙམ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ངེས་པར་ཤེས་དགོས། དེ་ལྟ་བུའི་ལྡིད་ཏིག་ཏིག་གི་ཐུགས་རེ་དང་ཡིད་ཆེས་ཆེན་པོའི་འོག་དེང་རབས་ཀྱི་ལམ་སྲོལ་ལ་སྦྱོང་གོམས་དང་སྲུང་བརྟར་མ་ཐོབ་པའི་སྒྲོལ་རྒྱུན་མཁས་པ་ཚོས་བཞག་པའི་མཛད་རྗེས་ལ་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་ཞུ་བ་ལས། དེ་དག་ནི་འཁང་ར་དང་སྨོད་ཚིག་བོར་བའི་གནས་མིན།

འདབ་གཤོག་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཤེས་ཡོན་བསྡེ་གནས་བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་སློབ་གྲྭ་གསར་འཛུགས།

དགོན་སྡེ་གསར་བཞེངས་མ་གནང་བར་ཐོག་མར་སློབ་གྲྭ་གསར་འཛུགས་གནང་བར་རྒྱུ་མཚན་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། འདས་པའི་ལོ་རྒྱུས་སྐྱིའི་ཐད་ནས་གླེང་ན།

བོད་རྙིང་པའི་སྐབས་ཀྱི་བོད་མིར་དེང་རབས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་མེད་པས་རྒྱལ་ཁབ་བམ་མི་རིགས་ཤིག་ལ་དགོས་ངེས་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྣམས་མཐོང་མ་ཐུབ་པ་དང་། འཛམ་གླིང་སྤྱིའི་ལམ་སྲོལ་ལྟར་ཡར་རྒྱས་གསར་གཏོད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་མེད་པ། རྒྱལ་མཆོག་གོང་མའི་དུས་གསུམ་གསལ་གཟིགས་ཀྱི་གསར་གཏོད་ལ་འགོག་རྐྱེན་སྣ་ཚོགས་དངོས་ཤུགས་ཅི་རིགས་ནས་བརྩམས་པས་ཡར་རྒྱས་ལས་ལྡོག་སྟེ་ཉམས་ཉེས་སུ་གྱུར་ཡོད། བྱེ་བྲག་རྒྱལ་སྲུང་གི་ཐད་ནས་གླེང་ན། གདན་སའི་མཁན་བླ་ཐེ་བའི་དབང་འཛིན་པ་འགའ་ཞིག་གིས་བོད་གངས་ཅན་ལྗོངས་ནི་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་གདུལ་ཞིང་དང་། བླ་མ་ཆོས་སྲུང་འདུ་བའི་ཞིང་ཁམས་ཡིན་པས། ཕྱིའི་གནོད་འཚེ་གང་ཡང་འཇུག་མི་སྲིད་སྙམ་པའི་བག་ཆགས་ངན་གོམས་རང་རྫོམ་འབའ་ཞིག་སྙིང་དུ་བཅངས་པས། མཐར་རལ་པོ་ལྷན་པས་མི་ཁེགས་པའི་གནས་སུ་གྱུར་བ་དང་། མི་སྣ་བྱེ་བྲག་པའི་སྙིང་ནས་བཤད་ན། དེང་རབས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་མེད་པས་འཇིག་རྟེན་ཀུན་མ་གཟིགས་ཤིང་། སྲིད་སྐྱབ་ལུགས་མི་མཁྱེན་ཡང་ཐེ་གཏོགས་དབང་ཡོད་གནང་རྒྱུར་མཉེས་པའི་བོད་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གི་མཛད་སྤྱོད་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པའང་རྒྱུ་མཚན་གཅིག་ཏུ་བགྲང་ཆོག །གསལ་ཙམ་བཤད་ན། ལྷག་བསམ་མ་དག་པ་ག་ལ་ཡིན་ཏེ་ཆོས་ལ་ཞེན་ཆེ་བ་དང་། བྱ་བྱེད་ཀུན་“སྤང་ལམ་”ལས་བརྒལ་མི་ནུང་བ། “སྤང་མེད་གསར་སྤྲོས་”བྱས་ན་མི་ལེགས་པ་སོགས་སུ་བསམས་ཏེ་བཟོ་ལས་དམག་དོན་སློབ་གྲྭ་སོགས་གང་ཞིག་རྒྱ་བསྐྱེད་གསར་གཏོད་གནང་ཆེ་དེ་མ་ཐག་འགོག་རྐྱེན་བཟོས་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་བོད་མི་ས་མཐར་སྐྱུག་མཁན་རྒྱ་ནག་གི་སོ་ཙུལ་བའི་གཡོ་འོག་ཏུ་ཤོར་

ཏེ་སྔ་ཕྱིར་ཕྱི་སྐད་སློབ་གྲྭ་གསར་འཛུགས་དང་། ལས་གཞི་གསར་གཏོད་ལ་འགོག་རྐྱེན་ཡང་ཡང་བསྒྲུབས་ཡོད། དེ་ལ་སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས། སྤྱི་ལོ་ 1964 ཟླ་བ་ 1 ཚེས་ 17 ཉིན་བོད་ཀྱི་དགེ་རྒན་འོས་སྦྱོང་བ་ཚོར་སྩལ་བའི་བཀའ་སློབ་ལས།

ལྷག་པར་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོར་ཡང་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་སྐོར་ལ་ལེགས་ཆའི་བཅོས་བསྒྱུར་མཛད་རྒྱུའི་དགོངས་པ་ཡོད་ཀྱང་དེ་དག་ཕྱག་ལེན་ལ་འཁེལ་བ་བྱུང་ཡོད་པ་མ་རེད། ངོས་ནས་ཀྱང་ཞི་འཛམ་གྱི་ཐོག་ནས་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ཡར་རྒྱས་གཏོང་ཕྱོགས་སྐོར་ལ་བཅོས་བསྒྱུར་བྱ་རྩིས་ཀྱིས་ལེགས་བཅོས་ལྷན་ཁང་སོགས་བཙུགས་ན་ཡང་རྒྱ་མིའི་དབང་འོག་ཏུ་ཚུད་པའི་རྐྱེན་གྱིས་དེའི་བྱས་རྗེས་མ་ཐོན་གོང་རྐྱེན་ངན་འདི་འདྲ་ཞིག་འཕྲད་པ་རེད། དེར་བརྟེན། མ་འོངས་པའི་བོད་དེ་ལམ་སྲོལ་རྙིང་པ་དེའི་ཐོག་འགྲོ་ཐབས་གཏན་ནས་མེད། “མི་མདའི་སྟོབས་ཤུགས་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་དོན་རྫོད་ན་མི་མང་པོ་ཡོད་པས་འགྲིག་ཀྱང་། ང་ཚོས་བདེན་པའི་སྟོབས་ཤུགས་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་ཀྱི་བདེན་དོན་རྫོད་ཀྱིན་ཡོད་པར་བརྟེན་ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་དེ་ཏ་ཙང་གལ་ཆེ། དེར་བརྟེན། ང་ཚོ་བཙན་བྱོལ་བར་གྱུར་པའི་སྐབས་ཉིད་ནས་ཤེས་ཡོན་གལ་ཆེན་པོར་བརྩིས། དེ་ཡང་དེང་དུས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་དེ་གལ་ཆེན་དུ་བརྩིས། དེ་སྔ་བོད་དུ་དེང་དུས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ལ་དོ་སྣང་ཙམ་ཡང་བྱས་མེད། “སྤྱི་ལོ་ ཆིག་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་རྩ་གྲངས་ནང་ལ། སྐུ་མདུན་སྐུ་གོང་མའམ་བོད་གཞུང་གིས་ཕྱི་རྒྱལ་ནས་གཏེར་ཁ་འདོན་མཁན་དུ་མ་བོད་ལ་མགྲོན་འབོད་གནང་། དེའི་སྔོན་ལ་དབྱིན་ཡུལ་དུ་ཟུར་གྱུ་བཞི་བཏང་བའི་ཁྲིད་ནས་སློན་གྲོང་མཐིན་རབ་ཀུན་བཟང་གིས་ས་གཏེར་འདོན་ལས་སློབ་སྦྱོང་བྱས། ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་གཏེར་འདོན་པ་ཚོ་

བོད་ཀྱི་ས་ཆ་མང་པོར་གཏེར་ཁ་བརྟག་དཔྱད་དུ་བསྐྱོད་དེ་རྡོ་སོལ་བཏོན་པ་སོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དེ་ངོས་རང་ཚུང་ཚུང་སྐབས་ནས་གོ་མྱོང་ལ། ཉེ་ཆར་ཡང་དེའི་ཐད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་གསལ་ཙམ་ཞིག་ཐོས། དེ་ཡང་སྐབས་དེར། ས་གཏེར་བསྡོགས་པ་ཡིན་ན། ཡུལ་ལྷ་གཞི་བདག་ལ་ཐོག་ཐུག་འགྲོ་གི་རེད་ཅེས་དགག་བྱ་བྱས་པ་དང་། ས་ཁྲུལ་དེ་གཙའི་མི་དམངས་ཚོས་ཀྱང་ཁྲལ་གསར་པ་ཡོང་གི་རེད་ཅེས་ངོ་རྒོལ་བྱས་ནས་གཏེར་ཁ་སྡོག་མཁན་དེ་དག་ཕྱིར་བསློགས་པ་རེད་ཅེས་ཟེར། དེ་ནས་ཕལ་ཆེར་ཆིག་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་སུམ་ཅུ་སོ་གཅིག་ཡས་མས་ཤིག་ལ་ཨ་རིའི་བཟོ་ཚོང་མཉམ་ལས་ཁང་ཞིག་གིས་བོད་ནས་གཏེར་ཁ་འདོན་པར་མི་ཉི་ཤུ་ཙམ་བཏང་སྟེ་བོད་མི་ཚོར་དེའི་ཐད་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་སྤྲོད་པ་དང་། གཏེར་གྱི་ཁེ་འབབ་གང་ཡོང་བོད་དང་བཟོ་ཚོང་ཁང་དེ་གཉིས་ཀྱིས་བགོ་བཤའ་རྒྱག་ཆོག་ཅེས་བཤད་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་གོ། ཡིན་ནའང་། བོད་གཞུང་གིས། མི་འགྲིག་ཅེས་ཁས་ལེན་བྱས་མེད་ཅེས་ཟེར། སློབ་སྦྱོང་གི་སྐོར་ལ། ཆིག་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་བཞི་བཅུའི་ནང་སྤྱི་ངོས་ཀྱིས་དབྱིན་ཇི་སྤྲང་མགོ་བཙུགས་ཟིན་པའི་སྐབས་(1945)ཙམ་ཞིག་ལ། རྫོང་སྤྱིའི་གླིང་གར་སློབ་གྲྭ་ཞིག་བཙུགས་ཤིང་དགེ་རྒན་ནི་དབྱིན་ཇི་བ་ཞིག་སྟེ་ཁོའི་གདོང་དབྱིབས་ད་ལྟའང་གསལ་བར་དྲན། ཕལ་ཆེར་ཟླ་བ་ བདུན་བརྒྱད་ཙམ་གྱི་རིང་ཚོགས་ཡོད། དེ་ནས་གདན་ས་སོགས་ནས་དབྱིན་ཇི་བསླབས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་གནོད་ཅེས་བསམ་འཆར་བྱུང་། དེ་དུས་གདན་སའི་ནང་ལ་གཅིག་ནས་རྒྱ་མི་ཚོས་འགྲེད་རྒྱག་པ་སོགས་ཐན་ཐུ་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་ལ། གཉིས་ནས་གདན་སའི་ནང་དུ་རྒྱ་མིའི་གྲྭ་པ་ཁ་ཤས་ཡོད། འགའ་ཞིག་གིས། དབྱིན་ཇིའི་ཤུགས་རྐྱེན་བསླེབས་ན་རྒྱ་མིར་ཉེན་ཁ་ཡོང་བར་བསམས་ནས་རྒྱ་མིའི་གྲྭ་པ་དེ་དག་གིས་མཁན་པོ་ཚོར་བརྒྱུད་སྐུལ་བྱས་ཏེ་དེ་ལྟ་བུའི་ཤུགས་རྐྱེན་བཏང་ཞེས་ཟེར། དེ་ཚོའི་གྲས་ནི་ཉམས་ཞིབ་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་རེད། ངོས་

ཀྱིས་ཐག་བཅད་ནས་བཤད་མི་ཐུབ། གང་ལྟར། སློབ་གྲྭ་དེ་སྒོ་བརྒྱབས་པ་རེད། དེ་ལྟར་དེང་དུས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པར་འཐུས་ཤོར་བཏང་བ་དེར་འགྱོད་པ་དྲག་པོ་ཞིག་ཡོད་པས། ང་ཚོ་རྒྱ་གར་ལ་བསླེབས་མ་ཐག་དེང་དུས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་སློབ་པར་སློབ་གྲྭ་འཛུགས་པར་འབད་བརྩོན་བྱས་པ་རེད། [20]

ཅེས་བཀའ་སྩལ།

སློབ་གྲྭ་དེ་སྒོ་བརྒྱབས་པར་བརྟེན། བོད་གཞུང་ནས་སླར་ཡང་འགྲོ་གྲོན་བཏང་སྟེ་བོད་ཐུག་འགག་རྒྱ་གར་དུ་དབྱིན་ཇི་སྐད་ཡིག་སློབ་སྦྱོང་དུ་མི་གཏོང་ཐབས་མེད་དུ་གྱུར་པ་སོགས་དེང་རབས་ཤེས་ཡོན་སྦྱོད་པའི་ལས་ལ་དཀའ་ངལ་མང་ཙམ་བྱུང་ཡོད།

མ་འོངས་པའི་ཐད་ནས་གླེང་ན། ༧གོང་ས་མཆོག་ནས། མ་སུ་རིར་བོད་སློབ་དང་པོ་གསར་འཛུགས་སྐབས། འཛམ་གླིང་སྤྱིའི་འགྲོ་ལུགས་དང་མཐུན་པར་དམངས་གཙོའི་ལམ་སྲོལ་འཛིན་སྐྱོང་ལེགས་པར་བྱེད་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡོང་བ་ལ"རྒྱ་ཆེའི་བོད་མི་མང་ཚོགས་ལ་དེང་དུས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ཚད་ལྡོངས་པ་ཞིག་མེད་ཐབས་མེད། "ཅེས་བཀའ་སྩལ་བ་ལྟར་དེང་དུས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་སློས་མེད་ཐོག །"དེ་དང་ཆབས་ཅིག་བོད་མི་རིགས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཡི་གེ་དང་ནང་ཆོས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་རིག་གཞུང་གི་རྣམ་གྲངས་མང་དག་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱང་ངེས་པར་དུ་སློབ་སྦྱོང་བྱས་ཏེ། "ཞེས་བཀའ་ཕེབས་པ་ལྟར། འཛམ་གླིང་ན་ཆེས་རིན་ཐང་བྲལ་བའི་བོད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་རིག་གི་ཉིང་བཅུད་དང་ལྡན་པ་སྟེ། མདོར་ན། གནའ་དེང་གི་ཤེས་

---

20 ནྱེང་ལོར་(Bangalore)དུ་སློབ་ཕྲུག་ཚོར་སྩལ་བའི་བཀའ་སློབ་ལས་དྲངས།

ཡོན་འདབ་གཤོག་གཉིས་ལྡན་དུ་སྐྱེད་སྲིང་གནང་སྟེ། བོད་གངས་ཅན་པ་རྣམས་ཤར་ནུབ་སྤྱི་འི་འཕེལ་ཕྱོགས་ལས་གྱུད་དུ་མ་ལྷུང་བར་འཛམ་གླིང་གི་མི་གྲལ་དུ་ཚུད་པ་དང་། སྔོན་བོན་གྱི་གྲས་སུ་སླེབ་པ། འབྱུར་བོན་དམིགས་བསལ་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་བྱ་རྒྱུ་བཅས་ཡིན། དེ་ལ་སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས། "འདས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ནང་ལ་ང་ཚོ་བོད་མི་རིགས་འཐུས་ཤོར་ཆེན་པོ་ཕྱིན་ཡོད། ད་ལྟ་དང་མ་འོངས་པར་ཤེས་ཡོན་གང་ཅིའི་ཐོག་ནས་འཛམ་གླིང་གི་མི་གྲལ་ལ་ཚུད་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས་ཀྱིན་ཡོད་པ་རེད། "[21] ཅེས་སྤྲར་ནས་ཐུགས་ལ་བརྟགས་པའི་དགོངས་བཞེད་དེ་ཉིད་བསྐྱར་དུ་བཀའ་སྩལ། ཡང་།

མ་འོངས་པའི་བོད་དེ་ལེགས་ཉེས་ཐེ་ཡོང་ད་ལྟའི་བོད་ཕྲུག་རྣམས་ལ་རག་ལས་ཡོད། ཕྱིན་ཆད་ང་ཚོས་དེང་དུས་འཛམ་གླིང་གི་ཆབ་སྲིད་སྐྱོང་སྟངས་ཀྱི་ལེགས་ཆ་རྣམས་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལེགས་ཆའི་སྟེང་བསྣན་ནས་འཛམ་གླིང་དམངས་གཙོ་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གི་གདན་གྲལ་དུ་སྡོད་ཐུབ་པ་ཞིག་ངེས་པར་བྱ་དགོས། འོན། ང་ཚོའི་ཆབ་སྲིད་སྐྱོང་སྟངས་དེ་འཛམ་གླིང་གི་ཆབ་སྲིད་སྐྱོང་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་ཙམ་གྱིས་ཚོག་གམ་ཞེ་ན། དེ་ཙམ་གྱིས་ཚོག་ཐབས་མེད། དེ་ཙམ་གྱིས་ཚོག་ན་བོད་ཕྲུག་རྣམས་ཆ་བགོས་ཀྱིས་རྒྱ་གར་ནང་གི་སློབ་གྲྭ་ཁག་ལ་བཏང་ན། ང་ཚོའི་དཀའ་ངལ་རྣམས་ལས་སླ་པོའི་ཐོག་ནས་ཉིན་གཅིག་ལ་སེལ་ཐུབ་ཀྱི་རེད། ང་ཚོས་ལས་སླ་བ་དེ་དོར་ཏེ་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོའི་སྒོ་ནས་བོད་ཀྱི་སློབ་གྲྭ་ཟུར་དུ་བཙུགས་པ་འདི་ལ་དགོས་པ་གང་ཡང་མ་བྱུང་བ་རེད། [22] ཅེས་དང་།

21 1977ཟླ་བ་6ཚེས་11ཉིན་སྩལ། ཤེས་ཡོན་དང་འབྲེལ་བའི་བཀའ་སློབ་པོད་དང་པོ་ལས་དྲངས།

22 1964ཟླ་བ་1ཚེས་17ཉིན་དགེ་རྒན་འོས་སྦྱོང་བར་སྩལ་བའི་བཀའ་སློབ་ལས་དྲངས།

གཞན་ཡང་། དྲང་པོར་བརྗོད་ན། རྒྱ་གར་ནང་ལས་དོན་རང་ཡུལ་ལས་ལེགས་ཙམ་ཡོང་གིན་ཡོད་སྐབས། ང་ཚོས་སྐྱོབས་པ་འདི་ལས་ལྷག་ཙམ་དང་ཆེ་ཙམ་བཟུང་ནས། རྒྱ་གར་ནང་གཟི་བརྗིད་དང་ལྡན་པའི་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཡོད་ཅིག་འཛུགས་སྐྲུན་གྱི་ཆེད་དུ་སློབ་གྲྭ་བཙུགས་ཡོད་སྙམ་པ་དང་། དེ་ཡང་རྒྱ་གར་ནང་ཁུལ་གྱི་སློབ་གྲྭ་དང་སྤྱིར་བཏང་གི་སློབ་གྲྭ་གཞན་ལས་ཚད་མཐོ་བ་ཞིག་ཡོང་བར་བྱ་དགོས་སྙམ་དུ་བློ་སྤོབས་བསྐྱེད་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ། དེ་ལྟར་བྱུང་ན། ཨ་རི་བའམ། དབྱིན་ཇི། རྒྱ་གར་བ་སོགས་མི་རིགས་གཞན་དག་རང་རེའི་སློབ་གྲྭར་ཞུགས་འདོད་ཡོང་བ་དང་། དེ་དག་ལའང་དགའ་བསུ་ཞུ་རྒྱུ་ལས་གཞན་མེད། དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཤུགས་འཛིན་རྒྱུ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་འདུག །གོང་དུ་བཤད་པའི་ཚད་མཐོ་བ་དགོས་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་གང་གི་ཚད་ཡིན་སྙམ་ན། ཤེས་རིག་གི་ཚད་མཐོ་བ་དགོས་པ་ལས། ལྟོ་གོས་ཀྱི་ཚད་མཐོ་བར་བརྗོད་པ་མིན། [23]

ཞེས་བཀའ་སྩལ།

དེ་ལྟར་འདས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་འགྲོད་གདུང་དང་མ་འོངས་འཛམ་གླིང་སྤྱི་ལ་ཁ་ཕྱོགས་པའི་དམིགས་འཆར་ཟབ་མོའི་འོག་སྤྱི་ལོ་ 1960 ཟླ་བ་ 3 ཚེས་ 3 ཉིན། བཞུགས་སྒར་མ་སུ་རིར་བོད་ཕྲུག་ལྔ་བཅུ་ཙམ་ཡོད་པའི་སློབ་གྲྭ་ཐོག་མ་དེ་གསར་འཛུགས་གནང་བའི་ཐོག་རིང་མིན་སློབ་གྲྭ་ཅི་མང་གསར་འཛུགས་འབད་བརྩོན་བསྐྱུད་མར་གནང་། དེ་ཡང་མ་སུ་རི་ནས་བཞུགས་སྒར་སྤོས་མཚམས། མི་སྣར་མཇལ་འཕྲད་དང་ལས་ཁུངས་ཚུགས་ཡུལ་གྲ་སྒྲིག་སོགས་མཛད་བྲེལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཡང་། བོད་མི་རྣམས་ལམ་བཟོའི་ལས་ཀ་སོགས་དཀའ་ངལ་ཅི་མང་ལ་འཕྲད་བཞིན་

23 1964 ཟླ་བ་ 1 ཚེས་ 28 ཉིན་སློབ་གྲྭའི་ལས་དོན་ཡར་རྒྱས་གཏོང་ཕྱོགས་ཐད་སྩལ་བའི་བཀའ་སློབ།

པ་ཐུགས་ཀྱིས་མ་བཟོད་པར་དེ་མ་ཐག་འཇའ་ས྄ུ་དང་ཏ་ལ་ཏཱའི་སེ་སོགས་སུ་གཟིགས་སྐོར་བསྐྱངས། སྤྱི་ལོ་ 1960 ཟླ་བ་ 5 ཚེས་ 12 ཉིན་འཇའ་ས྄ུ་ཁུལ་དུ་གཟིགས་བསྐྱངས་སྐབས།

རང་རེའི་བོད་མི་རྣམས་ཚ་བ་ཆེ་སར་སྡོད་མི་དགོས་པའི་ཆེད་ས་ཁུལ་བསིལ་སར་གནས་སྐབས་གཞིས་ཆགས་ཐུབ་པ་དགོས་སྐོར་རྒྱ་གར་གཞུང་ལ་རོགས་རམ་སྐྱབས་འཇུག་ཞུས་པ་ལྟར་དེ་ཡོང་ཐབས་སུ་འཕྲུལ་སེལ་ལམ་བཟོ་དང་བཅས་ལ་དྭགས་ཁུལ་དུ་བསྐྱོད་དགོས་ལ། ཕྲུ་གུ་རྣམས་ས་ཁད་ཐག་རིང་དུ་མཉམ་ཁྲིད་བྱེད་དགོས་ན་ཕ་མ་བུ་ཕྲུག་ཚང་མར་དཀའ་ངལ་ཆེ་བར་བརྟེན། ངོས་ནས་འདིར་དམིགས་བསལ་བཙན་བྱོལ་བུ་ཕྲུག་གསོ་སྐྱོང་ཁང་ཞིག་གསར་འཛུགས་བྱ་རྒྱུའི་ཁོངས་སུ་འཛོག་ཉར་བྱས་ན་ཡག་པོ་འདུག །དེ་ཕྲུ་གུ་དང་ཕ་མ་ཚོའི་འདོད་པར་ཕྱིན་ན། གནས་སྐབས་ཕ་མ་བུ་ཕྲུག་གཉིས་ཕྱོགས་ཀྱི་དཀའ་སྡུག་སེལ་ཐུབ་པ་དང་། ཕུགས་སུ་ཕྲུ་གུ་རྣམས་རང་མགོ་ཐོན་ངེས་ཀྱི་འགྲོ་སྟངས་ཤེས་རྒྱུ་ཉག་གཅིག་ཐོག །བོད་ཆོས་ལྡན་རྒྱལ་ཁབ་རང་དབང་རང་བཙན་དང་། བོད་ཀྱི་མི་རིགས་རང་དབང་རྒྱུད་འཛིན་བྱེད་མཁན་བོད་མི་གོ་ཚོད་པ་༡ སྟག་བྱུང་སྟེ། མ་འོངས་པ་ན་ཁོ་ཚོས་རང་གི་མེས་པོ་དང་ཕ་མ། ཁུ་ཞང་། སྲིང་མོ། ཨ་ནེ། གཅེན་པོ། གཅེན་མོ་བཅས་ཀྱིས་༡ཁྲག་དང་སྲོག་གི་འགྲོ་སོང་གཏོང་དགོས་བྱུང་བའི་གནས་ཚུལ་སྡུག་པོ་འདི་དག་ནམ་ཡང་མ་བརྗེད་པའི་སྒོ་ནས་མི་རབས་གོང་མའི་བཀའ་དྲིན་གསབ་ཐུབ་རྒྱུར་ངོས་རང་ཡིད་ཆེས་ཡོད། དེ་འབྲེལ་རྒྱ་གར་སོགས་ཕྱི་རྒྱལ་ཁག་གི་གཞུང་དང་། མི་མང་ཞི་བདེ་ལ་དགའ་བ་རྣམས་ནས་རང་རེ་བོད་པ་སྡུག་ཐོག་འདིར་འཚོ་སྐྱོབ་སོགས་ཀྱི་རོགས་རམ་གནང་བའི་བཀའ་དྲིན་གསབ་རྒྱུ་ཡང་ནམ་ཡང་བརྗེད་ཀྱི་མ་རེད་བསམ་གྱིན་

འདུག །འོན་ཀྱང་འདིའི་སྐོར་རྩ་བ་ཟླ་གུ་དང་ཕ་མ་ཚོའི་འདོད་པ་གཙོར་བཟུང་བྱ་དགོས།

ཞེས་དཀའ་སྡུག་ཅན་གྱི་བོད་ཕྲུག་མང་པོ་བསྡུ་བསྐོང་གིས་སློབ་གྲྭ་ཅི་མང་གསར་འཛུགས་གནང་རྒྱུའི་དགོངས་བཞེས་མཛད། དེ་ལྟར་སློབ་གྲྭ་གསར་འཛུགས་དང་འབྱུང་འགྱུར་བོད་ཕྲུག་རྣམས་ལ་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་རྣལ་མ་ཞིག་ཁྲིད་སྟོན་དགོས་པར་བརྟེན། དེའི་གྲ་སྒྲིག་ཏུ་མགོན་པོ་མཆོག་ནས་ཞུ་སྐུལ་མཛད་དེ་ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་བྲག་གཡབ་རིན་པོ་ཆེ་དང་པཎ་ཆེན་འོས་སྤྱལ། ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་བླ་སྤྱལ་དགེ་བཤེས་ཞལ་གྲངས་བཅུ་གཉིས་ཙམ་ལ་སུམ་ཅུ་པ་དང་རྟགས་ཀྱི་འཇུག་པའི་གཞུང་ཁྲིད་ཞིབ་རྒྱས་གནང་། [24]

སྤྱི་ལོ་ 1960 ཟླ་བ་ 5 ཚེས་ 17 ཉིན་འཛའ་ མུ་ཁྲུལ་གྱི་བོད་མི་ལམ་བཟོ་བའི་ཕྲུ་གུ་༥༡ཙམ་འབྱོར། ཚེས་ 20 ཉིན་བྱིས་པ་རྣམས་ལ། "བོད་ཀྱི་བསྟན་པ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལས་འགན་དེ་བོད་མི་ཚང་མས་འཁྱེར་དགོས། བོད་མི་ཕོ་མོ་དང་དྲག་ཞན། གྲལ་རིམ་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་རྩ་བ་ནས་མེད། ཁྱོད་ཚོ་བུ་བུ་མོ་གང་འདྲ་ཡིན་ཡང་ཚང་མས་མཇུག་ལ་ང་ཚོ་བོད་ཀྱི་བསྟན་པ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལས་འགན་འཁུར་མཁན་ཞིག་ཡིན་སྙམ་པའི་ངང་ནས་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་དགོས། "ཞེས་བཀའ་སློབ་སྩལ། དེ་ནས་ཕྱོགས་མཐའ་གཞན་ནས་ཕྲུ་གུ་༡༠༠ཙམ་ཞིག་འབྱོར་བར་དེ་མ་ཐག་སྐུའི་གཅེན་མོ་ཚེ་རིང་སྒྲོལ་མར་བཀའ་བཀོད་གནང་སྟེ་བུ་བཙོལ་ཁང་གསར་འཛུགས་བསྐྲུངས། ཐོག་མའི་སྐབས་འཕྲལ་གྱི་འགྲོ་གྲོན་སྐུ་སྒེར་དང་། རྒྱུན་གྱི་འགྲོ་གྲོན་རྒྱ་གར་གཞུང་དང་རོགས་ཚོགས་ཁག་ནས་ནར་གཏོང་གནང་། དེ་ནས་ཀྱང་བསྟུད་མར་བོད་ཕྲུག

24 ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེའི་རང་རྣམ་དུ་གསལ།

མང་པོ་འཁྱེར་ཏེ་མཐར་ལོ་དེ་གའི་ནང་བུ་༡༧༩དང་བུ་མོ་༡༣༣སྟེ་བསྡོམས་བྱིས་པ་༩༨༧ཙམ་འདུས་པར་གཙོ་བོར་མ་མ་ཚོ་དང་སྐུའི་གཅེན་མོ་ཚེ་རིང་སྒྲོལ་མ་བཅས་ཀྱིས་ལྷ་སྐྱོང་གང་ལེགས་གནང་བ་དང་། རྒྱལ་ཡུམ་ཆེན་མོ་མཆོག་ཀྱང་ཡང་ཡང་ཕེབས་ཏེ་ཕྲུ་གུ་རྣམས་ལ་གཟིགས་སྐྱོང་ཚད་མེད་གནང་བར་མ་ཟད། ཕྲུ་གུ་ནང་མནར་ཟུངས་ཟད་རེ་ཐོན་མཚམས་དྲག་སྐྱིད་མ་ཡོང་བར་དུ་གཟིམ་ཤག་ཏུ་གཅེས་ཉར་གྱིས་གཟིགས་སྐྱོང་བླ་ན་མེད་པ་གནང་བའི་ལོ་རྒྱུས་རྨད་དུ་བྱུང་བ་མང་དུ་ཡོད། བྱིས་པ་མང་ཙམ་ཞིག་བཞུགས་སྒར་རྡ་ས་ནས་མ་སུ་རིའི་སློབ་གྲྭར་གཏོང་གནང་མཛད་པར་སྤྱི་ལོ་ 1960 ཟླ་བ་ 6 ཚེས་ 15 ཉིན་ཕྲུ་གུ་དེ་དག་ལ།

ཁྱོད་ཚོས་ཉིན་མཚན་དུས་དྲུག་ཏུ་མ་བརྗེད་པར་བྱས་ནས་བསམ་བློ་གཏོང་དགོས་པ་ཞིག་ཡོད། དེ་ནི་ལུགས་གཉིས་ཆོས་སྲིད་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་བོད་རྒྱལ་ཁབ་དང་། རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་ལ་ཞབས་འདེགས་ཞུ་བའི་ཆེད་དུ། ངས་སློབ་སྦྱོང་ལ་ཧུར་བརྩོན་མཐར་སོན་པ་ཞིག་ངེས་པར་དུ་མ་བྱས་ན་ཇ་བ་ནས་མི་འགྲིག་བསམ་དགོས་པ་དེ་ཡིན། ལུགས་གཉིས་ཆོས་སྲིད་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འགན་དབང་དེ་ནི། བོད་མི་ཕོ་མོ་ཀུན་གཤོན་ཚང་མར་ཡོད། ཕོ་མོ་དང་དྲག་ཞན་ལ་ཁྱད་པར་ཇ་བ་ནས་མེད། ཁྱོད་རང་ཚོ་བུ་མོ་རྣམས་ནས། ངས་ཡོན་ཏན་གང་འཚམས་ཤིག་སྦྱངས་ནས་ཁྲིམ་གྱི་ཨ་མ་བྱས་ཏེ་བསྡད་བསམ་པའི་བསམ་བློ་ཆུང་ཆུང་དེ་འདྲ་བཏང་ན་མི་འགྲིག །ང་ཡང་མི་ཞིག་ཡིན་བསམ་པའི་བློ་སྟོབས་བསྐྱེད་དེ་བོད་ཀྱི་བསྟན་པ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཞབས་འདེགས་སྒྲུབ་ཐུབ་པར་བྱེད་དགོས། ཁྱོད་ཚོས་ང་ཚོ་ཀུན་པའི་ལས་མཇུག་འཛིན་ཐུབ་པ་ཞིག་ངེས་པར་དུ་བྱེད་དགོས།

ཞེས་བཀའ་སློབ་ཟབ་མོ་སྩལ།

ཡང་སྤྱི་ལོ་ 1960 ཟླ་བ་ 6 ཚེས་ 29 ཉིན་མང་ཚོགས་ལ་སློབ་གྲྭ་གསར་འཛུགས་དང་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་གནས་སྟངས་སྐོར་ལ།

རྫ་རམ་ས་ལར་ང་ཚོས་བོད་མིའི་བུ་ཕྲུག་གསོ་སྐྱོང་ཁང་ཞིག་གསར་དུ་བཙུགས་ཏེ། དེར་བཙན་བྱོལ་རང་མི་ལམ་བཟོ་བ་ཁག་གི་ཕྲུ་གུ་པོ་མོ་མང་པོ་བསྡུ་འགུག་བྱས་པ་ཡིན། ཕྲུ་གུ་ཚོ་ཐོག་མར་འབྱོར་སྐབས་ཕལ་ཆེར་ལུས་གཙང་པོ་དང་། ཐྲེན་པ་འདྲ་ཞིག་འདུག །ཡིན་ནའང་། བདུན་རེ་གཉིས་སོང་ནས་ཕྲུ་གུ་ཚོ་མེ་ཏོག་ལ་ཆུ་བརྒྱབས་པ་ནང་བཞིན་གྲུང་པོ་དང་སྙིང་རྗེ་པོ་ཆགས་འདུག །དེའི་སྐབས་ངོས་ཀྱི་སེམས་སུ་སྔུན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་སྐྱེ་བོ་འདེམ་ནོར་ཐེབས་མི་འདུག་བསམ་པ་བྱུང་། དེ་བཞིན་ལམ་བཟོ་ཁག་ལ་ཡང་མི་རིགས་གཞན་དག་གི་ལས་མི་དང་བོད་པའི་བར་ལས་ཤུགས་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་བྱུང་འདུག །ཚུལ་འདི་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ད་ཆ་ངོས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་གཏིང་རང་ནས་ང་ཚོ་བོད་རིགས་ཟེར་བ་འདི་དོན་དམ་གྱི་གྲུང་པོ་རེད། གང་བྱས་ཀྱང་མི་འཛོན་པ་དང་། མི་ཤེས་པ་རྒྱ་བ་ནས་མི་ཡོང་ཐག་ཆོད་རེད་སྙམ་པའི་ཡིད་ཆེས་སྤྱར་ལས་བརྟན་པ་ཞིག་སྐྱེས་བྱུང་།

ཞེས་བཀའ་སྩལ།

བོད་ཀྱི་སློབ་གྲྭ་ཁག་ཏུ་དགེ་རྒན་ཚད་ལྡན་ཡོང་བར་དམིགས་ཏེ་མ་སྲུ་རིའི་སློབ་ཁོངས་ནས་ཤེས་ཚད་རྩེར་སོན་སློབ་ཕྲུག་བཅུ་ཙམ་སྤྱི་ལོ་ 1961 ཟླ་བ་ 1 ཚེས་ 23ནས་ལོ་ཕྱེད་རིང་དགེ་རྒན་འོས་སྦྱོང་བྱ་བར་ལག་ནའོ་ཞེས་པར་རྒྱ་གར་གྱི་སློབ་གྲྭ་སྟན་གྲགས་ཅན་ཞིག་ཏུ་ཆེད་གཏོང་མཛད་དེ། སློབ་སྦྱོང་གྲུབ་མཚམས་བོད་སློབ་ཀྱི་དགེ་རྒན་དུ་བསྐོ་བཞག་གནང་། དེ་ནས་སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་སྐྱབས་

མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་སྐུ་སྲེར་གཟིམ་ཚུང་ནས་མ་རྩ་གསོལ་རས་གནང་སྟེ། སྤྱི་ལོ་ 1961 ཟླ་བ་ 5 ཚེས་ 23 ཉིན་ཤེས་རིག་པར་ཁང་གསར་འཛུགས་གནང་སྟེ་སློབ་མར་མཁོ་བའི་དཔེ་དེབ་སོགས་པར་སྐྲུན་དང་། ལོ་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་དེའི་ཁོངས་གཏོགས་རྩོམ་སྒྱུར་ལྷན་ཚོགས་གསར་འཛུགས་གནང་སྟེ། འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དང་འབྲེལ་བའི་ཡིག་ཆ་དང་རྒྱུན་ཤེས་སོགས་སྐབས་འབྲེལ་གང་མཁོ་རྣམས་བོད་སྒྱུར་དང་དབྱིན་སྒྱུར་གྱི་ལས་དོན་ཡང་རྒྱ་ཆེར་བསྒྲུབས། བོད་ནང་དུ་དམར་གཞུང་གིས་སྲོལ་རྒྱུན་རིག་གནས་ཀྱི་ཆ་ལག་ཐམས་ཅད་རྩ་གཏོར་བྱེད་བཞིན་པར་བརྟེན། སྲོལ་རྒྱུན་ཤེས་རིག་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་དོན་བསྒྲུབ་རྒྱུ་དེ་རིམ་གྱིས་ཤེས་རིག་པར་ཁང་གི་ལས་འགན་གཙོ་བོར་གྱུར།

སྤྱི་ལོ་ 1963 ཟླ་བ་ 7 ཚེས་ 8 ཉིན་ནས་ཟླ་བ་ དྲུག་གི་རིང་ཚོས་བརྒྱུད་རིས་མེད་ཀྱི་ བླ་སྤྲུལ་དགེ་འདུན་པ་ཞལ་གྲངས་༡༠ཙམ་ལ་དགེ་རྒན་འོས་སྦྱོང་སྐབས་དང་པོ་གོ་སྒྲིག་གནང་བར། ཁེ་ན་ཊ་ནས་ཡིན་པའི་ལྕམ་འཛུ་ཊི་ཞེས་པས་དེང་རབས་ཀྱི་སློབ་ཁྲིད་བྱེད་ཐབས་འཆད་ཁྲིད་གནང་ཞིང་། མཇུག་ཏུ་སློབ་གྲྭ་ཁག་ཏུ་དངོས་སྦྱོང་དང་མཐར་ཡིག་ངག་གཉིས་ནས་རྒྱུགས་སྤྲོད་འབུལ་བཞེས་བསྐྱངས་ཏེ་སློབ་གྲྭ་ཁག་ཏུ་ཆེད་གཏོང་མཛད། འོས་སྦྱོང་བ་རྣམས་ལ་མགོན་པོ་མཆོག་ནས།

སྙིང་པོ་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བཀའ་ད་ན། སྔོན་ཆད་བོད་ཀྱི་རིས་མེད་དགོན་ཁག་ཚོའི་ནང་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་སྔགས་དང་བཅས་པའི་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་ཆེན་པོར་སློབ་གཉེར་བྱེད་མཁན་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱ་ཆེའི་བོད་མི་མང་ཚོགས་ནང་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ཅན་ཤིན་ཏུ་ཉུང་བའི་དབང་གིས་ལས་དོན་གང་ཅིར་མང་ཚོགས་ཀྱིས་ནུས་པ་འདོན་མ་ཐུབ་པས། ང་

ཚོར་འཐུས་ཤོར་དང་གྱོང་གུན་ཆེན་པོ་ཕོག་ཡོད། མ་འོངས་པར་ང་ཚོའི་བོད་མི་མང་ཚོགས་རྣམས་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ངེས་ཅན་ཡོད་པའི་སྐྱེ་ཚོགས་ཤིག་འབྱུང་ཐབས་མི་བྱ་ཐུ་མེད་ཡིན་པས། ཁྱོད་ཚོ་དགེ་རྒན་འོས་སྦྱོང་བྱེད་མཁན་ཚོས་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀའི་གོམས་གཤིས། རྒྱལ་རབས། ཆོས་འབྱུང་། འཛམ་གླིང་གི་གནས་ཚུལ་སོགས་ཚང་མར་སྦྱངས་ཏེ་ཕྱིན་ཆད་ང་ཚོའི་བོད་ཕྲུག་ཚོའི་ཤེས་ཚད་གོང་ནས་གོང་མཐོར་གཏོང་ཐུབ་པ་བྱེད་དགོས།[25]

ཞེས་བཀའ་སྩལ།

སྤྱི་ལོ་ 1964 ཟླ་བ་ 1 ཚེས་ 28 ཉིན་རྒྱ་གར་ཁུལ་གྱི་བོད་རིགས་སློབ་གྲྭའི་ལས་དོན་ཡར་རྒྱས་གཏོང་ཕྱོགས་ཀྱིས་མཆོན་པའི་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་གི་སྐད་དུ་དམིགས་བསལ་ཚོགས་འདུ་བསྐོངས་ཏེ་གནའ་རབས་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་གི་འཁྲིད་གཞི་དང་ཁྲིད་ཐབས་སོགས་ཀྱི་ཐད།

སློབ་ཕྲུག་ཚོས་གནས་སྐབས་དོན་ཇི་བཞིན་མ་རྟོགས་ཀྱང་། ས་བཅད་གོ་རིམ་ཙམ་དང་ཚིག་ཙམ་བློ་ངེས་ཐུབ་ན། ཇེ་རྒྱས་སུ་གཏོང་སླ་བས་རེ་ཞིག་དཀོན་མཆོག་འཛིགས་མེད་དབང་པོའི་གྲུབ་མཐའ་ཙམ་ནས་ཁྲིད་ན་ལེགས་སམ་སྙམ། ས་རྙིང་བཀའ་བོན་བཅས་ནས་དགོངས་ཚུལ་འདྲ་མིན་ཡོང་སྲིད་རུང་། འདི་ནི་འཕགས་ཡུལ་དུ་ཕྱིར་ཡོད་ཕྱི་ནང་གི་གྲུབ་མཐའ་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་གནས་ལུགས་འཆད་པ་ཞིག་ཡིན་པས་འགལ་བ་གང་ཡང་མེད། “ཁྲིད་སྟངས་མཆོན་དོན་གཞན་ཞིག་ཞུས་ན། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དུ་བྱམས་པ་མགོན་པོས་ཡུམ་གྱི་གདམས་ངག་འཆད་ལུགས་དེའི་མིང་དུ་ཡང་གདམས་ངག་ཅེས་བཏགས་

25 ཤེས་ཡོན་དང་འབྲེལ་བའི་བཀའ་སློབ་དེབ་དང་པོ་ལས་བཏུས།

ཡོད་ལ། དོན་དུ་ཡང་སེམས་ལ་ཕན་ཆེ་བར་སྣང་། དེར་ཐོག་མར་བདེན་གཉིས་བཤད་པ་ལྟར། རང་རེས་ཀྱང་མདུན་ན་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་ཅོག་ཙེ་ཤོག་བུ་སོགས་ལ་སྦྱར་ཏེ་དེ་དག་ཆ་ཤས་འདུས་པའི་ཕྱོགས་གྲུབ་ཡིན་པ་དང་། མིང་རྐྱང་བཏགས་ཡོད་ཙམ་ཡིན་པའི་གནས་ལུགས་ལེགས་པོར་བཤད་ན། ང་ཚོས་བཙོམ་ལྡན་འདས་དང་ཀླུ་སྒྲུབ་སོགས་ཀྱི་ལུང་འདྲེན་མ་བྱས་ཀྱང་། དངོས་ཡོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་བཤད་པ་དེར་བུ་ཕྲུག་ཚོ་དང་། ཕྱི་རྒྱལ་ཚན་རིག་པ་མཁས་པ་སུ་འདྲ་ཞིག་གིས་ཀྱང་མ་རེད་ཅེས་བརྗོད་མི་ཐུབ།

ཅེས་སྩལ།

དེ་ལྟར་སྐུ་ངལ་སོགས་སྐུ་སྐྱེར་གྱི་གནས་སྟངས་གང་ལ་ཡང་འཛེམ་པ་སྤྱུ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་ཚ་ཚ་ཁུར་ཁུར་གྱི་རྣམ་པ་ལྷུར་བཞེས་ཏེ་འབྲེལ་ཡོད་དགེ་ལས་སློབ་མ་དང་བཅས་པར་བསླབ་བྱ་ལམ་སྟོན་དང་སྙེ་འཁྲིད། ཕྱི་འབྲེལ་མི་སྣ་དང་ཚོགས་པར་མཇལ་འཕྲད། གནས་ཡུལ་རྒྱལ་ཁབ་ལ་འབོད་སྐུལ་སོགས་གནང་སྒོ་ཐམས་ཅད་གནས་དུས་དང་ཡོངས་སུ་མཐུན་པར་མཛད་པས་དུས་ཐུང་ནང་བསམ་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་འཕེལ་རྒྱས་ཆེན་པོ་བྱུང་བས་ཐུགས་ལ་དགྱེས་ཚོར་ཆེན་པོ་འཁྲུངས། དེ་ལ་སྤྱི་ལོ་ 1964 ཟླ་བ་ 4 ཚེས་ 22 ཉིན་མ་སུ་རིར་སློབ་ཕྲུག་ཆིག་སྟོང་ཙམ་དང་མི་དམངས་འདུ་འཛོམས་སར།

རང་རེར་བཙན་བྱོལ་བ་ཞེས་པའི་མིང་ཞིག་ཐོགས་པ་དང་། སྐྱོབ་གསོ་ཞེས་མིང་སྙན་པོ་ཞིག་བཏགས་པ་ལས་དོན་དུ་རང་ཡུལ་བྲལ་ནས་མི་ཡུལ་དུ་འཁྱམས་པའི་སྡུག་པོ་རང་རེད། རང་རེ་གྲ་འགྲིག་པོ་དང་། ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མེད་པའི་དུས་སྐབས་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོའི་ངང་གནས་པའི་གནས་ཚུལ་འདིར་དཔག་ན། ལོ་གཅིག་རིང་གང་ཅི་ནས་ཏ་ལས་པའི་

ཡར་རྒྱས་ཆེན་པོ་བྱུང་བར་སྐྱོབས་པ་སྐྱེ་འོས་ཤིང་། གཟི་བརྗིད་ཡོད་པ་ཞིག་རེད། ཡར་རྒྱས་དེ་དག་ཚང་མས་འབད་བརྩོན་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་ལས། མི་རེ་ཟུང་གིས་བྱས་པ་མིན། ཡར་རྒྱས་དེ་དག་གི་ནང་ལ་འདིར་ཡོད་དགེ་སློབ་བོད་མི་ཚང་མས་ཀྱང་ཞལ་འདེབས་ལྷ་བུ་མེད་པ་མིན་པས་ངོས་ཀྱིས་ཚང་མར་ཡང་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

ཞེས་དང་། ཡང་། "ངོས་ཀྱིས་གསལ་པོར་བརྗོད་ན། བར་སྐབས་མ་སྤུ་རིར་བུ་ཁྲིམ་འཇུགས་རྒྱུའི་གྲོས་འཆར་བཀོད་དེ་ལོ་འདིའི་ནང་བུ་ཁྲིམ་༨༠ཙམ་འཇུགས་རྒྱུའི་རྩིས་གཞི་ཡིན། འོན་ཀྱང་། བུ་ཁྲིམ་༡༧ཙམ་བཙུགས་ཟིན་མཚམས་ད་ཆ་མ་སྤུ་རིར་བུ་ཁྲིམ་འཕར་འཇུགས་མི་ཡོང་བ་ཞེས་ས་གནས་གཞུང་ནས་རེ་འདུན་གནང་བྱུང་། "ཞེས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ཏེ་དགོངས་གཞི་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་ལ་ཡར་རྒྱས་ལ་ནམ་ཡང་ཚིམ་པར་མི་མཛད་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ། སྐབས་དེར་མ་སྤུ་རི་ས་གནས་གཞུང་གིས་བུ་ཁྲིམ་བསྐྱར་མ་མི་འཇུགས་པའི་རེ་སྐུལ་འབུལ་དོན་ནི། ས་གནས་དེ་ཉིད་གྱུང་གསེང་ལྷ་སྐོར་དུ་འགྲོ་ས་སྟན་གྲགས་ཅན་ཞིག་ཡིན་པས་རྒྱ་གར་གྱི་མི་སྣ་ཆེ་གྲས་མང་དུ་ཡོང་བ་དང་། བོད་མི་ཚོས་གཙང་སྦྲ་འཕྱོད་བསྟེན་སོགས་ཀྱི་ཐད་དོ་སྣང་དེ་ཙམ་མ་བྱས་པས་ཡིན་པ་མགོན་པོ་མཆོག་ནས་གསུངས། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་མཁས་དབང་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས།

སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་རྒྱལ་བའི་དབང་པོས་བཙན་བྱོལ་དུ་ཞབས་སོར་འཁོད་མ་ཐག་བོད་རིགས་ན་གཞོན་རྣམས་ལ་སྦྱོལ་རྒྱུན་དང་། དེང་རབས་གཉིས་འཛོམས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་བྱ་ཡུལ་བོད་མིའི་གཞི་རིམ་སློབ་གྲྭ་ཟུར་འཛུགས་གནང་རྒྱུའི་མཛད་འཕྲིན་རླབས་ཆེན་བསྐྱངས་པར་མ་ཟད། སྐབས་དེའི་མཛད་གཙོ་རྣམ་པས་ཀྱང་༧གོང་ས་མཆོག་གི་ལྷ་ན་

མེད་པའི་ལམ་སྟོན་གཞིར་བཟུང་དུས་ཡུན་ཐུང་ངུའི་ནང་བོད་སློབ་ཁག་མང་གསར་འཛུགས་དང་བོད་རིགས་དགེ་རྒན་རྣམས་ལ་དེང་རབས་དང་མཐུན་པའི་འོས་སྦྱོང་། སློབ་ཁག་ཡོངས་ལ་ཆོས་དགེ་ཚད་ལྡན་བསྐོ་འཛུགས་གནང་བ་སོགས་འབད་རྩོལ་ཞུགས་སྐྱེད་གནང་འབྲས་སུ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༩ ལོར་ཤེས་རིག་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་དང་པོ་ཧྲ་ས་སྭརྒ་ཨཱཤྲམ་(SwargAshram)དུ་ཚོགས་གནང་མཛད་སྐབས་བཙན་བྱོལ་དུ་འབྱོར་མ་ཐག་པའི་ལོ་ལྔའི་རིང་བོད་མིའི་ཤེས་ཡོན་སློབ་སྦྱོང་གི་ལས་དོན་གསར་གཏོད་དང་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་གྲུབ་འབྲས་རླབས་ཆེན་གཟིགས་ལམ་དུ་གྱུར་པར་མ་ཟད། འབྱུང་འགྱུར་གྱི་འཆར་གཞི་ཐུགས་དམིགས་ལྡན་པའང་མང་པོ་སྒྲིག་གཤོམ་གནང་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད། [26]

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྗེ་འབངས་གཉིས་ནས་མི་ལོ་དུ་མའི་རིང་འབད་བརྩོན་རྒྱུན་སྲིང་གནང་བའི་འབྲས་བུར། དེང་རབས་ཤེས་ཡོན་གྱི་ཐོག་གྲུབ་འབྲས་རྨད་དུ་བྱུང་བ་ཐོན་པར་མ་ཟད། ཕྲུ་གུ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིའི་ཀུན་སྤྱོད་དང་ཡ་རབས་གཞན་ཕན་སོགས་ནང་བསམ་བློའི་འདུ་ཤེས་འཛིན་སྟངས་བཅས་ཀྱི་ཐད་དུའང་གཞན་གྱིས་སྒྲུབ་པར་དཀའ་བའི་གྲུབ་འབྲས་ཆེན་པོ་ཐོན།

སྤྱི་ལོ་ 1965 ཟླ་བ་ 4 ཚེས་ 8 ཉིན་ནས་བཙུན་མ་གཉིས་ཐེ་བའི་ཆོས་བརྒྱུད་རིས་མེད་ཀྱི་བླ་སྤྲུལ་དགེ་འདུན་ཞལ་གྲངས་༣༨ཙམ་ལ་གོང་མཚུངས་དགེ་རྒན་འོས་སྦྱོང་སྐབས་གཉིས་པ་གོ་སྒྲིག་གནང་སྟེ། འོས་སྦྱོང་གི་དུས་ཡུན་ཟིན་པ་དང་རྒྱུགས་སྤྲོད་སོགས་སྔར་བཞིན་གནང་། སྐབས་དེའི་བོད་མིའི་སློབ་གྲྭ་དང་སློབ་མའི་གྲངས་འབོར། གནས་ཡུལ་རྒྱལ་ཁབ་ལ་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན། འཕགས་བོད་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་

26 ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་དང་འབྲེལ་བའི་གལ་ཆེའི་ཡིག་ཆ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་ལས་དྲངས།

མོང་མ་ཡིན་པའི་འབྲེལ་བ་སོགས་ཀྱི་ཐད་ལ་སྤྱི་ལོ་ 1966 ཟླ་བ་ 5 ཚེས་ 9 ཉིན་པན་ཅ་མ་རིར་བཟོ་ལས་སློབ་གྲྭ་དབུ་འབྱེད་གནང་སྐབས་བཀའ་སློབ་ལས།

རྒྱ་གར་དང་འབྲུག །འབྲས་ལྗོངས་བཅས་པར་བོད་མི་སྟོང་ཕྲག་ལྔ་བཅུ་བརྒྱལ་བ་ཡོད་པ་རྣམས་ནམ་ཞིག་རང་ཡུལ་དུ་ཕྱིར་ལོག་མ་ཐུབ་བར་ཁྲིམ་མ ཚེས་ ཡུལ་ཁག་ནང་རང་མགོ་རང་འདང་ཐོག་ནས་གཞིས་བྱ་དགོས་ཤིང་། ""རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་ལྷག་བསམ་དཀར་ཞིང་གཏོང་ཕོད་ཆེ་བའི་སྒོ་ནས་ཧིན་སྐོར་འབུམ་ཕྲག་དུ་མའི་འགྲོ་གྲོན་བཏང་སྟེ། གཏན་འཛུགས་སློབ་གྲྭ་བདུན་ནང་བོད་ཕྲུག་ཕོ་མོ་བཞི་སྟོང་སྐོར་དང་། གཞིས་ཆགས་སོགས་ཉིན་མོའི་སློབ་གྲྭ་ཁག་ནང་བོད་ཕྲུག་ཆིག་སྟོང་བརྒྱལ་བར་སློབ་སྦྱོང་གི་མཐུན་རྐྱེན་སྦྱོར་སྒྲུབ་གནང་བཞིན་ཡོད། འདི་ལྟ་བུའི་ཤ་ཚ་དང་དྲིན་འཛུགས་ཆེ་བའི་རོགས་རམ་གནང་བ་ནི་བོད་མི་རྣམས་ནས་དུས་ནམ་ཡང་བརྗེད་མི་ཐུབ་ལ། གནས་ཚུལ་འདི་དག་མི་ལོ་༡༣༠༠ཙམ་གྱི་གོང་ནས་བྱུང་བའི་བོད་ཧིན་མཛའ་གྲོགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རིང་པོའི་ནང་གཙོ་གལ་ཆེ་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ལེའུ་གསར་པ་ཞིག་ཏུ་འགོད་ངེས་ཡིན།

ཞེས་བཀའ་སྩལ།

སྤྱི་ལོ་ 1967ལོར། “བོད་མིའི་གཏན་འཛུགས་སློབ་གྲྭ་ཁག་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཡོངས་འབྲིང་རིམ་སློབ་གྲྭའི་ཡིག་རྒྱུགས་སུ་ཞུགས་ཚོག་པའི་ཐག་གཅོད་སྤྲོད་ཟིན་ཐོག །བོད་ཡིག་ཀྱང་རྒྱ་གར་ནང་ཁུལ་གྱི་ཡིག་སྣ་ཁག་དང་མཚུངས་པར་རྒྱུགས་སྤྲོད་བྱས་འཐུས་བཀའ་འཁྲོལ་བྱུང་། དེར་བརྟེན། འཛིན་རིམ་དགུ་པ་ནས་བཟུང་འབྲིང་རིམ་སློབ་གྲྭའི་སློབ་ཚན་གཞིར་བཟུང་སློབ་ཁྲིད་དགོས་པར་བརྟེན། ”ཞེས་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་མ་ལག་དང་བཅས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཞེས་པར་གསལ་བ་ལྟར་

གྲུབ་འབྲས་རྣམས་གསལ་ནས་གསལ་དུ་གྱུར། འདི་ལ་བོད་མིའི་གནའ་བོའི་ཤེས་རིག་སློབ་གསོ་ལ་བསམ་གཞིག་བྱས་ཚེ། གནའ་དེང་གི་ཤེས་ཡོན་གཉིས་ཀར་གཙོ་འདོན་བྱེད་པར་དུས་ཚོད་ཀྱིས་ཕྱོགས་དཀའ་བ་དང་། སློབ་མའི་རྒྱུད་ལ་དངོས་གཙོའི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཤུགས་རྐྱེན་རང་བཞིན་གྱིས་ཐོག་ངེས་པ་སོགས་ལེགས་ཉེས་ཀྱི་ཆ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་ཐེ་ཚོམ་མེད་ཀྱང་། བཙན་བྱོལ་དུ་གྱུར་བའི་མི་རིགས་ཤིག་ལ་མཚོན་ན། དགོས་དབང་ཁྱད་པར་བའི་སྐབས་ཀྱིས་སློབ་གྲྭ་ཐུར་རྒྱུག་གནང་སྟེ་གནས་ཡུལ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྤྱི་མཚུངས་ཡིག་རྒྱུགས་སུ་འཛུལ་ཞུགས་ཐུབ་པ་ནི་ལྷ་ན་མེད་པའི་གྲུབ་འབྲས་ཡིན།

སྤྱི་ལོ་ 1969 ལོར་ཤེས་ཡོན་གྱི་ཚད་གཞི་གོང་མཐོ་དང་སྤྱར་ལས་ཚད་ལྡན་དུ་གཏོང་བར་མཁས་སྦྱོང་གཉིས་ལྡན་གྱི་མི་སྣ་ཆེད་བསྐོང་གིས་བགྲོ་གླེང་དང་དགོངས་ཚུལ་གསུངས་པ་ལག་བསྟར་གནང་བས་སྤར་བས་བཙན་བྱོལ་སློབ་གྲྭའི་ཤེས་ཡོན་ལ་ཕན་ནུས་ཆེན་པོ་བྱུང་། ལོ་དེར་བོད་ཕྲུག་འགའ་ད་ལྟའི་འཛིན་རིམ་བཅུ་གཉིས་པ་དང་མཚུངས་པའི་འཛིན་རིམ་བཅུ་གཅིག་པའི་ཡིག་རྒྱུགས་ཁོངས་སུ་ཞུགས་ཏེ། བོད་ཕྲུག་དུ་མས་ཨང་རིམ་དང་པོ་དང་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ཨང་རིམ་གཉིས་པའི་གྲུབ་འབྲས་ལོན་ནས་ཚང་མ་མཐོ་སློབ་ཏུ་ཚུད། དེ་ནི་བོད་ཕྲུག་ཚོ་གཞི་རིམ་སློབ་གྲྭ་ཐོན་པ་དང་རྒྱ་གར་མཐོ་སློབ་ཏུ་བཏང་བ་ཐོག་མ་དེ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ། ཊ་ལ་ཧཽ་སིའི་གཏན་སློབ་ཀྱི་སློབ་ཕྲུག་ཚོས་“སློབ་ཕྲུག་གི་མེ་ལོང”ཞེས་པའི་ཉིན་རེའི་ཚགས་པར་ཞིག་འདོན་སྤེལ་བྱས་པ་སོགས་གྲུབ་འབྲས་ལྷ་ན་མེད་པ་བྱུང་། སྤྱི་ལོ་ 1970 ལོར་ཡིག་རྒྱུགས་གྲུབ་འབྲས་ཨང་རིམ་དང་པོ་ཐོབ་པ་རྣམས་འབྱུང་

འགྱུར་གཞུང་གི་ལས་བྱེད་དང་དགེ་རྒན། ཨང་རིམ་གཉིས་པ་རྣམས་གཏན་སློབ་དང་ཉིན་སློབ་ཀྱི་དགེ་རྒན་དུ་གཏོང་རྒྱུར་དམིགས་ཏེ་གཞུང་ནས་སློབ་ཡོན་སྤྲུར་ནས་མཐོ་སློབ་ཏུ་གཏོང་རྒྱུ་དང་། ཨང་རིམ་གསུམ་པ་རྣམས་ལས་གནས་གཞན་དུ་གཏོང་རྒྱུའི་སྲིད་ཇུས་གཏན་འབེབས་གནང་། སྤྱི་ལོ་ 1971 ལོར་ཉེ་བའི་གཙུག་ལག་རབ་འབྱམས་པ་སྟེ་B.Aཞེས་པ་ཐོན་མཁན་ཡང་དུ་མ་བྱུང་། དེ་ལྟར་འབད་པ་བསྟུད་མར་གནང་བས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ནས་བོད་ཕྲུག་ཚོའི་ཤེས་ཡོན་ཐོག་ཐལ་ཆེར་དམིགས་དོན་ལས་ལྷག་པའི་གྲུབ་འབྲས་ཆེན་པོ་བྱུང་། དེ་ལ་མཁས་དབང་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས། "ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ནས་ ༡༩༧༠ ཙམ་གྱི་བར་བཙན་བྱོལ་བའི་མི་ཚེ་ལོ་རིམ་བཅུ་ཕྲག་དང་པོའི་ནང་གཏན་ཉིན་གྱི་སློབ་གྲྭ་ཁག་མང་གསར་འཛུགས་དང་། སྔོན་མེད་ཀྱི་སློབ་དེབ་གསར་བཟོ། བོད་མིའི་དགེ་རྒན་འོས་སྦྱོང་སྤྱ་རྗེས་བྱས་པ་སོགས་སྐབས་དེའི་མཐུན་རྐྱེན་གྱི་གནས་བབ་ལ་གཞིགས་པའི་ཏ་ལས་པའི་ལས་དོན་མང་པོ་བྱས་ཡོད། "[27] ཅེས་རྒན་རབས་རྣམས་ལ་བསྟགས་བརྗོད་གནང་བ་ལྟར་ཡིན།

སྤྱི་ལོ་ 1975 ལོར་བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་གཏན་འཛུགས་སློབ་གྲྭ་དང་ཉིན་སློབ་༣༩དང་། སློབ་མ་༧༩༨༣དགེ་རྒན་༥༣༦ཙམ་དུ་འཕེལ། སྤྱི་ལོ་ 1976 ལོར་རྒྱ་གར་གྱི་མཐོ་སློབ་ཁག་ཏུ་དགེ་རྒན་འོས་སྦྱོང་ཐོན་ཟིན་པའི་སློབ་མ་༣༠ཙམ་ཌ་རམ་ས་ལར་ཆེད་བསྐོང་གིས་ཟླ་བ་ དྲུག་ཙམ་ལ་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དང་ནང་ཆོས། རྒྱལ་རབས་ཆོས་འབྱུང་སོགས་ཀྱི་ཐོག་ཟབ་སྦྱོང་སྤྲད་རྗེས་སློབ་དགེར་ཆེད་གཏོང་

27 ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་དང་འབྲེལ་བའི་གལ་ཆེའི་ཡིག་ཆ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་ལས་བྲངས།

མཛད། ༧གོང་ས་མཆོག་དང་བོད་གཞུང་གི་དགོངས་གཞི་གཙོ་བོ་ནི། བོད་ཀྱི་སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་སློབ་དགེ་མཐོ་དམན་ཡོངས་རྫོགས་བོད་མིས་བྱེད་ཐུབ་རྒྱུ་དང་། སློབ་ཚན་རྣམས་ཀུང་བོད་སྐད་ཀྱི་ལམ་ནས་ཁྲིད་སྟོན་གནང་རྒྱུ་དེ་ཡིན་པས། སློབ་གྲྭ་ཁག་ཏུ་གཞན་གྱི་རོགས་དངུལ་ཡོད་ཐོག་སྐུ་སྐྱེར་ནས་ཀུང་ཕྱུག་དངུལ་འཐོར་ཆེན་གསོལ་རས་སུ་སྩལ་བ་སོགས་བོད་མིའི་ཤེས་ཡོན་ཐད་ཐུགས་ཁུར་ཚད་མེད་གནང་། སྤྱི་ལོ་ 1977 ཟླ་བ་ 6 ཚེས་ 11 ཉིན། བཞུགས་སྒར་ཐེག་ཆེན་ཆོས་གླིང་དུ་དམིགས་བསལ་ཚོགས་འདུར་བཅར་བའི་སློབ་གྲྭའི་འགན་འཛིན་དང་སློབ་དགེ་ཁག་ལ།

ངོས་ཀྱི་ནམ་རྒྱུན་རྗོད་ཤུས་ལྟར། མི་ལ་ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་ཞིག་བྱུང་བ་ཡིན་ནའང་ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་ནི་ལག་ཆ་ལྟ་བུ་ཡིན། ལག་ཆ་དེ་བེད་སྤྱོད་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་བྱེད་དང་མི་བྱེད་རྩ་བའི་ལྷག་བསམ་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་པས། མི་ཁོ་རང་གི་གཞི་རྩའི་བསམ་བློ་གཏོང་སྟངས་ལྷག་བསམ་ཡག་པོ་ཞིག་བྱུང་བ་ཡིན་ན། དེ་ལ་ཪི་ཙམ་གྱིས་ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་ཆེན་པོ་དང་ཡག་པོ་ཞིག་བྱུང་བ་དེའི་ཚོད་ཀྱིས་རང་ཉིད་ཀུང་ཚེ་འདིར་སྐྱིད་པ། ཚེ་ཕྱི་མ་ཁས་ལྡངས་པ་ཡིན་ན་ཕྱི་མར་ཡང་ཕན་པ། ཚེ་འདིར་སྐྱིད་པ་དང་ཕྱི་མར་བདེ་བ་ཡོང་རྒྱུ་དང་། རང་ཉིད་གང་དུ་གནས་པའི་སྤྱི་ཚོགས་སམ་ཡུལ་དེའི་ནང་ལ་ཡང་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པ། སྤྱིའི་ཞབས་འདེགས་སྒྲུབ་ཐུབ་པ། སྤྱིའི་སྡུག་བསྔལ་སེལ་ཐུབ་པ། ཁེ་ཕན་མང་ཙམ་སྒྲུབ་ཐུབ་པའི་ཕན་ཐོགས་ཡོང་གི་རེད། ་་་མིའི་བསམ་བློ་སྤུས་དག་པོ་ཆོས་བྱས་ཏེ་ཡོང་དགོས་ཟེར་ནས་ཆོས་བཤད་པ་གཅིག་པུས་འགྲིག་གི་མ་རེད། སློན་ལམ་དང་འདོན་པ་བཏོན་པས་ཀུང་ཕན་གྱི་མ་རེད།

ཅེས་སོགས་རྒྱུ་མཚན་དང་བཅས་ཏེ། བོད་ཕྲུག་རྣམས་ཤེས་ཡོན་དང་ལྷག་བསམ་གཉིས་ལྡན་དུ་བསྐྱེད་སྲིང་བྱེད་པར་འབྲེལ་ཡོད་ལས་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འབད་བརྩོན་ལྷོད་མེད་ཞུ་དགོས་པའི་ལམ་སྟོན་མཛད། དེ་ལྟར་སྤྱི་ཕྱི་བར་གསུམ་དུ་ཐུགས་བརྩོན་ཆེན་པོ་གནང་བར་བཙན་བྱོལ་གྱི་གནས་བབ་གང་ཅིའི་ཐད་གཞན་གྱིས་བསྒྲུབ་དཀའ་བའི་གྲུབ་འབྲས་ཇི་སྙེད་ཅིག་བྱུང་ཡང་། དུས་རྒྱུན་བཀའ་ལས། "ཡར་རྒྱས་ལ་མཐའ་མེད་པས་ཆོག་ཤེས་ནམ་ཡང་བྱ་མི་རུང་ལ། ཛ་དྲག་གི་དུས་ཚོད་ཡོལ་མཚམས་སླར་ཡང་འཆར་ཅན་ལྟ་བུར་བྱེད་པ་ནི་བོད་མིའི་སྐྱོན་ཆ་ཡིན་"ཞེས་བཀའ་གནང་བ་ལྟར། སྤྱི་ལོ་ 1977 ཟླ་བ་ 6 ཚེས་ 11 ཉིན་ཡང་སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་དགེ་ལས་བཅས་ལ།

ང་རང་ཚོ་རྒྱ་གར་ལ་འབྱོར་ནས་བཙན་བྱོལ་བ་ཆགས་པའི་ལས་ཀ་དང་པོ་དེ་ཤེས་ཡོན་དང་གཞིས་ཆགས་ཀྱི་ལས་ཀ་གཉིས་པོ་དེ་གལ་ཆེ་ཤོས་སུ་བརྩིས་ཏེ་བྱས་པས། སློབ་གྲྭའི་ལས་ཀ་འདི་དག་ད་ལྟའི་བར་ཕལ་ཆེར་ཡག་ཐག་ཆོད་བྱུང་ཡོད། སྤུར་མེད་གཞི་རྩ་ཚུགས་པ་རེད། ད་དུང་ང་ཚོས་གཞི་རྩ་ཚུགས་ཡོད་སྙམ་སྟེ་ཆོག་ཤེས་བྱས་པས་མི་འགྲིག་པར་མིང་དོན་གཉིས་མཚུངས་ཀྱི་གནས་ཚད་ལོངས་པ་བཟོ་དགོས།

ཞེས་འདས་པའི་ལོ་ཛོ་དེ་དག་གི་རིང་གྲུབ་འབྲས་མི་དམན་པ་སྨིན་སོན་བྱུང་ཡང་ད་དུང་སྔ་མཐུད་དགོས་པའི་ལམ་སྟོན་ཕེབས། འོན་ཀྱང་། ལོ་ཟླ་རིམ་སོང་གིས་དམིགས་ཡུལ་དང་གནས་གཞི་མཐོ་ཆས་སོགས་གང་ཅིའི་ཐད་རྒྱ་སྐྱེད་གནང་ཡང་། ནམ་ཞིག་ནས་མགོན་པོ་མཆོག་གི་དགོངས་གཞི་ལྟར་དེ་ཙམ་ཡར་སྐྱེད་མེད་པར་གྱུར། དེ་ལ་བཀའ་བློན་ཁྲི་ཟུར་མཁས་དབང་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས།

གོང་དུ་ཞུས་པ་བཞིན་བཙན་བྱོལ་དུ་འབྱོར་ཏེ་དང་ཐོག་ལོ་གྲངས་བཅུ་ཕྲག་ཙམ་གྱི་རིང་ཤེས་ཡོན་གྱི་ལས་དོན་གང་ཅིར་ཚ་ཚ་ཟུར་ཟུར་ལྟ་བུས་གྲུབ་འབྲས་མི་དམན་ཙམ་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་། རིམ་བཞིན་ལས་ཀྱི་སྣེ་མོ་བ་དང་། སློབ་ཕྲུག་ཕ་མ་བཅས་སོ་སོའི་འཚོ་ཐབས་ཀྱི་མདུན་ལམ་འཕྲིག་ཙམ་བྱུང་སྐབས་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ཕྱུགས་རྒྱང་རིང་པོའི་དམིགས་ཡུལ་རྣམས་རིམ་བཞིན་བརྗེད་པ་དང་། ཤེས་ཡོན་སློབ་སྟོན་གྱི་ལས་དོན་རྣམས་ཀྱང་འཆར་ཅན་ཚོ་ག་ཕྲུག་ལེན་གྱི་རྣམ་པར་གྱུར་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༠(ལོ་རབས་བདུན་པའི་)དཀྱིལ་ཙམ་ནས་འཕྲུས་ཤོར་འགྲོ་འགོ་ཚུགས་ཏེ་བར་སྐབས་གཞི་རིམ་ཤེས་ཡོན་གྱི་གནས་ཚད་དང་། ཡ་རབས་བཟང་སྤྱོད་ཆེས་ཉམས་དམས་སུ་གྱུར་སྐབས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༨༠གྱི་གྲངས་ནས་བཟུང་དཀའ་ངལ་འདིའི་སྐོར་དབུ་ཁྲིད་རྣམ་པ་དང་། སྲི་ཞུ་ལས་བྱེད། དགེ་རྒན། སློབ་ཕྲུག །ཕ་མ་ཡོངས་ལ་ཚོར་སྣང་གསལ་པོ་བྱུང་ཡོད་པར་མ་ཟད། གང་དཀའ་ཅི་ལེགས་ཀྱི་གྲོས་བསྡུར་བགྲོ་གླེང་སྤྲ་རྗེས་སུ་གནང་འདུག་ཀྱང་དོན་ཕན་ལྡན་པའི་ཐབས་ཐུས་ལག་བསྟར་ཐུབ་པ་དམིགས་བསལ་མ་བྱུང་།[28]

ཞེས་གསུངས།

ཡར་རྒྱས་རྒྱུད་བའམ་འཕེལ་རྒྱས་མེད་པ་ནི་འབྲེལ་ཡོད་དགེ་ལས་ཀྱི་ལས་ཀའི་ཆ་ནས་ཡིན་པར་གསལ་ལ། སྐབས་དེར་ཡ་རབས་བཟང་སྤྱོད་ཉམས་པའི་རྐྱེན་གཅིག་ནི། གནའ་རབས་བོད་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ལ་ཐུག་ཡོད། དེ་ཡང་གནའ་དེང་གི་ཤེས་ཡོན་གཉིས་གཅིག་ཕན་གཅིག་གྲོགས་སུ་སྦྲུབ་ལུགས་མ་ཤེས་པར་གཅིག་བླངས་ན་གཞན་འདོར་དགོས་པ་དང་། གཉིས་ཀ་སྟོད་གཅིག་ཏུ་ཡོང་མི་སྲིད་སྙམ་པའི་འདུ་ཤེས་སྐྱེས་པ་དང་།

---

28 ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་དང་འབྲེལ་བའི་གལ་ཆེའི་ཡིག་ཆ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་ལས་བྲངས།

འཛིག་རྟེན་ལྟ་ཚུལ་དང་འཚོ་གནས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་མི་གཅིག་པ་སོགས་བསྟུད་མར་བྱུང་བ་དེ་ཡིན། ༸གོང་ས་མཆོག་གིས་སྤྱི་ལོ་ 1975 ཟླ་བ་ 5 ཚེས་ 26 ཉིན་རྡོར་གླིང་བོད་རིགས་སློབ་གྲྭར།

འགག་ཞིག་ནས་ང་ཚོའི་ལུགས་སྲོལ་ལས་ལེགས་པ་གཞན་མེད་པས་བོད་པས་ནུབ་ཕྱོགས་པའི་ཤེས་ཡོན་སྦྱངས་ན་ཕན་ཐོགས་མེད་ཅེས་ཤོད་མཁན་ཡོང་གིན་འདུག་སྟེ། དེ་ཡང་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་ལྟུང་བའི་སྐད་ཆ་རེད། ཡང་ང་ཚོས་ནུབ་ཕྱོགས་པའི་ལད་མོ་བྱེད་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱུང་ན་དེ་ལས་ལྷག་པ་མེད་ཚུལ་ཤོད་མཁན་ཡང་ཡོང་གིན་འདུག་སྟེ། དེ་ཡང་མཐའ་ལ་ལྟུང་བ་རེད།

ཅེས་བཀའ་སྩལ།

དེ་ལྟར་མི་རབས་རྙིང་གཞོན་དུ་མ་ཞིག་གི་འདོད་ཕྱོགས་སོ་སོར་གྱུར་པའི་སྐབས་སུ། དགེ་ལས་འབྲེལ་ཡོད་སྒྲིག་འཛུགས་སོགས་ཀྱིས་བློ་རིག་ སྤྱིར་ལྟག་བསྒྲིམས་ཏེ་གསར་གཏོད་དང་མདུན་མཆོངས་བྱེད་མ་ཐུབ་པས། གོང་དུ་བཤད་པའི་རྐྱེན་རྩ་དེ་དག་གི་སྟེང་དུ། ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞུང་གཉེར་སློབ་གྲྭ་མང་པོའི་ནང་དུ་ཆོས་ལུགས་ཁྲིད་སྤྱེལ་མི་ཚོག་པར་བྱས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཤེས་པ་དང་། གནའ་སྲོལ་ལ་དང་བ་འགག་པའི་བོད་མི་གསར་བརྗེ་བར་བསྟོད་པ་དུ་མ་ཐོན། ཆོས་དགེ་རྣམས་ཀྱང་གྲུབ་འབྲས་ཇི་བཞིན་མ་ཐོན་པས་ཡིད་ཐང་ཆད་ཅིང་སྐྱིད་ལུག་པར་གྱུར། དེ་ལྟར་ལོ་ཟླ་རིམ་སོང་གིས་མཐར། མགོན་པོ་མཆོག་གིས་ཐུགས་རེ་ཆེས་ཆེར་གནང་བའི་རིགས་ལམ་ཚད་མ་དང་ནང་དོན་རིག་པའི་སློབ་གསོ་དེ་དགོང་ཞོགས་ཀྱི་ཞལ་འདོན་ཙམ་གྱི་ངོ་བོ་དང་། ཆོས་དགེ་རྣམས་དཀོན་གཉེར་རམ་དགེ་བསྐོས་འགྲིག

བདག་ལྟ་བུར་གྱུར། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་བོད་གངས་ཅན་པའི་སྐད་ཡིག་གཉིས་ལ་ཡང་ཉམས་ཆག་ཆེན་པོ་བྱུང་། དེ་ནི་རྒྱ་གར་གྱི་ཡིག་རྒྱུགས་ཁོངས་སུ་འཛུལ་དགོས་པས་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གཉིས་ལ་གཙོ་འདོན་མ་ཐུབ་པའི་ཁར། མ་འོངས་པའི་ལས་རིགས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་གལ་ཆེན་དུ་མཐོང་བ་དང་། སློབ་མའི་བློ་ཁ་དང་མཐུན་པའི་གོ་བདེའི་འཆད་ཁྲིད་བྱེད་མ་ཐུབ་པ། ཕྱིས་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་ཕལ་མོ་ཆེ་གནའ་རབས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་དང་སྐད་ཡིག་གི་གོ་ཚད་ཞན་པ་སོགས་ཀྱི་རྐྱེན་གྱིས་ཡིན་ནམ་སྙམ་ཡང་ཁ་ཚོན་གཅོད་དཀའ། སྤྱི་ལོ་ 1982 ཟླ་ 7 ཚེས་ 22 ཉིན་གཞོན་ནུའི་འགན་འཛིན་ལྷན་ཚོགས་ལ།

སྤྱིར་བཏང་ཆ་སྙོམས་བྱས་ནས་བཤད་ན། ང་རང་ཚོ་སོ་སོའི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་ཐོག་ལ་དོ་སྣང་བྱེད་མཁན་དཀོན་པོ་འདུག །དེ་ནི་ད་ལྟའི་ཆར་ཉིན་རེ་ཉིན་རེའི་འཚོ་བའི་ནང་ལ་དེ་ཙམ་དགོས་མཁོ་མེད་པ་ལྟ་བུར་མཐོང་སྟེ་ལྟོད་ཡངས་དང་སྣང་ཆུང་དུ་སོང་ནས་འཐུས་ཤོར་འགྲོ་གིན་མེད་དམ་བསམ་གྱིན་འདུག །དེ་ལ་དོ་སྣང་ངེས་པར་དུ་བྱེད་དགོས། ང་ཚོས་རྒྱ་མི་ལ་ཕར་མཛུབ་མོ་བཙུགས་ཏེ་ང་ཚོའི་རིག་གཞུང་རྩ་གཏོར་གཏོང་གིན་འདུག་ཅེས་ཤོད་ཀྱིན་ཡོད། རྒྱ་མི་ཚུར་ཡོང་སྔོ་ཁྲིད་རང་ཚོས་རིག་གཞུང་ག་ཚད་ཤེས་ཀྱིན་ཡོད་ཅེས་དྲིས་ན། མགོ་འཕྱུར་ནས་སྡོད་དགོས་བྱུང་ན་ངོ་ཚ་པོ་ཆགས་པ་རེད། བོད་ནང་ལ་བྱེད་མི་ཚོག་པའི་བཀག་སྡོམ་ཡོད་པའི་རྐྱེན་གྱིས་བོད་པ་ཚོས་བོད་ཡིག་དང་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་རྒྱུར་འཐུས་ཤོར་ཕྱིན་པ་རེད། ང་ཚོར་མིའི་ལུང་པར་བཀག་སྡོམ་བྱེད་མཁན་སུ་ཡང་མེད། བཀག་སྡོམ་བྱེད་མཁན་མེད་པའི་གནས་ཚུལ་འོག་ནས་འཐུས་ཤོར་ཕྱིན་ན་ངོ་ཚ་པོ་དང་གྱོང་ཆེན་པོ་རེད།

ཅེས་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དང་རིག་གཞུང་གི་ཐད་ནས་ཉམས་ཞན་དུ་འགྱུར་བཞིན་པའི་ཚུལ་གསུངས་ཤིང་། མཁས་དབང་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེས།

ཀོང་ས་མཆོག་གི་ལམ་སྟོན་དེའི་འོག་གསར་བརྗེའི་འགྱུར་འགྲོས་དེ་སྐར་ཡང་རྒྱུན་སྲོལ་ཕལ་པ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་དུ་མ་བཅུག་པར་ལོ་རེ་བཞིན་མདུན་ནས་མདུན་དུ་བསྐྱོད་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱེད་རྒྱུ་དེ་བཙན་བྱོལ་གཞུང་གི་སྲི་ཞུ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་བབས་ཀྱི་ལས་འགན་ཞིག་ཡིན་ནའང་། ལས་བྱེད་དང་ཕ་མ་གཉིས་ཐད་ནས་བཙན་བྱོལ་དུ་གཞིས་ཆགས་ཐྲ་ཚུགས་ཀྱིས་འཚོ་ཐབས་དང་། དཔལ་འབྱོར་གྱི་དཀའ་ངལ་རིམ་སེལ་བྱུང་བ་དང་མཉམ་དུ་ཇ་དྲག་གི་ཚོར་བ་ཡལ་ཏེ་བོད་མིའི་ཤེས་ཡོན་གྱི་ལམ་སྲོལ་ཐོག་དགོས་ངེས་ཀྱི་འགྱུར་བ་དང་། ཡར་རྒྱས་གང་ཡང་གཏོང་མ་ཐུབ་པར་མ་ཟད། ལམ་སྲོལ་འདིའི་ནང་ནས་ཐོག་མར་བྱུང་བའི་གྲུབ་འབྲས་ཀྱི་གནས་ཚད་ཙམ་ཡང་རྒྱུན་འཛིན་མ་ཐུབ་པར་ཉམས་ཆག་ཕྱིན་པའི་གནས་སྟངས་འདི་ནི་ང་ཚོའི་མི་རབས་ཀྱི་ལས་འགན་མ་འགྲུབ་པ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་མི་བྱ་མཐུ་མེད་རེད།[29]

ཅེས་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་ཉམས་ཆག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྐྱོན་གནད་གསུངས། ཀོང་ས་མཆོག་ནས་སྤྱི་ལོ་ 1983 ཟླ་ 10 ཚེས་ 15 ཉིན་ཧ་ས་བུ་ཕྲུག་ཁྱིམ་སྡེར་སློབ་ཕྲུག་ཚོར།

ང་ཚོ་བོད་མི་རིགས་དེང་དུས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ཐོག་རྗེས་ལུས་ཆེན་པོ་ཐེབས་ཡོད། རྗེས་ལུས་ཆེན་པོ་ཐེབས་པ་འདི་ང་ཚོས་མི་ཐོག་གཅིག་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཡར་གསོ་ཐུབ་པར་བྱེད་དགོས། ལོ་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོའི་ནང་ལ་འཐུས་ཤོར་ཕྱིན་པ་དེ་མི་ཐོག་གཅིག་

29 ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་དང་འབྲེལ་བའི་གལ་ཆེའི་ཡིག་ཆ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་ལས་དྲངས།

གཉིས་ནང་གསོ་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས་པས། སྤྱིར་བཏང་འཛམ་གླིང་ནང་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་མཁན་བུ་བུ་མོ་འདྲ་འདྲའི་ནང་ནས་མི་འདྲ་ཙམ་གྱིས་ཤུགས་བསྐྱེད་འབད་བརྩོན་བྱེད་དགོས། "འཛམ་གླིང་ས་ཁུལ་གཞན་དག་ལ་མི་དང་མིའི་བརྩེ་བའི་བསམ་བློ་དེ་ཕོན་མ་སྤྱི་ལོ་ ལྔ་བཅུ་དང་དྲུག་ཅུའི་ནང་གི་གནས་ཚུལ་དང་མི་འདྲ་བར་དེང་སང་བསམ་བློ་གསར་པ་ཞིག་སྐྱེ་བའི་སྐབས་ཡིན་པས། ང་ཚོ་བོད་པའི་ཕྲུ་གུ་ཚོས་དེ་བས་ཀྱང་བྱམས་བརྩེ་དང་གཞན་ཕན་གྱི་བསམ་པས་རང་གི་སེམས་ལ་ཞི་བདེ་ཡོད་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། འཛམ་གླིང་འདིའི་སྟེང་དངོས་འབྲེལ་དོན་དང་ལྡན་པའི་བསམ་པ་ཅན་དང་ཕན་པའི་བསམ་པ་ཅན་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་ཐུབ་པའི་འབད་བརྩོན་ངེས་པར་དུ་བྱ་དགོས།

ཞེས་མི་རིགས་གཞན་གྱི་ཕྲུ་གུ་ཚོ་དང་མི་འདྲ་བར་སློབ་སྦྱོང་ཐོག་འབད་བརྩོན་བྱེད་དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་ལམ་སྟོན་མཛད། སྤྱི་ལོ་ 1984 ཟླ་ 9 ཚེས་ 11 ཉིན་ཤེས་རིག་ལས་དོན་གལ་ཆེའི་སྐད་ཚོགས་འདུར་འབྱོར་བའི་ཚོགས་མི་རྣམས་ལ།

ཁ་སང་བཀའ་ཤག་དང་སྐད་ཆ་བྱུང་བ་བཞིན། ང་ཚོས་རིག་པ་བསྒྲིམ་དགོས་པའི་དུས་ཚོད་ལ་བསླེབས་ཡོད། བར་ལམ་ཞིག་ནས་སློབ་གྲྭ་ཐོན་མཁན་དང་། ད་ལྟ་སློབ་གྲྭའི་ནང་ཡོད་བཞིན་པའི་སློབ་ཕྲུག་ཚོའི་ཤེས་ཡོན་འཐུས་ཤོར་འགྲོ་གིན་འདུག་ཅེས་སྐད་རྒྱག་དགོས་པའི་གནས་ཚུལ་ཡོངས་གྲགས་ཤིག་བྱུང་བ་རེད། "ང་ཚོས་དཔེར་བལྟ་ས་དེ་རྒྱ་གར་གྱི་སློབ་གྲྭ་རེད། རྒྱ་གར་གྱིས་ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་སློབ་གྲྭར་ལྟ་གིན་ཡོད་པ་རེད། དཔེ་བལྟ་ས་མཐར་ཐུག་ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་སློབ་གྲྭ་ཚོའི་ནང་ལ་ཆ་བཞག་ན། རིགས་གཅིག་གིས་ཆོས་བསླབས་ན་འཕྲིག་གི་མ་རེད་ཅེས་ཤོད་ཀྱིན་ཡོད་པ་དང་། དེང་སང་ནི་ཆོས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་གལ་ཆེན་པོ་འདུག་ཅེས་ཤོད་ཀྱིན་ཡོད།

ཅེས་སོགས་བོད་ཕྱུག་ཚོས་སྤྱོད་ལམ་སོགས་ལ་སྐྱོན་ཆེན་པོ་འབྱུང་བཞིན་པ་དང་། སློབ་ཚན་ཡིག་སྒྱུར་བྱེད་ཕྱོགས། འབྲེལ་ཡོད་ལས་བྱེད་ཀྱི་བསམ་སྤྱོད་སོགས་ཀྱི་ཐད་ཐུགས་བློ་མ་ཁེངས་པའི་བཀའ་སློབ་མང་དུ་གནང་། སྤྱི་ལོ་ 1985 ཟླ་ 4 ཚེས་ 6 ཉིན་ལོ་འཁོར་ལས་བསྒོམས་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་བཅུ་བཞི་པའི་སྟེང་།

དུས་ཚོད་ཁག་པོ་ཡོད་པའི་སྐབས་ལ་ང་ཚོར་རང་གི་ཉམས་མྱོང་གིས་མ་འདང་བ་དང་། ཤེས་ཚད་ཀྱིས་མ་འདང་བའི་དཀའ་ངལ་བྱུང་ན་ཡང་། ལྷག་བསམ་གྱི་ཐོག་ནས་གཙུག་བསྒྲིངས་ཏེ་ལོ་བསྟུད་ནས་ཡོང་དུས་གཞི་རྩ་མེད་པ་ཞིག་ལ་གཞི་རྩ་གསར་པ་ཞིག་ཆགས་ནས་གང་ལྟར་རྩ་བ་ཞིག་ཚུགས་བསྟད་ཡོད། གཞི་རྩ་འདིའི་ཐོག་ནས་ང་ཚོས་ད་དུང་ཡར་རྒྱས་གཏོང་ཐུབ་ཀྱི་རེད། བྱེད་མ་ཐུབ་པ་རྩ་བ་ནས་ཡོད་པ་མ་རེད། དེ་འདྲའི་དུས་ཚོད་ལེ་ཚ་གསར་པ་ཞིག་གི་སྐབས་ལ་སླེབ་ཡོང་དུས་ཚང་མས་དམིགས་བསལ་གྱིས་ཤུགས་བསྐྱིལ་ནས་ཧུར་ཐག་བྱེད་དགོས། ང་ཚོ་བཙན་བྱོལ་བའི་གནས་སྐབས་འདིར་གལ་ཆེ་ཤོས་སློབ་སྦྱོང་གི་སྐོར་དང་གཞིས་ཆགས་ཀྱི་སྐོར་དེ་རེད། དེའི་ཐོག་ལ་གྲུབ་འབྲས་ཨང་ཀི་དང་པོ་བྱུང་ཡོད། ཡིན་ནའང་བར་ལམ་ཞིག་ནས་ལས་ཀ་ཚགས་ཚུད་མེད་པར་འཐུས་ཤོར་དུ་འགྲོ་གིན་ཡོད་པ་ཞིག་མཐོང་གིན་འདུག །"སྔོན་མ་ཕལ་ཆེར་དྲུག་ཅུ་རེ་གཉིས་ཙམ་ལ་ང་ཚོའི་ཤེས་རིག་གི་ཚོགས་འདུ་དང་པོ་དེ་འཚོགས་པའིས་སྐབས་ལ། སློབ་ཚན་ཚང་མ་བོད་ཡིག་བརྒྱུད་ནས་བསླབ་ཐུབ་པ་ཞིག་བཟོ་དགོས་ཀྱིན་འདུག་ཅེས་བཤད་ཡོད། ཡིན་ནའང་། ལག་ལེན་འཁེལ་མ་ཐུབ་པ་རེད། ལམ་སེང་སློབ་ཚན་ཆ་ཚང་མ་བྱུང་ན་ཡང་དཔེར་ན། སང་གནངས་འཛིན་གྲྭའི་ནང་བསླབ་རྒྱུའི་དོན་དག་དེ་རྣམས་དོ་དགོང་སང་དགོང་འཕྲལ་འཕྲལ་བོད་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་ནས་སྟུམ་པར་ལས་མ་བྱུང་རུང་

བརྒྱབས་ཏེ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ན། རིམ་པས་རིམ་པས་བོད་སྐད་ནང་སློབ་ཚན་ཆ་ཚང་སློབ་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡོང་གི་རེད། ཉི་མ་དང་པོ་རང་ནས་ལམ་སེང་ཆ་ཚང་དང་སྤུས་དག་པོ་ཞིག་ཡོང་བའི་རེ་བ་བརྒྱབས་ཏེ། སྤུས་དག་ཤོས་དེ་མ་འགྲུབ་པའི་བར་ལ་བསྒུགས་བསྡད་པ་ཡིན་ན་དུས་འགྱུར་རྗེས་ལུས་ཐེབས་རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པ་རེད་ཅེས་སྐད་ཆ་བྱུང་། ད་ཐལ་ཆེར་དེ་འདྲ་རང་ཆགས་འདུག །མིའི་ལུང་པར་བསླེབས་ནས་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་དྲུག་འགྲོ་གིན་ཡོད་ཀྱང་། སློབ་ཚན་མང་པོ་ཞིག་གི་ནང་ལ་བོད་སྐད་ཀྱི་ཐོག་ནས་བསླབ་རྒྱུའི་ཡར་རྒྱས་ད་ལྟའང་འགྲོ་ཐུབ་ཀྱིན་མི་འདུག །

ཅེས་བཀའ་སྩལ།

ཡང་སྤྱི་ལོ་ 1985 ཟླ་བ་ 6 ཚེས་ 23 ཉིན་ཡང་ཤེས་རིག་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་གསུམ་པའི་ཐོག་སྩལ་བའི་བཀའ་སློབ་ལས་ཀྱང་། མཐོ་རིམ་སློབ་གྲྭའི་བར་དུ་སློབ་ཚན་ཚང་མ་བོད་ཡིག་ནང་སློབ་ཐུབ་པར་འབད་བརྩོན་དགོས་པའི་ལམ་སྟོན་སྤྱར་ནས་གནང་ཡང་། དེ་ལྟར་མ་བྱུང་བར་འཁྱུས་ཤོར་དུ་སོང་བའི་ཚུལ་བཀའ་སྩལ། དེ་ལ་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེས།

ཐོག་མའི་ཛ་དྲག་གི་དུས་སྐབས་སུ་གཞན་གཡར་བྱས་པའི་ལམ་སྲོལ་ཚུ་དན་ལམ་ཤོར་ལྟ་བུ་གོམས་གཤིས་སུ་འཇགས་ཏེ་དེ་ལས་གཞན་པའི་ལམ་སྲོལ་ཞིག་བསམ་ཞིབ་ལག་བསྟར་བྱ་དགོས་མཐོང་མ་ཐུབ་པའམ། མཐོང་ཡང་བྱེད་མ་ཕོད་པའི་དབང་གིས་མི་ལོ་བཅུ་ཕྲག་ཁ་ཤས་དེ་ཙམ་འདས། ༄གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོས་དུས་གསུམ་གསལ་གཟིགས་ཀྱི་བཀའ་སློབ་ནན་བསྐུད་གནང་འབྲས་སུ་བོད་ཕྲུག་ཁྲིམ་སྟེས་གཞི་རིམ་འཛིན་གྲྭ་དང་པོ་ནས་ལྔ་པའི་བར་སློབ་སྦྱོང་གི་སྐད་ཡིག་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བའི་ལྷབས་ཆེའི་བྱ་

བ་ཞིག་བསླབ་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡང་། ཕྱི་ནང་གི་འགལ་རྐྱེན་དུ་མའི་དབང་གིས་འཛིན་རིམ་དྲུག་པ་ཡན་སློབ་སྦྱོང་གི་བརྒྱུད་ལམ་གཞན་སྐད་ལ་བརྟེན་དགོས་པའི་ཉམ་ངའི་གནས་ལས་ད་ལྟ་ཡང་གྲོལ་མ་ཐུབ།

ཅེས་བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་གཞི་རིམ་གྱི་ཤེས་ཡོན་སྲིད་བྱུས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་གཏམ་དུ་གསུངས། སྤྱི་ལོ་ 1990 ཟླ་བ་ 9 ཚེས་ 3 ཉིན་༧གོང་ས་མཆོག་ནས། "ད་བར་ང་ཚོས་སློབ་གྲྭ་བཙུགས་པ་འདི་དག་ལ་གང་ལ་གང་འཚམས་ཀྱི་གྲུབ་འབྲས་ཐོན་ཡོད། "ཅེས་སོགས་སྔར་གྱི་ལས་དོན་ལ་གྲུབ་འབྲས་བྱུང་བ་དང་། གཞུང་གི་ལས་བྱེད་ཀྱི་ཁོངས་སུའང་གཞོན་སྐྱེས་མང་ཙམ་བསླེབས་ཡོད་པ་ལ་སོགས་བསྔགས་བརྗོད་མཛད་དེ།

ཡིན་ནའང་། བར་སྐབས་ང་ཚོའི་སློབ་གྲྭ་ཁག་ཚོའི་ནང་ལ་ཤེས་ཡོན་གྱི་གནས་ཚད་འདང་གིན་མི་འདུག །ཤེས་ཡོན་གནས་ཚད་སྨྲོ་རུ་འགྲོ་གིན་ཡོད་པའི་སྐད་ཆ་ཞིག་ལྷགས་ཀྱིན་ཡོད་པ་རེད། ང་ཚོས་བོད་ནང་ལ་རྒྱ་མིས་རིག་གཞུང་རྩ་མེད་གཏོང་གིན་འདུག་ཅེས་སྐད་རྒྱག་གིན་ཡོད་ཀྱང་། སྐབས་རེར་བོད་ཡིག་གི་རྩོམ་བྲིས་དང་། དཔེ་དེབ་ཐོན་སྟངས་བོད་ནང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ཚོའི་གྲས་ལེགས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ང་ཚོ་རང་དབང་ལུང་པའི་ནང་ལ་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་རྒྱུ་དམིགས་ཡུལ་གཙོ་བོ་ཡིན་ཟེར་མཁན་གྱི་སློབ་གྲྭ་ཁག་ནས་ཐོན་མཁན་ཚོ་བོད་ཡིག་གི་ཤེས་ཚད་ཞན་པ་ལྟ་བུ་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཆགས་ཡོང་གིན་ཡོད་པ་རེད། ཉེ་ཆར་རྒྱ་གར་ཤེས་རིག་བློན་ཆེན་ལ་ཆེད་མངགས་མཇལ་ཏེ་སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་ཤེས་ཚད་སྐོར་ལ་ཞིབ་འཇུག་གནང་དགོས་ཀྱིན་འདུག་ཅེས་བསམ་འཆར་ཞུས་པ་ཡིན།

ཞེས་ཤེས་ཡོན་གྱི་གནས་སྟངས་སྤྱར་ལས་ཇེ་ཞན་དུ་འགྲོ་བཞིན་པར་ཐུགས་འཚབ་བའི་རྣམ་པ་གསུངས། གནས་སྟངས་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་ལོ་ 1991 ལོར་བཙན་བྱོལ་བོད་གཞུང་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱིས། "ཤེས་ཡོན་སློབ་སྟོན་ཡར་རྒྱས་གཏོང་ཐབས་སུ་དོན་དམ་བོད་ཀྱི་གཞི་རྩའི་དགོས་མཁོ་དང་འཚམས་པའི་ཤེས་རིག་གི་སྲིད་ཇུས་ཡང་དག་ཅིག་བཟོ་རྒྱུ"གཏན་འབེབས་གནང་། དེ་ལྟ་ནའང་། དམིགས་དོན་དང་བསམ་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་བྱུང་བའི་དབང་གིས་ལག་བསྟར་གནང་མ་ཐུབ་པར་ཡུན་རིང་ལུས། དེ་ལ་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་མཁས་དབང་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས།

གཅིག་ཏུ་ཡང་དག་པའི་ཐབས་ལམ་གཞན་གང་ཡིན་གསལ་རྟོགས་མེད་པ་དང་། ལྷག་པར་ན་གཞོན་ཚོར་སློབ་སྦྱོང་སྤྲོད་པའི་དགོས་དམིགས་ནི་རང་གི་འཚོ་ཐབས་སུ་གཡོག་ལས་འཚོལ་རྒྱུ་ཞག་གཅིག་ཡིན་པར་ཨ་འཐས་སུ་འཛིན་པའི་དབང་གིས་ད་ལྟའི་ལམ་སྲོལ་ལ་འགྱུར་བ་ཕྲ་མོ་ཙམ་བཏང་ཆེ་འབྱུང་འགྱུར་མཐོ་སློབ་དང་གཡོག་ལས་ཀྱི་གོ་སྐབས་ལ་གནོད་དོགས་ཀྱི་འཇིགས་སྣང་ཁོ་ནས་བསམ་དཔྱོད་མ་ཐུས་པར་རེ་ཞིག་ནར་འགྱངས་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༧ ལོར་ཤེས་ཡོན་སྲིད་ཇུས་ཟིན་བྲིས་ཚོགས་ཆུང་ཞིག་ཟུར་བཙུགས་ཀྱིས་ ༢༠༠༡ཕྱི་ཟླ་ ༡པའི་ནང་བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་ཤེས་ཡོན་སྲིད་ཇུས་ཞེས་པའི་ཟིན་བྲིས་ཤིག་བཟོ་འགོད་གནང་འདུག་ཀྱང་། དེ་ནི་ད་ཡོད་ཀྱི་སྒྲོམ་གཞིར་ཟུར་རྒྱན་ལེགས་བཅོས་ཙམ་ལས་གསར་བརྗེའི་རྣམ་པ་མ་མངོན།

ཞེས་གསུངས།

སྤྱི་ལོ་ 1992 ལོར་སློབ་གྲྭ་༡༥ཙམ་དང་སློབ་ཕྲུག་༢༧༢༢༠ཙམ་དུ་འཕེལ་ཞིང་

ཕྱི་རྒྱལ་དུ་སློབ་སྦྱོང་དུ་གཏོང་བ་དང་དགེ་རྒན་འོས་སྦྱོང་སྤྲོད་པ། འཛིན་རིམ་དྲུག་པ་ནས་བརྒྱད་པའི་བར་གྱི་རྒྱལ་རབས་ཆོས་འབྱུང་དང་ནང་ཆོས་རིགས་ལམ་གྱི་སློབ་དེབ་ལ་བསྐྱར་ཞིབ་སོགས་གནང་། ༧གོང་ས་མཆོག་ནས་འབྱུང་འགྱུར་རྒྱ་རིགས་དང་སོག་རིགས་གཉིས་ལ་འབྲེལ་ལམ་ཐབ་མོ་འཛིན་དགོས་པས། སློབ་གྲྭ་འགར་རྒྱ་སོག་གི་སྐད་ཡིག་གཉིས་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་དགོས་ཚུལ་གསུངས་པར། ཊ་ལ་ཧོ་སེའི་གཏན་སློབ་ཏུ་རྒྱ་ཡིག་སློབ་ཁྲིད་ཀྱི་མགོ་བཙུགས།

སྤྱི་ལོ་ 2003 ལོ་ནས་དབུ་འཛུགས་ཀྱིས་ནང་དོན་རིག་པའི་དགོངས་དོན་གྱིས་རྨང་བཏིང་། ༧གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོའི་དགོངས་གཞི་དང་བཞེད་པ་བླ་ན་མེད་པ་དག་སྙིང་པོར་བཟུང་། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ལྷན་རྒྱས་སོགས་ཀྱི་བཞེད་ཕྱོགས་ནས་ལེགས་ཆ་བླངས། ནུབ་ཕྱོགས་ཡུལ་གྲུ་ཁག་གི་ལེགས་ཉེས་དབྱེ་འབྱེད་ཀྱི་ཚོད་ལྟའི་གྲུབ་དོན་དུ་མས་ཟུར་བརྒྱན། བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་ཤེས་ཡོན་སྟེ་ཚན་ཁག་དང་མཁས་པ་སྦྱོང་རྒྱུས་ཅན་དང་། ཕྱི་ནང་མང་ཚོགས་བཅས་ཀྱི་དགོངས་ཚུལ་གྱིས་ཁ་བསྐངས། མ་འོངས་པའི་བོད་དེ་འཆི་བ་མེད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་དང་བོད་མིའི་དོན་དམ་གྱི་དགོས་མཁོར་འཚམས་པའི་གནས་བབ་དུ་མ་དམིགས་ཡུལ་དུ་བཟུང་། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་མཁས་དབང་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེས་གཙོ་འགན་བཞེས། བོད་མི་དམངས་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ནས་འཕྲི་སྣོན་སྤྱི་མོས་ཀྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་བཅས་སྤྱི་ལོ་ 2004 ཟླ་བ་ 9པའི་ནང་དུ་ལྟའི་"བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་གཞི་རིམ་གྱི་ཤེས་ཡོན་སྲིད་བྱུས། "ཞེས་པ་དེ་ཉིད་ཡོངས་སུ་གཏན་འབེབས་གནང་། ཤེས་ཡོན་སྲིད་ཇུས་དེ་ཉིད་གཞིར་བཟུང་གིས་དགེ་རྒན་རྣམས་ལ་འོས་སྦྱོང་གནང་།

༧གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་ཐུགས་སྨོན་རྒྱ་ཆེན་དང་འབྲེལ་སློབ་གྲྭའི་མིང་བྱང་སྩལ། རང་དབང་གིས་འདུས་པའི་བོད་ཕྲུག་༢༣ཙམ་སློབ་འཇུག་གཏན་འཁེལ་གནང་བ་སོགས་གྲ་སྒྲིག་རྣམས་ལེགས་པར་གྲུབ་མཐར་སྤྱི་ལོ་ 2005 ཟླ་བ་ 10 ཚེས་ 10 ཉིན། "སེམས་དབོན་གཙུག་ལག་དཔེ་སྟོན་སློབ་གྲྭ། "ཞེས་པ་གསར་འཛུགས་གནང་། སྤྱི་ལོ་ 2009 ཟླ་བ་ 12 ཚེས་ 27 ནས་ཉིན་ལྔའི་རིང་ཚོགས་ཆེན་ཚོགས་ཏེ་ཆོས་དགེ་ཚད་ལྡན་བསྐོ་གཞག་དང་། སློབ་དགེ་རྣམས་ལ་ཚན་རིག་དང་འབྲེལ་བའི་ཟབ་སྦྱོང་གང་མང་ཐོག་རིགས་ལམ་གྱི་སློབ་ཁྲིད་ཁྲབ་གདལ་དུ་གཏོང་བ། "རིགས་ལམ་གྱི་གཞུང་ལུགས་དང་ཐབས་ཚུལ་རྣམས་དེང་རབས་ཀྱི་སློབ་ཚན་དང་སྦྱར་ཏེ་སློབ་ཁྲིད་བྱ་ཕྱོགས། "དབྱིན་ཡིག་སློབ་ཚན་རྣམས་སྐད་ཡིག་གཉིས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སློབ་ཁྲིད་བྱ་རྒྱུ་སོགས་ཀྱི་ཐད་བགྲོ་གླེང་དང་གྲོས་ཆོད་དུ་མ་བཞག།

དེ་ལྟར་བཙན་བྱོལ་དུ་ཕེབས་མ་ཐག་ནས་ཉིན་དང་མཚན་མཐུད་ནས་དགོངས་བཞེས་དང་ཐབས་འཚོལ། རིགས་སྐྱོར་འབོད་སྐུལ་སོགས་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་གནང་སྟེ་གཏན་ཉིན་སློབ་གྲྭ་དང་མཐོ་རིམ་སློབ་གཉེར་ཁང་། ཤེས་རབ་དགའ་ཚལ་སློབ་གླིང་ངམ་གསོག་སྐར་སློབ་གྲྭ། བོད་རིགས་ཁ་ཆེའི་སློབ་གྲྭ་སོགས་ད་ལྟའི་བར་དུ་རྒྱ་གར་དང་བལ་ཡུལ། འབྲུག་བཅས་སུ་སློབ་གྲྭ་ཁྲོན་བསྡོམས་བརྒྱ་ཕྲག་བརྒྱལ་བ་གསར་འཛུགས་གནང་བ་ལས་སྐབས་དོན་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་དབང་གིས་སློབ་གྲྭ་༣༧ཕྱིར་བསྡུ་གནང་། སྤྱི་ལོ་ 2013 ལོར་འགྲེམ་སྤེལ་གནང་བའི་《ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་དང་འབྲེལ་བའི་གལ་ཆེའི་ཡིག་ཆ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་》ཞེས་པར།

རྒྱ་བལ་འབྲུག་གསུམ་ཁུལ་དུ་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་སུ་དེབ་འགོད་ཡོད་པའི་གཞི་རིམ་སློབ་གྲྭའི་གྲངས་ཚ་ལ་དུས་ནས་དུས་སུ་འཕར་ཚག་ཅི་རིགས་བྱུང་དང་འབྱུང་བཞིན་ཡོད་པ་ལྟར། ད་ལྟའི་ཆར་སྤྱོན་འགྲོའི་སྤྱི་ཚན་ཁག་ཟུར་དུ་མ་བརྩིས་པའི་སློབ་གྲྭ་ཁག་༧༧དང་། དེ་དག་ཏུ་སློབ་ཕྲུག་ཕོ་མོ་གྲངས་༢༦༩༦༥ཡོད། སློབ་ཕྲུག་གི་རྩ་འབོར་གྱི་བརྒྱ་ཆ་༡༢རྒྱ་བལ་ཡུལ་མིའི་ཕྲུ་གུ་དང་། བརྒྱ་ཆ་༡༩བོད་ནས་གསར་འབྱོར་ཕྲུ་གུ། དེ་བྱིངས་བརྒྱ་ཆ་༦༩སྐྱབས་བཅོལ་བོད་ཕྲུག་ཡིན། སློབ་གྲྭ་དེ་དག་ཏུ་དགེ་ལས་གྲངས་༢༣༨༤ཡོད་ཁོངས་ནས་བོད་རིགས་དགེ་ལས་གྲངས་༡༧༤༦ཡོད། གོང་ཞུས་གྲངས་ཐོའི་ནང་མེད་པ་སློབ་ལོ་བཅུལ་བའི་དམིགས་བསལ་སློབ་ཁང་ཤེས་རབ་དགའ་ཚལ་སློབ་གླིང་དུ་ད་ལྟ་སློབ་ཕྲུག་གྲངས་༤༨༩དང་དགེ་ལས་གྲངས་༥༤ཡོད།

ཅེས་དང་། བོད་ནས་གསར་དུ་འབྱོར་བའི་སློབ་མར་བདག་སྐྱོང་གནང་བའི་ཐད་ལ།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༨༠ནས་ད་བར་བོད་ནས་གསར་དུ་འབྱོར་བའི་སློབ་གྲྭའི་ལོ་ཚད་ཅན་ཕྲུ་གུ་༡༣༩༢༣བོད་ཁྱིམ་གཉིས་སུ་སློབ་འཇུག་བྱུང་ཡོད་པ་ནས་སློབ་ཕྲུག་གྲངས་༤༩༢༧ད་ལྟ་བོད་ཁྱིམ་གཉིས་སུ་ཡོད་ཚུལ་དང་། དེ་དག་ལ་བོད་ཁྱིམ་གཉིས་ནས་གཟིགས་སྐྱོང་སློབ་གྲོན་ནར་གཏོང་གནང་ཚུལ་རེད། དེ་བཞིན་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༨༠ནས་ད་བར་སློབ་གྲྭའི་ལོ་ཚད་བཀལ་བའི་གསར་འབྱོར་གཞོན་སྐྱེས་གྲངས་༦༤༠༣ཤེས་རབ་དགའ་ཚལ་སློབ་གླིང་དུ་སློབ་འཇུག་བྱུང་ཡོད་པ་ནས་སློབ་ཕྲུག་གྲངས་༤༨༩དེ་ལྟ་སློབ་ཁང་དེར་ཡོད་ཚུལ་དང་། དེ་དག་ལ་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་བརྒྱུད་རང་གཞུང་ནས་སློབ་གྲོན་ནར་གཏོང་གནང་ཚུལ་ཡིན།

ཞེས་གསལ།

སློབ་དེབ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐད་ལ། སྔོན་འགྲོ་ནས་འཛིན་གྲྭ་བརྒྱད་པའི་བར་གྱི་བོད་ཡིག་སློབ་དེབ་རྣམས་རྩོམ་སྒྲིག་དང་བསྒྱུར་ཞིབ་གནང་ཞུའི་ཐོག་འཛིན་གྲྭ་༦པ་ནས་༨པའི་བར་གྱི་ཚན་རིག་དང་ཨང་རྩིས་སློབ་དེབ་རྣམས་བོད་སྐད་དུ་ཕབ་སྒྱུར་འགྲེལ་སྤེལ་གནང་ཡང་། སློབ་གྲྭ་ཁག་གིས་དབྱིན་སྐད་སོར་འཛོག་བྱས་པས་ཕན་མེད་དུ་ལུས་པ་དང་། དེ་བཞིན་སློབ་དེབ་གཞན་འགའ་ཞིག་ཀྱང་བོད་སྒྱུར་བྱེད་བཞིན་པ་སོགས་གོང་གསལ་ཡིག་ཆར་གསལ། མདོར་ན། ༄གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས།

ངོས་ཀྱིས་རྒྱུན་དུ་ཤོད་སྲོལ་ལྟར། ང་ཚོར་བསྟོད་བསྔགས་མིས་བཏང་ན་ཡག་པོ་རེད། རང་གིས་རང་ལ་བསྟོད་པ་བཏང་ན་འོས་འབབ་གང་ཡང་མི་འདུག །"སྤྱི་ཡོངས་ནས་བལྟས་ན་ང་ཚོ་གཞན་ལས་ལྷག་པའི་བྱས་རྗེས་ཡོད་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད། འཛམ་བུ་གླིང་འདིའི་སྟེང་ལ་བཙན་བྱོལ་བ་མང་པོ་ཡོད། ང་ཚོ་བོད་པའི་གྲངས་ཀ་ལ་ཆ་བཞག་ན། ཏ་ཅང་ཉུང་ཉུང་སྟེ་བཙན་བྱོལ་བ་ཉུང་ཤོས་ཀྱི་གྲས་ཤིག་རེད། ཡིན་ནའང་། གྲུབ་འབྲས་དང་ཚགས་ཚུད་མིན་སོགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཤད་ན། བོད་པ་བཙན་བྱོལ་བ་དེ་ཚགས་ཚུད་ཤོས་དང་ཡར་རྒྱས་ཆེ་ཤོས། རིགས་རམ་གང་བྱུང་བ་རྣམས་ནད་ཐོག་སྨན་འཕེལ་བྱས་ནས་གྲུབ་འབྲས་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་བྱུང་ཡོད།[30]

ཅེས་བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་གནས་སྟངས་དང་། སློབ་གྲྭ་དང་དགོན་སྡེ་སོགས་ཕྱོགས་བསྡོམས་ཀྱིས་བལྟས་ན། དུས་ཐུང་ནང་གཞན་ལ་མེད་པའི་

30 1992ཟླ་བ་10ཚེས་23ཉིན་བོད་ལྷག་ཁྲིམ་སྡེར་གསུངས།

གྲུབ་འབྲས་ཕྱུལ་དུ་བྱུང་བ་ཐོན་ཡོད་པའི་ཚུལ་བཀའ་སྩལ།

བོད་སློབ་ཟུར་འཛུགས་ཀྱི་དགོས་དོན།

མགོན་པོ་མཆོག་ནས་སྤྱི་ལོ་ 1959ནས་བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་སློབ་གྲྭ་ཟུར་འཛུགས་མཛད་པ་ལས་བརྩམས་ཏེ་བར་མཚམས་མེད་པར་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་པོར་ཤེས་ཡོན་གཉིས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་དང་ཕན་འབྲས་སོགས་ཞིབ་འགྲེལ་དང་རྗེང་སྐུལ། བསྟི་གནས་གསར་འཛུགས་ལ་མཐུན་རྐྱེན་སྦྱོར་བ་སོགས་མགོ་ཁྲིད་དུ་བསྐྱོད་པ་སྲུས་ཀྱང་བྱ་དགའ་བའི་མཛད་པ་ རླབས་པོ་ཆེ་སྐྱོང་བཞིན་པ་འདི་ནི་བོད་མི་ཙམ་དུ་མ་ཟད། འཛམ་གླིང་སྐྱེ་འགྲོ་ཀུན་གྱི་ལེགས་ཚོགས་ཀྱི་དཔལ་ལྡན་མེད་པ་ཞིག་ཡིན།

གོང་དུ་བྲིས་པ་དག་ལས་བོད་སློབ་ཟུར་འཛུགས་ཀྱི་དགོས་དོན་མི་གསལ་བ་མིན་ཡང་ངེས་པའི་དོན་དུ་སླར་ཙུང་ཟད་བརྗོད་ན། དེ་ཡང་སྤྱི་ལོ་ 1964 ཟླ་བ་ 1 ཚེས་ 28 ཉིན་མགོན་པོ་མཆོག་ནས།

དོན་སྙིང་བོད་མི་རིགས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་དང་གཞི་འདོད་མ་ཉམས་པའི་བོད་ཕྲུག་འཚར་ལོངས་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་སློབ་གྲྭ་འདི་འདྲ་བཙུགས་པ་རེད། "ང་ཚོས་བོད་མི་རིགས་ཀྱིའི་བསམ་བློ་དོར་ནས་མི་བྱེ་བྲག་པ་གཅིག་ལ་བསམ་བློ་བཏང་བས་འགྲིག་ན། བོད་ཕྲུག་རྣམས་རྒྱ་གར་བའི་སློབ་གྲྭར་བཏང་། རྒྱ་གར་གྱི་མི་སེར་དུ་ཞུགས། རྒྱ་གར་བའི་ལས་དོན་བྱས་ན་སྙེར་གྱི་འཚོ་བ་འགྲིག་ཙམ་ཞིག་ཡོང་སྲིད་ཀྱང་། དེས་མི་རིགས་རྩ་བརླག་ཏུ་འགྱུར་ཉེན་ཡོད། བོད་སྐད་དང་རང་གི་ཤེས་ཡོན་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་པ་དེ་མ་ཤེས་ན། དེང་སང་རྒྱ་གར་ནང་ཡོད་པའི་སྔར་གྱི་བོད་རྒྱུད་རེད་ཅེས་པའི་ཧ་མང་ཟེར་བ་དེ་ཚོ་ནང་བཞིན་ཡོང་

རྒྱུ་རེད། དེ་ལྟར་བྱུང་ན་ཁནས་མི་རིགས་དང་མི་རིགས་ཞེས་ཟེར་གྱིན་ཟེར་གྱིན་ལ། དོན་དུ་མི་རིགས་ཕུ་བརྒྱབས་པ་རེད།

ཅེས་བཀའ་སྩལ་བ་ལྟར་བོད་མི་རིགས་གསོན་གནས་ཡོང་བའི་ཆེད་ཡིན་པ་སློས་མེད་ཡིན། ཡང་གཅིག་བཤད་ན། ཤར་ནུབ་ཀྱི་མི་རིགས་སྤྱི་ས་སྤྱོང་བའི་ཤེས་ཡོན་ཙམ་མ་ཡིན་པར། བོད་མིས་ཡུན་རིང་བདག་གཅེས་བྱས་པའི་ཤེས་རིག་གི་ཉིང་བཅུད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་བོར་བརླག་ཏུ་མ་བཏང་བར་སློབ་ཕྲུག་ཚོའི་རྒྱུད་ལ་བཞག་སྟེ། “རང་རེར་ སྔར་ཡོད་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ནི་མི་ཉམས་རྒྱུན་སྐྱོང་བྱེད་པ་ལས་གསར་དུ་བཟོ་སྒྲུབ་མི་དགོས་པ་འདི་གཞོག་པ་ཡ་གཅིག་དང་། དེང་དུས་རིག་གསར་གྱི་ཚནས་རང་རེ་རྗེས་ལུས་ཐེབས་ཡོད་པས་སྔར་མེད་གསར་དུ་སྒྲུབ་དགོས་པའི་འདབ་གཤོག་ཡ་གཅིག་བཅས། ”[31] ཞེས་བཀའ་སྩལ་བ་ལྟར། གནའ་དེང་ཤེས་ཡོན་འདབ་གཤོག་གཉིས་ལྡན་དང་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་རྩ་དོན་སྒྲུབ་ཐུབ་པ། འཛིག་རྟེན་སྤྱི་ལ་ཕན་བདེ་སྒྲུབ་པ་སོགས་མཐར་གཏུགས་ན་རང་གཞན་ཀུན་གྱི་བདེ་སྐྱིད་སྒྲུབ་མཁན་གྱི་བོད་མི་ཚད་ལྡན་ཞིག་ཏུ་གསོ་སྐྱོང་གནང་བའི་ཆེད་ཡིན། དེ་ལ་༄གོང་ས་མཆོག་ནས།

བདེ་སྐྱིད་བསྒྲུབ་རྒྱུའི་དོན་དུ་མི་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་བསམ་བློ་གཏོང་རྒྱུའི་ནུས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན་ཙང་། དེའི་ཁ་སྐོང་ལྟ་བུར་ཤེས་ཡོན་ཟེར་བ་ཞིག་བྱུང་བ་ཡིན། དེ་དུས་རབས་ནས་དུས་རབས་སྤེལ་ཏེ་ཡར་རྒྱས་ཕྱིན་ཡོད། ཡང་སྙིང་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཟེར་ནའང་རུང་། ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཟེར་ནའང་རུང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཟེར་

31 1964ཟླ་བ་4ཚེས་22ཉིན་མ་སུ་རིར་སློབ་ཕྲུག་ཚོག་སྟོང་ཙམ་འདུས་པར་སྩལ།

ནའང་རུང་། ནང་གི་ཡོན་ཏན་ཟེར་ནའང་རུང་། གང་ལྟར་ཡང་སྔིང་ཤེས་ཡོན་གྱི་རིགས་ཚང་མའི་རྩ་བའི་སྙིང་པོ་དེ་མི་ལ་བདེ་སྐྱིད་ཅིག་ཡོང་བའི་དོན་དུ་ཕལ་ཆེར་རེད།[32]

ཅེས་ཤེས་ཡོན་སྤྱིའི་དགོས་དོན་གསུངས་ཤིང་། སྤྱི་ལོ་ 1959 ལོར་མ་སུ་རིར་བོད་སློབ་དང་པོ་གསར་འཛུགས་སྐབས་ཀྱི་བཀའ་སློབ་ཏུ།

ད་ཕྱིན་ང་ཚོས་སྔར་བཞིན་ཕྱི་རྒྱལ་ལ་འབྲེལ་བ་མ་བྱས་པར་རང་ཉིད་གཅིག་པུར་སྡོད་ཐུབ་ཐབས་གཏན་ནས་མེད་པས། ང་ཚོའི་ཁྲིམ་མ་ ཆེས་ རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་ཡིག་དང་། འཛམ་གླིང་དུ་ཁྱབ་རྒྱ་ཆེ་ཤོས་དབྱིན་ཇིའི་སྐད་ཡིག །འཛམ་གླིང་གི་ཆབ་སྲིད་དང་དཔལ་འབྱོར། ཚན་རིག་ལ་སོགས་པའི་དེང་དུས་ཀྱི་ཤེས་བྱའི་རྣམ་གྲངས་གཙོ་ཆེ་བ་ཚང་མ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་དགོས་ཤིང་། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་ང་ཚོ་བོད་མི་རིགས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཡི་གེ་དང་། ནང་ཆོས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་རིག་གཞུང་གི་རྣམ་གྲངས་མང་དག་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱང་ངེས་པར་དུ་སློབ་སྦྱོང་བྱས་ཏེ། དོན་སྙིང་ང་ཚོའི་བོད་ཕྲུག་ན་གཞོན་མི་རབས་གསར་པ་འདི་དག་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཤེས་ཡོན་ཅན་ཤ་སྟག་ཡོང་ཐབས་ལ་འབད་བརྩོན་བྱེད་དགོས།

ཞེས་དང་། ཡང་སྤྱི་ལོ་ 1963 ཟླ་བ་ 10 ཚེས་ 13 ཉིན་སིམ་ལའི་བུ་གསོ་ཁང་དུ། “བོད་ཕྲུག་ན་ཆུང་འདི་རྣམས་རང་གི་ཕ་མེས་ཀྱི་ཆོས་དང་གཤིས་ལུགས་བཟང་པོ་རྣམས་དང་། དེང་དུས་རིག་གསར་གྱི་ཤེས་ཡོན་འདབ་གཤོག་ཟུང་ལྡན་དུ་བྱས་ནས། དུས་རབས་ཉི་ཤུ་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་དཀྱུང་མཁར་མི་རིགས་གཞན་དང་འདྲ་མཉམ་ཅི་བདེར་འཕུར་སྐྱོད་བྱེད་ཐུབ་པ་དང་། འཛམ་གླིང་ཞི་བདེ་དང་། རང་ཡུལ་

32 1972ཟླ་བ་10ཚེས་20ཉིན་ཇ་ས་དགེ་མཛོད་དུ་གསུངས།

བདེ་སྐྱིད་དུ་སྤྱོད་པའི་ཞབས་འདེགས་ལྷབས་པོ་ཆེ་སྒྲུབ་མཁན་ཕ་སྐྱག་ཡོང་བའི་རེ་བ་ཡོད། ”ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྐབས་དེ་ཙམ་ནས་བོད་ཕྱུག་ཚོ་འཛམ་གླིང་ཞི་བདེ་སྒྲུབ་མཁན་དུ་གསོ་སྐྱོང་གནང་བའི་ཐུགས་རེ་ཆེན་པོ་བཅངས། སྤྱི་ལོ་ 1964 ཟླ་བ་ 1 ཚེས་ 28 ཉིན་བཞུགས་སྐར་དུ།

གནད་གལ་ཆེ་ཤོས་ནི། བོད་རིགས་ཚོ་མི་རིགས་རང་གི་ཁྱད་ཆོས་དང་ལྡན་དགོས་པ་དེ་ཡིན། ཁྱད་ཆོས་ཅི་ཡིན་སྙམ་ན། རང་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ནི། འདི་ཕྱི་གཉིས་ཡོད། ཆོས་སྲིད་གཉིས་ལྡན། ལུགས་གཉིས་ཟུང་ལྡན།

ཞེས་གསུངས།

གཞན་ཡང་དུས་དང་གནས་བབ། གསུང་ཡུལ་གང་ཟག་གི་བློ་ཁྱད་སོགས་ལ་གཟིགས་ཏེ། “བོད་པའི་རྣམ་པ་མི་ཡལ་བ་ཞིག ”དང་། “བོད་གཤིས་མི་ཡལ་བ་ཞིག ”གཞན་ཡང་། “ཆོས་སྲིད་གཉིས་ལྡན་གྱི་སྲིད་གཞུང་འཛིན་སྐྱོང་ཐུབ་མཁན་ཞིག ”ཅེས་སོགས་བཀའ་སྩལ་བ་ལས་བོད་སློབ་ཟུར་འཛུགས་གནང་བའི་དགོས་དོན་ཤིན་ཏུ་གསལ། ཡང་གོང་ཚེས་ ཉིན།

ཡང་དེ་རིང་གལ་ནན་ཆེན་པོས་བརྗོད་རྒྱུར། རང་ཅག་བོད་མི་རིགས་ནི་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ལྡན་གྱི་མི་རིགས་ཧ་ཅང་ལྷབས་ཆེན་ཞིག་ཡིན། ཆོས་སྲིད་གཉིས་ལྡན་དེའི་ཆེད་དུ་རང་རེའི་མེས་པོ་གོང་མ་ཚོས་སྲོག་ལ་མ་ལྟོས་པའི་དཀའ་ལས་ཆེན་པོ་བརྒྱབས་ཡོད། དེ་ནི་མ་འོངས་པར་ཡང་རང་རེར་ངེས་པར་དུ་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་པས། གྲོན་གོས་བཟེ་བ་ལྟ་བུ་བྱ་རྒྱུ་མིན། མི་ཡ་རབས་སྤྱུས་དག་ཅིག་བྱེད་འདོད་ན། ཆོས་སྲིད་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་འཚོ་བར་སྤྱོད་རྒྱུ་གལ་ཆེ། ཆོས་སྲིད་ཟུང་འབྲེལ་དུ་སྤྱད་ན། འདི་ཕྱི་གཉིས་ཡོད་ཡོང་གི་རེད།

སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་ཡོད་པ་རིགས་པས་སྒྲུབ་ཐུབ་ལ། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་ཕན་པ་ཆོས་མ་གཏོགས་གང་ཡང་མེད། “ཡང་འགའ་ཞིག་ནས། བོད་མི་ཆོས་ནང་པའི་ཆོས་བྱེད་དགོས། བོད་མིས་ཆོས་བྱེད་པ་མི་རིགས་རང་ཉིད་ཀྱི་གོམས་གཤིས་སྲུང་སྐྱོབ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། རང་གི་ཕ་མེས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱང་ཡིན། ཞེས་ཟེར་ན། དེ་ནི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དག་པ་མིན་ཞིང་གཏིང་ཟབ་པའང་མིན། འོ་ན། ཅི་ཡིན་སྙམ་ན། མི་ཡི་རིགས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་ཡོད་པ་རིགས་པས་སྒྲུབ་ཐུབ་ལ། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་ཆོས་ལས་གཞན་གང་གིས་ཀྱང་ཕན་མི་ཐོགས་པ་དང་། ཆོས་ནི་མིའི་རིགས་ཙམ་དུ་མ་ཟད། སྲོག་ལྡན་འགྲོ་བ་ཡོད་ཚད་ཀྱི་འཕྲལ་ཡུན་གྱི་ཕན་བདེ་སྒྲུབ་ཐབས་ཡིན་པར་ངེས་པ་རྙེད་དགོས་པ་ལས། གོམས་སྲོལ་ཡིན་ཞེས་རྫོངས་ཞེན་བྱས་པས་མི་འགྲིག །དེ་ལྟར་ཆོས་སྲིད་ཟུང་འབྲེལ་དུ་ཉམས་སུ་བླངས་ན་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཡོད་དང་། མི་ཡ་རབས་བཟང་པོ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་ངེས་པས་དེ་ཚང་མས་སེམས་ལ་ཞོག །

ཅེས་ཚེ་འདིའི་བདེ་ཐབས་སྒྲུབ་པ་དེང་རབས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་དང་། འཕྲལ་ཡུན་གྱི་བདེ་ཐབས་སྒྲུབ་པ་ཆོས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཡོད་དང་མི་ཚེ་དོན་ལྡན་དུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ཡང་གསུངས། [33]ཡང་སྐབས་རེར། “ཆོས་

33 སྤྱིར་ཆོས་ལ། སྦྱོང་བྱའི་ཆོས་ནི་སེམས་རྒྱུད་འཚོས་པའི་ཚུལ་སྟོན་པ་“སྒྲུབ་ཚུལ་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་”དང་། ཉམས་སུ་བླང་བྱའི་ཆོས་ནི་གཞུང་ལུགས་ནས་བསྟན་པའི་དོན་ཉམས་སུ་བསྟར་བ་“སྒྲུབ་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་ཆོས། ”འབྲས་བུའི་ཆོས་ནི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་དོན་གང་ཉམས་སུ་བླངས་ནི་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་“གྲུབ་དོན་ཉམས་རྟོགས་ཀྱི་ཆོས། ”རིགས་པའི་ཆོས་ནི་དངོས་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཚོལ་བའམ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་“གཏན་ཚིགས་རིགས་ལམ་གྱི་ཆོས། ”ལག་ལེན་གྱི་ཆོས་ནི་རང་གཞན་ཀུན་ལ་མི་འཚེ་བ་ཡ་རབས་བཟང་སྤྱོད་དང་། བྱམས་བརྩེ་སྙིང་རྗེ། གཞན་ཕན་ལྷག་བསམ་སོགས་“ཀུན་ཕན་ཚུལ་ལྡན་གྱི་ཆོས་”ཞེས་སོགས་མང་དུ་བགྲལ་ཆོག །བསྡུས་ན། ཚེ་འདིར་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་བདེ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཕྱི་མར་འབྲས་བུ་བཟང་པོ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་གཉིས་སུ་དབྱེ་ཆོག །འདི་ལྟར་ཡང་ཤེས་དགོས་ཏེ། ཤཱཀྱ་གོས་མེད་བྲམ་ཟེ་སྐྱེ། །གསུམ་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཡོད་དང་། །མིག་དང་རྣ་བ་ཡིས་འཛིན་པ། །དེ་ཕྱིར་ཐུབ་པའི་གཞུང་ལུགས་བྲི། །ཞེས་ལུང་འདྲེན་མཛད་དེ་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་ཆོས་ནི། གཅེར་བུ་པ་དང་བྲམ་ཟེའི་ཆོས་ལུགས་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་སེམས་ཀྱིས་བྱེད་པའི་ཆོས་ཏེ། ཐུབ་པའི་གཞུང་ལུགས་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཟབ་ཅིང་རྟོགས་དཀའ་བ་རྣམས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཐོས་པ་དང་། རིགས་པ་ཡང་དག་གི་རྒྱུ་ལས་མི་འདའ་བར་བསམ་པ་

ཞེས་པ་ནང་བསམ་བློའི་བྱེ་བྲག་ཅིག”ཅེས་དང་། ལན་རེར། “ཆོས་ཞེས་པ་ནང་གི་ཡོན་ཏན་ཏེ་བྱམས་སྙིང་རྗེ་དང་། གཞན་ཕན་ལྷག་བསམ། ”ཞེས་དང་ཡང་། “ཆོས་ནི་སྲོག་ལྡན་འགྲོ་བ་ཡོད་ཚད་ཀྱི་འཕྲལ་ཡུན་གྱི་ཕན་བདེ་སྒྲུབ་ཐབས་ཤིག”སོགས་ཀྱང་སྐབས་བསྟུན་གྱིས་གསུངས་ཏེ་ཐབས་ལ་མཁས་ཤིང་གོ་རྒྱུ་ཟབ།

ཕྱི་རྒྱལ་དང་རྒྱ་གར་གྱི་སྐྱེར་སློབ་དུ་བོད་ཕྲུག་ཆེད་གཏོང་།

སྤྱི་ལོ་ 1960 ཟླ་བ་ 12 ཚེས་ 5 ཉིན། “ཕྱི་རྒྱལ་དུ་གཏོང་རྒྱུའི་སློབ་ཕྲུག་གྲངས་སུ་འཕྲོས་༥༠༠ཙམ་ལ་ཆ་འཇོག་བྱས་ན། དེའི་ཁོངས་ནས་སྲིད་དོན་དང་། ཁྲིམས་ལུགས། སྨན། དགེ་རྒན། ཚན་རིག་ལ་སོགས་པ་རིག་གནས་སྡེ་ཚན་སོ་སོར་སློབ་གཉེར་བ་གྲངས་འབོར་འདི་དང་འདི་ཞེས་པ་དང་། ཡང་ལོ་གཉིས་གསུམ་ནས་ཕྱིར་ལོག་བྱས་ཏེ་འཛིན་གྲྭ་འདི་ལ་སློབ་ཐུབ་པའི་དགེ་རྒན་འདི་ཙམ་ཞེས་དང་། ལོ་བཅུ་སྐོར་ནས་ཐོན་པའི་མཐོ་རིམ་དགེ་རྒན་འཕེར་བའི་གྲངས་འབོར་འདི་ཙམ་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་ནང་གསེས་སྡེ་ཚན་དབྱེ་འབྱེད་ཀྱིས་འཆར་གཞི་བཀོད་ན། དེ་ལ་བསྟུན་ནས་མི་འགྲོ་གཏོང་ཕྱོགས་དང་། སློབ་གྲྭ་གསར་འཛུགས། དགེ་རྒན་གོ་སྒྲིག་བྱ་བར་ཕན་

དང་སྒོམ་པའི་སྒོ་ནས་དབྱིས་ཕྱིན་པར་གཏན་ལ་འབེབས་དགོས་པས་ཤིན་ཏུ་ཐྲ་བར་གསུངས་པ་དང་། ཡང་། ཆོས་ནི་མདོར་ན་མི་འཚེ་བར། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། །ཞེས་པ་དང་། ལུང་ཚིག་གཞན་ཡང་དྲངས་ཏེ། སྡིག་པ་ཅི་ཡང་མི་བྱ་བར་དགེ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་སྤྱད་དེ་རང་ཉིད་ཀྱི་སེམས་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་འདུལ་བར་བྱེད་པ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས། སྡིག་པ་ནི་གང་ཞིག་རང་གཞན་ཅི་རིགས་ལ་འཚེ་བར་བྱེད་པ་དང་དགེ་བ་ནི་ཕན་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱང་བསམ་སྦྱོར་གང་ཞིག་གིས་དྲངས་པའི་བདེ་སྡུག་གི་འབྲས་བུའི་ཆ་ནས་བལྟ་དགོས་ལ། དགེ་སྡིག་དང་འཚེ་མི་འཚེ་གང་དུ་འགྱུར་བ་ནི་ཀུན་སློང་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་ནས་ཤན་འབྱེད་དགོས་ཞེས་ཕྱི་ནང་གི་མི་རིགས་རྣམས་ལ་ཡང་ཡང་བཀའ་སྩལ། སེམས་འདུལ་བ་ནི་རང་གཞན་ཀུན་ལ་དངོས་བརྒྱུད་ཅི་རིགས་ནས་གནོད་འཚེ་བའི་སེམས་ཀྱི་འཁྲེར་སོ་གང་ཡིན་བཅོས་ཏེ་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་མི་འགྲོ་བར་བྱེད་པའི་དོན་དུ་གསུངས།

ཁྱད་ཡོད། "ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོན་འཁོར་བཅན་བྱོལ་དུ་ཞབས་སོར་འཁོད་མ་ཐག་རྒྱ་བལ་འབྲུག་གསུམ་དུ་སློབ་གྲྭ་གསར་འཛུགས་གནང་བ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། འཕྲལ་ཕྱུགས་ཀྱི་དགོས་དོན་སྣེ་མང་ཐུགས་ལ་དགོངས་ཏེ། བོད་ཕྲུག་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མ་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་གཏོང་བའི་དགོངས་བཞེས་ཀྱང་མཛད། སྤྱི་ལོ་ 1964 ཟླ་བ་ 10 ཚེས་ 9 ཉིན་བཀའ་སྩྩི་ལས་བྱེད་དང་བཅས་པ་ལྷན་འཛོམས་སར།

ང་ཚོའི་ཆོས་དང་ཤེས་རིག་བཟང་པོའི་ཆ་ནས་སུ་ལ་ཡང་འགྲམ་ཆུ་ལྟང་དགོས་པ་མེད་ཀྱང་། འཕར་འབུབ་སྣུར་ རླབས་ཆེ་བའི་འཛམ་གླིང་འདི་ལ་བསྟུན་དགོས་སྐབས་དེང་དུས་ཀྱི་རིག་གསར་རྣམས་རང་རེར་དགོས་མཁོ་ཆེན་པོ་ཡོད། ང་ཚོ་རིག་གསར་དང་ཕྱིའི་སྐད་ཡིག་གིས་ཕོངས་ཏེ་ཡིད་སྨུག །ཞེ་ཐང་ཆད་པའི་དབང་གིས་བོད་ཕྲུག་གཅིག་སློབ་སྦྱོང་དུ་གཏོང་ཡུལ་རྙེད་ཀྱང་དགའ་སྤྲོ་དང་བཅས་ཏེ་གཏོང་བཞིན་ཡོད། གལ་ཏེ་གཡོག་སྒྲོ་ཙུང་ཟད་སྐྱེས་མཚམས་རང་མགོ་གང་ཐོན་གྱིས་འཕུར་ཏེ་ཕྱིན་ན་ཐབས་སྐྱོ་པོ་དང་ བློ་ཕམ་འདྲ་ཞིག་ཡོང་གི་རེད། ང་ཚོས་རེ་བ་ཆེན་པོ་དེ་འདྲ་ཞིག་བྱུས་མེད་ན་དྲག་ཀྱང་། དེ་ལྟ་མིན་པར་ང་ཚོས་རང་གི་མི་དམངས་སྡུག་བསྔལ་ལས་གྲོལ་ཐབས་དང་། རང་གི་ལུང་པ་ལ་ཕན་ཐབས། ཆོས་སྲིད་གཉིས་ལྡན་གྱི་མི་རིགས་ཤིག་གནས་པ་ལ་ཕན་ཆེད་རེ་བ་ཆེན་པོ་བྱས་པའི་བོད་ཕྲུག་ཅིག་གིས་དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཧ་ཅང་བློ་ཕམ་ཡོང་གི་རེད། ང་ཚོས་རེ་བ་ཆེན་པོ་བྱས་ཏེ་སློབ་སྦྱོང་ལ་བཏང་བའི་བོད་རིགས་རྣམས་བཏབ་སར་སླེབ་པ་དང་། དམིགས་ཡུལ་འགྲུབ་ཐུབ་པའི་ཆེད་དུ་ཁྱོད་རང་ཚོས་མིག་དཔེ་བཟང་པོ་ཞིག་ངེས་པར་འདོན་དགོས། ཁྱེད་རང་ཚོས་གཟབ་གཟབ་བྱེད་རྒྱུ་གལ་ཆེན་པོ་འདུག །

ཅེས་བཀའ་སྩལ།

དེ་ལྟར་སྤྱི་ལོ་ 1970ལོའི་བར་དུ་རྒྱལ་ཁབ་བཅུ་ཕྲག་ལྷག་གི་ནང་བོད་ཕྲུག ༩༠༠ནས་༥༠༠བར་གོང་གསལ་ལས་རིགས་རྣམས་སྦྱོང་བར་ཆེད་གཏོང་མཛད་ཅིང་། ད་ལྟའི་བར་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་གཏོང་བཞིན་ཡོད། དེ་དག་ལས་ཁག་གཅིག་ནི་ཕ་མ་དང་འཚོ་བའི་གནས་སྟངས། བོད་ཀྱི་རྩ་དོན་དང་ཕྲུ་གུའི་མ་འོངས་པའི་བདེ་ཐབས་སོགས་ལ་དགོངས་ཏེ། ཕྱི་རྒྱལ་འབྱོར་ལྡན་ཁྱིམ་ཚང་ཁག་ལ་བུ་ཚབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ལྟ་བུར་གཏོང་གནང་མཛད་པ་རྣམས་ཡིན། དེ་ཡང་བོད་ཀྱི་བུ་བུ་མོ་ཚོ་རང་དགར་འགྲོ་ས་ཞིག་བཅོལ་ཏེ་བཏང་བ་མ་ཡིན་པར་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དང་རིག་གཞུང་སོགས་བྱིས་པ་རང་སྙིང་ནས་རྩ་བརླག་ཏུ་མི་འགྲོ་བ་དང་། བོད་མིའི་བྱམས་སྐྱོང་དང་གོམས་གཤིས་རྒྱུན་གནས་ཡོང་སླད་ཕ་ཚབ་མ་ཚབ་དང་། ཚོ་ཁག་ཆེ་སར་ཆོས་དགེ་བཅས་ལྷན་དུ་གཏོང་གནང་མཛད། དེ་ལ་སྟག་ལྷ་ཕུན་ཚོགས་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་《མི་ཚེའི་བྱུང་བ་བརྗོད་པ་》ལས།

སྐབས་དེར་བོད་མི་བཙན་བྱོལ་བ་རྣམས་ཀྱི་བུ་ཕྲུག་གསོ་སྐྱོང་དང་། སློབ་སྦྱོང་གི་དཀའ་ངལ་སེལ་སླད་སྐུའི་གཅེན་པོ་སྟག་འཚེར་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་ཐུགས་ངོ་མཁྱེན་པའི་སུད་སི་(Swiss)མི་རིགས་ཡིན་པའི་ཊོར་ཊར་ཨ་ཤེ་མན་གྱིས་ཐབས་ཤེས་ངོ་སྤྲོད་ཀྱི་རོགས་རམ་བྱས་ཏེ་ཧ་ས་བུ་བཙོལ་ཁང་གི་ཁོངས་ནས་སྔ་རྗེས་སུ་བུ་དང་བུ་མོ་༣༠ཙམ་སུད་སི་པེ་སེ་ཏ་ལོ་ཙི་བྱིས་པའི་ཁྱིམ་སྡེ་(PestalozziChildren’sVillage)ཞེས་པའི་རོགས་རམ་ཚོགས་པའི་འོག་ཏུ་གསོ་སྐྱོང་དང་སློབ་སྦྱོང་གི་གོ་སྐབས་ཐོབ་སྟེ་ཕ་ཚབ་དང་མ་ཚབ་ཆོས་དགེ་བཅས་བསྐོ་བཞོད་གནང་། དེའི་རྗེས་ཙམ་ལ་ཊོག་ཊར་ཨ་ཤེ་མན་གྱིས་སླར་ཡང་སྔ་རྗེས་སུ་བུ་དང་བུ་མོ་དྲུག་ཅུ་སྐོར་སུད་ཛ་ལན་ཊིར་(Switzerland)

འབྱོར་ལྡན་ཁྱིམ་ཚང་ཁག་གི་བུ་ཚབ་ལྟ་བུར་ལོ་དུས་མ་བསླེབས་བར་སློབ་སྦྱོང་དང་གསོ་སྐྱོང་བདག་གཉེར་བྱ་རྒྱུར་བླངས་ཏེ་རང་གི་བུ་ཕྲུག་ནང་བཞིན་ཐོབ་ཐང་སྤྲོད་རྒྱུའི་གན་རྒྱ་བཞག །དེ་ནས་གོང་བཞིན་ཨིང་ལན་(England)དང་། ཕ་རན་སི། (France)འཇར་མན་(Germany)བཅས་ཀྱི་ཕྱིས་པའི་ཁྱིམ་སྡེའི་ཚོགས་པ་ཁག་གིས་བུ་བུ་མོ་ཚོ་ཁག་རེ་དང་། ཕ་ཚབ་མ་ཚབ་བཅས་བླངས།

ཞེས་གསལ།

བོད་ཕྲུག་དེ་དག་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་གཏོང་གནང་མཛད་པར། ཕྱི་མི་ཤ་ཚ་ཅན་དུ་མས། ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་ཁོར་ཡུག་ནང་བོད་གཞིས་ཡོངས་སུ་ཉམས་ཏེ་ཅང་མེད་ཕན་མེད་དུ་འགྱུར་ཉེན་ཆེ་བས་དེ་ལྟ་མི་ལེགས་ཞེས་ཞུས་ཀྱང་། གསན་འཛོག་མ་གནང་བར་སྔ་མ་ཐུད་གཏོང་གནང་མཛད་དེ་འདས་པའི་ལོ་ཟླ་རིང་མོའི་ནང་བོད་ཀྱི་རྩ་དོན་ལས་འགལ་ལ་ཕན་ནུས་ཆེན་པོ་ཐོན་ཡོད་ཅེས་སྟག་ལྷ་ཕུན་ཚོགས་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་ཁྲིད་ནས་བོད་ཞེན་དང་ལ་རྒྱུས་ལྡུག་ཅིང་། རྩ་དོན་རྩོད་ཤུགས་ཅན་མང་དུ་བྱུང་བ་ནི་ཀུན་གསལ་དུ་གྱུར་ལ། དེ་དག་གི་བུ་རྒྱུད་འབྲེལ་ཡོད་དང་བཅས་པའི་ཁྲིད་ནས་ཀྱང་ཤེས་འཛིན་སྙིང་སྟོབས་ལྷག་བསམ་ཅན་མང་ཙམ་ཐོན་ཡོད། དེ་ལ་༧གོང་ས་མཆོག་གིས།

དེ་བཞིན་ཕྱི་རྒྱལ་ནང་བོད་ཕྲུག་འགའ་ཤས་ཁ་ཐོར་ནས་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་མཚོན་ན། ན་ནིང་ངོས་ཡོ་རོབ་ནང་འགྲོ་སྐབས་ཁོང་ཚོར་ཐུག་འཕྲད་བྱུང་། ཐུག་མ་ཐག་ཏུ་ང་ཚོའི་བོད་རང་བཙན་ག་དུས་ཡོང་གི་རེད་དམ་ཞེས་དྲིས་ནས་མིག་ཆུ་བཏང་། སྐད་ཆ་མཇུག་སྐྱིལ་མ་ཐུབ་པ་བྱེད་མཁན་ཁ་ཤས་བྱུང་། སྡོད་ས་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་བསྡད། ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་མི་དང་

བཟའ་ཚོ་འབྲེལ་བ་དེ་འདྲ་ཡང་འདུག་སྙེ། སེམས་ཤུགས་དེ་བོད་རང་བཙན་གྱི་དོན་དུ་བསྒྲིལ་ནས་སྤོད་མཁན་དེ་འདྲ་ཁ་ཤས་འདུག །དེ་ཚོའི་ཁྲས་ནི་དངོས་གནས་དྲང་གནས་སེམས་ཤུགས་ཡོད་པའི་རྟགས་རེད། དེ་གནང་བཞིན་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་མི་བོད་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་མཁན་པལ་ཆེ་བས་བོད་པའི་སྐོར་སྐད་ཆ་ཡོང་དུས་བསྟུགས་བརྗོད་བྱེད་མཁན་མ་གཏོགས། སྨད་ར་གཏོང་མཁན་སུ་གཅིག་མི་འདུག །[34]

ཅེས་བཀའ་སྩལ།

དེ་ལྟར་༸གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དང་ཡབ་གཞིས་ཚང་། བོད་མི་ཀུན་རབས་འདས་གསོན། རྒྱ་གར་དང་ཕྱི་རྒྱལ་སྤྱི་སྙེར་བཅས་ཀྱིས། འཚི་གསོན་ཆགས་འཛིག་གི་ཉེན་ཁའི་གནས་སྐབས་ཀུན་ཏུ་བོད་མི་རིགས་ལ་བྱམས་སྐྱོང་ལྷག་མེད་པ་གནང་བ་དེ་ནི་ནམ་དུའང་བརྗེད་དུ་མི་རུང་བ་ཞིག་ཡིན་ལ། སློབ་གྲྭ་གསར་འཛུགས་ཀྱི་སྐབས་སོགས་སུ་སྐུ་སྙེར་གྱི་ཕྱག་དངུལ་འབོར་ཆེན་གྲོན་དངུལ་དུ་གཏོང་གནང་མཛད་པའང་ཤེས་ཤིང་དྲན་དགོས་པའི་གནད་ཡིན། གང་ལྟར། རྒྱལ་བ་དོན་གྱི་བདག་པོའི་གཟིགས་རྒྱང་ཡུ་མཐའ་མེད་པའི་མཛད་འཆར་དང་ཕྱག་ལེན་རྣམས་དུས་ཐོག་ཉིད་དུ་རྟོགས་མཁན་དཀོན་ཡང་། ལེགས་མཛད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྲས་བུ་དུས་ལས་མ་ཡོལ་བར་སྨིན་པ་མིག་མཐོང་དུ་གྱུར་པས་མངོན་པར་མི་བསྟོད་པ་མེད་པར་གྱུར། སྤྱི་ལོ་ ཆིག་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུའི་སྨད་ནས་བརྒྱད་ཅུའི་གྱ་གྲངས་བར་དུ། བོད་རིགས་སློབ་གྲྭ་ཚུང་ཞིང་སློབ་ལོ་རན་པའི་བྱིས་པ་མང་དུ་འཕེལ་བ་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་བོད་ཕྲུག་ཡོངས་རྫོགས་སློབ་འཇུག་གནང་མ་ཐུབ

34 1974ཟླ་བ་3ཚེས་12ཉིན་གསུངས། སྤྱི་བཀའ་ལས་གསུམ་བཀའ་སློབ་དེབ་དང་པོ་ལས་དྲངས།

པར་བརྟེན། བོད་ཕྱུག་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོ་རྒྱ་གར་དུ་ཡོད་པའི་ཡེ་ཤུའི་སློབ་གྲྭ་སོགས་སློབ་གཉེར་ཁང་ སུམ་ཅུ་ལྷག་གི་ནང་ཆེད་གཏོང་གིས་ཤེས་ཡོན་འབྱུས་ཤོར་མེད་པར་གནང་། དེ་དག་ལས་སློབ་མཐར་ཕྱིན་པ་རྣམས་ལ་བོད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་རིག་གི་སློབ་སྦྱོང་དེ་ཙམ་ཐོབ་མེད་ཀྱང་གཞུང་དམངས་གཉིས་ཀའི་སྲི་ཞུར་ སྨན་པའི་ཤེས་འཛིན་ཅན་མང་དུ་ཐོན་ཡོད།

ཕྱི་སྐད་དང་ནང་དོན་རིག་པའི་བསྲི་གནས་ ཐུབ་བསྟན་བཤད་སྒྲུབ་གླིང་གསར་འཛུགས་སོགས།

མགོན་པོ་མཆོག་ནས་བོད་མིའི་འཕྲུལ་ཕྱུགས་ཀྱི་བདེ་སྡུག་དང་ཉིན་རེའི་འགྲོ་འདུག་སྤྱོད་གསུམ་ལ་གཟིགས་རྟོག །ཟས་གོས་གནས་མལ་བཀོད་སྒྲིག །ཤེས་རིག་དང་བཟང་གོམས་བདག་ཉར་མཛད་དགོས་པ་སོགས་གནང་སྒོ་མཐའ་ཡས་ཀྱང་། "འདྲེན་པ་མཆོག་དེས་དཀའ་བ་དཔག་མེད་ཀྱིས། །ནན་ཏན་སྙིང་པོར་མཛད་ནས་བསྒྲུབས་པ་འདི། །ཐབས་གང་ཞིག་གིས་འཕེལ་བར་འགྱུར་སྙམ་པའི། །རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་ཉིན་མཚན་འདའ་བར་ཤོག །"ཅེས་སྨོན་པ་ལྟར། ཐུབ་གླིང་དང་འཕགས་པའི་ཡུལ་སོགས་སྟེང་"འགྲོ་བའི་སྡུག་བསྔལ་སྨན་གཅིག་པུ། །བདེ་བ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་གནས་"ཆེན་པོར་གྱུར་པ་"བསྟན་པ་རིན་ཆེན་མཆོག་གིས་མ་ཁྱབ་པའམ། །ཁྱབ་ཀྱང་ཉམས་པར་གྱུར་པའི་ཕྱོགས་དེར་ནི། །སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཡིད་རབ་བསྐྱོད་པ་ཡིས། །ཕན་བདེའི་གཏེར་དེ་གསལ་བར་བྱེད་པར་ཤོག །"ཅེས་པ་ལྟར། ཇི་ལྟར་གསལ་བའམ་འཕེལ་བར་བྱེད་སྙམ་དུ་ཡང་ཡང་རྣམ་པར་དཔྱོད་པས་ཉིན་

མཚན་འདའ་བར་མཛད། ལུང་གི་བསྟན་པ་དར་བར་ཐོས་བསམ་སློབ་གཉེར་གྱིས་ལུང་དོན་རྟོགས་དགོས་པ་དང་། རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་རྒྱས་པར་སྒོམ་སྒྲུབ་ཉམས་ལེན་གྱིས་རྟོགས་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་དགོས་ཤིང་། དེ་གཉིས་ཀའི་མེད་མི་རུང་གི་ཐོག་མའི་བརྒྱུད་ལམ་ནི་དགེ་རྒན་གྱིས་བརྡ་སྤྲོད་པ་དང་སློབ་མར་བརྡ་དོན་འཕྲོད་པར་བྱེད་པའི་སྐད་ཡིག་ཉིད་དུ་གཟིགས་པས། བོད་ཀྱི་བླ་སྤྲུལ་ཆོས་ཐོག་མར་དབྱིན་ཇི་དང་རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་གཉིས་སྦྱོང་དགོས་པའི་དགོངས་བཞེས་རྒྱ་ཆེར་མཛད། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད་པའི་དགོས་དོན་ནི། ཚང་ལ་མ་ནོར་བའི་མདོ་སྔགས་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་རང་གིས་སྒྲུངས་ཤིང་གཅིག་ཕུས་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར། ཕྱི་དངོས་པོས་ཕྱུག་ཀྱང་ནང་བདེ་བས་ཕོངས་པའི་སྐྱེ་འགྲོ་གཞན་དང་གཞན་ལ་ཡང་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྟོན་པ་དང་བསྟན་དོན་ཉམས་སུ་བླངས་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱུད་དུལ་ཞིང་ཞི་བ་དང་། སྤྱི་ཚོགས་བདེ་ཞིང་སྐྱིད་པ་སོགས་ཡིན། དགོས་དོན་དེ་དག་ཐུགས་ལ་བརྟགས་ཏེ། མདོ་སྔགས་རིག་གནས་ཕྱི་སྐད་དང་བཅས་པ་སྦྱོང་སའི་སློབ་གཉེར་ཁང་ཞིག་མེད་ཐབས་མེད་པར་དགོངས། དགོངས་གཞི་དེ་ཉིད་ལེགས་འགྲུབ་དོན་འབྱོལ་ཡོང་བར། ཤེས་རིག་ལྷན་ཁང་གིས་གཙོ་འགན་བཞེས་ཤིང་། དབྱིན་ཇི་བ་ཕེ་ཀྲིར་(Peter)ཞེས་པ་གཞན་ཕན་ལྷག་བསམ་ཅན་གང་དེས་གྲོན་དངུལ་སོགས་ཐབས་འཚོལ་གནང་སྟེ། སྤྱི་ལོ་ 1961 ལོར་ཊ་ལ་ཧཽ་སེར་ཐུབ་བསྟན་བཤད་སྒྲུབ་གླིང་ཞེས་པ་གསར་འཛུགས་བསྐྲུངས། དེ་ལ་《 མི་ཆེའི་ལོ་རྒྱུས་ལས་འཕྲོས་པའི་གཏམ་ཐབས་ཇུས་སྙིང་སྟོབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་》ཞེས་པ་ལས།

བཙན་བྲོལ་བོད་མིའི་ཁྲོད་དུ་ཆོས་ལུགས་རིས་མེད་ཀྱི་བླ་སྤྱིལ་དགུང་ལོ་ཆུང་ཆུང་དེ་ཚོ་མ་འོངས་རྒྱལ་བསྟན་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་བའི་ཁུར་ཆེན་བདག་གིར་བཞེས་དགོས་པར་གྲུབ་མཐའ་རང་རང་གི་བཞེད་གསོལ་མ་ཉམས་པར་ཕྱག་དཔེ་གསན་བཞེས་དང་། ལྷག་པར་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལ་གསན་སྦྱོང་གནང་རྒྱུར་འཐུས་ཤོར་ཕྱིན་ན་སྤྱི་སྐྱེར་གང་ཐད་ལ་གྱོང་གུན་ཆེ་བ་ཡོང་རྒྱུར། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་ཕྱི་རྒྱལ་སྐད་ཡིག་ལའང་གསན་བཞེས་གང་ཐུབ་ཅིག་མ་བྱུང་ཕྱིན། ཕྱུགས་ཡུལ་བསྟན་པ་སྤྱི་དང་སྒོས་སུ་བླ་སྤྱིལ་གཞོན་ནུ་རང་ཉིད་ལའང་སྐྱུ་ངལ་འདྲ་མིན་སྣ་ཚོགས་འཕྲད་པར་དོགས་ནས་རིས་མེད་བླ་སྤྱིལ་དགུང་ལོ་༡༩མན་ཆད་འཚོལ་ཞིབ་བསྡུ་རུབ་ཀྱིས་སྤྱིལ་སྐུ་གྲངས་༥༢བྱུང་བ་དེ་རྣམས་ལ་རང་གཞུང་ཤེས་རིག་ལྷན་ཁང་ནས་མཉམ་རོགས་ཀྱིས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༨༡ ལོར་ཌ་ལ་ཧཽ་སེ་ཀེ་ལ་ཤཱ་ཁང་ཁོངས་རྣམས་གླ་གླས་ཀྱིས་ཐུབ་བསྟན་བཤད་སྒྲུབ་གླིང་ཞེས་འབོད་པའི་སློབ་གཉེར་ཁང་ཞིག་ཟུར་དུ་བཙུགས་ནས་དེའི་དཔེ་ཁྲིད་དགེ་རྒན་འབྲས་སྒོ་མང་གྲུང་རུ་དགེ་བཤེས་བསྟན་པ་བསྟན་འཛིན་དང་། རིག་གནས་དགེ་རྒན་བཀྲས་ལྷུན་གྲྭ་ངག་དབང་མཐུ་སྟོབས། འཛིན་སྐྱོང་ཕྱག་རོགས་བཀའ་བརྒྱུད་ཨ་ཁྲོ་སྤྲུལ་སྐུ། དབྱིན་ཧིན་དགེ་རྒན་ཕྱི་རྒྱལ་དང་བླངས་ཚོགས་མི་ཕོ་མོ་བཅས་ཀྱིས་འཛིན་སྐྱོང་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་དཔེ་ཁྲིད་དང་སྐད་ཡིག་སློབ་སྦྱོང་སོགས་སྒོ་ཀུན་ནས་ཚགས་ཚུད་སྦྱང་འབྲས་ཐོན་བསྐྱེད་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དང་། སློབ་གྲྭའི་ཁང་གླ་དང་། བཟའ་བཅའ། དགེ་རྒན་ལས་བྱེད་ཀྱི་ཕོགས་ཐོབ་སོགས་འགྲོ་སོང་ཡོངས་རྫོགས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༨༡ནས་༡༩༨༥བར་ལོ་ལྔའི་རིང་། མི་སི་སི་ཕི་ཀྲར་ནའི་ཀྲི་རང་ཉིད་ནས་རོགས་ཚོགས་ཁག་ལ་ཐབས་ཤེས་ཀྱིས་འགན་འཁུར་གཙང་མ་གནང་བས། སྐབས་དེར་སྤྱི་སྐྱེར་ཡོངས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་སེལ་བའི་ལྷག་བསམ་བཟང་པོས་རམ་འདེགས་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་བྱུང་བར་དྲིན་བསམ་རྗེས་དྲན་ཡོད།

ཅེས་གསལ་བ་ལྟར་བཀའ་བརྒྱུད་བྲུང་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཨ་སྐྱོང་རིན་པོ་ཆེ། ས་སྐྱ་མཁུ་སྟོབས་རིན་པོ་ཆེ། རྙིང་མ་འཆི་མེད་རིན་པོ་ཆེ། དགེ་ལུགས་འབའ་ལ་ཁ་སྤྲུལ་སྐུ་སོགས་ཀྱིས་སློབ་གཉེར་གནང་། དེ་བཞིན་དུ་ཕྱི་རྒྱལ་ཡུལ་གྲུ་ཁག་ཏུ་ཡང་ བླ་སྤྲུལ་ཕྱུགས་དམིགས་ཅན་དུ་མ་སློབ་སྦྱོང་དུ་གཏོང་གནང་མཛད། དཔེ་མཚོན་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་ན། ཤར་པ་སྤྲུལ་སྐུ་དང་བླ་མ་ཀུན་དགའ། ཁམ་ལུང་རིན་པོ་ཆེ་བཅས་ཨ་རིར་ཆེད་གཏོང་མཛད་པར་བཞེད་དེ། དེ་དག་གི་ཆོས་དགེ་དང་གཟིགས་སྐྱོང་གནང་བར་མཁས་པའི་དབང་པོ་དགེ་བཤེས་ལྷུན་གྲུབ་བཟོད་པ་མཆོག་ཕེབས་དགོས་པའི་བཀའ་ཕེབས། དེ་ལྟར་སྤྲུལ་སྐུ་གསུམ་དང་དགེ་བཤེས་བཟོད་པ་བཅས་ སྤྱི་ལོ་ 1962 ཟླ་བ་ 5 ཚེས་ 2 ཉིན་ཨ་རིའི་ནེའུ་ཡོག་ཏུ་འབྱོར། དེ་ལ་སྤྱི་ལོ་ 1962 ཟླ་བ་ 5 ཚེས་ 3 ཉིན་གྱི་ཚགས་པར་སྔན་གྲགས་ཅན་ནེའུ་ཡོག་དུས་བབ་ཅེས་པའི་སྟེང་།

*བོད་ལུགས་ཀྱི་ན་བཟའ་གྱོན་པའི་དགེ་འདུན་པ་བཞི་ཙམ་Farmingdale,N. J.ཞེས་པའི་ཉེ་སར་ཡོད་པའི་དགོན་པའི་ནང་ལོ་གཉིས་ཀྱི་རིང་དབྱིན་སྐད་སློབ་སྦྱོང་བྱ་བར་ཁ་སང་འདིར་འབྱོར། ཁོང་ཚོ་[སློབ་ཡུན་རྫོགས་མཚམས་]སྤྱི་ལོ་ 1959ནས་རྒྱ་དམར་གྱིས་བཙན་གནོན་བྱས་རྗེས་སྐྱབས་བཅོལ་དུ་གནས་ཡུལ་རྒྱ་གར་དུ་ཕྱིར་ལོག་བྱ་འཆར་ཡོད་པ་དང་། སློབ་སྦྱོང་ཚན་ཆུང་འདི་ནི་གནའ་བོའི་རྒྱལ་ཁབ་[བོད་]ཀྱི་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་༧གོང་ས་ཏཱ་ལའི་བླ་མས་ཆེད་གཏོང་གནང་བ་ཞིག་རེད། ཁོང་ཚོ་གནམ་གྲུ་PanAmericanAirwaysཞེས་པའི་ནང་ལྡི་ལི་ནས་ཐྲ་རན་སིའི་རྒྱལ་ས་*Parisབརྒྱུད་ནས་ནེའུ་ཡོག་ཏུ་འབྱོར། སྐུ་ལ་གཟན་དམར་པོ་དང་སྟོད་འགག་སེར་པོ།

ཤམ་ཐབས་དམར་ནག །ཐུབ་ལུགས་ཀྱི་ལྷམ་བཅས་མནབས་པའི་དགེ་འདུན་པ་བཞི་སྟེ་དགུང་ལོ་སུམ་ཅུ་སོ་བདུན་དུ་ཕེབས་པ་གཙང་པ་ལྷུན་གྲུབ་བཟོད་པ་དང་། དགུང་ལོ་ཉེར་ལྔར་ཕེབས་པ་ཐར་རྩེ་ཀུན་དགའ་འགྱུར་མེད། དགུང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་དུ་ཕེབས་པ་ཁམ་ལུང་སྤྲུལ་སྐུ། དགུང་གྲངས་བཅུ་བཞིར་ཕེབས་པ་སེར་སྨད་བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས་བཅས་ནེ་ཝུ་ཡོ་ཀ་རྒྱལ་སྤྱི་གནམ་ཐང་དུ་འཁོར་ཧེ་གནམ་གྲུ་ནས་མར་འབབ་སྐབས། ལོ་ཤས་གོང་ནས་ཨ་རིར་བཅའ་བཞུགས་གནང་མཁན་༼གོང་ས་ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་གཅེན་པོ་སྟག་མཚེར་རིན་པོ་ཆེ་ཐུབ་བསྟན་ནོར་བུ་མཆོག་ནས་ཕེབས་བསུ་གནང་།

ཞེས་གནས་ཚུལ་གསལ་ཐོན་བྱུང་། [35]ཚགས་པར་དེ་ལྟ་བུའི་སྟེང་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་གནས་ཚུལ་ཐོན་པ་ནི་༼གོང་ས་མཆོག་གི་མཚན་མཐོང་ལས་བྱུང་བའི་བོད་དོན་དྲིལ་བསྒྲགས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན།

སྤྲུལ་སྐུ་རྣམས་ཀྱིས་དབྱིན་ཇིའི་སྐད་ཡིག་སློབ་གཉེར་གནང་ས་ནི། སྤྱི་ལོ་ 1958 ལོར་དགེ་བཤེས་དབང་རྒྱལ་མཆོག་གིས་ཕྱག་བཏབ་པའི་དགོན་པ་དེ་ཡིན་ལ། ནང་དོན་རིག་པའི་དགེ་རྒན་ནི་དགེ་བཤེས་ལྷུན་གྲུབ་བཟོད་པ་དང་། དབྱིན་དགེ་ནི་ནང་པའི་གཞུང་ལུགས་མང་པོ་དང་ལྷག་པར་དུ་ཀུན་མཁྱེན་བླ་མ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་གསུང་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་དང་། དབུ་མར་གྱི་གཞུང་སོགས་ལ་མཁས་པའི་སློབ་དཔོན་དང་ལོ་ཙཱ་བ་ཆེན་པོ་ཨ་རིའི་སྐུ་ཞབས་JeffreyHopkinsསོགས་ཡིན། ལོ་གཉིས་རིང་གི་འགྲོ་གྲོན་ཡོངས་རྫོགས་དགེ་བཤེས་དབང་རྒྱལ་གྱིས་ཐབས་འཚོལ་གནང་སྟེ་TolstoyFoundationཞེས་པའི་ཐེབས་རྩ་ཁང་ནས་ནར་

35 TheNewYorkTimesཞེས་པའི་ཚགས་པར་འདྲ་བཤུས་LIKEAWAKINGDREAMཞེས་པར་གསལ།

གཏོང་གནང་། དེ་ནས་ཀུང་ལོ་གཉིས་ཀྱི་འགྲོ་གྲོན་བསྡུད་མར་གནང་བར་བརྟེན་ལོ་བཞིའི་རིང་སློབ་སྦྱོང་གི་གོ་སྐབས་ཐོབ། སློབ་སྦྱོང་གྲུབ་མཚམས་དགེ་བཤེས་དབང་རྒྱལ་མཆོག་གིས་༄གོང་ས་མཆོག་ལ། དགུང་ལོ་བགྲེས་པ་དགེ་བཤེས་བཟོད་པ་དང་ཐར་རྩེ་ཀུན་དགའ་འགྱུར་མེད་གཉིས་ཨ་རིར་བཞུགས་ཚོག་པའི་བཀའ་འཁྲོལ་ཞུས་པར་མགོན་པོ་མཆོག་ནས་དེ་བཞིན་མཛད། གཞན་གཉིས་ཕྱིར་རྒྱ་གར་དུ་ཕེབས་པ་སོགས་ཞིབ་ཏུ་དགེ་བཤེས་བཟོད་པའི་རང་རྣམ་དཔྱིན་དེབ་ཏུ་གསལ། དེ་མཚུངས་བླ་སྤྲུལ་ལོ་གཞོན་གཞན་འགའ་ཞིག་ཀུང་ཕྱིའི་ཡུལ་གྲུ་གཞན་དུ་སློབ་སྦྱོང་དང་། བླ་སྤྲུལ་དགེ་བཤེས་དང་མཁན་པོ་སོགས་མཁས་པ་ཅི་མང་ཕྱིའི་སློབ་ཆེན་སོགས་སུ་ཆེད་གཏོང་མཛད། དེ་ལྟར་གཟིགས་རྒྱང་རིང་བའི་ཐུགས་བསྐྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་ད་ཆ་ཕྱི་མི་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་གྱི་རྗེས་འཇུག་མཁས་པ་དང་ལོ་ཙཱ་བ། ཉམས་ལེན་པ། བོད་དོན་རྩོད་ལེན་པ་སོགས་མང་དུ་ཐོན་པར་མ་ཟད། བོད་ལུགས་ཆོས་ཚོགས་ཀུང་བཙུགས་གིས་མི་ལང་བ་བྱུང་སྟེ་གངས་ཅན་པའི་ཤེས་རིག་གོམས་སྲོལ་དང་བཅས་པར་ཆེ་མཐོང་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚད་ལས་བརྒལ་བ་བྱུང་། དེ་ལ་མགོན་པོ་མཆོག་ནས། “ནུབ་ཕྱོགས་སུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་ཆོས་ཚོགས་རྣམས་རྒྱ་མི་རིགས་རང་ཉིད་གང་དུ་གནས་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ཙམ་ལས་བརྒལ་ཐུབ་མེད་ལ། ནུབ་ཕྱོགས་མི་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་སུ་ཡོད་པའི་ནང་བསྟན་ཆོས་ཚོགས་ཡིན་ན། ཕལ་ཆེར་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་ཆོས་ཚོགས་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅེས་བརྗོད་ཚོག །དེ་ནི་བོད་མི་རིགས་སྐད་ཡིག་དང་བཅས་པའི་གཞི་བརྗིད་ཡིན། ”ཞེས་སོགས་བཀའ་སྩལ། དེ་ལྟ་བུའི་མཛད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཛམ་གླིང་ཆོས་

ལུགས་ཁག་གི་ཁྲོད་ནས་རྗེས་འབྲང་འཕེལ་ཚད་མྱུར་ཤོས་དེ་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་དུ་གྱུར། དེ་ལྟར་བོད་མི་རིགས་རིག་གཞུང་དང་བཅས་པ་འཛམ་གླིང་རིལ་མོ་འདིའི་སྙིང་གསོན་གནས་དང་དར་རྒྱས་སུ་མཛད་པའི་ཐུག་རྗེས་སྤྱར་ལོ་རྒྱུས་སུ་མ་བྱུང་བ་བགྲང་ལས་འདས་པ་འཇོག་གནང་མཛད། དེ་ལ་སྤྱི་ལོ་ 1960 ཟླ་བ་ 7 ཚེས་ 1 ཉིན།

ཐུག་དཔེ་གཟིགས་མཁན་བློ་གསར་རྣམས་ཀྱིས། ཧིན་རྡི་དང་དབྱིན་ཇིའི་སྐད་ཡིག་ཀྱང་ངེས་པར་དུ་སློབ་སྦྱོང་བྱ་དགོས། ད་ཕན་བོད་དུ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཟབ་མོ་དེ་རང་རིགས་ནང་ཁུལ་ནས་དོན་རྟོགས། ཉམས་ལེན་ཐུབ་པ་ཙམ་གྱིས་འགྲིག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཀྱང་། ད་སྐབས་དེ་འདྲ་མིན་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་བོད་ཙམ་མིན་པར་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་ཡོངས་ལ་དར་ཁྱབ་དགོས་པ་དང་། དར་ཁྱབ་བྱེད་འོས་པ་ཞིག་ཡིན། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་ཟབ་མོ་ཡང་དག་པ་འདི་དག་བོད་རིགས་གཅིག་པུ་མིན་པར་མར་གྱུར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ངེས་པར་དུ་རྟོགས་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན། དེས་ན། དཔེ་ཆ་བ་ཆོས་བོད་ཀྱི་འགྲོ་ལུགས་དང་། བོད་དུ་བསམ་བློ་འཕྲེར་ཕྱོགས་དེ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་མ་སོང་བར་དུས་བསྟུན་བསམ་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཕྱི་རྒྱལ་ཁག་ཏུ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་ཕྲ་ཚུགས་ཐབས་ལ་འབད་དགོས། འདི་ཡང་བོད་རང་དབང་རང་བཙན་སླར་གསོ་དང་། ལུགས་གཉིས་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་སྲོལ་བཟང་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་འབྱུང་ཐབས་ཀྱི་དོན་གནད་གལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན།

ཞེས་བཀའ་སྩལ།

ཁྲབ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་གཞི་རྩ་ཚུགས་པའི་བོད་དོན་སྒྲུབ་ཚུལ་ནི། འདི་ལྟ་བུ་དག་ལ་

ཟེར་བ་ལས་ཁྲིམ་གཞུང་དུ་དུས་ཐུང་ནང་ངར་ངར་དང་། ཨ་ཐང་ཆད་ཆད་ཀྱི་སྐད་འབོད་སོགས་ཕྱིའི་ཟང་ཟིང་གི་འགྱུལ་སྐྱོད་ཙམ་ཞིག་བོད་དོན་རྩོད་ལེན་གྱི་ཐབས་ཚུལ་ཟབ་མོར་ངོས་འཛིན་བྱས་ན། རང་ཉིད་བསམ་རྒྱ་ཆུང་ཞིང་མིག་རྒྱང་ཐུང་བའི་དན་རྟགས་ངོ་མ་སྟེ། བྱེས་བཞུགས་བོད་མིའི་ཁྲོད་ནས་ཅོལ་ཆུང་ཀླད་མེད་ཅེ་རེ་ཡོང་བ་འགས་རང་ཉིད་བསམ་བློ་བ་སྤོན་ཐོན་ཅན་ཞིག་ཡིན་ཁུལ་གྱིས། ༧གོང་ས་མཆོག་ཀྱང་རྒྱ་གར་གྱི་རང་དབང་རྩོད་ལེན་པ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་གྷན་དྷི་དང་། ཨ་རིའི་མི་རིགས་ནག་པོའི་ཐོབ་ཐང་རྩོད་ལེན་པ་སླར་ཏིན་ལོ་ཐེར་ཁིའིང་(Martin-LutherKing)། འབར་མའི་དམངས་གཙོ་རྩོད་ལེན་པ་ཨ་འུང་སན་སུ་འུ་ཀྱི་(AungSanSuuKyi)སོགས་དང་འདྲ་བར་ཁྲིམ་གཞུང་དུ་ཕེབས་ཏེ་གསུང་འབོད་དང་ཞབས་བགྲོད་ཁྲིམ་སྐོར་སོགས་གནང་དགོས་པར་བཤད་པ་ནི། དགོད་བྲོ་བའི་གཏམ་དང་མི་ཤེས་པའི་མཚང་ཆེན་པོ་ཕྱིར་འདོན་བྱས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །

བཙན་བྲོལ་བོད་མིའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྟེན་གཞི་གཞིས་ཆགས་གསར་འཛུགས།

ཐོག་མར་བོད་མི་བཙན་བྲོལ་བ་རྣམ་པ་ཕལ་མོ་ཆེ་གནམ་གཤིས་དང་འཚོ་ཐབས་ལ་དམིགས་ཏེ་༧གོང་ས་མཆོག་གིས་འབོད་སྐུལ་གནང་བ་ལྟར་རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་བཀོད་སྒྲིག་འོག་སྒང་ཏོག་དང་ཀུ་ལུ། ཙམ་པ། སིམ་ལ་སོགས་སུ་ལམ་བཟོར་བཏང་ཡང་། མགོན་པོ་མཆོག་ནས། “བར་སྐབས་དེར། རྒྱ་གར་བྱང་རྒྱུད་ཀྱི་མངའ་སྡེ་ཁག་ཏུ་བོད་མི་སྟོང་ཕྲག་དུ་མས་ལམ་བཟོའི་ལས་ཀ་བྱེད་བཞིན་པའི་སར་

ལྷ་སྐོར་ལན་མང་བྱུས་པའི་ཐོག་མ་དེར། ཚོ་ཁག་རེ་རེའི་ནང་དུ་ཐྲུ་གུ་དང་པོ་མོ། གྲྭ་བཙུན། ཞིང་པ་དང་གཞུང་ཞབས་རྙིང་པ་བཅས་མཉམ་བསྲེས་ཀྱིས་བཟོད་སེམས་ཆེན་པོའི་ངང་ཉིན་མོ་ཚ་བའི་ནང་ལས་ཀ་བྱེད་པ་དང་། མཚན་མོར་གྱུར་ཆུང་ནང་འཚང་ཁ་བརྒྱབས་ཏེ་སྡོད་པ་བཅས་མཐོང་བས་སེམས་ལ་བཟོད་དཀའ་བའི་སྐྱོ་སྡུག་ཚད་མེད་སྐྱེས། "[36]ཞེས་བཀའ་སྩལ་བ་ལྟར་བོད་མི་ལམ་བཟོ་བ་རྣམས། ས་ཆུ་མ་འཁྱོད་པ་དང་། ནད་ཀྱིས་མནར་བ། རི་གཟར་དུ་ལས་ཀ་བྱ་དགོས་པ། བྲག་རི་གས་གཏོར་བྱེད་སྐབས་སྤྲོག་གི་ཉེན་ཚབས་ཆེ་བ། ཟས་བཅུད་ཀྱིས་མ་འདང་བར་ཕྲུ་གུ་མང་པོ་ཤི་གོད་བྱུང་བ་སོགས་དཀའ་ངལ་ཅི་མང་གཟིགས་པར་བརྟེན། གང་མྱུར་གཞིས་ཆགས་གསར་འཛུགས་དགོས་པར་དགོངས་ཏེ་རྒྱ་གར་གཞུང་ལ་ནན་སྐུལ་བསྐུར་མ་གནང་། དེ་ལྟར་བོད་མི་༣༠༠༠ཙམ་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་གཏོང་འཆར་ལ་སྔོན་དུ་ལམ་བཟོ་ཁག་ནས་མིང་ཐོ་བསྡུས་ཏེ་བོད་མི་༥༠༠ཙམ་འགྲོ་གཏན་ཁེལ་ཏེ་༧གོང་ས་མཆོག་ལ་མཇལ་ཁ་ཞུས། གཞིས་ཆགས་ཀྱི་མིང་ལ་"ལུགས་ཟུང་བསམ་འགྲུབ་གླིང་"ཞེས་བཏགས་ཏེ། གཞིས་ཆགས་གསར་འཛུགས་གནང་དགོས་པའི་ཕུགས་དོན་དུ། "ཤུལ་འཛིན་བུ་ཕྲུག་ཚོར་སློབ་སྦྱོང་གི་གོ་སྐབས་མེད་པ་དང་། བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་། མི་རིགས་རང་བཞིན་གྱི་གོམས་གཤིས་བཟང་པོ་མཐའ་དག་སྲུང་སྐྱོབ་དར་སྤེལ་ཐུབ་པ་བཅས་ཀྱི་ཆེད་དུ་གཞིས་ཆགས་བྱ་རྒྱུ་གལ་འགངས་ཤིན་ཏུ་ཆེ། "ཞེས་སོགས་གསུངས། བོད་མི་ཚོ་བཀའ་སློབ་ཟབ་མོ་སྙིང་བཅངས་ཀྱིས་སྤྱི་ལོ་ 1960 ཟླ་བ་ 12 ཚེས་ 16 ཉིན་ལྷོ་ཕྱོགས་སྦེལ་ཀོབ་ཁུལ་དུ་

36 བཙན་བྱོལ་གྱི་རང་དབང་དུ་གསལ་བ་ཕབ་སྒྱུར་གྱིས་དྲངས།

འགྲོར་བར་མའི་སོར་ལུགས་ཟུང་བསམ་འགྲུབ་གླིང་དང་། སྤྱི་ལོ་ 1962 ཟླ་བ་ 2 ཚེས་ 7 ཉིན་ཧི་ཏྲ་དར་རྒྱས་གླིང་། སྤྱི་ལོ་ 1962 ཟླ་བ་ 3 ཚེས་ 10 ཉིན་ཙ་ལང་ཀུན་བཟང་གླིང་། སྤྱི་ལོ་ 1963 ཟླ་བ་ 1 ཚེས་ 26 ཉིན་མར་སྤུར་ཕན་བདེ་གླིང་། སྤྱི་ལོ་ 1963 ཟླ་བ་ 5ནང་ཨོ་རི་ས་ཕུན་ཚོགས་གླིང་སོགས་རིམ་པས་གཞི་ཆགས་ཅི་མང་གསར་འཛུགས་བསྐྲུངས། གཞིས་ཆགས་དང་མི་འབོར་མང་དུ་འཕེལ་བ་དང་བསྟུན་སློབ་གྲྭ་དང་དགོན་སྡེ། ལས་ཁུངས། དེང་རབས་བཟོ་ལས་སྡེ་ཁག་སོགས་སྐབས་བསྟུན་གྱིས་གསར་འཛུགས་བསྐྲུངས་ཏེ། འཚོ་བ་དང་བོད་ཀྱི་ཆོས་རིག་བསྟན་སྲིད་དང་བཅས་པར་ཆ་རྐྱེན་དུ་ཕྱུད་བའི་གྲུབ་འབྲས་ཆེན་པོ་ཐོན།

གཞིས་ཆགས་ཐོག་མར་འཛུགས་སྐབས་ཕལ་མོ་ཆེ་རས་གུར་དང་སྨྱུག་མའི་ཁང་བུར་བསྡད་དེ་ཤིང་ནགས་གཅོད་འབྲེག་དང་ས་གཞི་ཁོད་སྙོམས་ཀྱིས་ས་རྒོད་ཞིང་སར་བསྒྱུར་བ་དང་། འཚོ་བའི་དགོས་མཁོར་དམིགས་པའི་བཟོ་ལས་ཁང་ཆེ་ཆུང་སྣ་ཚོགས་གསར་འཛུགས། སྨན་ཁང་དང་བུ་ཕྲུག་བདག་ཉར་ཁང་སློབ་པ་སོགས་ལས་དོན་སྣ་མང་རྒྱ་གར་གཞུང་དང་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་རོགས་སྐྱོར་ལ་བརྟེན་ནས་བཙན་བྱོལ་གཞུང་གིས་དུས་ཐུང་ནང་ལེགས་གྲུབ་བྱུང་། ཆེས་ཐོག་མའི་དུས་སུ་བོད་མི་མང་ཙམ་ཞིག་གིས། གཞིས་ཆགས་ཞེས་པ་བོད་མི་རྣམས་རྒྱ་གར་དུ་གཏན་སྡོད་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་ནམ་སྙམ་སྟེ་འགྲོ་འདོད་མ་སྐྱེས་པ་དང་། སོང་ཡང་འགའ་ཞིག་བྲོས་བྱོལ་བྱས་པ་སོགས་དཀའ་ངལ་ཆེ་ཙམ་འཕྲད་པར་སྣང་།[37] དེ་ལྟ་ནའང་། ༧དགོང་ས་མཆོག་ནས་སྔ་ཕྱིར་དགོས་དམིགས་བཀའ་སློབ་ཡང་ཡང་སྩལ་བ་དང་། གནད་

37 སྙིང་ཟུར་ཁང་གི་གཡོག་ནས་བོད་ཀྱི་བཀའ་བློན་ཁྲི་པ་བར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་བཤད་པར་གསལ།

དོན་ཅི་མང་ཇེ་གསལ་དུ་གྱུར་པ་སོགས་ལས་བློ་དོགས་ཡོངས་སུ་བསལ། ཞིང་ལས་སྒྲུབ་ལུགས་ཀྱང་འཕྲུལ་ལས་ཅན་དུ་བསྒྱུར། རྒྱ་གར་དང་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་སློབ་གཉེར་ཁང་དུ་འཕྲུལ་ལས་སློབ་སྦྱོང་དུ་བཏང་བ་རྣམས་ཕྱིར་འཁོར་ཏེ་གཞིས་ཆགས་སུ་འཕྲུལ་ལས་ཀྱི་ལས་དོན་གཉེར། གཞིས་མི་མང་པོས་དབྱར་དུས་ཞིང་ལས་དང་། དགུན་དུས་ཚོང་ལས་གཉེར་བའི་མགོ་བཙུགས། ཆོས་སྲིད་ཀྱི་འདུ་འཛོམས་དང་ཕན་ཚུན་རིགས་རམ་ལྷ་རྟོག་སོགས་རྒྱུན་མ་ཆད། ཆོལ་གསུམ་ཡུལ་ལུང་དང་ཆོས་བརྒྱུད་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མེད་པར་གཉེན་སྒྲིག་སོགས་ནང་ཁུལ་མཐུན་སྒྲིལ་ཤིན་ཏུ་དམ། རྒན་པས་གཞོན་པ་སྐྱོང་ཞིང་གཞོན་པས་རྒན་པར་བཀུར་བ་དང་། མི་གཤིས་དྲང་ཚུགས་ལྡན་པ། ངང་རིང་བ། རྫུན་མི་སྨྲ་བ། བསླུ་བྲིད་མི་བྱེད་པ། སྡིག་ལ་འཛེམ་ཞིང་དགེ་བར་ངང་གིས་འཇུག་པ། ངལ་རྩོལ་ལ་དགའ་ཞིང་བསྲན་ཚུགས་པ་སོགས་བོད་མིའི་གནའ་བོའི་སྲོལ་དང་གཤིས་ཀ་བཟང་པོའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་འབྲེལ་ཡོད་རྒྱ་གར་བ་ཀུན་གྱི་ཡིད་དབང་ཅིག་ཅར་དུ་ཕྲོགས།

སྐབས་དེ་དག་ཏུ། མཛད་བྲེལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཡང་མགོན་པོ་མཆོག་བོད་མི་བཙན་བྱོལ་བ་རྣམས་ལ་སེམས་གསོ་དང་སློབ་སྟོན་གནང་བར་ཡང་ཡང་གཞིས་ཆགས་ཁག་ཏུ་ཆིབས་བསྒྱུར་གྱིས། ཆོས་སྲིད་ལས་འགྲོས་པའི་འཕྲུལ་ཐུགས་ཀྱི་དགོས་དོན་རྣམས་ཞིབ་འགྲེལ་དང་། འཕྲོད་བསྟེན་དང་སྤྱོད་ལམ། ཤེས་ཡོན་དང་བསམ་པའི་འཕྲེར་སོ་སོགས་ཉེན་དང་རྒྱུན་གྱི་འཚོ་བར་འབྲེལ་བའི་གནད་དོན་ལམ་སྟོན་སོགས་སྙིང་ཀུན་ནས་ཕ་མས་རང་གི་བུ་ཕྲུག་ལ་བཅངས་པ་ལས་ཀྱང་ལྷག་པའི་བྱམས་བརྩེས་བསྐྱངས། སྤྱི་ལོ་ 1962 ཟླ་བ་ 3 ཚེས་ 20 ཉིན་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ།

མི་རིགས་ཤིག་དང་ཡུལ་གྲུ་ཞིག་གི་དོན་གནད་ཡིན་པས་དུས་ཡུན་ཕྲན་བུ་འགོར་སྲིད། རྩ་དོན་ཆེན་པོ་དེ་དག་དེ་རིང་སང་ཉིན་ཙམ་ལ་ཡོང་མི་ཐུབ་ཀྱང་། མཐའ་མའི་རྒྱལ་ཁ་འཐོབ་རྒྱུ་ཉག་གཅིག་རེད། ངོས་ནས་ཀྱང་བོད་གངས་ཅན་གྱི་བསྟན་འགྲོའི་བདེ་དོན་ལ་འབད་བརྩོན་གང་ཡོང་བྱས་པར་བྱས་ཡུས་མིན་ཡང་། ད་ཕན་འགྲུབ་ཚོད་གང་ལེགས་ལྟ་བུ་བྱུང་སོང་། "'ཕྱོགས་གཅིག་ནས་བསམས་ན། བོད་ནང་གི་སྤུན་ཟླ་ཚོ་གནས་ཚུལ་གང་འདྲ་ཞིག་གི་ཐོག་ཏུ་གནས་ཡོད་དམ། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལ་རང་དབང་ཐ་མོ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་བཀྲེས་སྐྱོམ་ཡི་དྭགས་ཀྱི་གནས་སུ་མཆིས་པ་དང་། རྣམ་འགྱུར་བཟང་ངན་ཐ་མོ་ཙམ་ལ་ཡང་ལུས་སྲོག་འདོར་གྱིན་ཡོད་པ་རེད། ད་ཕན་རྒྱལ་བསྟན་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དོན་དུ་བོད་མི་ཁྲི་ཐྲག་མང་པོའི་ལུས་སྲོག་རྒྱ་དམར་ནས་ཕྲོགས་ཟིན་པ་རེད།

ཅེས་དང་། སྤྱི་ལོ་ 1964 ཟླ་བ་ 2 ཚེས་ 28 ཉིན་ཡང་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ། "བོད་ནང་ཡོད་པའི་རྒྱ་ཆེ་མི་དམངས་ཚོས་མི་རིགས་རང་དབང་གི་དོན་དུ་ཉེན་ཁ་ཆེན་པོ་དང་། ཛ་དྲག་གདུག་རྩུབ་ཀྱི་འོག་ཏུ་རང་སྲོག་བློས་བཏང་གི་སྒོ་ནས་ད་དུང་ཕར་རྒོད་སུ་མཐུད་བྱེད་པ་དེ་དག་ང་ཚོའི་བསམ་བློའི་ནང་དུ་ངེས་པར་དུ་རྟོགས་པར་བྱེད་དགོས། "ཞེས་བཀའ་སྩལ། སྤྱི་ལོ་ 1964 ཟླ་བ་ 9 ཚེས་ 28 ཉིན་མའི་སོར་གཞིས་ཆགས་སུ།

ཧང་ག་རི་(Hungary)ལྟ་བུར་མཚོན་ན། ༡༩༥༥ནས་༡༩༥༧བར་ལ་ངོ་ལོག་བྱུང་ནས་བཙན་བྱོལ་བ་འབུམ་ཐྲག་མང་པོ་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་། ཁོང་ཚོར་ཟླ་བ་ ཁ་ཤས་རིང་འཕྲལ་སེལ་གྱི་གསོག་སྐྱར་ལྟ་བུ་བཟོས། དེ་ནས་མི་སོ་སོ་རང་རང་ལས་ཀ་གང་ཐོབ་སར་ཕྱིན་པ་རེད། དེ་དག་སྐད་ཡིག་དང་ཤེས་ཡོན་མཐུན་རྐྱེན་འཛོམས་པའི་ཁྱད་པར་ཕྲན་བུ་བྱུང་ཡོད་

ཀྱང་། གཙོ་ཆེ་ཤོས་མི་རིགས་རྩ་སྐྱོང་འགྲོ་བའི་ཉེན་ཁ་ལས་སྲུང་སྐྱོབ་དགོས་པའི་དམིགས་ཡུལ་གང་ཡང་མེད་སྟབས་ལས་ཀ་སླ་པོར་མཇུག་བསྡོམས་བྱེད་ཐུབ་པ་བྱུང་བ་རེད། ང་ཚོ་དེ་ལྟ་བུ་གཏན་ནས་མ་ཡིན། “ཕྱོགས་གཞན་ནས་བརྗོད་ན། ང་ཚོ་གཞན་ཡུལ་དུ་ལོ་བརྒྱ་ཉིས་བརྒྱ་སྐོར་སྡོད་དགོས་པ་ཡོང་གི་མ་རེད་དེ། གལ་ཏེ་ལྟར་བྱུང་ན། ད་ལྟང་ཚོས་གཞིས་ཆགས་བྱེད་སྟངས་ཀྱི་འཆར་རྩིས་ཡོད་པ་འདི་ལྟ་བུའི་ལེགས་པོ་ཞིག་བྱུང་ན། ལོ་ཉིས་བརྒྱ་སྐོར་སོང་ཡང་། རྒྱ་མ་བོད་མ་ཡིན་པའི་མི་རིགས་གཙང་མ་ཞིག་དང་། ཤེས་རིག་ཡིན་རུང་རྒྱ་མ་བོད་མ་ཡིན་པར་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་གཙང་མ་ཞིག་སྡོད་ཐུབ་ཀྱི་རེད། ང་ཚོས་བསམ་བློ་སྤྱུག་ས་ནས་བཏང་ན། ང་ཚོར་དཔེར་བལྟ་ས་ཞིག་ཡོད། ཨི་ཟི་རལ་(Israel)ཞེས་པའི་ཡུལ་མི་དེ་རྣམས་དཔེ་མི་སྲིད་པའི་གྲུང་པོ་ཞིག་བྱུང་འདུག །བོད་ཚོའི་ཡུལ་དུ་དམག་ཆེན་གཉིས་པའི་རྗེས་སུ་མ་གཏོགས་རང་བཙན་མ་བྱུང་བ་རེད། དེའི་གོང་ལོ་སྟོང་ཕྲག་ལྷག་གི་རིང་བོད་ཚོའི་མི་རིགས་མཉམ་རུབ་བྱེད་མ་ཐུབ་པར་འཛམ་གླིང་གི་ས་ཕྱོགས་མང་པོར་ཁ་འཐོར་དུ་སྡོད་དགོས་བྱུང་རུང་། བོད་ཚོས་རང་གི་མི་རིགས་དང་། ཆོས་ལ་གཅེས་སྤྲས་ཧ་ལས་པའི་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱས། གཉེན་སྒྲིག་བྱེད་སྟངས་སོགས་གང་ཅིའི་ཐད་ནས་རང་རིགས་ལ་གཅེས་ཞེན་ཆེན་པོ་བྱས་ཏེ། མཐར་བོད་ཚོའི་ཡུལ་དུ་རང་བཙན་གྱི་གོ་སྐབས་ཐོབ་མ་ཐག་ས་ཕྱོགས་མང་པོར་ཡོད་པའི་མི་རིགས་རྣམས་ལམ་སེང་མཉམ་འཛོམས་རུབ་སྡོད་བྱས་པ་རེད།

ཅེས་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་གནས་བབ་དཔེར་བླངས་ཏེ་འབྲེལ་བརྗོད་བཀའ་སློབ་སྩལ། དེའི་འཕྲོར།

དེ་ནས་རྒྱ་གར་ཡུལ་མི་ཚོར་མཐུན་སྒྲིལ་བྱ་རྒྱུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། མི་བྱེ་བྲག་པ་མི་

རེ་ངོ་རེའི་ཆ་ནས་བོད་མིར་མཐོང་ཚུང་ཁྱད་གསོད་བྱེད་མཁན་ངེས་པར་ཡོད་གི་རེད་དེ། རྒྱ་བ་ནི་ང་ཚོས་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་ཞེས་འབོད་པ་ལྟར། "བོད་མི་དགེ་སློབ་དང་། རྒྱ་གར་བ་ང་ཚོའི་དགེ་རྒན་ལྟ་བུ་ཡིན། "བསམ་བློ་བཏང་ན། རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱུང་མེད་ན། ང་ཚོའི་བོད་ད་དུང་སྨུན་པའི་གླིང་དུ་སྡོད་ཀྱི་རེད། ང་ཚོས་མགོ་བཀུག་བཀུག་བྱེད་མི་ཐུབ། དེ་བཞིན་རྒྱ་གར་རང་དབང་གི་ཡུལ་འདི་བོད་དང་ལོ་སྟོང་ཐྲག་རིང་གི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ཉེར་ལེན་གྱིས་ང་ཚོ་བཙན་བྱོལ་བར་གྱུར་ཏེ་མི་ཡུལ་དུ་བསྐྱེབས་པའི་ཚེ་ཁྲིམས་མ་ཆེས་ རྒྱལ་ཁབ་འདྲ་འདྲའི་ནང་ནས་མི་འདྲ་ཙམ་གྱིས་ང་ཚོར་བདག་སྐྱོང་དང་། གཅེས་སྐྱོང་བྱེད་པ་འདི་དག་བཀའ་དྲིན་ཆེན་པོ་རེད།

ཅེས་གསུངས།

ད་ལྟའི་ཆར་༄གོང་ས་མཆོག་ནས་རྒྱ་གར་བ་འདུས་ཚོགས་ཆེ་བའི་སར་"རྒྱ་གར་ནི་དགེ་རྒན་དང་། བོད་ནི་ཡིད་ཆེས་འཕེར་བའི་དགེ་སློབ་ཡིན། "ཞེས་ཡང་ཡང་གསུངས་པར་གཞན་ཕྱོགས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་བློ་བུར་དུ་དེ་ལྟ་བུ་གསུངས་པའི་དགོས་དོན་ཅི་ཡིན་ནམ་སྙམ་སྐྱེ་ཧང་སངས་སངས་ལྟ་བུར་བྱེད་ཀྱང་། དེ་ནི་མི་ལོ་བཞི་བཅུ་ལྷག་བཅུའི་རྗེས་སུ་གསར་དུ་གསུངས་པ་ཞིག་མིན་པ་གོང་དུ་དྲངས་པའི་དྲུག་ཅུ་རེ་བཞི་ལོའི་བཀའ་སློབ་ལས་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལ། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ལུགས་དང་སྨྲ་སྐྱེགས་པའི་གྲུབ་མཐའི་བཤད་པ་སོགས་རྒྱ་གར་རང་དུ་ཉམས་ཉེས་སུ་གྱུར་ཀྱང་། བོད་གངས་ཅན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ད་དུང་ཡང་རྒྱུན་འཛིན་དང་དར་སྤེལ་ཚུལ་བཞིན་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པས། "ཡིད་ཆེས་འཕེར་བའི་དགེ་སློབ་"ཅེས་གསུངས་ཞེས་ཀྱང་དུས་ཕྱིས་བཀའ་སྩལ། ཡང་གོང་ཆེས་ ཉེན།

གཙོ་ཆེ་ཤོས་མང་ཚོགས་དང་མགོ་ཁྲིད་ཀྱི་བར་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་ཤེས་རྟོགས་ངེས་པར་དགོས་ཀྱིན་འདུག །ཁྲིད་ཚོས་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་གཤིས་ཀ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། ངོས་ཀྱིས་ཀུང་མི་མང་ལ་བསམ་ཚུལ་ཅི་ཡོད་ཤེས་དགོས་པ་ལས། སྔར་གྱི་སྡུག་སྡུག་བྱེད་པར་ཏ་ལས་རྒྱུ་མེད། མ་གཞི་ཡུལ་དུས་དང་མི་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྐབས་ཙམ་བྱས་ནས་ལས་དོན་སྒྲུབ་དགོས་པ་ཡང་ཡོང་གི་རེད་དེ། སྤྱིར་བཏང་མང་ཚོགས་ཀྱི་མགོ་ཁྲིད་བྱ་དགོས་ན། མང་ཚོགས་ཀྱིས་ངོས་ངོ་ཤེས་དགོས་ལ། ངོས་ཀྱིས་ཀུང་མང་ཚོགས་ངོ་ཤེས་དགོས། ངོས་སྡུག་སྡུག་ཏུ་བསྡད་ནས་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་བསམ་བློ་དང་གནས་ཚུལ་གང་འདྲ་ཡོད་པ་རྣམས་ཁྲིད་ཚོས་མ་ཤེས་ཤིང་། གདོང་ཡང་ལེགས་པོ་ཞིག་མ་མཐོང་། སྡུག་དང་སྡུག་ཅེས་བརྗོད། སྡུག་ལེགས་པོ་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཤེས། སྡུག་རྡུལ་པ་ཡིན་པ་ཡང་མ་ཤེས་པར་མགོ་རྡུལ་སྣ་ཡིས་མ་ཚོར་ཞེས་པ་དེ་ཡོང་གིན་འདུག །དཔེར་ན། ང་ཚོ་སྡུག་དྲགས་ཏེ་ཆབ་མདོ་ཤོར་གྱིན་ཡོད་ཀུང་ལྷ་སར་བཀའ་ཤག་ཐུགས་སྒྲོ་བཏང་ནས་བསྡད་ཡོད་པ་རེད། ང་པོད་མཐའ་འཁག་དེ་འདྲ་ཞིག་ལ་ཐུག་ཡོད་ཀུང་། འདིར་སྔར་ལམ་ཡིན་ཞེས་ཐུགས་སྒྲོ་ཚུགས། ཐུགས་སྒྲོ་ཉི་མ་རེ་ཟུང་འགྱངས་ན་ཡང་མི་འགྲིག་པར་བྱས། དེ་ཚོ་རྡུལ་པ་མིན་ན་གང་ཡིན། འདི་འཁྲོས་བཤད་ཡིན། གང་ལྟར་ཆང་མ་གསལ་པོ་བྱས་ན་ལེགས་པོ་རེད། ངོས་རང་གི་གཤིས་ཀར་མཚོན་ནའང་། ངོས་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན་ཞེས་མཐོ་ཉམས་བྱེད་འདོད་གང་ཡང་མེད།

ཅེས་གནང་དོན་མང་པོ་བཀའ་སྩལ།

སྤྱི་ལོ་ 1964 ཟླ་བ་ 10 ཚེས་ 27 ཉིན། “ང་པན་ལོ་ཤས་རིང་ང་ཚོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་དོན་གནད་གང་འཚམས་ཡར་རྒྱས་ཕྱིན་ཡོད་ཀུང་། ཆོས་ཕྱོགས་ལ་ཡང་ཡར་

རྒྱུས་ངེས་ཅན་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་གཏོང་དགོས་པས་མང་ཚོགས་ནས་ཆོས་ཀྱི་ཤེས་ཚད་ངེས་ཅན་ཞིག་ཡོང་ཐབས་ལ་འབད་དགོས། "ཞེས་དང་། དེ་ཡང"སངས་རྒྱས་ལ་དད་པ་བྱས་ན་སྐྱིད་པོ་ཡོང་གི་རེད། ཅེས་པ་ལྷ་བུ་མ་ཡིན་པར་རྒྱུ་འབྲས་ཞེས་པ་ཞིག་བཤད་ཡོད། རང་ཉིད་བདེ་བ་འདོད་ན། བདེ་བ་དེའི་རྒྱུ་གང་ཡིན་རྩད་བཅད་ནས་དེ་སྒྲུབ་དགོས་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་ན་དེའི་རྒྱུ་སྤོང་བ་ལ་འབད་དགོས། "ཞེས་སོགས་རྒྱུ་འབྲས་རྟེན་འབྱུང་གི་རྣམ་གཞག་ཤེས་པའི་ཐོག་ནས་ཆོས་སྒྲུབ་ཚུལ་ཤེས་དགོས་པར་གསུངས། དེ་ནས་ཀྱང་།

བཅོམ་ལྡན་འདས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས། དགེ་སློང་དག་གམ་མཁས་རྣམས་ཀྱིས། །བསྲེགས་བཅད་བརྡར་བའི་གསེར་བཞིན་དུ། །ལེགས་པར་བརྟགས་ལ་ང་ཡི་བཀའ། །བླང་བར་བྱ་ཡི་གུས་ཕྱིར་མིན། །ཞེས་བསྲེགས་བཅད་བརྡར་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་གསེར་ལ་བརྟག་དཔྱད་ཞིབ་ཏུ་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ངས་བསྟན་པའི་ཆོས་འདི་རྣམས་ཀྱང་ཡང་དག་པ་ཡིན་མིན་རིགས་པ་དང་། རྒྱུ་མཚན་མང་པོའི་སྒོ་ནས་བརྟག་དཔྱད་བྱས་ཏེ་བདེན་པར་འདུག་ན་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པ་ལས། ང་ལ་གུས་པ་ཙམ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱར་མི་རུང་ཞེས་གསུངས་འདུག་པ་དེ་ནི། བདེན་པ་ཡང་དག་དང་ལྡན་པའི་སྟོབས་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་ཡིན།

ཞེས་བཀའ་སྩལ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་འདོད་པའི་ཆོས་ལུགས་ནི་"ལྷ་ཆོས་དང"དེ་མི་འདོད་པའི་ནང་པའི་བསྟན་པ་ནི་"མི་ཆོས"ཡིན་ཞེས་ཀྱང་ལན་དུ་མར་གསུངས་ཏེ་གོ་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་ཟབ། ཡང་།

མི་དགེ་བཅུ་སྤོང་གི་ལག་ལེན་འདི་ནི། མཐོ་རིས་དང་ཐར་པར་བགྲོད་པའི་སྐས་ཀྱི་

གདང་བུ་དང་པོའི་ཆོད་དེ་ཡིན་པས། ཚང་མས་དེ་འདྲ་ཞིག་ཨེ་ཐུབ་ཨེ་ཤེས་བལྟ་དགོས། དེ་ལྟར་བྱུང་ན་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་དར་སའི་ཡུལ་བོད་ཁ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེས་པའི་དགོས་དོན་ཆང་བ་ཡིན། ང་ཚོས་སྔར་བསྐུལ་བཟང་དུས་བཟང་གི་སྐབས་སྣང་བ་རྣམ་རྟོག་མེད་པ་ལྟ་བུས། རྒྱུ་མཚན་ཇི་བཞིན་མི་ཤེས་ཀྱང་ཆོས་དད་བྱེད་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་མི་འགྲིག །ངེས་འདྲང་གིན་མེད། ངེས་གནོད་ཀྱིན་འདུག །རང་ཉིད་ནང་པ་ཞིག་དང་ཆོས་པ་ཞིག་བྱེད་འདོད་ན་ཅིས་ཀྱང་ཆོས་ངོ་ཤེས་པར་བྱེད་དགོས་ལ། མི་དགེ་བཅུ་སྤོང་གི་ལག་ལེན་ངེས་པར་དུ་བྱ་དགོས། དེ་ལྟར་མིན་པར་རང་ཉིད་ནང་པར་ཁས་བླངས་ནས་སྤྱོད་ལོག་ཤ་སྟག་བྱས་ན། བོད་མི་རིགས་ཙམ་མིན་པར་འཛམ་གླིང་ནང་པ་ཡོངས་ཀྱི་ཞབས་འདྲེན་ཆགས་ཀྱི་རེད། མི་དགེ་བཅུ་སྤོང་གི་ལག་ལེན་མི་ཐུབ་ན། ང་ནང་པ་མིན་ཞེས་བརྗོད་ན་ལེགས་ཤོས་རེད། ལམ་འདི་གཉིས་ལས་མེད་པས་དེ་དོན་ཆང་མས་བློ་ངེས་བྱེད་དགོས།

ཞེས་ལམ་སྟོན་ཐབ་མོ་མཛད།

ཡང་། “ང་ཚོས་བྱེད་རྒྱུ་དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཚོ་བ་དང་། སྲིད་ཀྱི་འཚོ་བ་གཉིས་ཡོད་པ་ནས། སྲིད་ལ་ཤུགས་སྐྱོན་བྱེད་པ་ནང་བཞིན་ཆོས་ཀྱི་ཐོག་ལ་ཡང་ཤུགས་སྐྱོན་ཆེན་པོ་བྱེད་དགོས། ”ཞེས་དང་། “ང་ཚོས་ནུབ་ཕྱོགས་པའི་སྐད་ཡིག་མ་ཤེས་ན་ངོ་ཚ་རྒྱུ་དང་། སྤམ་ཤོར་རྒྱུ་གང་ཡང་མི་འདུག །བོད་པས་བོད་ཡིག་མ་ཤེས་ན་དངོས་གནས་ངོ་ཚ་པོ་རེད། ”ཅེས་སོགས་ཀྱང་གསུངས། སྤྱི་ལོ་ 1977 ཟླ་བ་ 7 ཚེས་ 31 ཉིན་མོན་ལྗོ་འདོད་རྒྱ་གླིང་དུ་སེར་སྐྱ་འདུས་ཚོགས་ཆེན་པོའི་སར།

སྐབས་འདུག་ཞུ་རྒྱུ་འདྲ་ཡོད་ན། ཟླ་མ་སྐད་གྲགས་ཆེ་བ་ཞིག་གི་རྩར་འབུལ་གྱིན་བསྡད་ན་སྒྲེར་པ་ཞིག་ལ་བབས་པ་རེད། ཐང་པོ་ཡིན། དེ་ལས་སྒྲོར་མོ་ལྔ་ལས་འབུལ་རྒྱུ་

མེད་ཀྱང་དགོན་པ་ཞིག་ལ་ཕྱུལ་ན་དེ་ཡག་གི་རེད། དགོན་པ་དེའི་གྲྭ་པ་བརྒྱ་ཉིས་བརྒྱ་ཞིག་གི་དོན་དག་ལ་ཕན་འགྲོ་གི་རེད། ངོས་ཀྱིས་བླ་མར་སྣང་པོ་བྱས་ནས་བཤད་པ་མིན། ངོས་རང་ཡང་བླ་མ་ཞིག་ཡིན་པའི་སྐད་ཆ་རེད། བསམ་བློ་ཡག་པོ་བྱས་ནས་ཐོངས་དང་། རྒྱུད་ནས་བཤད་པའི་བླ་མའི་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ཏན་ཏན་ཡོང་གི་རེད་དེ། སྤྱིར་བཏང་བླ་མ་ལ་ཕྱུལ་བ་དེ་ཕྱག་མཛོད་ཀྱིས་བཟས། རྗེས་སུ་ཕྱག་མཛོད་དེ་གྲྭ་པ་ལོག །བླ་བྲང་བླ་བྲང་ཟེར་ནའང་ཁྲིམ་ཚང་ཞིག་གི་བཟོ་འདྲ་པོ་ཞིག་ཆགས་ཀྱིན་འདུག །དེ་ཞབས་འདྲེན་ཞུ་མཁན་མ་རེད་དམ། བླ་མའི་ཅོག་ཙེའི་སྒང་ལ་བཞག་པའི་དངོས་པོ་དེ་ཁྲིམ་ཚང་གསོ་བྱེད་ཅིག་ཆགས་པ་ཡིན་ན་ངོ་ཚ་བའི་གནས་མ་རེད་དམ།

ཞེས་སྤྱི་དོན་དང་ཚོགས་སྡེ་གཙོ་བོར་འཛིན་དགོས་པའི་བཀའ་བཟང་ཡང་ཕེབས། སྤྱི་ལོ་ 1999 ཟླ་བ་ 10 ཚེས་ 7 ཉིན་ཧོན་སོར་རབ་རྒྱས་གླིང་གི་གཞིས་མི་རྣམས་ལ།

འདིར་གཞིས་ཆགས་ནང་ཡོད་པའི་སྒོ་ལགས་དང་རྨོ་ལགས་ཚོས་དུས་ཡུན་འདིའི་རིང་ལ་བོད་སྤྱི་པའི་དོན་དག་ལ་སེམས་ཤུགས་བསྐྱེད། མཐུན་རྐྱེན་འཛོམས་མིན་གྱི་དཀའ་ངལ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་གི་ཐོག་ནས་ཞུམ་པ་མེད་པའི་འབད་བརྩོན་བྱས་པ་ཧ་ཅང་ཆེན་པོ་རེད། དོན་གོ་ཆོད་ཡོད། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་གཞོན་སྐྱེས་འཚར་ལོངས་བྱེད་མཁན་ཚོ་ཡང་། སློབ་ལ་མཐུན་རྐྱེན་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ང་རང་ཚོའི་འདོད་པ་ཁེངས་པ་ཞིག་ཁག་པོ་ཡིན་ནའང་། སློབ་གྲྭ་ཁག་ནང་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་བྱུང་བ་དང་། "གཞིས་ཆགས་ནང་མི་རབས་གསར་པ་འཚར་ལོངས་བྱེད་མཁན་འདི་ཚོར། ཐོག་མར་ང་ཚོས་གཞིས་ཆགས་བཙུགས་པའི་སྐབས་སུ་དམིགས་ཡུལ་

བཟུང་བ་བཞིན། རྒྱ་གར་གྲོང་ཁྱེར་ཀལ་ཀ་ཏ་དང་རྡོམ་རྡེ། ལྡི་ལི་སོགས་གྲོང་ཁྱེར་དེ་ཚོའི་ནང་སྐྱེས་ཏེ་འཚར་ལོངས་བྱེད་མཁན་གྱི་ཕྲུ་གུ་ཚོ་དང་མི་འདྲ་བར་བོད་པའི་གོམས་གཤིས་ཀྱི་དྲི་མ་ཞུགས་ཆེ་བ་ཡོད། འདི་ང་ཚོས་དང་པོ་ནས་གཞིས་ཆགས་ཟུར་དུ་བཙུགས་པའི་དགོས་པ་དང་དམིགས་ཡུལ་རེད། རྒྱུ་མཚན་དེ་འདྲ་ལ་བརྟེན་ནས་ང་ཚོས་བོད་པ་རང་ཉིད་ཁེ་གཙང་གི་གཞིས་ཆགས་བཙུགས་པའི་ལག་རྗེས་ལ་གཞིས་ཆགས་ཚོའི་ནང་ནས་མི་རབས་གསར་པ་འཚར་ལོངས་ཡོང་མཁན་ཚོར་རང་ཉིད་བོད་པ་ཡིན་བསམས་པའི་འདུ་ཤེས་རྨི་ལམ་ཚུན་ཆད་ལ་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། བོད་པའི་འདུ་ཤེས་ཡོད་པའི་ཐོག་ནས་བོད་པ་རང་གི་ཁྱད་ཆོས་དང་། བོད་པའི་ངོ་བོ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གང་ཡིན་པ། ང་ཚོ་འདིར་བཙན་བྱོལ་བ་ཆགས་དགོས་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཚོ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ངོ་སྤྲོད་དང་བརྟག་དཔྱད་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་རེད། ང་ཚོས་བོད་སྤྱི་པའི་རང་དབང་གི་དོན་དག་ལ་འཐབ་རྩོད་བྱེད་པ་འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་གནད་དོན་ལ་བརྟེན་ནས་འདས་པའི་ལོ་བཞི་བཅུའི་རིང་འབད་རྩོལ་བྱས་པ་རེད། '''བྱས་པའི་གྲུབ་འབྲས་ཀྱང་ང་རང་ཚོས་མིག་གིས་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། འཛམ་བུ་གླིང་འདིའི་སྣང་ལ་བོད་མི་བཙན་བྱོལ་བར་མི་མཐོང་ཆ་འཛོག་འོས་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོད།

ཅེས་བཀའ་སྩལ་བ་ལས་བོད་མིའི་གཞིས་ཆགས་ཀྱི་གྲུབ་འབྲས་སོགས་ཤེས་ལ། མགོན་པོ་མཆོག་གི་དགོངས་གཞི་ཡང་ཕྱོགས་ཙམ་ཞིག་ངེས་ཐུབ། དེ་ལྟར་རྒྱ་བལ་འབྲུག་གསུམ་དུ་བོད་མིའི་སྡོད་སྒར་གསར་འཛུགས་གནང་བར་མ་ཟད། ཕྱི་རྒྱལ་ཡུལ་གྲུ་ཁག་ཏུའང་བོད་རིགས་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ཆེད་གཏོང་མཛད། དེའི་ཚུལ་ལ་སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས། 《 བཙན་བྱོལ་གྱི་རང་དབང་》

ལས།

དེ་ལྟར་ཕལ་ཆེར་མི་ལོ་བཅོ་ལྔའི་རིང་། བོད་མི་བཙན་བྱོལ་བ་རྣམས་ལྷུན་ནག་གི་དུས་སྐབས་སུ་གནས་དགོས་བྱུང་ལ། རང་ཡུལ་བོད་དུ་ཕྱིར་ལོག་རྒྱུ་ནི་དེད་ཙག་བཙན་བྱོལ་དུ་འབྱོར་བའི་སྐབས་ཀྱི་རེ་བ་ལས་རྒྱང་རིང་དུ་གྱུར་པའི་ཚོར་སྣང་བྱུང་། མཚན་མོའི་དུས་ཚོད་ནི་གཟུགས་པོའི་ནུས་པ་སླར་གསོ་བྱེད་པའི་དུས་སྐབས་ཡིན་པ་ལྟར། ལྷུན་ནག་གི་ལོ་ཟླ་དེ་དག་གི་ནང་དུ་གཞིས་ཆགས་འཛུགས་སྐྲུན་གྱི་ལས་གཞི་ལ་གྲུབ་འབྲས་ཆེན་པོ་ཐོབ། རིམ་གྱིས་བཙན་བྱོལ་བ་མང་པོ་ལམ་བཟོའི་ལས་ཀ་ནས་རྒྱ་གར་ནང་གི་གཞིས་ཆགས་ཁག་ཏུ་གཏོང་ཐུབ་པ་བྱུང་། དེར་མ་ཟད། བཙན་བྱོལ་བ་ཉུང་ཤས་ཤིག་རྒྱ་གར་དང་ཁ་བྲལ་ཏེ་འཛམ་གླིང་གི་ཡུལ་གྲུ་ཁག་ཏུ་བོད་མིའི་གཞིས་ཆགས་ཆུང་ཁག་དུ་མ་འཛུགས་པར་བསྐྱོད། ད་ལྟ་ཨ་རི་དང་Canadaགཉིས་སུ་ཕལ་ཆེར་བོད་མི་༡༣༠༠ཙམ་དང་། Switzerlandལ་༣༠༠༠ཙམ། དབྱིན་ཇིའི་ལུང་པར་༡༠༠བཙས་དང་། Republicof Irelandནང་བོད་མིའི་ཁྱིམ་ཚང་ཞིག་ཡོད་པས་མཚོན་ཏེ་ལམ་ཡོ་རོབ་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཚང་མའི་ནང་བོད་མི་དུ་མ་རེ་གནས་སྡོད་བྱས་ཡོད།

ཅེས་བཀའ་སྩལ་བ་ལྟར་ཡིན། དེ་ནས་ཀྱང་སྐབས་མཚམས་རེར་གནས་སྟངས་དང་བསྟུན་ནས་རྒྱལ་ཁབ་འགའ་ཞིག་གི་མགོ་གཙོ་གནད་ཡོད་དག་ལ་འབོད་སྐུལ་གནང་སྟེ་བོད་མི་མི་ཉུང་བ་ཞིག་གཞུང་འབྲེལ་གྱིས་བསྐྱོད་དེ་གཞིས་ཆགས་ཡོད་ལ། རང་ངོས་ནས་སྐྱོད་པ་ནི་དེ་བས་མང་། གཞུང་འབྲེལ་གྱིས་བཏང་བའི་ཁྲིད་ནས་མང་ཙམ་ཞིག་ནི། བོད་ཀྱི་རྩ་དོན་ཆེད་ལུས་སྲོག་ལ་མ་ལྟོས་པར་བདེན་དོན་རྩོད་མཁན་ཆབ་སྲིད་བཙོན་མ་ཟུར་པ་དག་ཡིན་ལ། བོད་ནས་ཐད་ཀར་སླེབ་བཙོས་

སོགས་ཀྱི་སྐད་དུ་བསྒྱུད་དེ་གཞིས་ཆགས་པའི་ཆབ་སྲིད་བཙོན་ཟླུར་བོད་ཞེན་ཅན་དུ་མ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པ་བཅས་བསྡུས་ཏེ་བྲིས་སོ། །

བཅུ་བཞི་པ། ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་སློབ་གཉེར་ལྟེ་གནས་གསར་འཛུགས་སོགས་ཀྱི་རིམ་པར་ཕྱེ་བ།

ཆོས་ཕྱོགས་སློབ་གཉེར་གྱི་ལྟེ་གནས་གསར་འཛུགས།

སྤྱི་ལོ་ 1959 ལོར་བཙན་བྱོལ་དུ་ཕེབས་སྐབས། གདན་ས་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱིས་གསོས་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་ཁག་གི་བླ་མ་དགེ་འདུན་ཆོས་བྱེད་མང་པོ་ཞིག་མཚམས་མ་ཆད་པར་སྐྱ་རྗེས་འབྲངས་ཏེ་འཁྱོར་བ་རྣམས་སྐྱོ་བོ་ཕོ་མོ་དང་མཉམ་བསྲེས་ཁ་འཐོར་དུ་ཕྱིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་གསུམ་ལ་འཐུས་ཤོར་བྱུང་ཆེ་བོད་མི་རིགས་ཙམ་དུ་མ་ཟད། འཛམ་གླིང་སྤྱིའི་བདེ་དོན་ལ་ཡང་གྱོང་གུད་ཆབས་ཆེན་པོག་ངེས་ལ་བརྟེན། དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་གསར་འཛུགས་དགོས་པའི་དགོངས་བཞེས་དང་བཀའ་སློབ་རིམ་ཕེབས་གནང་ཡང་། རེ་ཞིག་སློབ་གྲྭ་དང་གཞིས་ཆགས་གསར་རྒྱག་ཐོག་ཐུགས་བསྟོན་ཆེས་ཆེར་གནང་རྒྱུ་ཙམ་ཞིག་ལྷུར་བཞེས། དེ་ལྟར་གནང་བར་རྒྱུ་མཚན་གཉིས་ཏེ། དང་པོ། བོད་ས་བརྟན་བཟུང་མ་ཐུབ་པ་ནི་གནའ་རབས་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་ཉམས་རྒུད་དུ་ཕྱིན་པས་མིན་པ་དང་། གཉིས་པ། དགོན་སྡེ་འཛིན་སྐྱོང་ལ་མི་ལོ་སྟོང་ཕྲག་གི་ཉམས་མྱོང་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་པས་

དཔལ་འབྱོར་སོགས་ཀྱི་མཐུན་རྐྱེན་འཛོམས་ན་དཀའ་བ་མེད་པར་གསར་རྒྱག་ཐུབ་པར་དགོངས་པ་དེ་རེད།

སྤྱི་ལོ་ 1959ལོའི་གཞུང་འབྲེལ་འབྱོར་ཐོར་གསལ་བ་ལྟར་ན། གདན་ས་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱིས་མཆོན་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་ཁག་ནས་བླ་གྲྭ་༡༣༠༠ཙམ་རྒྱ་གར་དུ་འབྱོར་ཡོད་པར་ཀུན་གླིང་འོད་ཟེར་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བྲིས་འདུག་པ་ལྟར་དང་། དེ་ནས་《 བཙན་བྱོལ་གྱི་རང་དབང་》 དུ་གསལ་བ་ལྟར་ན། མི་རིང་བར་ཆོས་བརྒྱུད་ཁག་ཡོངས་ནས་དགེ་འདུན་པ་༨༠༠༠ཙམ་བཙན་བྱོལ་དུ་འབྱོར། ༧གོང་ས་མཆོག་ནས་དེ་དག་གི་སློབ་གཉེར་དང་འཚོ་ཐབས་སོགས་ལ་དམིགས་ཏེ་རྒྱ་གར་གཞུང་ལ་རེ་སྐུལ་གནང་བར་དགེ་འདུན་ཞལ་གྲངས་༣༠༠ལས་མང་བར་སྐྱོབ་གསོ་མ་གནང་ཡང་། བསྐྱར་དུ་རེ་སྐུལ་མཇད་པས་༡༥༠༠ཙམ་ལ་སྐྱོབ་གསོ་ཐོབ་སྟེ། མ་འགྱངས་པར་རིས་མེད་ཆོས་བརྒྱུད་ཁག་གི་བླ་གྲྭ་རྣམས་ཀྱི་མདོ་ཕྱོགས་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔའི་གསན་བསམ་སློབ་གཉེར་ལ་དམིགས་ཏེ། སྦག་ས་(Buxa)ཞེས་པར་"ནང་བསྟན་ཤེས་རིག་འཛིན་སྐྱོང་སློབ་གཉེར་ཁང་ཐོས་བསམ་ཐར་འདོད་གླིང་"ཞེས་པའི་ཆོས་སྒར་དེ་ཉིད་གསར་འཛུགས་བསྐྱངས། དེ་བཞིན་དུ་ཊ་ལ་ཧཽ་སེ་ཞེས་པར་རྒྱུད་གྲྭ་སྟོད་སྨད་གཉིས་དང་། རྣམ་རྒྱལ་གྲྭ་ཚང་སོགས་སྔགས་ཕྱོགས་ལ་ཐོས་བསམ་གཙོ་བོར་གནང་བ་རྣམས་ལ་དམིགས་ཏེ་སྒྲུབ་སྡེ་ཆུང་དུ་ཞིག་གསར་འཛུགས་བསྐྱངས། སྤྱི་ལོ་ 1960 ཟླ་བ་ 6 ཚེས་ པ་29 ཉིན་ཊ་ལ་ཧཽ་སེར་སྤྱན་རས་གཟིགས་ངན་སོང་ཀུན་སྒྲོལ་དང་ཡོན་ཏན་གཞིར་བསྒྱུར་མའི་བཀའ་ཁྲིད་གནང་སྐབས།

བོད་དུ་སྐྱལ་བ་བཟང་པོ་རེད། དགེ་འདུན་པ་ཚོ་ལ་དཀའ་ངལ་དམིགས་བསལ་གང་ཡང་མེད། ད་ཆ་བོད་དུ་བཞུགས་སྐབས་ཀྱི་བསམ་བློར་བསྒྱུར་བཅོས་བཏང་སྟེ། ལམ་བཟོའི་ལས་རོགས་སུ་ཕེབས་ཐུབ་པ་དེ་ཡག་པོ་རེད། སྔག་སར་ས་སྐྱ་དང་རྙིང་མ། དགེ་ལུགས། བཀའ་བརྒྱུད་པ་བཅས་ཀྱི་བླ་སྤྲུལ་དགེ་འདུན་ཚོ་གཅིག་བཞུགས་ཐུབ་པ་དང་། ཏ་ལ་ཏའི་སེར་རྒྱུད་གྲྭ་སྟོད་སྨད་དང་རྣམ་རྒྱལ་གྲྭ་ཚང་། ཕྱགས་ཕྱོགས་ཀྱི་དགེ་འདུན་གཞན། དེ་མིན་དགེ་བཤེས་དང་དཔེ་ཆ་བ་ཁག་གཅིག་བཅས་ས་གནས་ཁག་ཏུ་བཞུགས་ཐུབ་པ་དང་། དེ་དག་གི་འགའ་ཤས་ལག་ཤེས་བཟོ་ལས་སུ་ཞུགས་པ་བཅས་ཡག་པོ་རེད་བསམ་གྱིན་འདུག །"ཚང་མས་རང་གི་ལྟོ་གོས་རང་གི་ལས་ཁུངས་འབྲེལ་བ་ཞིག་བྱེད་པ་དང་། ཚང་མ་ལྷིང་འཇགས་སུ་སྡོད་ཐུབ་ན། དེ་ནས་བོད་ཀྱི་བསྟན་པ་ཆབ་སྲིད་ལ་ཞབས་འདེགས་ཕན་ནུས་ཐོན་པ་སྒྲུབ་ཐུབ།

ཅེས་སེར་སྐྱ་ཚང་མས་རང་ཁ་རང་གསོ་བྱེད་ཐུབ་དགོས་པའི་བཀའ་སློབ་སྩལ། དེ་ནས་ཀྱང་།

རང་རེ་བོད་ལ་ཆོས་ཡག་པོ་ཡོད། འོན་ཀྱང་། ཆོས་དང་མཉམ་པའི་སྲིད་ཇུས་འཛིན་སྐྱོང་ཇི་བཞིན་ལག་ལེན་དུ་འཁེལ་བ་བྱུང་མེད། སྲིད་ཀྱི་ཐད་ལ་ནོར་འཁྲུལ་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད། ལྷག་པར་རྒྱལ་བ་སྐུ་གོང་མ་དགོངས་པ་གཞན་དོན་དུ་གཤེགས་རྗེས་ནས་བོད་རྒྱལ་ཁབ་གཞུང་དང་། བོད་མི་དམངས་སྤྱི་དོན་གྱི་ལས་ཀར་ཚགས་ཚུད་པོ་ཞིག་རྩ་བ་ནས་བྱུང་མི་འདུག །བར་སྐབས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་གང་འདྲ་བྱུང་བ་ཁྲིད་ཚོ་ཚང་མའི་དགོངས་པར་མངའ་གསལ་རེད། ངོས་ཀྱིས་གསལ་པོར་ཞུས་ན། གདན་ས་ཚོའི་ཁོངས་ནས་ཆོས་གཞིས་ཡིན་ཞེས་ས་ཁང་མི་སེར་མང་པོ་ཞིག་བདག་ཏུ་བཟུང་། དེས་སློབ་གཉེར་བ་

སོགས་དགེ་འདུན་དམངས་ལ་ཕན་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་ཁུལ་གྱིས་གཞུང་དང་མི་དམངས་སུ་ལ་ཡང་ཁེ་དབང་མ་སྒྲུད་པར་དམ་པོར་བཟུང་བ་དེས་བསྟན་པ་ཆབ་སྲིད་ལ་ཞབས་འདེགས་སྒྲུབ་ཀྱིན་ཡོད་ཁུལ་བྱས་པ་དེ་ཡང་ནོར་འཁྲུལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་མཐོང་གིན་འདུག །

ཅེས་ཆོས་བྱེད་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུང་སྤྱར་སྒྲོལ་ནོར་འཁྲུལ་ཅན་དེ་དག་ཡོ་བསྲང་གནང་སྟེ་དམངས་སེམས་སྐྱི་དོན་ལ་ཕན་པ་སྒྲུབ་དགོས་པའི་བཀའ་སློབ་ལམ་སྟོན་མཛད།

གང་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཉམས་པའམ་སྤྱར་མ་དར་བའི་གནས་སུ་ཉི་མ་ལྟར་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལ་ཐབས་དང་བློ་གྲོས་ཁོ་ནར་བརྟེན་པ་ལས་རྫོངས་ཚོད་དང་ཁ་ཤུགས། དསུང་ཤེད་སོགས་ཀྱིས་གར་ཡང་མི་ཕྱིན་པར་གཟིགས་ཏེ། སྤྱི་ལོ་1960 ཟླ་བ་ 7 ཚེས་ པ་1 ཉིན་ཉ་ལ་ཏའོ་སེར་ཆོས་ཞུ་བ་ཚོའི་ཁོངས་ནས་བླ་སྤྲུལ་དགེ་འདུན་པ་དཔེ་གཟིགས་གནང་མཁན་ཚོར་ཆེད་དམིགས་ཀྱིས།

ང་ཚོས་རང་གི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁས་ལེན་རིགས་གཞན་ལ་གདམས་པར་ངོ་ཚ་དང་ཞུམ་པ་བྱེད་དགོས་པ་གང་ཡང་མེད། རང་རེའི་ཆོས་ནི་རིགས་པ་ཡང་དག་གི་ཁུངས་དང་ལྡན་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་། རིགས་ལམ་གྱི་སྒོ་སྟོན་ཆད་གྲྭ་སའི་ནང་གི་བརྗོད་རྒྱུན་འཆར་ཅན་ཁོ་ན་བཟུང་བསྡད་པས་མི་འགྲིག །རང་རེས་ཕྱི་ནང་སྟོད་བཅུད་གང་ས་ནས་ཞིབ་གསལ་ཁུངས་གཏུགས་བྱ་རྒྱུ་ཡོད་ཙང་། ཕ་རོལ་པོར་འདོད་ཚུལ་ཅི་ཡོད་ང་ཚོས་རྟོགས་པར་བྱས་ཏེ། དེ་ནས་ཕ་རོལ་པོའི་བརྗོད་བབ་ཀྱི་གནད་དང་བསྟུན་ཏེ་རང་ལུགས་འདོད་ཚུལ་གདམས་མཁས་པ་བྱུང་ན་གཞི་ནས་ཕ་རོལ་པོའི་ རྣ་བ་དང་ཡིད་ལ་འཇུག་ཆེ་བ་ཡོད། དཔེར་ན། སྔོད་ཀྱི་བཀོད་པ་ཆགས་སྟངས་ལ་ང་ཚོའི་སྔ་རབས་ཀྱི་

གཞུང་ལས་གསུངས་པའི་འདོད་ཚུལ་དང་མི་འདྲ་བར། དེང་འཛམ་གླིང་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་མཐོང་ཚུལ་ལ། ད་ལྟ་རང་ཅག་གནས་པའི་འཛམ་གླིང་འདི་ཉིད་ཀྱི་བཀོད་པ་ནི་ས་ཟླུམ་པོ་རིལ་རིལ་ཞིག་ཡིན་པར་འདོད། ཡིན་ནའང་། འདི་ལ་ང་ཚོ་ཡ་མཚན་རྒྱུ་གང་ཡང་མེད། སྔོན་པས་ཀྱང་རི་རབ་ལ་སོགས་པ་སྣང་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་འགའ་ཞིག་གསུངས་ཡོད། མངོན་པ་མཛོད་དང་དུས་འཁོར་གཉིས་ཀྱི་གསུང་ཚུལ་མི་འདྲ་བར་མ་ཟད། གནམ་ས་སྟེང་འོག་གི་ཕྱོག་ཏུ་གནས་པའི་འཇིག་རྟེན་དག་ཀྱང་ཡོད་ཅེས་གསུངས་ཡོད། མཁའ་ལ་རླུང་བརྟེན་དེ་ལ་ཆུ་ཡི་ཕུང་པོ་བརྟེན། །དེ་ལ་ས་ཆེན་འདི་བརྟེན་དེ་ལ་འགྲོ་བ་བརྟེན། །ཞེས་ཀྱང་གསུངས་ཡོད་པས། ཐུབ་དབང་གཟིགས་མཁྱེན་ཆོས་ངེས་པར་དུ་དགོངས་པ་རྒྱ་ཆེ་ཙམ་བཞེས་ཏེ་རང་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་རྩ་བར་བཟུང་བའི་སྒོ་ནས་སྐབས་བབས་འཛམ་གླིང་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་མཐོང་ཚུལ་དང་འགལ་བ་མེད་པའི་ཁས་ལེན་འགྲོ་ལུགས་ཤིག་འཚོལ་དགོས་པ་ཡིན།

ཞེས་བཀའ་སྩལ།

སྤྱི་ལོ་ 1960 ཟླ་བ་ 12 ཚེས་ པ་5 ཉིན་འཛིན་སྐྱོང་ཆོས་དོན་སོགས་ལ། "ཆོས་དོན་ལྟ་བུ་ནས། སྔགས་དང་ཊ་ལ་ཏའོ་སེ། ལམ་བཟོ་བཅས་ལ་མ་ཚུད་པའི་བཀའ་རྙིང་ས་དགེའི་ཆོས་པ་གང་ཡོད་རྣམས་ཀྱི་འཚོ་ཐབས་ཁྲུངས་འཁྱོལ་བའི་ཐབས་ལམ་གང་ཡོད་བརྟག་དཔྱད་ཀྱིས། བཟའ་ཚང་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོས་བྱེད་རིགས་མཆོ་པདྨ་སོགས་གང་འོས་སུ་གཞིས་ཆགས་ཡོང་ཐབས་ཁྲུར་ལེན་བྱས་ན་སྙམ། "ཞེས་ཆོས་བརྒྱུད་རིས་མེད་ཀྱི་ཁྲིམ་པ་ཆོས་བྱེད་རྣམས་ལ་ཡང་བདག་སྐྱོང་དང་གནས་གཞི་བཀོད་སྒྲིག་གནང་དགོས་པའི་ལམ་སྟོན་མཛད། དེའི་འཕྲོར། "འདི་

འདྲ་ཞིག་བྱས་ཨེ་ཆོག་སྙམ་པ་དང་། འགྲུབ་ཨེ་ཡོང་སྙམ་པ། རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཟེར་ཡོང་སྙམ་པའི་དོགས་པ་དང་། མ་ཉུས་པའི་བྱེད་སྟངས་རྣམས་དོར་དགོས། "ཞེས་གཤམ་འོག་ལས་བྱེད་ཚོར་སྙིང་རུས་བསྐྱེད་པར་མཛད། དེ་ནས་ཀྱང་། "གསེར་རིན་ཐྲན་བུ་ཡོད་པའི་ཐོག་ནས་སློབ་གྲྭའི་སྐོར་སོགས་སུ་གང་འཚམས་བཏང་ཡོད་ཅིང་། ད་དུང་བོད་མི་རིགས་དང་། ཆོས། ཤེས་རིག་གི་ཆེད་དུ་དགོས་ངེས་ལ་འབུམ་ཐྲག་མང་པོ་ཕྱིན་ཀྱང་དགོས་སར་ཕན་པ་ཡིན་པས་གཏོང་དགོས། དེ་མིན་དགོས་མེད་རིགས་ལ་སྐོར་མོ་གཅིག་ལ་ཡང་སེར་སྣ་ཡོད། "ཅེས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ། འདིར་གསེར་རིན་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་བོད་ས་མ་ཤོར་གོང་སྐུ་རྒྱུ་གསེར་དངུལ་མང་ཙམ་རྒྱ་གར་དུ་བསྐྱལ་ཏེ་རྗེས་སོར་དངུལ་བརྗེས་གནང་བ་དེ་ཡིན།

མགོན་པོ་མཆོག་གི་དགོངས་གཞི་དངོས་ནི། སྔར་ལམ་དེབ་གསལ་ལྟར་ཆོས་བརྒྱུད་ཁག་གི་དགེ་འདུན་རྣམས་འབྲེལ་མེད་ཁེར་སྡོད་མ་ཡིན་པར་མཉམ་གནས་དང་། ཆོས་བརྒྱུད་ཀུན་ལ་ཐུགས་འདྲིས་དག་སྣང་། ནང་ཁྲུལ་མཐུན་ལམ་དམ་གཙང་འོ་ཆུ་གཅིག་འདྲེས། གནས་དུས་དང་མཐུན་པར་བསྒྱུར་བཅོས་ཀྱིས་ཕྱི་ནང་གི་སྐད་ཡིག་དང་གཞུང་ལུགས་རབ་འབྱམས་ལ་སློབ་གཉེར། མདོར་ན། འབྱུང་འགྱུར་བོད་མི་ཡིན་ནོ་ཅོག་གིས་སྔར་སྲོལ་མི་ལེགས་པ་གང་ཡིན་ཅམ་འཇོག་གིས་ཆོས་དང་རིག་གནས་གང་ཅིར་སློབ་གཉེར་བྱ་དགོས་པ་དེ་རེད། དེར་བརྟེན། བུ་ཕྲུག་རྣམས་ལ་བོད་སློབ་ཟུར་འཛུགས་ཀྱིས་གནའ་དེང་གི་ཤེས་ཡོན་གཉིས་ཀ་སྦྱོང་སའི་ཁོར་ཡུག་བསྐྲུན་པ་དང་། གོང་དུ་བྲིས་ཟིན་པ་ལྟར་སྤྱི་ལོ་ 1961ལོར། ཧ་ལ་ཧྲའོ་

སེར་ཐུབ་བསྟན་བཤད་སྒྲུབ་གླིང་གསར་འཛུགས་ཀྱིས་ བླ་སྤྱིལ་ཁག་ལ་ནང་པའི་གཞུང་ལུགས་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཕྱི་སྐད་སློབ་གཉེར་སོགས་ཀྱི་གོ་སྐབས་ཀྱང་བསྐྲུན་པར་མཛད། དེ་ནས་ཀྱང་《མི་ཚེའི་ལོ་རྒྱུས་ལས་འཕྲོས་པའི་གཏམ་ཐབས་བྱུས་སྙིང་སྟོབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་》ཞེས་པར་ཀུན་གླིང་འོད་ཟེར་རྒྱལ་མཚན་གྱིས།

སྔག་ས་ཆོས་སྐྱར་དུ་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ཁག་གི་སློབ་གཉེར་གནང་སྟངས་སྔར་གྱི་བཞེད་སྲོལ་རྙིང་པ་དེ་རང་ལ་ཨུ་ཚུགས་མ་བྱས་པར་དེང་དུས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཅུང་ཟད་ཁ་བསྒྱུར་བྱས་ན་འཕྲུལ་སྐྱང་ཙམ་དུ་མ་ཟད། ཕྱུགས་རྒྱུང་རིང་པོའི་ཐོག་ཏུ་ཕན་ལྡབས་དགེ་མཚན་ཆེ་བ་འབྱུང་རེའི་ཐོག་རིང་མིན་ཡྰ་ནྣ་ཉ་སེར་རང་ཅག་བོད་མིའི་རིག་གཞུང་འཛིན་སྐྱོང་མཐོ་རིམ་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་གསར་འཛུགས་གནང་རྒྱུ་ཐུགས་གཏན་འཁེལ་བ་ལྟར།

ཞེས་པ་ལྟར་སྐུ་སྐྱེར་གཟིམ་ཚུང་དང་རོགས་ཚོགས་ཁག་ནས་གྲོན་དངུལ་མ་ཐུབ་འགྱུར་ལྷུག་གཏོང་མཛད་དེ་མཐོ་རིམ་སློབ་གཉེར་ཁང་འཛུགས་པའི་ཐོག་མའི་གྲ་སྒྲིག་ཏུ། སྔག་ས་ཆོས་སྐྱར་དུ་བཞུགས་པའི་རིས་མེད་ཆོས་བརྒྱུད་ཁག་གི་མཁན་བླ་དགེ་བཤེས་ལོ་གཞོན་ཁོངས་ནས་དྲག་འདེམས་ཀྱིས་དགེ་འདུན་ཞལ་གྲངས་༥༨ཙམ་མ་སུ་རིར་བསྐོངས་ཏེ་ཟབ་སྦྱོང་འཛིན་གྲྭ་ཚུགས་པར་སློབ་ཁྲིད་ཀྱི་གཙོ་འགན་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་ཁུ་ནུ་བླ་མ་བསྟན་འཛིན་རྒྱལ་མཚོག་ནས་བཞེས་ཤིང་། གཞུང་བཀའ་པོད་ལྟའི་སློབ་ཁྲིད་གནང་། སྐབས་སྐབས་སུ་ཡོངས་འཛིན་རྣམ་པ་གཉིས་དང་ཕྱི་རྒྱལ་མཁས་དབང་སྐན་གྲགས་ཅན་རྣམས་གདན་ཞུས་ཀྱིས་ཆོས་ལུགས་གཞུང་ཆེན་གྱི་བཤད་པ་དང་དེང་དུས་ཀྱི་སློབ་གཉེར་གནང་ཕྱོགས། དེ་

བཞིན་དུ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་དང་སྙན་སུམ་སོགས་ཐ་སྙད་རིག་གནས། འཛམ་གླིང་སྤྱིའི་ཤེས་པར་བྱ་བའི་གནས་ཀུང་འཆད་ཁྲིད་བསྐྱངས། དེ་ལྟར་ཆོས་དང་ཐ་སྙད་རིག་གནས་ཀྱི་ཟབ་སྦྱོང་གྲུབ་མཚམས་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་མཐུན་འགྱུར་འོག་རིམ་གྱིས་ཝཱར་ཎ་བོད་ཀྱི་མཐོ་རིམ་སློབ་གཉེར་ཁང་གསར་འཛུགས་བསྐྱངས། དེ་ལྟར་སྔར་གྱི་དགོན་སྡེ་རྣམས་གྲ་མ་ཆག་གྲུ་མ་ཉམས་པར་བསྐྱར་གསོ་མ་གནང་བར་ཕྱོགས་སྣ་ཚོགས་ནས་བཙོས་བསྐྱུར་གནང་བའི་དགོངས་པ་འཁྲུངས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྐམ་ན། སྤྱི་ལོ་ 1964 ཟླ་བ་ 1 ཚེས་ 17 ཉིན། "དགོན་སྡེ་རྣམས་སློབ་གྲྭའི་རྣམ་པར་བསྒྱུར་ཏེ། སྙིང་པོ་ང་ཚོས་རྒྱལ་བསྟན་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་བའི་ལམ་ཕྱོགས་བརྟན་པོ་ཞིག་བཟུང་དགོས། "ཞེས་དང་། སྤྱི་ལོ་ 1964 ཟླ་བ་ 1 ཚེས་ 28 ཉིན་བཞུགས་སྒར་དུ་ཤེས་རིག་དམིགས་བསལ་ཚོགས་འདུའི་སྐེང་།

དེ་ཡང་ང་ཚོས་ཆོས་དགོས་པ་ཞེས་པའི་དོན་ནི། དགོན་པ་དང་ལྷ་ཁང་བཞེངས་པ། གྲྭ་པར་ཆོས་གཞིས་དགོས་ལུགས། ཟླ་མ་དགོས་པ། དེ་ལ་ཕྱག་མཆོད་དང་གསོལ་དཔོན་དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་གཏན་ནས་མིན། དེ་རྣམས་ནི་རྟུལ་པའི་ལམ་དུ་བསྐྱོད་ཟིན་པ་ཞིག་ལས། དགེ་མཚན་སྤྱུ་རྩེ་ཙམ་མེད་པ་དངོས་བྱུང་ལོ་རྒྱུས་ནས་ར་འཕྲོད་གསལ་པོ་བྱུང་ཟིན། ཟླ་མ་རང་གིས་བྱུང་ན། ཟླ་བྲང་དང་ཕྱག་མཆོད་སོགས་དགོས་པ་མེད་ལ། ལྷ་ཁང་ཀླད་པའི་ནང་ཡོད་ན་ཟུར་དུ་དགོས་དོན་མེད། དགོན་པ་ཞེས་ཞག་ཊི་བྱིང་ངེར་སྡོད་པ་ལས་སློབ་གྲྭ་ཁག་ཏུ་དགེ་འདུན་གྱི་བསྡི་གནས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞིག་ཚུགས་ན་དེ་ག་ལེགས། དེ་ནས་ཚེས་མཐོའི་སློབ་གྲྭ་བཙུགས་པས་ཆོག །ཚེ་དང་སྒྲུབ་པ་མཉམ་པར་ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་ཚོ་ནི་གནས་གང་བཟང་དང་ཆུ་གང་བཟང་དུ་སྐྱོད་པ་ལས། མཐའ་གཅིག་

ཏུ་དགོན་པ་ཞིག་གི་ནང་སྡོད་པའི་ངེས་པ་གང་ཡང་མེད། སྤྱིར་རྒྱ་གར་གྱི་ནཱ་ལེནྡྲ་སོགས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་སློབ་གྲྭ་རང་ཡིན། བོད་དུ་ཡོད་པའི་གདན་ས་ཆེ་ཁག་ཆེ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་སློབ་གྲྭ་ཁོ་ན་ཡིན་ཙང་། ལེགས་ཆའི་དོན་དང་རྣམ་འགྱུར་རྣམས་མ་ཐོན་པར་དེའི་ནང་ཚོང་ལས་དང་། འབྲུ་གཉེར། དངུལ་གཉེར། མི་སེར་གྱི་མགོ་ཊིས་བྱེད་པ་སོགས་གཞིས་ཆགས་ཀྱི་གནས་ཡུལ་ལྟ་བུའི་རྣམ་འགྱུར་ངན་པ་རྣམས་ཐོན་དུས་ཏུལ་གཡའ་ཐོག་པ་གསལ་པོར་སྟོན་གྱིན་འདུག །གནས་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུས་ཕྱིན་ཆད་ཁུངས་མི་འཁྱོལ་བས་མ་ཆད། ཕྱི་ཚོགས་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལ་ཡང་སྐྱོན་འབྱུང་ངེས་ཡིན།

ཞེས་བཀའ་སྩལ།

དེ་ལྟ་བུའི་ལྷན་སྐྱེས་སུ་མངའ་བའི་ཐུགས་སྟོབས་དང་གཟིགས་རྒྱང་། ལོ་རྒྱུས་ལས་བསླབ་བྱ་བཞེས་པའི་མཁྱེན་དཔྱོད། དུས་བསྟུན་བཅོས་བསྒྱུར་མཛད་པའི་ཐུགས་སྟོབས། གླང་དོར་འཛོལ་མེད་ཀྱི་སྤྱང་གྲུང་། ཐུགས་ཐག་རང་གཅོད་ཀྱི་ཆོད་སེམས་སོགས་ནི་སུས་ཀྱང་འགྲན་དཀའ་བ་ཞིག་ཏུ་མངོན། འདི་ལོའི་སློན་ལམ་ཆེན་མོའི་གསུང་ཆོས་ཀྱི་སྐབས་སུའང་།

ང་ཚོས་དགོན་པ་ཞེས་ལབ་པ་ཡིན་ན། མིའི་བློ་ལ་དེ་ནི་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་ས་ཞིག་ཡིན་སྙམ་པ་འཆར་ཐུབ་པར་བྱེད་དགོས་ཀྱིན་འདུག་ཅེས་ནས་རྒྱུན་ཞུ་བཞིན་ཡོད། ནཱ་ལེནྡྲ་ཞེས་ལབ་ན། རྒྱ་གར་གྱི་མིའི་སེམས་ལ་དེ་རིམ་གྲོ་བསྒྲུབ་ས་ཞིག་ཏུ་མི་མཐོང་བར་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་སའི་ལྟེ་གནས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་གིན་ཡོད། ང་ཚོའི་ཆོས་བྱེད་པའི་རབ་བྱུང་ཕོ་མོའི་དགོན་པ་གང་ཡིན་ཡང་། ཕྱི་ཚོགས་ནང་ལ་དེ་ནི་སློབ་གཉེར་བྱེད་སའི་ལྟེ་གནས་ཤིག་ཡིན་སྙམ་པ་དང་། ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་བཤད་སྒྲུབ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཛིན་

སྐྱོང་སྤེལ་གསུམ་བྱེད་ས་ཞིག་ཡིན་སྙམ་པའི་ཚོར་བ་སྐྱེད་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡིན་དགོས།

ཞེས་མི་ལོ་ལྔ་བཅུ་ལྷག་གི་གོང་ནས་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་དེ་ཉིད་ད་དུང་ཡང་བསྐྱར་བློས་མཛད། དེ་ལྟར་ན། ལོ་རབས་དྲུག་ཅུ་པའི་ནང་དུ་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་སློབ་གཉེར་ལྟེ་གནས་རྣམས་སློབ་གྲྭའི་རྣམ་པར་བསྒྱུར་ཐབས་མཛད་པའི་དགོངས་གཞི་ཡང་ཡོངས་སུ་ཤེས་ནུས། དེ་ལྟ་བུའི་དགོངས་པ་ཆེ་ཆེར་བཞེས་ཀྱང་། སྐབས་དེ་ཉིད་དུ་དགོངས་གཞི་ཇི་བཞིན་མ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་ན་ཟུར་ཙམ་རེ་གསལ་ཡང་འདིར་མ་བྲིས། མཛད་པ་དེ་ལྟར་དུ་བསྐྱངས་པའི་རྩ་དོན་ནམ་དགོངས་གཞི་ནི། “སྤྱིར་བཏང་བརྗོད་ན། དེང་དུས་འཛམ་གླིང་འདིར་མདོ་སྔགས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་སྤུས་དག་པོ་ནི་རང་རེ་བོད་གངས་ཅན་པར་མ་གཏོགས་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། ང་ཚོའི་གཅེས་ནོར་གཞན་ལ་ངོམ་རྒྱུ་ཞིག་ཡོད་པ་ནི་དེ་འདྲའི་ཆོས་དང་། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཤེས་རིག་གཏིང་ཟབ་འདི་རང་ཡིན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའམ་ཆོས་འདི་དག་དར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་དུ་གཏོང་དགོས་པ་ནི་རྩ་དོན་ངོ་མ་དེ་ཡིན། ”ཞེས་བཀའ་སྩལ་བ་ལྟར། ནང་པའི་ཆོས་དང་བོད་གནའ་རབས་ཀྱི་ཤེས་རིག་གཉིས་སྲུང་སྐྱོབ་དང་འཕེལ་རྒྱས་སུ་མཛད་རྒྱུ་དེ་ཡིན། སློབ་གཉེར་ལྟེ་གནས་ཀྱི་བཀོད་པ་ཡང་སྔར་གྱི་མཚོར་པོ་དང་ཁྲ་ཁྲ་ཟ་ཟིང་ལྟ་བུ་དག་བསྐྱར་སྐྲུན་གནང་བ་མ་ཡིན་པར་རྒྱས་སྤྲོས་མེད་ཅིང་དོན་མེད་ཀྱི་འགྲོ་གྲོན་མི་གཏོང་བ་སོགས་ནི་རྩ་དོན་ཉིད་དུ་བཞེས་ཏེ། “ཐབ་ཚུང་ཚུང་ལ་མེ་ཚ་པོ་ཞེས་པ་ལྟར་དགོས། ”ཞེས་དང་། “གྲྭ་རྒྱུན་མང་དྲགས་ཏེ་བཞུགས་ས་སོགས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་བྱུང་ན་དགོན་པ་གསར་རྒྱག་དང་རྒྱ་བསྐྱེད་མི་གནང་ཐབས་མེད་ཡིན་ཡང་། དང་པོ་

དགོན་པ་བརྒྱབས་ཏེ་དེ་ནས་གྲྭ་རྒྱུན་འཚོལ་བར་འགྲོ་བ་འདི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལས་གོ་ལྡོག་ཡོད། ”ཅེས་སོགས་ཡང་ཡང་བཀའ་སྩལ།

དམངས་ལ་ཆོས་འཆད་སྟངས་ཀྱང་ཟབ་ཚོམ་དང་དོགས་འདྲི་ཅམ་ཡང་མེད་པའི་སྔོན་གྱི་བོད་མིར་འཆད་ལུགས་དེ་ག་སོར་འཛོག་མ་ཡིན་པར། མ་རྟོགས་པ་དང་ལོག་པར་རྟོག་པ་སེལ་བའི་ཐབས་རྩལ་དུ་བཏོན་ཏེ། ཆོས་དད་ཡོད་མེད་དང་ནང་པའི་རྗེས་འཇུག་ཡིན་མིན་སོགས་ལ་མ་ལྟོས་པར་དོན་གཉེར་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་འཆད་ཐུབ་པ་དང་འཆད་ཤེས་པ། འཆད་པ་གནད་དུ་འགྲོ་བ། འཆད་པས་དང་བ་འདྲེན་པ། མདོར་ན། འཁྲིལ་བས་གཞུང་བསྲིངས། དཔྱད་པས་གནད་གྲོལ། དགག་གཞག་གིས་གཏན་ལ་ཕབ། རྩོད་སྤོང་གིས་ཟབ་ཚོམ་བྲ་མོ་ཚུན་ཆད་ནས་ཡོངས་སུ་བསལ་ཐུབ་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཚུལ་ཡང་ཡང་བཀའ་སྩལ། སྤྱི་ལོ་ 1960 ཟླ་བ་ 12 ཚེས་ 1 ཉིན་ཊ་ལ་ཧཱའོ་སེ་ཧྲུ་སེར་སྐྱུ་མི་དམངས་ལ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ངན་སོང་ཀུན་གྲོལ་གྱི་རྗེས་གནང་དང་ཡོན་ཏན་གཞིར་གྱུར་མའི་བཀའ་ཁྲིད་སྩལ་བའི་སྔོན་འགྲོ་ཆོས་བཤད་དང་འབྲེལ་ཏེ།

སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཆོས་ནི་རིགས་པ་ཡང་དག་དང་ལྡན་པ་ཁོ་ན་ཡིན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལས་སྒྲོལ་བའི་ཐབས་དམ་པ་དང་། རང་རེ་བོད་པ་རྣམས་ལ་ཡོད་པའི་ཆོས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཡིན་པས། འདི་ལ་ང་ཚོས་ཞེ་ཐག་པ་ནས་དད་པས་འབད་དགོས་པ་ཡིན། སྔར་འཛམ་གླིང་ཚན་རིག་པ་ཚོས་ཆོས་ཟེར་བ་དེ་དངོས་དོན་དང་འགལ་བས་ཚན་རིག་དང་མི་མཐུན་ཚུལ་བརྗོད་ཡོད་ཀྱང་། དེང་སང་ཚན་རིག་པ་འགས་གནས་ཚུལ་དེ་ལས་ཡོངས་སུ་ལྡོག་སྟེ་ཚན་རིག་གིས་བརྟག་ཞིབ་བྱེད་

སྐབས་སེམས་ཅན་ཤི་བ་ནི་མར་མེ་ཤི་བ་དང་མི་མཚུངས་པར་ཤི་བའི་རྗེས་སུ་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་ཞིག་ཡོད་ཐག་ཆོད་དང༌། དེ་བརྟགས་ནས་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་གནད་དོན་ནས། ཆོས་ཀྱི་རིགས་པའི་འགྲོ་ལུགས་རྟོགས་དགོས་ཞེས་རྗོད་ཐུབ་ཡིན་འདུག །དེས་ན། བླ་མ་དགེ་བཤེས་དང་དཔེ་ཆ་བ་སོགས་ནང་པའི་ཆོས་ཀྱི་གནད་དོན་ལ་སྦྱོང་སྦྱོང་བ་ཆོས་གཞུང་ལས་གསུངས་པའི་རིགས་པ་ཡང་དག་རྣམས་སྐྱེ་བོ་ཐ་མལ་པའི་མཐུན་སྣང་གི་ཆོས་ལ་གཏུགས་ཏེ་ཆོས་སྟོན་དགོས། དེང་སྐབས་ཕྱི་མི་གཞན་དག་ལ་ལམ་རིམ་གྱི་གསུང་རྒྱུན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བཤད་ན་མི་འགྲིག །ངོས་ཀྱི་བསམ་པར། དང་པོ་ཆོས་དེ་ཡང་དག་པ་ཡིན་པར་རིགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་བཅས་གསལ་བར་ངོ་སྤྲོད། ཕ་རོལ་པོ་ཆོས་ལ་ཡིད་ཆེས་བྱུང་ན་དེ་ནས་ཆོས་ཉམས་སུ་ལེན་ཐབས་ལམ་རིམ་བཞིན་བརྗོད་དགོས་པར་བསམ་གྱིན་འདུག །ང་ཚོས་དེང་དུས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དང་བསྟུན་ཏེ་གཞི་བདེན་པ་གཉིས། ལམ་ཐབས་ཤེས་གཉིས། འབྲས་བུ་སྐུ་གཉིས་ཏེ་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་སྔ་མ་སྔ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བས་རྒྱུ་མེད་པར་རང་འབྱུངས་ལྟ་བུ་མིན་ཞིང༌། གཞི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱང་རིགས་པ་མཐར་ཐུག་མཐུན་སྣང་དུ་གཏུགས་ཏེ་དམ་པའི་ཆོས་འཆད་སྤེལ་བྱེད་དགོས། ཆོས་ཀྱི་གནད་དོན་ཤོད་མཁས་པ་ཞིག་བྱུང་ན། ཚུལ་འདི་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་མི་རིགས་ཀུང་ནང་ཆོས་ལ་ཡིད་ཆེས་ངེས་རྙེད་ཐུབ་པའི་རེ་བ་ཡོད།

ཅེས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་ལ་ཕྱི་ནང་ཀུན་གྱི་གནད་གཟིགས་པའི་བཀའ་སློབ་རྨད་དུ་བྱུང་བ་སྩལ། ཉམས་ཞིབ་པ་ཆོས་འཛམ་གླིང་གི་ཆོས་བརྒྱུད་ཆེན་པོ་དག་གི་ཁྲིད་ནས་རྗེས་འཇུག་པ་འཕེལ་ཚད་མཐོ་ཤོས་དང་མྱུར་ཤོས་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་ཡིན་པར་བརྗོད་པ་ཡང༌། མགོན་པོ་མཆོག་ནས་འཆད་ཐབས་རྨད་དུ་བྱུང་བ་འདི་

ཉིད་གཞིར་མཛད་ཅིང་། འཆད་པོ་གཞན་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་གདམས་པའི་བཀའ་དྲིན་ཉག་གཅིག་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། སྤྱི་ལོ་ 1963 ཟླ་བ་ 11ནང་ཆོས་བརྒྱུད་ཁག་གི་བླ་ཆེན་འདུས་པའི་ཚོགས་ཆེན་དང་པོའི་སྐབས་སུ་ཨི་བཤད་...

ཉིད་གཞིར་མཛད་ཅིང་། འཆད་པོ་གཞན་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་གདམས་པའི་བཀའ་དྲིན་ཉག་གཅིག་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། སྤྱི་ལོ་ 1963 ཟླ་བ་ 11ནང་ཆོས་བརྒྱུད་ཁག་གི་བླ་ཆེན་འདུས་པའི་ཚོགས་ཆེན་དང་པོའི་སྙིང་སྡུག་ས་ནང་བསྟན་ཤེས་རིག་འཛིན་སྐྱོང་སློབ་གཉེར་ཁང་དེ་ཉིད་སྤར་སྤེལ་གྱི་དགོན་པའི་རྣམ་པ་དོར་ཏེ་སློབ་གྲྭ་ལྟ་བུའི་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་རྣམ་པ་ཇེ་གསལ་དུ་བཏང་སྟེ། བོད་རིགས་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ནང་ཆོས་དོན་གཉེར་ཅན་གྱི་ཕྱི་རྒྱལ་མི་རིགས་ཀུང་འཇུལ་ཞུགས་ཆོག་པ་དང་། ཆོས་འཆད་སྟངས་ཀྱང་གོང་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་གནང་དགོས་པའི་བཀའ་སློབ་ཟབ་མོ་སྩལ། དེ་ཡང་།

བཤད་སྟངས་ལའང་ངོས་རང་སྐྱེར་གྱི་མཐོང་ཚུལ་བྱུས་ན། བོད་དང་རྒྱ་གར་གྱི་ཤོད་སྟངས་མི་འདྲ་ལ། རྒྱ་གར་མཁས་པའི་གཞུང་དང་བོད་ཀྱི་གཞུང་ཡང་མི་འདྲ། དཔེར་ན། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དང་དབུ་མ་འཇུག་པ། སྤྱོད་འཇུག་ལ་སོགས་པར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ལག་ལེན་གོ་རིམ་གྱི་ངེས་པ་མ་མཛད་པར་ལོག་རྟོག་སེལ་ཆེད་དགག་གཞག་གི་རིམ་པ་རྒྱ་ཆེར་མཛད་ཅིང་། ངོ་བོ་དང་དབྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་སྦྱོར་བའི་མཐའ་དཔྱད་ཏེ་བློ་དོར་ངེས་པ་སྐྱེད་ཐབས་གཙོ་བོར་མཛད་པ་ལས་ལག་ལེན་བྱ་ཐབས་གཙོ་བོར་མ་མཛད། བོད་ཀྱི་མཁས་པས་མཛད་པ་ཇོ་བོའི་ལམ་རིམ་དང་དྭགས་པོའི་ཐར་རྒྱན། གློང་ཆེན་པའི་ཡིད་བཞིན་མཛོད་སོགས་སུ་དགག་གཞག་གི་སྤྲོས་པ་གཙོ་བོར་མ་མཛད་པར་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་གཙོ་བོར་མཛད་འདུག །དེ་ནི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གནས་སྟངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་ཆོད། རྒྱ་གར་དུ་ནང་ཆོས་ཁས་ལེན་མི་བྱེད་མཁན་དང་། ཁས་བླངས་ཀྱང་དོགས་སློང་རྩོད་འཛི་བྱེད་མཁན་མང་པོ་ཡོད་སྐབས་དགག་གཞག་རྩོད་སྤོང་དེ་ལྟར་མཛད་ཅིང་། བོད་དུ་བསྟན་

པ་དཀར་འཛམ་ཡུག་གཅིག་ཏུ་དར་བས་ཐོག་མ་ནས་ཆོས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་ཡིན་པ་གཞིར་བཞག་གིས་བསྟན། དེ་ནི་གདུལ་བྱའི་རིགས་མི་འདྲ་བ་དང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གནས་སྟངས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཡིན། ད་ཆ་རང་རེས་སྔར་རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་པ་ཚོས་ཆོས་འཆད་ལུགས་ལྟ་བུར་བྱེད་དགོས་པའི་དུས་ལ་བསླེབས་པར་མ་ཟད། མ་འོངས་པར་བོད་དུའང་དེ་བཞིན་བྱ་དགོས་པར་བསམས།

ཞེས་བཀའ་སྩལ།

དེ་ལྟ་བུའི་དགོངས་ཚུལ་ཟབ་མོ་དེ་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་རྟོགས་ཏེ་ཇི་བཞིན་ལག་བསྟར་བྱས་ཡོད་མེད་ཤོད་དཀའ་ཡང་། རིམ་གྱིས་འཛམ་གླིང་གི་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་ནང་ཆོས་ལ་དོན་གཉེར་བྱེད་མཁན་མང་དུ་འཕེལ་བ་དང་ཆབས་ཅིག་དོགས་འདྲི་དང་དགག་གཞག་བྱེད་མཁན་མང་དུ་བྱུང་བ་ན། ད་གཟོད་༧གོང་ས་མཆོག་གི་དགོངས་གཞི་དེར་ཧ་ལས་མཁན་མང་དུ་བྱུང་། བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་གྱི་འཕྲིན་ལས་བོད་ས་ལས་ཡོངས་སུ་བཀྲལ་ཏེ་འཛམ་གླིང་ཁྱོན་ལ་ཁྱབ་བཞིན་པའི་སྐབས་འདིར་གོང་གསལ་དགོངས་གཞི་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྙིང་ནས་འགྲོ་རྒྱུ་ལས་ཐབས་གཞན་མེད་པས་སྔར་སྲོལ་ལ་འཁྲམ་ལྟག་ལན་མང་མི་གཞུ་ཐབས་མེད་དུ་གྱུར། ཡེ་ཤེས་དབྱིངས་དཔྱོད་དང་དུས་གསུམ་གསལ་གཟིགས་ཞེས་པའང་འདི་ལྟ་བུའི་དགོངས་ཚུལ་དག་ལ་ཟེར་བ་ལས་གཞན་ཅང་མིན། ཡང་སྤྱི་ལོ་ 1965 ཟླ་བ་ 4 ཚེས་ 11 ཉིན།

ང་ཚོས་བསྟན་པ་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་གསུམ་བྱེད་སྟངས་ཀྱང་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ངོ་མ་དང་མཐུན་པའི་ཐོག་ནས་བྱ་དགོས། ཡུལ་གྱི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་འགྱུར་བཞིན་པ་ཡིན་ནའང་། ང་ཚོས་བྱེད་སྟངས་སྔར་གྱི་དེ་ཁོ་ནར་སྡུག་སྒོམ་བརྒྱབས་ཏེ་བསྡད་ན་མི་

འགྲིག །དེས་ཕན་ཐོགས་ཐུན་བུ་འབྱུང་ཡང་། སྤྱི་ཡོངས་མང་ཚོགས་ལ་རླབས་ཆེན་པོའི་ཕན་ཐོགས་འབྱུང་བར་དཀའ། དེས་ན། ཆོས་ཀྱི་འགན་ཁུར་གྲྭ་རིགས་ཙུང་ཤས་ཤིག་ལ་འཁྲི་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་ཆོས་ལ་དད་མོས་ཡོད་པའི་མང་ཚོགས་ཚང་མར་ནང་ཆོས་ཀྱི་གནད་འགག་རྣམས་སློབ་སྟོན་བྱ་རྒྱུར་ཤུགས་སྣོན་བྱེད་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོར་མཐོང་གིན་འདུག །

ཅེས་བླ་གྲྭ་རྣམས་ཀྱིས་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཧྲིལ་པོར་ཆོས་ཀྱི་གོ་རྟོགས་སྤེལ་ཏེ་འཛིན་སྐྱོང་གནང་དགོས་པར་བསྐུར་དུ་གདམས། དེ་ལྟར་ཐོག་མའི་ཆར་སྔགས་ས་དང་ཏ་ལ་ཏའོ་སེར་ཆོས་སྣར་དང་། ལྷར་ཁར་མཐོ་རིམ་སློབ་གཉེར་ཁང་གསར་འཛུགས་བསྐྲུངས་པ་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རྒྱས་པ་དང་འགྲོ་བ་བདེ་བའི་འཕྲིན་ལས་རླབས་པོ་བསྐྲུངས། དེས་ན། སྐབས་དེའི་སློབ་གཉེར་ཁང་གཙོ་བོ་སྔགས་ས་ཆོས་སྣར་གྱི་སློབ་གཉེར་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་སྙམ་ན། 《སྔགས་ས་ཆོས་སྣར་གྱི་བྱུང་བ་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ་》ལས།

སྔགས་ས་སློབ་གྲྭའི་རྣམ་པ་སྟོན་སྐབས་ཕྱར་སློབ་གཉེར་གནང་སྟངས་དང་མི་འདྲ་བར་འཛིན་རིམ་བརྒྱད་དང་། འཛིན་རིམ་རེ་རེའི་སློབ་ཚན་ནང་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔ་ཡི་སློབ་ཚན་ལྔ་དང་། དེ་མིན་རིག་གནས་ཀྱི་སློབ་ཚན་གཞན་བཅས་དེ་སྔོན་དང་མི་འདྲ་བའི་སློབ་ཚན་མང་བ་དང་། དགེ་རྒན་ཡང་རང་གི་འདོད་པ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་དགེ་རྒན་རེས་མོས་ལ་བརྟེན།

ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་འཛིན་གྲྭའི་གྲངས་དང་སློབ་ཚན་སྒྲིག་སྟངས། དཔེ་ཁྲིད་དགེ་རྒན་བསྟེན་ཚུལ་དང་སློབ་ཡུན་སོགས་ཡོངས་སུ་བསྒྱུར་ཏེ་དེང་

རབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་མཛད། དེ་ནི་དུས་བདེ་ཞོད་འཛུགས་ཀྱི་སྐབས་ལྟར་མི་ཚེ་དགོན་པར་ལྷོད་དལ་གྱིས་བསྐྱལ་བ་དང་། སློབ་གཉེར་བྱེད་མི་བྱེད་ཐམས་ཅད་དགོན་པར་སྡོད་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར། སློབ་གཉེར་བ་ཁེ་གཙང་གིས་དུས་ཐུང་ནང་འབྲས་བུ་གཡུར་དུ་ཟ་བ་ཡོན་པར་མཛད་རྒྱུ་དེ་རེད། སྐབས་དེར་སྟག་ས་ཆོས་སྒར་གྱི་དགེ་འདུན་རྣམས་ནི། ས་ཆུ་མ་འཕྲོད་པ་དང་མཐུན་རྐྱེན་ཞན་པ། རང་ཡུལ་གཉེན་ཉེ་དང་བཅས་པར་བྲལ་བའི་སྐྱོ་སྡུག་ཆེ་བ་སོགས་དཀའ་ངལ་ཚད་ལས་བརྒལ་བ་བྱུང་ཡང་། སློབ་གཉེར་གྱི་ཞོར་དུ་བསྟན་སྲིད་ཀྱི་ཞབས་རིམ་སྤུར་ལོ་རྒྱུས་སུ་མ་གྲགས་པ་ལྟ་བུ་བསྒྲུབས་པ་སོགས་བཀའ་དྲིན་ཤིན་ཏུ་ཆེ། ལྷག་དོན་དུ་བྱེས་ཀྱི་དགོན་སྡེ་རྣམས་ཀྱི་གཞི་འཛིན་གྱི་ཐོག་མའམ་བཙན་བྲོལ་དུ་བསྟན་པའི་མེ་རོ་གསོ་མཁན་ཞེ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ཙམ་ལ་བསམས་ཀྱང་བཀའ་དྲིན་ནི་གཞིས་བྱེས་བོད་འབངས་ཀུན་གྱིས་གསབ་དགའ་བ་ཞིག་ཡིན། སྟག་སའི་གྲུབ་འབྲས་ནི། 《སྟག་ས་ཆོས་སྒར་གྱི་བྱུང་བ་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ་》ལས།

དེ་ལྟར་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༡ནས་༡༩༦༩བར་སྟག་སའི་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའི་སྐབས་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་ཨང་རིམ་དང་པོ་ཐོབ་མཁན་གྱི་མཚན་རིམ་གཤམ་གསལ། འབྲས་སྒོ་མང་བཀའ་རམས་སྐྱོར་དཔོན་ཀ་བཞི་མ་ཆོས་མཛད་དགེ་འདུན་བློ་གྲོས། སེར་བྱེས་གཙང་པ་དགེ་བཤེས་བཟོད་པ། འབྲས་བློ་གླིང་གོ་བོ་དགེ་བཤེས་ཚེ་དཔག་ལྷ་སྐྱབས། འབྲས་བློ་གླིང་ཉག་རེ་དགེ་བཤེས་ངག་དབང་ཕུན་ཚོགས། སེར་སྨད་རྒྱལ་རོང་དགེ་བཤེས་ངག་དབང་ཐེག་མཆོག །འབྲས་སྒོ་མང་ཟུར་ཆུ་དགེ་བཤེས་བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས། སེར་སྨད་ཐ་བོད་ཁ་མཆོག་སྤྲུལ་ངག་དབང་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས་བསྟན་འཛིན། སེར་བྱེས་

ལ་བ་དགེ་བཤེས་བློ་བཟང་ཕུན་ཚོགས། སེར་སྨད་སྤོམ་ར་དགེ་བཤེས་བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་བཅས་དང་། བཤད་རམས་པ་ཀརྨ་བཀའ་བརྒྱུད་དགེ་སློང་ངག་དབང་མཁས་གྲུབ་ཕུན་ཚོགས། སྒོམ་སྤྲུལ་ཀརྨ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན། བཀའ་བརྒྱུད་དགེ་བཤེས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་དར། བསོད་ནམས་དར་རྒྱས་བཅས་མཁས་དབང་རྣམས་ཡིན།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་ཤེས་དགོས། དེ་ལྟ་ནའང་། སྔག་སའི་གནས་བབ་གང་ཅིའི་ཐད་ནས་བོད་མི་གསར་དུ་འབྱོར་བ་རྣམས་ལ་འཕྲོད་པོ་མ་བྱུང་བར་ནད་མནར་སོགས་མི་འདོད་པའི་རིགས་མང་དུ་བྱུང་བས། བོད་གཞུང་ནས་ཐབས་ཤེས་ཡོད་རྒྱུ་རྩལ་སྤྲུགས་ཀྱིས་མཐར་སྤྱི་ལོ་ 1969 ཟླ་བ་ 12ནང་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་སྤོས་ཏེ་གཞིས་ཆགས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་ལྟར་གནས་གཞི་བཟུང་། དེ་ལ་སྤྱི་ལོ་ 1971 ཟླ་བ་ 1 ཚེས་ 8 ཉིན།

ང་ཚོའི་བསམ་བློ་ལ་སྔག་སར་སློབ་གཉེར་བྱེད་མཁན་ཁེ་གཅང་གི་རིས་མེད་ཆོས་སྒར་སློབ་གཉེར་ཁང་ཡག་པོ་ཞིག་བཟོས། དེ་ལ་མཐུན་རྐྱེན་ཡང་དམིགས་བསལ་གྱི་ཐོག་ནས་བསྒྲུབ་རྒྱུའི་བསམ་བློ་འཁོར་བ་རེད། ཡིན་ནའང་། སྔག་སའི་ས་གནས་ཆགས་བབ་ཀྱིས་ཚ་བ་ཆེ་ཞིང་། གང་ཅིའི་མཐུན་རྐྱེན་མ་འཛོམས་པའི་དབང་གིས་དགེ་འདུན་མང་པོ་འདས་གྲོངས་སུ་གྱུར། མང་པོ་ཞིག་ནད་པ་ཆགས། དགེ་འདུན་མང་པོ་ཐུགས་སེམས་མི་བདེ་བ་སོགས་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་བྱུང་བར་བརྟེན་ཆོས་སྒར་དེ་རྒྱ་གར་ནང་སྤོ་ཐབས་བྱས་ཀྱང་། ལྷར་ཧར་ཉིས་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་ཞིག་མ་གཏོགས་ཡོངས་རྫོགས་མ་ཚུད་སྟབས། དགེ་འདུན་བྲིངས་རྣམས་ཀྱི་འཚོ་ཐབས་བརྟན་པ་ཞིག་རང་གལ་ཆེ་བར་བསམས་ནས་བོད་མིའི་གཞིས་ཆགས་ཀྱི་ས་ཆའི་སྐྲང་ལ་སྤོ་རྒྱུ་དང་། བོད་མི་སྤྱི་འགྲེའི་ས་ཁང་སྐྲལ་ཐོབ་ལེན་

རྒྱུར་གཏན་འཁེལ་བ་རེད། དགེ་འདུན་རྣམས་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་སྤོ་སྐྱོད་ཐེངས་དེ་ལྟར་རེད།

ཅེས་དང་། 《བཙན་བྱོལ་གྱི་རང་དབང་》ལས།

སྤྱི་ལོ་ 1963 ལོར་རྫོང་ཀྱིས་ཆོས་བརྒྱད་ཆེན་པོ་བཞི་དང་གཡུང་དྲུང་བོན་བཅས་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་བླ་ཆེན་དང་སྐུ་ཚབ་འདུས་པའི་ཚོགས་འདུ་ཞིག་བསྐོངས་ཏེ། དེད་ཅག་གིས་ཉེན་ཁ་རེང་བོད་ཀྱི་ནང་པའི་རིག་གཞུང་གི་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་རྣམས་གཅེས་སྐྱོང་དང་ཡར་རྒྱས་ཡོང་བར། སྤྱི་ལ་ཡོད་པའི་དཀའ་ངལ་དང་དེ་དག་སེལ་ཐབས་བཅས་ལ་གྲོས་བསྡུར་བྱས། མཇུག་ཏུ་བོད་མི་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ལ་དགོས་ངེས་ཀྱི་མཐུན་རྐྱེན་རྣམས་ཇི་བཞིན་སྒྲུབ་ཐུབ་ན་ཆོས་འདི་གནས་ཐུབ་ངེས་སྙམ་པའི་སྤྲོ་སྣང་ཆེན་པོ་བྱུང་། དེར་བརྟེན། རྫོང་ཀྱི་དགོན་པ་(རྣམ་རྒྱལ་གྲྭ་ཚང་)དེ་གསར་རྒྱག་གྲུབ་མ་ཐག་ཐོག་མར་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀར་ན་ཊ་ཀ་(Karnataka)མངའ་སྡེའི་ནང་སྦུག་ས་ཆོས་སྐྱར་ནས་ཕེབས་པའི་དགེ་འདུན་པ་༡༣༠༠ཡོད་པ་རྣམས་ལ་དགའ་ལྷན་དང་འབྲས་སྤུངས། སེ་ར་ཆོས་སྐྱར་བཅས་བསྐྲུར་བཞེངས་བྱས། ད་ནི་བཙན་བྱོལ་དུ་འགྱོར་ནས་མི་ལོ་སུམ་ཅུ་འདས་ནས་བཞི་བཅུ་པ་མགོ་བཙུགས་ཏེ། དགེ་འདུན་པ་༦༠༠༠ལྷག་ཡོད་པའི་དགོན་སྡེའི་གནས་སྟངས་འཕེལ་རྒྱས་ཆེན་པོ་འབྱུང་བཞིན་པའི་སྐབས་ཡིན།

ཞེས་དགོན་པའི་འཕེལ་རིམ་མདོ་ཙམ་གསུངས་ཤིང་། གྲྭ་པའི་གྲངས་འབོར་ལས་སྤྱུས་ཀ་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཚུལ་ཡང་བཀའ་སྩལ། བོད་ཀྱི་ཆོས་རིག་བདག་སྐྱོང་གནང་བའི་ཁོངས་ནས་དཔེ་མཛོད་ཁང་གསར་རྒྱག་མཛད་པའི་ཚུལ་ལ་ཡང་གོང་གསལ་དཔེ་དེབ་ལས།

ལོ་རབས་དྲུག་ཅུ་པའི་མཇུག་ཙམ་ལ་རིག་གཞུང་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་གཞི་གཞན་

ཞིག་མགོ་འཛུགས་བྱས་པ་ནི་བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་ཡིན། དེར་སྤྱི་མོའི་གླེགས་བམ་སྟོང་ཕྲག་བཞི་བཅུ་ཙམ་བདག་གཉེར་བྱས་ཡོད་པར་མ་ཟད། བོད་ཡིག་དང་དབྱིན་ཇིའི་དཔེ་དེབ་ཀྱང་པར་སྐྲུན་བྱས་ཡོད། ད་ལྟ་སྤྱི་ལོ་ 1990ལོ་འདིར་དབྱིན་ཇིའི་དཔེ་དེབ་ཉིས་བརྒྱ་པ་དེ་པར་སྐྲུན་བྱས་ཡོད། བོད་མི་སྐྱབས་བཅོལ་བ་རྣམས་བོད་ནས་ཡོང་སྐབས། འཕྲལ་སེལ་དགོས་ངེས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་བཞག་སྟེ་དེའི་ཆབ་ཏུ་ཐང་ག་དང་དཔེ་ཆ། མཆོད་ཆས་སོགས་ཁྱེར་ཡོད་ལ། དེ་རྣམས་གོམས་སྲོལ་ལྟར་ཐོག་མར་ངོས་རང་ལ་སྤྲད་ཅིང་ངོས་ཀྱིས་འབྲེལ་ཡོད་ཚོགས་སྡེ་སོ་སོར་བགོ་འགྲེམ་བྱས། བོད་ལུགས་ལྟར་བཞེངས་པའི་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་འགྲེམ་སྟོན་ཁང་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་ལ། དེའི་ནང་དུ་སྐྱབས་བཅོལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བོད་ནས་གདན་འདྲེན་ཞུས་པའི་དངོས་པོ་མང་པོ་སྒྲུངས་ཡོད།

ཅེས་བཀའ་སྩལ།

དེ་ལྟར་དགོན་པ་དང་དཔེ་མཛོད་ཁང་སོགས་གསར་བཞེངས་གནང་སྟེ། ཆོས་བྱེད་དགེ་འདུན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པ་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་གསུམ་གྱི་ལམ་ནས་སྤྱི་སྒེར་ཀུན་གྱི་དོན་རླབས་པོ་ཆེ་བསྒྲུབས། དེ་ལྟ་ནའང་། ཕྱོགས་དུ་མ་ནས་མགོན་པོ་མཆོག་གི་ཐོག་མའི་དགོངས་གཞི་དང་མཚུངས་པ་ཞིག་བྱུང་མེད་ཚོད་དུ་སྣང་བས་སྤྱི་ལོ་ 1977 ཟླ་བ་ 3 ཚེས་ 21 ཉིན།

ལྷག་པར་གཞིས་ཆགས་ཁག་གི་ནང་ལ་དགོན་པ་ཆེན་པོ་རྒྱག་པ་དང་། དགོན་པ་ཆེན་པོ་ཚོས་དང་དོན་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད། གདན་ས་ཚོར་ངོས་ཀྱིས། དགོན་པ་བརྒྱབས་ན་ཡག་པོ་རེད་དེ། རྒྱས་སྤྲོས་དང་དོན་བྱས་ན་མི་ལེགས་ཞེས་སྔོན་མ་ནས་ལབ་རྒྱུ་བྱུང་། འོན་ཀྱང་། སོ་སོའི་དད་པ་དང་ཞེན་ཁོག་གི་ཐོག་ནས་འདི་ཕྱིའི་བསོད་ནམས་གསོག་པའི་

གཞི་རེད་བསམ་པ་ཡོད་ཀྱི་རེད་དེ། གང་ལྟར། རྒྱས་སྤྲོས་དང་དོན་གང་ལ་གང་འཚམས་ཡོང་གིན་ཡོད་པ་རེད། ལྷ་བྲང་ཡང་ཁ་ཤས་བརྒྱབས་ཡོད། ཉེ་ཆར་ཀར་ན་ཊ་ཀ་(Karnataka)ནས་ཡོང་བའི་རོགས་རམ་ཚོགས་མི་ཞིག་དང་སྐད་ཆ་བྱུང་། མོན་སྒོ་ཊེར་སྦོ་བོ་རྫོ་བོ་དེ་ཚོ་དཀའ་ལས་ཁག་པོའི་སྐྱང་ལ་བསྡད་ཡོད་ཅེས་རྗོད་སྐབས། གཞིས་ཆགས་དེའི་ནང་ལ་ཁང་པ་ཆེན་པོ་དེ་འདྲ་མང་པོ་འདུག །དེ་ཚོར་དངུལ་ཡོད་ནས་ཁང་པ་བརྒྱབས་པ་རེད། ང་ཚོས་ལྟ་གནས་ཚུལ་ཤེས་ཀྱིན་འདུག་སྟེ། ཞལ་འདེབས་བསྡུ་སའི་མི་ལ་ལབ་པར་འགྲོ་དུས་ཁག་པོ་འདུག །ངོ་ཚ་པོ་འདུག་ཅེས་ཟེར་གྱིན་འདུག །ཁག་མི་འདུག །དངོས་གནས་རེད་ཅེས་ལབ་པ་ཡིན། དགོན་པ་གྲྭ་ཚང་དང་ལྷ་བྲང་ཁག་དེ་དག་བཤུ་གཞོག་གཏོང་མཁན་དང་། ས་གནས་དེར་ཡོད་པའི་རྒྱ་ཆེའི་མི་དམངས་དེ་དག་བཤུ་གཞོག་སྤྱོད་མཁན་གྱི་བཟོ་འདྲ་པོ་ཆགས་ན་ཡག་པོ་གཏན་ནས་མི་འདུག །

ཅེས་དང་། ཡང་སྤྱི་ལོ་ 1979 ཟླ་བ་ 3 ཚེས་ 14 ཉིན་ལོ་འཁོར་ལས་བསྒོམས་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་བཅུ་པའི་སྟེང་།

ངོས་རང་ལ་ཆ་བཞག་ན། བོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་སྙིང་པའི་ནང་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔར་མ་བསླེབས་བར་འཚར་ལོངས་བྱས་པ་རེད། ངོས་རང་དེའི་ནང་གི་བླ་མ་མཐོ་ཤོས་བྱས་ནས་བསྡད་པ་རེད། ད་ཆ་མིའི་ལུང་པར་བསླེབས། གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་རང་ཉིད་ཀྱིས་མཐོང་ཐོས་དང་ཉམས་མྱོང་བྱུང་བའི་རྗེས་ལ། ལ་དྭགས་དང་ཁུ་ནུ་ལ་བསླེབས་པའི་སྐབས་སུ་ཐབས་སྐྱོ་པོ་དེ་ལྟ་བུ་གང་འདྲ་ཡིན་ནམ་བསམ་པ་ཡོང་གིན་འདུག །ང་ཚོར་རྟག་པར་སྐད་ཆ་ཡོང་གིན་ཡོད་པ་ལྟར། ང་ཚོས་ཆོས་ཀྱི་སྙིང་དོན་དེ་ཟིན་དགོས། རྩ་བ་དེ་ཟིན་དགོས། རྩ་བ་དེ་ཟིན་ཐུབ་ན་ཇི་སྲིད་མིའི་བདེ་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྩ་དོན་ཞིག་ཡོད་ཡོད་ཀྱི་

བར་དུ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་གཞི་བཟུང་དེ་སྤོད་ཐུབ། རྩ་དོན་བརྟགས་ནས་དགོན་པ་དེ་ལྟ་གོས་བཅལ་སའམ་མི་ཚེ་བསྐྱལ་ས་ལྟ་བུ་ཞིག་ཆགས་པ་ཡིན་ན་གཏན་ནས་མི་འགྲིག །དེང་སང་འཛམ་བུ་གླིང་འདིར་མི་ཚེ་སྐྱེལ་བའི་ཐབས་ལམ་ད་ཅང་མང་པོ་ཡོད་པས། མི་ཚེ་དགོན་པའི་ནང་ལ་སྐྱེལ་དགོས་དོན་མེད།

ཅེས་བཀའ་སྩལ།

དགོན་པའི་ནང་བཞུགས་ཏེ་སློབ་གཉེར་གནང་སྟངས་སོགས་ཀྱི་ཐད་ལ་སླར་ཡང་སྤྱི་ལོ་ 1997 ཟླ་བ་ 12 ཚེས་ 9 ཉིན།

དགེ་ལྡན་ལ་དཔེ་ཁྲིད་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ། ངོས་ཀྱིས་རྟག་པར་ཞུ་བཞིན་པ་ལྟར། ཐོག་མར་ཁ་དོག་དཀར་དམར་འཁྲིད་སའི་བློ་རིག་ཚོ་ནས་བཟུང་སྟེ། དམིགས་ཡུལ་ལམ་སྟོན་གསལ་པོ་བྱེད་པ་གལ་ཆེ། འཕྲུལ་སེལ་རིགས་པའི་རྩལ་འདོན་པ་གཅིག་པུ་མ་ཡིན་པར་གཙོ་བོ་སེམས་རྒྱུད་འདུལ་བའི་དོན་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་སྟབས། དང་པོ་ནས་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པའི་དམིགས་ཡུལ་དགོས་པ་དང་ཉིང་དགོས་ཞེས་བཤད་པ་བཞིན་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྒྱུ་དང་། དེའི་ཆ་རྐྱེན་ལ་སླེབ་ཐུབ་པ་ཞིག་དགོས་པ་མ་གཏོགས། ང་རྒྱལ་དང་ཕྲག་དོག །འགྲན་སེམས་འཕེལ་བའི་དོན་དག་ལ་ཕྱིན་ན་ཤིན་ཏུ་ཐབས་སྐྱོ་པོ་རེད། དེ་ནི་ལྷ་བདུད་དུ་བབས་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་ཡིན། དཔེ་ཆར་བལྟས་པ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཉེན་པོར་མ་སོང་བར་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གྲོགས་སུ་ཕྱིན་ན་ཤིན་ཏུ་ཐབས་སྐྱོ་པོ་རེད། དེ་ཚོའི་ཐོག་ལ་ཁྲིད་རང་ཚོ་ཚང་མས་ཡག་པོ་ཞིག་གནང་རོགས་གནོང་ཞུ་བ་ཡིན།

ཞེས་དང་། སྤྱི་ལོ་ 2014 ཟླ་བ་ 11 ཚེས་ 29 ཉིན་རྗེ་བླ་མ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་

དཔལ་གྱིས་རྒྱུད་འགྲེལ་ཆེན་མོ་མཛད་ནས་མི་ལོ་༨༠༠འཁོར་བའི་དུས་དྲན་མཛད་སྒོའི་སྐབས་དཔལ་ལྡན་སྟོད་རྒྱུད་གྲྭ་ཚང་དུ། “བསྟན་པ་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་གསུམ་བྱེད་ཐེར་བ་དེ་གཞན་གྱི་ཡིད་འཕྲོག་པ་ཞིག་ཡིན་དགོས། དེ་ནི་བསྟན་པའི་དོན་ཁ་ནས་བཤད་ཐུབ་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་རང་གི་རྒྱུད་དུལ་བ་ཞིག་དགོས། དེ་ལྟར་ཕྱི་མི་རྣམས་ཀྱིས་ནང་པའི་བསྟན་པ་ཐེར་བ་དེ་སེམས་རྒྱུད་འདུལ་བྱེད་དམ། སེམས་རྒྱུད་བཟང་ཕྱོགས་སུ་སྒྱུར་བྱེད་ཅིག་རེད་སྙམ་པའི་ཚོར་བ་སྐྱེད་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡིན་དགོས།”ཞེས་དང་། ཡང་ཐོས་བསམ་སྤྱི་དང་ཁྱད་དུ་དབུ་མའི་གཞུང་ལ་སློབ་གཉེར་བྱེད་ཚུལ་ལ། སྤྱི་ལོ་ 2014 ཟླ་བ་ 12ནང་ལྷོ་ཕྱོགས་དགའ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གླིང་དུ།

དབུ་མ་ནི་ཧ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་རེད། དབུ་མ་ལ་འཇུག་ཅེས་པའི་འཇུག་བྱའི་དབུ་མ་དེ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་རེད། རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལ་ཤུགས་ཆེ་ཙམ་ཞིག་བལྟ་དགོས། དབུ་མ་འཇུག་པ་དང་གྲྭ་ཚང་རང་རང་གི་ཡིག་ཆ་གཅིག་པུར་བལྟས་ནས་བསྡད་ན་མི་འགྲིག །རྩ་བ་ཤེས་རབ་གོ་བ་ལ། དེའི་རྒྱ་འགྲེལ་ཚིག་གསལ་ནི་མཐའ་ཆོད་པ་ཕུལ་ཏུ་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན། ཚིག་གསལ་ནང་གི་དགག་པ་དགག་ལན་གནང་བ་སོགས་ལེགས་པར་ཤེས་པ་ལ། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་གྱི་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེར་བལྟ་དགོས། དེ་ལེགས་པར་ཤེས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་བུདྡྷ་པ་ལི་ཏར་བལྟ་དགོས། གཞུང་དེ་དག་གི་ཚིག་ཉུང་དུ་བཏང་སྟེ་དགོངས་པ་ཡོངས་སུ་འདུ་བར་བྱས་པ་རྩ་ཤེའི་ཊཱི་ཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་རེད། དེར་མང་ཙམ་བལྟ་དགོས། གྲྭ་སའི་ནང་ལ། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་པའི་འཇུག་བྱའི་དབུ་མ་དེ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཡིན་པར་ཤོད་ཀྱིན་ཡོད་པ་རེད་དེ། དབུ་མ་འཇུག་པ་གཙོ་བོ་བྱས་ཏེ། རྩ

བ་ཤེས་རབ་ལ་ངོ་སྤྲོད་མེད་པའི་བཟོ་འདྲ་ཞིག་རེད། དེ་ནོར་འདུག །ཡིན་གཅིག་མིན་གཅིག་རྒྱ་བ་ཤེས་རབ་ལ་བལྟ་དགོས།

ཞེས་བཀའ་སྩལ་ལ། སྐབས་གཞན་དུ། རྫོང་ལེགས་བཤད་རྨད་དུ་བྱུང་བ་རྣམས་དང་། དེ་དག་ལ་ཇི་ལྟར་སློབ་གཉེར་བྱེད་དགོས་པའི་གོ་རིམ་སོགས་ཀྱང་ཞིབ་ཏུ་གསུངས། གཞན་ཡང་། བོད་ཀྱི་དགེ་འདུན་པ་ཚོས་གསན་བསམ་སློབ་གཉེར་དང་ཆབས་ཅིག་ཡེ་ཤུའི་ཆོས་པ་རྣམས་དང་མཚུངས་པར་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཞབས་འདེགས་བསྒྲུབས་ཏེ་ཀུན་གྱི་མིག་དཔེར་འོས་པ་ཞིག་ཡོང་ཐུབ་པར་བྱེད་དགོས་པ་དང་། མང་ཚོགས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་དང་འཕྲོད་བསྟེན་ལ་ཡང་འགན་ཆེ་ཙམ་བཞེས་དགོས་པའི་བཀའ་སློབ་ཡང་ཡང་ཕེབས་པས་ད་ནི་ཕྱོགས་དུ་མ་ནས་ཀུན་གྱིས་སྨོན་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་མིག་མདུན་དུ་ཡོད་པ་འདི་ག་ལགས།

གོང་དུ་ཟུར་ཙམ་བརྗོད་པ་ལྟར། མགོན་པོ་མཆོག་ནས་དགོན་པ་རྣམས་སློབ་གྲྭའི་རྣམ་པར་སྒྱུར་དགོས་ཞེས་པ་ནི། ཐོག་མ་ནས་དེ་རིང་གི་ཉིན་མོའི་བར་དུ་གནང་བའི་ལམ་སྟོན་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན། སློབ་གྲྭའི་རྣམ་པ་ཞེས་པར་གོ་ནོར་ཐེབས་མི་རུང་སྟེ། དེ་ནི་སློབ་གཉེར་གྱི་ཐད་ཁོ་ན་ནས་གསུངས་པ་ལས་སྐྱ་བོའི་འཚོ་བ་ལྟར་བྱ་དགོས་པའི་དོན་མིན། གསལ་པོར་བཤད་ན། ཚོ་ག་ཕྱག་ལེན་ཙམ་ལ་གཙོ་འདོན་བྱས་ཏེ་སློབ་གཉེར་མི་བྱེད་པ་དང་ལུགས་སྲོལ་གྱི་རྣམ་པར་གྱུར་པ་སོགས་དོན་གལ་ཆུང་བའི་རིགས་རྣམས་དོར་ཏེ་སློབ་གཉེར་ཉིད་གཙིགས་སུ་འཛིན་པ་དང་། དགོན་པར་ཞུགས་པ་ཀུན་གྱིས་བྱེད་སྒོ་ཐམས་ཅད་སློབ་གཉེར་དུ་བསྒྲིལ་བ་ལས་མི་ཚེ་སྐྱེལ་བའི་ཐབས་ཙམ་དུ་མི་འཛིན་པ། ཤེས་ཡོན་གྱི་ལམ་ནས་དེང་རབས་སྤྱི་

ཚོགས་ནང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་ཆེ་བ་འདོན་ཐུབ་པ་དང་། ཕྱོགས་རེ་བ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་སྒོ་དང་གནད་ཐམས་ཅད་ཤེས་ཤིང་། འཛམ་གླིང་སྟེང་མིག་དཔེ་བཟང་པོ་སྟོན་ནུས་པའི་ཆོས་པ་རྣལ་མ་ཞེ་གཅིག་གསོ་སྐྱོང་བྱེད་པའི་དོན་དུ་རེད། དོན་གྱི་དབང་དེ་དག་ལ་གཟིགས་ཏེ་མགོན་པོ་མཆོག་ནས། ཐོག་མ་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་དགོན་པའི་འགྲོ་ལུགས་ཐམས་ཅད་དཔལ་ན་ལེ་ནྡྲ་དང་ཡོངས་སུ་མཚུངས་པའི་སློབ་གྲྭའི་རྣམ་པ་ངེས་ཅན་ལྡན་པའི་ལམ་སྲོལ་ཅན་དུ་བསྒྱུར་དགོས་ཞེས་བཀའ་སྩལ་ལ། དཔལ་ན་ལེ་ནྡྲ་ལ་ནང་པའི་སློབ་གཉེར་ཁང་ཆེན་པོ་ཞེས་དང་། དེ་ནས་ཐོན་པའི་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་སོགས་མཁས་གྲུབ་རྣམས་ལ་ནང་པའི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཞེས་ཡང་ཡང་གསུངས། དེ་ལྟ་ནའང་། རྐྱེན་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་དབང་གིས་དགོངས་གཞི་དངོས་ལག་བསྟར་བྱེད་པ་སྒྲག་ས་ཆོས་སྒྲར་དང་ལྷར་ཏཱའི་ལོ་ངོ་དུ་མ་ལས་བྱུང་མེད། གལ་ཏེ་མགོན་པོ་མཆོག་གི་དགོངས་བཞེད་ལྟར་ཆེས་མཐོ་ནང་བསྟན་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་ཕྱོགས་སུ་གསར་གཏོད་དང་མདུན་སྐྱོད་གནང་ཐུབ་ཡོད་ན། ད་ལྟར་འཕྲད་པའི་དཀའ་ངལ་པལ་མོ་ཆེ་ཡོང་དགོས་དོན་མེད། ཤེས་ཡོན་གྱི་ལྟེ་གནས་ཆེན་པོ་འདི་འཚོ་གནས་བརྟན་བརླིང་ཡོང་དགོས་ན། མེད་དུ་མི་རུང་བའི་ཆ་རྐྱེན་ནི། མི་ལོ་བཅུ་ཕྲག་གཉིས་ལ་ཉེ་བའམ་དེ་ལས་མང་བར་དཀའ་སྤྱུག་སྣ་ཚོགས་བསྟེན་པའི་ཤེས་ཡོན་དེ་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་དང་མཐུན་པར་བེད་སྤྱོད་ཐུབ་པ་ཞིག་དང་། ལག་འཁྱེར་གྱི་གོ་བབ་དང་མཐུན་པར་འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་ལ་རང་རྒྱ་ཆ་མཉམ་དུ་འཕེར་བའི་མཁས་པ་སྤྱར་ལས་མང་ཙམ་སྐྱེད་སྲིང་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཡིན། དེ་ཡོང་བར། དེང་རབས་ཡིག་ཐོག་གི་ཤེས་ཡོན་ལམ་

ལུགས་ལ་སྒྲོང་གོམས་ཟབ་མོ་དགོས་པ་སློས་མེད་ཡིན།

མདོར་ན། དགོན་སྡེ་ཅི་མང་བསྐྱར་གསོ་གནང་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱ་ཆེར་དར་ཞིང་འཕེལ་བར་མཛད་པ་དེ་ནི་བཙན་བྱོལ་དུ་མི་ལོ་ལྔ་བཅུ་ལྷག་བཞུགས་པའི་རིང་གི་གྲུབ་འབྲས་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ཡིན་ལ། བོད་ཀྱི་རྗེ་འབངས་གཞུང་གསུམ་ལ་དགོས་པ་དང་འཛམ་གླིང་སྤྱི་ལ་ཇོམ་དུ་ཡོད་པ། མི་རིགས་ཀྱི་གསོན་ཤུགས་ཇོ་མ་སྨིན་མཁན་སོགས་ཀྱང་འདི་ཉིད་ཡིན། དེ་ལྟར་དགོན་སྡེ་རྣམས་རིམ་གྱིས་འཕེལ་ཏེ་ད་ལྟའི་ཆར་ཆོས་རིག་ལྡན་ཁང་གི་གཟིགས་སྐྱོང་བཀོད་ཁྲབ་འོག་ཡོད་པ་གཅིག་སྡུར་ཡང་རྒྱ་བལ་འབྲུག་གསུམ་དུ་རྙིང་མ་ལ་དགོན་པ་༨༣དང་། བཀའ་བརྒྱུད་ལ་༧༩ས་སྐྱ་ལ་༣༠དགེ་ལུགས་ལ་༦༨རྗོ་ནང་ལ་༣བོན་ལ་༧རིས་མེད་ལ་༡༢བཅས་དགོན་པ་ཆེ་ཕྲ་བསྡོམས་༢༧༧དང་། ཆོས་བྱེད་གྲྭ་བཙུན་སྤྱགས་གསུམ་བསྡོམས་ཁྲི་བཞི་ཡས་མས་ཙམ་ཡོད། གྲངས་འབོར་འདི་དག་ནི་ཆོས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་བརྟོན་པའི་གནས་ཚུལ་སྤྱི་ཕྱི་གཞིར་བྱས་ཏེ་བཀོད།

བཤད་སྒྲུབ་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་བསྟན་པའི་མཛད་ཁུར་བསྐྱེད་བཞེས།

བཙན་བྱོལ་དུ་ཕེབས་མ་ཐག་ནས་མཛད་པ་ཧི་སྙེད་ཅིག་ཚ་ཚ་འུར་འུར་གྱིས་བསྐྱངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབབ་སའམ་གཞི་གཙོ་བོ་ཞིག་ནི། འགྲོ་བ་མ་ལུས་པའི་འཕྲལ་ཡུན་གྱི་ཕན་བདེ་ཐམས་ཅད་གང་ལས་འབྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་གསོན་གནས་དར་རྒྱས་ཡོང་བར་མཛད་པ་དེ་ཡིན། དེ་ཡང་མགོན་པོ་མཆོག་གིས་ཉིན་མོར་མཛད་བྲེལ་གྱི་བར་གསེང་དག་ནས་ཡོངས་འཛིན་རྣམ་

གཉིས་ཀྱིས་གསོས་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་དག་གི་དྲུང་ནས་དབང་ལུང་མན་ངག་སོགས་གསན་ཞིང་གཞན་ལ་སྩལ། བཞེས་པ་གནང་བའི་སྐབས་ཚུན་ཆད་དུ་དགེ་གཟིགས་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་གནང་། གཞན་རྣམས་གཉིད་དུ་ཡུར་བའི་སྐབས་སུ་མནལ་ལས་བཞེངས་ཏེ་ཐུགས་དམ་ཉམས་བཞེས་མཛད། དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཆོས་བྱེད་རྣམས་ལའང་རང་རང་གི་ནུས་པ་དང་མཐུན་པར་བཤད་སྒྲུབ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འཛིན་ཅིང་སྤེལ་བར་བྱེད་དགོས་པའི་ལམ་སྟོན་ཡང་ཡང་མཛད། དེ་ལ་མགོན་པོ་མཆོག་ནས།

མཁས་མཆོག་དབྱིག་གཉེན་གྱིས། སྟོན་པའི་དམ་ཆོས་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །དེ་འཛིན་བྱེད་པ་སྨྲ་བྱེད་པ། །སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན། །ཞེས་པའི་ཁོ་ནའི་སྒྲ་ནི་གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་ལ། དེའི་དོན་ནི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་གཉིས་བཤད་པ་དང་སྒྲུབ་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཛིན་པ་མ་གཏོགས་དེ་མིན་པའི་ཐབས་གཞན་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན། དེར་བརྟེན། ལྷ་ཁང་དང་སྐུ་ཆེན་པོ་བཞེངས་པ་སོགས་ཡག་པོ་རེད་དེ། སྐུ་ལ་གསུང་འབྲོན་པ་མི་འདུག་ཅེས་ཤོད་ཀྱིན་ཡོད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཉམས་སུ་ལེན་ཞེས་པ་སྐྱབས་སུ་མཆི་ཞེས་པ་གཅིག་པུས་འགྲིག་པ་ཡིན་ན། སྐུ་ཆེན་པོ་ཞིག་བཞེངས། དེ་ནས་དེའི་མདུན་ལ་ལུས་ཀྱི་བ་སྤུ་ལྡང་བ་དང་མིག་ནས་མཆི་མ་འཁྱུགས་པར་བྱས་ཏེ་སྐྱབས་སུ་མཆི་ཞེས་ལབ་སྐྱེ་བསྡད་ན་འགྲིག་གི་རེད་དེ་དེས་མི་འགྲིག །[38]

ཅེས་སོགས་ཆོས་བྱེད་པ་ཞེས་པ་སེམས་ལ་བཙོས་སྒྱུར་གཏོང་བ་དང་། དེ་

38 ཆོས་ཚོགས་ཐེངས་བཅུ་གཅིག་པའི་སྐབས་བླ་ཆེན་དང་སྐུ་ཚབ་རྣམས་ལ་གསུངས།

ཡང་རང་གི་འདོད་པས་དང་དུ་བླངས་ཏེ་ཐོག་མར་སེམས་ལ་བསྒྱུར་བཅོས་བཏང་བའི་ཕན་ཡོན་དང་། བསྒྱུར་བཅོས་མ་ཐེབས་པའི་ཉེས་དམིགས། གཉེན་པོ་བསྟེན་ཏེ་བསྒྱུར་བཅོས་གཏོང་བའི་ཐབས་སོགས་ཤེས་པར་བྱས་ནས་ཡིན་ལུགས་དཔྱོད་པའི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་ནུས་པ་ཆ་ཚང་བར་བེད་སྤྱོད་ཀྱིས་སེམས་མ་དུལ་བར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཆ་རྣམས་རིམ་གྱིས་བཅོས་སྒྱུར་བྱེད་པ་ལ་ཟེར། དེས་ན། བསླབ་པ་གསུམ་སྟོན་པའི་གཞུང་སྡེ་སྣོད་གསུམ་ལ་སློབ་གཉེར་བྱས་ཏེ་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པ་ཡིན་པས། ཐོག་མར་སློབ་གཉེར་བྱེད་དགོས་པ་དང་དེ་ནས་གང་བསླབས་པའི་དོན་རྣམས་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་ཞེས་གསུངས། ཡང་།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་ཤོག་ཅེས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། དེ་རྒྱུ་གང་ལས་འབྱུང་བ་སོགས་མ་ཤེས་ན། ཚིག་ཙམ་དུ་གྱུར་ཏེ་སེམས་ཀྱི་གཏིང་ནས་དོན་གཉེར་དང་སྤྲོ་བ་མི་ཡོང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ལ་རྒྱུ་རྐྱེན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་སོགས་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་གི་གཞི་མ་ལྟ་བུ་ནི་ཁམས་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་ཡིན་ལ། དེ་ཡོད་པའི་སྟེང་ལ་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ས་བཅུ་ལམ་ལྔ་བགྲོད་པ་སྟེ་མདོར་ན། ཤེས་རབ་སྙིང་པོར། ག་ཏེ་ག་ཏེ་པཱ་ར་ག་ཏེ་པཱ་ར་སཾ་ག་ཏེ་བོ་དྷི་སྭཱ་ཧཱ། [39] ཞེས་གསུངས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སའི་བར་དུ་བགྲོད་ཚུལ་དེ་དག་སློབ་སྦྱོང་བྱས་ཏེ་ཤེས་པར་བྱེད་དགོས། དེ་ལྟ་བུའི་ས་ལམ་བགྲོད་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་དེ་ཤེས་ན། ད་གཟོད་ཉིན་རེ་ནས་ཉིན་རེར་སངས་

39 ག་ཏེ་ནི་སོང་ཞིག་སྟེ་ཚོགས་ལམ་དུའོ། །ག་ཏེ་ནི་སོང་ཞིག་སྟེ་སྦྱོར་ལམ་དུའོ། །པཱ་ར་ག་ཏེ་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་སོང་ཞིག་སྟེ་མཐོང་ལམ་དུའོ། །པཱ་ར་སཾ་ག་ཏེ་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཡང་དག་པར་སོང་ཞིག་སྟེ་སྒོམ་ལམ་དུའོ། །བོ་དྷི་སྭཱ་ཧཱ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་གཞི་ཚུགས་ཏེ་མི་སློབ་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་པ་སྟེ། མཁས་པ་དག་ལ་འདི་ལྟ་བུ་མི་མཁོ་ཡང་མི་དམངས་ལ་དམིགས་སོ། །

རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་བྱེད་ཅེས་པའི་འགྲོ་སྟངས་འདི་ཡིན་སྙམ་པའི་ལམ་ཁ་ལྟ་བུ་དེ་ཆ་ཚང་བར་བློ་ལ་འཆར། དེའི་སྟེང་དུ་སྔགས་ཀྱི་སྟོན་པ་བཏབ་སྟེ་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒྱུར་དུ་ཐོབ་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་གཙུག་མ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་ཉམས་སུ་བླངས་ན། རགས་པའི་སེམས་ཀྱིས་བསྐལ་པ་ནས་བསྐལ་པའི་རིང་དུ་ལམ་ལ་གོམས་ཤིང་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་པའི་ཚོད་དེ་ལོ་ཁ་ཤས་ཀྱི་ནང་ལ་འགྲུབ་ཐུབ། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་འདི་རྫོངས་དད་ཀྱི་ཆོས་མིན་ཡང་། དེ་དག་མ་ཤེས་པའི་ཐོག་ནས་ཉམས་ལེན་བྱས་ན་རྫོངས་དད་ཆགས་པ་རེད། རྫོངས་དད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱིས་ཉམས་ལེན་པ་རང་ལ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་མི་སྟེར་ལ། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་མཐོང་ཡང་གོང་མཐོར་སྤེལ་མི་ཐུབ། སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ནི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསམ་བློ་བཏང་སྟེ་འགྲོ་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་པས། ང་ཚོ་ཚན་རིག་པ་དང་མཉམ་དུ་གོ་བསྡུར་བྱས་ཏེ་ལྷན་དུ་འགྲོ་ཐུབ་ཀྱིན་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་སྤུས་ཀ་དག་པའི་ཆོས་དེ་མཆོད་གཤོམ་སྟེང་བསྒྲིགས་ནས་འཛོག་རྒྱུ་ཞིག་མིན་པར་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་དགོས། [40]

ཞེས་སོགས་རྒྱུ་མཚན་དང་བཅས་ཏེ་ལམ་སྟོན་ཟབ་མོ་མཛད། བཤད་སྒྲུབ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་པ་འཛིན་པའི་ཚུལ་མི་དམངས་དང་གྲྭ་བཙུན་དཀྱུས་མ་རྣམས་ལ་ལམ་སྟོན་མཛད་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར། ཆོས་བརྒྱུད་ཁག་གི་དབུ་ཁྲིད་བླ་ཆེན་དང་དེ་དག་གི་སྐུ་ཚབ་རྣམས་ལ་ཡང་།

སྤྱི་མོ་སྐབས་ཛེ་ཕ་བོང་ཁ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱག་བཞེས་ལ་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་གླིང་ལ་ལྷ་ཡི་

40 སྤྱི་ལོ་2013ཟླ་བ་11ཚེས་3ཉིན་འཛད་དགུན་ཆོས་སུ་ཕེབས་པའི་བཙུན་མར་སྩལ་བའི་བཀའ་སློབ་ལས་དྲངས།

རྣལ་འབྱོར་གསུང་བའི་སྐབས་ལ། འཆི་བ་ཆོས་སྐུའི་ལམ་འཁྱེར་ལྟ་བུ་གནད་ཆེ་སར་དབུ་མཛད་ཀྱིས་འདོན་པ་མ་བསྐུལ་བར་དུས་ཡུན་གང་འཚམས་རིང་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ་བཞུགས་པའི་ཕྲུག་སྲོལ་ཡོད། གདན་སའི་གྲྭ་ཚང་གཞུང་གི་ཐོག་ནས་སྔར་དེ་འདྲའི་ཕྲུག་སྲོལ་ཡོད་ཀྱང་རུང་མེད་ཀྱང་རུང་། དེ་ལྟ་བུའི་སྲོལ་བཏོད་ཐུབ་ན་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན། ''སྔར་བོད་ལ་ཡིན་ནའང་། རྒྱུད་སྨད་ཀྱི་དབྱར་གནས་འཚོགས་ས་ཆུ་མིག་ལུང་ལ། རྫོགས་རིམ་གྱི་ཁྲིད་ཡིག་བརྒྱུད་ཙམ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། དེར་དབྱར་ཕྱི་མའི་སྐབས་ཟླ་བ་གཅིག་དང་ཕྱེད་ཀ་ཙམ་གྱི་རིང་མཚམས་ཁང་དུ་བཞུགས་ཏེ་ཐུགས་བགྲང་བ་ཙམ་མ་ཡིན་པར། གསང་འདུས་རིམ་ལྔ་དང་ནཱ་རོ་ཆོས་དྲུག །ཕྲུག་རྡོར་འཁོར་ཆེན་གྱི་རྫོགས་རིམ་སོགས་ཉམས་ལེན་པ་རང་གི་འདོད་མོས་ལྟར་ཉམས་བཞེས་སྐྱོང་བའི་སྲོལ་ཡོད། དེ་ནི་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་དོན་རེད། གལ་ཏེ་ཉམས་ལེན་པ་གང་ཞིག་མཚམས་ཁང་དེ་གར་གཤེགས་པ་ཡིན་ན། རྟོགས་པ་བསྐྱེད་ནས་ཕུང་པོ་འཇའ་ལུས་ལ་གཤེགས་ཡོད་ཀྱང་རུང་མེད་ཀྱང་རུང་། མཚམས་ཁང་འདག་སྦྱར་བྱས་ནས་འཛོག་པ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་ཕྲུག་སྲོལ་ཡོད་པ་ཡིན་དུས། དགེ་ལུགས་ཀྱི་མཁན་པོ་ཚོ་འདིར་མེད་ཀྱང་གཙོ་བོ་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཆོས་རྗེ་རྣམ་པ་གཉིས་འདིར་ཕེབས་ཡོད་པས། རྗེས་མར་གྲྭ་ཚང་སོ་སོའི་ནང་མཚམས་ཁང་ལྟ་བུ་གསར་རྒྱག་བྱས་ཏེ། མཚམས་བྱེད་སྟངས་ཀྱང་སྔགས་བསགས་ནས་སྡོད་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པ་དང་། དུས་ཀྱང་ཟླ་དྲུག་ནས་ལོ་གསུམ་སོགས་དུས་ངེས་མེད་དུ་བཞུགས་ཚོག་པ་སོགས་དགེ་ལྡན་གྱི་ཕྱོགས་ནས་ཤུགས་རྒྱག་ཐུབ་ན་བཟང་། ས་སྐྱ་ལ་གཞོགས་གཅིག་དེར་བཤད་གྲྭ་དང་གཞོགས་གཞན་དེར་སྒྲུབ་ཁང་འདྲ་པོ་ཆེ་ཐག་ཆོད་ཅིག་ཡོད་པ་རེད། ''རྗེས་མར། གྲྭ་ཚང་སོ་སོས་ས་ཆ་དབེན་ས་ཞིག་ཏུ་སྒྲུབ་

ཁང་བརྒྱབས་ཏེ་ཞི་གནས་སྒོམ་མཁན་ལྟ་བུ་དེ་འདྲ་ངེས་པར་དུ་དགོས་ཀྱིན་འདུག །[41]

ཅེས་སོགས་གདན་སའི་དགེ་འདུན་པ་བྱེ་བྲག་པའི་གནས་ཚུལ་ཅི་ཡིན་ལ་མ་ལྟོས་པར་སྤྱི་པའམ་སྤྲིག་འཛུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་འཆད་ཉན་ཁོ་ན་གཙོ་གས་འཛིན་མི་གནང་བར་སྒྲུབ་པ་ཉམས་བཞེས་ལ་ཡང་ཐུགས་སྣང་ངེས་པར་དུ་གནང་དགོས་པའི་ཐད་ལ་ཡང་རྟེང་སྐུལ་དང་ལམ་སྟོན་མཛད། ཡང་གདན་སའི་ནང་དུ་མདོ་རྒྱུད་པ་མ་ཡིན་པར་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ལ་ཡང་འཆད་ཉན་གནང་དགོས་པའི་ཚུལ་ལ།

དེ་བཞིན་དུ། སྒོ་མང་མཁན་པོ་ལ་སྒོ་མང་གྲྭ་ཚང་རང་ལ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་འཆད་ཉན་བྱེད་པའི་བསམ་ཚུལ་ཞིག་འདུག །དེ་ཧ་ཅང་ཡག་པོ་འདུག་ཅེས་ལབ་པ་ཡིན། སྤྱིར་བཏང་གདན་ས་ཚོའི་ནང་ལ་མདོ་རྒྱུད་རྒྱུད་འཆད་ཉན་བྱས་ཏེ། སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ལ་འཆད་ཉན་བྱེད་དགོས་བྱུང་ན། ངེས་པར་དུ་རྒྱུད་གྲྭ་ལ་འཛུལ་ནས་ལྟ་བ་མ་གཏོགས། གྲྭ་ས་རང་ལ་སྒྲིར་པ་སོ་སོས་འཆད་ཉན་བྱེད་པ་ཡོད་སྲིད་ཀྱང་དེ་མིན་དམིགས་བསལ་གྱི་ཕྱག་སྲོལ་མེད། དེར་བརྟེན། དེ་དུས་སྒོ་མང་མཁན་པོ་ལ། དེ་ཧ་ཅང་ཡག་པོ་རེད། རྒྱུད་པ་གྲྭ་ཚང་ཚོས་འཁྲིལ་པ་བཞི་སྦྲགས་སམ་གསང་འདུས་སྒྲོན་གསལ་གཙོ་བོར་གཟིགས་ཀྱིན་ཡོད་པས། ཁྱེད་རང་ཚོས་སྔགས་རིམ་ཆེན་མོ་གཙོ་བོ་བྱས་ནས་གཟིགས་པ་ཡིན་ན། དེ་འདུས་ཆེན་པོ་ཡོད་པས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ལ། དེའི་སྟེང་དུ་གཞན་གང་ཞིག་སྟོན་དགོས་ཀྱང་བསྟན་ཆོག་ཅེས་བཤད་པ་ཡིན།

ཞེས་གསུངས།

41 འདི་དང་གཤམ་གསལ་ཆོས་ཚོགས་ཐེངས་བཅུ་གཅིག་པའི་སྟེང་བླ་ཆེན་དང་སྐུ་ཚབ་རྣམས་ལ་གསུངས།

དེ་ལ་དཔལ་ལྡན་བཀྲ་ཤིས་སྒོ་མང་གྲྭ་ཚང་གི་མཁན་རབས་དོན་དགུ་པ་ཡོངས་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་ཡོན་ཏན་དམ་ཆོས་མཆོག་ལ་དེའི་ཚུལ་བཀའ་འདྲི་ཞུས་པར།

དཔལ་ལྡན་སྒོ་མང་གྲྭ་ཚང་དུ་སྔགས་ཀྱི་འཛིན་གྲྭ་དེ་སྤྱི་ལོ་ 2011 ལོར་གསར་འཛུགས་བྱས། དེ་ལ་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མའི་འཛིན་གྲྭ་དང་བསྐྱེད་རིམ་འཛིན་གྲྭ། རྫོགས་རིམ་འཛིན་གྲྭ་བཅས་གསུམ་སྟེ་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མའི་འཛིན་གྲྭས་དཔལ་ལྡན་ཆོས་རྗེའི་སྔགས་ཀྱི་ས་ལམ་དང་སྔགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ། བསྐྱེད་རིམ་འཛིན་གྲྭས་མཁས་གྲུབ་རྗེའི་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་དང་། སྔགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐོར་སོགས། རྫོགས་རིམ་འཛིན་འཛིན་གྲྭས་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་དང་སྔགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས་རྫོགས་རིམ་ཀྱི་སྐོར་ལ་འཆད་ཉན་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་ལ། ད་ལྟའི་བར་དུ་འཛིན་རིམ་གསུམ་ཙམ་མཐར་ཕྱིན།

ཞེས་གསུངས།

དེ་ལྟར་ཡང་ཡང་ལམ་སྟོན་དང་སྐུལ་འདེད་གནང་བ་ལས། ས་དགེ་བཀའ་རྙིང་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་སློབ་སྡེ་མང་པོས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་ལ་ཐོས་བསམ་སློབ་གཉེར་དང་། གདན་སའི་གྲྭ་ཚང་འགར་སློབ་ཁང་གསར་རྒྱག་བྱེད་པ་སོགས་མདོར་ན། སྔར་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སུ་བྱུང་བའི་མཛད་རྗེས་ཟླ་ན་མེད་པ་འཛོག་གནང་མཛད།

གཞན་ཡང་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་ཆོས་བྱེད་ཡོངས་ལ་གཞུང་ཆེན་མོ་ཐོས་ཤིང་ཐོས་དོན་དབེན་པ་བསྟེན་ཏེ་ཉམས་སུ་བསྟར་དགོས་པར་ཡང་ཡང་བསྐུལ་བ་དང་།

སྐུ་སྒེར་ཡིག་ཚང་དང་ཆོས་དོན་ལྷན་ཁང་ནས་མཐུན་རྐྱེན་སྦྱར་ཏེ་དབེན་པའི་རི་ཤུལ་དུ་ལོ་མང་སྒྲུབ་ལ་གཞོལ་བ་དང་། རང་ངོས་ནས་སྒོམ་སྒྲུབ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནང་སྟེ་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོར་གྱུར་པའང་མང་དུ་བྱུང་། དེ་ལ་མགོན་པོ་མཆོག་ནས།

ཧ་རམ་ས་ལའི་བླ་གྲལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་དམིགས་བཀར་གཏུམ་མོ་སྒོམ་མཁན་མིན་ཡང་། སྒོམ་གྱི་ཞོར་ལ་གཏུམ་མོ་བསྒོམས་ནས་ཉམས་མྱོང་གང་འཚམས་ཐོན་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་བརྟག་དཔྱད་བྱས་པ་དང་། འབྲུག་པ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཁོངས་ཀུ་ལུ་མ་ན་ལིར་ཨ་ཐོ་རིན་པོ་ཆེའི་གདན་སའི་ནང་ཡོད་པའི་ཉམས་ལེན་པ་ཁ་ཤས་ལ་ཡང་བརྟག་དཔྱད་བྱས། ཧུམ་ཐེག་ཀཾ་ཚང་ཁོངས་འབོ་དཀར་རིན་པོ་ཆེར་ཡང་ཕལ་ཆེར་བརྟག་དཔྱད་བྱས་ཡོད། གང་ལྟར། ཉམས་ལེན་པ་ཁ་ཤས་ལ་དངོས་སུ་བརྟག་དཔྱད་བྱས་པའི་གྲུབ་འབྲས་གཞན་དང་མི་འདྲ་བ་ཞིག་བྱུང་ཡོད། སྒོམ་བརྒྱབས་པའི་འབྲས་བུར་སྤྱིར་བཏང་གི་མིའི་གཟུགས་པོའི་ནང་མེད་པའི་དྲོད་ཚད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་དང་། གླད་པའི་འགྱུར་བའང་མི་འདྲ་བར་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་ཐོན་པ་དེ་དག་རྗེས་སུ་ཚན་རིག་དུས་དེབ་ཐོག་བཀོད་ཡོད། བྱ་ཐབས་དེ་དག་ནི་བཟང་ཕྱོགས་ཀྱི་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན། “ཉམས་ལེན་པ་ཆོས་ཚན་རིག་པའི་བརྟག་དཔྱད་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་ཉམས་ལེན་བྱས་པ་མིན་ཡང་། མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་དོན་དུ་གཉེར་ཏེ་ཉམས་ལེན་བྱས་པའི་མྱོང་བ་རྣམས་བསྟན་པ་སྤྱིའི་དོན་དུ་དམིགས་ནས་ཚན་རིག་པ་དང་འབྲེལ་བ་བྱེད་དགོས། དེའི་ཐད་ཆོས་རིག་ལྷན་ཁང་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་དགོས་པ་དང་། བློ་གཟུ་བོར་གནས་པའི་ཚན་རིག་པ་ཚད་ལྡན་དག་གྱུས་ཞབས་དང་ལྡན་པའི་ཐོག་ནས་བརྟག་དཔྱད་བྱེད་པར་ཡོང་སྐབས། ཉམས་ལེན་པ་རང་ཉིད་ས་གནས་གང་དུ་ཡོད་ཀྱང་ཐུག་འཕྲད་བྱེད་ཐུབ་པའི་གོ་སྐབས་དང་ཆ་རྐྱེན་བསྒྲུབ་དགོས། དེ་ལུགས་

ཚང་མས་ཕྱར་གྲུ་མཉམ་འདེགས་ཀྱིས་ཐུགས་སྣང་གནང་དགོས། ནང་པའི་ལྟ་བའི་རྣམ་གཞག་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་བརྙིང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་འདི་ཉམས་ལེན་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་དངོས་སུ་མཐོང་རྒྱུ་ཡོང་དུས་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་འགྲོ་ལ། མིག་མཐོང་ལག་ཟིན་གྱི་གྲུབ་འབྲས་ལ་ངོ་མཚར་མི་སྐྱེ་བའི་གནས་མེད། [42]

ཅེས་བཀའ་སྩལ།

མགོན་པོ་མཆོག་ནས་ཧི་ལྡར་ཐུགས་ཁུར་བསྐྱེད་པ་ལྟར་འབྱུང་འགྱུར་ཆོས་བརྒྱུད་ཁག་གི་བླ་སྤྲུལ་ཚོས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཁུར་བསྐྱེད་གནང་དགོས་པའི་ལམ་སྟོན་ཡང་གནང་། དེ་ལ་སྤྱི་ལོ་ 1997 ཟླ་བ་ 1 ཚེས་ 23 ཉིན།

ཁ་སྟོན་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་ཁུལ་དུ་སྐྱོད་སྐབས། ཡོངས་འཛིན་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡང་སྲིད་དང་། དེ་བཞིན་ཀ་ལུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་དེ་མོ་རིན་པོ་ཆེའི་ཡང་སྲིད་ལྟ་བུའི་བླ་མ་ཆུང་ཆུང་ཚོར་དེང་སང་ངོས་ནས་ག་རེ་མངགས་ཀྱིན་ཡོད་ཅེ་ན། བླ་མ་ཆུང་ཆུང་ལོ་བཅུ་ནས་བཅོ་ལྔའི་བར་ཡིན་པ་ཚོས་ད་ནས་བསླབ་པ་སློབ་གཉེར་ཡག་པོ་བྱེད་པ་དང་ཆབས་ཅིག་སྒྲུབ་པ་ཉམས་ལེན་ཡག་པོ་བྱས་ན་ལོ་ཉི་ཤུ་སུམ་ཅུ་སོང་བའི་མཚམས་དངོས་གནས་ཆོས་པ་དགེ་སློང་རྣམ་དག་ཅིག་ཆགས་དུས། "བླ་མ་ལོ་ན་ཆུང་ཆུང་འདི་ཚོའི་གྲས་ལ་འགན་ཆེན་པོ་བསྣེབས་ཡོད་ཅེས་ངོས་ཀྱིས་ཆོས་ཕྱོགས་ནས་གཞེན་སྐུལ་ཞུ་གིན་ཡོད། གླིང་རིན་པོ་ཆེའི་ཡང་སྲིད་ཆུང་ཆུང་དེ་ལ་ངོས་ཀྱིས། ད་ནས་ལོ་སུམ་ཅུ་བཞི་བཅུ་སོང་བའི་མཚམས་ལ་མཐའ་མར་ངོས་འཆི་རྒྱུ་རེད། དེའི་སྐབས་ངོས་ཀྱིས་ཁ་ཆེམས་འཛུགས་ཁྱེད་རང་བྱེད་དགོས་པས། དེ་རྗེས་ཀྱིས་བསླབ་པ་སློབ་གཉེར་ཡག་པོ་བྱས་ཏེ་སྒྲུབ་པ་

42 2003ཟླ་བ་1ནང་རིས་མེད་ཆོས་ཚོགས་ཐེངས་བརྒྱད་པའི་སྐབས་གསུངས།

ཉམས་ལེན་བྱས། བསྟན་པ་བཤད་སྒྲུབ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ནས་འཛིན་ཐུབ་མཁན་གྱི་གྲྭ་པ་ཡག་པོ་ཞིག་བྱུང་ན། ངོས་རང་བློ་བདེ་པོ་བྱས་ཏེ་ཁ་ཆེམས་འཇོག་ས་ཡོང་གི་རེད་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན། ཡང་སྲིད་སྤྲུལ་སྐུ་ཆུང་ཆུང་ཡིན་ཡང་མང་པོ་བཞུགས་སོང་། ངོས་རང་ཡང་སེམས་པ་སྐྱོ་པོ་བྱུང་།

ཞེས་བཀའ་སྩལ།

དེའི་རྗེས་སུ་དཔལ་རྒྱལ་བ་ཀརྨ་པ་མཆོག་དང་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྲུལ་སྐུ་གཉིས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་དོན་དུ་ཐུགས་ཁུར་བསྐྱེད་དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་ལམ་སྟོན་མཛད་པ་ཡང་ཀུན་གྱིས་བརྟན་རིས་མཐལ་དུ་ཡོད་པ་དེ་ག་ལགས་པས། འདིར་རེ་རེ་བཞིན་བརྗོད་པའི་ངལ་བ་བསྐྱེན་མི་འདོད།

ཆེད་སྤྱོད་རིགས་གཅིག་རྐང་འཛིན།

རིགས་གཅིག་རྐང་འཛིན་ནི། སྡེ་ཁག་གང་ཞིག་གི་རྨང་གཞིའི་ཤེས་ཚད་སྟེང་ཤེས་ཚན་བྱེ་བྲག་པར་ཆེད་སྤྱོད་བྱས་ཏེ་དེ་ཉིད་དཔྱིས་ཕྱིན་པའམ་རང་རྒྱ་འཕེར་བར་བྱེད་པ་དེ་རེད། སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་སྤྱི་ལོ་1983 ཟླ་བ་ 10 ཚེས་ 9 ཉིན་རྒྱལ་ས་ལྷི་ལིར་གཞོན་ནུའི་ཚོགས་འདུའི་སྐབས་སྩལ་བའི་བཀའ་སློབ་ལས།

ད་ཆ་ང་ཚོ་རིམ་པ་གསར་པ་ཞིག་ལ་སླེབ་ཀྱིན་ཡོད། ཁ་སང་Switzerlandལ་གཞོན་ནུར་ཐུག་པའི་སྐབས་ལ་ཡང་ངོས་ཀྱིས་དེ་ལབ་རྒྱུ་བྱུང་། དེ་རིང་འདིར་ཡང་ལབ་ན་

བསམས་བྱུང་། ང་ཚོ་རྒྱ་གར་ལ་འབྱོར་འཕྲལ་གྱི་དུས་ཚོད་དེའི་སྐབས་ལ་གཞིས་ཆགས་བྱེད་རྒྱུ་དང་། སློབ་གྲྭ་ཁག་འཛུགས་རྒྱུའི་ལས་ཀ་བྱས་པ་རེད། དེའི་སྐབས་ལ་དབྱིན་ཇི་ཁྲུ་རེ་ཁྲོ་རེ་ཕྲན་བུ་ཤེས་མཁན་ཞིག་བྱུང་ན་དེ་ས་མི་གོ་གང་ལ་གང་འཚམས་ཚོད་ཀྱིན་ཡོད། དེ་འདྲ་བྱས་ནས་ཕྱིན་པ་རེད། ད་ཆ་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་ཕྱིན་པའི་སྐབས་འདིར་གནས་ཚུལ་དེ་ཡོལ་ཚར་བ་རེད། སྤྱིར་བཏང་སློབ་གྲྭ་འགྲིམས་ཏེ་འཛིན་གྲྭ་བཅུ་པའམ། བཅུ་གཉིས་ཐོན་པའི་ཤེས་ཚད་ཀྱིས་མི་འགྲིག་པར་ད་ཆ་རིགས་གཅིག་རྐང་འཛིན་གྱི་མཁས་པ་ཐོན་དགོས་ཀྱིན་འདུག །དེང་སང་ང་ཚོ་བོད་པའི་གནས་སྟངས་ཕྲན་བུ་ཚད་མཐོ་རུ་ཕྱིན་ཡོད། དཔེར་ན། དཔལ་འབྱོར་གྱི་གནས་སྟངས་ལ་མཚོན་ན། ས་ཞིང་དང་ལག་ཤེས་ཅག་ཅིག་མིན་པར་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་འཆར་གཞི་གསར་པ་འདིང་རྒྱུ་དང་། ཐབས་ལམ་གསར་པའི་ཐོག་ནས་དཔལ་འབྱོར་ཡར་རྒྱས་གཏོང་རྒྱུའི་བསམ་བློ་གཏོང་དགོས་ཀྱིན་ཡོད། དེ་བཞིན་བོད་པའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འཐབ་རྩོད་ལ་ཆ་བཞག་ན་ཡང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འགྲོ་སྟངས་ཤེས་མཁན་དང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྲིམས་ཀྱི་འགྲོ་སྟངས། འགྲོ་བ་མིའི་ཀུན་སྤྱོད་ཐོབ་ཐང་གི་སྐོར། ལས་ཁུངས་འཛིན་སྐྱོང་གི་ལས་དོན། བཟོ་ལས་འཛུགས་སྐྲུན་སོགས་ལས་རིགས་སྣ་ཚོགས་པ་སོ་སོར་དམིགས་བསལ་གྱིས་སློབ་སྦྱོང་བྱས་ཏེ་རིགས་གཅིག་རྐང་འཛིན་པའི་ལས་བྱེད་མཁས་པ་ཐོན་དགོས་ཀྱིན་འདུག །དེང་སང་ང་ཚོར་དེ་འདྲའི་ནུས་པ་མ་འདང་བའི་དཀའ་ངལ་འཕྲད་ཀྱིན་འདུག །རིགས་གཅིག་རྐང་འཛིན་པ་ཐོན་རྒྱུར་དོ་སྣང་བྱེད་དགོས་ཀྱིན་འདུག །དཔེར་ན། ཡོ་རོབ་ནང་ལ་བསླེབས་ཚར་བའི་ཕྲུ་གུ་ཚོའི་ནང་ནས་གཞི་རྩའི་སློབ་སྦྱོང་གི་ཆ་རྐྱེན་ཡག་པོ་ཡོད་པ་དང་། བློ་རིག་བཀྲ་ཞིང་སེམས་ཤུགས་ཡོད་པ་དེ་འདྲ་འདེམ་སྒྲུག་གིས་མཐོ་རིམ་རིགས་གཅིག་མཁས་པའི་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་རྒྱུའི་མཐུན་རྐྱེན་སྦྱོར་རྒྱུ་གནད་འགག་ཆེན་པོ་འདུག །

ཅེས་བཀའ་སྩལ།

དེ་ལྟར་བོད་ཕྲུག་རྣམས་ཀྱིས་རིགས་གཅིག་རྐྱང་འཛིན་བྱེད་དགོས་པའི་བཀའ་སློབ་སྩལ་བར་མ་ཟད། དེའི་ སྔོན་ནས་དགོན་སྡེ་ཁག་ལ་དེ་བཞིན་དུ་སྩལ། དེ་ཡང་མདོ་སྔགས་གཉིས་ཐད་ནས་རིགས་གཅིག་རྐྱང་འཛིན་བྱ་བར་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔའི་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་རྨང་གཞིའི་སྟེང་རེ་རེར་དམིགས་བསལ་གྱིས་མཁས་པར་བྱ་བ་དང་། ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་རེ་རེར་བརྟེན་པའི་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་དང་དབང་ལུང་མན་ངག །དཀྱིལ་འཁོར་བྲི་སྒྲུབ། བསྙེན་མཚམས་དང་ཚོ་ག་ཕྱག་ལེན་སོགས་ཡི་དམ་གཅིག་གི་ཆོས་སྐོར་གྱི་ཆ་ལག་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་རིགས་གཅིག་རྐྱང་འཛིན་བྱ་དགོས་པའི་ལམ་སྟོན་མཛད། དེ་ཡང་རིས་མེད་ཆོས་བརྒྱུད་ཁག་གི་དབུ་ཁྲིད་ཚོའི་ཚོས་ཚོགས་ཐེངས་བཅུ་གཅིག་པའི་སྟེང་མགོན་པོ་མཆོག་ནས། “སྔོན་མར་ཕར་ཕྱིན་རིགས་གཅིག་རྐྱང་འཛིན་དང་དབུ་མ་རིགས་གཅིག་རྐྱང་འཛིན་ལྟ་བུ་རིགས་གཅིག་རྐྱང་འཛིན་བྱེད་ཐུབ་པ་བྱུང་ན་ཡག་པོ་རེད་ཅེས་ངོས་རང་གི་བསམ་ཚུལ་ཞུས་པ་ཡིན། རིགས་གཅིག་རྐྱང་འཛིན་བྱས་ན་དུས་ཚོད་ཀྱིས་ལྟ་ཁོམ་ཡོད། དཔེར་ན། ཕར་ཕྱིན་རིགས་གཅིག་རྐྱང་འཛིན་བྱས་པ་ཡིན་ན། བསྟན་འགྱུར་ནང་ལ་ཡོད་པའི་རྒྱ་འགྲེལ་ཉེར་གཅིག་སོགས་ཆ་ཚང་ལྟ་ཐུབ་པ་ཞིག་དང་། དེའི་ཁུངས་ཀྱི་མདོ་དེ་དག་བཅས་ཆ་ཚང་ལ་རྒྱུས་ཡོད་པ་ཞིག་ཡོང་། དེ་བྱུང་ན་ལེགས། གཞན་ཕྱོགས་ཙམ་ཕྱོགས་ཙམ་ཞིག་ཚང་མས་མཁྱེན། གཞུང་གཅིག་གི་ཐོག་ལ་དམིགས་བསལ་གྱིས་རིགས་གཅིག་རྐྱང་འཛིན་བྱས་པ་མིན་པས། [འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་]གཞུང་ཆ་ཚང་ཞིག་མ་མཁྱེན་པའི་བཟོ་འདྲ་པོ་ཞིག་ཡོང་གིན་འདུག །སྔོན་མ་ལོ་མང་པོའི་གོང་ལ་

རྒན་པཎྜ་རྒྱལ་མཚན་བཞུགས་པའི་སྐབས་ནས་བསམ་འཆར་དེ་བཤད་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་། དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ལུས་པ་རེད། ད་ངོས་ཀྱང་ལོ་འདི་ཙམ་དུ་བསླེབས་པ་རེད། སྔོན་རྒན་པཎྜ་རྒྱལ་མཚན་བཞུགས་པའི་སྐབས་ནས་བཀའ་མོལ་ཞིག་བྱུང་བ་རེད་དེ། ལག་ལེན་འགེལ་མཁན་ད་ཕན་མེད་པའི་བཟོ་འདྲ་ཞིག་རེད། ད་དེ་ལྟར་མ་བཞག་པར་འགྱུལ་སྐྱོད་ཙུང་ཙམ་རྒྱག་དགོས་ཀྱིན་འདུག །ཞེས་སོང་ངམ། ”ཞེས་བཀའ་སྩལ། ཡང་མགོན་པོ་མཆོག་ནས།

ནས་རྒྱུན་ཞུ་བཞིན་པ་ལྟར། དབང་ལུང་ཁྲིད་རྒྱུན་སོགས་ཙུང་ཟད་རེ་ཐོབ་ཟིན་པ་རྣམས་བསྟན་རྒྱུན་ལ་བསམམས་ནས་འབུལ་གྱིན་ཡོད་པས། ཁྲིད་རང་ཚོ་དབང་དང་ཁྲིད་ཉན་མཁན་ཚོའི་ནང་ནས་ཀྱང་སྤྱི་སྒོམ་ཙམ་དུ་མ་བཞག་པར་རིགས་གཅིག་ཁང་འཛིན་བྱེད་ཐུབ་ན་ཡག་པོ་རེད་བསམ་གྱིན་འདུག །དཔེར་ན། འཇིགས་བྱེད་དང་གསང་བ་འདུས་པ། བདེ་མཆོག་གི་ཆོས་སྐོར་སོགས་དེ་དང་དེ་འདྲ་བའི་དབང་ལུང་མན་ངག་རྣམས། རང་ཉིད་ཀྱི་མོས་པ་དང་ལས་འབྲེལ་ཡོད་མེད་སོགས་ལ་བརྟག་དཔྱད་ཡག་པོ་བྱས་ཏེ། ད་ངས་ལྷག་པའི་ལྷ་མཆོག་འདི་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོས་སྐོར་ཡོངས་རྫོགས་དམིགས་སུ་བཀར་ནས་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་གསུམ་བྱེད་སྟུམ་པའི་སྒོ་ནས་སློབ་ལམ་ཡག་པོ་བརྒྱབས། དེ་ནས། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་བསྙེན་པ་བཏང་། དཔེ་ཆར་བལྟས། ཕྱག་ལེན་སློབ་པ་སོགས་ཚང་མར་རིགས་གཅིག་ཁང་འཛིན་བྱས་ན་ལེགས། དཔེར་ན། གསང་བ་འདུས་པའི་སྐོར་ལ་ཡིན་ན། གསང་འདུས་ཀྱི་མགོའི་དཀྱིལ་འཁོར་བྲི་སྒྲུབ་བྱེད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་སྐོར་སོགས་ཆ་ཚང་བར་མི་གཅིག་གིས་རང་མགོ་ཐོན་པ་ཞིག་དང་རང་རྐྱ་འཕེར་བ་ཞིག་བྱ་རྒྱུ་དང་། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་བསྙེན་པ་གཏོང་བ། དེ་ཡང་ལས་ཙུང་གི་བསྙེན་པ་ཙམ་མ་ཡིན་

པར་བསྙེན་ཆེན་གཏོང་བ་དང༌། དེ་འབྲེལ་གྱིས་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་ཐུན་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་མ་བྱུང་ཡང་ཐུན་གཉིས་ཙམ། དེ་ལྟར་མ་བྱུང་ཡང་མ་མཐར་ཐུན་གཅིག་གི་རྣལ་འབྱོར་ཆག་མེད་དུ་བྱས་ཏེ། ཕྱིན་ཆད་གསང་བ་འདུས་པའི་སྐོར་ལ་བཀའ་འདྲི་ཞུས་ན་མི་འདི་ལ་དབང་ལུང་མན་ངག་གང་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་ཆ་ཚང་བར་ཡོད་ཅེས་ལམ་སེང་ངོ་སྤྲོད་བྱེད་ས་ཡོད་པར་བྱེད་དགོས། གཞན་སྐྱི་སྦོམ་སྦོམ་ལ། གསང་བདེ་འཇིགས་གསུམ་སོགས་ཀྱི་དབང་ཐོབ་ཡོད་མཁན་མང་པོ་ཡོད་པ་ལ། ངོ་ཐོག་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་འཁྲུལ་འཁོར་དང་སྦྱིན་སྲེག །གཏོར་མའི་ལས་ཚོགས་སོགས་ཆ་ཚང་བ་ཞིག་རྒྱུད་གཅོད་བྱེད་སྐབས་མཛུབ་མོ་འཛུགས་ས་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་འདུག །ང་ཚོས་དེ་ལྟར་བྱེད་མི་ཏུང་སྙམ། མི་སྙིང་པ་སོ་སོའི་གནས་ཚུལ་ཁ་ཁ་རེད། བསྟན་པ་སྤྱིའི་ངོས་ནས་བཤད་ན། མི་གཅིག་གིས་ཡོངས་རྫོགས་ཤེས་ཐུབ་པ་ཁག་པོ་ཡིན་པས། བླ་མ་སྤྲུལ་སྐུ་མཁན་པོ་དགེ་བཤེས་ཚོས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཁམས་དང་མོས་པ་སོགས་ཀྱི་སྟེང་ནས་འདི་ང་རང་དང་ལས་འབྲེལ་ཡོད་པ་དང་སྐབས་བབས་ཡིན་སྙམ་པའི་ཐོག་ནས་རིགས་གཅིག་རྐང་འཛིན་བྱེད་ཐུབ་ན་ཡག་པོ་རེད། གཞུང་པོ་ཏི་ལྷུ་ལ་ཡང་རིགས་གཅིག་རྐང་འཛིན་ཐོན་ཐུབ་ན་ཡག་པོ་མིན་ནམ་ཞེས་སྨོན་མ་ནས་བསམ་འཆར་ཞུ་རྒྱུ་བྱུང་ལ། དབང་ལུང་མན་ངག་དེ་ཚོའི་གྲས་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་བྱུང་ན་ཡག་པོ་མིན་ནམ་བསམས་བྱུང་།[43]

ཞེས་བཀའ་སྩལ།

དེ་ལྟར་སློབ་གྲྭ་དང་དགོན་སྡེ་བཅས་པར་རིགས་གཅིག་རྐང་འཛིན་ཐོག་བསམ་གཞིག་དང་འབད་བརྩོན་བྱེད་དགོས་པར་ཡང་ཡང་སྐུལ་མ་ལམ་སྟོན་མཛད་ནས་ལོ་

43 ཟ་སར་གསང་འདུས་དབང་ཆེན་དང་ཁྲིད་གནང་སྐབས་ཤིག་གསུངས། གསུང་འཁོར་ནས་བཤུས།

དུས་རིམ་སོང་གི་མཐའ་སྐྱེ་ཉེ་ལམ་ད་གཟོད་ལག་བསྟར་བྱེད་མགོ་བཙུགས། དོན་དངོས་བཤད་ན། མགོན་པོ་མཆོག་ནས་དུས་ལས་མ་ཡོལ་བར་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ནས་གང་ཅིའི་ཐད་བཀའ་སློབ་ལམ་སྟོན་དང་རྗེང་སྐུལ་ཡང་ཡང་མཛད་ཀྱང་། མགོ་ཁྲིད་མི་དམངས་དང་བཅས་པས་བློར་མ་ཚུད་པའམ་གནས་ཚུལ་རང་བཞིན་པ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་བ། ཡང་ན། སྔར་ལམ་མིན་པ་སོགས་ཇི་ལྟར་ཡང་བཞེད་པ་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་མང་དུ་ཡོད། གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་ལམ་སྟོན་ལྟར་ཇི་གསུང་བཀའ་སྒྲུབ་ཞུས་ཡོད་ཚེ། ད་ཆ་བོད་མི་རིགས་འདི་མགོན་པོ་མཆོག་གི་ཐུགས་རེ་ལྟར་ནང་ཤེས་རིག་དང་སྒོ་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་ལམ་སོགས་ཀྱི་ཐད་ནས་གོ་ལ་ཐྱུམ་པོ་འདིའི་སྙིང་སྟུས་ཀྱང་འཁྲུན་དཀའ་བ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད་པ་ནི་གདོན་མི་ཟ་བ་ཞིག་ཡིན། དེ་ལྟར་མ་བྱུང་བས། མགོན་པོ་མཆོག་གི་ཞལ་ནས་སྐབས་ཤིག །“བོད་པ་ཚོར་བཤད་ན་གོ་བརྡ་འཕྲོད་ཀྱིན་མི་འདུག །མགོ་སེར་ཚོར་བཤད་ན་ཡག་པ་རེད། ”[44] ཅེས་བཀའ་གནང་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཤིག་བྱུང་ཡོད་ལ། དེ་དང་ཕྱོགས་མཚུངས་པ་ཞིག་སྤྱི་ལོ་ 1973 ཟླ་བ་ 10 ཚེས་ 24 ཉིན་ཇ་ས་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་ཤེས་རིག་ཚོགས་ཆེན་གཉིས་པའི་ཐོག་བཀའ་སློལ། དེ་ལ།

གལ་ཏེ་བོད་རིགས་ནང་ནས་ཕྲུ་གུ་གཞོན་པ་ཞིག་གི་བསམ་བློའི་ནང་། རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེར་ཆོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བསམ་བློ་གང་འདྲ་ཡོད། སྲིད་ཀྱི་ཐོག་ནས་བསམ་བློ་གང་འདྲ་ཡོད། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཐོག་ལ་བསམ་བློ་གང་འདྲ་ཡོད། མ་འོངས་པའི་བོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཐོག་བསམ་བློ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་མེད་ཤེས་འདོད་ཡོད་པ་དང་། ད་ལྟའི་

44 2013-7-15ཉིན་ཨེ་ཤི་ཡ་རང་དབང་རླུང་འཕྲིན་གྱི་དབུས་སྐད་གསར་འགྱུར་ལས་ཐོས།

གནས་སྐབས་ལ་རྩད་གཅོད་བྱེད་དགོས་བྱུང་ན། རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེར་ཐུག་སྤྲོད་བའི་ཕྱི་མི་ཞིག་གིས་དྲི་བ་དྲིས་ལན་བྱས་པའི་རྫོམ་བྲིས་དབྱིན་ཇིའི་ཡི་གེ་ཞིག་ལ་བལྟས་ན་མ་གཏོགས་ཕལ་ཆེར་ཤེས་ཀྱི་མ་རེད། བོད་ཡིག་ནང་ལ་སྤྱིར་བཏང་གཞིས་སྐར་ཁག་ཏུ་སྐད་ཆ་བཤད་པ་སོགས་ཐུན་བུ་མ་གཏོགས་གཞན་ཤེས་ཐབས་མེད་པ་རེད། གོ་ལྡོག་ནས་ཤེས་དགོས་མཁན་ཆོས་མ་ཤེས། གནས་ཚུལ་དང་འབྲེལ་བ་དེ་ཙམ་མེད་པ་ཆོས་ཤེས་པ་ནི་འོས་པོ་དང་འཇུག་པོ་ཞིག་མི་འདུག །ངོས་ཀྱིས་བར་ལམ་དེ་འདྲ་ཞིག་དྲན་ཡོང་གིན་འདུག །

ཅེས་མགོན་པོ་མཆོག་གི་དགོངས་པ་ཟབ་མོ་རྣམས་ཤེས་དགོས་ཤིང་འོས་པའི་བོད་མིས་མ་ཤེས་པར། བོད་ཀྱི་རྩ་དོན་གནས་ཚུལ་དང་དེ་ཙམ་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱི་རྒྱལ་བ་ཆོས་ཤེས་པ་ལ་ཐུགས་དེ་ཙམ་མི་སྤྲོ་བའི་རྣམ་པ་བཀའ་སྩལ། གནས་སྟངས་དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་སོགས་ཞིབ་ཏུ་སྐབས་དེའི་བཀའ་སློབ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བཞུགས་སྒར་ཐེག་ཆེན་ཆོས་གླིང་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་མོ་གསར་བཞེངས།

ཇ་ས་བཞུགས་སྒར་ཐེག་ཆེན་ཆོས་གླིང་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་གསར་བཞེངས་དང་། དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་དོན་ཙུང་ཟད་བརྗོད་པ་ནི་འདིར་གཡོལ་དུ་མེད་པའི་དོན་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན། དེ་ཡང་《རྒྱ་གར་ཧི་མ་ཅལ་མངའ་སྡེ་རྡ་རམ་ས་ལ་ཐེག་ཆེན་ཆོས་གླིང་གཙུག་ལག་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པའི་ལོ་རྒྱུས་དཀར་ཆག་དང་གསུམ་འདྲེན་པའི་ཤིང་རྟ》ཞེས་པ་ལས། "འགྲོ་བ་མིས་མཚོན་པའི་སེམས་ཅན་

ཡིན་ནོ་ཅོག་བདེ་བ་འདོད་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པ་ཀ་སྙག་ཡིན་ལ། བདེ་
སྡུག་གཉིས་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བས་བདེ་བ་འདོད་པས་དེའི་རྒྱུ་སྒྲུབ་
དགོས་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པས་དེའི་རྒྱུ་སྤོང་དགོས་ཤིང་། བདེ་སྡུག་གི་
མཐར་ཐུག་པའི་གཙོ་བོའི་རྒྱུ་རྐྱེན་སེམས་དུལ་མ་དུལ་འདི་ལ་ཐུག་པས། བདེ་བ་
འདོད་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པས་སེམས་འདུལ་བའི་ཐབས་ལ་འབད་དགོས།
སེམས་འདུལ་བའི་ཐབས་ཤེས་སྔོན་གྱི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་མང་པོས་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་
བསྟན་ཡོད་པའི་ནང་ཚན་ཐུབ་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དམ་པའི་ཆོས་འདི་རྒྱ་ཆེ་བ་
དང་། གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དག་པའི་ལམ་
ནས་བསྟན་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཅིང་། ཆོས་འདི་བྱུང་ནས་ལོ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་ལྷག་
འདས་ཟིན། ད་ལྟའང་འཛམ་གླིང་འདིར་ནང་པ་དུང་ཕྱུར་ལྔ་ཙམ་ཡོད་པ་ཡིན།
སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་བས། གཞི་བདེན་པ་གཉིས་དང་བདེན་
པ་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་ཐབས་ཤེས་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ལམ་བརྒྱུད་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་
མངོན་དུ་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་རྣམས་སྒྲུབ་པ་ལ་ཤེས་དགོས་པས།
བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་བཞེངས་ན། མཐོང་ཐོས་དྲན་རེག་
གི་སེམས་ཅན་མང་པོར་དགེ་བའི་བག་ཆགས་གསར་དུ་འཇོག་པ་དང་། བག་
ཆགས་སད་པར་བྱེད་པ་དང་། དྲན་པ་གསོ་བའི་རྐྱེན་དུ་བྱེད་པ་སོགས་སྤྱིར་འཕྲལ་
ཡུན་གྱི་དགོས་པ་མང་པོ་ཡོད། བྱེ་བྲག་ཏུ་བོད་ཁ་བ་གངས་ཅན་པའི་ལྷ་སྐལ་རྒྱལ་
ཀུན་སྙིང་རྗེའི་རང་གཟུགས་མགོན་པོ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྣང་བརྙན་འཕགས་པ་
རང་བྱུང་ལྔ་ལྡན་དུ་གྲགས་པ་ལྷ་སའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་རྟེན་གཙོའི་གྲས་སུ་

བཞུགས་པ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༨༨ ལོར་སྟོར་བཤིགས་སོང་བའི་དབུ་ཞལ་འཇོར་གྲུར་རྒྱ་གར་དུ་ཕེབས་པ་ནང་གཟུངས་སྙིང་པོར་བཞུགས་པའི་འཕགས་པའི་སྐུ་བརྙན་ཞིག་བཞེངས་པར་སྨྲོ་ཞིང་། སྐུ་བརྙན་བཞུགས་ཡུལ་ཡང་གཙུག་ལག་ཁང་ཀུན་གྱིས་མཇལ་མཆོད་བྱ་ཡུལ་ཞིག་མེད་ཐབས་མེད་པ་དང་། ཁུལ་འདིར་ཆོས་ཀྱི་འཆད་ཉན་བྱ་ཡུལ་ཁང་ཁྱངས་ཐྲན་བུ་ཆེ་བ་ཞིག་དགོས་མཁོ་ཆེ་བ་བཅས་ལ་བརྟེན་ཕྱི་ལོ་༡༩༨༩བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ས་བྱ་ལོར་གཙུག་ལག་ཁང་འདི་བཞིན་གསར་དུ་བཞེངས་བསྐྲུན་བགྱིས་པའོ། །"ཞེས་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་བཞེངས་པའི་དགོས་དམིགས་དགོངས་གཞི་གསལ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་གསར་བཞེངས་མཛད་དེ། ཐུགས་རེ་ཧི་བཞིན་སྐྱེ་འགྲོ་མཐའ་ཡས་པར་ཟད་མི་ཤེས་པའི་ཕན་བདེ་སྤྲིན་དང་སྤྲིན་བཞིན་པ་ནི་མིག་མདུན་དུ་གསལ་བ་འདི་ག་ལགས། ནང་རྟེན་གསར་བཞེངས་ཀྱི་ཐད་དུ་དཀར་ཆག་དང་གསུམ་འདྲེན་པའི་ཤིང་རྟ་ལས།

རྟེན་འབྱུང་རང་དབང་དུ་འདོམས་པའི་བསྟན་པའི་བདག་པོ་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྐུ་བརྙན་བད་སྦྲགས་ཀྱི་སྐུ་ཚད་ལ་ཕེ་གྲི་དགུ་ལྷག་ཙམ་ཡོད་པ་སྐུ་རྒྱུ་ཟངས་ཚ་གསེར་ཅན་བཟོ་བཀོད་ཚད་མཐུན་བྱོན་གཙང་གསར་བཞེངས་གཙང་ཁང་དབུས་སུ་བཞུགས་སུ་གསོལ་ཡོད། ཕྱར་བོད་རྗེ་ཆོས་རྒྱལ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་སྐུ་དུས་བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་པའི་ཚེ་སློབ་དཔོན་པདྨ་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་ལྷ་སྲིན་མ་རུང་བ་དག་བཏུལ་ཏེ་བསྟན་པའི་ཆད་འཛུགས་པའི་གྲོགས་དན་མཛད་པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་འཕྲིན་ལས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་མངའ་བ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། རྒྱལ་མཆོག་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོས།

རིག་འཛིན་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱུག་པད་མ་འབྱུང་། །ལྷ་བརྒྱའི་གཙུག་རྒྱན་དཔལ་ལྡན་

མར་མེ་མཛད། །རྡོ་རྗེ་འཆང་དབང་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ། །སྣ་ཚོགས་སྤྲུལ་པའི་གར་མཛད་དེ་ལ་འདུད། །

ཅེས་གསུངས་པ་དང་། ཕྱོགས་མཚུངས་པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོས་ཀྱང་།

སྔོན་གྱི་དུས་སུ་གྱུར་པ་ན། །རིག་འཛིན་པད་མ་འབྱུང་གནས་ཏེ། །དེ་ནས་དཔལ་ལྡན་མར་མེ་མཛད། །དེང་སང་དུས་ཀྱི་ཐ་མ་ལ། །བློ་བཟང་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཡབ། །སྣ་ཚོགས་སྤྲུལ་པའི་ཟློས་གར་གྱིས། །མཁས་དང་གྲུབ་པའི་རྣམ་པར་རོལ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ་སྤྱི་ཕྱིར་སྤྲུལ་པའི་རོལ་གར་སྣ་ཚོགས་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་འགྲོའི་བདེ་དོན་རླབས་པོ་ཆེ་མཛད་པའི་བཀའ་དྲིན་མཚོག་ཏུ་ཆེ་བ་དང་། དེང་གི་སྐབས་སུ་ཡང་། བོད་ལྗོངས་ཟླ་གློས་དབང་དུ་སྒྱུར་བཞིན་པའི་མི་དང་མི་མིན་མ་རུང་བའི་བསམ་སྦྱོར་ངན་པ་བྱེ་མའི་འཆང་བུ་ལྟར་རང་ཞིག་ཏུ་གཏོང་བའི་ཐུགས་རྗེ་དང་འཕྲིན་ལས་སྐྱུལ་བའི་སླད་དུ། ཟངས་ཚ་གསེར་མའི་གྱུ་རུ་སྔང་སྲིད་ཟིལ་གནོན་གྱི་སྐུ་བརྙན་པད་སྡིགས་སྐུ་དཔངས་ལ་ཕི་ཀྲི་བཅུ་གཉིས་ལྷག་ཙམ་ཡོད་ཅིང་གཟི་བྱིན་འབར་བ་གསར་བཞེངས་ནང་གཟུངས་སྤྱི་ལྟར་ཐོག །གྱུ་རུའི་སྐུ་བརྙན་འབུམ་ཕྲག་ལྷག་ངེས་ཅན་གཅང་ཁང་ནུབ་མར་ཞལ་བོད་ཕྱོགས་ཤར་གཟིགས་ཀྱིས་བཞུགས་སུ་གསོལ་ཡོད།

ཅེས་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་དང་གུ་རུ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་བརྙན་གཉིས་ཀྱི་སྐོར་གསུངས། ཡང་དཀར་ཆག་དང་གསུམ་འདྲེན་པའི་ཤིང་རྟ་ལས།

སྔར་བོད་རྗེ་ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་བཞེངས་ཤིང་། ལྷ་ལྡན་ར་ས་འཕྲུལ་སྣང་གཙུག་ལག་ཁང་གི་གཙང་ཁང་བྱང་མར་བཞུགས་སུ་གསོལ་ནས་མི་ལོ་ཆིག་སྟོང་སུམ་བརྒྱ་ལྷག་གི་རིང་བོད་ལྗོངས་སྐྱེ་འགྲོའི་མཆོད་ཡུལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་དུ་ཉམས་ཆག་འཇོ་འགྱུར་མ་བྱུང་བར་བཞུགས་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་རང་བྱུང་ལྔ་ལྡན་[45] ཞེས་སྲིད་ན་རྟེན་དཀའ་སྐུ་རྟེན་བྱིན་རླབས་ཅན་ཡོངས་གྲགས་དེ་བཞིན། བར་སྐབས་བོད་ལྗོངས་བཙན་འཕྲོག་མ་བདག་བདག་བཟུང་བྱེད་པོ་རྒྱ་དམར་གུང་བྲན་གྱི་གཙོ་བོ་དག་ལ་ཤེས་རིག་གསར་བརྗེར་འབོད་པ་ལོག་པའི་བློ་གྲོས་ཤར་ཏེ་སྔར་གྱི་རིག་གཞུང་དང་། རྟེན་གསུམ་ཡོངས་རྫོགས་རྩ་མེད་དུ་གཏོང་བའི་ཀླ་ཀློའི་སྤྱོད་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་ཐ་ཆད་པ་ལྟར་ལྡངས་ཏེ། ༡༩༦༦ ལོར་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་རྣམས་སྟོར་བཤིགས་བྱས་པའི་སྐབས་སུ། གོང་སྨོས་འཕགས་པ་རང་བྱུང་ལྔ་ལྡན་ཡང་སྟོར་བཤིགས་སོང་བའི་སྐུ་ཆལ་བོད་མི་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་དེ། འཕགས་པ་རང་བྱུང་ལྔ་ལྡན་གྱི་ཞི་ཞལ་གཅིག་དང་། ཁྲོ་ཞལ་གཅིག་༡༩༦༧ལོར་འགོར་བལ་ཡུལ་བརྒྱུད་རྒྱ་གར་དུ་གདན་དྲངས་པ་དང་། ཡང་། ཁྲོ་ཞལ་གཅིག་དང་། འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་དབུ་ཞལ་བཅས་༡༩༦༧ ལོར་གོང་

45 ཡི་གེ་དག་ན་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་རང་བྱོན་ལྔ་ལྡན་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་ལ། རང་བྱུང་དང་པོ་ནི། ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་གྱི་བཀའ་བགོད་ལྟར་སྐུ་རྒྱུ་རྨད་དུ་བྱུང་བ་རྣམས་སྣ་གོན་བྱས་ཀྱང་བཟོ་བོས་དངོས་སུ་ལྷན་དུ་སྒྲུར་མ་དགོས་པར་རང་བྱུང་དུ་གྲུབ་པའི་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྐུ་སྟེ། དེ་ལ་ཞི་ཞལ་བཞི་དང་ཁྲོ་ཞལ་བདུན་བཅས་ཞལ་བཅུ་གཅིག་དང་རྩ་ཕྱག་བརྒྱད་ཡོད། རང་བྱུང་གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་གར་ཡུལ་གྱི་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ། །སིནྡྷ་ལ་ཡི་རྒྱ་མཚོའི་འགྲམ། །རང་བྱུང་ཁ་སརྤ་ཎིའི་རྒྱུ་བ། །གླང་ཆེན་ཉལ་བའི་བྱེ་མའི་འོག། །ཙནྡན་སྦྲུལ་གྱི་སྙིང་པོ་ལས། །གྲུབ་པའི་རང་བྱུང་སྤྱན་རས་གཟིགས། །ངོ་མཚར་ཅན་ཞིག་དེ་ན་བཞུགས། །དེ་ནི་རྒྱལ་པོའི་ཡི་དམ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་སིནྡྷ་ལ་ནས་སྤྱན་དྲངས་པའི་ཙནྡན་སྦྲུལ་གྱི་སྙིང་པོ་ལས་རང་བྱུང་དུ་གྲུབ་པའི་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྐུ་ཞལ་བཅུ་གཅིག་དང་རྩ་ཕྱག་བཅུ་ཅན་ཏེ་དེ་ཉིད་གོང་གསལ་རང་བྱུང་བཅུ་གཅིག་ཞལ་གྱི་ཐུགས་གཟུངས་སུ་བྱས་པ། རང་བྱུང་གཞན་རྣམས་ནི། བལ་བཟའ་ཁྲི་བཙུན་སྲོང་བཙན་གྱི་ཕྱག་པ་གཡས་པ་ནས་ཐིམ་པ་གསུམ་པ་དང་། རྒྱ་བཟའ་ཀོང་ཇོ་སྲོང་བཙན་གྱི་ཕྱག་པ་གཡོན་པ་ནས་ཐིམ་པ་བཞི་པ། དེ་ནས་ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་ཉིད་རང་བྱུང་བཅུ་གཅིག་ཞལ་གྱི་ཐུགས་ཀར་ཐིམ་པ་ལྔ་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན། རང་བྱུང་ལྔ་ལྡན་ཞེས་ཟེར་རོ། །

བཞིན་བལ་ཡུལ་བརྒྱུད་རྒྱ་གར་དུ་གདན་དྲངས་ཏེ་ཕེབས་འབྱོར་བྱུང་། དེ་ལྟར་སྤྲུལ་པའི་ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་བཞེངས་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་རང་བྱུང་ལྔ་ལྡན་སྐུ་དངོས་ད་ཆ་རང་རེས་མངོན་སུམ་དབང་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་མཇལ་རྒྱུའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྐལ་བས་ཐོངས་ཀྱང་། དབུ་ཞལ་ཁག་རྒྱ་གར་དུ་གདན་ཞུས་རྣམས་ནང་གཟུངས་སྙིང་པོར་བཞུགས་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྐུ་བརྙན་རང་བྱུང་ལྔ་ལྡན་གྱི་སྐུ་ཚབ་ཏུ་བྱས་ཆོག་པ་ཞིག་བཞེངས་བསྐྲུན་ཐུབ་ན། འཕགས་མཆོག་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་བོད་གངས་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་གདུལ་བྱར་བཟུང་བའི་ཐུགས་བསྐྱེད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལས། བོད་འབངས་སྐྱེ་འགྲོའི་འཕྲལ་ཡུན་གྱི་འདོད་དོན་འགྲུབ་པའི་དགོས་པ་དགེ་མཚན་དུ་འགྱུར་ངེས་སྙམ་པའི་ལྷག་བསམ་གྱིས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ། སྐུ་རྒྱུ་དངུལ་དཀར་ལས་གྲུབ་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དཔལ་མོ་ལུགས་ཀྱི་བཅུ་གཅིག་ཞལ་ཕྱག་སྟོང་སྤྱན་སྟོང་གི་སྐུ་བརྙན་པད་སྦྲགས་སྐུ་ཚད་ལ་ཕི་ཀྲི་བཅུ་གསུམ་ལྷག་ཡོད་པ་འདི་བཞིན་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༠ལོར་ལྕུགས་ཁྲི་ཡོར་གསར་དུ་བཞེངས་ཤིང་། གཟུངས་ཀྱི་རིམ་པ་བྲིངས་རྣམས་གཞུང་ནས་བཀོད་པ་ཇི་ལྟ་བའི་ཐོག་ལ། དབུའི་ནང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་རང་བྱུང་ལྔ་ལྡན་གྱི་དབུ་ཞལ་གསུམ་བཞུགས་སུ་གསོལ་ཡོད་པས། དད་ལྡན་རྣམས་ནས་ལྷ་ལྡན་སྤྲུལ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་རང་བྱུང་ལྔ་ལྡན་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་མོས་ནས་ཕྱག་དང་གསོལ་འདེབས་བགྱིར་འོས་པ་ཡིན། དེ་ལྟའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་དངུལ་སྐུ་འདི་བཞིན་རེ་ཞིག་གཙུག་ལག་ཁང་འདིར་བཞུགས་སུ་གསོལ་ནས་རྗེས་སུ་བོད་གངས་ཅན་ལྗོངས་སུ་གདན་འདྲེན་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན་པས་དེའི་རྟེན་འབྲེལ་སླད་དུ་ཞལ་བོད་ཕྱོགས་ཤར་གཟིགས་ཀྱིས་བཞུགས་སུ་གསོལ་ཡོད། དེ་ལྟར་སྐུ་རྟེན་སྟོན་མཆོག་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་དང་། འཕགས་མཆོག་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག །ཀུ་རུ་སྣང་སྲིད་ཟིལ་གནོན། གསུང་རྟེན་རྒྱལ་བའི་བཀའ་

འགྱུར་རིན་པོ་ཆེ་པོད་བརྒྱ་ཐམ་པ་དང་། བསྟན་འགྱུར་རིན་པོ་ཆེ་པོད་ཉིས་བརྒྱ་ཉེ་ཤུ་རྩ་ལྔ། ཐུགས་རྟེན་ཟངས་ཚ་གསེར་མའི་མཆོད་རྟེན་ཆེ་ཆུང་དང་། རྒྱ་གར་ལི་མ་ཁག་སོགས་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པ་འདི་དག་སྐྱེ་རྒྱུའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་མཆོག་ཏུ་སྲིད་མཐར་བརྟན་པར་བཞུགས་ཤིང་། མཐོང་ཐོས་དྲན་རེག་གི་འགྲོ་ཀུན་སྨིན་གྲོལ་གྱི་དཔལ་ལ་འགོད་སྐད། གསང་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྒྲུབ་མཆོད་དང་འབྲེལ་བར་རབ་ཏུ་གནས་པའི་ཚོགས་དགེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོའི་ཆར་འབེབས་ཀྱང་རྒྱས་པར་བགྱིས་ཏེ་དམ་ཡེ་དབྱེར་མེད་དུ་བསྒྲུབས་པ་ལགས།

ཞེས་གནས་མཆོག་བཞུགས་སྐར་ཐེག་ཆེན་ཆོས་གླིང་གཙུག་ལག་ཁང་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིབ་ཏུ་གསུངས། ཧ་སའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ནང་རྟེན་སྐོར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ནི་གོང་དུ་གསུངས་པ་ཙམ་ག་ལ་ཡིན། དེ་ལ་ངོ་མཚར་བ་དང་ཡིད་སྐྱོ་དགོས་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད། དེ་ཡང་མགོན་པོ་མཆོག་ནས་སྤྱི་ལོ་ 2007 ཟླ་བ་ 1 ཚེས་ 11 ཉིན་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་སེ་ར་ཆོས་སྐར་དུ། གདན་སའི་མཁན་པོ་ལས་ཟུར་བླ་སྤྲུལ་དགེ་འདུན་དང་གཞུང་སའི་བཀའ་བློན་ཁྲི་པ་སོགས་སེར་སྐྱ་དྲག་ཞན་མང་དུ་འདུས་པར།

ཡང་ལོ་རྒྱུས་གཞན་ཞིག་བཤད་ན། ཁྱེད་རང་ཚོས་མཐོང་གསལ་བཞུགས་སྐར་དུ་ཡོད་པའི་ཐེག་ཆེན་ཆོས་གླིང་གཙུག་ལག་ཁང་འཛུགས་སྐྲུན་ཞུས་ཏེ་གཙང་ཁང་དབུས་སུ་རྟེན་གཙོར་བསྟན་པའི་བདག་པོ་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་སྐུ་བརྙན་དང་། དེ་ནས་ཞལ་ཤར་བོད་ལ་ཕྱོགས་ཏེ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་རང་བྱུང་ལྔ་ལྡན་གྱི་སྐུ་བརྙན་དང་། སློབ་དཔོན་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱི་སྐུ་བརྙན་བཞེངས་ཡོད། སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ནི་བསྟན་པའི་བདག་

པོ་ཡིན་པས་དབུས་སུ་བཞུགས་སུ་གསོལ་བ་དང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་རང་བྱུང་ལྔ་ལྡན་གྱི་སྣང་བརྙན་བཞེངས་དོན་ནི། ལྷ་སར་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་ལས་འགུལ་མ་བྱུང་གོང་ཙམ་དུ་ངོས་ལ་རྨི་ལམ་གྱི་མཚན་མ་ཞིག་བྱུང་བ་དང་། གནས་ཆུང་ཆོས་སྐྱོང་གིས་ཧ་རམ་ས་ལ་ནས་ལྷ་ལྡན་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་དམིགས་ཏེ་རབ་གནས་བྱེད་དགོས་པའི་ལུང་བསྟན་ཡང་ཡོད། སྐབས་དེའི་རྨི་ལམ་ནང་། ངོས་རང་ལྷ་སའི་ཇོ་ཁང་དུ་བསྐྱོད་པ་དང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་རང་བྱུང་ལྔ་ལྡན་གྱི་སྐུ་མདུན་དུ་བསླེབས་སྐབས། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་རང་བྱུང་ལྔ་ལྡན་གྱིས་ཡར་ཤོག་ཅེས་སྤྱན་འདྲེན་གནང་གིན་འདུག་ལ། མི་གསོན་པོ་ལྟ་བུ་འདུག །

ཅེས་སོགས་དང་། སྤྱི་ལོ་ 2011 ཟླ་བ་ 2 ཚེས་ 5 ཉིན་རྒྱ་གར་ལྡོ་ཕྱོགས་དགའ་ལྡན་དགོན་པར།

རིག་གནས་གསར་བརྗེ་མ་བྱུང་གོང་གི་དགོང་མོ་ཞིག་ངའི་རྨི་ལམ་དུ། ངོས་རང་ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་བསླེབས་ནས་མཆོད་མཇལ་དུ་འགྲོ་བའི་སྐབས། གཙུག་ལག་ཁང་གི་འཕགས་པ་རང་བྱུང་ལྔ་ལྡན་གྱི་མདུན་དུ་བསླེབས་མ་ཐག་སྤྱན་རས་གཟིགས་རང་བྱུང་ལྔ་ལྡན་གྱི་སྐུ་བརྙན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ངོས་ལ་ཡར་ཤོག་ཅེས་པའི་བརྡ་ལ་སྤྱན་འདྲེན་སྐྱོན་གྱིན་འདུག་པས་ཧ་ཅང་དགའ་པོ་བྱུང་སྟེ། ཡར་ཕྱིན་ཏེ་རང་བྱུང་ལྔ་ལྡན་གྱི་མགུལ་ལ་འཁྱུད་ནས་བསྟུད་པས་ཧ་ཅང་སྐྱིད་པོ་དང་དགའ་སྤྲོ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཚོར་བ་དམིགས་བསལ་བ་ཞིག་བྱུང་། རང་བྱུང་ལྡན་གྱི་ཞལ་ནས།

བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས། །བརྟན་སྦྲོ་ལེ་ལོ་མ་མཆིས་ཤིང་། །སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་ལུས་སེམས་ཀྱིས། །བརྩོན་འགྲུས་ཕ་རོལ་ཕྱིན་རྫོགས་ཤོག །

ཅེས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དེ་ཉིད་གསུངས་པས་ངོས་ནས་ཀྱང་མཉམ་དུ་འདོན་པ་

ཞིག་ཐིམས། དེའི་རྗེས་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་བྱུང་སྐབས་ནང་བྱུང་ལྷ་ལྡན་གྱི་སྐུ་བརྙན་དེ་ཉིད་འཐོར་ཞིག་ཏུ་སོང་བ་རེད། སྐབས་དེར་སྤྱན་རས་གཟིགས་རང་བྱུང་ལྷ་ལྡན་གྱིས། སེམས་ཕུགས་མ་ཆག་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་འདུག །རིག་གནས་གསར་བརྗེ་མ་བྱུང་གོང་གནས་ཚང་གི་བཀའ་ལུང་ཞིག་ཏུ་གཙུག་ལག་ཁང་ཉམས་ཉེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཉེན་ཁ་འདུག་པས། རྡ་རམ་ས་ལ་ནས་རབ་གནས་བྱེད་དགོས་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རབ་གནས་ཐེངས་ཁ་ཤས་བྱས་ཤིང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྐུ་བརྙན་གསར་བཞེངས་ཞུས་པ་དང་ཆབས་ཅིག་དེའི་ཉེ་འཁྲིས་སུ་བོད་ཀྱི་བསྟན་སྲིད་ཀྱི་དོན་དུ་དམིགས་ནས་སློབ་དཔོན་གྱི་སྐུ་བརྙན་ཞིག་ཀྱང་བཞེངས་པ་ཡིན།

ཞེས་བཀའ་སྩལ།

ལོ་རྒྱུས་འདི་ལན་དུ་མར་གསུངས་ཀྱང་ཡིག་ཚོགས་ལ་འཛིགས་ཏེ་མ་བྲིས། འདིར་གུ་རུ་སྣང་སྲིད་ཟིལ་གནོན་བཞེངས་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་འབྲེལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཤིག་ཡོད་པ་ནི། གོང་དུ་བྲིས་པ་ལྟར་བོད་ས་མ་ཤོར་གོང་མཁྱེན་བརྩེ་ཆོས་ཀྱི་བློ་གྲོས་ཀྱིས་ལྷ་སའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སྐུ་དེ་ཉིད་བཞེངས་དགོས་པའི་ལུང་བསྟན་ཕུལ་ཀྱང་། ཆོས་ལུགས་འཛིན་འཁྱེར་སོགས་ཀྱི་རྐྱེན་པས་གཤམ་འོག་ཚོས་མགོན་པོ་མཆོག་དང་མཁྱེན་བརྩེ་ཆོས་ཀྱི་བློ་གྲོས་ཀྱི་བཀའ་དགོངས་ཇི་བཞིན་བསྒྲུབས་མེད་པ་དེ་ཡིན། དེ་ལ་མགོན་པོ་མཆོག་ནས།

དེ་སྤྱི་སྤྱི་ལོ་ 1959ལོའི་གོང་དུ་ལྷ་ལྡན་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་མཁྱེན་བརྩེ་ཆོས་ཀྱི་བློ་གྲོས་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་བསྟན་སྲིད་ཀྱི་དོན་དུ་གུ་རུ་སྣང་སྲིད་ཟིལ་གནོན་ཞིག་གསར་བཞེངས་ཐུབ་ན་ཡག་པོ་འདུག་ཅེས་པའི་བཀའ་མོལ་ཞིག་བྱུང་བ་རེད། སྐབས་དེར་གུ་རུ་སྣང་སྲིད་

ཟིལ་གནོན་ཞེས་པ་དེ་གླིང་གཞི་ཅན་ཞིག་ཡིན་པས་བསམ་ཡས་སུ་ཡོད་པའི་གུ་རུ་ང་འདྲ་མའམ་རྒྱ་གར་མ་ཞེས་པ་དེ་རྟོད་མེད་ཡིན་སྐབས་གུ་རུ་སྣང་སྲིད་ཟིལ་གནོན་བཞེངས་པ་ལས་གུ་རུ་ང་འདྲ་མ་བཞེངས་ན་ལེགས་པ་ཡོད་ཅེས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་མཐིལ་དུ་གུ་རུ་ང་འདྲ་མ་བཞེངས་པ་རེད། གུ་རུ་ང་འདྲ་མ་བཞེངས་ཟིན་རྗེས་མཁྱེན་བརྩེ་ཆོས་ཀྱི་བློ་གྲོས་ལ་གུ་རུ་ང་འདྲ་མའམ་གུ་རུ་རྒྱ་གར་མ་བཞེངས་ཟིན་པ་ཡིན་ཞེས་ཞུས་སྐབས། མཁྱེན་བརྩེ་ཆོས་ཀྱི་བློ་གྲོས་མཆོག་གིས། ད་ནི་རྒྱལ་དབང་མཆོག་དང་སྐུ་འཁོར་རྟགས་བསྟུས་ཤིག་རྒྱ་གར་དུ་ཐེབས་ཐུབ་ཤས་ཆེ་ཞེས་གསུངས་པའི་གནས་ཚུལ་དེ་བྱུང་བ་རེད། དེས་མི་ཚད་པར་ད་དུང་རྡོ་བོ་རིན་པོ་ཆེའི་བཞུགས་ཁྲིའི་ཕྱོགས་བཞིར་མཆོད་རྟེན་རེ་བཞེང་དགོས་ཞེས་གསུངས་ཡོད། འོན་ཀྱང་། སྐབས་དེར་ང་ཚོས་མགོ་མཐྲིགས་པོ་བྱས་ཏེ་ཁོང་ལ་གསང་ཡུམ་ཡོད་པས། བླ་མ་སྐྱེས་ལྡན་ཡོད་པ་དེས་གསུངས་པར་དེ་ཙམ་ཆ་འཛོག་བྱ་རྒྱུ་མེད་ཅེས་བརྗོད་དེ་མཆོད་རྟེན་རྣམས་ཀྱང་མ་བཞེངས་པར་བཞག་པ་རེད། དེ་ལྟར་གུ་རུ་སྣང་སྲིད་ཟིལ་གནོན་བཞེངས་བསྐྲུན་མ་ཐུབ་པར་བརྟེན་དངོས་གནས་རྟེན་འབྲེལ་ཞིག་ཉེས་པ་འདྲ་འདུག་སྙམ་ནས་ངོས་ཀྱི་སེམས་ན་འགྱོད་པ་ཞིག་ཡོད། [46]

ཅེས་བཀའ་སྩལ།

དེ་ལྟར་བཞུགས་སྐར་དུ་རྟེན་བཞེངས་གནང་བའི་སྐབས་སུའང་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་འཛིན་འབྲེར་དང་རིས་སུ་གཅོད་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་རང་གིས་དཀྲུགས་ཤིང་གཞན་རྣམས་ལོག་ལམ་དུ་ཁྲིད་པ་དང་། ༄གོང་ས་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་མཆོག

46 2011ཟླ་བ་2ཚེས་5ཉིན་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་དགའ་ལྡན་ཤར་རྩེ་གྲྭ་ཚང་དུ་གསུངས་པ་དོལ་རྒྱལ་སྐོར་ལམ་སྟོན་བཀའ་སློབ་དེབ་གསུམ་པ་ཞེས་པ་ལས་དྲངས།

ལ་ཡང་ཐུགས་ཕམ་མཛད་དཀའ་དང་དབུ་སྐོར་ངན་གཡོ་སྣ་ཚོགས་ཞུས་འདུག་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྐྱོ་བའི་གནས་སུ་ཆེ་སྟེ། དེ་ལ་མགོན་པོ་མཆོག་ནས། སྤྱི་ལོ་ 2007 ཟླ་བ་ 1 ཚེས་ 11 ཉིན་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་སེ་ར་ཆོས་སྐར་དུ།

གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སློབ་དཔོན་གྱི་སྐུང་བརྟན་བཞེངས་འཕྲུལ་ངོས་ལ་ལྡི་ལི་ནས་དགེ་ལུགས་པ་འགའ་ཞིག་ནས་ཕུལ་ཟེར་བའི་ཡི་གེ་ཞིག་འབྱོར་བྱུང་། དེའི་ནང་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུང་བརྟན་བཞེངས་དགོས་ཀྱང་གུ་རུ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུང་བརྟན་བཞེངས་པ་མི་འགྲིག་པའི་སྐོར་མང་པོ་འཁོད་འདུག །ཨ་ཁ་ཁ་སྨྲམ་པ་བྱུང་། ངོས་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་གུ་རུའི་སྐུང་བརྟན་བཞེངས་པ་ནི་དགེ་ལུགས་པའི་དོན་དག་ཤོད་ཀྱིན་མེད་ལ། རྙིང་མའི་དོན་དག་ཀྱང་ཤོད་ཀྱིན་མེད། བོད་ཁ་བ་གངས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་བསམས་ཏེ་སློབ་དཔོན་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱི་སྐུང་བརྟན་བཞེངས་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་། ཕྱོགས་ལྷུང་གི་བློས་གནོད་པ་ཆེན་པོ་དེ་འདྲ་ཞིག་སླེབ་ཡོང་གིན་འདུག །

ཅེས་དང་ཡང་ལགོང་ས་མཆོག་ནས། སྤྱི་ལོ་ 2011 ཟླ་བ་ 1 ཚེས་ 13 ཉིན་ལྷ་ནྡ་ཊ་སིར་ཆོས་ཞུ་བ་བདུན་སྟོང་བརྒྱལ་བའི་སར།

སྦུ་མོ་སྟག་ལུང་བྲག་གི་དབུ་མཛད་དེ་ཉིད་ལ་རེ་བ་ཆེན་པོ་བྱས་ཏེ་རྣམ་རྒྱལ་གྲྭ་ཚང་ལ་གནས་སྐབས་སྡོད་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན། ཁོ་རང་སྐད་ཡག་པོ་ཡོད་ཀྱང་རྗེས་སུ་གཤིས་ཀ་སློག་མཁན་དུ་གྱུར་ནས་ལྡི་ལིར་ཡོད་པའི་དགེ་ལུགས་ཚོགས་པ་ནས་ཡིན་ཞེས་འཁོད་ཅིང་། གཙུག་ལག་ཁང་དུ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་བཞེངས་དགོས་པ་ལས་སློབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་བཞེངས་ན་འགྲིག་གིན་མི་འདུག་ཅེས་གསལ་བའི་ཡི་གེ་ཞིག་ངོས་ལ་འབྱོར། དེའི་སྐབས་སུ་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་རྗེས་སུ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་གདུང་དཀའ་ལྡན་ལ་གཏོར་

བཞིག་ཕྱིན་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྐུ་འདྲ་རེད་ཅེས་སྐུ་འདྲ་འགའ་ཞིག་ཀྱང་འགྱོར། རྗེས་སུ་དོགས་པ་ཞིག་ཀྱང་བྱུང་། དེ་ཡང་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་འདྲ་ཡིན་ཞེས་སྔ་ཕྱི་གཉིས་འགྱོར་ཞིང་། སྐུ་འདྲ་གཅིག་མཚུངས་ལ་སྐུ་འདྲ་གཅིག་ལ་ཞག་ཆི་ཙུང་ཟད་ཡོད་ལ། སྐུ་འདྲ་ཅིག་ཤོས་ལ་ཞག་ཆི་གཏན་ནས་མེད་པར་དཀར་རྐྱང་ཞིག་འདུག་པས་ཐེ་ཚོམ་ཙུང་ཟད་བྱུང་། ཕྱིས་སུ་རྒན་འགྲོག་མི་ཞིང་གཤེགས་དེས་ལན་ཞིག་འགྱོར་བར་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་གདུང་གཏོར་བཤིག་མ་བྱུང་བར་ད་ལྟ་བཞུགས་ཡོད་ཅེས་པའི་གནས་ཚུལ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་ཁག་ཁ་ཤས་ནས་གོ་ཐོས་བྱུང་།

ཞེས་བཀའ་སྩལ།

《མཛོད་རྣམ་རྒྱ་ཆེན་སྙིང་རྗེའི་རོལ་མཚོ་》ལས་༄གོང་ས་མཆོག་གིས།

དེའི་ཡས་མས་སུ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་འདྲ་ཚལ་བུ་ཞིག་ཀྱང་བོད་ནས་ཚུར་འགྱོར་བྱུང་བས། སྐུ་འདྲ་ཚལ་བུ་དེ་བཞུགས་ཡུལ་གསེར་གྱི་མཆོད་རྟེན་ཞིག་བཞེང་གི་ཡིན་ཞེས་སྐད་ཧོག་ཏུ་ཡོད་པའི་གསེར་དངུལ་རྣམས་ཀ་ལི་ཀ་ཏར་ལེ་འགྱུར་བྱས་པའི་ལྷག་མ་གསེར་ལེབ་ཙག་ཆེན་པོ་ཞིག་འདུག་པ་དེ་བཏང་ནས་གསེར་གྱི་མཆོད་རྟེན་ཞིག་བཞེང་རྒྱུའི་འཆར་གཞི་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། ལྔི་ལི་ནས་ཡི་གེ་དེ་འདྲ་ཞིག་འགྱོར་བར་བརྟེན། ངས་གཤིས་ཀ་སློག་འདོད་ལྟ་བུས། ད་དེ་གཡུག་བཞག་ན་བསམ་པ་བྱུང་། རྗེས་སུ་གསེར་དེ་གང་དུ་ཡོད་མེད་ཤོད་རྒྱུ་ཡང་མི་འདུག །

ཅེས་གསལ།

རྗེ་བླ་མའི་སྐུ་གདུང་གཏོར་བཅོམ་གྱི་ཚུལ་ནི། རིག་གནས་གསར་བརྗེ་མགོ་

བཙུགས་ནས་ཉིན་གྲངས་བརྒྱད་ཙམ་ལས་མ་སོང་བར་རྒྱ་དམར་ལོག་སློན་ཅན་དིང་ལི་ཟེར་བས་རྒྱ་བོད་ལས་བྱེད་ཁག་གཅིག་ཁྲིད་དེ་དགའ་ལྡན་དུ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་གཏོར་བཤིག་ཏུ་བསྐྱོད་དེ། རྟེན་དང་བརྟེན་པ་གཞན་རྣམས་རྩ་གཏོར་ཟིན་ཀྱང་སྟེས་དབང་ཁྱད་པར་བ་ཞིག་གི་སྐབས་ཀྱིས། རྗེ་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་སྐུ་གདུང་རིན་པོ་ཆེ་བཞུགས་སའི་ཕྱིའི་རྟེན་ལ་གནོད་འཚེ་བློས་མི་བཟོད་པ་བྱུང་ཡང་། ནང་གི་སྐུ་གདུང་ཉིད་ལ་གནོད་འཚེ་མ་བྱུང་བ་དང་། ཕྱིས་སྤྱི་ལོ་ 1969 ལོར་རྒྱ་དམར་ལོག་སློན་ཅན་སླ་ཧྲུའུ་ཅེ་ཞེས་པས་སྣེ་ཁྲིད་པའི་སྐལ་དམན་བསོད་ཟད་དག་གིས་སྐུ་གདུང་ཉིད་གཏོར་བཅོམ་དང་ཞུགས་འབུལ་ཞུས་པའི་ཚུལ་རི་འབུར་རིན་པོ་ཆེའི་རང་རྣམ་《 དགེ་སྡིག་ལས་ཀྱི་སྨྱོང་བ་》 ཞེས་པར་གསལ་བར་འཁོད་འདུག་པས་དེར་བལྟ། གང་ལྟར། ཤེས་རྒྱུད་གདོན་གྱིས་བརླམས་པའི་ཧམ་སེམས་དང་སྨྱོ་སྤྱོད་དང་དུ་བླངས་ཏེ་རུས་པ་ཐལ་བ་ཞིག་དུར་ཁྲོད་དམ་གཞན་གང་ཞིག་ནས་བསྒྲུགས་ཏེ་རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་སྐུ་རུས་སུ་བཅོས་ནས་“དགོང་ས་མཆོག་ལ་ཕུལ་བའི་བྱ་ངན་དེ་ལྟ་བུ་ནི་བློ་རྣལ་དུ་གནས་པའི་སྐྱེ་བོ་སུ་ཞིག་ཡིན་ཡང་སྒྲུབ་ག་ལ་ནུས། ཡང་གྱུ་རུའི་སྐུ་བརྟན་དང་འབྲེལ་བའི་ཐད་ལ་“དགོང་ས་མཆོག་ནས།

ལྷ་ཀླུ་ས་དབང་ཆེན་མོའི་སྲས་ལྟུགས་ར་སྤྲུལ་སྐུ་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་ཁོ་རང་ཡོངས་གྲགས་རེད། དོལ་རྒྱལ་སྐོར་ལ་ཧ་ཅང་ཤུགས་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་དང་། རྒྱ་གཞུང་ལའང་བསྟོད་བསྔགས་ཧ་ཅང་ཆེན་པོ་བྱེད་མཁན་ཞིག་རེད་འདུག །རྒྱ་གཞུང་ནས་ཀྱང་བློས་འཁེལ་པོ་ཞིག་ཏུ་རྩི་གིན་འདུག །ཁོ་རང་ཡང་སེ་ར་དགོན་པར་སློབ་གསོ་གཏོང་བར་

བསྐྱོད་ཡོད་པ་དང་། ཕལ་ཆེར་ཁོས་བརྒྱུད་སྐྱེལ་བྱས་པ་རེད་ཟེར་གྱིན་འདུག །གང་ལྟར་བོད་མི་ཞིག་གིས་བྱས་པ་ཐག་གིས་ཆོད། ག་རེ་བྱས་ཡོད་པ་རེད་ཟེར་ན། བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་གཡས་གཡོན་ཞིག་ལ་སློབ་དཔོན་གྱི་སྐུ་ཆེན་པོ་ཞིག་བཞེངས་ཡོད་པ་དེ་བཤིག་ཡོད། ཤེས་སོང་ངམ། ཡང་དེའི་རྗེས། ཟླ་བ་གཅིག་གཉིས་ཙམ་གྱི་གོང་ལ་མིན་ནམ། སྟོད་ཁུལ་གྱི་ས་ཆ་ཞིག་འདུག་པར་ངོས་ཀྱིས་དེའི་པར་མཐོང་བྱུང་། ཕལ་ཆེར་བྱང་ནས་ལྷོར་ཁ་ཕྱོགས་པའི་རི་ཆེན་པོ་ཞིག་འདུག །དེའི་སྟེང་དུ་སློབ་དཔོན་གྱི་སྐུ་ཆེན་པོ་ཞིག་བཞེངས་ཡོད་པ་དེ་རྒྱ་དམག་གིས་རྡུང་མེ་བརྒྱབས་ནས་གཏོར་འདུག །དེ་གཏོར་བའི་ཉིན་མོར་བཅིངས་འགྲོལ་དམག་གིས་གཡས་གཡོན་གང་ས་ནས་མཐའ་བསྐོར་ཏེ་པར་སོགས་རྒྱ་བ་ནས་རྒྱག་ཐབས་མེད་པར་བཟོས་ཏེ་སློབ་དཔོན་གྱི་སྐུ་དེ་གཏོར་འདུག །རྒྱ་མི་གུང་ཁྲན་གྱི་ཆོས་ལ་ངོ་རྒོལ་བྱས་ནས་གཏོར་བ་ཡིན་ན་ཐུབ་དབང་གི་སྐུ་ཡང་གཏོར་དགོས། འོན་ཀྱང་། སློབ་དཔོན་གྱི་སྐུ་དམིགས་བསལ་བྱས་ཏེ་གཏོར་བ་དེ་ནས་ཤུགས་ལྡན་ཚོགས་པ་དེའི་ནང་འབྲེལ་བ་བསླེབས་ཡོད་པ་གསལ་པོ་ཡིན།[47]

ཞེས་བཀའ་སྩལ།

ཚོངས་པ་འཛིན་འཁྱེར་དང་རྒྱལ་གཉེན་གྱིས་རྒྱུད་བསྣམས་ཏེ་ལས་ངན་ཚབས་པོ་ཆེ་དེ་ལྟ་བུ་རང་གིས་གསོག་ཅིང་གཞན་ལ་བགྱིད་དུ་འཇུག་པ་འགའ་ཞིག་ད་དུང་ཡང་གང་སར་མཐོང་ཐོས་སུ་ཡོད་པ་ནི་བོད་ཀྱི་རྩ་དོན་ལེགས་ལམ་དུ་མི་འགྲོ་བའི་འགོག་རྐྱེན་ཆེན་པོར་གྱུར་ཡོད།

47 2008ཟླ་བ་1ཚེས་7ཉིན་འབྲས་སྤུངས་སུ་མཁན་པོ་ལས་ཟུར་དང་དགེ་ཁྲིད་དགེ་རྒན་རྣམས་ལ་གསུངས་པ་དཔལ་རྒྱལ་སྐོར་གྱི་ལམ་སྟོན་བཀའ་སློབ་གཉིས་པ་ཞེས་པ་ལས་བྲངས།

བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་སུ་གཙོ་བོར་བསྐྱངས་པའི་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་མཛད་པ་ཐོར་བུ།

འདིར་མཛད་པ་དུ་མ་ཞིག་བྱེ་བྲག་ཏུ་བརྗོད་པར། ལྕགས་བྱི་བོད་ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༩སྤྱི་ལོ་ 1960 ཟླ་བ་ 6 ཚེས་ 28 ཉིན་རྡ་ས་ནས་ཆིབས་ཐེབས་ཀྱིས་ཏཱ་ལ་ཧཽ་སེར་ཉིན་ལྔའི་རིང་གཟིགས་སྐོར་དང་ཡོན་ཏན་གཞིར་གྱུར་མའི་བཀའ་ཁྲིད་དང་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་དབང་། སྤྱན་རས་གཟིགས་ངན་སོང་ཀུན་གྲོལ་གྱི་རྗེས་གནང་དང་། ཟླ་བ་ 7 ཚེས་ 1 ཉིན་སྒྲོལ་དཀར་ཡིད་བཞིན་འཁོར་ལོའི་ཚེ་དབང་དང་བཀའ་སློབ་སྩལ། ཟླ་བ་ 8 ཚེས་ 25 ཉིན་ཧྲ་སར་བཅན་བྱོལ་བོད་མི་ཉིས་བརྒྱ་ལྷ་བཅུ་ཡས་མས་ཙམ་ལམ་བཟོར་བསྐྱོད་པར་ཆོས་ཀྱི་དོན་ལས་འཕྲོས་པའི་སེམས་གསོ་དང་ལམ་སྟོན། རྗེས་འཛིན་གྱི་ཐུགས་སྨོན་སོགས་མཛད། མཛད་བྲེལ་ཆེ་དབང་གིས་ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེར་ཞུ་སྐྱལ་མཛད་པར་ཡོངས་འཛིན་མཆོག་ནས་ཟླ་བ་ 12 ཚེས་ 7 ཉིན་སྟག་ས་ཆོས་སྐྱར་དུ་ས་དགེ་བཀའ་རྙིང་གི་དགེ་འདུན་ཆིག་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་ཐམ་པར་མགོན་པོ་མཆོག་ནས་སྩལ་བའི་སྤྲུག་ཐམ་བཀའ་ཡིག་སྙན་སྒྲོན་དང་གཞུང་སའི་མང་ཇ་སྐྱ་འགྱེད་དང་བཅས་པ་འབུལ་གནང་མཛད།

སྤྱི་ལོ་ 1961 ཟླ་བ་ 11 ཚེས་ 15ནས་17བར་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་དབང་ཆེན་གནང་བར་ཏེ་ཧོར་སྐྱོར་དཔོན་རིན་པོ་ཆེས་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་དངོས་སུ་མཇལ། ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེས་སྐུ་སྟོང་ཐུན་བུ་བཞེས་པར་ཟླ་བ་ 11 ཚེས་ 17 ཉིན་མགོན་པོ་མཆོག་ནས་ཧྲ་སར་བཞུགས་པའི་ཆོས་བྱེད་དགེ་འདུན་

པ་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་བརྟན་བཞུགས་ཕུལ་ཏེ་བོད་སྤྱི་བྱེའི་གནད་དོན་གཉན་འཕྲང་གི་དུས་སུ་སྐུ་ཚེ་ཡུན་བརྟན་དགོས་པའི་གསོལ་འདེབས་ཕུལ། ཟླ་བ་ 12 ཚེས་ 2 ཉིན་བཅུ་པའི་ལྷ་མཆོད་དང་སྐབས་བསྟུན་ཧྲ་སའི་ཕོ་བྲང་རྙིང་པ་SwargAsh-ramདུ་དགེ་འདུན་ཞལ་གྲངས་སུམ་ཅུ་ཐམ་པར་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་བསླབ་སྡོམ་སྩལ། ཉིན་དེའི་དགོང་དྲོར་ཟླ་མཆོད་ཚོགས་འབུལ་དང་གནས་བཅུ། གསང་བདེ་འཇིགས་གསུམ་དང་དུས་འཁོར་སློན་ལམ་བཅས་གསུངས། ཕྱི་ཉིན་བསྙུབ་བྱ་སུམ་ཅུ་སྐོར་དང་། དེའི་ཕྱི་ཉིན་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ་བཀྲལ་བར་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་སྩལ། ལོ་དེ་གཅིག་ཁྱུར་ཡང་དགེ་འདུན་ཞལ་གྲངས་༣༥༧ཙམ་ལ་བསླབ་གཞི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་སྩལ་ཏེ་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེར་མཛད། ཚེས་ 7 ཉིན་བཞུགས་སྒར་ཕོ་བྲང་མདུན་ཐང་དུ་སེར་སྐྱ་༥༠༠ཙམ་ལ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་སོང་ཀུན་གྲོལ་གྱི་རྗེས་གནང་སྩལ། ཚེས་ 24ནས་ཉིན་གཉིས་རིང་གནས་ཆུང་དང་དགའ་གདོང་སྐུ་རྟེན་གཉིས་ཀྱིས་གསོལ་འདེབས་ཞུས་ངོར་དད་ལྡན་ལྷ་བཅུ་ཙམ་ལ་འཇིགས་བྱེད་དཔའ་བོ་གཅིག་པའི་དབང་ཆེན་གྱི་སྟ་གོན་དང་དངོས་གཞི་བཅས་སྩལ།

སྤྱི་ལོ་ 1962 ཟླ་བ་ 1 ཚེས་ 1 ཉིན་ལ་དྭགས་པ་དང་གར་ཞ་བ། བོད་མི་དང་ལྡན་མི་གྲངས་བརྒྱ་ཕྲག་བཀྲལ་བར་མཇལ་ཁ་སྩལ། སྐབས་དེར་གཟིགས་དཔེ་དཀོན་པས་རྗེ་བླ་མའི་གསུང་འབུམ་སོགས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་ཁོངས་ནས་གནས་སྐབས་གང་མཁོ་རྣམས་ཐབས་འཚོལ་གནང་བར་ཕྱོགས་སོ་སོར་ཕྲག་ བྲིས་སྩལ། འབྱུང་འགྱུར་གྱི་བསྟན་དོན་ལ་དགོངས་ཏེ་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་

ཁག་གི་གཞུང་ཆེན་ཕྱག་དཔེ་རྣམས་གང་ནུས་ཀྱིས་ཐབས་འཚོལ་དང་པར་སྐྲུན་དགོས་པའི་བཀའ་མངགས་ཀྱང་མཛད། སྤྱི་ལོ་ 1962 ཟླ་བ་ 2 ཚེས་ 7 ཉིན། སྔར་ལམ་བཞིན་ཚེས་ གསུམ་ཟན་བརྟག་གནང་བར་ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་ཕྱུར་ཉེན་ཆབས་མེད་ཀྱང་། མགོན་པོ་མཆོག་དང་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་ཕྱྭ། བོད་སྤྱིའི་བདེན་དོན་དང་བལ་ཡུལ་བོད་མི་བཅས་ལ་ངན་དོགས་ཡོད་ཚུལ་མངོན་པས། ཉིན་དེ་ནས་གནས་ཚུང་འཕྲིན་སྐྱུལ་བདེ་གཤེགས་རིགས་ལྔ་མ་རྣམ་རྒྱལ་གྲྭ་ཚང་གི་ཚོགས་འདོན་བྱེད་དགོས་པའི་བཀའ་ཕེབས། འདིར་གནད་དོན་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་འདྲ་ཡང་མ་བྲིས། ཟླ་བ་ 2 ཚེས་ 17 ཉིན་དགེ་འདུན་བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུ་ཙམ་ནས་བརྟན་བཞུགས་ཕུལ་བ་དགྱེས་བཞེས་དང་། ཕ་བོང་ཁའི་སྤྲུལ་སྐུ་སོགས་ལ་བསྙེན་རྫོགས་བསྒྲུབས། ཟླ་བ་ 2 ཚེས་ 21 ཉིན་རྒྱལ་བ་ཀརྨ་པ་མཆོག་ལ་མཇལ་འཕྲད་དང་། ཕྱི་དྲོར་འབའ་པ་སྐལ་བཟང་ལེགས་བཤད་ཀྱིས་ཕྱག་དཔེ་པར་སྐྲུན་བྱེད་བཞིན་པར། སྔགས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱག་དཔེ་རྣམས་གང་བྱུང་དཔར་འགྲེམ་མི་རུང་བ་དང་། གནས་དུས་སོགས་ལ་དགོངས་ཏེ་ཕྱག་དཔེའི་དབུ་ཞབས་སུ་ཡི་དམ་ལྷའི་སྣང་བརྙན་དཔར་ན་མི་ལེགས་པའི་བཀའ་སློབ་ལམ་སྟོན་མཛད། ཟླ་བ་དེ་གའི་ནང་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་སྟུང་དེ་ཤུར་དྭངས་སྐྱིད་མ་བྱུང་བར་ལྷ་ནྣ་ཞ་སིར་ཕེབས། དེ་ལ།

དེ་སྔོན་ཕྱི་ཟླ་བཅུ་གཉིས་པའི་ནང་ཐོན་མཇལ་ལ་ཕེབས་སྐབས་སྐུ་ཚེ་ཡུན་དུ་བརྟན་པའི་གསོལ་འདེབས་ནན་ཏན་ཞུས་མོད། ཡོངས་འཛིན་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་གསེར་ཞལ་འཚོ་བཞུགས་མ་གནང་ཆེ་ཁོ་བོས་ད་དུང་རྒྱལ་བསྟན་སྤྱི་དང་། བྱེ་བྲག་འཛམ་མགོན་སྟོན་

བརྒྱུད་ཀྱི་གདམས་པ་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཞུ་རྒྱུར་བསྟུད་པ་དང་། བསྟན་སྲིད་ཉག་ཕྲ་འདི་འདྲའི་སྐབས་ཁོ་བོ་ལོ་ན་ཕྲ་ཞིང་། ཕྱིའུ་ཐུག་ཐང་བསྐྱུར་ལྟ་བུའི་གནས་སུ་འགྱུར་དོགས་སོགས་ཀུན་རྟོག་གི་རི་མོ་སྣ་ཚོགས་པ་ཞིག་ཤར་བར་བརྟེན་དེ་འཕྲལ་དེ་དོན་ལྟར་གྱི་ཞུ་ཡིག་དང་། དངོས་སུ་སྣན་གསོལ་ཞུ་དགོས་ལུགས་སློབ་སྟོན་བགྱིས་ཏེ།

ཞེས་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་ཐར་དུ་མགོན་པོ་ཉིད་ནས་བཀའ་གནང་བ་ལྟར། ཁྲག་གཡབ་རིན་པོ་ཆེ་བརྒྱུད་དེ་སྐུ་ཚེ་ཡུན་བརྟན་གྱི་གསོལ་འདེབས་འབུལ་གནང་མཛད་པར། ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་ནས། "གྲུས་པ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཐ་མལ་པར་སོང་གཤིས། སྐྱེ་འཆི་ལ་རང་དབང་ཁྲལ་ཡང་། རིང་འཚོའི་བགོ་སྐལ་གྱི་སྲི་ཞུ་ཇི་བཞིན་འགྲུབ་པའི་གསོལ་འདེབས་ཞུ་སྨུས་ལྟར། མགོན་པོ་ཐུགས་རྗེའི་གཏེར་ཆེན་ཁྱེད་ནས་ཀྱང་དེ་དོན་ལྟར་སྐྱབས་འཇུག་གཞར་ཡང་འདོར་བ་མེད་པ། "ཞེས་སོགས་གསལ་བའི་ཕྱག་བྲིས་ཤིག་ཕྱིར་༄གོང་ས་ཆེན་པོར་འབུལ་གནང་མཛད། ཟླ་བ་ 4 ཚེས་ 17 ཉིན་ཚོལ་གསུམ་བོད་མི་སྤྱི་མཁྲིན་ནས་༄ཟླ་མཆོད་ཚོགས་འཁོར་དང་འབྲེལ་བའི་བརྟན་བཞུགས་ཕུལ། ཟླ་བ་ 5 ཚེས་ 14 ཉིན་ཅམ་པ་ཁྲུལ་དུ་གནས་སྡོད་བོད་རིགས་ཡོངས་ལ་ལམ་རིམ་བསྡུས་དོན་གྱི་བཤད་ལུང་དང་བདེན་ཚིག་སྨོན་ལམ། གནས་ཚུང་འཕྲིན་སྐུལ་བཅས་ཀྱི་ལྷུགས་ལུང་སྩལ། ཟླ་བ་ 5 ཚེས་ 19 ཉིན་བཞུགས་སྒར་ཕོ་བྲང་ཚོམས་ཆེན་དུ་རྣམ་གྲྭའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྒྲུབ་མཆོད་རྒྱས་པ་གནང་བའི་ཚོགས་མགོན་དུ་ཞབས་སོར་བཀོད། ཟླ་བ་ 5 ཚེས་ 25 ཉིན་སྣང་ཏོག་ཁྲུལ་སྡོད་བོད་མི་ལས་ཀྱི་སྣེ་མོ་བ་འགས་བརྟན་བཞུགས་ཕུལ་བར་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ཚོག་གྲྭའི་དབུ་

བཞུགས་རྡོར་རྗེ་སློབ་དཔོན་མཛད། ཟླ་བ་ 9 ཚེས་ 20 ཉིན་ཉི་ཧོང་གི་ནང་པའི་སློབ་གཉེར་ཁང་ཞིག་ནས་བཀའ་བསྟན་གྱི་ཕྱག་དཔེ་དེབ་གྲངས་བརྒྱ་དང་ང་གཅིག་ཕུལ་བར་ལེགས་གསོལ་གྱི་རྟེན་དུ་རྗེའི་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་ཕྱག་དཔེ་བཅས་བཀའ་ལན་གནང་། ཟླ་བ་ 10 ཚེས་ 12 ཉིན་སིམ་ལའི་ཁུལ་སྡོད་བོད་རིགས་དགེ་སློབ་དང་སེར་སྐྱ་ལམ་བཟོ་བ་སོགས་མི་གྲངས་སུམ་སྟོང་ཡས་མས་ལ་ཡོན་ཏན་གཞིར་གྱུར་མ་དང་གནས་ཚུང་འཕྲིན་སྐྱུལ། འཛམ་དབྱངས་གང་བློ་མ། བདེན་ཚིག་སྨོན་ལམ། མ་ཧེ་བཅས་ཀྱི་ལྷུགས་ལུང་སྩལ། ཟླ་བ་ 10 ཚེས་ 22 ཉིན་མ་ན་ལི་ར་ཧ་གང་མང་ཚེ་ཐར་དང་། ཀུ་ལུར་ཕེབས་ཏེ་བོད་རིགས་ལམ་བཟོ་བ་སེར་སྐྱ་བཞི་སྟོང་ལྷག་ལ་ཡོན་ཏན་གཞིར་གྱུར་མ་དང་བློ་སྦྱོང་ཚིག་བརྒྱད་མ། གང་བློ་མ། བདེན་ཚིག་སྨོན་ལམ། གནས་ཚུང་འཕྲིན་སྐྱུལ། མ་ཧེ་བཅས་ཀྱི་ལྷུགས་ལུང་སྩལ། ཟླ་བ་ 10 ཚེས་ 23 ཉིན་མཚོ་པདྨ་མཚོ་སྐོར་དང་གུ་རུའི་ལྷ་ཁང་དུ་སྟོང་མཆོད་འབུལ་གཡོམ་དང་འབྲེལ་ཐུན་དྲུག་དང་བཟང་སྤྱོད་ཡན་ལག་བདུན་པ། བསམ་པ་ལྷུན་འགྲུབ་མ། བདེན་ཚིག་སྨོན་ལམ་བཅས་གསུངས། སྐྱབས་གྲྭ་བརྒྱད་ནས་ཉིན་བདུན་གྱི་རིང་གུ་རུའི་ཚོགས་འཁོར་དང་བསམ་པ་ལྷུན་འགྲུབ་མ་གསུང་རྒྱུར་བཀོད་མངགས་དང་མཐུན་འགྱུར་མཛད།

ཟླ་བ་ 10 ཚེས་ 26ནས་ཉིན་དྲུག་རིང་གདན་སའི་དགེ་བཤེས་བཅུ་དྲུག་ཙམ་གྱིས་བཙན་བྱོལ་དུ་སྡུགས་ཀྱི་རྩོད་རྒྱུགས་ཐོག་མ་ཕུལ་བར་ཡོངས་འཛིན་རྣམ་གཉིས་དང་གསེར་གོང་མཆན་ཞབས་རིན་པོ་ཆེ་དང་ལྷན་ཅིག་རྩོད་རྒྱུགས་བཞེས། སྟག་ས་ནང་བསྟན་ཤེས་རིག་འཛིན་སྐྱོང་སློབ་གཉེར་ཁང་ཐོས་བསམ་ཐར་འདོད་

གླིང་གི་མཁན་པོ་བརྒྱུད་ནས་དབྱར་གྲོལ་བའི་ལྡོངས་རྒྱུའི་མཇལ་ཁ་དང་འབྲེལ་ཟླ་བ་ 10 ཚེས་ 30 ཉིན་བརྟན་བཞུགས་ཞུ་བར་དགྱེས་མཉེས་ཆེན་པོ་མཛད། ཡོངས་འཛིན་རྣམ་གཉིས་དང་སྟག་སའི་མཁན་པོ་བརྒྱུད། ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྫོང་རྒྱུགས་འབུལ་མཁན་དགེ་བཤེས་རྣམས། རྟ་སར་གདན་བཞུགས་ཟླ་སྦྱོལ་དགེ་བཤེས། རྣམ་གྲྭའི་དགེ་འདུན་པ་བཅས་དང་ལྷན་ཅིག་གཟིམ་ཚུར་དུ། རྒྱལ་བསྟན་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཞབས་རིམ་དུ་ཟབ་ལམ་ཟླ་མཆོད་དང་འབྲེལ་བའི་འབུམ་ཚོགས་གྲངས་གསོག་གིས་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་བསྐུལ། རྣམ་གྲྭ་ཕན་བདེ་ལེགས་བཤད་གླིང་གི་འདུས་སྤྱི་ས་བོད་བསྟན་སྲིད་མི་རིགས་དང་བཅས་པའི་ཞབས་རིམ་དུ་བདུན་ཕྲག་བཞིའི་རིང་ཕྱུར་པའི་གཏོར་སྒྲུབ་རྒྱས་པ་གནང་སྟེ་ཟླ་བ་ 11པའི་ཟླ་མཇུག་གཏོར་རྒྱག་གནང་བར་མགོན་པོ་མཆོག་ནས་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་མཛད།

མགོན་པོ་མཆོག་ནས་གནས་ཚུང་དང་དགའ་གདོང་སྐུ་རྟེན་གཉིས་ཀྱིས་ལུས་བཙངས་གནང་རྒྱུར་འཕྲིན་ལས་རྒྱལ་པོ་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་སྐུ་ལྷའི་སྲོག་འཁོར་དང་། ཡོན་ཏན་རྒྱལ་པོ་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་སྐུ་ལྷའི་སྲོག་འཁོར་རེ་གསར་བཞེངས་དགོས་པའི་བཀའ་བཀོད་གནང་བ་ལེགས་པར་གྲུབ་སྟེ། བོད་ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༢༥ སྤྱི་ཟླ་12 ཚེས་ 21 སྟེ་དགའ་ལྡན་ལྔ་མཆོད་ཀྱི་ཉིན་མོར་ཡོངས་འཛིན་རྣམ་གཉིས་ནས་འཁོར་ལོའི་སྒྲུབ་ཚོག་མཛད་དེ་སྐུ་རྟེན་གཉིས་ལ་གནང་། དེ་སྔོན་བོད་དུ་གསར་བཞེངས་གནང་བ་མགོན་པོ་མཆོག་ནས་འབྲལ་མེད་བསྣམ་རྒྱུའི་སྐུ་ལྷའི་ཞལ་ཐང་སྲོག་འཁོར་འབྱར་མ་དེ་ཉིད་ཆིབས་སྒྱུར་སྐབས་བསྣམ་རྒྱུར་ཐུགས་སྟབས་མི་བདེ་བས་ཚུང་ཞིང་བསྣམ་བདེ་བ་ཞིག་བཞེང་རྒྱུ་ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེར་ཞུ་

སྐུལ་མཛད། ཡོངས་འཛིན་མཆོག་ནས་བཀའ་བགོད་ལྷར་རས་གཞིར་གུ་རུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་མངའ་བདག་ཉང་། ཆོས་དབང་། ཀློང་ཆེན་སོགས་རྒྱལ་པོ་སྐུ་ལྔ་དང་འབྲེལ་ཆེ་བའི་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱིན་རྟེན་དམ་རྫས་སོགས་བྱུག་རྫས་རྣམས་བྱུགས་ཤིང་ཚོན་བྱིན་གྱིས་བརླབས། བཟོ་བོ་རྣམ་རྒྱལ་གྲྭ་ཚང་གི་གྲྭ་པ་འཕྲིན་ལས་དབང་རྒྱལ་ལྷར་བསྐྱེད། སྐུ་བྲིས་བཏབ། གནས་ཡིག་དང་སྔགས་འཁོར་སོགས་ཕྱག་ལེན་བཞིན་གནང་། སྐུ་ཐང་གྲུབ་མཚམས་རྒྱབ་ཏུ་སྨྲོག་འཁོར་བྲིས་ཤིང་སྒྲུབ་ཆོག་མཛད་པ་སོགས་མགོན་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་དགོངས་དང་ཡོངས་སུ་མཐུན་པར་གནང་སྟེ་ཕུལ།

བོད་ཟླ་བ་ ༩ ཚེས་ ༡༥ སྤྱི་ལོ་ 1963 ཟླ་བ་ 6 ཚེས་ 7 ས་ཟླའི་དུས་ཆེན་ཉིན་སྐྱུང་གནས་པ་སེར་སྐྱ་ཕོ་མོ་ཉི་ཤུ་ཙམ་དང་བླ་སྤྲུལ་དགེ་བཤེས། རྣམ་གྲྭའི་དགེ་འདུན་པ། ལས་བྱེད་བཅས་དད་ལྡན་བརྒྱ་ཕྲག་བརྒལ་བར་ཐེག་ཆེན་གསོ་སྦྱོང་གི་སྡོམ་པ་དང་། ཤེར་སྙིང་དང་བཟང་སྤྱོད་སྨོན་ལམ་སོགས་ཆོས་སྤྱོད་འགའི་ལྗགས་ལུང་སྩལ། ཟླ་བ་ 7 ཚེས་ 15 ཉིན་ལྷར་ཧ་སཾསྐྲི་ཏ་གཙུག་ལག་སློབ་ཆེན་གྱི་སློབ་དཔོན་བོད་དོན་ཐུགས་སྣང་ཅན་JaganathUpadhyayaཞེས་པ་མཛལ་བཅར་གྱིས་རྗེན་བོད་ས་མཚམས་སུ་གནས་པའི་མི་རིགས་ཚོར་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོ་ཞིག་གསར་འཛུགས་གནང་འཆར་ལ་མདོ་སྔགས་ཀྱི་སློབ་ཚན་བཟོ་འཆར་སོགས་ཞུས་པར་ལམ་སྟོན་མཛད། གོང་གསལ་སློབ་དཔོན་གྱིས་ད་ལྟ་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་དུ་འཕགས་པ་བརྒྱད་སྟོང་པ་སོགས་དུ་མ་ཙམ་ལས་གཞན་མི་བཞུགས་པའི་ཚུལ་ཡང་བཀའ་ལན་དུ་ཕུལ། ཟླ་བ་ 8 ཚེས་ 4 ཉིན་གདན་སའི་སློབ་གཉེར་བ་བཅོ་བརྒྱད་

ཅམ་ནས་དགེ་བཤེས་རྟོད་རྒྱུགས་ཕུལ་བར་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་དང་ལྷན་ཅིག་ལེགས་ཉེས་ཤན་འབྱེད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཛད། ཆེས་ 5 ཉིན།

ཕྱི་ཟླ་བརྒྱད་པའི་ཚེས་ལྔའི་སྔ་དྲོ་ཆུ་ཚོད་བཞི་པའི་ཐོག་ཁོ་བོ་ཅག་དགེ་ཚུལ་སློང་གོ་བདུན་ནས་དབྱར་སྔ་མ་ཞལ་བཞེས་མཛད་ཅིང་། གནས་དགའི་བཀའ་ལུང་དུ་དབྱར་ཟླ་གསུམ་རིང་ཉ་སྟོང་བརྒྱད་གསུམ་ནམ་ཤར་དང་། དགུ་པ་ལྷ་བབས་དུས་ཆེན་བཅས་པར་དབྱར་གནས་པའི་དགེ་འདུན་པ་རྣམས་ནས་ལྷ་ལྡན་ཇོ་ཤཱཀ་རྣམ་གཉིས་དང་། འཕགས་མཆོག་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་རང་བྱུང་ལྔ་ལྡན་གྱིས་མཚོན་རྟེན་མཆོག་རྣམས་ལ་མི་དང་མི་མིན་འབྱུང་པོའི་གནོད་འཚེ་ཉེན་བཟློག་ཆེད་རབ་གནས་རྟ་ཐོག་མ་དང་། རྒྱང་མཆོད་གནང་སྨིན་འབུལ་དགོས་ཕེབས་པ་ལྟར། འདི་ཉིན་ཆོས་དོན་ལྷན་ཁང་ནས་མཆོད་སྦྱིན་འབུལ་བཞམས་ཐོག །ཁོ་བོ་དང་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེ་ནས་དགེ་འདུན་རྣམས་དང་ལྷན་དུ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་བདག་བསྐྱེད་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་སྒོ་ནས་སྲས་བཅས་རྒྱལ་བ་རྣམས་ལ་སྤྱན་འདྲེན་ཞུས་གསོལ། རབ་གནས་རྟ་ཐོག་མ། འཕགས་བསྟོད། རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་པ། སྒྲོལ་བསྟོད། བདེན་ཚིག་སྨོན་ལམ་བཅས་ཞལ་འདོན་རྣམས་སྔ་དྲོ་ཆུ་ཚོད་དགུ་པ་ནས་བཅུ་གཉིས་བར་གསུངས།

ཞེས་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་ཐར་དུ་གསལ་བ་ལྟར་དང་། ཡང་མགོན་པོ་མཆོག་གི་མཚན་ལམ་དང་ཆོས་སྐྱོང་གནས་དགའ་གཉིས་ཀྱི་བཀའ་ལུང་བཅས་ལ་བརྟེན་ཚེས་ 21 ཉིན་མགོན་པོ་མཆོག་དང་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེ་ཟུང་ནས་རྣམ་གྲྭའི་འདུས་ཚོགས་ཡོངས་དང་ལྷན་ཅིག“དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་སྒོ་ནས་བསིལ་ལྡན་གངས་ཀྱི་ར་བས་བསྐོར་བའི་ལྗོངས་སུ་གདུལ་བྱའི་

བསོད་ནམས་ཀྱི་རྟེན་དུ་བཞུགས་པའི་རྟེན་མཆོག་རྣམས་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པའི་ཚོ་ག་དགེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོའི་ཆར་འབེབས་"མཛད་པར་ལྷ་ལྡན་དུ་ཕྱག་ནས་འཁོར་བ་སོགས་རྟགས་མཚན་ཁྱད་པར་ཅན་བྱུང་ཞེས་ཐན་རབས་ཀྱི་ངག་ལས་ཐོས། ཡང་གནས་ཚུང་དང་དགའ་གདོང་བསྟན་སྲུང་གཉིས་ཀྱི་བཀའ་ལུང་ལྟར་ཚེས་ 28 ཉིན། ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེས་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གནང་སྟེ་བླ་སྤྲུལ་དགེ་བཤེས་དང་རྣམ་གྲྭ་གསུང་ཞབས་བཅས་ནས་མཁའ་འགྲོ་བསུ་བཟློག་གི་བརྟན་བཞུགས་ཕུལ་བར་སྐུ་ཚེ་ཡུན་བརྟན་གྱི་གཡར་དམ་མི་ཕྱེད་པ་ཐུགས་ལ་བཏགས། ཟླ་བ་ 9 ཚེས་ 13 ཉིན་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཊ་སའི་ཆོས་བྱེད་ཡོངས་དང་ལྷན་ཅིག་Vietnamལྗོངས་མའི་སྟོན་པའི་རྗེས་འཛུག་རྣམས་ཀྱི་བདེན་དོན་ཇི་བཞིན་འགྲུབ་པར་མཆོག་གསུམ་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་ཐུགས་རྗེ་བསྐུལ་ཞིང་འཐབ་རྩོད་དམག་འཁྲུག་[48]སྨྱུར་དུ་ཞི་བའི་ཐུགས་སྨོན་མཛད། ཟླ་བ་ 10 ཚེས་ 6 ཉིན་བོད་རིགས་དམག་དོན་སློབ་སྦྱོང་བ་རྣམས་དང་། ཚེས་ 7 ཉིན་ཨ་མདོ་བ་སྤྱི་ནས་སྐུ་ཚེ་ཡུན་དུ་བརྟན་པའི་གསོལ་འདེབས་དྲག་ཏུ་ཞུས་པར་དགྱེས་མཉེས་ཆེན་པོས་དེ་ལུགས་ཞལ་བཞེས་མཛད། སྐབས་དེ་ཤེད་དུ། མགོན་པོ་མཆོག་ནས།

ཆོས་འཁོར་དཔལ་གྱི་ལྷ་སར་འབྱུང་བའི་གནོད་འཚེ་བཟློག་ཆེད་གླུ་ཚོག་དང་འབྲེལ་བའི་གླུ་བུམ་སྦ་ཚོག་དང་། གླུ་གཏོར་ཟབ་ནན་དགོས་ལུགས་གནས་དགའ་གཉིས་ནས་ལུང་བསྐུལ་བྱུང་དོན་ལྟར། དབུར་གནས་རིང་གླུ་ཐེབས་ནམ་ཡོད་ལ་གླུ་གཏོར་གླུ་བསངས་

48 དམག་འཁྲུག་དེ་ནི་Vietnamབྱང་མས་དམར་ཤོག་ལ་མོས་པ་ཆེན་པོ་བྱས་པར་བརྟེན་ལྗོངས་བྱང་གཉིས་བར་དུ་སྲིད་ལུགས་འདོད་ཕྱོགས་མཐུན་མིན་ཁ་སྤྱོད་དུ་གྱུར་ཏེ། སྤྱི་ལོ་1954ནས་1975བར་དམག་འཁྲུག་མཚམས་མེད་དུ་བྱུང་ཞིང་མཐར་ལྗོངས་མ་ཕམ་ཉེས་སུ་སོང་བ་དང་བསྟུན་དམག་ཐག་ཆོད།

བཅས་རྒྱུན་དུ་སྒྲུབ་ཤུས་སྙིང་ཆེས་ཉེར་གཉིས་ནས་བཟུང་ཉིན་ལྔའི་རིང་། བཟང་དྲུག་སོགས་ཀླུ་ཇས་འཛོམས་པའི་བུམ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོ་ག་ཁོ་བོ་ཅག་ནས་བགྱིས་པར་ཡོངས་འཛིན་རྣམ་གཉིས་ཀུང་རྟག་ཕེབས་ཀྱིས་ཐུགས་སློན་བསྐྱངས། གནས་ཚུང་གི་ལུང་དོན་ལྟར་བོད་མིའི་སྤྱོད་སྣར་ཁག་ནས་ཞལ་འདེབས་ཕུལ་འགྲོར་སྙིང་གཞུང་ནས་མཐུན་རྐྱེན་སྦྱར་ཏེ། ཁོ་བོ་དང་རིས་མེད་ཆོས་ལུགས་ཁག་གི་བླ་མ་མཁན་པོ་སོགས་དགེ་འདུན་བརྒྱ་ཕྲག་བརྒྱལ་བ་དང་། ལས་ཁུངས་ཁག་གི་ལས་བྱེད་པ་རེས་འཁོར་བཅས་ནས་བླ་མཆོད་དང་འབྲེལ་བའི་ཚོགས་འབུམ། བསམ་ལྷུན། བར་ཆད་ལམ་སེལ། འཕགས་བསྟོད། བདེན་ཚིག་སྨོན་ལམ་བཅས་ཉིན་བཅུ་གཅིག་གི་རིང་གྲངས་གསོག་བགྱིས་སྐབས་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་ཚོགས་སུ་ཕེབས་ཏེ། སྤྱི་སྒོས་བསྟན་འགྲོའི་དགེ་མཚན་བླ་མཐོར་སྤེལ་བར་མཛད།

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། ཕོ་བྲང་དུ་བསྟན་སྲུང་དང་བླངས་དམག་གི་མཆོན་སྲུང་སྒྲུབ་པར་མཛད། ཟླ་བ་ 11 ཚེས་ 8 ཉིན་བོད་མི་ཆིག་སྒྲིལ་བརྒྱལ་བར་སྨོན་བསྟོད་དང་འཕགས་བསྟོད། བདེན་ཚིག་སྨོན་ལམ། མ་ཎི་བཅས་ཀྱི་ལྷུགས་ལུང་སྩལ། ཟླ་བ་ 11 ཚེས་ 9 ཉིན་ས་དགེ་བཀའ་རྙིང་བོན་དང་བཅས་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་ཆེན་པོ་ཁག་གི་བླ་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་ཚོགས་ཆེན་དང་པོའི་སྐྱེང་། བོད་བསྟན་སྲིད་སྤྱིའི་བདེ་ཐབས་དང་ཆོས་ལུགས་པན་ཚུན་དམ་ཚིག་འོ་ཆུ་གཅིག་འདྲེས་དང་མཐུན་ལམ་རྫོག་རྩ་གཅིག་སྒྲིལ་དགོས་པ་སོགས་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་གནད་ལས་འཕྲོས་པའི་བཀའ་གསུང་རྨད་དུ་བྱུང་བ་ཕེབས་པར་ཀུན་གྱི་དང་བ་ཅིག་ཅར་དུ་ཐོབ་གས། ཚེས་ 13ཚོགས་ཕེབས་བླ་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་བརྟན་བཞུགས་གནང་སྨིན་ཕུལ་བར་དགྱེས་མཉེས་ཆེན་པོ་མཛད། ཚེས་ 14 ཉིན་ཚོགས་འདུ་ནས་སྤེལ་བའི་སྤྱི་བསྒྲགས་གྲོས་

ཚོད་ཡིག་ཆར་མགོན་པོ་མཆོག་དང་ས་སྐྱ་བདག་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ། ཀརྨ་པ་རིན་པོ་ཆེ། ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེ། བདུད་འཇོམས་རིན་པོ་ཆེ་བཅས་ནས་མཚན་རྟགས་འགོད་གནང་མཛད་ཅིང་། མདུག་བསྡུའི་གསུང་བཤད་དང་མཐར་བསྟན་འབར་མ་དང་ཤེས་བརྗོད་གསུངས་པ་བཅས་ཆོས་བརྒྱུད་ནང་ཁྱུལ་དམ་མཐུན་ སྤྱར་ལྷག་ཡོང་བའི་མཛད་འཕྲིན་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱངས།

མགོན་པོ་མཆོག་ནས་བཀས་བསྐུལ་ཏེ་སྤྱི་ལོ་ 1964 ཟླ་བ་ 3 ཚེས་ 15ནས་ཉིན་བཅུའི་རིང་ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེ་དང་རྣམ་གྲྭ་ཚོགས་ཡོངས་ནས་བོད་སྐྱོང་བསྟན་མ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་གཟབ་གསོལ་བསྒྲུབས། ཟླ་བ་ 4 ཚེས་ 20 ཉིན་ཀརྨ་པ་རིན་པོ་ཆེས་ཁོང་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཚ་ཞིག་ཞྭ་དམར་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཡང་སྲིད་དུ་ངོས་འཛིན་གནང་བའི་གསོལ་འདེབས་སྔར་ཞུས་ལྟར་དབུ་སྐྲ་གཙུག་ཕུད་བཞེས་ཏེ་ཞྭ་དམར་སྤྲུལ་སྐུ་བསྟན་འཛིན་གྲགས་པ་བཤད་སྒྲུབ་ཅེས་མཚན་སྩལ། ཟླ་བ་ 5 ཚེས་ 6 ཉིན་སྔར་ནས་ངོས་འཛིན་གནང་བའི་ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་སྤྲུལ་སྐུའི་དབུ་སྐྲ་གཙུག་ཕུད་བཞེས། བཀས་བསྐུལ་ཏེ་ཟླ་བ་ 5 ཚེས་ 18ནས་ཉིན་བདུན་གྱི་རིང་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེ་དབུ་བཞུགས་ཀྱིས་འདུས་མང་ནས་རྒྱལ་བསྟན་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དོན་དུ་སྲུང་མ་རྣམས་ཀྱི་བསྐང་བཤགས་གྲངས་གསོག་གནང་། ཟླ་བ་ 5 ཚེས་ 28 ཉིན་གྱི་སྔ་དྲོར་སྐུ་གཤེགས་སྲིད་བློན་ནེ་རུ་ལ་སྒྲ་དང་ཚོགས་འདུ་གོ་སྒྲིག་བྱས་པའི་སར་ཆིབས་བསྒྱུར་གྱིས་སྐུ་ཞབས་ནེ་རུའི་སྐུ་ཆེའི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྡུས་དང་ཕྱི་མར་དགེ་བའི་ཐུགས་སྨོན་སོགས་མཛད། ཟླ་བ་ 6 ཚེས་ 24 ཉིན་པོ་བྲང་ཚོམས་ཆེན་དུ་དགེ་སློང་བརྒྱ་ཕྲག་ལྷག་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་

བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འཛིན་སྐྱོང་བྱེད་ཚུལ་དང་། སྡོམ་ཁྲིམས་གཙང་སྲུང་དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་བཀའ་སློབ་ཞིབ་རྒྱས་སྩལ། ཟླ་བ་ 7 ཚེས་ 13 ཉིན་མཁན་པོ་དང་ཆོས་བརྒྱུད་ཁག་གི་བླ་སྤྲུལ་སོགས་དགེ་འདུན་ཞལ་གྲངས་སུམ་ཅུ་སྐོར་ལ་སྒྲག་ས་ཆོས་སྐར་དེ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོར་བསྒྱུར་བའི་ཐད་བཀའ་སློབ་དང་བཀའ་བསྐུར་ཞིབ་རྒྱས་གནང་། ཚེས་ 30 ཉིན་སྒྲག་སའི་བླ་སྤྲུལ་ནས་བརྟན་བཞུགས་ཕུལ་བར་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེས་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་མཛད། ཟླ་བ་ 9 ཚེས་ 22 ཉིན་ཉེ་རྫོང་གི་སློབ་གཉེར་བ་ཞིག་གིས་མཇལ་བཅར་ཞུས་པར་ཆོས་ཀྱི་སློབ་གཉེར་གནང་སྟེ་གང་ཤེས་གཞན་ལ་སྟོན་དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་བཀའ་སློབ་དང་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་ཕྱག་དཔེ་བཅས་སྩལ། ཟླ་བ་ 10 ཚེས་ 5 ཉིན་དགེ་སློང་བརྒྱད་ཅུ་ཡས་མས་ཙམ་ལ་རྒྱལ་བསྟན་ཤིན་ཏུ་ཉག་ཕྲ་བའི་སྐབས་འདིར་བོད་ཀྱི་དགེ་འདུན་པར་ཕྱི་ནས་བརྙས་ཐབས་སྣ་ཚོགས་བྱེད་པ་ནི། དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་པའི་བཀའ་ལ་སློབ་གཉེར་དང་བསླབ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་ཚུལ་བཞིན་མ་བགྱིས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་སོགས་ལས་འཕྲོས་ཏེ་བླང་དོར་གྱི་ལམ་སྟོན་ཞིབ་ཏུ་སྩལ། ཟླ་བ་ 11 ཚེས་ 21 ཉིན་སྐུའི་གཅེན་མོ་ཚེ་རིང་སྒྲོལ་མ་མཆོག་དབྱིན་ལན་དུ་སྐུ་གཤེགས་པར་ཕྱི་མར་ཡོངས་སུ་དགེ་བའི་ཐུགས་སྨོན་གནང་། ཚེས་ 25 ཉིན་པོ་བྲང་དུ་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་ཅིག་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྐོར་ལས་འཕྲོས་པའི་བཀའ་མཆིད་དང་། དེ་ནས་རྡོ་རྗེ་གདན་དང་ལྷར་ཁ་སོགས་སུ་ཆིབས་བསྒྱུར་གྱིས་གནས་གཟིགས་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཕྱི་ནང་གི་མི་སྣར་མཇལ་འཕྲད་སོགས་དུས་རྒྱུན་བཞིན་མཛད།

དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་གོ་དྲུག་པ་རྗེ་དྲུང་ཐུབ་བསྟན་ཀུན་དགའ་མཆོག་ལྷ་སར་རྒྱ་མིའི་བཙན་འོག་ཏུ་ཞི་བར་གཤེགས་པར་བརྟེན། བོད་གཞུང་ཆོས་དོན་ལས་ཁུངས་བརྒྱུད་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེར་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་རྒྱལ་ཚབ་ཁྲི་རབས་གོ་བདུན་པ་དང་། རྡོ་རྗེ་གདན་བོད་དགོན་དགའ་ལྡན་འཕེལ་རྒྱས་གླིང་གི་མཁན་པོའི་མཚན་གནས་གཉིས་ཀ་བཞེས་པའི་གསོལ་འདེབས་མཛད་པར་བོད་ཤིང་སྦྲུལ་ཟླ་བ་ ༡ ཚེས་ ༣ སྤྱི་ལོ་ 1965 ཟླ་བ་ 3 ཚེས་ 6 ཉིན་རྡོར་གདན་བོད་དགོན་དུ་ཁྲི་མཁན་གཉིས་ཀྱི་མཚན་བཞེས་མཛད་སྒོ་བསྐྱངས། འདི་ནས་བཟུང་དུ་ལྔའི་བར་གྱི་དགའ་ལྡན་ཁྲི་རབས་ཕྱི་མ་རྣམས་འཕགས་ཡུལ་གྱི་གདན་ས་ཁག་ནས་ཕེབས། དེ་ལ་ལྟོས་མཆོག་ནས།

འཛམ་མགོན་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་མངོན་པར་བཞེངས་པ་དང་ཆབས་ཅིག་རྡོར་གདན་མཁན་པོའི་ཁྲི་ཕེབས་ཀྱི་མཛད་སྒོར་བོད་གཞུང་སྐུ་ཚབ་ཏུ་ཆོས་དོན་བཀའ་བློན་ལས་རོགས་གསེར་གོང་མཚན་ཞབས་རིན་པོ་ཆེ་ནས་རྗེས་བརྒྱད་ཀྱི་བཤད་འབུལ་བསྐྱངས་ཤིང་། དེ་ནས་བཀའ་བློན་ལས་རོགས་དམ་པ་བློ་གྲོས། བཀའ་ཟུར་ཐུབ་བསྟན་ནོར་བཟང་། གདན་ས་གསུམ་དང་། རྒྱུད་གྲྭ་སྟོད་སྨད་བཅས་ཀྱི་མཁན་པོ་ལས་སྣེ་སོགས་ཆེད་བཅར་རྣམས་ཀྱིས་མཇལ་དར་འབུལ་བཞེས་གནང་། སྐྱབས་རྗེ་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ཀྱང་ཞབས་གྲས་ཆེད་གཉེར་མདུན་མཇལ་དར་དང་། མཎྜལ་རྟེན་གསུམ། དབུ་པཊ་སོགས་འབུལ་ལམ་ཞུ་གནང་མཛད། མཛད་སྒོ་གྲུབ་རྗེས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་ཤིང་དྲུང་དུ་སྐུ་མགྲོན་རྣམས་ཀྱིས་དབུས་གཙུག་མར་གནས་པ་དང་། བློ་བུར་མང་དུ་འདུས་པར་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་དབུ་ནས་བཤད་ལུང་དབུ་འཛུགས་ཙམ་མཛད་པ་སོགས་

འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཚབ་ཁྲི་ཐོག་གོ་བདུན་པའི་མཚན་བཞེས་ཁྲི་འདོན་དང་། རྟོར་གདན་བོད་དགོན་གྱི་མཁན་པོའི་མཚན་ཁུར་བཞེས་པའི་མཛད་སྒོ་ལེགས་པར་གྲུབ་སྟེ་ཚེས་ བརྒྱད་ཉིན་རྟོར་གདན་ནས་མེ་འཁོར་བརྒྱུད་ཧ་སར་ཕེབས་ཐོན་མཛད། ཚེས་ བཅུ་གཅིག་ཉིན་ཁོ་བོའི་སར་ཕེབས།

ཞེས་དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་གོ་བདུན་པ་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་ཐར་དུ་གསུངས། ཚེས་ 16གཞུང་ས་ནས་སྟག་ཕུའི་དག་སྣང་ཆེ་དཔག་མེད་ནང་སྒྲུབ་འཆི་མེད་ལྷ་ལྔའི་ཚོ་ག་དང་འབྲེལ་བར་མཁའ་འགྲོའི་བསུ་བཟློག་བརྟན་བཞུགས་རྒྱས་འབུལ་ཞུས། བཀའ་ཤག་ནས་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་བྱ་བ་གང་ཅིར་བླང་དོར་ཚུལ་བཞིན་བྱེད་ངེས་ཀྱི་ཁས་ལེན་དང་། མགོན་པོ་མཆོག་སྐུ་ཚེ་ཡུན་བརྟན་ཡོང་བའི་གསོལ་འདེབས་ཤུགས་དྲག་ཏུ་ཕུལ་བར། མགོན་པོ་མཆོག་ནས་རྒྱལ་བློན་མཉམ་འབད་དམ་གཙང་ངོ་ལོག་མེད་པའི་ལས་ཁུར་བཞེས་ན་སྐུ་ཚེ་ལ་སེམས་ངལ་མི་དགོས་པའི་བཀའ་སློབ་ཐབ་མོ་སྩལ། བོད་ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༡༨ ཟླ་བ་ 3 ཚེས་ 18 ཉིན་ སྤྱར་སྤྲོལ་ལྷར་བཞུགས་སྐར་ཧ་ས་ཐེག་ཆེན་ཆོས་གླིང་དུ་ཡོངས་འཛིན་རྡོ་རྗེ་འཆང་ནས་༄གོང་ས་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་མཆོག་གི་སྐུ་མདུན་དུ་ཁྲི་ཕེབས་གསར་མཇལ་གྱི་མཛད་སྒོ་བསྐྱངས། དེ་ལ་མགོན་པོ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་དྲོ་ཆུ་ཚོད་བརྒྱད་ཐོག་ཡོངས་འཛིན་རྡོ་རྗེ་འཆང་དབུ་པཎ་དང་། སྐུ་ཚོས་བཞེས་ཏེ་ཚོམས་ཆེན་དུ་ཕེབས་ཏེ་སྐུ་ཕྱག་གནང་བའི་ཕྱག་ལན་ཕུལ་རྗེས་ཐོག་མར་ཁྲི་པའི་མཇལ་རྟེན་གསུམ་དང་། ཞུ་མཐུད་རྟོར་གདན་དགའ་ལྡན་འཕེལ་རྒྱས་གླིང་གི་མཁན་པོའི་གསར་མཇལ་རྟེན་གསུམ་མཇལ་དར་དང་། འཁོར་ལོ། ཆོས་དུང་སོགས་བསྟུལ་ཏེ་བཞུགས་ཁྲིར་

ཞབས་སོར་འཁོད། གསོལ་ཇ་ཕེབས་རྗེས་ཆོས་དོན་བཀའ་སློབ་ལས་རོགས་མཆན་ཞབས་གསེར་གོང་རིན་པོ་ཆེ་ནས་དབུ་བསྐུལ་གནང་སྟེ་ཇ་མཆོད་གངས་ཅན་ཤིང་རྟ་གསུངས་ཟིན་རྗེས་གསོལ་ཇ་དང་། བཞེས་འབྲས་ཕེབས་རྗེས་སླར་ཡང་གསེར་གོང་རིན་པོ་ཆེས་འབྲས་མཆོད་བདག་སོགས་འཁོར་བཅས་བསྐུལ་གནང་མཛད། བཀའ་སློབ་བཞི་དང་། ཚོགས་གཙོ། ཆོས་ལུགས་ཁག །ཚོལ་གསུམ་སྒྲི་འཁྲུས་བཅས་པས་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེར་མཇལ་དར་རེ་ཕུལ་ཏེ་རང་གྲལ་དུ་འཁོད་ཟིན་པ་ན། རྣམ་གྲྭ་མཁན་སློབ་དང་། གསུང་བཟང་བ་རྣམས་ཡར་བཞེངས་ཏེ་ཁོ་བོ་དང་མཉམ་དུ་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་བརྟན་གསོལ་འདེབས་དང་། བློ་བཟང་རྒྱལ་བསྟན་མ། དེ་རྗེས་ཚང་མས་དབུ་ཞྭ་བཞེས་ཏེ་འཇིགས་བྱེད་ཤིས་བརྗོད་རོལ་དབྱངས་དང་བཅས་གྲུབ་པ་དང་། ཁོ་བོས། རང་གི་རྩ་བའི་བླ་མ་མཆོག་ལ་མཇལ་དར་དང་། སྐུང་མདུད་བཅས་གུས་པ་ཆེན་པོས་ལག་བསྟར་གྱིས་ཕུལ། ལེགས་སྐྱེས་རྟེན་ཆས་རྣམས་སྤྱན་སྔར་བསྟར། བླ་བྲང་ཞབས་ཕྲས་རྣམས་ལ་ཡང་སྐུང་མདུད་ཕྱིན། དེ་ནས་ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེའི་བླ་བྲང་དུ་གཞུང་ཞབས་ལས་བྱེད་ཡོངས་ནས་རྟེན་འབྲུང་མཇལ་དར་ཕུལ། དེ་ཉིན་བླ་བྲང་དུ་སྐྱབས་རྗེ་ཁྲི་བྱང་རྡོ་རྗེ་འཆང་ངོ་ཕེབས་ཀྱིས་མཇལ་དར་ནང་མཛོད་འཕྲིན་ལས་དར་རྒྱས་རྟགས་ཅན་སྲིད་ན་རིང་བ་དང་། རྟེན་དོད། རྗེའི་རྣམ་ཐར་དད་པའི་མདུག་ངོགས་ཀྱི་ཕྱག་དཔེ་བཅས་འབུལ་གནང་མཛད།

ཅེས་གླིང་རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་ཐར་དུ་གསུངས། ཟླ་བ་ 4 ཚེས་ 7ཚོལ་གསུམ་ཆོས་ལུགས་བཅས་ཀྱི་སྒྲི་འཁྲུས་ནས་མགོན་པོ་མཆོག་ལ་བརྟན་བཞུགས་དང་། ཚེས་ 13 ཉིན་མདོ་སྟོད་ཆུ་སྒང་ནས་བརྟན་བཞུགས་ཕུལ། ཟླ་བ་ 9 ཚེས་ 1 ཉིན་ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེའི་གཟིམ་ཚུང་དུ་ཆེད་ཕེབས་ཀྱིས་གྱུ་རུ་རིན་པོ་ཆེའི་

གསོལ་འདེབས་བསམ་པ་ལྷུན་འགྲུབ་མ་དང་བར་ཆད་ལམ་སེལ་གྱི་བཀླག་ལུང་གསན་ཏེ། ཕྱི་དྲོར་ཧ་ས་ནས་ཆིབས་ཐེབས་ཀྱིས་ཉེ་ཁུལ་Pathankotཞེས་པར་ཞབས་སོར་འཁོད་མཚམས། པཱ་ཀི་སི་ཐན་གྱིས་རྒྱ་གར་ལ་ཚུར་རྒོལ་དམག་ཐེང་མགོ་བཙུགས་ཏེ་གནམ་གྲུ་ནས་དམག་མི་སར་འབབ་པ་སོགས་འཇིགས་སྣང་ཅན་གྱི་གནས་ཚུལ་དེ་བྱུང་། བསམ་པ་ལྷུན་འགྲུབ་མ་དང་བར་ཆད་ལམ་སེལ་གྱི་ལུང་གསན་པ་ཡང་འཕྲུལ་གྱི་དགོས་པ་དེ་ལྟ་བུར་གཟིགས་ཡོད་ངེས་སྙམ། ཚེས་9མཚན་གྱི་ཆུ་ཚོད་བཅུ་གཅིག་ཙམ་ལ་པཱ་ཀི་སི་ཐན་གྱིས་ཧ་སའི་ཉེ་འཁྲིས་ཀྱི་ཡོལ་ཞེས་པར་རྒྱ་གར་གྱི་དམག་སྒར་ལ་དམིགས་ཏེ་འགག་རྡས་གཉིས་འཕངས་པས་མི་གཉིས་དང་ཕྱུགས་ཟོག་དུ་མ་བསད། དེ་ནས་ཀྱང་ཉིན་ཤས་རིང་གནམ་གྲུ་ནས་ཧ་སའི་ཉེ་འགྲམ་གྱི་གྲོང་གསེབ་འགར་འགག་རྡས་འཕངས་པ་སོགས་གནས་བབ་ཛ་དྲག་ཏུ་གྱུར་པས། རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་༧གོང་ས་མཆོག་གི་བཞུགས་གནས་ལྡི་ལིར་ཉིན་གཡོལ་དུ་སྐྱོ་དགོས་ཚུལ་གསུངས། ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྙེན་མཚམས་སུ་བཞུགས་ཏེ་གྲོལ་བ་ལ་ཉིན་གྲངས་བཅུ་ཙམ་ལས་མེད་པའི་མཚམས་སུ། ༧གོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་བཀོད་ལྟར་སྐུའི་གཅེན་པོ་བློ་བཟང་བསམ་གཏན་མཆོག་ལྡི་ལི་ནས་ཧ་རམ་ས་ལར་ཆེད་ཐེབས་ཀྱིས་ཚེས་ 20 ཉིན་ཡོངས་འཛིན་རྣམ་གཉིས་དང་རྒྱལ་ཡུམ་ཆེན་མོ་སྐུ་འཁོར་བཅས་ལྡི་ལིར་གདན་ཞུ་གནང་། བོད་ཟླ་༨ ཚེས་ ༢༢ ཟླ་བ་ 11 ཚེས་ 15 ཉིན་ལྡི་ལི་བོད་ཁང་གི་སྒོ་འབྱེད་རྟེན་འབྲེལ་མཛད་སྒོར་ཡོངས་འཛིན་རྣམ་གཉིས་དང་རྒྱ་གར་ཤེས་རིག་བློན་ཆེན། ནེ་རུའི་སྲས་མོ་ཨིན་དྷི་ར་གྷན་དྷི་སོགས་སྐུ་མགྲོན་རྣམས་དང་ལྷན་བཞུགས་ཀྱིས་

ཤིས་བརྗོད་ཞལ་འདོན་སོགས་མཛད། ཟླ་བ་ 12 ཚེས་ 26 ཉིན་རྡོ་རྗེ་གདན་བོད་དགོན་དགའ་ལྡན་འཕེལ་རྒྱས་གླིང་དུ་ཞབས་སོར་འཁོད་མཚམས་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེ་ནས་མཇལ་འདེགས་འབུལ་མཛད། ཕྱི་ཉིན་རྒྱལ་བའི་གཟིམ་ཚུང་དུ་སླར་ཡང་མཇལ་འདེགས་འབུལ་དང་། དེའི་ཕྱི་ཉིན་དགོན་པ་རྒྱ་བསྐྱེད་གྲུབ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་བཀྲ་ཤིས་གསོ་སྦྱོང་དང་རབ་གནས་སོགས་མཛད། ཚེས་ 31 ཉིན་བོད་བསྟན་སྲིད་ཀྱི་སྤྱིའི་རིམ་གྲོར་དགོངས་ཏེ་རྡོར་གདན་མཆོད་རྟེན་ཆེན་མོའི་དྲུང་དུ་མགོན་པོ་མཆོག་དབུ་བཞུགས་ཐོག་དགེ་ལུགས་ཡོངས་འཛིན་རྣམ་གཉིས་དང་ས་སྐྱ་བདག་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ། རྙིང་མ་བདུད་འཇོམས་རིན་པོ་ཆེ། བཀའ་བརྒྱུད་འབྲུག་པ་ཐུགས་སྲས་དང་ཀ་ལུ་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་དང་ཆབས་ཅིག་སྟོང་མཆོད་རྒྱས་པ་འབུལ་གནང་གིས་ཐུགས་སྨོན་གནད་སྨིན་མཛད།

སྤྱི་ལོ་ 1966 ཟླ་བ་ 3 ཚེས་ 22 ཉིན་ནས་གཟའ་འཁོར་གཅིག་རིང་ཡོངས་འཛིན་རྣམ་གཉིས་སོགས་དང་ལྷན་ཅིག་བོད་བསྟན་སྲིད་ཀྱི་དོན་དུ་ཇམ་དཀར་དང་མགོན་དཀར། རྣམ་སྲས་བཅས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གཡང་སྒྲུབ་མཛད་དེ་སྲིད་ཞིའི་དགེ་ལེགས་ཆར་དུ་བསྒྲིལ་བའི་ཐུགས་སྨོན་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱངས། ཟླ་བ་ 6 ཚེས་ 4 ཉིན་གྱི་ཕྱི་དྲོར་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཧྭ་རན་སིའི་གློག་བརྙན་བཟོ་སྐྲུན་པ་ཞིག་གིས་བོད་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་ཁག་གི་བྱེད་སྒོ་བརྙན་པར་བཀྱིས་པ་སྤྱན་འབུལ་ཞུས་པར་གཟིགས་རྟོག་དང་། བོད་ཟླ་ ༨ ཚེས་ ༢༢ ཟླ་བ་ 11 ཚེས་ 5སྟེ་ལྷ་བབས་དུས་ཆེན་གྱི་ཉིན་མོར་ཇ་ས་མེག་ལོར་ བྷ་ན་ཕྱིར་གསར་བཞེངས་མཆོད་རྟེན་རིན་པོ་ཆེར་རབ་གནས་མཛད། ཟླ་བ་ 12པའི་ཟླ་མཇུག་ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེ་

ཨི་ཏ་ལི་(Italy)རུ་བཞུགས་པར། མགོན་པོ་མཆོག་ནས་ཡེ་ཤུའི་བླ་ཆེན་ལ་མཇལ་འཕྲད་དགོས་པའི་བཀའ་ཡིག་འབུལ་གནང་མཛད་པ་ལྟར་ཡོངས་འཛིན་མཆོག་དང་། ཕ་ལྷ་བ། དཔལ་ལྡན། གསུང་སྒྱུར་ནམ་མཁའི་ནོར་བུ་བཅས་བླ་ཆེན་དེ་ཉིད་ལ་མཇལ་འཕྲད་གནང་། དེ་ལ་ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེའི་རང་རྣམ་ལས།

ཡེ་ཤུའི་ལྷ་ཁང་ཆེན་པོའི་ཟུར་ཞིག་ཏུ་སྤོབ་(Pope)ཀྱི་པོ་བྲང་རྒྱ་ཁྱོན་ཆེ་ཞིང་། ཐོག་བརྩེགས་མང་པོ་ཅན་དེའི་སྒོ་སྲུང་རིམ་པ་རྣམས་བརྒྱུད་སྟེང་ཐོག་ཏུ་འབྱོར་སྐབས་མགྲོན་གཉེར་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་ཁྲིད་དེ་གཟིམ་ཆུང་ཕྱི་མ་ཞིག་ཏུ་དང་ཅམ་བཞག་རྗེས། སྤོབ་ཀྱི་སར་བཏང་བྱུང་བ་སྤོབ་ཉིད་བཞེངས་ནས་འདུག་པར་མཇལ་དར་ནང་མཛོད་དང་། འབུལ་རྟེན་བོད་ཀྱི་རོལ་མོ་སྦུབ་ཆོལ་རྒྱུ་རྙིང་ཆ་གཅིག་ཕུལ་ཏེ་མཇལ་འཕྲད་ཀྱིས་ངེད་ཚོ་ཚང་མ་ཞབས་སྟེགས་ཐོག་མཉམ་འཁོད་རྗེས། སྐྱབས་མགོན་ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་བཀའ་བཞིན་ད་ལམ་ཆེད་བཅར་ཞུ་དོན་ནི་བླ་ཆེན་མཆོག་ལ་འཚམས་འདྲི་ཞུ་རྒྱུ་དང་འབྲེལ་ང་ཚོ་བོད་མི་ཆོས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་པ་སྟོམས་ཆུང་ཞིག་ནང་རྒྱ་ནག་དམར་པོའི་རིང་ལུགས་འཛིན་པས་བཙན་གནོན་ཚབས་ཆེའི་རྐྱེན་པས་བོད་མི་མང་པོ་ཞིག་བྲོས་བྱུར་སྐབས་ཡེ་ཤུའི་ཆོས་ཚོགས་ཁག་ནས་སྐྱོབ་གསོའི་རོགས་ཕན་གནང་བར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་དང་། ཕྱིན་ཆད་ཀྱང་རང་རེ་ཆོས་བྱེད་གཅིག་གྱུར་གྱི་གནས་ལ་བརྟེན་རང་སོས་ཆོས་ལ་བརྟེན་ནས་འཛམ་གླིང་ཞི་བདེར་གནས་ཐབས་ལ་དགོངས་བཞེས་ངེས་པར་ཡོད་པ་ཞེས་བརྗོད་པར། ཁོང་ནས་ཏཱ་ལའི་བླ་མས་འཚམས་འདྲི་གནང་བ་ལ་ཧ་ཅང་དགའ་པོ་བྱུང་། ངས་ཀྱང་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་དང་། བོད་ཀྱི་སྐོར་ལ་དོ་སྣང་སེམས་ཁུར་བྱེད་བཞིན་པ་ཡིན། ཁྱེད་ཚོར་རོགས་རམ་ཞུ་དགོས་པ་གང་འདུག་ཅེས་དང་། ཁྱེད་རང་སྐོར་ལ་རོགས་རམ་ཞུ་དགོས་པ་འདྲ་མི་འདུག་གམ་

ཞེས་དྲིས་བྱུང་བར། ངེད་རང་སྙིང་ལ་རོགས་རམ་ཞུ་དགོས་པ་མེད། ང་ཚོ་བོད་ཀྱི་ཆོས་བྱེད་བྱེས་འགྱུར་ཁྲོན་ཆེར་འཚོ་གོས་ཀྱི་རོགས་རམ་གནང་འོས་དགོངས་པར་འཇགས་པ་ཞེས་སོགས་བརྗོད་དེ་མཇལ་འཕྲད་ཆུ་ཚོད་གཅིག་མ་ཟིན་ཙམ་རིང་མཐུན་ལམ་ལུགས་ལེགས་ལྷ་བུ་བྱུང་སོང་ཞིང་། ཁོང་ནས་ཀཽང་ས་མཆོག་ལ་འབུལ་རྒྱུའི་དཔར་དེབ་དང་། འཚམས་རྟགས། ཁོ་བོ་རང་ལའང་དདུལ་གྱི་རྟགས་མ་བཅས་གནང་བ་བདག་གིར་ཞུས།

ཞེས་གསུངས།

ཟླ་བ་ 12 ཚེས་ 27 ཉིན་ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེ་ཨི་ཏ་ལི་ནས་ཧ་སར་ཕེབས་འགྱུར་གྲུབ་མཚམས་ཡོངས་འཛིན་མཆོག་གི་གཟིམ་ཆུང་དུ་ཆིབས་སྒྱུར་བསྒྱུངས། ཚེས་ 29 ཉིན་ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱལ་བའི་ཕོ་བྲང་དུ་ཆེད་ཕེབས་ཀྱིས་ནུབ་ཕྱོགས་ཁུལ་དུ་བཞུགས་པའི་བོད་ཀྱི་བླ་སྤྲུལ་དགེ་བཤེས་དང་། བོད་མི་སློབ་ཕྲུག །གཞིས་ཆགས་སོགས་ཀྱི་གནས་སྟངས། ཡེ་ཤུའི་བླ་ཆེན་དང་མཇལ་འཕྲད་སོགས་ཀྱི་སྐོར་སྙན་གསེང་གནང་།

སྤྱི་ལོ་ 1967 ཟླ་བ་ 3 ཚེས་ 14 ཉིན། མགོན་པོ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྣང་བརྙན་འཕགས་པ་རང་བྱུང་ལྔ་ལྡན་དུ་གྲགས་པ་ལྷ་ལྡན་གཙུག་ལག་ཁང་གི་རྟེན་གཙོའི་གྲས་སུ་བཞུགས་པ་སྤྱི་ལོ་ 1966 ལོར་རྒྱ་དམར་གྱིས་གཏོར་བཤིག་བཏང་བའི་ཞི་ཞལ་གཅིག་དང་ཁྲོ་ཞལ་གཅིག་བཅས་བོད་མི་གཅིག་ནས་གཉིས་བརྒྱུད་ཀྱིས་བཞུགས་སྐྲར་ཧ་སར་ཕེབས་འབྱོར་ལ་ཡོངས་འཛིན་རྣམ་གཉིས་དང་ལྷན་ཅིག་མཆོད་འབུལ་རྒྱ་ཆེར་མཛད། དེ་ལ་མགོན་པོ་མཆོག་ནས།

ཉིན་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་ཁོ་བོའི་སར་ཕེབས་ཏེ་དོན་དང་ལྡན་པའི་བཀའ་མཆིད་ལྷུག་པར་བསྩལ། དེ་ཉིན་ལྷ་སར་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་རང་བྱུང་ལྔ་ལྡན་རྒྱ་དམར་གྱིས་གཏོར་བཞེག་བཏང་བའི་རྟ་ཞལ་དང་། ཁྲི་ཞལ་བཅས་ཀྱི་དྲུང་དུ་ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་ནས་མཆོད་བསྟེན་རྒྱ་སྒྲོར་དང་འབྲེལ་མཆོད་འབུལ་མཛད་སྐབས་ཁོ་བོ་བཅར་དགོས་ཚུལ་ཕེབས་པ་ལྟར་བཀའ་བཞིན་བསྒྲུབས།

ཞེས་གླིང་རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་ཐར་དུ་བཀའ་སྩལ། ཟླ་བ་ 3 ཚེས་ 29ནས་ཉིན་ལྔའི་རིང་མགོན་པོ་མཆོག་གི་བཀའ་འབྲེལ་ལྟར་ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེ་དང་སྐྱབས་རྗེ་དིལ་མགོ་མཁྱེན་བརྩེ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གནང་སྟེ་རྣམ་གྲྭ་འདུས་ཚོགས་དང་བཅས་བསྟན་སྲིད་ཀྱི་དོན་དུ་བོད་སྐྱོང་བརྟན་མ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་གསོལ་མཆོད་རྒྱས་པ་བསྒྲུབས། དེ་ནས་ཀྱང་། ཉིན་ལྔའི་རིང་གནས་ཆུང་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོའི་བཀའ་ལུང་ལྟར་བོད་ལྗོངས་བསྟན་སྲིད་སྤྱིའི་རིམ་གྲོར་མགོན་པོ་མཆོག་དབུ་བཞུགས་ཐོག་ཡོངས་འཛིན་རྣམ་གཉིས་དང་དིལ་མགོ་མཁྱེན་བརྩེ་རིན་པོ་ཆེ། རྣམ་གྲྭ་འདུས་ཚོགས་བཅས་ནས་ཕུར་པའི་གཏོར་སྒྲུབ་མཛད། དེ་ལ་མགོན་པོ་མཆོག་ནས།

གནས་ཆུང་གི་ལུང་དོན་བཞིན་བསྟན་སྲིད་སྤྱི་རིམ་དུ་གཏེར་སྟོན་བསོད་རྒྱལ་ལས་རབ་གླིང་པའི་ཕུར་པ་ཡང་སྙིང་སྤུ་གྲིའི་སྒོ་ནས་ཁོ་བོས་གཏོར་སྒྲུབ་ཉིན་ལྔ་བཀྲིས་པའི་སྐབས་སྤྱ་དྲོ་ཆུ་ཚོད་དགུ་ནས་དགོང་དྲོའི་ཆུ་ཚོད་བརྒྱད་བར་དམ་པ་གཞན་རྣམས་དང་ལྷན་དུ་ཚོགས་དབུས་སུ་ཕེབས་ཏེ་བསྟན་འགྲོའི་བདེ་སྐྱིད་ལ་ལོག་པར་འཚུ་བའི་མི་དང་མི་མིན་གྱི་བསམ་སྦྱོར་ངན་པ་ཅི་མཆིས་རྣམ་མེད་དུ་ཞི་བ་སོགས་ཀྱི་ཐུགས་དམིགས་

མཛད།

ཅེས་གླིང་རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་ཐར་དུ་གསུངས། ༧གོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་དགོངས་བཞིན་ས་དགེ་བཀའ་རྙིང་སོ་སོའི་མ་དགོན་འཛུགས་རྒྱུའི་གྲོས་ཚོད་སྤྱི་ལོ་ 1965 ལོར་རྫོང་གདན་དུ་ཐག་ཆོད་ཟིན་ཀྱང་། དགེ་ལུགས་མ་དགོན་འཛུགས་རྒྱུ་དུས་འགྱངས་སུ་སོང་བས་སྐབས་འདི་ཤེད་དུ། དགེ་ལུགས་མ་དགོན་རིང་མིན་འཛུགས་གཏན་འཁེལ་བར་གྲྭ་ཚང་དྲུག་གི་རྒྱུན་ལས་འཐུས་མི་བསྐོ་བཞག་གིས་༧གོང་ས་མཆོག་ལ་སྙན་གསེང་ཞུས། ཟླ་བ་ 4 ཚེས་ 29 ཉིན་རྒྱལ་བའི་ཕོ་བྲང་དུ་མང་ཡུལ་སྐྱིད་གྲོང་ཇོ་བོའི་སྐུ་བརྙན་བལ་ཡུལ་ནས་གདན་དྲངས་པར་ཡོངས་འཛིན་རྣམ་གཉིས་དང་ལྷན་དུ་མཆོད་འབུལ་ཁྲུས་གསོལ་སོགས་མཛད། དེ་ལ་ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེའི་རང་རྣམ་ལས།

(བོད་རྟིས་) ཟླ་བ་གསུམ་པའི་ཚེས་ ཉི་ཤུ་ཉིན་སྐྱིད་གྲོང་འཕགས་པ་ཝ་ཏི་བཟང་པོ་ཞེས་རང་བྱོན་འཕགས་པ་མཆེད་བཞིའི་ཡ་གྱལ་དེ་ཉིད་སྐྱིད་གྲོང་རྫོང་དཀར་ཆོས་སྡེའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ནས་གདན་དྲངས་ཏེ། བལ་ཡུལ་དུ་ལོ་ཤས་བཞུགས་པ་འདི་སྐབས་ཧ་ས་ཕོ་བྲང་དུ་གདན་ཞུ་བསྐྱངས་པར་སྔོན་སྔ་ཕེབས་བསུ་དང་། ༧གོང་ས་མཆོག་དང་། ཡོངས་འཛིན་གཉིས། རྣམ་གྲྭ་ཚོགས་ཡོངས་བཅས་ནས་མཆོད་འབུལ་ཁྲུས་གསོལ་མཛད། ལྷ་ས་ནས་བལ་ཡུལ་བརྒྱུད་ཇོ་བོ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་རང་བྱུང་ལྔ་ལྡན་གྱི་ཞལ་ཞི་ཁྲོ་གཉིས་སྟོན་ཕེབས་ཐོག །འདི་སྐབས་སླར་ཡང་ཐུགས་རྗེའི་ཁྲོ་ཞལ་གཅིག་དང་། བྱམས་པ་མཆེད་བཞིའི་གྲས་དངུལ་སྐུ་གཅིག་གི་ཞབས་འགོ་གཡས་པ། ཐུགས་རྗེའི་སྒྲོག་ཤིང་དུམ་བུ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེང་གེར་རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་གྲྭ་འཛུགས་པར་བཀའ་

བསྒོ་མཛད་སྐབས་སྩལ་བའི་གསང་འདུས་ཀྱི་གསེར་སྐུ་བཅས་༄གོང་ས་ཆེན་པོའི་ཕྱག་ཏུ་ཕྱོན་པ་མཛལ།

ཞེས་གསུངས།

དེ་ལྟར་རྟེན་རྙིང་བྱིན་ཅན་དུ་མ་འཕགས་ཡུལ་དུ་གདན་ཞུ་ཐུབ་པའི་བཀའ་དྲིན་ལས་མ་ཆེ་དུང་སྒྲུབ་ཀྱི་སྐབས་འཕགས་པ་ལྷ་ཧྲི་བཟང་པོ་ཡང་ཡང་མཛལ་བ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་དུ་གསང་བ་འདུས་པའི་དབང་ཆེན་སྩོལ་སྐབས་གོང་གསལ་གསང་བ་འདུས་པའི་གསེར་སྐུ་དང་རྫེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེང་གེའི་དབུ་ཞྭ། ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱག་ཕྲེང་བཅས་གདན་ཞུས་ཀྱིས་ཁྲི་ཅོག་སྟེང་བཞུགས་སུ་གསོལ་བ་སྐལ་ལྡན་གདུལ་བྱའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་དཔལ་དུ་ཡང་ཡང་ཤར་བ་ངོ་མཚར་བཀའ་དྲིན་ཤིན་ཏུ་ཆེ། ཟླ་བ་ 9 ཚེས་ 22 ཉིན་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་དུ་མགོན་པོ་མཆོག་མི་འགྱུར་བར་ཉི་ཧོང་དུ་ཆིབས་སྒྱུར་བསྐྱུད་རྒྱུའི་ཚུལ་ལས་འཕྲོས་པའི་བཀའ་མོལ་དང་། ཟླ་བ་ 11 ཚེས་ 4 ཉིན་ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེའི་གཟིམ་ཆུང་དུ་ཕེབས་བཅར་གྱིས་ལྟོད་བཞུགས་ཐོག་ཡོངས་འཛིན་མཆོག་སྐུ་ཚེ་ཡུན་བརྟན་གནང་དགོས་པའི་ཞུ་སྐུལ་ནན་ཏན་མཛད། དེ་ནས་ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེའི་རང་རྣམ་ལས།

ཚེས་ ཉེར་གསུམ་ཉིན་༄གོང་ས་མཆོག་ཤག་ཏུ་ཆིབས་བསྒྱུར་གྱིས་བར་ལམ་ཐས་ལན་ཏར་(Thailand)ནང་པའི་ཆོས་ཚོགས་སུ་ཆིབས་བསྒྱུར་བསྐྱངས་པའི་མཛད་རིམ་དང་། ཕྱོགས་དེའི་རྒྱལ་པོ་ཚུན་ཆད་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ལ་གུས་བཀུར་ཆེ་བ་དང་། གནས་བརྟན་སྡེ་པའི་དགེ་འདུན་ཆེས་མང་ཞིང་། དེ་དག་ཞི་དུལ་བཙུན་ཚུགས་

ཅན་མཐོང་ན་དང་བ་འདྲེན་པ། འདུལ་བའི་ཀུན་སྤྱོད་གཙང་བ་སོགས་ངོ་མཚར་ཆེ་ཚུལ་དང་། ཞི་ལྷག་ཉིད་འཛིན་དང་། བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་སོགས་ལས་བརྩམས་པའི་ཆོས་ཀྱི་དྲི་ལན་མཛད་ལུགས་བཀའ་ཕེབས།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལོ་དེའི་ཟླ་བ་ 11 ཚེས་ 14ནས་ཚེས་ 17 བར་Thailandརྒྱལ་ཁབ་ཏུ་བསྐྱངས་པའི་མཛད་འཕྲིན་དང་གཟིགས་སྐོར་ཅི་བྱུང་སོགས་ཀྱི་ཐད་ཞིབ་མོལ་མཛད།

བོད་ས་སྤྱིལ་ཟླ་བ་ ༡ ཚེས་ ༡སྤྱི་ལོ་ 1968 ཟླ་བ་ 2 ཚེས་ 29 ཉིན་ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་མཆོག་རྒྱལ་བའི་པོ་བྲང་དུ་ལོ་སར་མཇལ་ཕྱག་ཏུ་ཕེབས་ཤིང་ཚེས་ གཏོར་གསུང་ཚོག་ལྷན་དུ་གནང་། མཛད་སྒོ་གྲུབ་རྗེས་གཟིམ་ཚང་དུ་ཕྱོད་བཞུགས་ཀྱིས་སྤྱི་བྱེའི་དོན་མང་ཐོག་བཀའ་མོལ་ཞིབ་ཕྱོད་མཛད། དེ་ལ་ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་རང་རྣམ་ལས།

སྤྱི་བྱེའི་གནས་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་དང་། ལྷག་པར་སྲུང་འདས་སྟོང་ཉིད་ཡིན་མིན་དང་། གྲུབ་མཐའ་འོག་མའི་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་གང་ཟག་རང་སྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་སུ་གྲུབ་པར་འཛིན་པས་བསྐྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་དང་། ཐལ་འགྱུར་བའི་བཞེད་པ་ལྟར་གྱི་གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་པས་བསྐྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་མེད་དང་། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྲུབ་འཛིན་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་གསུངས་པས་དེ་ལྟར་ན་གྲུབ་མཐའ་འོག་མས་བཞེད་པ་ལྟར་གྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྒོམ་པས་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་པ་ཙམ་ཡང་སྤོང་མི་ནུས་པར་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྐོར་ལས་བརྩམས་པའི་བཀའ་འདྲི་མང་ཙམ་ཕེབས་པར། སྲུང་འདས་སྟོང་ཉིད་

ཡིན་མིན་ལ་བཞེད་པ་མི་མཐུན་པ་ཡོད་པ་དང་། གོང་གསལ་ཉོན་མོངས་གཉིས་ལ་ཕྲ་རགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་གྲུབ་མཐའ་འོག་མའི་འདོད་པ་ལྟར་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྒོམ་པས་ཉོན་མོངས་རགས་པ་མགོ་ནོན་པ་ཙམ་ལས་སྤོང་མི་ནུས་པས་མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་དགྲ་བཅོམ་ཞེས་འཛོག་པ་ཡིན་ཚུལ་སོགས་གློར་ཤར་ཚོད་འགག་འ་རེ་གསོལ་བ་དོན་མཐུན་ཞིག་བྱུང་མིན་ནི་མི་ཤེས།

ཞེས་གསུངས།

སྐུ་བཅར་མཆོད་དཔོན་མཁན་པོ་ཐུབ་བསྟན་བསོད་ནམས་དང་རྣམ་གྲྭ་སྤྱི་མཁྲིན་ནས་གསོལ་འདེབས་ཕུལ་བ་ལྟར་བོད་ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༡༥ ཟླ་བ་ 3 ཚེས་ 14 ཉིན་ནས་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་བཀའ་ཁྲིད་དབུ་འཛུགས་བསྐྱངས་ཤིང་། ཆོས་སྲིད་ཀྱི་མཛད་ཕྲེལ་སྣེ་མང་གི་བབ་ཀྱིས་ཆོས་མཚམས་གཟའ་འཁོར་དུ་མ་རེ་འཛོག་གནང་མཛད་དེ་མཐར་ཟླ་བ་ 6 ཚེས་ 9 ཉིན་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པར་མཛད། ཟླ་བ་ 5 ཚེས་ 17 ཉིན་ཧ་སའི་བུ་གསོ་ཁང་གི་དུས་དྲན་རྟེན་འབྲེལ་མཛད་སྒོར་ཆིབས་སྒྱུར་བསྐྱངས་ཤིང་། མཛད་སྒོ་གྲུབ་རྗེས་དེ་གར་ཡོངས་འཛིན་རྣམ་གཉིས་ལྷན་དུ།

༄གོང་ས་མཆོག་ནས་ལམ་རིམ་སོགས་སུ་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་དེ་རྟེན་འབྲེལ་ཚར་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཚེ་གསུམ་ལས་ལྷག་པའི་བཞི་ལྔ་སོགས་ལ་རྫོགས་པ་མི་སྲིད་པར་གསུངས་པ། དཔེར་ན་དམྱལ་བའི་བར་དོ་དགེ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལྷའི་བར་དོར་འཕོས་པ་ལྟ་བུའི་ཚེ། འགྲུབ་བྱེད་སྲེད་ལེན་གྱིས་དམྱལ་བའི་བར་དོར་གསོས་བཏབ་ཟིན་རུང་། དམྱལ་བར་མ་སྐྱེས་ཤིང་། དེ་ནས་ནམ་ཞིག་དམྱལ་བར་སྐྱེ་ཚེ་ཡང་བསྐྱར་གསོས་འདེབས་དགོས་སམ་སྔོན་མའི་སྲེད་ལེན་གྱིས་གསོས་བཏབ་པ་དེས་

གོ་ཆོད། དེ་ལྟར་ན་ཆེ་བཞི་ལྔ་སོགས་ཀྱིས་རྫོགས་པར་ཡོད་དགོས་པ་དང་། སེམས་ཅམ་པས་འདོད་པའི་ཕྱི་དོན་སྐོར་ལ་གསུང་གླེང་མང་ཙམ་བྱུང་བར། གོང་གསལ་སྲིད་ལེན་གྱིས་ཡང་བསྐྱར་གསོས་འདེབས་དགོས་བཟོ་ཡང་། དེས་ཆེ་བཞི་ལྔར་རྫོགས་པར་ཐལ་མི་དགོས་འདྲ་ཞེས་འཕྲུལ་སེལ་གྱི་ལན་ཞིག་གསོལ།

ཞེས་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེའི་རང་རྣམ་དུ་གསལ་བ་ལྟར་མཛད། དེ་ལྟར་མགོན་པོ་མཆོག་ནས་ཡོངས་འཛིན་རྣམ་གཉིས་ནམ་མཇལ་ལ་འགྲོ་བ་སྤྱི་དང་བོད་མིའི་བདེ་སྡུག །ལྷག་པར་དུ་ཟབ་ཆོས་ཀྱི་གནད་ལས་འཕྲོས་པའི་བགྲོ་བ་ཉག་གཅིག་མཛད་པ་ནི། གོང་གསལ་དག་ལས་གསལ་བར་རྟོགས་ནུས། ཟླ་བ་ 7 ཚེས་ 2 ཉིན་སྨག་ས་ཟླ་སྤྱི་ནས་སྐུ་ཆེ་མི་ཤིགས་རྡོ་རྗེའི་ཁམས་སུ་བརྟན་པའི་གསོལ་འདེབས་ཕུལ་བར་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེ་ཡང་ཚོགས་མགོན་དུ་ཕེབས། ཚེས་ 6 ཉིན་དགུང་གྲངས་སོ་བཞིར་ཕེབས་པའི་སྐུའི་འཁྲུངས་སྐར་ཉིན་ཡོངས་འཛིན་མཆོག་ཆེད་ཕེབས་ཀྱིས་མཇལ་དར་སྤྲོན་འབུལ་དང་། ཕྱི་ཉིན་དུས་འབྲེལ་གསོ་སྦྱོང་གྲུབ་རྗེས་ཡོངས་འཛིན་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་དུ་མདོ་སྔགས་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནད་ལས་བརྩམས་པའི་གསུང་གླེང་ལྷོད་བཞུགས་མཛད།

བོད་ས་སྤྲེལ་ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༡༠ སྤྱི་ལོ་ 1968 ཟླ་བ་ 12 ཚེས་ 29 ནས་སྤྱི་ལོ་ 1969 ཟླ་བ་ 1 ཚེས་ 5 བར་དུ། ཁུ་ནུ་དགེ་བཤེས་རིག་འཛིན་བསྟན་པ་མཆོག་གིས་ཞུས་ངོར་བཞུགས་སྐར་ཧྲ་སའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ནཱ་རོ་ཆོས་དྲུག་གི་བཀའ་ཁྲིད་རྒྱས་པར་སྩལ། རྒྱལ་རོང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་བསམ་འཕེལ་དང་ཞག་སྐོར་མཁན་པོ་ཉི་མ་རྒྱལ་མཚན་གཉིས་ནས་གསོལ་འདེབས་ཕུལ་བ་ལྟར། བོད་ས་བྱ་ཟླ་

བ་ ༩ ཚེས་ ༡༥ སྤྱི་ལོ་ 1969 ཟླ་བ་ 5 ཚེས་ 31 ནས་ཟླ་བ་ 6 ཚེས་ 9 བར་ཧྲ་སར་འདུས་པ་ཆེན་པོར་སྔགས་རིམ་ཆེན་མོའི་བཤད་ལུང་སྩལ། དེ་ལ་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་ཐར་ལས་མགོན་པོ་མཆོག་ནས་རིང་མིན་སྔགས་རིམ་ཆེན་མོའི་བཀའ་ཁྲིད་གནང་གཏན་འཁེལ་བར། ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེ་ཕོ་བྲང་དུ་གདན་ཞུ་མཛད་དེ་དཀའ་གནད་དུ་མའི་ཐོག་དོགས་གཅོད་མཛད་པར་ཐེ་ཚོམ་གྱི་མདུད་རྒྱ་ཡོངས་སུ་གྲོལ་བར་མཛད་ཅེས་གསུངས། ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེའི་རང་རྣམ་དུ། ༄གོང་ས་མཆོག་ནས་གཙུག་མར་གནས་པའི་དགེ་འདུན་དང་། རྒྱུད་གྲྭ་སྟོད་སྨད་སོགས་ཕྱོགས་འདུས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ཁྲོན་ཆེར་རྗེའི་གསུང་སྔགས་རིམ་ཆེན་མོའི་བཤད་ཁྲིད་དབུ་འཛུགས་བསྐྱང་རྒྱུར་བརྟེན། ཡོངས་འཛིན་མཆོག་ནས་སྔགས་རིམ་ཆེན་མོ་དགའ་ལྡན་པར་སྙིང་མ་ཞིག་འབུལ་གནང་མཛད་པའི་ཚུལ་གསལ།

སྤྱི་ལོ་ 1969 ཟླ་བ་ 7 ཚེས་ 6 ཉིན་དགུང་གྲངས་སོ་ལྔར་ཕེབས་པའི་འཁྲུངས་སྐར་ཉིན་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེ་དང་ལྷན་བཞུགས་ཀྱིས་བཀའ་མཆིད་ལྷུག་པོར་མཛད། མགོན་པོ་མཆོག་གིས་བཀས་བསྐུལ་ཏེ་ཟླ་བ་ 7 ཚེས་ 15 ནས་ཉིན་བདུན་གྱི་རིང་ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེ་དབུ་བཞུགས་ཀྱིས་གནས་ཚང་གྲྭ་ཚང་གི་དགེ་འདུན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་སྲིད་ཀྱི་ཞབས་རིམ་གནད་སྨིན་བསྒྲུབས། ཟླ་བ་ 10 ཚེས་ 24 ཉིན་སྟོན་པས་ཤར་ཕྱིན་གསུངས་པའི་གནས་བྱ་རྒོད་ཕུང་པོའི་རི་ར་གནས་གཟིགས་མཛད། ཟླ་བ་ 11 ཚེས་ 1 ཉིན། ཁུ་ནུ་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེས་ཞུས་པ་ལྟར་དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོའི་ལྟུགས་ལུང་སྩལ། ཚེས་ 2 ཉིན་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བའི་གནས་ས་ར་ན་ཐར་ཕེབས། ཚེས་ 4 ཉིན་ལྷར་ཊ

མཐོ་རིམ་སློབ་གྲྭར་བཀའ་སློབ་དང་། ཚེས་ 5 ཉིན་སྟོན་པ་སྦྱོང་ནུ་ལས་འདས་པའི་གནས་རྒྱ་མཚོག་གྲོང་དུ་གནས་གཟིགས་བསྐྱངས། ཚེས་ 12 ཉིན་ཡོངས་འཛིན་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་སོགས་དང་ལྷན་ཅིག་བཞུགས་སྒར་ཐེག་ཆེན་ཆོས་གླིང་གཙུག་ལག་ཁང་གི་རྟེན་གཙོར་བཞུགས་སུ་གསོལ་རྒྱུའི་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་དང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ། གུ་རུ་སྣང་སྲིད་ཟིལ་གནོན་གྱི་སྣང་བརྙན་བཅས་ལ་འབུལ་རྒྱུའི་གཟུངས་སྒྲུབ་དང་། ཟླ་བ་ 12 ཚེས་ 14 ཉིན་ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་དུ་ཞབས་སོར་བཀོད་དེ་བདེ་མཆོག་ཚེ་ལྷ་དཀར་པོའི་སྒོ་ནས་ཚེ་སྒྲུབ་མཛད་པའི་ཚེ་རིལ་འབུལ་གནང་མཛད་ཅིང་། འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་ལྷགས་བསྙེན་སྐབས་མནལ་ལྟས་བཟང་པོ་བྱུང་ཚུལ་དང་། དབུ་མ་རྩ་ཤེ་ཊཱི་ཀ་ཆེན་དང་འཇུག་ཊཱི་ཀ་དགོངས་པ་རབ་གསལ། དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་བཅས་གཟིགས་པར་ལྟ་བའི་སྐོར་ལ་སྔར་ཐུགས་དོགས་མ་ཆོད་པ་འགའ་ཤས་དགོངས་པར་ཡོངས་སུ་ཆུབ་པའི་ཚུལ་སོགས་ཞུ་གནང་མཛད་པར། “དམ་པའི་ཁྱད་ཆོས་ བླ་མེད་ངོ་མཚར་མཆོག་ཏུ་ཆེ་བ་དང་གུས་ཀྱི་གསོས་སུ་སྨིན། ”ཞེས་ཡོངས་འཛིན་མཆོག་གིས་གསུངས།

ས་བྱི་བོད་ཟླ་ ༡༢ ཚེས་ ༨ སྤྱི་ལོ་ 1970 ཟླ་བ་ 1 ཚེས་ 15 ཉིན་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་དང་གུ་རུ་རིན་པོ་ཆེའི་སྣང་བརྙན་གསར་བཞེངས་ལེགས་གྲུབ་ཀྱིས་བཀྲ་ཤིས་གསོ་སྦྱོང་མཛད། ཉིན་མོ་དེར།

སྔར་སློས་པ་ལྟར་རྒྱལ་མཆོག་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོའི་གསེར་སྡོང་ཞབས་ཞུའི་སྐབས་གཞུང་སའི་རྟེན་སྐམ་ཆེན་མོའི་བྱིན་རྟེན་ཁོངས་ནས་གསོལ་རས་བྱུང་བ་དང་། ངེད་རང་གནས་རྟེན་ཁག་མཇལ་བསྐྱོད་སྐབས་བྱུང་བའི་འཕགས་བོད་སྐྱེས་ཆེན་དུ་མའི་

ཐྲིན་རྟེན་རྣམས་རྒྱ་གར། ས་དགེ། བཀའ་རྙིང་། བཀའ་གདམས་སོགས་སྡེ་ཚན་མ་འདྲེས་པར་དཀར་ཆག་དང་བཅས་ཁྲུངས་ལྡན་ཀ་སྟག་རྣམ་གྲངས་སུམ་བརྒྱ་ཉེ་ཤུ་ཐམ་པ་གོས་སེར་སྒྲིལ་འབོག་བཅས་༄གོང་ས་མཆོག་ལ་གྲུས་འབུལ་ཞུས།

ཞེས་ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེའི་རང་རྣམ་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། ཟླ་བ་ 1 ཚེས་ 17ནས་ཉིན་གསུམ་གྱི་རིང་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་མགོན་པོ་མཆོག་ནས་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་མཛད་དེ་ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེ་དང་། "དཔལ་ལྡན་སྟོད་རྒྱུད་ཀྱི་མཁན་པོ་དང་བླ་མས་གཙོས་པའི་རྒྱུད་སྟོད་དགེ་འདུན་སུམ་ཙུ་སོ་གཉིས་བཅས་ནས་དཔལ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་གི་སྒྲུབ་མཆོད་དང་འབྲེལ་བའི་རབ་གནས་དགེ་ལེགས་ཆར་འབེབས་ཀྱི་ཚོག་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་སྒོ་ནས་ཡེ་ཤེས་འཁོར་ལོ་རྟེན་དམ་ཚིག་གི་གཟུགས་བརྙན་ལ་གཉིས་སུ་མེད་པར་བསྟིམ་པའི་སྒྲོ་རྡོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་སྨིན་རྒྱས་སུ་མཛད་"ཅེས་ཡོངས་འཛིན་མཆོག་གི་རང་རྣམ་དུ་གསུངས། ཚེས་ 30 ཉིན།

ཚེས་ ཉེར་གསུམ་ཉིན་མཚུར་ཕུ་ཀརྨ་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཞྭ་དམར། ཀ་ཐོག་སི་ཏུ། བྲུང་པ་རྒྱལ་ཚབ། གོང་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་བཅས་ཕྲན་སར་ངོས་འཕྲད་དུ་ཕེབས་པར་གསོལ་སྟོན་གཟབ་འབུལ་འབྲེལ་ལྟོད་མཇལ་ཞུས་ཤིང་། ཀརྨ་པ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་༄གོང་ས་མཆོག་དགུང་སྐྱིག་ཏུ་ཕེབས་ཉེར་བརྟེན་ཞབས་བརྟན་གསོལ་འདེབས་ཤིག་གསར་རྩོམ་དགོས་ཞེས་རྟེན་བཅས་བསྐུལ་གནང་བཞིན། འཕགས་པའི་གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་ལ་གསོལ་འདེབས་དང་འབྲེལ་བའི་ཞབས་བརྟན་སྨོན་ཚིག་དྲང་སྲོང་བདེན་པའི་དབྱངས་སྙན་ཞེས་པ་ཞིག་ཀྱང་བརྩམས།

ཞེས་ཡོངས་འཛིན་མཆོག་གི་རང་རྣམ་དུ་གསལ་བ་ལྟར་ཏེ་ཞོར་དུ་གོ །

ཨ་མདོ་དགེ་སློང་སྦྱིན་པ་རྒྱ་མཚོ་དང་དཔལ་ཤོད་ཐུབ་བསྟན་གཉིས་ཀྱིས་ལོ་དུ་མའི་གོང་ནས་ཡང་ཡང་གསོལ་འདེབས་ཞུལ་དོན་ལྟར། བོད་ལུགས་ཕྱི་ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༡༣ སྤྱི་ལོ་ 1970 ཟླ་བ་ 3 ཚེས་ 20 ཉིན་ནས་བཀའ་ཆོས་དབུ་འཛུགས་ཀྱིས་ཚེས་ 21 ནས་ 23 བར་ཏེ་བོད་ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༡༥ དབང་གི་དངོས་གཞིར་འཁེལ་བར་མཛད་དེ་ཐེག་ཆེན་ཆོས་གླིང་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་ཞུ་བ་ཁྲི་ཕྲག་དུ་མར་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དབང་ཆེན་སྩལ། དེ་ནི་སྐུ་ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་ཕྱོགས་པའི་དུས་དབང་ཐེངས་གསུམ་པ་དང་། བཙན་བྱོལ་དུ་སྩལ་བ་ཐེངས་དང་པོ་ཡིན། དེ་ལ་མགོན་པོ་མཆོག་ནས།

ངོས་ཀྱིས་བདག་གི་མཁན་ཆེན་རྡོ་རྗེ་འཆང་གླིང་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་མདུན་ནས་དུས་འཁོར་དབང་ཆེན་ཞུས་ཏེ་བསྙེན་པ་བཏང་། "དམིགས་བསལ་གྱིས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་ལ་ཉམས་ལེན་བྱས་ཏེ་ཆེན་པོ་བྱེད་ཐུབ་པ་ལྟ་ཡོང་བ་མི་འདུག་སྟེ། ལས་དང་སྨོན་ལམ་གྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། ངོས་རྒྱ་གར་ལ་བསླེབས་ནས་དུས་འཁོར་དབང་ཆེན་དང་པོ་དེ་ཧ་རམ་ས་ལར་བྱས་པ་རེད། དེ་དུས་དུས་འཁོར་དབང་ཆེན་ཚར་བའི་གཞུག་དེར་རྨི་ལམ་ལ། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྫུལ་ཚོན་ཕར་བསྡུས། ཀླུ་ཚོག་ཚང་མ་ཚར་ནས་སྟེགས་བུའི་སྟེང་བསྡད་དེ་སྨོན་ལམ་ཤིས་བརྗོད་ཅིག་འདོན་པ་རེད། དེ་དུས་ངོས་སྟེགས་བུའི་སྟེང་ལ་བསྡད་འདུག །རྣམ་གྲྭ་ཕན་བདེ་ལེགས་བཤད་གླིང་གི་དགེ་འདུན་པ་ཚོས་དེར་ཤིས་བརྗོད་འདོན་པའི་ཚབ་ལ་ཞུ་བ་གླུས་བསྐུལ་གསུང་གིན་འདུག་པ་ཞིག་རྨིས། དེའི་རྗེས་སུ་སེམས་ལ། ཡ་ད། རིམ་པས་དུས་འཁོར་

དབང་ཆེན་མང་པོ་ཞིག་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་པར་འདྲ་སྙམ་པའི་ཚོར་བ་བྱུང་། [49]

ཞེས་བཀའ་སྩལ།

ཟླ་བ་ 8 ཚེས་ 6 ཉིན་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེར་རྒྱུད་སྟེ་གཉིས་པ་སྦྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་གི་དབང་རྒྱུན་ཞིབ་ཏུ་དགོན་པས་ལས་རྟུང་གནང་སྟེ་བཀའ་དབང་སྨིན་སྒྲོལ་ཡོང་བའི་གསོལ་འདེབས་འབུལ་གནང་མཛད། ཟླ་བ་ 10 ཚེས་ 5 ཉིན་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེ་ཕོ་བྲང་དུ་གདན་ཞུས་ཀྱིས་ཟབ་དོན་གྱི་དོགས་གཅོད་མཛད་དེ་ཐུགས་དོགས་ཡོངས་སུ་སངས་པར་མཛད། ཟླ་བ་ 12 ཚེས་ 23 ནས་ཚེས་ 28 བར་མོན་ལྗོ་འདོད་ཤྲུ་གླིང་བོད་མིའི་གཞིས་སྒར་དུ་ཟབ་ཆོས་དང་། བཀའ་སློབ། གདན་སའི་དགེ་འདུན་པ་ཅི་མང་དགེ་སློང་གི་དངོས་པོར་བསྒྲུབས་པ་སོགས་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་མཛད་པ་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱངས། མའི་སོར་བསམ་གླིང་གཞིས་མི་སྤྱི་དང་ཨ་མདོ་འཕེལ་རྒྱས་ཁྲིམ་ཚང་བཅས་ཀྱིས་དུས་དབང་ཐེངས་བཞི་པ་སྨིན་སྒྲོལ་ཡོང་བའི་གསོལ་བ་ཕུར་ཚུགས་སུ་བཏབ་པ་ལྟར་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་མའི་སོར་ལུགས་ཟུང་བསམ་འགྲུབ་གླིང་དུ། བོད་ལུགས་ཁྲི་ཟླ་བ་ ༡༡ ཚེས་ ༡༩ ནས་ ༡༢ སྤྱི་ལོ་ 1971 ཟླ་བ་ 1 ཚེས་ 10 ནས་ 13 བར་སྔོན་འགྲོའི་གསུང་ཆོས་དང་སྟ་གོན་དངོས་གཞི་དབང་བཅས་ལེགས་པར་སྩལ། བོད་ཟླ་བ་ ༡༣ ཚེས་ ༡༠ ཟླ་བ་ 2 ཚེས་ 5 ཉིན།

༄གོང་ས་མཆོག་ནས་འདི་ཉིན་ནས་བཟུང་ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་རིང་ཟླ་རེའི་ཡར་མར་གྱི་ཚེས་ བཅུ་གཉིས་ནས་ཤར་ལ་ཚོགས་འཁོར་གྱི་དོད་དུ་གུང་ཚིགས་གཟབ་

49 2014ཟླ་བ་7ཚེས་11ཉིན་ལ་དྭགས་སུ་དུས་དབང་སློབ་མ་རྗེས་འཛིན་གྱི་སྐབས་གསུངས།

པ་རེ་སྨྲོད་རྒྱུའི་མཐུན་རྐྱེན་དུ་ཚེས་ བཅུ་རེར་སྐོར་བཙོ་ལྔ་རེ་རྩིས་ཏེན་སྐོར་ཚིག་སྟོང་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་ཙ་ལྔ་གསོལ་རས་སྐུལ་ཏེ། ཆོས་དྲུག་གི་གཏུམ་མོ་དང་འབྲེལ་བའི་རྗོགས་རིམ་གྱི་ཉམས་བཞེས་རྒྱུན་སྐྱོང་མཛད་བཞེད་སོགས་བོང་བ་གསེར་གཟིགས་ཀྱི་བཀའ་ཤློགས་ཕེབས་ལན་དུ།

ཞེས་སོགས་ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེའི་རང་རྣམ་དུ་གསལ་བ་ལྟར་དང་། ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེར་ཡང་དམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་དུ། " ཚེས་བཅུ་བཞི་ཉིན་ཁོ་བོས་ཚོགས་གསོག་ཆེད་སྐྱབས་རྗེ་མཆོག་ལ་ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་རིང་ཟླ་རེར་ཆེས་དགུ། བཅུ། ཉེར་དགུ་བཅས་ལ་གསོལ་ཚིགས་རྒྱས་པ་རེ་འབུལ་རྒྱུའི་གསོལ་དོད་ཕུལ་བ་དགྱེས་བཞེས་མཛད། "ཅེས་གསལ་བ་ལྟར་ཡོངས་འཛིན་རྣམ་གཉིས་ཕྱོགས་དང་སྒོ་སྣ་ཚོགས་ནས་བསྟེན་ཅིང་བཀུར་བའི་རྣམ་ཐར་རྨད་དུ་བྱུང་།

ལོ་དེར་དགུང་གྲངས་སོ་བདུན་གྱི་དགུང་གེག་ཏུ་འཕེལ་བས། ཟླ་བ་ 3 ཚེས་ 9 ཉིན་བོད་གཞུང་བཀའ་ཤག་གིས་གཙོས་ལས་བྱེད་དང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་བཅས་ནས་བརྟན་བཞུགས་རྒྱས་འབུལ་ཞུས། སྐབས་དེ་ཤེད་དུ། དགེ་ལྡན་ལུགས་བཟང་རིག་གཞུང་གཅེས་སྐྱོང་ཚོགས་པ་ནས་ཀུང་རྒྱ་སྤྱི་རྟེ་རྣམ་གྲྭ་ཚོགས་ཡོངས་ནས་གྲུབ་རྒྱལ་ལུགས་ཀྱི་ཚེ་དཔག་མེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྒྲུབ་པ་ཉིན་གསུམ་གནང་རྗེས་བརྟན་བཞུགས་ཕུལ་བར་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེ་ནས་མཎྜལ་ལྷུགས་བཤད་དང་། མཚན་ཞབས་གསེར་གོང་རིན་པོ་ཆེས་རྟེས་བརྒྱད་མཐུན་འགྱུར་སོགས་གནང་། ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེ་ནས་མཎྜལ་རྟེན་གསུམ་འབུལ་གནང་མཛད། ཟླ་བ་ 7 ཚེས་ 6 ཉིན་དགུང་གྲངས་སོ་བདུན་དུ་ཕེབས་པའི་འབྲུགས་སྐར་

དུས་ཆེན་ཉིན་ཡོངས་འཛིན་རྣམ་གཉིས་ནས་མཇལ་དར་འབུལ་གནང་མཛད་ཅིང་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་གནད་ལས་འཕྲོས་པའི་བཀའ་མོལ་ཞིབ་གླེང་མཛད།

བོད་ཟླ་༨ ཚེས་ ༨ སྤྱི་ལོ་ 1971 ཟླ་བ་ 9 ཚེས་ 27 ནས་ཉིན་གྲངས་ཉི་ཤུ་ལྷག་གི་རིང་བཞུགས་སྒར་ཐེག་ཆེན་ཆོས་གླིང་གཙུག་ལག་ཁང་དུ། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་འགྲེལ་པ་བཞི་སྦྲགས་ཀྱི་བཀའ་ཁྲིད་ཟབ་མོ་ཞིབ་རྒྱས་སུ་སྩལ། ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེའི་རང་རྣམ་ལས།

ཟླ་བ་བརྒྱད་པའི་ཚེས་བཅུ་བདུན་ཉིན་ཐེག་ཆེན་ཆོས་གླིང་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་༄གོང་ས་མཆོག་ནས་གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད་འགྲེལ་པ་བཞི་སྦྲགས་ཀྱི་གསུང་ཆོས་སྩལ་བའི་ཆོས་ཞུར་ཆེད་ཡེབས་རྒྱུད་གྲྭ་སྟོད་སྨད་ཀྱིས་གཙོས་པའི་འདུས་པ་ལྔ་བརྒྱ་བརྒལ་བར་སྐྱབས་རྗེ་ཡོངས་འཛིན་དགའ་ཁྲི་གླིང་རིན་པོ་ཆེའི་ཟླ་བྲང་དང་། ཐུན་ཚོའི་ཤག་ཐུན་མོང་ནས་རྒྱ་ཡོན་སྦྲ་ར་ཏེ་བསྙེན་བཀུར་དང་འབྲེལ་ཟླ་མཆོད་ཚོགས་འཁོར་དང་བཅས་པའི་མཆོད་སྤྲིན་རྒྱས་འབུལ་ཐོག །ལྷར་བཅས་སྲིད་ཞིའི་རྣམ་འདྲེན་ཆེན་པོ་མཆོག་དགུང་སྐེག་འགལ་རྐྱེན་གྱི་ཚུལ་བཞེས་ཕྲ་མོ་ཙམ་མེད་པར་གསང་གསུམ་འཕོ་བྲལ་རྡོ་རྗེའི་ཁམས་སུ་བརྟན་པའི་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་ཚིག་ལེགས་པར་བསྒྲུབས་ཤིང་འབུལ་མཆོན་གྱི་བདོག་པའི་ཕྲེང་བ་བསྟར།

ཞེས་གསལ།

ཟླ་བ་ 10 ཚེས་ 6 ཉིན་ཡོངས་འཛིན་རྣམ་གཉིས་ཐུན་མོང་ནས་བརྟན་བཞུགས་རྒྱས་འབུལ་མཛད། དེའི་རྗེས་མགོན་པོ་མཆོག་ནས་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་ཆེར་གསོལ་འདེབས་འབུལ་གནང་མཛད་པ་ལྟར་ཚེས་ 23 ཉིན་ཡོངས་འཛིན་

མཆོག་ནས། ཐེག་ཆེན་ཆོས་གླིང་དུ་སེར་སྐྱ་དྲུག་བརྒྱ་ཙམ་ལ་འཛིགས་བྱེད་དཔའ་བོ་གཅིག་པའི་དབང་གི་སྟ་གོན་དང་ཕྱི་ཉིན་དངོས་གཞི་བཅས་སྩལ། ཚེས་ 31 ཉིན། "རིན་པོ་ཆེ་རིང་མིན་རྫོང་གདན་དུ་ཕེབས་རྒྱུར་བརྟེན་ཚེས་ སོ་གཅིག་ཉིན་སྔ་དྲོའི་ཆུ་ཚོད་བཅུ་གཅིག་ཐོག་གདན་ཞུས་ལྟར་ཁོ་བོའི་སར་ཕེབས་ཏེ་ཆུ་ཚོད་བཞི་དང་ཕྱེད་བར་མདོ་སྔགས་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནད་དུ་མ་ཞིག་གི་སྐོར་ལ་གསུང་མོལ་བསྐྱངས་ཏེ་ཡིད་ཀྱི་རེ་བ་སྐོང་བར་མཛད། "ཅེས་གླིང་རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་ཐར་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་མཛད། ལོ་འདིར་ཧ་སར་བཀའ་ཆོས་ཇི་སྙེད་སྩལ་བར་ཆོས་ལུགས་འཐེན་འཁྱེར་གྱི་དབང་གིས་ཐུགས་མི་སྐྱོ་བ་དུ་མ་ཞིག་ཀྱང་བྱུང་། དེ་ཡང་རྒྱུད་སྟོད་མཁན་པོ་ལས་ཐོག་པ་རྣམ་གྲྭ་མཁན་ཟུར་བྱ་དོར་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༡ ལོར། ༧སྐྱབས་མགོན་༧རྒྱལ་བ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུས་བཞུགས་སྒར་ཧ་སའི་ཐེག་ཆེན་ཆོས་གླིང་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་བླ་མ་མཆོད་པ་སོགས་ཀྱི་བཀའ་ཆོས་གྲུབ་མཚམས། སང་ཉིན་ནས་སྒྲོད་འདུག་གི་བཀའ་ཁྲིད་གནང་རྒྱུ་ཡིན་ཡང་། བཀའ་ཁྲིད་དེ་ཉིད་ཁྲི་ཤུ་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་སྔ་ནས་གསན་པ་དང་། གལ་ཏེ་བརྒྱུད་པ་གཙང་མ་འཛིན་དགོས་སྙམ་པའི་མཁྲེགས་འཛིན་ཅན་དེ་འདྲ་ཡོད་ཚེ་མ་ཡོང་ན་འགྲིག་ཅེས་སོགས་ཀྱི་བཀའ་གསལ་ཕེབས། དེར་བརྟེན། ཌ་ལ་ཧོ་སེའི་བླ་སློབ་དགེ་བཤེས་ཁག་ཅིག་སྒྲོད་འདུག་ཆེན་མོའི་བཀའ་ཆོས་སུ་མ་ཕེབས། གནས་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུ་དངོས་སུ་མཐོང་བ་ན་སེམས་སུ། ༧རྒྱལ་བ་དོན་གྱི་བདག་པོ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་གི་དྲུང་ནས་རིན་ཐང་གཞལ་དུ་མེད་པ་གཞུང་ཆེན་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཞུ་བར་མ་ཕེབས་པ་དེ་ནི་ཆེས་ཡ་མཚན་པའི་གནས་སོ་ཨང་སྙམ་པ་ཞིག་དབང་མེད་དུ་བྱུང་། ལོ་མང་རིམ་སོང་གི་ལོ་རྒྱུས་དེ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཕྱིས་སུ

བརྟགས་པ་ན་རྒྱལ་པོ་ཤུགས་ལྡན་བསྟེན་གསོལ་མང་དུ་བྱས་པ་སོགས་ལས་བྱུང་བ་ནི་གདོན་མི་ཟ་བ་ཞིག་སྟེ། སྐབས་དེར་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་སྒྲིག་འཛུག་ཆེན་མོའི་བཀའ་ཁྲིད་ཀྱི་རྒྱུན་ཏ་ཅང་དཀོན་ལ། དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཞུ་བར་ཆོས་དད་རང་མོས་ཀྱི་བཀག་འགོག་ཐེབས་པ་ནི་ཤུགས་ལྡན་བསྟེན་གསོལ་བྱས་ཤིང་བློ་སྨུག་དོག་པོར་གྱུར་པ་ལས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་པར་ཏ་ཅང་གསལ་སྣམ།

ཞེས་གསུངས།

སྤྱི་ཟླ་ 11 ཚེས་ 9 ཉིན་སྤི་ཏི་བྲག་མཁར་དགོན་དང་རྣམ་གྲྭ། རྒྱུད་སྨད་བཅས་ཀྱི་དགེ་འདུན་པ་སུམ་ཅུ་ལྷག་ལ་བསྙེན་རྫོགས་དང་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་སོང་ཀུན་གྲོལ་གྱི་རྗེས་གནང་བཅས་སྩལ།

བོད་ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༣༥ སྤྱི་ལོ་ 1972 ཟླ་བ་ 1 ཚེས་ 10 ཡོངས་འཛིན་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་བཀའ་དགོངས་བཞིན་མགོན་པོ་མཆོག་རྫོར་གདན་བོད་དགོན་དུ་ཆིབས་བསྒྱུར་གྱིས་བཞུགས་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེར་ཞབས་སོར་བགོད་འཕྲལ། “རྩ་བའི་བླ་མ་མཆོག་ནས་སྐུ་ཕྱག་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་སྒོ་ནས་མཇལ་རྟེན་གསུམ་བསྩལ་ཞིང་། བླ་མཆོད་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དང་འབྲེལ་བའི་ཚོགས་འཁོར་རྒྱས་པ་མཛད་དེ་ཚིམ་པ་དྲུག་གི་དགའ་སྟོན་ལ་ལོངས་སྤྱོད། ”ཅེས་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་ཐར་དུ་གསལ་བ་ལྟར་མཛད། ཚེས་ 17 ཉིན་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་འབྲུལ་ཞིག་རིན་པོ་ཆེས་ཚོགས་མགོན་དུ་གདན་ཞུ་ཕུལ་བར་དེ་ལྟར་མཛད། ཟླ་བ་ 1 ཚེས་ 22 ཉིན་ནས་ཟླ་བ་ 2 ཚེས་ 5 བར་Thailandརྒྱལ་ཁབ་ཏུ་གནས་གཟིགས་དང་མཐོ་རིམ་མི་སྣར་མཇལ་འཕྲད་སོགས་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་མཛད་པ་རྒྱ་ཆེར་བསྐྲུངས། ཚེས་ 15

ཉིན་ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེ་ཕོ་བྲང་དུ་ཕེབས་ཏེ་མགོན་པོ་མཆོག་ལ་སྒྲོལ་དཀར་གྱི་སྒོ་ནས་སྐུའི་ཚེ་སྒྲུབ་གནང་བའི་ཚེ་རྫས་འབུལ་ལམ་གནང་། ཟླ་ཆེས་༡༥ ཉིན་སྨོན་ལམ་གྱི་ཚོགས་མགོན་དུ་ཆིབས་བསྒྱུར་གྱིས་ཉེ་རྒྱང་ཀུན་ཏུ་གནས་པའི་མཆོག་དམན་བར་མའི་སྐྱེ་བོ་མཐའ་དག་བདེ་དགས་འཚོ་ཞིང་། འཕྲལ་ཡུན་ཀུན་ཏུ་དགེ་བའི་ཐུགས་སྨོན་རྒྱ་ཆེར་མཛད། ཟླ་བ་ 3 ཚེས་ 1 ཉིན་ནས་ཚེས་ 18 བར་དུ་ཐེག་ཆེན་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཕྱི་ནང་ཆོས་ཞུ་བ་༣༥༨༠བརྒྱལ་བར་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འབྲིང་པོའི་བཤད་ལུང་སྩལ།

ཤཀ་སྐོར་མཁན་པོ་ཉི་མ་རྒྱལ་མཚན་མཆོག་ནས་གསོལ་འདེབས་ཕུལ་བ་ལྟར་ཟླ་བ་ 5 ཚེས་ 10 ནས་ 15 བར་བཞུགས་སྐར་ཐེག་ཆེན་ཆོས་གླིང་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་རྒྱུད་གྲྭ་རྣམ་གཉིས་དང་རྣམ་གྲྭ་བཅས་ཀྱི་མཁན་བླ་དགེ་བཤེས་༣༠༠ལྷག་ལ་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་གསུང་དབུ་མ་རིག་ཚོགས་དྲུག་གི་བཀའ་ཁྲིད་གནང་། ཚེས་ 21 ཉིན་མགོན་དཀར་གྱི་སྒོ་ནས་བུམ་སྒྲུབ་ཚུགས་པར་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེ་དང་ལྷན་དུ་ཕེབས། ཚེས་ 27 ཉིན་མགོན་དཀར་བུམ་སྒྲུབ་ཉིན་མཐའ་མའི་སྦྱིན་སྲེག་ཚོགས་གྲོལ་རྗེས་ཡོངས་འཛིན་རྣམ་གཉིས་ལ་གྱུང་ཚིགས་ཀྱི་བསྟེན་བཀུར་འབུལ་གནང་མཛད། ཟླ་བ་ 8 ཚེས་ 10 ཉིན་ཐེག་ཆེན་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་མཁས་པའི་དབང་པོ་བཀྲས་མཐོང་རག་ར་ཐུབ་བསྟན་ཆོས་དར་ནས་གསོལ་འདེབས་ཞུས་པ་བཞིན། བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་ཁུ་ནུ་རིག་འཛིན་བསྟན་པ་མཆོག་དང་རྣམ་གྲྭ་མཁན་བླ་འདུས་མང་། བླ་སྤྲུལ་དགེ་བཤེས་དང་བྱ་བྲལ་བ་གཞན་སོགས་ཆོས་ཞུ་བ་ ༡༣༥ ཙམ་ལ་རིགས་གསུམ་སྤྱི་སྒྲུབ་དང་མགོན་པོའི་རྗེས་གནང་། ལམ་

གཙོ་རྣམ་གསུམ་དང་བློ་སྦྱོང་ཚིག་བརྒྱད་མའི་བཤད་ལུང་། རྒྱལ་མཆོག་བདུན་པའི་གསུང་དབུ་མའི་ལྟ་ཁྲིད་དྲན་པ་བཞི་ལྡན་གྱི་བཤད་ཁྲིད་བཅས་སྩལ། ཡང་།

ཁོ་བོས་ཞུས་དོར་[ཟླ་བ་ 8] ཚེས་ སུམ་ཅུ་ནས་བཟུང་ཕྱི་ཟླ་བཅུ་པའི་ཚེས་ བརྒྱད་བར་འཛིགས་བྱེད་རོ་ལངས་བརྒྱད་སྐོར་གྱི་ལས་ཙུང་གནང་སྟེ་ཕྱི་ཉིན་ཁ་སྐོང་སྦྱིན་སྲེག་མཇད་སྐབས་ཕྱི་རྒྱལ་བ་ཞིག་ནས་གྲི་གུག་ཅིག་ཕུལ་བར་རྟེན་འབྲེལ་དུ་དགོངས་ཏེ་དགྱེས་བཞེས་གནང་། ཚེས་ དགུའི་ཉིན་མོའི་ཆུ་ཚོད་བཅུ་གཉིས་ཐོག་ཁོ་བོས་ཡོངས་འཛིན་རྣམ་པ་གཉིས་ཀ་གདན་ཞུས་ཀྱིས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་གསུང་མོལ་ལ་རོལ།

ཞེས་གླིང་རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་ཐར་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། ཟླ་བ་ 10 ཚེས་ 15 ནས་ཕོ་བྲང་ཚོམས་ཆེན་དུ་བདུན་ཕྲག་གསུམ་རིང་རྣམ་གྲྭ་དང་གནས་དགའ་གཉིས་ཀྱི་ཚོག་གྲྭ་སོགས་ཀྱིས་བསྙེན་སྲིད་སྐྱེ་འགྲོ་ཡོངས་ཀྱི་བདེ་ཐབས་སུ་དམིགས་ཏེ་ཕུར་པའི་གཏོར་སྒྲུབ་གནད་སྨིན་གནང་བར་ཉིན་བཞིན་ཚོགས་མགོན་དུ་ཆིབས་སྒྱུར་བསྐྱངས་པར། དབུ་འཛུགས་སྐབས་ས་གཡོས་པ་དང་རླུང་དམར་དྲག་ཏུ་འཚུབས་ཤིང་ཆར་བ་དྲག་ཏུ་བབས་པ་སོགས་མཚན་མ་སྣ་ཚོགས་བྱུང་། ཟླ་བ་ 11 ཚེས་ 5 མཚན་མོའི་ཆུ་ཚོད་༡ཐོག་ཟོར་འཕེན་གནང་། ཟླ་བ་ 12 ཚེས་ མགོར་ཕོ་བྲང་ཚོམས་ཆེན་དུ་ཕྱི་ནང་དད་ལྡན་དུ་མར་སྨྱུན་རས་གཟིགས་དང་སོང་ཀུན་གྲོལ་གྱི་བཀའ་དབང་ཟབ་མོ་སྩལ།

བོད་ཆུ་བྲི་ཟླ་བ་ ༡༡ ཚེས་ ༣ སྤྱི་ལོ་ 1973 ཟླ་བ་ 1 ཚེས་ 6 ཉིན་ནས་ཇི་ལྟར་ ཟླ་ཧྲི་རིན་པོ་ཆེ་ནས་གསོལ་འདེབས་ནན་ཏན་དུ་ཕུལ་བ་ལྟར་བྱེས་ཀྱི་གདན་ས་ཆེན་

པོ་འབྲས་སྤུངས་སུ་དབུ་མ་རིགས་ཚོགས་དྲུག་གི་བཤད་ལུང་དང་། ཚེས་ 9ནས་དབུ་མ་བཞི་བརྒྱ་པའི་བཀའ་ཁྲིད་སྩལ། ཟླ་བ་ 2ནང་རྗོར་གདན་སོགས་ཀྱི་མཛད་ཆེན་ཡོངས་སུ་གྲུབ་རྗེས་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེ་ཡང་རྗོར་གདན་ནས་ཧ་སར་ཕེབས་འགྱོར་གྱིས་ཕོ་བྲང་དུ་ཕེབས་ཏེ་གསུང་མོལ་དང་། ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་སློབ་ལམ་ཆེན་མོའི་ཚོགས་མགོན་དུ་གདན་ཞུ་མཛད། སྐབས་དེ་ཤེད་ཅིག་ཏུ། བཀའ་འབྲེལ་ལྟར་གསང་ཆེན་སྙིང་མའི་བསྟན་འཛིན་ཆེན་པོ་དིལ་མགོ་མཁྱེན་བརྩེ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ཧ་ས་ཐེག་ཆེན་ཆོས་གླིང་གཙུག་ཁང་དུ་རབ་གནས་རྒྱས་པ་གནང་། ལ་དྭགས་རྒྱལ་སྲས་པ་ཀུ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དང་ལྡི་ལི་ལ་དྭགས་ནང་པའི་ཚོགས་ཚོགས་བཅས་ནས་གདན་ཞུ་ལྟར་ཕྱི་ཟླ་ 3 ཚེས་ 10 ཉིན་ཧ་ས་ནས་ཆིབས་ཐོན་གྱིས་ཚེས་ 11 ཉིན་ལྡི་ལི་ཨ་ཤོ་ཀ་མགྲོན་ཁང་དུ་སྐྱེ་བོ་ཁྲི་ཁྲག་བགྲལ་བར་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་སེམས་རྒྱུད་འདུལ་བའི་ཐབས་སུ་ཇི་ལྟར་ཉམས་ལེན་བྱེད་ཚུལ་གྱི་ཟབ་ཁྲིད་དང་སྔགས་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་སྩལ། ཡང་མགོན་པོ་མཆོག་ནས་དིལ་མགོ་མཁྱེན་བརྩེ་རིན་པོ་ཆེར་བསྟན་སྲིད་སྤྱིའི་བདེ་ཐབས་སུ་ཧ་ས་ཐེག་ཆེན་ཆོས་གླིང་གཙུག་ལག་ཁང་གི་རྟེན་མཆོག་སྤྱི་དང་། ཁྱད་པར་གུ་རུ་སྣང་སྲིད་ཟིལ་གནོན་གྱི་སྐུ་བརྙན་ལ་རབ་གནས་ཚད་ལྡན་ཞིག་གནང་དགོས་པའི་བཀའ་ཕེབས་པ་ལྟར་ཟླ་བ་ 4 ཚེས་ 24ནས་26བར་ཟླ་གྲྭ་༡༦ནས་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་གྱི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཀུན་སྨིན་རྒྱས་སུ་གནང་བ་དང་། མགོན་པོ་མཆོག་ལ་སྐུ་ཚེ་རྗེ་རྗེའི་ཆོས་སུ་བརྟན་པའི་གསོལ་འདེབས་ཀྱང་ཕུལ།

ཟླ་བ་ 6 ཚེས་ 8 ཉིན་གྱི་ཕྱ་དྲོ་བཞུགས་སྐར་ཐེག་ཆེན་ཆོས་གླིང་གཙུག་ལག་

ཁང་དུ། དགོན་གསར་སྤྲུལ་སྐུ་དང་། གུང་རུ་གྲྭ་སྒོམ་སྤྲུལ་སྐུ་སོགས་སྤྲུལ་སྐུ་བཅུ་གཉིས་དང་ཐྲ་རན་སིའི་མི་གཅིག། སུད་སིའི་མི་གཅིག་བཅས་ལ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་སྩལ། སྟག་ལྷ་ཕུན་ཚོགས་བཀྲ་ཤིས་མཆོག་ནས་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་བཀའ་དབང་དང་བཀའ་འཁྲིད་བཅས་སྨིན་སྒྲོལ་ཡོང་བའི་གསོལ་བ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བཏབ་པའི་ངོར་ས་ཟླའི་ཚེས་ ༢༢ ཟླ་བ་ 6 ཚེས་ 21 ཉིན་ཕོ་བྲང་ཚོམས་ཆེན་དུ་ཆོས་ཞུ་བ་ ༣༥༠ ཙམ་ལ་སྟ་གོན་གནང་སྐབས། སྤྱིར་གསང་སྔགས་དང་། ཁྱད་པར་དུ་བླ་མེད་ཀྱི་དབང་ཞུ་བ་ལ་གཞུང་ནས་བཤད་པ་ལྟར་སློབ་མའི་མཚན་ཉིད་མ་ཚང་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་སྟོང་ཉིད་ལ་སྦྱོང་བ་སྔེ་ཐེན་ཙམ་ཡོད་དགོས། གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་མིན་ཚེ། མ་མཐར་ཡང་དེ་གཉིས་མེད་མི་རུང་དུ་ཤེས་ནས་སྙིང་ཐག་པ་ནས་ཡིད་ཆེས་དོན་གཉེར་བྱེད་པ་ཞིག་དང་། དེའི་ཁར་ཐུན་དྲུག་དང་བདག་བསྐྱེད་རྒྱུས་པ་རྒྱུན་འདོན་བྱ་དགོས། ཁས་ལེན་མིན་ཡང་ལས་རུང་ཞིག་གཏོང་ཐབས་བྱ་དགོས། དེས་ན། རང་གིས་རང་ལ་བརྟགས་ཏེ་ཆ་རྐྱེན་ཚང་འདུག་ན་དབང་ཞུ་བར་ཡོང་ཚོག་ཀྱང་། ཚང་མེད་ན་མ་ཡོང་ན་ལེགས་ཞེས་བཀའ་སློབ་སྩལ། ཕྱི་ཉིན་མི་གྲངས་ ༣༠ ཡས་མས་ཤིག་གིས་བཀའ་སློབ་སྙིང་བཅངས་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་ལ་བརྟགས་ཏེ་དབང་ཞུ་བར་མ་བཅར་བར་མགོན་པོ་མཆོག་ནས། བསམ་ཤེས་བྱས་ཏེ་དེ་རིང་འགའ་ཤས་དབང་གྲལ་དུ་མ་ཡོང་བ་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་པ་ལག་ལེན་དུ་བྱས་པ་ཤིན་ཏུ་ལེགས། དེ་དག་ཚེ་རབས་ཀུན་ཏུ་འཕགས་མཆོག་འཇམ་དཔལ་ཞི་ཁྲོས་རྗེས་སུ་བཟུང་ནས་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་མྱུར་དུ་ཐོབ་པའི་སྨོན་ལམ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་རྗེས་འཛིན་གསུང་གི་དབུགས་དབྱུང་བཀའ་དྲིན་སྩལ་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔའ་བོ་གཅིག་

པའི་དབང་ཆེན་དངོས་གཞི་དང་། དེ་ནས་ཉིན་ལྷའི་རིང་རིམ་གཉིས་ཀྱི་བཀའ་ཁྲིད་གདམས་པ་ཟབ་མོས་བརྒྱན་ཏེ་སྩལ། ཟླ་བ་ 7 ཚེས་ 7 ཉིན་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་པོ་བྲང་དུ་གདན་ཞུས་ཀྱིས་སྐུ་ཚེ་ཞབས་པད་བརྟན་པའི་གསོལ་འདེབས་ཕུལ། ཚེས་ 10 ཉིན་བསྟན་སྲིད་སྐད་སྐུ་སྒེར་ནས་བསྟེན་བཀུར་གྱི་གྲོན་དངུལ་སྩལ་ཏེ། མཚོ་པདྨར་རྟེན་མཆོག་སྤྱན་སྔར་ཁྲི་ཚོགས་དང་འདུས་སྤྱིར་བསྟེན་བཀུར། ཚེས་ 8ནས་ཚེས་ 12བར་ཉིན་ལྷའི་རིང་བཞུགས་སྐར་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་གུ་རུ་སྣང་སྲིད་ཟིལ་གནོན་གྱི་སྤྱན་སྔར་ཚོགས་འཁོར་ཉིས་ཁྲི་བརྒྱལ་བ་ཕུལ་བའི་ཉིན་དང་པོ་དང་ ཚེས་ བཅུའི་ཉིན་བཅས་ལ་ཚོགས་མགོན་དུ་ཕེབས། ཟླ་བ་ 9 ཚེས་ 28 ཉིན་བཞུགས་སྐར་ནས་ཕེབས་ཐོན་གྱིས་ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་༡༡ ཅམ་དུ་ཕེབས་ཏེ། ཟླ་བ་ གཅིག་གི་རིང་ཚོས་ཕྱོགས་ཀྱི་མཛད་འཕྲིན་དང་ཡེ་ཤུའི་བླ་ཆེན་པོབ་ལ་མཇལ་འཕྲད་སོགས་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་མཛད་པ་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱངས། འདི་ནི་ནུབ་ཕྱོགས་སུ་ཆིབས་སྒྱུར་བསྐྱངས་པ་ཐོག་མ་དེ་ཡིན་ལ། སྐབས་དེར། སྐྱེ་འགྲོ་མང་པོར་སྤྱི་སེམས་ཏེ་དབྱིན་སྐད་དུ་universalresponsibility ཞེས་གྲགས་པ་རང་རྒྱུད་ལ་ཇི་ལྟར་སྐྱེད་ཚུལ་དང་དེའི་ཕན་ཡོན་སོགས་ཞིབ་རྒྱས་སུ་གསུངས་པར་ཀུན་ཀྱིས་ཡི་རངས་བསྔགས་བརྗོད་ཆེན་པོ་ཕུལ།

རྒྱ་དམར་གྱིས་ལྷ་ལྡན་ར་མོ་ཆེའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཇོ་བོ་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེའི་སྐུ་བརྙན་གཏོར་བཤིག་བྱས་པས་བྱེས་ཀྱི་རྒྱུད་སྟོད་གྲྭ་ཚང་ནས་ཇོ་བོའི་སྐུ་བརྙན་གསར་བཞེངས་གདན་ཞུས་ཀྱིས་ཟླ་བ་ 11 ཚེས་ 14 ཉིན་གཟུངས་འབུལ་གནང་། དེ་ནས།

ལྷ་བབས་དུས་ཆེན་དང་སྟབས་བསྟུན་གྱིས་རྒྱུད་སྟོད་གྲྭ་ཚང་ཚོགས་ཡོངས་ནས་རྟེན་གཙོ་ཇོ་བོ་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེར་དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་རབ་གནས་རྒྱས་པ་སྒྲོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་ཕྱག་ལེན་རྣམ་དག་ཏུ་མཛད་པའི་རབ་གནས་དངོས་གཞིའི་ཉིན་སྐབས་རྗེ་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེ་ནོར་སློབ་ཏུ་ཆིབས་བསྐྱུར་མཛད་ཅིང་། ཁོ་བོ་ཡང་སྔ་དྲོ་བདག་མདུན་འཇུག་པ་གཅིག་པའི་རྣལ་འབྱོར་ནས་བཟུང་སྟེ་མཇུག་གི་ཆོ་གའི་བར་ཉིན་གང་ཚོགས་གྲལ་དུ་བཅར། ༄དགོངས་མཆོག་ཀྱང་རབ་གནས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་འདྲེན་ནས་བཟུང་ལྷ་ལ་དབང་བསྐུར་རྫོགས་ཀྱི་བར་ཚོགས་མགོན་དུ་ཆིབས་བསྐྱུར་བསྐྱངས་ཏེ་རང་གི་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་རོ་མཉམ་པའི་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེས་ལྷག་པར་གནས་པས་ཡེ་ཤེས་སེམས་པ་མངོན་སུམ་པར་བཞུགས་པར་མཛད།

ཅེས་ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེའི་རང་རྣམ་དུ་གསལ་བ་ལྟར་མཛད། ཟླ་བ་ 12 ཚེས་ 23 ཉིན་ཧ་ས་ནས་ཆིབས་ཞབས་བཏེགས་ཏེ་ཟླ་བ་ དེའི་ཚེས་ 25 ཉིན་གནས་མཆོག་རྡོར་གདན་དུ་ཞབས་སོར་འཁོད། ཚེས་ 29 ཉིན་གྱི་ཞོགས་པར་དུས་དབང་བཀའ་ཆོས་གསུང་སའི་སྐྱེགས་བུའི་མདུན་དུ་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་བདག་བསྐྱེད་དང་དེའི་ཕྱི་དྲོར་སློབ་མ་རྗེས་འཛིན་གནང་།

བོད་ཆུ་སྟག་ཟླ་བ་ ༡༡ ཚེས་ ༡༠ ནས་ ༡༣ སྤྱི་ལོ་ 1974 ཟླ་བ་ 1 ཚེས་ 3 ནས་ 5 བར་ཀ་སྨུག་བདེ་ཁང་ལྷུམ་ནོར་གཡང་ནོར་བུ་དང་ཨ་མདོ་བསོད་ནམས་ཁྲིམས་ཚང་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལྟར་ཆོས་ཞུ་བ་ ༥༠༠༠༠ ཡས་མས་འདུས་པར་དུས་འཁོར་བཀའ་དབང་གི་སྔོན་འགྲོར་ལག་ལེན་སོ་བདུན་མའི་བཤད་ལུང་སྩལ། ལ་དྭགས་ཟླ་མ་ངག་དབང་བསམ་གཏན་དང་འབྲུག་ཀ་གཉིས་བསོད་ནམས་སྟོབས་

རྒྱལ། ཕག་རི་གསེར་ཁང་བའི་མ་བདེ་སྐྱིད། འབྲུག་པ་ཀབ་སྐྱི་དཔལ་འབྱོར་རྒྱལ་མཚན་བཅས་ཀྱིས་གསོལ་བ་ནན་ཏན་ཏུ་བཏབ་པའི་ངོར། དད་ལྡན་ཚོས་ཞུ་བ་འབུམ་ཐྲག་གཅིག་བཀྲལ་བར་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དབང་གི་སྟ་གོན་དང་དངོས་གཞི་བཅས་ལེགས་པར་སྩལ། དེ་ལ་མགོན་པོ་མཆོག་ནས་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་ཐར་ལས། " ཆེས་ཉེར་ལྷ་ཉིན་ཁོ་བོ་རྫོང་གདན་དུ་འབྱོར་སྐབས་སྔོས་སྔེས་སྤུན་བསུས་ཏེ། བོད་དགོན་འདུ་ཁང་དུ་མཇལ་རྟེན་གསུམ་བསྩལ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༩ ཟླ་བ་དང་པོའི་ནང་ཁོ་བོས་རྫོང་གདན་དུ་དུས་འཁོར་དབང་ཆེན་བགྱིས་སྐབས་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་མདུན་དུ་ཉིན་རེ་བཞིན་བཅར་ཏེ་བཀའ་སློབ་ཞུ་རྒྱུ་དང་། བསྟན་འགྲོར་སྨན་པའི་དགེ་མཚན་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་བའི་སྐྱབས་འཇུག་ཞུས། "ཞེས་གསུངས། ཟླ་བ་ 3 ནང་ལྷ་རམས་དང་སྔགས་རམས་པའི་མཚན་རྟགས་གཟེངས་བསྟོད་ཕྱག་འབྲེར་བཞེས། དེའི་ཚུལ་ལ་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་ཐར་ལས།

[ཟླ་བ་ 3] ཆེས་ གསུམ་གྱི་སྔ་དྲོར་ཁོ་བོས་སྒོ་མང་གྲྭ་ཚང་གི་འདུ་ཁང་སྒོ་དབྱེ་བགྱིས་སྐབས་ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་ཡང་ལྷན་དུ་ཕེབས། ཉིན་གུང་ཡོལ་མཚམས་དགའ་ལྡན་ཚོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་སྒོ་དབྱེའི་སྐབས་སྐྱབས་རྗེ་ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་ཆེན་རྡོ་རྗེ་འཆང་ནས་མཇལ་རྟེན་གསུམ་སྩལ་རྗེས་གསོལ་ཇ་བཞེས་འབྲས་ཕེབས། དེ་རྗེས་ཁོ་བོས་མདོ་འདོན་པ་པོ་བགྱིས་ཏེ་དགེ་འདུན་རྣམས་དང་ལྷན་དུ་བཀྲ་ཤིས་གསོ་སྦྱོང་མཛད། དེ་རྗེས་ཉིན་གསུམ་པར་དགའ་ལྡན་ཚོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་དུ་དགེ་ལྡན་རིག་གཞུང་གཅེས་སྐྱོང་ཚོགས་སྒྲི་ནས་ཁོ་བོར་ལྷ་རམས་པ་དང་། སྔགས་རམས་པའི་མིང་རྟགས་གཟེངས་

བསྐོར་ལག་འཁྱེར་འབུལ་རྒྱུའི་དམིགས་བསལ་ཚོགས་འདུའི་སྐབས་ཁྲི་ཆེན་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོས་སྟོན་འགྲོའི་གསུང་བཤད་དང་འབྲེལ་ཁོ་བོར་མདོ་སྔགས་གཞུང་ལུགས་རབ་འབྱམས་ལ་སྦྱངས་པ་ཟིན་པའི་ལག་འཁྱེར་དང་། གསེར་གྱི་རྟགས་མ། མཇལ་དར་ནང་མཛོད་བཅས་བསྩལ།

ཅེས་བཀའ་སྩལ།

ཚེས་ 8 ཉིན་འབྲས་སྤུངས་སུ་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེའི་གཟིམ་ཤག་གསར་བཞེངས་གྲུབ་པའི་རབ་གནས་སུ་ཆིབས་སྒྱུར་བསྐྱངས། ཟླ་བ་ 5 ཚེས་ 31 ཉིན་མགོན་པོ་མཆོག་ནས་བཀས་བསྐུལ་ཏེ་སྐུ་སྒེར་གཟིམ་ཚང་ནས་མཆོད་བསྔེན་གྱི་རྒྱ་གྲོན་བཏང་སྟེ་མཚན་ཞབས་གསེར་གོང་རིན་པོ་ཆེ་དང་། རྣམ་གྲྭའི་འདུས་ཚོགས་ནས་བདེ་མཆོག་ཆེ་ལྷ་དཀར་པོའི་ཚོ་ག་དང་འབྲེལ་ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེར་བརྟན་བཞུགས་འབུལ་གནང་མཛད། དགུང་གྲངས་བཞི་བཅུར་ཕེབས་པའི་འཁྲུངས་སྐར་དུས་ཆེན་ཉིན་ཡོངས་འཛིན་རྣམ་གཉིས་པོ་བྱང་དུ་ཆེད་ཕེབས་ཀྱིས་མཇལ་དར་སོགས་འབུལ་གནང་མཛད། ཟླ་བ་ 7 ཚེས་ 18 ཉིན་གྱི་དགོང་དྲོར་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེ་དང་མཚན་ཞབས་གསེར་གོང་རིན་པོ་ཆེ་གཉིས་གདན་ཞུས་ཀྱིས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ལས་བརྩམས་པའི་བཀའ་མཆིད་ལྷུག་པོར་མཛད།

མགོན་པོ་མཆོག་བཅན་བྱོལ་དུ་ཞབས་སོར་འཁོད་པ་ནས་སྲོལ་བཟང་སྤུར་ལྷག་རྒྱུན་སྐྱོང་དང་། སྤུར་མེད་ལེགས་ལམ་ཅི་མང་གསར་གཏོད་མཛད་པའི་ཁོངས་ནས་མདོ་སྔགས་རབ་འབྱམས་པའི་ཕྱག་འཁྱེར་འབུལ་བཞེས་གནང་བའི་སྲོལ་ག

ཉམས་མེད་མཛད་པར་དགེ་འདུན་སྤྱིའི་ཐུགས་མོས་ལྟར་ཐོག་མར་མགོན་པོ་རང་ཉིད་ནས་ཕྱག་འཕྲེར་བཞེས་པ་གོང་གསལ་ལྟར་དང་། བོད་ཤིང་སྟག་ཟླ་བ་ ༡༢ ཚེས་ ༡ སྤྱི་ལོ་ 1975 ཟླ་བ་ 1 ཚེས་ 13 ཉིན་ཡོངས་འཛིན་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་ཕྱག་འཕྲེར་བཞེས་པ་ནི།

ཚེས་ བཅུ་གསུམ་ཉིན་དགེ་ལྡན་རིག་གཞུང་གཅེས་སྐྱོང་ཚོགས་པ་ནས་གདན་ཞུས་ཀྱིས་དགའ་ལྡན་ཚོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་དུ་ཞབས་སོར་འགོད་པར་གདན་ས་གསུམ་གྱིས་དབུས་དགེ་འདུན་འདུས་པའི་དབུས་སུ་བློ་གླིང་ཟམ་གདོང་སྦྲུལ་སྐུས་ཚོགས་འདུའི་སྒོ་དབྱེ་དང་། རྣམ་གྲྭ་མཁན་པོ་ནས་ངོ་སྤྲོད་གསུང་བཤད་ཞིན་རྗེས་ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེར་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པའི་ཕྱག་འཕྲེར་དང་། གསེར་གྱི་རྟགས་མ། མཇལ་དར་ནང་མཛོད་བཅས་ཕུལ། དེ་རྗེས་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེར་ཡང་ཕྱག་འཕྲེར་དང་གསེར་གྱི་རྟགས་མ་སོགས་ཕྱོགས་མཚུངས་འབུལ་བཞེས་མཛད། དེ་སྔོན་ལྷ་ས་དང་། རྗེས་སོར་རྒྱ་གར་བཅས་པར་ལྷ་རམས་དམ་བཅའ་ཞིན་པ་དང་། སྔགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་ཞིན་པའི་དགེ་བཤེས་རྣམས་ལ་ལག་འཕྲེར། མེ་ཏོག་ཐྲེང་བ་སོགས་འགྲེམས་སྤེལ་བྱེད་སྲོལ་ཡོད་པ་ལྟར་ཚོགས་སྤྱི་དང་། གཞིས་ཆགས་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་བཅས་ནས་ཡོངས་འཛིན་རྣམ་གཉིས་ལ་རྟེན་འབྲུང་ལེགས་སྐྱེས་ཕུལ་བ་བདག་གིར་བཞེས།

ཞེས་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་ཐར་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། ཟླ་བ་ 10 ཚེས་ 10 ཉིན་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རྡོ་རྗེ་འཆང་དང་ལྷན་འཛོམས་བཀའ་མོལ་མཛད་པ་སོགས་མཛད་འཕྲིན་གྱི་མཐའ་མི་མངོན།

ཤིང་ཡོས་ཟླ་བ་ ༡༢ ཚེས་ ༡༥ སྤྱི་ལོ་ 1976 ཟླ་བ་ 2 ཚེས་ 15 ཉིན་བཀའ་

བཀོད་ལྟར་གསེར་གོང་མཚན་ཞབས་རིན་པོ་ཆེ་རྡོར་གདན་དུ་ཆེད་ཕེབས་ཀྱིས་ལྷ་མཆོད་གསོལ་ཚོགས་སྟོང་ཚར་འབུལ་གཤོམ་དང་འབྲེལ་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེར་ཞབས་བརྟན་ཕུལ། ཟླ་བ་ 3 ནང་སླར་ཡང་བཀའ་བཀོད་གནང་སྟེ་གསེར་གོང་མཚན་ཞབས་རིན་པོ་ཆེ་དང་བྱ་བྲལ་བ་དགེ་བཤེས་རིག་འཛིན་བསྟན་པ་སོགས་མི་གྲངས་སུམ་ཅུ་སྐོར་ནས་སླར་ཡང་སྒྲོལ་དཀར་ཡིད་བཞིན་འཁོར་ལོའི་སྒོ་ནས་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེར་བརྟན་བཞུགས་ཕུལ། ལོ་དེའི་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའི་སྐབས་ཡོངས་འཛིན་རྣམ་གཉིས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཡང་སྟེང་དུ་གདན་ཞུས་ཀྱིས་གུང་ཚིགས་ཀྱིས་བསྙེན་བཀུར་མཛད།

སྤྱི་ལོ་ 1976 ཟླ་བ་ 8 ཚེས་ 20 ཉིན་གསེར་གོང་མཚན་ཞབས་རིན་པོ་ཆེའི་བཞུགས་གནས་སུ་ཆེད་ཕེབས་ཀྱིས་གསར་བཟོས་ན་བཟའ་འབུལ་གནང་མཛད། སྐབས་ཅིག་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་དུ་ཕེབས་ཏེ་སྐུ་ཚེ་ཡུན་དུ་བརྟན་པའི་གསོལ་འདེབས་ཕུལ། ཟླ་བ་ 9 ཚེས་ 27 ཉིན་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེ་ཕོ་བྲང་དུ་ཕེབས་ཏེ་རིང་མིན་ཀུ་ལུ་ཁུལ་དུ་བཀའ་ཆོས་གནང་རྒྱུ་སོགས་ཀྱི་ཚུལ་གསུངས་པར། སྐབས་འགྲིག་ན་བཀའ་དབང་རྣམས་རྟུལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་འབྲེལ་བར་མཛད་ན་ལེགས་པའི་ཚུལ་སོགས་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེར་ཞུ་གནང་མཛད་ཅིང་། ཡུན་རིང་མདོ་སྔགས་ཀྱི་དཀའ་གནད་ལས་བརྩམས་པའི་བཀའ་འདྲི་དོགས་གཅོད་སོགས་ཀྱང་མཛད། ཟླ་བ་ 11 ཚེས་ 14 རྒྱལ་བ་ལྔ་ལས་བབས་པའི་དུས་ཆེན་ཉིན་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེ་ཐེག་ཆེན་ཆོས་གླིང་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་གདན་ཞུས་ཀྱིས་རབ་གནས་མཛད། བོད་མི་སྤྲུལ་ཟླ་བ་ ༡ ཚེས་ ༡༨ སྤྱི་ལོ་ 1977

ཟླ་བ་ 3 ཚེས་ 6 ཉིན་ནས་ཚོས་ཞུ་བ་སེར་སྐྱ་༡༩༠༠ལྷག་ལ་བཞུགས་སྒར་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སྤྱོད་འཇུག་ཆེན་མོའི་བཀའ་ཁྲིད་སྩལ། ཚེས་ 22 ཉིན་ནས་ཡོངས་འཛིན་རྣམ་གཉིས་པོ་བྲང་དུ་ཕེབས་པར་ལྷོད་མཇལ་གསུང་མོལ་མཛད། ཟླ་བ་ 8 ཚེས་ 22 ནས་ 24 བར་ཉིན་གསུམ་རིང་བྱེས་ཀྱི་གདན་ས་ཆེན་པོ་སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་དུ་འདུས་པ་རྒྱ་མཚོར་རྟ་མགྲིན་ཡང་གསང་དང་ཁམས་གསུམ་ཟིལ་གནོན་གྱི་བཀའ་དབང་གནང་། རྒྱུད་སྟོད་མཁན་པོ་ལས་ཐོག་པ་རྣམ་གྲྭ་མཁན་ཟུར་བྱ་དོ་རིན་པོ་ཆེ་ནས།

རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་དུ་སྐྱབས་མགོན་རྒྱལ་བ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱིས་རྟ་མགྲིན་ཡང་གསང་དང་ཁམས་གསུམ་ཟིལ་གནོན་གྱི་བཀའ་དབང་གནང་སྐབས་ཀུང་གོང་བརྗོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་ཆ་འདྲ་བ་ཞིག་བྱུང་བ་སྟེ། དེ་ཡང་སྐབས་དེར་དགེ་བཤེས་མང་ཙམ་ཞིག་བཀའ་དབང་དེ་དག་ཞུ་བར་མ་ཕེབས། དེ་ནས་ཀུང་ཡ་མཚན་པ་ཞིག་ལ། སྦེལ་ཀོབ་གཞིས་གྲོང་གཉིས་པའི་གྲོང་མི་དད་ཅན་སྐལ་བཟང་ལྷ་མོ་དང་སྒྲོལ་དཀར། གཞན་ཡང་ཨ་ཞང་ཟེར་བ་སོགས་པོ་མོ་བཅུ་ཐྲག་དུ་མ་འདྲུད་འཛེན་འཕྲུལ་འཁོར་དུ་བསྡད་དེ་བཀའ་དབང་ཞུ་བར་ཡོང་སྐབས་ལམ་བར་དུ་གྲྭ་པ་དུ་མས་བཀག་སྟེ། གང་དུ་འགྲོ་བ་དང་ཅིའི་དོན་དུ་འགྲོ་བ་སོགས་འདྲི་རྩད་སྣ་ཚོགས་བྱས་ཤིང་། གལ་ཏེ་རྟ་མགྲིན་ཡང་གསང་གི་བཀའ་དབང་ཞུ་བར་ཕྱིན་ན་སྟོན་ཐོག་འདེབས་ལས་བྱེད་མི་ཚོག་པ་སོགས་དང་ཁས་ལེན་དམ་ཚིག་ཁྲིམ་པས་སྒྲུབ་ཐབས་མེད་ལུགས་སོགས་སྨྲས་ཤིང་སྡིགས་ར་བསྐུལ་ཏེ་འགྲོར་མ་བཅུག །སྐབས་དེར་གྲོང་མི་རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་ཐོག་འདེབས་ལས་བྱེད་མ་ཚོག་ན་འཚོ་རྟེན་རྙེད་དཀའ་ཞིང་། བཀའ་ཚོས་དེ་ཉིད་ཞུ་རྒྱུའི་གོ་

སྐབས་བྲལ་སོང་བ་ནི་ཕངས་སོ་སྙམ་སྙེ་ཕྱིར་ལོག་པ་ཡིན་ཞེས་བཀའ་དབང་གྲུབ་རྗེས་ཀྱི་སྒྲོལ་དཀར་ཆེ་དབང་སྐབས་གྲོང་མི་དག་གིས་ཐྭན་ལ་དངོས་སུ་བརྗོད། དེ་ཡང་རྒྱལ་པོ་ཤུགས་ལྡན་བསྟེན་གསོལ་བྱེད་མཁན་དག་གིས་འཁྲོག་བཤད་དང་བཙན་དབང་གིས་གྲོང་མི་དད་ཅན་དེ་དག་གི་བཀའ་ཆོས་ཞུ་བའི་ཐོབ་དབང་དངོས་སུ་ཐོགས་པ་ནི་སུས་ཀྱང་རྟོགས་ཐུབ།

ཅེས་དཔྱད་གཏམ་ཐོར་བུ་ཞེས་པར་གསུངས། ཚེས་ 30 ཉིན་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེ་ཕོ་བྲང་དུ་གདན་ཞུས་ཀྱིས་བར་ལམ་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་ཆོས་འཆད་སྤྱེལ་ཇི་ལྟར་མཛད་པའི་ཚུལ་རྣམས་གསོལ་བར་ཡོངས་འཛིན་མཆོག་ནས་དགྱེས་པ་ཆེན་པོས་བཀའ་མཆིད་ཕེབས་ཞེས་མགོན་པོ་མཆོག་ནས་གསུངས། ཟླ་བ་ 9 ཚེས་ 22 ཉིན་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་"ཁོ་བོས་གདན་ཞུས་ལྟར་ཐྭན་སར་ཕེབས་ཏེ་ལྷོད་བཞུགས་ཀྱིས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྐོར་གྱི་དཀའ་གནད་ལས་བརྩམས་པའི་ཟེ་ཚོམ་གྱི་མདུད་པ་མང་པོ་ཞིག་གཅོད་པར་མཛད་"ཅེས་ཀྱང་མགོན་པོ་མཆོག་ནས་བཀའ་སྩལ།

བོད་མེ་སྤྲེལ་ཟླ་བ་ ༡༡ ཚེས་ ༢༨ སྤྱི་ལོ་ 1978 ཟླ་བ་ 1 ཚེས་ 5 ཉིན་རྡོར་གདན་བོད་དགོན་དུ་ཆིབས་སྒྱུར་བསྐྱངས་པར་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེ་ནས་སྤྱོས་སྣེ་ཕེབས་བསུ་དང་བཅས་གདན་དྲངས་ཏེ་མཎྜལ་རྟེན་གསུམ་འདེགས་འབུལ་གནང་། ཚེས་ 27 ཉིན་གྱི་སྔ་དྲོར་མཆོད་རྟེན་ཆེན་མོའི་དབུ་རྩེའི་མཆོད་ཁང་དུ་མགོན་པོ་མཆོག་ནས་སློབ་དཔོན་མཛད་དེ་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེ་དང་རྒྱུད་སྨད་ཀྱི་ཚོགས་གྲྭ་བཅས་ཀྱིས་རབ་གནས་ཏ་ཐོག་མ་མཛད། ཟླ་བ་ 4 ཚེས་ 25

ཉིན་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེ་བཞུགས་སྐར་ཕོ་བྲང་དུ་གདན་ཞུས་ཀྱིས་རིང་མིན་ལྷག་ལྷ་གང་ཞིག་གི་ལྷགས་བསྙེན་མཛད་རྒྱུའི་ཚུལ་ལས་བརྩམས་པའི་བཀའ་འདྲི་དོགས་གཅོད་དང་། ཟླ་བ་ 8 ཚེས་ 29 ཉིན་སྤྱི་བྱེའི་དོན་མང་ཐད་བཀའ་འདྲི་དགོངས་སྐོར་མཛད། དེ་ནས་བསྟན་འགྲོ་ཕུར་ལྷག་སྐྱོང་བའི་ཐུགས་བསྐྱེད་དུས་སུ་སྨིན་པའི་ཐོག་གནས་ཆུང་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོའི་བཀའ་ལུང་ཕུལ་བས་མི་རིང་བར་བསྟན་པ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་བདག་པོར་བཞེང་བར་ཆོས་བརྒྱུད་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་དབང་ལུང་མན་ངག་གང་མང་གསན་བཞེད་བཀློག་མེད་དུ་འབྲུངས་ཏེ། ཟླ་བ་ 11 ཚེས་ 13 ཉིན་སྐྱིད་གྲོང་ཇོ་བོ་ཨ་ཏི་བཟང་པོ་དང་དཔལ་ལྡན་ལྷ་མོའི་སྐུ་ཐང་བྱིན་ཅན་གསུང་འབྱོན་མའི་མདུན། ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་དང་གནས་ཆུང་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོ་སྤྱན་འདྲེན་མཛད་དེ་ཟན་བརྟག་སྒྲིལ་གནང་མཛད། དེ་ཡང་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་ཐར་ལས།

ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་ནི་ཆེ་འདི་ཙམ་དུ་མ་ཟད། ཆེ་རབས་ནས་ཆེ་རབས། མདོར་ན། བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་བར་ཐུགས་རྗེས་འཛིན་དགོས་པའི་རང་གི་རྩ་བའི་བླ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཆོས་སྐྱོང་ནི་རྒྱལ་བ་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་དང་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་དགྲ་ལྷ་རེད། བོད་ཁ་བ་ཅན་གྱི་ལྷ་སྐལ་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་༧གོང་ས་ལྔ་པ་ཆེན་པོས་འཕགས་པ་མཆེད་གཉིས་ཞེས་རྩ་ཆེར་ངོས་འཛིན་མཛད་པའི་སྐྱིད་གྲོང་ཇོ་བོ་ཨ་ཏི་བཟང་པོ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་ནས་བཟུང་རྒྱལ་བ་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་གྱི་ཐུགས་དམ་གྱི་རྟེན་དཔལ་ལྡན་ལྷ་མོའི་སྐུ་ཐང་བཅས་བླ་མ་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་འདིར་གདན་འཛོམས་ཡོད། ད་ཕན་ངོས་ནས་གསང་བ་རྒྱ་ཅན་ནང་གི་ཕུར་

པའི་དབང་དེ་མ་གཏོགས་དབང་ལུང་གཞན་དག་གང་ཡང་ཐོབ་མེད་ཀྱང་། གནས་ཚུང་གི་
ལུང་སྐུལ་བཞིན་སྤྱི་འགྱུར་རྙིང་མའི་ཆོས་སྐོར་རྒྱལ་བ་སྐུ་གོང་མའི་ཐུགས་སྣང་ཉམས་
བཞེས་གནང་བའི་སྐབས་བབས་ཀྱི་ཕྱུར་པ་ཡང་སྙིང་སྤྲུ་གྲི་གཏེར་སྟོན་བསོད་རྒྱལ་ལམ།
ལས་རབ་གླིང་པའི་གཏེར་མ་རྣམ་ཀུན་རྣམ་རྒྱལ་གྲྭ་ཚང་དུ་ཕྱག་ལེན་ཡོད་སྲུས་ཀྱི་སྔེང་
ནས་ད་ཕན་ཕྱུར་པའི་གཏོར་རྒྱག་ཚར་འགའ་ཤས་བྱས་པར་རྟགས་ཐོན་པ་ཡོད་གིན་
འདུག །ད་དུང་ཕུར་པའི་དབང་བསྐུར་དུ་ཞུ་དགོས་དང་མི་དགོས། ད་ལྟ་བླ་མ་ལྷ་ཚོགས་
རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་བརྟག་བསྒྲིལ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་ཞུས་ཏེ་བརྟག་བསྒྲིལ་བགྱིས་པར། ཕུར་
པའི་དབང་ལུང་མན་ངག་བསྐུར་དུ་ཞུ་དགོས་པར་བབས་སོང་། དེ་རྗེས་ཡོངས་འཛིན་རིན་
པོ་ཆེ་ནས་ཐུགས་ཐག་ཆོད་པའི་སྒོ་ནས་གསུང་དོན། རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཚེ་མཛད་
འཕྲིན་རྒྱས་པ་ཞིག་དགོས་པ་ནི་ང་ཚོའི་འདོད་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་གཙོ་བོ་དེ་ཡིན། དེ་སྒྲུབ་པའི་
ཐབས་ཤེས་ལ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ཕུར་པའི་བཀའ་དབང་གསན་དགོས་པ་དེ་ལ་ཤེས་
ལྡན་སུ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་དོགས་པ་རྣམ་རྟོག་ཡོང་དོན་གཏན་ནས་མེད་ཅེས་ཐུགས་སེམས་
བཀའ་འཁྲོལ་ཤིན་ཏུ་ཐག་ཆོད་པོ་ཞིག་གནང་བྱུང་། སྐབས་དེར་སྐྱབས་རྗེ་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་
ཆེ་ཧྲ་སར་མ་བཞུགས་པའི་སྐབས་འཕེལ་བས་རྗེས་སུ་ཡོངས་འཛིན་རྣམ་གཉིས་ལྷན་
རྒྱས་མཇལ་སྐབས་ཤིག་ལ་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེར་ཡང་གོང་གསལ་གྱི་གནས་ཚུལ་སྙན་
སེང་ཞིབ་གསལ་ཞུས་པ་ཡིན། གོང་དུ་ཕུར་པའི་དབང་ཞུ་དགོས་མིན་ལམ། སྲུའི་དྲུང་ནས་
ཞུ་དགོས་བརྟག་བསྒྲིལ་མ་བྱས་སྔབས་རྗེས་སུ་གནས་ཚུང་ལ་ལུང་འདྲི་དང་། བླ་མ་འགའ་
ཤས་ཀྱི་མཚན་བརྟག་བསྒྲིལ་བྱས་པ་རྩེ་མཐུན་དུ་དིལ་མགོ་མཁྱེན་བརྩེ་རིན་པོ་ཆེ་བཟང་
ཐོན་བྱུང་།

ཞེས་བཀའ་སྩལ།

དེ་ལྟར་རྒྱལ་བ་མཆོག་གིས་ཆོས་བརྒྱུད་གཞན་གྱི་དབང་ལུང་མན་ངག་གསན་བཞེས་གནང་རྒྱུ་ཅམ་ལ་ཡང་མཛད་དཀའ་མང་དུ་བྱུང་བ་ནི་རྩ་བ་དོལ་རྒྱལ་ལ་ཐུག་ཡོད་པ་ཀུན་གསལ་ཡིན།

བོད་ས་ཧྲ་ཟླ་བ་ ༡༢ ཚེས་ ༢༡ སྤྱི་ལོ་ 1979 ཟླ་བ་ 2 ཚེས་ 8 ཉིན་རྡོར་གདན་བོད་དགོན་དུ་ཕེབས་འབྱོར་གྲུབ་མཚམས་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེ་ནས་མཎྜལ་རྟེན་གསུམ་འདེགས་འབུལ་མཛད། ཟླ་བ་ 4 ཚེས་ 3 ཉིན་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེར་སྐུ་གཟུགས་འཕྲོད་བཞེས་སོགས་ལས་འཕྲོས་པའི་བཀའ་མོལ་གནང་། ཚེས་ 10 ཉིན་སྤྱི་འཐུས་དང་མདོ་སྨད་སྐྱིད་སྡུག་ཚོགས་པ་ཐུན་མོང་ནས་ཚེ་དཔག་མེད་ནང་སྒྲུབ་འཆི་མེད་ལྷ་ལྔའི་སྒོ་ནས་བརྟན་བཞུགས་དང་། ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེ་ནས་མཎྜལ་ལྷུགས་བཤད་གནང་བར་དགྱེས་མཉེས་ཆེན་པོ་མཛད། ཟླ་བ་ 5 ཚེས་ 2 ནས་ཉིན་ ༡༨ རིང་བཞུགས་སྐབས་སུ་ཆོས་ཞུ་བ་མང་དུ་འདུས་པར་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་མཆན་བཞི་སྦྲགས་ཀྱི་བཀའ་ཆོས་ཟབ་མོ་སྩལ། ཚེས་ 28 ཉིན་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེ་ཕོ་བྲང་དུ་གདན་ཞུས་ཀྱིས་རིང་མིན་སོག་ཡུལ་དུ་ཆིབས་སྒྱུར་བསྐྱོད་རྒྱུར་བསྟན་འགྲོར་སྨན་པའི་འཕྲིན་ལས་ལ་གེགས་བར་མི་འབྱུང་ཆེད་གཞུང་རྟེན་སྲུང་མའི་གཙོ་བོ་དཔལ་ལྡན་དམག་ཟོར་མའི་བསྐང་གསོལ་གནང་དགོས་པའི་ཞུ་སྐུལ་མཛད་པར་ཡོངས་འཛིན་མཆོག་ནས་གཟའ་འཁོར་གཅིག་གི་རིང་དེ་བཞིན་མཛད། ཟླ་བ་ 9 ཚེས་ 24 ཉིན་རྒྱལ་བའི་ཕོ་བྲང་དང་ཟླ་བ་ 11 ཚེས་ 2 ཉིན་གླིང་བླ་བྲང་བཅས་སུ་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེ་དང་ལྷན་བསྟན་འགྲོའི་

བདེ་དོན་ལས་འགྲོས་པའི་བཀའ་མོལ་ཞིབ་ཏུ་མཛད། ཟླ་བ་ 11 ཚེས་ 7 ཉིན་ཡོངས་འཛིན་མཆོག་རྡོར་གདན་དུ་ཕེབས་ཁའི་ཐོན་མཇལ་ཞུ་བར་ཕེབས་སྐབས་མགོན་པོ་མཆོག་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བྱབས་ཁྲུས་ཤིག་གནང་བའི་གསོལ་འདེབས་འབུལ་གནང་མཛད་པར་ཡོངས་འཛིན་མཆོག་ནས་དེ་བཞིན་གནང་།

སྤྱི་ལོ་ 1980 ཟླ་བ་ 3 ཚེས་ 29 ཉིན་ལྡི་ལི་ཨ་ཤོ་ཀ་མགྲོན་ཁང་དུ་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེ་དང་ལྷན་ལྷོད་བཞུགས་དང་། ཟླ་བ་ 4 ཚེས་ 15 ཉིན་ཡོངས་འཛིན་མཆོག་དང་ལྷན་ཅིག་བོད་དུ་ལྟ་སྐོར་དང་པོར་བསྐྱོད་པའི་སྐུ་ཚབ་ཀྱིས་བརྟན་ཕབ་བགྱིས་པའི་གློག་བརྙན་ལ་གཟིགས་རྟོག་མཛད། ཚེས་ 28 ཉིན་ཡོངས་འཛིན་རྣམ་གཉིས་བཞུགས་སྒར་པོ་བྲང་དུ་གདན་ཞུས་ཀྱིས། གོང་དུ་གསལ་བའི་གནས་ཚུལ་གྱི་བཀའ་ལུང་སོགས་ཀྱི་ཐད་བཀའ་བསྡུར་མཛད། ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་ཐར་ལས།

གནས་ཚུལ་གྱི་བཀའ་ལུང་དང་། སྐྱིད་གྲོང་ཇོ་བོ་དང་ལྷ་མོའི་སྤྱན་སྔར་ཟན་བཏག་བསྒྲིལ་བའི་ཕེབས་སྒོ་བཅས་རྟེ་མཐུན་ལྟར་དེ་ལ་མགོ་མཁྱེན་བརྩེ་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་ནས་གཏེར་སྟོན་བསོད་རྒྱལ་ལས་རབ་གླིང་པའི་གཏེར་མའི་གྲས་ཕྱུར་པའི་བཀའ་དབང་ཞུ་རྒྱུའི་སྐོར་བཀའ་བསྡུར་ཞུས་པར། ང་ཚོ་བོད་མི་ཚང་མ་བདེ་སྐྱིད་འདོད་པ་དང་། དེའི་རྩ་བ་རྒྱལ་བའི་མཛད་འཕྲིན་ལ་རག་ལས་པས་དེ་ལ་ཕན་ན་ངེས་པར་གསན་བཞེས་གནང་གལ་ཆེ་ཚུལ་གྱི་བཀའ་སློབ་ཕྱོགས་མཐུན་བསྩལ།

ཞེས་བཀའ་ཕེབས།

དེ་གའི་ལོ་མཇུག་ལ་ཉེ་བར་མགོན་པོ་མཆོག་དང་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་གཉིས་བསྟན་འགྲོའི་དོན་དུ་ནུབ་ཕྱོགས་ཡུལ་ཁག་ཏུ་ཆིབས་བསྒྱུར་གནང་སྐབས། ཡོངས་འཛིན་མཆོག་ནས་མི་དམངས་ལ། “བོད་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་ཆེན་པོ་བཞི་ཀ་རང་རང་གི་བླ་མ་གོང་མའི་བཞེད་སྲོལ་ཐུན་བུ་མི་འདྲ་བ་དང་། འདོན་ཧྲ་དབྱངས། ཚོ་ག་ཕྱག་ལེན་ཐུན་བུ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་མ་གཏོགས་དོན་དུ་སྟོན་པ་གཅིག་གི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པ་དྲན་པའི་སྒོ་ནས་ཆགས་སྡང་ཕྱོགས་ལྷུང་གི་དབང་དུ་མ་སོང་བར་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་དུ་རྟོགས་པ་དང་། གསུང་རབ་མ་ལུས་པ་གདམས་ངག་ཏུ་འཆར་གང་ཐུབ་གནང་སྟེ་ཕན་ཚུན་དག་སྣང་ནོར་བུའི་འོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་མཛད་དགོས། བོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་ཚང་མ་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་གདུལ་ཞིང་སྐད་ཡིག་དང་གོམས་གཤིས་ཚང་མ་གཅིག་གྱུར་ཡིན་པས་”དབྱེ་འབྱེད་ཕྱོགས་ལྷུང་མི་རུང་བ་སོགས་“གོང་ས་མཆོག་གི་ཐུགས་དགོངས་དང་ཡོངས་སུ་མཐུན་པའི་བཀའ་སློབ་སྩལ། ཡང་ཡོངས་འཛིན་མཆོག་ནས། “རྡོ་རྗེ་འཆང་ཕ་བོང་ཁ་པས་སྐྱབས་རྗེ་སྟག་བྲག་རིན་པོ་ཆེ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་དངོས་སུ་གཟིགས་ཚུལ་དང་། ཡང་སྟག་བྲག་རིན་པོ་ཆེས་རྡོ་རྗེ་འཆང་རང་ཉིད་ལ་གླིང་གོང་མ་བློ་བཟང་ལུང་རྟོགས་བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས་ཡོངས་འཛིན་ལོ་བདུན་ལས་གནང་རྒྱུ་མ་བྱུང་བར་བརྟེན་གོང་མའི་མཛད་པའི་འཕྲོ་སྐྱོང་དགོས་ཚུལ་ཞེབས་པ་ད་ཆ་མ་འོངས་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ལུང་བསྟན་ལྟ་བུར་བྱུང་འདུག”ཅེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཚུལ་རྣམ་ཐར་དུ་གསལ།

བོད་ཟླ་༡༠ ཚེས་ ༡༥ ཟླ་བ་ 11 ཚེས་ 22 ཉིན་དཔལ་ལྷའི་དུས་ཆེན་དུ་འཁེལ་

བར་ཧྲ་ས་བཞུགས་སྐབས་སུ་རྣམ་གྲྭ་འདུས་མང་དང་ལྷན་ཅིག་བོད་བསྟན་སྲིད་ཀྱི་བདེ་རྩར་སྲུང་མ་དམར་ནག་གཉིས་ཀྱིས་གཙོས་པའི་བསྟན་སྲུང་རྣམས་ལ་མཆོད་ཅིང་བསྐུལ་བའི་མཛད་པ་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱངས། དགའ་ལྡན་ལྔ་མཆོད་ཉིན་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེ་དང་རྣམ་གྲྭ་འདུས་མང་དང་ལྷན་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་བླ་མཆོད་ཀྱི་ཚོགས་འཁོར་དང་གསང་བདེ་འཇིགས་གསུམ་དུས་འཁོར་དང་བཅས་པའི་སྨོན་ལམ་སོགས་མཆོད་སྨོན་རྒྱ་ཆེར་མཛད། སྤྱི་ལོ་ 1981 ཟླ་བ་ 1 ཚེས་ 11 ཉིན་རྡོར་གདན་བོད་དགོན་དུ་ཆིབས་བསྒྱུར་གནང་བར་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་མཇལ་རྟེན་གསུམ་འདེགས་འབུལ་གནང་། ཚེས་ 14དགོང་དྲོ་ནས་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་ནས་བཀའ་དབང་གསན་པའི་སྐབས་ཉིད་དུ་རྒྱལ་ཡུམ་ཆེན་མོ་སྐུ་གཤེགས་པའི་གནས་ཚུལ་འབྱོར། དེ་ལ་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་ཐར་ལས།

དེ་ཉིན་བཀའ་དབང་གི་སར་ཡིག་སྒྲོགས་ཁ་སྒྱུར་བ་ཞིག་འབྱོར་བར་དེད་ནས་བལྟས་པས་ཁོ་བོའི་སྐྱེད་མ་འདས་པའི་གནས་ཚུལ་དང་། དེད་ལ་སེམས་གསོ་མཛད་རྒྱུའི་ཆེད་བཀའ་ཤག་ནས་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེའི་མཚན་ཐོག་གནས་ཚུལ་ཞུ་བ་རེད་འདུག །ཡིན་ནའང་། ཁོ་བོས་ཡི་གེ་སྤྱོན་ལ་མཐོང་སྐབས་བརྗོད་དོན་གནས་ཚུལ་རིན་པོ་ཆེར་ཕར་སྙན་གསན་ཞུས་པ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་གཉིས་ལ་ཐུགས་སྨོན་སྐྱབས་འཇུག་ཀྱང་ཞུས་པ་ཡིན། སྐབས་དེར་ཡོངས་འཛིན་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོས་ཁོ་བོར་སེམས་གསོ་སློབ་སྟོན་མཛད་པ་བཅས་དགའ་སྐྱོ་ཟུང་འཇུག་ཅིག་བྱུང་། ཚེས་ བཅོ་བརྒྱད་ཉིན་ཁོ་བོ་ཟླ་སར་ཕྱིར་ལོག་སྐབས་རིན་པོ་ཆེ་ཁོ་བོའི་སར་ཆེད་ཕེབས་ཀྱིས་ལྟོད་མཇལ་ཞུས།

ཞེས་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་ཐར་དུ་བཀའ་སྩལ། སྤྱི་ལོ་ 1981 ཟླ་བ་ 3 ཚེས་ 22 ཉིན་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེ་དང་ལྷན་ཅིག་པོ་བྲང་དུ་ཕྱོད་བཞུགས་མཛད། དགུང་ཀེག་སྤྱ་བསུར་སླེབ་ཉེ་ཟླ་བ་ 4 ཚེས་ 19 ཉིན་ཆོས་བརྒྱུད་ཀྱི་བླ་ཆེན་ཁོངས་ནས་ཡོངས་འཛིན་གླིང་ཁྲི་ཆེན་རྡོ་རྗེ་འཆང་དང་ས་སྐྱ་བདག་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ། འབྲུག་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ། སྨིན་གླིང་ཁྲི་ཆེན། བོན་གྱི་མཁན་པོ་ལུང་རྟོགས་བསྟན་ཉི་བཅས་དང་། དབུ་བཞུགས་གྲས་སུ་ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེ་དང་གསེར་ཀོང་མཚན་ཞབས་བཅས་ལྷན་འཛོམས་ཐོག་ཚེ་དཔག་མེད་འཆི་མེད་ལྷ་ལྷའི་སྒོ་ནས་བརྟན་བཞུགས་འབུལ་གནང་མཛད་པར། "མི་ཤིགས་སྲོག་གི་ཀ་བ་ཡུན་དུ་བརྟན་པའི་བྱིན་བརྒྱ་ཕབ། "ཅེས་མགོན་པོ་མཆོག་ནས་གསུངས། ཟླ་བ་ 5 ཚེས་ 27 ཉིན་ནུབ་ཕྱོགས་ཨ་རིའི་ཡུལ་དུ་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དབང་མོ་ཆེ་གནང་བར་ཆིབས་ཞལ་བསྒྱུར་རྒྱུར་བརྟེན། ཡོངས་འཛིན་རྣམ་གཉིས་ནས་རྟེན་གསུམ་མཎྜལ་དར་དང་སྤྱི་བྱེའི་གསུང་མོལ་ཞིབ་ལྷུག་འབུལ་གནང་མཛད། ཟླ་བ་ 7ནང་དགེ་བཤེས་བཟོད་པའི་ཆོས་ཚོགས་ཀྱིས་གསོལ་འདེབས་ཕུལ་བའི་ངོར་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བདག་པོར་བཞེངས་ཏེ་ནུབ་ཕྱོགས་པ་དང་བོད་ཀྱི་བླ་སྤྲུལ་དགེ་བཤེས་སོགས་ཆོས་ཞུ་བ་ཆིག་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་ལྷག་ལ་དུས་དབང་སོགས་འདོད་ཆོས་མང་དུ་སྩལ། ཟླ་བ་ 8 ཚེས་ 20 ཉིན་ཡོངས་འཛིན་རྣམ་གཉིས་གདན་ཞུས་ཀྱིས་ཨ་རིའི་ཁུལ་དུ་དུས་དབང་སོགས་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཇི་ལྟར་བསྐྱངས་པའི་ཚུལ་རྣམས་སྙན་གསན་མཛད་པར་ཡོངས་འཛིན་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་ཐུགས་ལ་ཟད་མི་ཤེས་པའི་དགྱེས་ཚོར་ཆེན་པོ་འཁྲུངས། དེ་ནས་ཡོངས་འཛིན་

གླིང་རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་ཐར་ལས།

ཕྱི་ཟླ་བཅུ་གཅིག་པའི་ཚེས་བརྒྱད་ཉིན་གནས་དགའ་གཉིས་ལྷ་ཚེས་ཞུ་གནང་མཛད། ཕྱི་ཉིན་ཞོགས་པར་སྙན་པ་ཡེ་ཤེས་དོན་ལྡན་ཅོབ་ར་ཏའོ་སེར་འཆར་ཅན་ཕྱག་རྩ་ཞུ་བཅར་སྐབས་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱག་རྩ་ཏ་ཅང་ཞན་པོ་ཡོད་ཚུལ་ཞུས་པར་དེ་འཕྲུལ་ཡེ་དོན་གྱི་མོ་ཏོར་ཐོག་བཀྲ་ཤིས་རབ་བརྟན་དུ་ཕེབས་ཏེ། ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེར་མཇལ་དར་རྟེན་གསུམ་དང་སྨུག་སྐུ་ཚེ་བརྟན་པ་དང་། ཅི་སྟེ་དགོངས་པ་གཞན་དུ་གཏད་ཟིན་ཆེ་ཡང་སྲིད་འཁྲུལ་བྲལ་མྱུར་དུ་འབྱོན་པའི་འབོད་སྐུལ་སྙན་སེང་གསོལ་འདེབས་མཛད་ཀྱང་། ཕལ་ཆེར་དགོངས་པ་གཞན་དུ་གཤེགས་པའི་ཚུལ་མཛད་བཞིན་དུ་བཞུགས། སྐྱབས་རྗེ་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱག་རྩ་ཞན་པོ་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་ཐོས་འཕྲལ་ངོས་རང་ཁྲི་བྱང་ བླ་བྲང་དུ་བསྐྱོད་པར་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ནས་ཕེབས་གྲུབ་འདུག །ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེའི་ལྷུགས་དབུགས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་བསྡུས་གྲུབ་ཙམ་རེད། གཞན་བྱ་ཐབས་གང་ཡང་མི་འདུག །སྐྱབས་རྗེ་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གཟིམ་ཁྲིའི་འོག་ཏུ་མགོ་བཙུག་སྟེ་སྨོན་ལམ་ཤུགས་དྲག་ཏུ་བཏབ། དེ་ནས་སྐུ་ཞབས་ན་ཏི་དང་ར་སྟོད་ཚ་དབང་སྤྲུལ་སྐུ་གཉིས་དང་མཉམ་དུ་ཟླ་མ་མཆོད་པ་དང་བདེ་མཆོག་གི་སྨོན་ལམ་ཞིག་བཏོན་པ་ཡིན།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་གྱི་གཏམ་ཁ་ལ་ཁྱེར་ནས་ནང་གི་དེ་ཉིད་ཕྱིར་འདོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ལྟ་བུ་ཡང་ཡང་མཇལ་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ། དེ་ནས་ཀྱང་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱིས། "སྐྱབས་རྗེ་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེ་ནི་ང་རང་ཆུང་ཆུང་སྐབས་ནས་འབྲིས་ཤིང་རྫུན་པ་འདྲ་གསོལ་རས་སུ་གནང་། སྐབས་སུ་གང་བབས་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྣམས་ཐབས་མཁས་ཐུགས་རྗེའི་སྒོ་ནས་གསུངས་ཏེ་ངོས་རང་ལ་

གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་བཀའ་དྲིན་ཆེན་པོ་ཡིན། ”ཞེས་ཐུབ་མོང་བའི་ལུགས་དང་མཚུངས་པའི་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་གྱི་གསུང་ཡང་སྩལ། ཡང་མགོན་པོ་མཆོག་ནས། སྐབས་རྗེ་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནི་ཐུན་མོང་བའི་སྣང་ངོར་ཡང་ལམ་རིམ་བློ་སྦྱོང་གི་བསྟན་པའི་བདག་པོ་དང་། དཔལ་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོ་རྟོད་མེད་ཡོངས་གྲགས་སུ་གྱུར་པ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་ཡང་ཡང་བཀའ་སྩལ། ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེ་དགོངས་པ་གཞན་དོན་དུ་གཤེགས་པའི་ཉིན་གྱི་ཉིན་གུང་ཙམ་ལ། ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེ་པོ་བྲང་དུ་ཆེད་ཕེབས་མཛད་པར་མགོན་པོ་མཆོག་ནས་དེ་མ་ཉིད་དུ་གུ་རུ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་བརྙན་བྱིན་ཅན་ཞིག་འབུལ་གནང་གིས་ཡོངས་འཛིན་མཆོག་སྐུ་ཆེ་ཞབས་པད་ཡུན་དུ་བརྟན་དགོས་པའི་གསོལ་འདེབས་ནན་ཏན་དུ་འབུལ་གནང་མཛད། གུ་རུའི་སྐུ་བརྙན་ཕུལ་བར་དགོངས་གཞི་ཆེ་ངེས་ཀྱང་བརྗོད་པའི་སྟོབས་པ་སུ་ལ་ཡོད། བོད་རྒྱ་ཕྱི་སྤྱི་ལོ་ 1982 ནང་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་མགོན་པོ་མཆོག་སྐུ་ཚེ་ཡུན་བརྟན་དུ་སྐུའི་ཚེ་སྒྲུབ་སྟོང་ལྷག་ཡང་ཡང་གནང་ཞིང་ལྷན་མཇལ་གསུང་མོལ་སོགས་ཀྱང་སྟོང་རྒྱུན་ལྟར་མཛད། ཟླ་བ་ 7 ཚེས་ 5 ཉིན་བོད་གཞིས་བྱེས་ལྷ་སྡེ་མི་སྡེ་ཐུན་མོང་ནས་རྒྱུ་སྦྱར་ཞིང་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེས་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་དང་མཇལ་ལྷུགས་བཤད་མཛད་དེ། སྒྲོལ་དཀར་ཡིད་བཞིན་འཁོར་ལོའི་སྒོ་ནས་མཁའ་འགྲོ་བསུ་བཟློག་དང་འབྲེལ་བརྟན་བཞུགས་ཕུལ། དེ་ནས་ཀྱང་གཞུང་འབངས་ཀུན་གྱིས་བརྟན་བཞུགས་གསོལ་འདེབས་ཕུལ་བ་དགྱེས་བཞེས་དང་ཡོངས་འཛིན་མཆོག་དང་ལྷན་མཇལ་གསུང་མོལ་གནང་བ་སོགས་མང་དུ་མཆིས།

བོད་ཟླ་ཁྲི་ཟླ་བ་༡༢ ཚེས་༨ སྤྱི་ལོ་ 1983 ཟླ་བ་ 1 ཚེས་ 20 ཉིན་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་བཞུགས་པར་མགོན་པོ་མཆོག་ནས་ཐུགས་བཀོད་གནང་ཐོག་སྐུ་སྙེར་ཡིག་ཚང་ནས་རྒྱ་སྦྱར་ཏེ་ལམ་རིམ་ཆོས་ཞུ་བ་ཡོངས་ཀྱིས་ཡོངས་འཛིན་མཆོག་ལ་བརྟན་བཞུགས་ཕུལ། བོད་ཟླ་ཕག་ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༡ ཟླ་བ་ 2 ཚེས་ 13 ཉིན་བྲེས་ཀྱི་གདན་ས་ཆེན་པོ་འབྲས་སྤུངས་ཚོགས་ཆེན་དུ་གཞུང་འབྲེལ་དགུང་གསར་མཛད་སྒོའི་སྟེང་གཞུང་ས་དང་། ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་རྟགས་རྫས་རྟེན་གསུམ་སོགས་འབུལ་རྟེན་རྣམས་མ་ཚང་བ་མེད་པར་ཕུལ་བར་དགྱེས་མཉེས་ཆེན་པོ་མཛད། མཛད་སྒོ་གྲུབ་མཚམས་ཡོངས་འཛིན་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་འདུ་ཁང་དབུ་རྩེའི་གཟིམ་ཆུང་དུ་གདན་འདྲེན་གྱིས་གསེར་ཀོང་རིན་པོ་ཆེ་དང་ལྷན་ཅིག་བླ་མ་མཆོད་པའི་ཚོགས་འཁོར་དང་འབྲེལ་བརྟན་བཞུགས་འབུལ་གནང་མཛད། ཉིན་གསུམ་པར་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་དང་ལྷན་ཅིག་ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་གདུང་མཆོད་རྟེན་ལ་བདེ་མཆོག་དང་འབྲེལ་བའི་རབ་གནས་དགེ་ལེགས་ཆར་འབེབས་མཛད། དེའི་དགོང་དྲོར། སྤྱི་ལོ་ 1980 ནས་ 1982 བར་དུ་ཐོན་པའི་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་དང་སློབ་དཔོན་སོགས་དགེ་བཤེས་དགུ་བཅུ་ཐམ་པར་ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ལག་འཁྱེར་གནང་། མགོན་པོ་མཆོག་ནས་བྱ་དགའི་ལེགས་སྐྱེས་སྩལ། དེ་ནས་བརྟན་བཞུགས་ཕུལ་བ་དགྱེས་བཞེས་མཛད། ཡོངས་འཛིན་མཆོག་དང་གསེར་ཀོང་མཚན་ཞབས་པ་བཅས་དང་ལྷན་བཞུགས་བསྐྱངས། དེ་ལ་༄གོང་ས་མཆོག་ནས།

སྐབས་རྗེས་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཁོ་བོ། གསེར་ཀོང་རིན་པོ་ཆེ་བཅས་

གསོལ་ཚིགས་ལྷན་བཞེས་ཀྱིས་བཀའ་མཆིད་ལ་རོལ། དེ་ཉིན་རང་གཞུང་གི་ལས་བྱེད་ཚང་མར་བླ་བྲང་ནས་ཉིན་གུང་གསོལ་སྟོན་གཟབ་རྒྱས་ཕུལ། དེའི་སྐབས་མཚན་ཞབས་གསེར་གོང་རིན་པོ་ཆེ་ནས། དེང་སྐབས་དུས་ཚོད་འདི་འདྲ་ཞིག་ལ་རྒྱལ་བསྟན་ཆབ་སྲིད་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ཐུགས་འགན་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཞིག་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་རྐྱང་གིས་བསྣམས་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་ཐུགས་ཀྱི་གཏད་ས་ནི་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་འབའ་ཞིག་ལས་མེད། ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཚེ་ཞབས་པད་མ་བརྟན་པར་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ཐུགས་བློས་གཏོང་ག་ལ་ཐོད། ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཚེ་ཞབས་པད་ཡུན་དུ་འཚོ་བཞུགས་ཡོད་པ་ཞེས་བཤུམས་བཞིན་དུ་སྙན་སེང་གསོལ་འདེབས་ནན་ཆེ་གནང་སོང་བས་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་ཡང་ཐུགས་ཡིད་འགྱོངས་པོར་གྱུར། ང་རང་ཡང་མཆི་མ་ཤོར་ཏེ་སེམས་ལ་གདུང་བ་ཅི་ཆེ་སྐྱེས་བྱུང་། དུས་རྒྱུན་གསེར་གོང་རིན་པོ་ཆེ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་གྱི་ཐུགས་དད་དཔེར་འོས་པ་ཞིག་ཡོད་ལ། ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་དེད་རང་གསུམ་འཛོམ་སྐབས་ཐུགས་འགྱོངས་པོའི་ངང་ནས་བཀའ་མོལ་གསུང་རེས་གནང་སྐབས་བཤུམས་པ་དང་། ཡང་དེ་མ་ཐག་ཞལ་ཤོབ་ཀུ་རེ་གནང་སྐབས་བཞད་མོ་བཀག་མ་ཐུབ་པ་དེ་འདྲ་ཡང་ཡང་ཡོང་གིན་ཡོད།

ཅེས་བཀའ་སྩལ།

བོད་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཕྱོགས་གང་ནས་བསམས་ཀྱང་རྒྱལ་བསྟན་བོད་འབངས་དང་བཅས་པར་སྐུ་དྲིན་ཤིན་ཏུ་ཆེ། ཟླ་བ་ 2 ཚེས་ 25 ཉིན་རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མཆོག་ནས་ལྷ་རམས་དགེ་བཤེས་ཀྱི་མཚན་རྟགས་བཞེས་ནས་མི་ལོ་ ༣༥ དང་། ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ལྷ་རམས་མཚན་རྟགས་

བཞེས་ནས་མི་ལོ་ ༨༠ འཁོར་བའི་གཞུང་འབྲེལ་དགའ་སྟོན་མཛད་སྒོ་བསྐྱངས། དེ་ལ་མགོན་པོ་མཆོག་ནས།

སྐྱབས་རྗེ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཤིང་ཕག་ཡོར་གདན་སར་མཚན་རྟགས་གནང་ནས་འདི་ལོ་ལྕུ་ཕག་ལོའི་བར་ལོ་དྲུག་ཙམ་དང་། ཁོ་བོ་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པའི་མིང་རྟགས་ཟིན་ནས་ལོ་ཉེར་ལྔ་སོང་བའི་དུས་དྲན་བྱེད་རྒྱུ་གཉིས་མ་བསྒྲིགས་ལྷུན་གྲུབ་ལྟ་བུའི་དུས་མཚུངས་སུ་ཕྱི་ཚེས་ ཉེར་ལྔ་ཉིན་བདག་གི་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཡོངས་འཛིན་གླིང་ཁྲི་ཆེན་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོས་དབུས་གཞུང་གི་ལས་བྱེད་ཡོངས་རྫོགས། ཆོས་སྡེ་ཁག་གི་དགེ་འདུན། ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་མགྲོན་པོ་གློ་བུར་བ་སོགས་འབྲས་སྤུངས་ཚོགས་ཆེན་དུ་ཚང་འཛོམས་སར་རྟོགས་བརྗོད་མདུན་ལེགས་མ་ལས།

ཁྱད་པར་རང་གིས་སྦྱོན་བྱས་དགེ་བ་ལ། །རློམ་སེམས་བྲལ་བས་དགའ་བ་ཆེར་བསྐྱེད་ནས། །སྦྱོན་བྱས་དགེ་བ་གོང་དུ་འཕེལ་ལོ་ཞེས། །རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་དོན་དེ་སྒྲུབ་ཕྱིར་དང་། །དགོས་པ་གཞན་ཡང་མང་དུ་མཐོང་བས་ན། །སེམས་ཕྱོད་དགའ་བ་འདི་ལྟར་བསྐྱེད་ན་ལེགས། །

ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་འདྲེན་དང་བཅས་ཁོ་བོས་ད་ཕན་གཙོ་བོར་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་ནས་མི་ཚེ་བསྐྱལ་ཚུལ་རགས་ཙམ་བཤད་སྐབས། སློབ་གཉེར་ཐད་རང་ལོ་བཅོ་ལྔ་ཡས་མས་བར་གཞན་སྟོབས་དང་། དེ་མཚམས་ནས་རང་སྟོབས་གཞན་སྟོབས་གཉིས་ཀའི་སྒོ་ནས་བྱས། དགེ་བཤེས་བཏང་ཟིན་ནས་གཞན་གྱིས་བསྐུལ་བ་ལ་མ་ལྟོས་པར་སློབ་གཉེར་ཤུགས་ཆེན་པོ་བྱས་ཤིང་། ཚུང་དུས་སྐབས་ནས་རིག་པ་བཟང་པོ་ཡོད་ཀྱང་། ལེ་ལོའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐབས་འགར་སློབ་གཉེར་བྱེད་རྒྱུར་སུན་སྣང་ཡོང་གིན་ཡོད་པར་ཡོངས་

འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ལོ་དང་ཟླ་བ་ སྦྲེལ་ནས་ཉིན་རེར་ཐེངས་གཉིས་རེར་ཕེབས་ཏེ་སློབ་ཁྲིད་གནང་བ་སོགས་ཡོངས་འཛིན་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་བཀའ་དྲིན་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོའི་བར་གཞལ་བར་དཀའ་ཞིང་། ད་ཆ་སྐུ་ན་མཐོ་པོར་ཕེབས་ཟིན་མོད། སྐུ་གཟུགས་ལེགས་པོ་དང་། ཐུགས་བག་ཕེབས་པོ་ཡོད་པ་གཉིས་གཞིར་བཟུང་སྟེ་དགུང་ལོ་བརྒྱ་ཡས་མས་ཙམ་ཞིག་འཚོ་གཞེས་གནང་བའི་གསོལ་འདེབས་ཞུ་རྒྱུར། རྡོ་རྗེ་འཆང་ནས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དགོངས་བཞེས་གནང་གྲུབ་པ་སོགས་ཀྱི་སྟན་སྐྱུལ་གསོལ་འདེབས་ཞུས།

ཞེས་གླིང་རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་ཐར་དུ་གསུངས། མགོན་པོ་མཆོག་ནས་ལན་དུ་མར། "སྲུས་བལྟས་ཀྱང་ངེད་ཅག་བསྐལ་པ་ཁྲི་ཐྲག་གི་བར་དུ་གནས་མི་སྲིད་པ་ཤེས་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་ནི་དོན་དངོས་དང་མི་མཐུན། "ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྐབས་དེར་ཡང་། "སྐུ་ཚེ་བསྐལ་པ་ཁྲི་ཐྲག་ནས་ཁྲི་ཐྲག་གི་བར་དུ"ཞེས་མ་གསུངས་པའི་ཚུལ་འདི་ཙམ་ལ་ཡང་བསམ་གཞིག་བྱ་རྒྱུ་མང་དུ་ཡོད། མཛད་པ་མཐའ་དག་དངོས་ཡོད་ལ་བསྟུན་ཞིང་ཐུན་མོང་གདུལ་བྱའི་སྣང་ཚོད་ཉིད་གཙིགས་སུ་བཟུང་སྟེ། བསྟན་འགྲོ་སྐྱོང་བའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་འདི་ཙམ་ལའང་སུས་ཀྱང་འགྲན་དཀའ། ལོ་དེའི་སློན་ལམ་ཆེན་མོའི་སྐབས་བོད་བསྟན་སྲིད་སྐྱད་ཞབས་རིམ་གནང་སློན་སྒྲུབ་པར་མཛད། དེ་ཡང་མགོན་པོ་མཆོག་ནས།

ལོ་འདིར་དགེ་འདུན་སུམ་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་སྐོར་འདུ་འཛོམས་ཀྱིས་སློན་ལམ་ཉིན་བརྒྱད་འཚོགས་རིང་ཐུགས་གྲྭ་ཐན་བདེ་ལེགས་བཤད་གླིང་པས་ཆོས་རྒྱལ་གློ་བུར་ལས་བཅོལ། རྒྱུད་སྨད་ནས་ལྟུགས་མཁར། སྟོད་རྒྱུད་གྲྭ་ཚང་ནས་མགོན་པོ། ས་སྐྱ་པས་སྒྲོལ་མ་གཡུལ་མདོས། རྙིང་མས་བྱང་གཏེར་ཕུར་པའི་གཏོར་སྒྲུབ་གནད་སློན་དང་འབྲེལ་ཆེས་ བརྒྱད་ཀྱི་

ཕྱི་དྲོ་ཆུ་ཚོད་གཉིས་དང་སྐར་མ་བཅོ་ལྔར་ཐོར་འཕེན་བྱ་རྒྱུར་བརྟེན། ཉིན་གུང་ཆུ་ཚོད་བཅུ་གཉིས་པར་ཁོ་བོ་དང་། གསེར་གོང་མཚན་ཞབས་རིན་པོ་ཆེ་བཅས་དང་ལྷན་དུ་ཡོངས་འཛིན་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོས་དྲུག་ཅུ་མའི་གཏོར་འབུལ་དང་བསྟན་སྲིད་ལ་རྒྱུར་སྣན་པའི་ཐུགས་སྨོན་གནང་།

ཞེས་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་ཐར་དུ་བཀའ་སྩལ། ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེ་སྔོན་ཙམ་ནས་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་མནལ་ཟིན་པ་དང་། མགོན་པོ་མཆོག་སྲུད་སེར་བཞུགས་སྐབས་གསེར་གོང་མཚན་ཞབས་རིན་པོ་ཆེ་ཟླ་བ་ 9 ཚེས་ 4 ཉིན་གློ་བུར་དུ་དགོངས་པ་གཞན་དོན་གཤེགས་པའི་ཚུལ་གསན་པའི་ཁར། ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེས་སྐུ་སྟུང་བཞེས་ཡོད་པ་བཅས་ལ་བརྟེན་ཐུགས་སྐྱོ་ངལ་ཆེན་པོས་ནོན་བཞིན་ཚེས་ 25 ཉིན་ཕྱིར་བཞུགས་སྒར་དུ་ཆིབས་ཞལ་བསྒྱུར། དེ་འཕྲལ་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེའི་ཟླ་བྲང་དུ་སྟུན་འདྲིར་ཕེབས། དེ་ལ་མགོན་པོ་མཆོག་ནས།

དེ་ཉིན་ཆུ་ཚོད་གཉིས་པའི་ཐོག་གླིང་ཟླ་བྲང་དུ་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེའི་མཇལ་བཅར་སྐབས་སྟུན་བབ་ལྟེ་བཞེས་འདུག་པར་བློ་ཕམ་ཡིད་གདུངས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཡང་བྱ་ཐབས་བྲལ། སྟུན་གཞི་འཕྲལ་དྭངས་ཐོག་ཞབས་པད་བརྟན་པའི་གསོལ་འདེབས་སྙིང་ཐག་པ་ནས་ཞུས། ཚེས་ ཉེར་དྲུག་སྔ་དྲོ་སྔར་ཡང་ཆེད་བཅར་གྱིས་མཇལ་རྟེན་གསུམ་དང་སྨྲགས་སྟུན་གཞི་དྭངས་སྐྱེད་བཞེས་པའི་སྟན་སེང་གསོལ་འདེབས་ནན་ཏན་ཞུས། གནས་ཚུང་གི་བཀའ་ལུང་དུ། དུག་དབྱུང་བྱབས་ཁྲུས་འབུལ་དགོས་ཕེབས་སོང་། དེ་བཞིན་ཞུ་སྟབས་བདེ་མིན་ལ་བརྟེན། ༄གོང་ས་ལྔ་པའི་དག་སྣང་འཁོར་ལོའི་རྒྱ་ཅན་ཁོངས་ལས་

བཞིའི་ལྷ་མོའི་ནང་ཚན་ཞི་བའི་ལྷ་མོའི་བསྙེན་པ་ཉིན་གསུམ་བཏང་སྟེ་བསྒྲུབས་པའི་ཁྲུས་ཆུ་ཤེལ་དམ་གང་འབུལ་ལམ་ཞུས་པ་ཉིན་ལྟར་བཞེས།

ཞེས་གསུངས།

ཟླ་བ་ 10 ཚེས་ 17 ཉིན་སླར་ཡང་གོང་ལྟར་བསྒྲུབས་ཏེ་ཁྲུས་ཆབ་འབུལ་གནང་མཛད་པར་སྨྱུན་གཞི་དྭངས་སྐྱེད་ཕྲན་བུ་བྱུང་། ཟླ་བ་ 12 ཚེས་ 22 ཉིན་ཡང་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་དུ་ཐེབས་ཤིང་། དེ་འཕྲལ་ཡོངས་འཛིན་བཀའ་དྲིན་ཅན་གྱིས་དགྱེས་བརྩེ་ཆེན་པོས་དབང་ལུང་མན་ངག་ཐུགས་བློ་ཁེངས་པ་བསྩལ་བའི་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་དང་། སྒྲུབ་པའི་མཆོད་པར་དགོངས་ཏེ་བོད་ནས་གཉེན་འཕྲད་དུ་འབྱོར་བ་སོགས་སེར་སྐྱ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱལ་བར་དབང་རྟ་སྒྲིགས་མས་འཇིགས་བྱེད་ལྷ་བཅུ་གསུམ་མའི་དབང་ཆེན་སྩལ་ཅིང་ཡི་དམ་དེ་ཉིད་དང་འབྲེལ་བའི་ཚོགས་མཆོད་རྒྱས་འབུལ་མཛད།

དེ་ནས་ཀྱང་མཛད་འཕྲིན་མཐའ་མེད་དུ་རྒྱས་ཤིང་། ཕྱོགས་འདུས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་ཉིན་བཞིན་འཕེལ་བས་ཐུག་ཚོད་སྐར་ཆ་ཙམ་ལ་ཡང་ལྷོད་བཞུགས་གནང་ལོང་མེད་པར་གྱུར། རེ་རེ་བཞིན་སུས་ཀྱང་བརྗོད་མི་ནུས། དེར་བརྟེན། སྤྱི་བསྡོམས་ལྟ་བུ་མི་བྱ་ཀ་མེད་ཡིན། དེ་ལ་སྔོན་གྱི་དུས་སུ་ལོ་སར་གྱི་དམངས་མཇལ་དང་གཟའ་འཁོར་དུ་མའི་རིང་གི་སྨོན་ལམ་གསུང་ཆོས་ཆེན་མོ། བསྟན་སྲིད་ཞབས་རིམ་གྱི་ཚོགས་ཐེབས། སྙིར་མཇལ། དགོན་སྡེ་ཁག་ཏུ་བཀའ་ཆོས། མཛད་སྒོར་ཆིབས་སྒྱུར་སོགས་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་སུ་མཛད་འཕྲིན་མཐའ་ཡས་པ་བསྐྱངས། དེའི་ཁར། འཛམ་གླིང་ཡུལ་གྲུ་གང་སར་ཕེབས་བསྐྱུར་གསུང་བཤད་དང་མཇལ་འཕྲད།

ཕྱག་དཔེ་གསར་རྩོམ། གསར་འགོད་བཅར་འདྲི། ཆོས་སྲིད་ཀྱི་བགྲོ་གླེང་དང་ལམ་སྟོན་བཀའ་སློབ། དབང་བསྐུར་བཀའ་ཆོས་སོགས་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་བའི་མཛད་འཕྲིན་རྒྱས། ད་དུང་རྒྱ་གར་མི་དམངས་ལ་མཇལ་འཕྲད་དང་བཀའ་སློབ་གསུང་ཆོས། རྒྱ་རིགས་ལ་གསུང་ཆོས་དང་ལམ་སྟོན་གསལ་བཤད། ཤར་ཕྱོགས་དང་ལྷན་ཚོ་ཁག་དང་བོད་རིགས་སློབ་མར་བཀའ་ཆོས། དབང་ལུང་མན་ངག་དགོན་རིགས་སླར་གསོ་དང་བརྒྱུད་སྤེལ་སོགས་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་མཛད་པ་མཐའ་ཡས། མཛད་འཕྲིན་དེ་དག་ལས་མཉེས་ཤོས་གནང་བ་ནི་སློབ་ཕྲུག་གམ་ལོ་གཞོན་རྣམས་དང་ལྷན་དུ་བགྲོ་གླེང་དང་ལམ་སྟོན་གནང་བ་དེ་ཡིན། བཀའ་སློབ་ཀྱི་སྐབས་ཕལ་མོ་ཆེར། "ངེད་ཅག་རྒན་པ་རྣམས་དུས་རབས་ཉི་ཤུ་པར་གཏོགས་ཤིང་ད་ནི་གྲེས་ཕྱག་ཞུ་ལ་ཉེ་བའི་མཚམས་སུ་བསླེབས་ཡོད། ལོ་གཞོན་རྣམས་ནི་དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་པར་གཏོགས་པས། འབྱུང་འགྱུར་ཁྱིམ་ཚང་སྙེར་ནས་རང་ཉིད་གང་དུ་འཚོ་བའི་སྤྱི་ཚོགས་དང་། ཆེ་ས་འཛམ་གླིང་ཧྲིལ་པོ་འདི་སྐྱིད་སྡུག་ལྡན་པ་དང་། འཚེ་བ་མེད་ཅིང་ཞི་བདེས་འཚོ་བའི་ཁྱིམ་གཞི་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་མིན་ཁྱེད་ཅག་ལ་རག་ལས་ཤིང་འགན་ཡང་ཡོད། "ཅེས་ཡང་ཡང་གསུངས་ཏེ་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་དོན་ལ་ཉིན་མཚན་དབྱེར་མེད་དུ་ཐུགས་འཁུར་ཆེན་པོ་མཛད་དོ། །

བཅོ་ལྔ་པ། བྱུད་མེད་ཀྱི་འགན་ནུས་དང་བཙུན་མའི་སློབ་གཉེར་སོགས་ལ་ཐུགས་ཁུར་བསྐྱེད་བཞེས་ཀྱི་རིམ་པར་ཕྱེ་བ།

བུད་མེད་ཀྱི་འགན་ནུས་དང་དགེ་སློང་མའི་སྡོམ་རྒྱུན།

བོད་མི་རང་ངོས་ནས་བུད་མེད་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་རྩོད་པ་སོགས་དེ་སྔོན་ཕལ་ཆེར་བྱུང་མེད་ལ། སྐད་ནས་ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་བུད་མེད་རེ་ཟུང་གིས་རང་རང་གང་དུ་འཚར་བའི་ཡུལ་གྲི་གནས་བབ་ལ་གཞི་བཅོལ་ཞིང་། བོད་མིའི་གནས་ཚུལ་ཇི་བཞིན་མ་རྟོགས་པའི་དབང་གིས་འབད་བརྩོན་བྱས་ཀྱང་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་སུ་ཤུགས་རྐྱེན་དེ་ཙམ་བྱུང་མེད། འོན་ཀྱང་། སྤྱིར་བུད་མེད་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་དང་འབྲེལ་བའི་ཐད་ལ་ཆོས་དང་སྲིད། སྤྱི་ཚོགས་གསུམ་གྱི་ངོས་ཐད་ནས་གླེང་སློང་ཐུན་བུ་ཡོང་བཞིན་པ་ཡིན། ནང་པའི་ཆོས་ལ་མཚོན་ན། གཞུང་རྣམས་སུ་གནའ་བོའི་རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་སྲོལ་དང་། སྐབས་བབས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ལ་ལྟོས་ཏེ་བུད་མེད་མི་དགའ་བའི་བཤད་པ་དུ་མ་གདོན་མི་ཟ་བར་ཡོད་པ་ཀུན་གསལ་ཡིན། འོན་ཀྱང་། ཆོས་པ་ཐ་དད་པར་བསམ་ཚུལ་འདྲ་མིན་ཅི་ཡོད་ལ་མ་ལྟོས་པར་ནང་པའི་ཆོས་ཀྱི་གཞི་རྩའི་ལྟ་བའི་ཐོག་ནས་གླེང་ན། ཕོ་

མཆོག་མོ་དམན་གྱི་ལྟ་བ་ཞེས་པ་ཕར་ཟད། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལའང་ལྟ་ཚུལ་གཅིག་ཉིད་ལས་མེད། ནུས་པ་ཆེ་ཆུང་དང་མཐུན་རྐྱེན་འཛོམས་མིན་སོགས་ནི་གང་དུའང་ཡོད་ངེས་པས་དོན་དངོས་ལ་སློ་སྐུར་དང་ཆོས་ཉིད་ལ་ལོག་བཤད་ནམ་ཡང་མི་རུང་། ཟུང་འདྲུག་གི་སྐུ་བསྙུབས་ཏེ་འཚང་རྒྱ་རྒྱུ་ནི་ནང་པའི་ཆོས་ཀྱིས་བཤད་བཤད་པའི་རྩ་བ་དེ་ཡིན་པས། དེ་ལ་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ཀྱི་ལུས་རྟེན་གྱི་ཆ་ནས་དབྱེ་གསལ་བྱེད་མི་ཐུབ། གང་ལྟར། སྤྱི་ལོ་ 1986 ཟླ་བ་ 8 ཚེས་ 28 ཉིན་བོད་ཀྱི་བུད་མེད་ཚོགས་པའི་འགན་འཛིན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་འཐུས་མི་རྣམས་ལ་༄གོང་ས་མཆོག་ནས།

སྤྱི་བཏང་དེང་སང་འཛམ་གླིང་ནང་བུད་མེད་ཀྱི་མཐོང་དང་ཐོབ་ཐང་སྐོར་ཤོད་མཁན་མང་པོ་ཡོད། ལྷག་དོན་ཨ་མེ་རི་ཀའི་ནང་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ཡོད། ང་རང་ཚོ་དེ་སྤྱ་པན་ཆད་ཡིན་ན། དམིགས་བསལ་གྱིས་བུད་མེད་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་མང་ཙུང་གི་སྐོར་ལ་བོད་ནང་དུ་དོ་སྣང་རྩ་བ་ནས་མེད་པ་ལྟ་བུ་རེད། དཔེར་ན། ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཤད་ན། སོ་སོས་བྱེད་ཐུབ་ན་སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་ལ་ཁྱད་པར་གང་ཡང་མེད། ང་ཚོའི་རང་བྱུང་ཟླ་མ་དེ་འདྲ་མང་པོ་ཡོང་གིན་ཡོད། ཡང་ན་བླ་བྲང་ཡོད་པའི་བླ་མར་ཆ་བཞག་ན། བསམ་སྡིངས་རྡོ་རྗེ་ཕག་མོ་ལྟ་བུ་གོ་ས་ཏ་ཙང་མཐོ་པོ་ཡང་ཡོད། སྤྱིར་བཏང་པོ་མོའི་ལུས་རྟེན་གྱི་ཆ་ནས་དབྱེ་འབྱེད་ཏ་ལམ་མེད་པ་ལྟ་བུ་རེད། ཡང་དུས་ཕྱིས་སྡེ་བ་གཞུང་གི་གཞུང་ཞབས་ནང་ལ་བུད་མེད་མེད་པ་རེད། དེ་ཡང་དམིགས་བསལ་གྱིས་ཐོབ་ཐང་དབྱེ་འབྱེད་བཏང་བ་ཨེ་ཡིན། སྤྱིར་བཏང་ལུང་པའི་ནང་ལ་མིག་ལྟོས་འཇགས་མ་ཐུབ་པ་དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་ཆགས་པ་ཞིག་ལས་དམིགས་བསལ་གྱིས་ཐོབ་ཐང་ཕྱོགས་པའི་བཟོ་འདྲ་པོ་ཨེ་ཡིན་སྙམ། སྤྱིར་བོད་

ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་དེ་གཞི་ནང་དེ་འདྲའི་དབྱེ་འབྱེད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། སྔ་མོ་རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་ཆོས་ལ་སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད། དཔེར་ན། བཟའ་ཚང་བར་གྱི་གནས་ཚུལ། དེ་བཞིན་རྒྱ་ནག་གི་སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་སྐོར་ལ་བལྟོས་པ་ཡིན་ན། ཕལ་ཆེར་བོད་ལ་གཞུ་ཡངས་པོ་མེད་དམ་བསམ་གྱིན་འདུག །དཔེར་ན། རྒྱ་གར་ལ་ཆ་བཞག་ན། ཁྱོ་ག་དེ་གྲོངས་ན་བུད་མེད་དེ་མེར་སྲེག་གཏོང་དགོས་པའི་ལུགས་སྲོལ་དེ་འདྲ་ཤོད་རྒྱུ་འདུག །'''སྤྱིར་བཏང་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ནང་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཟེར་གྱིན་ཡོད། རྩ་བའི་ཆ་ནས་རིགས་རུས་དང་ཕོ་མོའི་དབྱེ་བ་མེད་པ་ཡིན་ནའང་། སྔར་རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་ཆོས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དང་བསྟུན་ནས་འདུལ་བའི་ནང་གི་འགྲོ་སྟངས་འགའ་ཞིག་ལ་སྐྱེས་པ་དེ་རྟེན་མཐོ་བ་དང་བུད་མེད་དམའ་བར་རྩི་གིན་ཡོད་པ་རེད། དེ་བཞིན་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ནའང་སྐྱེས་པའི་རྟེན་ལ་བསྔགས་བརྗོད་ཆེ་བ་ཡོད་པ་རེད། བུད་མེད་ཀྱི་རྟེན་དམན་པར་རྩི་གིན་ཡོད་པ་རེད། ཡང་གསང་སྔགས་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་ནང་ལའང་ཕལ་ཆེར་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་གཞུང་སྤྱི་དང་འདྲ་པོ་རེད། ད་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་རྩེ་མོར་གྱུར་པའམ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དེ་གསང་སྔགས་བླ་མེད་ཡིན། གསང་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་གཞུང་ནས་ཐོག་མར་དབང་ནོད་པའི་སྐབས་ཡིན་ནའང་གཤེགས་པ་དང་གཤེགས་མ། སེམས་དཔའ་དང་སེམས་མ། ཁྲོ་བོ་དང་ཁྲོ་མོ། ཞེས་སྤྱིར་བཏང་དེང་སང་གི་བརྗོད་སྲོལ་ལྟར་ཕོ་མོ་འདྲ་མཉམ་ཡིན། '''དེ་བཞིན་མ་རྒྱུད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དམ་ཚིག་གི་ཐོག་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ན། བུད་མེད་ལ་དམིགས་བསལ་གྱིས་སེམས་ཀྱི་གཏིང་ནས་མོས་གུས་དང་བརྩི་བཀུར་བྱེད་དགོས་པ་དེ་འདྲ་བཤད་ཡོད། དེ་ལྟར་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་གཞུང་གི་ཐོག་ནས་བྱས་པ་ཡིན་ན། སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་དབྱེ་འབྱེད་པར་བཞག །ད་དུང་བུད་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་བསྔགས་

བརྗོད་ཆེ་བ་ཡོད། འཚང་རྒྱ་བ་ལ་ཡང་བུད་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་འཚང་རྒྱ་བ་ཡོད་ཅེས་གསུངས་ཡོད།

ཅེས་སོགས་གསུངས།

ཡང་མགོན་པོ་མཆོག་ནས།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྐུ་འགྲུབ་པའི་རིགས་འདྲའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་དེ་ད་ལྟའི་ཕུང་པོ་འདི་མིན་ལ། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པར་གསུངས་པའི་ཡིད་ལུས་ཀྱང་མིན། ཡིད་ལུས་ནི་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་ཟག་མེད་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་བླངས་པའི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཞེས་གསུངས་ཡོད་པས། དེ་ལྟ་བུའི་ཡིད་ལུས་དེ་སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པའི་ཐུགས་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་འགྲོ་མི་ཐུབ། དེར་བརྟེན། སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་སྐབས་སུ། གཅིག་མའི་འོད་གསལ་གྱི་སྟེང་ནས་གཟུགས་སྐུ་འགྲུབ་པར་གསུངས། "དེས་ན། སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་ཀྱི་རགས་པའི་ལུས་རྟེན་ལ་ཁྱད་པར་ཕྱིན་ནས་མེད། དེ་ཚོ་ཡང་ཤེས་དགོས་པ་ཞིག་རེད།[50]

ཅེས་བཀའ་སྩལ།

དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཀུང་ཐང་རིན་པོ་ཆེས་བསྟོད་པ་དོན་ལྡན་མའི་རང་འགྲེལ་ལས།

ཐེག་ཆེན་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་དོན་དུ་གཉེར་བྱའི་གཙོ་བོ་གཞན་དོན་ཡིན་ལ། གདུལ་བྱར་དངོས་སུ་སྣང་ནས་དོན་སྒྲུབ་བྱེད་གཟུགས་སྐུ་ཡིན་པས་ཆོས་སྐུ་བཞིན་དུ་གཟུགས་སྐུ་ཡང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་རྒྱུ་བསྒྲུབ་དགོས་པར་མ་ཟད་གཟུགས་སྐུ་གཙོ་བོར་

50 2014ལོར་ལ་དྭགས་དུས་དབང་སྐབས་གསུངས།

བསྒྲུབ་དགོས། དེའང་ཐ་མལ་བ་རྟེན་མ་བརྟེན་པར་ཚེ་གཅིག་ལ་འཚང་རྒྱ་བའི་ཚེ་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་དེ་ག་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་སྐུར་འགྱུར་མི་རུང་ལ། དེར་འགྱུར་རྒྱུའི་ཉེར་ལེན་ཞིག་མེད་ཀྱང་མི་རུང་བས། རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་གྲུབ་པའི་གཉུག་མའི་ལུས་ཀྱིས་དེའི་ཉེར་ལེན་བྱེད་པར་གྲུབ་སྟེ། མདོ་ལུགས་སོགས་དང་མི་འདྲ་བར་བུད་མེད་ཚེ་གཅིག་ལ་འཚང་རྒྱ་བའང་བཞག་ཚོག་པ་འདིའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ཞེས་[མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གིས་]བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོར་གསུངས་སོ། །

ཞེས་དང་། མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་དུས་འཁོར་ཁམས་ལེའི་ཊཱི་ཀ་ཆེན་ལས། "ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པ་དང་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་ལུགས་ལ། བུད་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་འཚང་རྒྱ་བ་མི་སྲིད་པ་དང་། བླ་མེད་དུ་བུད་མེད་ཀྱིས་ཀྱང་ཚེ་དེ་ལ་འཚང་རྒྱ་བ་ཡོད་པར་བཤད་པ་སོགས་དུ་མ་ཞིག་ལ་དེ་ལྟར་སྦྱར་བར་བྱའོ། །"ཞེས་གསུངས། གཞན་ཡང་། རྗེ་བླ་མ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་གསང་འདུས་སྒྲོན་གསལ་མཆན་འགྲེལ་ལས།

འདོད་ཆགས་ལས་སྐྱེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ནི་སྐྱེས་པ་འབའ་ཞིག་གིས་ཚེ་འདི་ལ་འགྲུབ་པ་སྒྲུབ་པར་མ་ཟད་ཀྱི། བུད་མེད་ཀྱི་རྟེན་གྱིས་ཀྱང་ཚེ་འདི་ལ་འགྲུབ་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རིག་པ་ཆེན་མོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས། རིག་པ་ཆེན་མོ་ནི་རྒྱུད་ལེགས་པར་སྦྱངས་ཤིང་འདོད་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་ལེགས་པར་བསླབས་པའི་ཕྱག་རྒྱའོ། །"'ཐབས་ཀྱིས་ཤེས་རབ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་པ་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་དེ་བསྒོམས་ནས་འཚང་རྒྱ་བ་བཞིན་དུ། ཤེས་རབ་མས་ཀྱང་ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་པ་བཞི་བསྐྱེད་པའི་འོད་གསལ་བསྒོམས་པས་ཚེ་འདིར་འཚང་རྒྱ་བའི་གནད་

ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཞེས་གསུངས།

དེས་ན། སྤྱོད་འཇུག་སོགས་སུ་བུད་མེད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་གསུངས་པ་ཅི་ཡིན་སྙམ་ན། དེ་ལ་སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས།

འཕགས་པ་ཞི་བ་ལྷའི་སྤྱོད་འཇུག་ནི་རབ་བྱུང་བ་ཚོར་གསོ་སྦྱོང་གི་སྐབས་ཤིག་གསུངས་པ་དང་། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་དེ་ཡང་རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པ་ཡིན་པས། གཉིས་ཀས་ཀྱང་བུད་མེད་ལ་ཆགས་པའི་ཆགས་པ་སྤོང་སླད་བུད་མེད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་གསུངས། གལ་ཏེ་ཆོས་པ་རང་ཉིད་རབ་བྱུང་མའམ་སྐྱེས་པ་མོ་ཞིག་ཡིན་ན། སྐྱེས་པ་ཕོ་ཡི་ལུས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་སྒོམ་དགོས།

ཞེས་གསུང་ཡུལ་སྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཚུལ་ཡང་ཡང་བཀའ་སྩལ་བ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་ལ། གཞུང་གཞན་དུ་གསུངས་པ་དང་སྤྱི་ཚོགས་སམ་མི་དམངས་དཀྱུས་མའི་འདུ་ཤེས་འཛིན་སྟངས་རྣམས་ནི་རྒྱབ་ལྡོགས་དངོས་ལ་དཔག་སྟེ་བསམ་དགོས། གང་ལྟར། སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་བཙན་བྱོལ་དུ་ཕེབས་མ་ཐག་སྟེ་སྤྱི་ལོ་ 1960 ཟླ་བ་ 9 ཚེས་ 9 ཉིན་བཀའ་ཤག་དང་གཞུང་ཞབས་ཀྱི་འཐུས་ཚབ་སོགས་ལྷན་འཛོམས་སྟེང་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་སུ་བོད་དོན་ཞུ་གཏུགས་བྱེད་པར་འགྲོ་མིའི་ཐད་བཀའ་བསྟུར་གནང་སྐབས། "ངོས་ཀྱི་སེམས་སུ་བུད་མེད་ཅིག་བྱུང་ན་ཡག་པོ་རེད། ཕྲེང་རིང་ལྷ་ལྷམ་དེང་སང་ལོན་ཊོན་དུ་ཡོད་ཐོག་དེ་ནས་འགྲོ་ཐུབ་ན་ཡག་པོ་མིན་ནམ་སྙམ། མི་མང་བས་དགོས་པ་མི་འདུག །འོན་ཀྱང་། ད་དུང་ཇི་དགའ་ཕྱེད་ཚོས་དགོངས་པ་བཞེས་

རོགས། "ཞེས་བཀའ་སྩལ་བ་ལས་ཐུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་འཛིན་སྟངས་དང་། བུད་མེད་ལ་གདེང་འཇོག་ཇི་ལྟར་གནང་བའི་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ། ཡང་སྤྱི་ལོ་ 1964 ཟླ་བ་ 3 ཚེས་ 17 ཉིན།

ཆོས་ཕྱོགས་ནས་བྱས་ན། སྟོན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་བུད་མེད་ལ་དགེ་སློང་མའི་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་དང་། བྱང་སེམས་དང་གསང་སྔགས་[ཀྱི་སྡོམ་པ]དེ་ཚོ་དགེ་སློང་དང་ཁྱད་མེད་དུ་གནང་ཡོད་པ་རེད། སྲིད་ཕྱོགས་ནས་དེང་སང་སྐྱེས་པ་ལས་བུད་མེད་ཤུགས་ཆེ་བ་ལྟ་བུ་ཡོད། དཔེར་ན། དེང་སང་Ceylonགྱི་སྲིད་བློན་དང་། UPཡི་སྤྱི་ཁྱབ་བུད་མེད་ཡིན་པར་མ་ཟད། ཨ་རིའི་ནང་འདི་ལོར་སྲིད་འཛིན་འོས་ཐོ་ཐོབ་མིན་གང་ལྟར་ཡང་། འོང་ཁོངས་སུ་བུད་མེད་ཀྱང་ཡོད་པ་རེད། ཁྱེད་ཚོས་ཀྱང་ཤེས་ཚད་གོང་མཐོར་བཏང་། གསར་ཤོག་སོགས་ལ་དོ་སྣང་ཆེན་པོས་བལྟས་ཏེ་འབད་བརྩོན་བྱས་ན། སླད་ཕྱིན་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་ལ་བོད་ཀྱི་བུད་མེད་གྲགས་པ་ཡོད་པ་ངེས་པར་ཡོང་ཐུབ། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ནང་བོད་རང་བཙན་སྒེར་ལངས་སྐབས་རྒྱ་དམར་གྱི་མཚོན་རྩེའི་སྟེགས་རའི་འོག་རང་སྲོག་བློས་བཏང་གིས་ངོ་རྒོལ་བྱེད་མི་བུད་མེད་ཏ་ཅང་མང་པོ་བྱུང་ཡོད་པ་དེ་ཚོ་ཁྱེད་ཚོས་ལོ་རྒྱུས་སྙིག་གཞིའི་ནང་ལ་འགོད་པ་དང་རྗེས་དྲན་ཡང་བྱེད་དགོས།

ཞེས་སོགས་དཔེ་དང་བཅས་བཀའ་སྩལ།

ཡང་།

སྤྱིར་བཏང་ཕས་བུ་གུ་ལ་བརྩེ་བ་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་ཀྱང་། མས་ཟླ་དོ་བཅུར་མངལ་དུ་ཁུར་བ་དང་བཅས་རྗེས་ཀྱང་རང་གི་འོ་མས་གསོས་པ་སོགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་བསྐྱངས་ཡོད་པས་པ་ལས་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བར་རྩི་གིན་ཡོད། མའི་བརྩེ་བ་ནི་གཞན་དང་མི་འདྲ་བ་

ཞིག་ཡོད་ལ། དེ་བུད་མེད་ཁོ་ན་ནས་ཡོང་བ་ཡིན། དོན་སྙིང་དེའི་ཐོག་ནས་བཤད་ན། བུད་མེད་ནི་སྙིང་རྗེའམ་བྱམས་བརྩེ་མཚོན་བྱེད་ཅིག་རེད་ཅེས་བརྗོད་ཆོག་པ་ཡིན། དེང་སང་འཛམ་བུ་གླིང་འདི་གང་གིས་ཐོངས་ཡོད་ཅེ་ན། བྱམས་བརྩེ་དང་སྙིང་རྗེས་ཐོངས་ཡོད། ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཐོངས་མེད་པར་དེང་སྐབས་ཕྱིའི་དངོས་པོ་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་དང་འགྲོ་བཞིན་ཡོད། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་འཛམ་གླིང་ཐོག་མི་གསོད་ཀྱིས་མཚོན་པའི་མི་རྣམས་དངངས་སྐྲག་སྐྱེ་བའི་གནས་ཚུལ་ལོ་རེ་བཞིན་ཇེ་མང་དུ་འགྲོ་གིན་ཡོད་པ་འདིའི་རྒྱུ་རྐྱེན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་གྱིས་མ་འདང་བ་མིན་པར་བྱམས་བརྩེའི་བསམ་བློས་མ་འདང་བའི་རྐྱེན་གྱིས་དཀའ་ངལ་གསར་པ་དེ་དག་བྱུང་བ་ཡིན། བུད་མེད་ནི་བྱམས་བརྩེ་མཚོན་མཁན་ཞིག་ཡིན་པས་ཁྱིམ་ཚང་གི་ཨ་མ་ཚོར་རང་གི་ལུས་ནས་མཆེད་པའི་ཕྲུ་གུ་དང་། ཁྱིམ་ཚང་དེ་བྱམས་བརྩེའི་བསམ་བློ་ལྡན་པ་ཞིག་བཟོ་རྒྱུའི་འོས་འགན་ཡོད། དེ་ནི་རང་རེ་བོད་པའི་སྐྱི་ཚོགས་དང་འཛམ་གླིང་ཁྲོན་ཡོངས་གང་ནས་བཤད་ཀྱང་། ཁྱིམ་ཚང་ཚང་མའི་ནང་བྱམས་བརྩེའི་བསམ་བློ་ཡར་རྒྱས་ཡོང་བ་ཞིག་དང་། མི་གཞན་ལ་ཕན་ཐོགས་བྱེད་ཐུབ་པ་དེ་འདྲའི་མི་སེམས་བཟང་པོ་ཞིག་ཡོང་ཐབས་བྱ་རྒྱུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།[51]

ཞེས་སོགས་བཀའ་སྩལ།

ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ངང་ཚུལ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་ཕན་བདེ་སྒྲུབ་པ་ལས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་འདའ་བར་གསང་གསུམ་གྱི་མཛད་པ་མཐའ་དག་མཁའ་ལ་རྒྱུ་བའི་ཉི་ཟླ་ལྟར་ཀུན་ལ་སྙོམས་པ་ཡིན་པས། མགོན་པོ་མཆོག་ནས་དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བུད་

51 1997ཟླ་བ་3ཚེས་18ཉིན་བུད་མེད་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་མི་རྣམས་ལ་གསུངས།

མེད་ཀྱི་ནུས་པ་དང་ཁྱད་ཆོས་ངོ་སྤྲོད་གནང་ཞིང་། ཐོབ་ཐང་འདྲ་མཉམ་དང་གོ་གནས་གཅིག་མཚུངས་དགོས་པ་སོགས་སྔོ་ཀུན་ནས་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གོམས་སྲོལ་དང་འདུ་ཤེས་འཛིན་སྟངས་སོགས་ལ་བཅོས་བསྒྱུར་ཆེན་པོ་གནང་བར་མ་ཟད། ཡོ་རོབ་གྲོས་ཚོགས་སོགས་སྲིད་དོན་དབང་འཛིན་གྱི་འདུས་སྡེ་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་། ཤེས་ཡོན་པའི་སྡེ་སོགས་མི་དཀྱུས་འདུ་ཚོགས་ཆེ་བའི་སར་དངོས་སྦྱོང་དང་སྒྱུར་ཞིང་མ་བུའི་འབྲེལ་བ་སོགས་ལས་བརྩམས་པའི་གཏན་ཚིགས་བྲངས་ཏེ། བུད་མེད་ནི་བྱམས་བརྩེའི་བདག་ཉིད་དང་ལྡན་སྐྱེས་ཀྱིས་ཞི་ཞིང་འཇམ་པ། འཚེ་བ་ཆུང་ཞིང་གཞན་གྱི་བདེ་སྡུག་ལ་སེམས་ཁུར་ཆེ་བ། ནང་བསམ་བློའི་ཡོན་ཏན་ལ་ལྷག་པར་དྲང་བ་སོགས་བུད་མེད་ཀྱི་ཆེ་བ་མང་དུ་གསུངས་ཏེ། ཆུང་ས་ཁྱིམ་ཚང་དང་རང་ཉིད་གང་དུ་གནས་པའི་སྤྱི་ཚོགས་བདེ་ཞིང་སྐྱིད་པ་ནས་ཆེ་ས་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་པོ་དམག་འཐབ་བྲལ་ཞིང་བཙན་གནོན་མེད་པ་དང་འཚེ་བ་བྲལ་ཞིང་བྱམས་བརྩེས་འཚོ་བའི་ཁོར་ཡུག་ཅིག་ཏུ་བསྒྱུར་བར། ངེས་པར་དུ་བུད་མེད་གང་མང་གིས་རང་ཉིད་ལ་ལྡན་སྐྱེས་སུ་ཡོད་པའི་བཟང་པོའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་སྲིད་ཀྱི་སྣེ་འཁྲིད་པ་དང་། དམངས་ལ་ལམ་སྟོན་བྱེད་དགོས་པའི་བཀའ་སློབ་ཡང་ཡང་ཕེབས་ཤིང་། སློབ་གྲྭའི་དགེ་རྒན་གྱི་ཁོངས་སུའང་བུད་མེད་གང་མང་ཡོང་ཐུབ་པའི་ཐུགས་རེ་དང་གསལ་བཤད་གནང་། ཕྱག་ལེན་དངོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཀྱང་། བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་སྤྱི་འཐུས་དང་བོད་ཀྱི་དོན་གཅོད་སོགས་གོ་གནས་མཐོ་བའི་རིགས་ལ་བུད་མེད་ཆེད་འཛུགས་བསྐྱངས་ཤིང་། བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བཀའ་བློན་དུ་ཡང་བུད་མེད་དུ་མ་སླེབ་ཐུབ་པའི་གོ་སྐབས་སྤྲ་ཕྱིར་བསྐྲུན་ཏེ་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སུ་མ

གྲགས་པའི་གསར་གཏོད་རླབས་པོ་ཆེ་མཛད། དེ་དག་ནི་བྱུད་མེད་རང་ངོས་ནས་རྩོད་ལེན་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་མགོན་པོ་མཆོག་ཉིད་ནས་ལམ་སྟོན་དང་སྣེ་ཁྲིད་མཛད་པ་ཞེ་གཅིག་ཡིན། ཡང་མགོན་པོ་མཆོག་ནས།

ཕྱོགས་གཅིག་ནས་བལྟས་ན་ཆུང་ཆུང་ཡིན་སྲིད་ཀྱང་། ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་ནས་བལྟས་ན་གནད་འགག་ཆེན་པོ་ཞིག་མཐོང་བ་ནི། བར་ལམ་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་མི་དེ་འདྲ་དང་སྐད་ཆ་ཡོད་དུས་ཁོང་ཚོ་རིགས་གཅིག་གིས། མིའི་བསམ་བློའི་ནང་བརྩེ་བ་སློབ་སྟངས་དེ་ཆུང་ཆུང་སྐབས་ཀྱི་འཚར་ལོངས་བྱེད་ཚུལ་དང་འབྲེལ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད། དེའི་གནད་དོན་གཅིག་ནི་ཕྲུ་གུ་ཆུང་དུར་ཨ་མས་འོ་མ་སྟེར་བ་དེ་དང་། ཨ་མས་བང་དུ་ཉར་ཏེ་ཁ་དྲོད་ལ་སྦྱར་ནས་གཅེས་སྐྱོང་ཇི་ཙམ་མང་བ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཕྲུ་གུའི་བསམ་བློའི་ནང་རང་ཉིད་མི་གཞན་གྱིས་བྱམས་བརྩེས་སྐྱོང་བའི་ཚོར་སྣང་ཤིན་ཏུ་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོང་གིན་ཡོད། ཕྲུ་གུ་ཆུང་ཆུང་སྐབས་ཨ་མས་ལུས་ཀྱི་དྲོད་ལ་མ་སྦྱར་བ་དང་། ཕྲུ་གུའི་ཉལ་ས་ཟུར་དུ་བཞག་པ། འོ་མ་ཡང་གཞན་དག་སྦྲད་དེ་ཨ་མའི་འོ་མ་ཙུང་ཙམ་ལས་མི་སྟེར་བ་དེ་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་བལྟས་ན་སྨུས་དག་པོ་དང་གཙང་མདོག་ཁ་པོ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། བྱེད་སྟངས་དེས་ཕྲུ་གུ་ཆུང་ཆུང་སྐབས་ཀྱི་བསམ་བློའི་ནང་ཁོ་རང་རང་བཙན་གྱིས་འཚོ་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་མ་གཏོགས་བྱམས་བརྩེས་སྐྱོང་བའི་ཚོར་བ་ཙུང་བ་འབྱུང་། དེའི་རྐྱེན་པས་ཕྲུ་གུའི་བསམ་བློའི་འཕྲེར་སོ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོང་གིན་ཡོད་པ་རེད་ཅེས་རྗོད་ཀྱིན་འདུག །གནས་ཚུལ་དེའི་རིགས་ལ་དོ་སྣང་མ་བྱུང་ཚེ། དཔེར་ན། བོད་ཀྱི་བྱང་འབྲོག་གི་ཧོར་མོ་ཞིག་ལ་བལྟས་ན་བགས་སློག་ཤ་ལ་སྦྱར་བའི་ཨམ་ཕྲག་ནང་ཕྲུ་གུ་སྦྱར་ཏེ་ཉུ་མ་ཡང་ཕྱི་ལ་ཐོན་པ་དེར་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་བལྟས་ན་མི་མཛེས་པ་ཞིག་མཐོང་སྲིད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རིགས་ཁ་ཤས་ཀྱིས་ང་ཚོ་རྫེས་

ལུས་རེད་ཅེས་བཤད། ཕྲུ་གུ་ཆུང་ཆུང་སྐབས་ཨ་མ་མཉམ་དུ་མ་ཉར་བར་ཟུར་དུ་བཞག་ནས་འོ་མ་ཡང་གཞན་དག་སྟེར་བ་ལས་ཨ་མའི་འོ་མ་བསྟེར་རྒྱུར་དོ་སྣང་མི་བྱེད་པ་དེ་ལ་སྐྱོན་ཡོད་ཀྱང་ད་དུང་ཡར་ཐོན་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་དང་། ང་རང་ཚོའི་དེ་སྔའི་བྱེད་སྟངས་དེ་རྗེས་ལུས་ཡིན་པ་ལྟ་བུར་མཐོང་གིན་ཡོད། དེ་ཚོའི་གྲས་ལ་ང་རང་ཚོས་ཡར་ཐོན་དང་རྗེས་ལུས་ཞེས་གང་བཤད་རུང་ང་ཚོའི་ཁ་རུས་གདོས་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་འདི་ལ་བརྟེན་པའི་གང་ཟག་དེ་ལོ་བརྒྱ་སྟོང་ཁྲི་འབུམ་གོང་གི་གནས་ཚུལ་དང་གཅིག་པ་ཡིན་པ་ལས་འགྱུར་བ་གང་ཡང་བྱིན་མེད། ཕྱིའི་རྣམ་འགྱུལ་གྱི་རིགས་ལ་ཡར་རྒྱས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་བྱིན་ཡོད་ཀྱང་། ང་རང་ཚོའི་མི་ལུས་འདི་དང་ལུས་འདི་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་འགྲོ་སྟངས་དེ་ག་རང་དུ་བསྡད་ཡོད་པ་ལས་འགྱུར་བ་གང་ཡང་བྱིན་མེད།[52]

ཅེས་སོགས་བཀའ་སྩལ།

གོང་དུ་གསལ་བ་རྣམས་དང་སྐབས་གཞན་དུ། ཕྲུ་གུ་སྐྱེས་མ་ཐག་ནས་ཇི་ཙམ་ཀྱིས་ཨ་མའི་ཁ་ཐྲོད་ལ་ཡང་ཡང་སྦྱར་ཏེ་བྱམས་བརྩེས་བསྐྱངས་ན། དེ་ཙམ་གྱིས་བྱིས་པའི་གླད་ནུས་ཀྱི་འཕེལ་ཚད་སྤུར་བར་འགྱུར་བ་དང་། མི་ཚེ་ཧྲིལ་པོར་བྱམས་བརྩེའི་ཚོར་སྣང་མི་ཡལ་བ་སོགས་ཡང་ཡང་བཀའ་སྩལ། དེ་ནི་སྔོན་ཚན་རིག་པ་རེ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་བ་ལས་རྒྱ་ཁྱབ་ཏུ་གྱུར་མེད་ཀྱང་། ད་ནི་ཚན་རིག་པའི་སྒོ་ལས་བརྒལ་ཏེ་BBCགསར་ལས་ཁང་ནས་ཀྱང་ཡོངས་ཁྱབ་ཏུ་བསྒྲགས་པ་སོགས་དམངས་ཁྲོད་དུ་གོ་རྟོགས་ཆེས་ཆེར་འཕེལ་བཞིན་ཡོད།

དགེ་སློང་མའི་སྡོམ་རྒྱུན་གྱི་གནད་དོན་ཐད་ལ། ཡིག་ཆ་དུ་མར་གསལ་བ་ལྟར་

52 1994ཟླ་བ་4ཚེས་1ཉིན་བུད་མེད་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་བཞི་པར་གསུངས།

ན། ནང་པའི་ཡུལ་གྲུ་འགར་དུས་རབས་ཉི་ཤུ་པའི་ལོ་རབས་སུམ་ཅུ་པ་ནས་དགེ་སློང་མའི་སྡོམ་རྒྱུན་ཉམས་པ་སླར་གསོ་ཡོང་ཐབས་སོགས་ལ་གླེང་སློང་གནང་ཡོད་ཅིང་དེ་ནས་རིམ་པས་གླེང་ཤུགས་ཆེ་རུ་གྱུར། སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་དམངས་ཁྲོད་དུ་གླེང་སློང་མཛད་པ་ནི་བཙན་བྱོལ་དུ་ཕེབས་པའི་རྗེས་ནས་ཡིན་པར་མངོན་ཏེ། དེ་ཡང་སྤྱི་ལོ་ 1964 ཟླ་བ་ 3 ཚེས་ 16 ཉིན་བཞུགས་སྒར་ཧ་རམ་ས་ལར་བོད་མི་ཚོར།

ད་ལྟའི་གནས་སྟངས་ལ་ཆ་བཞག་ན། *Ceylon*དང་། *Burma*དང་། *Cambodia*དང་། *Thailand*དང་*Vietnam*བཅས་སུ་ནང་ཆོས་དར་ཡོད། ལྷག་པར་*Vietnam*དུ་དགེ་སློང་མའི་སྡོམ་པ་ཡང་ཡོད་པ་གོ་ཐོས་འདུག །དེ་ལྟར་ཡིན་ན། རྩ་བའི་སྡོམ་རྒྱུན་བོད་ལས་ལྷག་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོད་པ་རེད།

ཅེས་བཀའ་སྩལ།

དེ་ལྟར་ཐུགས་སྣང་མང་དུ་གནང་སྟེ་རིམ་གྱིས་ཕྱི་ནང་གི་མི་སྣ་གཞན་དང་བཀའ་བསྡུར་ཡང་ཡང་མཛད། ཆོས་དོན་ལས་ཁུངས་ལ་བཀའ་མངགས་གནང་སྟེ་བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་ཀྱང་ཕྱག་ལས་མང་དུ་གནང་། སྤྱི་སྒེར་གཉིས་ཐད་ནས་ཚོགས་ཆུང་རིམ་པར་ཚོགས་ཏེ་ཐབས་ཤེས་མང་དུ་གནང་མཐར། སྤྱི་ལོ་ 1987 ཟླ་བ་ 2ནང་རྒྱ་གར་རྡོ་རྗེ་གདན་དུ་རྒྱལ་ཁབ་བཅོ་ལྔ་ཙམ་ནས་ཕེབས་པའི་བཙུན་མ་རྣམས་ཀྱིས་འཛམ་གླིང་བཙུན་མའི་ཚོགས་ཆེན་དང་པོ་ཞེས་པ་ཚོགས་པར་མགོན་པོ་མཆོག་ཚོགས་མགོན་དུ་ཆིབས་བསྒྱུར་གྱིས་བགྲོ་གླེང་ལྷུག་པོ་མཛད། དེ་ནས་ཀྱང་རིམ་པར་གཞུང་སྒེར་གཉིས་ཀས་སུ་མཐུད་ཐུགས་

འགན་བཞེས་ཏེ་ཉམས་ཞིབ་དང་འབད་བརྩོན་ཤུགས་ཆེར་གནང་ཡང་འདུལ་བའི་འགྲོ་ལུགས་དང་དེའི་གནད་དོན་གྱི་རྐྱེན་པོ་ནའི་དབང་གིས་ད་དུང་ཡང་ཐག་གཅོད་གནང་ཐུབ་མེད། དེ་ལ་སྤྱི་ལོ་ 2013 ཟླ་བ་ 11 ཚེས་ 3 ཉིན།

ལམ་རིམ་སོགས་སུ་དལ་འབྱོར་ཞེས་གསུང་དུས་ཡུལ་དབུས་སུ་སྐྱེས་པ་ཞེས་པ་ཞིག་གསུང་གིན་ཡོད། སྤྱིར་ཡུལ་དབུས་ཞེས་པ་ས་ཚིགས་དང་ཆོས་ཚིགས་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བ་ཡིན། ས་ཚིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་ན། རྒྱ་གར་རྡོ་རྗེ་གདན་ཏེ་མ་ག་དྷ་ཞེས་པ་ཡུལ་དབུས་རེད། ས་ཚིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་ན་བོད་ཡུལ་དབུས་མིན། ཆོས་ཚིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་ན་འཁོར་རྣམ་བཞི་རྒྱུ་བའི་ཡུལ་དེ་ཡུལ་དབུས་སུ་རྩི་གིན་ཡོད། འཁོར་རྣམ་བཞི་ཟེར་བ་དེ་ཨརྷ་ཀ་ར་ཡིན་ནམ་ཅིག་གིས་མཛད་པའི་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས་པའི་འགྲེལ་པའི་ནང་ལ། འཁོར་རྣམ་བཞི་ལ་རབ་བྱུང་གི་ནང་ནས་དགེ་སློང་ཕ་མ་གཉིས་དང་། ཁྱིམ་པའི་ནང་ནས་དགེ་བསྙེན་ཕ་མ་གཉིས་བཅས་བཞི་ངོས་འཛིན་གནང་འདུག །ད་རེ་བོད་ལ་དགེ་སློང་དང་། དགེ་ཚུལ་ཕ་མ་གཉིས། དགེ་བསྙེན་ཕ་མ་གཉིས་བཅས་ཡོད། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས། དགེ་སློང་ཕ་མ་གཉིས་དེ་བྱུང་བ་ཡིན་ན། འཁོར་རྣམ་བཞི་ཆ་ཚང་བ་ཞིག་ཡོད་བ་རེད། རྒྱུ་མཚན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དགེ་སློང་མ་དགོས་ཀྱིན་འདུག་ཅེས་ང་ཚོས་དོ་སྣང་བྱས་པ་རེད། ཡིན་ནའང་། གཅིག་ནས་དགེ་སློང་མ་སྒྲུབ་པ་དེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདུལ་བའི་ཁྲིམས་སུ་བཅས་པའི་ཐོག་ནས་དགེ་འདུན་གྱིས་ཐག་གཅོད་པ་ལས་ངོས་རང་ལྟ་བུ་དགེ་སློང་ཁྱེ་བྲག་པ་ཞིག་ལ་ཐག་གཅོད་པའི་ཐོབ་ཐང་མེད། གཉིས་ནས་འདུལ་བའི་ཉམས་ལེན་དེ་ཐེག་དམན་གྱི་ཡུལ་གྲུབ་མཐའ་པ་ལིའི་[53] ཆོས་བརྒྱུད་འཛིན་མཁན་གྱི་ཡུལ་གྲུ་

53 པ་ལིའམ་པྰ་ལིའི་སྐད་ནི། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས། "འོ་ན་གནས་བརྟན་པའི་མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཀུན་སྐད་རིགས་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་

ཚོའི་ནང་ལ་འདུལ་བའི་ཉམས་ལེན་ཏ་ལས་པའི་ཡག་པོ་ཡོད་པས། དགེ་སློང་མ་སྒྲུབ་པ་ལ་འདུལ་བ་འཛིན་པ་རྣམས་ཚོགས་ནས་ཐག་གཅོད་པ་མ་གཏོགས། ངོས་ཀྱིས་ཐག་གཅོད་མི་ཐུབ། དེར་བརྟེན། ཐེངས་མང་པོར་བོད་གངས་ཅན་པའི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཚོ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ནང་པའི་ཡུལ་གྲུ་ཁག་གི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཚོ་ཚོགས་པ་རེད་དེ་ཐག་ཆོད་པ་བྱུང་མེད།

ཅེས་གསུངས།

གོང་དུ་གསུངས་པའི་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས་པའི་འགྲེལ་པ་ནི། སློབ་དཔོན་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ཞི་བས་མཛད་པ་དེ་ཡིན་འདྲ་ལ། དེའི་ནང་དུ། "འཁོར་རྣམ་པ་བཞི་ནི་གཙོ་བོ་སློས་པ་སྟེ། དགེ་ཚུལ་ཕ་ནི་དགེ་སློང་གི་འཁོར་དུ་བསྡུའོ། །དགེ་ཚུལ་མ་དང་དགེ་སློབ་མ་ནི་དགེ་སློང་མའི་འཁོར་དུ་བསྡུའོ། །བསྙེན་གནས་ནི་དགེ་བསྙེན་གྱི་འཁོར་དུ་བསྡུའོ། །"ཞེས་འཁོར་རྣམ་བཞི་དགེ་སློང་ཕ་མ་གཉིས་དང་དགེ་བསྙེན་ཕ་མ་གཉིས་ལ་ངོས་འཛིན་གནང་། དེ་ལྟར་ན། ཆེས་ཉུང་ཤས་ཀྱིས་དགེ་སློང་མའི་སྡོམ་རྒྱུན་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་དོན་དག་ནི་བུད་མེད་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་ལ་ཐུག་པའི་གནད་དོན་ཞིག་དང་། དེ་ཡང་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་བུད་མེད་ཚོའི་

སྣམ་ན། བྲཱིཧྨའམ་གནའ་དུས་ཀྱི་མགདྷའི་སྐད་དུ་ཡོད་པ་ཡིན། དེ་ལ་བོད་རྣམས་པཱ་ལི་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། དོན་རྒྱུན་ཆགས་བྱ་བ་ཡིན། པཱ་ལིའི་སྐད་དེ་ནི་ངོ་བོ་ལེགས་སྦྱར་དང་ལ་སྒྲ་གདངས་འཇམ་དུ་སོང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ར་སྒྲ་ཉམས་པ་དང་། ཀྵ་ཡིག་ལ་སོགས་པའི་བརྗོད་དཀའ་བ་དག་ཁ་ཡིག་ཏུ་བསླུགས་པ་སོགས་ཡིན། "སྐད་འདི་ཉིད་ཀྱིས་སྟོན་པས་ཆོས་གསུངས་པར་འདོད་ཅིང་། སྟོན་པ་ཞལ་བཞུགས་དུས་སྐད་འདི་ཉིད་ཡུལ་དབུས་མགདྷའི་སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱི་སྐད་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གནས་བརྟན་པ་དག་བཞེད་དོ། །"ཞེས་གཏམ་རྒྱུད་གསེར་ཐང་དུ་གསུངས་འདུག་ལ། གནས་བརྟན་པ་དག་གིས་པཱ་ལི་ནི་མ་ག་དྷའི་སྐད་ཡིན་པར་བཤད་པ་ལ་མཁས་པ་གཞན་གྱིས་ཡིད་ཚུལ་མི་འདྲ་བས་ལན་འདེབས་བྱས་པ་སོགས་སྣ་ཚོགས་ཡོད། གང་ལྟར། དེང་སྐབས་མཁས་པ་དག་གིས་སྒྲུང་བྱ་ཙམ་ལས་ཉིན་རེའི་འཚོ་བའི་ནང་བེད་སྤྱོད་མེད་པར་གྱུར་པའི་སྐད་རྙིང་པ་ཞིག་ཡིན།

ཞུགས་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཚུལ་ཟེར་ཞིང་མོས་མཐུན་མེད་པའི་རྣམ་འགྱུར་སྟོན་ཡང་། གནད་དོན་གྱི་རྩ་བ་ནི་གོང་དུ་བཀའ་གནང་བ་ལྟར་ཡིན་ལ། གལ་པོ་ཆེ་ལ་ནན་ཏན་གྱི་ཚུལ་དུ་བྲིས་ན། དེ་ཡང་མགོན་པོ་མཆོག་ནས།

འཁོར་རྣམ་བཞི་ཚང་བ་ཞིག་བྱུང་ན། དེ་ནི་དགོས་པ་ལས་དགག་པ་བྱ་རྒྱུ་ཞིག་མིན། འཁོར་རྣམ་བཞི་ཡོད་དགོས། རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། འཁོར་རྣམ་བཞི་བྱུང་ན་བསྟན་པའི་ཞབས་འདེགས་དང་སྟོན་པའི་དགོངས་པ་གྲུབ་པ་རེད། ནོར་འབྲུལ་ཡིན་མིན་བཅོམ་ལྡན་འདས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཐག་བཅད་པ་ཞིག་སྟེ། ནོར་འབྲུལ་དུ་ཕྱིན་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་རང་ཉིད་ནས་བྱུང་བ་ལས་ང་ཚོས་བྱས་པ་ནི་མིན། དགེ་སློང་མ་བསྒྲུབ་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགེ་སློང་མ་བསྒྲུབས་ཡོད། དེར་ང་ཚོས་དགག་པ་བྱ་རྒྱུ་གང་ཡང་མེད།

ཅེས་བཀའ་སྩལ།

དེ་ལྟ་བུའི་མགོན་པོ་མཆོག་གི་གཟིགས་རྒྱང་དང་མཁྱེན་རྒྱ་སོགས་རང་བློར་མ་ཚུད་པ་དག་གིས་རྣམ་རྟོག་གི་བློས་བསླངས་ཅི་འདོད་དུ་བྱེད་པ་དེ་དག་ཙུང་ཟད་ཙུང་བར་གནང་ན་བསྟན་པ་དང་འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་ཕན་ཆེ་བ་སྨོས་མེད་ཡིན། ཡང་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་མི་འགའ་ཤས་ནས། དགེ་སློང་མའི་སྡོམ་རྒྱུན་གྱི་སྐོར་དེ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་རང་ནས་ཐག་གཅོད་གནང་ན་མི་འགྲིག་པ་མེད་ཀྱང་། མགོན་པོ་མཆོག་ནས་སྐྱེས་པ་ཕོ་ཡི་ཕྱོགས་བཟུང་སྟེ་ཐག་གཅོད་གནང་གིན་མི་འདུག་ཅེས་ཀྱང་ཞུས་ཡོད་པར་སྣང་སྟེ། དེ་ལ་༄གོང་ས་མཆོག་ནས།

ངོས་ལ་ཡང་འགའ་ཤས་ནས་སྐྱོན་བརྗོད་ཡོང་གིན་ཡོད་པ་རེད། དེ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་

ཆེས་ཐག་གཅོད་བྱས་ན་འགྲིག་ཀྱང་། རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་ཕལ་ཆེར་malechauvinismཞེས་པ་སྐྱེ་པོ་མཆོག་གི་ལྟ་བ་བཟུང་སྟེ་དགེ་སློང་མ་བཀག་འགོག་བྱེད་ཀྱིན་འདུག་ཅེས་སོགས་ཤོད་མཁན་ཁ་ཤས་ཡོང་གིན་འདུག །དེའི་ཐད་ངོས་ལ་དབང་ཆ་ཡོད་པ་མ་རེད། དེ་འདུལ་བ་ནང་བཞིན་བྱས་ནས་འགྲོ་དགོས་པ་རེད་མ་གཏོགས། ངོས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་ཡིན་ཞེས་དེ་ཐག་གཅོད་ཇི་ལྟར་བྱེད་ཐུབ་བམ། ཐག་གཅོད་ཐུབ་ཀྱི་མ་རེད། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས། དགེ་སློང་མ་སླར་གསོ་བྱེད་པ་དེ་ངོས་ཀྱི་དབང་ཚད་ལས་འདས་པ་རེད། [54]

ཅེས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ།

དེ་ལྟར་ཕྱོགས་སོ་སོ་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་འདོད་ཕྱོགས་དང་མ་མཐུན་པའམ། དཀའ་ངལ་དང་འཕྲད་ཆེ་ཅི་མི་སྙམ་པར་ཐད་ཀར་སེམས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་བཟོད་ཡུལ་ལམ་ཞུ་གཏུགས་བྱེད་ས་གཅིག་ཉིད་ཡོད་པ་ནི་ནམ་དུ་ཡང་༄གོང་ས་མཆོག་ཡིན།

བཙུན་མའི་གཞུང་ཆེན་སློབ་གཉེར་དང་དགེ་བཤེས་མའི་དམ་འཛུག་གསར་གཏོད། བཙུན་མའི་འཇང་དགུན་ཚོས། དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་པའི་ནང་པ། མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་ལྡན་པ། དགེ་འདུན་པའི་ཚན་རིག་ཟབ་སྦྱོང་། ཚོས་བརྒྱད་ཁག་གི་གཞུང་ཆེན་བགྲོ་གླེང་།

སྤྱི་ནོར་༄གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་བཅན་བྱོལ་དུ་ཕེབས་ཏེ། གསར་གཏོད་མང་དུ་མཛད་པ་ལས་གལ་གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཞིག་ནི། བཙུན་དགོན་

54 འདི་དང་གོང་གསལ་ལུང་འདྲེན་རྣམས་སྤྱི་ལོ་2013ཟླ་བ་11ཚེས་3ཉིན་འཛང་དགུན་ཚོས་སུ་ཕེབས་པའི་བཙུན་མ་རྣམས་ལ་སྩལ་བའི་བཀའ་སློབ་སོགས་སུ་གསལ།

ཁག་ཏུ་གདན་ས་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་མཚུངས་པར་གཞུང་ཆེན་སློབ་གཉེར་དང་དགེ་བཤེས་མའི་དམ་འཇོག་གི་ལམ་སྲོལ་གསར་གཏོད་མཛད་པ་དེ་ཡིན། དེའི་ཚུལ་ལ་༄གོང་ས་མཆོག་ནས། སྤྱི་ལོ་ 1992 ཟླ་བ་ 10 ཚེས་ 24 ཉིན།

ད་ཆ་གང་ཞིག་གལ་ཆེན་པོ་འདུག་ཅེ་ན། ང་རང་ཚོའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་སྤྱིར་བཏང་གི་མིག་ལྟོས་ལ། བུད་མེད་ཀྱིས་ནང་ལས་བྱས་ཏེ་སྡོད་པ་དེ་འདྲ་མིན་པར་མཐོ་རིམ་གྱི་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་རྒྱུ་དང་། ལྷག་དོན་དུ་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་རྒྱུའི་ཐད་ལ་འབད་བརྩོན་བྱེད་དགོས། བུད་མེད་དང་བཙུན་མ་ཡིན་ཞེས་འདོན་ཁ་ཁྲལ་ཁོ་ན་བློ་འཛིན་བྱས་ཏེ་སྡོད་པའི་སྣང་གྱི་བག་ཆགས་ཤིག་ཡོད་པ་དེ་དག་བསྒྱུར་བཅོས་བྱེད་དགོས། འདི་གཉྫ་རམ་ས་ལར་བཙུན་དགོན་ཞིག་ཡོད་པ་དེར་ངོས་རང་དེ་སྟོན་བསྐྱོད་པའི་སྐབས། མཚན་ཉིད་དཔེ་ཆ་སློབ་ཁྲིད་བྱེད་དགོས་ཞེས་སྣང་གྱི་གོམས་སྲོལ་ལ་བསྒྱུར་བཅོས་བཏང་ནས་དཔེ་ཆར་ལྟ་མགོ་ཚུགས་ཡོད། དེ་བཞིན་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་མོན་སྐོ་གཞིས་ཆགས་ལ་བཙུན་དགོན་ཞིག་བཙུགས་ན་ཡག་པོ་འདུག་ཅེས་བཙུགས་ཏེ་ཐོག་མ་ནས་དཔེ་ཆ་བལྟ་དགོས་ཞེས་བཀའ་དེ་སྲོལ་བཏོད་ཡོད།

ཅེས་བཀའ་སྩལ།

གོང་དུ་གསུངས་པའི་བཙུན་དགོན་གཉིས་ནི། སྤྱི་ལོ་ 1973 ལོར་ཛ་རམ་ས་ལར་གསར་འཛུགས་གནང་བའི་བཙུན་དགོན་དགེ་ལྡན་ཆོས་གླིང་དང་། སྤྱི་ལོ་ 1984 ལོར་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་གསར་འཛུགས་གནང་བའི་བཙུན་དགོན་བྱང་ཆུབ་ཆོས་གླིང་གཉིས་ཡིན། ཡང་སྤྱི་ལོ་ 2013 ཟླ་བ་ 11 ཚེས་ 3 ཉིན་འཇང་དགུན་ཆོས་སུ་བཅར་བའི་བཙུན་མ་རྣམས་ལ།

ངོས་ཀྱིས་ལོ་རྒྱུས་ཤིག་ཤོད་འདོད་བྱུང་། དེ་སྔ་བོད་ལ། སྔ་མོ་བཙུན་མའི་དགོན་པ་ཆོས་གཞུང་ཆེན་སློབ་གཉེར་བྱེད་པའི་ལུགས་སྲོལ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད་ཟེར་བ་ཞིག་ཐོས་མྱོང་། དེ་ནས་བར་སྐབས་ལོ་བརྒྱ་ཕྲག་ཁ་ཤས་ཀྱི་རིང་ལ་བཙུན་མའི་དགོན་པ་ཆོས་གཞུང་ཆེན་ལ་སློབ་གཉེར་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་པ་མ་རེད། ཀུ་རེ་ཞིག་རྩེས་ན། སྔར་བོད་ལ། ཨ་ནེ་ཚོར་མཐོང་ཆུང་བྱས་ནས། ཨ་ནེའི་ཁོག་པར་བཟང་སྤྱོད་མི་ཆུད། ཅེས་ལབ་པ་རེད། དེ་ཡང་བཟང་སྤྱོད་བློ་ལ་ཡོད་པ་ཞིག་གིས་བཟང་སྤྱོད་སྨོན་ལམ་བློ་ལ་ཡོད་མདོག་མདོག་བྱས་ནས། ཧ་ཅང་སྐྱོར་ཁུལ་བྱས་པ་རེད། བྱས་ཙང་། ཨ་ནེའི་ཁོག་པར་བཟང་སྤྱོད་མི་ཆུད་ཅེས་ལབ་པ་རེད།

ཅེས་བཞད་མོ་དང་བཅས་བཀའ་སྩལ་ཏེ། ཡང་།

ད་ཕྱིས་སུ་ན་ཉིང་ཀི་སྔན་[55] བཙུན་དགོན་ནས་ཡོང་བའི་བཙུན་མ་དགའ་རབ་ཅིག་ལ་ཐུག་པ་རེད། ཁྱེད་རང་ཚོས་རྒྱན་འཇུག་བློ་འཛིན་བྱས་འདུག །ཁ་ཤས་ཤིག་གིས་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་ཡང་བློ་འཛིན་བྱས་འདུག །འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་ངོས་ཀྱང་བློ་ལ་འགྲོ་གིན་མེད། ད་ནི་ཨ་ནེའི་ཁོག་པར་བཟང་སྤྱོད་མི་ཆུད་ཟེར་བ་དེ་རེད་མི་འདུག །ཨ་ནེའི་ཁོག་པར་རྒྱན་འཇུག་གཉིས་ལྟ་ཨ་ཅང་ཅང་སྟེ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་ཡང་བློ་ལ་ཡོད་པ་རེད།

ཅེས་བསྔགས་བརྗོད་གནང་།

ཡང་མགོན་པོ་མཆོག་ནས།

55 ཀི་སྔན་བཙུན་དགོན་ནི། 1991ལོར་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་༧མགོན་ས་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་བཀའ་དགོངས་ཇི་བཞིན་སྒྲུབ་པ་ལ་ཐུགས་བརྩོན་ཆེར་བསྐྱེད་གནང་མཁན་སྐྱབས་རྗེ་བླ་མ་བཟོད་པ་རིན་པོ་ཆེས་ཕྱག་བཏབ་པའི་བཙུན་དགོན་མཁའ་སྤྱོད་དགའ་འཁྱིལ་གླིང་ཞེས་པ་དེ་ཡིན།

བཙུན་མའི་དགོན་པ་ཆོས་གཞུང་ཆེན་ལ་སློབ་གཉེར་བྱེད་པ་ལ་[ཕོ་དང་]ཐོབ་ཐང་གཅིག་མཚུངས་ཡོད། ལས་ཀའི་ཆ་ནས་ཀྱང་ཕོ་མོ་ལ་དབྱེ་བ་གང་ཡང་མེད་པ་གསལ་པོ་ཡིན། བཅོམ་ལྡན་འདས་རང་གིས་ཀྱང་གཞི་རྩའི་ཆ་ནས་དགེ་སློང་མ་ཞེས་ཐོབ་ཐང་འདྲ་མཉམ་གནང་ཡོད། "དགེ་སློང་མའི་སྐོར་ལ་བྱེད་ཐབས་གང་ཡང་མི་འདུག་སྟེ། ཤེས་ཡོན་གྱི་ཐད་ལ་རབ་བྱུང་མ་ཆོས་རབ་བྱུང་བ་ཡི་ཤེས་ཡོན་གྱི་གནས་ཚད་དང་འདྲ་བར་སྒྲུབ་པའི་ཐོབ་ཐང་ཡང་ཡོད་ལ་ནུས་པ་དང་ཆ་རྐྱེན་ཡང་ཡོད་པས། བལ་ཆེར་ལོ་བཞི་བཅུ་ཙམ་གྱི་གོང་ལ་ཨ་ནེ་དགོན་པ་ཆོས་དཔེ་ཆར་བལྟ་དགོས་པ་རེད་ཅེས་བཤད་དེ་མགོ་བཙུགས། དེ་ཡང་ད་ལྟ་ངོས་ཀྱིས་གསལ་པོར་དྲན་པ་ཞིག་ལ། སྐབས་ཤིག་ངོས་རང་དགེ་ལྡན་ཆོས་གླིང་དུ་ཕྱིན་ཏེ་པར་ཕྱིན་གྱི་མགོ་ནས་མར་འགྲེལ་བཤད་ཙུང་ཙམ་བརྒྱབས་ནས་མགོ་དང་པོ་དེ་ལྟར་བཙུགས་པ་རེད། དེ་ལྟར་རིམ་པས་རིམ་པས་བཙུན་མའི་དགོན་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་གཞུང་ཆེན་སློབ་གཉེར་བྱེད་པའི་མགོ་བཙུགས་ནས་དགེ་རྒན་ཆོས་ཀྱང་ཧུར་ཐག་འབད་ཐག་བྱས་པ་རེད། བར་སྐབས་ཤིག་སྔོན་ལམ་གྱི་སྐབས་ལ་རབ་བྱུང་མ་ཆོས་རྟགས་གསལ་བཏང་ནས་ཧ་ཅང་ཡག་པོ་བྱུང་སོང་། ཡག་པོ་ཞེ་དྲག་འདུག །གྲུབ་འབྲས་དེ་ལྟར་ཐོན་ཡོད། དེ་ནས་ང་ཚོས་གོ་བསྐུར་བྱས་ཏེ་ཚུལ་མཐུན་གཟབ་ནན་གྱིས་དགེ་བཤེས་མའི་དམ་བཅའ་འཇོག་པའི་འགྲོ་ལུགས་གཏན་འབེབས་བྱས། དེ་ལྟར་ལོ་བཅུ་བདུན་རིང་སློབ་སྦྱོང་བྱས་ནས་ད་ཆ་ལག་འཁྱེར་སྤྲོད་པའི་འགྲོ་ལུགས་ཡོངས་སུ་གཏན་འཁེལ་ཡོད་པ་རེད།

ཅེས་བཀའ་སྩལ།

དགེ་བཤེས་མའི་དམ་བཅའ་བཞག་པའི་འབྲས་བུར་ཅི་ཞིག་བྱེད་དགོས་པའི་ཚུལ་ལ་མགོན་པོ་མཆོག་ནས་སྨྲ་མཐུད་དེ།

སློབ་གཉེར་ཐོན་ནས་བྱ་བྲལ་ལྟ་བུ་བྱས་ཏེ་ཚེ་དང་སྒྲུབ་པ་མཉམ་པ་བྱེད་ཐུབ་ན་རབ་ཡིན། དེ་ཙུང་ཤས་ཀྱིས་མ་གཏོགས་ཚང་མས་བྱེད་ཀྱང་མི་ཐུབ་ལ། ཐུབ་ཀྱང་བསམ་བློ་གཏོང་དགོས་པ་ཞིག་རེད། ང་ཚོས་མི་རབས་ནས་མི་རབས་ཀྱི་བར་དུ་བསྟན་པ་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་གསུམ་བྱེད་དགོས་པས། སློབ་གཉེར་ཐོན་པའི་མཚམས་ལ་བཙུན་དགོན་དུ་སྡོད་པའམ། གང་ལྟར། དགེ་རྒན་གྱི་འགན་ཁུར་དགོས། དེ་ཡང་བཙུན་དགོན་ཚོའི་ནང་དུ་དགེ་རྒན་བྱེད་པ་གཅིག་ལྟ་མ་ཡིན་པར་སློབ་གྲྭ་ཁག་ཏུའང་བཙུན་མའི་ཆོས་དགེ་བྱུང་ན་ཏན་ཏན་ཕན་ཐོགས་ཡོད། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ནང་ལ་ནང་ཆོས་འགྲེལ་བཤད་རྒྱག་མཁན་རབ་བྱུང་མ་གང་མང་བྱུང་ན་ཏན་ཏན་ཕན་ས་རེད། དེ་གལ་ཆེན་པོ་འདུག །ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་ཚོགས་ཁག་ཏུ་ཡང་བུད་མེད་ཀྱིས་ཆོས་འགྲེལ་བཤད་རྒྱག་ཐུབ་ན་ཧ་ཅང་ཕན་ཐོགས་ཆེ། དེ་གལ་ཆེན་པོ་འདུག །

ཅེས་བཀའ་སྩལ།

དེ་ལྟར་སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་མཆོག་ནས་ལམ་སྲོལ་སྔར་མེད་གསར་གཏོད་དང་ཉམས་པ་སོར་ཆུད། མ་ཉམས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་སྤེལ་བ་སོགས་མཛད་འཕྲིན་རླབས་པོ་ཆེ་ཡང་ནས་བསྐྱར་དུ་གནང་བ་ལ། བོད་མི་སྤྱི་ཚོགས་ཁྲོན་ཡོངས་ནས་རྒྱུག་གཅིག་མཆོངས་གཅིག་དང་ཕྱུར་བ་གྲུ་འདེགས་ཞུ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། དེ་ལ་༧གོང་ས་མཆོག་ནས།

དེ་ལྟར་སློབ་གཉེར་བྱེད་པའི་མགོ་བཙུགས་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་ལོ་སུམ་ཅུ་བཞི་བཅུའི་རིང་ལ་གྲུབ་འབྲས་མིག་མཐོང་ལག་ཟིན་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཐོན་ཡོད། ངོས་རང་གི་ངོས་ནས་ཆ་བཞག་ན་འང་། ཐོག་མའི་འབོད་སྐུལ་འདྲ་པོ་དེ་ལྟ་བྱས་པ་རེད། དེ་དུས་དགེ་བཤེས་

མ་འཛོག་དགོས་པ་རེད་ཅེས་ལབ་དུས། མཁས་པའི་དབང་པོ་འགའ་ཞིག་གིས་དགེ་བཤེས་མ་ཞེས་དེ་ལྟར་བྱས་ན། གང་འདྲ་བྱེད་ཡོང་ཞེས་གསུང་སྒྲོང་། [དེ་ལ་ངོས་ཀྱིས་] དགེ་སློང་མ་ཡོད་ཕྱིན་དགེ་བཤེས་མ་ཡོང་མ་ཚོག་པ་ཡོད་པ་མ་རེད་ཅེས་བཤད་དེ། དེ་ལྟར་གཏན་འབེབས་བྱས་ནས་འགྲོ་སྟོད་ཀྱིན་ཡོད་པ་རེད།

ཅེས་བཀའ་སྩལ།

དེ་ལྟ་བུ་ཐེངས་དུ་མར་བྱུང་ཡང་། མགོན་པོ་མཆོག་ནས་མྱུ་མཐུད་བསྟན་འགྲོའི་དོན་ཉག་གཅིག་ཐུགས་ལ་བཟུགས་ཏེ། དགེ་བཤེས་མའི་དམ་འཛོག་གི་སྲོལ་ཀ་གསར་གཏོད་མཛད་[56]པར་མ་ཟད། དེ་དང་མཚུངས་པར་བཙུན་མའི་འཛང་དཀྱུན་ཚོས་སོགས་གསར་འཛུགས་ལའང་སྐྱུལ་འདེད་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་བཅས་མྱུ་མཐུད་མཛད། ལར་ནས་མཐོ་རིམ་ཁྲིད་སྦྱུན་གྱི་གཟིགས་རྒྱ་དང་། སྣན་གྱི་གསན་རྒྱ་ཚུང་དྲགས་པས་ཡིན་ནམ། གང་ལྟར། རང་རང་གི་ཐུགས་ཀྱི་འཁྲེར་སོ་ལ་བཀག་རྒྱ་ཐེབས་ཏེ། རང་ལ་སྤྱོད་གོམས་མེད་པའི་བྱ་བཞག་གམ་བྱེད་སྒོ་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་དེ་མ་ཐག་ཁས་ལེན་བྱེད་མི་ཐུབ་པ་སྤྱ་ཕྱིར་བྱུང་ཡོད། དེ་ལྟ་ནའང་། མགོན་པོ་མཆོག་གི་མཁྱེན་དཔྱོད་དང་ཐུགས་སྟོབས་ལ་སུས་ཀྱང་འགྲན་དཀའ་བས་དུས་ཀྱི་ཆ་ལ་འགོར་འགྱུང་སྲིད་ཀྱང་། དགོངས་གཞི་རྣམས་མི་འགྲུབ་པའི་གནས་མེད། དཔེར་ན། མི་ལོ་བཅུ་ཕྲག་དུ་མའི་གོང་ནས་ལམ་སྟོན་གནང་བ་སློབ་གྲྭ་ཁག་ཏུ་རིགས་ལམ་སློབ་གཉེར་འཛུགས་པ་དང་། སྐྱ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་གཞུང་ལ་སློབ་གཉེར་བྱེད་པ།

56 དལྟ་དགེ་བཤེས་མའི་རྒྱུགས་སྤྲོད་ཐེངས་གསུམ་པ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་ལ། རྒྱུགས་སྤྲོད་པ་བཙུན་མ་ ༢༤དང་། རྒྱུགས་གཞི་ནི་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔ་དང་། བརྡ་སྤྲོད། ལོ་རྒྱུས། ཚན་རིག །རྒྱུགས་ཐབས་ནི་ཡིག་ངག་གཉིས་རེད།

བཙུན་མར་དགེ་བཤེས་མའི་ལག་འཁྱེར་སྤྲོད་པ། སྐྱ་སེར་དབྱེར་མེད་ཀྱིས་རིགས་གཅིག་རྐང་འཛིན་བྱེད་པ། སེར་མོ་བས་ཚན་རིག་སྦྱོང་བ་དང་། བོད་མིའི་སྤྲིག་འཛུགས་ཡང་དག་པའི་མང་གཙོའི་ལམ་དུ་སྐྱོད་པ་སོགས་ད་ཆ་ལག་ལེན་དུ་སྟར་བཞིན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། གང་ལྟར། མགོན་པོ་མཆོག་གི་ཐུགས་བསྐྱེད་དང་མཁྱེན་རྒྱ་ལ་ཚད་བཀག་མེད་པས། བཙུན་མའི་སློབ་གཉེར་དང་དགེ་བཤེས་མའི་འགྲོ་ལུགས་ཙམ་དུ་མ་ཟད། ཕྱི་ནང་གི་ནང་པ་ཡོད་ཚད་དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་པའི་ནང་པ་བྱེད་དགོས་པའི་བཀའ་སློབ་ཀྱང་ཡང་ཡང་ཕེབས། དེ་ལ་ཐོག་མའི་ཆར་དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་པའི་ནང་པ་ཞེས་པ་དེ་ཅི་ཞིག་ཡིན་ནམ་སྙམ་པའི་སྐྱེ་བོ་མང་དུ་བྱུང་ཡང་། མགོན་པོ་མཆོག་ནས་དེ་ནི་གཞན་ཅི་ཡང་མིན་པར་དེང་རབས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་དེས་ཅན་ཡོད་པའི་ཐོག་ནང་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ཚད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ལ་ཟེར་བ་དང་། དེ་ཡང་ནང་པ་ཡིན་ཞེས་དད་པ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་པས་མི་ཆོག་པར་ནང་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྩ་དོན་རྣམས་ལེགས་པར་ཁོང་དུ་ཆུབ་པ་ཞིག་ཡིན་དགོས་ཞེས་ཡང་ཡང་གསུངས། དེའི་རྒྱབ་གཞོན་ལྟ་བུར། མགོན་པོ་མཆོག་ནས། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ནི། དབང་རྟུལ་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་ཆོས་ལུགས་མ་ཡིན་པར་དབང་རྣོན་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གི་ཆོས་ལུགས་བླ་ན་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་པས། དེ་ལུགས་སེམས་ལ་བཞག་སྟེ་ཆོས་བྱེད་ནང་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཆད་ཉན་དང་སྒོམ་སྒྲུབ་བྱེད་དགོས་ཞེས་བཀའ་ཕེབས། གཞན་ཡང་། བོད་མི་ཡིན་ནོ་ཅོག་མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་འཛོམས་པ་ཞིག་ཡིན་དགོས་པའི་ཚུལ་ཡང་བཀའ་སྩལ། དེ་ཡང་སྤྱི་ལོ་ 2015ལོའི་ཚེ་འཁྲུལ་དུས་ཆེན་ ཉེ།

དེ་སྔ་མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་ཞེས་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རེ་ཟུང་ལ་བསྟོད་བསྔགས་བྱེད་པ་རེད། དེ་ནི་དེ་མ་རེད། སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ལ་དད་པ་བྱེད་མཁན་བོད་མི་ཡོངས་རྫོགས་མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་འཛོམས་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས་པ་རེད་ཅེས་ཟེར་གྱིན་ཡོད། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཞེས་པ་དེ་བསླབ་པ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་གྱི་ཐོག་ནས་འགྲོ་དགོས་པ་དང་། བསླབ་པ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་ཡོང་བར་སྡེ་སྣོད་གསུམ་ཤེས་དགོས། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས། མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་བཙུན་པའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་དེ་གར་ཡོད། དེའི་ཐོག་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་སྦྱར་ན་བཟང་པོའི་ཡོན་ཏན་ཡོང་། བྱས་ཙང་། བོད་མི་ཡོངས་རྫོགས་མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་ལྡན་པ་ཞིག་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་ཡང་རེད་ལ་བྱེད་དགོས་པ་ཡང་ཡིན། དེ་ནི་རང་ཉིད་ཀྱིས་འབད་བརྩོན་བྱས་ནས་ཡོང་དགོས་པ་ལས་བླ་མ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་ཟེར་ནས་བསྡད་ན་མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་མི་ཡོང་།

ཞེས་བཀའ་སྩལ།

དེ་བཞིན་དུ་གདན་ས་སོགས་སུ་ཚན་རིག་གི་སློབ་ཚན་ཟུར་འཛུགས་དང་ཟབ་སྦྱོང་ཚོགས་པ་སོགས་ཕྱི་ནང་གི་རིག་པའི་གནས་མཐའ་དག་ལ་གོ་རྟོགས་སྤེལ་བ་དང་། ས་དགེ་བཀའ་རྙིང་བོན་དང་བཅས་པའི་གྲྭ་བཙུན་རྣམས་གདན་གཅིག་ཏུ་འཛོམས་ཤིང་གཞུང་ཆེན་བགྲོ་གླེང་བྱས་པ་ལས་བཞེད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་རྣམས་རྟོགས་པར་བྱས་ཏེ་ཕན་ཚུན་ལ་ཆ་རྒྱུས་ཡོད་པའི་ཐོག་ནས་བསམ་ཤེས་མཐུན་ལམ་དམ་གཙང་ཇོག་རྩ་གཅིག་བསྒྲིལ་ཡོང་བར་མཛད་པ་སོགས་བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཧྲིལ་པོ་ལེགས་ལམ་དུ་སྐྱོལ་འདེད་དང་སྐྱེ་ཁྲིད་རྒྱ་ཆེར་མཛད།

བཅུ་དྲུག་པ། ཆོལ་གསུམ་རང་སྐྱོང་དུ་བྱེད་པའི་ གཉིས་སྨན་དབུ་མའི་ལམ་དང་འཚེ་མེད་ ཞི་བའི་ཐབས་ལམ་སོགས་ཀྱི་ རིམ་པར་ཕྱེ་བ།

གཞི་རྩའི་དགོངས་གཞི་དང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཐར་པ།

དབུ་མའི་ལམ་གྱི་དགོངས་ཚུལ་ལམ་སྟོན་སོགས་མ་གླེང་གོང་། ཤེས་དགོས་པའི་གནད་དོན་ནི་མགོན་པོ་ཉིད་ཀྱི་གཞི་རྩའི་དགོངས་གཞི་ཅི་ཡིན་པ་དེ་རེད། སྤྱིར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེར་ཉམས་བཞེས་དང་དེ་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་འབྱུངས་ཟིན་པ་ཞིག་ཡིན་ན། དེའི་དགོངས་གཞི་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བའི་གནས་སུ་འགོད་རྒྱུ་དེ་ཡིན་པ་སྨོས་མེད་ཡིན། དེར་བརྟེན། སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས། "མི་ཚང་མ་བདེ་བ་འདོད་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པ་གཅིག་གྱུར་ཡིན་པས། ང་ཚོས་ཆེ་ས་དེར་བསམ་བློ་གཏོང་དགོས་པ་མ་གཏོགས། ཚུང་ས་ངའི་ལྷ་བ་དང་། ངའི་ཆོས་ལུགས། ངའི་ལུང་པ། ངའི་མི་རིགས་ཟེར་བ་དེ་ནོར་འཁྲུལ་རེད་ཅེས་ངོས་ཀྱིས་ཤོད་ཀྱིན་ཡོད། གཞི་རྩའི་ལྟ་ཚུལ་འདིའི་ཆ་ནས་

ངོས་ཀྱིས་མི་ཚང་མར་བདེ་སྐྱིད་ཡོད་དགོས་ཞེས་ཤོད་ཀྱིན་ཡོད། ”[57] ཅེས་རྩ་བའི་དགོངས་གཞི་གསུངས། དགོངས་གཞི་དེ་ལྷ་བུ་དག་འགྲུབ་པའི་ཐབས་ལ། འཚེ་མེད་ཞི་བ་དང་། གཞན་ཕན་སྤྱི་སེམས། ཆོས་ལུགས་མཐུན་སྒྲིལ། ནང་གི་ཡོན་ཏན། མིའི་ཁྱད་ཡོན། ཕོ་མོ་དང་དབུལ་ཕྱུག་དབྱེར་མེད་སོགས་མཚན་འདོགས་འདྲ་མིན་གྱིས་འགྲོ་བའི་བདེ་ཐབས་ཉག་གཅིག་ལྷུར་བཞེས་ཏེ་ཉིན་མཚན་ཁོར་མོ་ཡུག་ཏུ་ཐུགས་བརྩོན་གནང་། ཡང་། “ངོས་ཀྱི་ཡིད་ཆེས་དང་རེ་བར། འཛམ་བུ་གླིང་འདིའི་སྟེང་ལ་རྒྱལ་ཁབ་ཚུང་ཚུང་དུམ་བུ་མང་པོ་མེད་པར་ཁྲིམས་དང་བདེ་འཇགས་ཐོག་ལྷ་རྟོག་བྱེད་མཁན་སྤྱི་པའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཤིག་བཙུགས། ལྟ་བ་འདྲ་མི་འདྲ་ཡོད་མཁན་དེ་དག་ལས་ལྟ་བ་མཐུན་པ་རྣམས་ཚོ་ཁག་ཚོ་ཁག་བྱས་ནས་བསྡད། ཕན་ཚུན་ལ་ཐེ་ཛུས་དང་རྙོག་གླེང་མེད་པར། ”[58] ཞེས་སོགས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ཞི་བདེ་དང་མཐུན་ལམ་མཉམ་གནས་ཡོང་ཐབས་ལ་ཐུགས་བསམ་རྒྱ་ཆེར་བཞེས། 《མཛའ་བརྩེས་འཚོ་བའི་འཇིག་རྟེན། -སྙིང་རྗེའི་བྱ་སྤྱོད་གླེང་བ། 》ཞེས་པ་ལས་མགོན་པོ་མཆོག་ནས།

ཐོལ་མེད་ཀྱི་མཉམ་ལས་ནི་བཙན་དབང་གི་ཐོག་ནས་ཡོང་བ་ཞིག་མིན་པར་ཕན་ཚུན་གྱི་གུས་བརྩིའི་ཐོག་ནས་ཡོང་ལ། ལྷག་བསམ་ནི་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་འབྱུང་རྩ་གཅིག་བུ་དེ་ཡིན། གལ་ཏེ་མི་རེ་རེས་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་སྤྱིའི་བདེ་དོན་ལ་སེམས་ཁུར་བྱས་ན། ད་གཟོད་རང་བཞིན་གྱིས།

57 1983ཟླ་བ་10ཚེས་9ཉིན་ལྷི་ཡིར་གཞོན་ནུའི་ཚོགས་འདུར་སྩལ་བའི་བཀའ་སློབ་ལས་བྲངས།

58 གོང་དང་མཚུངས།

ཞེས་སོགས་ལྷག་བསམ་ཡོད་ན། འཛམ་གླིང་སྤྱིའི་དཀའ་ངོག་འགོག་ཐབས་དང་བདེ་དོན་སྒྲུབ་ཐབས་ལ་འབད་པ་བྱེད་འདོད་པའི་བློ་སྟོབས་དང་གིས་འབྱུང་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁོར་ཡུག་སྲུང་སྐྱོབ་སོགས་དགོས་ངེས་ཀྱི་རིགས་མཐའ་དག་ལ་གཞན་གྱིས་བསྐུལ་མི་དགོས་པར་དོ་སྣང་རང་བཞིན་གྱིས་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ཏེ། འཛིག་རྟེན་གྱི་དཀའ་ངོག་སེལ་དགོས་ན། ལྷག་བསམ་ནི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་མེད་ཐབས་མེད་པའི་ཆ་རྐྱེན་གཅིག་པུ་དེ་ཡིན་པའི་ཚུལ་གསུངས། ཡང་།

ཉེ་ཆར་མི་ཁ་ཤས་ལ་བཤད་རྒྱུ་བྱུང་། ཕྱེད་ཀ་རྩེད་མོ་ཡིན་ལ་ཕྱེད་ཀ་དངོས་གནས་ཡིན། ཐར་པ་གང་ཡིན་ཟེར་ན། འཛམ་བུ་གླིང་ཡོངས་རྫོགས་མིའི་ཁྱིམ་ཚང་གཅིག་ཏུ་གྱུར། མི་ཐམས་ཅད་ཕ་མ་བུ་སྤུན་ནང་བཞིན་མཛའ་བརྩེ་དང་ཞི་འཛམ་བདེ་སྐྱིད་ཡོད་པའི་ཁྱིམ་ཚང་ཆེན་པོ་གཅིག་བྱུང་སོང་ན་དེ་ཐར་པ་ཡིན་ཞེས་ཤོད་ཀྱིན་ཡོད། དེ་འདྲ་ཞིག་བྱུང་ན། རྒྱལ་ཁབ་ཕན་ཚུན་གྱི་དོན་དག་ལ་དམག་འཁྲུག་རྒྱག་མི་དགོས། ཡུལ་གཅིག་གི་ནང་སྲུ་གི་བྱུང་ན་གཞན་ཞིག་གིས་ལྟད་མོ་བལྟས་ནས་སྡོད་ཐབས་མེད། ལྟ་བ་འདྲ་མི་འདྲའི་ཐོག་ནས་རྩོད་པ་རྒྱག་དགོས་དོན་མེད། དངོས་གནས་ཆེ་གང་པོར་དགོས་པའི་བདེ་སྐྱིད་ཅིག་ཡོང་གི་རེད། མི་ལུས་བླངས་པའི་ཉེར་ལེན་གྱིས་ན་བ་དང་འཆི་བ་ཡོང་གི་རེད་དེ། མིས་བཟོས་པའི་ཕན་ཚུན་འཁྲུག་པ་རྒྱག་པ་དང་། གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་གནོད་པ་སྐྱེལ་བ་དེ་མི་དགོས་པ་ཆགས་ཡོང་གི་རེད། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་འགོག་བདེན་ལ་ཐར་པར་བཤད་པ་དེ་མི་སྙིར་སོ་སོའི་ཐར་པ་རེད། [གོང་དུ་བཤད་པའི་]ཐར་པ་འདི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཐར་པ་ཡིན་ཞེས་ཤོད་ཀྱིན་ཡོད།[59]

59 1983 ཟླ་བ་ 10 ཚེས་ 9 ཉིན་ལྡི་ལིར་གཞོན་ནུའི་ཚོགས་འདུར་སྩལ་བའི་བཀའ་སློབ་ལས་བྲངས།

ཅེས་དང་། སྤྱི་ལོ་ 1985 ཟླ་བ་ 6 ཚེས་ 23 ཉིན་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་གསུམ་པར་སྩལ་བའི་བཀའ་སློབ་ལས།

ང་ཚོ་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་རྙིང་པའི་ནང་ལ་འཚར་ལོངས་བྱུས་པའི་མི་འདི་རྣམས་ཀྱིས་འཛམ་གླིང་འདིའི་སྟེང་ལ་གང་ལ་གང་འཚམས་ཀྱི་ཡ་རབས་ཀྱི་ཚད་འཛིན་ས་ཞིག་ཡོང་ཐུབ་ཀྱིན་ཡོད་ན། ད་དུང་ང་ཚོས་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་འབད་བརྩོན་བྱས་ན་ཤེས་ཡོན་ཡོད་ལ། ཡ་རབས་ལྡན་པའི་མིག་དཔེར་འོས་པའི་བོད་རིགས་མི་སྡེ་ཞིག་ངེས་པར་དུ་བཟོ་ཐུབ་ཀྱི་རེད་བསམ་གྱིན་འདུག །དེ་ཚོས་རེད། ངོས་ཀྱིས་སྐབས་རེར་ཁ་ཤས་ལ་རྩེད་མོ་རྩེས་ཏེ། ང་ཚོས་བདེན་པ་བཞི་བཤད་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཐར་པ་ཟེར་བ་དེ་མི་སྐྱེར་རེ་རེ་ལ་དབང་བའི་ཐར་པ་རེད། ང་རང་ཚོས་རྗོགས་ལྡན་ཞེས་ཤོད་བཞིན་པ་ལྟར་དངོས་གནས་གནོད་འཚེ་མེད་པར་ཕན་པའི་བསམ་པ་དང་། ཡ་རབས་ཀྱི་ཐོག་ནས་མི་ཚེ་སྐྱེལ་མཁན་གྱི་མི་སྡེ་ཞིག་བཟོ་ཐུབ་ན་དངོས་གནས་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཐར་པ་རེད། བྱས་ཙང་། ངོས་ཀྱིས་ཐར་པ་ལ་སྤྱི་ལ་དབང་བའི་ཐར་པ་ཞིག་དང་། སྒེར་ལ་དབང་བའི་ཐར་པ་ཞིག་བཅས་གཉིས་ཡོང་སྲིད་ཀྱི་རེད་ཅེས་ཤོད་ཀྱིན་ཡོད། ང་ཚོས་དེ་འདྲ་ཞིག་བསམ་བློ་གཏོང་དགོས་ཀྱིན་འདུག །ཁྱེད་རང་ཚོ་ཚང་མས་འདི་རྣམས་བློ་ལ་བཞག་ནས་བྱུས་རྗེས་འཛོག་ཐུབ་པའི་བསམ་བློ་གཏོང་དགོས།

ཞེས་སྟར་མ་གྲགས་པའི་ཐ་སྙད་དང་བཅས་པ་གསར་གཏོད་མཛད་དེ་སྤྱི་ཚོགས་བདེ་ཐབས་ལ་ཐུགས་ཁུར་རྒྱ་ཆེར་བཞེས་པ་འདི་ལྷ་བུའི་སྟེང་ནས་མཛད་པ་སྤྱི་དང་། ཁྱད་པར་དུ་སྤྱི་ཚོགས་ལ་ཞལ་ཕྱོགས་པའི་བཞེངས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་བྱུང་བར་བརྟེན། རྣམ་རྟོག་རགས་པའི་དབང་དུ་མ་སོང་བར་ཞིབ་ཅིང་ཕྲ་བའི་བློས་

དཔྱད་ན། མགོན་པོ་མཆོག་གི་མཛད་འཕྲིན་གྱི་ཆ་ཕྲ་མོ་ཙམ་ལ་ཡང་ཟབ་ཚོམ་དགོས་པའི་གནས་ཡེ་ནས་མེད་པ་བདེ་ བླག་ཏུ་མཐོང་ངོ་། །

དབུ་མའི་ལམ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་འཆར་ལམ་སྟོན།

སྤྱིར་བཤད་ན། སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་བཙན་བྱོལ་དུ་ཕེབས་པ་ནས་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་བདེ་དོན་ལ་ཞལ་ཕྱོགས་ཏེ་རྩ་དོན་ཆེན་པོ་གསུམ་གཙིགས་འཛིན་གནང་ཡོད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་བོད་མི་རིགས་ཡང་དག་པའི་མང་གཙོའི་ལམ་དུ་འཁྲིད་པ་དང་། གནའ་དེང་གི་ཤེས་ཡོན་གཉིས་ལྡན་གྱི་གཞོན་རབས་གསོ་སྐྱོང་གནང་བ། ཚོལ་གསུམ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིལ་བའི་རང་དབང་རྩོད་ལེན་གནང་བ་བཅས་ཡིན། དེ་དག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་བོད་མི་ནང་ཁུལ་མཐུན་ལམ་རྫོག་རྩ་གཅིག་སྒྲིལ་དང་ཆོས་བརྒྱུད་ཕན་ཚུན་དམ་གཙང་དུ་གནས་པ་སོགས་མཛད་འཕྲིན་མཐའ་ཡས་པ་བསྐྱངས།

འདིར་བཤད་པར་བྱ་བ་ཆོལ་གསུམ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིལ་བའམ་བོད་རིགས་ཡོངས་ལ་མིང་དོན་མཚུངས་པའི་རང་སྐྱོང་ཡོང་བ་ནི་དམིགས་དོན་ནམ་བསྒྲུབ་བྱ་དང་། དབུ་མའི་ལམ་ནི་དམིགས་དོན་ལ་ཕྱོགས་པའི་སྲིད་ཇུས་སམ་བཞེངས་ཕྱོགས། འཚེ་བ་མེད་པ་ནི་དམིགས་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་སམ་ལམ། བོད་རྒྱ་འབྲེལ་མོལ་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་ལག་ལེན་དངོས་ཏེ། དེ་ཡང་བོད་རྒྱ་གཉིས་ཚ་གྲང་དགྲ་གཤེད་ལྟ་བུར་རྒྱང་རིང་དུ་གནས་པའམ་གནོད་ལན་གནོད་པས་འཇལ་བ་མ་ཡིན་པར་ཕན་ཚུན་གདོང་གཏུགས་ཏེ་གཱ་ཡངས་བསམ་ཤེས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་འོག་

དགག་ཕྱོགས་ཐེར་འདོན་དང་བསྒྲུབ་བྱ་རྗོད་གླེང་བྱ་རྒྱུ་དེ་རེད། ལས་གང་ཞིག་བསྒྲུབས་ཀྱང་དེའི་ཉིང་དགོས་སམ་དགོས་པ་མཐར་ཐུག་ནི་བདེ་སྐྱིད་ཡིན་པས་བོད་ཁམས་ཡོངས་རྫོགས་གནོད་འཚེ་དང་སྲུན་གཅེར་བྲལ་བའི་ཞི་བདེའི་བསྐྱི་གནས་ཞིག་ཏུ་བསྒྱུར་བའི་དགོངས་ཚུལ་ཡང་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྟེང་གསལ་བསྒྲགས་མཛད། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་རྟེན་ནམ་འབྱུང་ཁུངས་ནི་གཞན་གྱི་འདོད་འདུན་ཡལ་བར་མི་འདོར་བའི་ཀུན་ཕན་སྤྱི་སེམས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དེ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱི་སེམས་ཀྱང་མཐར་གཏུགས་ན་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་འདོར་འདོད་དང་བདེ་སྐྱིད་སྒྲུབ་འདོད་ཡོད་པར་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་པའི་གནད་འགག་དེར་ཐུག་ཡོད། འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ཞེས་པའང་རྒྱུ་མ་ཕུ་འདེད་ཀྱིས་རྩ་བ་བསྙོགས་ཚེ་འདི་ལས་ལྷག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དག་གཞན་མེད།

འཚེ་བ་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཟུར་ཙམ་བཤད་ན། འཚེ་བ་མེད་པ་ནི། གཞན་ལ་མི་གནོད་པའམ་མི་འཚེ་བ་ཙམ་ལ་མི་ཟེར་བར་གནོད་ཅིང་འཚེ་བའི་རྒྱུ་ཚོགས་ཚང་བ་ན། དེ་ལྟར་བྱ་མི་རུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་དྲན་ཏེ་དེ་ལས་ཡོངས་སུ་བཟློག་པ་ལ་ཟེར་ཞེས་མགོན་པོ་མཆོག་ནས་ཡང་ཡང་གསུངས། འཚེ་བའི་ཡུལ་དང་འཚེ་བའི་ཚུལ་ལ་དེ་ལས་ཀྱང་ངོ་བོ་ཕྲ་ཞིང་གཏིང་ཟབ་པའི་འགྲེལ་བཤད་གཞན་ཡང་ཡོད་མོད་འདིར་མི་འབྲི། མདོར་ན། འཚེ་མེད་ཞི་བའི་འདུ་ཤེས་ནི་དངོས་པོའི་ཆོས་ལ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་འབྲས་རྟེན་འབྱུང་གི་ལྟ་བའི་སྟེང་ནས་བྱུང་ཞིང་། དེ་ཡང་གནོད་པའི་རྒྱུ་ལ་ཕན་པའམ་དགོས་པའི་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་བས་འཚེ་མེད་ཞི་བ་ཉིད་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གལ་ཆེ་བར་གཟིགས། གནས་ལུགས་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ད་གཟོད་

མགོན་པོ་མཆོག་གིས་འདས་པའི་ལོ་རྒྱུས་དང་སྔར་སྲོལ། འདོད་འདུན་ཡན་གར་བ་སོགས་ལ་མཐྲིགས་འཛིན་དང་བསྟུན་མཁས་མི་གནང་བར་དུས་ཀྱི་འཕེལ་རིམ་དང་གནས་བབ་ཀྱི་འགྱུར་ལྡོག་སོགས་ལ་བསྟུན་ནས་གནད་དོན་རྣམས་གཏན་འབེབས་དང་ལམ་སྟོན་མཛད།

སྤྱིར་བཤད་ན། མགོན་པོ་མཆོག་གི་ཐུགས་ལ"སྤྱི་ཕན"གྱི་བཞེངས་ཕྱོགས་སྔར་ནས་ཡོད་པ་སྨོས་མེད་ཡིན་ཡང་། བཙན་བྱོལ་དུ་ཕེབས་མ་ཐག"བོད་རང་དབང་རང་བཙན"ཞེས་གསུངས་ཏེ་བོད་ཀྱི་རྩ་དོན་ཐོག་ཐུགས་བརྟོན་ཚད་ལས་བརྒལ་བ་གནང་ཞིང་། ལོ་རབས་དྲུག་ཅུ་པ་དང་བདུན་ཅུ་པའི་མགོ་སྟོད་ཀྱི་བཀའ་སློབ་ཁག་ཏུའང་རང་བཙན་གྱི་ཐ་སྙད་འདི་ཡང་ཡང་མཇལ་དུ་ཡོད། དེ་ལྟར་གནང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་རྟོགས་དཀའ་བ་ཞིག་གཏན་ནས་མིན། རྒྱ་གར་དུ་ཞབས་སོར་འཁོད་མ་ཐག་ནས་བོད་ལྗོངས་ཆོལ་གསུམ་མམ་བོད་རིགས་ཡིན་ནོ་ཅོག་ལ་གོ་ཐོབ་གཅིག་མཚུངས་གནང་བ་དང་གཟིགས་སྐྱོང་གཅིག་གི་འོག་ཏུ་འཛུག་གནང་མཛད་པ་སོགས་ལ་བསམས་ན། དོན་གྱི་ཆའམ་རྩ་བའི་བཞེངས་ཕྱོགས་ལ་སྔ་ཕྱི་དང་བར་ཁྱད་གཏན་ནས་མེད། འཕེལ་རིམ་འགྱུར་ལྡོག་ལྟ་བུའི་སྟེང་ནས་བཤད་ན། བོད་དོན་གྱི་གནས་བབ་དང་རྒྱལ་སྤྱིའི་འགྱུར་བ། རྒྱ་ནག་གི་སྲིད་ཇུས་ཀྱི་གནས་བབ་སོགས་གང་ལ་གཟིགས་ཀྱང་། ཆོལ་གསུམ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིལ་བའི་རང་བཙན་ཕར་ཟད། ཉེ་རབས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སུ་གསལ་བའི་རང་བཙན་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་ཀྱང་ཐོབ་དཀའ་བ་དང་། ལྷག་པར་དུ་རྒྱ་དམར་གྱི་བཙན་དབང་གདུག་རྩུབ་འོག་དེ་སྔར་ལུས་ཚེ་མི་འགྱུར་བར་ཆོས་རིག་གཤིས་གོམས་སོགས་བོད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་

ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་བཟང་པོ་རྣམས་ཤུལ་མེད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། སྡོད་བཅུད་གཉིས་ཀུང་རིམ་གྱིས་ཉམས་ཉེས་སུ་གྱུར་ཏེ་མཐར་བདེ་སྐྱིད་ཕར་ཟད། བོད་འདི་འཛམ་གླིང་ནས་ཡལ་བའི་ཉེན་ཆེ་བ་སོགས་ཁ་ཚ་དགོས་གཏུགས་ཀྱི་དོན་སྣ་ཚོགས་ལ་དགོངས་བཞེས་རྒྱ་ཆེར་མཛད། མི་རིགས་རིག་གཞུང་དང་བསྟན་སྲིད་སྤྱིའི་ཆ་ནས་བོད་ས་ཡོངས་སུ་ཤོར་བའི་སྐབས་ཀྱི་རང་བཙན་ཙམ་ཞིག་བསྐྱར་གསོ་ཐུབ་ཀྱང་དགོས་པ་ཆེར་མ་གཟིགས། བོད་ཀྱི་སྲིད་གཞུང་མང་གཙོར་བསྒྱུར་གནང་མཛད་པའང་བོད་རིགས་ཡོངས་རྫོགས་ཆིག་སྒྲིལ་མཉམ་གནས་དང་ནུས་པ་གོང་འབུར་བསྒྲིལ་བ་ལ་ཐུག་ཡོད། དེ་ལྟ་ནའང་། བོད་ཀྱི་རྩ་དོན་ཆེ་ཕྲ་ཐམས་ཅད་སྐུ་སྒེར་གྱི་དོན་མིན་པར་བོད་མིའི་སྤྱི་དོན་ཡིན་པས། མགོན་པོ་མཆོག་ནས་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་བོད་མི་བྱིངས་ཀྱི་འདོད་འདུན་ཉིད་གཙིགས་འཛིན་མཛད་དེ་ལམ་སྟོན་དང་བཀའ་བསྒྱུར་གནང་བ་ལས་སྐུ་སྒེར་གྱི་དབང་ཚད་དང་བོད་མིའི་དད་གུས་ཙམ་ཞིག་རྒྱུ་མཚན་དུ་བསྣམས་ཏེ་ཐུགས་ཐག་བཅད་པའི་དོན་ཆེན་གང་ཡང་མེད།

ལར་ནས་རང་བཙན་ནམ་མི་རིགས་ཤིག་གི་ཡོད་ཚད་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱོང་བར་བྱེད་པ་ལ་ངེས་པར་དུ་དབུ་མའི་ལམ་ལྟ་བུའི་སྲིད་ཇུས་འཛིན་དགོས་པ་མིན་ཡང་། ༧གོང་ས་མཆོག་ནས་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་ཇུས་ལམ་སྟོན་གནང་བ་ལ་གོང་དུ་ཅུང་ཟད་བཤད་པ་ལྟར་འཕྲལ་ཕུགས་ཀྱི་དགོས་དོན་དང་ཕྱི་ནང་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་སྣ་ཚོགས་ཡོད། གནད་དོན་ཞིག་ནི། རྒྱལ་ཁབ་དང་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྲིམས་ལུགས་ཀྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་མེད་ཅིང་། རང་ཉིད་གང་ལས་རང་བཙན་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་བམ་མི་རིགས་དེར་འདོད་པ་མེད་བཞིན་དུ་དེ་ལས་ཟུར་དུ་རང་བཙན་བྱེད་དགོས་ན་དྲག་ལས་མིན་

པའི་ཐབས་གཞན་རྙེད་དཀའ་བས། བོད་རིགས་ལྷ་བུ་མི་འབོར་ཆུང་ཞིང་གོ་མཚོན་དང་དམག་རྫུས་མེད་པ་ཞིག་གིས་བསྒྲུབ་དཀའ་བ་དེ་རེད་ལ། ལར་ནས་གཞན་ལ་གནོད་པའམ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཕམ་པར་བྱས་ཏེ་བླངས་པའི་འཐོབ་བྱ་ཞིག་མགོན་པོ་མཆོག་ནས་ནམ་ཡང་དང་ལེན་མི་མཛད། འགའ་ཞིག་ནས་ཐོ་ཚོད་ཀྱིས་ཐབས་རྫུས་ཐན་ཐུན་རེ་བཤད་ཁུལ་གྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་ངོ་མར་ཁ་མ་ཕྱོགས་པར་ནང་ཁུལ་གྱི་ལངས་ཕྱོགས་ཙམ་ཞིག་ལ་དགག་སྒྲུབ་དང་ཆགས་སྡང་བྱེད་པ་དེས་གར་ཡང་མི་ཕྱིན་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ། མི་དམངས་དང་ཚོགས་སྡེ། དཔོན་རིགས་སྣེར་པ་བཅས་ཀྱིས་རྒྱབ་སྐྱོར་ཇི་ལྟར་ཆེ་ཡང་། ཕན་ངེས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ནས་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་མ་ཐོབ་པ་དེ་ནི་ད་བར་དུ་བོད་དོན་གྱི་བདེན་མཐའ་མ་གསལ་བའི་གནད་དོན་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་ངང་དུ་ལོ་འགྱངས་དུས་འགྱངས་ཀྱིས་སྣང་པ་བོད་ཀྱི་སྣོད་བཅུད་ཆོས་རིག་གཤིས་གོམས་དང་བཅས་པ་རྩ་བརླག་ཏུ་གྱུར་ཏེ་"སྲིད་རྐྱང་གི་རང་བཙན"ཙམ་ཞིག་ཐོབ་ཀྱང་རིན་ཐང་ག་ལ་ཡོད།

དབུ་མའི་ལམ་ཞེས་པ་དོན་གྱིས་ཅི་ཡིན་སྙམ་ན། མཁས་དབང་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེས་བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བཀའ་བློན་ཁྲི་པ་གནང་བཞིན་པའི་སྐབས་སུ།

བོད་རྒྱ་ནག་ལས་ཁ་བྲལ་དུ་འགྲོ་རྒྱུ་མཐའ་གཅིག་དང་། བོད་མི་རྣམས་ད་ལྟའི་གནས་བབ་འོག་སྡོད་རྒྱུ་དེ་མཐའ་གཅིག་ཡིན། མཐའ་དེ་གཉིས་ལས་ལྡོག་སྟེ་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྩ་ཁྲིམས་སུ་གསལ་བའི་མི་རིགས་ས་གནས་རང་སྐྱོང་གི་གནས་བབ་ཆ་ཚང་བ་ཞིག་བོད་རིགས་ཡོངས་ལ་འཐོབ་ཐབས་བྱ་རྒྱུ་དེ་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྙིང་

དོན་ཡིན།[60]

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་དགོས་ལ། གསལ་བར་བཤད་ན། གཉིས་སྨན་དབུ་མའི་ལམ་ཞེས་པའི་ཚིག་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་ནས་གསལ་བར་མཐོང་བ་སྟེ། ཕྱོགས་གཅིག་གི་འདོད་འདུན་གཙོ་བོར་མ་བཟུང་བར་ཕྱོགས་གཉིས་ཀའི་དགོས་མཁོ་དང་གཉིས་ཀར་ཁེ་ཕན་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་དམིགས་པའི་སྲིད་ཇུས་ཤིག་ཡིན། འདིར་མགོན་པོ་མཆོག་ནས་ལམ་སྟོན་མཛད་པའི་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་འཕེལ་རིམ་གྱི་ཆ་ནས་ཅུང་ཟད་གླེང་ན། བཀའ་སློབ་ལས།

རྒྱ་བོད་རང་གི་ལྟ་བ་འཁྱེར་སྟངས་དཔེ་མཚོན་ཙམ་བརྗོད་ན། ༡༩༥༩ལོའི་དབྱར་གཞུང་ངོས་རང་རྒྱ་ནག་ལ་བསྐྱོད་ནས་བླ་བ་ཁ་ཤས་བསྡད་པའི་སྐབས། རྒྱལ་སྤྱིའི་གུང་ཁྲན་རིང་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བའི་ནང་གི་བརྗོད་ཚུལ་“རྒྱལ་མཚམས་རིས་མེད་རིང་ལུགས་”[61] ཞེས་པ་དེ་ངོས་ཀྱི་སེམས་ལ་འབབ་པོ་དང་། དངོས་གནས་ཡག་པོ་རེད་བསམ་པ་བྱུང་། དེས་ལུང་པ་གཅིག་གི་སྐད་ཆ་ཤོད་ཀྱིན་མེད་པར་དལ་རྫོལ་མི་དམངས་དང་། འཛམ་གླིང་ཐོག་ཡོད་པའི་དཀའ་ངལ་ཆེ་ཤོས་དང་སྡུག་བསྔལ་མང་ཤོས་མྱོང་མཁན། ཐོབ་ཐང་ཅུང་ཟད་ལས་མེད་པ་དེ་དག་ལ་རྒྱལ་མཚམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མེད་པར་ཚང་མར་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་འདྲ་མཉམ་དགོས་པའི་རྟོད་ལེན་བྱེད་པ་དེ་དངོས་གནས་ཧ་བས་ཆེན་རེད་བསམས་བྱུང་། བསམ་བློ་དེ་འདྲ་ཞིག་གི་འོག་ནས་ངོས་ཀྱིས་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་གི་རྒྱུས་ཚོད་པའི་རང་

60 དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་བྱུང་རིམ་གྲུབ་འབྲས་བཅས་ཀྱི་ངོ་སྤྲོད་དང་དེ་འབྲེལ་གསུང་བཤད་དང་གལ་ཆེའི་ཡིག་ཆ་ཁག་གཅིག་ཕྱོགས་བསྒྲིགས། ཞེས་པ་ལས་དྲངས།

61 དབྱིན་སྐད་དུ་ProletarianInternationalismཡང་ན། InternationalSocialismཞེས་ཟེར།

མི་རིགས་ཁེར་རྐྱང་གི་ཐོབ་ཐང་རྩོད་རྒྱུ་དེ་དེ་ཙམ་གལ་ཆེན་པོར་རྩི་གིན་མེད། འདི་ནི་ངོས་རང་གི་བསམ་ཚུལ་དང་བསམ་བློ་གཏོང་སྟངས་ཡིན་ལ། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། གནས་ཚུལ་དེའི་འོག་ནས་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་བསམ་བློ་འདི་བྱུང་བ་ཡིན།[62]

ཞེས་དང་།

༡༩༥༥ དང་ ༡༩༥༨ ལོ་ནས་མདོ་སྟོད་སྨད་ཀྱི་ས་ཁུལ་ལ་ཁྲིམས་འགལ་དྲག་གནོན་ཚད་མེད་བྱས་ཡོད། འོན་ཀྱང་། ང་ཚོའི་ཕྱོགས་ནས་བོད་རྒྱ་གཉིས་ཆ་གྲང་དགྲ་ག་ཤེད་ལྟ་བུའི་འགལ་ཟླ་མ་ཡིན་པར་གཉིས་ཕན་གཉིས་ལོའི་ལམ་ནས་ཞི་མཐུན་མཉམ་གནས་ཡོང་ཐབས་མི་ལོ་དགུའི་རིང་ཐབས་མཁས་འབད་བརྩོན་ཅི་བྱས་ལ་རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་དང་ལེན་བསམ་ཤེས་ཅི་ཡང་མ་བྱས་པར།[63]

ཞེས་བཀའ་སྩལ་བ་ལྟར། མིང་ལ་ཇི་ལྟར་བཏགས་ཀྱང་རུང་མ་བཏགས་ཀྱང་རུང་། དགོངས་གཞི་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་སྔ་ཙམ་ནས་དགོངས་ཕྱུགས་སུ་ཡོད་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ། གོང་དུ་གསུངས་པའི་“གཉིས་ཕན་གཉིས་ལོའི་ལམ་”ཞེས་པའི་གཉིས་ཕན་དང་གཉིས་ལོ་ཞེས་པ་ནི། ད་ལྟ་“གཉིས་སྨན་”ཞེས་པ་དེ་ཉིད་ལས་གཞན་མིན། གཉིས་སྨན་དབུ་མའི་ལམ་ཞེས་པའི་ཚིག་ཙམ་ལ་བསམས་ཀྱང་། གཉིས་སྨན་ཞེས་པ་ནི་དབུ་མའི་ལམ་འགྲེལ་བར་བྱེད་པའི་ཚིག་ཡིན་པ་ལས་དེ་ལས་རིང་དུ་བརྒྱལ་བའི་གོ་དོན་དང་བྱེད་ལས་དམིགས་བསལ་བ་གང་ཡང་མེད། ཡང་མགོན་པོ་མཆོག་ནས།

62 1997 ཟླ་བ་ 1 ཚེས་ 23 ཉིན་སྩལ་བའི་བཀའ་སློབ། བཀའ་སྤྱི་ལས་གསུམ་གྱི་བཀའ་སློབ་དེབ་གཉིས་པ་ལས་བྲངས།

63 1960 ཟླ་བ་ 3 ཚེས་ 3 ཉིན་བོད་སློབ་དང་པོ་དབུ་འབྱེད་སྐབས་གནང་བའི་བཀའ་སློབ་ལས་བྲངས།

ཡོ་རོབ་ཁུལ་ཡར་ཐོན་ཡིན་ཡང་འདྲ། ཨཕྲི་ཀ་ཡིན་ཡང་འདྲ། ཨེ་ཤི་ཡ་ཡིན་ཡང་འདྲ། གང་ལྟར། འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་འགྲོ་བཞིན་པ་ལྟར་ང་ཚོ་ཨེ་ཤེ་ཡར་ཡང་འགྱུར་བ་འགྲོ་དགོས་པ་ཡིན། སྔོན་མར་ཝི་ནོ་བྷ་བྷ་ཝེ་[64] བཞུགས་པའི་སྐབས། པོ་གཅིག་ཁོང་གིས་བསམ་ཚུལ་ཞིག་བཏོན་ཡོད་པ་དེའི་ནང་ABCKཞེས་པ་ཞིག་འཁོད་འདུག །Aཞེས་པ་Afghanistanདང་། Bཞེས་པ་Burmaདང་། Cཞེས་པ་Ceylonདང་། Kཞེས་པ་Kashmirཏེ་རྒྱ་གར་དང་པོ་ཀི་སི་ཐན་བཅས་ཚང་མ་གཅིག་བསྡེབ་ཡོད་པའི་ལུང་པ་ཞིག་བཟོ་དགོས་ཞེས་བཤད་ཡོད། བསམ་བློ་དེ་ཚོའི་གྲུབ་དངོས་གནས་རླབས་ཆེན་ཡིན། ཡོ་རོབ་པས་གཅིག་བསྡེབ་བྱ་རྒྱུར་དངོས་གནས་བསམ་བློ་གྲུ་ཡངས་པོ་གཏོང་ཐུབ་ཡོད། ང་ཚོ་ཨེ་ཤེ་ཡའི་ནང་ནས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བསམ་བློ་གཏོང་མི་ཆོག་པ་དང་མི་འོས་པ་གང་ཡང་མིན་པས། ང་ཚོ་སྤྱར་བོད་རང་བཙན་རྒྱལ་ཁབ་རྒྱ་བོད་ཐ་དད་ཡིན་པ་ཞིག་དུ་ཆ་པན་ཚུན་གཉིས་མོས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་འོག་ནས་གཅིག་བསྡེབ་བྱ་རྒྱུར་དཀའ་ངལ་གང་ཡང་མེད། འདི་ནི་དངོས་ཀྱི་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་གི་བསམ་བློ་ཡིན།[65]

ཞེས་སྤྱི་མོ་ནས་རྒྱལ་མཚམས་མེད་པའི་ལྷ་བར་དགྱེས་མཉེས་ཆེན་པོ་མཛད་པའི་ཚུལ་གསུངས། « སློབ་དཔོན་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་གསུང་བཤད་དང་གསུང་རྩོམ་སོགས་གལ་ཆེ་ཁག་ཕྱོགས་བསྡུས་ »དེབ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ལས།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༩ ཟླ་༦། ཙམ་ལ་གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ཁལ་ཧོར་དུ་

---

64 VinobaBhave (1895-1982) ཞེས་པ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ སྣན་དྷིའི་རྗེས་འཇུག་གྲགས་ཅན་ཞིག་སྟེ། འཚེ་མེད་ཞི་བ་ཉམས་ལེན་དང་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་རྩོད་ལེན་གནང་མཁན་རྒྱ་གར་བ་གྲགས་ཅན་ཞིག་ཡིན།

65 1997 ཟླ་བ་ 1 ཚེས་ 23 ཉིན་སྩལ་བའི་བཀའ་སློབ། བཀའ་སྩྀ་ལས་གསུམ་གྱི་བཀའ་སློབ་དེབ་གཉིས་པ་ལས་བྲངས།

ཆིབས་བསྐྱུར་གནང་ཞིང་། སྐབས་དེར་ང་ཁལ་ཧོར་བོད་གཞུང་གཏན་སློབ་ཀྱི་སློབ་ཕྲུ་ཡིན། དེ་དུས་རྒྱུད་སྟོད་གྲྭ་ཚང་དུ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བཀའ་དབང་དང་བཀའ་ཁྲིད་གནང་སྐབ་ཉིན་གྲངས་མང་པོ་བཞུགས་གནང་བ་རེད། སྐབས་དེར་དཔྱ་བཞིན་ཐུགས་ཁྲེལ་ཚ་པོ་མེད་པར་དུས་ཚོད་མང་པོ་ཞིག་བཏོན་གནང་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད། དེ་དུས་ང་ལ་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་ཀྱི་དགོངས་པ་བཞེས་ཕྱོགས་རླབས་ཆེན་ཡོད་པ་རྣམས་བཀའ་གནང་སོང་། སྐབས་དེར་དབུ་མའི་ལམ་ཞེས་པའི་ཚིག་དེ་བེད་སྤྱོད་གནང་གི་མེད། རང་བཙན་བཞག་ནས་མིང་དོན་མཚུངས་པའི་རང་སྐྱོང་ཐོབ་ལ་ཕེབས་རྒྱུའི་སྐོར་དེ་རེད།

ཅེས་གསུངས།

༄གོང་ས་མཆོག་ནས།

ངོས་ཀྱིས་དབུ་དབུ་མའི་ལམ་ཞེས་པའི་མིང་འདི་རྗེས་སུ་བཏགས་པ་རེད་དེ། རྩ་བའི་གནད་དོན་བོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མིང་དོན་མཚུངས་པའི་རང་སྲིད་རང་སྐྱོང་གི་ཐོབ་ཐང་གཅིག་ཐུར་ཅིག་བྱུང་བ་ཡིན་ན། ང་ཚོས་བསམ་བློ་གཏོང་དགོས་ཀྱིན་མེད་དམ་སྙམ་པའི་བསམ་ཚུལ་དེ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༣ ལོར་ཆེ་དབང་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་[སྤྱི་འཐུས་]ཚོགས་གཙོ་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་སྐད་ཆ་བྱུང་། སྙིང་རྗེ། ཁོང་གིས་དེ་དུས་མིག་ལ་མཆི་མ་འཁོར་བཞིན་དངོས་གནས་འདི་ལས་ལྷག་པར་དགོངས་པ་བཞེས་རྒྱུ་མི་འདུག་ཅེས་ངོས་ལ་བཤད་སོང་། དེའི་སྐབས་བཀའ་བློན་ཁ་ཤས་ཀྱང་ཡོད། དེ་ནི་རྒྱ་ནག་ནང་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་དུས་སྐབས་རེད། སུ་ཕྱི་མ་གཏོགས་ང་ཚོས་སྐད་ཆ་བཤད་རྒྱུ་ལས་དྲག་ཤུགས་ཀྱིས་རྒྱ་མི་ཕྱིར་འབུད་མི་ཐུབ། ཐུབ་ན་ཡང་ཡག་རྒྱུ་མེད། མི་དང་མི་གདོང་བསྟུན་ནས་སྐད་ཆ་ཤོད་རེས་དང་། བདེན་པ་བདར་ནས་ཕན་ཚུན་གཉིས་ཕན་གྱི་

ཐོག་ནས་ང་ཚོའི་དཀའ་ངལ་སེལ་ཐབས་བྱེད་རྒྱུ་དེ་འོས་ཤོས་རེད། [ཅེས་]ཆོལ་ཁ་གསུམ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིལ་བའི་རང་སྲིད་རང་སྐྱོང་ཟེར་བའི་བསམ་ཚུལ་འདི་༡༩༧༩ལོ་ནས་ང་ཚོའི་བསམ་བློའི་ནང་གོ་རིམ་བསྒྲིགས་ཡོད། སྐབས་དེ་དུས་རང་སྐྱོང་ཞེས་ཡོངས་གྲགས་སུ་བཤད་ན་བོད་པའི་རྣ་བར་འགྲོ་གི་མ་རེད། རང་བཙན་བཤད་ན་རྒྱ་མིའི་རྣ་བར་འགྲོ་གིན་མེད་པར་བརྟེན། ངོས་ཀྱིས་བོད་པ་ཚོར་"བདེ་སྐྱིད་འདོད་པ་ཁེངས་པ་ཞིག་"དགོས་ཀྱིན་ཡོད་ཅེས་བཤད་ཡོད།[66]

ཅེས་བཀའ་སྩལ་བ་ལྟར་འབྲི་ཚུ་ཤར་རྒྱུད་དུ་འཁྲུངས་པའི་ཉེ་ཧོར་ཚེ་དབང་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་སྤྱི་ལོ་ 1972ནས་1974བར་དུ་བོད་མི་དམངས་སྤྱི་འདུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་གནང་བའི་སྐབས་ནས། ཡོངས་གྲགས་སུ་"ཆོལ་གསུམ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིལ་བའི་རང་སྲིད་རང་སྐྱོང་"དང་། "མིང་དོན་མཚུངས་པའི་རང་སྲིད་རང་སྐྱོང་"ཞེས་པའམ། "དབུ་མའི་ལམ་"ཞེས་སོགས་གསལ་བར་མ་གསུངས་པར་དེའི་ཚབ་ཏུ། "བདེ་སྐྱིད་འདོད་པ་ཁེངས་པ་ཞིག་"དགོས་ཞེས་གསུངས་ཏེ་གཞུང་འབྲེལ་ཡོངས་ཁྱབ་གཏན་འབེབས་ཀྱི་སྔ་གོན་ལྟ་བུ་མཛད། དེ་ལྟར་གནང་བ་ཡང་། "དེ་ནི་གཡོ་སྒྱུ་དང་ཧམ་རྫུན་གྱི་སྐད་ཆ་གང་ཡང་མིན། ང་ཚོས་རང་བཙན་དགོས་ཞེས་པ་དེ་ཡང་རྩ་བ་བདེ་སྐྱིད་ལ་ཐུག་ཡོད་པ་དང་། རང་སྲིད་རང་སྐྱོང་དགོས་ཟེར་བ་དེ་ཡང་རྩ་བ་བདེ་སྐྱིད་ལ་ཐུག་ཡོད། "ཅེས་དང་། ཡང་།

ང་ཚོའི་རྩ་དོན་ནི་བདེ་སྐྱིད་ཡིན་ཞེས་བཤད་ཡོད། དོན་དངོས་ཀུང་དེ་རང་ཡིན། ལྟ་བའི་ཐོག་ནས་བཤད་ན། ང་ཚོས་རང་བཙན་དང་རང་སྐྱོང་ཞེས་བཤད་པ་གཉིས་གང་གི་

66 1998ཟླ་བ་8ཚེས་27ཉིན་བོད་ཀྱི་གཞོན་ནུའི་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་བཅུ་པའི་སྟེང་གསུངས།

དོན་དུ་ཡིན་ཞེ་ན། གཉིས་ཀ་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་དོན་དུ་ཡིན་པ་ལས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་དོན་དུ་མིན་པའི་འགྲེལ་བཤད་རྒྱག་རྒྱུ་ཡོད་ལ། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་ཡང་ཚིག་འདི་བེད་སྤྱོད་བྱས་ན་ཡག་པོ་ཡོད་པར་མཐོང་བྱུང་། དེ་ལྟར་ང་ཚོའི་བསམ་བློའི་ནང་འཆར་གཞིའི་གོ་རིམ་བསྒྲིགས་ཡོད།[67]

ཅེས་བཀའ་སྩལ་ལྟར་ཡིན། དེ་ལྟར་དཀྱིལ་ཡངས་དྲང་ཚུགས་གཉིས་ཕན་གྱི་དགོངས་བཞེས་ཡུན་རིང་མཛད། དེ་ཡང་བཀའ་སློབ་ལས།

བོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིལ་བའི་རང་སྐྱོང་ཞིག་དཀའ་བ་འདུག་གམ། ཡང་ན། འབྲི་ཆུ་ཤར་རྒྱུད་ཀྱི་ཁམས་ཁུལ་དང་ཨ་མདོ་ཡོངས་རྫོགས་རྒྱ་མི་ལ་ཕར་བདག་པར་བྱས་ཏེ། འབྲི་ཆུ་ནུབ་རྒྱུད་ཀྱི་ས་ཁུལ་དེ་རྐྱང་རྐྱང་རང་བཙན་ཞིག་དགའ་བ་འདུག །དེ་ལ་ང་ཚོས་བསམ་བློ་གཏོང་དགོས་ཀྱིན་འདུག །བར་སྐབས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ན། དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་གི་ཁྲབ་ཁོངས་ལ་ཡོད་པའི་བོད་མི་ས་ཡ་གཉིས་ཀྱི་སྐད་ཆ་ཡིན་པ་དང་། ཆོལ་གསུམ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིལ་བའི་རང་སྐྱོང་ཞེས་བཤད་དུས་ས་ཡ་དྲུག་གི་སྐད་ལ་སླེབ་ཀྱིན་ཡོད།[68]

ཅེས་གསལ་བ་ལྟར་མགོན་པོ་མཆོག་ནས་རང་ཐག་རང་གཅོད་མ་མཛད་པར་བཙན་བྲོལ་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་དང་ཚོགས་སྡེ། གནད་ཡོད་མི་སྣ། མི་དམངས་དཀྱུས་མ་སོགས་མཇལ་འཕྲལ་བྱུང་བའི་བོད་མི་གོ་སྐྱོང་ཅན་ཚང་མར་བཀའ་བསྡུར་བསྟུད་མར་གནང་། དེ་ལྟར་བོད་རྒྱའི་དཀའ་རྙོག་སེལ་ཐབས་ལ་དགོངས་

67 1997ཟླ་བ་1ཚེས་23ཉིན་མང་མོས་འོས་བསྡུའི་ཐབ་སྦྱོང་ཚོགས་འདུའི་སྟེང་སྩལ།

68 1997ཟླ་བ་9ཚེས་30ཉིན་དགུ་བཅུ་གསུམ་གྱི་ཚོགས་མིར་སྩལ་བའི་བཀའ་སློབ་ལས་དྲངས།

བཞེས་དང་བཀའ་བསྒྱུར་རིམ་པར་གནང་བཞིན་པའི་སྐབས་སུ། ཏིན་ཞའོ་ཕིན་གྱིས་ཧོང་ཀོང་དུ་ཡོད་པའི་ཞིན་ཧྭ་གསར་འགྱུར་ལས་ཁུངས་ཀྱི་སྐབས་དེའི་མགོ་གཙོ་ལི་ཙུ་ཧྲེན་(LiJusheng)སྐུའི་གཅེན་པོ་རྒྱལ་ལོ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་མདུན་དུ་ཆེད་གཏོང་གནང་སྟེ། བོད་རྒྱའི་གནད་དོན་ཐད་གོ་བསྒྱུར་བྱེད་པར་པེ་ཅིན་དུ་ཕེབས་རོགས་ཞེས་གདན་འདྲེན་ཞུས། སྐབས་དེར་རྒྱལ་དོན་མཆོག་ལ་ལས་གནས་དང་གཞུང་འབྲེལ་འགན་དབང་གང་ཡང་མེད་པས་དེ་ལྟར་གནང་མི་ཐུབ་པའི་ཚུལ་གསུངས་ཀུང་ཡང་ཡང་ཨུ་ཚུགས་ཀྱིས་གདན་འདྲེན་ཞུས་པས། རྒྱལ་དོན་མཆོག་རྒྱ་གར་དུ་ཕེབས་ཏེ་༧གོང་ས་མཆོག་དང་མཇལ། ༧གོང་ས་མཆོག་ནས། རྒྱ་མིའི་དཔོན་རིགས་ཚོའི་བསམ་ཚུལ་ཅི་ཡིན་ཤེས་དགོས་པས་སྐྱེར་གྱི་ངོ་བོའི་ཐོག་ནས་ཅིས་ཀུང་འགྲོ་དགོས། དེ་ཡང་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེར་སྣན་གསེང་ཞུས་ཏེ་བཀའ་འཁྲོལ་གྱི་ཐོག་ནས་ཡོང་བ་ལས་གཞུང་འབྲེལ་མིན་པའི་གནས་ཚུལ་གསལ་པོར་བཤད་དགོས་ཞེས་སོགས་བཀའ་གནང་། སྐུའི་གཅེན་པོ་རྒྱལ་དོན་མཆོག་པེ་ཅིན་དུ་ཕེབས་ཏེ་སྤྱི་ལོ་ 1979 ཟླ་བ་ 3 ཚེས་ 12 ཉིན་ཏིན་ཞའོ་ཕིན་དང་ལྷན་དུ་བཀའ་བསྒྱུར་གནང་།

ཏིན་ཞའོ་ཕིན་གྱིས་ཐོག་མར། “བོད་མི་དམངས་ལ་དཀའ་ངལ་བྱུང་བར་མ་ཟད། རྒྱ་ནག་མི་དམངས་ལ་ཡང་དཀའ་ངལ་བྱུང་། འདས་པའི་གནས་ཚུལ་ནི་འདས་ཟིན། མ་འོངས་པ་ནི་དེ་བས་ཀུང་གལ་ཆེ་བས་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་བོད་དུ་མ་ཟད་རྒྱ་ནག་ཏུའང་གདན་འདྲེན་ཞུ་དགོས། ”ཞེས་གསུངས།

ཡང་ཏིན་གྱིས། “རང་བཙན་མིན་པའི་སྐད་ཆ་ག་རེ་ཡིན་ཡང་བཤད་ཆོག་གི་

རེད། ཁྱེད་རང་གིས་དེ་རིང་རང་སྐད་ཆ་ཤོད་དང་། ང་ཚོས་གོ་བསྒྱུར་བྱེད་ཆོག །"ཅེས་གསུངས།

རྒྱལ་དོན་མཆོག་གིས། "ང་སྐད་ཆར་ཉན་དུ་ཡོང་བ་ལས། བོད་དོན་ཐོག་བཀའ་བསྒྱུར་བྱེད་དུ་ཡོང་བ་མིན་ལ། དེའི་ཐོབ་ཐང་ཡང་མེད། ཁྱེད་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་དེ་ངས་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེར་སྙན་གསེང་ཞུས་ཆོག །"ཅེས་གསུངས།

ཧྲིན་གྱིས། "དེ་འཕྲིག །འོ་ན། ཁྱེད་རང་སྙིང་གི་ངོས་ནས་བསམ་ཚུལ་ཅི་ཡོད། "ཅེས་དྲིས་པར།

རྒྱལ་དོན་གྱིས། "སྤྱི་ལོ་ 1959ནས་1979བར་ལོ་ངོ་ཉི་ཤུའི་རིང་རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་སྒོ་བརྒྱབས་པར་བརྟེན། ང་ཚོས་རང་གི་ཕ་མ་སྤུན་མཆེད་རྣམས་ད་ལྟ་བོད་དུ་བཞུགས་ཡོད་མེད་དང་། གཞིས་ལུས་བོད་མི་ཚོས་ཀྱང་བོད་ཕྱི་ལོགས་སུ་བྲོས་བྱོལ་དུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་གང་དུ་ཡོད་མེད་ཤེས་ཀྱིན་མེད་པས། རེ་བ་ལ། སྒོ་འབྱེད་རོགས་གནང་། "ཞེས་གསུངས།

ཧྲིན་གྱིས། "རྒྱ་གར་ལ་ཡོད་པའི་བོད་མི་ཚོ་བོད་དུ་གཉེན་འཕྲད་དུ་འགྲོ་བའམ་ཚོང་ལས་ཀྱི་དོན་དུ་འགྲོ་བ་སོགས་རང་དབང་གིས་བྱེད་ཆོག་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བོད་ནས་རྒྱ་གར་དུ་གནས་སྐོར་དང་གཉེན་འཕྲད། རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེར་མཇལ་བར་འགྲོ་བ་སོགས་ལ་འང་དགག་བྱ་མེད། དེ་རིང་ལམ་སེང་བཀའ་གནོང་གི་ཡིན། "ཞེས་གསུངས།

རྒྱལ་དོན་གྱིས། "ཁྱེད་ཅག་གིས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སྡུག་པོ་ཞེ་དྲག་བཏང་

འདུག །ཁོང་ལ་བདག་པོ་རྒྱག་དགོས་ཀྱིན་འདུག །"ཅེས་གསུངས།

ཉིན་གྱིས། "དེ་ངོ་མ་རེད། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ཆབ་སྲིད་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཀྲུའུ་ཞི་སྐུ་གཞོན་པར་བསྐོ་གི་ཡིན། "ཞེས་གསུངས།

དེ་ནས་ཀུང་རྒྱལ་དོན་གྱིས། "སྤྱི་ལོ་ 1959 ལོར་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱ་གར་དུ་ཆིབས་སྒྱུར་བསྐྱངས་པ་ནས་བཟུང་མི་ལོ་ཉི་ཤུའི་རིང་། བོད་ནང་དུ་བོད་ཡིག་གི་གནས་སྟངས་སྐྱོ་པོར་གྱུར་ཡོད་ཅིང་། བོད་ཡིག་གི་དགེ་རྒན་ཤིན་ཏུ་ཉུང་། བོད་ཡིག་ཏ་ཅང་ཉམས་ཆག་ཏུ་གྱུར་པ་གོ་ཐོས་བྱུང་། རྒྱ་གར་དུ་སྐྱུ་ཞབས་ནེ་རུ་དང་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་རོགས་རམ་འོག་བོད་ཀྱི་སློབ་གྲྭ་མང་པོ་བཙུགས་ཡོད། སློབ་གྲྭ་དེ་དག་ནས་དགེ་རྒན་འོས་སྦྱོང་བྱས་པ་རྣམས་བོད་ནང་དུ་གཏོང་ཆོག་པ་ཞིག་དགོས། "ཞེས་གསུངས།

ཉིན་གྱིས། "ལོ་རེར་དགེ་རྒན་ཅི་ཙམ་གཏོང་ཐུབ། "ཅེས་དྲིས་པར།

རྒྱལ་དོན་གྱིས། "བཅུ་ཕྲག་འགའ་གཏོང་ཐུབ། "ཅེས་ལན་གནང་།

ཉིན་གྱིས། "དེས་མི་འགྲིག །སྟོང་ཕྲག་གཅིག་གཏོང་དགོས། རྒྱ་ནག་ནང་ཁུལ་གྱི་མི་རིགས་སློབ་གྲྭ་ཁག་ཏུ་ཡང་དགེ་རྒན་དགོས་ཀྱིན་འདུག །"ཅེས་སོགས་གསངས་ཧེ་གླེང་མོལ་གནང་།

སྐུའི་གཅེན་པོ་རྒྱལ་ལོ་དོན་གྲུབ་མཆོག་གིས། "ཉིན་ཞའོ་ཕིན་ནི། སྐད་ཆ་ཁ་ཐུག་ལ་ཤོད་མཁན་གྱི་མི་ཞིག་རེད། "ཅེས་ཀུང་ཕྱིས་སུ་གདེངས་འཇོག་གནང་། [69]

69 གླེང་མོལ་འདི་རྒྱལ་དོན་མཆོག་ལ་བཅར་འདྲི་ཞུས་པ་ཨེ་ཤཱ་ཡ་རང་དབང་རླུང་འཕྲིན་ཁང་གིས་ཆེད་གཏོང་བྱས་པ་ལས་བཏུ།

དེ་ལྟར་གླིང་མོལ་ཡུན་རིང་གནང་མཐར་སྐུའི་གཙེན་པོ་རྒྱལ་ལོ་དོན་གྲུབ་མཆོག་རྒྱ་གར་དུ་ཕེབས་ཏེ་གནས་ཚུལ་ཅི་བྱུང་༄གོང་ས་མཆོག་ལ་ཞུས་ཏེ། བོད་རྒྱའི་བར་གྲོས་མོལ་བྱ་རྒྱུའི་གྲ་སྒྲིག་གནང་།

《 ཀ་ལིམ་པོང་གི་ཐུག་པ་ལས་བཟོ་བ། 》ཞེས་པར་གསལ་བ་ལྟར་རྒྱལ་དོན་མཆོག་དང་ཉིན་ཞོའི་ཕིན་གཉིས་མཇལ་འཕྲད་སྐབས། ལྷ་སྲས་མཆོག་གིས་གཙོ་བོ་གནད་དོན་བཞིའི་ཐོག་གླིང་མོལ་གནང་བ་ནི། དང་པོ། འདས་པའི་མི་ལོ་ཉི་ཤུའི་རིང་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་མཚམས་ཡོངས་སུ་བཀག་སྟེ། གཞིས་བྱེས་བོད་རིགས་བར་དུ་འབྲེལ་བ་གང་ཡང་མ་བྱུང་བས། ཕྱོགས་གཉིས་སུ་ཉེ་འབྲེལ་རྣམས་ཀྱི་འཆི་གསོན་དང་གར་ཡོད་མ་ཤེས་པར་ལུས་ཡོད་སྟབས། གང་མགྱོགས་གཉེན་འཕྲད་ཀྱི་སྒོ་འབྱེད་དགོས་པར་གླིང་བ་དེ་ཡིན་ལ། ཉིན་གྱིས་དེ་མ་ཐག་ཁས་ལེན་གནང་། གཉིས་པ། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ལ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་མནར་གཅོད་མང་དུ་བཏང་བར་སྐྱོན་བརྗོད་དང་། ཕྲིན་ཆད་བདག་སྐྱོང་ཚུལ་བཞིན་ཞུ་དགོས་པར་གསུངས་པ་སྟེ་དེ་ཡང་ཉིན་གྱིས་ཁས་ལེན་གནང་། གསུམ་པ། རྒྱ་གར་ནས་བོད་རིགས་དགེ་རྒན་གང་འཚམས་བོད་དུ་གཏོང་ཆོག་པའི་ཚུལ་གླིང་བ་སྟེ་དེ་ཡང་ཁས་ལེན་གནང་། བཞི་པ། ༄གོང་ས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་མཆོག་གིས་དབུ་ཁྲིད་པའི་བཙན་བྱོལ་གཞུང་གིས་པེ་ཅིན་དུ་བོད་ཀྱི་དོན་གཅོད་ལས་ཁུངས་ཤིག་འཛུགས་དགོས་པའི་ཚུལ་གླིང་བ་སྟེ་དེ་ཡང་ཁས་ལེན་གནང་། ཡང་རྒྱལ་ལོ་དོན་གྲུབ་མཆོག་གིས། "ཉིན་དང་ལྷན་དུ་གླིང་མོལ་བྱེད་སྐབས་སྐད་ཆ་གལ་ཆེ་ཤོས་གཅིག་ཉིད་བྱུང་བ་ནི། རང་བཙན་མིན་པའི་དོན་

གནད་གང་ཡིན་ཡང་གྲོས་བསྡུར་བྱ་ཆོག་ཅེས་པ་དེ་རེད། ”[70] ཅེས་གསུངས།

དེ་ལྟར་སྤྱི་ལོ་ 1979 ཟླ་བ་ 8ནང་བོད་ཀྱི་སྐུ་ཚབ་དང་པོ་རྒྱ་ནག་དང་བོད་དུ་ཐེབས། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ཀྱང་རིམ་གྱིས་བོད་ཐོག་བཟུང་བའི་སྲིད་ཇུས་ལ་འགྱུར་བ་ཕྲན་ཙམ་གཏོང་བའི་མགོ་བཙུགས། དེ་ལྟར་སྐུའི་གཅེན་པོ་རྒྱལ་ལོ་དོན་གྲུབ་མཆོག་བརྒྱུད་བོད་རྒྱ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཐད་ཀར་འབྲེལ་བ་བྱུང་སྟེ་རིམ་གྱིས་གནས་སྟངས་མང་ཙམ་ཞིག་སྔར་ལས་ཇེ་བཟང་དུ་གྱུར་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་བོད་ཕྱི་ནང་གཉིས་སུ་གཉེན་འཕྲད་དུ་འགྲོ་འོང་གི་ལམ་བུ་ཕྱེ་བ་ནི། ཕྱོགས་དུ་མ་ནས་གཉེན་ཉེ་ཁ་བྲལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཙུང་ཟད་ཞི་ཞིང་། བོད་མི་ཕྱིངས་ཀྱི་སྙིང་ལ་སྤོབས་ཤུགས་རྒྱས་པ་དང་། བོད་རིགས་མཐོ་རིམ་མི་སྣའི་བར་གནད་དོན་གླེང་མོལ་གྱི་གོ་སྐབས་ཕྲན་བུ་བྱུང་བ། གཞིས་བྱེས་གཉིས་ཀྱི་གནས་སྟངས་ཇེ་གསལ་དུ་གྱུར་པ། གཞིས་བཞུགས་བོད་མི་མང་པོས་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་སྐྱབས་གནས་“གོང་ས་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་ཞལ་མཇལ་ཞིང་གསུང་ཐོས་པའི་སྐལ་བཟང་གི་གོ་སྐབས་རིམ་པར་བྱུང་བ། གཞིས་བྱེས་གཉིས་སུ་འགྲོ་འོང་གི་ལམ་ནས་ཆོས་དང་རིག་གནས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ཅུང་ཟད་སྤེལ་རེས་ཐུབ་པའི་དུས་བཟང་ཤར་བ་སོགས། མདོར་ན། དེ་ནི་གཞིས་བྱེས་གཉིས་དབྱུང་པ་མཉམ་གཤིབ་ལྟ་བུས་བདེན་དོན་སྒྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་པའི་ལམ་བུ་གལ་ཆེན་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད། ལས་དོན་འདི་ལྟ་བུ་དག་ནི་སྐུའི་གཅེན་པོ་རྒྱལ་ལོ་དོན་གྲུབ་མིན་པ་གཞན་སུས་ཀྱང་སྒྲུབ་མི་ཐུབ་ལ། ཁོང་གིས་བཞག་པའི་བྱས་

70 འདི་<<ཀ་ལིམ་པོང་གི་ཐུག་པ་ལས་བཟོ་བ། >>ཞེས་པའི་ཤོག་གྲངས་༢༨ ༢ནང་ཡོད་ཅིང་། གོང་གི་གནད་དོན་བཞིའི་སྐོར་ནི་དེའི་གོང་གི་ལེ་ཚན་ཉིད་དུ་གསལ།

རྗེས་ནི་བོད་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀར་ཁྱབ་ཡོད། དེ་ལྟར་སྤྱི་ལོ་ 1986བར་སྐུ་ཚབ་ཚོགས་པ་ཐེངས་འགར་ཕེབས་ཀྱང་རྩ་བའི་གནད་དོན་ལ་རེ་དོན་ལྟར་གྱི་འཕེལ་སྐྱེད་མ་བྱུང་ལ། དེའི་རྗེས་ཀྱི་བོད་རྒྱ་འབྲེལ་མོལ་ལ་ཡང་དམིགས་དོན་མཐར་ཐུག་ལ་ཉེ་བར་བཅར་བའི་གྲུབ་འབྲས་དེ་ཙམ་མ་ཐོབ། སྐབས་འབྲེལ་གནད་དོན་རྣམས་ལྷ་སྲས་རྒྱལ་དོན་མཆོག་གི་སྐུ་ཚེའི་ལོ་རྒྱུས་སུ་ཞིབ་ཏུ་བཀོད་འདུག་པས་དེར་བལྟ་བ་ལས་འདིར་རེ་རེ་བཞིན་བྲིར་མི་ལངས།

སྤྱི་ལོ་ 1987 ཟླ་བ་ 9 ཚེས་ 21 ཉིན་༄གོང་ས་མཆོག་ནས་ཨ་རིའི་གྲོས་ཚོགས་སུ། བོད་ཡོངས་ཞི་བདེའི་བསྟི་གནས་སུ་བསྒྱུར་བ་དང་། བོད་མིའི་ངོ་བོ་རྩ་བརླག་ཏུ་མི་འགྲོ་བའི་སྲིད་ཇུས་རིགས་བོད་དུ་སྤོ་མཚམས་འཇོག་པ། བོད་མིའི་གཞི་རྩའི་ཐོབ་ཐང་དང་མང་གཙོའི་ཁེ་དབང་ལ་བརྩི་བཀུར་དགོས་པ། བོད་ཀྱི་འབྱུང་ཁམས་ཁོར་ཡུག་ཉམས་ཆག་སླར་གསོ་དང་བོད་དུ་རྡུལ་ཕྲན་རྫས་དན་གྱི་མཚོན་ཆ་བཟོ་མཚམས་འཇོག་པ་དང་རྡུལ་ཕྲན་སྙིགས་རོ་སྤུང་གསོག་མི་བྱེད་པ། བོད་ཀྱི་མ་འོངས་པའི་གང་ཅིའི་གནས་བབ་དང་བོད་རྒྱའི་འབྲེལ་བའི་སྐོར་ལ་ལྷུག་བསམ་རྣམ་དག་གིས་གྲོས་མོལ་མགོ་འཛུགས་དགོས་པ་བཅས་ཀྱི་ཞི་བའི་གྲོས་འཆར་དོན་ཚན་ལྔ་གསལ་བསྒྲགས་བསྒྲུངས། དེའི་དོན་ཚན་ལྔ་པའི་ནང་དོན་རྒྱས་བཤད་ལ་སྤྱི་ལོ་ 1988 ལོར་ཧྲ་རན་སིའི་གྲོང་ཁྱེར་སི་ཏར་སི་སྦུག་(Strasbourg)ཏུ་ཡོ་རོབ་གྲོས་ཚོགས་སུ་གསུང་བཤད་རྒྱས་པར་གནང་སྟེ། བོད་རྒྱའི་གནད་དོན་ཆེ་ཕྲ་ཐམས་ཅད་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ཐབས་ལམ་དང་གྲོས་མོལ་ཉག་གཅིག་གི་ལམ་ནས་སེལ་དགོས་པ་དང་། རང་རྒྱལ་གཞན་ཕམ་དང་རང་བདེ་གཞན་གནོད་ཀྱི་བྱ་བའི་སྣེ་ཕྲ་མོ་ཙམ་ལ་

ཡང་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་ཡི་རང་མི་མཛད་པའི་དགོངས་ཚུལ་གསལ་སྟོན་གནང་། དེ་ལྟར་ཞལ་ཞེ་གཉིས་མེད་ཀྱིས་བོད་རྒྱའི་གནད་དོན་འཚེ་མེད་ཞི་བ་ཉག་གཅིག་གི་ལམ་ནས་སེལ་དགོས་པར་མ་ཟད། འཛམ་གླིང་གི་གནད་དོན་ཆེ་ཕྲ་ཀུན་ཀྱང་དེ་ལྟར་དགོས་པའི་ལམ་སྟོན་དང་སྣེ་ཁྲིད་བར་མ་ཆད་པར་མཛད་པས། སྤྱི་ལོ་ 1989 ཟླ་བ་ 12 ཚེས་ 10 ཉིན་འཛམ་གླིང་དུ་ཆེས་སྙན་གྲགས་ལྡན་པའི་ནོ་སྦེལ་ཞི་བདེའི་གཟེངས་རྟགས་(NobelPeacePrize)ཐོབ། དེ་ནི་ནག་ཕྱོགས་རྩུབ་སྤྱོད་ཀྱི་བགྱི་བ་དང་དུ་ལེན་པ་ལ་ཅི་མི་སྙམ་པའི་དམར་པོའི་སྲིད་གཞུང་ལྟ་བུར་མཚོན་ན་ཆེས་མི་དགའ་བའི་གཏམ་ངན་ཞིག་ཡིན་ཡང་། ཡུན་རིང་དཀའ་སྡུག་གིས་མནར་བའི་བོད་མི་དང་། བོད་མིར་གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཡུན་རིང་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་མཁན་རྣམས་ལ་གང་གིས་ཀྱང་མཚོན་པར་དགའ་བའི་གཏམ་བཟང་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་གྱུར། དུས་དེ་ནས་བཟུང་འཛམ་གླིང་སྟེང་བོད་དོན་གླེང་ཤུགས་སྔར་ལས་ཆེ་བ་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་ཡང་མང་ནས་མང་དུ་གྱུར་པར་མ་ཟད། ༧གོང་ས་མཆོག་གི་མཛད་འཕྲིན་ནི་དེ་བས་ཀྱང་རྒྱས་པར་གྱུར།

དེ་ལྟར་བོད་དོན་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་ཇུས་དང་འཚེ་བ་མེད་པའི་ཐབས་ལམ་གྱི་ཐོག་ནས་གནང་བར་མ་ཟད། འཛམ་གླིང་སྤྱིའི་བདེ་སྡུག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྲིད་ཇུས་དེ་དང་ཐབས་ལམ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཐོག་ནས་སེལ་དགོས་པའི་འབོད་སྐུལ་དང་ལམ་སྟོན་ཡང་ཡང་མཛད་པས་འཛམ་གླིང་ཞི་བདེའི་དེད་དཔོན་གྱི་མཚན་སྙན་སྔར་ནས་ཐོབ་ཅིང་། སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱི་གུས་བརྩི་བསྔགས་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་ཏེ། སྤྱི་ལོ་ 2007 ཟླ་བ་ 10 ཚེས་ 17 ཉིན་འཛམ་གླིང་ན་ཆེས་སྙན་གྲགས་ཆེ་བའི་ཨ་རིའི་གྲོས་ཚོགས་

ཀྱི་གསེར་གྱི་རྟགས་མ་དང་། སྤྱི་ལོ་ 2012 ཟླ་བ་ 5 ཚེས་ 14 ཉིན་Templeton-Prizeཞེས་པའི་རྟགས་མ་སྟེན་གྲགས་ཅན་དེ་ཡང་ཐོབ། མདོར་ན། ད་ལྟའི་བར་དུ་རྟགས་མ་དང་ཆེ་བསྟོད་ཕྱག་འཕྲེར་ཆེ་ཆུང་བརྒྱ་ཕྲག་གཅིག་དང་ཕྱེད་ཀ་བཀྲལ་བ་འབུལ་བཞེས་མཛད་པ་དང་འཛམ་གླིང་སྐྱེ་བོ་དྲག་ཞན་ཚང་མས་གཙུག་ཏུ་བཀུར་ཞིང་། ཡུལ་གྲུ་ཀུན་ཏུ་གདན་ཞུས་ཀྱིས་བཀའ་སློབ་ལམ་སྟོན་ཟམ་མི་ཆད་པར་ཞུ་བ་ཐམས་ཅད་བཞེངས་ཕྱོགས་དེ་དང་མཛད་པ་དེ་ལྟ་བུ་དག་གི་སྟེང་ནས་ཐོབ་པ་ལས་བོད་གངས་ཅན་ལྗོངས་ཀྱི་ས་བབ་མཐོ་ཞིང་མཁའ་དབུགས་གཙང་བ་དང་། རི་མགོ་གངས་ཀྱིས་བཟུང་ཞིང་རི་དྭགས་བག་ཡངས་སུ་རྒྱུ་བ། མི་རྣམས་དཔའ་ཞིང་ཤ་མར་རྩམ་གསུམ་ལ་རོལ་བ་སོགས་ཀྱིས་ག་ལ་ཡིན།

དེ་ལྟ་བུའི་ཐབས་ཚུལ་དང་ཐུགས་བརྩོན་རིམ་པར་གནང་མཐར་བོད་རྒྱའི་དཔོན་རིགས་གཉིས་ལན་དུ་མར་ཐུག་འཕྲད་ཀྱིས་བོད་དོན་གླེང་བ་དང་། གཉིས་ཀའི་བསམ་ཕྱོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་མང་ཙམ་ཞིག་གསལ་ནས་གསལ་དུ་གྱུར་ཅིང་། འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་རིགས་ཁག་ནས་ཀྱང་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚད་མེད་ཐོབ། སྤྱི་ལོ་ 2002 ཟླ་བ་ 7ནང་བོད་རྒྱ་འབྲེལ་མོལ་ཐེངས་བདུན་པའི་སྐབས་སུ། རྒྱའི་ཕྱོགས་ནས་མིང་དོན་མཚུངས་པའི་རང་སྐྱོང་ཞེས་པ་ཅི་ཡིན་ལ་ཉན་འདོད་ཡོད་ཅེས་བཤད་པ་ལྟར། བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་སྲིག་འཛུགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ནས། བོད་རྒྱ་འབྲེལ་མོལ་སྐབས་བརྒྱད་པ་སྟེ་སྤྱི་ལོ་ 2008 ཟླ་བ་ 10 ཚེས་ 31 ཉིན། "བོད་རིགས་ཡོངས་ལ་མིང་དོན་མཚུངས་པའི་རང་སྐྱོང་ཡོང་ཐབས་ཀྱི་བསམ་འཆར། "ཞེས་པའི་ཡིག་ཆ་དེ་རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་སྤྲད། རྒྱ་གཞུང་གིས་སྤྱི་ལོ་ 2008 ཟླ་བ་ 11 ཚེས་ 10 ཉིན་ནས

ཡིག་ཆའི་དགོངས་དོན་ལ་འཕྲོག་བཤད་ཀྱིས་དེ་ནི་ཕྱེད་རང་བཙན་ནམ་མངོན་པར་མི་གསལ་བའི་རང་བཙན་ཡིན་ཚུལ་སོགས་ཀྱི་དྲིལ་བསྒྲགས་ལོག་པར་བྱས། སྤྱི་ལོ་ 2008 ཟླ་བ་ 12 ཚེས་ 4 ཉིན་སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་Belgiumརྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་ས་Brusselsཞེས་པར་ཡོ་རོབ་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་འདུ་རྒྱས་འཛོམས་སྟེང་དགོངས་དོན་གསལ་བཤད་དང་། གོང་གསལ་ཡིག་ཆ་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་མི་ཡོངས་ལ་བཀྲམ། དེ་ལྟར་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་ཇུས་དང་མིང་དོན་མཚུངས་པའི་རང་སྐྱོང་གི་གནས་བབ། འཚེ་བ་མེད་པའི་ཐབས་ལམ་སོགས་ལམ་སྟོན་དང་ཕྱག་བསྟར་གནང་བ་ལས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྲོན་ནས་རྒྱབ་སྐྱོར་སྔ་མ་ཐུད་ཐོབ་པར་མ་ཟད། རྒྱ་རིགས་ཤེས་ཡོན་པ་དང་སྐྱུ་རྩལ་བ། ཚོང་པ་དང་ཆབ་སྲིད་པ་གུ་ཡངས་ཅན་སོགས་ནས་ཀྱང་རྒྱབ་སྐྱོར་མང་དུ་ཐོབ། དེ་ལྟར་ཁྲོན་ཡོངས་ནས་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་བསྟུགས་བརྗོད་ཐོབ་པའི་དབང་གིས་རྒྱ་དམར་གཞུང་གིས་སྲིད་ཇུས་ངན་པ་མཁྲེགས་འཛིན་བྱས་ཀྱང་། སྡིག་པ་མིག་བཙུམས་ཀྱིས་གཞིས་ལུས་བོད་མིར་འཛིན་པའི་སྲིད་ཇུས་ལ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་གཟབ་ནན་ཙུང་ཙམ་བྱེད་དགོས་པར་གྱུར་ཡོད། གལ་ཏེ་རང་བཙན་ཁོ་ན་བཤད་ཅིང་ཨུ་ཚུགས་ཀྱིས་བདེན་དོན་བཙད་ཚེ་ཕྱི་ཕྱོགས་ནས་རྒྱབ་སྐྱོར་མེད་པར་ཁེར་རྐྱང་དུ་ལུས་ཏེ། གཞིས་ལུས་བོད་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཐོབ་ཐང་དང་རིག་གཞུང་། ཆོས་དང་སྐད་ཡིག་སྲུང་སྐྱོབ་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་རེ་འབོད་ཕར་ཟད། འགྲུལ་སྐྱོད་ཙམ་ཡང་མི་ཐུབ་པའི་ངང་དུ་སྡོད་དགོས་པ་ནི་སློས་མ་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན། གལ་ཏེ་ཆོས་རིག་གོམས་གཤིས་གཞི་མེད་དུ་མ་གྱུར་གོང་ཆོལ་གསུམ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིལ་བའི་རང་བཙན་གཙང་མ་ཞིག

བྱུང་ན། དེ་ཉིད་དང་ལེན་མི་བྱེད་པའི་མགོ་ནག་རྩམ་གཞན་ཞིག་སྲིད་ན་རྟེད་དུ་མེད་པའང་དྲན་གསོ་གསལ་འདེབས་ཙམ་མོ། །

བཅུ་བདུན་པ། གསན་བསམ་ཉམས་བཞེས་སོགས་ཀྱི་རིམ་པར་ཕྱེ་བ།

ཡོངས་འཛིན་རྣམ་པའི་མདུན་ནས་གཞུང་ཆེན་གསན་བཞེས།

འདིར་ནི་ཡོངས་འཛིན་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་གཙོས་བླ་མ་རྣམས་ཀྱི་དྲུང་ནས་དབང་ལུང་མན་ངག་སོགས་གསན་བསམ་མཛད་པའི་ཚུལ་ཙུང་ཟད་བརྗོད་པ་ལ། དེ་ཡང་བོད་ལྷུགས་བྱེ་ཟླ་བ་ ༤ ཚེས་ ༨སྤྱི་ལོ་ 1960 ཟླ་བ་ 9 ཚེས་ 29ནས་ཉིན་བཞིའི་རིང་ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་ནས། བདེ་མཆོག་དྲིལ་བུ་ལུགས་ཀྱི་ཕྱི་དཀྱིལ་ལྷ་ལྔ་དང་། དྲིལ་བུ་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་དབང་ཆེན། རྡོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་མའི་སིནྡྷུ་རའི་བྱིན་རླབས་དང་། ལྷུགས་གླང་བོད་ཟླ་༩ ཚེས་ ༤སྤྱི་ལོ་ 1961 ཟླ་བ་ 5 ཚེས་ 23ནས་ཉིན་བཅུའི་རིང་སྒྲུབ་ཐབས་ཟུར་བཀའ་བརྒྱ་རྩ་ནས་བཤད་པའི་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་གནང་རྣམས་ཆ་ཚང་གསན་བཞེས་མཛད། ཟླ་བ་ 10 ཚེས་ 18ནས་ཉིན་གཉིས་ཀྱི་རིང་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་དྲུང་ནས་འཇིགས་བྱེད་དཔའ་བོ་གཅིག་པའི་དབང་ཆེན་གསན། སྤྱི་ལོ་ 1962 ཟླ་བ་ 3 ཚེས་ 14ནས་ཉིན་གཉིས་ཀྱི་རིང་ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་ནས་བདེ་མཆོག་དྲིལ་བུ་ལུས་

དཀྱིལ་གྱི་དབང་ཆེན་སྟ་གོན་དང་དངོས་གཞི། ཉིན་གསུམ་པ་ནས་ཉིན་གྲངས་བཅུ་བདུན་རིང་བདེ་མཆོག་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་བསྐྱེད་རྫོགས་དང་། ན་རོ་ཆོས་དྲུག་གི་ཉམས་ཁྲིད་བཅས་དང་། ཟླ་བ་ 9 ཚེས་ 3ནས་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་ནས་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་གསུང་སྔགས་རིམ་ཆེན་མོའི་བཤད་ལུང་གསན་བཞེས་མཛད།

སྤྱི་ལོ་ 1963 ཟླ་བ་ 3 ཚེས་ 5 ཉིན་དབུ་འཛུགས་ཀྱིས་ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་འབུམ་གྱི་བཀླག་ལུང་ཕུལ་བར་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གནད་ཏུ་གཟིགས་ཏེ་ཐོག་མར་ལམ་རིམ་ཆུང་ངུའི་ལུང་གསན། ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་བཀླག་ལུང་བོད་དུ་གསན་གྲུབ། གཞན་རྣམས་མཛད་འབྲེལ་ཆེན་པོའི་སྐབས་མ་གཏོགས་ཉིན་རེ་བཞིན་ཡོངས་འཛིན་མཆོག་ཕོ་བྲང་དུ་གདན་དྲངས་ཏེ་གསན། དེ་ལ་ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེའི་རང་རྣམ་ལས།

གསུང་འབུམ་གྲས་ནས་བྱང་ཆུབ་གཞུང་ལམ་དང་། སྔགས་ཀྱི་རྩ་ལྟུང་རྣམ་བཤད་ཀྱི་བཀླག་ལུང་སྐབས་སྡོམ་པ་ཉི་ཤུ་པའི་རྩ་བ་དང་། སྔགས་ཀྱི་རྩ་ལྟུང་སྡོམ་པོའི་སྡོམ་ཚིག །སྤྱང་ལུང་བློ་བཟང་ཐུགས་རྗེའི་གསུང་བྱང་སྡོམ་དང་སྔགས་སྡོམ་གྱི་རྩ་བའི་མཆན་འགྲེལ་བཅས་གསུམ་སྔགས་ཀྱི་སྟེང་ནས་གོ་ཉིས་ཚོད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བཤད་ཁྲིད་ཕུལ། …༄གོང་ས་མཆོག་ལ་རྗེའི་གསུང་གསང་འདུས་ཡིག་ཆུང་ཉེར་གཅིག་གི་བཀླག་ལུང་སྐབས་དམ་ཚིག་རྡོར་བཟླས་དང་། ཟ་བྱེད་མཁའ་འགྲོའི་སྦྱིན་སྲེག་གི་ཁྲིད། འཇིགས་བྱེད་ལྷ་བཅུ་གསུམ་མའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཟ་མ་ཏོག་གི་བཀླག་ལུང་འབུལ་སྐབས་འདས་མ་འདས་ཀྱི་ལྷ་ལ་གཏོར་མ་འབུལ་བ། བཤད་པ་བཞི་བཤད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བློ་ཐོག་འཆད་པ་སོགས་སྐབས་

མཆོག་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ཕྱག་བཞེས་ལྟར་བྱས་ཏེ་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ཉམས་ཁྲིད་བཅས་ཆབས་ཅིག་ཕུལ།

ཞེས་གསུངས།

དེ་ལྟར་ཟླ་བ་ 5 ཚེས་ 10བར་དུ་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ་དང་རྩ་ཤེ་ཊཱི་ཀ་ཆེན་མིན་པའི་གཞན་རྣམས་ཀྱི་བཀླག་ལུང་ཡོངས་སུ་གསན། དེ་ནས་ཀྱང་། ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་ནས་གསང་འདུས་རིམ་ལྔ་དང་། མདོར་བྱས། མདོ་བསྲེ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ། དཀྱིལ་ཆོག་ཉི་ཤུ་པ། ཟུང་འཇུག་གསལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལུང་གསན། ཟླ་བ་ 5 ཚེས་ 30ནས་ཟླ་བ་ 6 ཚེས་ 27བར་མཛད་བྲེལ་གྱི་དུས་སྐབས་རྣམས་ཕུད་དེ་མིན་ཉིན་ལྟར་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་དྲུང་ནས་འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བའི་བཤད་ལུང་དང་། ཐེམ་སྐས་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ལྷུགས་ལུང་། མདོ་སྡུད་པ་དང་མངོན་རྟོགས་རྒྱན། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་བཅས་སྦྲགས་པའི་བཤད་ཁྲིད་ཟབ་རྒྱས་སུ་གསན། ཟླ་བ་ 7ནང་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་ནས་རྗེ་བླ་མའི་ལེགས་བཤད་ རྨད་དུ་བྱུང་བ་དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་དང་། མཁས་གྲུབ་ཆོས་རྗེའི་གསུང་སྟོང་ཐུན་སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་ཀྱི་བཤད་ལུང་གསན། ཟླ་བ་ 9 ཚེས་ 3 ཉིན་ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་ནས་དགེ་སློང་པའི་སོ་ཐར་གྱི་མདོ་བམ་པོ་གཉིས་ཅན་གྱི་བཀླག་ལུང་གསན། ཟླ་བ་ 10 ཚེས་ 17ནས་བཟུང་ཉིན་ཉི་ཤུའི་རིང་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་ནས་བསྟན་བཅོས་ཆེན་མོ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་དང་རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གཉིས་སྦྲགས་པའི་བཤད་ཁྲིད་ཟབ་མོ་གསན་བཞེས་མཛད། ཟླ་བ་ 11 ཚེས་

25ནས་ཉིན་ལྔའི་རིང་ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་ནས་རྗེའི་གསུང་རྩ་ཤེ་ཊཱི་ཀ་ཆེན་དང་ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང་གི་བཀླག་ལུང་གསན། དེ་ནས་ཉིན་ཤས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་ནས་པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱི་གསུང་བླ་མཆོད་རྩ་ཚིག་དང་ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་གསུང་ཁྲིད་ཡིག་ཆེན་མོ་གཉིས་སྦྲགས་པའི་སྟེང་ནས་ཟབ་ལམ་བླ་མ་མཆོད་པའི་ཉམས་ཁྲིད་དང་། པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱི་གསུང་ཕྱག་ཆེན་རྩ་བ་དང་དེའི་རང་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ་སྦྲགས་པའི་སྟེང་ནས་དགའ་ལྡན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཉམས་ཁྲིད་བཅས་གསན།

སྤྱི་ལོ་ 1964 ཟླ་བ་ 4 ཚེས་ 4ནས་ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་ནས་བརྒྱད་སྟོང་པའི་བཀླག་ལུང་ཉིན་གཉིས་དང་། དེའི་མཇུག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་མཆན་བཞི་སྦྲགས་ཀྱི་བཤད་ལུང་གསན་མགོ་བཙུགས་ཏེ་ཟླ་བ་ 6 ཚེས་ 2 ཉིན་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱི་ལ་བསླབ་ཚུལ་གྱི་ས་བཅད་རྫོགས་མཚམས་རེ་ཞིག་ཆོས་མཚམས་བཞག །སྐབས་དེ་ཤེད་ཅིག་ཏུ་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་ནས་ཚེ་དབང་ཞིག་ཀྱང་ཞུ་གནང་མཛད། ཟླ་བ་ 6 ཚེས་ 27ནས་ཟླ་བ་ 7 ཚེས་ 19བར་དུ་ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་ནས་ལམ་རིམ་མཆན་བཞིའི་སྨད་ཆ་ཕར་ཕྱིན་མཐའ་མ་གཉིས་ལ་བསླབ་ཚུལ་གྱི་དབུ་ནས་མཇུག་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་བར་གྱི་བཤད་ལུང་གསན། ཟླ་བ་ 7 ཚེས་ 22ནས་ཟླ་བ་ 8 ཚེས་ 10བར་དུ་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་ནས་མཛད་བྲེལ་དང་བཅས་ཏེ་མཁས་གྲུབ་རྗེའི་འཇིགས་བྱེད་བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་མོའི་བཀའ་ཁྲིད་ཡོངས་སུ་གསན། སྤྱི་ལོ་ 1965 ཟླ་བ་ 9 ཚེས་ 1 ཉིན་མགོན་པོ་མཆོག་ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེའི་གཟིམ་ཆུང་དུ་

ཆེད་ཕེབས་ཀྱིས་ཀུ་རུ་རིན་པོ་ཆེའི་གསོལ་འདེབས་བསམ་པ་ལྷུན་འགྲུབ་མ་དང་། བར་ཆད་ལམ་སེལ་གྱི་བརླག་ལུང་གསན།

སྤྱི་ལོ་ 1966 ཟླ་བ་ 3 ཚེས་ 18 ཉིན་ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་ནས་ཕར་ཕྱིན་རྣམ་བཤད་སྙིང་པོའི་རྒྱན་གྱི་བརླག་ལུང་གསན། དེ་ནས་རིམ་པར་མཛད་གསེང་ནས་ཤར་ལ་རྒྱལ་ཚབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་གྲས་ནས་ལུང་རྒྱུན་གང་བཞུགས་ཡོངས་སུ་གསན་བཞེས་མཛད། ལོ་དེའི་དབྱར་ཁར་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་དྲུང་ནས་སྔགས་རིམ་ཆེན་མོའི་ཟབ་བཤད་ལྷོད་དལ་གྱི་ངང་དུ་གསན་བཞེས་རྒྱ་ཆེར་མཛད། ཟླ་བ་ 9 ཚེས་ 24ནས་བཟུང་མཛད་ཕྲེལ་གྱི་བར་གསེང་ནས་ཤར་ལ་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་མདུན་ནས་རྣམ་གྲྭ་མཁན་པོ་བློ་བཟང་དོན་གྲུབ་དང་བླ་ཧྲི་རིན་པོ་ཆེ། དགེ་བཤེས་རབ་བརྟན་བཅས་དང་ལྷན་ཅིག་གསང་འདུས་འགྲེལ་པ་བཞི་སྦྲགས་གསན་ཏེ་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ཉམས་སྣང་ཁྱད་པར་ཅན་འཁྲུངས་པའི་ཚུལ་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་ཐར་དུ་གསལ། སྐབས་དེ་ཤེད་དུ། ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་ནས་སྒྲུབ་ཐབས་རིན་འབྱུང་དུ་གསལ་བའི་ལྷ་མོ་དམག་ཟོར་མའི་རྗེས་གནང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལུགས་ལྟར་གསན་ཞིང་མཇུག་ཏུ་ཚོགས་འཁོར་ཡང་མཛད།

སྤྱི་ལོ་ 1967 ཟླ་བ་ 5 ཚེས་ 20 ཉིན་ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་ནས་མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་དུས་འཁོར་སྤྱི་དོན་ནས་བཟུང་བརླག་ལུང་གསན་བཞེས་དབུ་འཛུགས་ཀྱིས་མཛད་གསེང་གི་བར་དག་ཏུ་རིམ་པར་གསན་ཏེ། ཟླ་བ་ 8 ཚེས་ 14 ཉིན་རྗེ་ཡབ་སྲས་གསུམ་གྱི་གསུང་འབུམ་གྱི་བརླག་ལུང་གསན་བཞེས་

ཡོངས་སུ་གྲུབ་པར་མཛད་ཅིང་གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་ཕྱི་མའི་བཀླག་ལུང་ཡང་གསན། སྤྱི་ལོ་ 1968 ཟླ་བ་ 5 ཚེས་ 1 ཉིན་མགོན་པོ་མཆོག་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་ཞབས་དྲུང་དུ་ཆེད་ཕེབས་ཀྱིས་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བཀའ་དབང་གནང་སྐྱོང་ཡོད་པའི་ཞབས་སྐྱུལ་མཛད་པ་ལྟར། ཚེས་ 8 ཉིན་སྔ་གོན་དང་ཚེས་ 9དངོས་གཞི་བཅས་སྟུལ་རྒྱུའི་བཀའ་བཞེས་གནང་སྟེ་ཡོངས་འཛིན་མཆོག་གི་གཟིམ་ཤག་ཏུ་གསན་བཞེས་མཛད། ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་ཐར་ལས།

ང་རང་ཆུང་དུས་ནས་གསང་བ་འདུས་པ་ལ་དོ་སྣང་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཡོད། རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་མ་ཤེས་ཀྱང་ལྷ་མཆོག་དེར་དམིགས་བསལ་གྱིས་དགའ་པོ་དང་དད་པ་ཆེན་པོ་ཡོད། ཕྱིས་སུ་གསང་བ་འདུས་པ་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ་བྱུས་ཏེ་གསང་བ་འདུས་པའི་དབང་ལྷ་ས་ནས་ཐེངས་གཅིག་ཞུས་ཟིན་ཡང་། ད་དུང་བཀའ་དབང་ཞིག་ཡང་བསྐྱར་བསྟུལ་སྨིན་ཡོང་བ་ཞེས་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེར་ལོ་ཤས་སྔོན་ནས་སྣན་སེང་གསོལ་འདེབས་ཞུས་པར། ཐུན་ནས་དམིགས་བསལ་དོ་སྣང་དོན་གཉེར་བྱེད་སྟངས་ལ་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་དགོངས་བཞེས་ཐུགས་ཁུར་ཆེན་པོའི་སྒོ་ནས། འོན། ངས་དམིགས་བསལ་གྱིས་གསང་འདུས་ཀྱི་བསྙེན་པ་ཡང་བསྐྱར་བཏང་སྟེ་དེ་དོན་བཀའ་དབང་འབུལ་ལམ་ཞུས་ཚོག་ཅེས་བཀའ་བཞེས་སྔོན་ཐོན་ལྟར། སྤྱི་ལོ་ལྷགས་བསྙེན་གྲུབ་པར་བརྟེན་ཕྱི་ཟླ་ལྔ་པའི་ཚེས་ གཅིག་ཉིན་ཆེད་བཅར་གྱིས་ཞབས་བསྐུལ་ཞུས་པར་དུས་ཚེས་གཏན་འཁེལ་གནང་དོན་བཞིན། ཚེས་ བརྒྱད་ཉིན་སྔ་གོན་དང་། ཚེས་ དགུ་ཉིན་དངོས་གཞི་བཅས་ཁོ་བོ་གཅིག་པུར་བཞུགས་ཡུལ་ཅོབ་ར་ཏཪ་སེར་བཀའ་དབང་ཆ་ཚང་དགྱེས་

བཞིན་དུ་བསྟུལ་བ་ཐོབ། གསང་འདུས་ཀྱི་ལྷུགས་བསྙེན་འདི་ཡང་ཕྲན་པོ་ནར་དམིགས་ཏེ་ཆེད་གཉེར་དུ་གནང་བ་ཞིག་ཡིན་པས་བཀའ་དྲིན་འཁོར་མཐའ་མེད་པར་གྱུར། གསང་འདུས་དང་སྦྱོར་ཆོས་འདོན་ཐུས་འདི་དག་ཀྱང་དུས་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་ཕྲུའི་ཞབས་བརྟན་དུ་དམིགས་ཏེ་བཏོན་པ་ཡིན།

ཞེས་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བཀའ་སྩལ། སྤྱི་ལོ་ 1968 ཟླ་བ་ 6 ཚེས་ 9 ཉིན་གྱི་སྔ་དྲོའི་ཆུ་ཚོད་བརྒྱད་པའི་ཐོག་ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་ནས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཞུ་གནང་མཛད་དེ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་ཆོས་ཞུ་བ་རྣམས་ལ་སེམས་བསྐྱེད་འབོག་ཆོག་མཛད། དེ་ལ་ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེའི་རང་རྣམ་ལས།

༸གོང་ས་མཆོག་ནས་སེམས་བསྐྱེད་སྡོམ་བཞེས་བསྐྱང་རྒྱུའི་མཆོད་སྤྲིན་བཞེང་དོན་དུ་ཧིན་སྒོར་ཆིག་སྟོང་ཐམ་པ་སྩལ་ཏེ་མཆོད་པ་གཟབ་རྒྱས་གྲབས་གཤོམ་དགོས་ཐེབས་ལ། ཁང་པའི་གོ་ཡུལ་དང་ཡོ་བྱད་ཀྱིས་གྲངས་མང་གཤོམ་ཐབས་བྲལ་གཤིས། ཞལ་ཟས་རྣམས་མར་ཁུ་དང་མངར་གསུམ་སྦྱར་བའི་ལྷ་བཤོས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཆེ་ཆད་སུམ་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་དང་། ཤིང་འབྲས་སྣ་ཚོགས་དོ་པོ་འགའ་ཤས་སོགས་རྒྱ་སྤྲོས་ལེགས་སུ་འདུ་བྱས། དངོས་གཞི་ཚེས་ བཅུ་གསུམ་སྔ་དྲོ་ཆུ་ཚོད་བརྒྱད་ཐོག་༸གོང་ས་མཆོག་འདི་གའི་ཤག་ཏུ་ཞབས་འཁོད་ཀྱིས་སེམས་བསྐྱེད་སྡོམ་བཞེས་བསྐྱང་རྒྱུར་བཏེན། ནམ་ལངས་སྔ་ཆར་ཕྲན་རང་ནས་སྦྱོར་ཆོས་དང་འབྲེལ་སྨོན་འཇུག་གི་བྱང་སྡོམ་བླངས་ཤིང་། དེ་ནས་༸གོང་ས་སྐུ་རྐྱང་དང་། ཁོ་བོ་མཉམ་དུ་སྦྱོར་ཆོས་མཆོད་ཕྲེང་དང་བཅས་རྒྱས་པ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་ཞི་བ་ལྷའི་ལུགས་ལྟར་སྨོན་འཇུག་ཅིག་ཅར་དུ་འཛིན་པའི་སྡོམ་

པ་འབོག་ཆོག་ཞུས་མཐར། ༄གོང་ས་མཆོག་ནས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལྟུང་བཟེད་ཤིང་འབྲས་ཀྱིས་བཀང་བ་སྐུལ་གནང་དང་འབྲེལ་ནས་ཞིག་རྟེར་གདན་མའི་ཚིགས་བཅད་ལན་གསུམ་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ཆེན་མོ་མཉམ་གསུང་བཅས་བླ་མ་གོང་རིམ་གྱི་ཕྲུག་ལེན་ཉམས་མེད་དུ་བསྐྱངས་གྲུབ་རྗེས་པོ་བྲང་དུ་ཆིབས་བསྒྱུར་གྱིས་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་ཆོས་ཞུ་བ་རྣམས་ལ་སེམས་བསྐྱེད་འབོག་ཆོག་བཀའ་དྲིན་སྐུལ་ཏེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ས་བོན་བསྐྲུན་པར་མཛད།

ཅེས་གསུངས།

ཟླ་བ་ 9 ཚེས་ 9 ཉིན་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་དཔའ་བོ་གཅིག་པའི་དབང་ཆེན་གྱི་སྔ་གོན་དང་། ཚེས་ 10 ཉིན་དངོས་གཞི་བཅས་རྫོགས་པར་གསན། ཡང་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ལ་༄གོང་ས་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོ་ནས་བརྒྱུད་པའི་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་བཤད་ལུང་བཞུགས་པ་དེ་ཉིད་གསན་བཞེད་ཀྱིས་ཡོངས་འཛིན་མཆོག་ལ་གསོལ་འདེབས་འབུལ་གནང་མཛད་པ་ལྟར་སྤྱི་ལོ་ 1969 ཟླ་བ་ 9 ཚེས་ 1ནས་བཟུང་ཉིན་བཅུ་གསུམ་གྱི་རིང་ཐབ་རྒྱས་གནང་འགྲོལ་གྱི་བཤད་པས་བརྒྱན་པའི་བཀའ་ཁྲིད་ཟབ་མོ་གསན་བཞེས་ལེགས་པར་མཛད། ཟླ་བ་ 9 ཚེས་ 15 ཉིན་གྱི་སྔ་དྲོར་ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་ནས་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་སྐོར་ནང་གསལ་བདེ་མཆོག་ཆེ་ལྷ་དཀར་པོའི་ཆེ་དབང་དང་། ཉིན་རྒྱབ་ནས་དབུ་འཇུགས་ཀྱིས་རྗེའི་གསུང་ལམ་རིམ་འབྲིང་པོའི་བཤད་ཁྲིད་དང་། ལམ་རིམ་བདེ་ལམ། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་ལྔ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཉམས་ཁྲིད། ལམ་རིམ་ཟིན་བྲིས་རྣམ་གྲོལ་ལག་བཅངས་ཀྱི་

ལུང་ཁྲིད་བཅས་བཞི་གོ་གཅིག་ཚོད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཉིན་བཅོ་ལྔའི་རིང་གསན་ཏེ་གྲུབ་པར་མཛད། དེའི་མཇུག་ཏུ་རྒྱལ་བ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོར་གྲུབ་ཆེན་དཔལ་ལྡན་རྡོ་རྗེས་སྩལ་བའི་ཉེ་བརྒྱུད་ཆེ་སྒྲུབ་འཆི་མེད་རྡོ་རྗེའི་སྲོག་ཤིང་གི་ཚེ་དབང་ཞུ་གནང་མཛད། ཟླ་བ་ 12 ཚེས་ ཤར་ཡས་མས་སུ་ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་ནས་རྒྱལ་མཁན་ཆེན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ཡིག་ཆའི་སྟེང་ནས་སྐྱེར་སྒང་ལུགས་ཀྱི་ཧ་མགྲིན་གསང་སྒྲུབ་ཀྱི་དབང་ཆེན་སྔ་གོན་དང་བཅས་པ་གསན།

སྤྱི་ལོ་ 1970 ཟླ་བ་ 4 ཚེས་ 29 ཉིན་ནས་ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་ནས་མཚན་ཞབས་གསེར་གོང་རིན་པོ་ཆེ་དང་ལྷན་ཅིག་སྡེ་དགེ་ཤར་བླ་མ་ཀུན་དགའ་དཔལ་ལྡན་གྱིས་མཛད་པའི་ཡིག་ཆའི་སྟེང་ནས་ཁམས་གསུམ་དབང་སྡུད་རྗེ་བཙུན་རིག་བྱེད་མ་ཀུ་རུ་ཀུལླེའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཉམས་ཁྲིད་བཤད་པ་བཞི་བཤད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པ་དང་སེམས་འཛིན་གཏོང་བ་སོགས་ཕྱག་ལེན་ལྷར་གནང་བ་ཡོངས་སུ་གསན་ཅིང་། ས་སྐྱའི་གསེར་ཆོས་བཅུ་གསུམ་གྱི་རྗེས་གནང་གི་ཚོ་ག་གནྡྷའི་ཆུ་རྒྱུན་ཞེས་པ་སྟག་ཕུ་གར་དབང་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི་པོད་གཅིག་གི་བཀླག་ལུང་ཡང་གསན། ཟླ་བ་ 5 ཚེས་ 15ནས་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་ནས་བདེ་མཆོག་རྩ་རྒྱུད་དང་སྦས་དོན་ཀུན་གསལ་སྦྲགས་པའི་བཤད་ཁྲིད་གསན། ཟླ་བ་ 8 ཚེས་ 17 ཉིན་ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེའི་མདུན་ནས་དཀའ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་གསུང་དང་དདུལ་ཚུ་ནྡྲཱ་བྷ་དྲའི་ཡིག་ཆ་སྦྲགས་པའི་སྟེང་ནས་བཀའ་གདམས་ཐིག་ལེ་བཅུ་དྲུག་གི་དབང་ཕྱག་ལེན་རྒྱས་པའི་ལུགས་སུ་གསན། ཟླ་བ་ 10 ཚེས་ 31 ཉིན་ནས་ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་ནས་

སྟག་ཕུའི་དག་སྣང་ཉེ་བརྒྱུད་སྒྲོལ་མའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཅིནྟ་མ་ཎི་རྩ་གཞུང་དང་སྐྱབས་རྗེ་ཕ་བོང་ཁའི་གསུང་སྒྲོལ་མའི་བསྐྱེད་རྫོགས་སྦྲགས་པའི་སྙིང་ནས་ཉམས་ཁྲིད། རྡོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་མའི་སྒྲུབ་ཐབས་བདེ་ཆེན་ཉེ་ལམ་གཞིར་བཟུང་གིས་སྟག་ཕུའི་ཁྲིད་ཡིག་དང་དཀྱུས་ཆུའི་ཁྲིད་ཡིག །ཞ་ལུ་རི་ཟུར་བློ་བཟང་མཁྱེན་རབ་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་བཅས་ཀྱི་བཀླག་ལུང་དང་འབྲེལ་བཞི་གོ་གཅིག་ཚོད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་རྣལ་འབྱོར་མའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ཉམས་ཁྲིད་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པ་དང་། སེམས་འཛིན་གཏོང་བ་སོགས་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་པའི་ཕྱག་བཞེས་ཉམས་མེད་ལྟར་དང་། རྣལ་འབྱོར་མའི་སྤྱགས་བཀུའི་རྗེས་གནང་དང་ཅིནྟ་མ་ཎིའི་ཆར་འབེབས་སོགས་ལས་ཚོགས་འགའ་ཤས་ཀྱི་བཀླག་ལུང་གསན། ཟླ་བ་ 11 ཚེས་ 9 ཉིན་ཐེག་ཆེན་ཆོས་གླིང་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཡང་སྟེང་དུ་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་ནས་ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་དང་ལྷན་ཅིག་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་གི་དབང་ཆེན་གྱི་སྟ་གོན་དང་ཕྱི་ཉིན་དངོས་གཞི་བཅས་གསན་བཞེས་མཛད། ཚེས་ 13ནས་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེའི་མདུན་ནས་འཇིགས་བྱེད་དཔའ་བོ་གཅིག་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ཉམས་ཁྲིད་སོག་པོ་དཔལ་ལྡན་བཟང་པོའི་དྲུང་ནས་གསན་རྒྱུན་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ཞིབ་རྒྱས་སུ་གསན།

སྤྱི་ལོ་ 1971 ཟླ་བ་ 7 ཚེས་ 31 ཉིན་ནས་གནངས་འཆར་ཏེ་ཉིན་རེ་བར་སྟོང་དུ་འཇོག་གནང་གིས་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་ནས་རྭ་པོད་དང་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་འཁྲུལ་འཁོར་ཁག་གི་ལུང་། ཞ་ལུའི་དྲུག་ཅུ་མའི་རྩ་ཚིག་གི་ལུང་བཅས་གསེར་ཀོང་མཚན་ཞབས་རིན་པོ་ཆེ་དང་ལྷན་ཅིག་གསན། ཟླ་བ་ 8 ཚེས་ 30ནས་

ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་དྲུང་ནས་ཐེག་ཆེན་ཆོས་གླིང་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཡང་སྙིང་དུ་ཟབ་ཆོས་གཞན་ཧེ་སྙིད་ཅིག་གསན་བཞེས་མཛད། དེ་ལ་ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེའི་རང་རྣམ་ལས།

྅གོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་དགོངས་བཞིན་ཐེ་སྙིང་ཐེག་ཆེན་ཆོས་གླིང་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཡང་སྙིང་ཚོགས་ཁང་དུ་྅གོང་ས་མཆོག་དང་། འབྲས་ལྗོངས་སྐོར་མཁན་པོ་ཉི་མ་རྒྱལ་མཚན། རྣམ་གྲྭ་མཁན་སློབ། མཚན་ཞབས་གསེར་གོང་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་བླ་སྤྲུལ་དགེ་བཤེས་དང་། བྱ་བཏང་རི་ཁྲོད་པ། རྣམ་གྲྭའི་དགེ་འདུན་བགྲེས་གྲས་སོགས་འདུས་པ་དྲུག་ཅུ་སྐོར་ལ་དཔལ་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་བཤད་རྒྱུད་མངོན་བརྗོད་འབུམ་པ་ལས་གསུངས་པའི་ཚེ་དཔག་མེད་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་མ་གཅིག་གྲུབ་པའི་རྒྱལ་མོ་ནས་རས་ཆུང་པར་བརྒྱུད་པའི་ཚེ་དཔག་མེད་གྲུབ་རྒྱལ་ལུགས་ནང་སྒྲུབ་ཞི་བ་ལྷ་སོ་གསུམ་མའི་དབང་ཆེན་གྱི་སྔོན་འགྲོ་སློབ་མ་སྟ་གོན། དབང་ཆེན་དངོས་གཞི་ཚེ་དབང་དང་སྦྲགས་པ། ཚེ་དཔག་མེད་གསང་སྒྲུབ་ཁྲོ་བོ་ལྷ་ཉེར་གསུམ་མའི་ཚེ་དབང་དབང་བཞི་བྱིན་རླབས་དང་འབྲེལ་བ་རྒྱས་པ། ཚེ་དཔག་མེད་ཡང་གསང་རས་ཆུང་གོང་ཁྲུག་མ་དམར་པོ་ལྷ་དགུའི་དབང་བཞི་བྱིན་རླབས་དང་འབྲེལ་བའི་ཚེ་དབང་། ཚེ་དཔག་མེད་འཆི་མེད་ངེས་སྙེར་དཀར་པོ་ལྷ་དགུའི་ཚེ་དབང་། ཚེ་དཔག་མེད་ཡང་སྙིང་དམར་པོ་ལྷ་གཅིག་བུམ་གཅིག་གི་ཚེ་དབང་དབང་བཞི་བྱིན་རླབས་དང་འབྲེལ་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ། གསང་འདུས་ནས་བཤད་པའི་དམ་ཚིག་རྡོ་རྗེ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྗེས་གནང་བཅས་ཉིན་རེ་མ་ཐུབ་ཀྱིས་ཕུལ་ཞིང་། དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་ཉིན་རེར་ཚེ་དབང་ཕུལ་ཟིན་རྗེས་བླ་མ་རྣམ་རྒྱལ་ཏའི་གསུང་བློ་སྦྱོང་མཆོན་ཆ་འཁོར་ལོའི་རྩ་ཚིག་གི་སྟེང་ནས་བཤད་ལུང་རིམ་པར་ཕུལ།

ཞེས་གསུངས།

དེའི་མཇུག་ཏུའང་། ༧གོང་ས་མཆོག་ནས་གསོལ་འདེབས་འབུལ་གནང་མཛད་པ་ལྟར་ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཚོམས་ཆེན་དུ་༧གོང་ས་མཆོག་ཉིད་དང་། མཁན་སློབ་འདུས་མང་བདུན་བརྒྱ་ཙམ་ལ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་རྩ་རྒྱུད་དེ་ཉིད་བསྡུས་པའི་དུམ་བུ་གཉིས་པ་ཁམས་གསུམ་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་སྒྲིག་པ་བྲལ་བའི་ཚོ་གའི་སྐབས་ལས་འཕྲོས་པའི་ཀུན་རིག་རྩ་བའི་ལྷ་སོ་བདུན་གྱི་དབང་ཆེན་གྱི་སྔོན་འགྲོ་སྟ་གོན་དང་། དབང་དངོས་གཞི་བཅས་འདུལ་འཛིན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི་ཀུན་རིག་གི་ཚོ་ག་རྒྱུད་དོན་གསལ་བའི་དགོངས་པ་བཞིན་སྩལ་བ་གསན་བཞེས་མཛད་པ་ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེའི་རང་རྣམ་དུ་གསལ། དུས་དེ་ཤེད་དུ། ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་ནས། གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་དང་། གསང་འདུས་བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེའི་ཕྲེང་བ། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ། ལྷ་མོ་བཞིས་ཞུས་བཅས་ཀྱི་བཀླག་ལུང་གསན། ཟླ་བ་ 9 ཚེས་ 23ནས་ཉིན་གསུམ་གྱི་རིང་ཇ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་ནས་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་དབང་ཆེན་གསན། དེ་ལ་༧གོང་ས་མཆོག་ནས།

ཁོ་བོས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལྟར་རྟུལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བརྟེན་ནས་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བཀའ་དབང་སྨོལ་རྒྱུར་བརྟེན། ཕྱི་ཟླ་དགུ་པའི་ཚེས་ ཉི་ཤུ་ཉིན་ཐེག་ཆེན་ཆོས་གླིང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སྤྱ་དྲོ་ས་ཚོག་ལ་ཐེབས། ཉིན་གུང་ཁོ་བོས་གདན་ཞུས་ཀྱིས་གུང་ཚིགས་ཀྱིས་བསྙེན་བཀུར། ཁོ་བོ་དང་རྒྱུད་གྲྭ་སྟོད་སྨད་གཉིས་གཙོར་གྱུར་

དགེ་འདུན་བཞི་བརྒྱ་སྐོར། ཁྲིམས་པ་ཕོ་མོ་བཞི་བཅུ་སྐོར། ཨ་རི་བ་ན་གཞོན་གཉིས་བཅས་ལ་ཆེས་ ཉེར་གསུམ་ཉིན་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་དབང་གི་སྔོན་འགྲོ་སྟ་གོན། ཕྱི་ཉིན་དབང་དངོས་པོ་བུམ་དབང་། དེའི་ཉིན་རྗེས་མར་དབང་གོང་མ་གསང་དབང་དང་། ཤེར་དབང་། ཚིག་དབང་བཅས་བསྐུལ་ཞིང་། མཇུག་ཏུ་གཏང་རག་ཚོགས་འབུལ་བཅས་མཛད། དབང་བཤད་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པས་ཉིན་གུང་ཆུ་ཚོད་དང་པོ་ནས་དབུ་འཛུགས་གནང་ཡང་། དགོང་དྲོའི་ཆུ་ཚོད་བརྒྱད་དང་ཕྱེད་ཙམ་བར་དུ་འགོར། གསུང་ཆོས་གྲུབ་པའི་ ཉིན། སྔ་དྲོའི་ཆུ་ཚོད་དགུ་ཐོག་ཚོས་ཞུ་བ་ཡོངས་རྫོགས་ནས་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོར་གཏང་རག་ཚོགས་འཁོར་ཞབས་བརྟན་སྨྲགས་མ་འབུལ་ལམ་ཞུས་ཏེ་གསང་འདུས་ཀྱི་སྨོན་ཤིས། དགེ་ལྡན་བསྟན་པ་རྒྱས་པའི་སྨོན་ལམ་སོགས་ཞལ་འདོན་གྱི་རིམ་པ་མང་པོ་ལྷན་དུ་བསྐྱངས།

ཞེས་བཀའ་སྩལ།

ཟླ་བ་ 10ནང་ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་ནས་གྲུབ་ཆེན་ཀུན་ཏུ་དགེ་བའི་ལུགས་ཀྱི་དཔལ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་ལྷ་རེ་གཉིས་པའི་དབང་གི་སྟ་གོན་དང་། དབང་དངོས་གཞི་བཅས་བཤད་པ་རྨད་དུ་བྱུང་བས་བརྒྱན་པ་རྒྱུད་གྲྭ་སྟོད་སྨད་ཀྱི་དགེ་འདུན་པས་གཙོས་འདུས་པ་བདུན་བརྒྱ་ཙམ་དང་ལྷན་ཅིག་གསན་བཞེས་མཛད།

བོད་ལུགས་ཕག་ཟླ་བ་ ༡༡ ཚེས་ ༣༡སྤྱི་ལོ་ 1972 ཟླ་བ་ 1 ཚེས་ 6 ཉིན། གནས་མཆོག་རྡོ་རྗེ་གདན་གྱི་མཆོད་རྟེན་ཆེན་མོའི་གཙང་ཁང་དུ་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་ནས་རྒྱལ་མཆོག་བདུན་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་དབུ་མའི་ལྟ་ཁྲིད་དྲན་

པ་བཞི་ལྡན་གྱི་མགུར་དབྱངས་དངོས་གྲུབ་ཆར་འབེབས་ཀྱི་བཤད་ལུང་དང་། ཟླ་བ་ 11 ཚེས་ 15ནས་ཉིན་གསུམ་རིང་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེའི་མདུན་ནས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲོལ་མ་ཙིནྟ་མ་ཎིའི་དབང་སོགས་གསན། ཚེས་ 20ནས་ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེའི་མདུན་ནས་སྒྲོལ་མ་ཙིནྟ་མ་ཎིའི་ཐུན་མོང་བ་གཏོར་མའི་དབང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་དབང་། ཤིན་ཏུ་གསང་བ་སྙིང་ཞུགས་ཀྱི་རྗེས་གནང་ཆིག་བརྒྱུད་ཅན་བཅས་དང་། དཔལ་མགོན་སྟོབས་འཕྲོག་དབང་པོ་གདོང་བཞི་པ་རྣམ་འགྱུར་བཅུ་བདུན་གྱི་རྗེས་གནང་གྲས་ནས་ཤིན་ཏུ་གཉན་པ་དཔལ་མགོན་གདོང་བཀས་མ་དང་། གནོད་དབབ་མགོན་པོ། གསང་སྒྲུབ་མགོན་པོ་བཅས་ཀྱི་རྗེས་གནང་གསུམ་དང་། ཁྲམ་ཐེ་ནག་པོ་མངགས་གཏད་མ་གཏོགས་གཞན་རྣམས་རིམ་པར་གསན་བཞེས་མཛད། ཆུ་བྱི་ཟླ་བ་ ༡༢ ཚེས་ ༤སྤྱི་ལོ་ 1973 ཟླ་བ་ 2 ཚེས་ 10 ཉིན་རྡོར་གདན་མཆོད་རྟེན་ཆེན་མོའི་གཙང་ཁང་གི་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་སྐུའི་མདུན་དུ་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་ནས་བྱང་ཆུབ་གཞུང་ལམ་གྱི་སྟེང་ནས་བྱང་སྡོམ་ཞུ་གནང་མཛད། དེ་ལ་མགོན་པོ་མཆོག་ནས་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་ཐར་ལས། “ཕྱི་ཚེས་ བཅུ་ཉིན་སྔོན་དུ་ཡོངས་འཛིན་རྡོ་རྗེ་འཆང་རང་ཉིད་ཀྱིས་མཆོད་རྟེན་ཆེན་མོའི་གཙང་ཁང་དུ་ཐུབ་དབང་རིན་པོ་ཆེའི་མདུན་ནས་སྡོམ་བཞེས་གནང་། དེ་ནས་ཁོ་བོ་དང་གསེར་ཀོང་མཚན་ཞབས་རིན་པོ་ཆེ་གཉིས་ལ་བླ་མ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་བྱང་ཆུབ་གཞུང་ལམ་གྱི་སྟེང་ནས་བྱང་སྡོམ་བསྐུལ་བ་ཧ་ཅང་སྐལ་བ་བཟང་པོའི་གནས་སུ་གྱུར། ”ཅེས་གསུངས། སྐབས་ནས་ཀྱང་ཕན་བདེའི་རྩ་ལག་ཆེན་པོ་༧གོང་ས་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་

མཆོག་ནས་བསྟན་པའི་ཁུར་ཆེན་རྒྱ་ཆེར་བཞེས་ཏེ། རྗེ་བླ་མ་ཤར་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱི་བསྟན་པས་གཙོས་པའི་བསྟན་རྒྱུན་ཆད་ལ་ཉེ་བར་གྱུར་པ་ཇི་སྙེད་ཅིག་སླར་གསོ་དང་། དར་སྤེལ་མཛད་པ་འདི་གཅིག་པུའི་བཀའ་དྲིན་ཡང་སྟོང་གསུམ་རིན་པོ་ཆེས་བཀང་སྟེ་ཕུལ་ཡང་གསབ་དཀའ་བའི་གནས་སུ་ཆེ། ཟླ་བ་9 ཚེས་ 5 ཉིན་པོ་བྲང་དུ་ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་ནས་དཔལ་མགོན་ཞལ་རྣམ་འགྱུར་བཅུ་བདུན་གྱི་གྲས་ནས་ཤིན་ཏུ་གཉན་པ་བརྩེགས་ཞལ་མ་དང་གནད་དབབ་མགོན་པོ། གསང་སྒྲུབ་མགོན་པོ་བཅས་གསུམ་དང་། མཇུག་ཏུ་བྲམ་ཟེ་ནག་པོ་མངགས་གཏད་ཀྱི་རྗེས་གནང་རྣམས་གསན་ཞིང་། གཏང་རག་གི་ཚོགས་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལེགས་པར་མཛད།

སྤྱི་ལོ་ 1975 ཟླ་བ་ 5 ཚེས་ 3ནས་བཀའ་གདམས་བསྟན་པའི་མཛོད་འཛིན་ཆེན་པོ་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བློ་སྦྱོང་སྟོན་བརྒྱུད་ཆེན་མོའི་རྣམ་བཤད་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱི་བཀའ་ཁྲིད་དང་། ཚེས་ 11 ཉིན་གཏོར་མ་བརྒྱ་རྩའི་བཀའ་ཁྲིད་བཅས་གསན་བཞེས་མཛད། ཟླ་བ་ 8 ཚེས་ 18 ཉིན་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་དྲུང་ནས་སྐྱུ་ལྤའི་སྐོར་རྒྱལ་པོ་བྱེས་ཆས་ཀྱི་ཚོས་སྐོར་ཞིག་དང་། ཚེས་ 25 ཉིན་སྟ་གོན་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་སྒོ་ནས་འཇིགས་བྱེད་ཞི་དགུ་མ། དེའི་ཕྱི་ཉིན་འཇིགས་བྱེད་རོ་ལངས་བརྒྱད་སྐོར་བཅས་ཀྱི་དབང་ཆེན་དམ་པ་གོང་མའི་ཕྱག་བཞེས་ཉམས་མེད་དུ་གསན་བཞེས་མཛད། སྤྱི་ལོ་ 1976 ཟླ་བ་ 3 ཚེས་ 29 ཉིན་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་དྲུང་ནས་འཇིགས་བྱེད་དབང་ཆེན་དང་། ཟླ་བ་ 11 ཚེས་ 17 ཉིན་གདུགས་དཀར་དབང་ཆེན་གྱི་སྟ་གོན་

དང་དེའི་ཕྱི་ཉིན་དབང་ཆེན་དངོས་གཞི། དེའི་རྗེས་མགོན་པོ་ཞལ་དང་ལྷ་མོ་བཅས་ཀྱི་རྗེས་གནང་བཅས་གསན། ཚེས་ 23 ཉིན་ནས་བཟུང་སླར་ཡང་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་ནས་མཛད་བྲེལ་དང་སྐབས་བསྟུན་བཀའ་ཆོས་མང་ཙམ་ཞིག་གསན་བཞེས་མཛད། མེ་སྦྲུལ་བོད་ཟླ་༨ ཚེས་ ༢༢སྤྱི་ལོ་ 1977 ཟླ་བ་ 11 ཚེས་ 3 ཉིན་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེར་སྒྲ་གཞུང་གི་བཀའ་ཁྲིད་ཅིག་སྩོལ་གནང་ཡོང་བ་ཞེས་གསོལ་འདེབས་འབུལ་གནང་མཛད་པ་ལྟར་དེའི་རྗེས་ཙམ་ཞིག་ལ་སྒྲའི་བཀའ་ཁྲིད་གསན་བཞེས་མཛད། དེ་ཡང་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་ཐར་ལས།

བོད་ཟླ་དགུ་པའི་ཚེས་ ཉེར་གཉིས་ཉིན་ངོས་ཀྱིས་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེར་སྙན་གསན་ཞུ་དོན་ཞིག་ལ། སྒྲའི་བཀའ་ཁྲིད་ཅིག་སྩོལ་གྲུབ་པ་ཞེས་ཞུས་པར། དབྱངས་ཅན་སྒྲ་མདོ་དང་། ཀ་ལཱ་པ་གཉིས་ཀའི་གསན་རྒྱུན་ཡོད། ག་རེ་གསན་འགབ་ཆེ་མིན་དགོངས་བཞེས་བརྟག་དཔྱད་གནང་འཐུས་ཕེབས་པར། མོ་ཞིག་བརྒྱབས་པར་ཀ་ལཱ་པ་བཟང་བབས་བྱུང་བ་དེ་དོན་གནས་ཚུལ་སྙན་གསན་ཞུས་པར། དབྱངས་ཅན་སྒྲ་མདོའི་ཁྲིད་ཟིངས་ཁ་ཤས་ཞུ་སྒྲོང་ཡོད་ཀྱང་། ཀ་ལཱ་པའི་ཁྲིད་ད་བར་ཞུས་མེད་ལ། དཔེ་ཆ་ཡང་ད་ཕན་གཏན་ནས་ལྷ་རྒྱུ་མ་བྱུང་ཞེས་ཕེབས་པར་འཕྲོས་པའི་ཕྱག་དཔེ་ཐུགས་ཞིབ་གནང་ཆེད་ཕྱག་དཔེ་གཟིམ་ཚང་ནས་ཕུལ་བ་དང་། ཟླ་བ་ བཅུ་པའི་ཚེས་ བཅུ་བཞི་ནས་དབུ་འཛུགས་ཀྱིས་བྲེལ་སེང་དང་བསྟུན་ཀ་ལཱ་པའི་བཀའ་ཁྲིད་མཚམས་སྦྱོར་ལྷ་པ་ཡན་རིམ་བཞིན་སྩལ་བ་ཐོབ། ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ཀ་ལཱ་པ་གསན་ས་ཁུ་ནུ་བླ་མ་བསྟན་འཛིན་རྒྱལ་མཚན་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཉིད་ངས་སྐྱེས་པའི་གོང་ནས་གསན་གྲུབ་པ་དང་། འཕྲོལ་པ་ཉི་ས་བཟང་མ་ཏྲི་པཎ་ཆེན་གྱི་འགྲེལ་པའི་ཐོག་ནས་གསན་འདུག །དེ་ནས་

ད་ཕན་ལོ་བཞི་བཅུ་ཞེ་གྲངས་སོང་བའི་རིང་ཕྱུག་དཔེར་གཟིགས་རྟོག་གཏན་ནས་གནང་ཁོམ་མ་བྱུང་ཡང་། ད་ལམ་ཐེངས་གཅིག་གཟིགས་རྟོག་མཛད་རྗེས་བཀའ་ཁྲིད་གནང་སྐབས་ཀ་ལྟ་བའི་རྒྱ་བ་གཞིར་བཟུང་འགྲེལ་བཤད་ཁག་ཐུགས་ཐོག་ནས་ཐོགས་པ་མེད་པར་ཞིབ་ལྷུག་ཏུ་གནང་གིན་འདུག །དངོས་གནས་བྲང་གནས་རིག་པའི་གནས་ལྔ་ལ་མཁས་པའི་པཎྜིཏ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་དགོས་ཀྱི་རེད་སྙམ་པའི་ངོ་མཚར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་མཐོང་ནས་ཤིན་ཏུ་ཧ་ལས་དད་གུས་སྐྱེས། ངས་སྒྲའི་ཚིག་ཁ་ཤས་འཁྲོར་ལ་མི་འཁྲོར་བྱེད་པའི་སྐབས་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་བཞད་མོ་མང་པོ་བཞད་པར་མཛལ་བ་ནི་སྐལ་བ་བཟང་པོ་བྱུང་། དེ་རྗེས་ཤིག་ལ་རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པའི་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུའི་ཐོག་ནས་སྙན་ངག་གི་བཀའ་ཁྲིད་ཅིག་ཞུས་པ་ཡོངས་རྫོགས་རང་མ་གྲུབ།

ཅེས་བཀའ་སྩལ།

སྒྲ་རྩིས་སོགས་བདུན་ཅུའི་དོན་གྲངས་ནང་གསན་བཞེས་གནང་བ་《 བཅན་གྲོལ་གྱི་རང་དབང་》ཞེས་པའི་རང་རྣམ་དཔྱིན་དེབ་ཏུའང་གསུངས། སྤྱི་ལོ་ 1981 ཟླ་བ་ 1 ཚེས་ 14དགོང་དྲོ་ནས་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་ནས་འཇིགས་བྱེད་དཔའ་གཅིག་གི་བཀའ་དབང་ཟབ་མོ་གསན། དེ་ལ་ཇི་སྐད་དུ།

ཚེས་ བཅུ་བཞིའི་དགོང་དྲོ་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལྟར་གནས་མཆོག་ཁྱད་པར་ཅན་རྡོ་རྗེ་གདན་གྱི་མཆོད་རྟེན་རིན་པོ་ཆེའི་གཙང་ཁང་ཡང་ཐོག་ཏུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་འཇིགས་མཛད་རྡོ་རྗེ་དཔའ་བོ་གཅིག་པའི་དབང་ཆོག་ཞུས། མཆོད་གཡོག་གསེར་གོང་མཚན་ཞབས་རིན་པོ་ཆེ་ནས་གནང་སྟེ། རིན་པོ་ཆེ་བཞེངས་བཞུགས་སྐབས་སྐུ་མཉེལ་ཚུལ་གཟིགས་པས་བླ་མ་རྡོ་རྗེ་འཆང་བཞད་མོ་མཛད།

ཅེས་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་ཐར་དུ་བཀའ་སྩལ། བོད་ཆུ་ཕྱི་སྤྱི་ལོ་ 1982 ཟླ་བ་ 6 ཚེས་ 22 ཉིན་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་ནས་གསེར་གོང་མཚན་ཞབས་རིན་པོ་ཆེ་དང་ལྷན་ཅིག་འཇིགས་བྱེད་སེར་པོའི་ཚེ་དབང་གསན། མདོར་ན། མགོན་པོ་མཆོག་ནས།

ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་མདུན་ནས་དབང་ལུང་མན་ངག་ཞུ་རྒྱུའི་གྲས་ནས། རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བའི་དབང་ཆེན་ལྷུགས་བསྙེན་མ་གྲུབ་པས་ཞུ་མ་ཐུབ་པ་ལས། དེ་མིན་ཕལ་མོ་ཆེ་ཞུས་སྩལ་གྲུབ། ""ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་མདུན་ནས་ཁྲིད་དང་། བཀའ་ལུང་གི་རིགས་གང་ཡོད་རིམ་པ་བཞིན་ཞུས་ཏེ་བསྩལ་ཐོབ་བྱུང་། ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེའི་གསན་ཡིག་རྒྱ་གར་དུ་མ་བསླེབས་སྐབས་བཀའ་ལུང་ཅག་ཅིག་རེ་ཟུང་འདྲ་ལུས་ཡོད་ན་མ་གཏོགས། ཡོངས་རྫོགས་ཕུལ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཞེས་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་རང་ནས་ཀྱང་ཐུགས་དགྱེས་མཉེས་ཆེན་པོ་གནང་གིན་ཡོད། ""ཁོ་བོ་ཡང་ཆེ་རབས་སྔོན་མ་ནས་ལས་སྨོན་གྱི་འབྲེལ་བ་བཟང་པོའི་མཐུ་ལས། ཆུང་དུས་ནས་མགོན་པོ་མཆོག་གིས་མཉེས་བཞིན་རྗེས་སུ་བཟུང་སྟེ། གང་ལ་མངའ་བའི་གདམས་པ་མཐའ་དག་བུམ་པ་གང་བྱོའི་ཚུལ་དུ་ནོད་པའི་སྐལ་བཟང་མངོན་དུ་གྱུར།

ཅེས་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་ཐར་དུ་བཀའ་སྩལ་བ་བཅས་མདོར་བསྡུས་སུ་བྲིས་པ་འདི་ནི། ད་ཕན་གྱི་མཛད་རྣམ་ཕལ་མོ་ཆེར་ཟབ་ཆོས་གསན་བཞེས་མཛད་པའི་ཚུལ་དེ་ཙམ་མི་གསལ་བས་ཡོངས་འཛིན་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་དུ་གསལ་བ་རྣམས་ཁོལ་དུ་ཕྱུང་ལ། ཡོངས་འཛིན་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་མདུན་ནས་གསན་པ་ཇི་སྙེད་ཅིག་འདིར་འདུས་མེད་པས་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་པར་འདོད་ན་པར་དུ་

བསྐྲུན་འགྱུར་གྱི་གསན་ཡིག་ཆེན་མོ་ལས་རྫོགས་པར་བྱོ། །༄གསེར་གོང་མཚན་ཞབས་རིན་པོ་ཆེ་རྗེ་བཙུན་ཐུབ་བསྟན་སྐྱོབས་འབྱོར་དཔལ་བཟང་པོའི་མདུན་ནས། དཔལ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་ལྷ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་དབང་བཞི་དང་། ལྷ་མོའི་བཀའ་ཆེན་ཉེར་གཅིག་གི་རྗེས་གནང་། ཀྱཻ་རྡོར་གྱི་དབང་། འཕགས་པ་བརྒྱད་སྟོང་པ་དང་དབུ་མ་རིགས་ཚོགས་དྲུག་གི་བཤད་ལུང་། བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྒྲོན་མའི་བཤད་ཁྲིད། མཚན་བརྗོད་ཀྱི་བཤད་ལུང་། བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི་དུས་འཁོར་ཆོས་འབྱུང་དང་། ས་བཅད་བསྡུས་དོན། དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་བསྡུས་པའི་རྒྱུད་དང་། དེའི་འགྲེལ་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་འོད། བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི་རྩ་འགྲེལ་གཉིས་ཀྱི་མཆན་བུ་གཉིས། དུས་འཁོར་འགལ་སྤོང་བཅས་བདུན་སྦྲགས་པའི་དུས་འཁོར་རྒྱུད་འགྲེལ་མཆན་སྦྲགས་ཆེན་མོའི་བཤད་ལུང་དབུ་ནས་དབང་ལེའི་མདོར་བསྡུས་ལྔ་པའི་བར་དུ་གསན། ༄མཁན་ཟུར་ཉི་མ་རྒྱལ་མཚན་མཆོག་གི་དྲུང་ནས། རྩ་ཤེས་ཊཱི་ཀ་ཆེན་དང་ཡུམ་དོན་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེའི་བཤད་ཁྲིད། ཀུན་སྟོང་དཔོན་གྱི་ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་བཤད་ལུང་བཅས་གསན་བཞེས་མཛད། ༄ཁྲུ་ནུ་དགེ་བཤེས་རིག་འཛིན་བསྟན་པ་མཆོག་གི་དྲུང་ནས། རྣམ་འགྲེལ་རྩ་བ་དང་། མཛོད་རྩ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད། དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད། རྒྱུད་བླ་མ་བཅས་ཀྱི་བཤད་ཁྲིད། རྗེའི་གསུང་ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང་གི་བཤད་ཁྲིད། ཀུན་མཁྱེན་བླ་མ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་རྩ་འགྲེལ་གྱི་བཤད་ཁྲིད། ཉི་ཁྲི་པོད་གསུམ་དང་ཕལ་ཆེན་པོད་དྲུག །མདོ་སྡེ་ས་བཅུ་པ། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ། བློ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ། མདོ་སྡེ་སྡུང་སྐོང་ཕྱག་རྒྱ་བཅས་ཀྱི་ལྷུགས་ལུང་།

རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་པའི་བཤད་ཁྲིད། ལམ་རིམ་གསེར་ཞུན་མའི་ཁྲིད། དྭགས་པོ་མཁན་ཆེན་ངག་དབང་གྲགས་པའི་ལེགས་གསུང་ཉིང་ཁུའི་ཁྲིད་བཅས་གསན། ༈ འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཚབ་མཚུངས་མེད་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་དགའ་ལྡན་ཁྲི་པ་རི་རྫོང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་དྲུང་ནས། བསྟན་འགྱུར་གྱི་ཁྲོད་དུ་བཞུགས་པའི་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྟོད་ཚོགས་ཀྱི་ཁྲིད་དང་། སྐྱེས་རབས་དང་བྲང་ས་དང་ཚོམས་བཅས་ཀྱི་བཤད་ཁྲིད། བུདྡྷ་པ་ལི་ཏ་དང་དབུ་མ་ཚིག་གསལ་གཉིས་ཀྱི་ལུང་བཅས་གསན། ༈ འབྲས་སྤུངས་ཁྲི་པ་སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་བསྟན་པ་བསྟན་འཛིན་མཆོག་གི་དྲུང་ནས། དམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་ལྟ་མགུར་ཨ་མ་ངོས་འཛིན་གྱི་འགྲེལ་པའི་བཤད་ལུང་གསན་བཞེས་མཛད། ༈ དགེ་བཤེས་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་མཆོག་གི་དྲུང་ནས། ཞྭ་དམར་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི་བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་འོད་སྣང་འགྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད་དམ་ཞྭ་དམར་ལམ་རིམ་དུ་གྲགས་པ་དང་། ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་རྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ་ཞེས་བྱ་བའི་བཤད་ལུང་གཉིས་གསན་བཞེས་མཛད། [71]འདི་དག་ནི་གསན་ཡིག་ཆེན་མོའི་ཟིན་བྲིས་གཞིར་བཞག་གིས་བྲིས་ལ། ཞིབ་ཏུ་བརྗོད་ཐབས་བྲལ་ཡང་ཟབ་ཆོས་དངོས་སུ་གསན་པའི་ས་རྙིང་བཀའ་གསུམ་གྱི་བླ་མ་དག་གི་མཚན་ཙམ་ཞིག་འོག་ཏུ

71 2014ཟླ་བ་12ཚེས་23ཉིན་དགའ་ལྡན་དུ། “བདེ་ལམ་གྱི་ཟིན་བྲིས་ཞྭ་དམར་ལམ་རིམ་དང་། ཞྭ་དམར་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི་རྗེའི་ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་ཀྱི་མཆན་འགྲེལ་ཞིག་ཡོད། དེ་གཉིས་ངོས་ཀྱིས་ཨ་མདོའི་བླ་མ་ཞིག་གི་དྲུང་ནས་ལེགས་པར་ཐོབ། ”ཅེས་དང་། ཡང་། “ཞྭ་དམར་ལམ་རིམ་གྱི་ཁྲིད་རྒྱུན་འདི་དབུས་ཁུལ་ལ་དཀོན་པོ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་པས། ངོས་ཀྱིས་དོན་གཉེར་ཆེན་པོ་བྱས་ཏེ། ཨ་མདོའི་དགེ་བཤེས་ཤིག་གི་དྲུང་ནས་ཞུས་པ་ཡིན། ”ཞེས་ཀྱང་ལམ་རིམ་གྱི་ཁྲིད་ཆེ་ཆུང་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་བཀའ་ཆོས་སྐབས་གསུངས།

གསལ་བར་འགྱུར་རོ། །

རིས་མེད་ཆོས་བརྒྱུད་ཀྱི་བླ་མ་གཞན་གྱི་དྲུང་ནས་ཟབ་ཆོས་གསན་བཞེས།

རྗེ་གུང་ཐང་པས། "ཆོས་མ་ཡིན་པ་ཆོས་སུ་སྨྲ་བ་དང་། ཆོས་ལ་ཆོས་མ་ཡིན་པར་སྨྲ་བ་གཉིས་ཀ་ཆོས་སྤོང་དུ་འགྲོ་བ་ཁྱད་མེད་པར་རྣམ་པར་འཐག་པ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། "ཞེས་དང་། "སུ་སྐྱེགས་ཅན་ལ་སྨད་མི་བྱ། །ཞེས་སྟང་ཞུགས་ཀྱིས་གཞན་སྡེའང་སྨོད་མི་རུང་བར་སྤྱོང་རྒྱུད་ལས་གསུངས་ན། སྟོན་པ་གཅིག་གི་རྗེས་འབྲང་ནང་པན་ཚུན་ལྟ་ཅི་སྨོས་པའི་ཕྱིར། "ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆོས་བརྒྱུད་པན་ཚུན་ལ་འཕྱས་གདགས་པ་སོགས་ནི་མཁས་གྲུབ་ཆོས་ཉེས་པའི་སྒྲོར་གཟིགས་པས། པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས། "དག་སྣང་ནོར་བུའི་འོད་ཀྱིས་ཁྱབ་ན་ལེགས། །"ཞེས་གདམས་ཤིང་། "ཉམས་སྨྱོང་ཅན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པས། །བརྟགས་ན་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་འབབ། །"ཅེས་དང་། ༧གོང་ས་ལྔ་པས། "རིས་མེད་གྲུབ་མཐའི་བྱུར་ཞིང་འོ་མ་སོགས། །འདྲ་མིན་མངར་བའི་ཁྱད་ཆོས་ཀུན་སྨྱོང་བ། །གཅིག་ཏུ་གདམས་པར་ཤར་བ་ངག་གི་དབང་། །"ཞེས་དོན་གྱི་འགངས་གསུངས། ༧གོང་ས་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས།

ལར་ནས་ངོས་ཀྱིས་ཆོལ་ཁ་གསུམ་ཚང་མ་རྡོག་རྩ་གཅིག་སྒྲིལ་དགོས་པ་དང་སྐབས་ཅིག་ང་ཚོས་ཆོས་དང་གྲུབ་མཐའ་པན་ཚུན་ལ་བརྟེན་ནས་སྡིག་པ་གསོག་པ་འདི་ཤིན་ཏུ་ཐབས་སྐྱོ་པོ་ཡིན་པ་དེ་སྔ་ངོས་རང་བོད་ལ་ཡོད་དུས་ནས་མཐོང་ཡོད་ལ། ལྷག་པར་རྒྱ་གར་དུ་བསླེབས་དུས། འདི་ཕ་ཅང་སྐྱོན་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་བྱུང་། རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་དག་སྣང་དང་། ཉམས་ལེན་བྱེད་པའི་མིག་དཔེ་ཕ་ཅང་བཟང་པོ་དང་།

ཕྱག་སྲོལ་བཟང་པོ་ཞིག་ལ་ཕེབས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པའི་ཐོག་ནས་ངོས་ཀྱིས་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད།[72]

ཅེས་ཆོས་ལུགས་རིས་མེད་གནང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཟུར་ཙམ་བཀའ་སྩལ།

སྤྱིར་བོད་སྐད་དུ་བྲིས་པའི་"ཆོས་ལུགས་རིས་མེད་"ལ། ཆོས་དང་སྲིད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དགག་ན་དོན་སོ་སོར་ཡོད། བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་དང་༧གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་སྲིད་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་ཐད་ནས་ཆོས་ལུགས་རིས་མེད་གསུང་བ་ན། དེ་ནི་དབྱིན་སྐད་དུ་secularཞེས་པ་དང་མཚུངས། ནུབ་ཕྱོགས་སུ་secularཞེས་པ་ཆོས་བྱེད་ཀུན་ལ་དད་མོས་ཀྱི་རང་དབང་ཡོད་པ་དང་། གཞུང་སྲིད་ཀྱིས་ཆོས་ལུགས་རྒྱུ་མཚན་དུ་མ་བྱས་པར་ཆབ་འབངས་ཀུན་ལ་གཟིགས་རྟོག་མཚུངས་པར་གནང་བ། ཆོས་དང་སྲིད་གཞུང་གཉིས་ཁ་བྲལ་དུ་གནས་པ་སྟེ་ཆོས་ལུགས་སྡེ་ཁག་དང་མ་འབྲེལ་ཞིང་དེའི་ཤུགས་རྐྱེན་མེད་པར་བྱེད་པ་བཅས་དོན་གཙོ་བོ་གསུམ་གྱི་སྟེང་ནས་བཤད་པས། དོན་ཕྱི་མ་ཉིད་གཙིགས་སུ་བཟུང་སྟེ་secularismཞེས་པ་ཆོས་མེད་རིང་ལུགས་ཀྱི་དོན་དུ་འདོད་པའང་ཡོད། གང་ལྟར། ནུབ་ཕྱོགས་པས་ཆོས་སྲིད་སོ་སོར་གནས་དགོས་པར་འདོད་པའི་དགོས་དོན་གཙོ་བོ་ནི། ཆོས་ལུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་སམ་ཆོས་ཁྲིམས་ཀྱིས་སྲིད་གཞུང་གི་སྲོལ་དང་སྲིད་ཁྲིམས་ལ་སྣངས་འཛིན་ནམ་དབང་སྒྱུར་མི་ཐེབས་པར་བྱེད་པའི་སླད་དུ་རེད། དེ་ནི་རང་དགར་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་འདས་སོང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཁྲོད་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་འདུ་ཤེས། ཆོས་ལུགས་མི་སྣ་བཅས་

72 1996ཟླ་བ་5ཚེས་8ཉིན་བཞུགས་སྒར་དུ་ཟླ་སྤྲུལ་མང་ཚོགས་བཅས་ལ་སྩལ།

ཀྱིས་སྲིད་ལ་ཁ་ལོ་བསྒྱུར་དྲགས་ཏེ། ཆབ་འབངས་ལ་གང་འདོད་ཀྱིས་སྡངས་འཛིན་བྱས་པ་དང་། ཆོས་ལུགས་བེད་ལོག་ཏུ་སྤྱོད་པ། མི་ཚེའི་མཐོང་ཆོས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་དང་སྐྱ་བོའི་ཉིན་རེའི་འཚོ་བར་མི་འཆམས་པའི་ཁྲིམས་བཟོས་པ་སོགས་རྒྱུ་མཚན་ཤིན་ཏུ་མང་།

རྒྱ་གར་གྱི་secularནི། [73]ནུབ་ཕྱོགས་པའི་ལྟ་ཚུལ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་སྲིད་གཞུང་གི་ངོས་ནས་ཆོས་ལུགས་ཚང་མར་ཐོབ་དབང་དང་གཟིགས་རྟོག་གཅིག་མཚུངས་སུ་གནང་བ་དང་། སྲིད་ཁྲིམས་ཀྱིས་ཆོས་ཁྲིམས་ལ་བརྩི་སྲུང་བྱེད་དགོས་པ་སོགས་རེད། འདི་ལ་སྐྱོན་ནམ་དཀའ་ངལ་ཞིག་འབྱུང་བཞིན་པ་ནི། ཆོས་ཁྲིམས་དབང་བཙན་པར་བྱས་པས་གཞུང་གིས་ཆབ་འབངས་རྣམས་ཁྲིམས་ལུགས་གཅིག་གི་འོག་ཏུ་འུབ་ཀྱིས་བསྡུ་མི་ཐུབ་པ་དེ་རེད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཉེན་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་དཀའ་ རྙོག་སོགས་མང་དུ་འབྱུང་བཞིན་ཡོད།

༧གོང་ས་མཆོག་གིས་གསུང་བའི་སྲིད་ཕྱོགས་ཀྱི་secularནི། ཆོས་རྒྱལ་སྲུ་ངན་མེད་ཀྱིས། "རྒྱུ་མཚན་མེད་པར་རང་གཞན་གྱི་ཆོས་ལུགས་ལ་ཆགས་སྡང་བྱེད་མི་རུང་། "ཞེས་པའི་ཁྲིམས་མཛད་པ་དང་མཚུངས་པར། སྲིད་ཀྱི་ར་བ་གང་དུ

73 རྒྱ་གར་ལ་ཆ་མཚོན་ན། ལུང་པའི་ཁྲིམས་དང་མ་འགལ་བའི་ཐོག་ནས་ཆོས་ལུགས་གང་ཞིག་བྱས་ཀྱང་བྱེད་ཆོག་པའི་མི་མང་ལ་རང་དབང་དང་ཐོབ་ཐང་ཡོད་པ། རྒྱ་གར་གྱི་མི་འབོར་བརྒྱ་ཆ་༡༠བརྒྱལ་བ་ཧིན་དྷུའི་ཆོས་ལ་དད་པ་བྱེད་མཁན་ཡིན། སྲིད་གཞུང་ནས་ཀྱང་ཆོས་ལུགས་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་ལ་དམིགས་བསལ་ལྟ་སྐྱོང་གི་གནས་ཚུལ་མེད་པར་ཚང་མར་ལྟ་སྟངས་གཅིག་སྒྱུར་འཛིན་པ་འདི་ནི་གཞི་བརྗོད་རེད་སྙམ་གྱིན་འདུག། །ཆོས་ལུགས་ཚང་མ་སྲིད་གཞུང་དང་ཁྲིམས་ཀྱི་མདུན་སར་འདྲ་མཉམ་ཡིན་ཞིང་། སྲིད་གཞུང་གི་ལས་ཁུངས་ཁོངས་ཆོས་དོན་ལས་ཁུངས་མེད་ལ། གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་འཐུས་མིའི་ཁོངས་སུ་ཡང་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་སྐུ་ཚབ་ཟུར་དུ་མེད། དེ་ལྟར་ཆོས་ཞེས་པ་འདི་གང་ཟག་སྒེར་སོ་སོའི་གནས་ཚུལ་ལ་བཞག་ན་དགའ་གི་རེད། ཅེས་གསུངས། བཀའ་སློབ་སྙིང་གི་ནོར་བུ་ལས་དྲངས།

ཡང་ཆོས་ལུགས་ཆོས་བརྒྱུད་རྣམས་ལ་ཐོབ་དབང་གཅིག་མཚུངས་དང་གཟིགས་རྟོག་འདྲ་མཉམ་བྱེད་པ་དེ་ཡིན་ལ། ཀུན་སྤྱོད་སློབ་གསོ་ལས་བྱུང་བའི་SecularEthicsཞེས་པའི་ཚིག་འདི་ཉིད"ཆོས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་བཟང་སྤྱོད"དུ་གོ་བའི་སྟེང་ནས་ཀྱང་Secularཞེས་པའི་དོན་སྐབས་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་དགོས། བོད་ཀྱི་Secularནི་ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་འདོད་པ་ལྟར་ཆོས་སྲིད་གཉིས་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་དུ་བྱེད་པའང་མིན་ལ། རྒྱ་གར་གྱི་དེ་ལྟར་ཆོས་ཁྲིམས་དབང་བཙན་པར་བྱེད་པ་ཡང་མིན།

འདིར་བཤད་པའི་ཆོས་ལུགས་རིས་མེད་ནི་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་རིས་མེད་དེ། དེ་ནི"རང་ལུགས་གཏད་སོ་ཡོད་པའི་ཐོག་ནས་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་ཐོས་བསམ་སློབ་གཉེར་གྱིས་ཐོག་དྲངས། ཤེས་ནས་ཐོབ་པའི་དད་པས་གཞི་བཟུང་། འོ་ཚུ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་ལྟ་བུའི་དམ་གཙང་དག་སྣང་གི་འབྲེལ་བས་གཉུག་བསྲིངས། རང་རང་གི་ཁམས་མོས་དང་མཐུན་པར་རྒྱུད་ལ་གང་ཕན་རྣམས་ཉམས་སུ་བསྟར་བ་ཞིག"ལ་ཟེར་ཞིང་། དེ་ནི་ཆོས་བརྒྱུད་མཐུན་སྒྲིལ་གྱི་རྩ་གནད་དང་པོ་སྟེ། སྲིད་དང་ཁྲིམས། སྤྱི་ཚོགས་སོགས་ཀྱི་དགག་བྱ་དགོས་པ་སོགས་ཕྱིའི་རྐྱེན་གང་ལ་ཡང་ལྟོས་པ་མེད་པར་སེམས་གཏིང་ནས་མ་བཅོས་ཟོལ་མེད་ཀྱི་མཐུན་སྒྲིལ་ཡོང་དགོས་ན་རིས་མེད་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཐབས་མེད། དེ་ཡང་རང་ཉིད་ཆོས་བརྒྱུད་གང་དང་གང་གི་ཆ་ཤས་སམ་དེ་ཉིད་ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་རྣལ་མ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ་ན། "གཞན"ཞེས་པའི་འདུ་ཤེས་སྐྱེ་ས་མེད་པའི་གནད་དོན་ལ་ཐུག་ཡོད། དེ་ཡང་༄གོང་ས་མཆོག་ནས།

རིས་མེད་ཇི་ལྟར་ཆགས་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མཁས་པོ་སྟན་པོ་བྱུས་ནས་རིས་མེད་

ཆགས་པ་མ་རེད། [གཞུང་]དེ་དག་ལ་རྒྱུས་མངའ་ཡོད་པའི་ཐོག་ནས་རིས་མེད་ཆགས་པ་རེད། ཡང་རིས་མེད་ཅེས་རང་ལུགས་གཏད་སོ་མེད་པ་ཡང་མ་རེད། རང་ལུགས་གཏད་སོ་ཡོད་པའི་ཐོག་ལ་གཞུང་རབ་འབྱམས་ལ་མོས་གུས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ལྟ་བ་དང༌། དེའི་དབང་ལུང་ཁྲིད་སོགས་ཡོད་པ་ཞིག་བྱུང་ན། སེམས་ཀྱི་གཏིང་ནས་རིས་སུ་མ་ཆད་པར་དངོས་གནས་དག་སྣང་ནོར་བུའི་འོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ཞིག་ཡོང་གིན་ཡོད་པ་རེད། སློབ་གཉེར་བྱས་ཏེ་གཞུང་ཚང་མར་རྒྱུས་མངའ་ཡོད་པ་ཞིག་བྱུང་ན་དངོས་ནས་ཆོས་བརྒྱུད་དམ་ཚིག་གཙང་མ་ཡོང་བར་ཏ་ཅང་ཕན་ཐོགས་ཆེ། [74]

ཞེས་དང༌། ཡང༌།

[ཆོས་བརྒྱུད་]སོ་སོ་སོ་སོའི་དབང་ལུང་ཁྲིད་སོགས་གསན་ནས་བློ་བ་ཞིག་ཁ་ཡོང་དུས་དེ་ལ་དངོས་གནས་དད་པ་ཡོང་བ་ཡིན། ཐག་རིང་པོར་པར་བཞག་པ་ཡིན་ན་དད་པ་ཡོང་གིན་མི་འདུག་ག །དེར་བརྟེན། ཞེ་ཐག་པ་ནས་དད་པ་དག་སྣང་ཡོང་བ་ཞེས་པ་དེ་འབྲེལ་བ་མང་དུ་བྱས། སློབ་སྦྱོང་མང་དུ་བྱེད་པ་ཞིག་བྱུང་བ་ཡིན་ན། མཁས་པ་མཁས་པའི་ནང་ན་མཛེས། ཞེས་ལབ་པ་རེད། དེར་ཧ་ཅང་ཧ་ཅང་ཁྱད་པར་འདུག །གཞུང་དེ་དག་ལ་གཟིགས་པ་ཡིན་ན། དངོས་གནས་སྔོན་གྱི་མཁས་པ་ཆོས་གཞུང་གི་དགོངས་པ་བཀྲལ་སྟངས་ལ་ངོ་མཚར་འདྲ་པོ་སྐྱེ་ཡོང་དུས་དངོས་ནས་དད་མོས་ཡོང་གི་རེད། གཞན་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་པར་མཁས་པའི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་རྩལ་ལས་ཐོན་པའི་ལེགས་བཤད་དེ་ཡང་མ་མཐོང༌། རང་རང་གི་ཆོས་བརྒྱུད་ཙམ་ཟིན་ནས་བསྡད་ན་དེར་ནྒབས་ཆེན་པོ་གང་ཡང་མི་འདུག་ག །"མཐུན་སྒྲིལ་ཟེར་བ་དེ་ངོས་རང་སྙེར་གྱི་ཉམས་མྱོང་ཐོག་ནས་བཤད་པ་ཡིན་

74 འདི་དང་གཞམ་གསལ་རྣམས་ཆོས་ཚོགས་ཐེངས་བཅུ་གཅིག་པའི་བཀའ་སློབ་ལས་བྲངས།

ན། མཐུན་སྦྱོར་ངོ་ཐོག་དེ་རྙིང་མའི་བླ་མ་བཀའ་དྲིན་ཅན་ཚོའི་མདུན་ནས་བཀའ་ཆོས་ཞུས། ངོས་རང་གིས་བསྒོམས། བསམ་བློ་བཏང་། དཔེ་ཆ་བཀླགས། དེ་ནས་ས་སྐྱ་དང་བཀའ་བརྒྱུད། དེ་ལྟར་མོས་གུས་ཀྱི་ཐོག་ནས་དབང་ལུང་ཁྲིད་སོགས་ཞུས། དེ་ལྟར་བྱེད་དུས་རང་བཞིན་གྱིས་སེམས་ཀྱི་ནང་ལ་སེམས་ཐག་ཉེ་པོ་ཞིག །

ཅེས་བཀའ་སྩལ།

དེས་ན། རིས་མེད་ཡོང་དཀའ་བའི་གནད་དོན་ནི། ཕྱོགས་སམ་རིས་སུ་བཅད་དེ་འབྲེལ་མེད་དུ་གནས་ཤིང་ལེགས་ཉེས་སུ་ལྟ་བ་དེ་རེད། དེ་ལྟར་ན། ༄གོང་ས་མཆོག་ནས། "དེ་འདྲ་ཡིན་པས། ངོས་ཀྱིས་ནམ་རྒྱུན་བོད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱུད་དེ་དཔལ་ན་ལེནྡྲ་ནས་བརྒྱུད་པ་ཡིན་ཞེས་ཤོད་པ་དེའི་རྒྱུ་མཚན་གཙོ་བོ་ཞིག་ག་རེ་རེད་ཅེས་ལབ་ན། དེ་ནི་བོད་གངས་ཅན་ལྗོངས་ཀྱི་ས་དགེ་བཀའ་རྙིང་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་ཆོས་སྐོར་ཚང་མ་བསྟན་འགྱུར་ནང་གི་གཞུང་དེ་ཚོ་གཟིགས་མཁན་ཤ་སྟག་ཡིན་ལ། གཞུང་དེ་དག་ན་ལེནྡྲའི་མཁས་པས་བརྩམས་པ་རེད། "ཅེས་གསུངས། ཡང་༄གོང་ས་མཆོག་ནས།

བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་ཀྱི་ས་དགེ་བཀའ་རྙིང་གི་ཆོས་བརྒྱུད་ཐམས་ཅད་དཔལ་ན་ལེནྡྲ་ལ་གཏུགས་ནས་དེའི་བཤད་རྒྱུན་འཛིན་མཁན་ཡིན་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ། དེ་དག་ཐེག་པའི་སྒོ་ནས་བཤད་ན། ཐམས་ཅད་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་དེའི་ནང་ཚན་ནས་མདོ་སྔགས་ཟུང་འབྲེལ། མདོ་སྔགས་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ནང་ནས་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་ཀྱི་ཉམས་བཞེས་གཙོ་འདོན་གནང་མཁན་ཤ་སྟག་ཡིན། ལྟ་བའི་ཆ་ནས། དབུ་མ་པའི་ལྟ་བ་དང་དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་འང་རང་མཚན་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་པའི་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྟ་བ

ཉམས་བཞེས་གནང་མཁན་གཅིག་ཡྲུར་རེད། དེ་སྔའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ནང་ལ། བོད་གངས་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ས་དགེ་བཀའ་རྙིང་ཚང་མའི་ནང་དུ། རིས་མེད་ལ་ཐུགས་སྣང་གནང་བའི་ཕྱག་སྲོལ་གཅིག་དང་། རང་ལུགས་སམ་རང་གཞུང་གང་ཡིན་པ་དེ་གཅིག་པུ་ལས་གཞན་ལ་སྤྲོ་བར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱག་བཞེས་གཅིག་བཅས་གཉིས་ཡོད། སྔར་གྱི་རིས་མེད་བྱེད་པའི་ཕྱག་སྲོལ་དེ་ནི་ད་ལྟའི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་འཚམ་པ་ཞིག་དང་དགོས་མཁོ་ཡོད་པ་ཞིག་རེད།[75]

ཅེས་གསུང་བཀའ་སྩལ།

ཡང་སྐྱེ་ནོར་ལགོང་ས་མཆོག་ནས་《 མཛོད་ནམ་རྒྱ་ཆེན་སྙིང་རྗེའི་རོལ་མཚོ་》ལས།

ཕྱོགས་གཅིག་ནས་ངོས་ཀྱིས་རྣམ་ཀུན་ཡོངས་གྲགས་སུ་ཤོད་པ་ལྟར། རིས་མེད་བྱེད་རྒྱུ་དེར་མདོ་ཡི་ཁུངས་ཡོད་པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཡང་ཤེས་དགོས་པ་རེད། གང་ལྟར། ལམ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། ལམ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་དག་གི་ལམ་གྱི་བྱ་བ་ཡང་བྱེད་དོ། །ཞེས་པ་མདོ་ཡི་ཚིག་རང་རེད།

ཅེས་དང་། ཉན་ཐོས་ཞི་འཚོལ་མ་སོགས་དྲངས་ཏེ་རིས་མེད་ལ་ཧ་ཅང་གཙིགས་ཆེན་མཛད། གོང་དུ་གསུངས་པའི་མདོ་ལུང་ནི། “བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་གང་

75 2006ལོར་ལྷ་ནྡྲ་ཌ་སིར་ཆོས་བརྒྱུད་ཁག་གི་ལྟ་གྲུབ་བགྲོ་གླེང་ཐོག་སྩལ་བ་ལས་དྲངས།

ཡིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞིང་ལམ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་དག་ཀྱང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་ཞིང་དེ་དག་གི་ལམ་གྱི་བྱ་བ་ཡང་བྱ་ལ། "[76]ཞེས་པ་འདི་ཡིན་པར་སྣང་། དེ་ལྟར་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ལ་གཏུགས་ཏེ་གསུང་དགོས་པ་ཅི་ཡིན་ནམ་སྙམ་ན། འདི་ལ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་རྒྱབ་ལྗོངས་ཤིན་ཏུ་མཐུག་པོ་ཞིག་ཡོད། གསལ་བར་བཤད་ན། རིགས་པ་མི་འགྲོ་ཞིང་རིས་མེད་ལ་ཀླན་ཀ་བྱེད་པའི་"རིགས་པ་སྨྲ་བ"མང་ཙམ་བྱུང་བས་ཡིན། འདས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་བསམམས་ན། བོད་ས་བརྟན་བརླིང་མ་ཡོང་བའི་གཞི་རྩ་ཆེན་པོ་ཞིག་ནི་ཆོས་ལུགས་འཐེན་འཁྱེར་ལ་ཐུག་ཡོད། གངས་ཅན་པའི་སྔ་ཕྱིའི་གོང་ཆག་ཆེན་པོ་དག་གི་བྱུང་རབས་ཀྱི་གཞུང་ཤིང་བཅལ་བ་ན། སྐྱེས་བུ་མཆོག་དམན་བར་མ་ཀུན་གྱིས་ཚེགས་མེད་དུ་རྟེད་ཐུབ་པ་ནི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་འཐེན་འཁྱེར་རེད། དེང་སྐབས་ཀྱི་གཞོན་རབས་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་དར་ཁ་རྒྱས་མ་རྒྱས་ཇི་སྙེད་ཀྱིས་ཆོས་ལ་མི་འདོད་པའི་རྣམ་འགྱུར་འཛིན་པ་ཡང་ཆོས་ལུགས་འཐེན་འཁྱེར་གྱིས་བསླངས་པའི་གོད་ཆག་དེ་དག་ལ་ཐུག་ཡོད་པ་སྨོས་མེད་ཡིན།

སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ཐོག་མར་བཙན་བྱོལ་དུ་ཕེབས་སྐབས། བོད་ས་ཡོངས་སུ་ཤོར་ཡང་ཆོས་བརྒྱུད་ཕྱོགས་རིས་ཀྱི་རྙོ་ཁ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མ་ཉམས་པར་མི་ཡུལ་དུ་འབྱོར་བར་བརྟེན། མགོན་པོ་མཆོག་ནས་ཐུགས་བཞེད་ལྟར་རིས་མེད་གནང་མ་ཐུབ་པའི་ཁར། གནས་ཚུང་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོའི་བཀའ་ལུང་བཞིན་བོད་བསྟན་སྲིད་ཀྱི་ཞབས་རིམ་སྒྲུབ་པ་ཚུན་ཆད་ལ་ཡང་མཛད་

76 ལམ་རིམ་ཆེན་མོར་དྲངས་པ་བཤུས།

དཀའ་བྱུང་བར་མངོན། མགོན་པོ་མཆོག་ནས་《 མཛད་རྣམ་རྒྱ་ཆེན་སྙིང་རྗེའི་རོལ་མཚོ་》ལས།

ལྷ་སར་ཡོད་དུས་གནས་ཚུང་གི་བཀའ་ལུང་དགོངས་དོན་གཏེར་སྟོན་བསོད་རྒྱལ་གྱི་གཏེར་ཆོས་ཕུར་པ་[རྣམ་རྒྱལ་]གྲྭ་ཚང་དུ་ཡོད་པ་དེའི་ཐོག་ནས་གཏོར་རྒྱག་ཅིག་བརྒྱབས་པ་རེད། ནོར་བུ་གླིང་གར་གཏོར་རྒྱག་དེ་རྒྱག་དུས་ཡོངས་འཛིན་རྣམ་པ་གཉིས་དབུ་བཞུགས་ཡོད་ཀྱང་། ཕུར་པའི་བཀའ་དབང་གསན་ཡོད་པ་མ་རེད། ངོས་ཀྱིས་ཀྱང་བཀའ་དབང་ཞུ་སྒོར་མེད། དེར་བརྟེན། སྐབས་དེར་ལྷ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེ་གདན་འདྲེན་ཞུས་པ་ཞིག་ཐུབ་ཀྱིན་འདུག །”དེ་རྗེས་རྒྱ་གར་དུ་བསླེབས་ནས་མགོ་སྟོད་SwargAsh-ramདུ་ཕུར་པའི་གཏོར་སྒྲུབ་ཕལ་ཆེར་ཚར་གཉིས་གསུམ་ཞིག་བྱས་པ་རེད། དེ་སྐབས་རྟགས་མཚན་ཡག་པོ་ཏོག་ཙམ་ཏོག་ཙམ་ཡོང་གིན་ཡོད། སྐབས་དེར་ངོས་ལ་ཕུར་པའི་དབང་ཐོབ་མེད། དེར་བརྟེན། ཀ་ལུ་རིན་པོ་ཆེ་འདིར་ཕེབས་པའི་སྐབས་ཤིག །འདོན་པ་གསུང་མཁན་[རྣམ་རྒྱལ་]གྲྭ་ཚང་གི་གསུང་ཞབས་པ་ཚོ་ཡིན་ཙང་། ཀ་ལུ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་མདུན་ནས་ཁོང་ཚོས་ཕུར་པའི་དབང་ཞུས་ཏེ་ཕུར་པའི་གཏོར་སྒྲུབ་ཚར་གཉིས་གསུམ་བྱས་པ་དང་། ཚར་གཅིག་དབུ་བཞུགས་སུ་དིལ་མགོ་མཁྱེན་བརྩེ་རིན་པོ་ཆེ་དང་།

ཞེས་བླ་མ་གཞན་གདན་འདྲེན་གནང་དགོས་བྱུང་བའི་ཚུལ་བཀའ་སྩལ། སླད་མར་སྐྱི་ནོར་༧གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་རིས་མེད་རྗེ་ལྷུར་གནང་བ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། 《མཛད་རྣམ་རྒྱ་ཆེན་སྙིང་རྗེའི་རོལ་མཚོ་》ལས།

དེ་བཞིན་ཕུར་པའི་གཏོར་སྒྲུབ་བྱེད་དགོས་དུས། ལྷ་ཡི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཤིག་གང་ལྷུར་དགོས་ཀྱིན་ཡོད་པ་རེད། དེར་བརྟེན། རྫོགས་ཆེན་གྱི་གནད་འགག་ཏོག་ཙམ་མ་ཤེས་ན་མི་

འགྲིག་པ་ལྷ་བུ་ཡོང་གིན་ཡོད་པ་དེས་ཀྱང་རྐྱེན་བྱས། གཙོ་ཆེ་ཤོས་རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་གྱི་རྣམ་ཐར་གློག་དུས། "དེ་རྗེས་༧གོང་ས་ལྔ་པ་ཆེན་པོས་རིས་མེད་གནང་བ་བཅས་དེ་ཚོའི་ཐོག་ནས་སེམས་ཤུགས་སྐྱེས་པ་རེད། གང་ལྟར་རྒྱལ་དབང་གི་སྐྱེ་གྲལ་དུ་བསླེབས་པ་ཡིན་སྟབས། དངོས་ཀྱི་བྱུང་བའི་ནང་ལ་བལྟས་ཀྱང་༧གོང་ས་ལྔ་པ་ཆེན་པོ་མཛད་འཕྲིན་རྒྱས་པོ་བྱུང་བ་རེད། དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་དངོས་གནས་བྱས་ན་མཛད་འཕྲིན་རྒྱས་ཐུབ་པའི་ཆ་རྐྱེན་ཡག་པོ་ཞེ་དྲག་ཡོད་པའི་བཟོ་འདྲ་པོ་ཡོད་ན་ཡང་། བར་ཆད་ཀྱི་དབང་གིས་རྒྱས་མ་ཐུབ་པ་རེད། དེ་ནས་རྒྱལ་མཆོག་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་དགེ་ལུགས་པ་གཙང་མ་གནང་བ་རེད། བླ་མ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཞིག་རེད། སྐུ་གཟུགས་གཙོང་པོ་གྲམ་འགྲིག་པ་ལྷ་བུ་ཡོད་བསྟོད་པ་དེ་འདྲ་བྱུང་བ་རེད། རིག་འཛིན་པད་འཕྲིན་གྱི་རྣམ་ཐར་ཞིག་མཐོང་སྐྱོང་བའི་ནང་། པད་འཕྲིན་སྐུ་གོང་མ་དེ་རྒྱལ་དབང་ལྔ་པ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ལ་བརྟེན། པད་འཕྲིན་གྱི་ཡང་སྲིད་རྡོ་རྗེ་བྲག་ནས་ལྷ་སར་ཐེབས་ཏེ་རྒྱལ་དབང་དང་མཇལ་སྐབས། ཕྱར་རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་བཞུགས་པའི་སྐབས་སྨིན་གྲོལ་གླིང་དང་རྡོ་རྗེ་བྲག །སྨིན་རྡོར་གཉིས་ཞེས་སྤུས་དག་པོ་ཡག་པོ་ཞེ་དྲག་ཡོད་ཀྱང་། བར་སྐབས་རྒྱལ་དབང་གཤེགས་རྗེས་སོག་པོ་ཧྲུན་གར་བས་རིག་འཛིན་པད་འཕྲིན་བཀྲོངས། སྨིན་རྡོར་གཉིས་ལ་ཉམས་ཆག་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་དང་། རྩེར་(པོ་ཏ་ལ་)༧གོང་ས་ལྔ་པ་ཆེན་པོས་སྙིང་མའི་ཆོས་སྐོར་སྒྲུབ་གྲྭ་ཡོད་རིགས་ཀྱང་འཐོར་ཞིང་མེད་པར་བྱུར་ཚུལ་སོགས་ཞུས་པ་བཅས་པད་འཕྲིན་རྒྱལ་དབང་མཇལ་བར་ཐེབས་པའི་སྐོར་སེམས་སྐྱོ་པོ་ཞེ་པོ་ཅིག་འདུག་པ་ངོས་ཀྱིས་མཐོང་སོང་། ངོས་རང་ཡང་སེམས་སྐྱོ་པོ་བྱུང་བ་དེ་དྲན་གྱིན་འདུག །རྒྱལ་དབང་གོང་མའི་གོང་མ་རྒྱལ་དབང་ལྔ་པའི་སྐབས་ཞེ་དྲག་གྲ་འགྲིག་པོ་དང་ཡག་པོ་ཡོད་པ་དེ་འཁྲུས་ཤོར་ཆེན་པོར་ཕྱིན་པ་དང་། རྒྱལ་དབང་[བསྐལ་

བཟང་རྒྱ་མཚོ་]རང་ཡང་ཏ་ཙང་ཡག་པོ་ཡིན་ཙང་། རྒྱལ་དབང་ལྔ་པའི་བཞུགས་ཁྲིའི་སྟེང་ལ་བཞུགས་མཁན་དེས་མི་གོ་ཆ་ཚང་ཞིག་ཚོད་མི་འདུག་བསམ་པ་ཞིག་དྲན་ཡོང་གིན་འདུག །

ཅེས་བཀའ་སྩལ་བ་ལྟར་ཡིན། མགོན་པོ་མཆོག་ནས་ཆོས་ལུགས་རིས་མེད་གནང་བའི་འཕྲལ་གྱི་རྐྱེན་གཞན་ཞིག་ནི། ཧ་སའི་བཞུགས་སྒར་གསར་པར་སྤོ་བཞུགས་གནང་ནས་ཙང་མ་འགོར་བའི་སྐབས་སུ་ཁུ་ནུ་བ་བགྲེས་སོང་ཞིག་སྐུ་མདུན་དུ་བཅར་ཏེ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་སེམས་ཁྲིད་ཞུས་པའི་གནས་ཚུལ་དེ་ཡིན། དེ་ལ་༸གོང་ས་མཆོག་ནས།

གཞུང་ཆེན་མོའི་ནང་ལ། ཁ་སང་ཞུས་པ་བཞིན། འགྲོ་ལ་ཕན་པར་བྱེད་རྣམས་ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་དོན་སྒྲུབ་མཛད་པ་གང་། །ཞེས་པའི་ཚིག་དེ་དངོས་གནས་ནུས་པ་ཆེན་པོ་རེད། ངོས་ལ་ཉམས་མྱོང་ཞིག་བྱུང་། ཉམས་མྱོང་ག་རེ་བྱུང་བ་རེད་ཟེར་ན། ངོས་ཧ་རམ་ས་ལར་ཡོད་པའི་སྐབས་ཤིག་ལ། ཁུ་ནུ་བླ་ཀྲན་ལོ་བདུན་ཙུ་རྩ་གྲངས་སུ་བསླེབས་པའི་སྤོ་ལགས་ཆོས་པ་རྣམ་དག་ཅིག་ངོས་ཀྱི་སར་ཡོང་ནས་ཁོ་རང་ཚེ་དང་སྒྲུབ་པ་མཉམ་པར་བྱས་ཏེ་རི་ཁྲོད་འཁྱིམས་ནས་སྡོད་ཀྱིན་ཡོད་ཟེར། ཁོང་རང་གིས་ཉམས་ལེན་གང་ལ་གང་འཚམས་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་པ་འདྲ། ཁོང་གིས་ངོས་ལ་ཐོད་རྒལ་གྱི་ཉམས་ལེན་བྱེད་སྟངས་སྐོར་སྐད་ཆ་དྲིས་བྱུང་། ངོས་ལ་ཐོད་རྒལ་གྱི་སྐོར་སྐད་ཆ་བཤད་རྒྱུ་ཡོད་པ་མ་རེད། ངོས་ཀྱིས་ཐོད་རྒལ་སྦྱངས་མེད། མ་སྦྱངས་པ་ལ་ཤེས་ཀྱི་མ་རེད། ངོས་སེམས་སྐྱོ་བྱུང་། ངོས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ལ་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་པས། སེམས་ཅན་གཅིག་གི་དོན་ཡིན་ནའང་བྱ་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་། དེ་འདྲའི་མི་སྤོ་བོ་ལགས་དེས་ཁ་ཞེ་གཉིས་

མེད་ཀྱི་དད་པའི་ཐོག་ནས་ངོས་ཀྱི་སར་སྐད་ཆ་དྲི་བར་ཡོང་སྐབས་ངོས་ཀྱིས་དེ་མ་ཤེས་ཅང་། ངོས་ལ་ལག་ཐོགས་སོང་། འགྲོ་ལ་ཕན་པར་བྱེད་རྣམས་ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་དོན་སྒྲུབ་མཛད་པ་གང་། །ཞེས་པའི་དོན་སྒྲུབ་མ་ཐུབ་ན། ཚིག་དེས་ཕན་མ་སོང་། [77]

ཞེས་དང་། ཡང་།

ཁོང་གིས་ངོས་ལ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་སེམས་ཁྲིད་བྱེད་རོགས་ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་བྱུང་། སྐབས་དེར་ངོས་ཀྱིས་ཤེས་ཀྱིན་མེད་ལ། དེ་སྐབས་ཁྲི་ཇུ་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་བཞུགས་གནང་ཡོད་པར་བརྟེན། རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་ནས་གདམས་པ་ཞུས་ན་ལེགས། ངོས་ཀྱིས་ཤེས་ཀྱིན་མེད་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན། མཇུག་ཏུ་སེམས་ནང་སྐྱོ་སྣང་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱུང་། བགྲེས་སོང་དེས་ངོས་ལ་བློ་གཏད་བཅོལ་ཏེ་ཡོང་ཡང་ངོས་ཀྱིས་ཁོང་གི་འདོད་པ་སྐོང་ཐུབ་པ་བྱུང་མེད། གང་ཡིན་ཟེར་ན། ཐོག་མར་རང་གིས་མ་ཤེས་པར་མི་ལ་ཇི་ལྟར་བསླབ། ངོས་ཀྱིས་རྟེན་དང་ཏམ་པ་ཤོད་མི་ཤེས། ཁོང་གི་འདོད་པ་སྐོང་མ་ཐུབ་པར་བློ་ཕམ་ཆེན་པོ་བྱུང་། [78]

ཞེས་བཀའ་སྩལ།

ཆོས་བརྒྱུད་རིས་མེད་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་དག་གི་མདུན་ནས་བཀའ་ཆོས་གསན་བཞེས་ཀྱི་དབུ་འཛུགས་མཛད་པའི་ཚུལ་ལ།

དེ་འདྲའི་གནས་ཚུལ་ཐོག་ཁྲི་ཇུ་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་

77 1983ཟླ་བ་4ཚེས་8ཉིན་འབུམ་སྡེ་ལར་རྒྱུད་སྟོད་གྲྭ་ཚང་དུ་གསུངས་པ་ལས་བྱངས།

78 2007ཟླ་བ་1ཚེས་11ཉིན་བྱེས་ཀྱི་གདན་ས་སེ་ར་ཆོས་སྐར་དུ་བཀའ་སྩལ་བ་ལས་བྱངས།

བསྟོད་དེ་མཇལ་དུས། དད་པ་རང་དབང་མེད་པར་སྐྱེས་ནས་དེ་མ་ཞུས་པར་ཐབས་མི་འདུག་བསམས་ཏེ་གསུང་ཆོས་དེ་ཞུས་པ་ཡིན། ཞུ་ས་ཡང་ཁོང་གི་བཞུགས་ཡུལ་གནས་ཚང་ལྷ་རྣ་ཌ་སིར་ཧིན་རྡུའི་མགྲོན་ཁང་ཞིག་གི་ཐོག་ཁར་ལྟོག་ཆུང་ཆུང་ཞིག་འདུག་པ་དེར་བཞུགས་འདུག །སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཞལ་ལུང་ཞུ་སྐབས་མིག་ཆུ་ཞེ་དྲག་ཤོར་བྱུང་། ཁུ་ནུ་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ཁྲུངས་བྱུས་ན་བཀའ་བརྒྱུད་པ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ནས་ཁམས་ཁུལ་དུ་ཐེབས་ཏེ་མང་ཆེ་བ་གཞུང་ཆེན་བཅུ་གསུམ་སོགས་མཁན་པོ་གཞན་དགའི་བརྒྱུད་པ་དང་། རྫོགས་ཆེན་མཁན་པོ་དེ་འདྲའི་ས་ནས་ཀྱང་གསུང་ཆོས་མང་པོ་གསན་པ་དང་། ཡང་སེར་ཤུལ་ཁུལ་དུ་དགེ་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་དེ་འདྲ་ཡང་གསན། དབུས་གཙང་ཁུལ་དུ་དགེ་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་གསན་པ་མི་ཤེས། ཕལ་ཆེར་ཁམས་ཁུལ་ནས་མིན་ནམ། ཡང་སྙིང་ཁོང་རིས་མེད་གདང་མཁན་བླ་མ་བསམ་གྲིས་མི་ཁྱབ་པ་ཞིག་ཡིན་ཙང་དེ་ལའང་ཡིད་སྨོན་ཞིག་སྐྱེས། ''' དེ་ནས་ སྔོན་ལ་སྦྱོད་འཇུག་དང་། དེ་རྗེས་གཞུང་ཆེན་བཅུ་གསུམ་ནང་ནས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དང་དབུ་མ་འཇུག་པ་སོགས་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ཐོབ་ཟིན་པ་རྣམས་པར་བཞག །དེ་མིན་ཁུ་ནུ་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་མདུན་ནས་ཆ་ཚང་ཞུས་པ་ཡིན།[79]

ཞེས་བཀའ་སྩལ།

དེ་ལྟར་སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་ཆོས་བརྒྱུད་ཁག་གི་བླ་མ་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་དག་གི་མདུན་ནས་ཟབ་ཆོས་ཇི་སྙེད་ཅིག་གསན་པ་ལས། ཐོག་མར་ལྷ་རྣ་ཌ་སིར་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཁུ་ནུ་བླ་མ་བསྟན་འཛིན་གྱི་དྲུང་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བསྟོད་པ་རིན་ཆེན་སྒྲོན་མ་ཞེས་བྱ་བ་ཁུ་ནུ་བླ་མ་རང་ཉིད་

79 མཛད་རྣམ་རྒྱ་ཆེན་སྙིང་རྗེའི་རོལ་མཚོ་དེབ་ཕྲེང་བཞི་པ་ལས་དྲངས།

ཀྱིས་མཛད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་བཤད་ལུང་དང་། སྤྱི་ལོ་ 1969 ཟླ་བ་ 11 ཚེས་ 27ནས་29བར་གནས་མཆོག་རྡོ་རྗེ་གདན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པའི་བཤད་ལུང་། སྤྱི་ལོ་ 1972 ཟླ་བ་ 1 ཚེས་ 6ནས་19བར་དུ་དབུ་མ་རྒྱན་དང་དབུ་མ་སྣང་བ། འདུལ་བ་མདོ་རྩ། ལག་ལེན་སོ་བདུན་མ་བཅས་གསན། མདོར་ན། པར་དུ་བསྒྲུན་འགྱུར་གྱི་གསན་ཡིག་ཆེན་མོའི་ཟིན་བྲིས་ལས།

མཁས་ཤིང་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱུག་ཁུ་ནུ་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་བསྟན་འཛིན་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྔ་ནས་ལས་ལྷ་ལས་ཕུལ་བྱུང་དང་ཁྱད་པར་འཕགས་བསྟོད་གཉིས་ཀྱི་བཤད་ལུང་དང་། རྩ་འཇུག་བཞི་གསུམ། མངོན་པ་གོང་འོག་གཉིས། སོ་ཐར་གྱི་མདོ། སྤྱོད་འཇུག་ཆེན་མོ། དབུ་མ་རྒྱན། ཞུ་ལན་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། ལག་ལེན་སོ་བདུན་མ། བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་བཅས་ཀྱི་བཤད་ལུང་གསན།

ཞེས་གསལ་བ་ལྟར་དང་། དེ་ནས་ཀུང་ཁུ་ནུ་བླ་མ་བསྟན་འཛིན་རྒྱལ་མཚན་གྱི་དྲུང་ནས་རྒྱུད་གསང་བ་སྙིང་པོའི་བཤད་ལུང་སོགས་གསན་བཞེད་གནང་ཡང་། ཆོས་བརྒྱུད་ཀྱི་འཛིན་འཁྱེར་དང་ལྷག་པར་དོལ་རྒྱལ་དང་འབྲེལ་བའི་བསམ་ཚུལ་གྱི་དབང་གིས་བཞེད་པ་ཇི་བཞིན་གྲུབ་མེད། དེའི་ཚུལ་ལ་མགོན་པོ་མཆོག་ནས།

ད་དུང་རྒྱུད་གསང་བ་སྙིང་པོའི་བཤད་ལུང་ཞུ་འདོད་བྱུང་། སྐྱབས་རྗེ་ཡོངས་འཛིན་གླིང་ཁྲི་ཆེན་རྡོ་རྗེ་འཆང་ལ། རྒྱུད་གསང་བ་སྙིང་པོའི་བཤད་ལུང་ཞིག་ཁུ་ནུ་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་མདུན་ནས་ཞུ་འདོད་འདུག་ཅེས་སྙན་སེང་ཞུས་པ་ཡིན། སྐབས་དེར་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེས་ཐུགས་ཐན་བུ་ཞེད་སྣང་གནང་སྟེ་འདི་སྐོར་ཐན་བུ་ཐུགས་གཟབ་གནང་ན་དགའ་ཞེས་གསུངས་བྱུང་། དེ་ནི་གཞན་གང་ཡང་མིན་པར་བར་སྐབས་དགེ་ལུགས་པའི་

ནང་ནས་དགེ་ལུགས་པ་ཞིག་གིས་རྙིང་མའི་ཆོས་བྱས་ན་དོལ་རྒྱལ་གྱིས་གནོད་ཀྱི་རེད་ཅེས་ཛོད་ཀྱིན་ཡོད། དོན་དུ། དེས་དགེ་ལུགས་པའི་ནང་རང་གི་མོས་པ་དང་བསྟུན་ཏེ་ཆོས་ཞུ་མཁན་ལ་འགོག་རྐྱེན་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་པ་དང་། ཆོས་དད་རང་མོས་ཀྱི་དབང་ཆ་འཕྲོག་གིན་ཡོད། [80]

ཅེས་དང་། ཡང་།

སྔོན་མར་ཡོངས་འཛིན་རྣམ་པ་གཉིས་ཞལ་བཞུགས་དུས་ངོས་ཀྱིས། དགེ་ལུགས་པ་ལ་འགལ་འདུ་ཞིག་འདུག །ཕྱོགས་གཅིག་ནས་དགེ་ལུགས་པ་ཆོས། རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ཡོངས་རྫོགས་བསྟན་པའི་བདག་པོ་བྱེད་པར་སྨོན་ལམ་རྒྱག་གིན་ཡོད་པ་རེད། རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ཡོངས་རྫོགས་བསྟན་པའི་བདག་པོར་འགྱུར་རྒྱུ་ལྟ་གང་ཤེས་ཏེ། ཡོངས་རྫོགས་བསྟན་པའི་དབང་ལུང་མན་ངག་ཞུས་པ་ཡིན་ནའང་། རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་གྲུབ་མཐའ་འཚོལ་འགྲོ་གིན་འདུག་ཅེས་ཟེར་གྱིན་འདུག །དེ་ནང་འགལ་རེད་ཅེས་ཞུས་པ་ཡིན། [81]

ཞེས་བཤད་མོ་དང་བཅས་ཏེ་བཀའ་སྩལ། དེ་ལྟར་ཐུགས་བཞེད་འགྲུབ་དཀའ་

80 2000ཟླ་བ་12ཚེས་1ཉིན་སྐུལ་བ་དོལ་རྒྱལ་སྐོར་ལམ་སྟོན་བཀའ་སློབ་དེབ་གསུམ་པ་ཞེས་པ་ལས་དྲངས།

81 2005ལོའི་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་བཀའ་ཁྲིད་སྐབས་གསུངས། ཡང་མགོན་པོ་མཆོག་ནས། སྔ་འགྱུར་རྙིང་མར་སྐྱུར་བ་འདེབས་པ་བྱུང་བ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་གྱིས་དྲི་བ་བདུན་ཞུས་པའི་ལན་མཁས་གྲུབ་རྗེས་གསུངས་པའི་དེ་ཡང་ལན་དུ་མར་དྲངས་ཏེ་གསལ་བཤད་གནང་། དེ་ཡང་དྲི་བ་གསུམ་པར། "གསང་སྔགས་རྙིང་མ་འདི་ལ། སྔ་རབས་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དགག་འདུག་ཅིང་། ད་ལྟ་ཡང་སྐྱུར་བ་འདེབས་པ་མང་དུ་འདུག་པ་འདི་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཡིན། "ཞེས་པའི་ལན་དུ། "རྙིང་མ་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་པ་མང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། སྔོན་གླང་དར་མས་བསྟན་པ་བསྣུབས་ནས་བར་སྟོང་བྱུང་དུས། གསང་སྔགས་པ་རྣམས་སྦྱོར་སྒྲོལ་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བྱེད་པ་བྱུང་བ་དང་། དེང་སང་ཡང་ཁྱིམ་པ་ལྷུང་ལོ་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་མང་བས། གང་ཟག་གི་སྤྱོད་པ་ལ་དཔགས་ནས་ཆོས་ལ་སྨོད་པ་འདི་བྱུང་བ་འདྲ། "ཐེག་པ་བླ་ན་མེད་པའི་ཆོས་ཟབ་སྨྱོན་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་ཚུལ་ཉམས་སུ་བླངས་པས་གྲོལ་བ་དང་། གྲུབ་པ་བརྙེས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱུང་བ་ཚད་མས་གྲུབ་བོ། །"ཞེས་མཁས་གྲུབ་ཆོས་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུའི་གླེགས་བམ། ཏ་པའི་ཤོག་གྲངས་༡༢༥པའི་རྒྱབ་ངོས་སུ་ཡོད་ལ། ཕྱག་ཆེན་སོགས་ཀྱི་སྐོར་ལ་ཡང་དྲི་བ་དྲིས་ལན་མཛད་འདུག་པས་དེར་གཟིགས་འཚལ།

བའི་སྐུ་ངལ་བསྟུད་མར་བྱུང་ཡང་། གནས་ཆུང་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོས་རིས་མེད་གནང་དགོས་པའི་བཀའ་ལུང་ཕེབས། དེ་ལ་《 མཛད་རྣམ་རྒྱ་ཆེན་སྙིང་རྗེའི་རོལ་མཚོ་》 ལས། “དེ་རྗེས་གནས་ཆུང་ནས་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་ཆོས་གསན་དགོས་ཞེས་བཀའ་ལུང་ཞིག་བསྐྱོན་པ་རེད། ”ཅེས་དང་། ཡང་ཆོས་བརྒྱད་དབུ་ཁྲིད་ཀྱི་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་བདུན་པའི་སྟེང་སྩལ་བའི་བཀའ་སློབ་ཏུ།

དེ་རྗེས་ཕུར་པའི་དབང་སོགས་རྫོགས་ཆེན་གྱི་ཆོས་ཞུ་དགོས་པ་གནས་ཆུང་གིས་ལུང་བསྐྱོན་བྱུང་། མཐའ་མའི་ཐག་གཅོད་ཟན་བརྟག་བསྒྲིལ་ནས་བྱས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་ཟན་བརྟག་བསྒྲིལ་སར་དུས་འདི་ནས་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་རིགས་ཀྱི་བདག་པོའི་ཚུལ་དུ་བཞུགས་པ་བདག་གི་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཁྲི་ཆེན་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཡིན་པས་གླིང་རིན་པོ་གདན་འདྲེན་ཞུས། བོད་ཁ་བ་གངས་ཅན་གྱི་ལྷག་པའི་ལྷ་སྐལ་འཕགས་མཆོག་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཡིན་པས་དེའི་སྣང་བརྙན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཇོ་བོ་ཝ་ཏི་བཟང་པོའི་སྐུ་བརྙན་དང་། རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་ནས་བཟུང་དུས་ད་ལྟའི་བར་རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་སྲུང་ཞིང་སྐྱོང་བའི་ལྷག་པའི་ལྷ་དཔལ་ལྡན་ལྷ་མོ་ཡིན་ཞིང་དེའི་སྐུ་ཐང་གསུང་འབྱོན་མ་གདན་འདྲེན་ཞུས། རང་དང་ལས་སྨོན་གྱིས་དམིགས་བསལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་གི་སྲུང་མ་གནས་ཆུང་རྡོ་རྗེ་གྲགས་ལྡན་སྐུ་གསོལ་ཞུས། འདི་རྣམས་བཞུགས་པའི་མདུན་ལ་ཟན་བརྟག་བསྒྲིལ་བ་ཡིན། [82]

ཞེས་བཀའ་སྩལ།

དེ་ལྟར་ཕུར་པའི་དབང་ཞུ་དང་མི་ཞུའི་ཐད་དོན་ཆེན་པོ་གནང་དགོས་པ་ནི།

---

82 2000ཟླ་བ་12ཚེས་1ཉིན་སྩལ་བ་དོལ་རྒྱལ་སྐོར་ལམ་སྟོན་བཀའ་སློབ་དེབ་གསུམ་པ་ཞེས་པ་ལས་བཏུས།

ཆོས་བརྒྱུད་འཛིན་འཕྲེར་གྱི་རླབས་ཁ་སྤྱར་ལས་གྲོད་ཅིང་གླིང་ཕྱོགས་དང་བདེ་མི་བདེ་སོགས་ཡོང་ཆོག་ཆོག་ཏུ་ཡོད་པས་ཡིན། བརྟག་འབྲས་ཅི་བྱུང་ལ།

ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྣང་བརྙན། དཔལ་ལྡན་ལྷ་མོའི་ཞལ་ཐང་། གནས་ཚུང་ཆོས་སྐྱོང་སྐུ་པེབས་བཅས་རེ་རེ་ལ་ཆ་མ་བཞག་པར་དེ་རྣམས་ཚང་མ་ཡོད་སར་ཟན་བརྟག་བསྒྲིལ་བ་ཡིན། ""[བརྟག་བྲ་ནི་]ཕུར་པའི་དབང་ཞུ་དང་མི་ཞུ་གཉིས་ཡིན། ཕུར་པའི་དབང་ཞུ་ཞེས་ཐོན་བྱུང་། དེ་ཐོན་པ་དང་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེས་ཐུགས་བདེ་པོའི་ཐོག་ནས་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་ཚེ་མཛད་འཕྲིན་རྒྱས་དང་མི་རྒྱས་འདི་ང་ཚོ་བོད་འབངས་སྤྱིའི་བདེ་སྐྱིད་ལ་ཐུག་ཡོད། རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་ཚེ་མཛད་འཕྲིན་རྒྱས་པ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བ་ཕུར་པའི་དབང་ཞུས་ནས་རྙིང་ཆོས་ཉམས་ལེན་གནང་དགོས་ཀྱིན་ཡོད་སྐབས། བློ་གཟུ་བོར་གནས་པའི་བོད་མི་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་དེར་རྣམ་རྟོག་དང་སྐྱོན་བརྗོད་བྱེད་པའི་གཞི་རྩ་གཏན་ནས་མེད་ཅེས་ཚིག་ཐག་གཙང་མ་བཅད་ནས་བཀའ་གནང་བྱུང་།[83]

ཞེས་བཀའ་སྩལ།

དེ་ལྟར་རིས་མེད་གནང་གཏན་ཡོངས་སུ་འཕེལ་རྗེས།

གཞི་ནས་བླ་མ་སྲུའི་ས་ནས་ཞུ་མ་ཞུ་ཡང་བསྐྱར་ཟན་བརྟག་བསྒྲིལ་བ་ཡིན། དེ་ལ་མགོ་མཁྱེན་བརྩེ་རིན་པོ་ཆེ་བབས་པ་རེད། དེ་ལ་མགོ་མཁྱེན་བརྩེ་རིན་པོ་ཆེར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འབྲེལ་བ་ཆགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གཅིག་ནི། དེ་སྐབས་སྭརྒ་ཨ་ཤ་རམ་(Swar-

83 མཛད་རྣམ་རྒྱ་ཆེན་སྙིང་རྗེའི་རོལ་མཚོ་དེབ་ཕྲེང་བཞི་པ་ལས་བྲངས།

gAshram)དུ་ཆོས་དོན་ལས་ཁུངས་ནས་བརྟན་བཞུགས་ཤིག་ཕུལ་བ་དང་། སྐབས་དེར་ཆོས་དོན་བཀའ་བློན་ཏཱ་ལྷ་མ་ཐུབ་བསྟན་ནོར་བཟང་རེད། བརྟན་བཞུགས་སྐབས་རྫས་བརྒྱད་ནང་གི་རྟ་དུར་བ་དེ་བཀུག་པ་དང་དུས་མཚུངས་འབྲུག་སྐད་ཅིག་བརྒྱབས་སོང་། བརྟན་བཞུགས་ཚར་རྗེས། ཏཱ་ལྷ་མ་ཐུབ་བསྟན་ནོར་བཟང་དུས་རྒྱུན་བཀའ་མོལ་གནང་དུས་ནན་པོ་དང་ཐག་ཆོད་པོ་གསུང་མཁན་ཞིག་ཡིན་ཙང་ཁོང་གིས། དེ་རིང་དིལ་མགོ་མཁྱེན་བརྩེ་རིན་པོ་ཆེ་དབུ་བཞུགས་ཀྱིས་བརྟན་བཞུགས་འབུལ་གནང་མཛད་པའི་ནང་རྟ་དུར་བ་འབུལ་སྐབས་འབྲུག་སྒྲ་གྲགས་པ་དེ་ནི་ཡག་པོ་ཞེ་དྲག་བྱུང་སོང་ཞིང་། རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་རེ་རེའི་སྐབས་སུ་གཏེར་སྟོན་ཚད་ལྡན་རེ་རེ་ཕེབས་ཀྱི་ཡོད་པ་ལྟར། ད་རེས་༄རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་འདིའི་སྐབས་ཀྱི་གཏེར་སྟོན་དེ་ནི་དིལ་མགོ་མཁྱེན་བརྩེ་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན་པར་ཐེ་ཚོམ་མི་འདུག་ཅེས་ཏཱ་ལྷ་མས་དེ་འདྲ་གསུངས་པ་དྲན་གྱིན་འདུག་གང་ལྟར། དིལ་མགོ་མཁྱེན་བརྩེ་རིན་པོ་ཆེ་བློ་ལ་འབབ་པོ་ཞེ་དྲག་བྱུང་། [84]

ཞེས་བཀའ་སྩལ།

འདི་དང་འབྲེལ་བ་ཞིག་ལ། « གངས་ཅན་བོད་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་རབས་འདུས་གསལ་དུ་བཀོད་པ་སྔོན་མེད་དྭངས་ཤེལ་འཕྲུལ་གྱི་མེ་ལོང་» ལས་བདུད་འཇོམས་རིན་པོ་ཆེས།

སྔར་རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ་སྨིན་གླིང་གཏེར་ཆེན་གཏེར་བདག་གླིང་པ་དང་། རྒྱལ་མཆོག་བདུན་པ་དྭགས་པོ་འགྲོ་འདུལ་གླིང་པ་ཕན་ཚུན་ཆོས་བདག་ལུང་དོན་མཆོད་ཡོན་རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་འགྲིགས་ལ་བརྟེན་སྐུ་ཚེ་མཛད་འཕྲིན་མཐར་ཕྱིན་བྱུང་བ་དང་།

84 གོང་དང་མཚུངས།

བར་ལམ་སྐུ་ཕྲེང་ཁ་ཤས་ཀྱི་སྐབས་མི་ཆེན་འགའ་ཞིག་ནས་གྲུབ་མཐའ་ཁ་འཛིན་ཕྱོགས་ཁྲེར་དབང་གིས་གུ་རུའི་རྣམ་འཕྲུལ་གཏེར་སྟོན་དང་གཏེར་ལུང་དང་ལེན་མ་མཛད་སྟབས་སྐུ་ཚེ་མཛད་འཕྲིན་མཐར་ཕྱིན་མ་བྱུང་བར་གཟིགས་ཏེ། རྒྱལ་མཆོག་[བཅུ་གསུམ་པ་]འདི་ཉིད་ནས་གཏེར་སྟོན་ལས་རབ་གླིང་པ་(བསོད་རྒྱལ་)ལུང་བསྟན་དུས་བབས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་བདག་གིར་མཛད་ནས་ཟབ་ཆོས་གསན་བཞེས་དང་འབྲེལ་ཕུར་པའི་གསང་བ་སྤུ་གྲིའི་སྒྲུབ་ཆོག་སོགས་རྒྱལ་དབང་རང་ནས་ལྷུགས་བསྒྲིགས་མཛད་དེ། རྩེ་རྣམ་རྒྱལ་ཆོག་གྲྭ་དང་། གནས་ཆུང་རྡོ་རྗེ་སྒྲ་དབྱངས་གླིང་དུ་ལོ་ལྟར་ཆག་མེད་སྒྲུབ་རྒྱུན་འཛུགས་པར་མཛད།

ཅེས་གསུངས།

《མཛད་རྣམ་རྒྱ་ཆེན་སྙིང་རྗེའི་རོལ་མཚོ་》ལས་༸གོང་ས་མཆོག་ནས།

[དྲིལ་མགོ་མཁྱེན་བརྩེ་]རིན་པོ་ཆེ་རིས་མེད་རེད་འདུག །ཀང་སྙིང་མ་ཡིན་པ་དང་། གཏེར་སྟོན་ཡང་རེད། ཡིན་ནའང་དགེ་ལུགས་པའི་གསུང་ཆོས་གསན་པ་དེ་ཚོ་རྡོ་སྤྲུང་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར། ཕ་ཡུལ་དུ་ཡོད་པའི་སྐབས་ནས་ཨ་མདོའི་ཁུལ་གྱི་དགེ་ལུགས་པའི་བླ་མ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་རིན་པོ་ཆེའི་མདུན་ནས་སྙིང་མའི་ཆོས་སྐོར་ཞིག་གསན་པ་དང་། བླ་མ་དེ་ཚད་ལྡན་ཞིག་ཡིན་ཞིང་རིན་པོ་ཆེས་དེའི་སྐུ་མདུན་ནས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་བདེ་མཆོག་སྦས་དོན་ཀུན་གསལ་དང་། གསང་བ་འདུས་པའི་འགྲེལ་པ་བཞི་སྦྲགས་སོགས་ཕལ་ཆེར་གསན་འདུག། རིན་པོ་ཆེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་རེད། ༸དྲིལ་མགོ་མཁྱེན་བརྩེ་རིན་པོ་ཆེ་ཟན་བཏག་ལ་བབས་པ་ལྟར་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ཕུར་པའི་གསུང་ཆོས་དང་། དེ་མིན་ཁ་ཤས་ཞུས་པ་ཡིན། ཐོག་མར་༸གོང་ས་ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་ནང་ཡོད་པའི་སྙིང་མའི་

ཆོས་སྐོར་དེ་འདྲ། དཔེར་ན། འཇམ་དཔལ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཞུ་བ་དེ་ནི་ཧ་ཅང་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོད། དེའི་ཚོ་ག་འདོན་པའི་སྐབས་འཇམ་དཔལ་མཚན་བརྗོད་འདོན་དགོས་པ་བཅས་འཇམ་དཔལ་སྒྲུབ་ཐབས་གཞན་དང་མི་འདྲ་བ་ཞིག་འདུག། དེས་ངའི་ཡིད་ཕྲོགས་པ་དང་། དེ་དང་དེ་འདྲ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་མདུན་ནས་གསུང་ཆོས་མང་པོ་ཞུས་ཡོད།

ཅེས་སོགས་གསུངས་ཏེ་ཅི་གསན་ཞིབ་ཏུ་གསན་ཡིག་ཆེན་མོ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ལ། འབྲུལ་ཞིག་རིན་པོ་ཆེའི་སྐོར་ལ། ༄གོང་ས་མཆོག་ནས། “འབྲུལ་ཞིག་རིན་པོ་ཆེར་ཆ་བཞག་ན། ཧ་ལས་པ་རེད། སྔོན་མར་ལྷ་སར་ཡོད་དུས་ཕ་བོང་ཁར་ཡོད་པའི་དགེ་བཤེས་གཉོམ་ཆུང་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། དེའི་དྲུང་ནས་ལམ་རིམ་གསན་པ་ཡིན་གསུངས་པ་རེད། དེ་ཚོའི་གྲས་དེ་རིས་མེད་རེད། ”[85]ཅེས་གསུངས་ཏེ་དམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་དྲུང་ནས་ཟབ་ཆོས་མཐའ་ཡས་པ་གསན་འདུག་ཀྱང་ཕྲེར་མི་ལངས། དེ་ལྟར་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་ལ་གསན་བསམ་རྒྱ་ཆེར་མཛད་པ་ལས་ཐུགས་སྦྱོང་ཅི་འབྲུངས་ནི།

ངོས་རང་སྐྱེར་གྱི་ཉམས་སྦྱོང་ལ་དཔག་ན། གཉུག་མའི་འོད་གསལ་གདན་ལ་འབེབས་དུས། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་གསང་བ་འདུས་པའི་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་དུ་གཉུག་མའི་འོད་གསལ་གདན་ལ་འབེབས་པའི་བཤད་པ་དེ་དག་གི་སྟེང་། རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་རང་གྲོལ་དང་གཅེར་གྲོལ་ཟེར་བ་སོགས་དང་། དེ་བཞིན་དུ། རྩལ་གྱི་རིག་པ་དང་ངོ་བོའི་རིག་པ། གཞིའི་རིག་པ་ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་བསྒྲིགས་ན། གཉུག་མའི་འོད་གསལ་ལ་གོ་བ་ལྷག་པོ་ཆགས་པར་ཕན་ཐོགས་ཧ་ཅང་ཆེན་པོ་འདུག །སྣོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་འོད་གསལ་

85 ཆོས་ཚོགས་ཐེངས་བཅུ་གཅིག་པར་སྩལ་བ་ལས་དྲངས།

ཀྱི་རང་མདངས་དང་རྩལ་སྣང་ངམ་འོད་གསལ་ལས་གྲུབ་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་རྫོགས་ཆེན་གྱི་བཤད་པ་དེ་ཟབ་ཤོས་རེད། གང་སྣང་ལྷ་ཡི་རྣམ་རོལ་ཏུ་ལྟ་བའི་ཚུལ་ལ་དཔལ་ས་སྐྱ་པའི་གཞུང་དུའང་གསུང་འདུག་ལ། ལྷག་པར་དུ་རྫོགས་ཆེན་གྱི་གཞུང་ནས་གསུང་བ་དེ་གོ་བ་ཟབ་ཤོས་དང་བརླིང་ཤོས་ཡིན་པའི་བཟོ་འདྲ་ཞིག་འདུག །དེར་བརྟེན། ས་དགེ་བཀའ་རྙིང་གི་ཆོས་བརྒྱུད་རྣམས་ལ་རྒྱུས་མངའ་ཡོད་པ་ཞིག་བྱུང་ན། རང་རང་སོ་སོའི་ཉམས་ལེན་ལ་ཞེ་དྲག་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། གོ་བ་གསར་པ་ཡོང་བ་སོགས་ལ་ཕན་ཐོགས་ཏན་ཏན་འདུག། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས། རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་རྒྱལ་བསྟན་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་བྱས་ནས་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པ་ཞིག་དང་། དག་སྣང་འོ་ཚ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་ཞིག་བྱུང་ན། ཆོས་སྲིད་གང་གི་ཐོག་ལ་ཡིན་ཡང་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོད། [86]

ཅེས་བཀའ་སྩལ་བ་ལྟར་ཏེ། མདོར་ན། ༡.དགེ་ལུགས་ཀྱི་བླ་མ་ཡོངས་འཛིན་དྭ་སྦྲེང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དང་། ཡོངས་འཛིན་སྟག་བྲག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག །ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག །ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག །གསེར་ཀོང་མཚན་ཞབས་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག །ཁུ་ནུ་དགེ་བཤེས་རིག་འཛིན་བསྟན་པ་མཆོག །ཤག་སྐོར་མཁན་ཟུར་ཉི་མ་རྒྱལ་མཚན་མཆོག །དགའ་ལྡན་ཁྲི་པ་རི་རྫོང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག །སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་བསྟན་པ་བསྟན་འཛིན་མཆོག །ཨ་མདོ་དགེ་བཤེས་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་མཆོག །༢.བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་བླ་མ་ཁུ་ནུ་བླ་མ་བསྟན་འཛིན་རྒྱལ་མཚན་མཆོག །༣.རྙིང་མའི་བླ་མ་དིལ་མགོ་མཁྱེན་བརྩེ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དང་། འཁྲུལ་ཞིག་རིན་པོ་ཆེ་ངག་དབང་ཆོས་ཀྱི་བློ་གྲོས་མཆོག །མཁན་པོ་

86 2006ལོར་ལྷ་སྣ་ཏ་སིར་ཆོས་བརྒྱུད་ཁག་གི་ལྟ་གྲུབ་བགྲོ་གླེང་ཐོག་སྩལ་བ་ལས་དྲངས།

འཇིགས་མེད་ཕུན་ཚོགས་མཆོག །སོག་རྩ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག །སྨྲ་རྗེ་ཁམས་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག །སྟག་ཕུག་འཆང་འོད་གསལ་རྡོ་རྗེ་མཆོག །༨.ས་སྐྱའི་བླ་མ་བཅོ་བརྒྱད་ཁྲི་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག །མཁན་པོ་སངས་རྒྱས་བསྟན་འཛིན་མཆོག །མཁན་པོ་ཀུན་དགའ་དབང་ཕྱུག་མཆོག་བཅས་ད་ཕན་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་སྐྱེས་མཆོག་བཅུ་ཕྲག་གཉིས་ཙམ་[87]གྱི་དྲུང་ནས་ཆོས་བཀའ་རྒྱ་ཆེར་གསན་ཏེ་ཉམས་བཞེས་དང་འཆད་སྤེལ་གྱིས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིན་མོ་ལྟར་གསལ་བར་མཛད་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ནི་བསམ་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འགོངས་སོ། །

རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་སྤྱི་ཁྱེར་གསན་བསམ་ཉམས་བཞེས་དང་ཐུགས་སྐྱོང་གློང་དུ་བརྫོལ་བའི་ཚུལ་སོགས།

སྤྱིར་མགོན་པོ་མཆོག་ནས། "བཀའ་འགྱུར་པོ་ཏི་བརྒྱ་ལྷག་དང་བསྟན་འགྱུར་པོ་ཏི་ཉིས་བརྒྱ་ལྷག་ཡོད་པ་དེ་དག་མཆོད་གཤོམ་དུ་བསྒྲིགས་ཏེ་ཕྱག་དང་མཆོད་པ་བྱ་སའི་ཡུལ་ཙམ་དང་། དུས་དུས་སུ་ཆོས་གློག་བྱ་བ་ཙམ་ཞིག་མ་ཡིན་པར་སློབ་དེབ་རང་གི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ལྟ་གློག་བྱེད་དགོས། "ཞེས་དང་། "བཤད་ཆོས་དང་སྒྲུབ་ཆོས་ཞེས་ལོགས་ལོགས་སུ་འཛིན་པ་དང་། གཞུང་དང་གདམས་ངག་གམ་

87 མཛད་རྣམ་འདིའི་སྟོད་ཆར། "བླ་མའི་གྲས་ལ་བརྩིས་ནས་མཁན་པོ་དམ་པའི་མཚན་སྟགས་ཀྱང་བགྲང་གིན་ཡོད། "ཅེས་སོགས་མགོན་པོ་མཆོག་གི་བཀའ་གསུང་ལུང་འདྲེན་ཞུས་པ་ལྟར་དབུ་མེད་འབྲི་གློག་སློབ་མཁན་གཟིམ་དཔོན་མཁན་པོ་མཁྱེན་རབ་བསྟན་འཛིན་མཆོག་དབུ་བླའི་གྲས་སུ་བགྲང་དགོས་ཀྱང་། དམ་པ་དེ་ཉིད་ལས་ཟབ་ཆོས་ཀྱི་རིགས་གསན་བཞེས་མཛད་པའི་ཚུལ་གང་དུ་ཡང་མ་མཇལ།

མན་ངག་ཅེས་ངོས་འཛིན་ཐ་དད་དུ་བྱེད་པ་ནི་ནོར་འཁྲུལ་དུ་གསུངས། "ཞེས་དང་ཡང་། "ས་དགེ་བཀའ་རྙིང་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་གཞུང་རབ་འབྱམས་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་བྱེད་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ། "ཞེས་སོགས་གདུལ་བྱ་གཞན་ལ་གདམས་པ་ལས་མགོན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་གང་ལ་ཐུགས་ཞིབ་དང་གསན་བསམ་མཛད་པ་ཤེས་སླ། ཡང་།

ཤེས་རབ་སྙིང་པོའི་གཟུགས་སྟོང་པའོ། །སྟོང་པ་ཉིད་གཟུགས་སོ། །གཟུགས་ལས་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་གཞན་མ་ཡིན། སྟོང་པ་ཉིད་ལས་ཀྱང་གཟུགས་གཞན་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་སྟོང་ཉིད་བཞི་སྐོར་དེ་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་ཤེས་དགོས། དེ་ཤེས་ན། ཉི་ཁྲི་དང་བརྒྱད་སྟོང་པ། ཡུམ་འབུམ་པ་སོགས་གང་ཞིག་བཀླགས་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་བཞི་སྐོར་དེའི་དོན་ངེས་པའི་ཐོག་ནས་རིམ་པས་མར་འཕྲེར་ཐུབ་ན་ཡག་པོ་ཞེ་དྲག་ཡོད་པ་རེད། ""མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་སོགས་ནི། རྒྱུད་བླ་མ་དང་དེའི་བཤད་བྱ་རྩ་བའི་མདོ་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོའི་མདོ་དང་ཤིན་ཏུ་མཚུངས་ལ། ཉོན་མོངས་ནང་ན་ཡེ་ཤེས་གནས། །ཞེས་པ་སོགས་ཧ་ཅང་འདྲ། རིགས་ཚོགས་དྲུག་ནི་འཁོར་ལོ་བར་པའི་དགོངས་འགྲེལ་རེད། [88]

ཅེས་སོགས་བཀའ་སྩལ་བ་ལས་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ལ་གསན་བསམ་ཇི་ལྟར་མཛད་པའི་ཚུལ་རྟོགས་ནུས། "སྔ་འགྱུར་གྱི་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ལྟ་བ་དང་། བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ལྟ་བ། དཔལ་ས་སྐྱ་པའི་གསལ་སྟོང་ཟུང་འཇུག་གི་ལྟ་བ། དགེ་ལྡན་པའི་ལྷན་སྐྱེས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ལྟ་བ་རྣམས་འབབ་ས་

88 2014ལོའི་ལ་དྭགས་དུས་དབང་སྐབས་གསུངས།

གཅིག་ཡིན་པ་ལ། ཁྲིད་སྟངས་སམ་ཟབ་ཁྱད་འདོན་སྟངས་ལ་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་རེ་ཡོད། "ཅེས་དང་། "རྗེ་ནང་ཧྣ་ར་ནྣ་ཐའི་《བླ་མ་མཆོད་པའི་ཚོགས་ཀྱི་ཚོག་》ནི།

སྐྱུ་མའི་རང་སྣང་རྗེ་ནེ་ནེ། །གཏད་མེད་རིག་པ་ས་ལ་ལ། །

བརྗོད་མེད་དབྱིངས་སུ་ཐལ་ལ་ལ། །བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཁྲིལ་ལི་ལི། །

ཞེས་ཕྱི་གཟུང་བ་བདེན་པར་མེད་པ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དང་། ནང་འཛིན་པ་ཡང་བདེན་པར་མེད་པ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ། དེ་ལྟར་བསམས་ཏེ་ཕྱི་གཟུང་བ་དང་ནང་འཛིན་པ་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་གཏད་ཞིག་པ་ན། བརྗོད་མེད་དབྱིངས་སུ་ཐལ་ལ་ལ་སྟེ། དེའི་ངང་དུ་ཅུང་ཟད་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན། རྫོགས་རིམ་གྱི་རྟོགས་པ་མཐོན་པོའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཀྱང་རུང་མིན་ཀྱང་རུང་། ངེས་ངོར་སྦྱོས་པ་མཐའ་དག་ཉེ་བར་ཞི་ནས་སེམས་བདེ་ཆམ་མེར་འགྲོ་ཐུབ་པ་ཞིག་འོང་། དེ་ནི། སྦྱོས་པས་དབེན་པའི་སེམས་ཀྱི་གཤིན་ཐུ་དེ། །བརྗོད་བྲལ་ནགས་ཀྱི་ཁང་བུར་ངལ་གསོ་བསྟེན། །ཞེས་པ་དང་མཚུངས་ཤིང་ཕན་ཤིན་ཏུ་ཆེ། "ཞེས་སོགས་ཡང་ཡང་གསུངས་པ་ལས་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་གཞུང་ལུགས་ཐམས་ཅད་ལ་གསན་བསམ་ཉམས་བཞེས་གནང་བའི་ཚུལ་གསལ། ཁྱེ་བྲག་ཏུ་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་གང་དང་གང་ལ་ཐུགས་ཞིབ་དང་གསན་བསམ་གཙོ་བོར་མཛད་པ་ནི།

ཕར་ཕྱིན་གྱི་དོན་རྣམས་ལམ་གྱི་རིམ་པར་བསྒྲིགས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་ལུགས་དེ་ལམ་རིམ་ནང་ལ་གསུངས་ཡོད། ལམ་རིམ་འཁྲིད་པ་དང་སྒོམ་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན། ཕར་ཕྱིན་གྱི་གཞུང་རྒྱ་ཆེན་པོ་དེའི་དོན་ཚུར་རྟོག་ལ་བསྒྲིལ་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱུང་ན་ལེགས། དེ་འདྲ་ཡིན་པར་བརྟེན། རྒྱལ་ཚབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྣམ་བཤད་སྙིང་རྒྱན་དུ་ཕར་ཕྱིན་གྱི་

དོན་ཚན་རེ་རེ་གསུངས་ནས་ཡང་ཡང་ལམ་རིམ་ལ་ཞལ་འཕངས་མཛད། ལྷ་བའི་ཆ་ལ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་ལེགས་བཤད་ལྔ་སྟེ། དེ་དག་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་པའི་གོ་རིམ་ཡང་ཐོག་མར་ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོར་བལྟས། དེ་ནས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་དང་། རྩ་ཤེ་ཊཱི་ཀ་ཆེན། དགོངས་པ་རབ་གསལ། ལྷག་མཐོང་ཆུང་ངུ་སྟེ་དེ་ལྟར་བལྟས་ན། གཞུང་སྔ་མ་སྔ་མར་མི་གསལ་བ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མར་གསལ་བ་དང་། སྔ་མ་སྔ་མར་གསུངས་ཟིན་པ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མས་ཞལ་འཕངས་མཛད་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་བལྟས་ན་ཤིན་ཏུ་ལེགས། དེ་ལྟར་བྱུང་ན་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གང་ལ་ཡང་གདེང་འཁེལ་བ་ཞིག་ཡོད་ཐུབ། [89] "ལྷག་མཐོང་ཆེ་ཆུང་གཉིས། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ། རྩ་འཇུག་གི་རྣམ་བཤད་གཉིས་ཏེ་ལྔ་པོ་དེ་ནི་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་དབུ་མའི་ལྟ་བ་སྟོན་པའི་གཞུང་སྤྲུལ་པའི་གླེགས་བམ་ངོ་མ་དེ་རེད། "གསང་འདུས་ཉམས་ལེན་གཙོ་བོར་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན། གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐོར་ལ་རྣལ་འབྱོར་དག་རིམ་དང་། དེ་ནས་གཙོ་བོ་རྫོགས་རིམ་ལྷ་གསལ་སྒྲོན་དང་དེའི་སྙིང་པོ་ཆུང་བསྡུས་པ་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས། དགའ་བཞིའི་གནད་སོགས་ཆུར་ལེན་པར་ལྟུ་ཨེ་པའི་རྫོགས་རིམ་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ། དྲིལ་བུ་རིམ་ལྔ་སོགས་ནི་སྤྲུལ་པའི་གླེགས་བམ་ངོ་མ་དེ་རེད། དེ་དག་ལ་བལྟས་ཏེ་བག་ཆགས་ཤིག་བཞག། སྨོན་ལམ་ཡག་པོ་ཞིག་བརྒྱབས། དེ་ནས་བསམ་བློ་ཙུང་ཙམ་གཏོང་ཐུབ་ན་དེའི་ལྷག་མེད། དེ་དག་ཡོད་པའི་ཐོག་ལ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བླ་མཆོད་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མ་ལྟ་བུའི་སྟེང་ནས་ཉིན་རེ་ཉིན་རེའི་ཁ་འདོན་བྱེད་པ་དང་། དེ་ཡང་དེའི་ནང་དུ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་འབུམ་པོ་ཏི་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་དོན་ཐམས་ཅད་ཆུར་བསྒྲིལ་ཤེས་པའི་སྟེང་ནས་ཉམས་ལེན་བྱེད་ཐུབ་ན། དངོས་

89 2004ལོར་དཔལ་ལྡན་སྨད་རྒྱུད་གྲྭ་ཚང་དུ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོང་ཁྲིད་སྐབས་གསུངས།

གནས་བྲང་གནས་ཀྱི་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་རྗེས་འཇུག་ངོ་མ་དེ་ཚགས་པ་ཡིན། [90]

ཞེས་དང་། ཡང་།

རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་ལྷ་ཡི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་པའི་སྒོ་ནས་བདེ་གསང་གི་ཟབ་གནད་དེ་དག་ཚུར་བསྟན། དེ་ཡང་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས། རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་ནས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐྱུ་ལུས་ཀྱི་གནད་དེ་དག་དབྱིབས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་སོགས་ལ་བསྟན། དེ་བཞིན་དུ་མ་རྒྱུད་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་དགའ་བཞིའི་གནད་དང་ཀྱི་རྡོར་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་གསུངས་པའི་གཏུམ་མོའི་གནད་དེ་དག་ཀུང་ཕྱགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ཚུར་བསྟན་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྟེང་བདེ་གསང་གཉིས་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་གྱི་གནད་དེ་དག་ཆ་ཚང་འདུ་བར་བྱས་ཏེ། ཉམས་བཞེས་གནང་སྟངས་ཤིག་ཡོད། དེ་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་རེད། [91]

ཅེས་བཀའ་སྩལ།

མདོར་ན། “ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་གསུང་དེ་དག་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ལེགས་བཤད་རེད། རང་རང་གི་མིག་ཡོད་ན་དེ་ག་རེད་མ་གཏོགས། མིག་མ་ཡོད་བར་དུ་གསུང་དེ་དག་ལ་གོམས་འདྲིས་བྱས་ནས་ལྟ་དགོས་པ་དང་། སེམས་ལ་འཇགས་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱེད་པ་དེ་ཧ་ཅང་གལ་ཆེ། ”[92] ཞེས་

90 2005ལོའི་དགེ་ལྡན་བཀའ་བརྒྱུད་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོའི་བཀའ་ཁྲིད་སྐབས་གསུངས།

91 2004ལོར་དཔལ་ལྡན་སྨད་རྒྱུད་གྲྭ་ཚང་དུ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོང་ཁྲིད་སྐབས་གསུངས།

92 བདེ་མཆོག་གི་བཀའ་ཁྲིད་སྐབས་ཤིག་གསུངས། ལོ་དུས་ཇི་བཞིན་མ་ངེས།

སོགས་བཀའ་སྩལ་བ་ལས་རྗེ་བླ་མའི་གསེར་སློངས་བཅོ་མ་ལྔ་བུའི་ལེགས་བཤད་རྨད་དུ་བྱུང་བ་དག་ལ་གསན་བསམ་ཐུགས་འདྲིས་རྒྱ་ཆེར་མཛད་པའི་ཚུལ་རྟོགས་ནུས། འདི་ལྟར་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གང་ལ་ཇི་ལྟར་གསན་བསམ་ཉམས་བཞེས་མཛད་ཚུལ་ཕྱོགས་ཙམ་ཤེས་དགོས་པ་ལས་རེ་རེ་བཞིན་ནི་མགོན་པོ་ཉིད་ལས་གཞན་སུས་ཀྱང་བརྗོད་མི་ནུས།

མགོན་པོ་མཆོག་གི་ཞལ་ནས། "ངོས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ཟེར་ན། བདག་བས་གཞན་གཅེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་གཉིས་ལ་ཐོས་བསམ་ཉམས་ལེན་བྱས་པ་དེ་ཡིན། "ཞེས་བཀའ་གནང་བ་ལྟར་ཚུལ་དེ་གཙོ་འདོན་གྱིས་འབྲི་དགོས་པ་སྨོས་མེད་ཡིན་ཡང་། ནང་གི་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པ་སྨྲས་ནས་གདུལ་བྱ་སྐྱོང་བ་ལྟར་བཞེས་པས། རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་སུས་ཀྱང་བརྗོད་དཀའ་བར་བརྟེན། མགོན་པོ་མཆོག་གི་གསུང་སྒྲ་ཕྱིའི་ཟུར་དང་བབ་ལ་བརྟགས་ཏེ་ས་བཅད་མ་སྟོང་ཙམ་ཞིག་འབྲི་ཁུལ་བྱ་རྒྱུ་ལས་ཐབས་མེད། དེས་ན་འདི་ལྟར་བྲི་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཐོག་མར་ཟབ་མོ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བར་ཐུགས་མོས་ཉམས་བཞེས་ཇི་ལྟར་གནང་བའི་ཚུལ་ལ། ལྷོ་ཤར་ཁུལ་(South-Asia)ནས་འགྲོར་བའི་ཆོས་ཞུ་བ་རྣམས་ལ། "ངོས་རང་ལོ་བཅུ་དྲུག་བཅུ་བདུན་ཙམ་དུ་སོན་སྐབས། མཚན་ཞབས་དངོས་གྲུབ་ཚོགས་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་ཉིད་ལ་དོ་སྣང་བསླེབས། "[93] ཞེས་དང་། ༈《དཀྱིལ་ཡངས་བཟོད་བསྲན་གྱི་རྣམ་དཔྱོད་》ལས། "ལོ་ཉི་ཤུ་ཙམ་དུ་སོན་སྐབས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བར་བཙོས་མིན་གྱི་མོས་པ་སྐྱེས། "ཞེས་སྟོང་པ་ཉིད་

93 2014ཟླ་བ་9ཚེས་25ཉིན་ཇ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་གསུངས།

ཀྱི་ལྟ་བར་ཐུགས་མོས་འཁྲུངས་ཚུལ་གསུངས། 《 རྡུལ་ཕྲན་གཅིག་པོ་ནའི་སྙིང་གི་འཛིག་རྟེན། 》ཞེས་པ་ལས།

ལོ་རབས་དྲུག་ཅུ་པ་སྟེ་ངོས་རང་བཙན་བྱོལ་བར་གྱུར་པའི་མགོ་སྟོད་ཀྱི་མི་ལོ་བཅུ་ཕྲག་དང་པོའི་རིང་། སྤྱོང་བ་དང་སྦྱར་ཏེ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བར་ཞིབ་ཏུ་དཔྱོད་པའི་གོ་སྐབས་བྱུང་། ཕྱོས་ས་ཕྱོས་འཛོག་གིས་བཤད་ན། སྐབས་དེར། དེང་སང་དང་མི་འདྲ་བར་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་བྱེད་སྒོ་དེ་ཙམ་མེད་པས་ཁོམ་ལོང་ཅུང་ཟད་ཡོད་ལ། དེང་སྐབས་དུས་ཚོད་མང་དུ་གཏོང་དགོས་པ་ལྟར་གྱི་ཕྱི་སྐྱོད་འགྲུལ་བཞུད་དེ་ད་དུང་མགོ་བཙུགས་མེད་པས། དུས་ཚོད་ཡག་ཤོས་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་སྒོམ་ལ་ནང་བྱན་ཆུད་པའི་ཡོངས་འཛིན་རྣམ་པ་གཉིས་དང་ལྷན་དུ་བསྐྱལ་བའི་སྐལ་བཟང་གི་གོ་སྐབས་ཐོབ།

ཅེས་དང་། 《ཆོས་ལུགས་མཐུན་སྒྲིལ་རྣལ་མའི་ཕྱོགས་སུ་སྐྱོད་ཐབས།》ཞེས་པའི་དབྱིན་དེབ་ལས།

ལོ་རབས་དྲུག་ཅུ་པའི་དཀྱིལ་ནས་མཇུག་གི་བར་དེ་ནི། ངོས་ལ་མཚོན་ན་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་བྱེད་པའི་དུས་སྐབས་ཆེས་ལེགས་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར། ལྷག་པར་དུ་ཐར་བོད་དུ་སློབ་གཉེར་བྱས་ཟིན་པའི་གཞུང་ཆེན་རྣམས་བསྐྱར་དུ་ལྟ་ཀློག་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་སྐོར་གསར་པ་མང་པོ་ཞིག་ལ་ཐོས་བསམ་ཉམས་ལེན་བྱེད་རྒྱུ་བྱུང་། དེར་མ་ཟད། བདུན་ཕྲག་འགའ་རེ་དང་། མཚམས་རེར་ཟླ་ངོ་དུ་མའི་རིང་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིམས་ནས་སྒོམ་གྱི་ཉམས་ལེན་དང་། ལྟ་བའི་དཔྱད་པ་ཐར་ལྷག་བྱེད་པའི་གོ་སྐབས་བྱུང་། སྐབས་དེར་ཡོངས་འཛིན་རྣམ་པ་གཉིས་དང་ཟླ་ཆེན་ཁ་ཤས་ཀུང་རྡོ་རམས་ས་ལར་བཞུགས་ཡོད་པས་དགོས་པའི་དུས་ནས་བྱུང་ཡང་ཁོང་ཚོས་ལམ་སྟོན་དང་ཕྱག་རོགས་གནང་། ངོས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་

ཀྱི་སེམས་དང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བར་དུས་ཡུན་མང་དུ་བཏང་ཡོད།

ཅེས་བཀའ་སྩལ།

ཉམས་བཞེས་དཀའ་སྤྱད་ཇི་ལྟར་མཛད་པའི་ཚུལ་གཞན་ཡང་གོང་གསལ་ཕྱག་དེབ་ལས།

བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་སྒྲུབ་པའི་ལམ་པོ་ཆེ་དང་། རྩེ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིམས་ཤིང་འབད་པའི་དཀའ་སྤྱད་གཉིས་ནམ་དུ་ཡང་ཁ་འབྲལ་ཐབས་མེད་པའི་ཚུལ་དེ་ཡང་ཡང་དྲན་པའི་སླད་དུ། ལོ་དྲུག་དཀའ་སྤྱད་ཀྱི་སྟོན་པའི་སྐུ་འདྲ[94] དེ་ཌོས་རང་སྐྱེར་གྱི་མཆོད་གཞོམ་དུ་བཞུགས་སུ་གསོལ་ཡོད། སྟོན་པ་རང་ཉིད་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་ལ་ངལ་ཞིང་དུབ་པའི་མཐའ་སྤྱོང་དགོས་པར་གསུངས་ཀྱང་། ཌོས་རང་ལ་མཚོན་ན། ལམ་ལ་སློབ་པའི་དུས་སུ་སྣང་བརྟན་དེས་དཀའ་སྤྱད་སྤྱག་ཏུས་དང་ཁ་འབྲལ་མི་རུང་བའི་ཚུལ་ལ་དྲན་གསོ་ཤུགས་དྲག་གཏོང་བས། སྐུ་འདྲ་འདི་ནི་སྟོན་པའི་སྣང་བརྙན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་རྩ་ཆེ་ཤོས་སུ་རྩི་གིན་ཡོད།

ཅེས་དང་། 《བོད་ཀྱི་བྱུང་བ》ལས། "ཌོས་རང་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོ་རྗེ་བཙུན་མི་ལའི་གཡོ་བ་མེད་པའི་ཚོད་སེམས་དང་། དཀའ་སྤྱད་དྲག་པོས་ཉམས་བཞེས་མཛད་ཚུལ་ལ་དངོས་གནས་ཡིད་སྨོན་འཚོར། གཞན་ལ་རྗེ་བཙུན་མི་ལའི་རྣམ་ཐར་ཤོད་པ་ཡང་ཁོང་གི་དཀའ་སྤྱད་མིག་དཔེར་ལེན་དགོས་པས་ཡིན་ལ། ཌོས་རང་ཉིད་ལ་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་ཚོད་སེམས་མཁོ་གལ་ཆེ་བས་རྟག་ཏུ་ཁོང་གི་རྣམ་ཐར་བཀླགས་

94 སྐུ་འདྲ་དེ་ནི་དུས་རབས་གཉིས་པའི་ནང་བཞེངས་ཏེ་དེང་སྐབས་པཱ་ཀི་སི་ཐན་གྱི་ལ་ཧོར་(Lahore)ཞེས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་འགྲེམ་སྟོན་ཁང་དུ་བཞུགས།

ཤིང་ཡིད་ལ་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད། "ཅེས་བཀའ་སྩལ། ཡང་། "རྒྱལ་དབང་ལྔ་པ་ཆེན་པོས། 'དེང་སང་ནི་མ་བསླབས་ན་མཁྱེན་ཞིང་། བསླབས་ན་ཐུགས་སུ་མི་ཚུད་པ་མང་བར་གདའ། ཁོ་བོའི་ཡོན་ཏན་ཕྲན་ཚེགས་རྣམས་བསླབས་ནས་ཤེས་པ་ཤ་སྟག་ཡིན། 'ཞེས་གསུངས་པ་དེ་དངོས་གནས་རེད། ངོས་ཀྱིས་ཀྱང་ཅུང་ཟད་ཤེས་པ་རྣམས་དཀའ་ལས་བརྒྱབས་ནས་ཤེས་པ་ཡིན། "ཞེས་གསུངས། དཀའ་གནད་ལ་དཔྱད་པ་མཛད་པའི་ཚུལ་གཞན་ཡང་། 《གོང་ས་ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་མཛད་རྣམ། 》ལས།

མི་སྒྲ་ཞིག་གིས་དོན་གང་ལ་དོ་སྣང་ཆེན་པོ་བྱས་ན། དེ་སེམས་སུ་ཡང་ཡང་འཆར་ཞིང་རྨི་ལམ་དུའང་འབྱུང་། ཀུན་གྱིས་ཤེས་གསལ་ལྟར་རྨི་ལམ་དུ་དོན་དག་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་། དེ་སྤྱི་བོད་དུ་ངོས་རང་[རྨི་ལམ་ནང་]ཨ་ཧྲི་ཤ་དང་མཇལ་བའི་དུས་དེ་དག་ནི། ཁོང་གིས་གསུངས་པའི་གཞུང་དང་དེའི་འགྲེལ་པ་དག་ལ་སློབ་གཉེར་བྱེད་བཞིན་པའི་སྐབས་ཡིན། རྗེས་སུ་ཁོང་གི་གཞུང་དང་བཞེད་པ་རྣམས་ངོས་ཀྱིས་གཞན་ལ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་[གོང་ལྟར་]དཀའ་ངལ་ལས་གྲོལ་བར་མཛད།

ཅེས་མནལ་ལམ་གྱི་ཐོལ་དུ་ཇོ་བོ་རྗེ་སོགས་དང་མཇལ་དེ་དཀའ་གནད་ལ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པར་མཛད་པའི་ཚུལ་གསུངས་ལ། " ཉིན་མོར་གང་ལ་དཔྱད་པ་བྱས་པ་དེར་མཚན་མོར་གཉིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུའང་རྒྱུན་མ་ཐུད་ནས་དཔྱད་པ་བྱེད་ཐུབ། "ཅེས་གསུངས་པ་ཡང་དངོས་སུ་ཐོས། ཉམས་རྟོགས་འབྲུངས་ཚུལ་ཟུར་ཙམ་ཞལ་ནས་དངོས་སུ་གསུངས་པ་ཟིན་བྲིས་སུ་བཏབ་པའི་ཤོག་བྱང་[95]ལས།

*ཕྱི་ལོ་ ཆིག་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུའི་[རི་གྲངས་]ནང་། ཝ་ནཱ་ར་སི་ཡི་ཉེ་འགྲམ་*SwargAsh-

95 མགོན་པོ་མཆོག་གི་གསུང་ཟིན་བྲིས་སུ་བཏབ་པ་སྤྱི་ལོ་2014ཟླ་བ་7ཚེས་24ཉིན་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་ནས་གནང་།

ramདུ་བཞུགས་སྐབས། སྐབས་ཤིག་རྗེའི་གསུང་དགོངས་པ་རབ་གསལ་མཇལ་བ་ན། སེམས་བསྐྱེད་དྲུག་པའི་མགོར། དེ་ལ་ཁྲ་བོའི་མདོག་དང་འཁྱིལ་ལུགས་སྦྲུལ་དང་འདྲ་ཞིང་། ཡུལ་མི་གསལ་བར་སྣང་བ་ན་ཐག་པ་ལ་འདི་སྦྲུལ་ལོ་སྙམ་པ་འབྱུང་ངོ་། །དེའི་ཚེ་ཐག་པ་ལ་ཐག་པའི་ཚོགས་པ་དང་ཆ་ཤས་སྦྲུལ་གྱི་མཚན་གཞིར་འཇོག་རྒྱུ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས། དེའི་སྦྲུལ་ནི་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་མོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ངའོ་སྙམ་པ་འབྱུང་བ་ན། ཕུང་པོའི་སྟེང་ནས་སྔ་ཕྱིའི་རྒྱུན་གྱི་ཚོགས་པ་དང་། དུས་གཅིག་པའི་ཚོགས་པ་དང་། དེའི་ཆ་ཤས་དེའི་མཚན་གཞིར་འཇོག་རྒྱུ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། ཞེས་པའི་མཚམས་སུ་ཕུང་པོ་ལ་ལྟོས་མེད་ཀྱི་བདག་རང་དབང་བ་མེད་པར་ངེས་པ་གཏིང་ནས་དྲངས་ཏེ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ལྟ་བ་ཐུགས་ལ་འཁྲུངས་སོ། །

ཞེས་དང་། མགོན་པོ་མཆོག་ནས། "ཉམས་མྱོང་ཆུང་ཆུང་ཞིག་ལྟ་རེད་དེ། ཕལ་ཆེར་ལོ་བཞི་བཅུ་ཙམ་གྱི་གོང་ལ། གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དེར་ཉམས་མྱོང་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱུང་སོང་། གང་ཟག་ཅེས་པ་ནི་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་མོ་ཞེས་པའི་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱི་ཚིག་དེ་མཐོང་བའི་སྐབས་ཤིག །ཚ་ཁྲུག་གེར་བྱས་བྱུང་ལ། ད་ག་རེ་བྱས་སོང་བསམ་པ་ཞིག་སྟེ། ནམ་རྒྱུན་ཡོད་ཡོད་པར་བརྩིས་བསྡད་པ་དེ་ཡོད་པ་མ་རེད་ཅེས་བཤད་དུས། སེམས་ལ་ཅིག་སླེབ་ཡོང་གིན་འདུག་ག །གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ངེས་པ་དགའ་རབ་དྲང་ཡོང་དུས་མི་ལྟ་བུ་ཞིག་མཐོང་བ་ན། ཁོ། ད་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་མི་ཞིག་མེད་ཨང་སྙམ་པ་དང་། རང་རྐྱ་

ཐུབ་པའི་དེ་དང་འདི་ཞེས་པ་ཞིག་མེད་ཨང་སྙམ་པ་འབྱུང་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་རང་རྒྱུ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པ་གོ་བའི་གོ་བ་དེས་དྭངས་པའི་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་འཆར་བ་ཞིག་ཀྱང་འདུག །"[96] ཅེས་བཀའ་སྩལ། ཡང་མགོན་པོ་མཆོག་ནས། "ངོས་ཀྱིས་ཀུན་ཉེ་མ་རྒྱལ་མཚན་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་མདུན་ནས་རྩ་ཤེའི་ཊཱི་ཀ་ཆེན་གྱི་བཀའ་ཁྲིད་ཞུ་རྒྱུའི་སྐལ་བཟང་ཐོབ། ཀུན་རིན་པོ་ཆེས་བཀའ་ཁྲིད་གནང་སྐབས་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་དུ་ཐལ་ཟློག་སྐོར་གོ་བ་ཙུང་ཟད་ཆགས་སྐབས་དགའ་བ་ཟད་མི་ཤེས་པ་ཞིག་བྱུང་། "[97] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཟབ་ཆོས་རྣམས་གསན་རིམ་བཞིན་ཉམས་རྟོགས་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བ་ཤིན་ཏུ་གསལ། ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་ཐར་ལས།

(སྤྱི་ལོ་ 1969 ཟླ་བ་ 12 ཚེས་ 14) ཚེས་ བཅུ་དགུ་ཉིན་༄གོང་ས་མཆོག་གློ་བུར་དུ་ཞབས་ཀྱི་པདྨོ་བཀོད་དེ་བདེ་མཆོག་ཆེ་ལྷ་དཀར་པོའི་སྒོ་ནས་ཚེ་སྒྲུབ་བསྐྱངས་པའི་ཚེ་རྫས་རིལ་བུ་གསོལ་རས་སྩལ་ཐོབ། །འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་ལྷུགས་བསྙེན་སྐབས་མནལ་ལྟས་བཟང་པོ་བྱུང་ཚུལ་དང་འབྲེལ་རྗེའི་གསུང་དབུ་མ་རྩ་ཤེས་ཊཱི་ཀ་ཆེན་དང་། འཇུག་ཊཱི་ཀ་དགོངས་པ་རབ་གསལ། དྭང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་རྣམས་གཟིགས་པར་ལྟ་བའི་སྐོར་

96 སྤྱི་ལོ་2015ཟླ་བ་9ནང་ཧྲ་སར་ལྷོ་ཤར་ཁུལ་གྱི་ཆོས་ཞུ་བ་སོགས་ལ་དབུ་མ་རིན་ཕྲེང་གི་བཀའ་ཁྲིད་སྩོལ་སྐབས་གསུངས།

97 1997ཟླ་བ་12ཚེས་9ནས་ཉིན་ཤས་རིང་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཁྲིད་གནང་སྐབས་གསུངས་ལ། <<མཛད་རྣམ་རྒྱ་ཆེན་སྙིང་རྗེའི་རོལ་མཚོ་>>ལས། "ངོས་(ཀུན་ཉེ་མ་རྒྱལ་མཚན་)ཀྱིས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོའི་མགོ་མཇུག་གོ།༄ཟེར་བ་ནས་མཇུག་རྫོགས་སོ་ཟེར་བའི་བར་ཚིག་འདི་མ་ཤེས་པ་ཞིག་ཡོད་བསམ་པ་གཏན་ནས་མི་འདུག །ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་མགོ་ནས་མཇུག་བར་རྫོགས་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡོད་སྙམ་ཡང་། སྐུ་མདུན་གྱིས་དོགས་གཅོད་དོགས་སློང་རེ་གནང་དུས། གང་འདྲ་ཡིན་ནམ་བསམ་པ་དང་། ད་དུང་དཀའ་གནད་ལ་བལྟ་དགོས་པ་ཡོད་གིན་འདུག །"ཅེས་ཤག་སྐོར་མཁན་པོ་ཀུན་ཉེ་མ་རྒྱལ་མཚན་མཆོག་གིས་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེར་ཞུས་པའི་ཚུལ་གསལ་བ་ལྟར་རྟག་འགྲུས་དང་གཏུགས་པ་མེད་པའི་མཁྱེན་རབ་ཀྱི་རྩལ་ལས་ཉམས་རྟོགས་གོང་ནས་གོང་དུ་སྤེལ་བའི་ཚུལ་གསལ།

དེ་སྟོན་ཐུགས་དོགས་མ་ཆོད་པ་འགའ་ཞིག་ད་ལམ་དགོངས་པར་འཆར་ཚུལ་སོགས་བཀའ་ཕེབས་པ་དམ་པའི་ཁྱད་ཆོས་བླ་མེད་དོ་མཚར་མཆོག་ཏུ་ཆེ་བ་དད་གུས་ཀྱི་གསོལ་སུ་སྨིན།

ཞེས་ལྟ་བའི་དཔྱད་པ་རྫོགས་པའི་ཚུལ་གསུངས། དེ་ནི། བསྟོད་པ་དོན་ལྡན་མའི་རང་འགྲེལ་ལས་གུང་ཐང་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས། "རྗེའི་གསང་རྣམ་རིན་པོ་ཆེའི་སྙེ་མ་ལས། ལྟ་བའི་དཔྱད་པ་རྫོགས་པའི་ཚད་ནི། ལུང་རིགས་ཀྱི་ལམ་ནས་བྲངས་པའི་ངེས་པ་རྙེད་ནས་བློས་དོན་དེར་ཐག་བཅད་ཀྱང་གཏིང་ནས་མི་བདེ་བའི་རྣམ་པ་མེད་པ་ཞིག་འོང་། དེ་དུས་དོན་དེ་ལ་དཔྱད་པ་རྫོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་མགོན་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་གདམས་ཚུལ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །"ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་དགོས། « མཛད་རྣམ་རྒྱ་ཆེན་སྙིང་རྗེའི་རོལ་མཚོ་» ལས་མགོན་པོ་མཆོག་ནས།

རྒྱ་གར་ལ་བསླེབས་རྗེས་དབུ་མ་ལ་དང་དོད་ཞེ་དྲག་བྱས་པ་ཡིན། དབུ་མ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ཞེ་དྲག་བལྟས་པ་ཡིན། དེ་ནས་ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ་དང་། དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ཞེ་དྲག་བལྟས་པ་ཡིན། སྟོང་ཉིད་ཐ་མོ་ཐ་མོ་མ་གཏོགས་རགས་པ་རྟོགས་ཡོད་པ་འདྲ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཟེར་བའི་སྟོང་ཉིད་ཐ་མོ་དེ་རྟོགས་ཡོད་མེད་བཤད་ཁག་པོ་རེད། ཡིན་ནའང་། རྟོགས་ཀྱི་རེད་བསམ་གྱིན་འདུག །དུས་ཚོད་ཡོད་པ་དང་བསྒོམས་པ་ཡིན་ན། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་འདུག་བསམ་གྱིན་འདུག །སྟོང་ཉིད་ཐོག་ཡིད་ཆེས་གང་འཚམས་ཡོད།

ཅེས་གསུངས་ཤིང་། ཡང་ཟིན་བྲིས་ཤོག་བྱང་[98]ལས།

ཕྱི་ལོ་ ཆིག་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུའི་(བདུན་ཅུའི་)མགོ་སྟོད་ཅིག་ལ་རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་ལྷ་ཁྲིད་གཟིགས་ཞིབ་གནང་སྐབས་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་བགྲོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་སྦྱོར་བའི་མཐའ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བའི་མིང་རྐྱང་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་ཟབ་མོ་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ཐུགས་སྨོང་འཁྲུངས་པར། ཉིན་ཞིག་ཡོངས་འཛིན་སྐྱབས་བཀྲིས་པ་གླིང་རྡོ་རྗེ་འཆང་ལ་དེའི་སྐོར་རྟོགས་འབུལ་ཞུས་པར། ཡོངས་འཛིན་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ཞལ་ནས། ད་ནས་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་ནམ་མཁའི་རྣལ་འབྱོར་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་བར་མཛད་དོ། །

ཞེས་གསུངས།

《དཀྱིལ་ཡངས་བཟོད་བསྲན་གྱི་རྣམ་དཔྱོད། 》ཅེས་པ་ལས།

ངོས་ཀྱིས་ལོ་མང་རིང་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་དཔྱད་ཅིང་བསྒོམས་པས་ད་ནི་རྒྱུས་ཡོད་དུ་གྱུར། དེར་བརྟེན། ཕྱིའི་དངོས་པོ་གང་ཞིག་ལ་བལྟས་ཤིང་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་ངོ་མ་ཡིད་དུ་ཐུས་པ་ན། དེ་མ་ཐག་སྤྱར་གྱི་སྣང་བ་དེ་ཉིད་མངོན་གསལ་གྱིས་ལོག་སྟེ། རྫོལ་བ་དེ་ཙམ་མི་དགོས་པར་ཕལ་ཆེར་རང་བཞིན་ལྟ་བུས་ཡིད་ལ་སྨོང་ཚོར་ཟབ་མོ་སྐྱེ།

ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། "སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ནི་རྟོགས་སླ་བ་ཞིག་མ་རེད། ཡིན་ནའང་། ངོས་ཀྱིས་དེའི་དོན་གོ་ཞིང་ངེས་ཤེས་དངོས་སུ་རྙེད་པའི་ཚེ། [ལྟ་བ་]དེ་

98 མགོན་པོ་མཆོག་གི་གསུང་ཟིན་བྲིས་སུ་བཏབ་སྐེ་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་ནས་གནང་བའི་ཤོག་བྱང་།

ཉིད་ནང་གི་སྤྱོད་པ་དང་ཕྱིའི་གནས་སྟངས་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྱུར་དུ་དུང་བའི་ཚོར་སྣང་བྱུང་། ”ཞེས་གསུངས།

ཡང་གོང་གསལ་དཔེ་དེབ་དེའི་རྩོམ་པ་པོ་རྒྱ་རིགས་VictorChanགྱིས་མགོན་པོ་མཆོག་ལ་ཉམས་རྟོགས་ཇི་ལྟར་འབྱུངས་པ་སོགས་ཐད་ཀར་བཀའ་འདྲི་ཞུས་པར། གསུང་སྒྱུར་དགེ་བཤེས་ལྷག་རྡོར་བརྒྱུད་ནས་གསུངས་པར། “སྤྱི་ལོ་1963ལོ་སྟེ་དགུང་གྲངས་ཉེར་བརྒྱད་ཡས་མས་སུ་ཕེབས་སྐབས། ཉིན་ཞིག་ཕྱག་དཔེ་གཟིགས་པའི་དུས། ང་དེ་ནི་རྟོག་པས་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་དོ་ཞེས་པའི་མཚམས་སུ། ཐུགས་ཚོར་དང་ཉམས་སྣང་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་བྱུང་ཞེས་བཀའ་གནང་སོང་། ”ཞེས་དབྱིན་སྐད་དུ་བསྒྱུར། དགུང་གྲངས་སུམ་ཅུར་ཕེབས་ལ་ཉེ་བའི་སྐབས་སུ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བར་སྤྱོད་པ་འབྱུངས་པའི་ཚུལ་གཤམ་དུའང་གསལ། རྩོམ་པ་པོས་ཉམས་སྣང་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་དུས་ཡུན་ཇི་ཙམ་གྱི་བར་དུ་གནས་སམ་ཞེས་བཀའ་འདྲི་ཞུས་པར། མགོན་པོ་མཆོག་ནས་དབྱིན་སྐད་དུ། “ཐལ་ཆེར་བདུན་ཕྲག་དུ་མའི་རིང་བྱུང་། ”ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཅིང་། སུ་མཐུད་བོད་སྐད་དུ་གསུངས་པར་གསུང་སྒྱུར་གྱིས། “དུས་སྐབས་དེར། དཔེར་ན། མི་དང་ས་གདན་སོགས་གང་དང་གང་གཟིགས་ཀྱང་དེ་དང་དེར་སྣང་ཡང་། དེ་དག་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཆ་རྫུལ་ཙམ་ཡང་མ་དམིགས་པའི་སྣང་བ་གསལ་པོ་བྱུང་ཞེས་བཀའ་གནང་སོང་། ”ཞེས་དབྱིན་སྐད་དུ་བསྒྱུར། དེའི་གསལ་བཤད་དུ་མགོན་པོ་མཆོག་གིས་དབྱིན་སྐད་དུ། “རྟག་བརྟན་ཐེར་ཟུག་གི་ངོ་བོས་སྟོང་བ། ”ཞེས་བཀའ་སྩལ།

རྟོམ་པ་པོས། "དག་སྣང་འདྲ་བྱུང་ངམ། "ཞེས་བཀའ་འདྲི་ཞུས་པར།

མགོན་པོ་མཆོག་ནས། "མ་བྱུང་། "ཞེས་བཀའ་སྩལ།

དེ་ནས་རྟོམ་པ་པོས། "དེས་ན། ང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་གཟིགས་པའི་སྤྱོད་སྣང་ཁྱད་པར་ཅན་དེ། "ཞེས་ཞུས་པར།

མགོན་པོ་མཆོག་ནས། "དེ་རེད། "ཅེས་བཀའ་སྩལ།

རྟོམ་པ་པོས། "[སྤྱོད་སྣང་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་བྱུང་བའི་]གཟའ་འཁོར་དེ་དག་གི་རིང་ལ། སྐུ་མདུན་གྱིས་ཡུལ་གང་ཞིག་མཇལ་ཡང་དེ་དག་རང་བཞིན་ནམ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་གཟིགས་སམ། "ཞེས་བསྐྱར་དུ་བཀའ་འདྲི་ཞུས་པར།

མགོན་པོ་མཆོག་ནས་དབྱིན་སྐད་དུ། "རེད། དུས་སྐབས་དེ་ཉིད་དུ། གལ་ཏེ་བདག་ཏུ་མ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ཡིད་ལ་བྱས་ན། ཡུལ་དེ་དག་ནི་གཟུགས་བརྙན་ལྟ་བུ་སྟེ་སློག་བརྙན་ལ་ལྟ་བ་དང་གཅིག་མཚུངས་རེད། སློག་བརྙན་ལ་ལྟ་བའི་ཚེ་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་དོན་དངོས་མ་ཞིག་འབྱུང་བཞིན་པ་ལྟ་བུའི་ཚོར་སྣང་འབྱུང་ལ། ཡང་། མིག་གཉིས་སློག་བརྙན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་གཏད་ཀྱང་སེམས་ཀྱིས། དེ་ནི་སློག་བརྙན་ཏེ་ལྟད་མོ་ཙམ་དང་དོན་དངོས་མ་མ་ཡིན་པར་ཤེས། དེར་བརྟེན། ལྟད་མོ་གཅིག་ཉིད་ལ་བལྟས་ཀྱང་། མཐོང་ཚུལ་གཉིས་ཡོད། གཅིག་ནི་གཟུགས་བརྙན་གྱི་ཚོར་སྣང་མེད་པར་མཐོང་བ་དང་། གཞན་དེ་ནི་གཟུགས་བརྙན་ཡིན་པར་ཤེས་བཞིན་དུ་མཐོང་བ་དེ་ཡིན། "ཞེས་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་གཟིགས་པའི་ཚུལ་ཡང་བཀའ་སྩལ།

རྗོམ་པ་པོས། “སྐུ་མདུན་ཁྱེད་ཀྱིས། ཉམས་རྟོགས་དེ་ཚོ་གཞན་ལ་གསུང་སྐྱོང་ངམ། ”ཞེས་བཀའ་འདྲི་ཞུས་པར།

མགོན་པོ་མཆོག་ནས། “ལོ་རབས་བདུན་ཅུ་པའི་མགོ་སྟོད་ཙམ་ལ། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་གོ་བ་དེ་རྟོགས་འབྱུལ་གྱི་ཚུལ་དུ་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེར་ཞུས་པ་ཡིན། ”ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏེ། དེ་ནས་སྲུ་མཐུད་དེ་བོད་སྐད་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བར་གསུང་སྒྱུར་གྱིས། “གླིང་རིན་པོ་ཆེས། མི་རིང་བར་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ནམ་མཁའི་རྣལ་འབྱོར་པར་འགྱུར་ངེས་ཞེས་གསུངས་པ་རེད། ”ཅེས་དབྱིན་སྐད་དུ་བསྒྱུར།

རྗོམ་པ་པོས། “ཉམས་རྟོགས་དེ་མདོན་དུ་མཛད་ཡོད་དམ། ”ཞེས་ཉམ་ཆུང་ངའི་ཚུལ་གྱིས་ཐད་ཀར་བཀའ་འདྲི་ཞུས་པར།

མགོན་པོ་མཆོག་ནས། “ཤེས་ཀྱིན་མེད། ”ཅེས་གསུངས།

ཡང་བོད་སྐད་དུ་བཀའ་སྩལ་བར་གསུང་སྒྱུར་གྱིས། “༧གོང་ས་མཆོག་གི་ཉམས་རྟོགས་རྟག་ཏུ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བཞིན་ཡོད་ལ། གལ་ཏེ་ད་ལྟ་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེ་ཞལ་བཞུགས་ཏེ་ཉམས་རྟོགས་ཀྱི་ཚུལ་གསན་ན། ཤིན་ཏུ་མཉེས་པོ་གནང་བ་ལ་ཐུགས་དགོངས་གཏན་ནས་ཡོད་པ་མ་རེད། ”ཅེས་དབྱིན་སྐད་དུ་བསྒྱུར།

སླར་ཡང་མགོན་པོ་མཆོག་ནས་དབྱིན་སྐད་དུ། “ངོས་ཀྱིས་གཞན་ལ། སྙིང་རྗེའི་ཉམས་སྣང་དང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གོ་བའི་སྐོར་འགྲེལ་བཤད་ག་དུས་བརྒྱབས་ཀྱང་། ངོས་རང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མིན་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་མེད་ཅེས་

གསལ་པོར་ཤོད་ཀྱིན་ཡོད། "ཅེས་བཀའ་སྩལ། དེ་ནས་ཀྱང་ཉམས་རྟོགས་འབྲུངས་པའི་ཚུལ་གཞན་ལ་ཟུར་ཙམ་རེ་གསུངས་པ་ནི་སེམས་ཤུགས་བསྐྱེད་པ་དང་ཆོས་ལ་བསྐུལ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ཚུལ་ཡང་བཀའ་སྩལ།

དེ་ནས་ཀྱང་མགོན་པོ་མཆོག་གིས། "ངོས་རང་ལ་ཆ་མཚོན་ན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་མེད་ཀྱང་། ད་ལྟ་རིའི་རྩེ་མོ་མཐོང་ཐུབ་མཁན་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད། ད་དུང་རི་རྩེར་བསླེབས་མེད་ཀྱང་སླེབ་ཐུབ་པའི་ཚོར་སྣང་ཡོང་གིན་འདུག །"ཅེས་ཉམས་རྟོགས་ཀྱི་རྩེར་སོན་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བའམ་མཆོག་གི་འབྲས་སུ་ཐོབ་པ་ལ་རྒྱང་ཐག་དེ་ཙམ་མེད་པའི་ཚུལ་གསུངས། གོང་དུ་བྲིས་པ་རྣམས་ནི། གནས་དུས་མི་འདྲ་བར་ཐོར་ཙམ་རེ་གསུངས་པ་རྣམས་བསྡུས་ཏེ་བྲིས་ལ། སྤྱི་ལོ་2014 ལོར་ཐའི་ལྷན་གྱི་རྒྱ་རིགས་ཆོས་ཞུ་བར་སྩལ་བའི་བཀའ་ཆོས་ཀྱི་མཇུག་ཏུ་དྲིས་ལན་ཞིག་གི་འཕྲོས་དོན་དུ་བཞད་མོ་དང་བཅས་ཏེ་བཀའ་སྩལ་བ་ནི།

ངོས་རང་ལ་ཆ་བཞག་ན། ལོ་བཅུ་དྲུག་བཅུ་བདུན་ཙམ་ནས་སྟོང་ཉིད་ལ་མོས་པ་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཡོད། ཡིན་ནའང་། ཚོར་བ་གང་ཡང་མེད། ཁ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་གྱིན་ཡོད་ཀྱང་ཚོར་བ་དེ་ཙམ་མི་འདུག །དེ་ནས་ཕལ་ཆེར་ལོ་སུམ་ཅུའི་ནང་ལ་གཞི་ནས་བློ་བ་ཞིག་སླེབ་ཡོང་གིན་འདུག །སྔོན་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་ཚོར་བ་ཞིག་བསླེབས། དེ་ནས་ལོ་བཞི་བཅུ་ལྔ་བཅུ་དྲུག་ཅུ་ཡར་བསླེབས་ཡོང་དུས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ཚོར་བ་དེ་ཤུགས་ཆེ་རུ་ཆེ་རུ་འགྲོ་གིན་འདུག །ལོ་བདུན་ཅུའི་ནང་ལ་[སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་]དེའི་ཚོར་བ་ཤུགས་ཆེན་པོ་སླེབ་ཀྱིན་ཡོད་པའི་བཟོ་འདྲ་ཞིག་འདུག །གཟུགས་སྒྲ་དྲི་རོ་རེག་བྱ་སྟེ་རིག་བྱ་ལ་འཁྲིག་པའི་རིག་

པའང་ཡོད། འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་པ་དེ་ཚོའི་གྲས་དེ་ཕལ་ཆེར་མེད་པར་གྱུར་པའི་བཟོ་འདྲ་ཞིག་རེད། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བས་དེར་ཤུགས་ཞེ་པོ་ཅིག་ཐེབས་ཀྱིན་འདུག །

ཅེས་དང་། སྤྱི་ལོ་ 2014 ཟླ་བ་ 12 ནང་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་དགའ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གླིང་དུ་ལམ་རིམ་བཀའ་ཁྲིད་སྐབས།

ཉམས་མྱོང་གང་ལ་གང་འཚམས་ཡོད། འདི་ལྟར་བསམ་བློ་གཏོང་དུས། དངོས་གནས་དྲང་གནས་ཀྱིས་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དེ་འདི་འདྲ་ཞིག་རེད་ཅང་སྙམ་པ་ཞིག་དང་། དེའི་ཐོག་ནས་ཕྱིན་པ་ཡིན་ན། འགོག་པའི་བདེན་པ་ཡོང་ས་རེད་སྙམ་པ་ཞིག་དང་། འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་སྐོར་དཀྱུ་ཟེར་བ་དེ་དག་ག་རེ་ཡིན་ཀྱང་རུང་མིན་ཀྱང་རུང་། གང་ལྟར། དམིགས་རྣམ་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་དེ་དག་རྩ་བ་བདེན་འཛིན་ལ་ཐུག་ཡོད་པས། བདེན་འཛིན་ལ་འགྲུལ་སྐྱོད་ཅིག་ཐེབས་ཡོང་དུས། འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་པ་ཕལ་ཆེར་མི་ཡོང་བའི་བཟོ་འདྲ་ཞིག་ཆགས་ཀྱིན་འདུག །ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་བསྒོམས་ནས་དེ་ལྟར་གྱུར་པ་མིན། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་བསྒོམས་པ་དེ་གས་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་དེ་དག་གི་ཤུགས་དགའ་རབ་ཆག་བསྟུད་པའམ་རུལ་བའི་བཟོ་འདྲ་ཞིག་ཆགས་ཡོང་གིན་འདུག །འདོད་ཉོན་རགས་པར་གཉེན་པོ་བསྟེན་སྟངས་དེ་ཡང་ཆགས་སྟང་གི་ཉེས་དམིགས་ལ་བསམ་བློ་བཏང་བ་གཅིག་པུ་མ་ཡིན་པར་བདེན་འཛིན་ལ་གནོད་པ་བཏང་ནས་དེའི་ཤུགས་ཆེན་ཐེབས་ཡོང་བ་རེད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འགོག་བདེན་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་ས་རེད་སྙམ་པ་ཞིག་འཆར་ཡོང་གིན་འདུག །ཆོས་དཀོན་མཆོག་ཟེར་བ་འདི་ལྟར་ངོ་འཕྲོད་དགོས་པ་ཡིན།

ཞེས་བཀའ་སྩལ།

གོང་དུ་དྲངས་པ་ནི་ཉེ་ལམ་གསུངས་པའི་བཀའ་ཡིན་ཡང་། དེ་ལྟ་བུ་སྔར་ནས་བྱུང་ཟིན་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཏེ། དེ་ཡང་སྤྱི་ལོ་ 1993ནང་11ནང་ཨ་རིའི་ཚགས་པར་གྲགས་ཅན་ནེའུ་ཡོཀ་དུས་བབ་ཀྱི་གསར་འགོད་པས་བཀའ་འདྲི་ཞུ་སྐབས། གསར་འགོད་པས། "ཡེ་ཤུའི་སྟོན་པ་ཡང་སྐུ་ཚུང་བཞེངས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད། ༄གོང་ས་མཆོག་སྐུ་ཚུང་བཞེངས་མྱོང་ངམ། "ཞེས་བཀའ་འདྲི་ཞུས་པས། མགོན་པོ་མཆོག་ནས།

ཡེ་ཤུའི་སྟོན་པ་དང་ངེད་གཉིས་བསྡུར་ཏེ་བཤད་མི་ཉུང་། ཁོང་ནི་སྟོན་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་རེད། གང་ལྟར། ཁྱེད་ཀྱི་དྲི་བའི་ལན་ལ། ངོས་རང་ལོ་ན་གཞོན་པའི་སྐབས་ཚུང་ལངས་མྱོང་། ཝོན་ཀྱང་། འདས་པའི་ལོ་ངོ་སུམ་ཅུ་ཙམ་གྱི་རིང་ཕལ་ཆེར་ཚུང་ལངས་མ་མྱོང་། དོན་དག་གཅིག་ལ། གནོད་སེམས་སམ་ཞེ་སྡང་ནི་ཕལ་ཆེར་རྩ་བ་ནས་ཡལ་ཟིན། [99]

ཞེས་བཀའ་སྩལ།

ཡང་དེའི་སྔོན་ཏེ་སྤྱི་ལོ་ 1991 ལོར་སི་ཝེ་ཊེན་(Sweden)དུ་ཆིབས་སྒྱུར་སྐབས་སློབ་ཕྲུག་རྣམས་ལ། "ཁྲོ་བ་དང་ཞེ་སྡང་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཆེ། ཁྲོ་བ་ནི་ནང་གི་ཡིད་འགྱུ་དེ་མ་ཐག་ལུས་ངག་གི་རྣམ་འགྱུར་དུ་མངོན་པར་བྱེད་པའི་སེམས་ཚོར་དྲག་པོ་ཞིག་ཡིན་ལ། བརྩེ་བས་ཀྱང་ཁྲོ་བ་འདྲེན་པའི་སྐབས་ཡོད། ཞེ་སྡང་ནི་གནོད་འདོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པས་རང་གཞན་ཀུན་ལ་གཅིག་ཏུ་འཚེ་བ་ཡིན་སྟབས་ངེས་པར་དུ་སྤོང་དགོས། "ཞེས་སོགས་རྒྱས་པར་བཀའ་སྩལ།

99 ClaudiaDreifusཞེས་པས་བྲིས་ཤིང་། སྤྱི་ལོ་1993ཟླ་བ་11ཚེས་28ཉིན་ནེའུ་ཡོཀ་དུས་བབ་སྙིང་ཐོན་པའི་བཅར་འདྲིའི་རྩོམ་ཡིག་ལས་ཕབ་བསྒྱུར་གྱིས་བཤུས།

ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེར་ཉམས་བཞེས་དང་དེ་ཉིད་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་འཁྲུངས་ཚུལ་མདོ་ཙམ་བརྗོད་པ་ལ་ཟིན་བྲིས་ཤོག་བྱང་ལས།

ཕྱི་ལོ་ཆིག་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་རེ་བདུན་ལོར་ཁུ་ནུ་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་བསྟན་འཛིན་རྒྱལ་གྱི་དྲུང་ནས་བདག་བས་གཞན་གཅེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེར་ཇི་ལྟར་བློ་སྦྱོང་བའི་རྣམ་གཞག་གསལ་བར་སྟོན་པའི་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ལེགས་བཤད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཟབ་ཁྲིད་ཐོབ་སྟེ། དེ་ནས་བཟུང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་གཞུང་ཤིང་སྙིང་པོ་ཕལ་གྱིས་ཚིག་ཙམ་ཡང་བསམ་པར་མི་ནུས་པའི་བདག་བས་གཞན་གཅེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་དང་། རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རླབས་པོ་ཆེ་དག་ལ་དམིགས་བསལ་གྱིས་ཉམས་བཞེས་ཆེར་མཛད་པས་བདག་བས་གཞན་གཅེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེར་རིགས་པའི་ལམ་ནས་ལྡོག་ཏུ་མེད་པའི་ཐུགས་ངེས་བརྟན་པོ་འཁྲུངས་པས་ཅི་མཛད་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཁོ་ན་ལས་མེད་པར་གྱུར་ཏེ། ཕྱོགས་ཁག་ནས་འདུས་པའི་དད་ལྡན་གྱི་ཚོགས་བགྲང་གིས་མི་ལང་བར་མཇལ་ཁ་དང་། ཆོས་འཆད་ཁྲིད་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཉིན་བསྟུད་མར་ཇི་ཙམ་གནང་ཡང་ཞལ་གྱི་མདངས་རྒྱས་ཤིང་། ངལ་བའི་རྣམ་པའི་ཆ་ཕྲ་མོ་ཙམ་ཡང་མཇལ་དུ་མེད་པར་རྟག་ཏུ་འཛུམ་དམུལ་གྱིས་བཞུགས་པ་འདི་བྱུང་བ་ལགས། ཁུ་ནུ་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་ནས་སྤྱོད་འཇུག་གི་ཟབ་ཁྲིད་ཐོབ་པ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཉམས་ལེན་གྱི་མཐིལ་དུ་མཛད་ཅིང་། དོན་གཉེར་ཅན་གཞན་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་སྙིང་པོ་དེ་ཉིད་ལ་འགོད་ཕྱིར་གཞུང་གཞན་ལས་སྤྱོད་འཇུག་འཆད་ཉན་ལ་ཐུགས་སྒྲོ་བར་མཛད་དེ་གཞུང་འདི་ཉིད་ཕལ་ཆེར་པོ་ལྟར་འཆད་ཁྲིད་མཛད་བཞིན་པ་འདི་ལགས་སོ། །

ཞེས་གསལ།

འདིར་ཡང་སྤྲོས་ཏེ་བརྗོད་པའི་སྤྲོབས་པ་མ་རྙེད་ཀྱང་། གསུང་དུ་མ་བསླུགས་ཤིང་ཉན་ཏེ་ཙུང་ཙམ་རེ་བརྗོད་པར་འདོད་ཅིང་། མཛད་རྣམ་འབྲི་བའི་ལས་ཁུར་སྒྲུབ་པ་ཡང་དེ་ཡིན་སྙམ་པས་ཐོག་མར་འདི་ལྟར་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། མགོན་པོ་མཆོག་ནས།

ངོས་ཀྱིས་སྤྱོད་འཇུག་ཆེན་མོ་སྤྱི་ལོ་ 1969 ལོར་ཞུས་པ་ཡིན། སྐབས་དེར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཟེར་དུས་སྙིང་སྟོབས་ཕྱལ་དུ་བྱུང་བ་ཏ་ལས་པའི་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞིག་རེད་ཅེས་མོས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་ཁག་པོ་རེད་བསམ་གྱིན་ཡོད། དེ་ནས་ག་ལེར་གོམས་ཡོང་དུས་སེམས་ཐག་ཉེ་པོ་འདྲ་ཞིག་ཆགས་ཡོང་གིན་འདུག །དེ་ནི་གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱུང་བ་ལས། གཏམ་གསར་པ་ཞིག་ཐོས་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་མིན། [100]

ཞེས་དང་། ཡང་སྤྱི་ལོ་ 1971ལོར།

ངོས་རང་ལ་ཚ་བཞག་ན། ལྟ་ཡི་རྣལ་འབྱོར་ཞིག་བརྟེན་པ་དང་སྤྱོད་འཇུག་མགོ་ནས་མཇུག་བར་དུ་བསླུགས་པ་གཉིས་ལས་གང་སེམས་ལ་ཕན་ཐོགས་ཆེ་བ་འདུག་ཅེ་ན། སྤྱོད་འཇུག་མགོ་ནས་མཇུག་བར་དུ་བསླུགས་པ་དེ་ཕན་ཐོགས་ཆེ་བ་འདུག །[101] ”ང་ཚོ་ཚང་མས་ཤེས་གསལ་ལྟར། སྤྱོད་འཇུག་ནི་ས་དགེ་བཀའ་རྙིང་ཇོ་ནང་དང་བཅས་པས་ཉམས་ལེན་བྱེད་པའི་གཞུང་ཡིན་ལ། ཕལ་ཆེར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞི་བ་ལྷས་སྤྱོད་འཇུག་མཛད་པ་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་སྦྱོང་གི་གཞུང་ལ་འདི་ལས་ལྷག་པ་ཞིག་

100 སྤྱོད་འཇུག་དང་ལམ་རིམ་གསེར་ཞུན་མ་སྦྱགས་པའི་བཀའ་ཁྲིད་སྐབས་གསུངས།

101 སྤྱོད་འཇུག་བཀའ་ཁྲིད་ཟིན་བྲིས་ལས་བྲངས།

འཕགས་བོད་གང་དུ་ཡང་བྱུང་མེད་པ་འདྲ། “དེའི་འགྲེལ་པ་ནི་གཙོ་བོ་རྫ་དཔལ་སྤྲུལ་གྱི་དངོས་སློབ་མཁན་པོ་ཀུན་དཔལ་དང་ཐུབ་བསྟན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་འགྲེལ་པ་གཞིར་བྱེད་པ་ཡིན། [102]

ཞེས་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྷའི་གཞུང་དང་དེའི་འགྲེལ་པ་དག་ལ་གསན་བསམ་མཛད་པའི་ཚུལ་དང་། སྤྱི་ལོ་ 1995 ལོར་དཔྱིད་ཆོས་སུ་སྩལ་བའི་སྤྱོད་འཇུག་གི་བཀའ་ཁྲིད་སྐབས། “རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་ལམ་རིམ་ཆེ་འབྲིང་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་བང་བསྒྲིགས། དེ་ནས་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དབུ་མ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་དང་ཞི་བ་ལྷའི་སྤྱོད་འཇུག་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བློ་ཐུར་བཏོན་ན། སེམས་ལ་བསྒྱུར་བཅོས་དགའ་རབ་ཐེབས་ཐུབ་པ་ཞིག་འདུག །”ཅེས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ། དཀའ་སྤྱད་མཛད་ཚུལ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ཐུགས་རྒྱུད་དུ་འཁྲུངས་ཚུལ་ལ། ལོ་རབས་དགུ་བཅུ་པའི་ནང་བཞུགས་སྐར་ཧ་སར་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བཀའ་ཁྲིད་གནང་སྐབས་ཤིག་ལ།

ང་ཚོས་ཉམས་ལེན་བྱས། ཨུ་ཚུགས་བརྒྱབས་ན་སེམས་ལ་ཏན་ཏན་འགྱུར་བ་ཐེབས་རྒྱུ་ཞིག་ཡོད་པ་ནི་བརྒྱ་ཆའི་བརྒྱ་ཐམ་པ་རེད། ངོས་རང་ལ་ཆ་བཞག་ན་འང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་ཟེར་བ་ལྟ་བུའི་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཆེན་པོ་དེ་འདྲའི་རིགས་རྩ་བ་ཉིད་ནས་མེད། ཡིན་ནའང་། ཨུ་ཚུགས་བརྒྱབས་བརྒྱབས་ནས”” ངོས་ཀྱིས་ཨུ་ཚུགས་བརྒྱབས་པ་དེ་ཡང་ལོ་གཅིག་གཉིས་ཙམ་ཞིག་མ་རེད། ད་ལམ་འདས་པའི་མི་ལོ་སུམ་ཅུ་སོ་གྲངས་ཙམ་གྱི་རིང་ལ་ཨུ་ཚུགས་དགའ་རབ་བརྒྱབས་པ་རེད།

102 སྤྱོད་འཇུག་དང་ལམ་རིམ་གསེར་ཞུན་མ་སྦྲགས་པའི་བཀའ་ཁྲིད་སྐབས་གསུངས།

མ་གཞི་དེ་སྔ་བོད་ནས་ཀྱང་ཨུ་ཚུགས་ཙུང་ཙམ་བརྒྱབས་ཡོད། ལྷག་པར་དུ་རྒྱ་གར་ལ་བསླེབས་ནས་ཨུ་ཚུགས་ཙུང་ཙམ་བརྒྱབས་པ་ཡིན། དེ་བརྒྱབས་ཡོང་དུས་སེམས་ལ་འགྱུར་བ་ཞིག་ཏན་ཏན་འགྲོ་རྒྱུ་འདུག །དེ་འདྲ་ཡིན་ཙང་། ཁྱེད་རང་ཚོས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གྱིས། ཕྱིར་ང་རང་ཚོ་གཅིག་པ་རེད། ང་བསོད་ནམས་ཙུང་ཙམ་ཆེ་བ་ཡོད་འགྲོ། ད་ལྟ་ང་ཚོས་མཐོང་ཚོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་གྱི་ཐོག་ནས་བལྟས་ན། དགེ་སློང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་ཆེ་རབས་མང་པོ་ཞིག་ལ་སློན་ལམ་གྱི་མཐུ་ཆེན་པོ་ཞིག་གྲུབ་ཡོད་མཁན་ཞིག་ཡིན་པ་དེ་གསལ་པོ་རེད། དེ་ཙམ་གྱི་ཁྱད་པར་ཞིག་ཡོད་པ་ལས་གཞན་ང་ཚོ་ཚང་མར་མིའི་ གླད་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ཡོན་ཏན་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཆ་ཡོད་པ་དང་། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ། བྱམས་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྩ་བ་ཕན་སེམས་དང་སྙིང་རྗེའི་བསམ་པ་འདྲ་པོ་ཡོད་པ་གཅིག་མཚུངས་རེད། ཁྱད་པར་རྩ་ནས་མེད།

ཅེས་དང་། ཡང་ལོ་རབས་དགུ་བཅུ་པའི་ནང་གནང་བའི་བདེ་མཆོག་གི་བཀའ་ཁྲིད་སྐབས།

གོམས་ན་སླ་བར་མི་འགྱུར་བའི། །དངོས་དེ་གང་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཨུ་ཚུགས་བརྒྱབས་ནས་གོམས་འདྲིས་བསྐྱེན་ན་སེམས་ལ་འགྱུལ་སྐྱོད་ཐེབས་པ་དེ་བརྒྱ་ཆའི་བརྒྱ་ཐམ་པ་རེད། ངོས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆེན་པོ་ཐུབ་ཀྱིན་ཡོད་པ་མ་རེད་དེ། ཨུ་ཚུགས་ཏོག་ཙམ་བརྒྱབས་ཡོད། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཟེར་བ་དེ། ཨ་ཙི། ཞེ་པོ་ཅིག་རེད་ཅེས་དྲན་ཡོང་གིན་འདུག །དེ་འདྲ་ཡིན་ཙང་། གོམས་ན་ཡོང་བ་རེད། དེ་ཡང་སྐབས་ཤིག་ནས་མ་གཏོགས་བྱུང་ཡོད་པ་མ་རེད། མགོ་སྟོད་དེར། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཟེར་ན། རྩ་ཆེན་པོ་ལྟ་རེད་དེ་སྐྱེ་ཁག་པོ་རེད་བསམ་པ་ཞིག་དྲན་གྱིན་ཡོད། ག་ལེ་ག་ལེ་ལ་གོམས་ཡོང་

དུས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཟེར་དུས་ཞེན་ལོག་ཅིག་བསླེབས་ཏེ། དེ་ཡག་པོ་ཞེ་པོ་ཅིག་རེད་བསམས་ནས་དགའ་ཡང་དགའ། སྐྱོ་ཡང་སྐྱོ་བའི་བཟོ་འདྲ་ཞིག་སླེབ་ཡོང་གིན་འདུག །དེ་དག་གོམས་ནས་ཡོང་གིན་ཡོད་པ་རེད། ང་རང་ཚོ་ཚང་མའི་སེམས་དང་རྣམ་དཔྱོད་གཅིག་པ་རེད། གོམས་ན་ཡོང་གི་རེད། མི་ཡོང་བ་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་རེད། རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་ཁྲིའི་སྒང་ལ་ཡོད་མཁན་དེ་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད་སོགས་བསམས་ན་གཏན་ནས་འགྲིག་གི་མ་རེད། ད་ལྟ་ངོས་ཀྱི་སེམས་སུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་ཟེར་དུས་དགའ་སྣང་དང་སྐྱོ་སྣང་ལྟ་བུ་ཡོང་བསྟད་པ་དེ་གོམས་ནས་བྱུང་བ་རེད་མ་གཏོགས། མ་གོམས་པར་བྱུང་ཡོད་པ་མ་རེད། ཀུ་རེ་འདྲ་པོ་ཞིག་བཤད་ན། ངོས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཨ་མ་ལགས་ཀྱིས་ཀྱང་མ་གནང་ལ། པ་ལགས་ཀྱིས་ཀྱང་མ་གནང་། ངོས་རང་གིས་དཀའ་ལས་བརྒྱབས་ནས་བྱུང་བ་ཡིན། ཨ་མ་ལགས་དང་པ་ལགས་ཀྱིས་གསོལ་རས་སུ་མ་གནང་ཡང་རང་ཉིད་ཀྱིས་དཀའ་ལས་བརྒྱབས་ཏེ་སྒོམས་དང་། ཏན་ཏན་འགྱུར་བ་འགྲོ་གི་རེད། དེ་བརྒྱ་ཆའི་བརྒྱ་ཐམ་པ་རེད། ཐག་ཆོད་པ་རེད།

ཅེས་བཞད་མོ་དང་བཅས་ཏེ་བཀའ་སྩལ་ཅིང་། སྐབས་གཞན་དག་ཏུའང་། "སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་བདག་བས་གཞན་གཅེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་གཉིས་ལ་སྦྱོང་བ་སྣེ་ཟིན་ཙམ་ཡོད། "ཅེས་དང་། "སེམས་དེ་གཉིས་ལ་རྩོལ་བཅས་ཀྱི་སྦྱོང་བ་ཐོབ་ཡོད་པའི་བཟོ་འདྲ་ཞིག་རེད་"ཅེས་ཀྱང་ཡང་ཡང་བཀའ་སྩལ། སྤྱི་ལོ་ 2014 ལོར་ལ་དྭགས་སུ་དུས་འཁོར་དབང་ཆེན་གྱི་སྔོན་འགྲོའི་གསུང་ཆོས་སྐབས། "དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས། དེ་ལྟར་བློ་གྲོས་ཟེར་གྱིས་སྣང་བ་གསལ་བྱས་པའི། །རང་གི་ལག་ན་གནས་པའི་སྐྱུ་རུ་ར་བཞིན་དུ། །སྲིད་གསུམ་འདི་དག་མ་ལུས་

གདོད་ནས་སྐྱེ་མེད་པར། །རྟོགས་ཏེ་ཐ་སྙད་བདེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འགོག་པར་འགྲོ། །ཞེས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་སྐོར་བཤད། དེ་ནས། རྟག་ཏུ་འགོག་པར་གནོགས་པའི་བསམ་ལྷུན་ཡིན་མོད་ཀྱི། །འགྲོ་བ་མགོན་མེད་པ་ལ་སྙིང་རྗེ་འང་སྐྱེད་པར་བྱེད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའི་ལམ་ཞིག་སྒོམ་དུས། "ཞེས་གསུངས་ཏེ་སྤྱན་ཆབ་བསིལ། སླར་ཡང་ཞལ་སྤྲ་ནས། "དེ་ལྟར་བསམ་བློ་བཏང་ཡོང་དུས། དེ་ཞེ་པོ་ཅིག་རེད་འདུག །"ཅེས་གསུངས་ཏེ་ཡུད་ཙམ་ཅང་མ་གསུངས་པར་བཞུགས། དེ་ནས།

དེ་ལྟར་བསམ་བློ་བཏང་ཡོང་དུས། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་དག་གིས་པདྨོ་ཁ་འབྱེད་ལྟར། །གསུང་གི་འོད་ཟེར་དག་གིས་འཇིག་རྟེན་གསལ་བར་མཛད། །ཅེས་པ་དེ་དངོས་གནས་བྲང་གནས་རེད་འདུག་ག(པ)། བསམ་བློ་གཏོང་བའི་དོན་དེ་གཞི་དངོས་པོ་ལ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་པས་བསམ་བློ་གཏོང་རྒྱུ་འདུག་ག །དེར་ཡང་ཡང་འབད་བརྩོན་བྱས་ན། དེ་ཡ་མཚན་ཞིག་རེད་སྙམ་པ་ཞིག་དང་། དེ་ལྟར་ག་ལེ་ག་ལེར་གོམས་ཡོང་དུས། སེམས་ལ་ཚོར་བ་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཞིག་སྐྱེ་བ་ཡིན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་གཉིས་ཀར་རྩོལ་མེད་ཀྱི་སྦྱོང་བ་ལྟ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་མེད་དེ། རྩོལ་བཅས་ཀྱི་སྦྱོང་བ་གང་འཚམས་ཤིག་ཡོད་པའི་བཟོ་འདྲ་པོ་ཞིག་རེད། རྩོལ་བཅས་ཀྱི་སྦྱོང་བ་ཕྲན་བུ་ཞིག་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ནའང་སེམས་ལ་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་ཚོར་བ་ཞིག་སླེབ་པ་དང་། འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་པ་དགའ་རབ་མགོ་ནོན་ཐུབ་པ་ཞིག་ཕལ་ཆེར་ཡོང་གིན་འདུག་ག །

ཞེས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་ལ་རྩོལ་བཅས་ཀྱི་སྦྱོང་བ་ཐོན་པ་དང་འདོད་ཉོན་མངོན་གྱུར་པ་མགོ་མནན་པའི་ཚུལ་བཀའ་སྩལ། བསྒོམ་བྱའི་དོན་ལ་སྦྱོང་བ་ཇི་

ལྟར་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་ལ། ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱིས།

ཐོག་མར་ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཡིད་དཔྱོད་ཙམ་གྱི་གོ་བ་ཆགས། དེ་ནས་བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ངེས་ཤེས་ཐོབ་པར་བྱས། དེ་ལ་སྒོམ་བྱུང་གིས་གོམས་འདྲིས་བསྟེན་ནས་ཉམས་མྱོང་སྐྱེས། ཉམས་མྱོང་ཡང་། ཐོག་མར་བསྒོམ་བྱའི་དོན་དེ་ཆ་ཚང་བ་ཞིག་བློ་ལ་ཤར་ནས་དམིགས་འོག་ཏུ་ཆུད་པའི་མྱོང་བ་དང་། དེ་ནས་དེ་ལ་འདྲིས་པར་བྱས་ཏེ་ད་ནི་བསྒོམས་ན་སྐྱེ་ས་རེད་སྙམ་པའི་ཉམས་འོག་ཏུ་ཆུད་པའི་མྱོང་བ། དེ་ནས་ཟུ་མཐུད་དུ་བསྒོམས་ཏེ་བསམ་བློ་ཙུང་ཙམ་བཏང་ན་སེམས་ལ་འགྱུལ་སྐྱོད་ཐེབས་པ་དང་། བསམ་བློ་མ་བཏང་ན་མི་ཐེབས་པའི་རྩོལ་བཅས་ཀྱི་མྱོང་བ་ཐོན། དེ་ལྟར་ཟུ་མཐུད་ནས་བསྒོམས་ཏེ་མཐར། རྐྱེན་དང་འཕྲད་ན་རང་གི་ངང་གིས་མྱོང་བ་འབྱུང་བའི་རྩོལ་མེད་ཀྱི་མྱོང་བ་སྟེ། དེ་དག་ལ་རིམ་པས་བསླབ་དགོས་པ་ཡིན། [103]

ཞེས་བཀའ་སྩལ།

དེ་ལྟ་བུའི་མྱོང་བའི་གོ་རིམ་དང་ཁྱད་པར་གྱི་འགྲེལ་བཤད་རྣམས་ཐུགས་མྱོང་དངོས་ཀྱི་སྟེང་ནས་སྩལ་བར་གདོན་མི་ཟ་བས། ཐུན་མོང་སྣང་ཚོད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་ལ་རྩོལ་མེད་ཀྱི་མྱོང་བ་ཐོན་ཟིན་པ་ནི་ཐེ་ཚོམ་མི་དགོས་པ་ཞིག་ཏུ་འཁུམས།

གསང་བ་སྔགས་ཀྱི་ལམ་ལ་གསན་བསམ་ཉམས་བཞེས་ཇི་ལྟར་བསྐྱངས་པ་ཡང་ཙུང་ཙམ་བརྗོད་པར་འདོད་དེ། དེ་ཡང་སྔོན་བོད་དུ་བཞུགས་པའི་སྐབས་དང་

103 2014ལོའི་དུས་དབང་སྟོན་འཁོར་གྱི་བཀའ་ཆོས་དབུ་མ་རིན་ཕྲེང་གི་བཀའ་ཁྲིད་སྐབས་གསུངས།

བཙན་བྱོལ་དུ་ཕེབས་ནས་རིས་མེད་མ་གནང་བའི་གོང་དུ་གཙོ་བོ་གསང་བདེ་འཇིགས་གསུམ་གྱི་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སོགས་གསན་བསམ་ཉམས་བཞེས་གཙོ་བོར་མཛད་ཅིང་། རིས་མེད་གནང་བའི་རྗེས་སུ་གཞུང་ལུགས་རབ་འབྱམས་ལ་གསན་བསམ་ཉམས་བཞེས་མཛད། དེ་ལ་《མཛད་རྣམ་རྒྱ་ཆེན་སྙིང་རྗེའི་རོལ་མཚོ》ར་༄གོང་ས་མཆོག་ནས།

ཡི་དམ་གྱི་གཙོ་བོ་གསང་བ་འདུས་པ། འཇིགས་བྱེད། བདེ་མཆོག་དྲིལ་བུ་ལུས་དཀྱིལ། རྣལ་འབྱོར་མ། ཡང་ས་སྐྱའི་གསེར་ཆོས་བཅུ་གསུམ་ནང་གི་ཀུ་རུ་ཀུ་ལླེ། ཕྱིས་སུ་ཕུར་པ། ཀྱཻ་རྡོར་སོགས་མང་པོ་ཞིག་འདོན་གྱིན་ཡོད། "རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་འབུམ་པོ་ཏི་བཅོ་བརྒྱད་ནང་གསང་བ་འདུས་པའི་སྐོར་ཁོ་ནར་པོ་ཏི་ལྔ་འདུག །བདེ་མཆོག་ལ་ཕལ་ཆེར་པོ་ཏི་གཅིག་ཙམ་རེད། འཇིགས་བྱེད་ལ་པོ་ཏི་ཕྱེད་ཀ་ཙམ་མ་གཏོགས་ཕལ་ཆེར་མེད། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་གསང་བ་འདུས་པ་གཙོ་བོར་གནང་བར་མ་ཟད། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་རང་གིས་ཀྱང་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐོར་ལ་མདོར་བྱས་དང་མདོ་བསྲེ། དེ་ནས་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐོར་ལ་རིམ་ལྔ་བཅས་མཛད་ཡོད། དེ་ནས་ཨཱརྱ་དེ་ཝའི་སྤྱོད་བསྡུས། ཟླ་བ་གྲགས་པའི་སྒྲོན་གསལ། དེ་ཚོའི་གྲས་ཡོད་པ་ཡིན་དུས་བློ་བདེ་པོ་འདུག །ཚད་ལྡན་གྱི་མཁས་གྲུབ་རྩོད་མེད་ཡོངས་གྲགས་རྣམས་ཀྱིས་ཉམས་བཞེས་གནང་གིན་ཡོད་པ་དེས་ཀྱང་སེམས་ནང་ཚོར་བ་ཞིག་སླེབ་ཀྱིན་འདུག །

ཅེས་བཀའ་སྩལ།

རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་གནད་འདོན་ས་ནི་གཙོ་བོ་རྒྱུད་རྒྱལ་གསང་བ་འདུས་པ་དང་། གནད་འབྱིན་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ནི་གཙོ་བོ་གོང་གསལ་རྒྱ་

གཞུང་རྣམས་དང་རྫི་ཟླ་མའི་ལེགས་བཤད་དག་ཡིན་ལ། སྤྱི་འགྱུར་རྙིང་མའི་རྫོགས་ཆེན་གྱི་བཤད་པ་རྨད་དུ་བྱུང་བ་རྣམས་ལ་ཡང་གསན་བསམ་མང་དུ་མཛད་པའི་ཚུལ་བཀའ་སྩལ། ཉམས་རྟོགས་འཕེལ་བའི་ཚུལ་ལ། ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་ཐར་ལས་མགོན་པོ་མཆོག་ནས།

*[1966]*ཕྱི་ཟླ་དགུ་པའི་ཚེས་ཉེར་བཞི་ནས་བཟུང་ཁོ་བོར་ལས་བྲེལ་དེ་ཙམ་མེད་པའི་སྐབས་དང་བསྟུན་གསང་འདུས་འགྲེལ་པ་བཞི་སྦྲགས་ཀྱི་བཀའ་ཁྲིད་ཞུས་བསྐུལ་སྐབས་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་བཤད་གཞན་དང་མི་འདྲ་བ་དང་། ལྷག་པར་དུ་གླིང་གཞིའི་ཡི་གེ་བཞི་བཅུའི་འགྲེལ་བཤད་དེ་གྲུབ་པའི་མཚམས་སུ་སྐྱིར་གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ལ་དད་པ་དང་། ཡང་སྐྱོས་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་ གྲགས་པ་དེ་དངོས་གནས་མཁས་གྲུབ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཞིག་ཡིན་འདུག་སྙམ་པའི་དད་པ་དང་ངོ་མཚར་སྐྱེས་ནས། ཉིན་མང་པོའི་རིང་སེམས་ལ་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་དད་པ་དང་དགའ་སྣང་མ་ཡལ་བར་སྡོད་པའི་བཀའ་དྲིན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་སྐལ་བ་བཟང་པོ་ཐོབ།

ཅེས་གསུངས།

སྤྱི་ལོ་ 1982 ཟླ་བ་ 2 ཚེས་ 18 ཉིན་པོ་བྲང་དུ་ནཱ་རོ་ཆོས་དྲུག་གི་བཀའ་ཁྲིད་ཐེངས་གསུམ་པ་གནང་སྐབས།

ང་རྒྱལ་ཡག་པོ་ཡོང་མིན་གསལ་སྣང་ལ་རག་ལས། ཐ་མལ་གྱི་སྣང་བ་བསྡུས་ནས་སྟོང་ཉིད་བསྒོམས། དེ་ནས་སྟོང་ཉིད་ངེས་པའི་བློ་དེ་བསྒྲུབ་གཞི་བྱས་ནས་ཡིད་ངོར་བཞིན་ལག་གི་རྣམ་པ་*[ཅན་གྱི་ལྷ་]*གསལ་བཏབ་སྟེ་གསལ་པོ་བྱུང་ན། ད་ལྟའི་ང་ན། ང་ཚ་ཞེས་པའི་ཐ་མལ་པའི་ང་དེ་ཡང་མིན་ཞིང་། འབྲས་དུས་ཀྱི་ང་དེ་ཡང་མིན་པར་དག་པའི་ཕུང་

ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཅིག་གསལ་བཏབ་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་དག་པའི་ང་ཞིག་ཡོད། དེ་ལ་གོམས་པ་དགོས་ས་རེད། གོམས་པ་མེད་ན་ཡོང་གི་མ་རེད། གོམས་པ་ཡོད་ན་ཚོག་རིང་པོ་དེ་ཆོས་ཕན་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱེད་ཀྱིན་འདུག །ད་ལྟ་འདིར་འཁོར་བ་ཤད་ལྟ་བུ་ཞིག་ལབ་པ་ཡིན་ན། སྡོན་མ་སྡོན་མ་ཞིག་ལ། གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཐོག་ཁར་གསང་བ་འདུས་པའི་བདག་འཇུག་བརྟོན་པ་རེད། བདག་འཇུག་གི་ཉིན་མོ་དེར་རིག་པ་དྭངས་པོ་འདྲ་ཞིག་བྱུང་། གསང་བ་འདུས་པའི་བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་མགོའི་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷར་བསྐྱེད་པ་དེ་ཚོ་ནས་མར་གསལ་སྣང་གང་འཚམས་ཤིག་བྱུང་། གསལ་སྣང་དེ་གཅིག་མཇུག་གཉིས་མཐུད་དུ་བསྡད་ན། དེ་ནས་ལྷག་མོས་ཀྱི་མཛད་པ་མཛད་པའི་སྐབས་ལ། རང་གི་ཐུགས་ཀ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་ཞེས་ལབ་དུས། རང་སྙེ་ཡིད་ངོར་ཤར་བའི་གསང་བ་འདུས་པ་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པ་ཞིག་གསལ་ཡོད་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་ཙམ་གྱི་ང་ཞིག་ཏན་ཏན་ཤར་ཡོང་གིན་འདུག །དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོང་སྲིད། གཞན་དུ་མ་གཡེངས་པར་གསལ་སྣང་དེའི་ངང་དུ་སུ་མཐུད་ནས་སྡོད་ཐུབ་ན། གསལ་སྣང་བརྟན་པོ་ཡོད་པ་དེས་གྲོགས་བྱས་ནས་ང་རྒྱལ་དྲང་ཡོང་གིན་ཡོད་པ་རེད།

ཅེས་དང་། «མི་ཚེ་དོན་ལྡན་ཡོང་བའི་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་»ཞེས་པའི་དཔྱིན་དེབ་ལས་༄གོང་ས་མཆོག་གིས།

ངོས་རང་ལོ་ཆུང་བའི་དུས་སུ་གསང་སྔགས་ནི་རྨོངས་དད་ལ་བརྟེན་པ་ཞིག་ཏུ་གོ། ལོ་ཉེར་བཞིའི་སྐྱེང་བོད་ཤོར་ནས་རྒྱ་གར་དུ་ཡོང་བའི་རྗེས་སུ། འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་གཞུང་རྣམས་ནན་ཏན་གྱིས་བཀླགས། རྫ་རིམ་ས་ལར་སྦྱོས་པ་ནས་ལམ་རིམ་དང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ། གསང་སྔགས་བཅས་ལ་སློབ་གཉེར་

དང་ཉམས་ལེན་ལ་བརྩོན་པ་སྤུར་ལྷག་བསྐྱེད། དེར་བརྟེན། ལོ་སུམ་ཅུར་སོན་ལ་ཉེ་བའི་མཚམས་ཧེ་སྟོང་ཉིད་ལ་སྦྱོང་བ་སྐྱེས་པའི་རྗེས་སུ་དུ་གཟོད་ལྷ་ཡི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དགེ་མཚན་ལ་ངེས་པ་རྙེད། རྟ་རྨ་ས་ལའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་གསང་བ་འདུས་པའི་བདག་འཇུག་གཏོང་བའི་སྐབས་ཤིག །འདོན་ཚིག་གི་ཚིག་དོན་སྟེང་སེམས་རྒྱུན་མཐུད་ནས་གནས་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱུང་། དེ་དུས"རང"ཞེས་པའི་ཚིག་ཐོན་པ་ན། ལུས་སེམས་ལ་བཏགས་པའི་ཐ་མལ་པའི་ང་ཡི་སྣང་བ་དེ་ཡོངས་སུ་འགག་ནས། སྔར་གྱི་ཐ་མལ་པའི་གདགས་གཞི་རྙིང་པ་དེ་མ་ཡིན་པར་ཡིད་ངོར་བསྒོམས་པའི་གསང་བ་འདུས་པའི་སྐུ་དང་ཐུགས་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ང་དེར་གསལ་སྣང་བརྟན་པོ་བྱུང་། [གསལ་སྣང་གིས་དྲངས་པའི་ང་རྒྱལ་]དེ་ནི་སྔགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྙིང་པོར་གྱུར་པའི་ང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་དེ་ཡིན། དེར་བརྟེན། གལ་ཏེ་ཁོམ་ལོང་བྱུང་ན་གཞུང་ཆེན་མོ་ནས་གསུངས་པའི་ཇད་དུ་བྱུང་བའི་གོ་འཕང་མཐོན་པོ་དེ་ཐོབ་ཐུབ་པར་ཡིད་ཆེས་ཟབ་མོ་སྐྱེས།

ཞེས་ཐ་མལ་པའི་སྣང་ཞེན་ལོག་ནས་དག་པའི་གསལ་སྣང་དང་ང་རྒྱལ་བརྟན་པོ་ཐོབ་པའི་ཚུལ་བཀའ་སྩལ། ཡང་གོང་གསལ་སྤྱི་ལོ 1982ལོའི་ནླ་རོ་ཆོས་དྲུག་གི་བཀའ་ཁྲིད་སྐབས།

སྔོན་མ་ནས་ཚེ་དང་སྒྲུབ་པ་མཉམ་པ་ཞིག་ཟེར་ཡང་རུང་། ཐད་དེ་ཚེ་དང་སྒྲུབ་པ་མཉམ་པ་རང་བྱེད་མ་ཐུབ་ཀྱང་སྒྲུབ་པ་བྱེད་པའི་སེམས་ཤུགས་ནི་དགའ་རབ་ཡོད། ཡིན་ནའང་། རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་མིང་གི་གནས་སྟངས་ཀྱི་ཐོག་ནས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྒོམ་བརྒྱབས་ནས་བྱེད་ཐུབ་པའི་དུས་ཚོད་མེད་པས་དེ་ལྟར་ལུས་པ་རེད། དེ་དུས་ངོས་ཀྱི་བསམ་བློའི་ནང་སེམས་ཤུགས་འབྲ་པོ་དགའ་རབ་ཡོད། སྐྱུ་ལུས་དང་འོད་གསལ་སོགས་

བསམ་བློའི་ནང་བང་རིམ་འདྲ་པོ་ཞིག་བསྒྲིགས། དེ་ནས་དེ་ལྟར་བསམ་བློ་བཏང་ཡོང་དུས་ཐག་རིང་པོ་རང་མེད་པའི་བཟོ་འདྲ་པོ་ཞིག་དང་། དངོས་གནས་ཆེ་དང་སྒྲུབ་པ་མཉམ་པར་བྱེད་པ་ཞིག་བྱུང་ན་དངོས་གནས་སྐྱིད་པོ་རེད་བསམ་པ་ཞིག་དང་། དངོས་གནས་[སྒྱུ་ལུས་དང་འོད་གསལ་སོགས་མངོན་དུ་བྱེད་ཐུབ་]མི་ཡོང་ངམ་སྙམ་པའི་སེམས་ཤུགས་དགའ་རབ་ཡོད། འོན་ཀྱང་། དེ་སྒུར་ལུས་པ་རེད།

ཅེས་བོད་མི་རིགས་བསྟན་སྲིད་དང་བཅས་པ་ཆགས་འཛིག་གི་གཡང་ས་ཆེན་པོ་ལས་སྐྱོབ་པའི་དོན་དུ་ཉིན་མཚན་བསྟུད་ནས་མཛད་པ་སྐྱོང་དགོས་པ་མ་གཏོགས། ཉམས་བཞེས་ཀྱི་ཐུགས་ཁོམ་བྱུང་ཚེ། མི་རིང་བར་ཟུང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་མངོན་དུ་མཛད་ཐུབ་པའི་ཚུལ་གསུངས། དེ་ལྟ་བུའི་དགོངས་པ་འཁྲུངས་པ་ནི་ལོ་རབས་དྲུག་ཅུ་པ་དང་བདུན་ཅུ་པའི་ནང་ཡིན། དེ་ནས་ཀྱང་།

ཡང་བར་ལམ་ཞིག་ལ་བསྙེན་ཆེན་ཞིག་གཏོང་གི་ཡིན་བསམས་ཀྱང་། མིའི་ལུང་པ་ལ་དུས་ཚོད་འདི་འདྲ་ཞིག་གི་སྐབས་ལ་བསྡད་ཡོད་པ་ཡིན་ཙང་དེ་ཡང་ཡོང་བ་མི་འདུག །རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་བསོད་ནམས་ནི་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་རེད་མ་གཏོགས། དངོས་གནས་དྲང་གནས་དེ་འདྲའི་སྒྲུབ་པ་ཉམས་ལེན་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་འབད་ཅིང་བརྩོན་ནས་སྡོད་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་ཐོངས་པ་རེད། མི་ཁོམ་པ་ཞིག་གིས་ཟིན་འདུག །ད་ཁྲིད་རང་ཚོར་གོ་སྐབས་ཤིག་ཡོད་པའི་བཟོ་འདྲ་པོ་ཞིག་རེད། ཚང་མས་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་མ་རེད་དེ། མང་པོ་ཞིག་གིས་ཏན་ཏན་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་རེད། དེ་ཡིན་དུས། ཁྲིད་རང་ཚོས་གཟབ་གཟབ་བྱེད་དགོས་པ་རེད། ཤེས་སོང་ངམ། ངོས་ཀྱིས་ཆེ་དང་སྒྲུབ་པ་མཉམ་པའི་ཉམས་ལེན་ཞིག་བྱེད་མ་ཐུབ་པའི་ཚོད་ཀྱིས་ཁྱུར་འགན་འདྲ་པོ་དེ་ཁྲིད་རང་ཚོས་བླངས་ནས་བྱེད་ཐུབ་ན་ཡག་

པོ་མ་རེད་དམ། ངོས་ཀྱིས་བྱེད་འདོད་ཀྱང་མི་ཁོམ་པ་ཞིག་གིས་ཟིན་ནས་བསྡད་ཡོད་པ་རེད།

ཅེས་དང་། སྤྱི་ལོ་ 1977 ཟླ་བ་ 3 ཚེས་ 21 ཉིན་ལོ་འཁོར་ལས་བསྒོམས་ཐེངས་བརྒྱད་པའི་སྙིང་གཞུང་ཞབས་རྣམས་ལ། "ངོས་མཚམས་བསྙེན་སྒྲུབ་ལ་སྡོད་པ་སྟེ། དཔེར་ན། ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་ཟེར་བ་ལྟ་བུ། ལྷག་དོན་སྔགས་ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་ལ། ཚེ་དང་སྒྲུབ་པ་མཉམ་པར་བྱེད་ཐུབ་པ་བྱུང་ན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། དེ་འདྲ་མ་བྱུང་ཡང་། ལོ་ཁ་ཤས་རིང་གི་མཚམས་ནང་མཚམས་བཅད་དེ་སྡོད་པའི་ལུགས་སྲོལ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། "ཅེས་སོགས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་ཐུགས་དམ་ཉམས་བཞེས་ལ་གཞོལ་བའི་ཐུགས་འདུན་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་ཚུལ་གསུངས། སྤྱི་ལོ་ 1987 ཟླ་བ་ 9 ཚེས་ 4 ཉིན་སྐབས་དགུ་པའི་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་སོགས་ལ། "སྐབས་དེར་ངོས་ཀྱི་བསམ་བློར། ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་ལྟ་བུའི་མཚམས་བསྙེན་སྒྲུབ་ཅིག་ལ་སྡོད་ཐུབ་ན་ཡག་པོ་ཞིག་མི་ཡོང་ངམ་བསམས་ནས་དེ་འདྲའི་རེ་བ་ཞིག་བརྒྱབས་པ་རེད། ཡིན་ནའང་། དུས་སྐབས་བདེ་པོ་ཞིག་མ་བྱུང་བར་ལུས་པ་རེད། "ཅེས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ། ཡང་གོང་གསལ་ནཱ་རོ་ཆོས་དྲུག་གི་བཀའ་ཁྲིད་སྐབས།

ད་ནྭོ་ཤཱས་(འགྲོད་པ་)འདྲ་པོ་ཞིག་ལ། དགེ་འདུན་གྲུབ་པའི་རྣམ་ཐར་ནང་ལ། ཁོང་གིས་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་གདན་ས་ཕྱག་བཏབ་ནས། བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོ་ལ་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་དགེ་ཕྲུག་ཚོར་དཔེ་ཁྲིད་བསྐྱོན། ཡང་ཕྱོགས་གཞན་ནས་དགོན་པ་འཛུགས་སྐྲུན་གྱི་ཨར་ལས་གནང་། དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུའི་ནང་ལ་ཐེབས་པའི་སྐབས་སུ། སྐུ་གཟུགས་ཏ་ཙང་

ཡང་པོ་ཡིན་པས་ཕྱག་འཁར་བསྣམས་ཏེ་ཐེབས། སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་སོགས་བཞེངས་པའི་དོན་དུ་འབུལ་སྣོད་ལ་ཕར་གཏོང་བ་དང་ཚུར་སྣོད་པ་སོགས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་ཕྱག་ལས་གནང་ནས་བཞུགས། དེ་ལྟར་དགུང་ལོ་བགྲེས་པོ་ཆགས་པའི་སྐབས་ལའང་ཐུགས་བྲེལ་ཆེན་པོའི་ངང་ལ་བཞུགས་དགོས་བྱུང་བ་རེད། དེ་དུས་ཁོང་གིས། གངས་ཅན་རི་ཁྲོད་ཡིན་ནམ་ཅིག་ལ། ཨུ་མ་ཐུད་ནས་བཞུགས་ཐུབ་པ་བྱུང་བ་ཡིན་ན། སྒྲུབ་པ་ཉམས་ལེན་གང་ལ་གང་འཚམས་ཡོང་བ་ཡོད། ཡིན་ནའང་། བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་མི་དང་སེམས་ཅན་མང་པོ་ལ་ཕན་པའི་དོན་དུ་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་དགོན་པ་ཕྱག་བཏབ། སེམས་ཅན་མང་པོ་ལ་ཕན་ན་དགོངས་ནས་དེ་གནང་བ་ཡིན། ཁོང་གཅིག་པུའི་དོན་དུ་དགོངས་པ་བཞེས་ཏེ་སྒོ་སྒོམ་ཉམས་ལེན་བསྐྱོན་ནས་བཞུགས་པ་དེ་ཨུ་མ་ཐུད་ཐུབ་ཡོད་ན། ད་ཚོད་གང་ལ་གང་འཚམས་ཡོང་བ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དག་བློས་བཏང་ནས་གནང་བ་ཡིན། ཞེས་རྣམ་ཐར་ནང་ལ་གསུངས་འདུག །ངོས་ཀྱང་དེ་ཡིན། ངོས་ཀྱིས་ཡུས་བཤད་པ་མིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཆགས་བསྡད་ཡོད་པ་རེད།

ཅེས་བཀའ་སྩལ།

སྤྱི་ལོ་ 2014ལོའི་དུས་འཁོར་དབང་ཆེན་སྐབས།

ཧི་ཙམ་གྱིས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་གོ་བ་ལྟ་བུ་དཀའ་རབ་བྱུང་བ་ཡིན་ན། ལྷ་ཡི་རྣལ་འབྱོར་ཞིག་འདོན་དུས་དེ་ལ་ཞག་ཚི་དང་བློ་བ་ཡོད་པ་ཞིག་སྐྱེ་སེམས་ལ་གང་འཚམས་འགྲུལ་སྐྱོད་ཐེབས་པ་ཞིག་ཡོང་གིན་འདུག །སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒྲུབ་རྒྱུ་བྱུང་མེད། དུས་ཚོད་ཀྱང་མེད་ལ། ཕྱེད་ཀ་ལེ་ལོ་ཡང་རེད། གང་ལྟར། དུས་ཚོད་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་རེད། ཏིང་ངེ་འཛིན་མེད་ཀྱང་། ཆུ་ཚོད་བཞི་ལྔ་ཙམ་གྱི་རིང་ཚོ་ག་འདོན་སྐབས། མགོ་

ཟླ་བརྒྱད་ནས་མར་བསམ་བློ་གཏོང་དུས་བློ་ཁོ་རང་དེའི་སྟེང་ལ་ཐྲེ་ལི་ལིར་འཐྲིལ་སྡོད་པ་ཞིག་ཡོང་ཐུབ་ཀྱིན་འདུག །གོམས་ན་དེ་དག་ཡོང་གིན་ཡོད་པ་རེད། དེ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་ཞིག་མ་རེད་ལ། སྐྱེས་སྟོབས་ཀྱང་མ་རེད། ཚེ་འདི་ལ་ཡང་ཡང་བསྒོམས་པའི་སྦྱོར་བྱུང་རེད། “ཞོགས་པར་ག་དུས་ཡིན་ནའང་ཆུ་ཚོད་གསུམ་དང་ཕྱེད་ཀ་ཙམ་ལ་ལང་གིན་ཡོད། དེ་རིང་ཁ་སང་ཆུ་ཚོད་གཉིས་དང་ཕྱེད་ཀ་ལ་ལང་གིན་ཡོད། དེ་ནས་ཆུ་ཚོད་ལྔའི་རིང་ལ་གཙོ་བོ་དཔྱད་སྒོམ་བྱས། དེ་ནས་འཇོག་སྒོམ་གྱི་བསམ་བློ་གཏོང་བ་ཙུང་ཙམ་ཡོད་པ་རེད། ལྷ་ཡི་རྣལ་འབྱོར་ཧ་ཅང་མང་པོ་འདོན་གྱིན་ཡོད། དེས་གང་ལ་གང་འཚམས་སེམས་དམིགས་པ་ལ་ལྷན་ནེར་སྡོད་པར་ཕན་གྱིན་འདུག །ཚིག་མར་འགྲོ་རིམ་བཞིན་དམིགས་པ་འགྱུར་འགྲོ་གིན་ཡོད་པ་རེད་དེ། ཡིན་ནའང་། དེའི་སྟེང་ལ་ཐྲེ་ལི་ལིར་སྡོད་པ་ཞིག་ཡོང་གིན་འདུག །གང་ལྟར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གི་དགེ་སློང་སྟེ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས། སྟོན་དེའི་རྗེས་སུ་རབ་ཏུ་བྱུང་གྱུར་ཏེ། །རྒྱལ་བའི་གསུང་ལ་སྦྱངས་པ་མི་དམན་ཞིང་། །རྣལ་འབྱོར་སྦྱོད་ལ་བརྩོན་པའི་དགེ་སློང་། ཞེས་གསུངས་པ་དེའི་རྗེས་མཐུན་པ་ཞིག་རེད་ཅེས་བརྗོད་ཐུབ་པར་འདུག །དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོང་ཐུབ་ན་བསམས་ནས་འབད་བརྩོན་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད། ད་ནི་ལོ་བརྒྱད་ཅུའི་སྐོར་ལ་བསླེབས་ཡོད། ཚེ་ལྷག་གང་འཚམས་བྱུང་ན། ས་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་ཞིག་ཟིན་ཨེ་ཐུབ་མི་ཐུབ་ལྟ་སྡོད་མཁན་ཞིག་ཆགས་ཡོད། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས། སེམས་ལ་ཞེ་པོ་ཅིག་གིས་ཕན་ཐོགས་འདུག་ག།

ཞེས་སོགས་གསུངས།

སྤྱི་ལོ་ 2015 ཟླ་བ་ 6 ཚེས་ 24 ཉིན་དགེ་ལུགས་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་དང་པོའི་མཇུག་བསྡོམས་མཛད་སྒོའི་སྟེང་། “ཕྱེད་ཀ་སྤོབས་ཤོད་འདྲ་པོ་

ཞིག་ཀྱང་ཡིན་ལ། ཕྱེད་ཀ་དངོས་གནས་ཡིན། "ཞེས་འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཚབ་དགའ་ལྡན་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེས་དབུས་པའི་གདན་སའི་མཁན་ལས་ཟུར་དང་བཀའ་རབ་འབྱམས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སོགས་དགེ་འདུན་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མ་འདུས་པའི་དབུས་སུ། མགོན་པོ་མཆོག་རང་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་འཁྲུངས་ཟིན་པའི་སྐད་དུ་བྱུང་བའི་ཉམས་རྟོགས་ཟབ་མོ་ཟུར་གྱིས་བསྟན་ཏེ་བཀའ་སློབ་ཟབ་མོ་གནང་བར།

ལོ་དྲུག་ཅུ་ཙམ་གྱི་རིང་ལ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བར་ཡང་ཡང་བསམ་བློ་བཏང་བས། ད་ལྟ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བར་གང་ལ་གང་འཚམས་ཀྱིས་བློ་བ་འདྲ་པོ་ཞིག་ཁ་ནས་དེའི་ལག་རྗེས་ལ་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཆུང་དུ་འགྲོ་གིན་འདུག་ག། གཟུགས་ཁམས་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་བཤད་དགོས་པ་མི་འདུག། འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཆུང་དུ་ཕྱིན་ན་དེ་ནི་ཁ་ཡོད་ལག་རེད་ལ། དེ་ནས་སེམས་སྐྱིད་པ་དང་བག་ཕེབས་པ་ཡོང་གིན་འདུག། དེ་འདྲའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བའི་ཐོག་ནས་འདོད་པའི་ཉོན་མངོན་གྱུར་པའི་ནུས་པ་གང་འཚམས་ཀྱིས་མར་ཆག་འགྲོ་བ་ཞིག་ཡོང་དུས། འོ་ན། འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་སྤོང་ཐུབ་པ་ཞིག་དང་། གང་ལྟར། སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་ཕྲ་རྒྱས་ཀྱི་རྩ་བ་བདེན་འཛིན་ཡིན་པས། གཏི་མུག་བདེན་འཛིན་དེ་བཅོམ་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡོང་[སྤྲོམ་པའི་ཚོར་བ་སྐྱེ་གིན་འདུག །]དེང་སང་དགོང་མོ་འཆར་ཅན་ཐུན་གྱི་མཇུག་ཏུ། འཇིགས་བྱེད་སློབ་ལམ་བཏོན་ཏེ་རྗོགས་རིམ་གྱི་སྐོར་ལ་བསམ་བློ་གཏོང་གིན་ཡོད། འཇིགས་བྱེད་སློབ་ལམ་དུ། "དབང་པོའི་གཞུ་ལྟར་དྭངས་པའི་སྐུ་དེ་ཉིད། །ནམ་མཁའི་དབྱིངས་སུ་ཆུ་འཛིན་ཞུ་བ་བཞིན། །སྤྲུངས་པའི་རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་རྣལ་འབྱོར་གྱིས། །བདེན་པར་འཛིན་པའི་ས་བོན་དྭངས་འབྱིན་ཤོག། "[104] ཟེར་བའི་ཚིག་དེ་

104 ཚིགས་བཅད་དེའི་དོན་ལ། མདོ་སྔོད་པ་དོན་ཡོད་རྡོ་རྗེས་མཛད་པའི་འཇིགས་བྱེད་སློན་ལམ་གྱི་འགྲེལ་པ་ལས། "དབང་པོའི་གཞུ་སྟེ་འཇམ་

འདོན་དུས། སེམས་ལ་ཅིག་བྱེད་ཡོང་གིན་འདུག། དངོས་གནས་དྲང་གནས་ཀྱིས་ལུས་ཀྱི་བ་སྤུ་ལྡང་བ་འདྲ་པོ་ཞིག་ཡོང་གིན་འདུག། དུས་ད་ལྟའི་བར་དུ་ང་ཚོར་སྡུག་པོ་གཏོང་མཁན་བདེན་འཛིན་དེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་ནས་ད་གཟོད་བཅོམ་ཐུབ་པའི་དེ་(ཚོར་སྣང་)ཡོང་གིན་ཡོད་པ་རེད་པ། ཁ་སྤོན་ཨོ་སི་ཀྲེ་ལི་ཡ་ལ། ངོས་ཀྱིས་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་ཁྲིད་འདོན་དུས་འགྲེལ་བཤད་རྒྱག་སྐབས། ཨོ་སི་ཀྲེ་ལི་ཡར་སྐྱེས་པའི་དགེ་སློང་ཐའི་ལན་གྱི་ཆོས་བརྒྱུད་འཛིན་པ་ཞིག་ཡོད། ཁོང་རྟག་པར་ངོས་ཀྱིས་ཆོས་འབྲེལ་བྱེད་སར་ཡོང་གིན་ཡོད་ལ། དེ་དུས་ཀྱང་དེར་ཡོད། སྐབས་དེར་ངོས་ཀྱིས། དབྱིབས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཐོག་ནས་མཐར་རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་སྐྱེས་ཡོང་དུས་བདེན་འཛིན་སྤྲངས་པ་རེད། དགྲ་བཅོམ་པ་ཐེར་བར་གྱུར་པ་རེད། ཅེས་བཤད་དུས། ངོས་ལ་ཡང་ཚོར་བ་ཡ་མཚན་ཞིག་བྱུང་ལ། བསམ་བློ་བཏང་ན་དེ་འདྲ་ཡོང་གིན་འདུག་ག །དེ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཐེར་བ་ཞིག་ཤེས་བྱ་ལ་ཡོད་པ་དང་འགྲུབ་རྒྱུང་དུ་མཐོང་ན་བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོང་བ་ཡིན། དེ་ཡང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བར་བསམ་བློ་བཏང་ན། བདེན་འཛིན་ལ་དངོས་གནས་ཁ་གཏད་གཅོག་ཐུབ་པར་མཐོང་ལ། དེའི་ཐོག་ནས་བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་དེ་རྒྱུ་མཚན་ལྡན་པའི་ཐོག་ནས་སྐྱེ་བ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་ཚད་མས་དྲངས་པའི་བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་དེ་སྐྱེས་པ་ན། གཞན་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་དེ་ཡང་སྦྱོད་འཇུག་གི་གཞུང་ནས་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་བསམ་བློ་བཏང་ནས་རང་གཅེས་འཛིན་ཁ་གྲག་རྒྱུ་མེད་པར་

ཚོན་ལྟར་དྭངས་པའི་སྨྲ་མའི་སྐུ་དེ་ཉིད་རྗེས་སུ་གཞིག་པ་དང་རིལ་བོར་འཛིན་པའི་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱིས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་སུ་ཆུ་འཛིན་ཏེ་སྲིན་ཞུ་བ་བཞིན་དུ་འོད་གསལ་དུ་སྡུད་ངས་པས། སྐུ་དེའི་རིགས་འདྲ་རྒྱུན་ཆད་ནས་རྣལ་འབྱོར་པའི་སེམས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་དེས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ངོར་གཉིས་སྣང་ཕྲ་མོ་ཡང་དག་པའི་རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་རམ་རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱིས་ཆོས་དང་གང་ཟག་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་གྱིས་མཚོན་པའི་ཉོན་སྒྲིབ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ཀུན་དྲུངས་ནས་ཏེ་རྩ་བ་ནས་འབྱིན་པར་ཤོག་ཅེས་སྨོན་པའོ །"ཞེས་གསུངས་པ་པ་གོ་བདེ་བས་འདིར་དྲངས།

བྱས་ཏེ་སྐྱེ་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་བདེན་འཛིན་དང་རང་གཅེས་འཛིན་གཉིས་ཁ་གྲག་རྒྱུ་མེད་པའི་བཟོ་ལྟ་ཞིག་བཟོ་ཐུབ་ན། རིམ་གྱིས་རང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་རང་གཅེས་འཛིན་གྱི་རྐྱེན་པས་རེ་དོགས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་ལུ་གུ་རྒྱུད་དུ་ཡོང་བསྡད་པ་དེ་ཞུང་དུ་ཕྱིན། བདེན་འཛིན་གྱིས་གཞི་བྱས་པའམ་པར་ངོས་ནས་ཡོད་ཡོད་དུ་སྣང་བའི་འཛིན་པ་ཨ་འཐས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཆགས་སྡང་སྐྱེ་བ་དེ་དག་ཀྱང་ཤུགས་ཆུང་དུ་འགྲོ། དེ་རྣམས་ནི་ཁ་ཡོད་ལག་ཡོད་རེད། སྡུགས་ས་ཡ་བྲེ་བ་དུང་ཕྱུར་བསགས་ནས་དེ་འདྲ་ཡོང་ཐུབ་དང་མི་ཐུབ་ནི་ཟེ་ཚོམ་རེད། དེར་བརྟེན། སྤྱི་རང་ཚོས་དཔེ་ཆར་བལྟ་བ་དང་། ལྷག་པར་དུ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་ལྷག་མཐོང་ཆེ་ཆུང་གཉིས་དང་། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ། རྩ་འཇུག་གི་རྣམ་བཤད་གཉིས་བཅས་ལ་བལྟས་ནས་བདེན་འཛིན་ལ་འགྲུལ་སྐྱོད་ཐེབས་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས། དེ་མ་བྱས་ན་ངོ་ཚ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་ང་ཚོ་ལ་ཕན་ན་དགོངས་ཏེ་དཀའ་ལས་དེ་ཙམ་ཞིག་བསྐྱོན་ནས་དེ་དག་བྲིས་པ་རེད། ཁ་ནས་བཤད་པ་གཅིག་པོ་མ་ཡིན་པར་སེམས་ལ་འགྲུལ་སྐྱོད་ཐེབས་པའི་ཕན་པ་ཞིག་དགོས་པ་རེད། སྦྲངས་ན་འགྲུལ་སྐྱོད་ཐེབས་ཀྱིན་འདུག་ལ། དེ་ཡང་ལོ་གཅིག་དང་བཅུ། སུམ་ཅུ་དང་བཞི་བཅུའི་རིང་མ་རེད། ལོ་ལྔ་བཅུ་དང་དྲུག་ཅུའི་རིང་བསམ་བློ་བཏང་ན་འགྲུལ་སྐྱོད་ཐེབས་ཀྱིན་འདུག་ག།

ཞེས་བཀའ་སྩལ་ལ། འདི་ལྟ་བུ་རྣ་བས་ལན་གཅིག་གོ་བ་ཡང་སྐལ་བ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་སྙམ་དུ་སེམས་པས་འདིར་ཡང་བྲིས་སོ། །

མདོར་ན། 《དཀྱིལ་ཡངས་བཟོད་བསྟན་གྱི་རྣམ་དཔྱོད་》ལས། "བོད་དོན་དང་ནང་པའི་བསྟན་པ། འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་སོགས་ལ་སྤྱི་ཞུ་བསྒྲུབས་པའི་ཚུལ་ལ་མཚོན་ན། ངོས་ཀྱིས་རང་ནུས་ཅི་ལྕོགས་བྱས་ཡོད། ངོས་རང་སྒེར་གྱི་ཉམས་ལེན་

ལ་མཆོན་ན། ལོ་མང་རིང་རི་ཁྲོད་དུ་སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཉམས་ལེན་ལ་གཞོལ་བ་སོགས་ཉམས་རྟོགས་མཐོན་པོར་ཕེབས་པ་དག་དང་ལྷན་དུ་ངོས་ཀྱི་སྐྱོང་བ་གླེང་དུས་ཁོང་ཚོའི་རྗེས་མ་ཟིན་པ་དེ་ཙམ་མི་འདུག །"ཅེས་བཀའ་སྩལ།

ཐུགས་གཙིགས་ཆེས་ཆེར་མཛད་པའི་གནས་དུ་མ།

དེ་ལ་མགོན་པོ་མཆོག་ནས། « དཀྱིལ་ཡངས་བཟོད་བསྲན་གྱི་རྣམ་དཔྱོད་» ལས། "སྤྱི་ལོ་ 1969 ལོར་བླ་ཆེན་ཞིག་(ཁུ་ནུ་བླ་མ་བསྟན་འཛིན་རྒྱལ་མཚན་)གི་དྲུང་ནས་ཞི་བ་ལྷའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པའི་བཤད་ལུང་ཐོབ། དུས་དེ་ནས་བཟུང་སྙིང་རྗེ་སྟོན་པའི་གཞུང་བསླུགས་ཤིང་དེའི་དོན་ཡིད་ལ་བྱས་ཏེ། དེ་ལ་སེམས་ཐག་ཉེ་བར་གྱུར་ཅིང་ཚོར་ཤུགས་དྲག་པོར་གྱུར། དུས་རྒྱུན་གཞན་ཕན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེའི་དོན་ཡིད་ལ་བསམས་ཤིང་ཕན་ཡོན་དྲན་པ་ན་མིག་ཆུ་དབང་མེད་དུ་འབྱུང་། "ཞེས་བཀའ་སྩལ་བ་ལྟར། སྤྱོད་འཇུག་ཆེན་མོའི། དེ་བས་སྐྱོ་ངལ་ཀུན་སེལ་བའི། །ཞེས་སོགས་དང་། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བའི། ས་དང་ཆུ་དང་མེ་དང་རླུང་། །ཞེས་སོགས། དབུ་མ་འཇུག་པའི། ཀུན་རྫོབ་དེ་ཉིད་གཡོག་ཡངས་དཀར་པོ་རྒྱས་གྱུར་པ། །ཞེས་སོགས་ལུང་འདྲེན་ཡང་ཡང་མཛད་ཅིང་ཐུགས་དབང་མེད་དུ་གཡོས་ཏེ་སྤྱན་ཆབ་ཀྱང་ལན་མང་བསིལ་ཞིང་། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བའི། བདག་ལ་དེ་དག་སྡིག་སྨིན་ཅིང་། །ཞེས་སོགས་བདག་གཞན་མཉམ་བརྗེའི་བསླབ་པ་སྟོན་པའི་ཚིགས་བཅད་དེ་དག་ཉིན་རེ་བཞིན་བར་མཚམས་ནམ་ཡོད་ལ་ཞལ་འདོན་གནང་གིན་ཡོད་ཅེས་གསུངས། ཞལ་སློབ་རྣམས་ལ་ཡང་ཉིན་རེའི་ཁ་འདོན་དུ། རྩ་

ཤེའི་རབ་བྱེད་ཉེར་བཞི་པའི། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་། །ཞེས་སོགས་དང་། གང་ཕྱིར་རྟེན་འབྱུང་མ་ཡིན་པའི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་གཉིས་དང་། རབ་བྱེད་ཉེར་གཉིས་པའི། ཕུང་མིན་ཕུང་པོ་ལས་གཞན་མིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་གཅིག་སྟེ་གསུམ་ངག་ནས་སྐྱོར་བཞིན་དོན་ལ་བསམ་བློ་ཡང་ཡང་གཏོང་དགོས་ཞེས་བསྐུལ་ཞིང་། "རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་བྱ་གཙོ་བོ་ཤོ་ལོ་ཀ་འདི་གཉིས་ཡིན། "ཞེས་དང་། འདི་གཉིས་ནི་"དབུ་མའི་ལྟ་བའམ་སྟོང་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་གནད་སྟོན་པའི་རྩ་བ་ཡིན་པས། "ཞེས་རབ་བྱེད་ཉེར་བཞི་པའི་ཚིགས་བཅད་གཉིས་ལ་གཙིགས་ཆེན་མཛད། རབ་བྱེད་ཉེར་གཉིས་པའི་ཚིགས་བཅད་ཀྱི་རྐང་པ་མཐའ་མ་གཉིས་ཀྱི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་པ་ཁ་བསྒྱུར་ཏེ། "བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་ཕུང་ལྡན་མིན། །བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་གང་ཞིག་ཡིན། །"ཞེས་མགོན་པོ་རང་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ནས་སྨོས་ཏེ་གསུང་བཞིན་ཡོད་ཅེས་དང་། ཁྱེད་ཅག་གིས་kུང་རང་རང་གི་མིང་དུ་བསྒྱུར་ཏེ་བསམས་ན་ལེགས། ཡང་ན། "བདག་ཅེས་བྱ་བ་ཕུང་ལྡན་མིན། །བདག་ཅེས་བྱ་བ་གང་ཞིག་ཡིན། །"ཞེས་kུང་བསམས་ཚོག་ལ། རང་སྙིང་ལ་བསམས་ན་ཕན་ཐོགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞེས་kུང་བཀའ་སྩལ། སྤྱི་ལོ་ 2014 ལོར་དཔལ་ལྡན་ལྷ་མོའི་རྗེས་གནང་སྩལ་བའི་སྐབས་སུ།

"ལྷ་མོའི་བཟླས་པ་བསགས་ན་འགྲིག་kུང་། གཙོ་བོ་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་(ག་ཤམ་དུ་དྲང་བའི་ཚིགས་བཅད་)འདི་ཁ་འདོན་ལྟ་བུར་བཏོན་ཏེ། གང་ཐུབ་ཀྱིས་བསམ་བློ་ཙུང་ཙམ་བཏང་ན། ལྷ་མོ་དགྱེས་པའི་སྒྲུབ་པའི་མཆོད་པ་དེ་རེད། དེ་ཡང་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བའི།

ས་དང་ཆུ་དང་མེ་དང་རླུང་། །སྨན་དང་དགོན་པའི་ཤིང་བཞིན་དུ། །རྟག་ཏུ་སེམས་

ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །རང་དགར་དགག་མེད་སྤྱོད་གྱུར་ཤོག །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྲོག་བཞིན་ཕངས། །བདག་ལ་དེ་དག་ཆེས་ཕངས་ཤོག །བདག་ལ་དེ་དག་སྡིག་སྨིན་ཅིང་། །བདག་དགེ་མ་ལུས་དེར་སྨིན་ཤོག །

འདི་ནི་བདག་གཞན་མཉམ་བརྗེའི་སྒོ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་བློ་སྦྱོང་བ་དེ་རེད་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་གཏོང་ལེན་གྱི་དམིགས་པ་བསྐྱངས་ཏེ་ཚིག་དོན་གཉིས་ལ་བསམ་བློ་ཡང་ཡང་བཏང་ན་ཕན་ཐོགས་ཡོད། དེ་ནས།

ཇི་སྲིད་སེམས་ཅན་འགའ་ཞིག་ཀྱང་། །གང་དུ་མ་གྲོལ་དེ་སྲིད་དུ། །

དེ་ཕྱིར་ བླ་ན་མེད་པ་ཡི། །བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ཀྱང་གནས་གྱུར་ཅིག །

དེས་སྤྱོད་འཇུག་ནས་གསུང་བ་ལྟར་ཇི་སྲིད་ནམ་མཁའ་མ་ཟད་ཀྱི་བར་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་ཅེས་སྙིང་ཁོང་རུས་པའི་སྙིང་ནས་དམ་བཅའ་བཞག །དེ་ནས། རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་པའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་དེ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་སྒོམ་པ་ཁོ་ན་མ་གཏོགས་གཞན་མེད་པས།

སྐྱེས་བུ་ས་མིན་ཆུ་མ་ཡིན། །མེ་མིན་རླུང་མིན་ནམ་མཁའ་མིན། །

རྣམ་ཤེས་མ་ཡིན་ཀུན་མིན་ན། །དེ་ལས་གཞན་ན་སྐྱེས་བུ་གང་། །

སྐྱེས་བུ་ཁམས་དྲུག་འདུས་པའི་ཕྱིར། །ཡང་དག་མ་ཡིན་-

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྒོམ་པ་སྟེ། དེས་མཐའ་གཉིས་སེལ་ཏེ། དེ་ཡང་། དེ་ལས་གཞན་ན་སྐྱེས་བུ་གང་། །ཞེས་པས་རྟག་མཐའ་དང་། སྐྱེས་བུ་ཁམས་དྲུག་འདུས་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་པས་ཆད་མཐའ་སེལ་བ་སྟེ། ཚིག་དེ་དག་གིས་མཐའ་གཉིས་

བསལ་བའི་དབུ་མའི་དོན་གསུང་། དེ་ནས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྒོམ་པ་ལ།

-ཇི་ལྟ་བར། །དེ་བཞིན་ཁམས་ནི་རེ་རེ་ཡང་། །འདུས་ཕྱིར་ཡང་དག་ཉིད་དུ་མིན། །གཟུགས་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་ཙམ་ཕྱིར། །ནམ་མཁའ་ཡང་ནི་མིང་ཙམ་མོ། །འབྱུང་མེད་གཟུགས་ལྟ་ག་ལ་ཡོད། །དེ་ཕྱིར་མིང་ཙམ་ཉིད་ཀྱང་མེད། །

ཅེས་པའི་འཕྲོར། རྒྱ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི།

རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་། །དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད། །

དེ་ནི་བརྟེན་ནས་གདགས་པ་སྟེ། །དེ་ཉིད་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །

འདི་ནི་རྒྱ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྙོམ་ཆེན་པོ་ཡིན།

གང་ཕྱིར་རྟེན་འབྱུང་མ་ཡིན་པའི། །ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ། །

དེ་ཕྱིར་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པའི། །ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

འདི་ནི་དམ་ཐུག་ཆེན་པོ་ཡིན། དེ་རིང་ལྷ་མོའི་རྗེས་གནང་ཞུས་པའི་དམ་ཚིག་ལྟ་བུར་འདི་དག་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་བཀླགས་ཏེ་དོན་ལ་བསམ་བློ་གཏོང་དགོས། འདི་དག་ལ་རྒྱུས་ཡོད་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ན། ཁ་བཏོན་དགེ་སྦྱོར་གང་ཞིག་བྱས་ཀྱང་ཕན་ཐོགས་ཆེ། དེའི་ཐོག་ལ་ལྷ་མོའི་ཐྲེཾ་བྷྲདྡྷ་མ་གསོལ་བ་སོགས་བྱས་ན་ལེགས། གཞན་ལྷ་མོ་སྙེན་གྱིན་ཡོད་ཅེས་སྤྱགས་གཅིག་བུ་བསགས་ན་དོན་ཆུང་། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་བསམ་བློ་བཏང་ན་ལྷ་མོ་དགྱེས་པའི་སྒྲུབ་པའི་མཆོད་པ་ངོ་མ་དེ་ཡིན། ”

ཞེས་དང་། སྤྱི་ལོ་ 2014ལོའི་དུས་འཁོར་དབང་ཆེན་སྐབས། “སངས་རྒྱས་

ཆོས་ཚོགས་མའི་ཐོག་ནས་སྐྱབས་འགྲོ་དང་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བསམ་བློ་བཏང་། དེ་ནས་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚིག་[རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཉིས་པོ་] དེའི་ཐོག་ནས་སྟོང་ཉིད་ལ་བསམ་བློ་བཏང་ན། སྟ་གོན་ངོ་མ་དེ་རེད། "ཅེས་བཀའ་སྩལ།

གཞན་ཡང་། སྔོན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་སོགས་ལ་དུས་ནས་དུས་སུ་གཟིགས་ཞིབ་མཛད་དེ་ལེགས་མཛད་ཇི་སྙེད་གཙིགས་ཆེན་དུ་མཛད་པ་ནི། དེ་ཡང་སྔོན་ཙམ་ཞིག་ལ། གོང་པོའི་ཁུལ་གྱི་རྫོགས་ཆེན་པའི་བླ་མ་རྩེ་ལེ་སྣ་ཚོགས་རང་གྲོལ་གྱི་རྣམ་ཐར་ལ་གཟིགས་ཞིབ་གནང་སྟེ། "རྙིང་མའི་བླ་མ་རྩེ་ལེ་སྣ་ཚོགས་རང་གྲོལ་གྱིས་དམ་བཅའ་ཞེ་པོ་ཅིག་བཞག་འདུག །ཁོང་གི་རྣམ་ཐར་ནང་ལ། ཐར་ཚུར་ཕེབས་སྐབས། རྟ་དྲེལ་ལ་མི་ཞོན་པ་སྐྱེ་བཞོན་པ་སྦྱོང་བའི་དམ་བཅའ་དང་། དཀར་ཟས་ཏེ་དམར་ཟས་སྤོང་བའི་དམ་བཅའ། དེ་ནས་ཆོས་བཤད་ཏེ་འབུལ་བ་གཏན་ནས་མི་ལེན་ཞེས་དམ་བཅའ་གསུམ་བཞག་འདུག །ད་ཅང་ཡག་པོ་འདུག་ག།"[105]ཞེས་དང་། "རྣམ་ཐར་དེ་མཐོང་ནས། ཨ་རི་ལ་ཡོད་པའི་སྐབས་ཤིག །འབུལ་བ་ཁྱེར་མ་ཡོང་། གཏན་ནས་ལེན་གྱི་མིན་ཞེས་ཐག་གཅོད་བྱས་པ་ཡིན། "[106]ཞེས་གསུངས། ཡང་། "ཕལ་ཆེར་མི་ཐོག་གཉིས་གསུམ་ཙམ་གྱི་གོང་ལ་ཚུ་བཟང་བླ་མ་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ཁོང་གིས། དབང་བསྐུར་ཆོས་བཤད་བྱེད་དུས། །རྣམ་དཔྱོད་འདྲ་ཞིག་འདུག་སྟེ། །འབུལ་བར་ཨང་ཉན་(རེ་བ་)བྱེད་

105 སྒྲོད་འཇུག་དང་ལམ་རིམ་གསེར་ཞུན་མ་སྤྲུགས་པའི་བཀའ་ཁྲིད་སྐབས་གསུངས།

106 ཐའི་ཝན་གྱི་རྒྱ་རིགས་ལ་སྩལ་བའི་ལམ་རིམ་འབྲིང་པོའི་བཀའ་ཁྲིད་སྐབས་གསུངས།

དུས། །སེམས་པ་གཉིང་ནས་སྐྱོ་བྱུང་། །ཞེས་གསུངས་ཡོད། "[107] ཅེས་སོགས་ཡང་ཡང་གསུངས།

གཞན་ཡང་། ནྱོ་སྒྲོང་ཚིགས་བརྒྱད་མ་ཉིན་རེ་བཞིན་ཆག་མེད་དུ་ཞལ་འདོན་གནང་སྟེ་དོན་ལ་ཡང་ཡང་དགོངས་བཞེས་མཛད་པའི་ཚུལ་ལན་གཅིག་མིན་པར་གསུངས་ཤིང་། གཞན་ལ་ཡང་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་སྐབས་གང་ཡིན་དུ་དམན་ས་འཛིན་དགོས་པའི་ལམ་སྟོན་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་གནང་། དེ་ལ་སྤྱི་ལོ་ 1995 ཟླ་བ་ 3 ཚེས་ 16 ཉིན་བཞུགས་སྐབས་སུ།

ངོས་རང་ལ་ཆ་བཞག་ན། རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་མིང་ཡོད་པ་རེད་དེ། རང་ཉིད་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་བཀའ་དྲིན་ཅན་དེའི་རྗེས་འབྲང་དགེ་སློང་ཐེབས་ཆག་ཅིག་ཡིན་བསམ་པའི་འདུ་ཤེས་དེ་རྟག་པར་སེམས་ནང་ལ་བཅངས་ཏེ་རང་གིས་རང་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད། ཁྱོད་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲི་འདིའི་སྟེང་ལ་བསྡད་དེ་ང་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱིན་མེད་དམ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཧམ་པ་བྱེད་ཀྱིན་མེད་དམ། ཁྱོད་ཀྱིས་རྒྱུ་མཚན་མེད་པའི་ཁེངས་དྲེགས་བྱེད་ཀྱིན་མེད་དམ་ཞེས་རང་གིས་རང་ལ་ཞིབ་འཇུག་རྟག་པར་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད།

ཅེས་དང་། "གཉིད་ལམ་དུ་ཡང་། ངོས་རང་དགེ་སློང་ཞིག་ཡིན་པ་ལས། རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན་པ་ཞིག་རྨི་མ་མྱོང་"ཞེས་ཀྱང་ལན་འགར་གསུངས། སྤྱི་ལོ་ 2014 ལོར་དུས་འཁོར་དབང་ཆེན་སྩལ་བའི་སྐབས་སུ།

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཉམས་ལེན་བྱས་ཏེ་གཞན་ཕན་སྒྲུབ་མཁན་ཞིག་གིས། ང་ཞེ་པོ་

107 གོང་དང་མཚུངས།

ཅིག་ཡིན་བསམས་ནས་ང་རྒྱལ་དང་ཁེངས་དྲེགས་བྱས་ན། གཞན་དམན་པར་བལྟས་ནས་དེ་ལ་ཁྱད་གསོད་བྱེད་ཀྱི་རེད། གཞན་ལ་རོགས་ཤིག་བྱས་ན་ཡང་ཁྱད་གསོད་དང་མ་གུས་པ་སོགས་བྱེད་ཀྱི་རེད། གང་དུ་སུ་དང་འགྲོགས་པའི་ཚེ། །བདག་ཉིད་ཀུན་ལས་དམན་ལྟ་ཞིང་། །གཞན་ལ་བསམ་པ་ཐག་པ་ཡིས། །མཆོག་ཏུ་གཅེས་པར་འཛིན་པར་ཤོག། ཅེས་བསམ་དགོས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་གཞན་ལ་བརྩེ་བ་བྱེད་དུས། རང་མཆོག་ཏུ་བལྟས་ནས་གཞན་ལ་"སྙིང་རྗེ་"ཟེར་བ་མིན་པར་གཞན་གོང་མར་བཀུར་ནས་བརྩེ་བ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་རེད།

ཅེས་བཀའ་སྩལ།

དེས་རིགས་བསྒྲེས་ནས་འདོད་ཆུང་ཆོག་ཤེས་སོགས་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་འདུ་ཤེས་ཆེན་པོ་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་གཙིགས་ཆེར་མཛད་ཅིང་ཐུགས་ཉམས་སུ་བསྟར་བའི་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་ཐམས་ཅད་བྲིར་མི་ལང་།

ཡོངས་འཛིན་དམ་པའི་བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་དྲན་ཏེ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་ལ་བསྟུགས་པ་མདོ་ཙམ།

འདིར་མགོན་པོ་མཆོག་ནས་སྐུའི་གསང་བ་གསུམ་གྱི་མཛད་པ་གང་གི་སྐབས་སུ་ཡང་ཐུགས་བློ་གཙང་འགེལ་དང་། ཐུགས་དོགས་སྤུ་ཙམ་ཡང་མི་མངའ་བར་རྗེས་སུ་སློབ་པར་མཛད་པའི་ཡུལ་ཡོངས་འཛིན་གླིང་ཁྲི་ཆེན་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་སྒོ་ནས་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་ལ་བསྟུགས་པ་ལས་ཀྱང་མགོན་པོ་མཆོག་གི་ཞྭད་དུ་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་དུ་མ་ཞིག་ཤེས་པར་འགྱུར་

བས་ཙུང་ཟིད་བརྗོད་ན། དུས་རབས་སྔ་མའི་ལོ་རབས་དགུ་བཅུ་པའི་སྣང་ཙམ་ལ་བཞུགས་སྐར་ཧ་སར་དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་དཔའ་བོ་གཅིག་པའི་སྒྲོང་ཁྲིད་གནང་སྐབས་ཡོངས་འཛིན་མཆོག་གི་ཆེས་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་མདོ་ཙམ་དང་བཅས་སྒྲ་གཞུང་གསན་སྐབས་ཀྱི་དོན་དུ་མ་ཞིག་བཀའ་སྩལ་བར།

རིག་གནས་ཀྱི་སྐོར་ལ་ཡང་ཏ་ལས་པ་རེད། ངོས་ཀྱིས་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་མདུན་ནས་སྒྲ་སྦྱངས་པ་ཡིན། དེའི་སྔོན་ལ་རྩིས་སྦྱངས་ཀྱང་མཇུག་མ་འཁྱོངས། སྔན་ངག་ནི་སྐབས་རྗེ་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་མདུན་ནས་ཞུས། སྙན་ངག་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུའི་བཤད་ལུང་དེ་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་མདུན་ནས་ཞུས་ཀྱང་དེ་ཡང་མ་ཚར། ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེར་དབྱངས་ཅན་སྒྲ་མདོའི་ཁྲིད་རྒྱུན་ཡོད་ལ། ངོས་ཀྱིས་ཞུས་པ་ནི་སྒྲ་ཀ་ལཱ་པའི་མཚམས་སྦྱོར་ལྔ་པའི་བར་ཡིན། དེ་དུས་ངོས་རང་ཏ་ལས་སོང་། ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེར་ཐོག་མར་སྔན་སེང་ཞུས་སྐབས། ལོ་མང་གོང་ཁུ་ནུ་བླ་མ་བསྟན་འཛིན་རྒྱལ་མཚན་གྱི་དྲུང་ནས་གསན་ཞེས་གསུངས། དེ་ནི་ཕལ་ཆེར་ངོས་རང་སྐྱེས་མ་སྐྱེས་ཀྱི་སྐབས་ཙམ་ཞིག་ཡིན་པ་འདྲ། དེ་དུས་ཏ་ལམ་ལོ་བཞི་བཅུ་ཙམ་ཞིག་ཕྱིན་ཟིན། ལོ་དེ་གའི་རིང་ལ་གཏན་ནས་གཟིགས་མ་སྒྲོང་བས་ལན་གཅིག་གཟིགས་ཙམ་གནང་དགོས། ཞེས་གསུངས་པས་དཔེ་ཆ་ཡར་ཕྱུལ་ཏེ་ཉིན་དུ་མའི་རིང་གཟིགས་ཙམ་གནང་། དེ་ནས་དཔེ་ཁྲིད་གནང་སྐབས་དཔེ་ཆ་དེ་ངོས་ཀྱིས་གློག་སྡོད་ཀྱིན་ཡོད། ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེས་ཐུགས་ཐོག་ནས་མར་ཆགས་ཐོགས་ཙམ་ཡང་མེད་པར་གསུངས་སོང་། སྒྲ་གཞུང་ངེས་པ་ལ་ཏ་ལས་པ་རེད། ལོ་བཞི་བཅུའི་གོང་ལ་གསན་པ་དེར་གཟིགས་ཙམ་ཞིག་གནང་ནས་མར་ཁྲིག་གེར་གསུངས་སོང་བས་ངོས་རང་ཏ་ལས་བྱུང་། དངོས་གནས་དྲང་གནས་ཀྱིས་རིག་པའི་

གནས་ལྷ་ལ་མཁས་པ་ཞེར་བ་དེ་ཧན་ཧན་རེད། དེ་ལྟ་ནའང་། ཐུགས་ཉམ་ཆུང་དང་གང་ཡང་མི་མཁྱེན་པའི་ཁུལ་མཛད་ནས་བཞུགས་མཁན་ཞིག་རེད། “ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་ནི་ཧྭ་ཡོའི་རྣམ་སྤྲུལ་དངོས་ཡིན་པ་རེད་ལ། ཐུན་མོང་གདུལ་བྱའི་སྣང་ངོར་ཡང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ཞུ་དགོས་པ་གང་ཡང་མེད། རྒྱལ་བ་སྐྱ་གོང་མའི་ཡོངས་འཛིན་གནང་མཁན་གླིང་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ཡང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཞིག་བྱུང་ཡོད། བདག་གི་མཁན་ཆེན་རྡོ་རྗེ་འཆང་ནི་ཚང་མས་མཁྱེན་གསལ་ལྟར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཞིག་ཡིན། བཅོ་བརྒྱད་ཁྲི་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་ཁོ་བོར། ཉིན་ཞིག་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེ་མ་ཧེའི་ཞལ་ཅན་དབུ་ལ་ཧྭ་གོག་ཆུང་ཆུང་ཞིག་ཡོད་པར་གཟིགས་ཞེས་གསུངས། དངོས་གནས་བྱས་ན། ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེའི་དབུ་ལ་འཇིག་རྟེན་ཀུན་དང་མཐུན་པར་སྨྱུ་དེ་ཙམ་ཡོད་པ་མ་རེད། འོན་ཀྱང་། ཧྭ་གོག་དེ་འདུག་ཅེས་གསུངས། (བཞད་མོ་དང་བཅས་ཏེ་སྐྱབས་སུ་མཆི་ཞེས་བཀའ་གནང་།)ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེའི་དབུའི་མདུན་ངོས་དེ་དམར་པོ་ཡིན་སྟབས་ཏ་ཅང་མཉེན་པོར་གྱུར་ཡོད། ནོར་བུ་གླིང་ག་དང་རྩེ་ལ་བཞུགས་དུས་ཕྱག་དཔེར་ཕེབས་སྐབས་གཟིམ་ཆུང་གི་སྒོ་འགྲམ་དུ་སྤྱི་ཁྱབ་མཁན་པོ་དང་གསོལ་གཟིམ་མཆོད་གསུམ། མགྲོན་གཉེར་ཆེ་མོ་བ་བཅས་མི་ལྔས་ཕྱག་དབང་དང་མཇལ་ཁ་ཞུ་དུས་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་ཐུགས་ཆུང་ཆུང་ཡིན་སྟབས་དབུ་གཏུགས་གནང་གི་རེད། དེ་དག་གི་སྐྲ་བཞར་མ་ཐག་ཡིན་ན་དབུ་ཚ་གིན་འདུག་ཅེས་གསུང་གི་རེད། (བཞད་མོ་བཞད།)བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཞིག་རེད། ཁོང་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཡང་། རྩ་ནས་མི་ཤེས་མདོག་མདོག་གནང་བ་ལས་མཁས་མདོག་གནང་མཁན་ཞིག་གཏན་ནས་མིན། མདོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞུང་ནི་བཤད་ག་ལ་དགོས། རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ལ་ཆ་བཞག་ནའང་། རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་ཏ་ལམ་ཐུགས་ཐོག་ལ་ཡོད་པའི་བཟོ་འདྲ་ཞིག་རེད། པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་

པའི་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་དེ་ཐུགས་འཛིན་གནང་བ་ཡིན་ཞེས་གསུང་སྒྲོང་། རྒྱུད་འགྲེལ་ཆེན་མོར་ཧ་ལས་པའི་ཐུགས་རྒྱུས་ཡོད། ཧ་ལས་པ་རེད། བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་སྐོར་གྱིས་མཚོན་པའི་གཞུང་ཉིད་ཀྱི་བཤད་པ་དེ་ཚོར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཞིག་ཡིན། འོན་ཀྱང་། སྔགས་ཀྱི་ཚོགས་འི་སྐོར་ལ་དེ་ཙམ་ཐུགས་སྣང་མེད། མདོ་ཕྱོགས་ལ་ཆ་བཞག་ནའང་། གྲྭ་པ་གྲྭ་རྒྱུང་ཚོས་དཔེ་ཆར་བལྟས་པ་ནང་བཞིན་ཕྱག་དཔེ་ཡག་པོ་དང་རྟགས་གསལ་ཚ་པོ་ཧ་ལས་པ་ཞིག་ཡིན་ས་རེད། དུས་ཕྱིས་ཀྱང་མཛད་བྲེལ་མེད་དུས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་ལ་གཟིགས་ཏེ་བཞུགས།

ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཅིང་། གོང་གསལ་བཅོ་བརྒྱད་ཁྲི་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་གཟིགས་སྣང་སྐོར་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་ཐར་དུའང་།

བཅོ་བརྒྱད་ཁྲི་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་གཟིགས་སྣང་ལ། ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེའི་དབུ་དང་། ཕྱངས་སོགས་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་གཟི་བརྗིད་ཆེ་བའི་ཐོག །སྔོན་གྱི་རྒྱབ་ནས་དབུ་ནྲ་ཚུང་ཚུང་འོད་འཕྲོ་བ། དེ་ལའང་ལྷེ་ལྷེ་རྒྱན་ཆ་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་ཞིག་མཐའ་བྱུང་བ་ད་ཕན་སུ་ལའང་ལབ་རྒྱུ་མ་བྱུང་ཞེས་བཅོ་བརྒྱད་ཁྲི་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ཁོ་བོར་གསུང་གིན་འདུག་པ་དེ་ནི་བླ་མ་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་ངོ་མཚར་ཆེན་པོ་རེད་སྙམ་པ་བྱུང་།

ཞེས་བཀའ་སྩལ་ལ། "རྣམ་ཀུན་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེའི་ཐུགས་གཤིས་སྙམ་བརླིང་ཆེ་བས། ལམ་སེང་དགའ་སྐྱོའི་འགྱུར་ལྡོག་ནམ་ཡང་མི་མངོན་པ་ཞིག་ཡིན་ནའང་། སེམས་ཅན་ཉམ་ཐག་པའི་གནས་ཚུལ། དཔེར་ན། ཁྱི་ཉམ་ཐག་རྡུང་བརྡེགས་ཀྱི་སྡུག་སྐད་སོགས་གསན་པའི་ཚེ་སྤྱན་ཞག་འཁོར་ཏེ། ཨ་ཁ། གང་འདྲ་ཞེས་སྙིང་

རྗེའི་གསུང་འགྲོན་པ་ཞིག་མཆིས་པ་འདི་དག་ནང་དུ་བརྩེ་བ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་མངའ་བའི་རང་རྟགས་སུ་གསལ། ”ཞེས་དང་། ”བོད་ཡིག་ཙམ་མ་ཟད། དུས་རྒྱུན་ཞབས་སུག་(ཐང་ཤུབས་)། ཞབས་ལྷམ་སོགས་ཀྱི་འོག་ཏུ་དབྱིན་ཡིག་འཁོད་པ་རྣམས་བསུབ་ཏུ་བཅུག །དབྱིན་ཡིག་ཚགས་ཤོག་ཡིན་ཡང་ཅ་དངོས་བསྒྲིལ་བ་སོགས་མི་རུང་གསུངས་ཏེ་ཡིག་རིགས་མཐའ་དག་ལ་བཀུར་སྟི་མཛད། ”ཅེས་རྒྱུན་གྱི་ཉམས་བཞེས་ཀྱི་སྐོར་ཙུང་ཟད་གསུངས་ཏེ་གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེ། ཡང་། ”གསུང་ཆོས་གསན་ཡུལ་གྱི་བླ་མ་དེ་དག་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་ཡང་། དམ་པ་ཉིད་དང་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཉམ་པ་དང་མི་མཉམ་པ་ཅི་རིགས་མཆིས་མོད། ཆོས་འབྲེལ་གསན་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་དེ་དག་གི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཤ་སྟག་བརྗོད་པ་ལས། མ་དད་པ་དང་བརྙས་སྨོད་སོགས་གཞན་ཡང་མི་མཛད། ”ཅེས་བཀའ་སྩལ། ཡང་།

ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེས་རང་གི་ཡོན་ཏན་སྦ་བ་ལྷུར་མཛད་པའི་དབང་གིས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་རིགས་ནི་རང་རེས་རྟོགས་ཤིང་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ལས་འདས་མོད། འོན་ཀྱང་མ་འོངས་པའི་གནས་ཚུལ་འགའ་ཞིག་གསལ་པོར་མཁྱེན་པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་མངའ་བའི་ཚུལ་དོས་རང་གི་མངོན་སུམ་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དཔེ་མཚོན་རེ་ཟུང་བརྗོད་ན། ”'ང་ཚོ་རྒྱ་གར་དུ་འགྲོར་རྗེས་སྐབས་ཤིག་ལ་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེར། ད་ཆ་དུས་འཁོར་རྒྱུད་འགྲེལ་གྱི་བཤད་རྒྱུན་ཕལ་ཆེར་ཆད་ཚར་བ་ཏ་ཅང་ཕངས་པོ་བྱུང་ལུགས་ཞུས་སྐབས། ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་བཤད་རྒྱུན་རྒྱ་གར་ནང་ཏན་ཏན་བསླེབས་ཡོད་པ་རེད། རྫོང་གཙོད་

བྱེད་དགོས་ཞེས་རྒྱ་གར་ནང་ཡོད་པར་ཐག་བཅད་ནས་གསུངས་བྱུང་། འོན་ཀྱང་སྐབས་དེར་རྒྱ་གར་ནང་སུ་ལ་ཡོད་ང་ཚོ་སུས་ཀྱང་ཤེས་ཀྱིན་ཡོད་པ་མ་རེད། རྗེས་སུ་རིམ་པས་རྩད་གཅོད་སྐབས་དེའི་བཀའ་རྒྱུན་ཆ་ཚང་གི་རྗེའི་མཚན་ཞབས་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཡོད་འདུག་པས་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེར་སྙན་སེང་དང་འབྲེལ་ཁོང་གི་ས་ནས་གསེར་ཀོང་རིན་པོ་ཆེས་གསན། [108] གསེར་ཀོང་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་ནས་ཁོ་བོས་ཞུས་ཏེ་ཤིན་ཏུ་ཉག་ཕྲར་གྱུར་པའི་བཀའ་རྒྱུན་དེ་ཐོབ་ཐུབ་པ་བྱུང་། དེའི་བཀའ་རྒྱུན་རྒྱ་གར་ནང་ཡོད་པར་སྔ་ས་ནས་ཐག་བཅད་ནས་གསུངས་པ་དེ་ངོ་མཚར་བའི་གནས་ཚུལ་དབེ་མཚོན་གཅིག་ཡིན། ཡང་། དེ་མིན་ངོས་རང་གི་ཉམས་ལེན་སྐོར་དང་། ཆོས་སྲིད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་གང་ཐད་ནས་ཕལ་མོ་ཆེ་ངེད་རང་གི་བསམ་པའི་འཆར་སྒོར་ཡོད་པ་དེ་རང་རྒྱུ་མཚན་ལྡན་པ་འདུག་ཅེས་བཀའ་འཁྲོལ་གནང་གིན་ཡོད་ཀྱང་། འགའ་ཞིག་སྐབས་དེའི་ངེད་རང་གི་བསམ་ཚུལ་རེ་འདུན་དང་མི་མཐུན་པའི་བཀའ་ལན་ལམ་སྟོན་གནང་ཡོད་པ་དེ་ཚོ་རྗེས་སུ་དུས་ཚོད་ངེས་ཅན་ཞིག་སོང་བའི་མཚམས་སུ་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་དེ་སྔོན་བཀའ་སློབ་ཇི་གནང་དེ་གཞི་ཐོག་ཏུ་བབས་པ་ལས། སྐབས་དེའི་རང་གི་བསམ་ཚུལ་ལག་ལེན་འཕེལ་ཐབས་མེད་པར་ངེས་པ་རྟེན་པ་དེ་འདྲ་ཡོང་སྲོང་། རྒྱུ་མཚན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོངས་འཛིན་རིན་

108 ༄གོང་ས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བཀའ་དགོངས་ལྟར། སྐྱབས་རྗེ་ཀི་རྟིའི་མཚན་ཞབས་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་ཐོག་མར་སྤྱི་ལོ་1974ལོར་གསེར་ཀོང་མཚན་ཞབས་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ལ་འབུལ་གནང་མཛད་པ་དང་། མཐར་སྤྱི་ལོ་2000ལོར་དཔལ་ལྡན་དགའ་ལྡན་ཁྲི་པ་རི་རྫོང་རིན་པོ་ཆེ་དང་། རྒྱུད་སྟོད་མཁན་པོ་བྱ་དོ་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ལ་ཐེངས་བདུན་པ་འབུལ་གནང་མཛད་པའི་མཐའ་མ་དེ་ཉིད་གསུང་འཕོར་དུ་བཞུགས་པ་ཁོ་བོས་ཡིག་འབེབས་ཞིབ་སྒྲིག་གིས་ཀིརྟིའི་མཚན་ཞབས་རིན་པོ་ཆེའི་ སྤྱགས་ཕྱོགས་གསུང་འབུམ་དུ་བསྒྲུབས་པ་<<དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་བསྡུས་པའི་རྒྱུད་དང་འགྲེལ་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་འོད་བུ་སྟོན་ཆོས་རྗེའི་མཆན་འགྲེལ་ཆོས་འབྱུང་བསྡུས་དོན་འགལ་སྤོང་བཅས་སྦྲགས་ཏེ་བཀོད་པ་དཔལ་ལྡན་བླ་མའི་ཞལ་ལུང་བདྱ་དཀར་པོའི་ཕྲེང་བ་>>པོད་ལྔ་དང་། དེ་དག་དཀྱུས་གཅིག་ཏུ་ཚུང་དུར་བསྡུས་པ་<<དུས་འཁོར་རྒྱུད་འགྲེལ་ཆེན་མོའི་འཆད་ཐབས་རིགས་ལྡན་བླ་མ་མཉེས་པའི་མཆོད་ཡོན་>>པོད་གཅིག །ཞུས་དག་སྐབས་མཆན་དུ་བཏབ་པ་<<དུས་འཁོར་རྒྱུད་འགྲེལ་ཆེན་མོའི་དག་མཆན་>>པོད་གཉིས་བཅས་བསྡོམས་པོད་བརྒྱད་ཙམ་བསྒྲིགས་ཟིན།

པོ་ཆེར་མངོན་མཁྱེན་ཡོད་པ་འདྲ་བསམ་པ་ཞིག་བྱུན་ནས་རྗེས་སུ་མཇལ་སྐབས་ཤིག་ལ། ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེར་མངོན་མཁྱེན་ཡོད་པ་འདྲ་བས་གང་འདྲ་ཡིན་ནམ་ཞེས་བཀའ་འདྲི་ཞུས་པར། སྐབས་རེར་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོང་གི་མིན་ནམ་བསམ་པ་འདྲ་བྱུན་གྱིན་འདུག་ཅེས་གསུངས་བྱུང་། མི་ཆོས་བླ་མའི་རྣན་ནམ་ཡང་གསུང་མི་སྲིད་པའི་བླ་མ་དེ་འདྲ་ཞིག་གི་གསུང་བབ་དེ་ལ་དཔྱད་ན། དོན་གྱིས་མངོན་མཁྱེན་ཡོད་པ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ལྟ་བུར་སྣང་བས།

ཞེས་སོགས་བཀའ་སྩལ།

འདི་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེར་ཐུགས་ཁུར་དང་སླར་གསོ་ཇི་ལྟར་གནང་བའི་ཚུལ། ཆོས་སྲིད་ཀྱི་གནད་དོན་འགངས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཇི་ལྟར་ཐུགས་ཐག་གཅོད་པར་མཛད་པའི་ཚུལ་སོགས་ཟུར་ཙམ་གསལ། ཡང་།

ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་རང་གི་སྐུ་སྐྱེར་གྱི་གནས་ཚུལ་གང་ཅིའི་ཐོག་སྨུག་སྐད་ཀྱི་གླེང་ཟུར་ཐོན་པ་ལྟ་བུ་གཏན་ནས་གོ་མ་མྱོང་། དུས་རྟག་ཏུ་ཆོག་ཤེས་ཤིང་། སྙམ་ཚུགས་ཆེ་བ། ཐུགས་བག་ཡེབས་པར་བཞུགས། ངོས་རང་ནས་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ལས་ཁུར་ལེན་དགོས་པའི་དབང་གིས་སྐབས་རེར་དཀའ་ངལ་དང་། རྟོག་གྲའི་རིགས་སྣན་སེང་ཞུས་པའི་ཚེ་སྐབས་སུ་གང་བབས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་འགྲེལ་བརྗོད་གནང་། སྐབས་རེར་བཞད་གད་འདྲ་སློང་བར་གནང་། དཀའ་རྟོག་དེ་རིགས་ཚུང་ཙག་ཏུ་བཏང་གནང་སྟེ་བློ་བག་སྦྲོས་པར་མཁས་པས་སེམས་ལ་ཤིན་ཏུ་ཕན་པོ་ཡོང་གིན་ཡོད། ཡང་སྐབས་རེར་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་ད་ལྟའི་དུས་སྐབས་འདིར་གོས་ཆེན་མངགས་བཏགས་ཟེར་བ་དེ་ནང་བཞིན་རེད། ཆོས་སྲིད་གང་གི་ཐོག་ལ་ཡང་རན་པོ་དང་ཡག་པོ་རེད། གནས་ཚུལ་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་ཡང་སྣང་

དག་ཡོད་པ་མ་རེད་ཅེས་ཐུགས་བློ་བདེ་པོ་དང་། ཐུགས་དགྱེས་ཚོར་ཆེན་པོའི་ཚུལ་མཛད་དེ་དབུགས་དབྱུང་རྗེས་འཛིན་གནང་གིན་ཡོད། སེམས་ནང་དཀའ་ངལ་ཡོད་པའི་དུས་སྐབས་ཙམ་མ་ཡིན་པར་དུས་རྒྱུན་དུ་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་ག་དུས་མཇལ་ན་ཡང་། མཇལ་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་རང་གི་སེམས་ལ་སྐྱིད་སྣང་དགའ་ཚོར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ངེས་ཅན་ཞིག་དུས་རྟག་ཏུ་ཡོང་གིན་ཡོད་པས་བཀའ་དྲིན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཡིན། “བློ་བྲང་དུ་གནས་ཚུང་རྟེན་གཞིར་སྤྱན་དྲངས་པར། སྐུ་ཕེབས་མཚམས་རིན་པོ་ཆེའི་མདུན་དུ་བཅར་ཏེ་དགུ་འཆམ་དང་། དེ་རྗེས་རྟེན་གསུམ་ཕུལ་ཟིན་རྗེས་སྐུ་མདུན་དེར་ཆོས་སྐྱོང་ཕུས་བཙུགས་ཀྱིས་བཞུགས་ཏེ་ཡོངས་འཛིན་རྡོ་རྗེ་འཆང་མཆོག་ཉིད་སྟན་གཞི་འཕྲུལ་ཐངས་ཡོང་བ་དང་། སྐྱེ་བ་ནས་ཚེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་འབྲལ་མེད་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་གསོལ་འདེབས་ཞུས་གནང་བ་དང་། སྐབས་དེར་གནས་ཚུང་སྤྱན་ཆབ་བསིལ་ཏེ་བཀའ་མོལ་ཞུ་མ་ཐུབ། “འདོད་ཁམས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་དཔལ་ལྡན་དམག་ཟོར་མ་ལྟ་བུས་ཀྱང་། མགོན་པོ་གང་གི་གཟི་བརྗིད་མ་བཟོད་པར་དགོངས་བསྟུན་ཞུས་པའི་གནས་ཚུལ་མཐོང་ཡང་འདིར་སྨྲ་བ་སྐབས་སུ་མ་བབས།

ཞེས་སོགས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ཏེ་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་པར་འདོད་ན་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་ཐར་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ལ། གོང་དུ་བྲིས་ཟིན་པ་ལྟར་“ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་དགོངས་པ་རྫོགས་དུས་སེམས་ཧ་ཅང་སྐྱོ་བྱུང་། དཔའ་བོ་རྒྱབ་ཆད་ཟེར་བ་ལྟར་བསྙེས་ས་མེད་པ་ལྟ་བུའི་སྐྱོ་སྣང་ཚད་མེད་བྱུང་། ”ཞེས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །

ནང་ཆོས་ངོ་སྤྲོད་དང་གཞུང་བཤད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་མཛད་པ།

དགེ་བཤེས་སྟོན་པས། "ཐེག་ཆེན་གྱི་བླ་མ་བྱ་བ་བཤད་པ་ན་འབྲུམས་གླུས་པར་གོ་བ་བསྐྱེད་ལ། ལག་ཏུ་ལེན་པ་ན་བསྟན་པའི་ཐ་མ་ལ་གང་ཕན་དང་། ཐད་ཀར་དོན་དུ་གང་འགྱུར་སྟོན་པ་ཞིག་དགོས། "ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དོན་གཅིག་གི་ཐོག་ནས་ཀྱང་གཞུང་རབ་འབྱམས་ལ་གོ་བ་སྐྱེར་ཞིང་གནད་འདྲིལ་བ། གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་འཚམས་ཤིང་དགོས་དོན་གྱི་བཅུད་འཁྱེན་པ། སྨྲས་བཤད་དང་གཅམ་ཚིག་གི་དྲི་མས་དབེན་ཞིང་ཀློན་ཀའི་སྐབས་བྲལ་བ། གསུང་ཚིག་རེ་རེར་ཡང་སྒྲོང་སྟོབས་ལས་བྱུང་བའི་དོན་གྱིས་ཕྱུག་ཅིང་ཟློ་བ་མེད་པ། ཇི་ཙམ་གྱིས་གནད་ཕྲ་སར་བསླེབས་པ་ན་དེ་ཙམ་གྱིས་ཞིབ་ཆ་ཐོན་ཞིང་དོན་གྱི་འགངས་ཚུང་ཟད་ཀྱང་མི་སྟོར་བ། ལུང་རིགས་ཀྱི་རྒྱབ་བཙན་པར་མཛད་པ་སོགས་བསམ་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ཀུན་ལ་སྒྲོང་གྲུབ་ཡིན། ལུང་ལ་སྟོན་པའི་བཀའ་དང་འཕགས་ཡུལ་གྱི་བསྟན་བཅོས། བོད་ཀྱི་རིམ་སུ་མ་ཆད་པའི་མཁས་གྲུབ་དག་གི་གསུང་རྣམས་གཅིག་མཐུག་གཉིས་མཐུད་དུ་འདྲེན་ལ། རིགས་པ་ནི། ནང་པའི་གཞུང་དང་ཚན་རིག་གི་ལུགས་སུ་གྲགས་པ་དག་དང་། མགོན་པོ་ཉིད་ཀྱི་མཁྱེན་དཔྱོད་ཀྱི་རྩལ་ལས་ཐོན་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཏེ། སྐབས་དང་དུས་མ་འཚོལ་བར་འདྲེན་པས་མཁས་རྒྱ་ཀུན་གྱི་ཡིད་དབང་མེད་དུ་ཕྲོགས། ཕྱི་ནང་གི་སྐྱེ་བོ་སུ་ཞིག་ལ་བསླབ་བྱ་སྒྲིན་པའི་ཚེ་ནའང་། བྱམས་པ་དང་བརྩེ་བས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཤིང་། སྒྲོང་བས་གཞི་བཟུང་། སྒྲུབ་བྱེད་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་མཐའ་བརྒྱན་ཏེ་གནང་བས། ཕྱིན་ཆེ་ལོག་གི་བག་ཆགས་རྣམས་མཐུག་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ལས་གནད་དུ་མི་འགྲོ་བའམ་དོན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ཞིག་གཏན་ནས་མེད།

དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་འཆད་པ་ན། ཐོག་མར་ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་དོན་ངོ་སྤྲོད་དང་། ངོ་འཕྲོད་ནས་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིམ་པ་གཉིས་སུ་མཛད་པ་སྟེ་འདི་ནི་གནས་དུས་དང་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀར་བསྟུན་པའི་གནང་སྒོ་ཁྱད་པར་བ་ཞིག་ཡིན། ངོ་སྤྲོད་གནང་སྟངས་ལ། "རྡྷརྨ"དང་"ཆོས་"ཞེས་པའི་འཕགས་བོད་ཀྱི་སྐད་བརྡ་སོ་སོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གོ་བའི་སྟེང་ནས་ནང་པའི་ཆོས་ཞེས་པ་ཡོངས་གྲགས་"ཆོས་ལུགས་"ཀྱི་གོ་བ་ལས་རིང་དུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་སྟོན་ལ། སྐབས་རེར་"བྱང་ཆུབ་"ཅེས་པའི་ཚིག་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་ནས་ཀུང་ནང་པའི་ཆོས་ཀྱི་གནད་ཆེ་ས་དག་ཞིབ་ཏུ་ངོ་སྤྲོད་པར་མཛད། ཡང་ལྟ་བ་རྟེན་འབྱུང་དང་སྤྱོད་པ་འཚེ་བ་མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་ནས་ཀུང་དོན་གྱི་སྡོམ་མཛད་དེ་དངོས་གཞིར་བབས་པ་ན། གཙོ་བོ་བདེན་བཞིའི་སྟེང་ནས་ངོ་སྤྲོད་པར་མཛད། དེ་ཡང་བདེན་བཞིའི་གླང་དོར་ལས་བརྩམས་ཏེ་དྲི་མ་རྣམས་འབྲལ་རུང་དང་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ། གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་དྲི་མ་བྲལ་བར་བྱས་པའི་འགོག་པའམ་ཐར་པ་ཐོབ་རུང་དུ་བསྒྲུབས་ཏེ་ངོ་སྤྲོད་པ་ལས། ཐོག་མ་ཉིད་ནས་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་དང་དལ་འབྱོར་རྙེད་དཀའ། འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་སོགས་ལ་རྒྱལ་འདོན་བྱེད་པའམ། ཡང་ན། དེ་མ་ཐག་དབང་བསྐུར་བ་སོགས་ཟབ་ཟབ་མོ་དག་བཤད་དེ་མཐོ་སྐྱིག་འབབ་ཞིག་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་ལུགས་དག་ལ་ནམ་ཡང་དགྱེས་པར་མི་མཛད། དེ་ལ་མགོན་པོ་མཆོག་ནས།

བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ནས་ཟུང་འཇུག་གི་བར་དུ་ངོ་སྤྲོད་པ་དེ་དད་པ་ཐོབ་ཟིན་པ་ཞིག་ལ་ཡིན་གྱི། ཐོག་མར་ངོ་སྤྲོད་པ་ལ་དེ་མིན། བཅོམ་ལྡན་ཉིད་ཀྱིས་ཀུང་ཐོག་མར་བདེན་པ་བཞི་ལས་བརྩམས་ཏེ་གསུངས་ཡོད་ཅིང་། སྟོན་པ་གཞན་སུས་ཀུང་མ་གསུངས་

པ་ཞིག་གསུངས་པའི་ཆ་ནས་སླ་བ་ཟླ་མེད་དུ་གྱུར་པས། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བསྟོད་པའི་ཚེ་ཡང་སླ་བ་ཟླ་མེད་ཅེས་གསུངས་ཡོད། བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ནི་ཨུ་སྟེགས་པ་ལའང་ཏ་ཅང་ཡག་པོ་ཡོད། དཔལ་འབྱོར་དོན་ཆེན་རྟེན་དཀའ་ནི་ཡེ་ཤུའི་ཆོས་པ་ཆོས་ཀྱང་མི་ལ་soul[109] ཞེས་པ་ཞིག་ཡོད་ཅེས་མིའི་ལུས་རྟེན་རྩ་ཆེ་བའི་ཚུལ་བཤད། ཐ་བའི་མི་རྟག་པ་ནི་ནང་པ་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་རེད། གང་ལྟར། བདེན་པ་བཞིའི་རྣམ་གཞག་དེ་ནང་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཡིན། ‴རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་ན་བདེན་བཞི་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་ཀུན་ཏུ་ལན་དུ་མར་གསུངས་ཤིང་། འཁོར་བར་འཇུག་པ་དང་དེ་ལས་ལྡོག་པའི་གནད་རྣམས་བདེ་བར་གཤེགས་པས་བསྡུས་པ་ཡིན་པས་རྣམ་གྲོལ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་ཞིང་། ཉམས་ལེན་གྱི་འགག་སྡོམས་ཀྱང་ཆེ་བས་རིམ་པ་དེ་ལྟར་དུ་སློབ་མ་འཁྲིད་དགོས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་ཡོད་པས། སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ངོ་སྤྲོད་པའི་ཚེ་བདེན་བཞི་ནས་བརྩམས་ཏེ་བྱ་དགོས། [110]

ཞེས་སོགས་རྒྱས་པར་གསུངས་ཤིང་། “ནང་པའི་ཆོས་ནི་སྤྱི་པོ་རྨོ་པོ་རྣམས་ལ་ཞེད་སྣང་སློང་བྱེད་ཅིག་མ་རེད། ”ཅེས་ཀྱང་ཡང་ཡང་བཀའ་སྩལ་ཏེ། ཆོས་བྱེད་པ་ནི་དགའ་བས་དང་དུ་བླངས་ཏེ་བྱེད་པ་ལས་འཇིགས་སྣང་གིས་བྱེད་པ་དོན་དུ་མི་འགྱུར་བས། ཐོག་མ་ཉིད་ནས་སྤྱུག་བསྡུལ་ངོ་སྤྲོད་པ་དེ་ཡང་མི་ལེགས་ལ། གནས་དུས་ངོས་འཛིན་དང་ཕྱི་ནང་གི་གནས་ཚུལ་རྣམས་ཇི་བཞིན་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་ཆོས་ཀྱི་ངོ་སྤྲོད་བྱེད་དགོས་ཞེས་བཀའ་ཡང་ཡང་སྩལ། ཡང་མགོན་པོ་མཆོག་ནས།

---

109 དབྱིན་སྐད་དུ་Soulཞེས་པ་ནི། རགས་བཤད་ལྟར་ན། གཟུགས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་གི་ཆ་ཤས་ཤིག་སྟེ། ཤི་ནས་ཀྱང་མེད་དེ་མི་འགྲོ་བར་རྟག་ཏུ་གནས་པ་ཞིག་ལ་ཟེར་བར་སྣང་།

110 2014ལོའི་ལམ་རིམ་བཀའ་ཁྲིད་སྐབས་གསུངས།

བཅོམ་ལྡན་འདས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་རིང་པོར་མ་ཐོགས་པར་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བ་ལྟར་ངེད་ཅག་གིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ངོ་སྤྲོད་བྱེད་པའི་ཆེ་སྔོན་ལ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་ནས་ངོ་སྤྲད་དེ། དེའི་ཐོག་ནས་ཐར་པ་ཟེར་བ་ཡོད་པའི་ཚུལ་ཚད་མས་མ་ངེས་ཀྱང་ཡིད་དཔྱོད་ཙམ་གྱིས་གོ་བ་ཆགས་པར་བྱས། ལམ་བདེན་ལ་སློབ་འདོད་སྐྱེས་པའི་མཚམས་སུ་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་གི་བསླབ་པ་གསུམ་གྱི་ཐོག་ནས་ཉམས་ལེན་བྱེད་ཚུལ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཕྱིན་དྲུག་གི་ཉམས་ལེན་ལ་སློབ་ཚུལ། སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པའི་སྐབས་སུ་གསང་སྔགས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་བསླབ་པ་གསུམ་ལ་ཇི་ལྟར་སློབ་པའི་ཚུལ་བཤད། དེ་ཡང་གཙོ་བོ་བདེ་སྟོང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཟེར་བའི་སྟེང་ནས་འགྲོ་དགོས་པས་དེ་ལྟར་བྱེད་དགོས། དེ་ལྟ་མིན་པར་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་དབང་བསྐུར་ཏེ་སྔགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་བྱེད་ཚུལ་བཤད་ན། གསང་སྔགས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ཆོས་གསང་སྔགས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ཆོས་སུ་འགྲོ་ཚུལ་ཤེས་པར་དཀའ། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་མེད་པར་འགྲུབ་སྐྱོད་རྒྱག་ས་མེད། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མེད་ན་ནི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཇི་ཙམ་ཟབ་ཀྱང་དེ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོར་མི་འགྲོ། གཅུག་མ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་དེས་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་ཟེར་བ་ཡང་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོར་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་ཡིན། དེ་ལ་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཀུན་དང་ལྡན་པའི་སྟོང་ཉིད་བསྒོམས་ན་མ་གཏོགས་མི་ཡོང་། དེར་བརྟེན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་མེད་ཐབས་མེད། ལམ་དང་ལུགས་སྲོལ་ཙམ་གྱི་སྟེང་དུ་འགྲོ་བར་འདོད་ན་ཁྱད་མི་འདུག་ཀྱང་། ཆོས་ཆོས་སུ་སོང་བ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སུ་སོང་བ། གསང་སྔགས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ཆོས་གསང་སྔགས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ཆོས་སུ་སོང་བ་ཞིག་ཡོང་བ་ལ་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་བདེན་བཞི་

ནས་བརྒྱམས་ཏེ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བསྟན་རྒྱུ་དེ་ཏ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་རེད། [111]

ཅེས་གསུངས་ལ། "བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གསུང་དེ་རིགས་པ་རྒྱ་བར་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་པས། ང་ཚོས་ཀྱང་རིགས་པའི་ཐོག་ནས་སློབ་སྦྱོང་དགོས་པ་ཡིན། "'ལམ་རིམ་གྱི་ཁྱིད་ཡིག་མང་ཆེ་བ་བཀའ་གདམས་མན་ངག་པ་ལྟར་རེད། བདག་འཛིན་དང་རང་གཅེས་འཛིན་ཁ་ཁྲག་རྒྱུ་མེད་པར་བཟོ་ཐུབ་པའི་གཞུང་དེ་དག་བཤད་ཆོས་སུ་བཞག། དེ་ནས་སློབ་ཚོས་ལ་དད་པ་གཙོ་བོར་བྱས་པ་དེའི་སྟེང་དུ་འགྲོ་བ་དེས་ཡིད་ལ་མགུ་བ་སྐྱེ་གིན་མི་འདུག། ངོས་ཀྱིས་དུས་རྒྱུན་བཀའ་གདམས་གཞུང་པ་བའི་ལུགས་གལ་ཆེན་པོ་རེད་ཅེས་བཤད་དེ་དེ་ལྟར་དུ་ཁྲིད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དེ་རེད། "[112] ཅེས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ། འདི་ནི་གཅིག་ཕུ་ན། ནང་པའི་ཆོས་དང་ཆོས་པ་གཉིས་ཀ་འབྲན་གྱི་དོ་མེད་དུ་སློབ་པའི་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་སྟེ། ནང་པའི་ཆོས་དེ་ཉིད་དབང་པོ་རྣོན་པོའི་བློ་ཅན་ལ་ཆེད་དུ་དམིགས་ཤིང་རྒྱུ་མཚན་དང་བཅས་པ། རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་ཅིང་ཚད་མའི་རྒྱབ་རྟེན་གྱིས་མ་བོར་བ་སོགས་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་འཕགས་ཆོས་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཡོད་པ་ལྟར། དེ་ལ་དད་པ་བརྟས་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱང་དད་པ་ཙམ་སྐྱབས་སུ་མི་བསྟེན་པར་ཚད་མ་ཉིད་ལ་གཞི་བཅོལ་བ་ཞིག་ཏུ་སྦྱོང་སྦྱོང་ལོས་ཡིན། དེ་ནི་དད་པ་ཡལ་བར་འདོར་བའི་ཐབས་མིན་པར། དེ་ལས་ལྡོག་སྟེ་ཚད་མས་དྲངས་ཤིང་གཞན་གྱིས་འཕྲོག་པར་མི་ནུས་པའི་དད་པ་བརྟན་པོ་སྐྱེ་བའི་དོན་དུ་ཡིན། དེ་ལྟར་བྱུང་ན། གང་ཉམས་སུ་ལྷང་བའི་

111 2014ལོའི་ལ་དྭགས་དུས་དབང་སྐབས་གསུངས།

112 2015ལོའི་ཟླ་བ་6ནང་ཚོགས་པའི་དགེ་ལུགས་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་དང་པོའི་མཇུག་བསྡོམས་མཛད་སྒོའི་སྟེང་བཀའ་སྩལ།

ཆོས་དེ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པ་ལྟར་དེ་ཉིད་ཉམས་སུ་ལེན་པོ་དག་ཀྱང་ཚད་ལྡན་དུ་འགྱུར་བར་ཐེ་ཚོམ་ག་ལ་ཡོད། མཐར་གཏུགས་ན། ཐབས་ལམ་ཁྱད་པར་བའི་སྟེང་ནས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་དད་པས་ཕྱེ་བའི་དབྱེ་མཚམས་དང་། ཆོས་དད་ཡོད་མེད་ཀྱི་ར་བ་གཉིས་ཀ་ལས་ཡོངས་སུ་བརྒལ་ཏེ་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་གི་དོན་སྒྲུབ་པའི་སླད་དུ་སྟེ། གནས་དུས་སོགས་ལ་བསྟུན་པའི་ཐབས་ཚུལ་རྣམ་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན།

ཡང་ཕྱི་ནང་གི་འདུས་ཚོགས་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཡུལ་གྲུ་གཞན་གྱི་མཁས་པ་ཤེས་ཡོན་ཅན་དག་ལ་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་བྱེ་བྲག་ཏུ་ངོ་སྤྲོད་མཛད་པ་ན། སྟོང་ཕྱོགས་ནས་ཤུགས་ཀྱིས་མི་འཆད་པར་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་རྒྱས་རིམ་ནས་ཕྲ་བར་འབྲིད་པ་གཙོ་བོར་མཛད་ལ། དེ་ལྟར་གནང་བ་ཡང་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱིས། "ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་། །དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད། །ཅེས་པའི་དགོངས་པ་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་སྦྱོར་ཏེ་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་བཤད་ན། སྟོང་པའི་གོ་བ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་སྐྱེ་ལ། སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་པ་ཙམ་ཞིག་ནི་མུ་སྟེགས་པ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་བཤད། "[113]ཅེས་བཀའ་སྩལ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་དེ་ཡང་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་སྐབས་སུ་གཙོ་བོར་གསུངས་པའི་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་རྟེན་འབྱུང་ངམ་རྒྱུ་འབྲས་རྟེན་འབྱུང་དང་། འཁོར་ལོ་བར་པ་དང་ཐ་མའི་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་གཙོ་བོར་གསུངས་པའི་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་རྟེན་འབྱུང་གཉིས་དང་། གཉིས་པ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་རྟེན་འབྱུང་ལ་ཡང་། ཆ་ཤས་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་རྟེན་འབྱུང་དང་། གདགས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་

113 2015ལོའི་ཟླ་བ་9ཚེས་7-10བར་བཞུགས་སྐབས་དུ་ཕར་ཕྱོགས་ཡུལ་གྲུ་ཁག་གི་ཆོས་ཞུ་བར་གནང་བའི་བཀའ་ཆོས་སྐབས་གསུངས།

རྟེན་འབྲེལ་སྙེ་མེད་རྐྱེན་བཏགས་ཡོད་ཙམ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཞེས་གཉིས་སུ་ཕྱེ། དེ་ལྟར། ༡། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གོ་བ་རགས་པའམ་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ཀུན་གྱིས་འདོད་པའི་རྒྱུ་འབྲས་རྟེན་འབྲེལ་དང་། ༢། གོ་བ་འབྲིང་པོའམ་ཐ་སྙད་དུ་རང་མཚན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་གཙོ་བོར་བཤད་པའི་ཆ་ཤས་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ། ༣། གོ་བ་ཕྲ་མོའམ་ཐ་སྙད་དུའང་རང་མཚན་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་པའི་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་བཤད་པའི་གདགས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ངམ་མིང་རྐྱེན་བཏགས་ཡོད་ཙམ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་བཅས་གསུམ་དུ་ཕྱེ་སྲེ་འཆད། [114]

ཡང་ཆོས་འཁོར་རིམ་པ་གསུམ་དང་གསང་སྔགས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་གསུང་ཚུལ་ལས། ནང་པའི་གཞུང་ལུགས་སྤྱིའི་བསྟན་དོན་ངོ་སྤྲོད་པར་མཛད་པའི་ཚུལ་དང་ཚུལ་དེ་ལྟར་དུ་འཁྲིད་པའི་ཚུལ་ཡང་།

དེ་ཡང་ཐོག་མར་སྟོན་པ་བཀའ་དྲིན་ཅན་གྱིས་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་དུ། ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་དང་རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་བཅས་རྒྱུ་འབྲས་ཚན་པ་གཉིས་གསུངས་ཏེ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོམ་གཞི་བསླངས་ཏེ། གཉེན་པོ་བསྟེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་བཀག་པའི་འགོག་པ་གསུངས། དེ་ནས་འཁོར་ལོ་བར་པས་སྟོང་བྱ་གང་ཞིག་གཉེན་པོ་གང་གིས་བཟློག་ཐབས་སམ། རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འགོག་བདེན་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་བདེན་དང་ཡུལ་གྱི་འོད་གསལ་གཉིས་དོན་ཐ་

114 2008ལོར་ལྡི་ལིའི་ཨ་ཤོ་ཀ་མགྲོན་ཁང་དུ་སྩལ་བའི་WISDOMTEACHINGདང་། དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བཀའ་ཁྲིད་ཟིན་བྲིས་སོགས་སུ་ཞིབ་ཏུ་གསལ།

ཞིང་ཕྲ་བ་ནས་གཏན་ལ་ཕབ། འཁོར་ལོ་མཐའ་མའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོའི་མདོ་ལྟ་བུས་ཡུལ་ཅན་འོད་གསལ་གྱི་རྣམ་གཞག་དེ་སྔར་ཡང་ཞིབ་ཅིང་ཕྲ་བར་གསུངས། རིམ་པ་དེ་ལྟ་བུས་གསང་སྔགས་རྡོ་རྗེའི་ཐེག་པའི་འོད་གསལ་ལམ་བྱེད་ཟེར་བ་དེར་ཁྲིད། དེ་ཡང་གཞུང་རྣམས་སུ་"རྟོག་པ་དང་ལྡན་པས"ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར། ཚིག་ཙམ་ལ་མི་འཆེལ་བར་དོན་ལ་རྟོག་དཔྱོད་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན། བདེན་བཞི་གསུངས་པའི་རྗེས་ལ། འགོག་བདེན་ཟེར་བ་དེ་ཇི་ལྟར་ཡོང་ངམ་སྙམ་སྟེ་དཔྱོད་པ་འཇུག། དེ་ཤེས་པ་ལ་ནང་སེམས་ཀྱི་དྲི་མའི་ངོ་བོ་དང་དེ་ཉིད་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་མ་ཞུགས་པའི་ཚུལ་ཤེས་དགོས་ཤིང་དེའི་གཉེན་པོའང་ཤེས་དགོས་པར་མ་ཟད། དེ་གཉིས་སྤང་གཉེན་དུ་འགྲོ་ཚུལ་ཡང་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་ཤེས་དགོས། དེ་ཤེས་ན་ད་གཟོད་འགོག་པའི་བདེན་པ་ཞེས་པ་ཞིག་དངོས་པོ་ལ་ཡོང་ཚོག་པའི་ཚུལ་ཤེས། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བདེན་བཞི་གསུངས་པས་འགོག་བདེན་ཡོད་ཅེས་ཟེར་ན་ནི་ལུང་ཙམ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི་བ་ཡིན་པས། དེ་ནི་རྟོག་པ་དང་ལྡན་པ་དག་གི་ཚུལ་དང་མི་མཐུན། རྣམ་དཔྱོད་དང་ལྡན་པས་དཔྱད་ན། བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་གསུངས་ནས་དེའི་འཕྲོར་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་གཞུང་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་ཅན་འོད་གསལ་གྱི་རྣམ་གཞག་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོའི་མདོ་ལྟ་བུ་སོགས་ཀྱང་ངེས་པར་དུ་ཡོང་དགོས་པར་མཐོང་།[115]

ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོའི་མདོས་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་གསུངས་པ་དེ་རིམ་གྱིས་གཙུག་མ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་འོད་གསལ་དུ་འཁྲིད་པའི་དོན་ཏེ། འཁོར་ལོ་གསུམ་དང་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་གསུངས་པ་ནི། རགས་རིམ་

115 ལྷི་ལིའི་ཨ་ཤོ་ཀ་མགྲོན་ཁང་དུ་སྩལ་བའི་WISDOMTEACHINGལ་གསན་གཟིགས་འཚལ།

ནས་བསྟན་ཏེ་མཐར་ཟུང་འཇུག་གི་བར་དུ་འཁྲིད་པའི་ཚུལ་ལམ། སྔ་མ་སྔ་མ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་སྔོན་འགྲོའམ་སྨིན་བྱེད་དུ་གསུངས་ཞེས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ། ཡང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་རྣམ་གཞག་ལ། བསྟན་པ་སྤྱི་མཚན་དང་གང་ཟག་སྒོས་མཚན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་། ཇོ་བླ་མ་སོགས་ནི་བསྟན་པ་སྤྱི་མཚན་ཏེ་བསྟན་པ་སྤྱིའི་གོ་བ་ཆགས་པ་གཞིར་མཛད་དེ་གསུངས་པས་བཀའ་གདམས་གཞུང་པ་བའི་ལུགས་ལྟར་ཡིན་ཞེས་མཆོག་ཏུ་བསྔགས་ལ། གང་ཟག་སྒོས་མཚན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི། ཚེ་རབས་མང་པོར་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་ལ་ཡུན་རིང་གོམས་པའི་ལས་འཕྲོ་ཅན་ཏེ་སྔོན་གྱི་བག་ཆགས་སད་པ་ལ་རྐྱེན་ཕྲ་མོ་ཙམ་ལས་ཆེར་མི་ལྟོས་པ་དུ་མར་མན་ངག་ལྟ་བུ་ཉུང་ངུ་རེ་གསུངས་པ་རྣམས་ཡིན་ཞིང་། ལུགས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་སྤྱི་འཁྲིད་པ་ལ་ཁེ་ལས་ཉེན་ཆེ་བར་གསུངས།

གཞུང་བཤད་ཀྱི་ཚུལ་ལ། སྤྱོད་འཇུག་འཆད་ཚུལ་གྱི་སྟེང་ནས་བརྗོད་ན། ལམ་ཀྱི་རིམ་པ་སྤྱི་ལ་ངེས་པ་བསྐྱེད་ཅིང་གོ་རིམ་ངེས་པ། སེམས་འདུལ་བའི་ཐབས་རྒྱལ་འདོན་གནང་བ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་བསླབ་བཏུས་དང་སྦྲགས་ཤིང་། གསེར་ཞུན་མ་ལྟ་བུ་ལམ་རིམ་གྱི་གཞུང་དང་སྒོམ་རིམ། བློ་སྦྱོང་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་སོགས་དང་ཡང་སྦྲགས་ཏེ་འཆད། དེ་ཡང་སྤྱོད་འཇུག་ཆེན་མོའི་གཞུང་གི་མཚན་བྱང་ཙམ་འཆད་པ་ན་ཡང་།

དགག་བྱའི་སྦྱོར་བ་དང་དེ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་སྦྱོར་བའམ། གཉིས་སྣང་གི་སྦྱོར་བ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྦྱོར་བ། ཡུལ་ཅན་རགས་པ་གློ་བུར་བའི་བློ་ཡི་སྦྱོར་བ་སོགས་སྦྱོར་བ་མཐའ་དག་ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་སྒྲིབ་པ་ཡོངས་སུ་བསལ་བའམ་དག་པས་ན་བྱང་ཞེས་དང་།

སྒྲིབ་པ་བསལ་བ་ན་བློ་ཡི་སྙིང་དུ་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པའི་ནུས་པ་ཡོངས་སུ་སད་པས་ན་ཆུབ་ཅེས་གསུངས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་ལ་འགོད་འདོད་ཀྱི་བསམ་པས་རང་གིས་བྱང་ཆུབ་དེ་མངོན་དུ་བྱ་སྙམ་སྟེ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་དེའི་དོན་སེམས་ཤིང་སྒོམ་པ་ལ་དཔའ་བ་ཡིན་པས་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ། སྤྱོད་པ་ལ། འཇུག་པའི་སྤྱོད་པ་དང་། སྒྲུབ་པའི་སྤྱོད་པ། གྲུབ་པའི་སྤྱོད་པ་བཅས་གསུམ་ཡོད་པའི་དང་པོ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཉིད་ལ་ཟེར་ཞིང་། དེ་ཡང་སེམས་དེ་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པའམ་སྐུལ་བྱེད་དང་ཀུན་ནས་སློང་བྱེད་ཡིན་པས་འཇུག་པའི་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་བསྐྱེད་ནས་དེས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་རང་རྒྱུད་སྨིན་བྱེད་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་དང་། གཞན་རྒྱུད་སྨིན་བྱེད་བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་ལ་སློབ་པའི་སྤྱོད་པ་ནི་སྒྲུབ་པའི་སྤྱོད་པ། སྒྲུབ་པའི་སྤྱོད་པ་ཕྱིན་དྲུག་གི་ལམ་ལ་བསླབས་པའི་འབྲས་བུ་སྟེ་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་ནི་གྲུབ་པའི་སྤྱོད་པ་ཡིན། གཞུང་དེས་ཕན་ཡོན་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ནས་ཕྱིན་དྲུག་གི་བསླབ་པ་ལ་སློབ་པའི་ཚུལ་སོགས་གཙོ་བོར་གསུངས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ལེའུར་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་མདོར་བསྡུས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གསུང་བས་སྤྱོད་པ་གསུམ་ག་བསྟན། དེ་ལྟར་སྤྱོད་པ་དེ་དག་ལ་ཇི་ལྟར་འཇུག་པའི་ཚུལ་སྟོན་པའི་གཞུང་ཡིན་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བརྗོད་བྱའི་སྒོ་ནས་བཏགས།

ཞེས་མཚན་བྱང་གི་ཚིག་དོན་ཁོ་ནས་ཀྱང་གཞུང་གི་སྤྱི་ཁོག་ངེས་པར་མཛད། གཞུང་གི་ལེའུའི་ཁོག་ངེས་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར།

སྨོན་ལམ་དུ། ‘བྱང་ཆུབ་སེམས་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ། །མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་སྐྱེ་གྱུར་

ཅིག །'ཅེས་པ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱེ་བའི་དོན་དུ། དང་པོ་ཕན་ཡོན་བསྟན་པའི་ལེའུ་དང་། བཤགས་པའི་ལེའུ། སེམས་གཟུང་བའི་ལེའུ་གསུམ་གསུངས། དེ་ནས། 'སྐྱེས་པ་ཉམས་པ་མེད་པར་ཡང་། །'ཞེས་པ་སྟེ། ཐོག་མར་སྨོན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་། བསྐྱེད་པའི་སེམས་དེ་བརྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཚོགས་བཟུང་། དེ་ནས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བྱུང་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་ཡང་བླངས་ཏེ་དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་བརྟན་པོར་གནས་པ་དེ་ཉིད་མི་ཉམས་པར་འཛིན་པའི་དོན་དུ། བག་ཡོད་ཀྱི་ལེའུ་དང་། ཤེས་བཞིན་གྱི་ལེའུ། བཟོད་པའི་ལེའུ་བཅས་གསུམ་གསུངས། དེ་ནས་བརྩོན་འགྲུས་དང་བསམ་གཏན། ཤེས་རབ་ཀྱི་ལེའུ་གསུམ་ནི། 'གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་ཤོག །'ཅེས་པའི་དོན་དུ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མ་སྐྱེས་པ་བསྐྱེད། བསྐྱེད་ཅིང་ཉམས་པ་མེད་པར་བཟུང་བའི་ཐོག་ནས་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་སྟོབས་བསྐྱེད། དེ་ནས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒྲུབས། དེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་གྲོགས་དང་བཅས་པའི་ཐོག་ནས་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ་སྟོང་ཉིད་ཕྲ་མོ་ངེས་པའི་ཤེས་རབ་བམ། ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལྷག་མཐོང་བསྒོམས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ས་ལམ་བགྲོད་དགོས་པས། ལེའུ་ཕྱི་མ་གསུམ་གསུངས། དེའི་མཇུག་ཏུ་བསྔོ་བའི་ལེའུ་སྟེ་ལེའུ་བཅུ་གསུངས།[116]

ཞེས་བཀའ་སྩལ།

རྩ་བ་ཤེས་རབ་འཆད་པའི་ཚུལ་ལ་མཚོན་ན། བཤད་ལུང་གི་རྒྱུན་མ་ཐོབ་པ་ལ་ཐོག་མར་རབ་བྱེད་ཀྱི་གོ་རིམ་ལྟར་བཤད་ལུང་གི་རྒྱུན་ཐོབ་པར་མཛད་ཅིང་། དེ་

116 སྤྱོད་འཇུག་དང་ལམ་རིམ་གསེར་ཞུན་མ་སྦྲགས་པའི་བཀའ་ཁྲིད་དུ་གསུངས།

ནས་བསྒྱུར་ཁྲིད་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། "ཉན་བཤད་གནད་དུ་སོང་ན་སེམས་འདུལ་བ་ལ་ཕན་ཞིང་། གནད་དུ་མ་སོང་ན་ཁ་ཙམ་དང་ཚིག་ཙམ་དུ་གྱུར་ཏེ་མི་ཕན"ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། ཐོག་མར་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་ཉེར་དྲུག་པ་དང་། དེ་ནས། བདག་དང་ཆོས་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་བཅོ་བརྒྱད་པ། དེ་ནས། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་ཉེར་བཞི་པ། དེ་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་ཉེར་གཉིས་པ་སོགས་གཞུང་གི་གོ་རིམ་དཀྲུགས་ཏེ་ཐོས་བསམ་སློབ་གཉེར་བྱས་ན་ཕན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞེས་གསུངས་ཏེ་དེ་ལྟར་དུ་འཆད་ལ། མགོན་པོ་ཉིད་ནས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཟིགས་རྟོག་མཛད་ཅེས་བཀའ་སྩལ།

ལོག་རྟོག་ཐེར་འདོན་དང་ལེགས་བཅོས།

སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་པོ་མཆོག་གི་གནང་སྒོ་གཅོ་བོ་གཅིག་ནི། "ནང་པའི་ཆོས་ལུགས"ཞེས་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་ལ་དམའ་འབེབས་ཀྱི་རྣམ་པ་མངོན་གསལ་དུ་ཐོན་པ་སོགས་ལོག་པར་རྟོག་པའི་རིགས་རྣམས་འགོག་རྒྱུ་དེ་རེད། མི་རིགས་དེའི་རིག་གཞུང་དང་ཆོས་ལུགས་སོགས་ནང་བསམ་བློའི་འདུ་ཤེས་དང་འབྲེལ་བའི་རིགས་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་འབྱུང་བ་ནི། བདེན་པའི་དཔུང་རྒྱས་རྒྱུ་ཕར་ཟད། དེ་ལས་ལྡོག་སྟེ་ཉམས་རྒུད་དུ་འགྱུར་བའི་ཉེན་ཁ་ཆེ་ཤོས་དེ་ཡིན། བོད་ས་མ་ཤོར་གོང་བོད་མི་རྣམས་ཕྱི་ཕྱོགས་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་ཅིང་ཕྱིའི་གནས་ཚུལ་མི་ཤེས་པས། སྒྲོ་སྐུར་དང་སྐྱོན་བརྗོད་ཅི་ཡོད་མི་ཤེས་ལ་ཤེས་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན། མགོན་པོ་

མཆོག་ནས། "ང་ཚོ་བོད་དུ་ཡོད་སྐབས་ཚང་མ་སྣང་བ་དག་ནས་བསྡད་པ་རེད། "ཅེས་པའང་གནས་ལུགས་དེ་ཉིད་ལ་ཐུག་ཡོད། སྣང་བ་དག་ཅེས་པ་རང་རྫོགས་ཀྱི་དོན་ཡིན། ཇི་ལྟར་རང་རྫོགས་ཆེ་ན་དེ་ལྟར་རང་སྐྱོན་མི་མཐོང་ཞིང་བཟོད་བསྲན་ཆུང་ལ། རང་སྐྱོན་མ་མཐོང་ན་བཅོས་བསྒྱུར་དང་ཡར་རྒྱས་མི་སྲིད་ཅིང་། བཟོད་བསྲན་ཆུང་ན་འཚེ་བའི་ལམ་དུ་འགྲོ་བ་ལས་གནས་ལུགས་བགྲངས་ཏེ་བདེན་པ་ར་སྤྲོད་བྱེད་མི་ཐུབ། གང་ལྟར། སྔོན་གྱི་དུས་སུ་བླ་མའི་ཆོས་ལུགས་ཞེས་པ། ལེགས་ཉེས་ཀྱི་གསལ་བཤད་དེ་ཙམ་མེད་པར་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་སྤྱི་ལ་གོ་ཞིང་། དེ་ཡང་ཐེག་དམན་གྱི་ཆོས་ལས་ཟུར་དུ་འབྱེད་པའི་ཐ་སྙད་དུ་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་ལྟ་ནའང་། རིམ་གྱིས་གོ་དོན་དང་འདུ་ཤེས་གཉིས་ཀ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་ཏེ་འཕྱས་གདགས་པའི་ཐ་སྙད་དུ་གྱུར་ལ། དེས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱང་ཆུང་ཆུང་མིན། མདོར་ན། དུས་ཕྱིས་སུ་བརྗོད་པའི་བླ་མའི་ཆོས་ལུགས་ཞེས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རྣམ་དག་མ་རེད་ཅེས་པའི་གོ་བ་ལྡིང་ཧྲིག་གེ་བ་ཞིག་སླེབ་ཡོད། བཙན་བྱོལ་དུ་ཕེབས་ནས་ད་ལྟའི་བར་བོད་མིའི་ཁྲོད་དུ་ཤགོང་ས་མཆོག་མ་གཏོགས་གནད་དོན་དེ་ལྟ་བུ་དག་མཐོང་མཁན་སྲིད་མཐའ་ཙམ་དུ་ཟད་ལ། ཡོད་ཀྱང་རིགས་པའི་ལམ་ནས་དགག་གཞག་རྒྱ་ཆེར་སྤྲོ་མཁན་ནི་མགོན་པོ་མཆོག་ཉག་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ཀུན་གསལ་ཡིན། སྤྱི་ལོ་ 1960 ཟླ་བ་ 2 ཚེས་ 3 ཉིན་གནས་མཆོག་རྡོ་རྗེ་གདན་དུ་བོད་མི་རྣམས་ལ།

སྔར་རྒྱ་གར་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་དར་འཕེལ་ཆེན་པོ་བྱུང་ནས་རིམ་གྱིས་སི་ལོན་(Ceylon/SriLanka)དང་། འབར་མ(Burma/Myanmar)། ཐའི་ལན་(Thai-

land)སོགས་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ས་ཁུལ་མང་པོ་ཞིག་ལ་དར་ཁྱབ་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་། དུས་ད་ལྟའི་ཆར་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཆ་ཚང་ལ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་དེ་བོད་ལ་ཡོད། དེ་ལྟ་ནའང་། ཕྱིའི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ནས་བོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཇི་བཞིན་ཤེས་དཀའ་ཞིང་། འགའ་ཞིག་ནས་གནས་ཚུལ་ཇི་བཞིན་མ་ཤེས་པར་དཔེ་དེབ་ཀྱང་བྲིས་ཡོད། དཔེར་ན། འགའ་ཞིག་ནས་བོད་ཀྱི་ཆོས་ལ་བླ་མའི་ཆོས་དང་། རྒྱ་གར་གྱི་ཆོས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཟེར་བ་སོགས་དང་། འགའ་ཞིག་ནས་བོན་གྱི་ཆོས་མ་རྩར་བཞག་སྟེ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་ཤིག་ཡིན་པར་བསམ་པ་སོགས་བསམ་ཚུལ་མང་ཡང་། རང་རེའི་ཆོས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་ཡན་ཆད་རྒྱ་གཞུང་ལ་མ་བརྟེན་པ་མེད་ཅིང་། རྫེའི་གསུང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་རྒྱ་གཞུང་ལ་བརྟེན་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་སྟབས། སྔགས་ཀྱི་གསང་བ་རྣམས་མ་གཏོགས་ཆང་མས་གསལ་པོར་ཤོད་ཐུབ་ན་ལེགས།

ཞེས་ལམ་སྟོན་མཛད།

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མིན་པར་རྫོད་མཁན་གཙོ་བོ་ཞིག་ནི་ཤར་ནུབ་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སྨྲ་བ་དག་རེད། དེ་ནི་རང་ཉིད་ཐ་མལ་པ་ཡིན་པ་དེ་གའི་ལྟ་ཚུལ་གྱི་ཐོག་ནས་བྱུང་བ་ལས་གཞན་ལ་སྣང་ཞིང་དམོད་པ་བོར་འདོད་ཀྱི་ཀུན་སློང་ངན་པ་གང་ཡང་མེད། དེ་ལ་མགོན་པོ་མཆོག་ནས་སྤྱི་ལོ་ 1990 ཟླ་བ་ 10 ཚེས་ 29 ཉིན།

ཀུན་མཁྱེན་ཁས་བླངས་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མ་རེད། དེ་རྗེས་སུ་དར་རྒྱས་བྱུང་བ་རེད་ཅེས་བརྗོད་ཐབས་མེད། ལྷག་དོན་དུ་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མ་རེད་ཟེར་ཐབས་རྩ་བ་ནས་མེད། དངོས་སུ་སློམ་སྒྲུབ་བྱས་པའི་

གྲུབ་འབྲས་དེང་སང་ཡང་མཐོང་གིན་ཡོད་པ་རེད། ཡོངས་གྲགས་ལ་བཀའ་བསྡུ་རིམ་པ་གསུམ་གྱི་ནང་ཐེག་ཆེན་བཀའ་བསྡུ་བྱས་མེད་པ་གསལ་པོ་རེད། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ཀྱིས་ཡོངས་གྲགས་སུ་བཀའ་གནང་བ་ཞིག་མིན་ནའང་། ངོས་ཀྱིས་འདི་འདྲ་ཤོད་ཀྱིན་ཡོད། དཔེར་ན། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལྟ་བུར་མཚོན་ན། བྱ་རྒོད་ཕུང་པོའི་རི་ལ་དེའི་ཚེ་དེའི་དུས་ལྷ་དང་བཅས་པའི་གདུལ་བྱ་གང་ཟག་ལས་དག་དམིགས་བསལ་ཅན་ལ་བཀའ་གནང་བ་དང་། དག་པའི་སྣང་བ་ལ་དག་པ་རབ་འབྱམས་འབབ་ཞིག་འཆར་རྒྱུ་ཡོད་པར་བརྟེན། སྟོད་ཀྱི་བཀོད་པ་ཆེ་ནུ་མ་ཕྱིན། བཅུད་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཆུང་དུ་མ་ཕྱིན་པར་གནས་དེའི་ནང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྲི་ སྲག་འབུམ་ སྲག་མང་པོ་བཞུགས་ཐུབ་པ་ཡོང་གི་རེད། [117]

ཅེས་སོགས་དང་། མདོ་སྔགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ཚུལ་ཟབ་མོ་དག་ཉམས་སུ་བསྐྱར་བ་ལས་རྒྱུད་ལ་ཉམས་རྟོགས་སྐྱེ་བ་སོགས་དངོས་ཡོད་དང་རྒྱུ་མཚན་སྦྱར་ཏེ་བཀའ་སྒྲུབ་མཛད། དེ་ཡང་སྟག་ལུང་ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་ཆེས་དེ་ལ་མགོ་མཇུན་བཅེ་རིན་པོ་ཆེར་སྟག་ལུང་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་དབང་ལུང་འགའ་ཞིག་ཕུལ་བར་དེའི་ བླ་བརྒྱུད་ཡོངས་རྫོགས་གསལ་ལེར་གཟིགས་པ་དང་། བཅོ་བརྒྱད་ཁྲི་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེ་འཇིགས་བྱེད་དངོས་སུ་གཟིགས་པ་སོགས་དང་། རིག་པ་རྒྱུན་ཆད་འདོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་འཛིན་པ་དག་ལ་ཡང་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་འཁོར་དགྲ་བཅོམ་པས་བསྐོར་བའི་དག་པའི་སྣང་བ་ཤར་བ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཉམས་སུ་བླངས་ན་རྒྱུད་དུལ་ཞིང་བག་ཡེབས་པར་འགྱུར་བ་

---

117 ཤེས་ཡོན་དང་འབྲེལ་བའི་བཀའ་སློབ་པོད་དང་པོ་ལས་བྲངས།

སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་ཏེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་སྒྲུབ་པར་མཛད།

ལོག་པར་རྟོག་པ་ཡོད་གཞི་གཞན་ཞིག་ནི། ཆོས་ལུགས་དང་འབྲེལ་བའི་འཆམ་འབབ་བསང་གསོལ་སོགས་ཁྲ་ཁྲ་ཟིང་ཟིང་གི་རྣམ་པ་དེ་དག་ཡིན། དེ་ཡང་བོད་མི་སྤྱིའི་ཆ་ནས་ཆོས་ལུགས་སུ་བསྟད་པའི་ཕྱིའི་ཟིང་ཟིང་ལ་དང་དོད་ཆེ་ཞིང་ཆོས་ཀྱི་སྙིང་དོན་ཡལ་བར་དོར། ཆོས་པ་ཆོས་ཛ་བཟུངས། སྒྲུབ་དཀྱིལ། རྒྱ་གླིང་བུས། བསང་ཕུད། འབབ་གྲོན། ཆ་ལུགས་ཡ་མ་ཟུང་མདོན་དུ་བྱས། གསང་སྔགས་ཀྱི་གནད་མ་ཤེས། ཕྱི་མི་རྣམས་ཀྱིས་པར་ཆས་བཟུང་སྟེ་གང་སར་བརྒྱུགས། ཡ་མཚན་མཚན་བྱས། བོད་ཀྱི་ཆོས་ནི་དེ་ཙམ་དུ་མཐོང་། གློག་མཁན་འགྲུག་ཕྱིར་བརྙན་དེབ་གང་མང་བཀྲམས། དེ་ལྟར་དོན་དངོས་མ་མཐོང་བའི་ལོག་རྟོག་སྐྱེས་ཏེ་བླ་མའི་ཆོས་ལུགས་སུ་བརྗོད། ལྷ་ལིའི་ཆོས་བརྒྱུད་ལ་དེ་ལྟ་བུ་མེད། ཕྱི་ཚུལ་མཛེས། སྤྱོད་ལམ་དུལ། འདུལ་ཁྲིམས་དམ། འཚོ་བ་ཞན། ཕྱི་མི་ཆོས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་ཟེར་ན་འདི་མིན་ན་ཅི་ཡིན་སྙམ། དེར་བརྟེན། མགོན་པོ་མཆོག་ནས་ཆོས་ཀྱི་དོན་ངོ་མ་རྟོགས་པ་གལ་གནད་དུ་གཟིགས་ཏེ།

ངོས་ཀྱིས་ཆོས་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་དགོས་ཟེར་བ་དེ་བླ་མས་གསུང་ཆོས་མང་པོ་གནང་དགོས་ཀྱིན་འདུག་ཟེར་གྱིན་མེད། ང་རང་ཆོས་འཛིན་གྲྭ་འཚོགས་པ་ལྟ་བུ་བྱས། སློབ་གྲྭ་ཆོར་སློབ་གྲྭའི་ནང་གི་ཆོས་དགེ་ཚོ་དང་དགེ་རྒན་ཆོས་ཐན་བུ་སློབ་ཀྱིན་ཡོད་པ་རེད། དེ་མིན་གཞོན་ནུ་པོ་མོ་ཚོ་དང་། སྤྱིར་བཏང་ཁྲིམ་ཚང་ནང་ནས་དོ་སྣང་ཡོད་མཁན་ཆོས་ལས་ཀའི་དུས་ཚོད་དང་བསྟུན་ནས་འཛིན་གྲྭ་ལྟ་བུ་ཚོགས། དེའི་ནང་ལ་ཆོས་འགྲེལ་བཤད་རྒྱག་མཁན་ཞིག་གིས་འགྲེལ་བཤད་བརྒྱབས། དཔེར་ན་ད་གིན་ངོས་ཀྱིས་འགྲེལ་བཤད་

བརྒྱབས་པ་ནང་བཞིན་རེད། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་པའི་བྱང་ཟེར་བའི་དོན་གང་ཡིན། ཆུབ་ཟེར་བའི་དོན་གང་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་ཐར་པ་ཟེར་བ་དེ་གང་འདྲ་ཡིན་པ། འཁོར་བ་ཟེར་བ་དེ་གང་འདྲ་ལ་ཟེར་གྱིན་ཡོད་པ། དེ་བཞིན་བདེན་པ་བཞི་དང་། སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་དང་ཆོས་དཀོན་མཆོག །དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ཟེར་བ་འདི་དག་གང་འདྲ་ཡིན་པ་དེ་ཚོའི་གྲས་དྲི་བ་དྲིས་ལན་བྱས་ནས་འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཤེས་པར་བྱེད་རྒྱུ་གལ་ཆེན་པོ་འདུག །དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་དང་ལས་རྒྱུ་འབྲས་ཟེར་བ་དེ་ཚོ་དད་མོས་ཀྱི་སྐད་ཆ་མ་ཡིན་པར་རྒྱུ་མཚན་གྱི་ཐོག་ནས་ཤོད་ཀྱིན་ཡོད་པ་དེ་ཚོའི་སྐོར་རྩད་གཅོད་བྱས་ཏེ་ཤེས་པར་བྱེད་དགོས། ”སློབ་སྦྱོང་བྱེད་སྟངས་འདི་འདྲའི་ཐོག་ནས་ང་ཚོས་གསར་གཏོད་བྱས་ན་བསམ་པ་དྲན་བྱུང་། འཇམ་དབྱངས་བཞད་པས་མཛད་པའི་གྲུབ་མཐའ་དེ་ཏ་ཙང་ཡག་པོ་ཡོད་ཀྱང་། སྔོན་ལ་གྲུབ་མཐའ་བསྡུས་བསྡུས་ཤིག་གི་ཐོག་ནས་གོ་བརྡ་སྤྲད། དེ་ནས་རྒྱས་སུ་བཏང་བ་ཡིན་ན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་རང་གིས་མཛད་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་དང་། ད་དུང་ཞིབ་ཕྲ་རྩད་འཚོལ་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་ན་དཔལ་ལྡན་ཆོས་རྗེས་མཛད་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཏ་ཙང་ཡག་པོ་ཡོད། དེ་ཚོའི་ཐོག་ནས་སློབ་སྦྱོང་ཆེ་ཆུང་གང་ཡང་བྱེད་རྒྱུ་ཡོད། དེ་ག་ནང་བཞིན། གླིང་ཆེན་རབ་འབྱམས་པའི་གསུང་གི་ནང་ལ་ཡང་གྲུབ་མཐའ་ཡོད། དེ་དང་དེ་འདྲའི་རིགས་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་རྒྱུ་བྱུང་ན་ཡག་པོ་འདུག །ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་ཞིག་གི་ངོས་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ན། ཇི་ཙམ་ནང་ཆོས་ཀྱི་རྩ་བ་དང་གྲུབ་མཐའི་འགྲོ་སྟངས་ཤེས་པ་དེའི་ཚོད་ཀྱིས་སེམས་ལ་ཡིད་ཆེས་དང་། ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པའི་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད། དམིགས་བསལ་ཆོས་དད་མེད་པ་དང་། ཉམས་ལེན་བྱེད་པའི་འདུ་ཤེས་མེད་

ན་ཡང་། དེ་ཚོ་ཤེས་བྱའི་རྣམ་གྲངས་སུ་ཤེས་ཐུབ་ན་ཡག་པོ་རེད། [118]

ཅེས་སོགས་མི་དམངས་ཀྱིས་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་ཚུལ་དང་། བླ་མ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྔོན་གྱི་སྲོལ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་གནས་དུས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་འཆད་སྟངས་མཁྱེན་དགོས་པའི་ཚུལ་བཀའ་སྩལ། དེ་ལྟར་ཐུགས་བརྗོན་གཅིག་བསྒྲིངས་ཏེ་གནང་བས།

སྤྱི་ལོ་ དགུ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུའི་ནང་ལ། ང་རང་ཆོས་བོད་པ་གཞོན་སྐྱེས་འགའ་ཞིག་གིས་ཆོས་ཟེར་བ་འདི་དེ་ཙམ་གལ་ཆེན་པོ་མ་རེད་བསམམས་པ་དང་། ཁ་ཤས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་ལ། ང་ཚོས་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ལ་མགོ་འཁོར། དེའི་རྐྱེན་པས་སོ་སོའི་ལུང་པ་ཤོར་སོང་ཟེར་མཁན་བྱུང་ཡོད། ཡང་། སྤྱི་ལོ་ ཆིག་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་སུམ་ཅུ་དང་བཞི་བཅུའི་ཡས་མས་ལ། བོད་ཀྱི་ཆོས་ལ་བླ་མའི་ཆོས་ལུགས་ཞེས་མིང་བཏགས། དེ་ལ་རྩེད་མོ་རྩེ་ས་དང་ལྟད་མོ་བལྟ་ས་ལྟ་བུར་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད། སྤྱི་ལོ་ ཆིག་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་དང་བརྒྱད་ཅུའི་ནང་ལ་བོད་ཀྱི་ཆོས་ལ་རྒྱུ་མཚན་གང་འདྲ་ཡོད་མེད་དང་། བསམ་བློ་གཏོང་ས་གང་འདྲ་ཡོད་པ་རྣམས་རིམ་པས་ཤེས་མཁན་མང་དུ་ཕྱིན་པའི་སྐབས་ལ། གཞི་ནས་བོད་ཀྱི་ཆོས་འདི་ལྟད་མོའི་ཡུལ་དང་། ལག་རྩེད་བྱེད་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་དེ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པ་དང་། དེར་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པའི་ངོས་འཛིན་གསར་པ་ཞིག་འཛམ་གླིང་ས་ཁུལ་མང་པོ་ནས་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད། ལྷག་པར་ཚན་རིག་པའི་ནང་ནས་ཕྱི་ནང་པའི་ཆོས་དང་། དེའི་ནང་ནས་བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་འདི་རྫོངས་དད་ཀྱི་སྐད་ཆ་མིན་པར་དེར་བསམ་བློ་གཏོང་ས་ཡོད་པ་དང་། རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པ་ཞིག་ཏུ་གཞི་ནས་མཐོང་བ་དང་། དོ་

118 1997ཟླ་བ་11ཚེས་21ཉིན་དོན་གྲུབ་གླིང་གཞིས་ཆགས་སུ་སྩལ་བའི་བཀའ་སློབ་ལས་བྲངས།

སྣང་གསར་དུ་བྱེད་ཀྱིན་འདུག །[119]

ཅེས་ཐུགས་བརྩོན་གནང་བ་ལ་གྲུབ་འབྲས་ཆེན་པོ་ཐོན་པའི་ཚུལ་བཀའ་སྩལ། གཞན་ཡང་། "བོད་ཀྱི་ནང་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་ཐམས་ཅད་དཔལ་ན་ལེནྡྲའི་ཆོས་བརྒྱུད་དྲི་མ་མེད་པ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པར་རྒྱུ་མཚན་གཉིས་ཏེ། གཅིག་ནས་བོད་ཀྱི་ཆོས་ལ་བླ་མའི་ཆོས་ལུགས་ཟེར་བའི་ལོག་རྟོག་སེལ་བ་དང་། གཉིས་ནས་བོད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱུད་ཆེན་པོ་རྣམས་སྟོན་པ་གཅིག་གི་རྗེས་འབྲང་ཡིན་པ་དང་མཐུན་ལམ་དམ་གཙང་འོ་ཚུ་གཅིག་འདྲེས་ལྷ་བུ་ཡོང་བའི་དོན་དུ་ཡིན། "ཞེས་ཡང་ཡང་བཀའ་སྩལ། བོད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱུད་ཆེན་པོ་བཞི་དཔལ་ན་ལེནྡྲ་ནས་བརྒྱུད་ཚུལ་ལ།

བོད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་མེས་པོ་དམ་པ་ལྟ་བུ་དེ་སྔ་འགྱུར་རྙིང་མ་སྟེ། དེ་ཡང་ཆོས་རྒྱལ་གྱིས་སྤྱན་བདྲག་གནང་། མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཚོ་དང་སློབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་གཉིས་རྒྱ་གར་ནས་ཕེབས། མཁན་ཆེན་གྱིས་འདུལ་བའི་བསླབ་པ་གནང་བས་མཆོན་དབུ་ཚད་ཀྱི་གཞུང་ཁྲིད་པ་སོགས་བསྟན་པ་སྤྱིའི་འགན་ཁུར་བཞེས། ཁོང་ནི་མིག་རྒྱང་རིང་པོར་གཟིགས་མཁན་ཞིག་སྟེ། བོད་པས་རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་བོད་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་ཏེ་སློབ་གཉེར་བྱེད་དགོས་ཞེས་གཏན་འབེབས་མཛད། སློབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐབས་བབས་ཀྱི་འགན་གཙོ་བོ་ཞིག་ནི་ནག་ཕྱོགས་མི་མཐུན་པའི་རྐྱེན་སེལ་བ་དེ་རེད། གཞན་ཞིག་ནི་ཆོས་རྒྱལ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱིས་མཆོན་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གདུལ་བྱ་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་ཚང་ཤས་ལ་བཀའ་བརྒྱུད་སོགས་རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་ཀྱི་དབང་ལུང་ཁྲིད་སོགས་གནང་བ་དེ་རེད། དེ་ལྟར་སྔ་འགྱུར་རྙིང་མ་བྱུང་། མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཚོ་དཔལ་

119 གོང་དང་མཚུངས།

ནཱ་ལེནྡྲ་ནས་ཕེབས་པ་རྫོད་མེད་ཡིན་པས་སྔ་འགྱུར་རྙིང་མའི་ཁུངས་ཀྱང་དེ་ཡིན། དེ་ནས་ཇོ་བོ་བཀའ་གདམས་པ་ནི་ལྷ་གཅིག་དཱི་པཾ་ཀ་ར་ནས་བརྒྱུད། ཁོང་གིས་སྐུ་ཚེ་སྟོད་ལ་ནཱ་ལེནྡྲར་སློབ་གཉེར་གནང་། སྐུ་ཚེ་སྨད་ལ་བྲི་ཀཱ་མ་ལ་ཤཱི་ལར་བསྟན་པའི་བྱ་བ་གཙོ་བོར་བསྐྱངས་ནས་བཞུགས། དེ་ནས་དཔལ་ས་སྐྱ་པ་རེད། ས་ཆེན་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོ་སོགས་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱུད་ཀྱི་ཁུངས་གཏུག་ས་ནི་གནས་བརྟན་ཆོས་སྐྱོང་དམ་བིར་ཝ་པ་སྟེ་ཁོང་ཡང་དཔལ་ནཱ་ལེནྡྲའི་མཁས་པ་ཡིན། བཀའ་བརྒྱུད་ནི་མར་མི་དྭགས་གསུམ་ཞེས་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱུག་མི་ལ་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེ་སྟེ་བོད་གངས་ཅན་གྱི་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་ཚང་མས་གཙུག་ཏུ་བཀུར་བ་ཞིག་རེད། ཁོང་གི་བླ་མ་མར་པ་ཡིན་ཞིང་། མར་པ་ལ་བླ་མ་མང་པོ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་ནཱ་རོ་པར་ཆ་བཞག་ན་ནཱ་ལེནྡྲའི་པཎྜི་ཏ་ཡིན། མར་པས་ལྷོ་བའི་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་ས་གཙོ་བོ་དེ་རྗེ་མཻ་ཏྲི་པ་ཡིན། དེ་ནས་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པ་སྟེ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་གང་ཡིན་ཡང་། ཟབ་མོའི་ཕྱོགས་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཕྱོགས་ཐོགས་མེད་སོགས་ལ་གཏུགས་ཡོད་པ་གསལ་པོ་རེད། [120]

ཅེས་སོགས་གསུངས།

ནང་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་ཀུན་གྱི་ཁྲོད་དུ་འཛམ་གླིང་གི་དགའ་མོས་ཆེས་ཆེར་ཐོབ་པ་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་ཡིན་པས། དུས་རབས་གོང་མའི་སྐད་ཙམ་ནས་བླ་མའི་ཆོས་ལུགས་ཞེས་སྨོད་པར་བྱེད་པའི་ཀུན་སློང་གཙོ་བོ་ནི་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མིན་པར་བསྒྲུབས་ཏེ་གཉའ་གཅིག་པའམ་མཚན་མཐོང་བརྙག་པར་འདོད་པ་དེ་རེད། ངན་རྟོག་དེ་ཡོང་ས་གཙོ་བོ་ནི་སངས་རྒྱས་པ་ནང་ཁུལ་

120 2006ལོར་ལྷར་ཁར་ཆོས་བརྒྱུད་ཁག་གི་ལྷ་གྲུབ་བགྲོ་གླེང་སྟེང་སྩལ་བའི་བཀའ་སློབ་ལས་བྲངས།

ཏེ་ཐའི་ལན་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་བརྒྱུད་ཆོས་ལུགས་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཡིན། དེའི་རྐྱེན་གྱིས་གནའ་དེང་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་རིགས་པ་རྨད་དུ་བྱུང་བ་དག་གིས་རྒྱ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་དང་འབྲས་བུ་གསང་སྔགས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་གཉིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀར་སྒྲུབ་ཅིང་། བོད་ཀྱི་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་དག་ལའང་དེ་བཞིན་བྱེད་དགོས་པར་བསྐུལ། ཐེག་ཆེན་ཉམས་སུ་བླངས་ཏེ་སྔོང་ཐོག་ནས་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་ཐུབ་ན་རབ་དང་། དེ་མིན་ཆེ་ལུང་ཙམ་ལ་སྐྱབས་སུ་མི་འགྲོ་བར་རིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུབ་དགོས་པར་གསུངས། དེ་ལ་སྤྱི་ལོ་ 2014 ཟླ་བ་ 12 ནང་ལྷོ་ཕྱོགས་དགའ་ལྡན་དུ།

ནང་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་ཀྱི་ནང་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མིན་པར་གསུང་མཁན་ཀླུ་སྒྲུབ་མ་བྱོན་གོང་ནས་བྱུང་བས། བྱམས་པ་མགོན་པོས་མདོ་སྡེ་རྒྱན་དུ་ཐེག་ཆེན་བཀའ་སྒྲུབ་གསུངས། དེ་ནས་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་གྱིས་ཀྱང་གསུངས་ལ། སྙིང་འཇུག་ཏུའང་གསུངས། ད་ལྟའི་དུས་སུ་ཡང་། ཐའི་ལན་སོགས་ནང་པའི་ལུང་པ་དུ་མར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མིན་པར་གསུང་མཁན་མང་དུ་ཡོད། དེའི་ནང་ཚན་ནས་གསང་སྔགས་ནི་ཨུ་སྟེགས་པའི་ཆོས་འདྲེས་པ་རེད་ཅེས་དང་། བོད་པའི་ཆོས་ནི་ཆོས་རྣམ་དག་མིན། ཐེག་ཆེན་འཆལ་བ་རེད་ཅེས་ཤོད་མཁན་མང་། ཡང་ཐེག་ཆེན་བཀར་ཁས་ལེན་མཁན་གྱི་ནང་དུའང་། བོད་པས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གསང་སྔགས་དེ་ནང་པའི་ཆོས་རྣམ་དག་མ་རེད་ཅེས་ཤོད་མཁན་ཡོད། ང་ཚོ་དེ་སྔ་བོད་དུ་སྣང་བ་དག་ནས་བསྟད་ཀྱང་ད་ལྟ་མི་སྣ་ཚོགས་ལ་ཐུག་སྟེ་འབྲེལ་བ་ཆགས་ཡོང་དུས། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་རྣམས་ཤེས་དགོས། དེ་ཚོར་ཐུག་པའི་སྐབས་ལ་ང་ཚོས་ངེས་པར་དུ་བཀར་སྒྲུབ་ཐུབ་དགོས། དེ་ཡང་གཙོ་བོ་རིགས་པས་སྒྲུབ་དགོས་པ་ལས་ལུང་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར

ཞེས་བཤད་ན་མི་ཕན། རིགས་པས་སྒྲུབ་པ་ལ། པཱ་ལིའི་གཞུང་དུ་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་ཇི་ལྟར་གསུང་གིན་ཡོད་མེད་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་རིགས་པའི་སྙིང་ནས་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་གྱི་ལམ་ཅམ་བསྒོམས་ནས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ཇི་ལྟར་ཡོང་མིན་དང་། འབྲས་བུ་འཐོབ་བྱ་ལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པས་དེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་མམ་ཐབས་ལ་ཡང་མི་འདྲ་བ་ཡོད་དགོས་པ་སོགས། མཐར་གཏུགས་ན། འགོག་བདེན་སྒྲུབ་པ་སྟེ་སྟོང་ཉིད་ཐ་མོ་རྟོགས་པའི་བློས་ཇི་ལྟར་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་པ་དེར་གཏུགས་དགོས།

ཞེས་སོགས་བཀའ་སྩལ།

སྤྱིར་ཕྱི་ནང་ཀུན་ནས། འགྲོ་བ་མ་ལུས་པའི་འཕྲུལ་ཡུན་གྱི་བདེ་རྩ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེར་ངན་སྨྲས་དང་སྒྲོ་སྐུར་འོང་བའི་གཞི་གཙོ་བོ་ཞིག་ནི་དགོན་སྡེའི་སྤྱར་སྤྱོལ་ངན་པ་དང་། ཆོས་བྱེད་འགའི་བསམ་སྤྱོད་ཡ་མ་ཟུང་། ཆོས་སྟོན་པ་པོ་ཁླ་སྤྱོལ་དུ་མའི་ཆོས་དང་མི་མཐུན་པའི་མཛད་སྤྱོད་བཅས་ཡིན་པས་དེ་དག་ལ་ཡང་རྟག་ཏུ་ཐེར་འདོན་མཛད། དེ་ལ་མགོན་པོ་མཆོག་ནས།

སྔར་ཐན་ང་ཆོས་བོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཉི་མ་ལྟར་ཤར་ཡོད་ཅེས་ཤོད་ཀྱིན་ཡང་ཡོད་ལ། བསྟན་པ་ལེགས་པར་དར་ཡོད། འོན་ཀྱང་། རྩིས་ཞིབ་ཚགས་ཤིག་བརྒྱབས་ན། བར་སྐབས་བསྟན་པ་དར་ལུགས་དེ་ཕྱིའི་ཁྲ་ཁྲ་ཟིང་ཟིང་གི་ཐོག་ཏུ་ཕྱིན་འདུག །ཆོས་གོས་རྣམ་སྦྱར་གྱོན་པ་བསྟན་པ་འཛིན་མཁན་དང་། རལ་པའི་ལྷུང་ཟེ་བཙིངས་ན་སྔགས་འཆང་ཡིན་པ་ལྟ་བུ། མཚམས་ཁང་ནག་ཁྲུང་ཞིག་ཡོད་ན་སྔགས་པ་སྡོད་ས་དང་། སྒོ་འཕྱོར་རྫིག་པོ་ཞིག་བཀལ་ན་དགོན་པ་ལེགས་པོ་ཡིན་པར་བཟུང་། ད་ཆ་

སྐབས་ལེགས་ནས་ང་ཚོ་བཙན་བྲོལ་བར་གྱུར་པས་སྐྱོ་འཕྲོར་ཇི་ཙམ་པོ་ཡང་མི་འདུག་ལ། ཕར་ཕྱོགས་སུ་ཆོས་གཞིས་མི་སེར་རྣམས་ལ་དཀའ་སྡུག་ཆེ་ཐག་ཆོད་བཏང་། ཚུར་ཕྱོགས་སུ་བྲ་བ་ཙུང་ཤུས་ཤིག་གིས་གཙུག་ལག་ཁང་འདྲ་ཚགས་པོ་ཞིག་བཟོས། སྦྱིན་བདག་སུ་བཟང་ལ་ཐོབ་ཤོར་བཞུང་། སྦྱིན་བདག་བྱུང་དུས་རྒྱ་ཐུག་གཏོང་སར་རྒྱ་ཐུག་བཏང་། མོག་མོག་གཏོང་སར་མོག་མོག་བཏང་། ཕར་རྒྱ་ཐུག་དཀར་ཡོལ་འགའ་ཤས་དང་མོག་མོག་འགའ་ཤས་སྤྲད་ནས་ཚུར་མང་ཇ་དང་སྐུ་འགྱེད་སྙོན་པ་བྱུང་ན་བསམ་པར་བྱས། དེ་དག་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་བསམ་པ་མིན་པར་གྲོད་ཁོག་ལ་བསམ་བློ་བཏང་བ་ཡིན། ད་དུང་ངའི་སྦྱིན་བདག་དང་ཁོའི་སྦྱིན་བདག་ཅེས་ལབ་དུས་རྡུལ་འགྲོ་གི་ཡོད། [121]

ཅེས་སོགས་གསུངས། ཡང་།

ཚང་མས་མཁྱེན་གསལ་ལྟར། འཛམ་གླིང་ཐོག་བོད་ཀྱི་ནང་ཆོས་ལ་དོ་སྣང་ཇེ་ཆེར་ཕྱིན་པའི་སྐབས་འདིར། ཆོས་རྫུའམ་ཆོས་པ་རྫུན་མའི་རིགས་ཐོན་གྱིན་ཡོད། དེང་སྐབས་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཆོས་པ་རྣམ་དག་དང་ཚད་ལྡན་དེ་འདྲ་འགྲོ་གིན་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་ཆོས་པ་རྫུན་མའི་རིགས་ཀྱང་ཕྱིན་ནས་ཞབས་འདྲེན་ཞུ་གིན་འདུག་ལ། བར་སྐབས་ཐའི་ཛན་དང་ཉུབ་ཕྱོགས་ཁུལ་དུའང་དེའི་རིགས་ཡོང་བར་བརྟེན། དེ་དག་མི་ཡོང་བར་དགོངས་པ་བཞེས་དགོས། "ཡང་སྔོན་མར་ཨ་རིར་མི་ཞིག་ལ་ཐུག་བྱུང་། ཁོ་རང་ནང་པ་ཡིན་ཡང་བཟའ་ཟླ་བོད་པའི་བླ་མ་ཞིག་གིས་ཕྱོགས་པ་ནས་བཟུང་བོད་ཀྱི་ཆོས་ལ་ཡིད་ཆེས་བརྟགས་ལུགས་བཤད་བྱུང་། [122]

121 1964ཟླ་བ་12ཚེས་8ཉིན་བོད་རིགས་སེར་སྐྱ་ སྤྱགས་པ་དང་བཅས་པར་གསུངས།

122 2008ཟླ་བ་5ནང་བོད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱུད་ཁག་གི་དབུ་ཁྲིད་བླ་ཆེན་རྣམས་ལ་གསུངས།

ཞེས་སོགས་ཐུགས་ཁུར་ཆེན་པོས་བཀའ་སྩལ།

དེ་ལྟར་བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་བདེ་དོན་ཁོ་ན་ཐུགས་ལ་བཞག་སྟེ་སྐུ་ངལ་ཟད་དུ་མེད་པ་ལྟར་བཞེས་པས། སྤྱི་ལོ་ 2010 ལོར་ཉི་ཧོང་གི་ཀོ་ཡ་སན་ཞིན་གོན་ཆོས་བརྒྱུད་ཀྱི་མཁན་པོ་ཁྲི་པ་དགེ་སློང་ཡོ་ཀེའི་མ་ཙུ་ན་ག་[123]ཡིས།

འདས་པའི་མི་ལོ་ལྔ་བཅུའི་རིང་། ཨ་རི་དང་ཡོ་རོབ་ཁུལ་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཚུལ་ཧ་ཅང་དར་ཁྱབ་བྱུང་བ་ནི། ༄གོང་ས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་མཆོག་གིས། ཆེས་བསྔགས་པར་འོས་པའི་ཐུགས་བརྩོན་དང་སྤྲོ་ཤུགས་ཆེན་པོས་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་གྱི་སྙིང་དོན་རྒྱ་ཆེར་བགྲལ་ཞིང་བསྟན་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན། དུས་ཡུན་དེའི་རིང་༄གོང་ས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་མཆོག་གིས་འབད་བརྩོན་ལ་བརྟེན་ནས་ཀུན་གྱིས་དོ་སྣང་ཆེན་པོས་མི་ཚེའི་དོན་སྙིང་འཚོལ་བའི་སྐབས་འདིར། དེང་རབས་སྤྱི་ཚོགས་ལ་བྱམས་བརྩེའི་ནུས་སྟོབས་ཀྱི་གལ་ཆེའི་རང་བཞིན་ཇི་བཞིན་རྟོགས་པའི་བློ་གྲོས་རྒྱས་པར་མཛད་ཡོད།

ཅེས་བསྔགས་བརྗོད་ཕུལ་བ་ལྟར། ཚང་ལ་མ་ནོར་བའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཚུལ་ཟབ་མོ་རྒྱལ་མཚམས་མེད་པར་དར་རྒྱས་བྱུང་། གཞན་ཡང་། འཛམ་གླིང་སྤྱིའི་མཐོང་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་ཞིང་། རིགས་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་རི་རབ་ཀྱི་བཤད་པ་ལྟ་བུ་སོགས་དང་། ཆོས་མ་ཤེས་པར་དབང་བསྐུར་བ། འདུལ་བ་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྙེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་དུས་མ་ཚང་བར་གཞན་ལ་སྡོམ་པ་སྦྱིན་པ། རྒྱ་ཆེན་སྤྱོད་པ་དང་ཟབ་མོ་ལྟ་བ་ལས་ཉམས་ལེན་བྱ་རྒྱུ་གཞན་མེད་པས་"ཉམས་ལེན་བྱེད་

123 Rev.YukeiMatsunaga,ChiefAbbot,KoyasanShingon,Japanཞེས་དང་། ཁོང་གི་གསུང་འཕྲིན་TheDalaiLama–AnOceanofCompassionཞེས་པའི་བརྙན་དེབ་ཏུ་གསལ།

ཆླབས་བརྒྱུད་”ཅེས་གཙོ་འདོན་བྱས་ན་གོ་ལོག་འབྱུང་སྲིད་པ། བཤད་ཆོས་དང་སྒྲུབ་ཆོས་ཞེས་ལོགས་ལོགས་སུ་འདོད་པ། རབ་བྱུང་བས་ཚོང་ལས་བྱེད་པ། ཤེས་ཡོན་ལ་དོ་སྣང་མེད་པར་རིན་པོ་ཆེ་དང་པགས་རིགས་ཀྱི་རྒྱན་ཆར་དང་དོད་ཆེ་ཞིང་། ནག་ཚོང་གི་རིགས་ཅི་མི་སྙམ་པར་བྱེད་པ་སོགས་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ནས་ཐེར་འདོན་དང་བཅོས་བསྒྱུར་བྱ་དགོས་པར་བསྐུལ།

དཀར་སྐྱོང་དང་མི་འཛིགས་སྒྲོག་གི་སྒྲིན་པ།

མགོན་པོ་མཆོག་ནས། “ངོས་རང་ལོ་བཅུ་གསུམ་དང་བཅུ་བཞི་ཙམ་དུ་སོན་སྐབས། གཞུང་འབྲེལ་གྱི་དུས་ཆེན་མཛད་སྒོ་ཚང་མའི་སྐབས་དམར་ཟས་མང་དུ་སྤྱོད་པའི་སྲོལ་ཡོད་པ་དཀར་སྐྱོང་དུ་བསྒྱུར། ”[124]ཞེས་སོགས་བཀའ་སྩལ་བ་བཞིན་གཞུང་འབྲེལ་མཛད་སྒོ་ཁག་དཀར་སྐྱོང་དུ་བསྒྱུར་བའི་དབུ་འཛུགས་མཛད། “ངོས་རང་ལོ་༡༨ཐོག་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་འགན་ཁུར་བླངས་རྗེས་དེ་སྔ་བོད་གཞུང་གི་མཛད་སྒོ་ཆེ་ཁག་གི་སྐབས་སུ་དམར་ཟས་ཤུགས་ཆེར་སྤྱོད་པའི་སྲོལ་དེ་དག་བཀག་སྡོམ་གཅང་མ་བྱས་པ་ཡིན། ”[125]ཞེས་ཡོངས་སུ་དཀར་སྐྱོང་དུ་བསྒྱུར་གནང་མཛད་པའི་ཚུལ་གསུངས། དེ་བཞིན་སྐུ་ན་ཏ་ཙང་ཕྲ་བའི་སྐབས་ནས་དད་ལྡན་ཆོས་ཕུལ་བའི་སྐུ་སྙེར་གྱི་ཕྱུག་དངུལ་སྤྱད་དེ་སེམས་ཅན་ཉམ་ཐག་སྟོང་ཕྲག་ཉི་ཤུ་ལྷག་ཚེ་ཐར་གནང་། འགའ་ཞིག་གོང་དུ་བྲིས་ཟིན་ལ་མཛད་སྒོ་དཀར་སྐྱོང་དུ་བསྒྱུར་བའི་ཚུལ་ལ།

124 NDTVགསར་འགོད་པའི་བཅར་འདྲིའི་བཀའ་ལན་ལས་ཕབ་སྒྱུར་ཞུས།

125 བཀའ་སློབ་སྙིང་གི་ནོར་བུ་ལས་བཏུས།

《མཛད་རྣམ་རྒྱ་ཆེན་སྙིང་རྗེའི་རོལ་མཚོ》ལས།

དེའི་སྐབས་གཞུང་གི་མཛད་སྒོ་ཁག་ལ་དཀར་སྐྱོང་གནང་རྒྱུ་དེ་འདྲ་ཡོད་པ་མ་རེད། དེ་ནས་རིམ་པས་ཆབ་ཞུགས་ཉི་མ་བཅུ་ཡོད་པ་རྣམས་འགོ་སྟོད་ཉི་མ་གཅིག་དཀར་སྐྱོང་དང་། ཉི་མ་གཅིག་དམར་སྐྱོང་བཅས་རེས་མོས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། རྗེས་སུ་དེ་དག་ཡོངས་རྫོགས་དཀར་སྐྱོང་བྱས་པ་རེད། དེ་བཞིན་ལོ་གསར་མཛད་སྒོ་སོགས་ལ་༧གཏོང་སྲོལ་ཡོད་པ་དེ་ཚོ་ཚང་མ་མེད་པར་བཟོས་པ་དང་། སྟོན་ཆེན་སྨྲིག་པའི་སྐབས་གཡག་ཁོག་དང་། ལུག་ཁོག་གང་འཚམས་ཤིག་ཡོད་པ་རྣམས་གད་པ་ཚོས་སྟོན་དང་པོར་འཁྱེར་འགྲོ་བ་ཚགས་༧མགོ་དང་བཅས་པ་༧ཁོག་ཆ་ཚང་གཅིག་དང་། ལུག་ཁོག་བཅུ་གཉིས་ཡིན་ནམ། ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་ཡིན་ནམ་ཅིག་ཡོད་པ་རེད། སྟོན་ཆེན་རྒྱས་བསྡུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཞིག་ཡོད། རྗེས་སུ་དེ་ཚོ་ཡང་ཤིང་གིས་བཟོས། གཡག་ལུག་གི་གཟུགས་བརྙན་ཁ་གྲངས་སྟོན་མ་ལྟར་སྨྲིག་གི་ཡོད་པ་རེད། དེ་དུས་མགྲོན་གཉེར་ཆེན་མོ་ཕ་ལྷ་རེད། ངོས་ཀྱིས་ཕ་ལྷར་ལབ། ཕ་ལྷ་དང་གོ་བསྡུར་བྱས་པ་ཡིན་ནམ། དེ་འདྲ་དེ་འདྲ་བྱས་ནས་མཐའ་མར་དེ་ཚོ་བསྒྱུར་བཅོས་བཏང་བ་རེད། གསོལ་ཐབ་ནས་དཀྲུམ་སྐྱལ་ཞེས་པ་ཞིག་སྤྲོད་ཀྱི་འདུག །ཇ་དང་ནོར་བུ་གླིང་ཁ་གང་དུ་ཡིན་ནའང་གསོལ་གཟིམ་མཆོད་གསུམ་གྱིས་མཆོན་གཟིམ་འགག་དང་བཅས་པར་དཀྲུམ་སྐྱལ་ཞེས་༧རྒྱ་ཤང་རེ་སྤྲོད་ཀྱི་ཡོད། ཕྱ་མོ་ཡིན་ན་དེ་སྐུ་བཅར་བྱས་ནས་སྤྱོད་མཁན་ཚོའི་གུང་ཚིགས་རེད་འདུག །རྗེས་སུ་དེ་ཡང་མེད་པ་བཟོས་པ་ཡིན།

ཞེས་བཀའ་སྩལ།

བོད་མི་རྣམས་བཙན་བྱོལ་དུ་འབྱོར་སྐབས། བཀའ་ལས། "༡༩༥༩ ལོར་ང་ཚོ་

བཙན་བྱོལ་དུ་འབྱོར་རྗེས་རྒྱ་གར་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བལ་ཡུལ་དང་འབྲུག་གི་ནང་བོད་མིའི་གཞིས་ཆགས་གསར་འཛུགས་བྱེད་སྐབས། ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་རོགས་ཚོགས་ཁག་གཅིག་ནས། གཞིས་ཆགས་འགའ་ཤས་ནང་བོད་མིའི་འཚོ་རྟེན་ལ་དམིགས་ཏེ་ཉ་གསོ་དང་ཕག་གསོ། བྱ་གསོ་སོགས་ཀྱི་ལས་རིགས་གསར་གཏོད་བྱས་པ་རེད། འོན་ཀྱང་། ཉ་གསོ་དང་ཕག་གསོ་དེ་གཉིས་བོད་མིས་དམིགས་ཤར་ངོས་འཛིན་བྱེད་པར་བརྟེན་དེ་སྔ་ནས་མཚམས་འཇོག་བྱས། རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་མའི་སོར་དང་ཨོ་རི་ས་གཞིས་ཆགས་གཉིས་སུ་བྱ་གསོ་ཁང་རེ་ཡོད་པ་དེ་དག ༡༩༩༨ ལོར་འབྲེལ་ཡོད་མང་ཚོགས་དང་བཅས་པར་གོ་བསྡུར་བྱས་ནས་སྒོ་བརྒྱབས་པ་ཡིན། ཉེ་ཆར་ཆོས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་མིང་ཐོག་ནས་བཙན་བྱོལ་དུ་ཡོད་པའི་དགོན་པ་གྲྭ་ཚང་ཁག་དང་། གཞུང་འབྲེལ་ལས་ཁུངས་མ་ལག་བཅས་པའི་གསོལ་སྟོན་ནམ་ཡིན་ལ་དམར་ཟས་སྤྱངས་ཏེ་དཀར་ཟས་གཙང་མར་སྤྱོད་ཐབས་བྱེད་དགོས་པའི་དམིགས་བསལ་ཆེད་བསྒྲགས་སྤེལ་བ་སོགས་སྤྱི་སྐྱོན་གྱི་ཞབས་འདེགས་ཕྲན་བུ་ཞུས་ཡོད། "[126]ཅེས་བཀའ་སྩལ་བ་ལྟར་ཐོག་མར་འཚོ་བའི་དགོས་མཁོར་དམིགས་པ་དེ་དག སྤྱིར་བོད་ཀྱི་སྲོལ་ཀ་དང་མི་མཐུན་ཞིང་། སྒོས་སུ་འཚོ་ཐབས་ལ་དམིགས་ཏེ་སེམས་ཅན་ཉམ་ཐག་ལ་དེ་ལྟ་བུ་བྱེད་མི་རུང་བར་གཟིགས་ཏེ་ཉ་གསོ་དང་ཕག་གསོ་ཁང་སྒོ་བརྒྱབས་ཤིང་། སྒོ་དའི་དོན་དུ་གསོ་ཉར་བྱས་པའི་བྱ་གསོ་ཁང་ཡང་སྒོ་རྒྱག་པར་མཛད། གཞན་ཡང་། དགོན་སྡེ་དང་སློབ་གྲྭའི་སྤྱི་ཐབ་ཁག་མང་པོ་དཀར་སྐྱོང་དུ་བསྒྱུར་ཅིང་། བོད་མི་སྤྱི་ཚོགས་ལ་ཡང་རྒྱུན་དུ་དམར་ཟས་ཉུང་དུ་གཏོང་དགོས་པ

126 བཀའ་སློབ་སྙིང་གི་ནོར་བུ་ལས་བཏུས།

དང་། ལྷག་པར་དུ་ལོ་སར་གྱི་སྐབས་སོགས་སུ་དཀར་ཟས་མང་དུ་བསྟེན་དགོས་པ་སོགས་ལམ་སྟོན་ཡང་ཡང་གནང་། དེ་ཡང་།

ཁ་སང་ནས་སྐད་ཆ་ལྷང་ཙམ་བྱུང་བ་བཞིན། ང་ཚོ་བོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ནས་རྒྱུན་ཤ་སྤོང་མཁན་ཧ་ཅང་ཉུང་། ད་གིན་ལས་བསྒོམས་ནང་ཁྱེད་རང་ཚོས་ཉ་སྤོང་བརྒྱད་གསུམ་ལ་དམར་ཟས་སྤོང་གི་ཡིན་ཟེར་བ་ཞིག་འདུག་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ཡོད། ཤིན་ཏུ་ཡག་པོ་རེད། ད་དུང་ཡང་དེའི་ཐོག་ལ་དམིགས་བསལ་དོ་སྣང་དང་ཤུགས་བསྐྱེད་དགོས། ལྷག་དོན་དགེ་འདུན་མང་པོ་ཡོད་ས་ཚོའི་ནང་ལ་ཤ་ཉུང་ཉུང་ཞིག་ཉོས་པ་ཡིན་ནའང་ཕོན་ཆེན་པོར་འགྱུར་བས། དེ་ཚོའི་རིགས་ལ་གཟབ་གཟབ་བྱེད་དགོས། གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོ་དང་མི་འདྲ་བར་གྲོང་གསེབ་ཆུང་བའི་ནང་གཟབ་གཟབ་མ་བྱས་ན། དམིགས་ཤར་འགྱུར་བའི་ཉེན་ཁ་ཆེན་པོ་ཡོད། [127]

ཅེས་བཀའ་སྩལ།

སྤྱིར་མགོན་པོ་མཆོག་གིས་སྤྱི་ལོ་ 1954 ལོར་རྒྱ་ནག་པེ་ཅིན་དུ་ཆིབས་སྒྱུར་སྐབས་ནས་དཀར་སྐྱོང་ལ་ཐུགས་སྣང་ཆེན་པོ་གནང་བར་མངོན་ཡང་བོད་དུ་བཞུགས་སྐབས་ལྷགས་སྨིན་དཀར་སྐྱོང་གནང་མེད། བཙན་བྱོལ་དུ་ཕེབས་ནས་སྤྱི་ལོ་ 1965 ཟླ་བ་ 10ནང་རྒྱ་གར་ལྷོ་གཞིས་སུ་གཟིགས་སྐོར་སོགས་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་མཛད་འཕྲིན་སྐྱོང་སྐབས། རྒྱ་གར་དང་པླ་ཀི་སི་ཐན་བར་དུ་དམག་འཁྲུག་བྱུང་སྐེ་ལྷོ་ཕྱོགས་Keralaམངའ་སྡེའི་གྲོང་ཁྱེར་Trivandrumཞེས་པར་མངའ་སྡེ་སྤྱི་ཁྱབ་ཀྱི་བཞུགས་གནས་Rajbhavanཞེས་པར་གཟའ་འཁོར་དུ་མའི་རིང་བཞུགས་དགོས་

127 1995ཟླ་བ་1ཚེས་18མོན་སྒོ་འདོད་རྒྱ་གླིང་གཞིས་ཆགས་སུ་གསུངས།

བྱུང་བའི་སྐབས་དཀར་སྐྱོང་མཛད། དེ་ལ་《བཙན་བྱོལ་གྱི་རང་དབང་》ལས།

*Rajbhavan*དུ་ངོས་ཀྱི་སྡོད་ས་ནི་ཐབ་ཚང་གི་ཁ་སྦྲོད་དུ་ཡོད། ཉིན་གཅིག་ཐབ་ཚང་གི་ཞ་ཁང་དུ་ཅི་ཞིག་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་པར་བལྟས་པ་ན། ཉིན་གུང་གི་ཟ་མར་ཁྱིམ་བྱ་ཞིག་སྐྱེ་གཙུས་ཏེ་གསོད་བཞིན་པ་མཐོང་བས་དེས་སྡུག་བསྔལ་ཇི་འདྲ་ཞིག་སྤྱོང་གིན་ཡོད་ཨང་སྙམ་པའི་ཚོར་བ་ཆེན་པོ་བྱུང་། ཚོར་སྣང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཁོང་དུ་འགྱོད་སེམས་དྲག་ཏུ་སྐྱེས་ཤིང་ད་ནི་དཀར་སྐྱོང་བྱེད་པའི་དུས་ལ་བབས་སོང་སྙམ་སྟེ་ཐག་བཅད། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར། བོད་དུ་ཚལ་རིགས་དཀོན་ཞིང་ཁ་ཟས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཤ་ཡིན་པས་སྤྱིའི་ཆ་ནས་བོད་མི་རྣམས་དཀར་སྐྱོང་མིན། གང་ལྟར། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གཞུང་འགའ་ཞིག་ཏུ་བློ་བཙུན་ཚོས་དཀར་སྐྱོང་བྱེད་དགོས་པར་གསུངས་ཡོད། [དེ་དུས་]བྱ་ཤ་དེ་ཟ་འདོད་མེད་ཀྱང་རང་ཉིད་ཀྱི་དམ་བཅའ་བརྟན་པོ་ཡིན་མིན་བརྟག་ཆེད་བྱ་ཤས་བཟོས་པའི་ཟ་མ་དེ་ཁྲེར་ཤོག་ཅེས་བཤད་དེ་ཁྲེར་ཡོང་བ་ན་ཞིབ་ཏུ་བལྟས། བྱ་ཤ་དེ་དབྱིན་ཇིའི་སྲོལ་ལྟར་ཅོང་བསྲེས་པའི་ཁུ་ལྷུར་ནང་བཙོས་འདུག་ཅིང་དྲི་མ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཞིམ། ཡིན་ནའང་། དེ་སྐྱང་བ་ལ་དཀའ་ངལ་ཅི་ཡང་མ་བྱུང་། དེ་ནས་བཟུང་ལོ་མཐུད་དཀར་སྐྱོང་གཙང་མའི་ལུགས་ལྟར་བྱས་ཏེ་ཉ་ཤ་དང་སྒོ་ང་ཡང་ཡོངས་སུ་སྤངས།

ཞེས་གསུངས།

དེ་ལྟར་སྤྱི་ལོ་ 1967 ཟླ་བ་ 8 བར་དུ་དཀར་སྐྱོང་གཙང་མ་གནང་ཡང་སྐུ་གཟུགས་འཕྲོད་བཞེས་ཀྱི་དབང་གིས་ཐུགས་བཞེད་ཇི་བཞིན་མ་གྲུབ། དེའི་ཚུལ་ལ་《བཙན་བྱོལ་གྱི་རང་དབང་》ལས།

གྲོགས་པོ་རྒྱ་གར་བ་འགས། འོ་མ་དང་ཤིང་ཏོག་སྐམ་པོ་(སྟར་ག་སོགས་)མང་དུ་

བཞེས་ན་ལེགས་ཞེས་དགོངས་ཚུལ་གསུངས་པ་ལྟར་བྱས་པས་ཟླ་བ་ ཉི་ཤུའི་རྗེས་སུ་མཁྲིས་པའི་ནད་གཞི་ཚབས་ཆེན་ཞིག་ཐོག་སྟེ། ཐོག་མར་སྐྲུག་པ་མང་དུ་བསྐྲུགས། དེ་ནས་བདུན་ཕྲག་གཉིས་གསུམ་གྱི་རིང་ཟས་ཀྱི་དང་ག་འགག་སྟེ་གཟུགས་པོའི་ཤུགས་པ་ཡོངས་སུ་ཟད། འགྲུལ་ཙམ་བྱེད་པར་ཡང་རྩོལ་བ་ཆེས་ཆེར་བསྐྱེད་དགོས་པ་བྱུང་། དེའི་ཁར། གཟུགས་པོའི་ཆ་ཐམས་ཅད་སེར་པོར་གྱུར་ཏེ་སྟོན་པའི་སྐུ་གཟུགས་ལྟ་བུར་གྱུར། དེ་སྐོར་འགའ་ཞིག་གིས་ཧ་ལའི་ཟླ་མ་ནི་གསེར་གྱི་ཆུང་ཅིར་ཚུད་པའི་བཙོན་པ་ཞིག་རེད་ཅེས་རྗོད་སྐྱོང་བ་ལྟར། སྐབས་དེར་ངོས་རང་གི་གཟུགས་པོ་ཡང་གསེར་མདོག་ཏུ་གྱུར། མཐར་མཆིན་ནད་ hepatitisB ཞེས་པ་ཐོག་པར་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་སྟེ་བོད་སྨན་མང་དུ་བཟས། ཟས་ཀྱི་དང་ག་ཕྱེ་བ་ན་སྨན་པས་ཤིང་ཏོག་སྐམ་པོ་གཏན་ནས་ཟ་མི་རུང་བ་དང་འོ་མ་ཙུང་དུ་གཏོང་དགོས་ཤིང་། དམར་ཟས་ངེས་པར་དུ་བསྟེན་དགོས་ཞེས་སློབ་སྟོན་གནང་། སྐབས་དེར། ངོས་རང་སྙིར་གྱི་ཨེམ་ཆི་དང་རྒྱ་གར་གྱི་སྨན་པ་འགས་གཅིག་མཚུངས་སུ་སེམས་འཚབ་ཆེན་པོའི་ངང་། གལ་ཏེ་ཟས་ལ་འགྱུར་བ་མ་བཏང་ཆེ་མཆིན་པ་ནད་དེ་ཤུས་མེད་དུ་འགྱུར་བ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུན་རིང་འཚོ་དཀའ་བའི་ཚུལ་ཡང་གསུངས། དེར་བརྟེན། མི་འདོད་བཞིན་དུ་སླར་ཡང་དམར་ཟས་བསྟེན་པའི་མགོ་བཙུགས།

ཞེས་བཀའ་སྩལ།

སྤྱི་ལོ་ 2003 ལོའི་ཡས་མས་ཙམ་ལ་《 དཀྱིལ་ཡངས་བཟོད་བསྲན་གྱི་རྣམ་དབྱོད་》ཀྱི་རྩོམ་པ་པོར། “འདས་པའི་ཟླ་བ་ དྲུག་གི་རིང་། སྐབས་རེར་བོད་ནས་འབྱོར་བའི་ཚགས་ཤ་སྐམ་པོ་ཙུང་ཙམ་རེ་བཟས་པ་མ་གཏོགས་ཕལ་ཆེར་དཀར་སྐྱོང་ལྟ་བུ་བྱས་ཏེ་ཤ་བཟས་མེད། སྤྱི་ལོ་ 1965 ལོར་ཐག་བཅད་པ་ནས་ཟླ་བ་ ཉི་ཤུ་

ཅམ་གྱི་རིང་དཀར་སྐྱོང་བྱས་པ་ཡིན། [དཱ་ལཱ་]སྐབས་རེར་ཟ་ཁང་ཆེན་པོའི་ནང་ཤ་བཟས་ཏེ་དེ་ཙམ་དམ་པོ་བྱེད་ཀྱིན་མེད། ”ཅེས་དང་། སྤྱི་ལོ་ 2014 ཟླ་བ་ 12 ནང་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་ལམ་རིམ་གསུང་ཆོས་སྐབས། “དཱ་ལཱ་ཤ་གང་ཙུང་ཙུང་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད། ངོས་ཀྱིས་ཁོང་ཚོར། ཟ་མ་ནི་ཐེག་དམན་པ་ལྟར་དང་ཉམས་ལེན་ནི་ཐེག་ཆེན་པ་ལྟར་ཡིན་ཞེས་ལབ་པ་ཡིན། ཐེག་དམན་པ་ཚོས། དཀར་ཟས་དགོས་ཞེས་དང་ཡང་ན་དམར་ཟས་དགོས་ཞེས་མི་གསུང་བར་བསོད་སྙོམས་ལ་གང་བྱུང་བ་དེ་བཞེས་ཏེ་ཤ་ཟ་གིན་ཡོད། ”[128]ཅེས་བཀའ་སྩལ། ཡང་དུས་རྒྱུན་ཕྱི་མི་ཚོར། “དགེ་འདུན་པས་དགོང་བཅད་བྱེད་དགོས་པ་ལྟར། ངོས་ཀྱིས་དགོངས་བཅད་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད། དེར་བརྟེན། གུང་ཚིགས་ནི་ངོས་ལ་མཚོན་ན་ཏ་ཅང་གལ་ཆེ། ”ཞེས་བཀའ་སྩལ་བ་ལྟར་སྔ་མོ་ཉིད་ནས་དགོང་བཅད་ཀྱང་གནང་། གཞན་ཡང་སྤྱི་ལོ་ 2006 ཟླ་བ་ 1ནང་། རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་མཆོད་རྟེན་དུ་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་བཀའ་དབང་གནང་སྐབས། ཟླང་དོར་གྱི་ལམ་སྟོན་ཟབ་མོ་སྩལ་བས་སྔར་ལོ་རྒྱུས་སུ་མ་གྲགས་ཤིང་བོད་ཁམས་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པའི་ལས་འགྱུལ་གཞི་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱུང་། དེ་ཡང་།

དོན་དག་མེད་པའི་ཕྱིའི་རྒྱན་ཆ་སོགས་ལ་དང་དོད་བྱས་ནས་ནང་གི་ཡོན་ཏན་ལ་དང་དོད་མེད་པ། ལྷག་པར་གཅན་གཟན་གྱི་པགས་རིགས་ལ་དོ་སྣང་བྱེད་པ་སོགས་ལ་གཟབ་གཟབ་བྱོས། སེམས་ཅན་མང་པོ་བཤས་ཚོང་བྱེད་པ་སོགས་ཉེས་དམིགས་སུ་

128 སྟོན་པས་མདོ་ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་ནང་། དཀར་ཟས་སྤྱོད་ཐབས་སྐོར་གསུངས་ཡོད། འོན་ཀྱང་། འདུལ་བའི་ནང་རང་ཉིད་ཀྱི་ཆེད་དུ་དམིགས་ནས་བསད་པ་ཞིག་མིན་ན། ཤ་ལ་དམིགས་བསལ་གྱིས་དགག་བྱ་གནང་མེད། དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱི་ཆ་ནས་ནང་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཕལ་མོ་ཆེའི་ནང་དམར་ཟས་ལ་དམིགས་བསལ་དགག་བྱ་མ་བྱས་པ་ཡིན་སྲིད། ཅེས་སོགས་བཀའ་སློབ་སྙིང་གི་ནོར་བུར་གསལ།

མཐོང་བའི་སྒོ་ནས་དོ་སྣང་ཡག་པོ་བྱེད་དགོས། རྒྱ་བ་ང་ཚོ་བོད་ལ་ངེས་པར་དུ་དཔལ་འབྱོར་ཡར་རྒྱས་གཏོང་དགོས་པ་རེད་དེ། ཡིན་ནའང་། མ་འོངས་མ་འཚམས་པའི་སྐྱ་ཚོང་རྒྱག་པ་དང་དེས་མཚོན་པའི་ཉལ་ཐ་འཚོང་བ་སོགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་སྒོར་མོ་བཟོས་ཀྱང་སྤྱི་ཚོགས་ལ་གནོད་པས་དེར་ངོ་མཚར་སྐྱེ་རྒྱུ་གང་ཡང་མེད། ལྷག་པར་དུ་སྐྱ་ཚོང་རྒྱག་པ་དེ་ཆོས་ཕྱོགས་ནས་བཤད་ན་ཏ་ཅང་ཉེས་པ་ཆེ། ""རྫིག་པོ་ཡིན་པའི་ཁྲལ་གྱིས་སྨྲག་ལྷགས་དང་གཟིག་ལྷགས་གོན་མཁན་གྱི་སྨྱུང་མ་དང་དཀྲ་ལྷ་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་ཡོད་པས། བོད་ལ་བོད་མི་བྱབ་ཆུང་བ་ཁ་ཤས་ཀྱིས་རྫིག་པོ་ཡིན་པར་བསམས་ཏེ་སྨྲག་ལྷགས་དང་གཟིག་ལྷགས་གྱོན་གྱིན་ཡོད། ནང་ལ་ཡོན་ཏན་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཕྱི་ལ་སྨྲག་ལྷགས་དང་གཟིག་ལྷགས་གྱོན་པ་དེ་ངོ་ཚ་དགོས་པའི་གནས་ཡིན། ""སྤྱིར་དངོས་ཀྱིས་ཡང་ཡང་ལབ་ཀྱིན་ཡོད་ལ། ད་རེས་བོད་ནས་ཁྱེད་རང་ཚོ་མང་པོ་ཞིག་བསླེབས་ཡོད་པས། ཆེད་དུ་བཤད་རྒྱུ་ཞིག་ལ། རྒྱན་ཆ་ལ་དང་དོད་བྱེད་པ་དང་བགས་རིགས་(སྨྲག་ལྷགས་དང་སྲམ་སོགས་)ཀྱིས་གྱོན་གོས་བཟོ་བ་སོགས་ནི་ལྐུགས་པའི་ལྐུགས་རྟགས་ཡིན་ལ། བོད་པའི་མཚན་ཤས་དང་ངོ་ཚ་བའི་གནས་ཀྱང་རེད། རྒྱན་ཆ་ཟེར་བ་དེ་ནང་གི་རྒྱན་ཆ་ཡིན་དགོས། ཆོས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཤེས་ཚད་དང་སྒོ་གསུམ་ཞི་ཞིང་དུལ་བ་ཞིག་ཡོད་ན་དེ་རྒྱན་ཆ་ཡིན། ནང་ལ་ཆོས་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཡོན་ཏན་གང་ཡང་མེད་པར་གྲི་ཞིག་བཏགས། སྲམ་ལྷགས་དང་གཟིག་ལྷགས། སྨྲག་ལྷགས་ཟེར་བ་སོགས་གོན་ནས་ལྷ་འབེབ་ཀྱིན་ཡོད་པའི་བཟོ་འདྲ་ཞིག་བྱེད་ཀྱིན་འདུག །དེ་ཞབས་འདྲེན་དང་ངོ་ཚ་བའི་གནས་རེད། བོད་ནང་ལ་ཁྱེད་རང་ཚོས་སྨྲག་ལྷགས་དང་གཟིག་ལྷགས་གོན་ནས་བསྡད་ཡོད་པས། རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ངོ་ཚ་ནས་བསྡད་འདུག་ཅེས་ཁོང་ཚོར་ལབ་ཨང་།

ཞེས་ལམ་སྟོན་མཛད་པས་དེ་མ་ཐག་གཞིས་བཞུགས་བོད་འབངས་ཀུན་གྱིས་མགོན་པོ་མཆོག་གི་བཀའ་གསུང་སྙིང་དུ་བཅངས་ཏེ། ཕངས་སེམས་མེད་པར་ཕ་མེས་ཀྱིས་བཞག་པ་དང་རང་གིས་བཟོས་པའི་གྲོན་པ་རྫ་ཆེན་དུ་བརྩིས་པ་རྣམས་མེར་སྲེག་གིས་པགས་རིགས་རྒྱན་དུ་བྱེད་པའི་ཡུལ་སྲོལ་རྒྱ་ཁྱབ་ཏུ་སྤྱངས། རྒྱ་གར་དུ་གནས་པའི་བོད་རིགས་ཚོར།

ལྷག་པར་དུ་དེང་སང་རྒྱ་གར་ནང་ང་ཚོར་མིང་ཤེས་གསར་པ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་གར་དུ་བསླེབས་ནས་ལོ་བཞི་བཅུ་ཞེ་བདུན་མིན་ཙམ་ཞིག་ཕྱིན་པའི་རིང་ལ། རྒྱ་གར་ནང་གི་བོད་པ་ཚོར་མིང་ཤེས་ཏ་ལམ་མེད། བར་སྐབས་ནས། བོད་པས་ནག་ཚོང་རྒྱག་གིན་འདུག །བོད་པས་གཅན་གཟན་གྱི་པགས་པ་ཉོ་འཚོང་བྱེད་ཀྱིན་འདུག་ཅེས་བོད་པར་མིང་ཤེས་ངན་པ་ཞིག་ཡོང་གིན་འདུག །བོད་པས་རྒྱག་རེས་རྒྱག །བོད་པ་མི་གསོད་དུ་ཡོང་གིན་འདུག་ཅེས་གཞི་ནས་ཤོད་ཀྱིན་འདུག །ཞབས་འདྲེན་རེད། ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་དང་དཔལ་འབྱོར་ལོངས་སྤྱོད་ཡག་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྐད་ཆ་རེད་དེ། ཡག་ཏུ་འགྲོ་བའི་ཚབ་ལ་སྡུག་ཏུ་སྡུག་ཏུ་ཕྱིན་ན། ད་གང་འདྲ་འདུག། ངོས་རང་མི་སྙིང་པ་ཞིག་ལྷ་རེད། ད་ལས་རྒྱུ་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་རེད་དེ། བོད་སྐྱི་པའི་འགན་ཁྲིར་ནས་སྟོད་ཀྱིན་ཡོད། ད་ལོ་ཡར་ནས་ཡར་དུ་ཐུས་ཡོང་དུས་བོད་པའི་མིང་སྡུག་ཏུ་སྡུག་ཏུ་ཕྱིན་ན། མཚམས་མཚམས་ལ། ད་བསྡད་མ་བསྡད་མི་འདུག་བསམ་པ་དྲན་གྱིན་འདུག །ད་ལྟ་བར་དུ་ཕུར་ཐག་བྲུས་པ་ཡིན། བོད་ནང་ལ་ཡིན་ནའང་རེད། ཕྱི་ལ་ཡིན་ནའང་འདྲ། ཚང་མས་ཞུགས་བརྒྱབས་ཏེ་བོད་བསྟན་སྲིད་ལ་ཕན་པ་ཞིག་ཡོང་གི་རེད་བསམ་པའི་རེ་བ་དང་ཡིད་ཆེས་བྱས། སློན་ལམ་བརྒྱབས་ཏེ་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་པ་རེད་དེ། ད་བོད་པའི་མིང་དང་གཤིས་ཀ་སྡུག་ཏུ་སྡུག་ཏུ་ཕྱིན་ན། སྐྱེ་བ་

ཕྱི་མར་གང་དུ་འགྲོ་བར་གདེང་མེད་ཀྱང་། ཕན་ཐོགས་མེད་ན་[བསྡད་ཀྱང་]ཚོ་གང་ཡང་མི་འདུག །དེ་ངོས་ཀྱིས་ཡུས་བཤད་པ་མིན། མཚམས་མཚམས་ལ་དེ་འདྲ་དྲན་གྱིན་འདུག །[129]

ཅེས་བཀའ་སྩལ།

དོན་གྱིས་བཤད་ན། གོང་དུ་གསུངས་པའི་ལས་ངན་རྩོམ་མཁན་ནི་རྒྱ་གར་ཅམ་དུ་མ་ཟད་བལ་ཡུལ་སོགས་སུ་འང་མང་དུ་ཡོད་ལ། ཐོངས་མཚན་ཚོང་ལས་བྱེད་པོ་སོགས་ལ་ཡང་སྤྱ་འགྱོད་ཕྱི་སྡོམ་དང་ལམ་ནོར་ལྡོག་ཤེས་བྱེད་དགོས་པའི་ལམ་སྟོན་སྤྱ་ཕྱིར་སྩལ།

འཛམ་གླིང་ཁྱོན་ལ་ཞལ་ཕྱོགས་ཏེ་སེམས་ཅན་གྱི་སྲོག་ཅི་འདོད་དུ་འཕྲོག་པའི་སྡིག་ལས་སྤང་དགོས་པར་བསྐུལ་བ་ནི། «མཛའ་བརྩེས་འཚོ་བའི་འཛིག་རྟེན། -སྙིང་རྗེའི་བྱ་སྤྲོད་གླེང་བ་»ཞེས་པའི་དབྱིན་དེབ་ལས།

སེམས་ཅན་དུང་ཕྱུར་མང་པོ་ཁ་ཟས་ཀྱི་དོན་དུ་གསོད་པ་དེ་ནི་ཧ་ཅང་སྐྱོ་དགོས་པ་ཞིག་རེད། སྤྱིར་ང་ཚོ་མིའི་རིགས་འདི་དམར་ཟས་མེད་ཀྱང་འཚོ་མི་ཐུབ་པ་མིན། ལྷག་པར་དུ་ཚལ་རིགས་སྣ་ཚོགས་དང་བཅུད་ལྡན་གྱི་ཟས་རིགས་མང་དུ་ཡོད་པས། དུས་རབས་གསར་པའི་ཁོར་ཡུག་འདིའི་ནང་དམར་ཟས་མེད་པར་འཚོ་ཐུབ། ང་ཚོར་སེམས་ཅན་དུང་ཕྱུར་མང་པོ་སྲོག་གི་འཛིགས་པ་ལས་སྐྱོབ་པའི་མཐུན་རྐྱེན་དང་འགན་གཉིས་ཀ་ཡོད། དཀར་སྐྱོང་གི་འཚོ་བ་ལག་བསྟར་བྱས་ཏེ་སེམས་ཅན་གྱི་ཐོབ་ཐང་རྩོད་ལེན་བྱེད་མཁན་སྙིང་པ་དང་ཚོགས་པ་དུ་མར་ངོས་རང་ཐུག་སྨྲོང་། དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ལེགས། རྩེད་མོའི་དོན་དུ་

129 གོང་གསལ་2006ལོའི་འབྲས་སྤུངས་མཆོད་རྟེན་གྱི་དུས་དབང་སྐབས་གསུངས།

ཇོན་རྒྱུག་པ་དང་ཉ་འཛིན་པ་ལྷ་བུ་སེམས་ཅན་གྱི་སྲོག་འཕྲོག་པའི་བྱ་སྤྱོད་འགའ་ཞིག་ནི་དགོས་མེད་རྒྱས་སྤྲོས་ཅམ་གྱི་ཆེད་དེ་ཙོལ་ཙམ་གཏི་ཐུག་གི་བྱ་བ་ཞིག་རེད། ཚོང་གི་ཆེད་དང་ཟས་ཀྱི་དོན་དུ་ཉ་འཛིན་པ་ལྷ་བུ་ནི་བསམ་གཞིག་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡིན་ཡང་། སེམས་ཅན་ཉམ་ཆུང་དེ་དག་གིས་སྡུག་བསྔལ་ཚད་མེད་མྱོང་གིན་ཡོད་པས། མཉམ་གསོ་ར་བ་དེ་དག་ནི་ཆེས་སྡུག་ཤོས་སུ་མཐོང་།

ཞེས་སོགས་གསུངས།

དེ་ལྟར་ཡང་ཡང་སྡིག་ལས་སྤོང་བར་བསྐུལ་བའི་མཛད་པ་ཕྱོགས་མེད་དུ་བསྐྱངས་པར་བརྟེན། བཤེས་ར་ཆེན་པོའི་བདག་པོ་རེ་ཟུང་གིས་སྡིག་ལས་སྤངས་ཤིང་། རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་ནང་པའི་ཆོས་སྒོར་ཞུགས་པའང་བྱུང་ཡོད།

བཅོ་བརྒྱད་པ། རྒྱལ་བ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འབྲེལ་བ་སོགས་ཀྱི་རིམ་པར་ཕྱེ་བ།

རྒྱལ་བ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངོ་མ།

སྔོན་གཞུང་བླ་ཞེས་གཞུང་ས་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་དང་ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་བླ་བྲང་རྒྱལ་མཚན་མཐོན་པོའི་བར་ལ་ལོ་རྒྱུས་སུ་བྲིས་པ་ལྟར། སྲིད་དོན་གྱི་གནས་སྟངས་དང་ཞབས་བཅར་བ་སོགས་ཀྱི་དོར། ཕྱི་ཚུལ་དུ་ཐུགས་སྣང་མི་གཤིན་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་བ་སྟེ། པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་དགུ་པ་མཆོག་བོད་སྣད་ཕྱོགས་སུ་ཕེབས་དགོས་པ་སོགས་སྐྱོ་གནས་དུ་མ་བྱུང་ཡོད། དེའི་གནད་ཀ་གཙོ་བོ་ནི། ཆོས་པར་བསྣད་ཅིང་སྲིད་མི་ཤེས་པའི་ཞབས་གྲས་མགོ་མཁྲེགས་ཅན་དང་། སྲིད་ཀྱི་དབང་ཤུགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཁྲིམ་རྒྱུད་དང་ཉེ་འཁོར་སྐྱོང་བའི་མཐོ་རིམ་སྣམ་ཚུགས་ཅན་ཉུང་དུའི་གཡོ་རྫུས་ལ་ཐུག་ཡོད། སྤྱི་ནོར་༧མགོན་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོས། རྒྱལ་བ་པཎ་ཆེན་གཉིས་སྲིད་དོན་གྱི་འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་ཕྱིའི་རྣམ་པར་ཐུགས་སྣང་མི་གཤིན་པ་ལྟ་བུར་མངོན་ཡང་། པཎ་ཆེན་ཐུབ་བསྟན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མས་སྣད་ཕྱོགས་ནས་གསང་སྟབས་ཀྱིས་༧མགོན་ས་བཅུ་གསུམ་པར་ཕྱག་བྲིས་ཕུལ་བ་དང་། ༧མགོན་ས་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོས་ཀྱང་ཡིག་སྐྱེལ་བ་ཏཱ་བླ་མ་ངག་དབང་སྦྱིན་པར་ནང་མའི་ལམ་སྟོན་དང་བཀའ་ཡིག་གནང་བ་སོགས། "ངེས་པ་དོན་ལ། བླ་མ་དང་

སློབ་མའི་འབྲེལ་བའམ་དམ་ཚིག་གཡོ་བ་མེད་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ནི་ཧ་ཅང་གསལ། ”ཞེས་དང་། “གཞུང་གི་འགྲོ་སྟངས་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་དེ་འདྲ་གནང་དགོས་པ་ལྟ་བུ་ཡོང་གིན་ཡོད། ”ཅེས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། “སྤྱིར་བཏང་ཝགོང་ས་བཅུ་གསུམ་པ་དང་པཎ་ཆེན་ཐུབ་བསྟན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མའི་སྐབས་ལ། གཞུང་བླའི་བར་གྱི་གནས་ཚུལ་ཞིག་བཤད་རྒྱུ་ཡོད་པ་རེད། གང་ལྟར། དེ་སྔ་བོད་ལ་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་ཧྲན་མིན་[130]གྱི་བུ་མོ་དེས་དེབ་ཅིག་བྲིས་ཏེ་ཉེ་ཆར་ཧོང་ཀོང་ལ་བཏོན་འདུག་པ་དང་། དེའི་ནང་ལ་རྒྱལ་བ་དང་པཎ་ཆེན་གཉིས་མཐུན་པོ་མེད་པའི་སྐོར་མང་ཙམ་བྲིས་འདུག་ཟེར་བ་ཞིག་གོ། འདིར་ངོས་ཀྱིས་ཡོངས་གྲགས་མིན་པའི་ལོ་རྒྱུས་འགའ་ཤས་ཤིག་ཞུས་ན་བསམས་བྱུང་། ”ཞེས་དང་། རྒྱལ་བ་པཎ་ཆེན་སྐུ་གོང་མ་གཉིས་ཐུགས་སྣང་གཅིན་པའི་རྟགས་མཚན་གཞན་ཞིག་ལ། རྒྱལ་མཆོག་བཅུ་གསུམ་པའི་ཡང་སྤྲུལ་རྩད་གཅོད་པ་རྣམས་ཀུན་གཟིགས་ཐུབ་བསྟན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་མཆོག་སྐྱེ་རྒྱུ་མདོར་བཞུགས་སྐབས་དངོས་སུ་མཇལ་བར་ཝགོང་ས་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོར་“བདག་གི་མཁན་ཆེན་རྡོ་རྗེ་འཆང་”ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡང་སྤྲུལ་རྩད་འཚོལ་གྱི་ལམ་སྟོན་བསླབ་བྱ་དང་། རམ་འདེགས་གནང་ཚུལ་སོགས་པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་པའི་དགོངས་རྗོགས་དུས་དྲན་སྐབས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་བཀའ་སྩལ་ལ། གཤམ་དུ་

130 ལྷ་སར་ཐོག་མར་འཁྱོར་བའི་དམག་དཔོན་གྱི་ཁྲུས་ཏེ་ཡིག་ཚ་འཁྱར་ཕན་མིང་ཞེས་ཀྱང་བྲིས་སྣང་།

ཐྲང་བར་འགྱུར་བའི་ལོ་རྒྱུས་དེ་ཡང་བསྐྱར་བློས་མཛད།

དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་བ་པཎ་ཆེན་སྐུ་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དངོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་དུ་མ་དེ་ཙམ་ཡོངས་གྲགས་མིན་པ་དང་། ད་ལྟའི་དུས་སུ་འང་རང་གཞན་དོན་མ་གོ་བ་འགགས་རྒྱལ་བ་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཐུགས་སྣང་མི་གཤིན་པའི་ཚུལ་རྗོད་བཞིན་པར་བརྗེན། འདིར་ཡིག་ཚོགས་ཆེ་ཡང་ལོ་རྒྱུས་སྙིང་ཅན་གྱི་གསུང་ཐྲངས་ཏེ་གསལ་བཤད་མི་བྱེད་ཀ་མེད་ཡིན། དེ་ལ་བསྟན་པའི་གསལ་བྱེད་ཆེན་པོ་སེར་སྣང་རི་འབུར་རིན་པོ་ཆེས《དགེ་སྡིག་ལས་ཀྱི་སྦྱོང་བ》ལས།

ནུབ་ཅིག་ང་ཚོ་ཁུལ་དེའི་མཐོ་འབྲིང་མི་སྣ་སུམ་ཅུ་སྐོར་ཕུན་ཁང་ཚོམས་ཆེན་ཤོད་ཀྱི་ནུབ་ངོས་རྩིག་པའི་འཁྲིས་སུ་བསྡད་ཡོད་པར། འགོ་ཁྲིད་ཕུན་བཀྲས་དོ་ནུབ་ཁྲིད་རང་ཚོ་མངའ་བདག་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་འགོ་གཙོ་ལ་ཟེར་འདོན་དང་འབྲེལ་བའི་རང་གི་ངོས་ལེན་མ་ཞུས་པ་རྣམས་ཀྱང་བཤད་ན་ཡག་པོ་འདུག་ཅེས་བཤད་སོང་བར། ཡུད་ཙམ་འཛམ་ཐིང་ལུས་པར། ཡང་ནན་གྱིས་ད་ཤོད་ཤོད་ཅེས་ལབ་བྱུང་བ་ན། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་གྲས་རྟེང་ཁོངས་ཏྭ་བླ་མ་དགེ་དབང་སྤྲིན་པ་(ཨ་ཞང་སྣག་ཐུམ།)ཞུས་པས། མངའ་བདག་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་འགོ་གཙོ་ཏྭ་ལའི་བླ་མ་དང་པཎ་ཆེན་གཉིས་ཕྱི་རྒྱར་མི་མཐུན་པའི་རྣམ་པ་ཡོད་ཚུལ་དེ་ནི་རྫུས་མ་རང་རེད། གུང་ཁྲན་ཏང་ལ་ངོ་རྒོལ་བྱེད་པའི་སྐབས་རྣམས་སུ་གཅིག་འབོད་གཅིག་ལན་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་པར་མ་ཟད། ནང་དོན་འཆམ་པོ་ཡོད་པ་གསལ་པོར་ཤེས་ཀྱིན་ཡོད། གོང་མ་གཉིས་ཀྱང་དེ་རང་རེད། གནད་ཡོད་ཞབས་གྲས་ཚོའི་སྣང་ངོར་མི་མཐུན་པའི་རྣམ་པ་བཟུང་བ་ཙམ་ལས། ནང་དོན་ངོ་མ་གང་འདྲ་ཡིན་བདག་གིས་ཤེས་ཀྱིན་ཡོད་པས། དེའི་སྐོར་ཟེར་འདོན་ཞུས་ཚོག་པ་ཟེར་ནས་འགོ་ཁྲིད་བློ

བཟང་གཏེ་པོ་དང་ཕུན་བཀྲ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་ལ་ལྟ་ཙམ་བྱས་སོང་བར། ཕུན་བཀྲས། ལོ། དེ་ཚོའི་གྲས་ཐེར་འདོན་པ་ཚོད་བྱེད་རྒྱུ་ཡོད་ནའང་བྱེད་དགོས་ཞེས་ལབ་སོང་བས། གང་ཞིག་བཤད་རྒྱུ་ཡོད་དམ་སྙམ་ནས་ཉན་བསྡད་པའི་ཤུར། ངག་དབང་སྦྱིན་པས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་གོང་མ་དང་པཎ་ཆེན་གོང་མ་གཉིས་སྐུ་བཅར་གནད་ཡོད་ཚོའི་ལྐོག་ཏུ་ཡི་གེ་གཏོང་རེས་བྱས་པ་སོགས་ནང་དོན་ཏ་ཅང་འཆམ་པོ་རེད་འདུག །དེ་ཡིན་པར་རྒྱུ་མཚན་དང་འབྲེལ་བའི་ཐེར་འདོན་གསལ་པོར་བདག་གིས་ཞུས་ཆོག་པ་ཞུ་རྒྱུར། པཎ་ཆེན་གོང་མ་རྒྱ་ནག་ཁུལ་དང་། ཤིས་ཁམས་ཁུལ་སོགས་སུ་ལོ་མང་བཞུགས་པའི་རིང་བདག་ཞབས་ཕྱི་དཀྱུས་མའི་གྲས་ཤིག་བྱས་ནས་མཉམ་དུ་ཡོད། བདག་ལ་ཤེས་ཡོན་འཛིན་ཐང་མེད་ནའང་ཁོང་ལ་དད་པ་ཡོད་པའི་དབང་གིས་ལྷག་བསམ་དག་པས་གཡོག་གང་བསྐུལ་བཀྱུགས་སྟབས། བློས་འཁེལ་བའི་མི་ཞིག་ཏུ་བརྩིས་ཏེ་དགའ་པོ་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད། ཉིན་གཅིག་སྐུ་མདུན་དུ་བདག་གཅིག་པུ་ཡིན་པའི་སྐབས་ཤིག་ཏུ། ཁྱོད་ཐག་རིང་ཞིག་ཏུ་འགྲོ་དགོས་ཀྱིན་འདུག་པས་ཨེ་ཐུབ་གསུངས་བྱུང་བར། བདག་ག་པར་རྒྱུགས་གསུངས་ནའང་འགྲོ་ཆོག་ཞུས་པས། འོ་ན། རེ་ཞིག་སུ་ལའང་བཤད་མི་རུང་གསུངས་བྱུང་། དེ་ནས་ཟླ་གཅིག་ཙམ་སོང་བ་ན། སྐུ་བཅར་ནང་མ་གནད་ཡོད་ཚོ་མེད་པའི་སྐབས་ཤིག་ཏུ་སློ་བུར་བདག་ལ་སྙན་ཞུ་དམ་འབྱུར་མ་ཞིག་དང་། ལམ་གྲོན་དུ་གསེར་ལེབ་ལྕུག་གཉིས། ཤོག་དངུལ་གང་འཚམས་ཤིག་གནང་སྟེ། ཁྱོད་རང་ཚུ་ཐོག་ནས་རྒྱ་གར་བརྒྱུད་ལྷ་སར་སོང་ལ། སྙན་ཞུ་འདི་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་རང་ལ་འབུལ་ཐུབ་པར་གྱིས། ལྷ་སར་འབྱོར་ལ་ཉེ་བའི་སྐབས་མདོན་ཆུང་བག་ཟོན་དགོས་ཚུལ་ཞིབ་པར་བསླབས་ནས་བརྫངས་བྱུང་བར། བདག་གིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཞུ་རྒྱུར་ཁས་བླངས་ཏེ་ཕྱི་ཚུལ་ཡུལ་གཞན་ཞིག་ཏུ་འགྲོ་ཁུལ་གྱིས་དོན་དངོས་ཆུ་ཐོག་བརྒྱུད་རིམ་གྱིས་ཀ་ལི་ཀ་ཏར་བསླེབས། དེ་ནས་ཀ་སྦུག་བརྒྱུད་དེ་པག་

རིར་འགྲོར་བ་ན་དེར་ཞག་ཁ་ཤས་བསྡད། དེའི་རིང་སྣམ་བུ་དཀར་པོའི་གྱོན་པ་སོགས་གྱོང་གསེབ་པའི་ཆས་གོས་ཆ་ཚང་ཉོས་ཏེ་གྱོན། རྟ་དཀར་པོ་ཞིག་དང་སྒ་ཆས་སོགས་མགོ་ཆས་རྣམས་ཀྱང་ཉོས་ཏེ་རིམ་གྱིས་ལྷ་སར་བསླེབས། ཞོལ་ལྟགས་རིའི་ཕྱི་རོལ་དུད་ཚང་ཞིག་ལ་གནས་ཚང་བཅོལ་ནས་བསྡད། དེར་རྒན་མོ་ཞིག་ལ་ཏམ་དཀར་གསུམ་ཕྲིན་ནས་བདག་ལ་དོན་ཆེན་ཞིག་བསྒྲུབ་རྒྱུ་ཡོད་པས་བདག་གི་བསམ་པ་བཞིན་འགྲུབ་ཐུབ་མིན་མོ་ཞིག་རྒྱག་རོགས་ཞེས་བཤད་པས། མོས་ཕྲེང་མོ་རྒྱག་ཁུལ་ཙམ་བྱས་ནས། མགྱོགས་ཙམ་བྱས་ན་འགྲུབ་ངོ་ཤར་ཞེས་ལན་བྱུང་བར་སེམས་འཚབ་པ་བྱུང་། དེ་ནས་ནོར་བུ་གླིང་ཁར་མཇལ་དམངས་ཡང་ཡང་གཏོང་གིན་ཡོད་པ་ཐོས་བྱུང་བས། ཉིན་གཅིག་སེམས་ཐག་བཅད་ནས་སྣན་ཞུ་དེ་ཨམ་ཕྲག་སྦུག་ཏུ་བཅུག །མཇལ་དར་དང་ཏམ་ཀ་དཀར་པོ་ཁ་ཤས་ཤིག་འབུལ་རྒྱུར་ཁྱེར་ནས་ནོར་བུ་གླིང་ཁར་ཕྱིན་པས། པོ་བྲང་གི་མདུན་དེར་མཇལ་ཁ་ཞུ་མི་ཁྲོན་ཆེ་འདུག་པར་དེ་རྣམས་དང་མཉམ་དུ་གྲལ་བསྟར་བསྒྲིགས་ནས་བསྡད། གང་འཚམས་ཤིག་ནས་མཇལ་ཁ་བཏང་སོང་བས་གཟིམ་ཆུང་སྦུག་ཏུ་བསླེབས་ནས་ཞལ་མཇལ་བའི་ཚེ་བདག་རང་ལ་གཟིགས་བསྡད་པ་འདྲ་བ་ཞིག་བྱུང་བས། བདག་གིས་ཀྱང་འབུལ་རྒྱུ་ཞིག་ཡོད་མདོག་གི་རྣམ་པ་འདྲ་བ་ཞིག་བྱས་པའི་ཤུར་སྐྱའི་འཁྲིས་སུ་བསླེབས་ནས་དར་དབང་ཞུས་པ་དང་དུས་མཚུངས་སྙན་ཞུ་དེ་བཞུགས་འདིང་དང་སྐྱ་བེར་བར་དུ་བཅུག་ནས་བཞག་པས། ལམ་སེང་མཁྱེན་ནས་ཕྱག་གཡོན་པས་སྐྱ་བེར་འོག་ནས་ཡར་བསྡུས་པ་འདྲ་བ་མཐོང་སོང་། དེ་ནས་ཕྱིར་ལོག་བཞིན་དུ་མཇལ་བ་ནའང་། བདག་གི་མཐུག་ཏུ་གཟིགས་པ་འདྲ་བ་མཐོང་། བདག་མཇལ་ཁ་གནང་སའི་ཚོམས་ཆེན་ཕྱི་རོལ་ཏུ་བསླེབས་པའི་སྐབས། བདག་གི་རྒྱབ་ཏུ་རྩེ་མགྲོན་ཞིག་བསླེབས་ནས་བདག་གི་སྡོད་གནས་དང་མིང་དྲིས་པའི་རྗེས། ཁྱོད་རང་སང་ཉིན་ནས་བཟུང་ཉིན་བདུན་གཅིག་གི་རིང་

གནས་ཚང་དེ་རང་དུ་སྡོད་པ་ལས་པར་ཚུར་འགྲོ་སྐྱོད་མ་བྱེད་ཅེས་ལབ་བྱུང་བས་དགའ་
སྤུག་གང་ཡིན་ནམ་སྙམ་པ་བྱུང་། དེ་ནས་ཉིན་ལྔ་པ་ལ་བདག་འབོད་མི་ཞིག་བསླེབས་བྱུང་
བར་མཉམ་དུ་ཕྱིན་པས་ནོར་བུ་གླིང་ཁའི་གཟིམ་ཚང་འགག་ཏུ་ཁྲིད་བྱུང་། དེར་ཡུད་ཙམ་
ངལ་གསོས་ནས་བསྡད། སྐུ་བཅར་ཞིག་བསླེབས་ནས་བདག་གི་མིང་དྲིས་བྱུང་བར། ངག་
དབང་སྨྲིན་པ་ཟེར་གྱིན་ཡོད་ཅེས་ལབ་པས་ཁོང་པས་གཟིམ་ཚང་སྦུག་ཏུ་ཁྲིད་བྱུང་བ་ན།
སྐུ་མདུན་དུ་ཕྱག་གསུམ་ཕུལ་བ་ལས་མཇལ་དར་ཞིག་ཀྱང་འབུལ་རྒྱུ་མེད། དེ་ནས་བདག་
ལ་བཀའ་རྒྱ་དམ་བཅས་ཤིག་གནང་ནས། འདི་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་རང་གི་ཕྱག་ཏུ་འབུལ་
ཐུབ་པར་གྱིས། ཁྱོད་རང་སང་ཉིན་རང་ལོག་ཐུབ་པར་གྱིས། ལམ་བར་ཀ་གཀོར་མེད་པར་
ཉིན་བཅུ་ཚུན་ས་མཚམས་བརྒལ་ཐུབ་པ་དགོས་གསུངས་ནས། ལྷགས་མདུད་དང་། ཕྱིན་
རྗེན། གསེར་ལེབ་ལྟུག་གཅིག །ཞལ་ཟས་སྤྱེར་མ་གང་བཅས་གནང་བྱུང་བ་ཞུས་ནས་
གནས་ཚང་དུ་ལོག །སང་སྔ་དྲོ་ལྷ་ས་ནས་ཐོན་ཏེ་ལམ་བར་ཀ་གཀོར་མེད་པར་ཕྱིན་ཕྱིན་
པས་ཉིན་བཅུ་ལ་ཀ་སྦུག་ཏུ་ཏག་ཏག་བསླེབས་སོང་། དེར་ཞག་བཅོ་ལྔ་སྐྱོར་ངལ་གསོས་
ནས་བསྡད་པའི་སྐབས་གོ་ཐོས་ལ། བདག་ལྷ་ས་ནས་ཐོན་ཏེ་ཉིན་བཅུ་ཙམ་སོང་ནས་བཀའ་
ཤག་ནས་གྲོ་མོ་དང་། ཕག་རི་རྫོང་སོ་སོར་བཀོད་རྒྱ་རེ་བཏང་འདུག་པའི་ནང་། ཨ་ཞང་
སྣག་བུམ་ཟེར་བའི་མི་ངན་ཞིག་ཉེ་ཆར་ལྷ་སར་བསླེབས་ནས་ཕྱིར་ལོག་ཟིན་འདུག་པས།
ས་མཚམས་ཁག་ཏུ་ཨུལ་ཞིབ་ཀྱིས་ངོ་མ་འཛིན་བཟུང་བྱས་ཏེ་འཕྲལ་དུ་ལྷ་སར་རྟེས་
འབུལ་ཞུ་དགོས་ཟེར་བ་ཡོད་ལུགས་ཐོས་བྱུང་བ་ན། དེ་འདྲ་གཡོ་སྒྱུ་ལ་ཨང་སྙམ་ནས་
བདག་ནི་ཧང་སངས་བྱུང་། དེ་ནས་བདག་སྔར་བཞིན་ཚུ་ཐོག་བརྒྱུད་རྒྱ་ནག་ཏུ་བསླེབས།
ཧྭ་ལའི་བླ་མ་ལ་མི་དགའ་མཁན་སྐུ་བཅར་དབང་ཆེན་ཁ་ཤས་ཡོད་པ་དེ་ཚོ་སྐུ་མདུན་དུ་
མེད་པའི་དུས་སྐབས་དང་བསྟུན་ནས་བཀའ་རྒྱ་དེ་པཎ་ཆེན་ལ་ཕུལ་བས། ལམ་སེང་དབུ་

ཐོག་ཏུ་བཞག །དེ་ནས་བསྐོགས་ཏེ་གཟིགས་སོང་། སྐབས་དེར་བདག་གིས་ནོར་བུ་གླིང་ཁའི་མཇལ་དམངས་དཀྲིལ་ནས་སྟན་ཞུ་ཕུལ་ལུགས་ཕུལ་སྟངས་རྣམས་ཞིབ་པར་ཞུས་པས་མཉེས་ཐག་ཆོད་བྱུང་སོང་། དེ་འདྲ་སོང་ཙང་གཞུང་བློའི་སྐུ་དྲག་ཚོ་ཕན་ཚུན་མ་དགའ་ཞེ་འཛིན་ཡོད་པ་དེ་དོན་དངོས་རེད། གོང་མ་གཉིས་སོ་སོའི་སྐུ་བཅར་དབང་ཤེད་ཅན་ཚོའི་ངོར་མི་མཐུན་པའི་རྣམ་པ་མ་བསྟན་རང་བསྟན་བྱུང་བ་ལས། ནང་དོན་མི་གཅིག་སྙིང་གཅིག་རང་འདུག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་བཤད་སོང་བས། དེར་ཡོད་ཕལ་མོ་ཆེར་སྣང་པོ་བྱུང་བར་འདྲ་བས་འཛམ་ཐིང་ངེར་སྡོད་ཀྱིན་འདུག །དེད་རང་སྦྲར་བས་དད་གུས་འཕེལ་བཞིན་དུ་གཟབ་གཟབ་བྱས་ནས་ཉན་པས་ཧ་ལམ་རྣ་བར་འཛེགས་པར་བྱུང་བར་མ་ཟད། བཤད་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཁོང་པའི་རྣམ་འགྱུར་ཚུན་ད་ལྟའང་དྲན་གྱིན་གདའ། གཞི་རིམ་འགོ་ཁྲིད་གཉིས་ནས་ཀྱང་ཁོང་པས་བཤད་པ་དེ་ཐེར་འདོན་ལ་སོང་དང་མ་སོང་རྣམ་དབྱེ་མ་ཆོད་པ་ཡིན་ནམ་གང་ལྟར་དེ་ཤུར་བཞག་སོང་།

ཞེས་གསུངས།

འདི་ལྟ་བུ་ནི་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་དོན་ལ་ཕན་ཞིང་གཅེས་གཅེས་སུ་འཛིན་དགོས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་གོང་གསལ་དག་གི་སྔོན་དུ་བྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཤིག་ལ། ཕུན་རབ་རིན་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་བྲིས་པའི་《གཞུང་བློའི་བར་ཐོག་མའི་འགལ་བ་ཡོང་རྐྱེན། 》ཞེས་པ་ལས། “སྤྱི་ལོ་ 1910 བོད་ལྕགས་ཁྱི་ལོའི་བོད་ཟླ་དང་པོའི་ཚེས་ གསུམ་གྱི་མཚན་མོར། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་བཅུ་གསུམ་པ་མཆོག་སྐྱ་འཁོར་རྟགས་བསྡུས་ལྷ་ས་ནས་ཧིན་རྡུའི་ཕྱོགས་སུ་གསང་ཐེབས་གནང་བ་དང་། སྐབས་དེར་པཎ་ཆེན་དགུ་པ་སྟོན་འཁོར་བཀྲས་ལྷུན་དགོན་པ་ནས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་བཅུ་གསུམ་

པའི་ཕེབས་རྗེས་སུ་ཞལ་ཕྱོགས་ཏེ་ཕེབས་ཐོན་གྱིས་གམ་པ་ས་གནས་སུ་ཕེབས་མཚམས་ཚིབས་ཞབས་སྐུ་དྲག་ཁོངས་ནས་ཕྱོགས་ཁག་གཉིས་སུ་གྱེས་ཏེ། འགའ་ཤས་ནས་ད་རེས་རྒྱ་གར་རྡོར་གླིང་དུ་རྒྱལ་བ་ཡབ་སྲས་རྒྱལ་བ་ཡབ་སྲས་ལྷན་འཛོམས་ཐུབ་ཚེ། བར་སྐབས་རང་རེར་བོད་གཞུང་ནས་དགོས་མེད་དགོངས་འགལ་གནང་གཞི་རྣམས་ཉེ་ཆར་ནག་ཚུར་ཐུགས་བྲ་ལེགས་འགྲིགས་བྱུང་བའི་རྨང་གཞིའི་ཐོག་ད་ལམ་གཙང་སེལ་ཐུབ་རྒྱུ་སོགས་དགེ་མཚན་ཡོང་གནས་བཤད་པ་དང་། ཕྱོགས་ཁག་གཅིག་གིས་འདི་ག་ས་གནས་ནས་ཏྭ་ལའི་བླ་མར་འཚམས་ཞུ་དང་ཐུགས་མགོ་འབུལ་བ་དང་སྙན་གསོལ་ཞུ་ཆེད་མི་ཞབས་འབྲིང་གནང་ཡོད་ཅིག་སྔོན་དུ་ཕེབས་ཏེ། ཕར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོ་བབ་དང་བསྟུན་ནས་ཕྱི་རྒྱལ་ལ་ཕེབས་དགོས་མིན་བབ་གཟིགས་གནང་ན་ལེགས་གནས་ལ་གནས་སྐབས་གམ་པར་བཞུགས་ན་ལེགས་ལུགས་བསམ་གྲོས་མི་མཐུན་པ་ཁག་གཉིས་བྱུང་རྐྱེན། སྤྱི་འགྲོས་གམ་པར་བཞུགས་རྒྱུར་གཏན་འཁེལ་གྱིས་ཕྱག་སྒྲོལ་རིམ་བཞི་བཙག་སེར་བ་རྒྱ་གར་རྡོར་གླིང་ཕྱོགས་ཆེད་བཏང་གིས་ཕྱི་རྒྱུར་ཏྭ་ལའི་བླ་མ་བཅུ་གསུམ་པར་འཚམས་འབུལ་ཞུ་བ་དང་འབྲེལ། ནང་དོན་དགོངས་གཞི་མྱུང་ཞིབ་བྱས་ནས་དེ་བསྟུན་རྒྱ་ཕྱོགས་ཕེབས་དགོས་མིན་གང་འོས་བབ་གཟིགས་གནང་རྒྱུར་ཐག་བཅད་དེ། ཕྱག་སྒྲོལ་རིམ་བཞི་བཙག་སེར་བ་རྒྱ་གར་རྡོར་གླིང་དུ་ཆེད་བཏང་གིས་ཏྭ་ལའི་བླ་མ་མཆོག་ལ་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ཕྱག་སམ་ཕུལ་བའི་ནང་། གུས་པ་ཕེབས་རྗེས་ཞབས་བཅར་གྱིས་གམ་པ་ས་གནས་སུ་འབྱོར་ཏེ་སྔོན་དུ་འཚམས་ཞུ་འབུལ་མི་བཏང་ཡོད་ཚུལ་འཁོད། ཚིབས་ཞབས་སྐུ་འཁོར་མི་སྣ་ཚེ་ཁག་ལ་འཚམས་རྟགས་ཕུལ་ཟིན་

ཛེས་བཅག་སེར་བ་ཕྱིར་ལོག་ཐོག་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་བཅུ་གསུམ་པ་མཆོག་གི་ཕྱག་སམ་བཀའ་ལན་ནང་། པཎ་ཆེན་མཆོག་རྒྱ་གར་དུ་ཕེབས་ཐུབ་ན་གང་ལེགས་ཡོང་གནས་སོགས་འཕོད་ཡོད་ལུགས་འདུག་ཀྱང་། སྐབས་དེར་བོད་བཞུགས་ཨམ་བན་ནས་གམ་པར་བཀྲས་བླའི་ཞབས་འབྲིང་གནད་ཡོད་ལ་མི་སྣ་གཞན་བརྒྱུད་གནས་ཚུལ་ཆེད་བཏང་གིས་པཎ་ཆེན་སྐོར་འཁོར་རྒྱ་གར་ཕྱོགས་ན་མི་འགྲིག་ཅེས་ཆེབས་བསྒྱུར་བཀག་པ་དང་། ཆེབས་ཞབས་ཁོངས་ཀྱི་ཞབས་འབྲིང་གང་འཚམ་ནས་ཀྱང་རྒྱ་གར་དུ་ཕེབས་ན་ཡག་པོ་མེད་ཚུལ་བསམ་འཆར་ཕུལ་ཐོག། ལྷག་པར་ཕྱག་སྒྲིལ་བཅག་སེར་བས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་མཆོག་ནས་བཀའ་སམ་ནང་ཕེབས་ན་ལེགས་གནས་ཡོད་མདོག་ཁ་ཡང་། རང་ཉིད་དངོས་མཇལ་ཞལ་མངགས་གནང་དོན་པཎ་ཆེན་མཆོག་ནས་བོད་དུ་བསྟན་དོན་མཛད་སྐོར་ཐུགས་འགན་བཞེས་གནང་གལ་ཡོད་པ་ཞེས་གསུངས་འདུག་པར་མ་ཟད། གནད་ཡོད་སྐུ་འཁོར་ཆོས་ཀྱང་རྒྱ་ཕྱོགས་ཕེབས་མ་ཐུབ་ཆེ་དགོངས་འཆར་གང་ཡང་མི་འདུག་ཅེས་བརྗོད་རྐྱེན། པཎ་ཆེན་སྐུ་འཁོར་གམ་པ་ནས་བཀྲས་ལྷུན་དུ་ཕྱིར་ཕེབས་གནང་། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་བཅུ་གསུམ་པ་སྐུ་འཁོར་གྱི་རྩ་བའི་དགོངས་གཞིར་རྒྱལ་བ་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀ་རྒྱ་གར་དུ་ལྷན་འཛོམས་བྱུང་ཆེ། བོད་སྡོད་ཨམ་བན་ནས་ཆོས་སྲིད་གང་ཐད་བོད་འབངས་ལ་གནོད་འགལ་གང་མིན་བྱེད་ཚུལ་ཀྲུང་དབྱང་ལ་སྙན་སེང་དང་། ཕྱི་རྒྱལ་ཁག་ལ་དྲིལ་བསྒྲགས་གནང་སྐོར་གཅིག་སྒྲིལ་བྱུང་ན་ཕན་ཁྱད་ཡོང་གནད་དེ་ལྟའི་དམིགས་ཡུལ་བསྒྲུབ་མ་ཐུབ་པའི་དགོངས་གཞི་ཕྱོགས་འགལ་བྱུང་ཁར། ལྷ་སྡོད་ཨམ་བན་གྱིས་གཞིས་རྩེ་ནས་པཎ་མཆོག་ལྷ་སར་གདན་ཞུས་ཐོག་དགུང་གསར་མཛད་སྒོ་

སོགས་གནང་དུ་བཅུག་པ་པར་མ་ཟད། སྤྱི་ཚོགས་ཐོག་པཎ་ཆེན་མཆོག་ལ་མ་འདོད་པའི་གླེང་ཕྱོགས་འདྲ་མིན་ཡང་བྱུང་རྐྱེན། རྒྱ་གར་ཁུལ་དུ་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་ཕྱོགས་ཀྱི་དཔོན་རིགས་རྣམ་པར་དགོངས་འགལ་ཆེད་བཟོས་བྱུང་བས་གཞུང་ གླའི་འགལ་བ་ཇེ་སྡུག་ཏུ་གྱུར། ″ཅེས་སྐུ་འཁོར་དབང་ཅན་དུ་མ་དང་རྒྱའི་ཨམ་བན་གྱི་བྱེད་བབ་ངན་པ། རྒྱལ་བ་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀྱི་དོན་དམ་གྱི་དགོངས་གཞི་དང་འབྲེལ་བ་དངོས་བཅས་དངོས་ཤུགས་སུ་བྲིས་འདུག་པ་འདི་ཡང་ངེས་པར་ཤེས་དགོས་པའི་གནད་དམ་པར་མཐོང་།

རྒྱལ་མཆོག་བཅུ་བཞི་པ་དང་པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་པ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་ཐད་ལ་ཡང་། རྒྱ་བོད་གཉིས་ཐད་ནས་གེགས་རྐྱེན་རིམ་པར་བཟོས་པའི་ཚུལ་ཙུང་ཟད་ཙམ་གོང་དུ་བྲིས་ཟིན་ལ། གནས་ཚུལ་དངོས་ལ་སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས།

པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་པ་མགོ་སྡོད་ཡང་སྲིད་དུ་གཏན་ཁེལ་བའི་སྐབས་སུ་རྟོག་ཟྲ་ཏོག་ཙམ་བྱུང་། གང་ལྟར། མཐའ་མར་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༣ ལོར་མདོ་སྨད་ནས་ཡར་ལྷ་སར་ཕེབས་སྐབས་མཇལ་བ་རེད། དེ་དུས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་དངོས་གནས་ཨ་མདོའི་ཕྲུ་གུ། ང་ཚོ་ཕ་ཡུལ་གཅིག་པའང་རེད་ལ། དངོས་གནས་ལྷད་མེད་དཀར་གཙང་། ཧ་ཅང་ཡག་པོ་ཞིག་མཐོང་སོང་། དངོས་གནས་བསྟན་པ་དང་འགྲོ་བ་ལ་ཕན་ཐོགས་གནང་མཁན་ཞིག་ཡོང་ངེས་སྙམ་པའི་ཡིད་ཆེས་གཙང་མ་བྱུང་། དེ་དུས་རྒྱ་མིས་བཏང་བའི་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་སྲུང་བ་དེ་ཚོའི་གྲས་དེ་ཧམ་པ་ཆ་པོ་དང་། སྤྱོད་པ་དེ་ཡང་ཁྱད་མཚར་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་དེ་འདྲ་བྱུང་། ‴པཎ་ཆེན་ཞིང་གཤེགས་དེ་ཉིད་ད་ལྟ་བཞུགས་ཡོད་ན། ང་ཚོད

ལྷ་ཕྱི་ལོགས་ལ་བསྡད་ཡོད་པ་རེད། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་བོད་ནང་དུ་བཞུགས་ཏེ་ཐབས་ཤེས་གང་ཡོད་གནང་བ་ནི་གཏན་ཁེལ་བ་རེད། དེར་བརྟེན། གང་འཚམ་གྱིས་ནུས་པ་ཞིག་ཐོན་ཐུབ་པར་ངེས་ཀྱང་། ད་ནི་མེད། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་དགོངས་པ་གཞན་དོན་དུ་གཤེགས་སྐབས་ཕངས་པོ་ཞེ་དྲག་བྱུང་། ཡིན་ནའང་། བྱེད་རྒྱུ་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་རེད། [131]

ཅེས་བཀའ་སྩལ།

ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་ཀྱང་སྤྱི་ལོ་ 1986 ལོའི་ལྷ་ལྡན་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའི་སྐབས་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བོད་ལ་ཕེབས་ཐུབ་པའི་ཐུགས་རེ་ཆེན་པོ་གནང་བ་དང་། སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་མཆོག་གི་དགོངས་གཞི་དང་གཉིས་སུ་མེད་པར་མི་རིགས་ཕན་ཚུན་དང་ཆོལ་གསུམ་བོད་མིའི་བར་མ་ཐུན་སྒྲིལ་དམ་གཅང་དགོས་པ་སོགས་ཞིབ་ཏུ་གསུངས། དེ་ལ་ཀུན་གཟིགས་མཆོག་ནས།

དེ་རིང་ལྷ་སའི་སྨོན་ལམ་འདི་ལ་ངོས་རང་ཡོད་ནས་འགན་ཚང་མ་ཁུར་ཏེ་གཙོ་སྐྱོང་བྱེད་བཞིན་ཡོད། ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་དང་ནུས་པ་སོགས་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་། དེ་ནི་ཏང་དང་། ལྷག་པར་དུ་བོད་མི་དམངས་ཀྱིས་ངོས་ལ་ཡིད་ཆེས་གནང་བར་བརྟེན། རང་གིས་འཛིན་ནའང་འདྲ། མ་འཛིན་ནའང་འདྲ། གང་ལྟར། ད་རེས་ཀྱི་ལས་ཀ་འདི་བྱེད་དགོས་ཀྱིན་འདུག །ཡིན་ནའང་། ངོས་ཀྱི་རེ་བ་ལ། མི་རིང་བའི་ཆར་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡང་བོད་ལ་ཕེབས་རྒྱུ་བྱུང་ནས་ལྷ་སའི་སྨོན་ལམ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཀྱི་མཛད་སྒོ་ཚོ་གཙོ་སྐྱོང་གནང་བ་སོགས་བསྐལ་པ་བཟང་པོ་ཤར་བའི་སྨོན་འདུན་ཡོད། ཁོང་གིས་ཉེ་ཆར་རྒྱ་གར་ལ་དུས་འཁོར་དབང་ཆེན་གནང་བ་སོགས་བྱུང་བ་རེད། དེ་དག་ནི་ཤིན་ཏུ་ནས་ཀྱང་བསྔན་

131 པཎ་ཆེན་སྐུ་གོང་མ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་དགོངས་རྫོགས་དུས་དྲན་སྐབས་བཞུགས་སྒར་རྡ་སའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་གསུངས།

པའི་མཛད་རྗེས་རླབས་པོ་ཆེ་ཞིག་རེད། རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ངོས་རང་གཉིས་ནི་ཆོས་གྲོགས་ཡིན། ངེད་ཚོ་གཉིས་ཀྱི་བར་ལ་མི་འགྲིག་པ་སོགས་གང་ཡང་མེད། ཡིན་ནའང་། མཚམས་མཚམས་ལ་མི་རེ་ཟུང་གིས་དཀྲོག་གཏམ་དེ་འདྲ་བཤད་ནས། སྔར་གྱི་གཞུང་བླ་དང་དེ་འདྲའི་དམ་ཚིག་གི་སྐད་ཆ་དེ་འདྲ་ལབ་མཁན་ཧ་ག་ཅམ་ཧ་ག་ཅམ་ཡོང་གིན་འདུག །ངོས་ཀྱིས་ཁོ་ཚོ་ལ་དེ་འདྲ་མ་ལབ་ན་ཡག་པོ་འདུག །དེ་འདྲ་ལབ་ན་དགོས་མེད་སྐྱོན་བརྗོད་མ་གཏོགས་མེད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་བོད་མི་རིགས་ལ་གནོད་སྐྱོན་མ་གཏོགས་ཡོང་གི་མ་རེད། ངོས་ཀྱིས་མི་རིགས་ཀྱི་མཐུན་སྒྲིལ་བྱེད་དགོས་ཟེར་གྱིན་ཡོད། མི་རིགས་ཀྱི་མཐུན་སྒྲིལ་ལ་ཆ་གསུམ་ཅམ་ཡོད། ཆ་དང་པོ་དེ་རྒྱ་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་མཐུན་སྒྲིལ་ལ་ཤུགས་སྣོན་རྒྱག་དགོས། ང་ཚོས་ངེས་པར་དུ་རྒྱ་རིགས་ཀྱི་བློ་མཐུན་ལ་བརྩི་འཇོག་བྱེད་དགོས། ཁོ་ཚོར་མཐུན་འགྱུར་རོགས་རམ་བྱེད་དགོས། ཁོ་ཚོ་བ་ཡུལ་རྒྱང་རིང་དུ་ནོར་ནས་བོད་ལ་རོགས་རམ་ཞུ་བར་ཕེབས་པར་དགའ་བསུ་ཞུ་དགོས། ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་ནས་ཁོ་ཚོ་ཡིན་ནའང་། ང་ཚོ་བོད་མི་དམངས་ལ་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་དང་ཁ་ཞེ་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཞབས་འདེགས་གནང་དགོས་པ་རེད་མ་གཏོགས། དཔོན་པོ་བྱེད་པར་ཕེབས་པ་ཡིན་མདོག་མདོག །ཁྲོད་ཚོ་ལས་ལྷག་པ་ཡིན་མདོག་མདོག་སོགས་བྱས་ན་ཡག་པོ་ཟ་ནས་མ་རེད། འདྲ་མཉམ་གྱི་རྨང་གཞིའི་ཐོག་ནས་རྒྱ་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་མཐུན་སྒྲིལ་ལ་ངེས་པར་དུ་ཤུགས་སྣོན་རྒྱག་དགོས། གཉིས་སུ། བོད་མི་རིགས་དང་མི་རིགས་ཆུང་ཁག་གཞན་དག་ཚོའི་བར་ཡིན། བོད་རང་ལ་ཡིན་ནའང་མོན་པ་ཟེར་བ་འདྲ་པོ། ཀློ་པ་ཟེར་བ་འདྲ་པོ། ཁ་ཆེ་ཡང་ཡོད། ས་གནས་གཞན་དག་ནས་ཡོང་བའི་མི་རིགས་གཞན་དག་ཀྱང་ཡོད། གསུམ་དུ། ང་ཚོ་བོད་མི་རིགས་ནང་ཁུལ་ལ་ངེས་པར་མཐུན་སྒྲིལ་བྱེད་དགོས། བོད་མི་རིགས་མཐུན་སྒྲིལ་བྱེད་དགོས་པ་དེ་ནི་ཧ་ཅང་གིས་གལ་ཆེན་

པོ་རེད། ངོས་ཀྱིས་དལ་བ་ཁྱད་བསད་ཀྱིས་བོད་ནང་ཁུལ་གྱི་མཐུན་སྒྲིལ་དང་དེ་ལ་སེམས་ཁུར་བྱེད་བཞིན་ཡོད། གནོད་པའི་བྱ་བ་ཚང་མ་ལ་ངོ་རྒོལ་དང་དགག་པ་རྒྱག་གིན་ཡོད།

ཅེས་གསུངས་པ་བཀའ་སློབ་ཡིག་འབེབས་ཞིན་པ་དང་། བརྟན་འཁོར་གཉིས་ཀ་མཇལ་དུ་ཡོད་པ་དེ་ག་ལགས་ལ། ཕྱིས་སུ་བལ་ཡུལ་དུ་ཆིབས་སྒྱུར་སྐབས་མི་དམངས་ལ་གནང་བའི་བཀའ་སློབ་ཁྲའང་། འགའ་ཞིག་གིས། རྒྱལ་བ་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་དགྲིག་གཏམ་སྤེལ་བ་སོགས་དམ་ཚིག་གི་སེལ་འཛུག་ཐབས་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་ཀྲུང་། དེ་དག་གི་ငན་རེ་ལྟར་ཡོང་མི་སྲིད་པའི་བཀའ་སློབ་བཙན་པོ་སྩལ། 《བཙན་བྱོལ་གྱི་རང་དབང་》ལས། “ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་པེ་ཅིན་ནས་བོད་ལ་ཆིབས་བསྒྱུར་གྱིས་རང་གི་བཞུགས་གནས་སུ་མཇད་འཕྲིན་སྐྱོང་བཞིན་པའི་སྐབས་ཏེ་སྤྱི་ལོ་ 1989 ཟླ་བ་ 1 ཚེས་ 28 ཉིན་དགོངས་པ་གཞན་དོན་དུ་གཤེགས་པའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་ཞིང་སྐབས་དེར་དགུང་གྲངས་ང་གསུམ་ཙམ་ལས་ཕེབས་མེད། དུས་དེར་དོན་དམ་གྱི་བོད་དོན་རང་དབང་ཅོད་ལེན་པ་ཞིག་བོད་དང་ཁ་བྲལ་སོང་སྟོམ་པའི་སྐྱོ་སྣང་ཆེན་པོ་བྱུང་། ‘‘ཁོང་ལྷ་ངན་ལས་མ་འདས་གོང་བསྐྱར་དུ་མཇལ་བའི་གོ་སྐབས་མ་བྱུང་ཡང་། ཞལ་པར་བརྒྱུད་དེ་བཀའ་མོལ་ལན་གསུམ་ཙམ་ཞིག་བྱུང་། ”ཞེས་བཀའ་སྩལ།

མདོར་ན། སྤྱི་ལོ་ 1995 ཟླ་བ་ 5 ཚེས་ 14 ཉིན། “ཆེ་ས་ནས་ཞུས་པ་ཡིན་ན། [པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ནི་]སྔོན་གྲངས་མེད་པའི་བསྐལ་པའི་རིང་དང་། དེ་མིན་ཡང་གང་ལྟར་ཡང་སྙིང་། དུས་ཡུན་རིང་པོ་ཞིག་གི་རིང་ལ་ཐུགས་བསྐྱེད་སྨོན་ལམ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་སྤྱི་ར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་། ཡང་སྒོས་བོད་ཁ་བ་

གངས་ཅན་ལྗོངས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་འགྲོ་བའི་དོན་ལ་ཐུགས་བསྐྱེད་སྨོན་ལམ་དམིགས་བསལ་ཡོད་པ་ཞིག་རེད། གཉིས་ནས་རྒྱལ་བ་ཡབ་སྲས་ཞེས་ཆོས་རྒྱལ་དཀོན་མཆོག་འབངས་ཀྱི་སྐུ་དུས་ནས་རྗེ་བོ་ཡས་སྲས་ཀྱི་འབྲུངས་རབས་ནང་ཡོད་པ་བཞིན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན། "ཞེས་བཀའ་སྩལ་བ་ལྟར་ཏེ། དེ་ལྟར་རྒྱལ་བ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་བཀའ་གསུང་དངོས་དང་། སྐབས་འབྲེལ་གྱི་མི་སྣ་གཙོ་བོ་ཁག་གི་གསུང་བསླབས་ཏེ་གཟུ་བོའི་བློས་དཔྱད་ན། སྔར་གྱི་ལོག་བཤད་ལས་བྱུང་བའི་ངན་རྟོག་རྣམས་རང་སར་ཞི་བར་ཐེ་ཚོམ་མེད། མང་དུ་མཐྱེན་པར་སྒྲོ་ན། བོད་རྒྱ་འབྲེལ་མོལ་དུ་ཕེབས་པ་རྣམས་ལ་སྩལ་བའི་གསུང་བཤད་དང་བཀའ་སློབ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་སོགས་ལ་གཟིགས་འཚལ།

ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་པའི་གཤེགས་རྐྱེན་དང་ཡང་སྤྲུལ་ངོས་འཛིན།

སྤྱི་ལོ་ 1989 ཟླ་བ་ 1 ཚེས་ 28 ཉིན་ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་པ་མཆོག་གདན་ས་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོར་དགོངས་པ་གཞན་དོན་དུ་གཤེགས་པ་ན། བོད་ས་སྟོད་སྨད་བར་གསུམ་ཀུན་སླར་ཡང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་མུན་པ་སྟུག་པོས་གཡོགས་ཤིང་། བཙན་བྱོལ་དུ་ཡང་མྱ་ངན་ཆེན་པོས་དགོངས་རྫོགས་མཆོད་འབུལ་དང་ཡང་སྤྲུལ་མྱུར་དུ་ཕེབས་པའི་ཐུགས་སྨོན་རྒྱ་ཆེར་གནང་། ཀུན་གཟིགས་མཆོག་གི་གཤེགས་རྐྱེན་ལ། དམར་ཤོག་མགོ་གཙོ་དག་གིས་ཆེད་དུ་ངན་སྤྱོད་ལག་བསྟར་བྱས་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་མཁན་མང་དུ་བྱུང་ཡང་། རྒྱ་དམར་གྱི་སྲིད་ཇུས་ལ་གཡོ་

སྲུ་དང་གདུག་རྩུབ་གཉིས་ཀ་ཆེ་བས་འབྲེལ་ཡོད་ནས་མི་དབང་དང་དངོས་དབང་ཅི་ཡང་ཁྲིམས་ཐོག་ཏུ་ད་དུང་གསལ་སྟོན་ཐུབ་མེད། གང་ལྟར། སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་པ་མྱུ་ངན་ལས་འདས་པའི་དགོངས་རྫོགས་དུས་དྲན་སྐབས་སྩལ་བའི་བཀའ་སློབ་ཏུ།

པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་གཤེགས་པའི་སྐབས་དེར། རྒྱལ་ལོ་དོན་གྲུབ་པེ་ཅིན་ལ་བསླེབས་ཡོད། རྒྱལ་ལོ་དོན་གྲུབ་ད་ལྟ་ཡོད་པས་གནས་ཚུལ་དེ་ཡིག་ཐོག་ཏུ་འགོད་དགོས་ངེས་རེད། སྐབས་དེར་པེ་ཅིན་དུ་ཨེམ་ཆི་དེ་ཉིད་ཡིན་ནམ། གང་ལྟར། འབྲེལ་ཡོད་ཅིག་གིས། "པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེར་སྟུང་གཞི་ཛ་དྲག་ཅིག་བྱུང་སོང་ཞེས་པའི་གནས་ཚུལ་དེ་པེ་ཅིན་དུ་འབྱོར་མ་ཐག་མཁྱུལ་སྙིང་གི་སྨན་བཅོས་ལ་མཁས་པའི་ཨེམ་ཆི་ཞིག་ལ། ལམ་སེང་འགྲོ་དགོས་པའི་[རྒྱ་གཞུང་གི་]བཀའ་འབྱོར་ཏེ། ཨེམ་ཆི་དེ་རང་ཁྱིམ་དུ་གྲོན་པ་བརྗེ་བར་འགྲོ་ལོང་ཙམ་ཡང་མེད་པར་སྨན་ཁང་ནས་ཤར་རྒྱག་གནམ་གྲུ་ཐང་ལ་ཕྱིན། པེ་ཅིན་ནས་གོང་དཀར་བར་དུ་གནམ་གྲུ་དེ་གའི་ནང་ཡོད། དེ་ནས་གྲེན་འཕུར་གནམ་གྲུར་བསྡད་དེ་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོར་ཕྱིན། ཕྱི་དྲོ་ཡིན་པས་ལྷགས་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱབས་ཏེ་གནམ་གྲུ་བཏབ་མི་ཡོང་ངམ་སྙམ་པའི་ཞེད་སྣང་ཆེན་པོ་སྐྱེས་ཀྱང་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོར་འབྱོར་ཐུབ་པ་བྱུང་། འབྱོར་མ་ཐག་ཤར་རྒྱག་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་གཟིམ་ཁང་དུ་བཅར་དུས། ལྷགས་དབུགས་ཡོད་ཀྱང་བཀའ་མོལ་གནང་ཐུབ་པ་མི་འདུག །དེ་ནས་སྨན་བཅོས་སོགས་ཛ་དྲག་གི་ཐབས་ཤེས་ཞུ་དགོས་པའི་རིགས་ཚང་མ་ཞུས་ཀྱང་དེའི་དགོང་མོར་དགོངས་པ་རྫོགས་སོང་། "ཞེས་རྒྱལ་ལོ་དོན་གྲུབ་ལ་བཤད་འདུག །དེའི་གཞུག་ལ། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་གྲས་ཤིག་རྒྱ་གར་དུ་ངོས་རང་ལ་ཐུག་པར་བསླེབས་སོང་། དེས། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་

ཆེས་བགྲ་ཤིས་ལྡན་པོའི་ཉམས་གསོ་གྲུབ་པའི་མཛད་ཆེན་དེ་དག་གྲུབ་སྟེ། ཧ་ཅང་ཐུགས་མཉེས་པོ་གནང་ནས་དགོང་དྲོ་འཕྱི་པོ་ཙམ་ལ། བཀའ་བཀོད་གནང་དགོས་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་བཀའ་བཀོད་གནང་རྗེས་གཟིམ་ཚང་ལ་ཕེབས་ཏེ་དེ་གའི་ནམ་ཕྱེད་ཡས་མས་ཤིག་ལ་སྐུ་གཟུགས་ཙང་ཙམ་མི་བདེ་བ་ཞིག་འདུག་ཅེས་གསུངས་ནས་མཚན་མོ་དེར་གཤེགས་པ་རེད། རྒྱ་མིའི་ཨེམ་ཆི་ཡོང་དུས་གཤེགས་ཚར་བ་རེད་ཟེར། གང་ལྟར། སྐད་ཆ་དེ་གཉིས་ལ་མི་མཐུན་པ་ཞིག་འདུག །མི་མཐུན་པ་ཡོད་པ་དེར་རྒྱུ་མཚན་འདི་འདུག་ཅེས་ང་ཚོས་བཤད་མི་ཐུབ་ཀྱང་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་རེད། རྒྱལ་པོ་དོན་གྲུབ་ལ་བཤད་པ་དེ་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པ་ཞིག་ཡིན་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་དང་གནད་འགག་ཅི་ཡིན། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ན་ནི་བསྐྱར་དུ་རྟད་གཅོད་བྱེད་དགོས་པ་གང་ཡང་མེད། གལ་ཏེ་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པ་ཞིག་ཡིན་ན། དེ་ཡང་བསམ་བློ་གཏོང་དགོས་པ་ཞིག་རེད།

ཅེས་བཀའ་སྩལ།

ཀུན་གཟིགས་མཆོག་དགོངས་པ་རྫོགས་རྗེས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་པེ་ཅིན་དུ་དགོངས་རྫོགས་མྱ་ངན་འདུ་ཚོགས་ཀྱི་གྲ་སྒྲིག་སྐབས། «བཙན་བྱོལ་གྱི་རང་དབང་། » ལས། "ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་དགོངས་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་རྗེས། རྒྱ་ནག་ནང་པའི་ལྷན་ཚོགས་ནས་པེ་ཅིན་དུ་འཚོགས་པའི་མྱ་ངན་འདུ་འཛོམས་ཐོག་ཡོང་རོགས་ཞེས་པའི་གདན་ཞུའི་ཡི་གེ་ཞིག་འབྱོར། དེ་ནི་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་གདན་ཞུ་དང་གནས་བབ་གཅིག་མཚུངས་རེད། "ཅེས་བཀའ་སྩལ་བ་ལྟར། རྒྱ་གཞུང་གིས་རྒྱ་ནག་ནང་པའི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་མིང་ཐོག་ནས་༧གོང་ས་མཆོག་ལ་གདན་ཞུ་ཕུལ་

ཡང་། མགོན་པོ་མཆོག་གིས། "ངོས་རང་སྔར་གྱི་ངོས་ནས་འགྲོ་འདོད་བྱུང་ཡང་། རྒྱ་ནག་ཏུ་ཕྱིན་ན་བོད་དང་འབྲེལ་བའི་གླེང་སློང་ཞིག་ཡོང་བ་སློས་མེད་ཡིན་པས་ཐེ་ཚོམ་བྱ་དགོས་བྱུང་། གལ་ཏེ་འཆར་གཞི་བཏིང་བ་ལྟར་Genevaལ་འཚོགས་རྒྱུའི་བོད་རྒྱ་འབྲེལ་མོལ་དེ་ཇི་བཞིན་བྱུང་ཡོད་ན། དེ་ནི་འོས་ཤིང་འཚམས་པའི་དུས་སྐབས་ཤིག་ཡིན་ངེས། གང་ལྟར། གནས་སྟངས་དེའི་འོག་ནས་འགྲོ་བའི་སྐབས་མིན་པར་མཐོང་ཞིང་འགྲོད་པ་དང་བཅས་ཏེ་གདན་ཞུ་དེ་དང་ལེན་མ་བྱས། "[132]

ཞེས་གོང་གསལ་དཔེ་དེབ་ཏུ་བཀའ་སྩལ་བ་ལྟར་ཆིབས་སྒྱུར་གནང་ཐབས་མ་བྱུང་།

ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དགོངས་པ་གཞན་དོན་དུ་གཤེགས་རྗེས། སྤྱི་ཕྱིར་༄གོང་ས་མཆོག་ནས་དགོངས་རྫོགས་མཆོད་འབུལ་དང་། བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་ཡང་སྤྲུལ་རྩད་གཅོད་ཚོགས་ཆུང་ལ་གོ་བསྡུར་གནང་སླད་སྐུ་ཚབ་ཆེད་གཏོང་གནང་བའི་འབད་པ་བསྐྱེད་ཡང་རྒྱ་གཞུང་གིས་འགལ་རྐྱེན་ཁོ་ན་བསྐྲུནས། དེ་ལ་སྤྱི་ལོ་ 1995 ཟླ་བ་ 5 ཚེས་ 14 ཉིན་བཞུགས་སྒར་གཙུག་ལག་ཁང་དུ།

པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་དགོངས་པ་རྫོགས་མ་ཐག་འདི་ནས་པར་བོད་ལ་མཆོད་འབུལ་དང་སྨྲུགས་ནས་སྐུ་ཚབ་ཚོགས་པ་ཞིག་འགྲོ་ཐབས་འབད་བརྩོན་བྱས། འགྲོ་མཁན་གྱི་མིང་

---

132 སྐབས་དེའི་གནས་སྟངས་ཐད། སྤྱི་ལོ་ནས་སྤྱི་ལོ་1989ཟླ་བ་1ནང་སྤུད་སིའི་གྲོང་ཁྱེར་Genevaལ་བོད་རྒྱ་གྲོས་མོལ་བྱ་རྒྱུའི་འཆར་གཞི་བསྒྲིགས་ཏེ། ཐལ་ཆེར་གཏན་འཁེལ་བའི་མཚམས་ལ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་གློ་བུར་དུ་གནད་དོན་དུ་མའི་ཐོག་མི་འདོད་པའི་རྣམ་འགྱུར་བསྟན་ཏེ་འཆར་གཞི་རྣམས་བརྩི་མེད་དུ་བཏང་བ་དང་། སྤྱི་ལོ་1989ཟླ་བ་2ཚེས་15ཉིན་ཀུན་གཟིགས་མཆོག་གི་དགོངས་རྫོགས་མྱ་ངན་འཚོགས་རྒྱུའི་གདན་ཞུའི་ཡི་གེ་དེ་ཉིད་ཟླ་བ་དེ་གའི་ཚེས་7ཉིན་པེ་ཅིན་དུ་སྐྱུའི་གཙེན་པོ་རྒྱལ་ལོ་དོན་གྲུབ་མཆོག་གི་ཕྱག་ཏུ་ཕུལ་བས་གྲ་སྒྲིག་གནང་ལོང་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཆིབས་སྒྱུར་གནང་ཐབས་མ་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཚུལ་ཡིག་ཆ་དུ་མ་ན་གསལ་ལ། <<ཀ་ལིམ་པོང་གི་ཐུག་པ་ལས་བཟོ་བ། >>ཞེས་པའི་ལེ་ཚན་སུམ་ཅུ་པ་ན། སྐབས་དེའི་བོད་རྒྱ་འབྲེལ་མོལ་བསམ་དོན་ལྟར་བསྒྲུར་གསོ་མ་ཐུབ་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་དང་བར་ཆད་གཉིས་ཀ་གསལ་བས་དེར་བལྟ།

ཐོ་ཡང་གཏན་འཁེལ་གྱིས་རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་ཐབས་ཤེས་བྱས་པ་རེད། བྱང་རྩེ་ཆོས་རྗེས་དབུ་ཁྲིད་བྱས། ཐུག་རོགས་ཞུ་མཁན་གྲྭ་པ་ཁ་ཤས་བཅས་འགྲོ་རྒྱུའི་འབད་བརྟོན་བྱས། འོན་ཀྱང་། འགྲོ་མ་ཐུབ་པ་རེད། སྐབས་དེར་ངོས་ཀྱི་རེ་བར། སྔོན་ལ་གདུང་རྟེན་གྱི་མདུན་ལ་མཆོད་འབུལ་ཞུ་རྒྱུ་དང་། དེ་ནས་སྟབས་འགྲིག་པ་བྱུང་ན། མ་འོངས་པའི་ཡང་སྲིད་ཀྱི་སྐོར་ལ་ལྷ་མོའི་བླ་མཚོར་བརྟག་དཔྱད་བྱེད་ཐུབ་ན་ཡག་པོ་རེད་བསམ་པ་བྱུང་། དེའི་རྗེས་ཡང་སྲིད་འཚོལ་རྒྱུའི་དུས་ཚོད་སྐབས་དེར་བསྐྱར་དུ་བོད་ལ་ཡང་སྲིད་ཀྱི་སྐོར་ལ་ཚོགས་ཚུང་ཞིག་འགྲོ་ཐུབ་པའི་འབད་བརྟོན་དང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་འབྲེལ་བ་ཐབས་ཤེས་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་མ་བྱུང་བ་རེད།

ཅེས་བཀའ་སྩལ།

དགོངས་རྫོགས་མཆོད་འབུལ་ཙམ་ཞིག་རྒྱ་གར་དུ་གནང་བས་མི་ཚོག་པ་མེད་ཀྱང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཐབས་ཤེས་བསྟུད་མར་གནང་བ་ནི། གཞིས་ལུས་བོད་མི་རྣམས་ལ་སེམས་གསོ་གནང་བའི་ཆེད་དང་། རྒྱལ་བ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འབྲེལ་བ་དང་ཕན་ཚུན་གྱི་ཡང་སྤྲུལ་འཚོལ་བའི་ཕྱག་སྲོལ་བཟང་པོ་ཉམས་མེད་དུ་སྐྱོང་བར་བཞེད་པའི་དོན་ཡིན་པར་ཐེ་ཚོམ་ག་ལ་ཡོད། ཐུགས་རེ་རྣམས་ཇི་བཞིན་མ་གྲུབ་པས། འཕགས་ཡུལ་དུ་ིགོང་ས་མཆོག་ནས་ཐབས་ཤེས་ཡོད་རྒྱུ་རྩལ་སྤྲུགས་ཀྱིས་ཐུགས་ཁུར་ཆེས་ཆེར་བཞེས་ཏེ། ཆོས་རིག་ལྷན་ཁང་གི་ཡིག་ཚང་གསལ་བ་ལྟར། ལྷ་ས་དང་། ལྷོ་ཁ་གྲ་ནང་། ནག་ཚུ་ལྷ་རི་རྫོང་། རྟ་པོ། ལི་ཐང་། མཚོ་སྔོན་པོའི་ཕྱོགས། རྨ་ལྷོ་གཙན་ཚ། མངའ་རིས་དགེ་རྒྱེ། ལ་དྭགས། རྒྱ་གར་ཧ་རམ་ས་ལ་སོགས་ནས་འོས་གཞི་སུམ་ཅུ་ཡས་མས་ཀྱི་མཚན་ཐོ་བསྡུས་ཏེ་བརྟག་པ་ཞིབ་

ཏུ་མཛད་ཅིང་། སླར་ཡང་སྤྱི་ལོ་ 1991ལོའི་ལོ་སར་ཚེས་ ༡ ཉིན་བརྟག་པ་མཛད་པར་ཡང་སྤྲུལ་བོད་དུ་འཁྲུངས་ཟིན་པའི་མཚན་མ་མངོན་གསལ་དུ་ཐོན། སྤྱི་ལོ་ 1991ལོའི་དབྱར་ཁར། བོད་དུ་འོས་གཞི་གླིང་གྲགས་ཅན་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཡིན་མིན་ཐུགས་བརྟག་མཛད་པར་མིན་ཞེས་ཐོན། སྤྱི་ལོ་ 1993ལོའི་ལོ་སར་ཚེས་ ༡ ཉིན་ཡང་སྤྲུལ་ངོས་འཛིན་གནང་བའི་དུས་ལ་བབས་ཡོད་མེད་བརྟག་པར་མ་བབས་པའི་ཚུལ་གཟིགས། སྤྱི་ལོ་ 1993 ཟླ་བ་ 7 ཚེས་ 17 ཉིན་པེ་ཅིན་ནས་བྱ་བྲལ་རིན་པོ་ཆེས་སྐུའི་གཅེན་པོ་རྒྱལ་ལོ་དོན་གྲུབ་བརྒྱུད་༄གོང་ས་མཆོག་ལ། ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་གྱི་ལྷ་མོའི་བླ་མཚོ་སོགས་སུ་མཚོ་མཐོང་སྣང་ཕྱི་དང་དེ་མིན་གྱི་བརྟག་པ་བགྱིས་དོན་ལྟར་ཡང་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་འཁྲུངས་ཟིན་པ་སོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཞུས། སྐབས་དེ་ཉིད་དུ། ༄གོང་ས་མཆོག་ནས་བྱ་བྲལ་རིན་པོ་ཆེ་དང་འབྲེལ་ཡོད་རྣམས་རྒྱ་གར་དུ་ཕེབས་ཏེ་བཀའ་བསྡུར་གནང་ན་ལེགས་པར་དགོངས་ཏེ། རྒྱལ་ལོ་དོན་གྲུབ་བརྒྱུད་ལྦེ་ལིའི་རྒྱ་ནག་གཞུང་ཚབ་ལ་བཀའ་ཡིག་སྟལ་ཡང་ལན་གང་ཡང་མ་འབྱོར།[133]

སྤྱི་ལོ་ 1994 ལོའི་ལོ་སར་ཚེས་ ༡ ཉིན་སླར་ཡང་ཡང་སྤྲུལ་ངོས་འཛིན་གནང་བའི་དུས་ལ་བབས་ཡོད་མེད་བརྟག་པ་མཛད་པར་མེད་ཅེས་ཐོན། ཚེས་ ༡༠ ཉིན་གནས་ཆུང་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོས་བོད་འབངས་ཀུན་གྱིས་དམ་ཚིག་མདུད་རྒྱ་བརྟན་པོར་བྱས་ན། རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་མཆོག་སྤྲུལ་འབྲེལ་མེད་ངེས་རྙེད་འབྱུང་ཞེས་

133 1994ཟླ་བ་2ཚེས་25ཉིན་མི་དམངས་ལ་སྩལ་བའི་བཀའ་སློབ་(ཡོད་གསུམ་པ།)དང་། Kundunཞེས་པའི་དཔེ་དེབ་སོགས་ན་གསལ།

དང་། བོད་དུ་སྐུ་འཁྲུངས་ཡོད་པའི་ཚུལ་སོགས་གསུངས། སྤྱི་ལོ་ 1994 ཟླ་བ་ 3 ཚེས་ 30 ཉིན་བྲེས་ཀྱི་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་ཡང་སྲིད་འཚོལ་ཞིབ་ཚོགས་ཆུང་གིས་ཆངས་པ་སྤྲུན་འདྲེན་གྱིས་བརྟག་པ་བགྱིས་པར། ཆོས་སྐྱོང་གིས་བོད་དུ་འཁྲུངས་ཟིན་པ་དང་༧དགོང་ས་མཆོག་ནས་བརྟག་ཞིབ་མཛད་བཞིན་པས་བློ་གཡེང་མི་དགོས་ཞེས་གསུངས། སྤྱི་ལོ་ 1994 ཟླ་བ་ 12 ཚེས་ 3 ཉིན་༧དགོང་ས་མཆོག་ནས་སླར་ཡང་མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་ངོས་འཛིན་གནང་རྒྱུའི་དུས་ལ་བབས་ཡོད་མེད་བརྟག་པ་མཛད་པར་དུས་ལ་བབས་པའི་ཚུལ་གཟིགས། སྤྱི་ལོ་ 1995 ཟླ་བ་ 1 ཚེས་ 13 ཉིན་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་དུས་འཁོར་དབང་ཆེན་སྐབས། ནག་ཆུ་ལྷ་རི་རྫོང་གི་ཕ་དཀོན་མཆོག་ཕུན་ཚོགས་དང་། མ་བདེ་ཆེན་ཆོས་སྒྲོན་གཉིས་ཀྱི་བུ་དགེ་འདུན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་ཞེས་པ་ཀུན་གཟིགས་མཆོག་གི་ཡང་སྤྲུལ་ཡིན་མིན་བརྟག་པ་མཛད་པར་ཤིན་ཏུ་བཟང་བའི་ཚུལ་གཟིགས། སྤྱི་ལོ་ 1995 ཟླ་བ་ 1 ཚེས་ 23 ཉིན་བཞུགས་སྒར་ཕོ་བྲང་དུ་སྐྱིད་གྲོང་ཇོ་བོ་དང་ལྷ་མོའི་སྐུ་ཐང་གསུང་འབྱོན་མ་སོགས་ཀྱི་མདུན་མཆོད་གཏོར་རྒྱས་འབུལ་ཐོག་པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་ན་རིམ་གྱི་མཚན་ནས་སློས་ཏེ་ཐུགས་སྨོན་ཟབ་མོ་དང་འབྲེལ་བརྟག་པ་མཛད་པར་དགེ་འདུན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་ཡང་སྤྲུལ་འཁྲུལ་མེད་ཡིན་པའི་ཚུལ་གཟིགས། དེ་ནས་ཀྱང་བསྟུད་མར་བརྟག་པ་མཛད་པར་དེ་བཞིན་དུ་གཟིགས།

སྤྱི་ལོ་ 1995 ཟླ་བ་ 5 ཚེས་ 13 ཉིན་གནས་ཆུང་སྤྲུན་འདྲེན་གྱིས་བརྟག་པ་མཛད་པར། ཆོས་སྐྱོང་ནས་སློབ་དཔོན་མཐོང་བ་དོན་ལྡན་མཆོག་ནས་བརྟག་པ་མཛད་པ་ལས་ལྷག་གསུང་རྒྱུ་མེད་ཅེས་བཀའ་ལུང་ཕེབས། དེ་ཉིན་དགེ་འདུན་ཆོས་

ཀྱི་ཉི་མ་མཆོག་ཀུན་གཟིགས་མཆོག་གི་ཡང་སྲུལ་དུ་གསལ་བསྒྲགས་གནང་བའི་དུས་ཚེས་ བརྟག་པ་མཛད་པར། ལོ་དེ་གའི་བོད་ཟླ་༧ ཚེས་ ༡༥ ཟླ་བ་ 5 ཚེས་ 14 ཉིན་གནང་ན་ལེགས་པའི་ཚུལ་གསལ་ཐོན་བྱུང་བས་དེ་ལྟར་མཛད། ༄གོང་ས་མཆོག་ནས་ཀུན་གཟིགས་མཆོག་གི་དགོངས་རྫོགས་དུས་དྲན་སྐབས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ།

ཡང་སྲུལ་ངོས་འཛིན་གནང་བའི་ཐད་ལ། བྲ་བྲལ་རིན་པོ་ཆེ་དང་སྟག་ཚེན་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་འབྲེལ་ཡོད་ནས་ཡང་སྲིད་དུ་དོགས་གཞི་ཡོད་པ་དག་གི་མཚན་ཐོ་འདིར་འཁྱེར་བ་རེད། མཚན་ཐོ་དང་ལྷན་དུ་མང་པོ་ཞིག་གི་བར་འདུག །དགེ་འདུན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མའི་པར་དེ་མཐོང་དུས། ངོས་ཀྱི་སེམས་སུ་སྤྲུ་གུ་འདི་ལ་བྱམས་པོ་བྱེད་དགོས་ཀྱིན་འདུག་སྙམ་པའི་ཚོར་བ་མི་འདྲ་བ་ཞིག་བྱུང་། རྗེས་ལ་ཟན་བརྟག་བསྒྲིལ་བའི་སྐབས། སྒྲོ་འདྲ་པོ་ཕྲན་བུ་བཏགས་པ་ཡིན་ན། དགེ་འདུན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མའི་མཚན་ཡོད་པའི་ཟན་རིལ་དེ་ཡར་འཕར་ཡོང་བའི་བཟོ་འདྲ་པོ་ཞིག་རེད། མི་འདྲ་བ་ཆེན་པོ་བྱུང་། དེ་ནས་ཐེ་ཚོམ་མི་འདུག་སྙམ་སྟེ་དེ་ལྟར་ཡང་སྲིད་དུ་གཏན་འཁེལ་བ་རེད། ཡིན་ནའང་། ལམ་སེང་དྲིལ་བསྒྲགས་བྱེད་དང་མི་བྱེད་ལ་ཉེན་ཁ་ཞིག་ཡོད། སྐབས་དེ་དག་ཏུ། ཡང་སྲིད་གཏན་འཁེལ་དགོས་ཀྱིན་འདུག་ཅེས་རྒྱ་གར་དང་བོད་གཉིས་ཀ་ནས་ཞོད་མཁན་བྱུང་སྟེ་ཛ་དྲག་པོ་འདྲ་པོ་ཆགས། དེ་འདྲའི་གནས་སྟངས་འོག་ལ་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་ཡང་སྲིད་ནང་དོན་དུ་གཏན་འཁེལ་ཟིན་པ་དེ་གསལ་བསྒྲགས་བྱེད་པའི་དུས་ལ་བབས་ཡོད་མེད་ཟན་བརྟག་བསྒྲིལ་དུས། དུས་ལ་བབས་པ་ཡིན་ཞེས་བབས་སོང་། དེ་ལྟར་གསལ་བསྒྲགས་བྱས་པ་རེད། གསལ་བསྒྲགས་བྱས་མ་ཐག་དེ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་སྣང་བར་མ་ཕྱིན་པས་རྙོག་དྲ་དེ་དེ་ནས་མགོ་ཚུགས་པ་

རེད།

ཅེས་བཀའ་སྩལ།

དེ་ལ་སྐུའི་གཅེན་པོ་རྒྱལ་ལོ་དོན་གྲུབ་མཆོག་ནས་《སྐུ་མདུན་》ཞེས་པའི་དཔེ་དེབ་ལས།

[1995]ལོའི་ཟླ་བ་ 5 ཚེས་ པ་13སྐྱེ་གཟའ་སྤྱེན་པའི་ཉིན་སྐྱབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་སྒེར་གྱི་དྲུང་ཆེ་ནས་ང་ལ་ཁ་པར་བཏང་སྟེ། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་ཡང་སྤྲུལ་ཚེས་ པ་14ཉིན་ཡོངས་བསྒྲགས་བསྐྱུང་རྒྱུར་ཐུགས་ཐག་ཆོད་སོང་བས། རྒྱ་ནག་ཏུ་ཁྱེད་ཀྱིས་གསལ་བསྒྲགས་བྱེད་དགོས་ཞེས་གསུངས། ཚེས་ 14ནི་གཟའ་ཉི་མར་འཁེལ་ཡོད་ལ་ལས་ཁུངས་ཚང་མ་སྒོ་རྒྱག་རྒྱུ་ཡིན་པར་བརྟེན་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་བྱུང་། དཔོན་རིགས་འགའི་དམིགས་བསལ་ཁ་པར་ཨང་གྲངས་ཡོད་ཀྱང་། ཁྱིམ་གྱི་ཁ་པར་ཨང་གྲངས་མེད། ཁོ་ཚོའི་ཁྱིམ་གྱི་ཁ་པར་ཨང་གྲངས་བཙལ་ཏེ་སྐད་ཆ་བཤད་པར་ཆུ་ཚོད་དུ་མ་འགོར་སོང་། ཡང་སྲིད་ཐག་གཅོད་ཟིན་པའི་གནས་ཚུལ་དེ་ཁོ་ཚོར་ཤོད་སྐབས་ཚང་མས་ཁོང་ཁྲོ་ཆེན་པོའི་ངང་སྐད་ལོག་བརྒྱབས་ཏེ། ཏཱ་ལའི་བླ་མས་རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་གྲོས་བསྡུར་མ་བྱས་པར་ཐག་གཅོད་བྱས་པ་དེ་ནི་སྲིད་དོན་འཐབ་པ་ཞིག་རེད་ཅེས་ཟེར།

ཞེས་གསུངས།

མཐའ་དོན། དེ་མ་ཐག་ཆུང་སྲིད་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཡབ་ཡུམ་སོགས་ཀྱང་གར་སོང་ཆ་མེད་དུ་གྱུར་ཅིང་། ལོ་ཟླ་དེ་གའི་ཚེས་ 18 ཉིན་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས། ༄གོང་ས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་མཆོག་ལ་གསང་འབྲེལ་བྱས་པར་བསྟད་དེ་བྱ་བྲལ་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱ་

ནག་ཏུ་བཅན་ཁྲིད་དང་། འབྲེལ་ཡོད་མི་གྲངས་ལྔ་བཅུ་ལྷག་ལ་བཀག་བསྐྱིལ་དང་འདི་བརྩད་དྲག་ཏུ་བྱས།

མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་དགེ་འདུན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་ནི། ནག་ཆུ་ལྷ་རི་རྫོང་ཁོངས་སུ་ཡབ་དཀོན་མཆོག་ཕུན་ཚོགས་དང་ཡུམ་བདེ་ཆེན་ཆོས་སྒྲོན་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ། བོད་ས་སྦྲུལ་ཟླ་བ་ ༣ ཚེས་ ༡༨སྤྱི་ལོ་ 1989 ཟླ་བ་ 4 ཚེས་ 25 ཉིན་འཁྲུངས། གསུང་བརྗོད་ཐུབ་ཙམ་ནས། "ང་པཎ་ཆེན་ཡིན། དགོན་པ་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོ་ཡིན། ཁྲི་མཐོན་པོའི་སྣང་བསྟད་ཡོད། "ཅེས་དང་། ཡང་"དགོན་པ་གཙང་ལ་ཡོད། ལྷ་སར་ཡོད། རྒྱ་ནག་ལ་ཡོད། "ཅེས་སོགས་གསུངས་ཤིང་། ཐུགས་རིག་གསལ་ཞིང་ཐུགས་གཤིས་སྙམ་པ་སོགས་དམ་པའི་རང་རྟགས་ལྡན་སྐྱེས་སུ་མངའ་བ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་གཞུང་འབྲེལ་ཡིག་ཆ་དག་ན་གསལ། དགེ་འདུན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་མཆོག་པཎ་ཆེན་སྐུ་གོང་མའི་ཡང་སྤྲུལ་དུ་ངོས་འཛིན་མཛད་པའི་བཀའ་ཤོག་ཏུ།

ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས་ལྷུན་འགྲུབ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་རིན་པོ་ཆེའི་ཡང་སྲིད་སྐོར། རྒྱ་གར་ནང་བྱེས་འཁོད་བཀྲས་ལྷུན་དགོན་དང་། ཡང་སྲིད་སྐོར་གྱི་ལས་དོན་ཚོགས་ཆུང་གཙོར་གྱུར་གངས་ལྗོངས་མངའ་རིས་དབུས་གཙང་མདོ་སྟོད་སྨད་ཀྱི་མི་མང་བོད་ཕྱི་ནང་དུ་གནས་འཁོད་དང་། ལ་དྭགས་སོགས་ས་ཁུལ་ཁག་ནས་སྤྱི་སྒེར་མང་པོ་ཞིག་གིས་སྔ་རྗེས་སུ་འདི་གར་བརྟག་ཞུ་དང་། རྟགས་མཚན་ཅན་གྱི་ཁྲེ་ཝུའི་མཚན་ཐོ། འདྲ་པར། ལོ་རྒྱུས་བཅས་ཕུལ་འབྱོར་བྱུང་ཞིང་། སྔར་བན་རྒྱལ་བ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་འབྲེལ་ལམ་ལོ་རྒྱུས་རིམ་ཅན་དངོས་ཡོད་བཞིན། ད་ལམ་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་ཡང་སྲིད་ངོས་འཛིན་བྱ་རྒྱུའི་འོས་འགན་ངོས་རང་ལ་བབས་པ་ལྟར། ལྷག་བསམ་དོ་གལ་ཆེན་པོས་ཁུར་

དུ་བླངས་ཏེ་ལོ་ཤས་རིང་རིམ་གྲོ་འབད་སྒྲུབ་ཐོག་གཞུང་བསྟེན་དགྲ་ལྷ་ཁག་ལ་འདང་གོ་
བསྐུར་སྤུ་རྗེས་བཀྲིས་ཤིང་། ཐོག་མའི་རེ་འཆར་ལ། འདི་ནས་འོས་སྤྲུལ་གཙོ་ཆེ་ཁག་
ཁོངས་བོད་དུ་ཡོད་རིགས་ལ་དངོས་པོ་ངོས་འཛིན་གྱི་བརྟག་དཔྱད་སོགས་བྱེད་ཐུབ་རེས།
འདས་པའི་ལོ་ངོ་གསུམ་ཙམ་གྱི་རིང་ངོས་ནས་རྒྱ་ནག་གཞུང་བརྒྱུད་འབྲེལ་བ་བྱེད་ཐབས་
བྱས་ཀྱང་དོན་ཐོག་མ་སོང་། ད་ཆ་གངས་ལྗོངས་གཉིས་བྱེས་འབྲེལ་ཡོད་མི་མང་ཚང་
མས་ཡང་སྲིད་རིན་པོ་ཆེ་འཕྲུལ་སྦྱུར་གཏན་འཁེལ་ཡོང་བའི་རེ་སྨོན་བྱས་པ་ལྟར། བསླུ་
མེད་མཆོག་གསུམ་རྒྱ་མཚོར་གསོལ་འདེབས་དང་། ཀུན་གཟིགས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཉི་མ་སྐུ་
ཕྲེང་རིམ་བྱོན་གྱི་མཚན་ནས་སྨོས་ཏེ་བདེན་བདར་དང་འབྲེལ་ཤོ་མོ་དང་། ཟན་བརྟག་ནན་
ཏན་སྤུ་རྗེས་བཀྲིས་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་ནག་ཆུ་ལྷ་རི་རྫོང་ཁོངས། སྐྱིད་བྱེད་ཕུན་
ཚོགས་དཀོན་མཆོག་དང་། སྐྱིད་མ་བདེ་ཆེན་ཆོས་སྒྲོན་ཟུང་གི་བུ་དགེ་འདུན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་
མ་ཞེས་པ་དེ་འཕྲུལ་བྲལ་ངེས་རྙེད་བྱུང་བས། མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེའི་མཚན་དུ་བསྟན་
འཛིན་དགེ་འདུན་ཡེ་ཤེས་འཕྲིན་ལས་ཕུན་ཚོགས་དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་གསོལ་ཞིང་།
ཞབས་བརྟན་གསོལ་འདེབས་བཞེད་དོན་ལྷུན་འགྲུབ་ཅེས་པ་ཡང་བརྩམས་བྲིས་བྱས། པཎ་
ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་ཡང་སྲིད་ངོས་འཛིན་བྱེད་སྒོ་འདི་ཐད་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱ་བ་ལས་ཆབ་
སྲིད་ཀྱི་གནད་དོན་མིན་གཤིས། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ཀྱང་ཡང་སྤྲུལ་ཁྲི་འདོན་གྱིས་མཆོན་
ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་མཛད་སྒོ་ཁག་ལ་མཐུན་འགྱུར་ཕན་གྲོགས་གནང་བའི་རེ་བ་ཡོད། ཤཱཀྱའི་
དགེ་སློང་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས། ༡༩༩༥ཟླ་༥ ཚེས་ ༡༤བོད་ཤིང་ཕག་ནག་
ཟླའི་ཚེས་ ༡༥དཔལ་ལྡན་དུས་འཁོར་གྱི་རྩ་རྒྱུད་གསུངས་པའི་དུས་ཆེན། རྒྱལ་སྤྱིའི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཁྲུངས་ཚེས་ དགེ་བར་བྲིས།

ཞེས་གསལ།

སྤྱི་ལོ་ 1995 ཟླ་བ་ 5 ཚེས་ 14 ཉིན་བཞུགས་སྒར་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སེར་སྐྱ་མི་དམངས་འདུས་པའི་སར་ཡང་སྤྲུལ་གསལ་བསྒྲགས་གནང་སྐབས་ཀྱི་བཀའ་སློབ་ཏུ། "ད་ཆ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཡིན་ནའང་རེད། ངོས་རང་སྔེར་གྱི་ངོས་ནས་མཚོན་ནའང་། པཎ་ཆེན་[སྐུ་ཕྲེང་དགུ་པ་]ཐུབ་བསྟན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མས་[རྒྱལ་དབང་]སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཡང་སྲིད་ངོས་འཛིན་གནང་བའི་སྐབས་ལ་དམིགས་བསལ་གྱིས་ཐུགས་ཁུར་བཞེས་པ་དང་། ཨ་མདོ་ཙོང་ཁའི་ཡུལ་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྲུ་གུ་ངོས་རང་ལ་དམིགས་བསལ་གྱིས་ཐུགས་སྣང་གནང་བའི་ལོ་རྒྱུས་མཁན་པོ་དམ་པས་ངོས་ལ་གསུང་སྒྲོང་། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས། སྔེར་གྱི་འབྲེལ་བའི་ཆ་ནས་ཡིན་ན་འང་དམིགས་བསལ་ཞིག་ཆགས་བསྡད་ཡོད། "ཅེས་སོགས་ཡང་སྤྲུལ་རྩད་འཚོལ་གནང་དགོས་པའི་དགོས་པ་དང་རྒྱུ་མཚན་གཞན་དག་ཀྱང་ཞིབ་ཏུ་གསུངས་ཏེ། "ངོས་ཀྱིས་འདི་འདྲ་བྱེད་དགོས་དོན་ཡང་། ད་ལྟའི་ཡང་སྲིད་དེ་གནད་འགག་ཆེན་པོ་ཞིག་ཆགས་བསྡད་ཡོད། གནད་འགག་ཆགས་སྟངས་དེ། ཕྱོགས་འགའ་ཤས་ནས་འཕྲུལ་སེལ་སྲིད་དོན་གྱི་དགོས་མཁོ་ལ་བསྟུན་ནས་ཡང་སྲིད་དངོས་གནས་འབྱུལ་བ་མེད་པ་དེའི་སྐད་ལ་མི་འགྲོ་བའི་ཉེན་ཁ་དེ་འདྲ་ཡོང་མི་སྲིད་པ་མིན། "ཞེས་དང་། "ད་ལྟ་གནས་སྟངས་ཧ་ཅང་ཁག་པོ་ཞིག་གི་སྐད་ལ་བསྡད་ཡོད་པ་ཡིན་དུས་ཆོ་གཡེང་ཆེན་པོ་ཞིག་འདུག །"ཅེས་སོགས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་བྱེད་བབ་སྔོན་དཔག་གིས་ཐུགས་ངལ་འབྲུངས་པའི་ཚུལ་གསུངས། དེ་ནི། རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་དང་ཡང་སྤྲུལ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཁར། ཆོས་ལུགས་དུག་ཏུ་ལྟ་བའི་རིང་ལུགས་

འཛིན་མཁན་ཞིག་ཡིན་ཡང་། སྲིད་དོན་གྱི་གཡོ་འཕྲུལ་ལ་དབང་འགྱུར་བ་དང་རྫུན་ཤོད་པར་ཅི་མི་སྙམ་པ། རང་ཉིད་ཀྱི་དགོས་མཁོར་གཞན་གྱི་བདེ་སྡུག་ཡལ་བར་འདོར་ཞིང་ཉམས་ཉེས་སུ་གཏོང་བར་བག་མི་ཚ་བ། ཡ་རབས་ཀྱི་ལུགས་དང་བྲལ་བ། ད་ལྟའི་བོད་ནང་གི་གནས་སྟངས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་ནག་གི་སྟངས་འཛིན་འོག་ཡོད་པ་སོགས་ཀྱི་གནས་སྟངས་ཡ་ང་དེའི་འོག་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་ཡང་སྤྲུལ་མཆོག་ལ་ཅི་འབྱུང་མ་ངེས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་རེད། འཛམ་གླིང་སྟེང་གཙུ་བོར་གནས་པ་སུས་ཀྱང་རྒྱ་གཞུང་གི་བྱེད་སྟངས་དེར་ཁས་ལེན་དང་ཡི་རངས་མི་བྱེད་ཀྱང་། དམར་གཞུང་ནི་གང་ལ་ཡང་ཡ་མི་ང་ཞིང་ཞེ་མི་འཚེར་བ་ཞིག་ཡིན་པས། མགོན་པོ་མཆོག་གིས་ཐུགས་གཡེང་གནང་བ་ལྟར་མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེའི་གནས་སྟངས་ད་དུང་ཡང་བརྗོད་དཀའ་བའི་གནས་སུ་ལུས་ཡོད། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་ཡང་སྤྲུལ་གྱི་གལ་གནད་ཐད།

ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་ནས་བཤད་ན། ད་ལྟ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ག་ལེ་ག་ལེར་རྒས་ཡོང་གིན་ཡོད། ད་ལྟ་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་ཡང་སྲིད་གསར་པ་ཞིག་ཕེབས་པ་འདི། སྤྱིར་བཏང་མི་རྣན་གཞོན་གྱི་འགྲོ་སྟངས་འདྲ་པོ་བྱུས་པ་ཡིན་ན། མཇུག་མཐུད་མཁན་དེ་ཆགས་ཀྱིན་ཡོད། ངོས་ཀྱི་མཇུག་མཐུད་མཁན་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ངོས་དང་དམིགས་བསལ་གྱི་འབྲེལ་བ་ཞིག་ཆགས་ཡོང་གིན་ཡོད་པས། ཕྱོགས་གང་ཅི་ནས་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཆགས་ཡོད།

ཅེས་བཀའ་སྩལ།

སྤྱིར་སྤྲུལ་སྐུ་ཕེབས་ཕྱོགས་ཀྱི་གནད་དོན་ཐད་བུ་ཤེས་དགོས་པ་གནད་དུ་ཆེ་

བས། ༄གོང་ས་མཆོག་ནས་སྤྱི་ལོ་ 1994 ཟླ་བ་ 2 ཚེས་ 25 ཉིན་གཙུག་ལག་ཁང་དུ། "སྤྱིར་བཏང་འགྲོ་སྟངས་ནས་བྱས་ན། ད་ལྟའི་པཊ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་ཡང་སྲིད་དུ་ཕེབས་མཁན་འདི་དུས་ཚོད་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་ཐོག་སླེབ་ཀྱིན་ཡོད། ཐུ་གུ་སུ་རུང་ཞིག་བདག་པོ་རྒྱག་རྒྱུ་ལས་སླ་པོ་ཡིན་ཡང་། དེ་འདྲ་མ་ཡིན་པར་དངོས་གནས་མ་ནོར་བ་ཞིག་འཚོལ་དགོས། དེ་ཡང་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་ཡོང་སྲིད། "ཅེས་དང་། སྤྱི་ལོ་ 2011 ཟླ་བ་ 9ནང་།

སྤྱིར་ཡང་སྲིད་ཅེས་པ་གོང་མ་འདས་པའི་རྗེས་སུ་དེ་ཉིད་སླར་མིའི་ལུས་སུ་སྐྱེས་པ་ཞིག་དགོས་པས། སོ་སྐྱེ་ཞིག་ལ་མ་འདས་སྤྲུལ་སྐུ་ཡོང་ཐབས་མེད་ཀྱང་། སར་གནས་ཀྱི་འཕགས་པ་དུས་གཅིག་ཏུ་ལུས་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མར་སྤྲུལ་བསྒྱུར་ནུས་པ་རྣམས་ལ་མ་འདས་སྤྲུལ་སྐུ་ངེས་པར་ཡོང་ཆོག །འོན་ཀྱང་། བོད་ཀྱི་སྤྲུལ་སྐུ་ངོས་འཛིན་བྱེད་སྲོལ་དུ། རྒྱུད་གཅིག་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་དང་། ལས་སྨོན་གྱིས་འབྲེལ་བའི་སྤྲུལ་སྐུ། བཀའ་བབས་པའམ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་སོགས་ཅི་རིགས་ཡོད་པ་དང་། སྤྲུལ་སྐུ་ཕེབས་པའི་དགོས་དོན་གཙོ་བོ་གོང་མའི་སྐུ་ཚེའི་རིང་བསྟན་འགྲོའི་བྱ་བ་འཕྲོ་ཅན་དུ་ལུས་པ་རྣམས་མཇུག་སྐྱོང་བྱ་རྒྱུའི་ཆེད་ཡིན་ལ། བླ་མ་སོ་སྐྱེ་ཞིག་ཡིན་ན་རྒྱུད་གཅིག་པའི་ཡང་སྲིད་ཀྱི་ཚབ་ཏུ་རང་དང་ལས་སྨོན་གྱིས་འབྲེལ་བའི་ལས་དག་གི་སྐྱེ་བོ་གཞན་སྤྲུལ་སྐུར་ངོས་འཛིན་བྱེད་པ་དང་། ཡང་ན། རང་གི་བུ་སློབ་བམ་གཞོན་སྐྱེས་གཞན་ལ་ཆོས་བརྒྱུད་ཀྱི་བཀའ་བབ་སྟེ་སྤྲུལ་སྐུར་ངོས་འཛིན་བྱེད་པ་ཅི་རིགས་ཡོང་སྲིད་པས། སོ་སྐྱེ་ལའང་རྒྱུད་གཅིག་མིན་པའི་ཡང་སྲིད་མ་འདས་སྤྲུལ་སྐུ་ཡོང་ཆོག་པ་དང་། ཡང་གོང་མ་གཅིག་ལ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་སྤྲུལ་སོགས་ཡང་སྲིད་མང་པོ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཕེབས་པའང་ཡོད། ཉེ་བའི་མི་རབས་ནང་ཡོངས་གྲགས་

ཀྱི་མ་འདས་སྤྲུལ་སྐུ་བདུད་འཇོམས་འཇིགས་བྲལ་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་དང་། བཅོ་བརྒྱད་ཁྲི་ཆེན་ངག་དབང་མཁྱེན་རབ་སོགས་དུ་མ་ཡོད།

ཅེས་བཀའ་སྩལ།

སྤྱི་ལོ་ 1989 ཟླ་བ་ 1 ཚེས་ 24 ཉིན་ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས། "སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་དགོངས་པ་མ་རྫོགས་གོང་ལ་རྒྱལ་བ་བདུན་པ་བྱུང་ཡོད། ང་ཚོའི་ཆོས་རང་གི་ཐོག་ནས་བཤད་ན། ཡིན་གཅིག་མིན་གཅིག་དགོངས་པ་རྫོགས་ནས་ལོ་དུས་མཐུན་མི་དགོས། ཆོས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་དུས་གཅིག་ཏུ་སྤྲུལ་སྐུ་མང་པོར་སྤྲུལ་ཐུབ། རང་གི་རྣམ་ཤེས་གཅིག་པོ་ཁོ་རང་མ་གཏོགས་ཡོང་མི་ཐུབ་པ་མ་རེད། སྤྱ་ཙམ་ཕྱིས་ཙམ་ཆོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་འཁྲིག་པ་ཞིག་རེད་མ་གཏོགས་མ་འཁྲིག་པ་མ་རེད། ཟླ་མ་དེ་དགོངས་པ་རྫོགས་ན་ཟླ་དགུ་ཞག་ཉི་ཤུ་རྩ་གྲངས་སོང་བ་ཞིག་དགོས་ཀྱིན་འདུག་ཀྱང་དེ་ནི་ངོས་ཀྱིས་བལྟས་ན་དགོས་ཀྱི་མ་རེད་དྲན་གྱིན་འདུག །"[134]ཅེས་བཀའ་སྩལ། སྤྱིར་སྤྲུལ་སྐུའི་ལོ་རྒྱུས་ནང་། སྐུ་གོང་མའི་གཤེགས་ལོ་དང་སྤྲུལ་སྐུའི་འཁྲུངས་ཆེས་ ཀྱི་བར་ལ་སྐྱེ་བོ་ཐ་མལ་པའི་ལུགས་དང་མི་མཐུན་པ་བྱུང་བ་མང་ཡང་། དེ་ཙམ་གྱིས་སྤྲུལ་སྐུ་དངོས་ཡིན་མིན་ལ་ཐེ་ཚོམ་པར་མི་རིགས་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཟབ་མོ་མ་ཤེས་ཀྱང་གོང་གསལ་བཀའ་སློབ་དག་གིས་ཤེས་དགོས་པ་གནད་དུ་ཆེའོ། །

134 ཕྱི་དྲིལ་གྱིས་བཏོན་པའི་བཀའ་སློབ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་ལས་བཤུས།

བཅུ་དགུ་པ། ཐུགས་དམ་འཕྲིན་ལས་གནད་བསྐུལ་དང་བོད་མི་སྤྱི་ཚོགས་སོགས་ཀྱི་རིམ་པར་ཕྱེ་བ།

མཆོག་གསུམ་ཆོས་སྲུང་གི་གསོལ་འདེབས་འཕྲིན་བསྐུལ་ལྷུགས་རྩོམ།

སྤྱི་ར་འཛམ་གླིང་ཁྱོན་ལ་སྣེ་གས་ལྡེའི་རྒྱུད་ཚོགས་མཆོ་ལྟར་བརྡོལ་ཞིང་། ལྷག་པར་དུ་བོད་ལྗོངས་ཆོས་ལྡན་གྱི་ཞིང་དུ་ཆོས་མིན་ཀླ་ཀློའི་དཔུང་གིས་རྒྱབ་སྐྱོད་དྲག་གནོན་མི་བཟད་པས་བསྟན་སྲིད་ཤེས་རིག་སྣོད་བཅུད་མ་ལུས་པ་རྨེག་མེད་དུ་བྱེད་པའི་ལས་ཚུལ་རྣམས་སྒྱུར་དུ་ཞི་ཞིང་། ཆོས་སྲིད་རང་དབང་གཙང་མར་ལོངས་སྤྱོད་པའི་དུས་བཟང་སྒྱུར་དུ་འཆར་བའི་སླད། སྤྱི་ལོ་ 1960 ཟླ་བ་ 9 ཚེས་ 29 ཉིན། མཆོག་གསུམ་ཐུགས་རྗེ་སྐུལ་བའི་《བདེན་ཚིག་སྨོན་ལམ་》ཚད་མེད་ཡོན་ཏན་མར་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་ལྷུགས་རྩོམ་མཛད། དེ་ཉིད་ལས། “ཁྱད་པར་གངས་ལྗོངས་ཆོས་ལྡན་སྐྱེ་འགྲོ་རྣམས། །ནག་ཕྱོགས་ཀླ་ཀློའི་དཔུང་གིས་བརྩེ་མེད་དུ། །ངན་དགུས་འཇོམས་པའི་ཁྲག་དང་ཆུ་མའི་རྒྱུན། །སྒྱུར་དུ་ཆད་པའི་ཐུགས་རྗེའི་མཐུ་དཔུང་སྐྱེད། །”རིང་ནས་སྙིང་དུ་བརྣགས་པའི་འདོད་པའི་དོན། །ཡོངས་རྫོགས་བོད་ལྗོངས་རང་དབང་གཙང་མའི་དཔལ། །ལྷུན་འགྲུབ་ཆོས་སྲིད་ཟུང་འབྲེལ་དགའ་སྟོན་ལ། །སྤྱོད་པའི་སྐལ་བཟང་སྒྱུར་བ་སྒྱུར་དུ་སྩོལ། །”ཞེས་སོགས་གསུངས།

སྤྱི་ལོ་ 1962 ཟླ་བ་ 2 ཚེས་ 5 ཉིན། ཕྱར་བོད་ཀྱི་འབངས་སུ་གཏོགས་པ་ཇི་སྙེད་ཀྱིས་ བླང་དོར་གྱི་གནས་ཇི་བཞིན་མ་ཤེས་ཤིང་ཆགས་སྡང་གི་དབང་དུ་སོང་

སྙེ་ཕྱོགས་ལྷུང་དང་། ལས་འབྲས་བརྟོགས་པ། དོན་ཆུང་གཙིགས་སུ་བཟུང་སྙེ་སྤྱི་དོན་རས་སུ་བོར་བ། དམ་ཚིག་དང་འགལ་བའི་ལས་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་བརྩམས་པ་སོགས་གནས་ཆུང་ཆོས་རྒྱལ་པོའི་ཐུགས་དང་འགལ་བའི་ནོངས་པ་རྣམས་སྙིང་ནས་འཆགས་ཤིང་བཟོད་པར་གསོལ་ཏེ་འཕྲིན་ལས་བསྐུལ་བའི་སྐད། གཞུང་ལས་སྤྱི་མཁྲིན་ནས་ཇི་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་ངོར། མགོན་པོ་མཆོག་ནས་《གནས་ཆུང་འཕྲིན་བསྐུལ་བདེ་གཤེགས་རིགས་ལྔ་མ་》ལྷུགས་རྩོམ་མཛད། དེ་ཉིད་ལས།

"བདག་ཅག་རྨོངས་དང་ཆགས་སྡང་ཕྱོགས་ལྷུང་གིས། །ལས་འབྲས་མ་བསྲུངས་སྤྱི་དོན་རས་སུ་བོར། །དམ་ཚིག་འགལ་སོགས་བསམ་སྦྱོར་ནོངས་པ་ཀུན། །སྙིང་ནས་འཆགས་ཤིང་སྨོམ་ན་བཟོད་མཛོད་ལ། །"བསྟན་དང་བསྟན་འཛིན་སྐྱེ་འགྲོའི་བདེ་སྐྱིད་དང་། །བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོའི་སྐུ་ཚེ་མཛད་འཕྲིན་སྤེལ། །གངས་ལྗོངས་རྒྱུད་པའི་ཉེར་འཚེ་མྱུར་ཞི་ནས། །ཆོས་སྲིད་རང་དབང་དགའ་སྟོན་སྐྲུབས་ཤིག་ཀྱེ། །"ཞེས་སོགས་གསུངས།

སྤྱི་ལོ་ 1973 ཟླ་བ་ 3 ཚེས་ 5 ཉིན། མ་ཅིག་འདོད་ཁམས་བདག་མོའི་འཕྲིན་ལས་བསྐུལ་བའི་སྐད་དུ《ལྷ་མོའི་འཕྲིན་བསྐུལ་ཀུན་ཁྱབ་སྤྲོས་བྲལ་མ་》ལྷུགས་རྩོམ་མཛད། དེ་ཉིད་ལས།

"རྣམ་བཞིའི་འཕྲིན་ལས་གློག་ལྟར་འགྱུ་བ་ཡིས། །བསྟན་དང་བསྟན་འཛིན་སྐྱོང་

ལ་ཆེས་དཔའ་བས། །མཐུ་ལྡན་བསྟན་སྲུང་རྒྱ་སྐར་འཕྲེང་བའི་དཔུང་། །ཉ་རྒྱས་ཟླ་བ་ཇི་བཞིན་མཚོན་པར་འཕགས། །“དགྲ་སྡེས་བཙོམ་པའི་བོད་ལྗོངས་སྐྱེ་འགྲོ་རྣམས། །མི་བཟད་དུཀྵས་མནར་ཡང་སྙིང་སྟོབས་ཀྱིས། །རང་དབང་དཔལ་ལ་རེ་བཞིན་རྟག་གནས་ན། །ཐུགས་རྗེའི་ཕྱག་གིས་གཏོང་བ་ཅང་ཡོད་དམ། །”ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་འབྲེལ་ལ་སྤྱི་ནོར་༄གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས།

མདོ་སྨད་ཙོང་ཁའི་ཡུལ་ལ་སྐྱེས་པ་ཨ་མདོའི་སྤྲུ་གུ་ལྷ་མོ་དོན་གྲུབ་ཟེར་བའི་སྤྲུ་གུ་སྣབས་ཅར་ཞིག་ལ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་མིང་ཐོབ་སྐབས་དེ་ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་ལྷ་མོའི་བླ་མཚོ་ལ་ཨ་ཀ་མ་ཞེས་ཡི་གེ་གསུམ་ཐོན་ནས། ཨ་ཡིག་གིས་ཨ་མདོ། ཀས་སྐུ་འབུམ་མམ། ཡང་ན་ཀ་དང་མས་ཀརྨ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེའི་རི་ཁྲོད་མཚོན་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་། དེ་ལྟར་སྐུ་འབུམ་གྱི་ས་ཆ་ཁྲུག་ཀྲོག་ཅིག་ནས་ཨ་མདོའི་སྤྲུ་གུ་ཞིག་བསྒྲུགས་ཏེ་ལྷ་སར་བསླེབས་པ་དེ་དཔལ་ལྡན་ལྷ་མོས་བསྐོས་པའི་བཟོ་འདྲ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། ངོས་བསྐོ་བཞག་བྱེད་མཁན་དེ་ལས་སླ་པོ་རང་ཡོད་པ་མ་རེད། ཨ་མདོའི་སྤྲུ་གུ་ལྷ་མོ་དོན་གྲུབ་ཟེར་བ་རྒྱལ་བ་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་རེད་རྒྱུ་དེར་དཔལ་ལྡན་ལྷ་མོས་ཕྱག་རྟགས་ཕབས་ཡོད། བྱས་ཙང་། རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་དེ་ལྷ་མོ་རེད། ཅེས་དང་། སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་དང་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་མཐུ་ལས་སེམས་ཅན་གང་དང་གང་ལ་དེ་དང་དེར་འཚམས་པའི་གཟུགས་སྐུའི་རྣམ་རོལ་དང་ཐུགས་རྗེ་འགག་མེད་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་འཆར་ཞིང་། ཁྲོ་ཆགས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་པར་ལས་བཞིའི་འཇུག་པ་ཡངས་པོས་སྣང་སྲིད་འཁོར་འདས་ཀུན་ལ་མངའ་དབང་སྒྱུར་བ་ལ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོག་ཏུ་བསྔགས་པ་ནི་དཔལ་ལྡན་འདོད་ཁམས་བདག་མོ་ཡིན།

ཞེས་སོགས་བཀའ་སྩལ།

ཕྱི་ལོ་ 2014 ཟླ་བ་ 12 ཚེས་ 29 ཉིན་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་ཚོས་སྐར་དུ་ལྷ་མོའི་རྗེས་གནང་སྐབས།

༄གོང་ས་ལྔ་པ་ཆེན་པོས་དཔལ་ལྡན་ལྷ་མོའི་མདའ་གསོལ་ཞིག་མཛད་ཡོད། དེ་ཡང་ཞེ་ས་མ་ཞུས་ན། དཔལ་ལྡན་ལྷ་མོ་ཙུང་ཙམ་གུད་བསྟོད་པ་ལྟ་བུའི་མཚན་མ་ཞིག་བྱུང་སྟེ། དེང་དུས་ནས་བཟུང་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོའི་བར། །དམག་ཟོར་ལྷ་ཕྱོད་རྒྱལ་བ་མ་ལུས་པའི། །ངོ་བོར་ཡིད་ཆེས་གཏན་གྱི་སྐྱབས་ཞུས་ན། །འབྲལ་མེད་ལྷག་པའི་ལྷ་རུ་མདའ་གསོལ་ལོ། །ཞེས་མདའ་གསོལ་མཛད། དཔལ་ལྡན་ལྷ་མོར་ས་བཅུའི་དབང་ཕྱུག་ཟེར་བ་རེད། ཕྱིར་བཏང་གི་འཇིག་རྟེན་དྲེགས་པའི་བཙོ་དེ་འདྲ་མ་རེད། ལོ་གཅིག་འབྲས་ལྗོངས་ནས་ཡོང་བའི་ལྷ་པེབས་མཁན་ཞིག་ལ་ཐུག་སོང་། དེས་དཔལ་ལྡན་ལྷ་མོ་པེབས་ཀྱིན་ཡོད་ཟེར་བར། མར་རྒྱུགས་ཞེས་ལབ་པ་ཡིན། དཔལ་ལྡན་ལྷ་མོ་ལྷ་པེབས་ཀྱི་མ་རེད། དེ་ངོས་ཀྱིས་ཀྱང་ཤེས་ཀྱིན་ཡོད་ལ། སྐྱབས་རྗེ་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་ལྷ་པེབས་མཁན་དེ་ཚོ་དྲེགས་པ་འཇིག་རྟེན་པ་རེད་མ་གཏོགས། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ལྷ་པེབས་ཀྱི་མ་རེད་ཅེས་བཀའ་གནང་སྒྲོང་། ཁོ་རང་དཔལ་ལྡན་ལྷ་མོ་ཡིན་ཞེས་ལབ་ན་ངོས་ཀྱིས་ཡག་པོ་བྱེད་ཀྱི་རེད་བསམས་པ་འདྲ་སྟེ། ངོས་ཀྱི་སེམས་སུ་“སྐྱག་པ་ཟེ”བསམ་པ་འདྲ་ཞིག་དྲན་བྱུང་། དཔལ་ལྡན་ལྷ་མོ་ལྷ་པེབས་ཀྱི་མ་རེད། མར་རྒྱུགས་ཞེས་ལབ་པ་ཡིན། སང་ཉིན་ཁོའི་ནང་མི་ཞིག་ཡོང་ནས་དགོངས་དག་ཟེར།

ཞེས་བཞད་མོ་དང་བཅས་ཏེ་གསུངས།

དེ་ནས་སླར་ཡང་། “དཔལ་ལྡན་ལྷ་མོ་ལྷ་པེབས་ཀྱི་མ་རེད། ཁྱེད་རང་མར་

རྒྱུགས་ཞེས་ལབ་པ་ཡིན། དེའི་ཕྱི་ཉིན་ཁོའི་ནང་མི་ཞིག་ཡོང་སྟེ། དགོངས་དག །ཅེས་ཟེར། ”ཞེས་གསུངས་ཏེ་བཞད་མོ་མཛད།

སྤྱི་ལོ་ 1973 ཟླ་བ་ 3 ཚེས་ 5 ཉིན། བོད་སྐྱོང་ལྷ་སྲུང་རྣམས་ཀྱི་དབུ་འཕང་བསྟོད་པའི་སླད་དུ། 《 བོད་སྐྱོང་ལྷ་སྲུང་གི་འཕྲིན་བསྐུལ་》 ལྷུགས་རྩོམ་གནང་། དེ་ཉིད་ལས།

“ཡང་དག་ལྷ་དང་གཞན་ཕན་བྱང་ཆུབ་སེམས། །ཐུབ་པའི་བཀའ་ལུང་བསླུ་བ་མེད་པའི་མཐུས། །སྙིང་རྗེའི་ཡུལ་གྱུར་ནག་ཕྱོགས་སྡེར་གཏོགས་ཀུན། །སྡང་དང་གདུག་པའི་བློ་ངན་རབ་ཞི་ནས། །བླང་དོར་འབྱེད་པའི་བློ་མིག་མྱུར་ཐོབ་ཅིང་། །དུས་ཀྱི་རྒུད་པའི་མུན་པ་ཡོངས་སངས་ཏེ། །ཆོས་སྲིད་རང་དབང་གཙང་མའི་སྣང་བའི་དཔལ། །འཆར་བར་ངེས་སོ་དམ་ལྡན་སྙིང་མ་ཞུམ། །“སྤོན་ཆེ་སློབ་དཔོན་མཚོ་སྐྱེས་རྡོ་རྗེ་དང་། །རྒྱལ་བློན་སེམས་དཔའ་དུ་མས་བཀའ་བསྒོས་ཤིང་། །ད་ལྟ་རིག་འཛིན་རྣལ་འབྱོར་བདག་ཅག་གིས། །གདུང་ཤུགས་དྲག་པོས་མཆོད་ཅིང་ཉེར་བསྐུལ་ན། །རང་རང་མཐུ་སྟོབས་ནུས་པའི་དཔུང་བསྐྱེད་དེ། །རང་ཡུལ་གངས་ཅན་ཞིང་དུ་བདེ་སྐྱིད་དཔལ། །མྱུར་དུ་བཞད་པའི་རྣམ་བཞིའི་འཕྲིན་ལས་ཀུན། །མ་ཐོགས་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་ཤིག་གྱི། །”ཞེས་སོགས་གསུངས། འཕྲིན་བསྐུལ་འདི་ཉིད་ལྷུགས་རྩོམ་གྲུབ་པ་ན། དཔལ་ལྡན་འདོད་ཁམས་བདག་མོས་གནས་ཆུང་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་༄གོང་ས་མཆོག་ལ། “ལྷག་པར་གངས་ཅན་མགོན་པོ་དང་། །བསྟན་འཛིན་དམ་པའི་སྐུ་ཚེ་སྲིངས། །མཁའ་མཉམ་བསྟན་འགྲོའི་བདེ་སྐྱིད་སྤེལ། །བཞེད་དོན་ལྷུན་གྱིས་འགྲུབ་པར་མཛོད། །”ཅེས་པའི་ཚིགས་བཅད་མཐའ་མ

འདི་སྟོན་དགོས་ཞེས་མགོན་པོ་མཆོག་ལ་ཞུས་པས་དེ་བཞིན་མཛད། དེ་ལྟར་བོད་སྐྱོང་ལྷ་སྲུང་གི་འཕྲིན་བསྐུལ་འདི་མཛད་མ་ཐག་དཀར་ཕྱོགས་སྐྱོང་བའི་ལྷ་སྲུང་རྣམས་ཀྱི་དབུ་འཕང་མཐོ་བར་བསྟེགས་པ་དང་ནག་ཕྱོགས་ཀྱི་མགོ་འཕང་དམའ་བར་གྱུར་པའི་རྟགས་མཚན་དུ་མ་གཟིགས་པ་སྤྱི་ལོ་ 1977 ལོར་ལླ་ནླ་ཊ་སིར་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྒྲོན་མའི་བཀའ་ཁྲིད་ཀྱི་མཇུག་ཏུ་གསུངས་ཤིང་། སྤྱི་ལོ་ 1982 ཟླ་བ་ 1 ཚེས་ 24 ཉིན་བོད་ནས་གསར་དུ་འབྱོར་བ་རྣམས་ལ།

མ་སྣང་བསོད་ནམས་བརྩམས་པ་དེས། བོད་གངས་ཅན་ལྗོངས་ཀྱི་དཀར་ཕྱོགས་སྐྱོང་བའི་ལྷ་སྲུང་དེ་ཚོར་པན་ཐོགས་ཆེན་པོ་བྱུང་བའི་བཟོ་འདྲ་འདུག །དེང་སང་ཁྱེད་རང་ཚོ་བོད་ནས་ཡོང་མཁན་ཁ་ཤས་ལ་བཤད་རྒྱུ་འདུག་པ་ལྟར། མཚོ་དང་མཚེའུ་དེ་འདྲ་ནས་མཚོ་མཇལ་འདྲ་མི་འདྲ་བསྟན་པ་འདྲ་པོ། ཡུལ་ལྷ་གཞི་བདག་གནས་ས་དེ་འདྲ་ལ་བར་ལམ་ཆུ་དང་ཤིང་བསྐམས་ནས་ཉམས་རྒུད་དུ་ཕྱིན་པ་དེ་ཚོ་དེང་སང་སྔར་བཞིན་འཕེལ་རྒྱས་ཡོང་གིན་ཡོད་པ་ཁྱེད་རང་ཚོ་ཁ་ཤས་ཀྱིས་དངོས་སུ་མཐོང་རིགས་བྱུང་འདུག །གང་ལྟར། མ་སྣང་བསོད་ནམས་བརྩམས་པས་རྐྱེན་བྱས་ཏེ་སྔར་བོད་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཀའ་བསྒོས་གཉེར་དུ་གཏད། ལས་དང་སྨོན་ལམ་གྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་དཀར་ཕྱོགས་སྐྱོང་བའི་སྲུང་མ་ཚོར་དབུ་འཕང་བསྟོད། མི་དང་འདྲ་བར་སྙིང་སྟོབས་སེམས་ཤུགས་གསར་དུ་བསྐྱེད། དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་རང་རང་སོ་སོའི་ནུས་པ་ལ་དཔག་པའི་ཞི་རྒྱས་དབང་དྲག་གི་འཕྲིན་ལས་བསྒྲུབས་དང་སྒྲུབ་བཞིན་པ་ཡིན་པས། མ་སྣང་བསོད་ནམས་དེ་ཡང་ཡང་བརྗོད། དེའི་ཐོག་ནས་སྨོན་ལམ་ཡག་པོ་བརྒྱབས་ན་ཕན་གྱི་རེད།

ཅེས་བཀའ་སྩལ།

མ་སྨད་བསོད་ནམས་སམ་《 བོད་སྐྱོང་ལྷ་སྲུང་གི་འཕྲིན་བསྐུལ་》 འདི་ལ་ལོ་རྒྱུས་མང་ཞིང་གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེ། འཕྲིན་བསྐུལ་འདི་མཛད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལ།

སྐབས་ཤིག་རྫི་ལམ་ལ། ངོས་རང་ལྷ་སའི་རྩེ་པོ་བྲང་གི་བསྟན་མ་ལྗོག་ལ་བསླེབས་འདུག །བསྟན་མ་ལྗོག་གི་ནང་དེར་ངོས་ཀྱིས་ངོ་ཤེས་པའི་པོ་ལན་(Poland)གྱི་ཨ་ཅག་ལགས་སྤྱི་ལོ་ ཆིག་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་ང་དགུའི་ནང་དང་དྲུག་ཅུའི་ནང་བོད་པའི་སློབ་ཕྲུག་ཚོར་རོགས་པ་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཧ་ཅང་སྐྱོ་ཉམས་ཆེན་པོས་ཉལ་ནས་བསྡད་འདུག །དེ་ལྟ་བུའི་གཉིད་ལམ་ཟེངས་ཁ་ཤས་ཤིག་བྱུང་། དེར་བརྟེན། ངོས་ཀྱིས་“མ་སྨད་བསོད་ནམས་”དེ་བྲིས་པ་ཡིན། [135]

ཞེས་གསུངས།

དེ་ཉིད་ལྷུགས་རྩོམ་མཛད་པའི་སྐབས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལ་སྤྱི་ལོ་ 1980 ཟླ་བ་ 7 ཚེས་ 18 ཉིན།

ངོས་ཀྱིས་བོད་སྐྱོང་ལྷ་སྲུང་གི་འཕྲིན་བསྐུལ་དེ་བྲིས་པ་རེད། དེ་འབྲི་སྐབས་ངོས་རང་ཡང་དུ་བཞིན་དུ་བྲིས་པ་ཡིན། བོད་ལུང་པའི་གནས་ཚུལ་དེ་བསམ་བློའི་ནང་འཁོར། ང་ཚོ་བཙན་བྱོལ་བ་ཆགས་པ་ནང་བཞིན་སློབ་དཔོན་མཚོ་སྐྱེས་རྡོ་རྗེས་བཀའ་བསྒོས་གཉེར་གཏད་ཡོད་པ་བསྟན་མ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་བོད་སྐྱོང་ལྷ་སྲུང་ཁོ་རང་ཚོ་ཡང་མགོན་མེད་སྐྱབས་མེད་སྐྱོ་པོ་ཞིག་ཆགས། ངོས་རང་ཡང་མི་གཅིག་ལག་གཅིག་སྐྱོ་པོ་ཞིག་ཆགས། ངོས་ལ་ཆོས་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་ནུས་པ་གང་ཡང་མི་འདུག །སྐྱོ་

135 2014ཟླ་བ་12ཚེས་29ཉིན་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་ཆོས་སྒར་དུ་ལྷ་མོའི་རྗེས་གནང་སྐབས་གསུངས།

པོ་འདྲ་འདྲ་རེད་དེ། ངོས་ལ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་མིང་ཞིག་ཡོད་པའི་ཆ་ནས་བོད་སྐྱོང་ལྷ་སྲུང་དེ་རྣམས་ལ་ངོས་ཀྱིས་སེམས་གསོ་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱས་པའི་ཁུལ་རེད། སེམས་སྐྱོ་བའི་གནས་ཚུལ་རེད། བོད་སྐྱོང་ལྷ་སྲུང་ཚོའི་ནང་ནས་འོ་དེ་གུང་རྒྱལ་དང་། རྨ་ཆེན་སྤོམ་ར་སོགས་མང་པོ་ཞིག་ནི་བོད་ཀྱི་ས་སྐྱེས་རྗེ་སྐྱེས་ལྷ་བུ་ཡིན་སྟབས་ང་ཚོ་རིགས་གཅིག་པ་ལྟ་བུ་རེད། གང་ལྟར་རྐྱེན་མང་པོ་ཞིག་འཛོམས་ནས་ངོས་ཀྱིས་འཕྲིན་བསྐུལ་དེ་བྲིས་པ་བཞིན་པན་ཐོགས་ཀྱང་ཆེན་པོ་བྱུང་སོང་།

ཞེས་བཀའ་སྩལ།

སྤྱི་ལོ་ 1980 ཟླ་བ་ 11 ཚེས་ 22 ཉིན། དེ་ལྟར་བཀའ་ཤག་དང་ཆོས་དོན་ལྷན་ཁང་ནས་རྩོམ་སྒྲུལ་གསོལ་འདེབས་ཕུལ་བའི་ངོར། བོད་གངས་ཅན་ལྗོངས་ཀྱི་བསྟན་སྲིད་བདེ་སྐྱིད་ལ་འཚེ་བའི་ནག་ཕྱོགས་མི་དང་མི་མིན་གྱི་སྡེ་རྣམས་ཞམ་པར་བྱེད་པའི་ནུས་མཐུ་དུས་སུ་སྨིན་པ། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་འཛུགས་པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་དང་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་བཀའ་བབ་ཆེན་པོ་སློབ་དཔོན་མཚོ་སྐྱེས་རྡོ་རྗེའི་ཐུགས་དམ་བསྐུལ་བའི་སྐད། 《ཐུགས་དམ་གནད་བསྐུལ་གདུང་དབྱངས་གསོལ་འདེབས་》ལྷུགས་རྩོམ་གནང་། དེ་ཉིད་ལས། "ལྷག་པར་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་ཡབ་སྲས་ཀྱིས། །བོད་ཁམས་ཐུགས་རྗེས་འཛིན་པར་བསྐུལ་བའི་ཚེ། །འགྱུར་མེད་ཞལ་བཞེས་མཛད་པ་དོན་གནས་ན། །དུས་འདིར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཐུགས་རྗེས་སྐྱོང་བར་གསོལ། །‴ཨེ་མ་དཀར་མིན་ལས་ཀྱི་མཐུ་བཙན་མོད། །དད་དང་འདུན་སྟོབས་ལྷག་བསམ་བྱིན་མཐུ་ཡང་། །སྟོབས་དང་ལྡན་ཕྱིར་དགེ་འབྲས་འདོད་རྒྱུའི་ཚོགས། །སྨྱུར་དུ་སྨིན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་མཐུ་གྲུབ་མཛོད། །"ཅེས་སོགས་གསུངས། སྤྱི་ལོ་ 1977

ལོར་ལྷོ་ནུ་ཧ་སིར་བྱང་ཆུབ་ལམ་སྒྲོན་གྱི་བཀའ་ཁྲིད་སྩལ་བའི་མཇུག་ཏུ་ཐུགས་དམ་གནང་བསྐུལ་སོགས་ཀྱི་ལུང་གནང་སྐབས།

བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་ལ་ཉམས་ཆག་ཡོང་བསྡད་པ་དེ་མ་གཞི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་ཉམས་ལེན་ཚུལ་བཞིན་མ་བྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་ཚ་ནས་ཀྱང་རེད་དེ། གཙོ་ཆེ་ཤེས་ནག་ཕྱོགས་མི་དང་མི་མིན་གྱི་མཐུ་རྒྱས་ནས་དེའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་ཡིན་པས། དེའི་གཉེན་པོའམ་འདུལ་མཁན་དེ་ས་ཆེན་གོང་མ་རྣམས་ཀྱང་མིན་ལ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཡང་མ་རེད། བཀའ་བརྒྱུད་གོང་མ་ཚོ་ཡང་མིན། དེ་ནི་སློབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་ཉག་གཅིག་སྟེ། དེ་ཡང་ལོ་རྒྱུས་དང་། ལུང་དང་རིགས་པ་སོགས་མང་པོའི་ཐོག་ནས་ཤེས་ཐུབ་པ་ཡིན།

ཞེས་བཀའ་སྩལ།

སྤྱི་ལོ་ 1980 ཟླ་བ་ 5 ཚེས་ 29 ཉིན། ཧི་ལྷུར་བྱེས་སུ་འཁོད་པའི་མདོ་སྨད་པ་ཡོངས་ཀྱིས་འཕགས་མཆོག་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་རྣམ་སྤྲུལ་༧གོང་ས་ཕྱག་ན་པདྨོ་མཆོག་ལ། ཚེ་རབས་ཀུན་ཏུ་བོད་འབངས་རྣམས་ཐུགས་བརྩེས་མི་འདོར་ཞིང་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་གསོལ་འདེབས་སྨོན་ཚིག་ཅིག་ཅེས་ཀྱང་ལྷུགས་རྩོམ་ཡོང་བའི་རྩོམ་སྐུལ་གསོལ་འདེབས་ཕུལ་བའི་ངོར། 《ཚེ་རབས་རྗེས་འཛིན་གྱི་གསོལ་འདེབས་》ལྷུགས་རྩོམ་མཛད། དེ་ཉིད་ལས།

"གང་གི་མཚན་ཡང་རྒྱལ་བས་བྱིན་བརླབས་པའི། །དམན་ལ་ལྷག་པར་བརྩེ་བ་ཐུགས་རྗེའི་གཏེར། །ཁྱོད་ཉིད་དྲན་པའི་མོས་གུས་གདུང་དབྱངས་ཀྱིས། །ཉེ་བར་བསྐུལ་ན་དུས་ཀུན་རྗེས་འཛིན་མཛོད། །ཐུབ་པའི་ལུང་གིས་བསྔགས་པའི་གངས་ལྗོངས་ཀྱི། །རྣམ་གསུམ་མེས་དབོན་དམ་པའི་རྗེས་ཞུགས་པ། རང་རིགས་སྐྱེ་དགུའི་

དད་དམ་བྱིན་མཐུ་ཡིས། །འཕྲུལ་ཡུན་འདོད་དོན་ལྷུན་གྱིས་འགྲུབ་པར་མཛོད། །"ཅེས་སོགས་གསུངས།

སྤྱི་ལོ་ 1991 ཟླ་བ་ 8 ཚེས་ 7 ཉིན། བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ་མདོ་སྔགས་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་རྒྱལ་བསྟན་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱེ་རྒུའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་དཔལ་དུ་གནས་ཤིང་དར་བ་དང་། བསྟན་འགྲོར་གནོད་པའི་འགལ་རྐྱེན་མ་ལུས་ཞི་ཞིང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཆོས་མཐུན་དགའ་བདེས་འཚོ་བ་སོགས་དགོས་དོན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སླད། 《ཐུབ་སྐུའི་འདོད་གསོལ་》དུ་འབོད་པ་དེ་ཉིད་ལྷུགས་རྩོམ་མཛད། དེ་ཉིད་ལས།

"སྔར་རྒྱལ་གངས་ཅན་བོད་ཀྱི་ལྗོངས་ཆེན་པོར། །མདོ་སྔགས་ཟབ་ཁྱད་བསྟན་པ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི། །བཤད་སྒྲུབ་སྒྲོལ་བཟང་ནམ་ཡང་མི་ནུབ་པར། །སྐྱེ་རྒུའི་བསོད་ནམས་ཞིང་དུ་ཡུན་གནས་ཤོག །བསྟན་དང་འགྲོ་ལ་གནོད་པའི་འགལ་རྐྱེན་ཚོགས། །ཐམས་ཅད་བྱམས་བརྩེའི་དབྱུང་གིས་ཉེར་བཅིལ་ནས། །འགྲོ་རྣམས་ཆོས་མཐུན་སྤྱོད་པས་རྟག་འཚོ་ཞིང་། །གནས་སྐབས་མཐར་ཐུག་དགེ་ལེགས་འཕེལ་བར་ཤོག །"ཅེས་སོགས་གསུངས།

སྤྱི་ལོ་ 1999 ཟླ་བ་ 2 ཚེས་ 28 ཉིན། སྟོན་མཆོག་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་བསྟན་པ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་སྔགས་དང་བཅས་པ་བོད་གངས་ཅན་གྱི་གཅེས་ནོར་གོང་ན་མེད་པ་དེ་ཉིད་དུས་ཀྱི་མཐར་ཡང་ཉམས་པ་མེད་པར་འགྲོ་བ་སྤྱི་དང་སྒོས་སུ་བོད་གངས་ཅན་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་དཔལ་དམ་པར་གནས་ཤིང་འཕེལ་བ་དང་། ཆོས་བརྒྱུད་ཁག་གི་ཆོས་བྱེད་རྣམས་ཐུགས་མཐུན་ཁྲིམས་གཙང་ཡོང་བ་སོགས་ཀྱི་སླད་དུ། 《ཐུབ་བསྟན་རིས་མེད་རྒྱས་པའི་སྨོན་ལམ། 》ཞེས་པ་ལྷུགས་རྩོམ་མཛད། དེ་ཉིད་

ལས།

"གངས་རིའི་ལྗོངས་སུ་ཐུབ་བསྟན་སྣང་བའི་སྒྲོ། །ཐོག་མར་འབྱེད་མཛད་མཁན་སློབ་ཆོས་རྒྱལ་གསུམ། །ལོ་པཎ་རིག་འཛིན་རྗེ་འབངས་ཐུགས་བསྐྱེད་མཐུས། །གངས་ལྗོངས་རྒྱལ་བསྟན་ཡུན་རིང་འབར་གྱུར་ཅིག །"ཅེས་སོགས་གསུངས།

སྤྱི་ལོ་ 2001 ཟླ་བ་ 12 ཚེས་ 15 ཉིན། འཕགས་བོད་ཀྱི་པཎ་གྲུབ་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་པཎ་གྲུབ་བཅུ་བདུན་གྱིས་མཛད་པའི་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ལེགས་བཤད་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་ཤཱཀྱའི་དབང་པོའི་དགོངས་དོན་ཟབ་མོ་རྣམས་གསལ་བར་མཛད་ཅིང་ད་ལྟའང་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་གཞིར་ཉམས་མེད་དུ་གནས་པས། དེ་དག་གི་བཀའ་དྲིན་དྲན་ཞིང་མི་ཕྱེད་དད་པས་རྗེས་སུ་སློབ་ཅིང་སློན་པའི་དོན་དུ། 《དཔལ་ན་ལེནྡྲའི་པཎ་གྲུབ་བཅུ་བདུན་གྱི་གསོལ་འདེབས་》ལྷུགས་རྩོམ་མཛད། དེ་ཉིད་ལས།

"རྒྱལ་བའི་དགོངས་དོན་མཐའ་བྲལ་དེ་ཉིད་དོན། །རྟེན་འབྱུང་རིགས་ཚུལ་ཟབ་མོས་གསལ་མཁས་པའི། །རྒྱལ་བའི་ལུང་བཞིན་ཐེག་མཆོག་དབུ་མའི་སྲོལ། །འབྱེད་མཛད་ཀླུ་སྒྲུབ་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །"'གཞི་ཡི་གནས་ཚུལ་བདེན་གཉིས་དོན་ཤེས་པས། །བདེན་བཞིས་འཁོར་བ་འཇུག་ལྡོག་ཇི་བཞིན་ངེས། །ཚད་མས་དྲངས་པའི་སྐྱབས་གསུམ་དད་པ་བརྟན། །ཐར་ལམ་རྩ་བ་ཚུགས་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས། །"ཞེས་སོགས་གསུངས།

སྤྱི་ལོ་ 2005 ཟླ་བ་ 1 ཚེས་ 25 ཉིན། སྔོན་ལས་འཕྲུལ་རྐྱེན་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་

དབང་གིས་བོད་གངས་ཅན་གྱི་བསྟན་འགྲོ་གཉིས་ཀ་ཆེས་ཆེར་ཉམས་ཤིང་རྒུད་པར་གྱུར་པ་སླར་ཡང་སོར་ཆུད་པ་དང་རང་དབང་དུ་སྤྱོད་པ། འགྲོ་བ་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་དུ་འཛམ་བུ་གླིང་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་བྱམས་དང་སྙིང་རྗེ་འཕེལ་ཏེ་འཁྲུག་རྩོད་གནོད་འཚེ་ཞི་བ་དང་། ཕྱི་ནང་གི་གྲུབ་མཐའ་འཛིན་པ་དང་དེའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་རྣམས་མཐུན་ལམ་འོ་ཆུ་གཅིག་འདྲེས་ལྟ་བུས་འགྲོ་དོན་ལྷུར་ལེན་པ་སོགས་ཀྱི་སྐད། «གསོལ་འདེབས་སྨོན་ཚིག་བདེན་པའི་ཟ་སྒྲ»ལྡུགས་རྩོམ་གནང་། དེ་ཉིད་ལས།

"ཁྱོད་བསྟན་བྱང་ནས་བྱང་དུ་དར་འགྱུར་ཞེས། །ཇི་ལྟར་དཔལ་གྱི་མགུར་ནས་དབུགས་དབྱུང་ལྟར། །ཁ་བའི་ལྗོངས་སུ་རྒྱལ་བསྟན་ཡོངས་ཁྱབ་སྟེ། །འཛམ་གླིང་རྒྱན་དུ་གྱུར་པ་སྐལ་བ་བཟང་། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་དཀར་མིན་ལས་དབང་གིས། །དེང་འདིར་རྒྱལ་བསྟན་ཉམས་ཤིང་སྡོད་བཅུད་ཀུན། །སྡུག་ཟད་འཇིག་ཉེའི་ཉམ་ངའི་ངང་ཚུལ་འདི། །བརྟེ་ཆེན་ཐུགས་རྗེས་སྐྱོབ་པའི་དུས་ལ་བབས། །"རིས་སུ་མ་ཆད་ཕྱི་ནང་ཆོས་ཚུལ་ལ། །ཞུགས་ཀུན་ཕན་ཚུན་གཉེན་གཤིན་འདུ་ཤེས་ཀྱིས། །དག་སྣང་ནོར་བུའི་འོད་དང་མི་འབྲལ་བར། །གཅིག་ཏུ་འགྲོ་ཕན་བྱ་བ་ལྷུར་ལེན་ཤོག །"ཅེས་སོགས་གསུངས། མཐར། གསོལ་འདེབས་བྱིན་ཅན་« སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེ་མ་» ཡིས་སྐབས་དོན་བསྡུ་བར་འདོད་དེ། འདི་ལྟར།

"སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེ་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་ལམ། །
ཆེས་ཆེར་གསལ་མཛད་གངས་ཅན་བསྟན་འགྲོའི་མགོན། །
ཕྱག་ན་པདྨོ་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་ལ། །
གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བཞེད་དོན་ལྷུན་འགྲུབ་ཤོག །"

ཅེས་སོ། །

འདི་ནི་རིག་འཛིན་གཏེར་སྟོན་ཆེན་པོ་དེ་ལ་མགོ་མཇུག་བཅོ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་ཇི་ལྟར་གསོལ་འདེབས་འབུལ་གནང་མཛད་པ་ལྟར། མགོན་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས་དངོས་སུ་གསུངས་པས་བྱིན་རླབས་ཀྱི་ཚན་ཁ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཞིག་གོ།

བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཟུར་དུ་མ།

འགྲོ་བ་སྤྱི་དང་ཡང་སྒོས་སྣང་པ་བོད་ཀྱི་རིགས་སུ་སྐྱེས་སོ་ཙོག་ཚོས་བཞིན་སྐྱོང་བ་ལ་ཐུགས་བསྐྱེད་སྨོན་ལམ་དང་མཐུ་སྟོབས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་གམ། དམན་ལ་ལྷག་པར་བརྩེ་བའི་ཐུགས་རྗེ་རང་ཆས་སུ་མངའ་བ་ཞིག་མིན་ན། སྐུའི་ན་ཚོད་མ་སླེབ་པའི་དུས་ནས་ཆུ་གཉེར་བཞིན་གཅིག་རྗེས་གཉིས་མཐུད་དུ་བོད་མིར་འཕྲད་པའི་གནད་དོན་དག་ལ་གདོང་ལེན་གནང་མི་ཐུབ་ཅིང་། ད་ལྟའི་བར་གྱི་བསྟན་སྲིད་བདེན་དོན་འཐབ་རྩོད་དང་ཀུན་གྱི་སྨོན་གནས་སུ་གྱུར་པའི་ཚོགས་སྡེ་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་དེ་བས་ཀྱང་ཡོང་ཐབས་མེད། སྤྱིར་ལོ་རབས་དྲུག་ཅུ་པའི་མགོ་སྟོད་ནས་བརྒྱད་ཅུ་པའི་མཇུག་བར་དུ་སྲིད་དོན་ཉམས་ཞིབ་པ་དུ་མས། བོད་ཀྱི་སྐྱབས་མགོན་༄གོང་ས་ཏཱ་ལའི་མཇིན་དཔྱོད་དང་ནུས་མཐུ། ཐབས་མཁས་ཀྱི་མཛད་འཕྲིན་བཅས་ལ་ཚོད་དཔག་ཙམ་ཡང་བྱེད་མ་ཐུབ་པར་བོད་ཀྱི་རྩ་དོན་ཡལ་ཟིན་པར་ཡང་ཡང་ཇོད་སྐྱོང་ལ། བོད་མི་ནང་ཁུལ་ནས་ཀྱང་སྤྱི་ཚོགས་མི་བདེ་ཞིང་། མགོན་པོ་མཆོག་གི་དགོངས་གཞི་འགའ་ཞིག་དུས་ཐོག་ཏུ་འགྲུབ་པ་ལ་གེགས་རྐྱེན་ནམ་ལྷ་དགོངས་འཕྲུག་གཞིར་གྱུར་པའི་དཀའ་རྙོག་འགའ་ཞིག་ལན་དུ་མར་བརྟམས་ཡོད།

ཕྱི་རུ་མགོན་པོ་མཆོག་ལ་འཕྲད་པའི་མཛད་དཀའ་ཆེ་ཤོས་ནི། བོད་འབངས་བྱིངས་ཀྱི་རྣམ་དཔྱོད་དང་བློ་མིག་གིས་མགོན་པོ་མཆོག་གི་ཐུགས་དགོངས་ཇི་བཞིན་མ་རྟོགས་པ་དང་། མཁྱེན་དཔྱོད་ཀྱི་རྗེས་མ་ཟིན་པ། སྙིང་སྟོབས་ཀྱིས་མ་འདང་བ། གནས་དུས་དང་བསྟུན་མ་ཤེས་པ་བཅས་རེད། དེ་ཡང་བོད་དང་བཙན་རྒྱལ་གཉིས་སུ་བཅོས་སྒྲུར་དང་ཡར་རྒྱས། གསར་གཏོད་སོགས་མ་འོངས་རྒྱང་གཟིགས་ཀྱི་མཛད་པ་ཇི་སྙེད་བརྩམས་ཀྱང་། བོད་མིའི་བློ་ཡུལ་དུ་མ་ཤོང་ཞིང་། སྙིང་སྟོབས་ཀྱིས་མ་འདང་བར་ལམ་སྟོན་མཛད་པའི་ལས་གཞི་མང་པོ་ཙམ་འཇོག་དང་ནར་འགྱང་། གཡོལ་ཐབས་སོགས་རིམ་པར་བྱུང་ཡོད། འདི་ནི་བོད་མི་གཅིག་པུར་བྱུང་བའི་ཞན་ཆ་མིན་པར་འཛམ་གླིང་སྤྱི་ལ་བྱུང་བའི་གནད་དོན་ཞིག་སྟེ། གལ་ཏེ་ཕྱི་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱངས་པའི་མཛད་འཕྲིན་ལ་སྤྱོད་གོམས་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན། གནད་དོན་འདི་དེ་ཙམ་རྟོགས་དཀའ་བ་ཞིག་མིན། ཉེ་རབས་ཀྱི་གནད་དོན་དཔེར་བླངས་ན། ཨ་རིའི་སྲིད་འཛིན་སྔ་མས་༧གོང་ས་མཆོག་གི་ལམ་སྟོན་བསླབ་བྱ་རྣམས་ཇི་བཞིན་དང་ལེན་ཞུས་ཡོད་ན། དེའི་རྗེས་ཐོགས་ཉིད་དུ་བྱུང་བའི་ཨ་རི་དང་ཁ་ཆེའི་བར་གྱི་དམག་འཁྲུག་དང་། དེ་ལས་མཆེད་པའི་དཀའ་ཉོག་རྣམས་ཡོང་དགོས་དོན་མེད་ལ། ནུབ་ཕྱོགས་རྒྱལ་ཁབ་ཚོས་གོ་མཚོན་འགོག་སྡོམ་དང་ཡ་རབས་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་ལམ་སྟོན་ཇི་བཞིན་བསྒྲུབས་ཡོད་ན། ད་ལྟའི་ནང་དམེ་དམར་གསོད་ཀྱི་དཀའ་སྡུག་ཡ་ང་བ་འདི་དག་ཀྱང་སྤྱོད་དགོས་དོན་ག་ལ་ཡོད་དེ། དཔལ་འབྱོར་ཉམས་ཉེས་ཀྱི་དུ་སྐྱད་འཛེར་པོ་འདི་ཡང་འཚོར་དགོས་དོན་ཕལ་ཆེར་མེད། དེ་དག་ནི་མགོན་པོ་མཆོག་ལ་གྲུས་བརྩི་དང་ཡི་རངས་མེད་པ་མིན་ཡང་། རྐྱེན་སྣ་

ཚོགས་ཀྱི་དབང་གིས་བསླབ་བྱ་དང་ལེན་བྱེད་པའི་སྟོབས་པས་མ་འདང་བ་སོགས་ཀྱི་རྐྱེན་པས་རེད། རྒྱ་དཀར་ནག་གཉིས་སོགས་ཤར་ཕྱོགས་ཡུལ་གྲུ་ཁག་གི་དཀའ་ངལ་མང་པོ་ཞིག་ཀྱང་དེ་མཚུངས་ཏེ་ཞིབ་ཏུ་བརྗོད་པ་སྐབས་སུ་མ་བབས།

ད་ནི་སྐབས་དོན་ལ་ཞུགས་ཏེ་བྱེ་བྲག་གིས་བཤད་ན། སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་པོ་མཆོག་བོད་དུ་བཞུགས་སྐབས། རྭ་སྟག་གི་དོན་རྐྱེན་དུ་གྲགས་པ་སོགས་ནང་ཁྲུལ་མི་མཐུན་པ་མང་དུ་བྱུང་བ་ནི་ཐུགས་མི་སྐྱོ་བའི་མཛད་དཀའ་ཐོག་མའི་གྲས་སུ་བརྗོད་ཆོག་ལ། དེ་ནས་རིམ་པར་བྱུང་བ་ནི་རྒྱ་དམར་གྱིས་ཆེད་དུ་བཟོས་པ་རྣམས་ཏེ། རྒྱལ་སྲིད་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་མཛད་འགན་བཞེས་མ་ཐག་གྲོ་མོར་ཆིབས་སྒྱུར་གནང་དགོས་བྱུང་བ་དང་། གཞུང་ཆེན་གསན་བསམ་གྱི་མཛད་པ་མ་གྲུབ་གོང་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཆིབས་སྒྱུར་བསྐྱུར་དགོས་པ། བོད་རྒྱ་ཞི་མཐུན་དུ་གནས་པར་ཐུགས་བརྩོན་བསྙེན་པ་ལ་ཕྱི་ནང་གི་འགལ་རྐྱེན་མང་དུ་བྱུང་བ། ལྷ་རམས་དམ་འཛོག་གི་མཛད་ཆེན་གྲུབ་མ་ཐག་བཙན་བྱོལ་དུ་ཕེབས་དགོས་བྱུང་བ་སོགས་ནི་བོད་དུ་བྱུང་བའི་མཛད་དཀའ་ཆེན་པོའི་གྲས་སུ་བརྗོད་ཆོག །

བཙན་བྱོལ་དུ་ཕེབས་རྗེས། གཞུང་གི་སྒྲིག་འཛུགས་དང་ཤེས་ཡོན་སློབ་གྲྭ། གཞིས་ཆགས་གསར་འཛུགས་སོགས་ཕྱག་ལས་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་ཉིན་དང་མཚན་སྤྲེལ་ཞིང་། རྒྱ་གར་གཞུང་དམངས་གཉིས་དང་ཕྱིའི་རོགས་ཚོགས་ཁག་ལ་བར་མ་ཆད་པར་འབྲེལ་མཐུད་དང་། སྲིད་གཞུང་དང་ཚོགས་སྡེའི་དབུ་ཁྲིད་དག་ལ་མཇལ་འཕྲད། བོད་དོན་དྲིལ་སྒྲོག་དང་བདེན་རྒྱབ་འཚོལ་བ། གཞིས་ཆགས་ཁག་ཏུ་ཆེད་ཕེབས་གཟིགས་རྟོག་དང་སེམས་གསོ་བསླབ་བྱ། ཐ་ན་བོད་མིའི་ཁྱིམ་དུ་དངོས་

ཐབས་ཀྱིས་འཚོ་བའི་གནས་བབ་ལ་བརྟག་དཔྱད་དང་། ས་ཞིང་རྫོ་ས་ཚུན་ཆད་དུ་
ཆིབས་བསྐྱུར་གྱིས་བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་ལས་ཀའི་དཀའ་ཚེགས་ལ་ཐུགས་ཞིབ་
མཛད་པ་སོགས་རང་གི་ཕ་མས་ཀྱང་བསྒྲུབ་དཀའ་བའི་གཟིགས་སྐྱོང་དང་སྐྱ་ངལ་
ཚད་མེད་བསྐྱོན་པའི་སྐབས་སུ། ཐོག་མར་མཐོ་རིམ་དུ་རྫོམ་པའི་ཁྲོད་ནས་"འཚིག་
པ་སྙིར་ལ་ཐོས་ནས་གྱོང་གུད་སྒྱི་ལ་གཏོང་བ། "[136]ཞེས་པ་ལྟར་དེན་རྟུས་སྟོན་
བསྒྲིགས་ཀྱིས་ཐུགས་མི་སྦྱོ་ཞིང་མཛད་དཀའི་གཞིར་བཀྱུར་པ་དུ་མ་བསྒྲུབས། བར་
དུ་ནང་ཁུལ་ལ་ཁུངས་མེད་བསྙད་འདོགས་དང་གཞན་དབང་གཡམ་རྒྱུགས། ཁྲིམ་
གཏམ་ལོག་འབྱམས་སོགས་ལ་མགོ་འཁོར་བ་ཙུང་དུས་ཁ་ཉན་གོ་ལེས་མ་བྱས་པ།
མཐའ་མར་རྫོངས་པ་མགོ་འཐོམ་དག་གིས་དཔུང་ངོམས་ཏམ་བཤད་དང་། སྤང་བླང་
གོ་བཟློག་ཏུ་སྤྱོད་པའི་བགྱི་བ་ལྟར་བླངས་པ་སོགས་ནི་མཛད་དཀའི་གྲས་སུ་བགྲང་
ཆོག །དེ་དག་འོལ་ཚོད་ཀྱིས་བཤད་པ་མིན་པར་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་དག་ན་གསལ་
ཞིང་ཐིངས་པར་ཡོད་ཅིང་། བྱུང་བ་དངོས་མཐོང་ཅན་ཡང་མང་དུ་ཡོད་པས་ཇི་ལྟར་
སྦེད་ཐབས་བྱས་ཀྱང་ནམ་རིང་སྒྲུང་གིས་འཁྱོལ་ཐབས་མེད། རྟོག་གླེང་བཟོས་
བཟོས་པའི་མཐར་འདུམ་འགྲིག་དང་དག་འདོན་སོགས་༄གོང་ས་མཆོག་ཉིད་ནས་
གནང་དགོས་བྱུང་བ་དེ་དག་ཀྱང་དགོས་མེད་ལས་ལྷག་ཅན་དུ་ངེས་པས་མཛད་
དཀའི་ཡན་ལག་ཏུ་བགྲང་ཆོག །དེ་ལ་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཐམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེས།
སྤྱི་ལོ་ 2002 ཟླ་བ་ 10 ཚེས་ 5 ཉིན་བཞུགས་སྒར་ཁུལ་གྱི་སྲི་ཞུ་ལས་བྱེད་མི་

136 མགོན་པོ་མཆོག་གིས། 1964ཟླ་བ་10ཚེས་9ཉིན་བཀའ་སྤྱི་ལས་གསུམ་ལ་སྩལ་བའི་བཀའ་སློབ་ཏུ། "འཚིག་པ་སྙིར་ལ་ཟ་ནས་གྱོང་སྤྱི་ལ་གཏོང་བ་འདི་ནམ་ཡང་མི་འགྲིག །འདི་དེ་སྔ་བོད་དུ་ཡང་བྱུང་ཡོད། ང་ཚོའི་ཕ་ཡུལ་དགྲ་ལག་ཏུ་ཤོར་བ་དང་། མི་ག་ཚོད་ཤི་སོང་། ཐབས་སྡུག་གང་འདྲ་ཞིག་བྱུང་སོང་། སྡུག་ནད་ཐེག་པ་འདུག་གམ། ད་ཆ་ཚང་མས་སྙིང་ལ་རུས་པ་འཇུག་དགོས། "ཞེས་བཀའ་སྩལ།

དམངས་དང་བཅས་པ་འཇོམས་པའི་སར་སྟོམ་ཆེན་པོ་ཞིག་བསྐྱོན་ཡོད། དེ་ཡང་《སློབ་དཔོན་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་གསུང་བཤད་དང་གསུང་རྩོམ་སོགས་གལ་ཆེ་ཁག་ཕྱོགས་བསྡུས་》དེབ་ཕྲེང་དྲུག་པར།

ད་བར་ང་ཚོར་བཙན་གནོན་བྱེད་མཁན་གྱིས་ང་ཚོའི་མི་རིགས་འདི་དབང་སྒྱུར་དང་བེད་སྤྱོད་གཏོང་བདེ་ཡིན་པར་མཐོང་ནས། བེད་སྤྱོད་འདྲ་མིན་སྣ་ཚོགས་བཏང་སྟེ་འདས་པའི་ལོ་བཞི་བཅུ་ལྷག་པའི་དུས་ཚོད་བསྐྱལ་ཟིན་པ་རེད། ད་དུང་ཡང་དེ་ཤུར་རྒྱུན་རིང་ལུས་སྲིད། ད་ལྟའི་བར་རྒྱལ་སྤྱི་དང་རྒྱལ་ནང་གང་དུའང་ང་ཚོའི་ཁ་གཏད་དང་མཉམ་དུ་རྩ་དོན་ཐོག་བགྲོ་གླེང་དང་། ཕན་ཚུན་རྒྱ་མཚན་སྦྲུངས་བཤད་བྱེད་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་བྱུང་ཐུབ་མེད་པར་མ་ཟད། དེ་ལས་ཀྱང་བསམ་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ཞིག་ལ། དེ་འདྲའི་གོ་སྐབས་ཡོང་བའི་རེ་བ་ཡོད་པའི་སྐབས་སུ་ནང་ཁུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ཚུང་ཙག་ཐོག་འཛིན་འཁྲིར་དབང་གིས་གོ་སྐབས་ཤོར་བ་དེ་འདྲའང་བྱུང་མ་སྲིད་བ་མ་རེད། འདས་པའི་ལོ་བཞི་བཅུ་ཞེ་གྲངས་ཀྱི་བྱུང་རབས་ལ་ཕྱི་མིག་ཅིག་བལྟས་པ་ཡིན་ན། བཙན་བྱོལ་བོད་མི་འབུམ་ཚོ་བརྒྱལ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཤོག་ཁག་མང་པོར་ཁ་གྲེས་ནས། ནང་ཁུལ་མི་མཐུན་པའི་རྩོད་རྙོག་གི་ཐོག་ཏུ་སྐད་ཆ་བཤད་པ་དང་ཚོགས་འདུ་ཚོགས་པ། ཡི་གེ་བྲིས་པ། གསར་ཤོག་སོགས་ཡིག་ཆ་བརྗོད་པ་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡོམས་ན། དེ་ཚོའི་ཐོག་དུས་ཚོད་ཏ་ཅང་མང་པོ་དང་འགྲོ་གྲོན་རྒྱ་གར་གྱི་སྒོར་མོ་ས་ཡ་མང་པོ་ཕྱིན་ཡོད་ནའང་། བསམ་བློ་ནན་པོ་ཞིག་བཏང་ན། དུས་ཚོད་དང་དཔལ་འབྱོར་གྱི་འགྲོ་གྲོན་དེ་ཚོ་ང་ཚོའི་ཁ་གཏད་ལ་གདོང་ལེན་དང་འཐབ་རྩོད་བྱེད་པའི་ཆེད་གཏོང་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད་ན། གང་འཚམས་ཕན་གནོད་འཁྲིན་པ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུར་ངེས་ནའང་། དེ་ལྟར་མ་བྱུང་བར་ནང་ཁུལ་མཐུན་མིན་གྱི་དཀའ་

ཧྥོག་གི་ཐོག་གཏོང་དགོས་བྱུང་བ་ནི་བློ་ཕམ་གྱི་གནས་ཤིག་རེད། གནའ་བོའི་བོད་ཀྱི་གཏམ་དཔེར། ‘གཞོང་པ་སྟོང་པར་ཁྲི་འཛིང་། ’ཞེར་བ་ལྟར་ཧྥོག་འཛིང་དེ་ཚོ་ལས་ཐོགས་སུ་ལ་ཡང་ཁེ་ཕན་ནི་གཅིག་ཀྱང་བྱུང་མེད། འདས་པའི་ལོ་བཅུ་ཕྲག་ཁ་ཤས་ཀྱི་རང་རེའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་གི་བྱུང་ཚུལ་ལ་བལྟས་ན། བོད་ཀྱི་མ་འོངས་པའི་གནས་ཚུལ་དེ་ཚོད་དཔག་ཇི་འདྲ་ཞིག་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་ཡིན་ནམ་སྙམ་པའི་བློ་དོགས་ཡོད། འདི་ནི་ང་རང་གི་མཐོང་ཚུལ་གྱི་ཐོག་ནས་ཛོད་ཀྱིན་ཡོད།

ཅེས་གསལ།

གང་ལྟར། མགོན་པོ་མཆོག་བཅན་བྱོལ་དུ་ཕེབས་ནས་ཟླ་ཤས་ལས་མ་སོང་གོང་སྟེ་སྤྱི་ལོ་ 1959 ཟླ་བ་ 11 ཚེས་ 17 ཉིན།

སྐབས་སུ་བབས་པའི་བསྒྲུབ་བྱའི་གཙོ་བོ་གཅིག་ལ། བོད་མི་ཚང་མ་མཐུན་ལམ་ཛོག་རྩ་ཆིག་སྒྲིལ་དགོས་གལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ། དཔེར་ན། དབུས་གཙང་དང་ཨ་མདོ། ཁམས། ནང་གསེས་ལའང་ལུང་ཚོ་སོ་སོ་དང་གདན་ས། གཞིས་དགོན་སོ་སོ། དམག་སྐར་ཁག་སོགས་མིང་འདོགས་འདྲ་མིན་རྒྱ་མཆན་དུ་བྱས་ནས་ཕྱོགས་བསྒྲིལ་འཛིན་འཁྱེར་བྱས་ན་ཤིན་ཏུ་ནོར་འཁྲུལ་ཡིན། ད་ལྟ་འདིར་ཡོད་བོད་མི་ཡོངས་ཛོགས་མཐུན་ལམ་བདེ་སྡུག་གཅིག་གྱུར་ཡོད་ཀྱང་། ད་དུང་མཐུན་སྒྲིལ་དམ་ཟབ་ཛོག་རྩ་ཆིག་སྒྲིལ་ལྟུགས་ཀྱི་གོང་བུ་ལྟ་བུ་ཞིག་ངེས་པར་དུ་བྱེད་དགོས།

ཞེས་ལམ་སྟོན་གྱི་བཀའ་སློལ།

སྤྱི་ལོ་ 1960 ཟླ་བ་ 2 ཚེས་ 3 ཉིན་བོད་ཆོལ་གསུམ་ཆོས་བརྒྱུད་དང་བཅས་

པའི་འཐུས་མི་གནད་ཡོད་ལྡན་འཛོམས་ཀྱིས་མགོན་པོ་མཆོག་གི་དབུ་འཁྲིད་ལམ་སྟོན་འོག་ལྟུགས་ཀྱི་གོང་བུ་ལྷུ་བུའི་མཐུན་ལམ་རྡོག་རྩ་ཆིག་སྒྲིལ་གྱིས་བོད་སྤྱིའི་འཕྲལ་ཕུགས་ཀྱི་བདེ་དོན་བསྒྲུབ་རྒྱུའི་མནའ་གན་ཕུལ་ཡོད། འོན་ཀྱང་། དེ་མ་ཐག་རྒྱ་དཀར་ནག་བོད་གསུམ་དང་འབྲེལ་བའི་དཀའ་རྙོག་ཆེ་ཙམ་ཞིག་བྱུང་སྟེ། རྒྱ་གར་གྱི་གྲོས་ཚོགས་ནང་ཚུན་ཆད་ནས་གླེང་མགོ་ཚུགས། དེ་ནི་བོད་ནས་རྒྱ་གར་དུ་དབོར་འདྲེན་བྱས་པའི་གསེར་དངུལ་གྱི་སྐོར་དེ་རེད། དེ་ཡང་སྤྱི་ལོ་ 1960 ཟླ་བ་ 3 ཚེས་ 14 ཉིན། རྒྱ་གར་ཕྱི་སྲིད་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཟུར་འབྲེལ་དྲུང་ཆེ་སྐུ་ཞབས་J.S.Mehtaམཆོག་༸གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོའི་དྲུང་དུ་བཅར་ཏེ། དེ་སྔ་བོད་ནས་སྔང་ཧོག་ཏུ་དབོར་འདྲེན་གནང་བའི་གསེར་དངུལ་ཐད་གསར་ཤོག་སྙེང་ཕུད་སྒྲིག་བྱས་པ་དང་། རྒྱ་གར་གྱི་གྲོས་ཚོགས་ནང་ཁ་གཏད་ཤོག་ཁའི་འཐུས་མི་དུ་མས་གཞུང་བཞེས་གཏོང་དགོས་པའི་བསམ་ཚུལ་བཏོན་པ་སོགས་ཞུས་པར། ༸གོང་ས་མཆོག་ནས། "གསེར་དངུལ་དེའི་ཐོག་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་རྒྱལ་ལོ་དོན་གྲུབ་དང་། ཚ་རོང་། དགའ་བྲང་། སློན་གྲོང་བཅས་མི་བཞི་བསྐོས་པ་ཡིན། ཚོང་སྒྱུར་སོགས་ཕྱི་འགྲོའི་ལས་དོན་བྱེད་མཁན་རྒྱལ་ལོ་དོན་གྲུབ་དང་ཚ་རོང་རེད། གསེར་དངུལ་རྣམས་ཚོང་སྒྱུར་ཟིན་པའི་རིན་དངུལ་ཅི་བྱུང་སྐྱིད་ཁེའི་ཆེད་དུ་དངུལ་ཁང་དུ་བཅོལ་འཇོག་བྱས་ཡོད་འདུག ”ཅེས་དང་། དེ་ནས་ཀྱང་གསེར་དངུལ་བཙོང་ཟིན་པའི་དངུལ་འབབ་ལས་མང་ཙམ་ཞིག་སློབ་གྲྭ་གསར་འཛུགས་ཐོག་གཏོང་དགོས་ཞེས་སོགས་གསུངས། སྐབས་དེའི་རྒྱ་མིའི་འདོད་སྲིད་དང་ཏམ་བཤད་ཀྱིས་སྐུ་རྒྱུ་གསེར་དངུལ་ལ་ཅི་ཡང་བྱེད་མི་ཐུབ་ཀྱང་། བོད་མིའི་ཁྲིད་ཀྱི་སྲིད་དོན་མི་ཤེས་པའི་

རྫོངས་པ་མགོ་འཁོར་བསམ་མེད་འཛིན་འཁྱེར་ལ་དགའ་ཞིང་རང་སྡེ་ཁོ་ན་གཅེས་གཅེས་སུ་བྱེད་པ་དུ་མས། བདེན་དོན་ཁ་ཕྱེར་དང་རྫུན་བཟོའི་བཀྲི་བ་དང་བླངས་ཀྱིས་ནང་ཁུལ་མི་བདེ་བར་བྱས་ཏེ་བདེན་མིན་བཤད་ཡམས་རྙོག་གླེང་ཆེ་ཙམ་བྱུང་བ་ཡུན་རིང་མ་འཇགས་པ་དེ་ནི་ཐུགས་སྐྱོ་བའི་གནས་ཤིག་ག་ལ་ཡིན།

གསེར་དངུལ་དེ་དག་ནི། "༧གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོའི་སྐུ་སྲིར་གཟིམ་ཚུང་མཛོད་སྦུག་དང་། རྩེ་རྣམ་སྲས་གན་མཛོད། གྲ་བཞི་གློག་འཕྲུལ་ལས་ཁུངས་བཅས་ཀྱི་ཁོང་ནས་གསེར་དངུལ་གང་འཚམས་ཤིག"[137] སྤྱི་ལོ་ 1949 ལོའི་ལོ་མཇུག་ཙམ་ལ་བོད་ནས་སྔང་ཏོག་ཏུ་དབོར་འདྲེན་གནང་བ་འབྲས་ལྗོངས་གཞུང་གི་མཐུན་འགྱུར་འོག་མཛོད་ཁང་གསར་རྒྱག་དང་། གཞིས་རྩེ་ག་དང་དམག་ཁོངས་ནས་བོད་དམག་བཅུ་ཤོག་གཅིག་བསྐོ་བཞག་གིས་བརྟན་སྲུང་བདག་གཉེར་བྱས་པ་དེ་རེད། སྤྱི་ལོ་ 1954 ལོར་༧གོང་ས་མཆོག་པེ་ཅིན་དུ་ཕེབས་སྐབས་རྒྱ་མིས་སྔང་ཏོག་ཏུ་ཡོད་པའི་གསེར་དངུལ་དེ་དག་གང་མགྱོགས་ཕྱིར་ལྷ་སར་དབོན་འདྲེན་དགོས་པའི་ཧམ་བཤད་བྱས། དེ་ནས། "ཀ་སྦུག་ཚོང་དོན་རིམ་བཞི་སྤྱོམ་མདའ་བློ་བཟང་ཡར་འཕེལ་ནི་རྣམ་ཀུན་བོད་མིའི་ཁྲོད་ནས་རྒྱ་མིར་ཐུགས་འདྲིས་ཆེ་བའི་གྲས་ཤིག་ཡིན་པར་ཚང་མས་ངོས་འཛིན་བྱེད་པ"ལྟར། སྤོམ་མདའ་ཡར་འཕེལ་གྱིས་གསེར་དངུལ་རྣམས་ཕྱིར་བོད་དུ་དབོར་འདྲེན་བྱ་རྩིས་བྱས་པར་མཁན་ཚུང་བློ་བཟང་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་རྒྱ་མིའི་བཀོད་ཇུས་ངན་པ་དེ་ལག་བསྟར་བྱེད་དུ་མ་བཅུག །སྤྱི་ལོ་ 1959 ལོར་༧གོང་ས་མཆོག་རྒྱ་གར་དུ་ཆིབས་སྒྱུར་གྲུབ་མཚམས་

137 འདི་དང་གཤམ་གྱི་གུག་རྟགས་སུ་གསལ་བ་དག་ཀུན་གླིང་འོད་ཟེར་རྒྱལ་མཚན་གྱི་དེབ་གཉིས་པར་གསལ།

ཀྱང་རྒྱ་དམར་གཞུང་གིས་གསེར་དངུལ་དེའི་བདག་དབང་རྒྱ་མིར་ཡོད་པའི་ཚུལ་རྒྱ་གར་གཞུང་ལ་ཞུས། སྐུའི་གཅེན་པོ་རྒྱལ་ལོ་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་རྒྱ་མིའི་གསང་ཐུས་དེ་ཉིད་མཁྱེན་མ་ཐག་བཀའ་ཤག་ལ་གསུངས། བོད་གཞུང་གིས་ཁྲིམས་རྩོད་པར་འདྲི་རྩད་བྱས་པར། "གསེར་དངུལ་དེ་དག་ཕྱི་རྒྱལ་ས་ཐོག་ཏུ་ཡོད་པ་དང་། ལྷག་པར་ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་སྐུ་སྐྱེར་གྱི་བདག་དབང་ལ་སུས་ཀྱང་རྩོད་གླེང་བྱས་ཆོག་པའི་ཐོབ་ཐང་ཡོད་པ་མ་རེད། "ཅེས་ཁྲིམས་དོན་གསལ་བཤད་བྱས་པ་སོགས་ཀུན་གླེང་འོད་ཟེར་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བྲིས། «བཙན་གོལ་རྒྱལ་སྐྱོབ»དེབ་ཕྲེང་དང་པོར། "སྐུ་རྒྱུ་གསེར་དངུལ་བོད་དུ་ལེན་ཐུབ་ཐབས་སུ་རྒྱ་དམར་གྱི་རྒྱ་གར་ཀ་སྦུག་ཏུ་བཅའ་སྡོད་ཚོང་དོན་སྐུ་ཚབ་ལིས་ཅིན་ཤིས་དང་། སྐུ་ངོ་སྤོམ་མདའ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱལ་ས་ལྡི་ལིར་རྒྱ་མིའི་གཞུང་ཚབ་ཁང་དུ་ཆེད་བཅར་གྱིས་ཁྲིམས་ཐོག་གམ། ཡང་ན། འཛིགས་སྐུལ་སོགས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་ཡོད་རྒྱུ་རྩལ་སྤྲུགས་བྱས་ཀྱང་དོན་འབྲས་མ་བྱུང་། "ཞེས་གསལ། « མི་ཚེའི་ལོ་རྒྱུས་ལས་འཕྲོས་པའི་གཏམ་ཐབས་བྱུས་སྙིང་སྟོབས་ཀྱི་འབྲས་བུ། »དེབ་ཕྲེང་གཉིས་པ་ལས།

སྐུའི་གཅེན་པོ་རྒྱལ་ལོ་དོན་གྲུབ་དང་། ཕྱག་རོགས་རིམ་བཞི་ཚ་རོང་བདུད་འདུལ་རྣམ་རྒྱལ་རྣམ་གཉིས་ནས་ཐུགས་ཁུར་བཞེས་ཏེ། ཕྱི་ལོ་ ༡༨༧༩ ལོར་ཚོང་བསྒྱུར་མཛད་པ་རེད། གོང་གསལ་གསེར་དངུལ་རྣམས་ཚོང་བསྒྱུར་མཛད་པའི་རིན་དངུལ་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་ནས་རྒྱ་གར་ནང་སྙན་གྲགས་ཆེ་ཞིང་། བོད་མིར་བརྩེ་ཞེན་ཅན་སྐུ་ཞབས་འཇིའི་པིའི་ན་ར་ཡན་གཙོ་བཞུགས་ཀྱིས་༄གོང་ས་ཆེན་པོའི་མཚན་ཐོག་ཡིད་ཆེས་དགེ་རྒྱའི་མ་དངུལ་ཚོགས་པ་གསར་འཛུགས་གནང་ཁར། ཚོགས་པ་དེའི་མ་རྒྱའི་ཐོག་ཉིན་སྐོར་འབུམ་

བརྒྱད་ཙ་སྐོར་ཞིག་རྩིས་སྤྲོད་གནང་བ་རེད། དེ་བས་བློ་ཕམ་ཆེ་བ་ཞིག་ལ། ཡིད་ཆེས་ཚོགས་པའི་རྒྱུན་ལས་འགན་འཛིན་ཚ་རོང་བདུད་འདུལ་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་ས་ནས་ཀ་སྨུག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཀ་ཡན་འཛེ་ཀྲི་མོན་ལ་ཧིན་སྐོར་འབུམ་བཞི་བཙུ་ཐམ་པ་དང་། སྐུ་སྐྱེར་གཟིམ་ཚུང་གི་ཕྱག་དངུལ་སྐོར་འབུམ་ལྔ་སྐོར་བཅས་ཁ་བསྡུས་ཤོར་བ་དུས་ཚོད་དེའི་སྐབས་དེང་སང་དང་མི་འདྲ་བའི་ཡུལ་གྱི་དངུལ་ཐང་མཐོང་ཆེ་ཡོད་པ་དང་། ལྷག་པར་སྐྱབས་བཅོལ་གཞུང་འབབས་ཚང་མ་རང་ཡུལ་དུ་རྒྱ་མིས་དྲག་གནོན་མདེལ་ཆར་དྲག་ཏུ་འབབ་པའི་དཀྱིལ་ནས་ཕྱིད་ཤི་ཕྱིད་གསོན་སྡུང་པོ་ཀེར་ལངས་བྲོས་བྱོལ་དུ་ཡོང་བ་ཏ་ཙང་སྐྱོ་པོའི་དུས་སྐབས་ལ། དངུལ་ཕོན་ཆེན་པོ་དེ་ཙམ་ཀ་ཡན་ལ་ཏ་ཤོར་བྱུང་བར་ཏ་ལས་བློ་ཕམ་གྱིས་སྐད་ངན་དབང་མེད་དུ་ཤོར་ནས་རང་གཞུང་བཀའ་ཤག་ནས་དེའི་སྐོར་བདའ་འདེད་ནན་པོ་གནང་དགོས་པ་དང་། '''ཡང་། གོང་གི་གནས་ཚུལ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཕྱི་ལོ་༡༩༦༡ ཟླ་བ་ ༡༡ ཚེས་ ༩ ཉིན་ཀ་སྨུག་ཁུལ་དུ་གནས་སྡོད་སྨར་ཁམས་མ་ནང་པདྨ་ཚེ་དབང་དང་། སྨར་ཁམས་ཐོས་བསམ། ལི་ཐང་ཆེ་བཀྲ་བློ་བཟང་། དར་མགོན་མགོན་པོ་ཚེ་རིང་། ལི་ཐང་གླིང་ག་རྒྱལ་མཚན། ལྷ་ས་འཛིགས་མེད་རྣམ་རྒྱལ་བཅས་ནས་བཀའ་ཤག་ཏུ་སྙན་ཞུ་སྤྱི་རྗེས་ཕུལ་གསལ། དོན་ཚན། ༡ གསེར་དངུལ་སྦྱུས་ཚོང་མཛད་པའི་རིན་དངུལ་ཐོག་ནས་མ་འཛུགས་དགེ་སྡེ་ལྷུགས་མདོང་བཟོ་གྲྭའི་ཐོན་སྐྱེད་གཞུང་དང་མི་མང་གི་མཚན་ཐོག་མ་གཏོགས་ཀ་ཡན་འཛེ་ཀྲི་མོན་སོགས་འབྱོར་ལྡན་རེ་ཟུང་གི་ཁེ་དབང་དུ་མ་སོང་བ། དོན་ཚན་གཉིས་པ། ༢ དེ་སྔ་མདོ་ཁམས་མི་རིགས་ནས་མཁར་དབང་དང་། ལུས་སྲོག་བློས་བཏང་བྱས་པའི་སྐབས་སུ་གཞན་ནས་རོགས་རམ་བྱུང་བ་གྱུར་སེར་པོའི་དངུལ་རྣམས་བོད་མི་ཉམ་ཐག་ལྟོ་གོས་ཀྱིས་ཕོངས་པ་རྣམས་ལ་ཕན་པ་སྣེ་གཅིག་མ་བྱུང་བའི་སྐོར། དོན་ཚན། ༣ མཁན་ཚུང་བློ་བཟང་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ཕྱག་ཏུ་གཞུང་དངུལ་སྐོར་

༤༣༠༠༠༠ ཐམ་པ་ད་བར་བར་ལྷིང་དུ་བསྡད་ཡོད་པ་བཀའ་དམ་འབྱུར་མའི་ལག་འཛིན་ནང་གསལ་རྟེས་བཞེས་ཡོད་པ་[ཞེས་]གསལ་འདུག་པ།

ཞེས་སོགས་གསལ་བ་ལྟར། བོད་མི་ནང་ཁུལ་དུ་གསེར་དངུལ་དང་གྱུར་སེར་པོའི་རྫོང་རྫོག་ཇེ་ཆེར་གྱུར། གོང་གསལ་མི་སྣ་དག་གིས་སྤྱི་ལོ་ 1961 ཟླ་བ་ 3 ཚེས་ 18 ཉིན། "བོད་རིགས་སྐྱབས་བཅོལ་ལེགས་བཅོས་མི་དམངས་ཚོགས་པ"ཞེས་པའི་མིང་ཐོག་ནས། རྒྱ་གར་ཁུལ་སོགས་སུ་བཞུགས་པའི་བོད་རིགས་སེར་སྐྱ་ལྷན་རྒྱས་མཆོག་གི་སྔན་ལམ་དུ་གསོལ་རྒྱུར། ཞེས་གསལ་བསྒྲགས་གནང་བའི་ནང་།

གཞུང་གི་གསེར་དངུལ་རིན་འབབ་སྐུའི་གཅེན་པོ་རྒྱལ་བློ་དོན་འགྲུབ་ལགས་མཆོག་ནས་སྒོར་འབུམ་ ༥༠ ལས་མེད་ལུགས་ཚགས་པར་ཐོག་བཀོད་གནང་མཛད་འདུག་པར། ཀུས་ཚོས་དོ་གཏན་གྱིས་གང་སར་འདྲི་རྩད་བྱེད་སྐབས་སྒོར་འབུམ་༣༠༠ནས་མི་ཆག་པ་ཡོད་ངེས་ལ་སྒོར་འབུམ་ ༡༥༠ གར་སོང་མེད་པར་བོད་གཞུང་འབབས་གཉིས་ཀར་ཕན་མེད་རང་བཞིན་དུ་ལུས་སྟབས།[138]

ཞེས་སོགས་མ་འགྲིག་མ་འཐུས་པའི་སྐོར་མང་དུ་བྲིས་འདུག །༄གོང་ས་མཆོག་ནས།

༡༩༥༩ ལོར་ང་ཚོ་རྒྱ་གར་དུ་བསླེབས་རྗེས་ང་ཚོས་རྒྱ་གར་གཞུང་ལ་སློབ་སྟོན་ཞུས། གསེར་དངུལ་རྣམས་ཚོང་སྒྱུར་བྱས་ཏེ་གཞུང་གི་འགྲོ་སོང་ལ་ཕན་པར་བྱས་པ་རེད། དེ་ནས་ཡང་ཐྲན་བུ་ཁེ་སླེབ་ཡོད་རྒྱུའི་རྟེས་བྱས་ནས་བཟོ་གྲྭ་འདྲ་བཙུགས་པ་དེ་ཐམ་ཉེས་

138 བཀའ་ཤག་ཡིག་ཚགས་སུ་གསལ།

ཕྱིན་པ་རེད། དཔྱལ་གྱི་ཐོག་ནས་ཀ་ཡན་དེ་འབྲར་ཏ་ལ་ཤོར་བ་ཡང་ཕྲན་བུ་བྱུང་བ་རེད། གང་ལྟར་སྐབས་དེར་གནས་ཚུལ་ཡག་པོ་མགོ་འཚོས་པོ་ཞིག་དང་། ཧན་ཧན་བྱེད་མ་ཐུབ་པའི་ཐོག་ནས་སྐྱོན་བྱུང་བ་རེད།[139]

ཅེས་གསུངས།

འདི་དང་འབྲེལ་བའི་གནས་ཚུལ་གསལ་ཙམ་ཞིག་བོད་གཞུང་དཔལ་འབྱོར་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་བརྗོད་པའི་《 བཙན་བྱོལ་དུ་ལོ་ལྔ་བཅུའི་ལོ་རྒྱུས་ཕྱོགས་བསྡུས། 》ཞེས་པར་གསལ། འདི་ནི་བོད་མིའི་ནང་ཁུལ་དུ་གླེང་རྙོག་ཆེ་ཙམ་བྱུང་བ་ཐོག་མའི་གྲས་སུ་མངོན།

སྤྱི་ལོ་ 1960 ཟླ་བ་ 9 ནང་བོད་མང་གཙོའི་གཞུང་ཐོག་མར་དབུ་བརྙེས་པའི་སྐབས་སུ་ནང་ཁུལ་མི་མཐུན་པའི་རྙོག་གླེང་གཞན་ཞིག་མགོ་ཚུགས་པ་ནི། 《 སྔེར་ཟུར་ཁང་གི་གཡོག་ནས་བོད་ཀྱི་བཀའ་བློན་ཁྲི་པ་བར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་བཤད་པ། 》ཞེས་པ་ལས།

སྐབས་དེར་གཞུང་ཞབས་རྙིང་པ་(ཚ་རྫོར་)མཁན་ཚང་ཐུབ་བསྟན་བཟང་པོ་ནས་བོད་གཞུང་གསར་འཛུགས་དགོས་པ་དང་། གཞུང་གི་ལས་བྱེད་མི་འགྲོ་ཡང་རང་མཚམས་མིང་སློས་བསྐོ་བཞག་བྱེད་པའི་འཆར་གཞི་ཞིག་རྒྱ་གར་གཞུང་དང་། ༄གོང་ས་མཆོག་ལ་འབུལ་ལམ་ཞུས་པ་རེད། སྤྱིར་བཏང་རང་རང་གི་བསམ་པའི་འཆར་གཞི་ཞུས་པ་མ་འོས་པ་མིན་ཀྱང་། བོད་མང་གཙོའི་གཞུང་གི་སྒྲིག་འཛུགས་འདི་ཉིད་ཡོད་བཞིན་དུ་ཁོ་པ་མི་

139 1981ཟླ་བ་4ཚེས་21ཉིན་ལས་བསྡོམས་ཐེངས་བཅུ་གཉིས་པའི་ཐོག་གསུངས།

གཅིག་གིས་རང་མཚམས་གང་བྱུང་བྱ་ཐལ་རང་གཞུང་ལ་བརྩི་མེད་བྱས་པ་དང་། སྤྱི་ཚོགས་ནང་དཀྲོག་རྐྱེན་ཡང་མང་པོ་བྱུང་།

ཞེས་སོགས་གསལ་བའི་གནས་ཚུལ་དེ་རེད། སྤྱི་ལོ་ 1960 ཟླ་བ་ 9 ཚེས་ 9 ཉིན་བཀའ་སློན་དང་གཞུང་ཞབས་གནད་ཡོད་ཚོལ་གསུམ་འཛུས་མི་འཛུས་ཚབ་བཅས་པ་འདུས་པའི་སར་༄གོང་ས་མཆོག་ནས།

ཐུབ་བསྟན་བཟང་པོ་ཁོ་ཚོས་རྒྱ་དམར་ལ་བོད་རང་དབང་རང་བཙན་གྱི་དོན་དུ་ངོ་རྒོལ་བྱས་ཏེ་རྒྱ་གར་ཕྱོགས་སུ་བྲོས་ཡོད། འདིར་བོད་རང་གི་ཐོབ་ཐང་དང་དབང་ཆ་ཡོད་རིགས་གཞན་ལ་སྤྲོད་པའི་བྱེད་སྟངས་འདི་ཡ་མཚན་པོ་ཞིག་རེད། རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་ང་ཚོ་བཙན་བྱོལ་བ་རྣམས་ལ་རོགས་རམ་གནང་དགོས་པའི་འོས་བབ་དང་འགན་ཁུར་ཡོད་པ་ལྟར་སྐྱབས་འཇུག་གནང་བར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་དང་། བོད་ཀྱི་གནད་དོན་ཐད་ལ་བཀོད་པ་གཏོང་བའི་རིགས་ང་ཚོས་ལགས་སོ་ཞུ་ཐུབ་ཀྱི་མ་རེད། ཐུབ་བཟང་ཁོ་ཚོས་རང་གི་དབང་ཆ་མི་ལ་སྤྲོད་པ་དངོས་གནས་ཁྲད་མཚར་པོ་ཞིག་རེད། དེ་ནས་ཡང་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་སུ་ཕུལ་བའི་བོད་དོན་སྙན་ཞུའི་སྐོར་ཁོ་ཚོས་མགོ་མ་འཚོས་པའི་སྐྱོན་འཛུགས་བྱས་འདུག །"'དེ་བཞིན་ཁོ་ཚོས་ལས་བྱེད་མགོ་ཁྲིདས་རྩ་བརྗེས་ཀྱི་འཆར་གཞིའི་ནང་། ངོས་ཀྱི་རྫོ་ལགས་གསུམ་དང་། ཨ་ཅག་ལགས། མདའ་དཔོན[140] བཅས་ཚང་མ་མགོ་བྱེད་ཀྱི་གྲས་སུ་མིང་བཀོད་པ་འདུག་པ་དེ་ནི་ངོ་དགའ་སྤྲོ་ལད་བྱེད་སྟངས་ཤིག་རེད། མ་གཞི་ནས་ཁོ་ཚོ་མི་བཞི་ལྷས་ལས་བྱེད་གསར་པའི་འཆར་གཞི་འགོད་ཤེས་

140 རྫོ་ལགས་གསུམ་གསུངས་པ་ནི། སྐུའི་གཅེན་པོ་སྟག་མཚེར་རིན་པོ་ཆེ་དང་རྒྱལ་ལོ་དོན་གྲུབ། བློ་བཟང་བསམ་གཏན་བཅས་དང་། ཨ་ཅག་ནི་སྐུའི་གཅེན་མོ་ཚེ་རིང་སྒྲོལ་མ། མདའ་དཔོན་ནི་སྟག་ལྷ་ཕུན་ཚོགས་བཀྲ་ཤིས་བཅས་སོ། །

སྟངས་མེད་ལ། ངོས་ཀྱང་དེ་ལ་འདོད་པ་མེད། ལས་བྱེད་གསར་བརྗེ་དེའི་ནང་གི་མི་ལའང་ལེགས་ཉེས་སྣ་ཚོགས་ཤིག་འདུག །

ཅེས་བཀའ་སྩལ།

དེ་ཡང་ཐུབ་བསྟན་བཟང་པོ་སོགས་ཀྱིས་ཐོག་མར་ཚ་ལ་ཧྲོའོ་སེར་གནས་སྡོད་རྒྱུད་གྲྭ་སྡོད་སྐད་ཀྱི་དགེ་འདུན་པ་སོགས་ཀྱི་འཐུས་ཚབ་ཡིན་ཚུལ་བྱས་པ་དང་། སྤྱི་འཛིན་ཚོགས་པ་ཞེས་པ་ཞིག་བཙུགས་ཏེ་རྡ་རམ་ས་ལའི་ཉེ་འཁྲིས་སུ་བསྡད་ཅིང་། རྗེས་སུ་ཐའི་ལྷན་གྱི་རོགས་དངུལ་བླངས་ཏེ་ལྦི་ལིར་གནས་སྡོ་དང་འཚར་གཞི་རྒྱ་བསྐྱེད་གཏོང་བའི་འབད་བརྩོན་བྱས་པ་སོགས་རྗེ་འབངས་ཀུན་ཐུགས་མི་སྡོ་བའི་རྙོག་གླེང་ཆེད་བཟོ་བྱས་འདུག །ཞིབ་པར་ད་ལྟ་ཐོན་ཟིན་པ་དང་མི་འགྱུར་བར་ཐོན་འགྱུར་གྱི་དཔེ་དེབ་མ་ཟིན་དག་ན་གསལ་ཡང་འདི་ཙམ་ལས་བརྗོད་པར་མི་འདོད། གཞན་ཞིག་ནི། ཟུར་ཁང་དང་གཡུ་ཐོག་སོགས་ཀྱི་སྐོར་ལས་བྱུང་བའི་གླེང་རྙོག་དེ་རེད། དེ་ལ《ཡབ་གཞི་གཡུ་ཐོག་ས་དབང་དམ་པ་བཀྲ་ཤིས་དོན་གྲུབ་མཆོག་གི་སྐུ་ཚེའི་བྱུང་བ་ཆེ་ལོང་ཙམ་མ་བཅོས་ལྷུག་པར་བརྗོད་པ》ཞེས་པ་ལས།

༡༩༨༠ཕྱི་ཟླ་༩ ཚེས་ ༣ནས་བཟུང་རྡ་རམ་ས་ལར་གཞིས་བྱེས་བོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་འཕྲལ་ཕུགས་བདེ་དོན་ཆེད་སྤྱི་འཐུས་འོས་འདེམས་དང་། ལས་བྱེད་རྒྱུས་འཛོམས་ཚོགས་འདུ་བསྡུ་བསྐོང་དང་སྲུགས་ལས་བྱེད་སྲིག་གཞི་གསར་བཟོ་དང་། སྲིག་འཛུགས་བསྐྱར་བཟོ་གནང་རྒྱུར་སྐུ་ངོ་ཟུར་གཡུ་གཉིས་འཕྲལ་དུ་ཧ་སར་ཕེབས་དགོས་ཀྱི་བཀའ་ལན་འབྱོར་དོན་ཧ་སར་ཕེབས་མཚམས་མཛད་སྒོའི་ཚོགས་ཆེན་ཞིག་ཚོགས་སོང་བར་དེའི་ནང་གཞུང་ཞབས་ཆེ་ཕྲ་ཡོངས་རྫོགས་དང་། སེར་སྐྱ་མི་དམངས་ཀྱི་འགོ་གཙོའམ་མི་

འཁྲུས་བཅས་ཞུགས་ཡོད། སྐབས་དེར་གསོལ་ཇ་བཞེས་འབྲས་བཏེག་ཚར་མ་ཐག །མདོ་སྟོད་སྤྱི་འཁྲུས་ལི་ཐང་འཛིང་ས་ཆོས་མཛད་ཆེ་རིང་མགོན་པོ་ཡར་ལངས་ཏེ་ཟུར་གཡུ་བཀའ་བློན་གཉིས་ནས་གཞུང་གི་ལས་དོན་ཇ་དྲག་དང་སྐུ་ངལ་འདི་འདྲའི་སྐབས་སུ་དགོངས་ཞག་རྫོགས་ཀྱང་། ད་དུང་དུས་ཐོག་ལས་བཅར་མ་གནང་སྟབས་གཞུང་དོན་འཁྲུས་ཤོར་འགྲོ་ཚུལ་སོགས་སྐྱོན་བརྗོད་མང་དག་ཅིག་བྱས་པར། “དེ་ནུབ་ཨ་ལོ་ཆོས་མཛད་ནས། ཞྭ་སྐབ་པར་མི་ངན་ཁྱོད་ཀྱིས་ངའི་གལ་ཆེའི་ཡིག་ཆ་ཚང་མ་སྦྲུད་མ་བྱུང་ཞེས་བཤད་པར་ཞྭ་སྐབ་པས། ཁྱོད་ཀྱི་ཡིག་རྟོག་དེ་ཚོ་ཨེ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་ཨ་ལོ་ཆོས་མཛད་ནས་ཡིག་རྟོག་ཡིན་ན་ག་རེ་བྱས་ནས་ངར་མ་སྦྲུད། ད་ལྟ་རང་ངའི་ཡིག་སྒམ་ཁྲིར་ཤོག་ཅེས་ཡར་ལངས་ཏེ་ཤོར་བྱུང་བས་འཛིང་ས་ཆོས་མཛད་དང་དབུས་གཙང་སྤྱི་འཁྲུས་ཚུ་ཤུར་བསམ་མཁར་ཆེ་རིང་དབང་འདུས་བཅས་ཚོགས་འཁྲུས་རེ་ཟུང་ནས་ཨ་ལོ་ཆོས་མཛད་ཟིན་ཏེ་ཕན་ཚུན་གསུང་རྩོད་གང་ཙམ་བྱུང་བ་དང་། དེ་སྐབས་སྐུ་ངོར་དྲུང་ཡིག་ཆེན་མོ་ངག་དབང་དོན་གྲུབ་མཆོག་ལ་མདོ་སྟོད་སྤྱི་འཁྲུས་ས་འདུ་བློ་སྟན་གྲགས་ལགས་ནས་དྲི་བ་ཞུ་སྐབས། དེང་སྐབས་སྟག་གི་སྟེར་མོ་དང་མཆེ་བ་རྣམས་ཟད་དེ་གང་ཡང་ཞུ་མི་ཐུབ་ཅེས་ཀྱང་གསུངས་འདུག །ཞྭ་སྐབ་པ་ཕྱིར་ཕེབས་པ་དང་གང་མཚམས་ནས་ཞྭ་སྐབ་པ་བསྐྱར་དུ་ཚོགས་འདུར་ཕེབས་སོང་ཡང་རྟོག་ཟིང་ཁོ་ནའི་དང་ཚོགས་འདུ་གྲོལ་སོང་གསུངས་བྱུང་།

ཞེས་གསལ།

དེ་ལྟར་རྟོག་གླེང་མང་དུ་བྱུང་བས་གཡུ་ཐོག་ལོ་ཟླ་དེ་གའི་ནང་ཀལ་ཀ་ཏར་བསྐྱོད་ཅིང་ཟུར་ཁང་ཡང་དེ་གར་བསྐྱོད་དེ་བཞུགས། ཀལ་ཀ་ཏར་འབྱོར་མ་ཐག

ཐའི་ལྷན་ནས་ཅང་ཅེ་ཧྲི་ཡིས་འབོད་འགྱུག་གི་ཡི་གེ་བཏང་བ་འབྱོར་ཞེས་ཀྱང་གོང་གསལ་ལོ་རྒྱུས་སུ་གསལ། སྐབས་དེར་སྨར་ཁམས་ཐོས་བསམ་སོགས་མི་དྲུག་གི་ཚོགས་པས་ཀྱང་གཞུང་གི་རྒྱུ་དངོས་ལས་འཕྲོས་པའི་རྙོག་གླེང་ཆེན་པོ་བསྐྱུད་མར་བཟོས། ༧གོང་ས་མཆོག་ནས་གཡུ་ཐུར་གཉིས་ཕྱིར་ཧ་སར་འབོད་འགྱུག་གནང་ཡང་ཕྱི་རྐྱེན་ནང་རྐྱེན་ཅི་རིགས་ཀྱི་དབང་གིས་དོན་འབྲེལ་མ་བྱུང་། གང་ལྟར། ཕྱིས་སུ་ཐུར་གཡུ་གཉིས་ཀ་ཐའི་ལྷན་དུ་བསྐྱོད་དེ་བཀའ་བློན་དོན་གཅོད་ལས་ཁུངས་སམ་ཐའི་ལྷན་བཀའ་ཤག་ཅེས་པ་ཞིག་གསར་འཛུགས་བྱས་པ་སོགས་རྙོག་གཞི་ཆེན་པོ་བྱུང་། སྐབས་དེར་བོད་མི་ནང་ཁུལ་དུ་རེ་ཐུང་མི་མཐུན་པ་བྱུང་བ་ནི་དེ་ཙམ་གྱི་མཛད་དཀར་མ་གྱུར་ཀྱང་། གཙོ་བོ་ནི་ཐའི་ལྷན་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ལ་རྒྱབ་བསྙེས་པ་དེ་རེད། ཐའི་ལྷན་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ནས་ཆེད་དུ་དངུལ་དངོས་ཀྱིས་མི་བླུ་བསྒྲིགས་ཏེ་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་སུ་སེམ་འཛུལ་གྱིས་མགོ་སྐོར་བསླུ་བྲིད་སོགས་ཚ་ཚ་ཅུར་ཅུར་གྱིས་བསྒྲུབས་ཏེ། བོད་མིའི་ནང་ཁུལ་མི་བདེ་བར་བྱས་པ་དེ་མཛད་དཀའི་གནས་སུ་བགྲང་ཆོག།

གོང་དུ་བཤད་པའི་གྱུར་སེར་པོ་ལས་འཕྲོས་པའི་གནས་ཚུལ་དང་ཐུར་གཡུ་གཉིས་སོགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་ཏུ་དབྲ་ཕྲུག་ངག་དབང་གིས་བྲིས་པའི་《 མི་ཚེའི་ལོ་རྒྱུས་ཐོལ་མེད་སྒྲོང་པོའི་གཏམ་གྱི་རོལ་མོ་》 སོགས་ན་གསལ་བ་གཤམ་དུ་ཉུང་ཟད་འདྲི་ལ། རྙོག་གླེང་ཆེ་ཕྲ་གཞན་མང་ཙམ་ཞིག་ནི། 《 ཆོལ་གསུམ་ཆིག་བསྒྲིལ་ཚོགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་དངོས་བདེན་བྱུང་རིམ་དེབ་ཐེར་དྲང་སྲོང་དགྱེས་པའི་མཆོད་སྤྲིན་》ན་གསལ་བས་དེར་བལྟ།

གཞུང་སྙིང་པའི་གོ་མིང་དང་བཅས་པ་བསྒྱུར་ཏེ་ཆོས་སྲིད་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་མང་གཙོའི་ལམ་སྲོལ་གསར་འཛུགས་གནང་མ་ཐག་གཡོ་ཅན་དྲང་རྫུས་ཀྱིས་རྗེ་འབངས་ཐམས་ཅད་ཐུགས་མི་སྐྱོ་བའི་དགྲོག་གཏམ་གཞན་ཞིག་སྤེལ་བ་ནི། ༄གོང་ས་མཆོག་ནས་སྤྱི་ལོ་ 1960 ཟླ་བ་ 12 ཚེས་ 5 ཉིན།

བར་སྐབས་རང་རེས་ལས་ཁུངས་ཁག་ལྷུར་ལས་བགོས་བྱས་པ་དེར་འགའ་ཞིག་ནས་དེ་ནི་རྒྱ་མིར་ལད་ཟློས་བྱས་པར་མཐོང་བ་དང་། འགའ་ཞིག་ནས་ངོས་ཀྱིས་རྒྱལ་ལོ་དོན་གྲུབ་སོགས་ཀྱིས་ཅི་བརྗོད་ལ་ཉན་རྐྱང་བྱས་འདྲའི་མཐོང་སྣང་མེད་དམ་སྙམ། དེང་དུས་འཛམ་གླིང་འདིའི་ནང་གློ་རིགས་ལྟ་བུའི་ལུང་ཁུག་འགའ་ཤས་ལས། དེ་མིན་རྒྱལ་ཁབ་ཚང་མར་རྩ་བའི་དབུས་གཞུང་ལ་ཕྱི་འབྲེལ་དང་། ནང་སྲིད། ཤེས་རིག །དཔལ་འབྱོར། རྒྱལ་སྲུང་། འཕྲིམ་འགྲུལ་སོགས་ཀྱི་ལས་ཁུངས་སོ་སོ་དང་། དེ་དག་སོ་སོར་བློན་ཆེན་རེ་ཡོད་པ་དང་། བློན་ཆེན་ཚོ་འཛོམས་དུས་བཀའ་ཤག་ཏུ་ངོས་འཛིན་བྱེད་པ། ‴རྒྱལ་ལོ་དོན་གྲུབ་སོགས་སྤྱན་མཆེད་ཚོར་བསམ་འཆར་འདྲི་བསྡུར་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་པ་ལས་ཁོང་ཚོའི་ཞེར་རྗེས་སུ་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱ་འབྲང་ཏེ་ལས་དོན་བྱས་པ་མེད།

ཅེས་གསལ་བཤད་གནང་དགོས་བྱུང་བ་དེ་ཡིན། འདི་ལ་བལྟས་མ་ཐག་གནད་དོན་ཚུང་ཅག་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་མངོན་ཡང་། དོན་ལ་གཞུང་སྲོལ་གསར་སྙིང་བར་གྱི་གནད་དོན་ཆེན་པོ་ཞིག་སྐྱེ་མང་གཙོའི་ལམ་དུ་བསྐྱོད་པའི་བཀག་རྫ་ལྟ་བུར་འགྱུར་ཉེན་ཆེ་བས་དེ་ལྟར་བཀའ་སྩལ་དགོས་བྱུང་བར་སྙམ། དེ་ནས་ཀྱང་མུ་མཐུད་ཐའི་ལྷན་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་དང་འབྲེལ་བའི་དཀའ་རྙོག་དུ་མ་དང་། གློ་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་སོགས་ཀྱང་"དུས་ལས་མ་ཡོལ་"བར་བྱུང་འདུག་པ་ཡང་སྐབས་

འབྲེལ་བཀའ་སློབ་དང་ལོ་རྒྱུས་དཔེ་དེབ་སྣ་ཚོགས་སུ་གསལ། དོན་གྱིས་བཤད་ན། གློ་སྐྲིག་འཛུགས་ཀྱི་རྟོག་གླེང་ནང་། བོད་མི་ནང་ཁུལ་དུ་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀར་ཧ་ཅང་གནོད་ཚབས་ཆེ་བའི་ལས་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་བྱུང་སྟེ་མཛད་དཀའ་ཆེན་པོའི་གནས་སུ་གྱུར་པར་མངོན། ཞིབ་ཏུ《བཙན་རྒོལ་རྒྱལ་སྐྱོབ》སོགས་འབྲེལ་ཡོད་ལོ་རྒྱུས་དཔེ་དེབ་རྣམས་དང་༧གོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་སློབ་ཁག་ཏུ་གསལ།

གོང་དུ་གསལ་བའི་གྱུར་སེར་པོའི་རྟོག་གླེང་ཐད། མདའ་ཟུར་ལི་ཐང་དབྲ་ཤྲུག་ངག་དབང་མཆོག་གིས《 མི་ཚེའི་ལོ་རྒྱུས་ཟོལ་མེད་སྲོང་པོའི་གཏམ་གྱི་རོལ་མོ་》སྐད་ཆར། "སྐྱུ་ངོ་རྒྱལ་དོན་ཁོང་དང་འབྲེལ་བ་ཆེ་བའི་ཨ་འབྲུག་ཛ་སག་མགོན་པོ་བཀྲ་ཤིས་བཅས་ལ་མི་དམངས་རྣམས་ཡིད་ཆེས་མི་འབྱུང་ཐབས་ཀྱིས། ས་དབང་ཟུར་གཡུ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོམ་མདའ་ཡར་འཕེལ་དང་། མར་ནང་ཨ་ཕོ་དང་ཐོས་བསམ་ཅན་དང་གསང་འབྲེལ་སློབ་སྟོན་བྱས་ཏེ། "ཞེས་སོགས་སྐུའི་གཙེན་པོ་རྒྱལ་ལོ་དོན་གྲུབ་དང་ཨ་འབྲུག་མགོན་པོ་བཀྲ་ཤིས་གཉིས་ཉེས་ཅན་དུ་བསྒྱུར་ཐབས་བྱས་པ་དང་། སྟོམ་མདའ་ཡར་འཕེལ་སོགས"ཁོང་ཚོ་དང་འབྲེལ་བ་ཆེ་བའི་གོ་འཛོ་བློ་གྲོས། དར་དགོན་མགར་ར་བླ་མ། ལི་ཐང་ཆེ་བཀྲ་བློ་བཟང་། གླིང་ཁ་ལྷ་བཟོ་རྒྱལ་མཚན། གཙང་པ་སྟོང་གསུམ་ཇོ་ལགས་བཅས་ཀྱིས་སྐྲང་ཏོག་ལམ་བཟོའི་སྐྱིད་སྡུག་ཚོགས་པ་སྐྲིག་འཛུགས་ཆེད་བཟོ་བྱས་ཏེ། ‴ལྗོ་ཁར་ཨ་རིས་གོ་ལག་གཡུགས་ཐེངས་གཉིས་ལས་ཇེ་ས་མའི་སྐབས་སུ་གོ་ལག་མཉམ་དུ་གྱུར་སེར་པོ་ཞིག་གཡུགས་པའི་ནང་དུ་ཚུ་[སྐྲང་]དམག་ལ་རོགས་རམ་ཧིན་སྒོར་ས་ཡ་སོ་གཉིས་ཡོད་པ་རེད། དེ་གང་དུ་ཡོད་པ་རྩད་གཅོད་བྱས་ཏེ་ཚུ་སྐྲང་དམག་གིས་བེད་སྤྱོད་བྱས་པ་ཡིན་ན།

ཨར་པོ་ལམ་ལས་ཀྱི་དཀའ་སྡུག་ཆེན་པོ་འདི་སྤྱོད་མི་དགོས་པའི་མི་དམངས་ལ་གཏམ་བཤད་མང་པོ་སྤེལ་སྐབས། "ཞེས་སོགས་གུར་སེར་པོའི་གནད་དོན་འབྱུང་ཚུལ་དང་། ཟུར་གཡུ་གཉིས་དང་ཚེ་དཔག་རྡོ་རྗེ། ཐའི་ལྷན་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་སོགས་ཕྱི་ནང་སྡུག་གསུམ་འཁྲིས་དང་བཅས་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིབ་ཙམ་བྲིས་འདུག་པས་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་འདོད་ན་དེར་བལྟ་ལ། གཡུ་ཐོག་ས་དབང་བཀྲ་ཤིས་དོན་གྲུབ་ཀྱི་སྐུ་ཚེའི་བྱུང་བར།

དེ་རྗེས་བཀའ་ཤག་ནས་ཟུར་གཡུ་གཉིས་ལ་ཕྱག་བྲིས་ཤིག་ཕེབས་གསལ། ཁྱོད་གཉིས་ཐོས་བསམ་ཅན་གྱི་ཚོགས་པའི་ནང་ཞུགས་ཡོད་སྐད་ལ་དེའི་སྐོར་ཇི་ཡིན་ལན་གསལ་དགོས་ཀྱི་ཞེས་ཕེབས་འདུག་པར། སྐུ་ངོ་རྣམ་གཉིས་ནས་བཀའ་ཤག་ལ། སྔོན་ལ་ཚ་རོང་མཁན་ཆུང་ཐུབ་བསྟན་བཟང་པོའི་གནད་དོན་དེ་ཐག་གཅོད་གནང་ན་དེ་མཚམས་བཀའ་ལན་འབུལ་འཐུས་ཞེས་སྙན་ཞུ་ཞིག་ཀྱང་ཕུལ་གནང་སོང་། ཚོགས་པ་དེའི་ནང་སྐུ་ངོ་ཞུགས་གནང་མེད་ངེས་ཡིན། གང་ཡིན་ཟེར་ན། ཐོས་བསམ་སོགས་བཀའ་སློབ་ཞུ་བཅར་རྗེས། མི་དྲུག་གི་ཚོགས་པ་སྟེ་འབྲུག་ཡོང་ཟེར་སྤྲོལ་ལྷར་ཁོང་ཚོའི་ཚོགས་པ་ཡག་པོ་ཡོང་གི་མ་རེད་ཅེས་གསུངས་བྱུང་།

ཞེས་གསལ།

ཡང་སྤྱི་ལོ་ 1974ནང་། འབྲུག་གཞུང་གི་མིང་གནས་དང་དབང་ཆ་བེད་སྤྱོད་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་པའི་ནང་རྙོག་རྒྱལ་ཕམ་གྱི་གཡུལ་བཤམས་ཏེ། ཉེས་མེད་སྐྱབས་བཅོལ་བོད་མི་དུ་མ་འཛིན་བཟུང་དང་བཙོན་འཇུག་མནར་གཅོད་བཏང་བ་སོགས་དཀའ་རྙོག་ཆེན་པོ་བྱུང་སྟེ། ཡུན་རིང་སངས་དཀའ་བར་གྱུར་པ་ནི་མཛད་དཀའ་ཆེ་

ཤོས་ཀྱི་གྲས་ཤིག་ཡིན། དཀའ་རྙོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་དང་བོད་གཞུང་དམངས་གཉིས་ཀྱིས་འབད་བརྩོན་ཅི་བྱུས་སོགས་སྤྱི་ལོ་ 1974 ཟླ་བ་ 7 ཚེས་ 15སོགས་སུ་སྩལ་བའི་བཀའ་སློབ་ཁག་དང་། གནད་དོན་རྩད་ཞིབ་ཏུ་སྐྱོད་མཁན་བཀའ་ཟུར་ཀུན་གླིང་འོད་ཟེར་རྒྱལ་མཚན་གྱི་《མི་ཚེའི་ལོ་རྒྱུས་ལས་འཕྲོས་པའི་གཏམ་ཐབས་བྱུས་སྙིང་སྟོབས་ཀྱི་འབྲས་བུ། 》ཞེས་པ་སོགས་སྨོང་ཅན་དག་གིས་བྲིས་པར་གསལ་བས་དེར་བལྟ་ལ། བཀའ་ཟུར་བདེ་གྲོང་དབང་འདུད་རྡོ་རྗེའི་《 སྔེར་ཟུར་ཁང་གི་གཡོག་ནས་བོད་ཀྱི་བཀའ་བློན་ཁྲི་པ་བར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་བཤད་པ། 》ཞེས་པར་རྙོག་གླིང་དེ་ཉིད་ཀྱི་འབྱུང་རྩ་འབྲུག་དཔོན་ནང་ཁུལ་གྱི་རྒྱལ་ཕམ་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་གསལ་བར་བཀོད་པ་ཇི་བཞིན་ཚན་བཤུས་བྱས་ན།

༡༩༨༩ལོ་འབྲུག་གི་སྲིད་བློན་འཇིགས་མེད་རྡོ་རྗེ་(འབྲུག་པ་ནང་ཁུངས་ནས་)བཀྲོངས་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་ཕྱི་རྒྱལ་ལ་ཕེབས་ཏེ་མ་བཞུགས་དབར་སྲིད་བློན་ལས་ཚབ་ལྷུན་འགྲུབ་རྡོ་རྗེས་རྒྱུད་བསྐུལ་གྱིས་འབྲུག་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་ཆེན་(སྐབས་དེ་དུས་སྤྱི་ཚོགས་འཛོམས་ཟེར་)ཐོག་བོད་མིའི་གཞིས་ཆགས་དཀར་བྱེ་དང་། སྤྱི་གྲོ་གཉིས་ཁ་གཏོར་གཏོང་རྒྱུ། བོད་མི་རྣམས་སྐྲ་བཅད་ལུས་བསྒྱུར་གྱིས་འབྲུག་མི་བྱེད་དགོས་པ། བོད་ཕྲུག་རྣམས་སློབ་གྲྭ་ཟུར་འཛུགས་མི་ཚོག་པར་འབྲུག་ཕྲུག་སྤྱི་མཉུངས་བྱེད་དགོས་པ་སོགས་འབྲུག་པ་ནང་ཁུལ་གྱི་སྲིད་དོན་རྙོང་ཟེད་དེ་བོད་མིའི་ཐོག་ཏུ་ལྷུང་བའི་དཀའ་རྙོག་འཕྲད་ཀྱང་། འབྲུག་རྒྱལ་ཕྱིར་ཕེབས་མཚམས་བདེ་སྡུག་ཞུས་ཏེ་སྔར་ས་ད་འཛུགས་ཚོག་པའི་བཀའ་བཞེས་བཟང་པོ་ཐོབ་སྟེ་རེ་ཞིག་ལྷིངས་འཇགས་བྱུང་། གཞི་རྩ་འབྲུག་རྒྱལ་མཆོག་གི་བཙུན་མོ་སྲིད་བློན་དམ་པའི་སྐུ་མཆེད་ཨ་ཤེ་སྐལ་བཟང་ཞུ་བ་ཡོད་བཞིན་དུ་འབྲུག་ནང་

བོད་མི་སྤྱོན་འབྱོར་ལྷོ་བྲག་སྲས་མཁར་ནས་ཀ་གཉིས་བུ་ཞེས་པའི་བུ་མོ་དབྱངས་སྐྱིད་ཟེར་བ་འབྲུག་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཟུར་མོར་བསྟེན་གནང་བ་དེར་ཡང་སྲས་སྲོས་དང་འབྲེལ་བ་བཅས་འབྲུག་རྒྱལ་བཞུགས་རིང་གླེང་རྗོད་ཆེར་མ་བྱུང་ཡང་། འབྲུག་རྒྱལ་ཞིང་དུ་གཤེགས་རྗེས་རྒྱལ་སྲས་འབྲུག་རྒྱལ་འཛིགས་མེད་སེང་གེ་དབང་ཕྱུག་སྐུ་ན་ཕྲ་སྐབས། ༡༩༥༩ཟླ་༣ ཚེས་ ༡༠དོན་གཅོད་ལྷ་སྡིང་དང་། བོད་མི་གཞན་ཉི་ཤུ་རྩ་དྲུག་སྐོར་གློ་བུར་འཛིན་བཟུང་ཐོག་ཁང་པ་བསྡོགས་བཤེར་སོགས་བོད་མི་ཚོར་ལེ་ལན་སྣ་གཅིག་མེད་བཞིན་དུ་ཡ་ལ་བསྙོན་འཛུགས་སོགས་མི་འདོད་དུ༔ཁའི་འགོ་ཚུགས།

ཞེས་རྙོག་གླེང་གི་རྩ་བ་འབྲུག་རྒྱལ་པོའི་བཙུན་མོ་ཨ་ཤེ་སྐལ་བཟང་དང་ཟུར་བསྟེན་བོད་མོ་དབྱངས་སྐྱིད་གཉིས་ཀྱི་གནད་དོན་ལ་ཐུག་པའི་ཚུལ་བྲིས། ཡང་། "དེ་སྔར་༡༩༥༩ཟླ་༧ ཚེས་ ༡ ཉིན་འབྲུག་གཞུང་གིས་བོད་མི་ཚོས་འབྲུག་རྒྱལ་པོ་བཀྲོང་རྩིས་བྱས་པ་དང་། བཀྲ་ཤིས་ཚོས་རྫོང་མེར་བསྲེགས་གཏོང་རྒྱུ། འབྲུག་གི་ཆབ་སྲིད་མགོ་ཧྲེང་སློག་རྩིས་བྱས་ཚུལ་སོགས་ཡོངས་ཁྱབ་གསལ་བསྒྲགས་གནང་བ་རེད། "ཅེས་དཀྲིག་གཏམ་ཆེད་སྤེལ་གྱིས་གནས་ཚུལ་ཛ་དྲག་ཏུ་བསྒྱུར་བའི་ཚུལ་དང་། ལོ་དེའི་ཟླ་བ་ 10ནང་སོགས་སུ་ཡང་དེ་མཚུངས་བྱུང་བ་དང་ནང་རྙོག་ཞི་འཇམ་དུ་མ་གྱུར་པ། དམངས་ཁྲོད་དུ་རྐྱེན་ཚ་གསལ་ཁ་མ་བྱུང་བའི་སྔར། སྤྱི་ལོ་1979 ཟླ་བ་ 10 ཚེས་ 27 ཉིན་འབྲུག་གཞུང་ནང་སྲིད་ཁང་ནས་དེ་གའི་བོད་མི་རྣམས་ཀྱི་ལག་འཁྱེར་ཕྱིར་བསྡུ་བྱས་ཏེ་ཕྱི་ཉིན་རང་འབྲུག་ནས་ཐོན་དགོས་པའི་བཅའ་བཀའ་བཏང་བས་༄གོང་ས་མཆོག་ནས་བཀའ་ཏར་གནང་དགོས་བྱུང་བ་སོགས་བོད་མི་གཞུང་སྐོར་གཉིས་ནས་འབད་པ་སྣ་ཚོགས་བསྟེན་པའི་ཚུལ་ཡང་

གསལ། ཡང་གོང་གསལ་དཔེ་དེབ་ལས་བསྐྱར་དུ།

གོང་གསལ་དཀའ་རྙོག་འདིའི་ཡོང་རྐྱེན་རྩ་བ་ནི། འབྲུག་རྒྱལ་(གསུམ་པ་)ཞིང་ག་ཤེགས་འཇིགས་མེད་རྡོ་རྗེ་དབང་ཕྱུག་གི་བཙུན་མོ་དོ་མ་ཨ་ཤེ་སྐལ་བཟང་ཡོད་བཞིན་དུ་༡༩༥༥ཙམ་ནས་འབྲུག་ཏུ་སྤྱོན་འགྱུར་བོད་མི་ཀ་གཉིས་བུའི་བུ་མོ་དབྱངས་སྐྱིད་ཟེར་བ་ཟུར་མོར་བདག་ཉར་གནང་བར་བརྟེན། བཙུན་མོ་སྐལ་བཟང་མི་དགའ་བའི་འཁོན་འཛིན་ཡོང་རྒྱུ་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་། རྒྱལ་པོ་འཚོ་བཞུགས་རིང་གང་ཡང་བྱེད་མ་ཐུབ་པའི་སྐབས་༡༩༦༤ལོར་བཙུན་མོ་སྐལ་བཟང་གི་གཅེན་པོ་འབྲུག་གི་སྲིད་བློན་འཇིགས་མེད་རྡོ་རྗེ་གློ་བུར་འབྲུག་དམག་ཅིག་གིས་མེ་མདའ་བརྒྱབས་ཏེ་བཀྲོངས་པའི་ལག་དམར་འཛིན་བཟུང་ཐོག་འབྲུག་རྒྱལ་མཆོག་གིས་སྲིད་བློན་འདས་པོའི་གཅུང་པོ་ལམ་དཔོན་ལྷུན་གྲུབ་རྡོ་རྗེ་སྲིད་བློན་ལས་ཆབ་ཏུ་བསྐོ་བཞག་གནང་། ཁོང་གིས་རྒྱལ་པོའི་གཉེན་ཚན་(ཁྲུ་བོ་)འབྲུག་གི་དྲག་པོའི་སྤྱི་ཁྲབ་ཆབ་བདག་ནམ་རྒྱལ་ཧྲ་དུར་སྲིད་བློན་བཀྲོང་མཁན་བྱེད་གཙོར་ངོས་འཛིན་གྱིས་སྲོག་ཐོག་བཏང་བ་རེད། དེ་ནས་བཟུང་རྒྱལ་པོ་དང་བཙུན་མོ་སྐལ་བཟང་གི་ཕྱོགས་གཏོགས་གཉིས་འགལ་ཟླར་གྱུར་ཅིང་། ཕན་ཚུན་གཉིས་ཀས་མདོན་མེད་སྒོ་ནས་གྱི་བརྟོན་གཞུ་བཀང་ལྟ་བུའི་གནས་ཚུལ་ཆགས་ཐོག་དབྱངས་སྐྱིད་བོད་རིགས་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་བཙུན་མོའི་ཕྱོགས་གཏོགས་རྣམས་ནས་བོད་མི་བྱིངས་ལའང་གཟིགས་ཚུལ་མི་ལེགས་པ་ཡོད་བཞིན་པ་རེད།

ཅེས་སོགས་གླེང་རྙོག་གི་རྐྱེན་རྩ་གསལ་ཙམ་བྲིས་འདུག། མདོར་བསྡིལ་ན། འཇིག་རྟེན་དང་སྲིད་ཀྱི་དགོས་མཁོ་དུ་མའི་དབང་གིས་ཟུར་བསྟེན་དབྱངས་སྐྱིད་མེད་པར་བཟོ་བར་འཐབ་ཚན་དུ་མ་འཁྲབ་སྟེ་ཡང་སྙིང་དབྱངས་སྐྱིད་ཀྱིས་ངན་ལས་

སྣ་ཚོགས་བསྒྲུབས་པ་དང་། སྐུའི་གཅེན་པོ་རྒྱལ་ལོ་དོན་གྲུབ་དང་ཆིག་བསྒྲིལ་ཚོགས་པ་སོགས་ཀྱིས་ལྷོག་རྫུས་འཛིན་པ་རེད་ཟེར་བ་སོགས་ཡ་ལ་བརྙོན་འཛུགས་གཟུགས་མེད་གྲིབ་བཟོ་འབབ་ཞིག་བྱས་པའི་རྐྱེན་གྱིས། བོད་གཞུང་དམངས་གཉིས་ལ་སྐུ་ངལ་ཚད་ལས་འདས་པ་བྱུང་བའི་ཚུལ་གསལ་བར་བཀོད་འདུག །ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་བརྒྱུད་རིམ་རྣམས་ཞིབ་ཅིང་ཕྲ་བར་ཤེས་འདོད་ན། སྟག་ལྷ་ཕུན་ཚོགས་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་《 མི་ཚེའི་བྱུང་བ་བརྗོད་པ་》 དེབ་ཕྲེང་གསུམ་པ་དང་། ཆིག་བསྒྲིལ་ཚོགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་དངོས་བདེན་བྱུང་རིམ་དེབ་ཐེར་སོགས་ནང་གསལ་བས་དེ་དག་ཏུ་གཟིགས་འཚལ། འོན་ཀྱང་། 《ཀ་ལིམ་པོང་གི་ཐུག་པ་ལས་བཟོ་བ། 》 ཞེས་པ་ལས་རྒྱལ་ལོ་དོན་གྲུབ་མཆོག་གིས།

ང་[རྫོང་གོང་ནས་]རྒྱ་གར་དུ་འགྲོར་མ་ཐག་རྒྱལ་པོའི་ཤུལ་འཛིན་རྒྱལ་སྲས་ལ་ཡི་གེ་བཏང་། ཡི་གེའི་ནང་། ངས་ཁོང་གི་ཡབ་ལ་གུས་བརྩི་ཇི་ལྟར་བྱེད་པ་དང་། ངེད་ཅག་བར་གྱི་འབྲེལ་ལམ་ལེགས་པའི་ཚུལ་བྲིས་པར་མ་ཟད། "ངས་ཁྱེད་དང་ཁྱེད་ཀྱི་མི་དམངས་ལ་གནོད་པའི་ལས་ཀ་ཞིག་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་ཐུབ་བམ། "ཞེས་དྲིས་ཏེ། ཁོང་གིས་བཀག་སྐྱིལ་བྱས་པའི་བོད་རིགས་ཚོར་ཉེས་པ་གང་ཡང་མེད་པ་དང་། དོན་གནད་དེར་ཞིབ་འཇུག་བསྐྱར་མ་བྱེད་དགོས་པ། དེ་ནི་མ་ཉེས་ཁག་དགྲི་བྱས་པ་ཅམ་ལས་ང་ཚོ་[བོད་རིགས་རྣམས་]དོན་རྐྱེན་དེ་དང་འབྲེལ་བ་རྩ་བ་ནས་མེད་པ། "ཁྱེད་ཀྱིས་གྲིབ་གཟུགས་"[141] ཤིག་གི་རྗེས་སྙེག་བཞིན་པ་རེད། "ཅེས་བཤད།

ཅེས་དང་། སྐབས་དེར་ལྷ་སྲས་མཆོག་གིས་ལྡི་ལིའི་དོན་གཅོད་ཕུན་ཚོགས་

141 འདིར་གྲིབ་གཟུགས་ཞེས་པ་ནི་ལབ་སྲོལ་ཞིག་སྟེ་དོན་དངོས་མིན་པ་དང་ཐོབ་རྒྱུ་མེད་པ་ལ་གོ་དགོས།

དོན་ལྡན་དང་ལྡན་དུ་གསར་འགོད་ལྷན་ཚོགས་བསྡུས་ཏེ། གནད་དོན་དེར་འབྲེལ་བ་མེད་སྐོར་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཉེས་འཛུགས་ལ་ངོས་ལེན་མེད་ཚུལ་ཡོངས་ཁྱབ་གསལ་བསྒྲགས་སྤེལ་རྩིས་གནང་བར། རྒྱ་གར་གྱི་དཔོན་རིགས་ཚོས་དེ་ལྟར་མི་གནང་བར་ཁྲུ་སིམ་མེར་བཞུགས་དགོས་པའི་བསླབ་བྱ་གཅིག་རྗེས་གཉིས་མཐུད་དུ་ཕུལ་བའི་ཚུལ་སོགས་བྲིས་འདུག། དེ་ལ་ལྷ་སྲས་མཆོག་གིས།

ངེས་དོན་བཤད་ན། དོན་རྐྱེན་དེའི་མགོ་ཐ་ཡོངས་རྫོགས་རྒྱ་གར་གསང་ལས་ཀྱིས་བཀོད་སྒྲིག་བྱས་པ་ཞིག་རེད། དེ་ཡང་[འབྲུག་གི་]རྒྱལ་པོ་སྐུ་འཚོ་བཞུགས་སྐབས། རྒྱ་གར་གསང་ལས་ཀྱིས། [ཟུར་བསྙེན་ཚུང་མ་]དབྱངས་སྐྱིད་ལགས་རྒྱལ་པོའི་བཙུན་མོར་བསྒྱུར་ནས་རྒྱལ་པོའི་སྲིད་དབང་བརྟན་བརླིང་མེད་པར་བཟོ་ཐབས་ཀྱི་མགོ་བཙུགས་ཏེ། དབྱངས་སྐྱིད་ལགས་དང་ཁོང་གི་སྲས་སྲོས་རྣམས་བེད་སྤྱོད་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་དང་འབྲུག་གི་སྲིད་དབང་ཤུལ་འཛིན་ཐད་ལ་ཤུགས་རྐྱེན་གཏོང་ཐབས་བྱས་ཀྱང་། རྒྱལ་པོ་གློ་བུར་དུ་གཤེགས་པ་དེས་རྒྱ་གར་གྱི་ངན་རྫུས་ལ་བར་ཆད་བྱུང་། སྐབས་དེར། རྒྱ་གར་གྱིས་རང་གི་ལག་པ་གཉིས་རང་ཉིད་ཀྱིས་རྟོག་དྲའི་འབབ་བཅོག་ཏུ་བཙུག་པ་དེ་གཙང་མ་བཟོ་སླད་བོད་པར་ལེ་ཐོགས་ཁག་དགྲི་བྱས། “ང་དང་ལྡི་ལིའི་དོན་གཅོད་ཕུན་ཚོགས་དོན་ལྡན་གཉིས་ཀྱིས་གསར་འགོད་ལྷན་ཚོགས་བསྡུས་ཏེ་ང་ཚོའི་གནས་སྟངས་གསལ་བཤད་དང་ཉེས་འཛུགས་ལ་ངོས་ལེན་མེད་པའི་ཡོངས་ཁྱབ་གསལ་བསྒྲགས་བྱ་རྒྱུའི་ཐག་གཅོད་བྱས། རྒྱ་གར་ཕྱི་སྲིད་ལས་ཁུངས་ཀྱི་འབྲུག་དང་འབྲས་ལྗོངས་ཀྱི་ལས་དོན་ཚན་ཁག་གི་དཔོན་རིགས་ཚོས་ང་ཁྲུ་སིམ་མེར་སྡོད་དགོས་པའི་འབོད་སྐུལ་གནང་། “རྒྱ་གར་གྱི་གཞུང་འབྲེལ་དགག་བྱ་ལ་མ་བསྟུན་པར་ང་ཚོས་གསར་འགོད་ལྷན་ཚོགས་བསྡུས། དེ་

ཡང་ཕུན་ཚོགས་དོན་ལྡན་གྱིས་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་སྒོ་ནས་བཀོད་སྒྲིག་གནང་བར་གསར་འགོད་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་ནས་སུམ་ཅུའི་བར་བསླེབས་ཏེ། ཚང་མས་ང་ཚོ་རྒྱལ་པོའི་ཤུལ་འཛིན་རྒྱལ་སྲས་དང་འབྲེལ་བའི་དུས་དེབ་གང་ལ་ཡང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཡིད་ཆེས་རྙེད་པར་མངོན་ཡང་། སྦི་སྦི་སིའི་(BBC)གསར་འགོད་པ་ཁོ་ནས་དེ་ལས་མང་ཙམ་ཤེས་འདོད་ཀྱིས་ངས་འབྲུག་གིས་གྲིབ་གཟུགས་ཤིག་གི་རྗེས་སྙེག་བཞིན་པ་རེད་ཅེས་བརྗོད་པ་དེ་བསྐྱར་དུ་གླེང་། '''ཕལ་ཆེར་འབྲས་ལྗོངས་རྒྱལ་པོའི་ནང་མི་རྣམས་ཀྱིས་འབྲུག་གི་རྟོག་གླེང་དེ་གོ་བས་དགའ་ནས་གད་མོ་དང་བཅས་ཏེ་མཆོངས་ལྡིང་བྱས་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱ་གར་གྱིས་འབྲས་ལྗོངས་ལ་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་དུས་དེབ་བརྩམས་ཏེ་སྤྱི་ལོ་ 1975 ལོར་འབྲས་ལྗོངས་འཛིན་ཐུབ་པ་བྱུང་། རྒྱ་གར་གྱིས་[ཡུལ་ལུང་གི་]རྒྱལ་པོའམ་ས་བདག་གང་ཞིག་རྩ་རྫོག་བྱ་སྣད་རྟོག་འཛིང་ཆེ་བའི་སྲིད་དོན་གྱི་གཡོ་དུས་དང་གསང་ལས་ཀྱི་རིགས་ཚང་མ་བརྩམས་ཏེ་དབྱིན་ཇིའི་གཞུང་གིས་འཕྲོ་ཅན་དུ་བཞག་པའི་ལས་ཀའི་མཇུག་བསྐྱངས། ཨ་རིའི་གསང་བའི་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་དང་མཚུངས་པར་ཀོ་རི་ཡ་ལྷོ་མ་དང་ཆྀ་ལི་ཕེན། ཕིའི་ཏེ་ནམ་སོགས་སུ་དེ་དག་གི་མགོ་གཙོ་རྣམས་རྩ་རྫོག་བྱ་སྣད་གསང་བའི་ལས་ཀ་བསྒྲུབས། [142]

ཞེས་གོང་དུ་བཀའ་ཟུར་བདེ་གྲོང་དབང་འདུད་རྡོ་རྗེའི་ལོ་རྒྱུས་ལས་རྟོག་གླེང་གི་རྩ་བ་འབྲུག་རྒྱལ་པོའི་བཙུན་མོ་ཨ་ཤེ་སྐལ་བཟང་དང་ཟུར་བསྟེན་བོད་མོ་དབྱངས་སྐྱིད་གཉིས་ཀྱི་གནད་དོན་ལ་ཐུག་པའི་ཚུལ་ལུང་འདྲེན་ཞུས་པའི་ཆག་སྒོ

142 <<ཀ་ལིམ་པོང་གི་ཐུག་པ་ལས་བཟོ་བ། >>ཞེས་པའི་དཔེ་དེབ་ཀྱི་གླེང་བརྗོད་དུ་རྒྱལ་ལོ་དོན་གྲུབ་མཆོག་གིས། "དེ་ནི་ བྲིས་ནན་ནན་ཟུག་སྙམ་པའི་དཔེ་དེབ་ཅིག་དང་། བཤད་ན་འཁོན་འགྲས་སློང་བའི་སྒྲུང་ཞིག་ཡིན། བོད་རིགས་དང་རྒྱ་རིགས། རྒྱ་གར་བ། ཨ་རི་བ། ཨ་རིའི་གསང་བའི་ལས་ཁུངས་ཏེ་ཚང་མར་ཧོག་ཏེས་ཡིན། "ཞེས་གསུངས་པའང་འདི་ལྟ་བུ་དག་ལ་དམིགས་པ་འདྲ།

དེའི་རྒྱབ་ངོས་ཀྱི་འཁྲབ་ཁྲིད་པ་ངོ་མ་སུ་ཡིན་མིན་གསལ་སྟོན་གནང་འདུག །གང་ལྟར། སྐབས་དེའི་ངན་ཁག་འགོལ་ས་གཙོ་བོ་སྐུའི་གཅེན་པོ་རྒྱལ་ལོ་དོན་གྲུབ་མཆོག་ཡིན་པས། དེའི་ཐད་སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་སྤྱི་ལོ་ 1975 ཟླ་བ་ 5 ཚེས་ 27 ཉིན།

རྒྱལ་ལོ་དོན་གྲུབ་ལ་ཆ་བཞག་ན། ངོས་རང་གི་སྤུན་མཆེད་ཚོའི་ནང་ནས་ལས་ཀ་མང་ཤོས་དང་ཤུགས་ཆེ་ཤོས་བྱེད་མཁན་ཞིག་རེད། སྐྱོན་དང་ནོར་འཁྲུལ་ཡོང་གི་རེད་དེ། རྒྱ་བ་ཁོ་རང་དངོས་གནས་དྲང་གནས་ཀྱིས་ལྷག་བསམ་སྙིང་ལ་བཅངས་ནས་ག་ཚོད་ཐུབ་ཐུབ་ཀྱིས་དཀའ་ལས་འབད་བརྩོན་བརྒྱབས་དང་རྒྱག་སུ་རེད་མ་གཏོགས། ངོས་ཀྱིས་ཁྱེད་ཚོར་རང་བཞིན་འདྲ་ཆགས་ཆགས་ཞུས་པ་རྒྱ་བ་ནས་མིན། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་འབྲུག་ནང་གི་གནས་ཚུལ་དེ་རང་བཞིན་ང་ཚོར་ལམ་འགྲོ་མེད་པ་ལྟ་བུའི་གློ་བུར་གྱི་རྐྱེན་ངན་དེ་འདྲ་ཞིག་བྱུང་བ་རེད།

ཅེས་བཀའ་སྩལ།

ཡང་བཀའ་ཟུར་མདོ་སྔགས་བསྟན་འཛིན་གྱི་《བཤུལ་རིང་མི་ཚེའི་བྱུང་རབས་གནད་བསྡུས་》ཞེས་པར། “འབྲས་ལྗོངས་དང་འབྲུག་པ་གཉིས་པོ་ནི་བོད་ཀྱི་སྐུ་དྲག་ཁག་གཅིག་གི་མི་རྒྱ་ཉེ་འབྲེལ་ཡིན་སྐབས་འབྲས་ལྗོངས་པའི་ན་ཚ་དེ་འབྲུག་པར་ཡང་འགོས་ཡོད་འདུག །”ཅེས་སོགས་གསལ་བ་ལྟར་འབྲས་ལྗོངས་སུ་ཡང་བོད་ཉེན་པའི་སྐབས་ཀྱི་འཁོན་འཛིན་དཀྲོག་གཏམ་དབྱེན་སྦྱོར་ལས་མཆེད་པའི་རྙོག་གླེང་བྱུང་བས། དེར་གནས་བོད་མི་བཙན་བྱོལ་བའི་དཀའ་ངལ་སེལ་ཆེད་༧གོང་ས་མཆོག་ནས་སྒྲུག་ཐམ་བཀའ་ཡིག་དང་སྣྲགས་མི་སྣ་ཆེད་གཏོང་གནང་དགོས་བྱུང་

བ་སོགས་ཞིབ་ཙམ་ཤེས་པར་འདོད་ན་དེར་བལྟ་ལ། འདི་དང་གོང་དུ་རྒྱལ་དོན་གྱིས་གསུངས་པའི་རྒྱ་གར་གྱི་ངན་རྫུས་གཉིས་ལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་མེད་ཀྱང་བརྟག་པའི་གཞིར་ངེས་སོ། །

དེ་ལྟར་འབྲུག་ཏུ་ཡོད་པའི་བོད་མི་ཉམ་ཆུང་སྐྱབས་བཅོལ་བ་ཚོར་འཕྲད་པའི་དཀའ་ངལ་མ་སངས་གོང་རྒྱ་གར་དུ་བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་ཁྲོད། རང་ས་རང་ལ་མ་དབང་བར་ཡུལ་གྱར་གནས་མེད་དུ་སྡོད་ཀྱང་། གོང་པོའི་ཚོལ་ཁོངས་གང་ཡིན་གྱི་རྩོད་གླེང་རང་འདོད་ཕྱོགས་ལྷུང་ཅན་ཞིག་བྱུང་འདུག་སྟེ། དེ་ལ་སྤྱི་ལོ་ 1978 ཟླ་བ་ 9 ཚེས་ 27 ཉིན་༼གོང་ས་མཆོག་ནས།

ཁྱེད་ཚོས་གོང་པོའི་རྟོག་དཔྱད་སྐོར་གྱི་བསྐུར་བྱེད་དུས་གནས་སྐབས་རིང་གོང་པོ་བ་རྣམས་དབུས་གཙང་དང་། མདོ་སྟོད་ཚོལ་ཁ་རང་རང་འདོད་མོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་འོས་བསྡུ་བྱ་རྒྱུའི་སྐད་ཆ་བྱུང་འདུག་ཀྱང་། དེ་ནི་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་བོད་མི་ནང་ཁུལ་ཤོག་འཁྱིལ་དམ་ཚིག་ཆགས་གཞི་དང་། ༼ད་ལམ་གོང་པོའི་རྟོག་གླེང་ཞུ་རྩོད་བྱེད་མི་རྩ་བ་དབང་རྒྱལ་ལ་ཐུག་འདུག །ཉིང་ཁྲི་དབང་རྒྱལ་ཅན་ནས་ཐུལ་ཞེས་བཀའ་ཤག་ལ་སྣན་ཞུ་ངོ་མ་དང་། ངོ་བཤུས་སྐུ་སྐྱེར་ཡིག་ཚང་ལ་ཕུལ་འབྱོར་ཞུ་དོན་ནང་། བོད་གཞུང་ལ་ཡིད་ཆེས་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་བཀོད་འདུག །དབང་རྒྱལ་ཅན་ཞེས་པའི་ཅན་སྒྲའི་ནང་དབང་རྒྱལ་ལས་ཉུས་པ་ཆེ་བ་དང་། ཡིག་བརྗོད་བདེ་བ་ཞིག་ཡོད་ན་ལས། དེ་མིན་དབང་རྒྱལ་རང་ནས་འདི་སྐོར་དག་སེལ་ཁུངས་སྐྱེལ་བྱེད་དགོས། བོད་གཞུང་ལ་རྒྱུ་མཚན་ལྡན་པའི་སྐྱོན་བརྗོད་ཡོད་ན་བྱས་ཆོག་ཀྱང་། དེ་མིན་ཧམ་པ་དང་། དཔུང་ཤེད་ལྟ་བུས་གཞུང་ལ་ཁུངས་མེད་སྐྱོན་བརྗོད་བྱས་ན་ངོས་ལ་ཐོག་གིན་འདུག །

ཚོགས་འདུས་པའི་ཚུལ་གསལ་ཞིང་། ལོ་རྒྱུས་ནི་ཤིན་ཏུ་རིང་། གླེང་རྟོག་དེའི་ནང་གི་གྲག་འགྱུལ་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཏེ་ཡོངས་གྲགས་སུ་གྱུང་ཐང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཞེས་པ་དེ་རེད། ༧གོང་ས་མཆོག་ནས་ཀྱང་འདས་པོ་ཁོའི་མིང་ནས་ཡང་ཡང་གསུང་ཅེས་གོ་རྒྱུ་ཟབ་པའི་བཀའ་སློབ་བཅས་ཐུགས་ཐམ་བྱུང་བའི་ཚུལ་གསུངས།

གཞན་ཞིག་ནི་ཚོགས་པ་བཅུ་གསུམ་མམ་ཚོ་ཁག་བཅུ་གསུམ་ཞེས་གྲགས་པ་དེ་རེད། དེ་ནི་ཆེས་སྐབས་མི་ལེགས་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་སྟེ། ཚོ་ཁག་དེའི་ནང་དུ་མི་སྣ་དགོས་བྱུང་ཡོད། སྤྱི་རན་བོད་མིའི་ཁྲོད་དུ་རྟོག་གླེང་ཆེན་པོའི་རིགས་སློང་མཁན་མང་ཆེ་བ་ནི། ཐོག་མའི་དུས་སུ་བོད་ལ་ལྷག་བསམ་དཀར་ཞིང་རྒྱལ་བ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུར་དད་པ་དང་ཡིད་ཆེས་ཟབ་པ། ཤེས་འཛིན་གཉིས་ཀ་གཞན་ལས་འབུར་དུ་ཐོན་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པ་གཡུ་ཐོག་ས་དབང་ཆེན་མོ་དང་། བློ་སྤྲིག་འཛུགས་ཀྱི་རྟོག་གླེང་དུ་ཚུད་པ་དག་ལ་བསམས་ན་ཤེས་ནུས། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་མཚོན་ན་ཡང་། དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་པར་ངེས་ཏེ། ཤེས་ཡོན་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་སྒོའི་སྐོར་ལ་སྩལ་བའི་བཀའ་སློབ་ཕྱོགས་བསྡེབས་ཞེས་པའི་དེབ་དང་པོར་སྤྱི་ལོ་ 1961 ཟླ་བ་ 6 ཚེས་ 9 ཉིན་མདོ་སྨད་ཟློས་གར་ཚོགས་མི་རྣམས་ཀྱིས་མཇལ་ཁ་ཞུས་པའི་སྐབས་ཀྱི་བཀའ་སློབ་ཟུར་འདོན་དུ།

མཚམས་འདིར་མགོ་གཙོ་མདོ་སྨད་ཚོལ་ཁའི་སྤྱི་འཐུས་གྱུང་ཐང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས། རྒྱལ་བ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་མཆོག་གི་ཐུགས་རྗེའི་བསིལ་གྲིབ་འོག་གྱུས་འབངས་རྣམས་བཟའ་གྲོན་ལ་སེམས་ཁྲལ་མེད་ཁར། ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་མཆོག་ནས་ད་ལྟ་བཀའ་སློབ་

གང་སྐལ་བ་དེ་དག་ང་ཚོས་སེམས་ཀྱི་རི་མོར་བཀོད་ནས་རང་རང་ཁུར་བབས་ཀྱི་ཞབས་འདེགས་ཚོལ་གསུམ་བོད་རིགས་སྤྱི་དོན་གྱི་བསླབ་བྱའི་སྙིང་པོར་ཕན་པ་བཀའ་བཞིན་ཞུ་གི་ཡིན། གཙོ་བོར་རྒྱལ་བ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཉིད་བདག་ཅག་བསྟན་འགྲོའི་མགོན་དཔུང་དམ་པར་སྐུ་ཆེ་ཞབས་པད་བསྐལ་བརྒྱར་བརྟན་པ་ཞིག་དང་། ཚོལ་གསུམ་བོད་རིགས་རང་ཡུལ་དུ་མགྲོགས་པོར་ལོག་རྒྱུ་ཡོང་བའི་ཐུགས་སྨོན་སྐྱབས་འཇུག་གནང་རོགས་ཞེས་ཞུས་འཐུལ་ཆང་མས་མགྲིན་དབྱངས་གཅིག་གིས་ཕྱག་འཚལ་གསོལ་འདེབས་ཞུ་བཞིན་པའི་ངང་དེར། ༄གོང་ས་མཆོག་གིས། ཁྱོད་རང་ནས་སྤྱིའི་ཆབ་བྱུས་ཏེ་གོང་དུ་བཀོད་པ་རྣམས་ངས་ཧ་གོ་སོང་། འདི་ཚོའི་སྐོར་དུས་རྒྱུན་ནས་དྲན་གྱི་ཡོད། གང་ཡང་བྱེད་ཀྱི་མ་རེད།

ཅེས་བཀའ་སྩལ།

ཞེས་གསལ། དེ་ལྟ་ནའང་། མིང་དང་གནས་བབ་སོགས་ཙུང་ཟད་མཐོ་རུ་ཕྱིན་པ་ན། དོན་ཆུང་འགའ་རེ་རང་གི་བསམ་ཐོག་ཏུ་མ་སོང་བའམ། ཡང་ན་ཉེས་པ་བཟོད་པ་ལ་བཟོད་སྒོམ་མ་ཐུབ་པར་སྡིག་པ་མིག་བཙུམ་བྱས་པ། མང་ཙམ་ཞིག་ནི་གཞན་གྱི་གཡོ་འཁོག་ཏུ་ཚུད་དེ་བརྟག་དཔྱད་ཙུང་ཟད་ཙམ་ཡང་མེད་པར་ཏོལ་རྒྱུགས་བྱས་པ་སོགས་གང་ལྟར་ཡང་། འགའ་ཞིག་གི་ཚེ་མཇུག་དེ་རང་གཞན་ཀུན་གྱིས་འདོད་པ་བཞིན་མ་བྱུང་བར་རང་གཞན་ཀུན་ཧ་ཅང་སྐྱོ་དགོས་པའི་གནད་དོན་དུ་གྱུར་ཡོད། གང་ལྟར། ཚོགས་པ་བཅུ་གསུམ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐད་ལ་སྤྱི་ལོ་ 1979 ཟླ་བ་ 3 ཚེས་14 ཉིན་༄གོང་ས་མཆོག་ནས།

ཉེ་བའི་ཆར་བོད་དོན་གྱི་ཐོག་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་འགྱུར་བ་གཞི་རྒྱ་ཆེ་ཙམ་འགྲོ་

བཞིན་པའི་སྐབས་འདིར། ཆོ་ཡོད་ལ་མེད་ལ་ལྟ་བུས་བར་ལམ་མའེ་སོར་ནས་ཨ་ལོ་ཆོས་མཛད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དེ་འདྲ་དང་། དེ་གནང་བཞིན་ཚོ་ཁག་བཅུ་གསུམ་སྐོར་དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་སྐད་ཆ་མང་པོ་ལྷགས། དེ་ཚོ་གང་འདྲ་ཡིན་ནམ་བསམ་པ་ཞིག་ཡོང་གིན་ཡོད་པ་རེད་དེ། སྤུ་ལོ་ལས་བསྒོམས་ཚོགས་འདུའི་གོང་ཚོགས་གཙོ་གཉིས་དང་། བཀའ་བློན་ཚོར་སྐད་ཆ་བྱུང་། བར་ལམ་སྐད་ཆ་དེ་འདྲ་ཐྲན་བུ་ཡོང་གིན་ཡོད་པ་རེད། སྐབས་དེར་གོ་མིན་ཏང་གི་ཚགས་པར་ནང་ལ་ཐོན་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་གིས་རྐྱེན་བྱས་ནས་ཚོ་ཁག་བཅུ་གསུམ་ལ་དོགས་འདྲི་བྱེད་དགོས་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཆགས་པ་རེད། ""དེ་འདྲའི་གནས་ཚུལ་རྫོགས་རྒྱུ་མེད་པ་ཞིག་ལོ་བཅུ་དགུའི་རིང་ལ་བྱུང་བ་རེད།

ཅེས་སོགས་བཀའ་སྩལ།

ཚོགས་པ་བཅུ་གསུམ་གྱི་ཐོག་མའི་དམིགས་ཡུལ་སོགས་ལ་རང་རང་གི་འདོད་ཚུལ་ལྟར་གསལ་ལ་མི་གསལ་བའི་བརྗོད་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་ཀྱང་། མང་མང་གི་བློར་མ་བབས་པ་ནི་རྟོག་གླེང་འགྲོ་བཞིན་པའི་སྐབས་སུ། ཚོགས་པ་བཅུ་གསུམ་གྱི་མིང་ཐོག་ནས་ཐའི་ཕན་གོ་མིན་ཏང་ལ་འབྲེལ་འདྲིས་རྒྱབ་བསྐྱེས་བྱས་པ་དེ་རེད། དེ་ཡང་ཡི་གེའི་མགོར། "འཇམ་གླིང་གུང་གྲོལ་ཡོངས་ཀྱི་དབུ་འཁྲིད་ཅང་ཀྲེས་ཤེས་(ཀྲུའུ་ཞི་)མཆོག་གི་མདུན་སར། "ཞེས་དང་། མཇུག་ཏུ། "ཕྱི་ལོ་༡༩༨༤ཟླ་༣ ཚེས་ ༧ལ། བོད་ཚོགས་བཅུ་གསུམ་ནས་གུས་པས་ཞུལ། "ཞེས་གསལ་བ་སོགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་བྱེད་སྟངས་དེ་རེད། ཐའི་ཕན་གྱི་གསར་ཤོག་ཏུ་པར་སྐྲུན་བྱས་པའི་ཡི་གེ་ངོ་མར་གཟིགས་འདོད་ན། «ཚོལ་གསུམ་ཆིག་སྒྲིལ་ཚོགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་དངོས་བདེན་བྱུང་རིམ་དེབ་ཐེར་དྭང་སྟོང་དགྱེས་པའི་མཆོད་སྤྲིན་»དུ་

གཟིགས་འཚལ།

ཐའི་ལྷན་གསང་བའི་ལས་ཁུངས་དང་འབྲེལ་བའི་རྙོག་གླེང་མཛད་དཀའ་ཆེན་པོ་ཞིག་ནི། ཀུན་བཟང་ནླ་མ་དང་ཉི་ཧོང་དོན་གཅོད་པནླ་རྒྱལ་པོ་གཉིས་ཀྱི་རྩོད་གཞི་ལས་འཕྲོས་པའི་བཀའ་གློན་བཟྗེ་བསྒྱུར་གྱི་གནས་ཚུལ་དེ་རེད། ཞིབ་ཏུ་ཞེ་བོ་ནློ་བཟང་དར་རྒྱས་ཀྱི་མི་ཚེའི་བྱུང་བ་བརྗོད་པར་གསལ་ལ། དེ་ཉིད་ལས་ཚན་པ་དུ་མ་དྲངས་ན།

ཀུན་བཟང་ནླ་མས་པད་མ་རྒྱལ་པོར་ནག་འཛུགས་བྱས་པའི་ཨ་སྒོར་འབུམ་བཞི་བཅུ་ཟེར་བར་ཁུངས་སྐྱེལ་གསལ་པོ་མ་ཐུབ་པ་དང་པད་མ་རྒྱལ་པོས་གསང་བའི་གནས་ཚུལ་མཐའ་མ་འཁྲོལ་སྐབས། བར་སྐབས་ནས་བཟུང་ཐའི་ལྷན་དང་སྲོག་འབྲེལ་བྱེད་མཁན་ཚོར་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་མཐོང་ཚུལ་ངན་པ་ཡོད་པའི་ཤུགས་རྐྱེན་བཅས་ས་ལུད་ཚུ་གསུམ་འཛོམས་པ་ལྷ་བུ་ཞིག་བྱུང་ཞིང་། མ་གཞི་གནད་དོན་དེས་སྤྱི་ཚོགས་ལ་ཡོ་ཁྲོམས་ཐེབས་དགོས་དོན་གང་ཡང་མེད་ན་ཡང་། ལྷག་བསམ་ཅན་གྱི་རྫོངས་པ་དང་གཡོ་སྒྱུ་ཅན་གྱི་ལྐུགས་པ། ཧམ་སེམས་ཅན་གྱི་ཨུད་དཀྲོགས་བཅས་རྐྱེན་ངན་དུས་འཛོམས་ལྷ་བུས་གནད་དོན་སྨན་ཕུང་དབྱུག་པས་གཏོར་བའམ། བཙོག་པ་ལག་པར་འགོས་པ་ལྟར་རང་ཕུང་གཞན་གནོད་འ་ཨུབ་མ་འདུས་པར་བཙན་བྱོལ་སྤྱི་ཚོགས་ཉིལ་བོ་རི་བོང་ཅལ་འཛོགས་ཀྱིས་ཟང་ཟིང་གི་གནས་སུ་གྱུར།

ཅེས་སྐབས་དེའི་གནས་ཚུལ་གྱི་བབ་དང་དེའི་རྒྱུ་རྐྱེན་བཅས་གསལ་འདོན་བྱས་འདུག་ལ། དེ་ནས་ཀྱང་།

དེ་འདྲའི་ཞུར་དུས་ཚོད་ནར་འགྱངས་སུ་སོང་ཞིང་། གླེང་ཕྱོགས་སྤེལ་མཁན་རྣམས

ལ་དེ་བས་གོ་སྐབས་བྱུང་བ་ལྟ་བུས། ཁྱངས་འཁྱོལ་མིན་ལ་མ་ལྟོས་པར་བཀའ་ཤག་ནང་འཇུ་ཆེན་དང་རྒྱ་རི་གཉིས་ཀྱིས་གཙོ་བོ་བྱས་ཏེ་ཕྱོགས་ཁག་གཉིས་སུ་གྱེས་ནས་སོ་སོའི་དབང་གྲགས་དང་ཁེ་ཕན་ཆེད་སྤྱི་དོན་རས་སུ་བོར་བའི་སྣང་ཚུལ་ཞིག་གོང་འོག་གང་སར་ཁྱབ་པ་དང་། བཀའ་ཤག་རང་ཉིད་ཀྱི་ངོས་ནས། གོང་པོ་བྲོ་བའི་ཇ་ལྟར་ཕྱི་རྟུང་དང་ནང་རྟུང་ངམ། ལངས་ན་རིང་དྲགས་པ་དང་བསྡད་ན་ཐུང་དྲགས་པའི་དཀའ་ངལ་གྱི་ཚོར་བ་རྙོ་བོ་ཞིག་བཀའ་བློན་མི་རེ་ངོ་རེ་ལ་བྱུང་ཡོད།

ཅེས་རྐྱེན་རྩ་དེའི་དབང་གིས་བཀའ་བློན་ནང་ཁུལ་དུ་འཐབ་པའི་དཀའ་ངལ་གསལ་འདོན་བྱས་འདུག །ཡང་། “གང་ལྟར་གནས་ཚུལ་དེ་ནི་ར་བཟི་བའི་བློ་ཁོག་དང་། ཚུས་སྨོས་པའི་རྒྱུགས་པ་ལྟར་མི་ཚེ་ཧང་སངས་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་བར་བརྟེན། ༧གོང་ས་མཆོག་ཀུང་ཁྲུང་ཐུགས་འཚབ་དང་བཅས་གློ་བུར་༡༩༩༠ ཟླ་༡ ཚེས་ ༩ ཉིན་”ཞེས་གསལ་བ་ལྟར། ཉིན་དེར་༧གོང་ས་མཆོག་ནས།

རྩ་བ་ཐའི་ལྷན་གྱི་གནས་ཚུལ་སྐོར་༡༩༥༩ ལོར་ང་ཚོ་ཐོག་མར་འབུམ་སྡེ་ལར་བསླེབས་སྐབས་ཅང་གི་ཏར་ཞིག་འགྱོར་བྱུང་། དེའི་ནང་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་བཙན་བྱོལ་ལ་ཕེབས་ཐུབ་པར་བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ཡོད་ཅེས་པ་ཞིག་ཕལ་ཆེར་འཁོད་ཡོང་བ་ཡོད། སྐབས་དེར་ཅང་གིས། མ་འོངས་པར་ཀུང་གོ་སྐམ་ས་ཆེན་པོ་བཅིང་བཀྲོལ་དང་བཅས་བོད་ལ་རང་ཐག་རང་གཅོད་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་སྤྲོད་ཀྱི་ཡིན་ཞེས་པའི་གཏམ་བཤད་བྱས་པའི་ངོ་བཤུས་ཤིག་ངོས་ལ་བསྐུར་བ་དེ་འདྲའི་འབྲེལ་བ་ཞིག་བྱུང་། དེ་རྗེས་ཕལ་ཆེར་༡༩༧༠ ལོར་ཐའི་ལྷན་དང་འབྲེལ་བ་ཞིག་བྱུང་ཡོད། དེ་ཡང་༡༩༤༩ ལོར་རྒྱ་ནག་གསར་བརྗེ་མ་བྱུང་གོང་རྒྱལ་ལོ་དོན་གྲུབ་དང་ཕུན་ཚོགས་བཀྲ་ཤིས་གཉིས་རྒྱ་ནག་ཏུ་བསྐྱོད་དེ་ནན་ཅེན་

ལ་ཡོད་སྐབས་ཅང་དང་མཉམ་དུ་འབྲེལ་བ་བྱུང་ཡོད། དེ་འདྲའི་སྤྱི་མོའི་འབྲེལ་བ་རྙིང་པ་ཞིག་ཡོད་སྐབས་དེའི་ཆ་ནས་འབྲེལ་བ་བྱུང་བ་ཞིག་རེད། དེ་སྐབས་ཐའི་ཝན་གྱི་ཀུན་སྤྱོང་འཕྲེར་སོ་ལ། བོད་པའི་གྲུང་རྒོལ་བྱེད་སྟངས་སྐོར་ཐའི་ཝན་ལ་ལག་པ་སྦྲེལ་ཏེ་གོ་མིན་ཏང་གཞུང་ནས་རྒྱབ་སྐྱོར་འཚོལ་གྱི་རེད་བསམམས་པའི་རེ་བ་དེ་འདྲ་ཞིག་བརྒྱབས་ཡོད་པ་རེད། ང་ཚོ་བོད་པའི་ངོས་ནས་དུས་ཚོད་དེ་དུས་ནས་བསམ་བློའི་འཕྲེར་སོ་ལ་ང་ཚོས་དམར་པོའི་རིང་ལུགས་ལ་ངོ་རྒོལ་བྱེད་པ་ཞིག་མིན་པར་ང་ཚོའི་མི་རིགས་ཀྱི་ཐོབ་སྟངས་རྩོད་པ་ཞིག་དང་། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་ཐོག་རྒྱ་མིས་འབུ་ཆེས་ཚུང་ཐོས་ཀྱི་བཙན་དབང་བཤད་པ་དེར་ངོ་རྒོལ་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད། དེ་མིན་རིང་ལུགས་ཤིག་གི་འགལ་ཟླ་བྱུང་ནས་ངོ་རྒོལ་བྱས་པ་མིན་ལ། ཡང་ན་རྒྱ་མི་རིགས་ལ་ངོ་རྒོལ་དང་། གསར་བརྗེར་ངོ་རྒོལ་བྱས་པ་ཞིག་ཀྱང་མ་རེད། ཆོས་ཕྱོགས་རྐྱང་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱི་ཐོག་ནས་ངོ་རྒོལ་བྱས་པ་ཡང་མ་རེད། རྒྱ་ནག་གིས་དྲང་པོ་མིན་པར་ང་ཚོར་བཙན་དབང་ཐུབ་ཚོད་དབང་ཡོད་བཤད་པ་དེར་ང་ཚོས་ངོ་རྒོལ་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད། [143]

ཅེས་ཐའི་ཝན་དང་འབྲེལ་བ་བྱུང་ཚུལ་དང་། ཐའི་བོད་གཉིས་ཀྱི་ལངས་ཕྱོགས་སམ་ངོ་རྒོལ་བྱེད་ཡུལ། བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་སོགས་གསལ་བར་གསུངས། ཡང་།

ང་ཚོ་བོད་གཞུང་གིས་ལངས་ཕྱོགས་མཁྲེགས་པོ་བརྟན་པོ་ཞིག་བཟུང་བའི་སྐབས་ལ། བཙན་བྱོལ་བོད་མི་འགའ་ཤས་ནས་གཞུང་འབབས་གཅིག་གྱུར་གྱི་ལངས་ཕྱོགས་བརྟན་པོ་ཞིག་བཟུང་མ་ཐུབ་པ་རེད། དེ་ནི་བོད་པའི་ཞབས་འདྲེན་ཡིན། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཆགས་པ་རེད། དེའི་གོང་དྲུག་ཙུ་རེ་གྲངས་ནང་ཐའི་ཝན་ལ་[ཟུར་ཁང་

143 འདི་དང་ག་ཤམ་གསལ་བཀའ་སློབ་གཉིས་བཀའ་སྤྲི་ལས་གསུམ་ལ་སྩལ་བའི་བཀའ་སློབ་དེབ་གཉིས་པར་གསལ།

དང་གཡུ་ཐོག་གིས་]བཀའ་ཤག་ལས་ཁུངས་ཟེར་བ་ཞིག་བཙུགས་ཏེ་དཀའ་རྙོག་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་བ་དེ་ཡང་ལེ་ཚན་གཅིག་རེད།

ཅེས་སོགས་འགྲེལ་བཤད་དང་ལམ་སྟོན་སོགས་ཀྱང་ཞིབ་རྒྱས་སུ་སྩལ། མཐར་"གོང་ས་མཆོག་ནས། "ཀུན་བཟང་བླ་མའི་སྐོར་གྱི་གནད་དོན་ཐག་གཅོད་མི་ཐུབ་པ་གང་ཡང་མེད། འོན་ཀྱང་། བཀའ་བློན་གང་ཞིག་གི་བྱེད་སྟངས་ཐོག་ཁུངས་སྐྱེལ་ཡོད་མིན་ལ་མ་ལྟོས་པར་སྐྱོན་བརྗོད་བྱེད་འོས་ལ། བྱེད་ཚོག་པ་ཞིག་ཀྱང་རེད། དེ་ལྟར་མིན་པར་བཀའ་ཤག་གིས་མ་འགྲིག་པའི་བསམ་འཆར་ཡོང་བབ་དེ་དག་མཐར་གཏུགས་ན་ངོས་ཀྱིས་གོ་མ་ཚོད་པ་ཞིག་ཡིན་པས། ཕྱིས་འབྱུང་བཀའ་བློན་དང་སྤྱི་འཐུས་སུ་ཞིག་ཀྱང་ངོས་ཀྱིས་བསྐོ་བཞག་བྱེད་ཀྱི་མིན། ད་ལྟའི་བཀའ་བློན་རང་འཇགས་བསྐོས་ནའང་འདྲ། གསར་དུ་བདམས་ནའང་འདྲ། མང་ཚོགས་རང་ནས་ཐག་གཅོད་བྱེད་རྒྱུ་ཡག་ཤོས་རེད། "ཅེས་ཞེ་བོ་བློ་བཟང་དར་རྒྱས་ཀྱི་མི་ཚེའི་བྱུང་བརྗོད་པར་གསལ་བ་ལྟར། སྐབས་དེའི་བཀའ་བློན་བརྗེ་བསྒྱུར་དང་འདེམས་ལུགས་སོགས་ཀྱི་ཐོག་ལ་འཕོ་འགྱུར་ཆེན་པོ་གཏོང་གནང་མཛད། གོང་གསལ་གྱི་གནད་དོན་བྱེ་དྲུར་བཟང་པོས་བྲིས་པའི་《རང་གི་མི་ཚེའི་ལོ་རྒྱུས་སྦྲོང་པོར་བརྗོད་པ་བྱེ་དྲུར་ཚངས་ཐིག་》ཏུ་ཡང་གསལ་བས་ཤེས་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེར་བལྟ་ལ། མཁས་དབང་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་སྐབས་བཅུ་གཉིས་པའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་དུས་བཅུ་གཅིག་པའི་སྙེང་སྡོམ་བསྐྱོན་པ་ནི།

ལྷག་པར་འབྲུག་ཆ་དོད་པོའི་སྐབས་བཅོལ་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཆུང་ངུ་འདིའི་ནང་

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ནས་བཟུང་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༨༩ བར་ལོ་ངོ་སུམ་ཅུ་ཧྲིལ་པོའི་རིང་དཀའ་རྙོག་དང་རྩོད་གླེང་དུ་མ་ཞིག་བྱུང་བ་དེ་དག་སྤྱིར་བཏང་ཆབ་སྲིད་དང་། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འགྱུར་འགྲོས་རླབས་ཆེན་ཞིག་གི་འོག་རང་བཞིན་གྱིས་འགྱུར་ལྡོག་སྣ་ཚོགས་ཤིག་ཡོང་རྒྱུར་གདོན་མི་ཟ་ནའང་། འཕྲུལ་རྐྱེན་གཙོ་ཆེ་ཤོས་ནི། དཔལ་འབྱོར་གྱི་འདུ་འགོད་ཕྱི་གསལ་ནང་གསལ་དག་འབུད་ཐུབ་ངེས་ཤིག་མེད་པ་དང་། གང་ཟག་གི་དབང་སྒྱུར་གྱི་རྐྱེན་པས་སྐྱེ་བོ་བྱེ་བྲག་པའི་བར་གྱི་འཁོན་འཛིན་དང་། ངེས་དྭངས་པའི་ཕྱོགས་བསྒྲིལ་གྱི་རྐྱེན་གཉིས་འབའ་ཞིག་ལས་བྱུང་བ་རེད་ཅེས་བརྗོད་ན་པལ་ཆེར་མི་འགྲིག་པ་མེད་པ་ཞིག་རེད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོའི་གུར་སེར་པོའི་ལབ་གཞི་ནས་བཟུང་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༨༩ ལོའི་ཉི་ཧོང་དོན་གཅོད་ཀྱི་བྱུང་རྐྱེན་བར་བློ་ཕམ་འོས་པའི་ལབ་གླེང་སྣ་ཚོགས་ཤིག་བྱུང་བ་ཚང་མ་དཔལ་འབྱོར་འདུ་འགོད་རྩིས་དག་ཁམས་དྭངས་ཀྱི་ལམ་སྲོལ་མེད་པའི་ཉེར་ལེན་ལ་ཐུག་ཅིང་། དེ་བཞིན་ཚོལ་ཁ་ཚོས་ལུགས་དང་སྡེ་རིས་ལུང་ཚན་ལ་བསྟུད་པའི་རྙོག་གྲ་མཐའ་དག་ཕུགས་རྩད་བཅད་ན། གང་ཟག་བྱེ་བྲག་པ་རེ་ཟུང་བར་གྱི་འཁོན་རྩོད་རང་ཉིད་སྐྱེར་གྱིས་ཁ་གཏད་མ་ཚོག་པའི་སྐབས། སྤྱི་ཚོགས་དང་སྲིད་གཞུང་གི་ནང་ཁྲེར་ཡོང་བ་ཞིག་ལས་མ་འདས་པ་ཞིག་ཏུ་མངོན།

ཞེས་སོ། །

ཐའི་ལྷན་དང་འབྲེལ་བའི་རྙོག་གླེང་དེ་གོང་གསལ་གྱི་གླེང་སློང་དང་འཕོ་འགྱུར་སོགས་དང་བསྟུན་ནས་མཇུག་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཐའི་འབྲེལ་གྱི་རྒྱུ་མའི་ཁུག་སོ་ཤིན་ཏུ་དོག་ཅིང་གུག་ཆེ་ལ་སྣེ་རིང་བ། ཕྱི་ནང་མི་གསལ་བ། མགོ་མཇུག་བར་གསུམ་རྒྱུ་རྫན་གྱིས་བཏུམས་ཡོད་པ་སོགས་ཀྱི་རྐྱེན་པས་མཇུག་སྒྲུབ་པར་བྱ་རྒྱུ་དེ་

ལས་སླ་པོ་ཞིག་ག་ལ་ཡིན། དེར་བརྟེན། རྒྱ་བལ་འབྲུག་གསུམ་གྱི་བོད་མི་སྐྱ་སེར་དྲག་ཞན་བར་མ་དུ་མ་ཞིག་བསྡུ་ཁྲིད་དེ་ཉིད་ལས་ཐར་ཐུབ་མེད། དེ་ལྟར་དཀའ་རྙོག་རིམ་པར་བྱུང་སྟེ་མཐར། སྤྱི་ལོ་ 1994 ལོར་བཙན་བྱོལ་གཞུང་དམངས་གཉིས་ཀར་ཡོ་ཁྲིམས་ཆེན་པོ་ཐེབས་པའི་གནས་ཚུལ་གཞན་ཞིག་བྱུང་བ་ནི། «མི་ཚེའི་ལོ་རྒྱུས་ཟོལ་མེད་སྲོང་པོའི་གཏམ་གྱི་རོལ་མོ་» སྣོད་ཆ་ལས།

དེ་རྗེས་ལི་ཐང་ཨ་ཐར་ནོར་བུ་དང་། སྣ་པ་གྲཙུར་དཔོན་རིན་ཆེན་ཚེ་རིང་། སྡེ་དགེ་བྲ་གོད་དོན་ཡོད་བཅས་དགོངས་སྐོར་སྤྱན་འབེབས་ཞུ་བར་རྣ་སར་༸གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་མཇལ་ཁའི་གོ་སྐབས་བཅལ་ནས་གྲོས་ཚོད་བཞག་པའི་ཡིག་ཆ་ཤོག་ལྷེ་གཉིས་ཅན་དེ་ཁྱེར་ནས་༡༩༩༤ཟླ་༥ ཚེས་ ༢༡ ཉིན་གཟིམ་ཆུང་མཇལ་བཅར་སོང་བ་རེད།

ཅེས་གསལ་བ་ལྟར་ཐའི་ལྷན་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་དང་མདོ་ཁམས་ཆུ་བཞི་སྒང་དྲུག་གཉིས་ཀྱི་མིང་ཐོག་ནས་གྲོས་ཚོད་ཁག་ཅིག་བཞག་པའི་གནས་ཚུལ་དེ་རེད། གནས་ཚུལ་དེས་མི་ལོ་དུ་མའི་རིང་༸གོང་ས་མཆོག་ཐུགས་མི་སྤྲོ་བ་དང་། བོད་མི་སྤྱི་དང་སྒོས་སུ་མདོ་སྟོད་ཆོལ་ཁའི་ནང་མི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བཟོས། གྲོས་ཚོད་འཛོག་མཁན་ནི། དབྲ་ཐུག་ངག་དབང་ལགས་ཀྱིས།

གོ་མིན་ཏང་གི་མི་ཡིན་པ། ཅང་ཙུངས་དབྱིངས། བཙོ་ལྷ་ཚེ་རིང་། ཕང་ཙུན་ཡེས། ཆེན་ཡོ་ཞན་བཅས་དང་། ཨ་ཐར་ནོར་བུ། གྲཙུར་དཔོན་རིན་ཚེ་རིང་། ཟུར་ཉན་པ། ཉིང་ཁྲི་དབང་རྒྱལ། པདྨ་བདེ་ལེགས། ཀུན་བཟང་ཟླ་མ། འཆི་མེད་ཚེ་རིང་། བསོད་ནམས་ཕུན་ཚོགས་བཅས་ཚང་མས་མིང་རྟགས་བཀོད་པའི་ཤོག་ལྷེ་གཉིས་ཅན་དེ་༸གོང་ས་མཆོག་

ལ་ཕུལ་ཡོད་པ་རེད།

ཅེས་ཁོང་གི་མི་ཚེའི་ལོ་རྒྱུས་ནང་བྲིས་འདུག་ལ། སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་སྤྱི་ལོ་ 1994 ཟླ་བ་ 12 ཚེས་ 14 ཉིན།

ཁ་སྤོན་ཧ་རམ་ས་ལར་ཨ་ཐར་དང་། གྲཱུ་དཔོན། སྲས་དོན་ཡོད་ཁོང་གསུམ་ཆུ་བཞི་སྐྲང་དྲུག་གི་ཉི་ཆར་ལྡི་ལིར་ཚོགས་འདུ་ཚོགས་པའི་ལས་བསྒོམས་སྨན་སེང་ཞུ་རྒྱུ་ཡོད་ཅེས་ངོས་ལ་ཐུག་པར་བསླེབས་བྱུང་། ལས་བསྒོམས་སྤྲད་པའི་རྗེས་ལ་གསང་བའི་སྨན་སེང་ཞིག་ཞུ་རྒྱུ་ཡོད་ཅེས་ཨ་ཐར་གྱིས་ཨམ་ཐྲག་ནས་ཡིག་སྒྲོགས་ཤིག་སྤྲད་བྱུང་། ཡི་གེ་དེ་བཀླགས་པར་ཐའི་ལན་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་མི་སྣ་མཉམ་དུ་ཡི་གེ་ཞིག་བཞག་པ་དེ་རེད། རྟོག་དྲ་ཆ་པོ་ཞིག་འདུག །ངོས་ཀྱིས་ཁོང་ཚོར་ལས་ཀ་དེ་རྟོག་དྲ་ཆེན་པོ་དང་འགངས་ཆེན་པོ་ཞིག་རེད། ངོས་ལ་ནང་མའི་སྨན་སེང་ཡིན་ཞེས་ལབ་པས་ལ་དག་གི་མ་རེད། དེ་[སྤྱི་འཐུས་]ཚོགས་གཙོ་དང་བཀའ་ཤག་ཚང་མར་ཤེས་པར་བྱས་ན་མ་གཏོགས་འགྲིག་གི་མ་རེད། མ་གཞི་ནས་ཁྲིད་རང་ཚོས་ཆུ་བཞི་སྐྲང་དྲུག་གི་མིང་ཁྲིར་ནས་ལས་ཀ་བྱེད་སྟངས་མང་པོ་ཞིག་ལ་ངོས་བློ་ཕམ་དགོས་པའི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་བྱུང་། ད་ཆ་ངོས་ཀྱིས་ཁྲིད་རང་ཚོ་ལ་མ་བྱེད་མ་དག་བརྗོད་དེ་བསླབ་བྱ་བྱེད་རྒྱུའི་འདོད་པ་ཡང་མེད་ལ། ངོས་ཀྱིས་བསླབ་བྱ་བྱས་ན་ཁྲིད་རང་ཚོས་ཉན་གྱི་རེད་བསམ་པ་ཡང་མེད། ཁྲིད་རང་ཚོ་རྒྱུགས་ཤིག་ལབ་པ་ཡིན།

ཞེས་བྱུང་རབས་དང་ཐུགས་ཕམ་ཇི་ལྟར་བྱུང་བའི་ཚུལ་བཀའ་སྩལ། དཀའ་རྟོག་འདི་དང་དེའི་རྗེས་འབྲེལ་གྱི་རྟོག་གླེང་མང་ཙམ་ཞིག《རང་གི་མི་ཚེའི་ལོ་རྒྱུས་སྒྲོང་པོར་བརྗོད་པ་བྱ་དུར་ཚངས་ཐིག》ཅེས་པར་ཡང་བཀོད་འདུག་པས་འདོད་ན

བསྡོ། །

དེའི་རྗེས་ཏེ་སྤྱི་ལོ་ 1997 ཟླ་བ་ 12 ཚེས་ 9 ཉིན་ཡང་གོང་དུ་དྲངས་ཟིན་པ་དང་ཕལ་ཆེར་མཚུངས་པར་ཐའི་ལྷན་ལ་འབྲེལ་བ་བྱུང་སྟངས་དང་། གཞུང་གི་བཞེངས་ཕྱོགས་སོགས་ཀྱི་སྐོར་ལ་བཀའ་སློབ་གལ་གནད་ཅན་ཞིག་སྩལ་འདུག་པ་ཤེས་དགོས་པའི་གནད་དུ་ཆེ་བས་འདི་ལྟར།

བར་སྐབས་ངོས་ཐའི་ལྷན་ལ་ཕྱིན་པ་རེད། འདིའི་སྐོར་རོབ་ཙམ་མ་ཞུས་ན། བར་ལམ་མི་ཁ་ཤས་ཀྱིས་ང་ཚོས་ སྔོན་མ་ནས་ཐའི་ལྷན་ལ་འབྲེལ་བ་བྱས་པ་དེ་དག་ཡང་དག་པ་ཆགས་པ་རེད། གང་ཡིན་ཟེར་ན། རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ཡང་ལམ་ཁ་དེའི་སྒང་ལ་འགྲོ་རྒྱུ་འཁེལ་བ་རེད་ཟེར་མཁན་འདི་འདྲ་མེད་དམ་བསམ་གྱིན་འདུག །སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ཟླ་བ་ ༤ ནང་ལ་ངོས་རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་ས་ཁུལ་ལ་འགྲོར་བ་རེད། དེ་དུས་ཅང་གིས་ངོས་ལ་ཏར་ཞིག་འགྲོར་བྱུང་། དེའི་ནང་གི་དོན་ཚན་གཅིག་ལ། རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་བོད་ཀྱི་ཕྱི་ལོགས་ལ་བསླེབས་པ་རེད། ཐའི་ལྷན་དང་བོད་གཉིས་གཅིག་བསྒྲིལ་གྱི་ཐོག་ནས་གུང་གྲོལ་བྱེད་དགོས་ཞེས་འཁོད་འདུག །དེའི་སྐབས་ང་ཚོའི་བསམ་བློའི་ནང་ལ། ང་ཚོ་གུང་གྲོལ་མིན། ང་ཚོས་རྒྱ་མི་རིགས་ལ་ངོ་རྒོལ་བྱེད་ཀྱིན་མེད། གུང་ཁྲན་རིང་ལུགས་ཀྱི་གསར་བརྗེ་ལ་འང་ངོ་རྒོལ་བྱེད་ཀྱིན་མེད། ང་ཚོས་གང་ལ་ངོ་རྒོལ་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་དམ་ཟེར་ན། རྒྱ་མི་གུང་ཁྲན་གྱིས་བོད་ནང་བཙན་འཛུལ་ཐོག་མ་འོས་མ་དྲང་བའི་གདུག་རྩུབ་དབང་ཡོད་བཤད་པ་དེ་ལ་ང་ཚོས་ངོ་རྒོལ་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་པ་རེད། གསར་བརྗེའི་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་ནང་བོད་པའི་གུང་ཁྲན་ཏང་མི་མང་པོ་ཡོད།

ཅེས་བཀའ་སྩལ།

འདིར་ཤེས་དགོས་པ་ནི། སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དང་། བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བཞེངས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཐད་རེད། དེ་ནི་གུང་གྲོལ་ཏེ་གུང་ཁྲན་གྱི་དམར་པོའི་རིང་ལུགས་ལ་ངོ་རྒོལ་གནང་རྒྱུ་དེ་མ་ཡིན་པར། རྒྱ་དམར་གྱིས་བོད་ལ་བཟུང་བའི་སྲིད་ཇུས་དང་གདུག་རྩུབ་ཀྱི་ལས་ལ་ངོ་རྒོལ་དང་། རྒྱ་མིར་གདོང་གཏུགས་ཏེ་ཞི་བའི་ལམ་ནས་བོད་མིའི་རང་དབང་རྩོད་ལེན་གནང་རྒྱུ་དེ་རེད།

གཞན་ཡང་དགྲོག་གཏམ་གྱི་རིགས་ཏེ། དེ་ཡང་སྤྱི་ལོ་ 1963 ལོར་ཆོས་བརྒྱུད་བླ་ཆེན་ཁག་གི་ཚོགས་ཆེན་དང་པོ་བཞུགས་སྐར་ཧྲ་སར་འཚོགས་སྐབས། བསམ་མེད་འགགས་ནང་ཁྲུལ་མི་བདེ་བར་བྱེད་པའི་བསམ་ངན་བཅངས་ཏེ་དགྲོག་གཏམ་སྤེལ་བའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཐོན། དེ་ལ་མགོན་པོ་མཆོག་ནས།

ཆོས་ཚོགས་དང་པོ་འཚོགས་སྐབས། སྐྱབས་རྗེ་བདུད་འཇོམས་རིན་པོ་ཆེ་ཡོད། རྗེས་སུ་བདུད་འཇོམས་རིན་པོ་ཆེ་ངེད་གཉིས་ཉིན་ཞིག་ངོ་མཇལ་གྱིས་བཀའ་མོལ་བྱུང་སྟེ། རིན་པོ་ཆེས་ངོས་ལ། རིན་པོ་ཆེ་ཆོས་ཚོགས་གྲོལ་ཏེ་ཧ་རམ་ས་ལ་ནས་ཀ་སྦུག་ཏུ་ཕེབས་འབྱོར་གནང་རྗེས། ཞལ་སློབ་ཅིག་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་མདུན་ལ་བཅར་ནས། ད་ཆག་སྒོ། ཧ་རམ་ས་ལར་ཆོས་ཚོགས་ཚོགས་ཏེ་ཆོས་ལུགས་ཚང་མ་དགེ་ལུགས་པར་བསྒྱུར་རྒྱུ་བྱས་པ་རེད་ཅེས་རྗོད་ཀྱིན་འདུག་ཅེས་ཞུས་འདུག །རིན་པོ་ཆེས་[མི་དེ་ལ།]ང་རང་ཆོས་ཚོགས་ལ་ཕྱིན་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་བཀའ་མོལ་ཆ་བ་ནས་མེད། ས་སྙིང་བཀའ་དགེ་རིས་སུ་མ་མཆིས་པ་བོན་དང་བཅས་པའི་བསྟན་པ་ཉམས་པ་སླར་གསོ་དང་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་ཡོང་བར་བྱེད་ཐབས་སྐོར་བཀའ་བསྡུར་གནང་བ་ལས། ཆོས་ལུགས་ཚང་མ་དགེ་ལུགས་

པར་བསྒྱུར་རྒྱུའི་བཀའ་མོལ་རྩ་ནས་མེད། དེ་ལྟར་སུས་རྫོད་ཀྱིན་འདུག་ཅེས་བཀའ་འདྲི་གནང་བ་དང་། ང་རང་ཧ་ས་ནས་ཡོང་བ་ཡིན་ཞེས་བཀའ་གནང་བ་ཡིན་ཞེས་གསུང་གིན་འདུག །[144]

ཅེས་བཀའ་སྩལ།

ཡང་། སྐབས་ཤིག་སྐྱབས་རྗེ་བདུད་འཇོམས་རིན་པོ་ཆེ་དོན་རྐྱེན་ཅི་ཞིག་གི་རྐྱེན་པས་རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་བཀག་བསྐྱིལ་ཞུས་པར་༸གོང་ས་མཆོག་ནས་དེ་མ་ཐག་བཀའ་མངགས་གནང་སྟེ། བཙན་བྱོལ་སྲིད་འཛུགས་ཀྱིས་ནུས་པ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་བཀག་བསྐྱིལ་ལས་གྲོལ་བར་མཛད་ཀྱང་། འགའ་ཞིག་ནས་དཀྲོག་གཏམ་སྣ་ཚོགས་སྤེལ་ཏེ་ནང་ཁུལ་མི་བདེ་བར་བསྒྱུར་ཐབས་བྱས་པར་མངོན། དེ་ལྟ་ནའང་། 《མཛད་རྣམ་རྒྱ་ཆེན་སྙིང་རྗེའི་རོལ་མཚོ་》དེབ་ཕྲེང་བརྒྱད་པ་ན། "བདུད་འཇོམས་རིན་པོ་ཆེ་ཨོ་རི་སར་(Orissa)ཕེབས་སྐབས། དོན་གཏོད་ཁང་དུ་གདན་ཞུས་ཀྱིས་བཞེས་ཐུག་རྒྱ་ཐུག་ཅིག་བཏེགས་བཞེས་གནང་སྐབས། དེར་ང་ཚོ་དོན་གཅོད་ངོ་ལས་དང་། གཞིས་ཆགས་ཀྱི་འགོ་གཙོ་ཚང་འཛོམས་ཡོད་སར། འབྲུག་གཞུང་ནས་ང་རྒྱ་གར་གཞུང་ལ་ཁྲིམས་སྒྲོར་གནང་འདུག་ཀྱང་། ༸གོང་ས་ཆེན་པོའི་ཐུགས་རྗེ་བཀའ་དྲིན་ལ་བརྟེན་ནས་བཙོན་གྲོལ་ཐོབ་བྱུང་གསུངས་བྱུང་"ཞེས་དང་། སྐྱབས་རྗེ་བདུད་འཇོམས་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས། རྒྱལ་བ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་མཆོག་གུ་རུ་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་དངོས་སུ་གཟིགས་པ་སོགས་ངོ་མཚར་བའི་གཏམ་དུ་མ་ཞིབ་ཏུ་བྲིས་འདུག་ཀྱང་མངས་སུ་དོགས་ནས་འདིར་མ་དྲངས། ལོག་སྨོན་གྱ་གྱུའི་བསམ་སྦྱོར་ཅན་དུ་

144 2000ཟླ་བ་12ཚེས་1ཉིན་ཆོས་བརྒྱུད་དབུ་ཁྲིད་ཀྱི་ཚོགས་ཆེན་སྟེང་སྩལ།

མས་དེ་ལས་ཀྱང་ཚབས་ཆེ་བའི་དཀྲོག་གཏམ་སྤེལ་བའི་ཚུལ་ཞིག་བྱུང་བ་ནི། སྤྱི་ལོ་ 1979 ཟླ་བ་ 10 ཚེས་ 29 ཉིན་མགོན་པོ་མཆོག་ནས་གཞོན་ནུའི་འགན་འཛིན་ལྷན་ཚོགས་ལ།

སྐབས་རེར་གནས་ཚུལ་མགོ་མ་འཚོས་པར་དཀྲོག་གཏམ་དཀྲུག་ཤིང་བྱེད་པ། མགོ་མ་འཚོས་པའི་གཏམ་འཆལ་སྤེལ་བ་དེ་ཚོའི་གྲས་མི་ཡོང་བ་དང་ཉུང་ཙམ་ཡོང་བའི་དོ་ཁུར་བྱེད་དགོས། རྒྱ་གར་ལ་ཡོད་པའི་ང་ཚོ་བོད་རིགས་རྣམས་ཚོལ་ཁ་དང་ཆོས་ལུགས་ཐོག་ནས་འཛིན་འཁྲེར་མི་བྱེད་པའི་སྐོར་ཡག་ཐག་ཆོད་ཡོད་ན་ཡང་། ད་དུང་དོན་མེད་ཀྱི་སྐད་ཆ་ཐྲན་བུ་ལྷག་ས་ཡོང་གིན་འདུག །དཀྲོག་གཏམ་ཟློ་ལ་ཤར་མི་ཐུབ་པ་དེ་འདྲ་ཡང་བཤད་འདུག། ང་ཚོ་བོད་གཞུང་གི་སྲིག་འཛུགས་འདི་ལ་བོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་སྟན་གྲགས་ཅན་གྱི་བླ་མ་དེ་ཚོ་དགྲོང་བའི་ལས་འགན་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། རང་བཙན་ལས་འགུལ་གྱི་དངུལ་སྣེ་སེལ་(དང་བླངས་དཔྱ་དངུལ་)ཞིག་བསྡུས་པ་དེ་ཚོ་ཡང་བླ་མ་དགྲོང་བའི་དོན་དག་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་ཤོད་ཀྱིན་ཡོད་པ་རེད། ང་ཚོས་ཚོལ་ཁའི་འཛིན་འཁྲེར་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་ལུགས་ཀྱི་འཛིན་འཁྲེར་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་པ་གནས་ཚུལ་ངོ་མ་ཞིག་ཡིན་ན་ཁག་ཡོད་པ་མ་རེད། ནད་མ་ཐྲོགས་པའི་ཐོག་ནས་བཤད་པ་རེད། རྫི་ལམ་ལ་ཡང་མེད་པའི་གནས་ཚུལ་དཀྲོག་གཏམ་དེ་འདྲ་བཤད་ཡོང་དུས་ཧ་ཅང་ཐབས་སྐྱོ་པོ་རེད། བསམ་མེད་རེ་ཟུང་གིས་བཤད་པ་དེ་མཐའ་འཁྱོལ་ཐབས་མེད་ན་ཡང་། སྤྱིར་བཏང་མང་ཚོགས་ཀྱི་སེམས་ནང་ལ་ག་རེ་ཡིན་ནམ་བསམས་ནས་རྣམ་རྟོག་སྐྱེ་གཞི་དེ་འདྲ་བྱུང་ན་ཐབས་སྐྱོ་པོ་རེད།

ཅེས་དང་། སྤྱི་ལོ་ 2004 ཟླ་བ་ 1 ཚེས་ 7 ཉིན་ཨོ་རི་ས་གཞིས་ཆགས་སུ་མགོན་པོ་མཆོག་ནས།

བཙན་བྱོལ་ནང་དེ་སྔ་ཚོ་ཁག་བཅུ་གསུམ་ཟེར་བའི་དཀའ་ངལ་ཞིག་འཕྲད་ཡོད། དེ་སྐབས་བོད་གཞུང་ནས་དགེ་ལུགས་པར་ལྷ་སྲུང་བྱེད་པ་ལས་ཆོས་ལུགས་གཞན་ལ་ལྷ་སྲུང་བྱེད་ཀྱི་མ་རེད་ཅེས་འཁྲུག་བཤད་ཀྱི་གླེང་གཞི་བཟོ་མཁན་བྱུང་ཡོད། ཀརྨ་པ་སྐུ་གོང་མ་སྐུ་ཚེའི་སྐབས་ལ་སྟུན་གཞི་བཞེས་ཏེ་དགོངས་པ་གཞན་དོན་དུ་གཤེགས་པ་རེད། ཡང་དེའི་སྐབས་བོད་གཞུང་གིས་བཀྲོངས་པ་རེད་ཅེས་ཁུངས་ལུང་གཏན་ནས་མེད་པའི་ཞུད་སྒྲོག་བྱས་ཡོད།

ཅེས་བཀའ་སྩལ།

སྤྱི་ལོ་ 2008 ཟླ་བ་ 7 ཚེས་ 2 ཉིན་མགོན་པོ་མཆོག་ནས། “སློབ་མར་ཨ་ལོ་ཆོས་མཛད་ཀྱིས། རྒྱལ་དབང་འདི་ཉིད་དགེ་ལྡན་པའི་བསྟན་པ་བསམ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པ་ལ་སློན་ལམ་བརྒྱབས་ཏེ་སྐྱེས་པ་མིན་ནམ་ཞེས་ཞིས་ཡོད། ”ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་བོད་མི་བྱིངས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཟུར་ཙམ་ལ་ཡང་འཆར་དཀའ་བའི་གནས་ཚུལ་མང་དུ་བྱུང་། གང་ལྟར། འདིར་བརྗོད་པ་དང་མ་བརྗོད་པའི་བོད་རིགས་རྟོག་གཞིར་ཚུད་པ་རྣམས་ལས་མང་ཙམ་ཞིག་ནི། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར། ཐོག་མའི་དུས་སུ་བོད་བསྟན་སྲིད་ཀྱི་དོན་དུ་དཀའ་སྤྱུག་མི་བཟད་པ་དང་དུ་བླངས་པའི་བོད་ཞེན་ཅན་ཡིན་ཡང་། སླད་མར་སྔོན་ལས་དུས་སུ་སྨིན་པའམ་སེམས་ཚོར་ངན་པའི་མགོ་ནོན་མ་ཐུབ་པ་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ནི་ཏ་ཅང་སྐྱོ་དགོས་པའི་གནས་ཡིན། དེ་ལྟར་བཙན་བྱོལ་དུ་གནས་པའི་མི་ལོ་འདི་དག་གི་རིང་། འགའ་ཤས་ཀྱིས། རྗེ་འབངས་གཞུང་གསུམ་ལ་ལྷག་བསམ་དག་མིན་དང་ཡིད་ཆེས་ཡོད་མེད་ཇི་ལྟར་ཡང་། ཐོག་མའི་ཆར་འགལ་འཛོལ་ཆེན་པོ་བྱས་ཤིང་། དེ་ནས་ཀྱང་སུ་

མ་ཐུད་ལམ་ནོར་ལྡོག་ཤེས་བྱེད་མ་ཐུབ་པའི་ཚུལ་བོད་མིའི་ཡིག་ངག་གཉིས་ན་གསལ། དེ་དག་ལས་ཀྱང་མཐོ་བ་རྣམས་ཐུགས་མི་སྐྱོ་བ་དང་བར་མ་རྣམས་ཡི་ཐང་ཆད་པ། དམའ་བ་དག་སེམས་སྐྱོ་དགོས་པ་ནི་སྙིར་ནད་ཀྱི་དབང་གིས་ཅི་མི་སྙམ་པར་དགྲོག་གཏམ་ཚད་ལས་བརྒལ་བ་སྤེལ་བ་དང་། བྱུས་བྱུས་པའི་མཐར་རྒྱ་དམར་ནག་གི་ཧྲུས་འོག་ཏུ་ཚུད་པ་དེ་རེད། གལ་ཏེ་༄གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་སྩལ་བའི་བཀའ་སློབ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་དེབ་ཀན་བཅུ་ཕྲག་བརྒལ་བ་རྣམས་དང་། དེ་ལས་མང་བའི་མི་ལོ་བཅུ་དྲུག་ཙམ་གྱི་རིང་གནང་བའི་ཕྱིས་ཀྱི་བཀའ་སློབ་ཁག །ལོ་ངོ་དྲུག་ཅུ་ལྷག་གི་རིང་བཀའ་ཆོས་ཀྱི་ཞར་དང་ཞོར་ནས་ཕེབས་པའི་བསླབ་བྱ་ལམ་སྟོན་དང་གསལ་བཤད་སོགས་རེ་རེ་བཞིན་ཉན་ཞོག་ཐུབ་ན། སྔ་དུས་ཀྱི་སྐྱོ་གནས་མང་པོ་ཞིག་དང་མཛད་དཀའི་རིགས་སུ་གཏོགས་པ་མང་ཙམ་ཞིག་གསལ་པོར་མཐོང་ཐུབ། དེ་ལྟ་ནའང་། སྤྱི་ནོར་༄གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་འདི་ལོ་སྟེ་སྤྱི་ལོ་ 2015ལོའི་སློན་ལམ་ཆེན་མོའི་སྐྱེས་རབས་ཀྱི་གསུང་ཆོས་སྐབས།

དབུ་མ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། ཐབ་པས་ཉོན་མོངས་དག་གཟིགས་ཀྱི། །ཉོན་མོངས་དང་འབྲེལ་གང་ཟག་མིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འཛམ་བུ་གླིང་འདིའི་སྟེང་ལ་རྟོག་དྲ་བཟོ་མཁན་དང་། ང་ཚོ་བོད་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ནའང་རྟོག་དྲ་བཟོ་མཁན་དེ་ལ། དེ་དག་ནི་མི་ཤེས་པ་དང་ཆགས་སྡང་གི་དབང་གིས་བྱས་པ་ཡིན་པས་ཁག་མེད་ཅེས་བསམས་ནས་ཉོན་མོངས་ལ་སྐྱོན་དུ་ལྟ་དགོས་པ་ལས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་དེ་ལ་སྡང་བའི་བློ་སྐྱེས་ན་མ་འགྲིག་པ་རེད།

ཅེས་བོད་མིར་གསོད་རྡུང་བཅོམ་གསུམ་བྱེད་མཁན་རྣམས་ཀྱང་ཐུགས་རྗེའི་སྐྱབས་འོག་ནས་འདོར་བ་ནམ་ཡང་མི་སྲིད་པའི་ཚུལ་བཀའ་སྩལ་ན། བོད་ཀྱི་རིགས་སུ་གཏོགས་པ་དག་ནི་སྨོས་ཅི་འཚལ། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་ གྲགས་པས་ཀྱང་། འདི་འདིར་སེམས་ཅན་སྐྱོན་མིན་གྱི། །འདི་ནི་ཉོན་མོངས་རྣམས་སྐྱོན་ཞེས། །རྣམ་པར་དཔྱད་ནས་མཁས་པ་རྣམས། །སེམས་ཅན་དག་ལ་འཁྲུག་མི་བྱེད། །ཅེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་ལུགས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ་ཚུལ་དེ་བཞིན་དུ་གོ་བར་བྱ་ལ། གལ་ཏེ་ཀུན་གོང་ས་མཆོག་ལྟ་བུའི་བཟོད་པའི་ཉམས་ལེན་པ་མཐར་སོན་པ་ཞིག་མིན་ན། དཀའ་རྙོག་འདི་དག་གི་ཁྲོད་སུ་མཐུད་དབུ་ཁྲིད་ཀྱི་ཐུགས་འགན་བཞེས་ཐུབ་མཁན་གཞན་ཞིག་ཨེ་ཡོད་སྙམ་པ་རྟག་ཏུ་འཆར་རོ། །

དོལ་རྒྱལ་དང་འབྲེལ་བའི་ལེགས་ཉེས་བླང་དོར་གྱི་ལམ་སྟོན།

སྤྱི་ནོར་ཀུན་གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་རྒྱལ་སྲིད་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་མཛད་འགན་དངོས་སུ་བདག་གིར་བཞེས་མ་ཐག་པ་སྟེ་སྤྱི་ལོ་ 1950ལོ་མཇུག་ཙམ་ལ། རྒྱ་མིའི་གདུག་སྤྱོད་ཀྱི་དབང་གིས་གློ་བུར་དུ་ལྷ་ལྡན་ནས་ཕེབས་ཐོན་གྱིས་གྲོ་མོར་ཕེབས་དགོས་བྱུང་ཞིང་དེ་གར་བཞུགས། སྐབས་དེར་མགོན་པོ་མཆོག་དགུང་ན་ཕྲ་ཡང་བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མཛད་འགན་ཆ་ཚང་སྐུ་ཕྲག་ཏུ་བབས་ཡོད་པས་གང་ཅིར་ཐུགས་སྤོབས་ཆེན་པོས་གདོང་ལེན་བསམ་ཡུལ་ལས་འདས་པ་གནང་ཡང་། རྒྱའི་ཕྱོགས་ནས་མི་འདོད་པའི་བྱ་བ་སྣ་ཚོགས་གཅིག་རྗེས་གཉིས་མཐུད་དུ་

བསྒྲུབས་པས་དེ་སྔར་བཞུགས་ཐབས་མེད་པའི་རྣམ་པ་མངོན་གསལ་དུ་གྱུར་ཏེ་མཐར་འཕྲུལ་གྱི་གདམ་ཀ་གཉིས་ལས་མེད་པར་གྱུར། གདམ་ཀ་གཅིག་ནི། རྒྱ་གར་དུ་ཕེབས་རྒྱུ་དེ་ཡིན་ལ། གཞན་དེ་ནི་ཕྱིར་ལྷ་ལྡན་དུ་ཕེབས་ནས་རྒྱ་མི་དང་ལྷན་དུ་འཁྲིག་ཐབས་གནང་སྟེ་བོད་འབངས་རྣམས་ཉེན་ཁ་ལས་སྐྱོབ་གང་ཐུབ་གནང་རྒྱུ་དེ་རེད། སྐབས་དེར། ཞབས་འབྲིང་འགས་༧གོང་ས་མཆོག་ཕྱིར་ལྷ་ལྡན་དུ་ཕེབས་ན་སྐུ་ཕྱུར་ཉེན་ཚབས་ཆེ་བས་ཅིས་ཀྱང་རྒྱ་གར་དུ་ཆིབས་སྒྱུར་བསྐྱུད་དགོས་པའི་ཚུལ་ཞུས་པ་དང་། འགའ་ཤས་ཀྱིས་ཕྱིར་ལྷ་ལྡན་དུ་ཕེབས་དགོས་པའི་ཚུལ་ཞུས། གདམ་ཀ་གཉིས་ལ་ཡོངས་འཛིན་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་གཞི་ཡང་ཕལ་ཆེར་ཐ་དད་དུ་གྱུར། གནས་སྟངས་དེ་ལྷ་བུའི་འོག་དོལ་རྒྱལ་དང་ཐོག་མར་འབྲེལ་བ་བྱུང་བར་མངོན་ཏེ། དེ་ཡང་༧གོང་ས་མཆོག་ནས།

སྐབས་དེར་ངོས་ལྷ་ས་ནས་གྲོ་མོར་འགྲོ་དགོས་གློ་བུར་གྱི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཆགས། གནས་ཚུང་སྐུ་རྟེན་དང་དགའ་གདོང་སྐུ་རྟེན་གཉིས་ཀ་ཆིབས་ཞབས་ཁོངས་སུ་མེད། དེ་དུས་གནས་དགའ་གཉིས་ལ་འཚར་ཅན་ལོ་གསོལ་དབྱར་གསོལ་དགུན་གསོལ་གྱི་སྤྲིན་འདྲེན་མ་གཏོགས་དམིགས་བསལ་གཟིམ་ཚུང་སྤྲིན་འདྲེན་བཏང་ནས་ཉེ་པོ་བྱས་པ་སོགས་གང་ཡང་བྱུང་ཡོད་པ་མ་རེད། མ་གཞི་དེ་ཕན་ཚད་ཀྱི་ངོས་ཀྱི་གནས་སྟངས་དེ་ཐྲ་གུ་ཚུང་ཚུང་ཞིག་འཚར་ལོངས་བྱེད་པའི་སྐབས་རེད། སོ་སོས་བསམ་བློ་བཏང་སྟེ་རང་དབང་གི་ཐོག་ནས་ལྷའི་གནས་ཚུལ་པར་བཞག་སྟེ་སྤྱི་ར་བཏང་ཡང་ངོས་ཀྱིས་དེ་ཙམ་བསམ་བློ་འཁོར་ཐུབ་ཀྱིན་ཡོད་པ་མ་རེད། གང་ལྟར་ཡང་སྟེང་། སྐབས་དེར་གནས་དགའ་གཉིས་མེད་པ་དང་། ཚུར་ཕྱོགས་སུ་རྒྱ་བོད་གཉིས་གྲོས་མཐུན་བྱེད་རྒྱུས་མཚོན་པའི་གནས་

ཚུལ་རྙོག་དྲ་མང་པོ་བྱུང་། ལས་བྱེད་ཚོའི་ཁོངས་ནས་པར་ལྷ་སར་ལོག་དགོས་ཐེར་མཁན་ཁག་གཅིག་དང་། ཚུར་རྒྱ་གར་ལ་འགྲོ་དགོས་ཐེར་མཁན་ཁག་གཅིག་སོགས་ཐག་གཅོད་ཀ་ཅང་བྱེད་ཁག་པོའི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་བྱུང་། དེ་འདྲའི་སྐབས་ལ་འདུལ་འཛིན་སྐུ་ཞབས་ཡག་པོ་ཞིག་འཁྲིས་དེར་ཡོད་ཅིང་། ཕྱོགས་གཅིག་ནས་ངོས་རང་གི་ངོས་ནས་རྗེ་ཕ་བོང་ཁ་ལ་དད་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་སོགས་ཀྱི་རྐྱེན་གྱིས་ཞེན་ཁོག་དང་སེམས་ཐག་ཉེ་པོ་ཞིག་ཆགས། སྐབས་རྗེ་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ཀྱང་ཐུགས་མཉེས་པོ་གནང་གིན་ཡོད་པ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་རྐྱེན་བྱས། གང་ལྟར། རྐྱེན་མང་པོ་ཞིག་ལ་འཕྲད་དེ་མཐའ་མར་གྲོ་མོར་གཟིམ་ཚང་དུ་འདུལ་འཛིན་(ཞི་བ་)སྨྲུན་འདྲེན་ཞུས་པ་རེད། སྨྲུན་འདྲེན་གཏོང་བའི་སྐབས་ལ། དགའ་ལྡན་ལྷ་བརྒྱ་མར་སྟག་ཕུའི་གསང་ཏྲ་བསྐྱོན་ནས་འདོན་གྱིན་འདུག །སྐུ་ཞབས་པའི་སྐབས་ལ་ཡང་ཆོས་གོས་རྣམ་སྦྲུར་དང་པཎ་ཞྭ་བཞེས། ཡིན་མདོག་ཁ་པོ་འདུག །ངོས་ལ་ཕྱོགས་ནས་སྔོང་པོ་འགྲེལ་བ་ལྟར་ཕྱག་འཚལ་གྱིན་འདུག །ལུང་འདྲ་དོགས་གཅོད་ཞུས་པའི་སྐབས་ལ་གང་ལ་གང་འཚམས་གསལ་པོ་འདུག །ཐེངས་ཤིག་ད་ལྟ་དགའ་ལྡན་དུ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེར་དགོངས་སྐོར་ཞུས་ནས་ཡོང་བ་ཡིན་ཞེས་ཐག་ཆོད་མདོག་ཁ་པོ་དང་། ཡིན་མདོག་ཁ་པོ་གསུངས་བྱུང་། དེ་ནས་གྲོ་མོ་ནས་ལྷ་སར་ལོག་ཁར་རྒྱལ་ཆེན་བསྙེན་རྒྱུའི་བསམ་ཚུལ་ཕྱུགས་ཆེ་ཏུ་ཕྱིན་ནས་དུང་དཀར་དགོན་པའི་ཚོམས་ཆེན་ནང་ཕྱུགས་ལྡན་དྲག་པོ་སྨྲུན་འདྲེན་ཞུས། དེ་ལ་རྒྱས་ཆས་གསར་པ་བཟོས་ནས་ཕུལ། ཐོག་མར་རྒྱལ་ཆེན་ལ་འབྲེལ་བ་ཡོང་སྟངས་དེ་འདྲ་བྱས་ནས་བྱུང་བ་རེད།[145]

ཅེས་ཇི་ལྟར་དོལ་རྒྱལ་དང་འབྲེལ་བ་ཐོག་མ་བྱུང་སྟངས་བཀའ་སྩལ་ཅིང་། “གྲོ་

145 1978ཟླ་བ་6ཚེས་13ཉིན་རྣམ་གྲྭའི་མཁན་པོ་སོགས་བོད་མི་ཙུང་ཤས་ཤིག་ལ་གསུངས།

མོ་དུང་དཀར་དགོན་པར་དྲག་པོ་རྒྱལ་ཆེན་སྐུ་ཕེབས་རྒྱུ་དང་། འདུལ་འཛིན་ཞི་བའི་སྐུ་ཕེབས་རྒྱུ་ཡོད་པ་རེད། "ཅེས་དེ་གར་རྒྱལ་ཆེན་ཞི་དྲག་གཉིས་ཡོད་ཚུལ་ཡང་གསུངས། མགོན་པོ་མཆོག་ག་གར་དུ་ཕེབས་རྗེས། ཐོག་མར་དོལ་རྒྱལ་གྱི་སྲོག་གཏད་ཞུ་རྩིས་གནང་ཡང་རྗེས་སོར་གནས་ཚུང་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོས་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་ན་མི་འགྲིག་པའི་ཚུལ་སྙན་དུ་གསོལ་བ་ནི། ༄གོང་ས་མཆོག་ནས།

རྡ་རམ་ས་ལར་བསླེབས་ཚར་(སྤྱི་ལོ་ 1960)ཙམ་ཞིག་ལ་ངོས་ཀྱིས། སྐྱབས་རྗེ་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེའི་མདུན་ནས་རྒྱལ་ཆེན་གྱི་སྲོག་གཏད་ཞུ་འདོད་བྱུང་བས་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེར་སྙན་སེང་ཡང་ཞུས། སྐབས་དེར་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེར་མི་འདི་ཡིན་ངོ་ཆ་གསལ་པོ་མི་འཕྲོད་པ་ཞིག་གིས་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་དགའ་ལྡན་པར་རྙིང་སྤུས་དག་པོ་ཞིག་ཕུལ། ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ཀྱང་རྒྱལ་ཆེན་གྱི་སྲོག་གཏད་ཞུ་སྐབས་ལམ་རིམ་ཕྱག་དཔེ་ཞིག་དགོས་རྒྱུར་སྐབས་དེར་དཔེ་ཆ་དེ་གནང་གི་ཡིན་ཞེས་བྲ་སྒྲིག་གནང་ནས་བཞག །དེ་ནས་སྡོད་ཁང་SwargAshramནས་ཐེག་ཆེན་ཆོས་གླིང་ལ་སྤོས་ཚར་(སྤྱི་ལོ་ 1968)ཙམ་ཞིག་ལ་གནས་ཆུང་དང་དགའ་གདོང་གཉིས་སྤྲུན་འདྲེན་ཞིག་གི་སྐབས་གནས་ཆུང་གིས"ཨ་ཕྲུས་འབྲུམ་པོ"བསྟེན་པ་དེ་འགྲིག་གིན་མི་འདུག་ཅེས་གསུང་གིན་འདུག །ངོས་ཀྱི་བསམ་པར་ཨ་ཕྲུས་འབྲུམ་པོ་ཟེར་བ་དེ་སྐུ་གོང་མའི་སྐབས་རྒྱལ་ཆེན་ཤུགས་ལྡན་ལ་ཟེར་བའི་སྐད་ཆ་ཞིག་ཡིན་འདུག་པ་དེ་གསུང་གིན་ཡོད་དམ་སྙམ་སྟེ་གནས་ཆུང་ལ་དྲིས་པས་དེ་ཡིན་གསུངས་བྱུང་། དེ་ཡིན་ན། དེང་སང་རྒྱལ་ཆེན་སྟེན་མཁན་མང་པོ་རེད། གནས་ཆུང་ཆོས་སྐྱོང་གི་ཞལ་ནས་རྒྱལ་ཆེན་བསྟེན་ན་འགྲིག་གིན་མི་འདུག་གསུངས་ན་མི་མང་པོའི་སེམས་ནང་ལ་དམ་ཚིག་སེལ་ལྷད་འགྲོ་གི་རེད། ཞལ་ཁ་ཁར་བཞུགས་ན་ཡག་གི་རེད

ཅེས་ཞུས་པ་ཡིན། ལགས། ཞེས་གསུངས་ཏེ་དུས་དེ་ནས་བཟུང་ཕ་གོད་ལྷ་མའི་ཞལ་ལུང་གི་དེབ་སེར་པོ་དེ་ཐོན་ཐོན་བར་དུ་ཏ་ལམ་ལོ་བདུན་བརྒྱད་ཀྱི་རིང་ཚིག་གཅིག་ཀྱང་གསུངས་མ་བྱུང་། [146]

ཞེས་བཀའ་སྩལ།

ཕ་གོད་ལྷ་མའི་ཞལ་ལུང་ཞེས་པ་ནི་« བསྟན་སྲུང་རྡོ་རྗེ་ཤུགས་ལྡན་རྩལ་གྱི་བྱུང་བ་བརྗོད་པ་ཕ་གོད་ལྷ་མའི་ཞལ་གྱི་བདུད་རྩི། » ཞེས་པ་སྟེ། འབྲི་བ་པོ་སྲུས་གནས་གང་དུ་དུས་ནམ་གྱི་ཚེ་མཇུག་གྲུབ་པར་བྱས་པ་ནི་དེབ་སེར་པོའི་མཇུག་བྱང་དུ། "རི་བོ་དགའ་ལྡན་པའི་བསྟན་པ་ལ་ཤེས་ནས་མོས་པ་ཐོབ་པའི་ཤཱཀྱའི་དགེ་སློང་དགའ་ལྡན་ཤར་རྩེ་དེ་སྨད་སྤྲུལ་མིང་པ་བློ་བཟང་དཔལ་ལྡན་བསྟན་འཛིན་ཡར་རྒྱས་སུ་འབོད་པའི་སྨོམས་ལས་པས། རབ་རྒྱལ་ཐུན་མོང་ཞེས་པ་ལྕགས་ཕོ་ཁྱི་ལོའི་གྲོ་བཞིན་ཟླ་བའི་དམར་ཕྱོགས་རྫོགས་པ་གསུམ་པའི་ཉིན་(སྤྱི་ལོ་ 1970 ཟླ་བ་ 9 ཚེས་ 30)འཕགས་ཡུལ་མ་ཧྲི་པར་ཧྲི་ཤའི་ཁོངས། པ་ཚ་མ་རི་ཞེས་མཧླ་དེ་ཕཿཥྨ་སྤྲུ་འཕྲུལ་གྱི་བཀོད་པ་དུ་མ་བསྟན་པའི་གནས་སུ་གྲགས་པའི་སར་རང་ཤག་གར་འདུག་སྐྱིད་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་ཟླ་བསྐང་བགྱིས་པའི་ཚེ་མཇུག་གྲུབ་པར་སྦྱར་བ་འདིས་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་བསྟན་པ་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག་གྱུ། "ཞེས་བྲིས་འདུག་ལ། དཔེ་དེབ་དེ་པར་སྐྲུན་བྱེད་པོ་ནི། "གོང་ས་མཆོག་གིས། "ཕ་གོད་ལྷ་མའི་ཞལ་ལུང་ཞེས་པའི་དེབ་དེ་སྟག་ལུང་བྲག་གི་དབུ་མཛད་ལགས་ཀྱིས་པར་སྐྲུན་བྱས་ཏེ་ཐོན་འདུག །དེ་ཐན་བུ་དངོས་ཀྱི་སྣང་བར་ཕྱིན་མ་སོང་། "ཞེས་

146 འདི་དང་གཞམ་གསལ་དག་དོལ་རྒྱལ་དང་འབྲེལ་བའི་ལྐང་དོར་བཀའ་སློབ་དེབ་དང་པོ་ལས་བྲངས།

བཀའ་སྩལ་བ་ལས་ཤེས་སོ། །

དེ་ལྟར་གནས་ཚུལ་གྱི་བཀའ་ལུང་ཕྱུལ་བ་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་༄གོང་ས་མཆོག་ནས་སྲོག་གཏད་ཞུ་བཞེད་ཀྱི་ཐུགས་འདུན་ལ་འགྱུར་ལྡོག་ཆེན་པོ་བྱུང་བའི་ཚུལ་ལ། བཀའ་སློབ་ལས།

དེ་འདྲ་ཡིན་ཙང་རྒྱལ་ཆེན་གྱི་སྲོག་གཏད་ཞུ་རྒྱུ་མི་འདུག་བསམས་ནས་སྲོག་གཏད་ཞུས་མེད། འོན་ཀྱང་། ལམ་སེང་ཐག་གཅོད་བྱེད་བདེ་པོ་ཞིག་མེད་ཙང་གསེར་གོང་རིན་པོ་ཆེ་ངེད་གཉིས་ཀྱིས་གོ་བསྡུར་ཞིག་བྱུང་བར། བར་ལམ་གནས་ཚུལ་འདི་དང་འདི་འདྲ་ཞིག་ཡོང་གིན་འདུག་ཅེས་གནས་ལུགས་ཆ་ཚང་ཞུས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་དོས་ཀྱིས་གསེར་གོང་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་ནས་ལམ་སྟོན་གྱི་ཞལ་ལུང་ཞུས་པའི་སྐབས་ལ་ཡིན། གསེར་གོང་རིན་པོ་ཆེ་ངེད་གཉིས་ཀྱིས་གསུང་ཆོས་ཀྱི་བར་ལ་གསོལ་ཇ་མཆོད། བཀའ་མོལ་ཞུས་སྡོད་པའི་སྐབས་ལ་ཐོག་ཁའི་སྣང་ལ་རྡོ་ཞིག་ཐག་སེར་གཞུས་ནས་ཐག་སྒྲ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཀྱང་བྱུང་། དེའི་རྗེས་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེར་འདི་དང་འདི་འདྲའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་སོང་། ད་གང་འདྲ་བྱས་ན་ལེགས་ཞེས་དགོངས་སྐོར་ཞུས་པར་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་གནས་ཚུལ་དེ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། སྲོག་གཏད་མ་ཞུས་ན་ལེགས་ཞེས་གསུངས་བྱུང་། ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེར་སྔོན་དུ་སྲོག་གཏད་ཞུ་རྒྱུའི་སྟན་སེང་ཞུས་ཟིན་སྟབས་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེ་རང་ལ་གནས་ལུགས་ཇི་བྱུང་གསལ་པོ་བྱས་ཏེ་ཞུས་ནས་ད་ཆ་སྲོག་གཏད་ཞུ་གི་མིན་ཞེས་མཚམས་འཛོག་བྱས་པ་ཡིན།

ཞེས་བཀའ་སྩལ།

སྐབས་དེར་སྲོག་གཏད་མི་ཞུ་བར་ཐུགས་ཐག་ཆོད་ཀྱང་། "ལོ་གསོལ་འདོན་

རྒྱུ་དང་། ནམ་རྒྱུན་འཕྲིན་བཅོལ་འདོན་རྒྱུ་གཉིས་ལ་འགྱུར་བ་གང་ཡང་མ་བཏང་བར་འཆར་ཅན་རང་བྱུས་པ་ཡིན། ”ཞེས་ཀྱང་གསུངས། གནས་ཚུང་ཚོས་རྒྱལ་ཆེན་པོ་དང་༧གོང་ས་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་བར་གྱི་འབྲེལ་བ་སོགས་ནི་《 བཙན་བྱོལ་གྱི་རང་དབང་》ལས།

ཕྱོགས་གཅིག་ནས། རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་དང་གནས་ཚུང་གཉིས་ཀྱི་ལས་དོན་སྒྲུབ་ཚུལ་གྱི་རྣམ་པ་མི་འདྲ་ན་ཡང་། བོད་དོན་གྱི་འགན་ཁུར་ལ་ཁྱད་པར་གཏན་ནས་མེད། དེས་ཀྱི་འགན་ཁུར་ནི་ཞི་བའི་ཐོག་ནས་མགོ་འཁྲིད་བྱེད་རྒྱུ་དང་། གནས་ཚུང་གི་འགན་འཁྲི་ནི་སྲུང་མའི་ངོ་བོའི་ཐོག་ནས་དྲག་པོའི་རྣམ་པ་མཛད་རྒྱུ་དེ་རེད། གང་ལྟར། དེད་གཉིས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་འདྲ་མཚུངས་ཡིན་ཡང་། འབྲེལ་བ་ནི་དམག་སྤྱི་དང་དེའི་གཤམ་འོག་དཔོན་རིགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། གནས་ཚུང་གིས་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེར་ཕྱག་འཚལ་དགོས་པ་ལས་དེས་ཀྱིས་གནས་ཚུང་ལ་ཕྱག་མི་འཚལ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་། དེད་གཉིས་གྲོགས་པོ་ལྟ་བུ་སེམས་ཐག་ཏ་ཅང་ཉེ་པོ་ཡིན། དེས་རང་ལོ་ན་ཕྲ་བའི་སྐབས་སུ་གནས་ཚུང་གིས་དེས་ལ་ཏ་ཅང་མཉེས་པོ་གནང་སྟེ་གཟིགས་སྐྱོང་ཚད་མེད་གནང་བ་དེ་ནི་སེམས་འགུལ་ཐེབས་པ་ཞིག་ཡིན། དཔེར་ན། དེས་ཀྱིས་གཟན་ཤམ་ཚུལ་བཞིན་དུ་མ་གྱོན་པ་གནས་ཚུང་གིས་གཟིགས་ཚེ། དེ་མ་ཐག་ཕེབས་ཏེ་སྐྱོད་འགག་དང་གཟན་གྱོན་སྟངས་བཅོས་པ་སོགས་གནང་།

ཞེས་བཀའ་སྩལ་བ་ལྟར་དང་། སྤྱི་ལོ་ 1978 ཟླ་བ་ 6 ཚེས་ 23 ཉིན། “སྤྱིར་བཏང་མིའི་ནང་ནས་གནས་ཚུང་ལ་རྒྱུས་ཡོད་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་མི་ངོས་ཆགས་བསྡད་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་ངོས་ལ་རྒྱུས་ཡོད་ཆེ་ཤོས་དེ་ཡང་ཕལ་ཆེར་གནས་ཚུང་

ཆགས་བསྟོད་ཡོད་པ་རེད། "'གནས་དགའ་གཉིས་དང་། ལྷག་པར་གནས་ཚུང་འདི་དོན་དག་འགངས་ལ་ཐུག་པའི་སྐབས་ལ་ཡིད་ཆེས་འཕེར་ངེས་བསླུ་བ་མེད་པའི་ཐག་ཆོད་པོ་ཞིག་རེད། "ཅེས་དང་། སྤྱི་ལོ་ 1980 ཟླ་བ་ 7 ཚེས་ 18 ཉིན། "ད་ལྟ་གནམ་འདིའི་ཁ་འོག་ལ་གནས་ཚུང་ལ་རྒྱུས་ཡོད་ང་ལས་ལྷག་པ་ཡོད་པ་མ་རེད། "ཅེས་གསུངས། སྤྱི་ལོ་ 1983 ཟླ་བ་ 4 ཚེས་ 8 ཉིན། "དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་ནང་ལ་རྒྱལ་པོ་སྐུ་ལྔ་དེ་ས་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་མཐོན་པོར་བསླེབས་པར་གསུངས་འདུག"ཅེས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ། རྣམ་ཐར་དེ་ཉིད་དུ་དེའི་ཚུལ་གཏན་ཚིགས་དང་བཅས་ཏེ་གསལ་བར་གསུངས་འདུག་ཀྱང་འདིར་མ་བྲིས། འོ་ན། འབྲེལ་བ་གནང་ལུགས་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྙམ་ན། སྤྱི་ལོ་ 1986 ཟླ་བ་ 3 ཚེས་ 3 ཉིན།

རྒྱལ་པོ་སྐུ་ལྔ་ལྷ་བུ་ངེས་པ་དོན་ལ་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྔའི་རྣམ་སྤྲུལ་ཡིན་པ་རེད། ཏན་ཏན་ཡིན་གྱི་རེད། ཡིན་ནའང་། ཐུན་མོང་གདུལ་བྱའི་སྣང་ངོར་དགོས་པ་རྒྱུ་མཚན་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་དྲེགས་པའི་ཚུལ་དུ་བཞེངས་པ་ཡིན་དུས། ང་རང་ཚོ་འཛིག་རྟེན་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་བསྟེན་ཚུལ་དེ་དྲེགས་པ་སྲིར་བཏང་གཞིར་བཞག་ཐོག་ནས་བསྟེན་དགོས་པ་མ་གཏོགས་ངེས་དོན་ལ་ཅིག་རེད་ཟེར་ནས་མགོ་འབུལ་ལུས་འབུལ་ཞུས་ན་མི་འགྲིག །

ཅེས་བཀའ་སྩལ་བ་ལྟར་ཤེས་དགོས། དཔལ་ལྡན་ལྷ་མོ་དང་རྒྱལ་མཆོག་ན་རིམ་པར་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ཚུལ་ལ། སྤྱི་ལོ་ 2014ལོའི་ལོ་མཇུག་འབྲས་སྤུངས་སུ་༄གོང་ས་མཆོག་ནས།

དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་ནི། གྲྭ་པ་གྲྭ་རྐྱང་ཐུགས་ཚུང་ཚུང་མཁས་པའི་ཡང་རྩེར་སོན་པ་

ཞིག་ཡིན་ལ། རྫེ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་ཆེ་སྐད་ཀྱི་དངོས་སློབ་ཀྱང་རེད། [དཔལ་ལྡན་ལྷ་མོ་]སྐུ་སྐྱེ་གོང་མ་ཚོ་དང་ཡང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འབྲེལ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་ཐག་ཆོད་པ་རེད་ལ། སྐབས་ཤིག་ཁོང་གིས་ལྷ་མོའི་རྗེས་གནང་གསན། དེ་ལྟར་དགེ་འདུན་གྲུབ་པའི་སྣང་མ་ཟེར་ནའང་འདྲ། བཀའ་ཉན་སྲུང་བརྩི་ཞུ་མཁན་ཟེར་ནའང་འདྲ་སྟེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། གང་ལྟར། བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོ་རྒྱག་པའི་ལུང་བསྟན་སོགས་མདོར་ན། བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོ་ཞེས་པའི་ལྷུན་པོའི་མིང་དེ་ཡང་ལྷ་མོས་བཏགས་འདུག། [ལྷ་མོ་ནི་]ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་རེད། དེའི་ཡང་སྲིད་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་ཡང་སྐུ་ཆུང་ཆུང་སྐབས་ནས། ངའི་དགོན་པ་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོར་ཡོད་གསུངས་པ་སོགས་སྔོན་གནས་རྗེས་དྲན་དང་དག་སྣང་སོགས་ཡོང་བསྡད་པ་གཞན་དང་མི་འདྲ་བ་ཞིག་རེད། ཉིན་ཞིག་གནམ་གྲང་མོའི་སྐབས་མེར་བསྲོས་ནས་བཞུགས་པའི་སྐབས་སུ། ཞབས་ཕྱི་ཞིག་(ས་རིང་ཀུ་བཞི་པ་)གིས། དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་ཆུང་ཆུང་དེ་ལ་སྐུ་ཅེད་ཞུས་ཏེ། ཁྱོད་རང་གི་སྲུང་མ་མོ་རེང་མོ་དེར་ཏ་ལས་རྒྱུ་གང་ཡང་མེད། སྲུང་མ་ཟེར་ན། མགོན་པོ་གུར་ལྷ་བུ་དགོས་པ་རེད། ཅེས་སྟད་བཀོས་པ་རེད། དེ་ནས་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོས་དེ་མ་ཁད་ལ། ཧཱུྃ། རི་རབ་ལྷུན་པོའི་གདན་སྟེང་ན། །རླུང་ནག་འཚུབ་མའི་གུར་གྱི་ནང་། །དྲེའུ་རྐྱང་སེར་གྭ་བའི་སྟེང་། །ཀླ་ལས་བྱུང་བའི་ནག་མོ་ནི། །ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་འཛིགས་པའི་གཟུགས། །ཕྱག་གཡས་རྡོ་རྗེ་བེ་ཅོན་དང་། །གཡོན་པར་ཡུངས་ཀར་ཐོད་ཁྲག་འཛིན། །སྐུ་ལ་མི་ལྤགས་གཡང་གཞི་དང་། །རལ་པ་ནག་པོའི་གོས་གྱོན་ཅིང་། །རྫུ་འཕྲུལ་ཤུགས་ཀྱིས་སྟོང་གསུམ་བསྐོར། །ཁྱོད་ཀྱིས་དགྲ་བགེགས་ཐལ་བར་

རྡོགས། །[147] ཟེར་བའི་ཚིགས་བཅད་དེ་ཐོལ་བྱུང་དུ་གསུངས་ཏེ། ངའི་སྣང་མ་མོ་རེད་མ་དེ་འདྲ་ས་མེད་ཅེས་གསུངས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད། ཡང་། དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་ལ་ཙུང་ཟད་མཐོ་འཚམས་པར་ཞུ་མཁན་གྱི་གནས་རྟེན་རྒྱལ་པོ་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས། དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་ཆུང་ཆུང་སྐབས་ལ་གཟིམས་ཏེ་བཞུགས་པའི་སྐབས་དངོས་སུ་ཡོང་སྟེ་ཞབས་ནས་མར་འཐེན་པ་ན། དཔལ་ལྡན་ལྷ་མོས་བེ་ཅོན་གྱིས་བརྡེགས་པས་གནས་རྟེན་རྒྱལ་པོ་ལག་པ་ཕུར་ཕུར་གཏོང་གིན་གཏོང་གིན་བྲོས་ཏེ་ཕྱིན་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཤིག་ཡོད། [148] གང་ལྟར། དཔལ་ལྡན་ལྷ་མོ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཉེར་དུ་གཏད་པའི་སྲུང་མ་རེད།

ཅེས་སོགས་བཀའ་སྩལ་ལ། དེའི་འགྲོ་ཙམ་དུ་ཡང་རྗེས་གནང་ཞུ་མཁན་རྣམས་ལ། “དཔལ་ལྡན་ལྷ་མོ་ནི་རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ན་རིམ་གྱི་གཉེར་དུ་གཏད་པའི་སྲུང་མ་ཡིན། ངོས་ཀྱིས་འདི་ལྟར་བཤད་ན་ཏམ་པ་ཚ་པོ་དང་མི་བདེ་བའི་བཟོ་འདྲ་ཞིག་འདུག་སྟེ། གང་ལྟར། རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སེམས་ཐག་ཉེ་པོ་བྱུས་ནས་བསྟོད་སྙམ་དུ་བསམ་བློ་ཐོངས་ཨང་། གོང་དུ་ལོ་རྒྱུས་དང་སྦྲགས་ནས་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན། ཐལ་ཆེར་འབྲེལ་བ་ཞིག་ནི་ཡོད། ངོས་ལ་བསམ་པ་རྣམ་དག་གིས་སེམས་ཐག་ཉེ་པོ་བྱུས་ཤིང་། དད་པ་དང་དམ་ཚིག་གཡོ་བ་མེད་པར་བསྟོད་ན། ལྷ་མོའི་འཕྲིན་ལས་འབད་མེད་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་ཡོང་། རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ཉེ་པོ་མེད་པར་བསྟོད་ན། རང་ཉིད་རང་

147 གཡང་པ་ཆོས་རྗེས་མཛད་པའི་རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་ན་གསལ།

148 རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རང་རྣམ་ལས། བརྒྱེ་རས་ཆམ་དང་སག་ཐེབ་གྱོན་པ་ཞིག་གིས་ངའི་རྐང་པ་ནས་འཐེན་གྱིན་འདུག་པ་ལ་དཔལ་ལྡན་ལྷ་མོ་དྲེའུ་ལ་ཆིབས་ཏེ་བྱོན་ནས་དྲེའུ་ལས་བབས་ཏེ་ཁོའི་ལག་པ་ལ་བེ་ཅོན་བརྒྱབ་པས་ཁོ་ལག་པ་ན་ནས་ཕུར་ཕུར་བྱེད་ཅིང་བྲོས་སོང་། ཞེས་སོགས་གསུངས།

མགོ་ཐོན་པ་ཞིག་རང་ཉིད་ཀྱིས་བྱེད་པ་ལས་དཔལ་ལྡན་ལྷ་མོ་ལ་བསྙེས་བཙོལ་རྒྱུ་མེད། ”ཅེས་བཀའ་སྩལ། འདི་ལྟ་བུ་མང་ཡང་རེ་ཞིག་བཞག་གོ།

སྤྱི་ལོ་ཆིག་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་བདུན་ཅུའི་དོན་གྲངས་ནང་དོལ་རྒྱལ་དང་འབྲེལ་བའི་གནས་ཚུལ་དེ་མང་ཚོགས་ནང་ཛ་ཛེ་དྲག་ཏུ་འགྱུར་བའི་མགོ་ཚུགས། དེ་ཡང་ཛེ་སྨད་རིན་པོ་ཆེས་བྲིས་པའི་རྒྱབ་ཤ་སེར་པོ་ཅན་གྱི་དེབ་དེའི་ནང་དགེ་ལུགས་པ་སུ་ཞིག་གིས་རྙིང་ཆོས་སོགས་བྱས་ན། དོལ་རྒྱལ་གྱིས་ཆར་གཅོད་ཚུལ་མང་དུ་བྲིས་པ་སོགས་ཀྱིས་རྐྱེན་བྱས་ཏེ། སྤྱི་ལོ་ 1975 ལོར་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཚུགས་པའི་གུ་རུའི་འབུམ་ཚོགས་སྐབས་གྲྭ་བཙུན་འགའ་ཞིག་ཚོགས་བཅར་ཞུ་མ་ཐོད་པ་སོགས་བྱུང་། དེ་ལ་༧གོང་ས་མཆོག་ནས།

དེ་ནས་ལོ་ཤས་རྗེས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༥ ཤིང་ཡོས་སྤྱིལ་ཟླ་ཆེས་ བཅུའི་འབུམ་ཚོགས་ཚུགས་པའི་སྐབས་ལ་དགེ་ལུགས་པའི་གྲྭ་པ་ཁ་ཤས་དང་། ཨ་ནེ་ཁ་ཤས་ཡོང་ལ་མ་ཡོང་བར་བྱས་བྱུང་། བོད་མི་ཚང་མས་རང་བཙན་འདོད་ཀྱིན་ཡོད་པའི་སྐད་ཆ་རེད། གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སློབ་དཔོན་གྱི་སྐུ་བཞེངས་པ་དང་། འབུམ་ཚོགས་འབུལ་རྒྱུ་ང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་སྙིར་གྱི་དོན་ལ་མིན། བོད་སྤྱི་པའི་ཟླ་མ། དུས་ཆོད་སྡིགས་མ། ནག་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་མི་དང་མི་མིན་འབྱུང་པོའི་རིགས་ཁ་རྒྱས་ནས་ཡོང་བའི་སྐབས་ལ་ཐུགས་བསྐྱེད་དམ་བཅའ་དམིགས་བསལ་ཡོད་པ་དང་། བོད་འབངས་ཀྱི་ངོས་ནས་ཀུང་ལས་དང་བསོད་ནམས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དམིགས་བསལ་ཡོད་པའི་དགོས་པ་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་འབྲེལ་བ་དེ་སློབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་རེད། དེས་ན། ང་ཚོས་སློབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེར་གསོལ་བ་འདེབས་རྒྱུ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། སྤྱི་པའི་དོན་དག་གལ་ཆེན་དོན་ཆེན་ཞིག་ལ་དེ་འདྲ་བྱས་པ་དེས་མི་

བདེ་ཙམ་བྱུང་། དེ་རྗེས་བརྟག་དཔྱད་བྱེད་པའི་སྐབས་ལ་དེབ་ཞེད་སྣང་ཆེན་པོ་ཞིག་བརྟོན་འདུག །བྱས་ཙང་། ཨ་ནེ་ཚོ་བླ་འདར་ནས་ཡོང་མ་ཤུས་པ་རེད་ཅེས་ཤོད་མཁན་འདུག །དེའི་རྗེས་བརྩད་གཅོད་བྱེད་པའི་སྐབས་ལ་ཕ་རྒོད་བླ་མའི་ཞལ་ལུང་ཟེར་བའི་དེབ་སེར་པོ་དེ་མཐོང་བྱུང་། རྗེ་སྨད་རིན་པོ་ཆེས་ངོས་ལ་གསང་བ་བྱས་པ་རེད། ངོས་ཀྱིས་[གྲྭ་བཙུན་རྣམས་]ཚོགས་ལ་ཡོང་ལ་མ་ཡོང་བ་དེར་རྩད་གཅོད་བྱེད་པའི་སྐབས་ལ་གཞི་ནས་གནས་ཚུལ་དེ་འདྲ་གོ་ཐོས་བྱུང་བ་མ་གཏོགས་ཤེས་མ་བྱུང་། [149]

ཞེས་དང་། ཡང་། "དེ་ནས་ཉི་མ་གཅིག་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་ལ་གདོང་ཐོག་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བྲིས་པའི་དགག་པའི་དེབ་དེ་ཁོ་རང་གི་ལག་བྲིས་ཀྱི་ཡི་གེ་དང་སྦྲགས་པར་ཕུད་ཡིན་ཞེས་འགྲོར་བྱུང་། དེབ་སེར་པོ་དང་གདོང་ཐོག་གི་དགག་པ་གཉིས་ཀ་མཐོང་བྱུང་། དེའི་སྐབས་ལ་དངོས་གནས་བློ་གང་འཚམས་པམ་བྱུང་། ངོས་རང་ཤག་གི་ནང་ལ་སྡོད་པའི་སྐབས་ལ་ཁ་འདོན་ག་རེ་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་དྲུང་མེད་དྲུང་། ཡིག་ཚང་འདིའི་ནང་ལ་ཡོང་དུས་སྤྱི་པའི་སྤྱི་མི་ཞིག་བྱས་ནས་སྡོད་ཀྱིན་ཡོད། "ཅེས་སོགས་དོལ་རྒྱལ་ལས་འཕྲོས་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་ཕྱོགས་ཞེན་གྱི་གནས་ཚུལ་ལ་ཐུགས་པམ་ཆེན་པོ་བྱུང་བའི་ཚུལ་ཞིབ་ཏུ་གསུངས། སྐབས་དེར་དགེ་ལུགས་པ་འགའ་ཤས་ནས་གདོང་ཐོག་རིན་པོ་ཆེའི་དེབ་དེ་དོན་གྱིས་བདུད་འཇོམས་རིན་པོ་ཆེས་བྲིས་ཞེས་གླེང་སྐྱེ་དགག་ལན་འབྲི་བའི་གྲ་སྒྲིག་བྱས་ཤིང་། རྗེ་སྨད་རིན་པོ་ཆེས་དེབ་སེར་པོའི་ནང་གང་འཁོད་པལ་མོ་ཆེ་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་ཚུལ་བྲིས་ཡོད་པས། "ཐུག་ས་དེ་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེ་

149 འདི་དང་ག་ཤམ་གསལ་དགག་དོལ་རྒྱལ་དང་འབྲེལ་བའི་བླང་དོར་བཀའ་སློབ་དེབ་དང་པོ་ལས་བྲངས།

དང་བདུད་འཇོམས་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་གཉིས་ལ་ཐུག་ཡོང་གིན་ཡོད་པ་རེད། ད་ཆ་དངོས་གནས་དྲང་གནས་ཆོས་ལུགས་ནང་ཁྲུལ་འཁྲུག་རྩོད་སྤེལ་བའི་ཛ་དྲག་གི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཆགས་ཡོང་གིན་ཡོད་པ་ཡིན་དུས། ”ཞེས་སོགས་ཆོས་བརྒྱུད་ནང་ཕན་ཚུན་མ་མཐུན་པར་འགལ་ཟླར་འགྱུར་ཉེན་ཆེ་བའི་གནས་ཚུལ་དེའི་རིགས་མི་འབྱུང་སླད། ཆོས་དོན་ལས་ཁུངས་ལ་བཀའ་གནང་སྐྱེ་ལམ་སྟོན་གསལ་བསྒྲགས་བསྐྲུངས་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕན་ཚུན་དགག་ཡིག་འབྲི་བ་སོགས་མ་བྱུང་བའི་ཚུལ་ཞིབ་ཏུ་བཀའ་སྩལ། སྤྱི་ལོ་ 1978 ཟླ་བ་ 6 ཚེས་ 13 ཉིན་བཞུགས་སྒར་པོ་བྲང་ཚོམས་ཆེན་དུ།

ངོས་ཀྱིས་བོད་སྤྱི་པའི་དོན་དག་ལ་དངོས་གནས་དྲང་གནས་གང་ཡོང་ཅི་ཡོང་གིས་ཁུར་བླངས་ཏེ་སྤྱོད་པའི་སྐབས་འདིར། དེ་སྔ་བློ་མ་རངས་པའི་མིའམ། ཡང་ན། གནས་ཚུལ་མ་ཤེས་མཁན་ཞིག་གིས་དགོག་རྐྱེན་བཟོས་ན་དེ་ཡོང་སྲིད་པ་རེད། དེ་ཆོས་ཉིད་རེད། ངོས་ཀྱིས་ངེས་པར་དུ་དག་པ་སྟེར་བ་ཡིན། དེ་གཉིས་ཀ་མིན་པའི་སྐུ་ཞབས་ཛེ་སྨད་ལྷ་བུ་ལ། ཕྱོགས་གཅིག་ནས་ཆོས་ལུགས་སྐོར་ལ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེར་སྤྱ་ཕྱིའི་སྲིད་ཇུས་སམ་ལྟ་སྟངས་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་མེད་ཆ་ཚང་རྒྱུས་མངའ་ཡོད་པ་རེད། དགེ་རྒན་འོས་སྦྱོང་ཐོག་མར་འཛུགས་པའི་སྐབས་ཧ་རམ་ས་ལའི་ཤོད་དུ་ཁང་པ་འགྲིག་མིན་བྱུང་སྐྱེ་ཀང་རར་ཚུགས་པའི་སྐབས་ཉིན་གཅིག་ངོས་ཀང་རར་ཆེད་མངགས་ཕྱིན། ཁོང་ཚོའི་སྤོད་ཁང་ཉམས་ཆེ་ས་དེར་གཞོགས་གཅིག་ལ་ཀུན་བདེ་གླིང་དང་། གཞོགས་གཅིག་ལ་ཛེ་སྨད་བསྟོད། ངོས་དཀྱིལ་དུ་བསྡད་ནས་དགེ་རྒན་འོང་སྦྱོང་བ་ཚོར་འགྲེལ་བཤད་རིང་པོ་ཞིག་བརྒྱབས་པའི་ནང་། ཆོས་ལུགས་སྐོར་ལ། གལ་ཏེ་ལྷ་བ་སྐྱོན་མེད་ནི་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་ལྟ

བ་འདི་རེད། དགེ་ལྡན་པའི་ལྷ་བ་མ་གཏོགས་གཞན་དག་གི་ལྟ་བ་རྣམས་སྐྱོན་ཡོད་པར་ངོས་འཛིན་བྱས་ཏེ། གལ་ཏེ་དེ་བདེན་ན། བོད་གངས་ཅན་ལ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་མ་བྱོན་སྔོན་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཕར་ཞོག །ཚོགས་ལམ་ཆེ་འབྲིང་ཡན་ཆད་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གཅིག་ཀྱང་མ་བྱུང་ཞེས་ལབ་དགོས་ཀྱི་རེད། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་མ་བྱོན་གོང་ལ་བོད་ལ་ཟུང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་བརྙེས་པ་མང་པོ་བྱུང་ཡོད། དེ་རྣམས་ལྟ་བ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ངེས་པའི་སྟེང་ནས་འགྲོ་དགོས་པ་མ་གཏོགས། ལྟ་སྒོམ་སྤྱོད་པ་མ་ནོར་བ་ཞིག་རང་རྒྱུད་ལ་མེད་པར་ཚོགས་ལམ་ཆེ་འབྲིང་ཡན་འགྲོ་ཐུབ་ཀྱི་མ་རེད་ཅེས་བཤད་པ་ཡིན། བཀའ་སྙིང་ས་དགེ་ཚང་མ་སངས་རྒྱས་བདེ་ བླག་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་མདོ་སྔགས་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཟབ་ཆོས་ཤ་སྟག་ཡིན་པས། ང་ཚོས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཕྱོགས་རིས་དང་བཟང་ཞན་གྱི་སྐད་ཆ་ཤོད་རྒྱུ་བསྟུད་མི་འདུག་ཅེས་གསལ་པོ་བྱས་ནས་བཤད་པ་ཡིན། སྐབས་དེར་དྲི་སྣད་རིན་པོ་ཆེ་ཡོད་པ་སོང་ཙང་། མ་གོ་མ་ཐོས་མེད་པར་ཆ་ཚང་ཐོས་ཡོད། མི་ཤེས་པ་ཡོང་ཤེས་ཀྱི་མ་རེད། གཉིས་ནས་སྐྱབས་རྗེ་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེའི་སྟབས་བྱས་ནས་དྲི་སྣད་རིན་པོ་ཆེ་ངོས་ཀྱིས་རྒྱ་ནག་ལ་ཁྲིད། ༡༩༥༦ ལོར་སངས་རྒྱས་མྱང་འདས་ཀྱི་དུས་ཆེན་སྐབས་རྒྱ་གར་ལ་ཁྲིད། དེ་ནས་༡༩༥༩ ལོར་ཟིང་འཁྲུག་བྱུང་ནས་རྒྱ་གར་ལ་བསླེབས་རྗེས་འདྲ་འདྲའི་ནང་ནས་མི་འདྲ་ཙམ་བྱས་ནས་སློབ་གྲྭའི་དགེ་རྒན་འོས་སྦྱོང་ཆེད་འཛུགས་བྱས་པ་དེའི་མགོ་ཁྲིད་ལ་བསྐོས་པ་ཡིན། དེ་འདྲ་བྱས་ཏེ་གནས་ཚུལ་ཆ་ཚང་ཤེས་མཁན་དང་། བཟང་པོས་བཟང་མཐའ་བསྐྱངས་ཏེ་བསྐྱངས་པའི་མི་ཞིག་གིས་བྱེད་སྟངས་དང་། ཁ་ཐབས་དེ་འདྲ་ཞིག་བྱས་པ་རེད།

ཅེས་བཀའ་སྩལ།

མགོན་པོ་མཆོག་ནས་གནས་ཚུང་གིས་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་མི་རུང་བའི་ཚུལ་གསུངས་པ་ལ་ཡ་ལན་མ་གནང་བ་དང་། ཕྱི་ལ་ཡང་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་རུང་མི་རུང་གི་ལེགས་ཉེས་ གླང་དོར་གྱི་བཀའ་སློབ་སོགས་གང་ཡང་མ་སྩལ་བར་བཞུགས་ཀྱང་། ཇེ་སྐད་རིན་པོ་ཆེས་དོལ་རྒྱལ་གྱི་ཆེ་བ་བརྗོད་པ་རྒྱལ་དུ་བཏོན་ཏེ་འཇིགས་འཇིགས་ཐམ་ཐམ་གྱི་བྱུང་རིམ་སྣ་ཚོགས་བྲིས་པ་དང་། གཞན་གྱིས་ཀྱང་ས་འོག་དར་འཐབ་གི་ཚུལ་དུ་བསྒྲགས་པ་སོགས་ཀྱི་རྐྱེན་པས་སྤྱི་ཚོགས་ནང་དུས་བདེ་ཞོད་འཇགས་མི་ཡོང་བའི་མགོ་ཚུགས་པར་བརྟེན། ༄གོང་ས་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུས་གནས་ཚུང་ཞལ་བཀག་སྟེ་བཞག་ན་མི་འགྲིག་པར་དགོངས་ཏེ་གནས་ཚུལ་ངོ་མ་ཅི་ཡིན་བཀའ་འདྲི་གནང་། དེ་ལ་མགོན་པོ་མཆོག་ནས།

ད་ཆ་གནས་ཚུང་ཞལ་བཀག་སྟེ་བཞག་ན་ངོས་རང་མ་དྲང་བ་རེད་བསམས་ནས་ཉིན་གཅིག་གཟིམ་ཚུང་སྤྱན་འདྲེན་སྐབས་ལ་ངོས་ཀྱིས་གསལ་པོ་བྱས་ནས་བཀའ་འདྲི་ཞུས་པ་ཡིན། "ད་ཆ་གནས་ཚུང་གི་ངོས་ནས་ག་རེ་གསུང་རྒྱུ་ཡོད་ན་གསུང་། དེ་ལ་ངོས་ཀྱིས་དྲང་བདེན་གྱིས་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་ཞུས་པ་ཡིན། གཞི་ནས་ཆོས་སྐྱོང་གིས་ལྗོད་ལྗོད་བྱས་ནས་རྒྱལ་ཆེན་ཤུགས་ལྡན་གྱི་སྐུ་ཕྱིའི་ལོ་རྒྱུས་མང་པོ་ཞིག་གསུངས་པའི་མདོ་དོན། རྒྱལ་ཆེན་ཤུགས་ལྡན་འདི་བསྟེན་ན་ཕན་ལས་གནོད་པ་ཆེ་བ་ཡིན། དེང་སང་རྒྱལ་ཆེན་སྟེན་མཁན་ཚོར་མི་ཁ་དང་། ནང་བཀྲ་མི་ཤེས་པ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོང་གིན་ཡོད་མེད། མཐའ་མར་གྲ་མ་འགྲིག་པ་གང་འདྲ་ཞིག་ཐོན་གྱིན་ཡོད་མེད་ཞིབ་བརྟག་གནང་ན་མཐོང་ཆོས་སུ་ཡོད་པ་དེ་ཡིན། ཡང་ན། རྒྱལ་ཆེན་སྟེན་མཁན་དེ་རྣལ་འབྱོར་པ་དངོས་གནས་དྲང་གནས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་མཐོན་པོར་བསླེབས་པ་ཞིག་ནས་ཤིན་ཏུ་གསང་བའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟེན་པ་

ཡིན་ན་མ་གཏོགས་ད་ལྟའི་བྱེད་སྟངས་འདི་འདྲ་བྱས་ན་ཁེ་ལས་ཉེན་ཆེ་བ་དང་། དགེ་ལས་སྐྱོན་ཆེ་བ་ཡིན་ཞེས་དང་། ལྷག་པར་དུ་རྒྱལ་ཆེན་ཤུགས་ལྡན་བསྟེན་པ་ཡིན་ན། འདོད་ཁམས་བདག་མོ་ལ་ཕོག་ཐུག་འགོན་དོགས་ཡོང་གིན་ཡོད་ཅེས་གསུངས་བྱུང་། གནས་ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱུང་ནས་རྒྱལ་ཆེན་གྱི་གནས་ཚུལ་དེ་ངོས་ཀྱིས་ཤེས་པ་རེད། གནས་ཆུང་དང་རྒྱལ་ཆེན་མཐུན་དང་མི་མཐུན་གླེང་གཞི་ཡོད་ཀྱང་། ལྷ་མོ་དང་འགོན་གྱིན་ཡོད་པའི་སྐད་ཆ་འདི་ད་རེས་དང་པོ་རེད། ལྷ་མོ་འགོན་གྱིན་ཡོད་ན་གནས་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་འགངས་ཆེན་པོ་དང་། གནད་འགག་ཆེན་པོ་ཞིག་ལ་ཐུག་གིན་ཡོད་སྟབས། ངོས་རང་གི་ངོས་ནས་ཧན་ཧན་ཞིག་བྱས་ན་ཡག་པོ་འདུག་བསམ་པ་དྲན་བྱུང་།

ཞེས་བཀའ་སྩལ།

དེ་ལྟར་གནས་ཆུང་གིས་བཀའ་ལུང་གསལ་པོར་ཕུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་ན་ཕན་ལས་གནོད་ཆེ་བ་དང་། ཁེ་ལས་གྱོང་ཆེ་བ། ལྷག་པར་དུ་དཔལ་ལྡན་འདོད་ཁམས་བདག་མོ་འགོན་གྱིན་ཡོད་པའི་ཚུལ་གསལ་བར་མཁྱེན་ཏེ་ཐུགས་གཡེང་ཆེན་པོས་ཐབས་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་ཞིབ་ཏུ་བརྟག་པར་མཛད། དེ་ཡང་༧གོང་ས་མཆོག་ནས།

ཡོས་ལོའི་(1975) ཟླ་བ་ ༡༢ ཚེས་ ༡༨-༡༩ཙམ་ཡིན་པ་ཡོད། སྐུ་ཞབས་མཁན་པོ་དང་། ངོས་རང་། གྲྭ་ཚང་གི་ཚོགས་གྲྭ་བཅོ་ལྔ་ཙམ་བཅས་ནས་ལྷ་མོའི་བསྐང་གསོ་ཞིག་བཏོན། དེའི་ཉིན་མོར་འབྲུག་སྐད་རྒྱག་པ་སོགས་གནམ་གཤིས་འཚུབ་པོ་ཞིག་བྱུང་། དེ་ནས་ཟན་བརྟག་མ་བསྒྲིལ་གོང་ལ་མདའ་གསོལ་ཞིག་བཏོན། རྣལ་འབྱོར་སྲུང་མའི་གཙོ་བོར་མདའ་གསོལ་གྱིས། །ཟེར་བའི་སྐབས་གློག་བཞུ་ཤི་སོང་། ཇ་རམ་ས་ལར་གློག་བརྟན་

པོ་རང་མེད་པ་འཆར་ཙམ་ཡིན་པས། དེ་ལ་གཅིག་བྱས་ན། རྣམ་རྟོག་བྱེད་རྒྱུ་གང་ཡང་ཡོད་ཀྱི་མ་རེད་བསམས་བྱུང་། གལ་སྲིད་མཚན་མ་འདྲ་ཡིན་པ་ཡིན་ན། དེ་ལོས་བདེན་བསམས་བྱུང་། གང་གིས་ཟེར་ན། དཔལ་ལྡན་ལྷ་མོ་རྒྱལ་མཆོག་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་དངོས་གནས་དྲང་གནས་གཅིག་ཕྱོགས་ཀུན་འདུས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱོང་ཞིག་ཡོད་ཀྱིན་ཡོད་ཀྱིན་ལ་དེས་མ་ཚོག་པར་ངོས་ཀྱིས་རྒྱལ་ཆེན་སྟེན་གྱིན་ཡོད་པ་ཡིན་ཙང་། རྣལ་འབྱོར་སྤྱང་མའི་གཙོ་བོར་མདའ་གསོལ་གྱིས། །ཟེར་བ་དེ་ཚིག་རྐྱམ་པོ་ཞིག་ཆགས་པ་རེད། དོན་དག་ངོ་མའི་ཐོག་ལ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་བཟོ་འདྲ་པོ་ཞིག་ཆགས་ཡོང་དུས། དེ་མཚན་མ་ཡིན་ན་ནི་ལོས་བདེན་བསམ་པ་རང་དྲན་བྱུང་།

ཞེས་བཀའ་སྩལ།

དེ་ལྟར་དོན་ཚན་གསུམ་སྟེ། དོལ་རྒྱལ་དད་ལུས་བཞིན་བསྟེན་ན་བཟང་། ཞེས་པ་དང་། གསང་བའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟེན་ན་བཟང་། ཡང་། མཚམས་འཛོག་བྱས་ན་བཟང་། ཞེས་པའི་ཟན་རིལ་གསུམ་བསྒྲིལ་ཏེ་བརྟག་པ་མཛད་པར་མཚམས་འཛོག་གནང་དགོས་པའི་རྟགས་ཐོན།

ཟན་བརྟག་བསྒྲིལ་ཚར་བའི་རྗེས་ལ་ངོས་རང་གི་ངོས་ནས་སྤྱང་བླང་བྱེད་ཕྱོགས་སྐོར་ལ་ཐག་ཆོད་པ་བྱུང་སྟེ་ཞེ་བློ་བདེ་སོང་། དེ་བཞིན་གནས་ཆུང་གིས་དེའི་གོང་ནས་གསུངས་པ་དེ་ཚོ་དངོས་གནང་དྲང་གནས་ཀྱི་བདེན་པ་ར་འཕྲོད་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་བྱུང་བ་ཡིན་ཙང་། སེམས་ཀྱི་གཏིང་ནས་ངེས་ཤེས་འཕྲོངས་པ་དང་། ཡ་མཚན་སྐྱེ་བའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་བྱུང་།

ཞེས་དང་། དེའི་མཚན་མོར་རྒྱལ་ཆེན་ཉམས་དམའ་པོར་གྱུར་པའི་མཚན་ལྟས་

མི་འདྲ་བ་ཞིག་བྱུང་བའི་ཚུལ་ཡང་བཀའ་སྩལ། སྐབས་དེ་ཉིད་དུ། "ཕྱོགས་གཅིག་ལ་རྒྱལ་ཆེན་དྲེགས་པ་ཞིག་ལ་ཐུག་[པས་བསྙེན་གསོལ་མི་རུང་བ་དང་།]ཡང་སྒོས་ལྷག་པར་ཅན་དུ་རང་གི་བླ་མ་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཐུག་པ་དང་། ཕྱོགས་གཅིག་ལ་གནས་ཆུང་དང་ལྷ་མོ་གཉིས་ལ་ཐུག་པ་བཅས་ངོས་དེ་རྣམས་ཀྱི་དཀྱིལ་དུ་བྱ་སྟངས་བྱེད་སྟངས་མི་ཤེས་པའི་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོར་འཕྲད་བྱུང་། "ཞེས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ། གནས་ཚུལ་དེ་དག་ཡོངས་འཛིན་རྣམ་པ་གཉིས་ལ་སྙན་སྒྲོན་མཛད་པའི་ཚུལ་ལ།

[སྤྱི་ལོ་ 1976] ཟླ་བ་ དང་པོའི་ཚེས་ བཅུ་གཉིས་ ཉིན། ཡོངས་འཛིན་[ཁྲིད་]རིན་པོ་ཆེ་རྡོ་རྗེ་གདན་ནས་ཡར་ཕེབས་ཏེ་མཇལ་བར་དེའི་སྐོར་གྱི་གནས་ཚུལ་ཆ་ཚང་ཞུས་པ་ཡིན། ཚེས་ ༡༣ ཉིན་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེ་མའེ་སོར་ནས་ཡང་ཕེབས་ཏེ་མཇལ་བྱུང་། གནས་ཚུལ་སྔ་རྗེས་ཐམས་ཅད་གཅིག་དང་གཉིས་ཀྱིས་གསལ་པོར་ཞུས་པ་ཡིན། ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ཟན་བརྟག་དང་གནས་ཆུང་ནས་དེ་འདྲ་ཕེབས་ཡོད་ན་དངོས་འབྲེལ་རེད། བསླུ་བ་ཡོད་པ་མ་རེད། གནས་ཆུང་ལ་ཆ་བཞག་ན། འགག་དོག་སར་བསླེབས་དུས་བསླུ་བ་མེད་པའི་ལུང་ཨང་གི་དང་པོ་གང་འདྲ་གནང་གིན་ཡོད་མེད་ཤེས་གསལ་ཡིན། དེ་བཞིན་ཟན་བརྟག་ལ་ཆ་བཞག་ན། ལྷ་མོ་གསུང་འབྱོན་མའི་སྐུ་ཐང་ལ་ཟན་བརྟག་བསྒྲིལ་བ་རེད། ༄གོང་ས་ལྔ་པ་ཆེན་པོ་ཐེངས་གཅིག་གཤེགས་ཚར་རྗེས་སྡེ་སྲིད་ནས་གསང་སྒོ་ལོ་ག་ཚོད་དགོས་མིན་སོགས་སྡུག་སྐྱད་ཞུ་འབོད་ཤུགས་དྲག་བྱེད་པའི་སྐབས་ལ་ལྡོགས་དབུགས་ཆད་ཚར་བ་དེ་ཡང་བསྐྱར་ཚུར་སོས་ནས། གལ་ཆུང་བ་དེ་ཚོ་ཁྱེད་རང་གིས་བློ་ཐག་ཆོད། གལ་ཆེ་བ་དེ་ཚོ་རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་ཐུགས་དམ་གྱི་རྟེན་ལྷ་མོ་གསུང་འབྱོན་མའི་

སྐུ་ཐང་མདུན་དུ་ཟན་བཏག་བསྒྲིལ་ནས་ཐག་གཅོད་བྱོས། དེ་ལ་བསླུ་བ་མི་ཡོང་གསུངས་པའི་སྐུ་ཐང་འདི་རེད། འདི་ལ་ཟན་བཏག་བསྒྲིལ་ནས་ད་ལྟ་བར་ལ་བསླུ་བ་གང་ཡང་བྱུང་ཡོད་པ་མ་རེད། བསླུ་བ་མེད་ཐག་ཆོད་རང་རེད། དངོས་གནས་དྲང་གནས་དགོས་པ་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་ཐག་ཆོད་ཡོད་པ་རེད་ཅེས་དང་། འོན་ཀྱང་། ད་ལྟ་ལྷ་མོ་དང་རྒྱལ་ཆེན་ཤུགས་ལྡན་གཉིས་མ་འཆམ་པ་ལྟ་བུའི་གནས་ཚུལ་དེ་ཕལ་ཆེར་བོད་ཀྱི་བསྟན་སྲིད་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་ཡིན་གྱི་རེད་མ་གཏོགས། སྤྱིར་བཏང་ལྷ་མོ་དང་ཤུགས་ལྡན་གཉིས་མ་འགྲིག་པ་རྒྱ་བ་ནས་ཡོད་ཀྱི་མ་རེད་ཅེས་གསུངས་བྱུང་། ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེ་ནས་[ལྷ་ཤུགས་གཉིས་མི་འཆམ་པར]ཡིད་ཆེས་གནང་གིན་མི་འདུག །གཞུང་གི་བསྟན་སྲིད་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཏན་ཏན་ཡིན་གྱི་རེད། རྒྱལ་བ་ལྔ་པའི་སྐབས་ལ་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་ཡོང་གིན་ཡོད་ཙང་། དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་ཡིན་གྱི་རེད་ཅེས་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེ་ནས་གོ་བ་དེ་འདྲ་ཞིག་སྐྱོན་གྱིན་འདུག །གང་ལྟར། ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེར་ཆ་ཚང་ཞུས་པ་ཡིན་ལ། ངོས་རང་ཡང་ཏ་ཙང་བློ་བདེ་པོ་བྱུང་།

ཞེས་བཀའ་སྩལ།

དེ་ལྟར་སྤྱི་ལོ་ 1975ལོའི་མཇུག་ཙམ་ནས་ཞབས་དཀར་སྐྱབས་མགོན་མཆོག་གིས་མཆམས་འཛོག་གཙང་མ་གནང་ཡང་ད་དུང་བོད་མིའི་ཁྲོད་སྟེན་མཁན་མང་དུ་ཡོད་པས། དཔལ་ལྡན་ལྷ་མོའི་འཕྲིན་མ་སངས་པའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་། དེ་ལ་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་ཐར་ལས་ཞབས་དཀར་སྐྱབས་མགོན་མཆོག་གིས།

[སྤྱི་ལོ་ 1976 ཟླ་བ་ 2] ཚེས་ ཉེར་གསུམ་ཉིན་ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དང་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེ་ལྷན་དུ་ཁོ་བོའི་སར་ཕེབས་ཏེ་ད་ལམ་བཀའ་ཤག་གིས་མཚོན་སྤྱི་

འཐུས་དང་། ལས་བསྡོམས་ཚོགས་མི་སྤྱི་མགྲིན་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལྟར། ཁོ་བོ་བསྟན་འགྲོའི་དཔལ་དུ་རིང་འཚོའི་འདུན་པ་བསྐྱེད་དགོས་ཚུལ་ཞེབས་པར། ད་ལམ་གནས་ཆུང་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོའི་ལུང་དོན་དཔལ་ལྡན་ལྷ་མོའི་ཐུགས་དགོངས་འཁྲུགས་རྐྱེན་བྱུང་ལུགས་འདི་བཞིན་བོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་བསམ་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་གནས་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ཕྱི་ཉིན་ལྷ་མོ་དང་། སྐུ་ལྔ་བཅས་པར་བསྐང་འཕྲིན་ཚོགས་འཁོར་གནང་སྒྲིན་དང་བཅས་གནས་ཆུང་སྤྱན་འདྲེན་ཞུས་ཏེ་ལྷ་མོར་ཞུ་བཀགས་གསོལ་འདེབས་དང་། རང་རེས་འགལ་ནོངས་ཅི་བྱུང་བཀའ་གསལ་ཡོང་བ་ཞེས་གནས་ཆུང་ལ་ཞུ་བསྐུལ་བྱས་ལེགས་སོགས་ཀྱི་བཀའ་བསྒྱུར་ཞུས། “དེའི་ཉིན་རྗེས་མར་(ཆེས་ 24)ཡོངས་འཛིན་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས། ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེ་དང་། གསེར་གོང་མཚན་ཞབས། རྣམ་གྲྭ་དང་གནས་ཆུང་དགེ་འདུན་པ་ཡོངས་རྫོགས་དང་ལྷན་དུ། ལྷ་མོ་དང་སྐུ་ལྔའི་བསྐང་འཕྲིན་ཚོགས་འཁོར་དང་སྦྲགས་གནས་ཆུང་རྟེན་གཞིར་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་གླང་དོར་ལམ་སྟོན་ལྷུག་པོར་གནང་དགོས་པའི་ལུང་ཞུ་མཛད་པར་ཆོས་སྐྱོང་ནས། མ་ཅིག་འདོད་ཁམས་བདག་མོ་ཐུགས་དགོངས་སེལ་ཆེད་རིམ་མེད་ཆོས་བྱེད་རྣམས་ནས་གླང་དོར་འཛོལ་མེད་དགོས་ལུགས་སོགས་ཞེབས།

ཞེས་གསུངས།

སྐབས་དེ་ཤེད་དུ་དགའ་ལྡན་བྱང་རྩེ་གྲྭ་ཚང་དུའང་མི་ཤིས་པ་སྣ་ཚོགས་བྱུང་འདུག་སྟེ། དེ་ཡང་༄གོང་ས་མཆོག་ནས།

འབྲུག་ལོའི་(སྤྱི་ལོ་ 1976)དབྱར་གཞུང་དུ་ལ་དྭགས་ལ་དུས་འཁོར་དབང་ཆེན་བྱེད་པའི་ཆེད་འགྲོ་བའི་གོང་དེར། དགའ་ལྡན་བྱང་རྩེ་གྲྭ་ཚང་ནས་ཐུགས་དམ་ཞིག་འབྱོར་བའི་

ནང་། བར་ལམ་བྱང་རྩེ་གྲྭ་ཚང་ནང་བཀྲ་མི་ཤིས་པ་རྒྱུན་མཐུད་ནས་བྱུང་བ་དང་། སློབ་གཉེར་བ་མང་པོར་གྲྭ་མ་འགྲིག་པ་ཡོང་གིན་འདུག །སྤྱིར་བཏང་ཐུགས་དམ་ཁག་གི་ནང་ལ་སྲུང་མའི་འབྲུ་ལྡོག་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་ཡོང་གིན་འདུག །བར་ལམ་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེར་བཀའ་སློབ་ཞུས་ཏེ་ལྷ་མོའི་རྟེན་རྫས་གསར་འཛུགས་དང་འབྲེལ་ཟབ་གསོལ་གནད་སྨིན་བསྒྲུབས་པ་ཡིན། ད་ཆ་ལྷ་མོའི་འཁོན་དོགས་འདྲ་ཡོད་མེད་མོ་ཞིག་རྒྱག་རོགས་ཞེས་གསལ་འདུག །ཐུགས་དམ་ས་བོན་དེ་གསེར་གོང་རིན་པོ་ཆེས་བསྣམས་ཕེབས་བྱུང་། ""ཟན་བརྟག་ལ། བྱང་རྩེ་གྲྭ་ཚང་ནང་བཀྲ་མི་ཤིས་པ་རྒྱུན་མཐུད་ནས་ཡོང་བ་འདི་ལྷ་མོ་འཁོན་པ་ཡིན་ནམ་མིན་ཞེས་བསྒྲིལ་བར། ལྷ་མོ་འཁོན་པ་ཡིན་ཞེས་བབས་སོང་། ལྷ་མོ་འཁོན་པ་ཡིན་ན། ལྷ་མོ་འཁོན་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་གཞན་དག་ཅིག་ཡིན་ནམ། རྒྱལ་ཆེན་བསྟེན་ཆེས་པའི་དབང་གིས་ལྷ་མོ་འཁོན་པ་ཡིན་ཞེས་བསྒྲིལ་བར། རྒྱལ་ཆེན་བསྟེན་ཆེས་པའི་དབང་གིས་ལྷ་མོ་འཁོན་པ་ཡིན་ཞེས་བབས་སོང་།

ཞེས་བཀའ་སྩལ།

དེ་ལྟར་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་པའི་ཉེར་ལེན་གྱིས་ལྷ་མོ་འཁོན་པ་སྤྱི་སྒེར་གཉིས་ལ་བྱུང་བར་མངོན། དེ་ཡང་རྗེ་སྣད་རིན་པོ་ཆེའི་དེབ་སེར་པོ་མ་ཐོན་གོང་གི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ལ།

དེ་ནས་སྐུ་ཞབས་རྗེ་སྣད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དེ་ཡང་། དེབ་དེ་ཐོན་རྒྱུ་ཡིན་པའི་གནས་ཚུལ་གྱི་རྐྱེན་པས་ཡིན་ས་རེད། གང་ལྟར། ཐོག་མར་རྒྱུད་སྟོད་ བླ་མ་དབུ་མཛད་ཀྱི་འོས་འཆར་ངོས་ལ་འགྱོར་དུས། དང་པོ་སྐུ་ཞབས་ཟླ་ཏི་དང་། དེ་ནས་རྗེ་སྣད། དེ་ནས་དགེ་བཤེས་མིང་རིམ་བཞིན་མོ་བརྒྱབས་པ་ཡིན། རྩ་བ་ནས་བཟང་པོ་ཞིག་བབས་མ་བྱུང་།

བྱེད་མ་ཤེས་པར་རླ་ཤུས་ཤིག་བཞག་པ་ཡིན། དེ་འདྲ་ཞིག་གི་སྐབས་སྐུ་ཞབས་མཁན་ཟུར་རྣམ་རྒྱལ་འདིར་མཇལ་ཁ་ཞིག་ལ་ཡེབས་བྱུང་བར། བླ་མ་དབུ་མཛད་ཀྱི་འོས་འཚར་རྣམས་ལ་མོ་བརྒྱབས་པར་བཟང་པོ་ཞིག་འབབ་ཀྱིན་མི་འདུག །ཏྲག་པ་སུ་ཞིག་འདུག་གམ་ཞེས་དྲིས་པར། རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་ཛེ་སྨད་རིན་པོ་ཆེ་ལ་རྒྱུད་པ་ཚོས་རེ་འདུན་ཆེན་པོ་ཞུ་གིན་འདུག་གསུངས་བྱུང་། དེ་དངོས་གནས་རེད། ཡག་པོ་འདུག །འོས་ངེས་ཐེག་ངེས་རེད་ཅེས་ལབ་པ་ཡིན། དེ་ནས་སྐུ་ཞབས་ལ་ཐུག་ཚར་བ་དང་ལམ་སེང་ཛེ་སྨད་རིན་པོ་ཆེ་རང་ལ་མོ་ཞིག་བརྒྱབས་པ་ཡིན། མོ་བཟང་པོ་རྩ་བ་ནས་བབས་མ་བྱུང་། ཁྲིད་མཚར་བསམས་ནས་ཡང་གཡུགས་བཞག་པ་ཡིན། ཡང་དེ་ནས་ཟླ་བ་ གཅིག་གཉིས་ཕྱིན་པའི་རྗེས་ལ། རྒྱུད་པའི་བླ་མ་དབུ་མཛད་གཏན་མ་འཁེལ་ན་འགྲིག་གི་མ་རེད་བསམས་ནས་ཡང་བསྐྱར་མོ་ཞིག་བརྒྱབས་པ་ཡིན། ཁྲོན་ནས་བཟང་པོ་ཞིག་བབས་མ་བྱུང་། གང་ལྟར། མོ་ཚར་གསུམ་གྱི་ཐོག་ནས་ཛེ་སྨད་རིན་པོ་ཆེ་བཀག་སོང་། དེ་བཀག་ཚར་ཙམ་ཞིག་ལ། དེབ་སེར་པོ་དེ་ཐོན་པ་རེད། དེ་ལྟར་ཡིན་དུས་ཙ་ནས། ཛེ་སྨད་རིན་པོ་ཆེར་ཆད་པ་ལྟ་བུ་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་ཡོང་རྒྱུའི་རྒྱུ་ནུས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་གྲུབ་ཚར་བ་ཡིན་ཅང་མོ་ལ་མ་བབས་པ་འདྲ། མོ་ལ་བབས་ཏེ་རྒྱུད་སྟོད་བླ་མ་ཆགས་ཚར་ན་དེབ་ཐོན་ཏེ་རྙོག་དྲ་བྱུང་ན་ཡང་གནས་སྟངས་ཅ་བ་བརྟན་དུ་འགྲོ་གིན་ཡོད་པ་རེད། ཁྲིད་མཚར་ཞིག་འདུག །

ཅེས་བཀའ་སྩལ།

གནས་སྟངས་དེ་ལྟ་བུ་དག་ཡང་ཡང་བྱུང་བའི་རྐྱེན་གྱིས། སྤྱི་ལོ་ 1978 ཟླ་བ་ 6 ཚེས་ 13 ཉིན་རྣམ་རྒྱལ་གྲྭ་ཚང་གི་མཁན་པོ་དང་། དགེ་བཤེས་ལས་སྣེ་སོགས་འབྲེལ་ཡོད་ཙང་ཤས་ལ་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་དང་འབྲེལ་བའི་བླང་དོར་ལེགས་

ཉེས་སྤྱང་བླང་འཇུག་ལྡོག་གི་ལམ་སྟོན་ཐོག་མ་དེ་མཛད། དེ་ལ།

བསྐང་གསོ་ཁྲ་ཁྲ་ཟེང་ཟེང་མང་པོ་མི་དགོས་པར་བྱས་ན་ཡག་པོ་མིན་ནམ། ཡང་ཅི་སྟེ་ངེས་མེད་ཀྱིས་སྒྲིན་བདག་གི་ངོ་ལ་བལྟས་ནས་མ་བཏོན་ཀ་མེད་འདྲ་བྱུང་ན་ཡང་། སྲོས་པ་ཚུང་བ་ཞིག་བྱས་ན་ཡག་པོ་མིན་ནམ་བསམ་གྱིན་འདུག །རྒྱུད་པའི་བསྐང་གསོ་རྣམས་ལ་མེད་པའི་འདོན་པ་གཞན་དག་འདོན་དགོས་བྱུང་བ་ཡིན་ན། ལྷ་མོ་དང་སྐུ་ལྔ་གཙོ་བོར་བྱས། རྒྱལ་ཆེན་འདོན་དགོས་པ་བྱུང་ན་འཕྲིན་བཅོལ་མདོར་བསྡུས་ཤིག་འདོན་པ་མ་གཏོགས། དགྲ་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བུའི་མཆོད་དང་ཆ་འཛོག་མི་དགོས་པར་བྱས་ན་ལེགས།

ཞེས་ཆེས་ཐོག་མའི་སྐབས་ནས་འདུས་ཚོགས་ཆེན་པོས་རྒྱས་སྤྲོས་ཀྱི་ལམ་ནས་དང་། དགྲ་ལྷའི་གཙོ་བོར་མངའ་གསོལ་བ་ལྷ་བུའི་སྒོ་ནས་བསྟེན་གསོལ་བྱས་ན་མི་ལེགས་པའི་བཀའ་ཕེབས། དེ་ལྷ་བུའི་དགོངས་ཚུལ་གསུངས་པ་དེ་ཡང་གོང་ནས་མར་བཀའ་ཕབ་པ་ལྷ་བུ་མ་ཡིན་པར"ཁ་ཆེ་ཕ་ལུས་སྙིང་གཏམ་བཤད་ཡོད་དོ། །ཉན་དང་མི་ཉན་སོ་སོའི་ལག་པ་རེད། །"ཅེས་གསུངས་ཏེ་གདམ་ཀ་ཐམས་ཅད་ངོ་བདག་ཚོར་གནང་ཡོད། སྤྱིར་འཛིག་རྟེན་མིའི་ནང་གི་བྱབ་ཚུང་ཟླད་མེད་ཀྱི་རིགས་ལ་ཡང་ངོ་བསྟོད་དང་བསྔགས་བརྗོད། ཆེ་མཐོང་སོགས་ཇི་ཙམ་བྱས་ན་དེ་ཙམ་གྱིས་གནས་ལུགས་མཐོང་བའི་མིག་རས་ལོང་བར་གྱུར་ཏེ། ཁེངས་པ་འཕེལ་ཞིང་བླང་དོར་འཛོལ་བའི་བྱ་བ་ལ་ཞུགས་ཀྱིས་འཇུག་པ་དང་། རང་སེམས་མི་སྲོ་བ་ཚུང་དུ་ཙམ་ལ་ཡང་བཟོད་བསྲན་མི་ཐུབ་པར་ཞེ་འཁོན་དང་གིས་འབྱུང་བ་ལྟར། ནག་ཕྱོགས་དྲེགས་པའི་རིགས་རྣམས་ཀྱང་ཇི་ཙམ་གྱིས་བསྟེན་གསོལ་བྱེད་མཁན་མང་དུ་འཕེལ་ཞིང་གནས་བབ་སྤྱར་ཏེ་ཆེ་མཐོང་སྤྲོད་ཆེས་ན། དེ་ཙམ་གྱིས་ང་རྒྱལ་

འཕེལ་ཞིང་འཁོན་ཆེ་ལ་ཕྱུང་བའི་ལས་ལ་འཇུག་པ་སྨྱུར་བར་འགྱུར་བ་རང་བཞིན་གྱི་གཤིས་ལུགས་ཡིན་པས། གནས་བབ་དང་གོ་ཐོབ་དངོས་ལ་དམའ་ཕབ་སྟེ་རང་ས་རང་གནས་སུ་བདག་མེད་དུ་འཇོག་པ་གལ་ཆེན་དུ་གཟིགས་པ་འདྲ།

དེ་ལྟར་གནང་བའི་སྐབས་སུ་གཞུག་ཏུ་མནལ་ལམ་དུ་དོལ་རྒྱལ་དེ་ཉིད་ཉམས་ཤིན་ཏུ་དམའ་བར་གྱུར་པའི་མཚན་མ་སྔ་མཐུད་ནས་བྱུང་བ་དང་། དེ་དང་མཚུངས་པར་མཚན་ལམ་ཡ་མཚན་ཅན་གཞན་དང་གཞན་ཡང་མང་དུ་བྱུང་བར་སྣང་སྟེ། དེ་ཡང་སྤྱི་ལོ་ 1978 ཟླ་བ་ 6 ཚེས་ 13 ཉིན། “དེ་ནས་ངོས་ཀྱིས་རྙིང་ཚོས་དག་སྣང་གསང་བ་རྒྱ་ཅན་ཁོངས་ཀྱི་བཀའ་བརྒྱུད་སྤྱི་དྲིལ་གྱི་བསྙེན་པ་གཏོང་སྐབས་རྨི་ལྟས་བཟང་པོ་རེ་མང་དུ་བྱུང་ཡང་སྐབས་དོན་མིན་པས་ཤོད་རྒྱུ་མིན། ”ཞེས་དང་། སྤྱི་ལོ་ 1980 ཟླ་བ་ 7 ཚེས་ 18 ཉིན་གྱི་བཀའ་སློབ་ཏུ།

དེང་སང་ལ་ཆ་བཞག་ན། གནས་ཚུང་གི་ཐོག་ནས་ལྷ་འཁོན་ནམ་བསམ་བློའི་མི་འདོད་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་གཙང་ཡལ་རེད། ལྷག་པར་དུ་ཚོས་སྐྱོང་སྐོར་གྱི་གནས་ཚུལ་དེ་བྱུང་བ་ནས་བཟུང་སྟེ་གནམ་གཤིས་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་བྱུང་སོང་། སྐབས་དེར་རྨི་ལམ་ཡ་མཚན་ཅན་དེ་འདྲའང་མང་པོ་བྱུང་། གཙོ་བོར་ལྷ་མོའི་ཐོག་ནས་མི་མཐུན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཞིག་ཏན་ཏན་འདུག །དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཚོས་སྐྱོང་བསྟེན་ཕྱོགས་སྐོར་ངོས་རང་སྒེར་གྱི་ཐོག་ནས་སྤྱང་བླང་བྱེད་ཐབས་གསལ་པོ་ཆགས་སྟབས། ངོས་རང་ཡང་ལམ་འགྲོ་ཧ་ཅང་ཆེ་དྲུ་ཕྱིན་སོང་། ངོས་རང་ལ་ལམ་འགྲོ་ཕྱིན་པ་དང་ཆབས་ཅིག་ངོས་ཀྱི་ལས་དོན་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་བསྟན་སྲིད་ཀྱི་དོན་ལའང་ལམ་འགྲོ་ཆེ་དྲུ་འགྲོ་གིན་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་ཞིག་ཏན་ཏན་འདུག །རྒྱ་བ་ནི་བསོད་ནམས་རེད། བསོད་ནམས་ཀྱི་ནུས་པ་འཕེལ་ཡོང་བ

དང་ཆབས་ཅིག་དེའི་རྐྱེན་ལ་ཆོས་སྐྱོང་སྲུང་མའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཐོག་ནས་འབྲེལ་བ་ཞིག་ཡོང་གིན་ཡོད་པ་རེད།

ཅེས་བཀའ་སྩལ།

སྤྱི་ལོ་ 1980 ཟླ་བ་ 6 ཚེས་ 25 ཉིན།

མ་གཞི་རྩི་ལམ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་བཤད་པར་དགོས་པ་ཆེ་བ་མི་འདུག་ཀྱང་། རང་བཞིན་འཕྲོས་དོན་ལྟ་བུ་ཡིན་སྟབས་སྐྱོན་མི་འདུག །ལོ་གཅིག་ངོས་ཀྱི་རྩི་ལམ་དུ། ངོས་རང་རྩེ་ཐོ་བྲང་གི་ཐོག་ཁར་འབྲས་སྤུངས་ཕྱོགས་སུ་ཁ་བལྟས་ཏེ་བསྡད་འདུག །དེ་ཡང་[ངོས་རང་]དཔལ་ལྡན་ལྷ་མོའི་ལྟོ་བའི་ནང་དུ་གནས་ཡོད་པ་དང་། སྣང་བ་ལ་འོད་ཟེར་འཆར་བཞིན་པ་ལྟ་བུ་འདུག །སྐབས་དེར་འབྲས་སྤུངས་དགོན་པ་མིག་གིས་མཐོང་བའི་ཐོག་རྣ་བའི་ནང་དུ་ཚོགས་ཆེན་གྱི་ལྷ་མོའི་འཕྲིན་བཅོལ་གྱི་གདངས་དབྱངས་དེ་ཉིད་ལྷང་ལྷང་དུ་གོ་བཞིན་པ་ཞིག་ལ། མི་ཞིག་གིས་དེ་རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོས་འབྲས་སྤུངས་ཚོགས་འདོན་དུ་བཙུགས་པ་རེད། གདངས་དེ་ཡང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོས་བསླབས་པ་རེད་ཅེས་བརྗོད་བྱུང་།

ཞེས་བཀའ་སྩལ།

སྤྱི་ར་དགེ་ལྡན་པ་དང་བྱེ་བྲག་རྒྱལ་བ་སྐུ་ཕྲེང་ན་རིམ་གྱི་ཆོས་སྲུང་སོགས་ཀྱི་ཐད་ལ།

སྤྱི་ར་རི་བོ་དགེ་ལུགས་པའི་ཆ་ནས་མགོན་པོ་དང་ཆོས་རྒྱལ་གཉིས་གཙོ་བོ་རེད། རི་བོ་དགེ་ལུགས་པའི་ཆོས་བྱེད་མཁན་ཆེ་དང་སློབ་པ་མཉམ་པར་སྡོད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན། ཆོས་སྐྱོང་མང་པོ་དགོས་དོན་མེད། མགོན་པོ་ཕྱག་དྲུག་པ་དང་དམ་ཅན་ཆོས་རྒྱལ་གཉིས་

གྱིས་མ་ཆོག་པ་དང་མ་འཐུས་པ་ཞིག་རྩ་བ་ཉིད་ནས་ཡོད་པ་མ་རེད། ང་རང་ཚོ་བོད་སྤྱི་པའི་དོན་དག་དང་འབྲེལ་ནས་དཔལ་ལྡན་ལྷ་མོ་དང་རྒྱལ་པོ་སྐུ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། དཔལ་ལྡན་ལྷ་མོ་ནི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་རེད། གང་ལྟར་ཡང་སྙིང་། དབྱངས་ཅན་མ་དྲག་ཏུ་ཁྲོས་པ་རྡོ་རྗེ་རོ་ལངས་མ་དེས་བསྟན་སྲུང་གི་ཚུལ་བཟུང་བ་དཔལ་ལྡན་དམག་ཟོར་རྒྱལ་མོ་ཞེས་པ་འདི་ནི་བོད་ལ་ཡོངས་གྲགས་རེད། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་དང་དམིགས་བསལ་གྱི་འབྲེལ་བ་བྱུང་ཡོད་བཟོ་མི་འདུག །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པས་བོ་དོང་ནས་གསན། དེ་ནས་བྲུས་ཏེ་དཔལ་ལྡན་ལྷ་མོ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་འགྲོགས་འདྲིས་བྱུང་། དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་རྒྱལ་བ་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་དང་དཔལ་ལྡན་ལྷ་མོ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་པ་རེད།

ཅེས་བཀའ་སྩལ།

དེ་ལྟར་སྤྱི་ལོ་ 1978 ཟླ་བ་ 6 ཚེས་ 13 ཉིན་ནས་སྤྱི་ལོ་ 1996 ཟླ་བ་ 3 ཚེས་ 21 ཉིན་བར་ཕོ་བྲང་དང་རྡ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་། དགོན་སྡེ་ཁག་བཅས་སུ་གཙོ་བོ་ཆོས་ཞུ་བ་རྣམས་ལ་བླང་དོར་ལམ་སྟོན་གྱི་བཀའ་སློབ་ཐེངས་མང་བསྩལ་ཏེ། ཐེངས་བཅུ་གཅིག་པའི་སྐབས་སུ།

གང་ལྟར། ངོས་ཀྱིས་སྔ་རྗེས་ལབ་པ་དེ་ཚོའི་གྲས་ལ་རྒྱུ་མཚན་མེད་པ་ཞིག་འདུག་ན་ཁྲིད་རང་ཚོས་རྒྱུ་མཚན་བཀོད་དང་ང་ཚོས་གོ་བསྒྱུར་བྱེད་ཆོག་གི་རེད། ཡང་དེ་འདྲའི་རྒྱུ་མཚན་འགོད་རྒྱུ་མེད་པར་ངོས་ཀྱིས་ལབ་པ་དེ་རྣ་བའི་རྒྱབ་ལ་བཞག་ན། གྱོང་བོད་སྤྱི་པའི་དོན་དག་ལ་ཕོག་པ་མ་གཏོགས་ངོས་མི་གཅིག་ལ་གྱོང་ཕོག་རྒྱུ་གང་ཡང་མེད། ཡང་སྐབས་རེར་ངོས་ཀྱིས་འདི་ལྟར་དྲན་གྱིན་འདུག །ད་ཆ་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་གྲངས་ལ་བསླེབས་ཚར་བའི་མི་ཞིག་ཡིན། ཚེ་རབས་སྔོན་མར་བསོད་ནམས་ཕྲན་བུ་བསགས་ཡོད་པས་ངོས་

རང་ལ་གནོད་འགག་དེ་ཙམ་མཐོང་གིན་མི་འདུག །ད་ལྟ་བར་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་པ་དེ་དང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་སེམས་གཉིས་ལ་འབད་བརྩོན་གང་འཚམས་བྱས་པ་ཡིན། མ་ཤིའི་བར་དུ་དེ་བསྒོམས་ནས་བསྡད་བསམ་གྱིན་ཡོད། ད་དུང་ངོས་ཀྱི་བསམ་བློའི་ནང་། ངེས་མེད་གནས་སུ་རྩེ་གཅིག་སྒྲུབ་པ་ཡིས། །ངེས་དོན་སྙིང་པོའི་ཉམས་ལེན་མཐར་སོན་པ། །ཞེས་པ་དེར་རྟག་པར་སྨོན་གྱིན་ཡོད། རི་དྭགས་རྨས་མ་བཞིན་དུ་ཁུག་ཀོག་ཅིག་ལ་སྡོད་རྒྱུ་བྱུང་ན་སྐྱིད་པོ་རེད་བསམ་པ་དྲན་གྱིན་འདུག་མ་གཏོགས། ངོས་ཀྱིས་འདིར་རྟུས་གཏོགས་བྱེད་བསམ་པ་གང་ཡང་དྲན་གྱིན་མེད། ཤེས་སོང་ངམ། ཡིན་ནའང་། རྒྱ་ཆེའི་བོད་མི་དམངས་དེ་དག་གི་གདོང་ལ་བལྟས་ནས་ང་ཚོ་འདི་འདྲའི་ཐབས་སྐྱོ་པོ་ཡོད་པའི་སྐབས་ལ། སྡུག་པོ་སྦྱོང་རོགས་དང་བསམ་བློའི་ནང་སེམས་གསོ་ལྟ་བུའི་བློ་བག་སྤྲོ་རོགས་ལ་ཕན་ན་བསམསམས་ནས་ཨུ་ཚུགས་བརྒྱབས་ཏེ་སྡོད་ཀྱིན་ཡོད་མ་གཏོགས། ངོས་ཀྱིས་སྟངས་འཛིན་བྱེད་པ་འདི་ངོས་སྐོར་གྱི་ཐོག་ལ་ཁེ་ཕན་ཡོད་པ་དེ་འདྲ་གང་ཡང་མེད།

ཞེས་བཀའ་སྩལ།

དེའི་རྗེས་སུ་ལོ་དེ་གའི་ཟླ་བ་ 5 ཚེས་ 8 ཉིན། བཞུགས་སྒར་གྱི་ཟླ་སྤྱིལ་དགེ་བཤེས་དང་གྲྭ་བཙུན་དཀྱུས་མ། བཀའ་སྤྱི་གཉིས་དང་སྤྱི་ཞུ་ལས་བྱེད་པ། ཚོགས་པ་ཁག་གི་རྒྱུན་ལས་འཐུས་མི། མི་དམངས་སྐོར་ཁག་གཅིག་བཅས་ལ་ཟླང་དོར་གྱི་བཀའ་སློབ་ཞིབ་ཅིང་རྒྱས་པར་སྩལ། དེ་ལ།

སྔོན་མ་དང་པོ་ངོས་ནས་ཀུང་བསྟེན་པའི་བསམ་བློ་བཏང་བ་རེད། དེ་རྗེས་ཕྱི་ནང་གི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་ནས་གནས་ཚུལ་འདིའི་སྐོར་ངོས་ཀྱིས་རྗེ་རིག་སྟེ་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་རྒྱུ་མཚམས་འཛོག་བྱེད་རྒྱུའི་བསམ་བློ་འཁོར། ཐག་གཅོད་བྱེད་པ་དེ་ཡང་སྐོག

གྱུར་གྱི་གནས་ཚུལ་ཡིན་པར་བརྟེན། ལམ་སེང་མིས་ཐག་གཅོད་བྱེད་ཐུབ་ཐབས་མེད་ལ། ལྷ་ནང་ཁུལ་ནས་ཀྱང་དེ་ཚོའི་ཐོག་ལམ་སེང་ཐག་གཅོད་བྱ་རྒྱུ་ཁག་པོ་རེད། དེ་ནི་དོ་དོ་ཏན་ཏན་བྱས་ནས་ཐག་གཅོད་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་པས། ངོས་ནས་དོ་དོ་ཏན་ཏན་གྱིས་བརྟག་དཔྱད་བྱས་པའི་མཐའ་མར་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱ་ངོས་རང་ཡིད་ཆེས་གཏིང་འཁེལ་བའི་གནས་ཚུལ་ལ། རྒྱལ་ཆེན་བསྟེན་ན་འགྲིག་གིན་མེད་པའི་གནས་ཚུལ་ཧ་ཅང་གསལ་པོ་ཆགས་སོང་། དེར་བརྟེན། ངོས་རང་གི་ངོས་ནས་ཅམ་འཛོག་བྱེད་པའི་མཐའ་མའི་ཐག་གཅོད་ཀྱང་ཟབ་བརྟག་གི་ཐོག་ནས་ཐག་གཅོད་བྱས་པ་ཡིན།

ཞེས་དང་། དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་བྱེད་པ་དེ་བོད་སྤྱི་པའི་དོན་སྒྲུབ་པ་དང་ཆོས་བརྒྱུད་མཐུན་ལམ་སོགས་ཀྱི་འགལ་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་ཡང་གསུངས་ཏེ།

དོལ་རྒྱལ་ཡང་སྐྱེས་ལྷ་ཡུལ་ལྷ་ལྷ་བུར་བཅིས་ཏེ་གསོལ་མཁན་ཡོད་པ་ཡིན་ན། དེ་ལ་ཁྱད་གང་ཡང་མི་འདུག །མི་ལ་ཡིན་ནའང་རང་བཞིན་གྱི་ཐོབ་དང་གོ་སར་གཞིགས་པའི་གནས་སྟངས་ཐོག་སྟོད་དགོས་པ་ཇི་བཞིན། ལྷའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ནང་དུའང་དེ་དེ་བཞིན་བྱས་ཏེ་མིང་གནས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་ཡོད་པ་དེ་རང་ཐོག་བཞག་ན་སྙོམས་པོ་ཡོད། སྐུ་གོང་མ་སྲིད་རྫུས་འདིའི་ཐོག་ཕྱིན་ཡོད་པ་རེད། གང་འཚམས་ནས་འབྲས་སྤུངས་དང་གདན་སའི་ནང་ཐུན་བུ་མདོན་གསལ་དོད་པོའམ་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཆགས་ཡོང་དུས་དམ་བསྒྲགས་གནང་ཡོད། རྩ་བ་ནས་ཕེབས་མ་ཚོག་པ་བཟོ་གནང་ཡོད་པ་མ་རེད། ངོས་རང་ཡང་གནས་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན། རི་བོང་ཅལ་འདྲོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་འདི་བཀག་འགོག་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་འབད་བརྩོན་བྱས་པ་ཡིན། རྩ་བ་མི་སྐྱེར་སུ་དང་སུ་ཡིན་ནའང་། མདོར་ན། "ཆོས་བྱེད་དང་མི་བྱེད་སོ་སོའི་རང་དབང་རེད། ལྷ་ག་རེ་བསྟེན་དང་མི་བསྟེན་ཡང་སོ་སོའི་རང་དབང་

རེད་ཅེས་སྐབས་དེར་ངོས་ཀྱིས་བརྗོད་ཡོད། སྐྱི་པའི་མིང་ཐོག་ནས་མི་བཞི་གྲྭ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་བསྐྱང་གསོ་བཏང་ན་འགྲིག་གིན་མི་འདུག་ཅེས་བརྗོད་ཡོད། ”

ཅེས་བཀའ་སྩལ།

འདི་ནི་བོད་གཞུང་དམངས་གཉིས་ཀྱིས“ བླང་དོར་ལེགས་ཉེས་ཀྱི་ལམ་སྟོན་བཀའ་སློབ་”ཅེས་ཡང་ཡང་བཤད་པའི་གནད་རྩ་དེ་ཡིན། ལམ་སྟོན་དེ་ལྷ་བུ་མི་དམངས་ལ་གནང་བ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་བསྟེན་གསོལ་བྱེད་མཁན་ཚང་མར་གཅིག་མཚུངས་སུ་གནང་སྟེ། ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེར་ཡང་དེ་མཚུངས་ཀྱི་དགོངས་འཆར་འབུལ་གནང་མཛད་ཡོད། དེ་ལ་༧གོང་ས་མཆོག་ནས་སྤྱི་ལོ་ 2008 ཟླ་བ་ 7 ཚེས་ 2 ཉིན།

བསྟེན་སྟངས་ཐད། དཔལ་ལྡན་ལྷ་མོ་ནང་གི་ཨ་མ་ལྷ་བུ་དང་། རྒྱལ་པོ་སྐུ་ལྔ་དེའི་འོག་གི་ཕྱུག་མཛོད་ལྷ་བུ། དོལ་རྒྱལ་དེའི་འོག་གི་གཉེར་པ་ལྟ་བུར་བཞག་ནས་བསྟེན་པར་གནང་ན་ཡག་པོ་རེད། དེ་མིན་དོལ་རྒྱལ་གཙོ་བོ་ལྟ་བུར་བསྟེན་པར་གནང་ན། སྐུ་ཚེ་མཛད་འཕྲིན་ལ་བར་ཆད་ཡོང་བའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་ཅེས་ཞུ་སྒྲོང་། སྐབས་རྗེ་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེའི་དགོངས་པར་བབས་ཏེ་དེ་ག་རང་གནང་གི་ཡིན་ཞེས་གསུངས་བྱུང་།

ཞེས་བཀའ་སྩལ།

དེས་ན། དོལ་རྒྱལ་ལམ་རྒྱལ་པོ་ཤུགས་ལྡན་དུ་གྲགས་པ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་སྙམ་ན། དེ་ཡང་བྱུང་བའི་རིམ་པ་སྤྱིའི་ཆ་ནས་བཤད་ན། རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་(1617-1682)ཆེན་པོས། “གདན་ས་པའི་ལགས་ཨ་རྒྱལ་གྱི་འཕྲུལ་ལ་བརྟེན་ནས་

སྤྲུལ་སྐུ་བསོད་ནམས་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གི་སྐུ་སྐྱེ་བརྟེས་མ་ལམ་དུ་སོང་བ་སྨོན་ལམ་ལོག་པའི་དམ་སྲིར་གྱུར་ཏེ་འགྲོ་བ་མང་པོར་གནོད་ཆབས་ཆེ་བར། "ཞེས་རྒྱུ་སྨོན་ལམ་ལོག་པ་དང་། ངོ་བོ་དམ་སྲི། བྱེད་ལས་འགྲོ་བ་མང་པོར་གནོད་པ་ཅན་ཞིག་ཏུ་གསུངས་ཤིང་། "ལེགས་ལྡན་ཕྱག་དྲུག་ལས་གཤིན་དམག་ཐོར་ལྷཱ། །"ཞེས་སོགས་དམ་ལྡན་སྲུང་མ་མཐུ་སྟོབས་ཅན་རྣམས་ལ། དོལ་རྒྱལ་དུ་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་རྒྱུ་ངན་པ་སྨོན་ལམ་ལོག་པའི་དབང་གིས། ངོ་བོ་མ་རུངས་པ་དམ་སྲི་འབྱུང་པོར་སྐྱེས་ཏེ། བྱེད་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་དང་འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་གནོད་ཅིང་འཚེ་བར་བྱེད་པས་ན། མཐུན་གྲོགས"མགོན་སྐྱབས་དཔུང་གཉེན་མ་མཛད་ཐལ་བར་རློགས། །"ཤིག་ཅེས་འཕྲིན་ལས་བཅོལ་བར་མཛད། དེ་དང་ཕྱོགས་མཚུངས་པར། རྒྱལ་མཆོག་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོར་འཛིགས་བྱེད་བསྙེན་ཆེན་གྱི་སྒྲུབ་གཡོག་ཞུ་བ་པོ་སྒྲུབ་ཁང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པས། "ཁྱད་པར་སྨོན་ལམ་འཁྲུལ་རྐྱེན་གྱིས་ལྡོངས་པའི། །གསར་སྐྱེས་རྒྱལ་འགོང་དམ་སྲི་འབྱུང་པོའི་ཚོགས། །"ཞེས་དང་། གནས་ཆུང་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོས་ཀྱང་། "སྨོན་ལམ་ལོག་པས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ། །འཚུ་བའི་ནག་ཕྱོགས་གཟུགས་ཅན་གཟུགས་མེད་སྡེ། །"ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་དགོས། གཞན་ཡང་ཆོས་མགོན་སྐྱུ་ཕྲེང་བདུན་པ་ཆོས་ཀྱི་ཉིན་བྱེད་ཀྱིས་མཛད་པའི་འབྲུག་པ་བདེ་ཆོས་ཡོངས་འཛིན་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པ་(1781-1835)མཆོག་གི་རྣམ་ཐར་《ཀུན་མཁྱེན་ཡོངས་འཛིན་བླ་མའི་ཞབས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཆ་ཙམ་བརྗོད་པ་བྱིན་རླབས་མཆོག་གི་གཏེར་བུམ་》ཞེས་པ་ལས།

དེ་ལྟར་ཐུགས་དམ་བཅད་རྒྱར་བཞུགས་པའི་སྐབས་ཤིག་རྒྱལ་ཆེན་རྡོ་རྗེ་ཤུགས་

ལྡན་ཞེས་ཤིན་ཏུ་མི་བསྲུན་པའི་དྲེགས་པ་དེས་རྟོགས་པའི་དྲོད་ཚུལ་ཞིང་ཐོ་མཚམས་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་དབང་འབྲུག་པར་བརྗེས་ཏེ་ལན་གྲངས་དུ་མའི་བར་དུ་འོངས་པར་རེ་ཞིག་བཏང་སྐོམས་སུ་མཛད། དེ་ཞིག་ན་མདོ་སྔགས་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཆོས་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་པས་ཆར་གཙོད་པར་མཛད་པས། མཐར་དེས་གཟུགས་དངོས་སུ་བསྟན་པར་བཀའ་བསྒོ་དམ་ལ་བཞག་པས་དྲེགས་པ་ཅན་དེས་ཀྱང་། ཕྱིད་ཀྱི་བུ་སློབ་རྣམས་ནས་དེད་ལ་གསོལ་མཆོད་བྱས་ན་འཁོར་ཤིན་ཏུ་གདུག་རྩུབ་ཆེ་བའི་འབྱུང་པོ་མང་དག་ཡོད་པས་དེ་རྣམས་ཀྱིས་གནོད་འཚེ་བྱེད་པར་འགྱུར་བས་གསོལ་མཆོད་མཛད་མི་འཚལ་ཡང་། འཕྲིན་ལས་གང་དགོས་བདག་གིས་སྒྲུབ་པར་བགྱིའོ་ཞེས་ཁས་བླངས་དམ་བཅས་ནས་རང་གནས་སུ་སོང་ངོ་། །དེ་ལྟར་དྲེགས་པ་དེ་ནི་ཆོས་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལ་གནོད་པར་བྱེད་པའི་མ་རུང་པ་ཞིག་ཡིན་འདུག་ནའང་།

ཞེས་སོགས་གསལ་བ་དང་། མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་གཞན་འགའ་ཞིག་གིས་ཀྱང་དོལ་རྒྱལ་དུ་གྲགས་པའི་དྲེགས་པ་དེ་ཉིད་བསྟན་དང་འགྲོ་བ་ལ་གནོད་ཅིང་འཚེ་བའི་འབྱུང་པོ་གདུག་པ་ཅན་ཞིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་གཅིག་མཚུངས་སུ་གནང་ཡོད། ཚེ་ཏན་ཞབས་དྲུང་མཆོག་གིས་མཛད་པའི་རྗེ་འཇིགས་མེད་དམ་ཆོས་རྒྱ་མཚོའི་(1898-1946)རྣམ་ཐར་དུ།

སྡེ་དགེ་སྨན་ཤོད་རྫོང་གསར་དགོན་ནས་སྤྱི་འགྱུར་བསྟན་པའི་གསལ་བྱེད་མཚུངས་མེད་འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བརྩེའི་སྤྲུལ་སྐུ་མཁས་པའི་དབང་ཕྱུག་ཆོས་ཀྱི་བློ་གྲོས་ཞེས་ཞུ་བས་……སྐུ་ཞབས་ཕ་བོང་ཁ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་སློབ་ཁ་ཤས་ནས་གསར་རྙིང་གི་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་པོ་རྩོད། པནྜ་འབྱུང་གནས་ཀྱི་སྐུ་ཞི་ཁྲོའི་ལྷ་བཤིག་པ། བཛྲ་གུ་རུ་བཟློན་ན་ཕན་

ཡོན་མེད་ཚུལ། པཎྜ་བཀའ་ཐང་སོགས་མི་ཆུར་སྦྱངས་པ་ལ་སོགས་པའི་ལོག་སྤྱོད་མང་པོ་དང་། གཞན་ཡང་མ་ཎི་སོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་དང་གཡེན་པོར་བདུན་ཚིགས་འཛིན་རྒྱུ་སོགས་དགོས་པ་མེད་ཚུལ་མང་པོ་བཤད་ནས་སྐྱེ་བོ་དག་ལོག་ལྟའི་གནས་ལ་འགོད་པ་དང་། མཆོག་གསུམ་ཀུན་འདུས་རྒྱལ་པོ་ཤུགས་ལྡན་སྐྱབས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་འཛིན། ལྷོ་རྒྱུད་ཀྱི་དགོན་ཆུང་འགའ་ཞིག་གི་གྲྭ་བ་མང་པོ་ལ་ཤུགས་ལྡན་བབས་པ་ཡིན་ཟེར་(ཞེས་)ཕྱོགས་མཐའ་དག་ཏུ་སྒྲོ་རྒྱགས་བྱས་ནས་རྟེན་གསུམ་བཤིག་བཅོམ་སོགས་རང་མཚང་མང་ཞིང་། རྗེ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཙོང་ཁ་བའི་བསྟན་པའི་རྨ་ཆེན་པོར་འདུག་པས་སྤྱི་ལ་ཕན་པའི་སྤྲིངས་ཡིག་ཅིག་མཛད་ནས་པར་དུ་བསྒྲུན་ཏེ་དབུས་གཙང་ཁམས་གསུམ་ལ་བཀྱེས་པར་མཛད་ན་བསྟན་པའི་འཚྭགས་སེལ་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཞུ།

ཞེས་མཁྱེན་བརྩེ་ཆོས་ཀྱི་བློ་གྲོས་མཆོག་གིས་འཇིགས་མེད་དམ་ཆོས་རྒྱ་མཚོར་ཕྱག་བྲིས་མཛད་པའི་ནང་དོན་སོགས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་ལྟར་དྲིགས་པ་དེ་ཉིད་བསྟེན་མཆོད་བྱེད་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་ངན་ལས་སྣ་ཚོགས་པ་བརྩམས་པ་ཡིག་ཆ་དག་ན་ཤིན་ཏུ་མང་། གཞན་ཡང་། ཕྱིས་སུ་དོལ་རྒྱལ་གྱི་ཆེ་བ་བརྗོད་པ་དང་དེའི་ཚུལ་ལས་བཟློག་སྟེ་གསུངས་པའི་ཡི་གེ་རྣམས་སུ། མཐོ་སླ་ཆེན་མི་ཆེན་ནས་དམའ་མི་སེར་དཀྱུས་མའི་བར་གནོད་ཅིང་འཚེ་བའི་ཚུལ་མང་དུ་བྲིས་པ་ལས་ཀྱང་གསལ་བར་ཤེས་ནུས་ལ། ཇོ་སྣང་རིན་པོ་ཆེས་བྲིས་པའི་ཕ་བོང་བླ་མའི་ཞལ་གྱི་བདུད་རྩིར་གྲགས་པ་ལས་དོལ་རྒྱལ་གྱི་ཆེ་བ་བརྗོད་པར།

ཕྱིས་ནྟ་སྲིང་བླ་བྲང་ལྟོས་བཅས་ཉམས་ཉེས་པའི་སྐབས། མཁར་རྡོ་བླ་བྲང་མཁར་དབང་ཡོངས་རྫོགས་གཞུང་བཞེས་གནང་སྟབས། སྲིད་སྐྱོང་སྟག་བྲག་རིན་པོ་ཆེས་སྐྱབས་

ཛྲེ་ཁྲི་བྲུང་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་མཆོག་དང་། མཚན་ཞབས་རྒྱ་མཚོ་གླིང་སྤྲུལ་སྐུ་རྣམ་གཉིས་ལ་མཁར་རྡོའི་ཕྱུག་དཔེའི་གྲས་སུ་མཁར་རྡོ་རིག་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་མ་འོངས་ལུང་བསྟན་གྱི་ཕྱུག་དཔེ་ཡོད་པ་འཚོལ་དགོས་ཞེས་བཀའ་གནང་བ་ལྟར། རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་འཚོལ་ཞིབ་མཛད་སྐབས། མཁར་རྡོ་གོང་མའི་ལུང་བསྟན་དེ་དག་དང་ལྷན་དུ་ཡོད་པའི་ཤོག་ལྷེ་ཁག་གི་གྲས་སུ། མཁར་རྡོ་སྤྲུལ་སྐུས་ནྭ་སྒྲེང་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་ཕྱྭ་མཛད་འཕྲིན་དང་བཅས་པའི་སྐོར་ཧི་འགྱུར་བླ་མ་གཞན་ཞིག་ལ་བྲ་འབེབས་ཞུས་པའི་ཡི་གེ་ཞིག་འདུག་པར། བྲ་ལུང་རྣམས་ཧི་བཞིན་དུ་ལྟ་ཐུགས་ངེས་མི་སྣང་ཡང་། བྲ་རྟགས་སུ་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་ལྟེ་བ་མེད་པ་ཞིག་དང་། དེའི་རྒྱབ་ཏུ་གྲྭ་པ་བསེ་ཐེབས་གྱོན་པ་ཞིག་ལངས་ནས་བསྡད་ཡོད་པ་བྱུང་ཚུལ་བཀོད་འདུག་ཅེས་སྐྱབས་རྗེ་ཁྲི་བྲུང་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོས་ཁོ་བོར་གསུངས་པ། སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་ནི་སྐུ་ཆེ་དང་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་རྟགས་ཏེ། དེར་ལྟེ་བ་མེད་པ་འགལ་རྐྱེན་བར་ཆད་ཆེ་བའི་མཚན་མ་དང་། གྲྭ་པ་བསེ་ཐེབས་གྱོན་པ་དེ་ཉིད་ཆོས་སྐྱོང་ཆེན་པོ་རྡོ་རྗེ་ཤུགས་ལྡན་གྱི་རྣམ་འཕྲུལ་ཡིན་ངེས་ཀྱི་བྲ་རྟགས་མ་འོངས་གསལ་སྟོན་ཐུབ་པ་བྱུང་འདུག་པ་བཞིན། མཐར་མེ་ཕག་ལོར་ནྭ་སྒྲེང་རིན་པོ་ཆེ་དང་སྲིད་སྐྱོང་སྟག་བྲག་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་གཉིས་ཐུགས་བཞེད་མ་སྨོམས་པར།

ཞེས་སོགས་ནྭ་སྟག་དོན་རྐྱེན་གྱི་གྲོད་རྩ་ཡང་དོལ་རྒྱལ་ལ་ཐུག་པའི་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བྲིས་འདུག་སྟེ། དེ་ཡང་གསལ་བར་བཤད་ན། ནྭ་སྒྲེང་རིན་པོ་ཆེས་"དགེ་ལྡན་པའི་ལྟ་གྲུབ་གཙང་མ་ཉམས་བཞེས་མ་བསྐྱུངས་པར་"ཞེང་མའི་ཆོས་ལ་གསན་བསམ་མཛད་པས། "དགེ་ལྡན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བསྟན་སྲུང་དགྲ་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་ཆོས་སྐྱོང་རྡོ་རྗེ་ཤུགས་ལྡན་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་དང་འགལ་བའི་

ཉེས་པ་མི་ཟད་པའི་དབང་གིས་མཐར་མཛད་བྱུས་ལམ་དུ་མ་ལྷོང་པར་རང་ཉིད་ལྷོས་པར་བཅས་པ་ཕྱུང་ཚབས་ཆེ་བའི་ཡ་ཡུད་འདི་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། ”ཞེས་འགལ་རྐྱེན་བར་ཆད་ཐམས་ཅད་དོལ་རྒྱལ་གྱིས་བྱས་པར་གསལ་པོར་བྲིས་འདུག །གལ་ཏེ་ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེ་དང་མཚན་ཞབས་རྒྱ་མཚོ་གླིང་སྤྲུལ་སྐུ་གཉིས་ཀྱིས་ཕྲ་ལུང་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་དངོས་སུ་གཟིགས་པ་དང་། དོལ་རྒྱལ་ཚད་མར་མི་འཛིན་པ་དག་གིས་བཞི་སྡེ་སྐྱུང་གནས་བླ་མས་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་ཞུགས་ཆེར་བྱས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ནྭ་སྟག་དོན་རྐྱེན་གྱི་རྟོག་གཞི་སློང་བའི་གྲོགས་བྱས་པ། མཁར་རྫོ་སྤྲུལ་སྐུས་ཀྱང་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་པས་བྱ་བ་ལམ་ལྷོངས་མ་བྱུང་བ་སོགས་ནྭ་སྟག་གི་དོན་རྐྱེན་དང་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་བཤད་པ་ཡིག་ངག་གཉིས་ན་ཡོད་པ་དེ་དག་བདེན་ཆེ། སྔོན་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་བྲིས་བྲིས་ཤིང་བརྗོད་བརྗོད་པའི་ནྭ་སྟག་དོན་རྐྱེན་གྱི་བྱུང་རབས་དང་དེའི་རྩ་བ་འཚོལ་བའི་དཔྱད་པ་རྣམས་དོན་མེད་དུ་གྱུར་པར་ཟད་དོ། །

དམ་སྲི་དེ་ཉིད་དགའ་ལྡན་པོ་བྲང་ལ་སྟང་ཟུག་ཆེ་ཞིང་དགྲའི་དྭངས་མར་འཛིན་པ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཚུལ་ཡང་། སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱིས།

ངོས་ཀྱིས་ངོ་ཤེས་པའི་སེར་སྨད་སྒོམ་ར་ཁམས་ཚན་གྱི་གྲྭ་པ་ཞིག་ཡོད། ཁོ་རང་ལ་སྒོམ་རའི་གྲྭ་པ་ཀུན་གྲགས་ཕྱུག་མཛོད་ཀྱི་མིང་ཡོད་པ་ཞིག་[150] གིས་བཤད་པར། ལྷ་ས་སྤྲོ་བདེ་ཁང་གསར་ནང་རྒྱལ་པོ་ཤུགས་ལྡན་གྱི་སྐུ་རྟེན་ལ་ཆོས་སྐྱོང་སྐུ་ཕེབས་གནང་མ་ཐག་

150 རྡོ་ལི་བ་བྱང་ཆུབ་རྒྱལ་མཚན་ནམ་སྟོད་པ་བླ་བྲང་ཕྱུག་མཛོད་ཅེས་ཡིག་ཆ་གཞན་ན་གསལ།

བཅན་ཁང་གི་སྒོ་འགྲམ་བར་དུ་སོང་སྟེ། "བསྟན་དགྲ་དགའ་ལྡན་པོ་བྲང་གི་མགོ་ལ་རྒྱོབ། "ཅེས་རྟེན་མདུང་མགོ་མཛུག་བསྒྲོགས་ཏེ་ས་ལ་བརྡབས་པའི་རྗེས་ཤུལ་ཆུ་ཡུར་ལྟ་བུ་མཐོང་རྒྱུ་འདུག་ཅེས་བརྗོད་བྱུང་ཞེས་ཁོང་གིས་ངོས་ལ་བཤད་བྱུང་། མི་དེ་ད་ལྟ་ལོ་བདུན་ཅུ་བརྒྱད་ཅུའི་ནང་དུ་བསླེབས་ཡོད། ཁོང་གིས་བཤད་པའི་སྐབས་དེའི་གནས་ཚུལ་དེ་ཚོར་ཞིབ་འཇུག་བྱས་ཏེ་ཤེས་པར་བྱ་རྒྱུ་གལ་ཆེན་པོ་འདུག །དགའ་ལྡན་པོ་བྲང་དང་མ་འཁྲིག་པར་ཡོད་པ་གསལ་པོ་རེད།

ཅེས་བཀའ་སྩལ་བ་ལྟར་དོལ་རྒྱལ་གྱིས་སྡང་ཟུག་ཆེན་པོས་དགའ་ལྡན་པོ་བྲང་ལ་བསྡིགས་ཤིང་དམོད་པ་བོར་བའི་ཚུལ་དེ་ནི་ན་ལྟག་གི་དོན་རྐྱེན་འབྱུང་བཞིན་པའི་སྐབས་ཏེ་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་བྱེད་མཁན་རྫི་ལི་བ་བྱང་ཆུབ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་དངོས་སུ་མཐོང་ཐོས་སུ་གྱུར་པ་གཞན་གྱིས་བྲིས་པའི་ཡི་གེ་ན་ཡང་གསལ། སྔོན་སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་དོལ་རྒྱལ་སྟེན་པར་མཛད་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་སྐུ་ཚེ་མཛད་འཕྲིན་ལ་བསྒོ་བའི་ལས་བརྩམས་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཡོད་པ་ནི། 《མཛད་རྣམ་རྒྱ་ཆེན་སྙིང་རྗེའི་རོལ་མཚོ་》ལས་༧གོང་ས་མཆོག་གིས།

དེ་དུས་(བོད་ལ་བཞུགས་དུས་)བདུད་འཇོམས་རིན་པོ་ཆེར་དེ་ཙམ་དོ་སྣང་མེད་པ་དང་། ད་དུང་ངོས་ཀྱིས་དོལ་རྒྱལ་སྟེན་གྱིན་ཡོད་པ་རེད། ངོས་ཀྱིས་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་པ་དེར་བདུད་འཇོམས་རིན་པོ་ཆེ་ཐུགས་པམ་ཞེ་དྲག་ཡོད་པ་རྗེས་སུ་གསལ་པོ་ཞེ་དྲག་རེད། དེ་བཞིན་བདུད་འཇོམས་རིན་པོ་ཆེའི་མཚན་ལམ་དུ་ཡང་དམ་སྲི་ཞིག་གིས་[ངོས་ལ་]གནོད་པ་གཏོང་བ་དང་རྟོག་ཟ་བཟོ་བའི་སྐོར་ཕྲུག་བྲིས་ཆར་གཅིག་གཉིས་ཤིག་འབྱོར་

སྲོང་། བདུད་འཇོམས་རིན་པོ་ཆེ་བོད་བསྟན་སྲིད་ཀྱི་དོན་ལ་ཧ་ལས་པའི་ཐུགས་ཞེན་ཡོད་པ་ཞིག་རེད། དམིགས་བསལ་གྱིས་ཐུགས་ཞེན་ཡོད་པ་རེད།

ཅེས་བཀའ་སྩལ།

དོལ་རྒྱལ་གྱིས་༄གོང་ས་མཆོག་གི་སྐུ་ཕྱུར་གནོད་པའི་ལས་རྩོམ་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་བླ་སློབ་དམ་ཚིག་མི་གཙང་བར་གྱུར་ཚེ་གཉིས་ཀར་ཡང་མི་ལེགས་པ་འབྱུང་བས། ༄གོང་ས་མཆོག་ནས།

སྔོན་མར་ཀང་ར་ལ་[1963 ལོའི་ཟླ་བ་ 7 ནང་དགེ་རྒན་འོས་སྦྱོང་བ་ཚོར་]ཕྱོགས་རིས་བྱས་ན་དགོས་པ་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་རེད། དབུ་མའི་ལྟ་བ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས་པ་མ་གཏོགས། གཞན་དག་ལ་མེད་པ་ཡིན་ན། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་མ་བྱུང་གོང་ལ་ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་འབྲིང་ཡན་ཆད་ལ་འགྲོ་མཁན་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་རེད་ཅེས་ལབ་དགོས་འཁེལ་གྱི་རེད། ཅེས་ངོས་ཀྱིས་ལབ་རྒྱུ་བྱུང་། དེ་འདྲ་ལབ་པ་ཞིག་ད་ལྟའང་དྲན་གྱིན་འདུག། བྱས་ཙང་། རྗེ་སྙད་རིན་པོ་ཆེས་མཁྱེན་གྱིན་ཡོད་པ་རེད། དེ་དག་མཁྱེན་གྱིན་མཁྱེན་གྱིན་ལ་དེབ་དེ་འདྲ་ཞིག་བྲིས་པ་དེ་ཙུང་ཙམ་སྣང་བར་ཕྱིན་མ་སོང་། དེ་ནས་རྒྱུད་སྨད་ལ་བཀའ་ཆོས་ཤིག་བྱེད་པའི་སྐབས་ལ། ཕྱག་བྲིས་བདེ་པོ་ཡོད་མཁན་ཞིག་གིས་དེ་འདྲ་གང་བྱུང་མང་བྱུང་བྲིས་པ་ཡིན་ན་ཡག་པོ་ཡོད་པ་མ་རེད། དེར་བརྟེན། གནས་ཚུལ་མཁྱེན་གྱིན་མཁྱེན་གྱིན་ལ་དེ་འདྲ་བྱས་ན་འགྲིག་གི་མ་རེད། འདིར་མ་བཞུགས་ཞེས་རྗེ་སྙད་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ནས་ཕུད་པ་ཡིན། [151]

151 2014ལོའི་ལོ་མཇུག་འབྲས་སྤུངས་ཚོས་སྨར་དུ་ལྷ་མོའི་རྗེས་གནང་སྐབས་གསུངས།

ཞེས་དང་། སྤྱི་ལོ་ 1996 ཟླ་བ་ 3 ཚེས་ 21 ཉིན་༧གོང་ས་མཆོག་ནས། “རྒྱལ་ཆེན་སྲུ་མ་ཐུད་བསྙེན་བསམ་པ་ཡོད་ན། ཆོས་གྲལ་ནས་ཕྱིན་ན་ཡག་གི་རེད། དེ་འདྲ་མ་བྱས་ན་སོ་སོ་ལ་འང་མ་ཕན། སྡུག་ས་ནས་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ཆེ་ཐུང་དུ་འགྲོ་བ་བྱུང་ན་ཡག་པོ་མི་འདུག །ཡང་ཁྱེད་རང་ཆོས་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་མགྱོགས་ཙམ་སྡུག་ཤི་བརྒྱབས་ན་བསམ་པ་ཡོད་ན་འགྲིག་གི་རེད། ”ཅེས་བཀའ་དྲག་པོ་ཡང་སྩལ་དགོས་བྱུང་ཡོད། སླད་ནས་ཀྱང་། ཆོས་བཤད་སྤྱིར་བཏང་བའི་སྐབས་སུ་གསུང་བཤད་ལ་ཉན་པ་ལྟར་བསྡད་ན་མི་འགྲིག་པ་མེད་ཀྱང་། དབང་དང་སྡོམ་པ་ནོད་པ་ལྟ་བུ་ལ་བླ་སློབ་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དགོས་པས་ཆོས་གྲལ་དུ་མ་ཡོང་ཞེས་བཀའ་ཡང་ཡང་སྩལ། མདོར་ན། དོལ་རྒྱལ་ནི་༧གོང་ས་ལྔ་པ་ཆེན་པོས་གཙོས་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུ་དང་། ངོ་བོ། བྱེད་ལས་བཅས་གསུམ་གྱི་སྟེང་ནས་ངོས་འཛིན་མཛད་པ་ལས་གཞན་གསལ་དུ་གཏོང་རྒྱུ་མེད།

འདིར་གཞན་ཞིག་བརྗོད་དུ་ཡོད་པ་ནི། སྤྲུལ་སྐུ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་(1619-1656)གྱི་སྐྱེ་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བའི་ཐད་ཡིན། ཡིག་ཆ་རྣམས་སུ་དེ་ལ་བཤད་པ་གཙོ་བོ་གསུམ་ཙམ་སྣང་སྟེ། དང་པོ་ནི། སྤྲུལ་སྐུ་གྲགས་རྒྱན་དམ་སྲིད་གྱུར་ཏེ་བསྟན་དང་འགྲོ་བར་འཚེ་བ་དང་། གཉིས་པ་ནི། དྲག་པོའི་བསྟན་སྲུང་དུ་བཞེངས་ཏེ་དགེ་ལྡན་པའི་བསྟན་པ་སྲུང་བ། གསུམ་པ་ནི། དོལ་རྒྱལ་དུ་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་སྤྲུལ་སྐུ་གྲགས་རྒྱན་གྱི་སྐྱེ་རྒྱུད་མིན་པ་དེ་གསུམ་རེད། ཐོ་མ་གཉིས་ནི་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་དང་། ཕྱི་མ་ལ་དོལ་རྒྱལ་གྱི་སྐྱེ་རྒྱུད་ཡར་དེད་དེ་སྔོན་ལམ་ལོག་པའི་གང་ཟག་ཅིག་དང་། ཡང་འབྱུང་པོ་གཞན་དང་གཞན་ལ་གཏུགས་ཏེ་གྲགས་རྒྱན་མིན་པའི་ཚུལ་

གསུངས་པ་དང་། གྲགས་རྒྱན་གཤེགས་ནས་རྒྱ་ནག་གོང་མ་ཁང་ཞིའམ་བདེ་སྐྱིད་རྒྱལ་པོར་(1654-1722)སྐྱེས་པའི་ཚུལ་གསུངས་པ་བཅས་སྐྱེ་རྒྱུད་སྔ་ཕྱིའི་བཤད་པ་གཉིས་ཡོད། འོན་ཀྱང་། གྲགས་རྒྱན་གྱི་འདས་ལོ་དང་ཁང་ཞིའི་སྐྱེས་ལོ་སོགས་ལ་འགལ་འཛོལ་ཡོད་པར་སྣང་བས་ཅི་ཟེར་མི་ཤེས། གང་ལྟར། ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་བཞད་ཀྱི་འཇིགས་བྱེད་ཆོས་འབྱུང་གི་ཤོག་གྲངས་ཉིས་བརྒྱ་གྱ་བཞི་པའི་དབུ་ན།

སྤྲུལ་སྐུ་ངག་དབང་བསོད་ནམས་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོ་འོལ་ཁར་ཤིང་རྟ་ལ་འཁྲུངས། "དེའི་སྤྲུལ་སྐུ་རིན་པོ་ཆེ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་ནི། སྐྱིད་སྨད་དུ་ནང་པ་གད་ཁ་ས་པར་འཁྲུངས། བསྙེན་རྫོགས་མཛད། སྐྱོར་ལུང་མཁན་པོ་གནང་། དུས་གསུམ་གྱི་ལུང་བསྟན་མང་པོ་ཡང་མཛད། ཤུས་མཐུ་ཡང་ཆེ། དགུང་ལོ་ལྔ་བཅུ་པ་ལ་གཤེགས། དེའི་སྤྲུལ་པ་གོང་མ་ཆེན་པོར་འཁྲུངས་པར་ལུང་བསྟན་དང་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་གསུངས་སྣང་།

ཞེས་གསལ་ཞིང་། སུམ་པ་མཁན་པོ་ཡེ་ཤེས་དཔལ་འབྱོར་གྱི་《འཕགས་ཡུལ་རྒྱ་ནག་ཆེན་པོ་བོད་དང་སོག་ཡུལ་དུ་དམ་པའི་ཆོས་བྱུང་ཚུལ་དཔག་བསམ་ལྗོན་བཟང་》གི་ཤོག་གྲངས་ཉིས་བརྒྱ་གྱ་གསུམ་པའི་མདུན་ངོས་སུ། "སྤྲུལ་སྐུ་གྲག་རྒྱན་གྱི་སྐྱེ་བར་གྲག་པའི་ཁང་ཞི་བདེ་སྐྱིད་རྒྱལ་པོ། "ཞེས་དང་། དེའི་རྒྱབ་ངོས་སུ། "བོད་ཀྱི་དེའི་རྒྱལ་པོ་ནི་གཟིམ་ཁང་གོང་མ་སྤྲུལ་སྐུ་གྲག་རྒྱན་ཟེར་བ་ནི་ཆག་སྟོང་གི་གཏམ་ཁོ་ནར་ཟད། དེས་ན་དཔོན་བསོད་ནམས་ཆོས་འཕེལ་ནི་ལོ་འདིར་(བྱ་ལོ། སྤྱི་ལོ་ 1657)འདས་ནས་ཁོང་དགེ་ལུགས་ལ་ཐུག་ཞེན་ཆེ་བས་ཆོས་སྲུང་དེའི་ཚུལ་བཟུང་ནས་དགེ་ལུགས་པ་སྐྱོང་ཞེས་གྲགས་པ་བདེན་ནམ་སྙམ་མོ། "ཞེས་རེའུ་མིག་ཏུ་ཡི་གེ་ཤོང་ཐབས་སུ་དག་ཆ་བསྒྱུར་ཏེ་གསལ། དེས་ན། འདི་ཡང་ཤོད་ཚུལ་

གཞན་ཞིག་ཡིན་འདུག །ཚེ་ཏན་ཞབས་དྲུང་གི《 བསྟན་རྩིས་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་》ལས། “ཤིང་ལུག །(སྤྱི་ལོ་ 1655)”གཟིམ་ཁང་གོང་སྤྲུལ་སྐུ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་འདས་ཏེ་ཁང་ཞི་རྒྱལ་པོའི་སྐྱེ་བ་བླངས་ཞེས་སྨྲས་པས་བཤད། ”ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་ལོ་རྒྱུས་དངོས་དང་མཐུན་མིན་མི་ཤེས་པ་མང་དུ་སྣང་། གཞན་ཡང་༧གོང་ས་ལྔ་པ་ཆེན་པོས། “མགོན་པོའི་རྗེས་གནང་བར་ཆད་ཀུན་སེལ་ཕྱུལ་ཀྱང་འབྱུང་པོ་ཞིག་གིས་བརླམས་པས་ཐུགས་དྲན་མི་ཟིན་འདུག་པས་ཕན་ཐོགས་མེད་པའི་ཚེས་ བཅུ་གསུམ་གྱི་ཚ་རྟིང་ཁར་ཞིང་བརྗེས། ”ཞེས་སྤྲུལ་སྐུ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་འབྱུང་པོ་ཞིག་གིས་བརླམས་ཏེ་དེ་ལྟར་གཤེགས་པའི་ཚུལ་གསུངས་པར་གཞིགས་ན། སྤྲུལ་སྐུ་གྲགས་རྒྱན་གྱི་ཤེས་རྒྱུད་རྨོམ་བྱེད་ཀྱི་འབྱུང་པོ་གཞན་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཚུལ་རྟོགས་ནུས་ལ། སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་སྤྱི་ལོ་ 1978 ཟླ་བ་ 6 ཚེས་ 13 ཉིན།

ད་ལྟའི་རྒྱལ་ཆེན་ཁོག་བརླམས་འདི་པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་སྐྱེ་སྲིད་མིན་པ་དང་། སྤྲུལ་སྐུ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་སྐྱེ་སྲིད་ཀྱང་མིན་པ་འདྲ། འོ་ན། ག་རེ་རེད་ཟེར་ན། སྔོན་ལམ་ལོག་པ་ཞིག་ཡིན་ཚོད་འདུག །དེ་འདྲའི་རྐྱེན་གྱིས་རྒྱལ་ཆེན་བསྟེན་གསོལ་ཤུགས་ཆེན་པོ་བྱེད་མཁན་དེ་ལ་གང་བྱུས་ཀྱང་མི་ཁ་འདྲ་ཡོང་བ་ཞིག་དང་། རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་མགོ་འཁྲིད་པའི་བོད་སྤྱི་པའི་དོན་ལ་སྐབས་རེར་ཁྲ་གེ་འཛུག་གི་ཡོང་བ།

ཞེས་བཀའ་སྩལ་ལ། འདི་ལྟ་བུ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་གསུངས། སྤྱི་ལོ་ 1978 ཟླ་བ་ 6 ཚེས་ 13 ཉིན། “དེ་སྔ་འབྲས་སྤུངས་ལ་[གནས་ཚུང་གིས་]སྤྲུལ་སྐུ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་འདྲེ་ལ་སྐྱེས་པ་ག་ལ་སྲིད་ཅེས་པའི་ལུང་ཞིག་ཀྱང་གསུངས་འདུག །དེད་རང་

གི་རྨི་ལམ་ཞིག་ལའང་དེ་དོན་གསལ་པོ་ཞིག་བྱུང་སྟེ་ཆ་འཛིན་འོས་མིན་བཤད་དཀའ། "ཞེས་དོལ་རྒྱལ་དང་འབྲེལ་བའི་བཀའ་སློབ་དཔེ་དེབ་དང་པོར་གསལ་བ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ། "རྒྱལ་ཆེན་གྱི་ཐོག་མའི་འབྱུང་ཁུངས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་། གཞི་རྩ་གླེང་གཞི་ཞིག་བྱུང་ངེས་གཏན་རེད། འོན་ཀྱང་། བར་དུ་ཐོག་མའི་འཆར་གཞི་ལྟར་ལམ་འགྲོ་མ་བྱུང་བ་མིན་ནམ་སྙམ་པ་ཞིག་འདུག །"ཅེས་དང་། སྤྱི་ལོ་ 1980 ཟླ་བ་ 7 ཚེས་ 18 ཉིན། "ད་ལྟའི་རྒྱལ་ཆེན་དེ་སྤྲུལ་སྐུ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་སྐྱེ་རྒྱུད་ཡིན་མིན་ཐེ་ཚོམ་རེད། སྤྲུལ་སྐུ་གྲགས་རྒྱན་འདུལ་འཛིན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་སྐྱེ་སྲིད་ཡིན་མིན་ཡང་ཐེ་ཚོམ་རེད། "ཅེས་པ་སོགས་ལ་དཔག་ན། རྒྱལ་དབང་ལྔ་པའི་སྐབས་སུ་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དྲག་པོའི་ལས་སྦྱོར་གྱིས་འདུལ་བར་མཛད་པའི་དམ་སྲི་དོལ་རྒྱལ་དུ་གྲགས་པ་དེ་དང་། ད་ལྟའི་དོལ་རྒྱལ་དུ་གྲགས་པ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཞིག་ཡོད་པ་ལྟ་བུར་མངོན་ཏེ། དེ་ཡང་གོང་ས་མཆོག་ནས།

རྒྱལ་བ་ལྔ་པའི་རྣམ་ཐར་ནང་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་སྨོན་ལམ་ལོག་ནས་དམ་སྲིར་སྐྱེས་པ་དེ་མངོན་སྤྱོད་སྦྱིན་སྲེག་གནང་སྟེ་བསྒྲལ་བའི་ཁུངས་སུ་བཏང་གནང་ཡོད། ཡང་རྒྱལ་བ་ལྔ་པའི་དབུ་བླ་དང་དངོས་སློབ་ཏུ་གྱུར་པ་གཏེར་བདག་གླིང་པ་རིག་འཛིན་འགྱུར་མེད་རྡོ་རྗེའི་གསུང་རྒྱུན་ཞིག་ལ། སྤྲུལ་སྐུ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་སྨོན་ལམ་ལོག་པ་དོལ་རྒྱལ་དངོས་དེ་མེད་པ་ཆགས་ཟིན་པ་རེད། འོན་ཀྱང་། དེར་རྫུ་མཁན་ཞིག་ཡོད་པ་འདྲ་ཞེས་གསུངས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཤིག་གོ་རྒྱུ་ཡོད།[152]

152 དོལ་རྒྱལ་དང་འབྲེལ་བའི་བླང་དོར་བཀའ་སློབ་དེབ་གཉིས་པར་གསལ།

ཅེས་བཀའ་སྩལ།

དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་བྱས་ན་དཔལ་ལྡན་འདོད་ཁམས་བདག་མོ་སོགས་འཁོན་པའི་ཚུལ་ལ། སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས།

ལྷ་མོ་འཁོན་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ནི། རི་བོ་དགེ་ལུགས་པའི་བསྟན་པ་འདི་ལ་གཉེར་གཏད་སྲུང་མ་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་སྲུང་མ་ཡིན་པ་དང་། སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་སྲུང་མས་མ་ཚོག་པར་ཆོས་སྐྱོང་གསར་པ་ཞིག་ཀུན་ལས་ལྷག་པ་ལྟ་བུ་ཆགས་ཡོད་དུས་དཔལ་ལྡན་ལྷ་མོ་འཁོན་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་གཅིག་དེ་ཡིན་འདུག །རྒྱུ་རྐྱེན་གཅིག་ལ། རྒྱལ་དབང་གོང་མ་རིམ་བྱོན་གྱི་བཀའ་བསྐོས་གཉེར་གཏད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྲུང་མ་དེ་ལྷ་མོ་རེད། དེ་ལ་འབྲན་ཟླ་ལྟ་བུའི་དྲེགས་པ་གསར་པ་ཞིག་བསྟེན་པ་དེས་ཀྱང་ལྷ་མོ་འཁོན་གཞི་ཞིག་བྱུང་འདུག །[153]

ཅེས་སོགས་དང་། དེའི་རྗེས་སུ། “དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ནི། ལྷ་མོ་དང་རྒྱལ་པོ་སྐུ་ལྔ་གཙོ་བོར་སྟེན་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན། ག་རེ་བྱས་ཀྱང་རྒྱལ་ཆེན་གྱི་ཐོག་ལ་མ་འགྲིག་པ་ཞིག་ཡོད་ཐག་ཆོད་རེད་འདུག །”ཅེས་ཀྱང་གསུངས། ཡང་།

ལྷ་མོ་འཁོན་པས་མ་ཆད། དམ་ཅན་ཆོས་རྒྱལ་དང་ཡང་མི་འགྲིག་པར་ཡོད་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་པོ་རེད། འདིར་ཁྱེད་ཚོར་བཤད་ན་མི་འགྲིག་པ་མི་འདུག །རྒྱུད་སྨད་ཀྱི་མཁན་པོའི་ནང་དགའ་ལྡན་བྱང་རྩེའི་རྐན་ བྲ་ཧྲི་(དགེ་བཤེས་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་)རྒྱུད་སྨད་ཀྱི་བླ་མ་དབུ་མཛད་དང་མཁན་པོ་གནང་ཡོད། ཁོང་སྔོན་མ་ནས་ཤུགས་ལྡན་སྐོར་གང་འཚམས་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཡོད། བྱང་རྩེ་གྲྭ་ཚང་ནས་ཐག་བཅད་ཟིན་པ་རེད། ཁྱེད་རང་

153 འདི་དང་གཤམ་གསལ་གཉིས་དོལ་རྒྱལ་དང་འབྲེལ་བའི་གླང་དོར་བཀའ་སློབ་དེབ་དང་པོར་གསལ།

ཆོས་བསྒྱུར་ནན་ཡང་ནན་བྱེད་དུས་ཁོང་གིས་ཚུར་ཡི་གེ་ཚ་པོ་ཞིག་བཏང་འདུག །དེར་བརྟེན། ཁོང་བྱང་རྩེ་གྲྭ་ཚང་གི་སྲིད་སྟུག་ནང་མེད་ཅེས་གནས་དབྱུང་བཏང་བ་རེད། རྒྱུད་སྨད་ཀྱི་མཁན་པོ་བྱས་ཏེ་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆགས་ཟིན་པས་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གནས་དབྱུང་གཏོང་རྒྱུ་དཀའ་བའི་གནས་ཚུལ་ཡིན་ཡང་། བྱང་རྩེ་གྲྭ་ཚང་ནས་དེ་ལྟར་ཐག་གཅོད་བྱས་ཟིན་སྟབས། རྒྱུད་སྨད་གྲྭ་ཚང་ཁྲ་སིམ་དུ་སྤོད་ཐབས་བྲལ་བར་བརྟེན། རྒྱུད་སྨད་ཀྱིས་དོན་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་མགོན་པོ་དང་ཆོས་རྒྱལ་གཉིས་ལ་འཕྲིན་བཅོལ་བཏང་ནས་རྒྱུད་སྨད་གྲྭ་ཚང་གི་མཁན་པོའི་བརྒྱུད་འདེབས་ནས་འདོན་དང་མི་འདོན་ཟན་བརྟག་བསྒྲིལ་བར་[མཁན་བརྒྱུད་ཁོངས་ནས་ཕྱིར]ཐོན་ཞེས་བབས་འདུག །དེ་ནི་མགོན་པོ་དང་ཆོས་རྒྱལ་གཉིས་ཀྱིས་ཐག་བཅད་པ་རེད། རྒྱལ་པོ་སྐུ་ལྔའི་རྒྱབ་རྟ་ལྷ་མོ་དང་། དེའི་རྒྱབ་རྟ་དམ་ཅན་ཆོས་རྒྱལ། དེའི་རྒྱབ་རྟ་མགོན་པོ་ཕྱག་དྲུག་པས་གནང་གིན་ཡོད་འདུག །[154]

ཅེས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ།

དོལ་རྒྱལ་དུ་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་རྙིང་མའི་ཆོས་བརྒྱུད་དང་གུ་རུ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ལྷག་པར་སྡང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ལ། སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས།

ལས་སློན་རྟེན་འབྲེལ་དབང་གིས་ཡིན་ནམ། དོལ་རྒྱལ་གྱི་རྗེས་འབྲང་པ་དང་དོལ་རྒྱལ་དོ་མ་ཡིན་དང་རྫུན་མ་ཡིན་མི་ཤེས། གང་ལྟར། སློབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་ལ་ཏ་ཅང་སྡང་པོ་བྱེད་ཀྱིན་འདུག །དེ་ནི་ཁམས་ཁྲུལ་དང་། ལྡོ་ཁ། གཙང་ཁྲུལ་བཅས་ལ་བྱུང་བའི་

154 འདི་དང་གཤམ་གསལ་གཉིས་དོལ་རྒྱལ་དང་འབྲེལ་བའི་བཀའ་སློབ་དེབ་གསུམ་པར་གསལ།

གནས་ཚུལ་གསལ་པོ་ཡོད། དེ་ལ་བསམ་བློ་བཏང་ན། སྔར་བདུད་འཇོམས་རིན་པོ་ཆེས་དོལ་རྒྱལ་དེ་སློབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེས་མནན་པ་གནང་བའི་དམ་སྲི་སྤུན་བདུན་གྱི་ནང་གི་དམ་སྲི་ཞིག་རེད་ཅེས་ངོས་ལ་གསུངས་བྱུང་། ཕལ་ཆེར་དེ་ལྟར་མིན་ནམ་སྙམ། གཞན་དམིགས་བསལ་སློབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེར་མི་དགའ་བར་བྱེད་དགོས་དོན་མེད། དོལ་རྒྱལ་སྔེན་མཁན་གྱི་མིས་གུ་རུ་མཚན་བརྒྱད་ཀྱི་སྐུ་བཤིག་པ་དང་། གུ་རུ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་དང་རྗེ་འབངས་ཉེར་ལྔའི་སྐུ་ཐང་ཚུལ་ལ་བསྒྱུར་བའི་གནས་ཚུལ་ལྷ་སའི་ཉེ་འཁོར་དུ་བྱུང་བ་དངོས་སུ་མཐོང་བའི་མི་ད་ལྟ་མ་ཤི་བར་གསོན་པོར་བསྡད་ཡོད་པས་གསལ་པོ་བཤད་རྒྱུ་ཡོད།

ཅེས་བཀའ་སྩལ།

དེ་ལྟར་ན། ཅིའི་ཕྱིར་ཆོས་བརྒྱུད་རིས་མེད་གནང་མཁན་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་དུ་རྒྱལ་དབང་ལྔ་པ་ཆེན་པོ་དང་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་སོགས་ལ་སྡང་བ་རིགས་པས་སྒྲུབ་སྒྲོ། །

གོང་དུ་བརྗོད་པ་རྣམས་ལས་སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་གྱི་ཐད་ལ་བླང་དོར་བྱེད་ཚུལ་གྱི་བཀའ་སློབ་ལམ་སྟོན་ཡང་ཡང་གནང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཡང་། འདིར་མགོན་པོ་མཆོག་ནས་སྤྱི་ཕྱིར་ཆེད་དུ་གསུངས་པ་ཁག་དགུས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིགས་ན།

༡.༧གོང་ས་ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་བཞེད་པ་རྒྱུན་འཛིངས་གནང་བ། "རྒྱུ་མཚན་གཅིག་ནི། ངོས་རང་༧གོང་ས་ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་ཐོག་གང་ཐུབ་ཀྱིས་འགྲོ་གིན་ཡོད། འདོད་ཀྱང་རུང་། མ་འདོད་ཀྱང་རུང་། འདི་རྒྱུ་མཚན་གཅིག་ཡིན། "ཞེས་

སོགས་བཀའ་སྩལ།

༢.དམ་ལྡན་ཆོས་སྐྱོང་རྣམས་འཕྲོན་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པ། "གཞུང་བསྟེན་གྱི་སྲུང་མ་དམར་ནག་གཉིས་ཏེ་དཔལ་ལྡན་ལྷ་མོ་དང་། རྒྱལ་པོ་སྐུ་ལྔ་དང་། སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་སྲུང་མ། བོད་སྐྱོང་ལྷ་སྲུང་དམ་ཅན་རྒྱ་མཚོ་བཅས་པའི་ཐུགས་དགོངས་འགལ་འབྲུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཆེན་པོ་ཡོད། "ཅེས་དང་། "སྤྱིར་ཐུབ་པའི་བསྟན་པའི་བཀའ་སྲུང་དང་། ཡང་སྒོས་འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་བཀའ་སྲུང་མགོན་པོ་ཕྱག་དྲུག་པ་དང་། དམ་ཅན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། ལས་ཀྱི་གཤིན་རྗེ་སོགས་དེ་དག་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཡིན་པས་བསླུ་བ་མེད། མགོན་པོ་ལྷ་བུར་ཚ་མཚོན་ན། ཚེ་འདིར་བར་ཆད་ཞི་བ་དང་། ཕྱི་མའི་ལམ་སྣ་འདྲེན་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡིན། སྲུང་མ་དེ་ལྷ་བུ་བསྟེན་དགོས་པ་ལས། ཚེ་འདིར་འཕྲུལ་སེལ་དཔལ་འབྱོར་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཕན་ཐོགས་ཕྲན་ཚེགས་ཡོང་གིན་ཡོད་ཀྱང་ཕུགས་སུ་རང་ཉིད་འདྲེ་ཡི་འཁོར་དུ་སྐྱེ་བའི་ལས་གསོག་རྐྱེན་གྱི་ཐོག་ཏུ་ཕྱིན་ན་དེ་ལ་སྙིང་པོ་གང་ཡང་མེད། དེས་ན་ངོས་ཀྱིས་བཀག་འགོག་དམ་བསྒྲགས་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། དགོས་པ་གང་ཡིན་པ། "ཞེས་སོགས་བཀའ་སྩལ།

༣.བོད་ཀྱི་བསྟན་སྲིད་ལ་གནོད་པ། "རྒྱུ་མཚན་གཅིག་ནི། བོད་གངས་ཅན་པའི་བསྟན་སྲིད་ལ་ཐུག་ཡོད། བོད་གངས་ཅན་པར་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བ་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་གི་བསྟན་སྲིད་ཀྱི་རྩ་བ་༧གོང་ས་ལྔ་པ་ཆེན་པོས་འཛུགས་གནང་མཛད་ཡོད། ༧གོང་ས་ལྔ་པ་ཆེན་པོས་ཐུགས་འགན་ཆེན་པོ་བཞེས་ཏེ་བོད་ཀྱི་བསྟན་སྲིད་ཀྱི་རྩ་བ་བཙུགས་པའི་བཀའ་དྲིན་རྒྱབ་བསྐྱུར་བྱས་ཏེ་ལྡོག་ཕྱོགས་ནས་མ་དག་རྒྱུན་

འཛིན་གྱིས་ལམ་ནོར་ཐོག་ཕྱིན་ན་དེ་ནི་དྲིན་ལན་ལོག་འཇལ་ཡིན། ནོར་འཁྲུལ་དེ་དག་གསལ་པོ་བྱས་ཏེ་ལམ་སྟོན་བྱེད་པ་ངོས་ཀྱི་འོས་འགན་ཡིན། ངོས་ནས་རྒྱུ་མཚན་གཙོ་བོ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་དོལ་རྒྱལ་དམ་བསྒྲགས་བྱས་པ་ཡིན། "ཞེས་དང་། "སྨོན་ལམ་ལོག་པའི་དབང་གིས་རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་སྐུ་དུས་སུ། ཐོག་མར་འགལ་བ་བྱུང་བ་ནས་བཟུང་རྒྱལ་བ་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་གྱིས་མགོ་ཁྲིད་པའི་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་པའི་ཆབ་སྲིད་སྐྱོང་ཚུལ་ལ་མི་དགའ་བའི་ཞེ་འཁོན་སྟང་འཛིན་གྱིས་གནོད་འཚེ་བྱེད་པ། "ཞེས་སོགས་བཀའ་སྩལ།

༩.ཆོས་བརྒྱུད་ནང་ཕན་ཚུན་མི་མཐུན་པར་བྱེད་པ། "རྒྱུ་མཚན་གཅིག །དོལ་རྒྱལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་བརྒྱུད་གྲུབ་མཐའ་ཕན་ཚུན་བར་དམ་ཚིག་མི་གཙང་བའི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་ཡོང་གིན་ཡོད། བོད་གངས་ཅན་ལྗོངས་སུ་དར་རྒྱས་བྱུང་བའི་ས་དགེ་བཀའ་རྙིང་ཇོ་ནང་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་ཁག་ཕན་ཚུན་དག་སྣང་ནོར་བུའི་འོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ཞིག་དགོས་པར་གསུང་གིན་ཡོད། དེ་ནི་ཧ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། བོད་གངས་ཅན་ལྗོངས་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱུད་ཁག་ཕན་ཚུན་བར་དམ་ཚིག་གཙང་ཞིང་ཐུགས་མཐུན་ཁྲིམས་གཙང་ཡོང་བར། དོལ་རྒྱལ་ལམ་ལུགས་ལྡན་གྱི་གནས་ཚུལ་གྱི་ཐོག་ནས་བསྟན་པ་ལ་མ་རྟོགས་པ་དང་ལོག་པར་རྟོག་པའི་འགོག་རྐྱེན་ཡོང་གིན་ཡོད། དེ་སྔ་བོད་ནང་དེ་འདྲའི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་བྱུང་ཡོད་ལ། ཕྱིས་སུ་རྒྱ་གར་བཙན་བྱོལ་སྤྱི་ཚོགས་ཁྲོད་གནས་ཚུལ་གང་འཚམས་བྱུང་ཡོད། གང་ལྟར། དོལ་རྒྱལ་ལམ་ལུགས་ལྡན་བསྟེན་གསོལ་གྱི་གནས་ཚུལ་འདི་ཆོས་ལུགས་ཕན་ཚུན་གྱི་མཐུན་སྒྲིལ་ཐད་འགལ་རྐྱེན་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད། "ཅེས་

སོགས་བཀའ་སྩལ།

༥.རྗེ་བླ་མའི་བསྟན་པ་ལྷད་ཅན་དང་ཕྱོགས་རེ་བར་བྱེད་པ། "རྒྱུ་མཚན་གཅིག་ནི། འཇམ་མགོན་བླ་མའི་བསྟན་པར་བསམ་བློ་བཏང་བ་ཡིན། འཇམ་མགོན་བླ་མས་འཛོག་གནང་མཛད་པའི་ལེགས་བཤད་རྨད་དུ་བྱུང་བ་པོད་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད། བསམ་བརྗོད་ལས་འདས་པའི་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེགས་བཤད་རྨད་དུ་བྱུང་བ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ནི་དགེ་ལུགས་པའི་ཕྱི་ལ་ངོམ་རྒྱུ་དང་ནང་གི་སྙིང་ནོར་ངོ་མ་ཡིན། རྗ་ཆེའི་པོད་བཅོ་བརྒྱད་དེ་དག་ཕར་བཞག་སྟེ་རྩོད་གཞི་ཅན་གྱི་དྲིགས་པའི་ཚོས་སྐྱོང་ཞིག་རྗ་ཆེར་བཟུང་ན། དེ་ནི་དོན་ངོ་ཐོག་དགེ་ལྡན་པའི་ཞབས་འདྲེན་དང་ངོ་ཚ་དགོས་པའི་གནས་ཡིན། དགེ་ལྡན་པར་ཡང་དག་པའི་ཞེན་ཁོག་ཡོད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན་ངེས་པར་དུ་ཞེན་ཁོག་བྱེད་ས་མ་ནོར་བ་ཞིག་དགོས། བླ་མ་མཆོད་པ་འདོན་ཤེས་པ་ཙམ་དང་། དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་བྱེད་པ་ཞིག་དགེ་ལུགས་པའི་སྙིང་ནོར་དུ་བརྩིས་ནས་ཞེན་ཁོག་བྱས་ན་ནོར་འཁྲུལ་དང་བྱབ་ཆུང་གི་ལས་ཡིན། རྗེ་བླ་མའི་གསུང་པོད་བཅོ་བརྒྱད་ལ་བདག་པོ་ཡག་པོ་ཞིག་རྒྱག་ཐུབ་ན་དེ་ནི་དངོས་གནས་ངོ་མཚར་ཆེན་པོ་རེད། "ཞེས་དང་། "ཡང་སྐྱོས་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་བསྟན་པ་གསེར་སྦྱངས་བཅོ་མ་ལྟ་བུ་འདི་ཉིད་དྭངས་གཙང་མིང་དོན་མཚུངས་པ་ཞིག་འབྱུང་ཐབས་སོགས་དགོས་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་མི་རུང་བའི་དམ་བསྒྲགས་བྱས་པ་ཡིན། "ཞེས་སོགས་བཀའ་སྩལ།

༦.སྐྱབས་འགྲོའི་བསླབ་བྱ་དང་འགལ་ཞིང་ནང་པའི་ལྷ་གྲུབ་དང་མི་མཐུན་པ། "རྒྱུ་མཚན་གཅིག་ནི། རང་རེའི་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལྷ་གསོལ་འདྲེ་གསོལ་བྱེད་

པའི་དར་སོ་ཆེན་པོ་ཡོད། དེ་ནི་ཏ་ཙང་ནོར་འབྲུལ་ཡིན། སྐྱེར་སོ་སོའི་གནས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་མིན་ལ་མ་ལྟོས་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་དང་འབྲེལ་ནས་ལྷ་གསོལ་ཀླུ་གསོལ་ལ་དར་སོ་ཆེན་པོ་བྱས་ན། ནོར་འབྲུལ་དང་བསྟན་པའི་ཞབས་འདྲེན་ཞུ་གིན་ཡོད། "ཅེས་དང་། "སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གཞི་བདེན་པ་གཉིས་དང་བདེན་པ་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་ནང་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གསུངས་ཏེ་སྐྱབས་འགྲོ་དང་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་ཡོད། འོན་ཀྱང་། དེང་སང་སྙིགས་ལྔའི་དུས་འདིར་ལུས་ལ་ཆོས་གོས་གྱོན་ནས་རྟོད་གཞི་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་དྲེགས་པ་ཞིག་ལ་གློ་སྙིང་བྲང་གསུམ་གཏད་དེ་འདི་ཕྱིའི་སྐྱབས་གནས་སུ་བཙོལ་བ་དང་། བདེ་སྡུག་ཅི་འབྱུང་ལྷ་ཀླུ་རྒྱལ་བཙན་འཇིག་རྟེན་དྲེགས་པས་བྱེད་པར་སྨྲ་བ་འདི་ནང་པའི་ལྟ་བ་དང་རྒྱབ་འགལ་ཡིན། "ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱུ་མཚན་གཙོ་བོ་དེ་དག་གི་དབང་གིས་ལེགས་ཉེས་བླང་དོར་བྱེད་ཚུལ་གྱི་བསླབ་བྱ་མང་དུ་གནང་ཞིང་། བོད་གངས་ཅན་ལྗོངས་ཀྱི་བསྟན་འགྲོ་སྤྱི་ཉམས་ཉེས་ཆེན་པོ་ལས་བསྐྱབས། དཔལ་ནཱ་ལེནྡྲ་ནས་བརྒྱུད་ཅིང་སྟོན་པ་གཅིག་གི་རྗེས་འབྲང་དུ་གྱུར་པ་བོད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱུད་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་མཐུན་ལམ་སྤྱར་ལས་ཇེ་བརྟན་དུ་མཛད། བྱེ་བྲག་ཏུ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེར་དྲེགས་པ་བསྟེན་སྒྲོལ་གྱི་ལྷད་བཙུག་པ་ཐེར་འདོན་དང་། ཐོས་བསམ་སྒོམ་སྒྲུབ་ཕྱོགས་རེ་ཙམ་དུ་གྱུར་པ་ཡང་དག་པར་བཅོས་པར་མཛད་པ་སོགས་བཀའ་དྲིན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ།

དེ་ལྟར་མགོན་པོ་མཆོག་ནས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་གནས་ལུགས་དང་བྱུང་བ་དངོས་རྩ་བར་བཞག་པའི་ལམ་སྟོན་ཡང་ཡང་གནང་བའི་དབང་གིས་རིག་པ་དྭངས

ཤིང་གཟུ་བོའི་རང་གཤིས་ལྡན་སྐྱེས་སུ་མངའ་བའི་བོད་འབངས་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་དུ་དོལ་རྒྱལ་སྟེན་སྤྱོང་བའི་བླ་སྤྲུལ་དགེ་བཤེས་དང་མཁན་ལས་ཟུར་སོགས་ཀྱིས་བཀའ་དགོངས་སྙིང་བཅངས་དང་ཞིབ་འཇུག་རིམ་བརྒྱུད་ཀྱིས་ བླང་དོར་འཇུག་ལྡོག་མ་ནོར་བར་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་མཚམས་བཞག་པར་མ་ཟད། དངོས་བརྒྱུད་ཅི་རིགས་ནས་རང་རང་གི་ཞལ་སློབ་དང་དགོན་སྡེ་ཚོས་ཚོགས་སོགས་ལ་ཡང་སྤྱི་ཕྱིའི་བྱུང་བ་དང་རྒྱུ་མཚན། ལེགས་ཉེས་བླང་དོར་གྱི་རྣམ་གཞག་རྣམས་ཞིབ་ཅིང་ཕྲ་བར་འགྲེལ་བཤད་གནང་བ་སོགས་བོད་འབངས་སྤྱིའི་ཆ་ནས་དག་ཐེར་བླན་མེད་པ་བྱུང་། དེ་ལྟ་ནའང་། འགའ་ཞིག་ནས་བདེན་པས་ཕོངས་ཧྲགས་སུ་ཧྲུས་ངན་སྤོན་བསྒྲིགས་ཀྱིས་བོད་མིའི་ནང་ཁྲུལ་དུ་རྒྱུ་དངོས་མི་གསུམ་ལ་སྲེག་རྡུང་གསོད་གསུམ་སོགས་དགྲ་དགའ་གཉེན་སྡུག་གི་ལས་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་མངོན་ལྐོག་གཉིས་ནས་སྤེལ་ཏེ། མཐར་རང་ཚུགས་མ་ཟིན་པར་འཆད་ཨུ་ཐུག་གིས་རང་གི་ཕ་གསོད་དགྲ་བོ་རྒྱ་དམར་གྱི་བྲན་ཁོལ་དུ་འཚང་བཞིན་ཡོད། དེའི་ཚུལ་ལ་སྤྱི་ལོ་ 2009 ཟླ་བ་ 11 ཚེས་ 13 ཉིན་༄གོང་ས་མཆོག་ནས།

དེ་རྗེས་རིམ་པས་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་དོལ་རྒྱལ་བཀག་འགོག་བྱེད་ཀྱིན་འདུག་ཅེས་ལྷ་མི་སྲུང་སྐྱོབ་ཚོགས་པ་ཟེར་བ་དེ་བཙུགས་པ་དང་། དེ་ནས་ཧ་རམ་ས་ལར་མི་གསུམ་བསད་པ་དང་། ད་ལོའི་ལོ་འདིའི་ནང་དགའ་ལྡན་གསེར་གོང་ཁམས་ཚན་གྱི་མགོ་བྱེད་སར་དོལ་རྒྱལ་སྟེན་མཁན་མི་གཉིས་ཡོང་སྟེ་གཅིག་གི་ལག་ཏུ་གྲི་ཁྱེར་བ་དང་། ཅིག་ཤོས་དེའི་ལག་ཏུ་རྡོ་ཁྱེར་ནས་གང་ལྟར། གྲིས་བརྒྱབས་པ་དང་། མགོ་ལ་རྡོས་གཞུས་པ་སོགས་བྱས་སྟབས་ཁམས་ཚན་གྱི་མགོ་བྱེད་དེ་སྨན་ཁང་དུ་

འགྲོ་དགོས་བྱུང་ཡོད། དངོས་གནས་བྱས་ན་གསོད་རྩིས་རེད་འདུག །དེ་ནི་སྐབས་དེའི་རྒྱ་གར་ཉེན་རྟོག་པའི་ཡིག་ཚའི་ནང་དུ་ཡོད། ཧ་སར་མཚན་ཉིད་སློབ་དཔོན་གྱིས་མཆོད་པའི་མི་གསུམ་གསོད་སྐབས་ཧ་རམ་ས་ལའི་ཉེན་རྟོག་པས་གསོད་མཁན་དེ་དག་ལྷི་ལིའི་དོན་ལ་རྒྱལ་ཚོགས་པ་ནས་ཡོང་བ་གསལ་པོར་ཤེས་ཡོད། དེ་རྗེས་མི་དེ་རྣམས་ཁྲིམས་ལ་ཐུག་ཡོད། དེ་ལྟར་ཁོང་ཚོས་ཚོགས་པ་བཙུགས་ནས་གཞན་ལ་སྡིགས་ར་སྐྱུལ་བ་སོགས་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད། ལྷག་པར་དེང་སྐབས་རྒྱ་མི་གུང་ཁྲན་གྱིས་དངུལ་སྤྲོད་ཀྱིན་ཡོད། དེ་ནི་ཉེན་ཁ་ཆེན་པོ་ཡིན། ཐའི་ལན་དང་སི་ནྒ་ཕུར། ཨ་རི་སོགས་སུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་ནག་གཞུང་ཚབ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་མི་སྣ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་འདུག །གང་ལྟར་མདོ་དོན། ཨི་ཊ་ལིར་ཡོད་པའི་གངས་ཅན་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུར་ཆ་བཞག་ན། རྒྱ་ནག་ཏུ་ཡང་ཡང་འགྲོ་གིན་ཡོད། ལྷག་པར་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཚོགས་འདུ་འཚོགས་པའི་སྐབས་ཁོ་རང་སྐུ་མགྲོན་གཙོ་བོ་བྱས་ཏེ་འགྲོ་གིན་ཡོད། དེ་དག་ལ་ཐན་བུ་ཡིད་གཟབ་བྱེད་དགོས། ཞེས་དང་། སྤྱི་ལོ་ 2008 ཟླ་བ་ 1 ཚེས་ 7 ཉིན་༧གོང་ས་མཆོག་ནས།

བར་སྐབས་ཤིག་ནས་རྒྱ་མི་གུང་ཁྲན་གྱིས་དེའི་ཐོག་ལ་དམིགས་བསལ་གྱིས་དོ་སྣང་བྱེད་ཀྱིན་འདུག །བར་ལམ་སྲུང་སིར་ཡོད་པའི་དགོན་གསར་ཁོང་ཚོ་སྡོད་སར་ཆ་བཞག་ན། རྒྱ་གཞུང་གི་སྐུ་ཚབ་དེ་འདྲ་སྲུང་སིར་འབྱོར་སྐབས་ཁོང་ཚོའི་སར་འགྲོ་ཤག་དང་། དགོན་པར་སྤྲོད་ཤག་ལྟ་བུ་བྱེད་པ་དང་། དགོན་པས་ཀྱང་སྣེ་ལེན་གཟབ་རྒྱས་བྱེད་ཤག་བཅས་དམིགས་བསལ་གྱི་འབྲེལ་བ་ཞིག་འདུག །དེ་ནས་གངས་ཅན་རིན་པོ་ཆེར་ཆ་བཞག་ནའང་། དམིགས་བསལ་རྒྱ་གཞུང་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་ཅིང་། བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་

གཞུང་སྐོར་གྱི་ཚོགས་འདུ་འཚོགས་སྐབས། ཁོ་རང་གིས་ཇི་ཙམ་ཤེས་མིན་ལ་མ་ལྟོས་པར་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་གི་ཆབ་ལྟ་བུ་བྱེད་མཁན་ཆགས་ཏེ་རྒྱ་གཞུང་གིས་བེད་སྤྱོད་ཤུགས་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱིན་འདུག །དེ་མིན་བལ་ཡུལ་དུ་དོལ་རྒྱལ་ཚོགས་པའི་ཟ་ཁང་ཞིག་ཡོད་ཅིང་། ཟ་ཁང་དེའི་མགོ་སྟོད་ཀྱི་ཁང་གླ་རྒྱ་གཞུང་གིས་སྤྲོད་ཀྱིན་ཡོད་པའི་སྐད་ཆ་འདུག་ལ། ཕྱིས་སུ་ཟ་ཁང་ཡོངས་རྫོགས་ཚུར་ཉོས་ཡོད་པ་རེད་ཟེར། དེ་དག་གི་འགྲོ་སོང་ཡང་རྒྱ་གཞུང་ནས་བཏང་བའི་སྐད་ཆ་འདུག །དེ་ནི་ལོ་ལྔ་དྲུག་གོང་གི་སྐད་ཆ་རེད།

ཅེས་དོལ་རྒྱལ་སྟེན་མཁན་དེ་དག་རྒྱ་དམར་གུང་ཁྲན་དང་འབྲེལ་བ་ཟབ་ཅིང་། རྒྱ་གཞུང་གིས་ཁོ་པ་ཅག་བེད་སྤྱོད་གཏོང་བའི་དོན་དུ་དངུལ་དངོས་ཀྱིས་སླུ་བཞིན་པའི་ཚུལ་གསུངས། ཡང་དེའི་ཐད་ལ།

དོལ་རྒྱལ་ཚོགས་པས་དོས་ལ་འཚིག་པ་ཟ་བར་གང་ཡང་དྲན་གྱིན་མི་འདུག །འཚིག་པ་ཟ་གི་རེད། ཕར་བསྒྲུན་པོ་བཟོས་ཙང་ཚུར་འཚིག་པ་ཟ་གི་རེད། དེ་ལ་ཁག་མི་འདུག །ཡིན་ནའང་། ངོས་ལ་འཚིག་པ་ཟ་བ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ་རྒྱ་མི་གུང་ཁྲན་ལ་མགོ་འདོགས་དགོས་དོན་མེད། བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་སྣུབ་མཁན་དེ་རྒྱ་མི་གུང་ཁྲན་རེད། བོད་མི་འབུམ་ལྔ་ཙམ་དམར་གསོད་བཏང་བ་དང་། བོད་མི་འབུམ་ལྔ་ཙམ་ཞིག་བཙོན་དུ་ལྷུགས་ཤི་ཡོད། དེ་འདྲ་བྱེད་མཁན་རྒྱ་མི་གུང་ཁྲན་རེད། ངོས་ལ་འཚིག་པ་ཟོས་ཏེ་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་རིག་གཞུང་དང་བཅས་པ་རྩ་མེད་བཟོ་མཁན་ལ་རྒྱབ་རྟེན་བཅོལ་བ་དེ་ནི་ཚད་ལས་བརྒལ་བ་རེད།

ཅེས་བཀའ་སྩལ།

ལྷ་སར་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཀྱི་ལས་བྱེད་འགའ་ཞིག་གཉིས་ཀྱི་སེ་ར་དགོན་

པར་དོལ་རྒྱལ་སྟེན་མཁན་ཚོའི་སར་སོང་སྟེ། གུང་ཁྲན་གྱིས་ཚོས་དད་རང་མོས་སྲོད་བཞིན་ཡོད་པས་ངེས་པར་དུ་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་དགོས་པ་དང་། རྒྱ་གར་སོགས་སུ་དོལ་རྒྱལ་སྟེན་མཁན་གྱི་སར་ཚོས་ཞུ་བར་འགྲོ་བའམ་དེ་ནས་ལྷ་སར་གདན་འདྲེན་ཞུ་དགོས་པའི་བླ་མ་སོགས་ཡོད་ན་མིང་ཐོ་སྤྲོད་ཚེ་གྲ་སྒྲིག་བྱེད་ཆོག་ཅེས་སོགས་བཤད་པའི་ཚུལ་ཡང་བཀའ་སྩལ། ཡང་། “བོད་པ་གུང་ཁྲན་ཧྲང་ཡོན་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་དེང་སྐབས་རྒན་ཡོལ་བྱས་བསྡད་པ་ཞིག་ལ་ཐུག་བྱུང་། ངོས་ཀྱིས་ཕར་གང་ཡང་མ་བཤད་པར་ཚུར་ལོ་རྗེས་མར་པེ་ཅིན་དུ་ཨོ་རྟེད་འགྲན་ཚོགས་ཚུགས་སྐབས་ཧྥ་ལའི་བླ་མར་དོ་རྒོལ་བྱེད་མཁན་གྱི་ཚོགས་པ་ཞིག་བཙུགས་འདུག་ཅེས་དང་། ཚོགས་པ་དེའི་མགོ་ཁྲིད་“ང་བླ་མ་”ཟེར་མཁན་ཞིག་འདུག་ཅེས་བཤད་བྱུང་། ”ཞེས་དང་།

ངེས་པར་དུ་གཟབ་གཟབ་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ལ། [རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་]སེ་རའི་གླིང་འདིའི་ནང་རྒྱ་གཞུང་དང་ཐད་ཀར་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་མི་སྣ་དེ་འདྲ་ཡོང་གིན་ཡོད་པ་དེ་ཡིན། ཚོས་སྡེ་ཁག་ནི་བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཤིག་ཡིན་ཞིང་། གདན་ས་གསུམ་ཡང་བཙན་བྱོལ་བོད་མི་སྤྱིའི་སྒྲིག་འཛུགས་འོག་ནས་འཚོ་བའི་སྤྱི་ཚོགས་ཤིག་ཡིན། བོད་སྤྱིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་ནང་དུ་རྒྱ་གཞུང་ལ་ཤ་ཚ་བྱེད་མཁན་གནས་པ་དེ་ནི་ཐབས་སྐྱོ་པོ་དང་ཉེན་ཁ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས། བསམ་བློ་ངེས་པར་དུ་གཏོང་དགོས་པའི་གནས་འདི་སེར་སྐྱ་མི་དམངས་ཚང་མས་ཤེས་པར་བྱེད་དགོས།

ཞེས་གསུངས།

དེ་ལྟར་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་བྱེད་མཁན་ཚོས། གཡོ་ཅན་དྲང་རྫུས་དང་

སྲིན་པོ་མིར་རྫུས་ཀྱི་རྣམ་པས་ཕྱི་ནས་སྐྱབས་དང་གྲོགས་བཅའ་ལ་ཏེ། ཁྲིམ་སྐོར་སྐད་འབོད་དང་། ཡིག་ལོག་འཁྲོལ་སྤེལ། རྫོངས་པ་ངན་སྐྱུལ་སོགས་ཤ་ཐང་ཐང་དུ་སྤེལ་བའི་ཁར། རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྐུ་ཚེ་ལ་ཡང་གཅིག་ཏུ་གནག་པའི་ལས་ངན་རྩོམ་བཞིན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་༄གོང་ས་མཆོག་ནས།

ཐ་ན་དོལ་རྒྱལ་ཚོགས་པའི་མིས་ངོས་གསོད་པའི་ཉེན་ཁ་ཁ་ཤས་བཟོས་ཡོད། རྒྱ་གར་གྱི་བདེ་འཛགས་ལས་ཁུངས་ཀྱིས། རྒྱ་གར་ལ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་སྲོག་ལ་ཉེན་ཁ་ཆེ་ཤོས་དེ་དོལ་རྒྱལ་ཚོགས་པ་རེད་འདུག་ཅེས་ཐལ་ཆེར་ལོ་བཅུ་གྲངས་ཤིག་གི་གོང་ལ་རྒྱ་གར་སྲིད་སྐྱོང་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་[བོད་ཀྱི་]བདེ་སྲུང་ལས་ཁུངས་ལ་བརྡ་སྦྲད་པ་རེད། དེར་བརྟེན། རྟ་རམ་ས་ལར་ངོས་སྡོད་སར་ལུགས་རི་སྔོན་མ་བསྐོར་ཏེ་བཟོ་བཅོས་བྱས་ཡོད། དེ་བཞིན་ངོས་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་སེ་རར་འགྲོ་དུས་སྐབས་ར་ཁམས་ཚན་ལ་རྒྱ་གར་ཉེན་རྟོག་པ་སྐུ་མགྲོན་ལྟར་གང་འཚམས་སྡོད་ཀྱིན་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དགའ་ལྡན་རྩེ་ཁང་ཁམས་ཚན་ལའང་ཉེན་རྟོག་པ་གང་འཚམས་སྡོད་ཀྱིན་འདུག །དེ་ནི་བཀྲ་ཤིས་པ་ཞིག་མ་རེད།

ཅེས་བཀའ་སྩལ།

དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་དམར་གཞུང་གིས་སྨན་དུག་དང་ཟས་དུག་སོགས་སྤྱད་དེ་༄གོང་ས་མཆོག་གི་སྐུ་སྲོག་ལ་རྒོལ་བའི་སླད་དུ། འབྲེལ་ཡོད་སྨན་ཁང་དང་ཟ་ཁང་སོགས་སུ་ལྐོག་འབྲེལ་བྱས་པ་དང་། འབར་རྫས་འཇོག་ཐབས་བྱས་པ་སོགས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ཡང་མགོན་པོ་མཆོག་ནས།

ང་ཚོ་བཅན་བྱོལ་བའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཤིག་ཡོད་པ་འདི་གཏོར་བཤིག་གཏོང་རྒྱུ་དེ་རྒྱ་

གཞུང་གི་ལས་འགན་རེད། ཐན་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་མེད་པར་བཟོ་བའི་དོན་ལ། རྒྱ་མིས་སྣན་ཁང་ཁག་ལ་རྩད་གཅོད་དང་འབྲེལ་བ་བྱེད་ཀྱིན་འདུག །སྣན་ཁང་ཁག་ལ་འབྲེལ་བ་བྱས་ནས་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་སྨན་བཅོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་མེད་པར་བཟོ་བའི་ཐབས་ཤེས་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད། བརྒྱ་ཆ་བརྒྱ་ཐམ་པ་བདེན་པ་ཡིན་མིན་བཤད་ཐུབ་ཀྱི་མ་རེད་དེ། ན་ནིང་ཨ་མ་ར་ཨ་ཧྲི་(འབྲས་སྤུངས་མཆོད་རྟེན་)ལ་དུས་འཁོར་དབང་ཆེན་སྐབས་རྒྱ་[མིས་]མི་གཉིས་བཏང་བའི་སྐད་ཆ་འདུག །བོད་རིགས་ལས་བྱེད་པ་རེད། གཅིག་དེ་བཞུགས་ཁྲི་གང་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྒྱང་ཚད་ལེན་མཁན་དང་། ཅིག་ཤོས་དེ་ཚད་ཆ་ཚང་ བླངས་ཚར་བའི་རྗེས་ལ་འབར་རྫས་འཛོག་མཁན་ཡིན་པ་བཅས་མི་གཉིས་ལ་ལས་འགན་བསྐུར་ཡོད། ཚད་ལེན་མཁན་དེས་ཚད་རིང་ཐུང་ཏག་ཏག་བླངས་ཀྱང་ཅིག་ཤོས་དེས་འབར་རྫས་འཛོག་ཐུབ་མེད་པ་རེད། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས། རྒྱ་མིས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་མེད་པར་བཟོ་རྒྱུ་དང་། བོད་པ་བཙན་བྲོལ་བའི་སྤྱི་ཚོགས་འདི་ཁྲ་བོ་ཁྲུག་གེར་བཟོ་བ་དེ་ནི་རྒྱ་མིའི་སྲིད་དོན་གྱི་དགོས་མཁོ་རེད་ལ། དེ་ཏན་ཏན་བྱེད་ཀྱི་རེད། དེར་བརྟེན། དོལ་རྒྱལ་ཚོགས་པ་དེ་ཏཱ་ལའི་བླ་མར་ངོ་རྒོལ་བྱེད་མཁན་གྱི་མི་སྡེ་ཚུང་ཚུང་ཞིག་ཆགས་ཡོད་སྐབས། རྒྱ་མིས་དངོས་གྲུབ་ཆེན་པོ་ཞིག་རྙེད་སོང་བསམས་ཏེ་རྒྱ་གཞུང་གིས་དེ་ལ་དམིགས་བསལ་གྱིས་བདག་པོ་རྒྱག་གིན་འདུག །

ཅེས་བཀའ་སྩལ།

དེས་ན། རང་ཉིད་གང་གི་རྒྱུད་ལས་བྱུང་ཞིང་གང་གི་རིགས་སུ་གཏོགས་པའི་བོད་མི་རིགས་བསྟན་སྲིད་དང་བཅས་པར་དྲག་གནོན་དང་གསོད་རྡུང་། མནར་གཅོད་དང་གཏོར་བཅོམ་སོགས་མཚམས་མི་ཆད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་དམར་གཞུང་

གིས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དགོས་མཁོ་ཚུང་ངུའི་དོན་དུ་བེད་སྤྱོད་ལོག་པར་གཏོང་བཞིན་པ་ཙམ་ཡང་མི་ཤེས་པ་ནི་ཡ་མཚན་དགོས་པའི་གནས་ཆེན་པོ་སྟེ། ནམ་ཞིག་སྲིད་དོན་གྱི་དགོས་མཁོར་འགྱུར་ལྡོག་བྱུང་ཆེ་གཏང་རག་ལེགས་སྐྱེས་ཙམ་ཡང་མེད་པར་འཕོང་ཕྱིས་ཀྱི་རྡོ་ལྟར་ཅི་མི་སྙམ་པར་འདོར་རྒྱུ་དེ་ཤུགས་མ་ཐུབ་ཀྱིས་རྟོགས་ནུས། ༄གོང་ས་མཆོག་ནས་སྤྱི་ལོ་ 1960 ཟླ་བ་ 2 ཚེས་ 3 ཉིན་གྱི་བཀའ་སློབ་ལས།

ཆོས་པ་ནང་པན་ཚུན་དང་། བོད་རིགས་མི་དམངས་ནང་ཁུལ་བཅས་དམ་ཚིག་ཆིག་སྒྲིལ་བྱ་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ། དེ་ལ་དགྲ་ཕྱོགས་ནས་དགའ་བསུ་མི་ཞུ་ཞིང་། བཟོད་པ་ཡང་མི་བསྒོམ་པར་བསམ་ངན་ངེས་པར་བྱེད་སྲིད། དེ་ཡང་རང་རེ་རང་དབང་རྒྱལ་ཁབ་ནང་གནས་པར་རྟུང་གསོད་སོགས་བྱེད་མི་ཐུབ་ཀྱང་། རྒྱུ་དངོས་དང་གཏམ་སྣན་སོགས་ཀྱིས་དངོས་ཤུགས་གང་ས་ནས་གནོད་སྐྱོན་དང་དབྱེན་སྦྱོར་བྱེད་རྒྱུར་བརྟེན།

ཞེས་སོགས་སྐབས་དེ་དུས་ནས་བཀའ་སྩལ། དེ་ལྟར་ཐུགས་ཁུར་ཆེན་པོ་བཞེས་ཏེ་དོལ་རྒྱལ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐད་ལ་བཀའ་སློབ་ལམ་སྟོན་ཡང་ཡང་གནང་བ་ནི། སྤྱི་ལོ་ 1996 ཟླ་བ་ 5 ཚེས་ 8 ཉིན་གྱི་བཀའ་སློབ་ལས།

ཆོས་དང་ཆབ་སྲིད་གཉིས་ཀའི་ཐོག་གང་ལྟར་གནད་འགག་ཅིག་ཆགས་ཀྱིན་ཡོད་སྟབས། འདིའི་སྐོར་ལ་ཤོད་པའི་བབ་འོས་ངོས་ལ་ཡོད་པ་ལས་གཞན་སུ་གཅིག་གིས་ཀྱང་ཤོད་མི་ཐུབ། ད་ཅང་ཁག་པོ་ཡིན། དེའི་བབ་འོས་ངོས་ཀྱི་སྟེང་ལ་བབྱེབས་ཡོད། རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀྱི་མགོ་ཁྲིད་ཡིན་ན་མིན་ན་གང་ལྟར། ལྷ་ཡི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཡུལ་ལའང་མགོ་རྟོག་ཙམ་བརྒྱུས། མི་ཡི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཡུལ་ལའང་མགོ་རྟོག་ཙམ་བརྒྱུས་ཏེ་སྟོད་མཁན་འདི་ངོས་ཆགས་ཡོད། དེར་བརྟེན། ལྷ་ཡི་འཇིག་རྟེན་ནང་གནས་ཚུལ་ག་རེ་

ཡོད་པ་དང་། ང་རང་ཚོ་མིའི་འཛིག་རྟེན་ནང་ཕན་གནོད་གང་འདྲ་ཡོང་གིན་ཡོད་མེད་ངོས་ནས་ཐན་བུ་ཤེས་པ་འདི་མཐོང་བ་མངོན་གྱུར་མ་ཡིན་ཀྱང་། ཉམས་མྱོང་དང་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་རྩད་བཅད་ནས་ཡོང་དུས་ཐན་བུ་ཚོད་དཔག་དང་རིགས་པས་རྗེས་དཔག་བྱེད་ཐུབ་ཀྱིན་འདུག །དེ་འདྲ་ཡིན་དུས། ངོས་ཀྱིས་མཐོང་གིན་མཐོང་གིན་ལ་བློས་བཏང་ནས་བསྡད་པ་ཡིན་ན་དེ་ནི་ངོས་རང་གི་ལན་པ་རེད་སྙམ་པ་དྲན་གྱིན་འདུག །ངོས་ནས་ཆོས་དང་ཆབ་སྲིད་གཉིས་ཀའི་ཐོག་དགེ་དང་སྐྱོན་ག་རེ་ཡོད་པ་དེ་གསལ་པོ་བྱས་ཏེ་བཤད། བཤད་ནས་ཉན་དང་མི་ཉན་དེ་ཁ་ཆེ་བ་ལུའི་རྣམ་ཐར་ནང་། ཁ་ཆེ་བ་ལུས་སྙིང་གཏམ་བཤད་ཡོད་དོ། །ཉན་དང་མི་ཉན་སོ་སོའི་ལག་པ་རེད། །ཅེས་བཤད་ཡོད་པ་ནང་བཞིན་ཉན་དང་མི་ཉན་སོ་སོའི་ལག་པ་རེད་མ་གཏོགས། ངོས་ཀྱིས་དབང་ཤེད་དང་བཙན་བཀའ་གཏོང་རྒྱུ་གང་ཡང་མེད།

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་ལ། མཐར། སྤྱི་ལོ་ 2014 ལོའི་ལོ་མཇུག་འབྲས་སྤུངས་ཆོས་སྣར་དུ།

ལྷ་མོའི་རྟེན་གཏོར་གྱི་གཤམ་དུ་མེ་ལོང་ཞིག་འཛོམ་པ་རེད། སྔོན་མར། སྐབས་དེའི་མཆོད་གཡོག་ལགས་ཀྱིས། མེ་ལོང་གི་ཁ་དེར་ཅིག་བབས་འདུག །དེར་ཅིག་འདུག་ཅེས་ཟེར། རྗེས་ལ་ལྟ་དུས་གཏོར་མ་ལ་བདུད་རྩིའམ་སྦྲང་རྩི་ལྟ་བུ་ཞིག་བབས་འདུག། དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གཞན་གཏན་ནས་མེད། གཏོར་མ་ལ་བདུད་རྩི་བབས་པ་ཞེས་པ་དེ་རེད་འདུག །གང་ལྟར། ལྷ་མོ་དགྱེས་པའི་མཚན་མ་ཐན་བུ་ཡོད་པའི་བཟོ་འདྲ་ཞིག་ཡིན། "ངོས་ཀྱིས་དོལ་རྒྱལ་ལ་དམ་བསྒྲགས་འདྲ་པོ་དགའ་རབ་བྱས་ཚར་བའི་རྗེས་ལ་ནུབ་ཅིག་རྨི་ལམ་ལ། སྐུ་ཐང་དགའ་རབ་ཅིག་ཡོད་པའི་ནང་ལ་འགོང་ས་ལྷ་པ་ཆེན་པོའི་སྐུ་ཐང་ཞིག

འདུག །འདི་ལྟར་ཕར་མཇལ་བསྟུད་པར་སྐུ་ཐང་དེ་ནས་ཚུར་༄གོང་ས་ལྔ་པ་ཆེན་པོ་སྐུ་དངོས་ཐོན་ཏེ། དེ་ནས་ངོས་ལ་ནང་མཛོད་ཁ་བཏགས་སེར་པོ་ཞལ་ཆེར་འདོམ་པ་ལྔ་ཐུག་ཅིག་ཡོད་པ་ཧ་ཅང་རིང་པོ་ཞིག་གནང་བྱུང་། བྱས་ཙང་། རྒྱལ་བ་ལྔ་པ་དགྱེས་པོ་བྱུང་བ་མིན་ནམ་སྙམ་པ་དྲན་སོང་། ངོས་ཀྱིས་དཔེ་ཆར་བལྟས་པ་དེར་དགྱེས་པོ་བྱུང་བའི་མཚན་མ་གང་ཡང་མི་འདུག །དོལ་རྒྱལ་དམ་བསྒྲགས་བྱས་པ་དེར་དགྱེས་པོ་བྱུང་བའི་བཟོ་འདྲ་པོ་ཞིག་འདུག །

ཅེས་ཀུ་རེ་ཞལ་ཤོབ་དང་བཅས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །

ཉི་ཤུ་པ། བྱམས་བརྩེ་དང་རྗེས་འཛིན་གྱི་རིམ་པར་ཕྱེ་བ།

༧གོང་ས་ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་བྱམས་བརྩེ་དང་རྒྱ་བློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་བཟའ་ཟླ་གཉིས།

རྒྱ་ནག་ཧྲན་ཧྲུང་ཞིང་ཆེན་ནས་ཡིན་པའི་རྒྱ་རིགས་བཅིངས་འགྲོལ་དམག་མི་ཅང་ཧོ་ཐེན་ཞེས་པ་ཞིག་རྒྱའི་དཔུང་དམག་དང་བཅས་ཏེ་སྤྱི་ལོ་ 1957 ལོར་ལྷ་སར་འབྱོར། དེ་གར་རྒྱ་དམག་མེ་སྒྱོགས་རུ་དཔོན་གྱི་ལགན་ཁྱེར། སྐྱེས་ས་རྒྱ་ནག་ཡིན་ཡང་མི་ཚེའི་འགྲུལ་བཞུད་ཀྱི་ལམ་ཐིག་གང་དུ་འཛིན་ཡོད་མེད་ལ་སུ་ཞིག་གིས་ཚོད་དཔག་བྱེད་ཐུབ། ཉིན་ཞིག་ཅང་ཧོ་ཐེན་གྱིས། རྒྱ་དམག་གི་ཚོགས་འདུའི་སྟེང་རྒྱ་ནག་ནང་ཁུལ་གྱི་སྐྱོ་གནས་སོགས་གསལ་འདོན་བྱས་པས་ཉེན་ཁའི་གནས་སུ་གྱུར། སྔོན་ལས་ཀྱི་རྐྱེན་ཡིན་ནམ། ཡང་ན། གདམ་ཀ་གཞན་མེད་པས་ཡིན་ཤོད་མི་ཐུབ་ཀྱང་། རྒྱའི་དམག་སྐར་ནས་བྲོས་ཏེ་བོད་དམག་ལ་མགོ་འདོགས་མི་བྱེད་ཀ་མེད་དུ་གྱུར། དེར་བརྟེན། བོད་གཞུང་དམག་སྐར་གྱི་བརྒྱ་དཔོན་སྐལ་བཟང་དགྲ་འདུལ་གྱིས་ཨ་འབྲུག་མགོན་པོ་བཀྲ་ཤིས་ལ་རྩིས་སྤྲད་དེ་མིང་ལ་བློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་ཞེས་བཏགས། བོད་དམག་དང་ལྷན་ཅིག་རྒྱ་གོལ་གྱི་དམག་འཐབ་བྱས། བོད་མིར་མགོ་བཏགས་པའི་རྒྱ་རིགས་ཁོང་གཅིག་པུ་མིན། བོད་ས་ཤོར་ཏེ་བོད་མི་ཉམས་སྐྱབས་བཅོལ་དུ་འགྲོ་སྐབས། རྒྱ་བློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་ཀྱང་བོད་དམག་དང་

ལྷན་ཅིག་མོན་རྟ་དབང་དུ་འགྲོར་བར་དེ་གར་ཁོང་ཐེ་བའི་རྒྱ་རིགས་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་ཡོད། རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་རྒྱའི་སོ་ཙུལ་བར་དོགས་ཏེ་ཕྱིར་འབུད་བྱ་རྩིས་བྱས་ཀྱང་། གནས་ལུགས་གསལ་བཤད་བྱས་པས་གྱུ་ཡངས་གནང་ན་ཡང་དོགས་པ་ཡོངས་སུ་སེལ་མ་ཐུབ། མི་ས་མ་རི་ཞེས་པར་སྡོད་སྐབས་རྒྱ་བློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་རྒྱ་རིགས་དང་རྒྱ་ཁ་ཆེ་༡༢ཡོད་པའི་མགོ་བདག་ཏུ་བསྐོས། སྐབས་དེར་ཁོང་དང་རྒྱ་རིགས་བུད་མེད་ལི་ཙུ་རྡུཙུ་ཧྭ་གཉིས་མཇའ་མཐུན་དུ་གྱུར། རྗེས་སུ་ལི་ཙུ་རྡུཙུ་ཧྭ་ཡི་མིང་ལ་བདེ་ཆེན་དཔལ་མོར་འབོད།

སྤྱི་ལོ་ 1962 ལོར་རྒྱ་དཀར་ནག་གི་བར་དམག་འཁྲུག་ལངས་སྐབས། རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་རྒྱ་རིགས་རྣམས་ཀལ་ཀ་ཏར་བསྐྱལ། དེ་གར། "སྐྱའི་གཅེན་པོ་སྐྱ་ངོ་རྒྱལ་ལོ་དོན་གྲུབ་མཆོག་གི་དྲུང་ཡིག་ལྷ་མོ་ཚེ་རིང་ང་ཚོར་གཟིགས་པར་ཐེབས་སྐབས། ཉིན་སྒོར་ཆིག་སྟོང་ཐམ་པ་གསོལ་རས་སུ་གནང་བ་དེས་རླབ་བ་ ཁ་ཤས་ཀྱི་འཚོ་བའི་ཟས་སོང་འབུད་ཐུབ་ཙམ་བྱུང་།"[155] ཞེས་བློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་བཤད། སྐབས་དེར། ཀལ་ཀ་ཏར་ཡོད་པའི་རྒྱའི་གསར་ཤོག་སྟེང་དོན་དངོས་དང་མི་མཐུན་པའི་རྫུན་གཏམ་ཉག་གཅིག་འགོད་སྤེལ་བྱས་པར་མ་བཟོད་པར། རྒྱ་རིགས་བཅུ་བདུན་ཙམ་གྱིས་ལས་འགྱུལ་ཚོགས་ཆུང་ཞིག་བཙུགས་ཏེ་ཚགས་པར་ཁང་གཏོར་

155 རྒྱ་བློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་དང་ཚུ་སྐྱང་ཞེས་པར་གསལ། ག་ཤམ་དུ་ཁོང་གི་ཚིག་དྲངས་པ་དག་ཀྱང་འདི་ཉིད་ལས་བཤུས།

བཞིག་བྱས། ཕྱིས་སུ་ཨ་འབྲུག་མགོན་པོ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་རོགས་རམ་འོག་རྒྱ་བློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་དང་རྒྱ་མོ་བདེ་ཆེན་དཔལ་མོ་གཉིས་བཞུགས་སྒར་རྡ་རམ་ས་ལར་བསྐྱོད། བཞུགས་སྒར་དུ་འབྱོར་ཏེ་ཉིན་ཤས་ལས་མ་སོང་གོང་མཇལ་ཁའི་སྐལ་བཟང་ཐོབ། དེ་ལ་རྒྱ་བློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས། “ངས་མཇལ་ཁ་ཡོད་པ་རེད་ཅེས་པའི་སྐད་ཆ་གོ་བའི་མཇུག་ཏུ། ངའི་སེམས་ལ་གཡོ་འགྱུལ་ཐེབས་ནས་དེའི་དགོང་མོར་ཡུན་རིང་གཉིད་མ་ཁུགས་པར་སྤྱི་ཕྱིའི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་བསམ་བློའི་ནང་འཁོར་ཡོང་ནས་མཇལ་ཁའི་སྐབས་ག་རེ་ཞུ་དགོས་སྙམ། ”ཞེས་བཤད། ཕྱི་ཉིན་རྒྱ་བློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་བཟའ་ཟླ་གཉིས་སྐུ་སྒྲུང་མདའ་དཔོན་སྟག་ལྷ་ཕུན་ཚོགས་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་ལམ་སྟོན་འོག་རང་པོ་བྲང་དུ་བཅར། བོད་ལུགས་ལྟར་གྱི་ཕྱག་འཚལ་ཏེ་མཇལ་དར་ཕུལ། དེ་ལ་རྒྱ་བློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས།

༄གོང་ས་མཆོག་ནས་བྱམས་བརྩེའི་འཛུམ་དམུལ་གནང་བཞིན་ཕྱག་གཉིས་བརྐྱངས་གནང་སྟེ། ངའི་ལག་པ་གཉིས་དམ་པོར་བཟུང་བཞིན། ཁྱེད་རང་རྒྱ་བློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་ཡིན་ནམ། གང་འདྲ་འདུག །འདིར་འཚོ་བར་གོམས་འདྲིས་ཡོང་གིན་འདུག་གམ། ཞེས་བཀའ་འདྲི་གནང་བྱུང་བས། ངའི་ལུས་པོ་ཡོངས་དངངས་འཚབ་ཀྱིས་འདར་སིལ་བརྒྱབས་ཤིང་། སྐད་ཆ་ཡང་སྨྲ་དག་ལ་མ་དག་གིས། དཀའ་ངལ་མི་འདུག །ཡག་པོ་འདུག། གུང་ཁྲན་ཁྲང་གི་ལག་འོག་ནས་ཐར་ཏེ་རང་དབང་ལུང་པར་བསླེབས་ནས་ཁྱེད་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་ལ་བརྟེན། འཚོ་བའི་དཀའ་ངལ་གང་ཡང་མི་འདུག །ཁྱེད་ཐུགས་བདེ་པོ་གནང་རོགས། ཞེས་སྐད་ཆ་ཆིག་ཐག་མ་ཆོད་གོང་རང་གི་མིག་གཉིས་ནས་རང་དབང་མེད་པར་དགའ་དྭ་ཤོར་བ་དང་ཆབས་ཅིག་མིད་པ་འཆུས་ཏེ་སྐད་ཆ་བཤད་མ་ཐུབ་པར་བརྟེན། ༄གོང་ས་

མཆོག་ནས་དེད་གཉིས་ལ་སེམས་གསོའི་བཀའ་སློབ་གནང་མཇུག་སྐུ་སྣང་མདའ་དཔོན་ལ། དེད་གཉིས་ཀྱི་འཚོ་བར་ལྟ་སྐྱོང་གང་གཟབ་བྱེད་དགོས་པའི་བཀོད་མངགས་གནང་སོང་། དུས་ཡུན་ཆུ་ཚོད་ཕྱེད་ཀའི་རིང་གི་མཇལ་ཁ་དེ་སེམས་པར་གཡོ་འགྱུལ་ཆེན་པོ་ཐེབས་པའི་ངང་མཇུག་བསྒྲིལ་སོང་། ངས་མིག་ཆུ་འབྱིད་བཞིན་ཡར་ལངས་ནས་ཁོང་དང་ཞལ་གྲེས་ཞུ་སྐབས། ༄གོང་ས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་མཆོག་ནས་ཞབས་འབྲིང་ཚོའི་ལག་ནས་མཇལ་དར་ཨ་ཤེ་དཀར་གཙང་ཞིག་ང་དང་ངའི་བཟའ་ཟླ་རྡུཨུ་ཁྲ་གཉིས་ལ་གཡོགས་གནང་སྟེ། དེད་གཉིས་ལ་བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ཡོང་བའི་ཐུགས་སྨོན་གནང་བྱུང་།

ཞེས་བཤད།

རྒྱ་བློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་དང་རྒྱ་མོ་བདེ་ཆེན་དཔལ་མོ་གཉིས་ཐ་སར་བཞུགས་རིང་སྐུ་སྐྱེར་ཡིག་ཚང་ནས་འཚོ་བའི་གཟིགས་རྟོག་གནང་བ་སོགས་གང་ཅིའི་གནས་བབ་ཏ་ཅང་བཟང་ཡང་། རྒྱ་གར་ཉེན་རྟོག་པས་རྒྱ་མིའི་སོ་ཚུལ་དུ་དོགས་ཏེ་འདྲི་རྩད་དང་བསྡུན་གཅེར་ཙུང་ཙམ་བཟོས། ༄གོང་ས་མཆོག་གི་སྐུ་འཁྲིས་སུ་སྐྱིད་སྡང་གི་ངང་དུ་དུས་ཡུན་གང་འཚམས་བསྡད་རྗེས། བློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་བཟའ་ཟླ་གཉིས་སྤེལ་ཀོབ་ལུགས་ཟུང་བསམ་འགྲུབ་གླིང་གཞིས་ཆགས་སུ་གནས་སྤོ་བྱས། རྒྱ་རིགས་ཡིན་པས་ས་གནས་རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་བོད་མི་སྐྱབས་བཅོལ་བ་སྤྱི་མཚུངས་ལྟར་ས་ཞིང་མ་གནང་ཡང་། བོད་མིའི་གཞིས་ཆགས་ཀྱི་ས་ཁོངས་ནས་ས་ཞིང་གང་འཚམས་བགོ་སྐལ་དུ་ཐོབ་སྟེ་སྔོ་ཚལ་བཏབ་པས་འཚོ་བ་གཞན་ལས་ལེགས་ཙམ་བྱུང་། ༄གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལྷོ་ཕྱོགས་གཞིས་ཆགས་སུ་གཟིགས་སྐོར་དུ་ཕེབས་སྐབས། རྒྱ་བློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་བཟའ་ཟླ་གཉིས་

ཀྱི་ཞིང་ཁར་ཡང་གཟིགས་རྟོག་གནང་། དེ་ལ།

༧གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་བཞུགས་སྒར་ནས་ལྷོ་གཞིས་མའི་སོར་དུ་གཟིགས་སྐོར་ཕེབས་སྐབས། ཆེད་མངགས་ངའི་ཚལ་ཞིང་ནང་གཟིགས་སྐོར་གནང་བར་ཆིབས་སྒྱུར་བསྐྱུངས་སོང་། ༧གོང་ས་མཆོག་ནས། ཚལ་འདི་ག་རེ་ཟེར་བ་དེ་རེད། ཕ་གི་ག་རེ་ཟེར་བ་དེ་རེད་ཅེས་བཀའ་འདྲི་གནང་སྐབས། ངས་ཚལ་རེ་རེ་བཞིན་ངོ་སྤྲོད་ཞུས་པ་ཡིན། གཟིགས་སྐོར་གྲུབ་མཚམས་ཁོང་གིས། ངའི་ལས་ཀར་ཐུགས་དགྱེས་མཉེས་བྱུང་སྟེ། མཁན་ཆུང་ཐུབ་བསྟན་ཉི་མ་ལ་ཞལ་གཟིགས་གནང་སྟེ་ང་ལ། ཕྱིས་འབྱུང་ཁྱེད་རང་ལ་དཀའ་ངལ་ག་རེ་འཕྲད་བྱུང་ནའང་ས་གནས་གཞིས་འགོ་ཁོང་ལ་ཞུས་ན། ཁོང་གིས་རོགས་པ་གནང་གི་རེད་ཅེས་བཀའ་ཕེབས་པ་དང་ཆབས་ཅིག་ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས་ངའི་མགོའི་ཐོག་ལ་བྱུལ་བྱུལ་གནང་རྗེས། ངའི་འགྲམ་དུ་ཡོད་པའི་ཧྲུའུ་ཧྭ་ཡི་མགོ་ལ་ཡང་བྱུལ་བྱུལ་གནང་མཚམས། ལས་ཀ་ཡག་པོ་བྱས་འདུག །ཏུར་ཐག་བྲོས་ཨང་། ཞེས་བཀའ་སྩལ་སྐབས་ངེད་བཟའ་ཚང་གཉིས་དགའ་ཐག་ཆོད་དེ་གཟུགས་པོ་ཚང་མ་ཚ་ལམ་ལམ་དུ་གྱུར་པ་དང་། མིག་གཉིས་ནས་རང་དབང་མེད་པར་དགའ་དུའི་མཆི་མ་ལྷུང་བཞིན་པར་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཚེ་ཁྲི་ཐུབ་ཏུ་བརྟན་པའི་གསོལ་བ་སྨོན་ལམ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བཏབ། སྐབས་དེར་ངའི་ཚལ་ཞིང་གི་གཡས་གཡོན་གང་སར་ཡོད་པའི་བོད་མི་དང་རྒྱ་གར་ཡུལ་མི་སྟོང་ཕྲག་མང་པོས། ངེད་བཟའ་ཚང་གཉིས་ལ་འདི་ལྟ་བུའི་བྱམས་བརྩེའི་གཟིགས་སྐྱོང་གནང་བར་ཡིད་སྨོན་སྐྱེས་ནས་བལྟས་འདུག །

ཅེས་རྒྱ་བློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་བཤད། སྐབས་དེར་བདེ་ཆེན་དཔལ་མོའི་བསམ་ཚུལ་ལྟར། རྒྱ་བློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་བཟའ་ཟླ་གཉིས་ཀྱིས་རང་གི་ཚལ་ཞིང་

ནས་ཚལ་རིགས་བཟང་གྲས་ཀྱི་ཕུད་བདམས་ཏེ་༧གོང་ས་མཆོག་གི་ལྷགས་སྙིན་དུ་ཕུལ། དེ་ལ་བློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས། "ངེད་གཉིས་ཀྱི་སེམས་པ་མཚོན་པའི་བཞེས་ཚལ་སོས་པ་ཞིག་འབུལ་རྒྱུ་བྱུང་། "ཞེས་བཤད།

སྤྱི་ལོ་ 1980 ལོའི་ལོ་མཇུག་༧གོང་ས་མཆོག་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་དུ་ཆིབས་སྒྱུར་གནང་སྐབས། རྟའུ་ཏྲ་ལ་འགྲོ་སྐྱོད་མི་ཐུབ་པའི་ནད་གཞི་ཞིག་ཐོག་ཡོད་ནའང་། ཨུ་ཚུགས་ཀྱིས་ཐེབས་བསྒུར་བཅར་ཏེ་༧གོང་ས་མཆོག་གི་གསེར་ཞལ་སྣར་ཡང་མཇལ་བའི་སྐལ་བ་ཐོབ། དེ་ནས་ཀྱང་སེ་རར་བཅར་ཏེ་མཇལ་འདོད་འགོག་མེད་དུ་བྱུང་བས། "མཇལ་དར་དང་འབུལ་རྟེན་ཤོག་ཆག་བཅས་གྲ་སྒྲིག་བྱེད་རོགས། "ཞེས་རང་གི་བཟའ་ཟླར་བཤད། འོན་ཀྱང་། རྒྱ་མོ་རྟའུ་ཏྲའི་ནད་གཞི་གློ་བུར་ཛེ་སྡུག་ཏུ་གྱུར་ཏེ་རེ་བ་ཇི་བཞིན་མ་གྲུབ། སྐབས་དེར། རྒྱ་མོ་རྟའུ་ཏྲས། "དེ་རིང་ཉིན་གུང་ང་སྐད་མ་གཏོང་། ངལ་གསོ་ཡག་པོ་ཞིག་རྒྱག་གི་ཡིན། "ཞེས་བཤད། ཉིན་གུང་ཙམ་ལ་བཟའ་ཟླ་བློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་རྟའུ་ཏྲའི་མདུན་དུ་སོང་སྟེ་ཟ་མ་ཅུང་ཙམ་བཟས་ན་ལེགས། ཞེས་བཤད་ཀྱང་། རྟའུ་ཏྲས། ཟ་འདོད་མི་འདུག །ཅུང་ཙམ་ཉལ་གྱི་ཡིན་ཞེས་བཤད། དེ་ནི་བཟའ་ཟླ་གཉིས་ཀྱིས་ས་མཐའི་འཚོ་བའི་ཁྲིད་དགའ་སྐྱོ་དང་སྐྱིད་སྡུག་མཉམ་སྤྱོད་ཀྱི་འཚོ་བ་ཡུན་རིང་བསྐྱལ་ཏེ་གླིང་སོལ་བྱས་པ་ཆེས་མཐའ་མ་དེ་རེད། ༧གོང་ས་མཆོག་ནས་སེ་ར་དགོན་པར་གསུང་ཆོས་གནང་བཞིན་པའི་སྐབས། རྒྱ་མོ་བདེ་ཆེན་དཔལ་མོ་ཆེ་ལས་འདས་པ་གསན་འཕྲལ།

དེ་རིང་སྔ་དྲོ། བོད་མིའི་གྲོགས་པོ་རྙིང་པ་ང་ཚོ་དང་མཉམ་དུ་དཀའ་སྡུག་མཉམ་སྤྱོད་བྱེད་མཁན་རྒྱ་མོ་གཅིག་རང་ལྷག་ཡོད་པ་བདེ་ཆེན་དཔལ་མོ་སྐབས་མ་ལེགས་པར་ཚེའི་

འཕེན་པ་རྫོགས་འདུག །མ་གཞི་ཁོང་རྒྱ་མི་རིགས་ཤིག་ཡིན་ནའང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་གདུག་རྩུབ་ཆེ་བའི་སྲིད་དབང་མ་འདོད་པར་སེམས་ཐག་གཅང་བཅད་ཀྱིས། བོད་མིའི་བཙན་རྒོལ་རྒྱལ་སྐྱོབ་ཀྱི་ལས་འགུལ་ནང་ཞུགས་ཏེ་མི་ལོ་ཉི་ཤུ་ལྷག་ཙམ་རིང་། ང་ཚོ་དང་སྐྱིད་སྡུག་མཉམ་སྤྱོད་གི་དཀའ་ལས་བརྒྱབས་པ་རེད། ཁོང་ནི་མི་དམངས་ཀྱི་ཡིད་ཆེས་འཕེར་བའི་འཐབ་གྲོགས་བཟང་པོ་ཞིག་རེད། མི་ནི་གང་ལྟར་སྔ་ཕྱི་མ་གཏོགས་འགྲོ་རྒྱུ་རེད། ཡིན་ནའང་། ཁོང་འདས་གྲོངས་སུ་ཕྱིན་པར་བློ་ཕམ་ཆེན་པོ་བྱུང་། འགྲོ་བ་སྔ་དྲགས་སོང་བསམ་གྱིན་འདུག །ད་ལྟ་བདེ་ཆེན་དཔལ་མོའི་ཚེད་དུ་ངག་བཅད་སྐར་མ་གཅིག་གི་རིང་བྱས་ཏེ། ཐུགས་སྨོན་གནང་རོགས།

ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏེ་ཐུགས་སྨོན་རྒྱ་ཆེར་གནང་། དེ་ལ་རྒྱ་བློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས།

ངས་བོད་མི་དམངས་ཀྱི་ལྟབས་ཆེན་གཙོ་འཛིན་༧གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་གདན་ས་ཆེན་པོ་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་དུ། ལྷ་སྤྲུལ་དགེ་བཤེས་དང་སེར་སྐྱ་མང་ཚོགས་སྟོང་ཚོ་བརྒྱལ་བའི་སར། ང་མི་སེར་ཉམ་ཆུང་འདིའི་གྲས་ཤིག་གི་ཆུང་མར་འདི་ལྟ་བུའི་མཐོང་ཆེན་གནང་སྟེ། ཐུགས་སྨོན་སྐྱབས་འཇུག་བཀའ་དྲིན་སྩལ་འདུག་པ་གོ་དུས། དེ་མ་ཐག་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་འགུལ་ནས་རང་དབང་མེད་པར་མིག་ནས་མིག་ཆུ་འདོན་བཞིན་པར་ལི་ཙུ་རྟུཙུ་ཏྭའི་ཕུང་པོའི་འགྲམ་དུ་བསྐྱོད་དེ། རྟུཙུ་ཏྭ། ཁྱེད་རང་གིས་དངོས་གནས་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་བསགས་འདུག །༧གོང་ས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་མཆོག་ནས་དེ་རིང་ཁྱེད་ལ་ཐུགས་སྨོན་གནང་འདུག་ཅེས་དུ་འབོད་ཀྱིས་བཤད་དེ་ཡང་བསྐྱར་ཕུང་པོར་འཐམས་ནས་སྐད་ཤུགས་ཆེན་པོས་ငུས་པ་ཡིན།

ཞེས་བཤད།

ཧུའུ་ཧྭ་འདས་རྗེས་སྤྱི་ལོ་ 1982 ལོར་རྒྱ་བློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་བརླུའི་སྟེང་དུ་ རྨ་ཞིག་ཐོན་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ལས་ཀ་བྱེད་མ་ཐུབ་པའི་ཁར་དཀའ་ངལ་ཡང་ཆེ་ཙམ་བྱུང་བར་བོད་མོ་ཚེ་རིང་སྒྲོལ་མས་ནད་གཡོག་བྱས་ཤིང་། རིམ་གྱིས་བཟའ་ཟླར་གྱུར་ཏེ་ཕྲུ་གུ་དུ་མ་སྐྱེས། བོད་མི་རྣམས་ཀྱིས་སྔར་བཞིན་ཁོང་ལ་བདག་སྐྱོང་དང་མཛའ་བརྩེ་ཆེན་པོ་བཅངས། ཁོང་ཡང་བོད་མིར་ལྷག་བསམ་དཀར་ཞིང་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེར་དད་གུས་སྔར་ལས་འཕེལ། སྤྱི་ལོ་ 1983 ལོར་༧གོང་ས་མཆོག་སླར་ཡང་ལྷོ་ཕྱོགས་གཞིས་ཆགས་སུ་ཆིབས་སྒྱུར་གནང་སྐབས། རྒྱ་བློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་ཕེབས་བསུར་བཅར་མ་ཐུབ། ༧གོང་ས་མཆོག་ནས། “དེ་རིང་ངོས་ཀྱིས་རྒྱ་བློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་མཐོང་མ་བྱུང་། ཁོང་བདེ་པོ་རེད་དམ། ”ཞེས་གཞིས་མགོ་ལ་བཀའ་འདྲི་གནང་བས། གཞིས་ཆགས་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལས་བྱེད་ཅིག་སྨག་སྨག་བཏང་ནས་ལེན་དུ་སོང་། ལམ་བར་དུ་རྐང་པར་ན་ཟུག་ལངས་པ་སོགས་ཀྱི་རྐྱེན་པས་འགོར་འགྱངས་བྱུང་སྐབས། ༧གོང་ས་མཆོག་གི་ཕེབས་རྗེས་མ་ཟིན། འོན་ཀྱང་། ༧གོང་ས་མཆོག་ནས་གཞིས་མགོ་ལ། “རྒྱ་བློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་ཟླ་བ་ 12 ཚེས་ 16གི་གོང་ལ། ངེས་པར་དུ་ཧྲུན་སུར་ལ་མཇལ་བར་ཤོག་ཅེས་ཤོད། ”ཅེས་བཀའ་མངགས་གནང་སྟེ་ཕེབས། དེ་ལ་རྒྱ་བློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས།

མཇལ་ཁ་ཞུ་སྐབས། ཁྱེད་རང་དེ་ སྔོན་དང་མི་འདྲ་བར་ཞེ་དྲག་རྒས་འདུག །ག་རེ་ན་གིན་འདུག །སྔན་ཁང་ལ་སྟོན་གྱིན་ཡོད་དམ་ཞེས་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་བཀའ་འདྲི་གནང་བྱུང་། ‴ལམ་སེང་ཁོང་གི་སྐུ་བཅར་སྨན་པ་སྐད་བཏང་ནས་ང་ལ་བརྟག་དཔྱད་བྱེད

དུ་བཙུག་གནང་སོང་བས། སྨན་པས་ང་ལ་གྲང་བའི་ནད་གཞི་(གཅིན་སྙིའི་ན་ཚ་)ལྡིད་པོ་ཞིག་འདུག་པས། ངེས་པར་དུ་སྨན་ཁང་ལ་བསྡད་དེ་སྨན་བཅོས་བྱེད་དགོས་པ་རེད་ཅེས་གསུང་གིན་འདུག །“གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་སྨན་པས་བརྟག་དཔྱད་བྱས་རྗེས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་གསན་མཛུག །ཁྱེད་རང་རྒྱ་རམ་ས་ལར་ཤོག་དང་། དེ་གར་བོད་ལུགས་དང་ཕྱི་ལུགས་ཀྱི་སྨན་ཁང་གཉིས་ཀ་ཡོད། ཁྱེད་རང་སྨན་ཁང་གང་དུ་བསྟེན་འདོད་ཡོད་ནའང་བལྟོས་ཆོག་གི་རེད། ནང་ལ་དཀའ་ངལ་ག་རེ་ཡོད་ཀྱང་གཞིས་ཆགས་ལས་ཁུངས་ལ་ཤོད་དང་། ངོས་ཀྱིས་ཁོང་ཚོར་ཐག་གཅོད་བྱོས་ཞེས་བཤད་ཆོག་ཅེས་བཀའ་གནང་སྟེ། དེ་ནས་ཁོང་གི་སྐུ་འགྲམ་གྱི་ཆིབས་ཞབས་ཚོའི་ལག་ནས་ཧིན་སྒོར་༣༠༠༠དང་བོད་སྨན་རིན་ཆེན་རིལ་བུ་ཤོག་སྒམ་འགའ་ཤས་ང་ལ་གསོལ་རས་སུ་གནང་བྱུང་། ངས་ཁོང་ལ་གུས་ཕྱག་ཕུལ་ཏེ་ཞལ་གྲོས་ཞུ་སྐབས། ཁོང་གིས་ང་ལ་གང་མྱུར་རྒྱ་རམ་ས་ལར་སྨན་བཅོས་བྱེད་པར་ཡོང་དགོས་པའི་མངགས་བྱ་ཡང་ཡང་གནང་བྱུང་། དེ་ཉིན་ང་ཕྱུན་སྐུར་ནས་རང་ཁྱིམ་དུ་ལོག་རྗེས། “གོང་ས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་མཆོག་གིས་ང་ལ་སྔ་བར་ཕྱི་གསུམ་དུ་ཐུགས་ཁུར་དང་བྱམས་སྐྱོང་འདི་ལྟ་བུ་གནང་བའི་བཀའ་དྲིན་རྣམས་བསམ་བློར་འཁོར་བཞིན་དུ་སེམས་འགུལ་ཤུགས་ཆེར་ཐེབས་ནས་ཡུན་རིང་གཉིད་ཁུགས་མ་སོང་།

ཞེས་བཤད།

མགོན་པོ་མཆོག་གི་བསླབ་བྱ་སྙིང་ལ་བཅངས་ནས་རྒྱ་བློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་བཞུགས་སྒར་དུ་བསྐྱོད། མི་ལོ་ཉི་ཤུའི་རིང་གི་བཞུགས་སྒར་གྱི་ཡར་རྒྱས་དང་གཞུང་གི་ལས་སྒོ་སོགས་གང་ཅི་དངོས་སུ་མཐོང་བ་ན། སྔར་ལས་ཀྱང་དད་གུས་ཆེ་བར་གྱུར། དེ་ལ། “རང་ཡུལ་བྲལ་ནས་མི་ཡུལ་ལུང་པར་གཞན་དབང་སྐབས་བསྟུན་

གྱི་གནས་སྟངས་འོག་འདི་ལྟ་བུའི་གྲུབ་འབྲས་གསུར་དུ་ཟབ་བྱུང་བ་དག་ནི། ༄གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་ཁོང་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེའི་བཀའ་དྲིན་ཡིན་པར་ངེས་ཤེས་སྐྱེད་དེ། ངས་ཡང་བསྐྱར་༄གོང་ས་མཆོག་གི་ཕོ་བྲང་དུ་ཁ་ཕྱོགས་ནས་ལག་གཉིས་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ། ཁོང་སྐུ་ཚེ་བརྟན་ཅིང་ཐུགས་དགོངས་མཐའ་དག་གེགས་མེད་ལྷུན་གྱིས་འགྲུབ་པའི་སྨོན་ལམ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བཀྲབས་པ་ཡིན། ”ཞེས་རྒྱ་ནློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་བརྗོད།

རྒྱ་ནློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་བཞུགས་སྐར་དུ་འགྲོར་ནས་ཡུན་རིང་མ་སོང་གོང་། སྟབས་མི་ལེགས་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་བྱུང་། དེ་ནི་གྲོགས་པོ་རྙིང་པ་ཏྲ་མཁྲིན་ཆོས་འཕེལ་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དང་འབྲུག་འཛིང་ཤོར་བའི་དོན་དེ་རེད། འབྲུག་འཛིང་ཤོར་དོན་ནི། ཏྲ་མཁྲིན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་ཨ་ལོ་ཆོས་མཛད་ཀྱི་ཕྱོགས་བཟུང་བ་དང་། རྒྱ་ནློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་དང་༄གོང་ས་མཆོག་གི་ཕྱོགས་བཟུང་བ་དེ་རེད། དེ་ཡང་ཏྲ་མཁྲིན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས། “ཨ་ལོ་ཆོས་མཛད་མི་སྡུག་ཆགས་མ་རེད། ཁོང་ལ་མིས་ཉ་མོ་གཡོགས་པ་རེད། ”ཅེས་སོགས་བཤད་པར། རྒྱ་ནློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས། “ཨ་ལོ་ཆོས་མཛད་ཀྱིས་བོད་གཞུང་དང་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེར་རྒྱབ་བསྟན་ནས་རྒྱ་མིར་མགོ་བཏགས་པ་རེད། ”ཅེས་སོགས་བཤད། དེ་ལྟར་ཕར་བཤད་ཚུར་བཤད་མང་པོ་བྱས་མཐར། ཏྲ་མཁྲིན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་གྲི་འཕྱར་ཏེ་རྒྱ་ནློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་ལག་པར་རྨ་བཟོས་ཤིང་མགོར་ཐེངས་བཞི་ཙམ་གཞུས། ཚུང་མས་ཀུང་ཏྲ་མཁྲིན་ཆོས་འཕེལ་ལ་འཛིང་རོགས་བྱས། རྒྱ་ནློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་ལྕགས་ཀྱི་ཐོ་བ་བླངས་ཏེ་ཁོ་གཉིས་ལ་ལན་དུ་མར་གཞུས། མཐར།

རྒྱ་གློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་སྨན་ཁང་དུ་བསྐྱལ། སྨན་ཁང་དུ་སྦྱོད་སྐབས་ཨ་གོང་ས་མཆོག་ནས་དངོས་སུ་བདེ་ལེགས་སྨན་ཁང་ལ་ཞལ་པར་གནང་སྟེ་མངགས་བཅོལ་མཛད། དེ་ལ་《རྒྱ་གློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་དང་ཚུ་སྐྱང་》ལས།

ཉིན་གཉིས་པར་ཨ་གོང་ས་ཧྭ་ལའི་བླ་མ་མཆོག་གིས་ང་སྨན་ཁང་དུ་ལུས་པ་མཁྱེན་པའི་མཇུག་ཏུ། ཐད་ཀར་བདེ་ལེགས་སྨན་ཁང་དུ་ཞལ་པར་གནང་ནས་ཐབས་ཤེས་ཡོད་ཚད་བཏོན་ཏེ་ང་སྐྱོབ་དགོས་པ་དང་། གལ་ཏེ་ཁྱེད་ཚོས་སྨན་བཅོས་བྱེད་མ་ཐུབ་ན། ངེས་པར་དུ་རྒྱ་གར་གྱི་སྨན་ཁང་ཆེ་ཁག་ལ་སྨན་བཅོས་བྱེད་པར་སྐྱེལ་དགོས་པའི་མངགས་བྱ་ཡང་ཡང་གནང་འདུག །དེ་ཉིན་སྤྱི་དྲོར་ཨ་གོང་ས་མཆོག་ནས་ཁོང་གི་ཞབས་འབྲིང་ཞིག་ཆེད་མངགས་ང་ལ་བལྟ་བར་གཏོང་གནང་འདུག །ཞབས་འབྲིང་ཁོང་གི་མིང་ལ་དགེ་ལེགས་དར་རྒྱས་ཞུ་ཞིང་། “ངས་དབུ་སྐྲ་དུང་ལྟར་དཀར་བའི་ཞབས་འབྲིང་ཁོང་གི་ཕྲུག་ནས་ཨ་གོང་ས་ཧྭ་ལའི་བླ་མ་མཆོག་གིས་ཐུགས་སྨོན་རབ་གནས་སྐུལ་བའི་རིན་ཆེན་རིལ་བུ་རྣམས་ངའི་ལག་ཏུ་ཞུ་སྐབས། བློ་བུར་ངའི་སེམས་ཀྱང་ཤུར་ཤུར་ཆགས་ཏེ་མིག་གཉིས་ནས་རང་དབང་མེད་པར་མཆི་མ་ཤོར་ནས་ཡུད་ཙམ་རིང་ག་བྱེད་འདི་བྱེད་མེད་པར་གྱུར་སོང་།

ཞེས་གསལ།

ཛ་སའི་ཁུལ་གྱི་ལས་བྱེད་དང་བོད་མི་ལྷག་བསམ་ཅན་གཞན་འགའ་ཡང་རྒྱ་གློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་སར་འཚམས་འདྲི་དང་སེམས་གསོ་བྱེད་པར་འགྲོར། སྤྱི་ལོ་1984 ཟླ་བ་ 9 ཚེས་ 9 ཉིན་གྱི་ཕྱི་དྲོར་མཇལ་ཁའི་སྐབས། འབྲུག་འཛིང་གི་ཡོང་རྐྱེན་སོགས་ཞིབ་ཏུ་ཞུས་པར་ཨ་གོང་ས་མཆོག་ནས་ལམ་སྟོན་དང་སེམས་གསོ་

ཚད་མེད་གནང་། དེ་ལ་《རྒྱ་བློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་དང་ཚུ་སྣང་། 》ལས།

ཛེས་མ་ནས་ངོས་ཀྱི་དོན་དག་ལ་མི་དང་རྒྱག་རེས་རྒྱག་དགོས་པ་མ་རེད། གལ་སྲིད་མི་འགའ་ཤས་ཀྱིས་གཞུང་ལ་ཁ་གཏོང་གིན་འདུག་ནའང་གཏོང་དུ་ཚུགས། ཁ་ཡ་བྱེད་དགོས་པ་མ་རེད། དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་ཁྱེད་རང་ལ་གྲོང་རེག་གི་རེད། ལྟོས་དང་། ཁྲི་འགའ་ཤས་བརྒྱབས་ནས་ཧོག་ཙམ་མ་གཏོགས་ཁྱེད་རང་གསོད་ཁྲབས་བྱས་མི་འདུག་གམ། ཞེས་བཀའ་གནང་གིན་འདུག་པས་བྱམས་བརྩེའི་བཀའ་མོལ་དེ་དག་ངའི་རྣ་བས་གོ་དུས། སེམས་གཏིང་ནས་གཡོ་འགྲུལ་ཟེབས་ནས་ངས་༄གོང་ས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་མཆོག་ལ། ཛེས་མར་གནས་ཚུལ་གང་འདྲ་ཞིག་བྱུང་སོང་ན་ཡང་། ང་ཁྱེད་ཀྱི་ལམ་སྟོན་མཛད་པའི་ལངས་ཕྱོགས་གཞིར་བཟུང་ཤར་སྐྱོད་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན། ཁྱེད་ཀྱིས་ང་ལ་ག་རེ་བྱེད་ཅེས་བཀའ་གནང་ནའང་། ངས་ཟེ་ཚོམ་མེད་པར་ཞབས་ཕྱི་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ངས་གཞིས་ཆགས་མི་དམངས་ཀྱི་བསམ་བློའི་ལས་ཀ་བྱས་ཚོག་ཅེས་ཞུ་སྐབས། ཁོང་གིས་གཞིས་ཆགས་ཀྱི་ལས་ཀ་བྱེད་དགོས་མ་རེད། གལ་ཆེ་ཤོས། རང་གི་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་འབྲི་ཐུབ་ན་ཕྲིས། གལ་ཏེ་རང་གིས་འབྲི་ཐུབ་ཀྱིན་མེད་ན། ཟྲིལ་བསྒྲགས་ལས་ཁུངས་ནང་ལབ་དང་ངོས་ཀྱིས་ཁོང་ཚོར་རོགས་བྱོས་ཞེས་བཤད་ཆོག་ཅེས་གསུངས། "ཁྱེད་རང་གི་ལུང་པའི་ཁ་བྱང་དང་ནང་མི་ལྷག་བསྡད་ཚོའི་མིང་བྲིས་ནས་འདིར་ཞོག་ཅེས་དང་། ཛེས་མར་ང་ཚོ་བོད་ལ་ལོག་རྒྱུ་ཡོད་སྐབས་ངོས་ཀྱིས་ཁོང་ཚོ་དང་འབྲེལ་བ་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་ཞེས་གསུང་སྐབས། ང་དེ་མ་ཐག་དགའ་ཐག་ཆོད་དེ་མིག་གཉིས་ནས་དབང་མེད་མཆི་མ་ཤོར་བ་དང་ཆབས་ཅིག་མིད་པ་འགག་ནས་སྐད་ཆ་ཤོད་མ་ཐུབ་པའི་མཚམས་སུ་གྱུར། ངས་རིག་པ་བསྒྲིམས་ནས་སྐད་ཆ་ཁ་ནས་ཐོན་ལ་མ་ཐོན་གྱིས། ངད་རེས་ལོག་ཕྱིན་ནས་ཛེས་མར་ཁྱེད་ཉིད་མཇལ་ཐུབ་ཀྱི་

མ་རེད་ཅེས་ཞུ་སྐབས། ༸གོང་ས་མཆོག་ཞབས་བཀྲག་སྐྱང་ནས་ཡར་བཞེངས་ཏེ་ང་ལ་དམ་པོར་འཐམ་གནང་སྟེ། བློ་བདེ་པོ་བྱོས།

ཞེས་སོགས་གསལ།

རྒྱ་བློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་ཕྱིར་ལྷོ་ཕྱོགས་གཞིས་ཆགས་སུ་ཕེབས་ཏེ་དུས་ཡུན་གང་འཚམས་སོང་རྗེས། ༸གོང་ས་མཆོག་སླར་ཡང་གཟིགས་སྐོར་དུ་ཆིབས་སྒྱུར་བསྐྱངས། སྐབས་དེར། མགོན་པོ་མཆོག་རྒྱ་བློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་ཁྱིམ་དུ་ཕེབས་ཏེ། ཁྱིམ་གྱི་ཅ་དངོས་སོགས་ལ་གཟིགས་ཞིབ་དང་། ཕྲུ་གུ་གསུམ་དང་ཚུང་མ་བཅས་ལ་མཇལ་ཁ་གནང་སྟེ་རྒྱ་བློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་ལ། "ཁྱེད་རང་བློ་བདེ་པོ་བྱས་ནས་ངལ་གསོ་གྱིས། དཀའ་ངལ་ག་རེ་འདུག་ནའང་། ངོས་ལ་ཐད་ཀར་ཡི་གེ་ཐོངས། གལ་ཏེ་བོད་ཡིག་ཤེས་ཀྱིན་མེད་ཙང་ཡི་གེ་གཏོང་རྒྱུར་དཀའ་ངལ་འདུག་ན། གཞིས་འགོ་བཙལ་ནས་དཀའ་ངལ་སེལ་རོགས་ཞེས་ཤོད། ངོས་ཀྱིས་གཞིས་འགོར་མངགས་ཡོད། "ཅེས་བཀའ་སྩལ། དེ་ལྟར། བོད་གཞུང་དྲིལ་བསྒྲགས་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་ཚེ་རིང་དབང་ཕྱུག་ལགས་རྒྱ་བློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་འབྲི་བའི་བྱེད་པོར་བསྐོས། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་མ་ཟིན་བྲིས་ཏེ་ཚར་ལ་ཉེ་བའི་སྐབས་སུ་སྐུ་སྒེར་ཡིག་ཚང་དང་དྲིལ་བསྒྲགས་ལས་ཁུངས་གཉིས་ཀྱིས་ཚེ་རིང་དབང་ཕྱུག་སླར་ཡང་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་ཆེད་གཏོང་གནང་སྟེ། རྒྱ་བློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་ལ་ཧིན་སྒོར་༣༠༠༠དང་རིན་ཆེན་རིལ་བུ། བཟའ་བཅའ་སོགས་གནང་ནས་འཚམས་འདྲི་དང་སེམས་གསོ་མཛད། སྐུ་སྒེར་ཡིག་ཚང་ནས་གནང་བའི་ཕྱག་བྲིས་སུ། དཀའ་ངལ་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་ཡི་གེ་ཐོངས་དང་། རོགས་རམ་གནང་ངེས་ཞེས་གསལ། རྒྱ་བློ་བཟང་

བཀྲ་ཤིས་སྨྱར་ཡང་སེམས་འགྱུལ་ཐེབས། ༄གོང་ས་མཆོག་དང་བོད་གཞུང་གིས་བཟང་པོས་བཟང་མཐའ་འཁྱོངས་པའི་བྱམས་སྐྱོང་མཛད།

མདོར་ན། རྒྱ་ནློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་རྒྱ་ནག་ཏྲུན་ཧྲུང་ཞིང་ཆེན་ནས་བོད་བཅིངས་འགྲོལ་དུ་ལྷ་སར་དང་བླངས་ཀྱིས་བསྐྱོད་ཀྱང་། རྐྱེན་དབང་གིས་བོད་མིར་མགོ་འདོགས་ཞུ་དགོས་བྱུང་། བཙན་བྱོལ་དུ་འབྱོར་ཏེ་རྒྱ་མོ་ཧྲུའུ་ཏྲ་དང་ཐུག །བོད་མི་དང་འཚོ་བ་ཁྱད་མེད་དུ་རོལ། སེམས་པ་རྣམ་དཀར་གྱི་ལས་ལ་ཕྱོགས། ༄གོང་ས་མཆོག་ལ་ཡང་ཡང་མཇལ་ཞིང་དད་གུས་བོད་མི་དང་གཅིག་མཚུངས་སུ་འཕེལ། མགོན་པོ་མཆོག་ནས་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་རྗེས་སུ་བཟུང་། མཐར་སྐྱི་ནོར་༄གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས།

རྒྱ་ནློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་བཟའ་ཚོ་གཉིས་རྒྱ་གར་དུ་བཙན་བྱོལ་ལ་འབྱོར་རྗེས་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་བདེ་སྡུག་མཉམ་སྤྱོད་གི་འཚོ་བ་རོལ་ཏེ། སྟོན་ཚད་མི་སྲོག་གཙོད་པ་ལ་ཡང་སྙིང་རྗེ་བྲལ་བའི་དྲག་དཔོན་ཞིག་ནློ་ཁ་ནང་ཆོས་ལ་ཕྱོགས་ཏེ་མཆོག་གསུམ་སྐྱབས་སུ་བསྟེན། འདི་ཕྱི་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས། སྔོན་བྱས་སྡིག་པའི་ལས་ལ་བཤགས་སྡོམ། དུས་རྒྱུན་ཡིག་དྲུག་བཟླས་བརྗོད་ལ་བརྩོན་པ་བཅས་ཆེ་མཇུག་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་འདི་བོད་མི་དང་འགྲོགས་འདྲིས་བྱས་པའི་ཁེ་ཕན་ཆེ་ཤོས་གཏན་བདེའི་ལམ་བཟང་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་པས།

ཞེས་རྒྱ་རིགས་བཟའ་ཚོ་གཉིས་ཀྱི་མི་ཚེའི་སྙིང་དོན་གསལ་སྟོན་མཛད། དེ་ལྟར་སྤྱི་ལོ་ 1986 ཟླ་བ་ 5 ཚེས་ 2 ཉིན་གྱི་ཞོགས་པར་རྒྱ་ནློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་མི་ཚེའི་འགྲུལ་བཞུད་རིང་མོ་དེ་རེ་ཞིག་མཇུག་ཡོངས་སུ་བསྡུས་སོ། །

གཡུང་དྲུང་བོན་དང་རྒྱལ་བ་རྫོ་ནང་པར་གཟིགས་སྐྱོང་།

མི་རིགས་ཤིག་གི་དབུ་ཁྲིད་ཚད་ལྡན་ཞིག་ཡིན་ན། མི་རིགས་དེའི་ཆོས་དང་ཤེས་རིག་གི་ཕྱོགས་གང་ལའང་ཕྱོགས་རིས་དང་དབྱེ་འབྱེད་གནང་མི་སྲིད་པ་ནི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་འགྲུབ་ལ། དམན་ལ་ལྷག་པར་བརྩེ་བའི་ཆོས་ཚུལ་ཉམས་སུ་སྟར་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན་དེ་བས་ཀྱང་ཉམས་དམའ་བར་གྱུར་པ་དག་སྐྱོང་བ་གཤིས་ལུགས་ཡིན། གཡུང་དྲུང་བོན་དང་རྒྱལ་བ་རྫོ་ནང་པའི་སྟེ་ལ་མཚོན་ན། གང་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཆོས་རང་སྙིང་ནས་ཆོས་བརྒྱུད་གཞན་ལས་ཉམས་དམའ་བར་སྲུས་ཀྱང་བརྫོད་དཀའ་ཡང་། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་བབ་དང་རྗེས་འཇུག་གི་ཚ་ནས་ཚུང་ཟད་ཉམས་དམའ་བའི་ཚོད་དུ་ཡོད་པ་མངོན་གསལ་ཡིན། ༧གོང་ས་མཆོག་ནས་གཟིགས་སྐྱོང་གནང་ཚུལ་ནི། རྒྱུ་དངོས་ཀྱིས་རམ་འདེགས་གནང་བ་གཙོ་བོར་མི་གཟིགས་པར་ཐོབ་དབང་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་རྒྱུ་དེ་ཡིན། དེ་གཉིས་ནས་ཀྱང་གལ་ཆེ་བ་ནི་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་བ་སྟེ། དེའི་ཚུལ་ནི་སྤྱི་ཚོགས་ཧྲིལ་པོའི་ནང་ཆོས་བརྒྱུད་གང་ཞིག་གི་སྣང་བརྙན་སྔར་ལས་ཇེ་ལེགས་སུ་མཛད་རྒྱུ་དེ་རེད། ཇི་ཙམ་གྱིས་སྣང་བརྙན་ལེགས་ན་དེ་ཙམ་གྱིས་བརྟན་བརླིང་ཡོང་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན། སྔར་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་རང་ཉིད་གང་གི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་དེ་ཉིད་མ་གཏོགས་གཞན་ལ་དག་པ་དེ་ཙམ་མི་སྣང་ཡང་། ད་ཆ་ཡོངས་ཁྱབ་ཏུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་རྣམས་སློས་མེད་ཐོག་ཁ་ཆེ་དང་ཡེ་ཤུའི་ཆོས་ལུགས་སོགས་གྲུབ་མཐའ་གཞན་ཀུན་ལ་ཡང་རང་དགར་སྣང་ཚུང་དང་དམན་པར་མི་ལྟ་བའི་སྲོལ་བཟང་ཇེ་འཕེལ་དུ་གྱུར་ཡོད། དེ་ནི་མགོན་པོ་མཆོག་ནས་ཡུན་རིང་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་བའི་

འབྲས་བུ་དང་བཀའ་དྲིན་གཉིས་ཀ་ཡིན། མགོན་པོ་མཆོག་གི་གསུང་ཚིག་གཅིག་ལ་ཡང་སྤྱི་ཚོགས་ཧྲིལ་པོའི་ནུས་པ་ལྡན་ཞེས་བཤད་ན་རྫུན་དུ་མི་འགྱུར་ལ། གཟིགས་སྐྱོང་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་ཚུལ་ཡང་དེ་ལེགས་དང་འདི་བཟང་ཞེས་པ་ཙམ་ཞིག་མིན་པར་དེ་དང་དེའི་ཁྱད་ཆོས་རྨང་གཞིར་བཟུང་ཞིང་རིགས་པས་བསྒྲུབས་ཏེ་གལ་གནད་ཀྱི་ཐད་ནས་ངོ་སྤྲོད་མཛད་པ་དེ་རེད།

ཐོག་མར་གཡུང་དྲུང་བོན་དང་འབྲེལ་བའི་ཐད་ནས་ཙུང་ཟད་གླེང་ན། དེ་ཡང་སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་《བཙན་བྱོལ་གྱི་རང་དབང་》ཞེས་པའི་རང་རྣམ་དུ་གསུངས་པ་ལྟར། སྤྱི་ལོ་ 1951 ལོར་གྲོ་མོར་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་དགོན་པ་ཞིག་ཏུ་ཆིབས་སྒྱུར་བསྐྱངས་པ་ནི་བོན་དགོན་དུ་གཟིགས་སྐོར་གནང་བ་ཐོག་མ་དེ་ཡིན་པར་མངོན། སྐབས་དེར་བོད་རྒྱའི་དཀའ་རྙོག་གི་ཟིང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་གནང་སྒོ་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱངས་མེད། བཙན་བྱོལ་དུ་ཕེབས་མ་ཐག་ནས། སྒྲིག་འཛུགས་གཅིག་དང་ལམ་ལུགས་གཅིག་གི་འོག་ཆོལ་གསུམ་དབྱེར་མེད་ལ་བྱམས་སྐྱོང་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་ཇི་ལྟར་གནང་བ་བཞིན་ཆོས་བརྒྱུད་ཁག་ལ་ཡང་མཛད་ཕྱོགས་གཅིག་ཉིད་གཅིག་ཉིད་ལས་མེད་ཅིང་། ཕྱིས་སུ་ས་དགེ་བཀའ་རྙིང་གི་རྟེན་གཞི་དང་འཚོ་བར་ཐུགས་ཁུར་གནང་བ་ཇི་བཞིན་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་བསྟན་པ་སླར་གསོ་དང་རྟེན་གཞི་གསར་རྒྱག་ལ་སོགས་ལ་ཡང་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་སྐུལ་སློང་བསྟུད་མར་མཛད་ཡོད།

སྤྱི་ལོ་ 1963 ལོར་བོད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱུད་བླ་ཆེན་ཁག་གི་ཚོགས་ཆེན་དང་པོ་བསྐོང་ཚོགས་གནང་བར་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་མཁན་པོ་ཤེས་རབ་བསྟན་པའི་རྒྱལ་

མཚན་མཆོག་ཀྱང་གདན་ཞུ་མཛད་དེ། ཆོས་བརྒྱུད་གཞན་གྱི་འཐུས་མི་སྤྱི་མཚུངས་ལྟར་ཚོགས་ཆེན་དུ་ཞུགས། ༧གོང་ས་མཆོག་ནས། "གཡུང་དྲུང་བོན་ནི། རང་ཅག་བོད་གངས་ཅན་ལྗོངས་ཀྱི་མེས་པོའི་ཆོས་བརྒྱུད་གལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན་"པ་དང་། "བོད་ཀྱི་མེས་པོའི་གནའ་རབས་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱུད་འདི་ཉམས་པ་སོར་ཆུད་དང་། མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་ཡོང་བར་ཚང་མས་ཕྱར་གྲུ་མཉམ་འདེགས་ཀྱིས་འབད་བརྩོན་བྱེད་དགོས་"པ་སོགས་འབྲེལ་ཡོད་ལ་སྐུལ་མ་ཡང་ཡང་མཛད།

སྤྱི་ལོ་ 1964 ལོར་སྨན་རིའི་དཔོན་སློབ་བསྟན་འཛིན་རྣམ་དག་རིན་པོ་ཆེ་༧གོང་ས་མཆོག་གི་མདུན་དུ་བཅར་ཏེ། བོན་གཞིས་གསར་འཛུགས་ཀྱི་དགོངས་གཞི་སྙན་གསེང་ཕུལ་བར། མགོན་པོ་མཆོག་ནས། "གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་བསྟན་པ་འདི་བོན་པོ་ཚོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཉམས་ལེན་དང་འཛིན་སྐྱོང་གནང་དགོས་པ་ལས་གཞན་སུས་ཀྱང་མི་བྱེད། དེ་ནི་ཁྱེད་ཉིད་ལ་འཁྲི་བའི་ལས་འགན་གཙོ་བོ་ཞིག་ཡིན་པས། གང་དགོས་གཟབ་ནན་གྱིས་གནོངས་དང་། ངོས་ནས་ཅི་ཐུབ་གང་ཐུབ་ཀྱིས་རོགས་པ་བྱེད་ངེས་"ཞེས་སོགས་བཀའ་སྩལ། དེ་ལྟར་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་བསྟན་པའི་བདག་པོར་གྱུར་པ་དག་གིས་༧གོང་ས་མཆོག་གི་ལམ་སྟོན་བཀའ་སློབ་དང་བཅན་བྱོལ་གཞུང་གི་རོགས་རམ། ཕྱི་མིའི་རམ་འདེགས་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོག་མར་'བོན་པོ་ཚོགས་པ་'ཞེས་པ་གསར་འཛུགས་གནང་ཞིང་། སྤྱི་ལོ་ 1965 ཟླ་བ་ 5 ཚེས་ 28 ཉིན་རྒྱ་གར་གཞུང་ལ་དེབ་སྐྱེལ་གྱིས་ཚོགས་པ་ཚད་ལྡན་དུ་བསྒྱུར། རིམ་པས་བོན་གཞིས་གསར་འཛུགས་གནང་ཞིང་སྤྱི་ལོ་ 1970 ཙམ་ནས་དངོས་སུ་བོན་དགོན་གསར་བཞེངས་དང་རྒྱ་བསྐྱེད། སློབ་གྲྭ་གསར་འཛུགས་སོགས་བོན་གྱི་

བསྟན་པ་དང་། དེ་འབྲེལ་གྱི་རིག་པའི་གནས་མཐའ་དག་མི་ཉམས་རྒྱུན་འཛིན་གྱི་བགྱི་བ་མང་དུ་བརྩམས་ཏེ། མཐར་ཆོས་བརྒྱུད་གཞན་གྱིས་རང་རང་གི་དབང་ལུང་མན་ངག་སོགས་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་གསུམ་ཇི་ལྟར་གནང་བ་དང་སྒོ་ཀུན་ནས་མཚུངས་པར་གྱུར་ཡོད་པ་ནི་ཐམས་ཅད་དགའ་བའི་འོས་སུ་ཆེ།

གོང་དུ་རགས་ཙམ་བྲིས་ཟིན་པ་ལྟར། གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་ཕྱོགས་ནས་༧གོང་ས་མཆོག་ལ། ཆོས་བརྒྱུད་གཞན་ལྟར་ཐོབ་དབང་གཅིག་མཚུངས་དགོས་པའི་གསོལ་འདེབས་དང་རེ་སྐུལ་ཞུས་པར། མགོན་པོ་མཆོག་ནས་མགོ་མཇུག་བར་གསུམ་དུ་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚད་མེད་གནང་། དེ་ལྟ་ནའང་། འཚོར་རྒྱུ་དང་བརླག་རྒྱུ་གང་ཡང་མེད་པ་ཤེས་བཞིན་དུ་སྤྱི་འཐུས་ནང་ལོ་འགྱངས་དུས་འགྱངས་ཀྱི་བགྱི་བ་འབའ་ཞིག་དང་དུ་བླངས་པས་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་སྤྱི་འཐུས་ཡོང་ཐབས་ལ་རེ་བ་དེ་ཙམ་མེད་པར་གྱུར། དེ་ལྟ་ནའང་། མགོན་པོ་མཆོག་ནས་བསྟུད་མར་"གོ་བསྐུར་ནན་ཏན་བྱེད་དགོས"ཞེས་ཡང་ཡང་བཀའ་ཕེབས་པ་བཟློག་མ་ཐུས་པར། གྲོས་མོལ་རིམ་སོང་གི་མཐར་ནམ་རིང་སྒྲུང་གིས་མ་འཁྱོལ་བར་སྤྱི་ལོ་ 1977 ལོར་མགོན་པོ་མཆོག་ནས་སྡེ་དགེ་བླ་མ་གཡུང་དྲུང་རྣམ་རྒྱལ་ལ་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་སྤྱི་འཐུས་བདམས་ཐོན་གྱི་ཕྱག་རྟགས་སྩལ་ཏེ་སྣང་པ་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་རབ་བྱེད་གསར་པ་ཞིག་གི་དབུ་ཚུགས། ལར་ནས་༧གོང་ས་མཆོག་གི་བཞེངས་ཕྱོགས་ནི། ཆོས་ལུགས་རིས་མེད་ཀྱི་སྲིད་ལུགས་ཏེ་ཆོས་བརྒྱུད་མཐའ་དག་ལ་གཟིགས་སྐྱོང་དང་ཐོབ་དབང་སོགས་སྒོ་ཀུན་ནས་གཅིག་མཚུངས་གནང་རྒྱུ་དེ་རེད། དེ་ནི་སྲིད་ཕྱོགས་ནས་འཁང་ར་དང་སྡུག་ཡུས་གང་ཡང་མེད་པར་ནང་ཁུལ་མཐུན་ལམ་ཛོག་ཚ་གཅིག་

སྒྲིལ་ཡོང་བའི་ཐབས་ལམ་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་ཡིན།

སྤྱི་ལོ་ 1988 ཟླ་བ་ 4 པའི་ཚེས་ 21 ཉིན་བོན་གཞིས་ཐོབ་རྒྱལ་གསར་པར་ཆིབས་སྐྱུར་སྐབས་དཔལ་གཤེན་བསྟན་སྨན་རི་གླིང་གི་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་བཤད་སྒྲུབ་འདུས་སྡེས་འཆད་རྩོད་ཀྱི་བགྲོ་གླེང་གཟིགས་འབུལ་ཞུས་པར། མགོན་པོ་མཆོག་ནས།

གཞིས་ཆགས་འདི་བཙུགས་པ་ནི། རང་རེའི་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་དགོན་པ་འཛུགས་རྒྱུ་དང་། དེ་ཡང་གཙོ་བོ་བཤད་གྲྭའི་ཐོག་ནས་རང་ཅག་བོད་གངས་ཅན་ལྗོངས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ལུགས་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་བསྟན་པ་འདི་ཉམས་པ་སོར་ཆུད་དང་། མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་ཡོང་རྒྱུར་གཙོ་བོར་དམིགས་པ་རེད། གྲྭ་རྒྱུན་ལ་ཆ་བཞག་ནའང་། བོད་རིགས་གཅིག་པུ་མ་ཡིན་པར་བལ་ཡུལ་དང་། འབྲས་ལྗོངས་སོགས་ས་ཁུལ་མང་པོ་ནས་འདུས་ཏེ་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་བསྟན་པ་ལ་ཞབས་འདེགས་ངེས་ཅན་ཞིག་ཏན་ཏན་བསྒྲུབས་ཡོད་པ་རེད། ད་ཅང་ཡག་པོ་བྱུང་འདུག །འདིར་གཙོ་བོ་དགེ་རྒན་རྣམ་པ་ཚོས་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་གི་ཐོག་ནས་ཧུར་ཐག་ནད་ཐག་གིས་སློབ་ཁྲིད་གནང་། ཐུ་གུ་ཚོའི་ངོས་ནས་ཀྱང་སྦྱོང་བརྡར་བྱས། མཐུན་རྐྱེན་མ་འཛོམས་ཀྱང་དཀའ་ངལ་ལ་མ་འཛེམས་པར་ཚང་མས་ཧུར་ཐག་ནད་ཐག་བྱས་པ་རེད། ཁ་སང་སྔ་དྲོའི་ཚོགས་ལངས་ཀྱི་སྐབས་དང་ཕྱི་དྲོའི་རྩོད་རྒྱུགས་ཀྱི་སྐབས་གང་ལ་འང་གནས་ཚུལ་གསལ་ཐག་ཆོད་རེད། རྟགས་དང་མཚན་མ་ལྟ་བུ་གསལ་ཐག་ཆོད་འདུག །རྟགས་གསལ་གཏོང་བར་འཛོན་པོ་དང་། རྟགས་གསལ་གྱི་འགྲོ་སྟངས་ལ་གོམས་འདྲིས་ཡག་ཐག་ཆོད་ཡོད་པ་གསལ་པོ་ཞེ་དྲག་འདུག །ཧུར་ཐག་ནད་ཐག་བྱས་པའི་གྲུབ་འབྲས་མངོན་གསལ་དོད་ཐག་ཆོད་ཡོད་པ་ཡིན་

དུས། ད་ལྟའི་གོ་སྐབས་འདི་བཟུང་ནས་དཔེ་ཆ་ལྟ་མཁན་དང་དཔེ་ཆ་འབྲིད་མཁན་ཚང་མ་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་གི་ཡིན།

ཞེས་ཐུགས་བཞེད་ལྟར་གྱི་གྲུབ་འབྲས་རྨད་དུ་བྱུང་བ་སྨིན་པའི་ཚུལ་ལ་དགྱེས་མཉེས་ཀྱི་བཀའ་བཟང་ཕེབས། དེའི་རྗེས་སུ་འང་། "ལྷག་པར་དུ་ཁྱེད་རང་ཚོས་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་གཞིས་ཆགས་མང་སའི་ས་ཁུལ་ཞིག་ལ་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་ཆོས་བརྒྱུད་འཛིན་མཁན་གྱི་བཤད་གྲྭ་ཞིག་འཛུགས་ཐུབ་ན་ལེགས། "ཞེས་ཀྱང་ལམ་སྟོན་མཛད། དེ་ནས་ཀྱང་། "འདི་གའི་གདན་ས་ནི་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་བཤད་སྒྲུབ་བསྟན་པའི་རྩ་བ་འཛིན་མཁན་ཡིན། སྔན་རིའི་ཁྲི་འཛིན་རིན་པོ་ཆེའི་ཐོག་ནས་ལོ་ནས་ལོ་བསྟུད་ཐུགས་ཁུར་བསྐྱེད་དེ་ཧུར་བསྐྱེད་ཆེན་པོ་གནང་སྟེ་ཧ་ཅང་ཡག་པོ་ཡིན། ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་གི་ཡིན། དེ་བཞིན་འདི་གའི་དཔོན་སློབ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། མཁན་པོ་རྣམ་པ། དཔེ་ཁྲིད་དགེ་རྒན་རྣམ་པ། སློབ་གཉེར་བ་བཅས་ཕྱོགས་ཚང་མས་ཐུགས་ཁུར་བསྐྱེད་དེ་བསྟན་པའི་གཞི་རྩ་ཧ་ཅང་ལེགས་པོ་ཞིག་ཚུགས་ཡོད་པ་ཡོངས་གྲགས་རེད། "ཅེས་བསྔགས་བརྗོད་རྒྱ་ཆེར་གནང་།

ཆོས་ཟབ་སར་བདུད་ཟབ་པའི་དཔེ་ལྟར་ལོག་འགྲེལ་དང་འོལ་ཚོད་ཀྱི་གཏམ་བྱུང་རྒྱལ་དུ་སྤྲ་བ"རིགས་ཁ་ཤས་ཀྱིས། "རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་བོན་མུ་སྟེགས་པ་རེད་ཅེས་བཤད་ཚུལ་སྐོར་རྫོད་མཁན་བྱུང་ཡོད། ངོས་ནས་བོན་མུ་སྟེགས་པ་རེད་ཅེས་གཏན་ནས་ཤོད་སྐྱོང་མེད། སྔར་གྱི་མཁས་པ་ཚོས་བོན་ནང་པ་མིན་ལ། མུ་སྟེགས་པ་ཡང་མིན་ཞེས་པའི་གསུང་སྒྲོལ་ཡང་ཡོད་པ་རེད། "ཅེས་སྤྱི་ལོ་ 2007 ཟླ་བ་ 4 ཚེས་ 20 ཉིན་ལོག་བཤད་ཐེར་འདོན་གྱི་བཀའ་ཕེབས། ཡང་།

བོན་ནི་ང་ཚོ་བོད་ཀྱི་མེས་པོའི་ཆོས་བརྒྱུད་གལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན། དེས་ཀྱིས་ཐོག་མའི་བོན་བསྟན་གྱི་བྱུང་བ་གསལ་པོ་མི་ཤེས་ཀྱང་། དུས་ཕྱིས་ནི་བོན་གཞུང་ནས་བོན་ཐེག་པ་རིམ་དགུ་དང་། བདག་མེད་པའི་ལྟ་བ། ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད། སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེ་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་ལམ། སྔགས་ལ་མཚོན་ན། རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་མ་ཧཱ་ཨ་ནུ་ཨ་ཏི་བཅས་པའི་གོ་དོན་གསལ་པོ་སྟོན་གྱིན་ཡོད། དེ་དག་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་ཡོད། ཁྱེད་རང་ཚོས་༧རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་བོན་ནང་པའི་ཁོངས་ནས་ཕྱིར་འབུད་ཀྱིན་འདུག་སྙམ་པ་གཏན་ནས་བྱེད་རྒྱུ་མེད། གོང་དུ་ཞུས་པ་བཞིན་ཁྱེད་ཚོར་ཀུན་ཞབས་དང་བསྟགས་བརྗོད་ཡོད། ཁྱེད་རང་ཚོ་ཚང་མས་མུ་མཐུད་ནས་ཐུགས་བག་ཕེབས་པོ་དང་། སྔོ་བོའི་ཐོག་ནས་རང་བསྟན་གྱི་ལུང་རྟོགས་བསྟན་པ་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་གསུམ་ལ་ད་སྔ་བཞིན་ཧུར་བསྐྱེད་གནང་རོགས། དེས་ནས་ཁྱེད་རང་ཚོར་མཐུན་འགྱུར་ཞུ་སྣོ་ཅི་མཆིས་མུ་མཐུད་ཞུ་ཆོག་གི་རེད།

ཅེས་བཀའ་སྩལ།

སྤྱིར་མགོན་པོ་མཆོག་གི་ཐུགས་དཀྱིལ་དང་གཟིགས་རྒྱང་། གཏུགས་པ་མེད་པའི་མཁྱེན་རབ་དང་ཀུན་ལ་སྙོམས་པའི་བྱམས་བརྩེ་སོགས་ཆོས་ཞེན་པ་དུ་མའི་སྣང་ངོར་མ་གྲུབ་ན་དེ་ག་ཙམ་དུ་ཟད་པ་ལས་ཐབས་གཞན་མེད་ལ། འཛམ་གླིང་ཤར་ནུབ་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་སྤྱི་ལ་རྒྱ་ཁྱབ་ཏུ་གསལ་བ་ཉི་ཤར་སྤྲར་མོས་འགོག་མི་ཐུབ་པའི་དཔེ་ལྟར་དུ་གྱུར་ཡོད་པས་འདིར་མང་དུ་འབྲི་བའི་དགོས་པ་མ་མཐོང་ལ། ཁ་བྱང་བལྟས་ཀྱི་བྲག་ཕུག་སྐམ་པོར་ཉི་ཟེར་གྱི་སྣང་བ་འབྱུང་བའི་རེ་བ་ནི་ནམ་དུ་ཡང་མེད།

དཔལ་རྒྱལ་བ་རྗེ་ནང་པར་གཟིགས་སྐྱོང་དང་ཐུགས་ཁུར་རྒྱ་ཆེར་གནང་བ་སོགས་ཀྱི་ཐད་ལ། དེ་ཡང་སྤྱི་ལོ་ 1993 ལོར། སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་

པོ་མཆོག་ནས་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་རིན་པོ་ཆེར་འཕགས་ཡུལ་དུ་ཇོ་ནང་བསྟན་པའི་གནས་གཞི་གསར་འཛུགས་དང་དེའི་ཆ་རྐྱེན་དུ། "དཔལ་རྒྱལ་བ་ཇོ་ནང་པའི་བླ་ཆེན་དབང་ལུང་གདམས་ཟབ་ཡོངས་ཀྱི་མངའ་བདག །འདྲེན་མཆོག་བླ་མ་དམ་པ་ཀུན་དགའ་ཐུགས་རྗེ་དཔལ་བཟང་པོ་དང་། རྗེ་བཙུན་ངག་དབང་ཡོན་ཏན་བཟང་པོ་སོགས་ཀྱི་ཞལ་སྔ་ནས་གལ་ཆེའི་དབང་བཀའ་གདམས་ངག་རྣམས་གསན་བཞེས་གནང་དགོས། "[156] ཞེས་བཀས་བསྐུལ་བ་ལྟར། རྗེ་བཙུན་དམ་པ་མཆོག་ལོ་དེ་གའི་ཟླ་བ་ བརྒྱད་པའི་ནང་། ཇོ་ནང་བླ་ཆེན་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་དྲུང་ནས་དཔལ་རྒྱལ་བ་ཇོ་ནང་པའི་དབང་ལུང་ཁྲིད་གསུམ་དང་། ལྷག་པར་དུ་དུས་འཁོར་གྱི་གདམས་པ་གསན་བཞེས་སོགས་ཀྱི་སླད་ལྷ་སར་ཕེབས། སྤྱི་ལོ་ 1997 ལོར་༧གོང་ས་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་མཆོག་ནས། ཁལ་ཁ་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་མཆོག་དཔལ་རྒྱལ་བ་ཇོ་ནང་པ་ཡོངས་ཀྱི་བསྟན་པའི་བདག་པོར་མངའ་གསོལ་མཛད་པ་དང་ཆབས་ཅིག་ཇོ་ནང་མ་དགོན་ རྟག་བརྟན་ཕུན་ཚོགས་ཆོས་གླིང་ [157] ཞེས་པའང་གསོལ་རས་སུ་སྩལ་ཏེ། དཔལ་རྒྱལ་བ་ཇོ་ནང་པའི་བསྟན་པ་རྗེས་འཛུག་དང་བཅས་པར་གཟིགས་སྐྱོང་ཆེན་པོ་མཛད།

སྤྱི་ལོ་ 2010 ལོར། གཞིས་བྱེས་ཇོ་ནང་པ་ཡོངས་དང་ཪ་སའི་མི་དམངས་ཀྱིས་

156 འདི་དང་གཤམ་གྱི་འདྲེན་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་རྣམས་འབྲེལ་ཡོད་ནས་དངོས་སུ་གནང་བའི་ཡི་གེ་དངོས་ཡིན།

157 དགོན་པ་འདིའི་ཐོག་མའི་མིང་ལ་སངས་རྒྱས་ཆོས་གླིང་སྟེ། དེ་ཡང་རྒྱ་གར་སིམ་ལའི་ཁུལ་དུ་ཨ་མདོ་བླ་མ་སྦྱིན་པ་ལགས་ཀྱིས་སྤྱི་ལོ་1963ལོར་གསར་བཞེངས་ཀྱིས་སྤྱི་ལོ་1990ལོར་༧གོང་ས་མཆོག་ལ་འབྲུལ་སྐྱར་གྱི་འབུལ་སྐྱེས་སུ་ཕུལ། སྤྱི་ལོ་1997ལོར་མགོན་པོ་མཆོག་ནས་ཇོ་ནང་མ་དགོན་རྟག་བརྟན་ཕུན་ཚོགས་ཆོས་གླིང་ཞེས་དགོན་པའི་མཚན་བསྒྱུར་ཏེ་ཇོ་ནང་པར་གནང་། ཞེས་ཆོས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་བརྡོན་པའི་བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་དགོན་སྡེ་ཁག་གི་ལོ་རྒྱུས་དེབ་ཕྲེང་གསུམ་པར་གསལ།

བརྟན་བཞུགས་འབུལ་སྐབས། མགོན་པོ་མཆོག་ནས། “ཡུ་མོ་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཀུན་མཁྱེན་དོལ་པོ་བ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྦྱོར་དྲུག་གི་ཉམས་བཞེས་གཙོ་བོར་གནང་བ་རེད། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྦྱོར་དྲུག་གི་ཉམས་བཞེས་སྐྱོར་ལ་ཆ་བཞག་ན། ས་དགེ་བཀའ་རྙིང་ཚང་མས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་བསྔགས་བརྗོད་ཆེན་པོ་གནང་གིན་ཡོད་ཀྱང་། དུས་འཁོར་སྦྱོར་དྲུག་གི་ཉམས་ལེན་ཏང་བཙུགས་ཏེ་རྒྱལ་འཛིན་བྱེད་མཁན་དེ་ཇོ་ནང་རེད་འདུག །”ཅེས་སོགས་བསྔགས་བརྗོད་ཆེན་པོ་མཛད། སྤྱི་ལོ་ 2011 ཟླ་བ་ 9 ནང་ཆོས་བརྒྱུད་ཟླ་ཆེན་དབུ་ཁྲིད་ཀྱི་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་བཅུ་གཅིག་པའི་སྐྱོང་མགོན་པོ་མཆོག་ནས།

ཉེ་ཆར་ཇོ་ནང་པ་ཚོས། ད་རེས་[ཆོས་བརྒྱུད་ཀྱི་ཐོབ་དབང་]ཐག་གཅོད་དགོས་ཞེས་བྲིས་པའི་སྙན་ཞུ་ཞིག་འདུག །ངོས་རང་ལ་ཡང་གཅིག་འདུག །དུས་རྒྱུན་ངོས་ཀྱིས་བཀའ་ཆོས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཤོད་བཞིན་པ་ལྟར། ཅི་བཤད་ཀྱང་རུང་མ་བཤད་ཀྱང་རུང་། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྦྱོར་དྲུག་གི་ཉམས་ལེན་ལ་ཐུག་ཡོད་དུས། ཇོ་ནང་གིས་ད་ལྟའི་བར་དུ་བསྟན་པ་བཟུང་ནས་བསྡད་འདུག །དེའི་བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་དྲན་དགོས་པ་ཞིག་རེད། ལྟ་བ་རང་སྟོང་དང་གཞན་སྟོང་ཞེས་པ་དེ་ཚད་མཐོན་པོའི་སྐད་ལ་ཕྱིན་པ་རེད། “ངོས་ཀྱི་ངོ་ཤེས་ཨ་རི་བ་ཞིག་མགོ་ལོག་ཁུལ་དུ་གནས་སྐོར་ལ་ཕྱིན་འདུག་པ་དེས། བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་སོགས་སུ་མཚམས་བསྡམས་ནས་ཡུན་རིང་པོར་བཞུགས་པ་རེད་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་གོ་རྒྱུ་མི་འདུག །མགོ་ལོག་ཛམ་ཐང་ཁུལ་དུ་མཚམས་ལ་བཞུགས་མཁན་གྱི་ཇོ་ནང་པ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་འདུག །ཁོ་རང་ཧ་ཅང་ཡིད་ཐོགས་སོང་ཟེར། སྤྱིར་སྒྲུབ་བརྒྱུད་ཤིང་རྟ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་དུ་ཇོ་ནང་ཡོད་པ་དེར་གནད་འགག་ཅིག་འདུག། ངོས་ཀྱིས་འདི་བྱེད་དང་དེ་མ་བྱེད་ཅེས་ཤོད་

རྒྱུ་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་། ཕྱིད་ཆོས་དོ་གལ་ཆེན་པོ་བྱས་ཧེ་དགོངས་པ་བཞེས་དགོས་པ་ཞིག་རེད། དེར་གནད་འགག་ཅིག་འདུག །

ཅེས་དང་། སྤྱི་ལོ་ 2014 ལོའི་ལ་དྭགས་ཀྱི་དུས་འཁོར་དབང་ཆེན་སྐབས།

དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྒྲོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་གི་ལག་ལེན་དམར་ཁྲིད་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་ཡོང་བ་ཕྱིད་རང་ཆོ་རྗོ་ནང་པ་ཚོར་ཐུག་ཡོད། རང་སྟོང་དང་གཞན་སྟོང་། དོན་དམ་བདེན་པ་སྒྲུབ་པ་རང་དབང་བ་ཟེར་བ་དེ་ཚོ་ལ་ང་ཚོར་རྩོད་པ་ཡོད། གང་ལྟར། བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་པའི་བསྟན་པའི་ནང་ནས་དངོས་གནས་དྭང་གནས་སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་གི་ལག་ལེན་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་ཡོད་པ་དེ་ཇོ་ནང་རེད་འདུག །བོད་ནང་ལ་ཆ་བཞག་ནའང་། ཇམ་ཐང་ཁུལ་ལ་ཧ་ཅང་དར་སོ་ཆེན་པོ་ཡག་པོ་ཞེ་དྲག་འདུག །

ཅེས་བཞད་མོ་རྩེད་མཚར་དང་བཅས་ཧེ་བཀའ་སྩལ། དེ་ལྟར་མགོན་པོ་མཆོག་ནས་ཇོ་ནང་ལ་གདེང་འཛོག་དང་གཟིགས་སྐྱོང་དུས་ནས་དུས་སུ་གནང་བ་ཡོངས་གྲགས་ཡིན་ལ། གསུང་བབ་ཀྱི་ཐད་ནས་ཀྱང་། “ས་དགེ་བཀའ་རྙིང་ཇོ་ནང་དང་བཅས་པ་”ཞེས་སམ། “ས་དགེ་བཀའ་རྙིང་ཇོ་ནང་བོན་དང་བཅས་པ་”ཞེས་སོགས་གསུང་།

ཆོས་བརྒྱུད་སྤྱི་མཚུངས་ཀྱི་ཐོབ་དབང་ཐད། སྤྱི་ལོ་ 1997 ཟླ་བ་ 9 ཚེས་ 10 ཉིན་ཁལ་ཁ་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་མཆོག་གིས། ཇོ་ནང་ཆོས་ཚོགས་སམ་དགོན་པ་གསར་བཞེངས་ཐད་བཀའ་སློབ་ལམ་སྟོན་དང་། གཞིས་བྱེས་ཇོ་ནང་ངོ་ཚབ་ཀྱིས་མགོན་པོ་མཆོག་ལ་བརྟན་བཞུགས་འབུལ་འཐུས་གསོལ་འདེབས། ཇོ་ནང་པར་ཆོས་བརྒྱུད་སྤྱི་མཚུངས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་གནང་སྐྱོང་ཡོང་བ་ཞེས་སོགས་གསལ་བའི་

ཕྱག་ཕྲིས་ཕུལ། དེ་ནི་ཇོ་ནང་པས་ཆོས་བརྒྱུད་སྤྱི་མཚུངས་ཀྱི་ཐོབ་དབང་ཡོང་ཐབས་ཀྱི་སྙན་ཞུ་ཕུལ་བ་ཐོག་མར་མཐོང་། སྤྱི་ལོ་ 1999 ཟླ་བ་ 5 ནང་། ཇེ་བཙུན་དམ་པས། སླར་ཡང་ཇོ་ནང་མ་དགོན་རྟག་བརྟན་ཕུན་ཚོགས་ཆོས་གླིང་གི་འདུས་སྤྱིའི་མཚན་ཐོག་ནས་རེ་སྐུལ་སྙན་ཞུ་གཉིས་པ་དེ་བཀའ་ཤག་ལ་ཕུལ། སྤྱི་ལོ་ 2000 ཟླ་ 1 ཚེས་ 16 ཉིན། སླར་ཡང་རྗེ་བཙུན་དམ་པས་༸གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ། "དཔལ་རྒྱལ་བ་ཇོ་ནང་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་བོད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱུད་ཀྱི་གྲལ་དུ་ཚུད་མེད་སྐབས། རྒྱ་གར་སོགས་སུ་ཇོ་ནང་བསྟན་པ་ཉམས་གསོའི་ཐད་འགལ་རྐྱེན་མི་ཉུང་བ་ཞིག་བྱུང་དང་འབྱུང་བཞིན་ཡོད་པར་བརྟེན། ད་ནས་བཟུང་གཞུང་འབྲེལ་ཡིག་ཆ་ཁག་ཏུ་ཆོས་བརྒྱུད་ཆེན་པོ་ལྔ་ཞེས་འཁོད་གནང་ཡོང་བ་དང་། ལྷག་པར་དུ་ཇོ་ནང་སྤྱི་འཐུས་བསྐོ་བཞག་ཚོགས་པ་སོགས་མདོར་ན་ཆོས་བརྒྱུད་སྤྱི་མཚུངས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་འདྲ་མཉམ་གནང་སྐྱོང་ཡོང་བ་"ཞེས་གསལ་བའི་གསོལ་འདེབས་ཞུ་ཡིག་ངོ་མ་དང་། བཀའ་ཤག་དང་སྤྱི་འཐུས། ཆོས་རིག་ལས་ཁུངས་བཅས་ལ་ངོ་བཤུས་རེ་ཕུལ། "འདི་ནི་སྐྱབས་མགོན་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་རིན་པོ་ཆེའི་མཚན་འཁོད་སྙན་ཞུ་འབུལ་ཐེངས་གསུམ་པ་ཡིན། "

སྤྱི་ལོ་ 2000 ཟླ་ 8 ཚེས་ 23 ཉིན། སླར་ཡང་༸གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོར་སྙན་ཞུ་ངོ་མ་དང་། བཀའ་ཤག་དང་ཆོས་རིག་ལས་ཁུངས། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་བཅས་ལ་ངོ་བཤུས་རེ་ཕུལ། "འདི་ནི་རྗེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེས་རང་གཞུང་ལ་སྙན་ཞུ་ཕུལ་ཐེངས་བཞི་པ་ཡིན། "སྤྱི་ལོ་ 2001 ཟླ་ 4 ཚེས་ 20 ཉིན་སླར་ཡང་། "ཇོ་ནང་བོད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་གྲལ་དུ་བཞག་ནས་ཆོས་བརྒྱུད་ཀྱི་ཐོབ་དབང་གཅིག་

མཚུངས་གནང་རོགས་"ཞེས་སོགས་གསལ་བའི་སྙན་ཞུ་ངོ་མ་བཀའ་ཤག་དང་། སྐུ་སྐྱེར་ཡིག་ཚང་དང་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་གཉིས་ལ་ངོ་བཤུས་རེ་ཕུལ་བ་"ནི་རྗེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེའི་མཚན་ཐོག་ནས་བོད་གཞུང་ལ་སྙན་ཞུ་ཕུལ་ཐེངས་ལྔ་པ་རེད། "དེ་ལྟར་ཇོ་ནང་ཆོས་བརྒྱུད་ཀྱི་བླ་མ་རྗེས་འཛུག་དང་བཅས་པས་སྔ་ཕྱིར་རེ་སྐུལ་སྙན་ཞུ་ལན་མང་ཕུལ་བ་དང་། མགོན་པོ་མཆོག་ནས་བསམ་གཞིག་གོ་བསྡུར་གནང་དགོས་པའི་བཀའ་གསུང་ཡང་ཡང་ཕེབས་པ་ལྟར། བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་སྲིག་འཛུགས་ཀྱི་འབྲེལ་ཡོད་ནས་གོ་བསྡུར་གནང་ཡང་དོན་འབྲས་ཇི་བཞིན་མ་སོན། དཔལ་ས་སྐྱ་གོང་མ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ལ། "ཇོ་ནང་གྲུབ་མཐའ་འདི་བཞིན་སྔོན་བྱུང་རྣམ་ཐར་ལོ་རྒྱུས་ཁག་ནང་རྟེན་གཞི་ཅ་བ་ས་སྐྱ་པ་ལས་གྱེས་པ་གསལ་པོ་ཡོད་རུང་། གཞན་སྟོང་ལྟ་གྲུབ་ཀྱིས་མཚོན་པའི་ཐུན་མིན་བཞེད་སྲོལ་རང་རྐང་ཚུགས་པ་ཡོད་ངེས་ལ་བརྟེན། ཆོས་བརྒྱུད་སྤྱི་མཚུངས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་གནང་ཕྱོགས་སྐོར་སྔོན་བྱུང་ལོ་རྒྱུས་ལ་དཔྱད་ཞིབ་དང་། ད་ལྟའི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་དགོངས་བཞེས་ཀྱིས་དེ་གའི་ལྷན་ཚོགས་ནས་ཐག་གཅོད་མཛད་གནང་ཡོད་པ་ཞུ་རྒྱུ་བཅས་དགོངས་འཇགས་ཞུ། ར་ཛ་པུར་ནས། ས་སྐྱ་ཁྲི་འཛིན་པས། ༢༠༠༥ ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༥ དགེ་བར་ཕུལ། "ཞེས་སྩལ།

མཐར། གོང་དུ་གསལ་བ་ལྟར་སྤྱི་ལོ་ 2011 ཟླ་བ་ 9 ནང་ཆོས་བརྒྱུད་བླ་ཆེན་དབུ་ཁྲིད་ཀྱི་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་བཅུ་གཅིག་པའི་སྐབས་མགོན་པོ་མཆོག་ནས་སླར་ཡང་གསལ་འདེབས་གནང་བ་ལྟར། བླ་ཆེན་སྐུ་ཚབ་དང་བཅས་པས་གོ་བསྡུར་གྱིས། "ཆོས་ཚོགས་སྔོན་མའི་གྲོས་ཆོད་ནང་། རྒྱལ་བ་ཇོ་ནང་པའི་ཆོས་འབྲུང་སྐོར་

ཉམས་ཞིབ་བྱ་རྒྱུ་གསལ་ཡང་། གཅིག་ནས་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་སྐྱ་ཚབ་གཏོང་ཐབས་མ་བྱུང་བའི་ཆ་ནས་ཞིབ་འཇུག་ཚོགས་ཆུང་དུ་བར་ཚུགས་ཐུབ་མེད་པ་དང་། གཉིས་ནས་རྒྱལ་བ་རྗེ་ནང་པ་ནི། ལྷ་གྲུབ་དང་ཆོས་བརྒྱུད་ཀྱི་ཆ་ནས་རང་ཀང་ཚུགས་པ་ཞིག་ཡིན་པར་ཆོས་ཚོགས་འདིའི་ཐོག་ནས་ངོས་འཛིན་བྱུང་བར་བརྟེན། ཞིབ་འཇུག་ཚོགས་ཆུང་དགོས་གལ་མ་མཆིས། འོན་ཀྱང་རྗེ་ནང་པར་ཆོས་བརྒྱུད་སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་གནང་མིན་ནི་ཁྲིམས་བཟོ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་འགན་དབང་ཡིན་པ་ལས་ཆོས་ཚོགས་འདིར་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ངོས་འཛིན་བྱུང་། "[158]ཞེས་གྲོས་ཆོད་གཏན་འབེབས་གནང་། སྤྱི་ལོ་ 2015 ཟླ་བ་ 3 ནང་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་སྙིང་འོས་བསྡུའི་ལམ་ནས་ཐག་གཅོད་གནང་སྐབས། གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་བཅུ་བདུན་ཙམ་ལས་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་མཁན་མ་བྱུང་བས་མི་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་རིང་འབད་པ་བསྟེན་པའི་བྱ་བར་རེ་ཞིག་གྲུབ་འབྲས་མེད་པར་གྱུར། དེར་བརྟེན། རྒྱལ་བ་རྗེ་ནང་པའི་རྗེས་འཇུག་སེར་སྐྱ་སྐོར་ཞིག་ནས་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་འགྲམ་དུ་ཞི་འབོད་ཀྱི་ནམ་པ་ཞིག་ཀྱང་སྟོན་དགོས་བྱུང་། "གོང་ས་མཆོག་ནས་སྤྱི་འཐུས་དང་བཀའ་ཤག་སོགས་ལ་སྩལ་བའི་བཀའ་སློབ་པོད་གཉིས་པ་ལས།

ངོས་སྔོན་མ་ཆུང་ཆུང་སྐབས་ནས་གཞན་ལ་སྐད་ཆ་འདྲི་བའི་གོམས་གཤིས་ཤིག་ཡོད། འབྲེལ་ཡོད་ཚོར་གོ་བསྟུར་བྱ་རྒྱུ་སློས་མེད་ཐོག །ངོ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་བཏང་གི་མི་གང་པ་ཚུན་ཆད་ལ་བསམ་འཆར་སོགས་འདྲི་གིན་ཡོད། དེ་སྔོན་ཡིན་ན། འབྲེལ་ཡོད་ཁག་ལ་

158 ཆོས་ཚོགས་ཐེངས་བཅུ་གཅིག་པའི་གྲོས་གཞི་གྲོས་ཆོད་ཅེས་པའི་ཁོངས་སུ་གསལ། ཆོས་ཚོགས་ཁག་གི་ལམ་སྟོན་བཀའ་སློབ་དེབ་གཉིས་པ་ལས་དྲངས།

གོ་བསྒྱུར་བྱུས་ནས་མཐའ་མའི་ཐག་གཅོད་ངོས་ཀྱིས་བྱུས་ན་མ་འགྲིག་པ་མེད་པའི་བཟོ་འདྲ་པོ་རེད། ཡིན་ནའང་། བར་ལམ་ང་ཚོའི་བཅའ་ཁྲིམས་གཏན་འབེབས་ཟིན་པའི་རྗེས་ལ། ཐག་གཅོད་བྱེད་རྒྱུའི་རིགས་བཅའ་ཁྲིམས་དང་མཐུན་གྱིན་ཡོད་དམ་མེད་བསམ་པའི་བསམ་བློ་གཉིས་པ་ཞིག་གཏོང་དགོས་ཀྱིན་འདུག །དེ་ནི་ཡར་རྒྱས་རེད་བསམ་པ་དྲན་གྱིན་འདུག །

ཅེས་སོགས་གསལ་བ་ལས་མགོན་པོ་མཆོག་ནས་ཐུགས་ཐག་གཅོད་པར་མ་མཛད་པའི་དོན་གནད་ཤེས་དགོས།

ཉེར་གཅིག་པ། འཛམ་གླིང་བྱམས་བརྩེས་སྐྱོང་བའི་མཛད་བཟང་གི་རིམ་པར་ཕྱེ་བ།

གངས་ཅན་མགོན་པོ།

དེ་ལ་དཀོན་མཆོག་འབངས་ཀྱི་སྐྱེས་རབས་ལས། སྤྱིར་སེམས་ཅན་ཡོངས་ཀྱི་མགོན་པོ་ཡིན། །སྡོས་གངས་རིའི་ཁྲོད་དུ་རྒྱལ་སྲིད་སྐྱོང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤྱིར་མཁའ་ཁྱབ་ཀྱི་འགྲོ་བ་སྤྱི་དང་ཡང་སྡོས་གངས་ཅན་པ་རྣམས་ཀྱི་མགོན་པོར་བཞེངས་ཤིང་། དེ་ལ་ཡང་བཀའ་དཀར་པོ་ལས། བསྐལ་པ་བྱེ་སྟོང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ། །དེ་ཡི་ཚད་ནི་ནམ་ཡང་མེད་པ་ནས། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་རབ་དེ་ནི་ངས་བརྙེས་ཏེ། །ངས་ནི་རྟག་ཏུ་ཆོས་ཀྱང་རབ་འཆད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཚུལ་དང་རྣམ་པ་དུ་མའི་སྒོ་ནས་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལས་བརྩམས་པའི་གླང་དོར་གྱི་གནས་མཐའ་དག་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱབས་དང་མགོན་མཛད་པ་ནི། རྒྱལ་དང་རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་སྐྱོང་ཚུལ་གྱི་སྒོ་རྨད་དུ་བྱུང་བ་དེ་ཡིན་པས། མགོན་པོ་མཆོག་ནས་ཀྱང་བོད་ཁ་བ་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ་སྐྱེས་པའི་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ཚུལ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གཙོ་བོར་སྐྱོང་བར་མཛད། དེ་ཡང་རྗེ་བླ་མས། མཛད་པ་ཀུན་ལས་གསུང་གི་ནི། །མཛད་པ་མཆོག་ཡིན། ཞེས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་ལ། གཞན་ཡང་། མགོན་པོ་མཆོག་ནས་བོད་འབངས་རྣམས་དུས་སྐད་ཅིག་ཕྲ་མོའི་ཡུན་ལ་ཡང་ཡལ་བར་མི་འདོར་བར་

ཐུགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཚུལ་ནི། སྤྱི་ལོ་ 1960 ཟླ་བ་ 7 ཚེས་ 2 ཉིན་རྒྱ་གར་ཙམ་པ་ཁྲུལ་གྱི་བོད་རིགས་སེར་སྐྱ་ལམ་བཟོ་བ་རྣམས་ལ།

ངོས་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་སེམས་ནི་དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བོད་མི་དམངས་གང་དུ་གནས་པ་དེ་དག་རེ་རེ་དང་མཉམ་དུ་འབྲལ་བ་མེད་པར་བསྡད་ཡོད། བོད་མི་དམངས་སྐྱིད་པོ་བྱུང་དུས་ངོས་ཀྱི་སེམས་ཀྱང་སྐྱིད་པོར་གནས་པ་དང་། བོད་མི་དམངས་སྡུག་པོ་བྱུང་དུས་ངོས་ཀྱི་སེམས་ཀྱང་སྡུག་པོར་གནས། དེ་བཞིན་བོད་མི་དམངས་དགའ་བའམ་སྐྱོ་བའི་སྐབས་སུ་ངོས་ཀྱི་སེམས་ལའང་དགའ་སྐྱོའི་འགྱུར་ལྡོག་བྱུང་སྟེ། ངོས་དང་བོད་མི་དམངས་ལུས་སེམས་གཅིག་གྱུར་ལྟ་བུར་གནས་ཡོད།

ཅེས་དང་། སྤྱི་ལོ་ 1960 ཟླ་བ་ 7 ཚེས་ 1 ཉིན་རྒྱ་གར་ཊ་ལ་ཧཽ་སེའི་བོད་རིགས་སེར་སྐྱ་རྣམས་ལ། “ངོས་ནི་བོད་མི་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་ནད་ཐོག་པ་དང་ཤི་བའི་གནས་ཚུལ་མཐོང་ཐོས་བྱུང་སྐབས། སྙིང་ལ་ཚེར་མ་ཟུག་པ་ལྟ་བུར་བཟོད་དཀའ་བ་དང་། ཡིད་སྐྱོ་བློ་ཕམ་ཧ་ཅང་གིས་ཆེན་པོ་ཡོང་གིན་འདུག”ཅེས་བཀའ་སྩལ་བ་ལྟར། རང་ཉིད་གང་གི་དོན་དུ་བསམ་བཞིན་སྲིད་པ་བཟུང་བའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་དང་། དེ་དག་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྒོ་མཐའ་དག་ལས་སྐྱོབ་པར་མཛད་པའི་འཕྲིན་ལས་རླབས་པོ་ཆེ་བདག་གིར་མཛད། ཡང་སྤྱི་ལོ་ 1979 ཟླ་བ་ 10 ཚེས་ 29 ཉིན། “གཙོ་ཆེ་ཤོས་བར་སྐབས་

དཀའ་སྡུག་སྐྱོང་ཚུལ་རྣམས་བོད་ནས་བསྒྱུར་བའི་ཡི་གེ་དང་། འཕྲིན་ལན། མི་འགྲོ་ཚོའི་ངག་ཐོག་གི་འགྲེལ་བཤད་གོ་ཐོས་ཡོང་སྐབས་ཧ་ལས་པ་དང་། ཐྲོ་ཡུལ་དུ་མི་ཤོང་བ་ལྟ་བུ། མིག་ཆུམ་ཤོར་ཐབས་མེད་ལྟ་བུ་འདུག །”ཅེས་དང་། སྤྱི་ལོ་ 1980 ཟླ་བ་ 3 ཚེས་ 31 ཉིན།

ཆོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཤད་ན། [ངོས་ལ་]ལས་དང་བསོད་ནམས་ཐུན་བྱུ་ཡོད་པ་རེད། བོད་སྤྱི་དོན་གཉན་འཕྲང་འདི་འདྲའི་སྐབས་ལ་ངོས་ཀྱིས་འཛོན་ཐུང་མི་འཛོན་ཐུང་བྱེད་དགོས་པའི་ལས་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ས་རེད། སློན་ལམ་མཐུ་བཙན་པོའི་དབང་གིས། “གཙོ་ཆེ་ཤོས་བོད་མི་ས་ཡ་དྲུག་གི་བདེ་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་དོན་དག་ཡིན་པ་དང་། ཡང་སྐོས་བོད་ནང་ལ་ཡོད་པའི་རྒྱ་ཆེའི་མི་དམངས་ཀྱིས་ཐྲོ་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང་དངངས་སྐྲག་སྐྱོང་བཞིན་པའི་གནས་ཚུལ་གྱི་འོག་ནས། དམྱལ་བ་ནས་མི་ཡུལ་དུ་ཁ་ཆེམས་བསྒྱུར་བ་ལྟར་ལན་འཕྲིན་དེ་ག་ཅམ་བསྒྱུར་ཡོང་དུས་ང་ཚོ་མིའི་ལུང་པར་ཡོད་མཁན་ཚོ་སེམས་ཤུགས་ཆག །ཡིད་ཐང་ཆད་ནས་བསྡད་ན་ག་ལ་འགྲིག་བསམས་ཏེ་ད་ལྟའི་བར་དུ་གང་ཡོང་ཅི་ཡོང་བྱས་པ་ཡིན། ད་དུང་ཡང་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་རེད།

ཅེས་དང་། ལོ་དེ་གའི་ཟླ་བ་ 4 ཚེས་ 14 ཉིན། “བོད་ནང་གི་བོད་མི་ཚོས་ཤིན་ཏུ་སེམས་ཤུགས་དང་རེ་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་རྒྱག་གིན་ཡོད་པ་རེད། དེ་འདྲའི་བོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དེ་མཐོང་། ཁོ་ཚོའི་ཡི་གེ་དེ་ཚོ་ཀློག་པའི་སྐབས་སུ་སྤྱིར་བཏང་མིའི་སྐད་ཆ་ཤོད་སྟོལ་ལ། ‘ད་ལྟ་ཤི་བ་ཡིན་ནའང་། དབུགས་ཆད་པ་མི་འདུག་’ཟེར་བ་འདྲ་པོ་ཞིག་དྲན་ཡོང་གིན་འདུག །”ཅེས་ཀྱང་གསུངས། སྤྱི་ལོ་ 1982 ཟླ་བ་ 11

ཚེས་ 17 ཉིན། "ངོས་སྤྱོད་ས་དཔག་ཚད་དུ་མས་ཆོད་པའི་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་ཡིན་ནའང་། ངོས་ཀྱིས་འདི་ནས་སློན་ལམ་འདེབས་རྒྱུ་དང་། རྗེས་འཛིན་སྐྱབས་འཇུག་བྱེད་རྒྱུ་སོགས་དུས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་གཡེལ་བ་མེད་པར་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་པ་ཡིན། བླ་མ་དང་སློབ་མའི་བར་དད་པ་དང་དམ་ཚིག་གཙང་མ་ཡོད་ཕྱིན་བྱིན་རླབས་དང་ཐུགས་རྗེ་ལ་ཉེ་རྒྱང་རིང་ཐུང་མེད། "ཅེས་བཀའ་སྩལ། སྤྱི་ལོ་1992 ཟླ་བ་ 3 ཚེས་ 27 ཉིན།

ངོས་ལ་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་། ཚེ་རབས་མང་པོ་ནས་ལས་དང་བསོད་ནམས་བསགས་པའི་སློན་ལམ་གྱི་མཐུ་བཙན་པོ་ཡིན་པ་རིགས་པས་བསྒྲུབས་ན་ཕལ་ཆེར་ཤེས་ཐུབ་ཅིང་། དུས་ཚོད་གཉན་འཕྲང་འདི་འདྲ་ཞིག་གི་མགོ་ཚུགས་པའི་སྐབས། ངོས་རང་སྐྱེས་ནས་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་གདན་ཁྲལ་དུ་བསླེབས་པར་བརྟེན། ད་ལྟ་ཤི་ན་དུས་ཚོད་གཉན་འཕྲང་ཅན་འདིར་སྐྱེས་པའི་གོ་ཆོད་མེད། སྤྱིར་བཏང་བྱས་ན། ལོ་དྲུག་ཅུ་ལ་ཉེ་བར་བཅར་བ་འདིའི་རིང་མི་ཚེར་རང་དབང་བྲལ་ནས་མི་ཡུལ་དུ་བཙན་བྱོལ་བའི་མིང་ཐོག་ནས་བོད་སྤྱི་པའི་དོན་དག་ལ་ཞབས་འདེགས་གང་ལ་གང་འཚམས་བསྒྲུབས་ཡོད། ངོས་ལ་འཛིན་པོ་རྒོད་པོའི་ནུས་པ་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་། ལྷག་བསམ་དག་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དང་ལས་དང་སློན་ལམ་གྱི་མཐུ་བཙན་པའི་དབང་གིས། ཕན་ཐོགས་ཏན་ཏན་ཡོང་གིན་ཡོད། བཙན་བྱོལ་བའི་སྐབས་ལ་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་རིག་གཞུང་དང་། བོད་པའི་མིང་དང་བཅས་པ་མི་བརླག་པའི་ཆེད་དུ། ད་བར་དུ་ལས་ཀར་གྲུབ་འབྲས་གང་ལ་གང་འཚམས་ཐོན་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱུས་ཡོད། དེ་ལྟར་བྱེད་དགོས་དོན་ཡང་རང་གི་ལུང་པའི་རང་དབང་རང་ལག་ཏུ་སོན་ནས་གཞིས་བྱེས་མཉམ་འཛོམས་ཀྱི་བདེ་སྐྱིད་ཉི་མ་འཆར་ཐུབ་

པའི་ཆེད་དུ་ཡིན།

ཞེས་བཀའ་སྩལ།

མདོར་ན། བོད་གངས་ཅན་པས་དུས་རབས་དུ་མའི་རིང་བསགས་ཤིང་བསྲུབས་པའི་རྒྱུ་ཚོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་སྨིན་ལ་ཉེ་བའི་ཚེ་མགོན་པོ་མཆོག་མདོ་སྨད་སྟག་མཚེར་དུ་སྐུ་བལྟམས་ཤིང་དབུས་སུ་ཕེབས། གནས་བབ་མི་བརྟན་པའི་ཁོར་ཡུག་ཏུ་འཚར་ལོངས་གནང་། ཅུང་ནར་སོན་མ་ཐག་རྒྱལ་སྲིད་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་ཐུགས་འགན་བཞེས་ཏེ་དཀའ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་བདག་གིར་བཞེས། གཞན་ཡང་། རྒྱ་མི་དམར་པོ་བོད་དུ་འཛུལ་བ་ན། བཙན་འཛུལ་བྱས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར"གླ་གློ"དང་"ཀླུན་ནག"སོགས་ལོག་འགྲེལ་དང་། "སྐྱུག་བྲོ་བ"སོགས་སུ་བལྟས་པའི་བརྙས་དམོད་སྣ་ཚོགས་བྱས་ཤིང་རྒྱ་ཁྲབ་ཏུ་སྤེལ་ཐབས་བྱས། བོད་མི་འབུམ་ཕྲག་ཡས་མས་ཙམ་གློ་བུར་དུ་སྐྱབས་བཅོལ་བར་གྱུར་པའི་ཚེ་ཕྱིའི་སྤྱི་ཚོགས་སུ་སྤྲང་པོ་ལྟ་བུར་ཤིན་ཏུ་ཉམས་དམའ་བའི་དཀའ་སྡུག་མྱོང་དགོས་བྱུང་། རྐྱེན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས། ལོ་རབས་དྲུག་ཅུ་པ་དང་བདུན་ཅུ་པའི་ནང་རྒྱ་གར་སོགས་ཤར་ཁུལ་དང་ནུབ་ཕྱོགས་བོད་མིའི་ཁྲོད། རང་ཉིད་བོད་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་པར་ཡང་ངོ་ཚ་བའི་གནས་སུ་གྱུར། གཞིས་སུ་ནི་ལོ་རབས་དགུ་བཅུ་པའི་བར་དུ་དེ་ལྟ་བུ་རྒྱུན་མ་ཆད། དེ་ལྟར་བོད་མི་རྣམས་ཉམས་སྣང་ཞན་པའི་ཚད་རིམ་ཆེས་དམའ་ཤོས་སུ་བསླེབས། དེ་ལྟ་ན་ཡང་། མགོན་པོ་མཆོག་གི་མཚན་མཐོང་དང་མཛད་འཕྲིན་རྨད་དུ་བྱུང་བ་རྣམས་འཛམ་གླིང་རྩེལ་པོར་ཁྱབ་ཅིང་། ཉེ་ཤར་སྨྲར་མོས་མི་ཁོག་པ་ལྟར་གཟི་བྱིན་ཐོགས་མེད་དུ་འབར། ཕྱི་མི་རིགས་པ་ཅན་རྣམས་བོད་མིའི་ཆོས་རིག་དང་གོམས་

སྒྲོལ། བསམ་བློའི་འཁྱེར་སོ་སོགས་ལ་འགྲམ་ཆུ་ལྡང་ཞིང་། བོད་ཀྱི་བླ་མ་དང་མཁས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་བདེ་སྐྱིད་སྤྲིན་པའི་སྨན་མཆོག་བཙལ། བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་གི་བསླབ་གཞི་འགག་སློབ་ཆེན་ཁག་ཏུ་བཙུགས། ཆོས་ཚོགས་ཀྱིས་ས་སྟེང་ཁྱབ། ཆོས་ལ་སྦྱང་བའི་ཚན་རིག་པ་རྣམས་ཀྱང་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་གྱི་གླེགས་བམ་ལ་འཐམས། ཆེས་ཡང་རྩེར་ངོས་འཛིན་བྱེད་པའི་ནུབ་ཕྱོགས་སེམས་ཁམས་རིག་པ་བ་དག་ཀྱང་བོད་མིའི་མདུན་དུ་མགོ་བོ་སྨད། བོད་ཀྱི་གསོ་རིག་ཀྱང་ལུས་སེམས་གཉིས་ཀ་གསོ་ཐབས་སུ་ངོས་འཛིན་གྱིས་དང་བ་རྒྱས། རྒྱ་རིགས་ཤེས་ཡོན་ཅན་དང་ཆོས་དད་པ་རྣམས་ཀྱང་གསང་སྔགས་ཀྱིས་རྒྱལ་བ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་ཞབས་རྗེས་སྙེག །ཚུལ་དེ་ལྟ་བུས་བོད་མིའི་མཚན་མཐོང་དགུང་དུ་བཏེགས་ཏེ། འཛམ་གླིང་ལོ་རྒྱུས་ནང་བོད་མིའི་མཛེས་སྡུག་ལྡན་པའི་སྣང་བརྙན་གསོན་པོ་དེ་ཚད་མཐོ་ཤོས་ཀྱི་གནས་སུ་བསྐྱལ་བ་ན། དགཟོད་བོད་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཕྱིའི་ཆ་ལུགས་ཚུན་ཆད་ནས་བོད་ཀྱི་རྣམ་པ་སྟོན་ཐབས་བྱེད་ཅིང་། བོད་རིགས་ཡིན་ཞེས་གཞན་གྱི་མདུན་སར་སྤོབས་ཉམས་ངོམ། ད་དུང་བོད་མི་རྣམས་སྐྱོ་བའི་ཚེ་མགོན་སྐྱབས་དཔུང་གཉེན་ཞུ་ས་དང་། དད་ན་བསྙེན་བཀུར་ཞུ་ས། དཀའ་ཚེགས་བྱུང་ན་མཚན་མཐོང་གཡོར་ས། ཚེའི་འདུ་བྱེད་རྫོགས་ན་ཕྱི་མའི་ལམ་སྣ་འདྲེན་མཁན། མདོར་ན། མགོན་པོ་མཆོག་ནི་བོད་ཀྱི་ཡོད་ཚད་ནས་ཡོད་ཚད་དུ་གྱུར། འདི་ནི་བོད་གངས་ཅན་པའི་མགོན་པོར་བསམ་བཞིན་སྤྲིད་པ་བཟུང་སྟེ་བོད་ཉམས་ཉེས་ལས་སྐྱོབ་པར་མཛད་པའི་ཚུལ་ཡིན།

གཞན་ཡང་མགོན་པོ་མཆོག་ནས། འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་བྱིན་

གྱིས་བརྟབས་པའི་ཕ་སྤྲེའུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་མ་བྲག་སྲིན་མོ་གཉིས་འདུས་པ་ལས་བྱུང་བའི་“བོད་མི་རྣམས། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཐུས་མཐུ་དང་བྱིན་རླབས། ལས་སྨོན་གྱི་འབྲེལ་བ་བཅས་ལས་བྱུང་བ་དང་། གནས་སྐབས་འདིའི་ཐོག་ནས་བོད་མི་རྣམས་སྤྱན་རས་གཟིགས་དང་ཐད་ཀར་འབྲེལ་ཞིང་། བོད་པས་དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་བྱེད། དངོས་གནས་བྱས་ན། ངོས་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་འབྲེལ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་དེར་ངོ་མཚར་སྐྱེ་སྒྲོང་། ”ཞེས《བོད་ཀྱི་བྱུང་བ》ཞེས་པར་བཀའ་སྩལ་བ་ལྟར། དེ་ལྟ་བུའི་འབྲེལ་བའི་དབང་གིས། ཆེས་གནད་འགག་གི་སྐབས་ཏེ་ཅི་བྱ་གཏོལ་མེད་དུ་གྱུར་པའི་ཚེ། རྫི་ལམ་དུ་མགོན་པོ་མཆོག་ནས་བསླབ་བྱ་དང་ལམ་སྟོན་ཞིབ་ཚགས་གནང་བ་ལ་ཡིད་ཆེས་ཤིང་། ཚུལ་དེ་ལྟར་དུ་བསྒྲུབས་པས་ལས་དོན་ཐམས་ཅད་བདེ་ཐག་ཏུ་གྲུབ་པའི་བོད་མི་དད་པ་ཅན་མང་དུ་བྱུང་བ་ཡང་སྐྱབས་དང་མགོན་མཛད་ཚུལ་གྱི་རྣམ་པ་གཞན་ཞིག་ཡིན། དཔེར་ན། བཙན་བྱོལ་དུ་ཕེབས་པའི་དུས་སུ་འགའ་ཞིག་གི་རྨི་ལམ་དུ། “ངོས་ཀྱིས་དུས་ཚོད་འདི་དང་དེ་ལ་བོད་ནས་བྲོས་བྱོལ་བྱེད་དགོས་ཞེས་དང་། ས་ཆ་དེ་དང་འདི་ལ་འགྲོ་དགོས་ཤིང་། ལས་དོན་དེ་དང་འདི་ལྟ་བུ་སྒྲུབ་དགོས་ཞེས་ལམ་སྟོན་བྱས་པར་དེ་དག་གིས་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་ཇི་བཞིན་བསྒྲུབས་པ་ན། བསླུ་བ་གང་ཡང་བྱུང་མི་འདུག །”ཅེས་མགོན་པོ་མཆོག་གིས་བཀའ་སྩལ་བ་ལྟར། དངོས་བརྒྱུད་ཅི་རིགས་དང་མངོན་ལྐོག་གཉིས་ཐད་ནས་མགོན་སྐྱབས་དང་དབུང་གཉེན་མཛད་དེ། གཞན་ཡང་། སྤྱི་ལོ་ 1996 ཟླ་ 7 ཚེས་ 10 ཉིན་གཞུང་ཞབས་བགྲེས་ཡོལ་རྗེས་དྲན་ཚོགས་འདུའི་སྐབས།

དོན་གྱི་རྒྱུད་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་མེད་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་མོས་པ་རྩེ་གཅིག་པའི་ཐོག་ནས་གང་ཐུབ་ཀྱིས་ཉམས་ལེན་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད། དེར་བརྟེན། དོན་ཆུང་ཆུང་སྐབས་ནས་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་འབྲེལ་བ་ཐོགས་པ་དེ་དག་ལ་དོན་གྱིས་སྨོན་ལམ་བརྒྱབས་ན་ཐུན་བུ་ཕན་གྱི་རེད་བསམ་གྱིན་འདུག་ལ། རྟག་པར་སྨོན་ལམ་ཡང་རྒྱག་གིན་ཡོད། དེ་བཞིན་བོད་ཆོས་ལྡན་ཞིང་གི་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་པའི་ལས་བྱེད་པའི་ནང་གི་མི་སྐྱ་སྤྱིར་བཏང་གཞུང་ཞབས་ཀྱི་མིང་ཙམ་ལས་བླ་མ་དགེ་བཤེས་ཀྱི་མིང་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་འཆི་ཁར་འཆི་སྐྱངས་མི་འདྲ་ཙམ་བྱས་ནས་འཆི་མཁན་དེ་འདྲ་ཡོང་གིན་འདུག། དཔེར་ན། གཡུ་ཐོག་ཞབས་པད་གཤེགས་ཁར་གཞན་དང་མི་འདྲ་བར་ཧ་ཅང་གདེང་དང་ལྡན་པར་བྱས་ཏེ་གཤེགས་འདུག། བར་ལམ་ཆ་བཞག་ན། ཕྲེང་རིང་སྤྱི་བོ་ལགས་ཀྱང་མི་འདྲ་བ་ཙམ་བྱས་ནས་གཤེགས་འདུག། དེ་བཞིན་སྤྱོན་མ་ཤན་ཁ་བ་ལ་ཆ་བཞག་ན། ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་སྤྱིར་བཏང་གི་བླ་མ་དང་དགེ་བཤེས་ཤིག་ལས་ལྷག་པ་མེད་ནའང་ཞན་པ་མེད། དེ་དག་ནི་དངོས་གནས་ཆོས་ལྡན་རྒྱལ་ཁབ་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ལྡན་གྱི་གཞུང་ལ་ཞབས་འདེགས་ཞུས་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན། དེ་ཚོའི་རིགས་ནི། ངོ་བདག་སོ་སོའི་དོན་ལ་ཆ་བཞག་ན། གསོན་པའི་རིང་ལ་སྐྱེ་བ་གཞུང་གི་ཞབས་འདེགས་ཞུས། འཆི་ཁར་གདེང་དང་ལྡན་པའི་ངང་ནས་ཤི་སྐྱེ་ཚེ་རབས་ནས་ཚེ་རབས་སུ་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དང་ལས་འབྲེལ་ཡོད་པ་དང་། འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་རྟགས་དང་མཚན་མའི་གདེང་ངེས་ཅན་ཡོད་པའི་ཐོག་ནས་འགྲོ་མཁན་ཁ་ཤས་བྱུང་ཡོད།

ཅེས་བཀའ་སྩལ་བ་ལྟར། རང་ཉིད་ནས་ལྷག་བསམ་དང་གུས་གཡོ་མེད་ཀྱིས་

བློ་དོགས་ཡིད་གཉིས་སྤུ་རྩེ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དགོངས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཞུགས་ན། འདི་ཕྱི་གང་དུ་ཡང་ཡ་ང་བའི་གཡང་ས་དང་འཛིགས་ཡེར་བའི་འཕྲང་ལམ་བརྒྱུད་མི་དགོས་པར་བོད་གངས་ཅན་པའི་མགོན་པོ་ལྷ་གཅིག་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེའི་སྐྱབས་འོག་ནས་ཇི་སྲིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་བདེ་ཞིང་ལེགས་པའི་གཞི་ལ་གནས་ཐུབ་པར་གདོན་མི་ཟ།

མཛད་པ་སྤྱི་སྐྱོང་སྟངས་ལ། ཆོས་ཕྱོགས་ནས་རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ན་རིམ་གྱི་ཁྲིད་ནས་རྗེ་དགེ་འདུན་གྲུབ་དང་རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་གཉིས་ལ་སྔགས་བརྗོད་རྒྱ་ཆེར་གནང་ཞིང་། རྒྱལ་མཆོག་བདུན་པ་ཆེན་པོར་"མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་བུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཞིག"ཅེས་ཡང་ཡང་བསྔགས་པས་མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་གྱི་ཚུལ་བཞེས་ཚུལ་ཤེས་ལ། སྲིད་ཕྱོགས་ནས་རྒྱལ་བ་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོར་"རྒྱལ་དབང་གི་ཁྲི་ལ་ཕེབས་པའི་གོ་མ་ཆོད་"ཅེས་ཡང་ཡང་གསུངས་པས་སྲིད་ཀྱི་མཛད་པ་སྐྱོང་ཚུལ་ཡང་ལྟོག་ཕྱོགས་ནས་སྒྲུབ་ཐུས། ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཟད་ནས་རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ་དང་༧གོང་ས་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོ་གཉིས་ལ་བསྔགས་བརྗོད་མཛད་པས་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་མཛད་པ་སྐྱོང་སྟངས་ཤེས། རྒྱལ་བ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོར་བསྔགས་བརྗོད་དང་ཟུར་ཟ་གཉིས་ཀ་གནང་ཞིང་། སྐུ་ཕྲེང་གཞན་རྣམས་ལ་སྐུ་ཡོན་བྱེ་བྲག་པའི་སྟེང་ནས་བསྔགས་བརྗོད་གནང་ཡང་སྐབས་ཕལ་མོ་ཆེར་བཏང་སྙོམས་སུ་མཛད་པ་ལས་ཀྱང་དོན་དུ་མ་རྟོགས་ཐུབ། གང་ལྟར། རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁྲིད་ནས་འགྲན་ཟླ་དང་བྲལ་བ་ནི། རྒྱལ་མཆོག་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་སྟེ་གཟུ་བོར་གནས་པའི་སྐྱེ་མཆོག་དུ་མས། "རྒྱལ་

མཆོག་འདི་པར་སྐུ་ཕྲེང་གོང་མ་ཀུན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ་ལས་ཀྱང་ལྷག་པའི་སྐུ་ཡོན་མངའ"ཞེས་གསུངས། ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེའི་དགོངས་པ་ནི། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེས།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོའི་སྔོན་ཁར་སྐབས་རྗེ་ཁྲི་བྱང་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོས་འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་དུ་ལམ་རིམ་གྱི་གསུང་ཆོས་རྒྱས་པ་ཞིག་གནང་ཞིང་། དེ་གྲོལ་བའི་ཉིན་མོ་དེར་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོ་ག་དང་བཅས་བསྔོ་བ་དང་སྦྲགས་ཏེ་བཀའ་སློབ་རྒྱས་པོ་ཞིག་གནང་བའི་སྐབས་སུ། བོད་སྤྱི་མཐུན་གྱི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་ལྟོགས་ན། རྒྱལ་བ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་འདི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རྗེ་དགེ་འདུན་གྲུབ་དང་རྒྱལ་བ་ལྔ་པ་ངག་དབང་བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོ། རྒྱལ་མཆོག་བདུན་པ་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་བཅས་གསུམ་བསྡོམས་པ་ལས་ཀྱང་མཛད་འཕྲིན་དང་སྐུ་ཡོན་རྒྱས་པ་ཞིག་ཡེབས་རྒྱུར་ཐེ་ཚོམ་མི་དགོས་ཞེས་བཀའ་གནང་སོང་། དེ་ནས་ཞལ་ཤོབ་དང་སྦྲགས་ང་སྔེ་པ་གཞུང་གི་ལྟོ་གཟན་པ་ཞིག་ཡིན་སྟབས་སྤྲེལ་ལད་བཤད་པ་རེད་མ་དྲན་ཨང་། དེ་ནི་དངོས་ཡོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཡིན། བོད་སྤྱི་མཐུན་གྱི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་རྒྱབ་ཕྱོགས་ན། རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་འདི་ཉིད་སྔར་མ་བྱུང་བའི་མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མངའ་བའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ཁྱད་པར་བ་ཞིག་འབྱོན་ངེས་པ་ཡིན། ཚང་མས་གསོལ་བ་སྨོན་ལམ་འདེབས་དགོས། སྤྱི་མཐུན་གྱི་བསོད་ནམས་གསོག་དགོས་ཞེས་བཀའ་ཡེབས་སོང་། སྐབས་དེར་ང་རང་ཐུ་གུ་ཆུང་ཆུང་གི་བསམ་བློའི་ནང་རྒྱལ་བ་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་དང་ལྔ་པ། བདུན་པ་བཅས་ནི་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་གྱི་ནང་ནས་མཁས་པའི་མཛད་པ་རྒྱས་ཤོས་རྣམས་ཡིན་པས། དེ་གསུམ་བསྡོམས་པ་ནི་གང་འདྲ་ཡིན་ནམ། དེ་ནི་བློ་ཡུལ་དུ་མི་ཤོང་བ་ལྟ་བུ་རེད་དྲན་བྱོང་། ད་ལྟ་ཕྱིར་བལྟས་ལོག

སྐབས། སྐྱབས་རྗེ་ཁྲི་བྱང་རྡོ་རྗེ་འཆང་མཆོག་གིས་གསུངས་པ་དེ་དངོས་གནས་ངེས་པ་དོན་གྱི་གསུང་རྗེན་པ་ཞིག་རེད་འདུག་སྙམ་པ་ཡང་ཡང་ཡོང་གིན་ཡོད།

ཅེས་《སློབ་དཔོན་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་གསུང་བཤད་དང་གསུང་རྩོམ་སོགས་གལ་ཆེ་ཁག་ཕྱོགས་བསྡུས་》དེབ་ཕྲེང་དྲུག་པར་གསལ་བ་ལྟར་ཤེས་དགོས། ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས། "རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ཉི་གོས་ཆེན་མངགས་བཏགས་ཟེར་བ་ལྟར་ཡིན། "ཞེས་དུས་དང་གནས་བབ་སོགས་གང་ལ་དེ་འཚམས་ཀྱིས་མཛད་པ་རྒྱ་ཆེར་སྐྱོང་བའི་ཐུགས་བསྐྱེད་དང་མཐུ་ནུས་ཡོངས་སུ་བརྟས་པ་སྟར་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སུ་མ་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཚུལ་གསུངས།

འཇིགས་རྟེན་མགོན་པོ།

གོང་དུ་བྲིས་ཟིན་པ་ལྟར་སྤྱི་ལོ་ 1942 ལོར་ཡོངས་འཛིན་སྟག་བྲག་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་དྲུང་ནས་སྐུ་ཚེ་འདི་ལ་ལྟོས་པའི་བཀའ་དབང་ཐོག་མ་སྟེ་འཇིགས་བྱེད་དཔའ་བོ་གཅིག་པའི་བཀའ་དབང་གསན་སྐབས། མི་རིང་བར་ཐུགས་ལ་འཇིགས་པའི་སྣང་བ་ཕྲ་མོ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་མཛད་འཕྲིན་མཐའ་མེད་དུ་སྐྱོང་བར་འགྱུར་བའི་རྣམ་ཐར་དང་མཚན་མ་ཁྱད་པར་བ་ཞིག་བྱུང་ཡོད། དེ་ལ་མགོན་པོ་མཆོག་ནས།

དེ་དུས་ངོས་རང་ལོ་ན་ཧ་ཅང་ཆུང་བས་དབང་ཞུས་པའི་སྐབས་སུ་དེ་ལ་རྩེད་མོའི་འདུ་ཤེས་བཞག་པ་འདྲ། དེའི་སྟབས་ཀྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་འཛུལ་བ་སོགས་བྱས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཤིག་བྱུང་ཡོད། སྐབས་དེར་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་དབང་ཞུས་པའི་གསང་མཚན་དེ་སྣང་མཛད་རྡོ་རྗེ་ཡིན་པ་ད་ལྟ་ཡང་དྲན། དེ་ལ་བསམ་བློ་ཞིག་བཏང་ན། གསང་མཚན་དུ་

"རྣམ་པར་-སྣང་མཛད་"ཅེས་ཟེར་བས། གཞན་དོན་ཙུང་ཙམ་ཞིག་ཡོང་ཐུབ་པ་མིན་ནམ་སྙམ་པ་ཞིག་སེམས་སུ་དྲན་སོང་། འདི་ནི་ངོས་ཀྱིས་ཁྱེད་རང་ཚོར་ནང་ཚགས་བྱས་ནས་བཤད་པ་ཡིན། [159]

ཞེས་སྐབས་དེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་མཚན་མ་ཁྱད་པར་ཅན་བྱུང་བའི་ཚུལ་ཟུར་ཙམ་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། སྤྱི་ལོ་ 1956 ཟླ་བ་ 2 པའི་ཟླ་དཀྱིལ་ཏེ་བོད་མེ་སྤྲེལ་ལོའི་ལོ་སར་སྐབས། ནག་ཕྱོགས་བདུད་ཀྱི་འཇིགས་པས་བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་ཆེན་པོ་ཡ་ང་བའི་གནས་སུ་བསྒྱུར་ཏེ་ཕལ་ཆེར་ཅི་བྱ་གཏོལ་བྲལ་དུ་འགྱུར་བཞིན་པའི་སྐབས་སུ། ཕུར་སྟོལ་ལྟར་གཞུང་བསྐྱེན་དགྲ་ལྷའི་གཙོ་བོ་གནས་ཆུང་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོ་སྤྱན་འདྲེན་གྱིས་བོད་བསྟན་སྲིད་ཀྱི་ཐད་བཀའ་འདྲི་གནང་བར། ཆོས་སྐྱོང་ཆེན་པོ་ནས། "ཚུ་ཤེལ་ནོར་བུའི་འོད་སྣང་དེ། །ནུབ་ནས་འཆར་བའི་དུས་འོང་ངོ་། །"ཞེས་གོ་རྒྱུ་ཟབ་པའི་ལུང་བསྟན་ཞིག་གློ་བུར་དུ་ཕུལ་བར། མགོན་པོ་མཆོག་ནས་འཕགས་ཡུལ་དུ་སྟོན་པ་མྱང་འདས་ཀྱི་དུས་ཆེན་ལ་ཆིབས་སྒྱུར་བསྐྱང་ངེས་ཀྱི་ལུང་བསྟན་ཡིན་པར་དགོངས་ཀྱང་། ཕྱིས་སུ《བཙན་བྱོལ་གྱི་རང་དབང་》ལས། "དེ་ནི་ལོ་དེར་ངོས་རང་རྒྱ་གར་དུ་འགྲོ་བའི་བརྡ་བསྟན་པ་ཙམ་མིན་ནམ་སྙམ་ཡང་། ད་ལྟ་བསམས་ན་ལུང་བསྟན་དེར་གོ་རྒྱུ་ཟབ་མོ་ཞིག་ཡོད་པར་མཐོང་། "ཞེས་བཀའ་སྩལ་ལྟར་དང་། སྤྱི་ལོ་ 1956 ཟླ་བ་ 11 ཚེས་29 ཉིན་སྟོན་པ་མྱང་འདས་ཀྱི་རྗེས་དྲན་ཚོགས་ཆེན་སྐྱེང་། མགོན་པོ་མཆོག་ནས།

སྟོན་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ལུང་ལས། ང་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་

159 རྒྱུད་སྨད་དུ་སྩལ་བའི་འཇིགས་བྱེད་སྒྲོང་ཁྲིད་སྐབས་ཤིག་གསུ

བརྒྱ་སོང་བ་ན། གདོང་དམར་ཅན་གྱི་ཡུལ་དུ་དམ་པའི་ཆོས་དར་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཡོད་པར་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་དེ་ནི་སྤྲེའུ་གདོང་དམར་གྱི་རིགས་ཅན་བོད་ལ་དམ་པའི་ཆོས་དར་བར་བཞེད་ཀྱང་། རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཤཱཀྱ་ཤྲིས་ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་དར་བ་ལ་དགོངས་པ་ལྟར། དེང་དུས་ནུབ་ཕྱོགས་ཡོ་རོབ་ཀྱི་ཡུལ་གྲུ་རྣམས་སུ་ནང་པའི་ཆོས་ལ་དོ་སྣང་ཆེན་པོ་བྱེད་པའི་རྟགས་མཚན་དེ་ནི་ལུང་བསྟན་པའི་དུས་ངེས་པ་ཅན་དང་ཤིན་ཏུ་མཐུན་པར་འདུག་སྙམ།

ཞེས་དང་། སྐུའི་ཟླ་སྨན་བློ་བཟང་དབང་རྒྱལ་གྱིས། ″དེ་ཡང་སྟོན་པས། ང་ནི་མྱ་ངན་འདས་ནས་ལོ། །ཉི་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་འདས་པའི་འོག །གདོང་དམར་ཅན་གྱི་ཡུལ་དུ་ནི། །དམ་པའི་ཆོས་ནི་དར་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། བྱང་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་རུ། །དགེ་བ་ཅན་གྱི་ས་ཕྱོགས་དེར། །ང་དང་འདྲ་བའི་སྐྱེས་བུ་འབྱུང་། །བསྟན་བཅོས་ཞེས་པ་དེ་ཡིས་སྤེལ། །ཞེས་བྱང་གི་ཕྱོགས་ནི་རྒྱ་གར་རྡོ་རྗེ་གདན་ནས་བརྩིས་ན་བོད་བྱང་གི་ཕྱོགས་སུ་འཁེལ་བ་དང་། དགེ་བ་ཅན་གྱི་ས་ཞེས་པ་སྤྲུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་གདུལ་ཞིང་དང་། ང་དང་འདྲ་བའི་སྐྱེས་བུ་འབྱུང་ཞེས་པ་སངས་རྒྱས་རང་ཉིད་ཀྱི་ལུང་གིས་ཟིན་པའི་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲུལ་༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ཡང་གོང་དུ་བརྗོད་ཟིན་པ་ལྟར་རྒྱ་གར་དུ་ཚོགས་པའི་སྟོན་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དུས་དྲན་གྱི་མཛད་སྒོའི་ཐོག་༸རྒྱལ་དབང་རིན་པོ་ཆེས་སྩལ་བའི་བཀའ་སློབ་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དེང་སྐབས་དངོས་སུ་ར་འཕྲོད་བྱུང་བ་ཚང་མས་མཁྱེན་གསལ་རེད། ″ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་འཛམ་གླིང་ཕྱོགས་མེད་དུ་མཛད་འཕྲིན་སྐྱོང་བའི་ལུང་བསྟན་

སོགས་མང་དུ་བྱུང་།

དེ་ལ་འདི་ལྟར་བརྗོད་རིགས་ཏེ། དེ་ཡང་སྟོན་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པས་སྐུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་མཛད་ནས་མི་ལོ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་འདས་པའི་དུས་ཉིད་ན། ནུབ་ཕྱོགས་གདོང་དམར་ཅན་གྱི་ཡུལ་དུ་དམ་པའི་ཆོས་ཟབ་མོ་ཆེས་ཆེར་དར་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་ཚེ། རྒྱ་གར་ནས་བརྩིས་པའི་བྱང་གི་ཕྱོགས་ཏེ་དགེ་ལྡན་བསྟན་པའི་སྲོལ་འབྱེད་ཆེན་པོ་རྗེ་བླ་མ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་དེ་ཉིད་གང་དུ་སྐུ་བལྟམས་པའི་གནས་ཙོང་ཁ་སྐུ་འབུམ་དུ་གྲགས་པའི་སའི་ཆ་དང་ཁད་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བའི་ཕྱོགས་སྟག་མཚེར་ཞེས་བྱ་བ་དེར། རྒྱལ་བ་གཞོན་ནུ་དོན་ཀུན་གྲུབ་པ་ཉིད་དང་ཚུལ་ཀུན་ནས་མཚུངས་པའི་སྐྱེས་མཆོག་ལྷ་མོ་དོན་ཀུན་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཉིད་མངོན་པར་འཁྲུངས་ཏེ་ལྷ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་ཞིང་དུ་ཆིབས་ཞལ་བསྒྱུར། སྟོན་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཉིད་ནས། "རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་བྱང་ནས་བྱང་དང་། དེ་ནས་སླར་ཡང་དབུས་སུ་དར་བར་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར། "རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སླར་ཡང་ཉིན་མོ་ལྟར་གསལ་བར་མཛད་པ་སོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ན། སྤྱི་ལོ་ 1959 ལོར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་ཆིབས་ཀྱི་ཁ་ལོ་བསྒྱུར། ནུབ་ཕྱོགས་གདོང་དམར་ཅན་གྱི་ཡུལ་ཁམས་སུ་ཚང་ལ་མ་ནོར་བའི་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་གསར་དུ་དར་བའི་རྒྱུ་ཚོགས་ཡོངས་སུ་ཚང་བ་ན། སྤྱི་ལོ་ 1973 ལོར་ཡོ་རོབ་ཏུ་ཐོག་མར་ཞབས་སོར་བཀོད་ཅིང་ཆོས་ཀྱི་བགོ་སྐལ་དང་པོ་སྩལ་ཏེ། ཉོན་མོངས་པའི་དགྲ་རྣམས་མ་ལུས་པར་འཚོས་ཤིང་དན་འགྲོའི་སྲིད་པ་མཐའ་དག་ལས་སྐྱོབ་པར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཏེ་རྒྱལ་བའི་གསུང་

རབ་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་བའི་དབུ་ཚུགས། བཞུགས་སྐར་སོགས་སྦུའང་ཉུབ་ཕྱོགས་པ་དང་རྒྱ་གར་བ་དུ་མར་ཆོས་ཁྲིད་དངོས་སུ་གནང་། བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་ནང་ཆོས་ཀྱི་འཛིན་གྲྭ་བཙུགས། ཆོས་སྲིད་ཁོར་ཡུག་དང་སྤྱི་ཚོགས་བདེ་དོན་སོགས་ལས་བརྩམས་པའི་བླང་དོར་ལམ་སྟོན་གྱི་བཀའ་སློབ་འཛམ་གླིང་ཀུན་ལ་སྩལ། མཐོ་སྲིད་འཛིན་པོ་བྲང་ནས་དམའ་ཉམ་ཐག་གི་སྡོད་གནས་ཚུན་ཆད་དུ་ཆིབས་སྒྱུར་བསྐྱངས། གང་མཛད་ཐམས་ཅད་གཞན་དོན་དུ་བསྒོ་བར་མཛད། "ངོས་ཀྱིས། རང་གི་དབུགས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་ཕྲ་མོ་ཚུན་ཆད་ནས་གཞན་དོན་དུ་བསྔོས་ཟིན། "ཞེས་དང་། "ཆེས་མཐའ་མའི་དབུགས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་མ་འགག་གི་བར་དུ། འཛམ་གླིང་གི་སྐྱེ་འགྲོ་ཀུན་གྱི་དོན་བྱེད་པར་ཐག་བཅད་ཟིན། "ཞེས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ། དེར་བརྟེན། ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་མི་སྣ་གནད་ཅན་དུ་མས་མགྲིན་གཅིག་ཏུ། "༧གོང་ས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་འདི་པ་ལྟ་བུའི་དབུ་ཁྲིད་ཅིག་སྔར་ཡང་འཛམ་གླིང་དུ་མ་བྱུང་ལ། ཕྱིས་ཀྱང་མི་འབྱུང་། "ཞེས་ཆིག་ཐག་ཆོད་པོས་གསུངས། ཨ་རིའི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་དམངས་གཙོ་ཚོགས་པའི་ཕྱི་འབྲེལ་ཚོགས་གཙོ་འདས་པོ་TomLantosནས།

སྔར་ཡོངས་སུ་མ་གྲགས་པའི་གྲྭ་རྐྱང་དཀྲུས་མ་འདིས་ད་ཆ་འཛམ་གླིང་སྐྱེ་འགྲོ་ཀུན་གྱི་ཡིད་དབང་ཅིག་ཅར་དུ་ཐོགས་པ་ནི། དཔལ་འབྱོར་གྱི་ནུས་པ་དང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཤུགས་རྐྱེན་སོགས་ཀྱིས་མ་ཡིན་པར་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་ཟིལ་ཤུགས་ཁོ་ན་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། འཛམ་གླིང་ལོ་རྒྱུས་ནང་། མིའི་བཟང་སྤྱོད་ཀྱིས་ཆེས་ཆེར་ཕོངས་པའི་དུས་སྐབས་འདིར། ནང་པའི་དགེ་འདུན་པ་དཀྲུས་མའི་ཚུལ་བཟུང་བའི་སྐྱེས་བུ་འདི་ཟད་དུ་མེད་པའི་འགྲོ་བ་མིའི་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་ཉིད་དུ་གྱུར་ཡོད། དེ་ནི་འཛམ་གླིང་སྐྱེ་འགྲོ་མ་ལུས་པས་གྲུས་

བརྩེ་དང་ཆེ་མཐོང་། དགའ་མོས་བཅས་བྱེད་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ངོ་མ་དེ་རེད།

ཅེས་དང་། ཨ་རིའི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ལྷུམ་IleanaRos-Lehtinenགྱིས།

སྐྱབས་མགོན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་མཆོག་གིས། བདག་ནི་མགོན་མེད་རྣམས་ཀྱི་མགོན། །ལམ་ཞུགས་རྣམས་ཀྱི་དེད་དཔོན་དང་། །བརྒལ་འདོད་རྣམས་ཀྱི་གྲུ་དང་ནི། །གཟིངས་དང་ཟམ་པ་ཉིད་དུ་གྱུར། །གླིང་དོན་གཉེར་ལ་གླིང་དང་ནི། །མར་མེ་འདོད་ལ་མར་མེ་དང་། །གནས་མལ་འདོད་ལ་གནས་མལ་དང་། །བདག་ནི་ལུས་ཅན་བྲན་འདོད་པ། །ཀུན་གྱི་བྲན་དུ་འགྱུར་བར་ཤོག །ཅེས་ཐུགས་བསྐྱེད་ཅིང་སྨོན་པ་ལྟར། ཁོང་གི་མཁྱེན་རབ་དང་བྱམས་བརྩེ་གཉིས་ནི་བོད་ཙམ་མ་ཡིན་པར་མི་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་མཚམས་ཐམས་ཅད་ལས་ཡོངས་སུ་བརྒལ་ཡོད།

ཅེས་རྒྱ་ཆེར་བསྔགས།

མགོན་པོ་མཆོག་ནས་སྤྱི་ལོ་ 1964 ཟླ་བ་ 9 ཚེས་ 28 ཉིན།

ཤེས་ཡོན་དང་འཛིན་ཐང་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཞུགས། ལུང་པ་ཞིག་གི་མགོ་ཁྲིད་བྱས། ངོས་ལ་དགྲ་ཡང་མེད་ཅིང་གཉེན་ཡང་མེད། རང་ཤེ་ན་འདི་ལྟག་སོང་བསམ་པའི་སེམས་ཁྲལ་ཡང་མེད། ཉུས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཕ་མར་བསྒོམ་རྒྱུ་ཡིན། མ་ཉུས་ན་ནི་དེ་ག་རེད། དེ་ནི་ཁྲིམ་ནས་ཁྲིམ་མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་གི་གཟི་བརྗིད་རེད།

ཅེས་བཀའ་སྩལ།

དེ་ལྟར་མི་རིགས་དང་ཤར་ནུབ་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་མཚམས་ལས་ཡོངས་སུ་

བརྒྱལ་ཏེ་ཆོས་སྲིད་ལྷ་གྲུབ་དང་ཤེས་རིག་བཟང་སྤྲོད། ཁོར་ཡུག་སྤྱི་ཚོགས། གཞན་ཕན་བདེ་དོན་སོགས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ངོ་མཚར་བའི་གནས་དང་མཁོ་གལ་ཆེ་བའི་རིགས་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་གཅིག་གིས་འཛམ་གླིང་ཁྱོན་ལ་སྒྲུབ་པར་མཛད་པའི་ཚུལ་ལ་བསམས་ན། སྲིད་པ་ཆགས་ནས་ད་ལ་ཐུག་གི་བར་དུ་མགོན་པོ་མཆོག་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱུང་མེད་ཅེས་བཤད་ཀྱང་རྫུན་དུ་འགྱུར་བའི་གནས་མེད། མདོར་ན། ཁྲི་འུ་ལྷ་མོ་དོན་གྲུབ་མཆོག་ནར་མ་སོན་གོང་། མདོ་ཁམས་སྨད་ཀྱི་གྲོང་ཚུང་སྟག་མཚེར་ནས་ཉུབ་ལམ་རིང་མོ་ཤེད་ཀྱིས་གཤགས་ཏེ་པོ་ཏ་ལའི་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁྲི་མཐོན་པོར་འཛེགས། གངས་ཅན་བོད་ཀྱི་སྐྱབས་མགོན་ནས་འཛིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་རེ་བའི་མིག་འབྱུར་གཏོད་སའི་མགོན་པོ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ནི་སྐུ་ཚེ་ཏྲིལ་པོའི་རྣམ་ཐར་ཡིན།

ཕྱི་རྒྱལ་ཁག་ཏུ་ཆིབས་སྒྱུར་བསྐྱངས་པའི་རིམ་པ་ཆེས་བསྡུས་ཏེ་བྲིས་ན། དེ་ཡང་མགོན་པོ་མཆོག་དེ་སྔོན་བོད་ནས་རྒྱ་ནག་ལ་ཐེངས་གཅིག་དང་རྒྱ་གར་དུ་ལན་གཅིག་ཆིབས་སྒྱུར་བསྐྱངས་ཤིང་། བཙན་བྱོལ་དུ་ཕེབས་ནས་ཕྱིའི་ཡུལ་གྲུར་ཕེབས་པའི་ཐོག་མ་ནི། སྤྱི་ལོ་ 1967 ཟླ་བ་ 9 ནང་ཉི་ཧོང་དང་ཟླ་བ་ 11 ནང་ཐའི་ལན་དུ་ཆིབས་སྒྱུར་བསྐྱངས་པ་དེ་ཡིན། སྤྱི་ལོ་ 1972 ཟླ་བ་ 6 ནང་སླར་ཡང་ཐའི་ལན་དུ་ལན་གཅིག་དང་། 1973 ལོར་ཡོ་རོབ་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ ༡༡ ནང་ལན་ ༡༣ ཙམ་ཕེབས་ཏེ་མཛད་འཕྲིན་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱངས། སྐབས་དེར་ཨི་ཊ་ལིར་ཕེབས་པ་ནི་ཡོ་རོབ་གླིང་གི་ཆིབས་སྒྱུར་ཐོག་མ་དེ་ཡིན།

སྤྱི་ལོ་ 1974 ཟླ་བ་ 9 ནང་སུད་སིར་ཕེབས་ཏེ་གཟའ་འཁོར་གསུམ་ལྷག་གི་

རིང་མཛད་འཕྲིན་བསྐྱངས། སྤྱི་ལོ་ 1974 ཟླ་བ་ 9 ནང་སྲུད་སིར་ལན་ ༡ དང་། སྤྱི་ལོ་ 1978 ཟླ་བ་ 10 ནང་ཉི་ཧོང་དུ་ལན་ ༡། 1979 ལོར་ཨུ་རུ་སུ་དང་སོག་ཡུལ། ཨ་རི་སོགས་རྒྱལ་ཁབ་ ༥ ལ་ལན་ ༧ ཙམ་ཕེབས་ཏེ་འགྲོ་དོན་རྒྱ་ཆེར་མཛད། འདི་ནི་མི་གླིང་དུ་ཕེབས་པ་དང་པོ་ཡིན། 1980 ལོར་ཁེ་ན་ཊ་སོགས་རྒྱལ་ཁབ་ ༩ ལ་ལན་རེར་ཕེབས། 1981 ལོར་དབྱིན་ཇི་དང་ཨ་རི། བལ་ཡུལ་བཅས་སུ་ལན་རེ། 1982 ལོར་མ་ལེའེ་ཞི་ཡ་སོགས་རྒྱལ་ཁབ་ ༡༡ ནང་ལན་གྲངས་ ༡༢ ཙམ་ཕེབས། 1983 ལོར་ཧྥར་ཁེ་སོགས་རྒྱལ་ཁབ་ ༩ ནང་ཐེངས་ ༥ ཕེབས། 1984 ལོར་ཉི་ཧོང་དང་དབྱིན་ཇི། ཨ་རི་བཅས་ལ་ལན་རེ། 1985 ལོར་སྲུད་སིར་ཐེངས་གཅིག ། 1986 ལོར་ཧྥ་རན་སི་སོགས་རྒྱལ་ཁབ་༦ལ་ལན་རེ། 1987 ལོར་ཨ་རི་སོགས་གསུམ་ལ་ལན་རེ། 1988 ལོར་ནོར་ཝེ་རྒྱལ་ཁབ་སོགས་ ༡༠ ལ་ལན་ ༡༢། 1989 ལོར་མེ་ཀ་སི་ཀོ་སོགས་རྒྱལ་ཁབ་ ༨ ལན་ ༡༡། 1990 ལོར་སི་པན་སོགས་རྒྱལ་ཁབ་ ༡༩ ནང་ལན་ ༡༥།

1991 ལོར་རྒྱལ་ཁབ་ ༡༧ ལ་ལན་ ༢༥། 1992 ལོར་རྒྱལ་ཁབ་ ༡༡ ལ་ལན་༡༥།

1993 ལོར་རྒྱལ་ཁབ་ ༡༢ ལ་ལན་ ༡༤། 1994 ལོར་རྒྱལ་ཁབ་ ༡༦ ལ་ལན་༡༧།

1995 ལོར་རྒྱལ་ཁབ་ ༤ ལ་ལན་ ༡༢། 1996 ལོར་རྒྱལ་ཁབ་ ༡༩ ལ་ལན་ ༡༥།

1997 ལོར་རྒྱལ་ཁབ་ ༧ ལ་ལན་ ༤། 1998 ལོར་རྒྱལ་ཁབ་ ༧ ལ་ལན་ ༡༡།

1999 ལོར་རྒྱལ་ཁབ་ ༡༥ ལ་ལན་ ༡༨། 2000 ལོར་རྒྱལ་ཁབ་ ༡༣ ལ་ལན་༡༣།

2001 ལོར་རྒྱལ་ཁབ་ ༡༡ ལ་ལན་ ༡༢། 2002 ལོར་རྒྱལ་ཁབ་ ༤ ལ་ལན་ ༡༠།

2003 ལོར་རྒྱལ་ཁབ་ ༤ ལ་ལན་ ༡༡། 2004 ལོར་རྒྱལ་ཁབ་ ༡༣ ལ་ལན་ ༡༩།

2005 ལོར་རྒྱལ་ཁབ་ ༡༠ ལ་ལན་ ༡༣། 2006 ལོར་རྒྱལ་ཁབ་ ༡༦ ལ་ལན་༢༠།

2007 ལོར་རྒྱལ་ཁབ་ ༡༡ ལ་ལན་ ༡༧། 2008 ལོར་རྒྱལ་ཁབ་ ༡༡ ལ་ལན་༡༣།

2009 ལོར་རྒྱལ་ཁབ་ ༡༦ ལ་ལན་ ༢༢། 2010 ལོར་རྒྱལ་ཁབ་ ༨ ལ་ལན་ ༡༦།

2011 ལོར་རྒྱལ་ཁབ་ ༡༤ ལ་ལན་ ༢༡། 2012 ལོར་རྒྱལ་ཁབ་ ༤ ལ་ལན་ ༡༣།

2013 ལོར་རྒྱལ་ཁབ་ ༡༣ ལ་ལན་ ༡༥། 2014 ལོར་རྒྱལ་ཁབ་ ༤ ལ་ལན་ ༡༡།

2015 ལོར་རྒྱལ་ཁབ་ ༣ ལ་ལན་ ༣། (འདི་ལོའི་ཟླ་བ་ 4 པའི་བར།)

འདི་ལྟར་ཡང་ཞིབ་པར་བྱ་སྟེ། དང་པོ་སྤྱི་ལོ་ 1954 ལོར་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཆིབས་སྒྱུར་བསྐྱངས་པ་ནས་སྤྱི་ལོ་ 2015 ཟླ་བ་ 4 ནང་ཉེ་རྟིང་དུ་ཆིབས་སྒྱུར་བསྐྱངས་པའི་བར་དུ་ཨ་རི་ལ་ཐེངས་ ༥༥དང་། འཇར་མི་ནི་(Germany)ལ་ ༩༣། ཉེ་རྟིང་ལ་ཆེད་དུ་ཕེབས་མིན་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཞབས་སོར་འཁོད་པ་ཐེངས་ ༣༨། ཨི་ཏ་ལིར་ཐེངས་ ༢༧། སི་ཝིཊ་ཟར་ལན་ཊི་(Switzerland)ལ་ཐེངས་ ༢༩། ཨོ་སི་ཏེ་རེ་ལི་ཡ་(Australia)ལ་ཐེངས་ ༡༡ བཅས་ཏེ་འདི་དག་ནི་ཕེབས་ཐེངས་མང་ཤོས་ཀྱི་གྲས་ཡིན། མདོར་ན། ལོ་ངོ་ ༦༠ ལྷག་གི་རིང་རྒྱལ་ཁབ་ ༦༩ ལ་ལན་གྲངས་ ༩༧༧ ཆིབས་སྒྱུར་བསྐྱངས།

འཛམ་གླིང་ཁྱོན་ལ་སྤྱི་སེམས་སྤེལ་བའི་མཛད་བཟང་།

སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དགུང་ན་ཆེས་གཞོན་པའི་དུས་ནས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་གདམས་པ་མང་དུ་གསན་ཞིང་ཐུགས་ཉམས་

སུ་བསྟར། རྟག་ཏུ་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་འབའ་ཞིག་ཐུགས་ལ་དགོངས། གོ་སྐབས་ནམ་བྱུང་ལ་གཞན་དོན་མཛད། བཙན་བྱོལ་དུ་སྡོར་ལས་ཀྱང་གནས་སྟངས་མང་དུ་གཟིགས། ལས་རིགས་དང་ཤེས་ཚད། དབུལ་ཕྱུག་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མེད་པར་ཀུན་ལ་ནང་གི་ཞི་བདེས་ཕོངས་པའི་ངང་ཚུལ་ཞིབ་ཏུ་མཁྱེན། གཞན་དོན་ཕྱོགས་མེད་དུ་སྐྱོང་བའི་ཐུགས་བསྐྱེད་དང་སྨོན་ལམ་ཡོངས་སུ་བརྟས། ཤར་གླིང་བརྒྱལ་ཏེ་ནུབ་ཕྱོགས་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས། དེ་ལྟར་འཛམ་གླིང་རྒྱ་ཁྱབ་ཏུ་སྐྱོང་བའི་མཛད་བཟང་གི་དབུ་ཚུགས། དེའི་ཚུལ་ལ། མགོན་པོ་མཆོག་ནས།

ང་ཚོ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་བྱེད་མཁན་རེད་ལ། ཁ་ནས་ཀྱང་མ་རྒན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཅེས་ཤོད་པ་ལས་སེམས་ཅན་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་ཟུར་དུ་ཕྱེ་ནས་ཤོད་ཀྱིན་མེད། དེ་ལྟར་སྨོན་ལམ་རྒྱག་པ་དེ་ཁ་ཡོད་ལག་ཡོད་ཅིག་ཡིན་ན་ནི། གོ་སྐབས་ནམ་བྱུང་ལ་འབད་བརྩོན་བྱེད་དགོས། ཆིག་ཅམ་དུ་བཞག་ན་གནས་ཚུལ་ཐ་དད་རེད། ང་ཚོ་བཙན་བྱོལ་དུ་བསླེབས་ནས་རིམ་པས་མི་མང་པོ་དོ་ཤེས། ལས་རིགས་སྣ་ཚོགས་གཉེར་མཁན་དང་ཤེས་ཡོན་ཅན། ཆོས་པའི་རིགས་འདྲ་མིན་མང་པོར་ཐུག་ཅིང་མཐོང་བ་ན། རང་གཞན་ཀུན་ནས། བྱེ་བྲག་ཏུ་འཛམ་གླིང་འདིའི་སྟེང་གི་མི་དུང་ཕྱུར་བདུན་ཙམ་པོ་ཚང་མ་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པ་དང་བདེ་བ་འདོད་མཁན་གཅིག་གྱུར་དུ་མཐོང་། ཡིན་ནའང་། བདེ་བ་སྒྲུབ་སྟངས་ལ། ཕྱིའི་དངོས་པོ་ཙམ་ལ་བདེ་བའི་འབྱུང་ཁུངས་གཙོ་བོར་ཞེན་ཏེ་དེ་ཁོ་ནར་ཁ་ཕྱོགས། དེས་སེམས་ཀྱི་ཞི་བདེ་མི་འགྲུབ་པའི་ཁར། ད་དུང་འདོད་རྫས་དང་ཐྲག་དོག །འཁྲུག་སེམས་སོགས་ཆེ་རུ་ཕྱིན། གང་ལྟར། སྟོབས་དང་ནུས་པ་ཅན་གྱི་འབྱོར་ལྡན་ཞིག་ཡིན་ཡང་། ལྟོད་ལྟོད་བྱས་ཏེ་སྐད་ཆ་ཤོད་དུས་སེམས་ལ་ཞི་བདེས་ཕོངས་པ་གསལ་

པོར་མཐོང་། དེར་བརྟེན། ངོས་ཐོག་མར་སྤྱི་ལོ་ 1973 ལོར་ཡོ་རོབ་ཏུ་བསྐྱེབས་དུས། སྤྱི་སེམས་འཁྱེར་བ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་ཅེས་བཤད་རྒྱུ་བྱུང་། [160]

ཞེས་བཀའ་སྩལ།

དེ་ལྟར་མགོན་པོ་མཆོག་ཆེས་ཐོག་མར་ཡོ་རོབ་ཏུ་ཆིབས་སྒྱུར་སྐྱོང་སྐབས། ནུབ་ཕྱོགས་པས་རྣ་བས་མ་ཐོས་ཤིང་བློ་ངོར་འཆར་ཙམ་ཡང་མ་སྐྱོང་བའི་འདུ་ཤེས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོངས་ཁྱབ་ཏུ་སྩལ་བ་ནི། གོང་དུ་གསལ་བ་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སུ་ཡང་ཡང་རྒྱལ་འདོན་གྱིས་གསུང་བའི་“སྤྱི་སེམས”ཞེས་པ་དེ་རེད། བརྗོད་ཚུལ་བསྒྱུར་ན། “གཞན་དོན་ཁུར་འཁྱེར་གྱི་བསམ་པ”ཞེས་ཀྱང་རྗོད། བཀྲལ་ན། སྒེར་དོན་གཙིགས་འཛིན་མི་བྱེད་པར་སྤྱི་དོན་ནམ་གཞན་དོན་ཁུར་དུ་ལེན་པར་འདོད་པའི་བསམ་བློའི་འཁྱེར་སོ་ལ་ཟེར། དེ་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས་ཆེན་པོ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་སྙིང་པོའམ་གདམས་པ་ཟད་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་། འཛམ་གླིང་སྤྱིའི་ཤོད་སྒོལ་ལྟར་གྱི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་སུ་བཀྲལ་ན་མི་ལེགས། སྤྱིར་ནང་པའི་གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་སུ། སེམས་ཅན་གཞན་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་དང་། བདེ་བ་དང་ལྡན་འདོད་ཀྱི་བྱམས་པ། དེ་དག་གི་སྡུག་བསྔལ་སེལ་བ་དང་བདེ་བ་སྒྲུབ་པའི་ཁུར་རང་གིས་ལེན་འདོད་ཀྱི་ལྷག་བསམ་སོགས་འདུ་ཤེས་ཆེན་པོ་འགག་གསུང་བ་ལས་“སྤྱི་སེམས”ནི་ཕྱི་མ་ཉིད་ལ་གོ་དགོས། འགག་ཞིག་གིས་དེ་ལ། “འཛིག་རྟེན་ཀུན་ཁྱབ་ཀྱི་འགན་ཁུར”ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས། “བོད་སྐད་ཐོག་ཀུན་ཁྱབ་

---

160 2014ཟླ་བ་3ཚེས་11ཉིན་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་ཁང་གསར་པའི་སྒོ་འབྱེད་སྐབས་གསུངས།

དང་། ཀུན་ཕན་སོགས་འདྲ་མིན་སྣ་ཚོགས་ཤིག་བསྒྱུར་འདུག །ང་རང་གིས་ནམ་རྒྱུན་UniversalResponsibilityཞེས་པ་དེ་བསྒོམས་ནས། ‘འཛིག་རྟེན་སྤྱི་ཡོངས་ལ་འབྲི་བའི་ལས་འགན། ’ཞེས་བེད་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད། ”[161] ཅེས་གསུངས། མགོན་པོ་མཆོག་ནས། “ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཤད་ན། མི་གཅིག་པུ་མིན་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ལ་བསམ་བློ་གཏོང་རྒྱུ་རེད། ལྷག་བསམ་ཟེར་བ་ཡོང་སའི་རྩ་བ་འདི་རེད། ”[162] ཅེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཁུར་དུ་ལེན་འདོད་ཀྱི་ལྷག་བསམ་གང་ལས་འབྱུང་བ་གསལ་བར་གསུངས་པ་ལྟར། དགོངས་གཞི་དེ་ཉིད་བོད་སྐད་དུ་བཞུགས་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་གདམས་པ་ཟབ་མོ་དག་ལས་བྱུང་ཞིང་། དེའི་ཐ་སྙད་ཀྱང་བོད་སྐད་ནས་ཕར་དབྱིན་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ་ལས། དབྱིན་སྐད་ནས་ཚུར་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་རྒྱུ་ཞིག་མིན་པར་མཐོང་།

གཞན་ཡང་། དེ་ལ་སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་པོ་མཆོག་ནས་དབྱིན་སྐད་དུ། UniversalResponsibilityཞེས་མང་དུ་གསུངས་ཤིང་། GlobalResponsibilityཞེས་ཀྱང་གསུངས། སྤྱི་ལོ་ 2006 ལོར་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ལ་སྩལ་བའི་བཀའ་སློབ་དང་། སྤྱི་ལོ་ 2009 ལོར་ཉི་ཧོང་དུ་མང་ཚོགས་ལ་སྩལ་བའི་བཀའ་སློབ། སྤྱི་ལོ་ 2010 ལོར་ཁེ་ན་ཊར་རྒྱ་རིགས་རྣམས་ལ་སྩལ་བའི་བཀའ་སློབ་སོགས་སུ་བོད་སྐད་ཀྱིས་“སྤྱི་སེམས་”ཞེས་དང་། “སྤྱི་པའི་སེམས་ཁུར་ལེན་པ་”ཞེས་གསུངས། EthicsfortheNewMillenniumཞེས་པ་ལས་མགོན་པོ་མཆོག

161 སློབ་དཔོན་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་རྩོམ་དང་གསུང་བཤད་ཕྱོགས་བསྡུས་དེབ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ལས་དྲངས།

162 1973ཟླ་བ་1ཚེས་4ཉིན་ལྷི་ལིར་བོད་གཞོན་རྣམས་ལ་གསུངས།

ནས། "[universalresponsibilityཞེས་པ་]འདི་ངོས་ཀྱིས་འདོད་པའི་སྤྱི་སེམས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་སྐད་དོད་ངོ་མ་དེ་མིན་སྲིད། ཚིག་འགྲེལ་གྱི་ཐོག་ནས་བཤད་ན། སྤྱི་སེམས་ཞེས་པའི་སྤྱི་ནི་universalདང་། སེམས་ནི་consciousnessལ་ཟེར། འགན་ཁུར་ཞེས་པའི་གོ་དོན་བོད་སྐད་ཀྱི་ཐ་སྙད་དེའི་ཚིག་ཟིན་ན་མེད་ཀྱང་དོན་ལ་ཡོད་པ་སྨོས་མེད་ཡིན། "ཞེས་བཀའ་སྩལ། གོང་དུ་དྲངས་པ་ལྟར་སྤྱི་ལོ་ 2014 ཟླ་བ་ 3 ཚེས་ 11 ཉིན་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་ཁང་གསར་པའི་སྒོ་འབྱེད་སྐབས། "སྤྱི་སེམས་འཁྱེར་བ་"ཞེས་དང་དེའི་མཇུག་ཐོགས་སུ། "སྤྱི་སེམས་"ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་མགོན་པོ་མཆོག་ནས།

བོད་པའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐོག་ལ་ཆ་བཞག་ན་ཡང་། བོད་པའི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་གཉིང་ཟབ་པོ་ཧ་ཅང་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་མ་བརྐྱགས་པར་ལེགས་པར་ཟིན་ཐུབ་ན། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་སྟོབས་ཤུགས་ནི་དེའི་སྟེང་ནས་སླེབ་ཡོང་གི་རེད། དཔེར་ན། དགུན་ལབ་པ་ལྟར་སྤྱི་ལོ་ 1973 ལོར་ངོས་ཐོག་མར་ཡོ་རོབ་ལ་འགྲོ་བའི་སྐབས་ཧྲ་ར་ལགས་འདུས་པོ་དེ་ཡོད། དེ་དུས་ཡོ་རོབ་ཀྱི་ལུང་པ་མང་པོ་ཞིག་ལ་ཕྱིན་པ་ཡིན། བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཐད་ཚིག་གཅིག་ཙམ་ཡང་བཤད་མེད། གང་ལྟར། སྤྱི་སེམས་ཟེར་བ་universalresponsibilityཞེས་ཟེར་བསྡད་པ་དེ་བཤད་པ་ཡིན། བྱས་ཙང་། འགའ་ཤས་ཀྱིས། དེ་དུས་ངོས་ཀྱིས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་སྐོར་ཁྲོན་ནས་བཤད་མ་སོང་། དེ་བཤད་དགོས་ཀྱིན་འདུག་ཅེས་ཟེར་བར། ཧྲ་ར་ལགས་ཀྱིས། བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ཅེས་མ་གསུངས་ཀྱང་། universalresponsibilityཟེར་བ་དེ་ཆབ་སྲིད་ཆེན་པོ་ཞིག་རེད་ཅེས་ཟེར་གྱིན་ཡོད། [163]

163 2014ཟླ་བ་3ཚེས་11ཉིན་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་ཁང་གསར་པའི་སྒོ་འབྱེད་སྐབས་གསུངས།

ཅེས་བཀའ་སྩལ།

སྤྱི་ལོ་ 2015 ཟླ་བ་ 6 ཚེས་ 22 ཉིན་མདོ་སྨད་ཚོལ་ཁས་གོ་སྒྲིག་ཞུས་པའི་གྲོ་སྟོན་མཛད་སྒོའི་སྟེང་། “གསར་འགོད་པ་རྣམས་ལ་སྤྱི་སེམས་སྤེལ་བའི་འགན་ཡོད་པ་རེད། ”ང་ཚོའི་མ་འོངས་པ་དེ་འཛམ་བུ་གླིང་ལ་བརྟེན་ཡོད་པས། འདོད་ཀྱང་རུང་མི་འདོད་ཀྱང་རུང་། ང་ཚོ་ཚང་མས་སྤྱི་སེམས་ཤིག་འཁྱེར་དགོས་པ་རེད། འཛམ་བུ་གླིང་འདི་ཡག་པོ་ཞིག་དང་བདེ་སྐྱིད་ལྡན་པ་ཞིག་བྱུང་ན། ང་ཚོ་ལ་ཕན་པ་རེད། དེ་མིན་ད་ལྟ་ནང་བཞིན་ཕྲག་དོག་དང་འགྲན་སེམས། གཡོ་སྒྱུ་སོགས་ཀྱི་སྟེང་ནས་ཕྱིན་པ་ཡིན་ན། ང་ཚོར་གྲོང་རེག་པ་མ་གཏོགས། སྐྱེར་ཁག་སོ་སོ་རང་མགོ་ཐོན་མི་ཐུབ། ”ཅེས་“སྤྱི་སེམས་”གལ་ཆེ་ཚུལ་གསུངས།

དེ་ལྟར་སྤྱི་ལོ་ 1973 ལོར་རང་དཀྱིལ་སྙིང་དུ་འཛོག་པའི་ལམ་སྲོལ་ལ་ཡུན་རིང་བསམས་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ཆེན་པོ་དེར། གཞན་དཀྱིལ་སྙིང་དུ་འཛོག་པའི་ཐབས་ཚུལ་གསར་པ་ཞིག་ཡོངས་གྲགས་སུ་སྤེལ་བ་ན། རང་གཞན་གྱི་གོ་ས་དེ་མ་ཐག་བརྗེ་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་ཡང་། དགོངས་ཚུལ་དེས་ཡིད་ཕྲོགས་ཏེ་བོད་ཀྱི་སྐྱབས་མགོན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་ཞེས་པའི་མཚན་སྙན་སྤར་ལས་ཁྱབ་པའི་དབུ་ཚུགས། སྐབས་དེའི་ཆིབས་ཞབས་སུ་རྒྱ་རི་ནློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་མཆོག་ཀྱང་ཡོད། མགོན་པོ་མཆོག་ནས་ཕྱི་མི་དེ་དག་གི་དཀའ་ངལ་སེལ་ཐབས་འབའ་ཞིག་ཐུགས་ལ་དགོངས་ཏེ། བོད་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་བཀའ་མོལ་མ་གསུངས་པར་བཞེད། རྒྱ་རི་ནློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་མཆོག་གིས་ཐུགས་ཀྱིས་མ་བཟོད་པར་༸གོང་ས་མཆོག་ལ། “སྐྱབས་མདུན། འདི་ནི་ཧ་ལས་པའི་གོ་སྐབས་ཡག་པོ་ཞིག་ཡིན་པས། བོད་དོན་ཐོག་བཀའ

མོལ་མང་ཙམ་གནང་དགོས་ས་རེད། ང་ཚོས་འཛམ་གླིང་ཀུན་ལ། བོད་མི་རིགས་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བཞིན་པའི་གནས་སྟངས་དྲིལ་བསྒྲགས་མང་དུ་གནང་དགོས་པ་འདྲ། "ཞེས་ཞུས་པར། མགོན་པོ་མཆོག་ནས།

དེ་བདེན་པ་རེད། དངོས་གནས་བྱས་ན། ངོས་ཀྱིས་ཀྱང་བོད་དོན་ཐད་སྐད་ཆ་མང་ཙམ་བཤད་ན་བསམས་བྱུང་། ཡིན་ནའང་། ཁྱེད་རང་གིས་ཤེས་གསལ་ལྟར། མི་མང་ཆེ་བར་སེམས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་ཡོད། དཀའ་ངལ་དེ་དག་ངོས་ཀྱིས་སེལ་ཐུབ་མི་ཡོང་ངམ་སྙམ་པའི་རེ་བ་སྐྱོང་པ་ཞིག་བཅངས་ནས་ཁོང་ཚོ་ཡོང་བ་རེད། འོན་ཀྱང་། དཀའ་ངལ་དེ་དག་སེལ་དཀའ་བའི་ཁར། རང་ཅག་གི་དཀའ་ངལ་དྲིལ་བསྒྲགས་བྱས་ཏེ་ཁོང་ཚོར་རྫོག་ཁྲེས་སྟོན་མ་ཞིག་སྦྱིན་པའི་ཐོབ་ཐང་ང་ཚོར་མེད་སྙམ། [164]

ཞེས་བཀའ་སྩལ།

དེ་ཐོས་མ་ཐག་རྒྱ་རི་ནློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་མཆོག་ཡིད་འགུལ་དབང་མེད་དུ་ཐེབས་ཏེ་སྨྲིན་ཆབ་ཤོར། རྒྱ་རི་ནློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་ལྟ་བུ་བོད་དོན་ལ་གཅིག་ཏུ་འབུངས་པའི་གཞོན་སྐྱེས་སེམས་ཤུགས་ཅན་མང་དུ་ཡོང་ངེས་པ་སོགས་དགོས་པ་དུ་མར་གཟིགས་ཏེ། ཡོ་རོབ་ཏུ་ཆིབས་སྒྱུར་མ་བསྐྱངས་གོང་གི་ཟླ་བ་ དགུ་ཙམ་གྱི་སྔོན་ཏེ། སྤྱི་ལོ་ 1973 ཟླ་བ་ 1 ཚེས་ 4 ཉིན་ལྡི་ལིར་བོད་ཀྱི་མཐོ་རིམ་སློབ་མ་ཚོར་ཆེད་དུ།

དེང་སང་འཛམ་བུ་གླིང་འདིའི་སྐད་ལ་རྩོག་དྲ་མང་པོ་ཡོད། གཙོ་ཆེ་ཤོས་རྩོག་དྲ་ག་

164 དཀྱིལ་ཡངས་བཪོད་བསྟན་གྱི་རྣམ་དཔྱོད་དུ་གསལ་བ་ཐབ་བསྒྱུར་གྱིས་དྲངས།

རེའི་ཐོག་ནས་ཡོང་གིན་ཡོད་དམ་ཟེར་ན། སོ་སོ་གཅིག་པོའི་བསམ་བློ་(individual-ism)དང་། སོ་སོའི་གཅིག་པུའི་ཁེ་ཕན་གྱི་དོན་ལ་གཞན་བེད་སྤྱོད་བྱེད་པ་མ་གཏོགས། བདེ་བ་འདོད་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པའི་ཚོར་བ་རང་ལ་ཡོད་པ་ནང་བཞིན་མི་གཞན་ལ་ཡང་ཡོད་པར་བསམ་མ་ཐུབ་པའི་ཐོག་ནས་མི་གཞན་ལ་གུས་བརྩི་བྱེད་པ་དང་། གཞན་ལ་དགའ་ཞེན་བྱེད་པའི་བསམ་བློ་དེ་བརྟགས་ནས། འཛམ་བུ་གླིང་འདིའི་སྟེང་ལ་རྙོག་དྲ་མང་པོ་ཡོང་གིན་ཡོད། སྐབས་རེར་བསམ་བློ་གཏོང་དུས་དངོས་གནས་འཇིགས་སྣང་སྐྱེབ་ཡོང་གིན་འདུག །འཛམ་བུ་གླིང་འདིའི་སྟེང་ལ་ང་ཚོས་ཡར་རྒྱས་མང་པོ་ཞིག་གཏོང་གིན་ཡོད། དེ་མཚུངས་འཛུགས་སྐྲུན་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད། ཟླ་བའི་སྟེང་ལ་འགྲོ་གིན་ཡོད། དེ་ཙམ་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་ནའང་། ཚུར་ཕྱོགས་འདིར་ང་ཚོ་སྐྱེས་ནས་མ་ཤིའི་བར་དུ་སྡོད་སའི་འཛམ་གླིང་འདིའི་ནང་དུ་དངོས་གནས་དྲང་གནས་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་ཤ་ཚའི་བསམ་བློ་དེ་བརྟགས་པ་ཡིན་ན། འཛམ་བུ་གླིང་འདིའི་སྟེང་ལ་ཏ་ལམ་མི་ཚེ་འདི་སྙིང་པོ་མེད་པར་ཆགས་རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་འདུག །ངོས་ཀྱིས་དེ་འདྲ་ཞིག་དྲན་གྱིན་འདུག །རེད་དམ་མ་རེད། དངོས་གནས་གཞན་ལ་ཤ་ཚའི་བསམ་བློ་དང་། སེམས་བཟང་པོའི་བསམ་བློ་འདི་རིན་ཐང་བྲལ་བའི་དངོས་པོ་ཡིན། དེ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ངོས་ཀྱིས་ཆོས་བྱེད་དགོས་ཟེར་གྱིན་མེད་ལ། ཆོས་པའི་ངོས་ནས་སྐད་ཆ་ཤོད་ཀྱིན་མེད། གནས་ཚུལ་འདི་ང་རང་ཚོར་ཁ་ཡོད་ལག་ཡོད་རེད། ‴མི་ལ་རིན་ཐང་བྲལ་བའི་དངོས་པོ་ནི། སེམས་བཟང་པོ་དེ་ཡིན། དེ་དངོས་གནས་རིན་ཐང་བྲལ་བ་རེད།

ཅེས་བཀའ་སྩལ།

འདིར་གསུངས་པའི་"གཞན་ལ་ཤ་ཚའི་བསམ་བློ་"ཞེས་པ་བོད་རང་སྐད་ཀྱི་

བརྡ་ཆད་ངོ་མ་ཞིག་སྟེ་དོན་ལ་ཆོས་གཞུང་དུ་"གཞན་དོན་ཁུར་འཁྱེར་གྱི་བསམ་པ"འམ་"སྤྱི་སེམས"ཞེས་པ་དེ་ཡིན། སྐབས་དེར། མགོན་པོ་མཆོག་ནས་གཞན་ལ་གུས་བརྩི་དང་དགའ་ཞེན་བྱེད་པའི་བསམ་བློ་དང་། སེམས་བཟང་པོའི་འདུ་ཤེས་ཞེས་སོགས་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནམ་ནང་གི་ཡོན་ཏན་(innervalue)ནམ་འགྲོ་བ་མིའི་ཡོན་ཏན་(humanvalue)དང་། "ཆོས་བྱེད་དགོས་ཐེར་གྱིན་མེད"ཅེས་དང་། "ཆོས་པའི་ངོས་ནས་ཤོད་ཀྱིན་མེད"ཅེས་སོགས་ཆོས་ལུགས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་བཟང་སྤྱོད་(secularethics)ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་ཡང་བོད་མི་ཚོར་གསལ་བར་གསུངས།

སྤྱི་སེམས་སྤེལ་བར་མཛད་པའི་གནད་འགག་གཞན་ཞིག་ལ། «བཙན་བྱོལ་གྱི་རང་དབང་» ལས། "སྤྱི་སེམས་ནི་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ཡར་རྒྱས་ཡོང་ཐབས་ཀྱི་ལྡེ་མིག་ལྟ་བུ་རེད། སྤྱི་སེམས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་མེད་ན། ཡར་རྒྱས་ཕྱོགས་རེ་བ་ཙམ་ལས་ཡོང་ཐབས་མེད། "ཅེས་གསུངས། འཛམ་གླིང་འདི་སྤྱི་སེམས་སམ་གཞན་དོན་ཁུར་དུ་འཁྱེར་བའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་ཐོངས་པའི་དབང་གིས། དབུལ་ཕྱུག་ལ་ཆད་ལས་བཀལ་བའི་བར་ཁྱད་ཆེ་བ་དང་། ཆགས་སྡང་ཉེ་བ། མི་རིགས་དང་ཆོས་ལུགས་འཐེན་འཁྱེར་བྱེད་པ། རང་དོན་དུ་གཞན་སྡུག་ལ་སྤྱོར་བ། བཤུ་གཞོག་གཏོང་བ། བདེ་སྡུག་དང་མཐུན་རྐྱེན་འདྲ་མཚུངས་མེད་པ། རང་གི་ཁེ་འབབ་ལ་དམིགས་ཏེ་ཁོར་ཡུག་ལ་གནོད་ལས་ཅི་འདོད་དུ་སྒྲུབ་པ་སོགས་སྐྱོན་སྣ་ཚོགས་བྱུང་དང་འབྱུང་བར་བརྟེན། མགོན་པོ་མཆོག་ནས། ལོ་རབ་ཏུ་ཆིབས་སྒྱུར་ཐོག་མའི་སྐབས་ནས་འཛམ་གླིང་ཧྲིལ་པོར་སྤྱི་སེམས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་ཐབས་མཛད་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ།

གོང་གསལ་ཡོ་རོབ་ཆིབས་སྐྱུར་གྱི་སྐབས་དང་མཚུངས་པར་བོད་དོན་བཞག་སྟེ་གཞན་དོན་ཁུར་དུ་བཞེས་པའི་མཛད་པ་གཞན་ཞིག་གནང་བ་ནི། སྤྱི་ལོ་ 1989 ལོར་གནམ་བདེ་སློ་མོ་ཆེའི་དམར་གསོད་ཆེན་མོའི་དོན་རྐྱེན་སྐབས་རྒྱ་རིགས་སློབ་མ་རྣམས་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་། རྒྱ་གཞུང་གི་དྲག་གནོན་ལ་ངོ་རྒོལ་གྱི་གསལ་བསྒྲགས་རྒྱ་ཁྱབ་ཏུ་སྤེལ་བར་མཛད་པ་དེ་རེད། མགོན་པོ་མཆོག་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་སྲིད་ཇུས་ཀྱི་འགལ་ཕྱོགས་སུ་བཞེངས་ཚེ་བོད་ཀྱི་རེ་འདུན་ལ་དོ་ཕོག་འབྱུང་བ་མི་མཁྱེན་པ་ག་ལ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ནག་དཔོན་རིགས་ཚོའི་ངོ་སྤུང་ཙམ་གྱི་སླད་ཉམ་ཆུང་རྣམས་ཡལ་བར་འདོར་བ་ཐ་མལ་པའི་ངང་ཚུལ་ལས་མ་འདས་པས། མགོན་པོ་མཆོག་ནས་ཐུགས་དོགས་སྤུ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་དེ་མ་ཐག་རྒྱ་རིགས་སློབ་མས་དམངས་གཙོ་རྩོད་ལེན་བྱས་པར་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་། དེར་བཟུང་བའི་རྒྱ་ནག་གི་སྲིད་ཇུས་ལ་དགག་བྱ་གནང་། སྐབས་དེ་ནི་བོད་རྒྱ་འབྲེལ་མོལ་ཐད་གོ་བསྐྱར་གནང་བཞིན་པའི་དུས་རེད། དེ་ཡང་རྒྱ་གཞུང་གིས་མཐའ་མའི་དྲག་གནོན་ཆེན་པོ་མ་བྱས་པའི་གོང་དུ། ༄གོང་ས་མཆོག་ནས། བསྟན་འཛིན་དགེ་བྱེད་དང་རྒྱ་རི་ནློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་གཉིས་འབོད་འགུག་གནང་སྟེ། རྒྱ་གཞུང་གིས་རྒྱ་རིགས་སློབ་མར་དྲག་གནོན་བྱེད་པར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངོ་རྒོལ་དང་། སློབ་ཕྲུག་རྣམས་ལ་བཅོས་མིན་གྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་ཆ་ཚང་ཡོད་པའི་གསལ་བསྒྲགས་གསུང་བཤད་ཅིག་འབྲི་དགོས་པའི་བཀའ་གནང་སྐབས། རྒྱ་རི་ནློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ཐུགས་ལ། ཨ་ཁ། ད་འཁྲིག་མ་སོང་། དེ་ལྟར་གནང་ན། ལོ་མང་རིང་དཀའ་ལས་བརྒྱབས་པའི་བོད་རྒྱ་འབྲེལ་མོལ་གྱི་གོ་སྐབས་དེ་མེད་པར་འགྱུར་ངེས་སྙམ་སྟེ་ཞུས་པ་ན། ༄གོང་ས་མཆོག་ནས།

དེ་དངོས་གནས་རེད། ཁྱེད་རང་ལ་རྒྱུ་མཚན་འདུག །ཡིན་ནའང་། གལ་ཏེ་ངོས་ཀྱིས་ད་ལྟ་གསལ་བསྒྲགས་མ་བྱས་ན། འབྱུང་འགྱུར་ངོས་རང་ལ་རང་དབང་དང་མང་གཙོའི་ཐད་སྐད་ཆ་ཤོད་པའི་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་ནམ་ཡང་མེད། སློབ་མ་ལོ་ཆུང་དེ་དག་གིས་རྩོད་ལེན་བྱེད་པ་ནི། ངོས་ཀྱིས་རྩོད་ལེན་བྱེད་བཞིན་པ་དེ་དང་གཅིག་མཚུངས་ཤིག་ལས་གཞན་གང་ཡང་མ་རེད།

ཅེས་སོགས་བཀའ་སྩལ་བའི་ཚུལ་《དཀྱིལ་ཡངས་བཟོད་བསྲན་གྱི་རྣམ་དཔྱོད་》ཅེས་པར་གསལ། སྤྱིར་སྤྱིད་དོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་དོན་འགྲུབ་པ་ལ་གཞན་ཅི་མི་སྙམ་པར་ཡལ་བར་འདོར་ཞིང་། བཙན་པོའི་ངོ་སྲུང་བ་དང་། རང་དོན་དུ་གཞན་བཀོལ་བ་སོགས་བྱེད་ནའང་། ༧གོང་ས་མཆོག་ནི་དེ་དག་ལས་ཡོངས་སུ་ལྡོག་སྟེ། གཞན་གྱི་འདོད་འདུན་འགྲུབ་པ་ལ་རང་དོན་ཡལ་བར་འདོར་བའི་ཐུགས་གཤིས་རང་ཆས་སུ་མངའ་བ་ཞིག་ཡིན་ལ། སྐྱེ་བོ་ཆེ་མ་ཆུང་གསུམ་གྱི་ཡིད་དབང་བདེ་བླག་ཏུ་ཁྱུགས་པ་དང་། དམངས་གཙོ་དོན་གཉེར་བ་སོགས་རྒྱུ་རིགས་མང་པོས་༧གོང་ས་མཆོག་ལ་དགའ་མོས་དང་། བོད་དོན་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་རྒྱུན་མཐུད་ནས་བྱེད་པའང་ཡར་དེ་ནས་རྩ་བ་གཅིག་གོང་གསལ་ལྟ་བུའི་མཛད་པ་དག་ལ་ཐུག་ཡོད།

ཡང་མགོན་པོ་མཆོག་ནས། ཐོབ་ཐང་རྩོད་པ་ནི་འོས་ཤིང་དགོས་ངེས་ཅན་ཞིག་ཡིན་ནའང་། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་འགན་ཁུར་ལེན་དགོས་པའང་གལ་གནད་ཆེན་པོར་གཟིགས་པའི་ཚུལ་བཀའ་མང་དུ་སྩལ། འཛམ་གླིང་སྟེང་ཐོབ་ཐང་ལ་བྱེ་བྲག་མང་དུ་ཕྱེ་སྟེ་རྒྱུན་མཐུད་ནས་རྩོད་ལེན་བྱེད་ཅིང་དེ་ལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་ཆེ་ཡང་། འགན་ཁུར་ལེན་པའི་འདུ་ཤེས་ནི་དེ་ཙམ་དར་སོ་མེད། དེའི་རྩ་བ་ནི་སྙིང་སེམས་

དང་སྤྱི་སེམས་གཉིས་ལ་ཐུག་ཡོད། གང་དུ་སྒེར་སེམས་སམ་རང་དོན་དཀྱིལ་སྡེར་དུ་འཛོག་པའི་འདུ་ཤེས་(individualism)ཟབ་ན་དེ་ཙུ་ཐོབ་ཐང་གཙོ་ལ། གང་དུ་སྤྱི་སེམས་སམ་གཞན་དོན་དཀྱིལ་སྡེར་དུ་འཛོག་པའི་འདུ་ཤེས་(altruism)དར་ན་དེ་ཙུ་འགན་ཁུར་གྱི་གླེང་སློང་ཤིན་ཏུ་མང་། ནང་པའི་བརྡ་ཆད་ཀྱི་སྟེང་ནས་བཤད་ན། འདུ་ཤེས་དེ་གཉིས་ལ་རང་གཅེས་འཛིན་དང་གཞན་གཅེས་འཛིན་ཞེས་ཟེར། གནད་དོན་འདི་དག་ལ་དགོངས་ཏེ། རྟེན་འབྱུང་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་དངོས་སྦྱོང་ངོ་སྤྲོད་ཀྱི་ལམ་ནས་རང་གི་བདེ་སྡུག་ཡོད་ཚད་གཞན་དང་འབྲེལ་ཏེ་འབྱུང་ཞིང་། སྤྱི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་དུ་ཡོད་པའི་གནས་ལུགས་ངོ་སྤྲོད་གནང་བ་སོགས་མཐའ་ཡས། མདོར་ན། སྤྱི་ལོ་ 2001 ལོར་མགོན་པོ་མཆོག་ནས་ཡོ་རོབ་གྲོས་ཚོགས་སྟེང་། "སྤྱི་སེམས་ནི། གང་ཟག་སྒེར་གྱི་བདེ་སྐྱིད་དང་འཛམ་གླིང་སྤྱིའི་ཞི་བདེ། དངོས་པོའི་ཐོན་ཁུངས་ཆ་མཉམ་དུ་སྤྱོད་པ། མི་རབས་རྗེས་མའི་བདེ་སྡུག་ལ་བསམ་ཤེས་བྱས་ཏེ་ཁོར་ཡུག་བདག་སྐྱོང་བྱེད་པ་བཅས་ལ་ཕན་པའི་གཞི་རྩ་ཡག་ཤོས་དེ་ཡིན། "ཞེས་སྤྱི་སེམས་ཀྱི་དགེ་མཚན་དང་དར་སྤེལ་གནང་བའི་དགོས་དམིགས་གསུངས་པ་སོགས་འཛམ་གླིང་ཧྲིལ་པོ་བཟང་ཕྱོགས་སུ་འགྱུར་བའི་མཛད་འཕྲིན་སྐྱོང་བཞིན་པ་འདི་ག་ལགས་སོ། །

ཐུགས་བསྐྱེད་ཆེན་པོ་གསུམ།

མགོན་པོ་མཆོག་ནས་འཛམ་གླིང་རྒྱ་ཁྱབ་ཏུ་བསྐྱངས་དང་སྐྱོང་བཞིན་པའི་མཛད་པ་སྣ་ཚོགས་ལས་གྲགས་ཆེ་བ་ནི་ཐུགས་བསྐྱེད་གསུམ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན། དེ་

ལ་དབྱིན་སྐད་དུ་threecommitmentsཞེས་གསུངས། འདི་ནི་བོད་སྐད་དུ་ཐུགས་འགན་གསུམ་དང་འགན་ཁུར་གསུམ། མཛད་པ་གསུམ་ཞེས་སོགས་སུ་བྲིས་པ་དེ་རེད། དེ་དག་ནི། promotionofhumanvalueསྟེ་འགྲོ་བ་མིའི་ཡོན་ཏན་གོང་དུ་སྤེལ་བ་དང་། གཉིས་པ་ནི། promotionofreligiousharmonyསྟེ་ཆོས་ལུགས་མཐུན་སྒྲིལ་གོང་དུ་སྤེལ་བ། གསུམ་པ་ནི། promotionofthesolutionoftheTibetanissueསྟེ་བོད་ཀྱི་བདེན་མཐའ་གསལ་ཐབས་གནང་བ་བཅས་རེད། དེ་དག་ལ། མགོན་པོ་མཆོག་ནས། འགྲོ་བ་མི་ཞིག་ཡིན་པའི་ཐད་ནས་དང་། ཆོས་པ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཐད་ནས། བོད་མི་ཞིག་ཡིན་པའི་ཐད་ནས་རིམ་བཞིན་དེ་དག་མཛད་པའི་ཚུལ་གསུངས། མཛད་པ་དང་པོ་ནི་སྐྱེ་བོ་དུང་ཕྱུར་བདུན་ཅུ་དང་། གཉིས་པ་ཆོས་དང་ཡོད་པའི་འགྲོ་བ་དུང་ཕྱུར་དྲུག་ཅུ་དང་། གསུམ་པ་ནི་བོད་མི་ས་ཡ་དྲུག་ལ་དམིགས་པ་ཞིག་ཡིན་པས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ལས་སྔ་མ་སྔ་མ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་གལ་གནད་ཀྱང་དེ་མཚུངས་ཡིན་པས་གོ་རིམ་ཡང་ཆེ་རིམ་ནས་གསུངས།

ཐུགས་བསྐྱེད་དང་པོའི་མཛད་པ་སྐྱོང་སྐབས། གསུང་ཚིག་གཙོ་བོ་གཉིས་ཏེ། "ནང་གི་ཡོན་ཏན་"དང་"འགྲོ་བ་མིའི་ཡོན་ཏན་"ཞེས་པ་གཉིས་རེས་མོས་སུ་གསུང་ཡང་དོན་ལ་ཁྱད་པར་མེད། དེ་ཡང་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ། བཟོད་བསྲན་དང་བསམ་ཤེས། འདོད་པ་ཆུང་ཞིང་ཆོག་ཤེས་པ། དྲང་བདེན་དང་འདྲ་མཉམ་གྱི་འདུ་ཤེས། རང་ཁྲིམས་རང་སྲུང་སོགས་ཏེ་འདི་དག་ལ་ཡ་རབས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བཟང་པོ་ཞེས་ཟེར། དེ་ལྟ་བུའི་བཟང་པོའི་ཡོན་ཏན་སྤེལ་བ་ལ། ༤གོང་ས་མཆོག་ནས།

ཡ་རབས་སྤྱོད་བཟང་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་རྒྱུར། དངོས་གཙོའི་རིང་ལུགས་ཀྱིས་ཕན་

ཉུས་གང་ཡང་འདོན་མི་ཐུབ་པ་སྐྱོང་བས་གྲུབ་པ་དང་། བྱམས་སྙིང་རྗེ་དང་འདོད་ཆུང་ཆོག་ཤེས་ནི་ནང་པའི་ཆོས་ཀྱི་བསླབ་བྱའི་སྙིང་པོ་ཞིག་ཡིན། ཤིན་ཏུ་དགོས་གལ་ཆེ་བའི་གཤིས་རྒྱུད་བཟང་པོ་འདི་དག་གོང་འཕེལ་གཏོང་བའི་འགན་དེ་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་སྡེ་ཁག་དང་། ལས་ཀྱི་སྡེ་མོར་ཡོད་པའི་མགོ་ཁྲིད་མི་སྣ། ཆོས་ལུགས་ཁག་གི་དབུ་ཁྲིད་རྣམ་པ་བཅས་ཀྱི་ཐུག་སྟེང་དུ་བབས་ཡོད། དེས་ན་ཚང་མས་ལྷག་བསམ་བཟང་པོའི་སྒོ་ནས་དམིགས་ཡུལ་བཟང་པོ་འདི་འགྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་ནུས་ཤུགས་གང་ཡོད་བཏོན་ཏེ་འབད་བརྩོན་གནང་དགོས་པ་ཡིན། བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ། བྱང་བདེན། འདྲ་མཉམ་བཅས་ཀྱི་འཛམ་གླིང་ཞིག་བསྐྲུན་རྒྱུ་ནི་ང་ཚོ་རང་ཉིད་ཟེ་བའི་རྒྱ་ཆེའི་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཁེ་ཕན་ཆེད་དུ་ཡིན་གཤིས། ཡ་རབས་སྤྱོད་བཟང་གི་རྨང་གཞིའི་ཐོག་ནས་འཛམ་གླིང་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་དོན་དུ་ཚང་མས་སེམས་ཁུར་མཉམ་ལེན་བྱ་དགོས། དེ་ལྟ་བུའི་འཛམ་གླིང་ཞིག་སྐྲུན་པའི་དོན་དུ་མ་འོངས་པའི་རེ་བ་བཙོལ་སའི་མི་རབས་ལ་ཆུང་བྱིས་པའི་དུས་ནས་གོམས་གཤིས་འཛུགས་ཐབས་སུ་ཤ་ཚའི་སྒོ་ནས་སློབ་སྦྱོང་སྤྲོད་དགོས།[165]

ཞེས་བཀའ་སྩལ།

བཟང་པོའི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་རྒྱ་ཁྱབ་ཏུ་སྤེལ་བར་“ཆོས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་བཟང་སྤྱོད་”ཅེས་པར་རྒྱལ་འདོན་མང་དུ་གནང་། དེ་ལ་མགོན་པོ་མཆོག་ནས། “མི་དུང་ཕྱུར་བདུན་ཅུའི་ནང་ནས་དུང་ཕྱུར་བཅུ་ལ་ཆོས་དད་མེད། ཆོས་དད་མེད་མཁན་ཚོ་ཡང་མི་ཡིན་པ་དང་། བདེ་བ་འདོད་ཅིང་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པ་ཡིན་པས་བརྩེ་བའི་ཡུལ་ཡིན། ”ཞེས་ཆོས་དད་མེད་པའི་འགྲོ་བ་དུང་ཕྱུར་བཅུ་ཙམ་པོ་བ་དེ་ཡང་

165 བཀའ་སློབ་སྙིང་གི་ནོར་བུ་ལས་བྲངས།

སྐྱབས་འོག་ཏུ་བཅུག་སྟེ། སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་Secularethics སྟེ་ཆོས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་བཟང་སྤྱོད་ཅེས་གསུངས་ཏེ་འགྲོ་དོན་རྒྱ་ཆེར་མཛད། འདི་ནི། ནང་གི་བཟང་པོའི་ཡོན་ཏན་ཀླན་ཀ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་སྟེ། སློབ་དཔོན་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེས། “དེ་ནི་དེང་རབས་ཀྱི་གནས་སྟངས་དང་བསྟུན་ན་ཧ་ཅང་གསར་གཏོད་ཆེན་པོ་ཞིག་རེད། ”[166]ཅེས་གསུངས། ༧གོང་ས་མཆོག་ནས།

རིམ་པ་དང་པོ་དེ། ངོས་རང་མི་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས། གཙོ་བོ་ནང་སེམས་ཀྱི་བདེ་སྐྱིད་གལ་ཆེ་བ་དང་། ནང་སེམས་ཀྱི་བདེ་སྐྱིད་བཟོ་བ་དེ་ཡང་ཆོས་དད་ཡོད་ཀྱང་རུང་མེད་ཀྱང་རུང་། གང་ལྟར། ང་རང་ཚོ་ཆུང་བའི་སྐབས་ནས་ཕ་མས་ཧྲི་ཙམ་གྱིས་བརྩེ་བས་བསྐྱངས་པའི་ཚོད་ཀྱིས་སེམས་ལ་དགའ་སྣང་དང་། སྐྱིད་སྣང་ཡོང་གིན་ཡོད་པར་བརྟེན། བྱམས་བརྩེ་ནི་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། བར་སྐབས་ཤིག་ནས་ཚན་རིག་པ་ཚོས་ཀྱང་ཚན་རིག་གིས་ཞིབ་འཇུག་གམ་བརྟག་དཔྱད་བྱེད་དུས། བྱམས་བརྩེ་ཞེས་པ་དེ་ལུས་བདེ་བ་དང་། ཁྲིམ་ཚང་སྐྱིད་པ། སྤྱི་ཚོགས་ལ་ཕན་ཐོགས་ཡོང་བ་ཞིག་ཏུ་ཧ་གོ་གིན་འདུག །དེར་བརྟེན། མི་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་མིའི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་ནུས་པའི་ཐོག་ནས་སེམས་ཀྱི་ཞི་བདེ་བསྒྲུབ་རྒྱུ་དེ་ངོས་ཀྱིས་རིམ་པ་དང་པོ་དེར་རྩི་གིན་ཡོད། [167]

ཅེས་བཀའ་སྩལ།

གཞན་ཡང་།

166 སློབ་དཔོན་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་བཤད་དང་བཀའ་རྩོམ་ཕྱོགས་བསྡུས་དེབ་ཐེང་དྲུག་པ་ལས་དྲངས།

167 2014ཟླ་བ་3ཚེས་11ཉིན་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་ཁང་སྒོ་འབྱེད་སྐབས་གསུངས།

སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ད་ལྟ་ཕེབས་པ་ཡིན་ན། ཆོས་ལུགས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་བཟང་སྤྱོད་འདི་གསུང་ངེས་ཡིན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་རིང་ལུགས་ཀྱི་གལ་ཆེ་ཤོས་བདག་མེད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཡིན་ཡང་། གདུལ་བྱ་འགའ་ཤས་ཀྱི་ཁམས་དང་མོས་པར་བསྟུན་ནས། ཕུང་པོ་ལྔ་ནི་ཁུར་རོ། །ཁུར་འཁུར་བ་པོ་ནི་གང་ཟག་གོ། ཅེས་ཀྱང་གསུངས་ཡོད། བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་ཀུན་ལ་བརྩེ་ཞིང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པ་ཞིག་ཡིན་པས། ཆོས་དད་མེད་མཁན་ཚོར་ཡང་ཇི་ལྟར་མི་ཚེ་སྐྱིད་པོ་ཡོང་ཐབས་ལ་དགོངས་པ་བཞེས་ཀྱི་རེད། དེར་བརྟེན། ངོས་རང་མི་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་མི་དུང་ཕྱུར་བདུན་ཙ་ལ་ཕན་ཐོགས་བྱེད་པ་དང་། ཕན་ཐོགས་བྱེད་ཐབས་ཀྱང་མི་རེ་རེའི་རྣམ་དཔྱོད་དང་བསྟུན་ནས་རྒྱུ་མཚན་ལྡན་པའི་ཐོག་ནས་བསམ་བློ་རིམ་པས་འགྱུར་བ་ཡོང་ཐབས་ལ་འབད་བརྩོན་བྱེད་དགོས་པ་ལས། མི་དུང་ཕྱུར་བདུན་ཙ་ལ་བཀའ་བཏང་ནས་འགྱུར་བ་འགྲོ་ཐབས་མེད། [168]

ཅེས་གསུངས།

འདིར་ཤེས་དགོས་པ་ཞིག་ནི། "ཆོས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་བཟང་སྤྱོད་"ཅེས་པའི་གོ་དོན་ཐད་ཡིན། མགོན་པོ་མཆོག་ནས་ཀྱང་འདི་ལ་གསལ་བཤད་ལན་འགར་མཛད། དེའི་དོན་མཐིལ་ཕྱིན་པར་ཤེས་དགོས་ན། ཆོས་ལུགས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་"ཐོག་ནས་"ཞེས་གསུངས་པའི་བརྡ་སྦྱོར་གྱི་ཞིབ་ཆ་ཤེས་དགོས། དེས་ན། ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ལྟོག་ཕྱོགས་སམ་དེའི་འགལ་ཕྱོགས་ལྟ་བུ་ཞིག་དང་། ཆོས་དང་འབྲེལ་བ་རྩ་བ་ནས་མེད་པ་ཞིག་ཏུ་གོ་མི་རུང་། དོན་ནི། ཆོས་ལུགས་གང་ཞིག་དང་སྦྲེལ་ཏེ་ནང་གི་ཡོན་ཏན་སྤེལ་ཐབས་མི་གནང་བའི་དོན་ཡིན་པས། "ཆོས་དང་མ་སྦྲེལ་བར་

168 ༄གོང་ས་མཆོག་གི་དྲ་ཚིགས་ལས་དྲངས།

སྤེལ་བའི་བཟང་སྤྱོད་”ཅེས་པར་གོ་དགོས། གལ་ཏེ་ཆོས་གཞུང་དུ་གསུངས་པའི་ལུགས་དང་གདམས་པ་སྤེལ་ཐབས་རྒྱལ་འདོན་གནང་ཆེ། ཆོས་དད་མེད་པ་དག་ལ་འཛུག་པ་མི་བདེ་བས། མགོན་པོ་མཆོག་ནས་ཆོས་དང་མ་སྦྲེལ་བར་འགྲོ་བ་མི་ལ་ལྷན་སྐྱེས་སུ་ཡོད་ཅིང་ཀུན་ལ་ཕན་པ་དང་ཀུན་གྱིས་འདོད་པ། ལུས་པོ་གྲུབ་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད། མ་བུའི་འབྲེལ་བ་དང་ཨ་མའི་བྱམས་སྐྱོང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་མི་ཚེའི་སྤྱོད་ཚོར། ཚན་རིག་པས་རྟེད་དོན་སོགས་གནས་ལུགས་མང་དུ་གསུངས་ཏེ་སྤེལ་བར་མཛད། མགོན་པོ་མཆོག་ནས།

འཛམ་གླིང་སྟེང་མི་དུང་ཕྱུར་བདུན་ཙམ་ཡོད་པ་རྣམས་མ་འོངས་པར་འཚམ་མཐུན་དང་། ཞི་བདེ། འཚེ་བ་མེད་པ་བཅས་ཡོང་བར། ནང་སེམས་ཀྱི་བྱམས་བརྩེ་ཡར་རྒྱས་སུ་གཏོང་བ་དེ་ཧ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ཆོས་ལུགས་གཙོ་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་གྲུབ་མི་འདྲ་ཡང་། སེམས་པ་བཟང་པོ་དང་ཡ་རབས། མི་ལ་ཕན་སེམས་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་རྣམས་གཅིག་མཚུངས་ཡིན། ཆོས་ལ་དད་པ་ཡོད་མཁན་ཚོས་རང་གིས་གང་ལ་དད་པ་བྱེད་པའི་ཆོས་དེ་བསམ་པ་རྣམ་དག་གིས་ལག་ལེན་དུ་བཀལ་ན་འགྲིག །ཕྱོགས་གཅིག་ནས་ཆོས་ལུགས་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་ཧི་ཙམ་གྱིས་སྨུས་དག་པོ་ཞིག་ཡོད་ནའང་འཛམ་གླིང་ཀུན་ལ་ཁྱབ་ཟེར་བ་དེ་ཡོང་ཐབས་མེད་པ་དང་། གཉིས་ནས་འཛམ་གླིང་སྟེང་ཆོས་ལ་དོ་སྣང་མེད་མཁན་མང་པོ་ཡོད་པས་ཆོས་ལུགས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་ཡ་རབས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་ཡོང་བའི་ཐབས་ཤིག་ཡོད་ཀྱང་ཡོད་ལ། དེ་ལྟར་བྱེད་ཐུབ་ན་བསམས་ནས་མཁས་པ་མང་པོ་དང་གོ་བསྡུར་བྱས། ན་ནིང་ནས་རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་པ་འགའ་དང་གོ་བསྡུར་བྱས་ཏེ། ཆོས་ལུགས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་ཤེས་ཡོན་གྱི་སྡེའི་ནང་ལ། ཆོས་དང་མ་

འབྲེལ་བའི་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་སློབ་ཚན་འཛུག་ཐུབ་པར་རེ་བ་བྱས་ནས་འཆར་གཞི་ཞིག་འགྲོ་བཞིན་ཡོད། [169]

ཅེས་བཀའ་སྩལ།

འདི་ནི་རྒྱ་གར་ནང་གི་གནས་ཚུལ་ཏེ། ཨ་རིའི་ཁུལ་དུ་དེ་ལྟ་བུའི་ཚོད་ལྟ་དང་ལག་ལེན་གཉིས་ཀ་སྔར་ནས་དབུ་འཛུགས་གྲུབ་ཟིན།

ཐུགས་བསྐྱེད་གཉིས་པ་ཆོས་ལུགས་མཐུན་སྒྲིལ་ནི། ཆོས་ལུགས་པན་ཚུན་གྱི་མི་མཐུན་པའི་ཆ་ལ་དགག་སྒྲུབ་དང་། འཐེན་འཁྱེར་དམའ་འབེབས་སོགས་ཡོངས་སུ་སྤངས་ཏེ། ཆོས་ལུགས་སོ་སོའི་དགོས་མཁོ་དང་ཁྱད་ཆོས་ངེས་པའི་ཐོག་ཚང་མ་མཉམ་གནས་ཀྱིས་སྤྱི་ཚོགས་ལ་ཕན་བདེ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ཚུལ་ཁྱད་པར་བ་ཞིག་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་ཐུགས་བསྐྱེད་ཟབ་མོ་དེ་སྤྱི་ལོ་ 1956 ལོར་སྟོན་པ་མྱང་འདས་ཀྱི་དུས་དྲན་མཛད་སྒོར་ཕེབས་པའི་སྐབས་ནས་འཁྲུངས་པར་མངོན་ཏེ། དེ་ཡང་ ༄གོང་ས་མཆོག་ནས《ཆོས་ལུགས་མཐུན་སྒྲིལ་རྣལ་མའི་ཕྱོགས་སུ་སྐྱོད་ཐབས། 》ཞེས་པར།

1956 ལོའི་བྱུང་བར་བསམས་ན། རྒྱ་གར་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་ཅེ་ནྣའི་(སྔར་Madrasཟེར་ཡང་དེང་སང་Chennaiཟེར།)ལ་ཡོད་པའི་TheosophicalSociety[170] ཞེས་པའི་

169 2012ལོར་བོད་རིགས་ཁ་ཆེའི་སློབ་མ་རྣམས་ལ་གསུངས།

170 TheosophicalSocietyཞེས་པའི་ཚིག་གི་དོན་ནི། Theosཞེས་པ་དཀོན་མཆོག་དང་། Sophiaཞེས་པ་རྣམ་དཔྱོད་དམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་དོན་དུ་བཤད། དེ་ཡང་ལྷམ་ཉེ་ལ་བ་སི་ཀི་(MadameBlavatsky)ཞེས་པ་སྤྱི་ལོ་1831ལོར་Ukraineདུ་འཁྲུངས། ཆུང་དུས་ནས་གྲུབ་རྟགས་ལྟ་བུ་སྟོན་ནུས་པའི་བུད་མེད་ཅིག་ཏུ་བཤད། ལོ་བཅུ་གཅིག་ཏུ་སོན་པ་ན་ཨ་མ་འདས། སྤྱི་ལོ་1849ལོ་སྔེ་རང་ལོ་བཅུ་དྲུག་སྐྱེང་། མི་རྒན་ཞིག་དང་གཉེན་སྒྲིག་བྱས་ཀྱང་མཐའ་མ་བསྐྱུལ། བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་དང་ཐུབ་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད། 1873ཨ་རིའི་ནེའུ་ཡོག་ཏུ

ཚོགས་པར་ལྷ་སྐོར་དུ་བསྐྱོད་པ་དེས་ངོས་ཀྱི་སེམས་ནང་བག་ཆགས་ཆེན་པོ་ཞིག་བཞག་འདུག་པ་ཤེས། དེ་ནི་ངོས་རང་འཛམ་གླིང་ཆོས་ལུགས་ཁག་གི་རྣམ་དབྱོད་དང་ཚན་རིག་མཉམ་དུབ་བྱེད་པར་འབད་བརྩོན་བྱེད་མཁན་དང་དེའི་བྱ་བ་ལ་འབྲེལ་བ་ཐད་ཀར་བྱུང་བ་ཐོག་མ་དེ་ཡིན། སྐབས་དེར། ངོས་ཀྱི་སེམས་སུ། ཁོང་ཚོར་ཆོས་ལུགས་ཐོག་ཏུ་ཅང་ཀྱང་ཡངས་པའི་བསམ་བློ་དང་། ཕན་ཚུན་མཉམ་གནས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རྒྱལ་མ་ལྡན་པའི་ཚོར་སྣང་ཤུགས་དྲག་སྐྱེས། ཆེས་ངོ་མཚར་བའི་གནས་མཆོག་རྒྱ་གར་དུ་ཟླ་བ་ གསུམ་ལྷག་བསྡད་དེ་སྤྱི་ལོ་ *1957* ལོར་ཕྱིར་བོད་དུ་ལོག་པ་ན། ངོས་ནི་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་ཐེབས་པའི་མི་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད། དེར་བརྟེན། སྔར་བཞིན་རང་ལྷ་མཆོག་འཛིན་གྱི་ལྟ་བར་བསྟེན་ཏེ་ནང་པའི་བསྟན་པ་ཁོ་ན་ཡང་དག་པར་མཐོང་བའི་ལྟ་ཚུལ་ལ་བློ་བག་མི་བདེ་བར་གྱུར།

ཅེས་བཀའ་སྩལ།

དེ་ནི་མགོན་པོ་མཆོག་གིས་ཆོས་ལུགས་མཐུན་སྒྲིལ་དང་། ཆོས་ཚན་མཉམ་གཞིབ་ཡོང་དགོས་པའི་གལ་གནད་ཤུགས་དྲག་ཏུ་གཟིགས་པའི་དུས་སྐབས་དེ་རེད།

འཛམ་གླིང་ཆོས་ལུགས་མཐུན་སྒྲིལ་གྱི་ཉམས་བཞེས་ཕྱག་བསྟར་གནང་བ་ནི།

སྤྱོས་ཤིང་1875ཟླ་བ་9ནང་གཙོ་འཇགན་བཞེས་ཏེ་TheosophicalSocietyཞེས་པའི་ཚོགས་པ་དེ་བཙུགས། ཚོགས་པ་དེ་བོད་དང་རྒྱ་གར་གྱི་དམ་པ་འགའི་ཐད་ཀའི་ལམ་སྟོན་དང་འབྲེལ་ཏེ་བཙུགས་ཞེས་ཁོང་གིས་གསུངས། ཆོས་ལུགས་ལ་ཕྱི་རྣམ་པའི་ཆ་ནས་མི་མཐུན་པ་ཡོད་ཀྱང་། དོན་ལ་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་པར་བརྗོད། དུས་རབས་གསར་པའི་བསམ་བློའི་སྤྲོལ་འབྱེད་ཆེན་མོའི་མཚན་སྙན་རྒྱས། བརྩམས་ཆོས་ལ། 1877ལོར་བརྩམས་པ་<<རང་བྱུང་ལྷ་མོའི་ཞལ་རས་མངོན་པ། >>ཞེས་པ་(ཉིན་དང་པོར་འགྲེམ་ཚོང་བྱས་ཚར་)དང་། <<ཕྱིང་འཛུགས་ཀྱི་འབོད་སྒྲ། >>ངོ་སྤྲོད་དཔེ་དེབ་<<ལྷ་ཆོས་ལྡེ་མིག་>>ཅེས་པ་སོགས་ཡོད། སྤྱི་ལོ་1891ཟླ་བ་5ཚེས་8ཉིན་དབྱིན་ལན་དུ་འདས། ལོ་དུ་མའི་གོང་བདག་གིས་བྲིས་པའི་<<གསང་ཆེན་ཉམས་རྟོགས་ཀྱི་སྤྲོལ་འབྱེད་ཆེན་མོ་ཧེ་ལ་བ་སི་ཀི། >>ཞེས་པའི་རྩོམ་ཡིག་ཁ་བརྡ་དྲ་ཚོགས་སུ་བཀོད་པར་ཞིབ་ཙམ་བྲིས་ཡོད།

མགོན་པོ་མཆོག་ནས་སྤྱི་ལོ་ 1960 ཟླ་བ་ 2 ཚེས་ 5 ཉིན་རྡོ་རྗེ་གདན་དུ་བོད་རིགས་རྣམས་ལ། "ད་ལམ་ངོས་གནས་སྐོར་ལ་སྐྱོད་སྐབས། ནང་པ་དང་ཧིན་རྡུ། ཡེ་ཤུ་སོགས་ཚང་མའི་ལྷ་ཁང་མཇལ་བའི་ཐོག་ཚང་མ་དང་གླེང་མོལ་བྱས་པ་ཡིན། "ཞེས་བཀའ་གནང་བ་ལྟར་ཤེས་དགོས་ལ། སྤྱི་ལོ་ 1968 ལོ་ནས་ཐུགས་མཉེས་ཤོས་གནང་སའི་ཨ་རིའི་ཡེ་ཤུའི་ཆོས་པ་ཐོ་མ་སི་མེར་ཊོན་(ThomasMerton)དང་ལན་གསུམ་ཙམ་མཇལ་འཕྲད་གནང་སྟེ། ནང་ཆོས་དང་ཡེ་ཤུའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་དགོངས་ཚུལ་སྤྲེལ་རེས་གནང་། འདི་ནི་ཆོས་ལུགས་མཐུན་སྒྲིལ་ལ་ཤུགས་སྣོན་མཛད་པའི་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དེ་ཡིན། "ཁོང་ནི་ངེས་པ་དོན་གྱིས་དམན་ས་འཛིན་པའི་ཆོས་པ་རྣལ་མ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་། "ཞེས་སོགས་ཐུགས་ཕྲོགས་པའི་ཚུལ་བཀའ་སྩལ། རྒྱ་ཁྱབ་ཏུ་སྤེལ་བའི་དབུ་འཛུགས་མཛད་པ་ནི། སྤྱི་ལོ་ 1975 ཙམ་ནས་ཡིན་པར་མངོན་ཏེ། དེ་ཡང་མགོན་པོ་མཆོག་ནས།

འཛམ་བུ་གླིང་འདིའི་སྟེང་ལ་ཆོས་ལུགས་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ་རྩོད་པ་བྱེད་པ་དང་། སྡུག་ས་ནས་བཤད་ན། གསོད་རེས་གཏོང་བ་སོགས་ཡོང་གིན་འདུག །ངོས་རྒྱ་གར་དུ་བསླེབས་ནས། སྤྱི་ལོ་ 1975 ལོར་ངོས་ལྷ་ནྡ་ཊྷ་སིར་ཡོད་དུས་ལས་འགྱུལ་ཞིག་མགོ་བཙུགས་ཏེ། དང་པོ་ཧིན་རྡུའི་ལྷ་ཁང་དང་དེ་ནས་ཁ་ཆེའི་ལྷ་ཁང་། དེ་ནས་གཅེར་བུ་པ་དང་ནང་པའི་ལྷ་ཁང་། ཡེ་ཤུ་དང་སིག་གི་ལྷ་ཁང་སོགས་སུ་གནས་སྐོར་དུ་ཕྱིན། དེའི་རྗེས་ལ་(1986 ལོར་ཨི་ཊ་ལིའི་ཡེ་ཤུའི་གནས་ཆེན་Assisiཞེས་པར་འཛམ་གླིང་ཆོས་ལུགས་ཆེན་པོ་ཁག་གི་དབུ་ཁྲིད་སྐུ་ཚབ་མང་འཛོམས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་ཞི་བདེར་ཐུགས་སྨོན་དང་།

དེའི་རྗེས་སུ་1993ལོར[171])རྒྱ་རན་སིའི་Lourdesཞེས་པའི་ཡེ་ཤུའི་གནས་ཆེན་ཞིག་ཡོད་པ་དེར་ཕྱིན། དེ་བཞིན་དུ། པོར་ཏུ་གྒལ་(Portugal)རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གནས་མཆོག་ཕྰ་ཏི་མ་(Fatima)ཞེས་པ་དང་། ཨི་ཟི་རལ་དུ་ཡོད་པའི་ཛེ་རུ་སི་ལེམ་(Jerusalem)གྱི་རྩིག་གྱང་WailingWallཟེར་བ་དེར་ཡང་ཕྱིན། དེ་དག་ལ་ལྷ་སྐོར་མིན་པར་གནས་སྐོར་གྱི་འདུ་ཤེས་བཞག་སྟེ་ཕྱིན་པ་ཡིན། [172]

ཞེས་སོགས་གསུངས་ཤིང་། གནས་དེ་དག་ཏུ་ཡེ་ཤུ་དང་འཇེའུ། ཧིན་རྡུ། ཁ་ཆེ། ནང་པ་སོགས་དང་ལྷན་ཅིག་གནས་སྐོར་དང་ཐུགས་སྨོན་མཛད་པ་སོགས་ལན་དུ་མར་གནང་བའི་ཚུལ་བཀའ་སྩལ། ཡང་《 ཆོས་ལུགས་མཐུན་སྒྲིལ་རྣལ་མའི་ཐོགས་སུ་སྐྱོད་ཐབས་》ཞེས་པ་ལས།

ཆོས་ལུགས་དང་དྲག་སྤྱོད་བར་གྱི་འབྲེལ་བ་ཤེས་པ་ལ། གནད་དོན་དུ་མའི་ཐོག་བསམ་གཞིག་བྱ་རྒྱུ་གལ་ཆེ། དང་པོ་ནི། རང་ཉིད་གང་གི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་ཆོས་ལུགས་དེ་ཁོན་ཡང་དག་པ་དང་མཆོག་ཏུ་ལྟ་བའི་འདུ་ཤེས་དེ་རེད། དེ་ནི་མི་མཐུན་པའི་རྩ་བ་ཡིན། གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ལུགས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ལྟ་བུར་སྣང་བའི་དྲག་སྤྱོད་དུ་མ་ཞིག་ནི་ཕྱིའི་རྣམ་པའི་ཆ་ནས་ཆོས་ལུགས་དང་འབྲེལ་བར་མངོན་ཡང་། དོན་གྱིས་ལོ་རྒྱུས་དང་སྲི་ཞོགས། ཆབ་སྲིད་དང་དཔལ་འབྱོར་བཅས་ཀྱི་གནས་སྟངས་རྙོག་འཛིང་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་དེ་ཡིན། དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་། ནང་པའི་ཤོད་སྲོལ་ལ། ལྷ་བདུད་དུ་བབས་པ་དང་སྨན་དུག་ཏུ་གྱུར་པ། ཞེས་པ་ལྟར། ཆོས་ལུགས་དེ་ཉིད་ལེགས་པའི་ལམ་དུ་སྤྱོད་པའི་ཆབ་

171 ETHICSFORTHENEWMILLENNIUMཞེས་པའི་ཕྱག་དེབ་ཏུ་གསལ།

172 2012ལོར་བོད་རིགས་ཁ་ཆེའི་སློབ་མ་རྣམས་ལ་གསུངས།

ལ། [ང་ནང་པ་ཡིན། ཁྱེད་ཡེ་ཤུ་རེད་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་]རང་ཉིད་གཞན་ལས་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པའི་འབྱེད་ཆོས་སུ་སྤྱོད་པ་དང་འབྲེལ་ནས་ཡོད།

ཅེས་བཀའ་སྩལ།

གལ་ཆེ་ཞིང་གནད་ཐྲ་བ་ནི་དང་པོ་སྟེ། དེ་ཡང་རང་གི་ཆོས་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་དང་ཡིད་ཆེས་ཐོབ་ཀྱང་། དེ་ལ་ཆགས་ཞེན་ནམ་ཡང་བྱེད་མི་རུང་བ་དང་། ཆགས་ཞེན་བྱས་པའི་འབྲས་བུར། གཞན་གྱི་ཆོས་ལུགས་དམན་པར་བཟུང་སྟེ་དེའི་རིན་ཐང་མི་མཐོང་བ་དང་། དེའི་དབང་གིས་ལེགས་ཉེས་སུ་བལྟས་ཏེ་ཆགས་སྡང་གི་འདུ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་ཡང་ཡང་གསུངས། དེ་ལ་༄གོང་ས་མཆོག་ནས།

དེ་སྔ་*Argentina*ཞེས་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་ཚོགས་པའི་བགྲོ་གླེང་ཚོགས་འདུ་ཞིག་གི་སྐབས་སུ། *Chile*རྒྱལ་ཁབ་ནས་ཡིན་པའི་ཚན་རིག་པ་སྔོན་གྲགས་ཅན་མིང་ལ་*Hum-bertoMaturana*ཟེར་བ་ངོས་ཀྱི་གྲོགས་པོ་ཚན་རིག་པ་འདས་པོ་*Francisco-Varela*ཡི་དགེ་རྒན་ཡིན་པ་དེས། "ཆགས་ཞེན་གྱིས་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཇི་བཞིན་མཐོང་བ་ལ་གེགས་བྱེད་པས། ཚན་རིག་པ་ཞིག་གི་ངོས་ཐད་ནས་བཤད་ན། རང་ཉིད་ཀྱི་ཆེད་སྦྱོང་ལས་གཞི་ལ་ཆགས་ཞེན་གཏན་ནས་བྱ་མི་རུང་། "ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་ཏུའང་གལ་གནད་ཆེ་བའི་བསམ་ཚུལ་དེ་ལག་བསྟར་བྱེད་དགོས། དེའི་དོན་ནི། ནང་པ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ངོས་ཀྱིས་ཀྱང་ནང་པའི་ཆོས་ལ་རང་གཅེས་འཛིན་གྱིས་བསླངས་པའི་ཆགས་ཞེན་ནམ་ཡང་བྱེད་མི་རུང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་བྱས་ཚེ། ཆོས་ལུགས་གཞན་གྱི་རིན་ཐང་དེ་མཐོང་མི་ཐུབ། [173]

173 འདི་དང་གཤམ་གསལ་གཉིས་ཀ་ཆོས་ལུགས་མཐུན་སྒྲིལ་རྒྱལ་མའི་ཕྱོགས་སུ་སྐྱོད་ཐབས་ཞེས་པར་གསུངས།

ཅེས་གསུངས།

གནད་དོན་འདི་ནི་འཛམ་གླིང་ཆོས་ལུགས་ཁག་ཁོ་ན་མ་ཡིན་པར་བོད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱུད་ཁག་གི་བར་དུ་མཐུན་ལམ་ཡོང་བའི་དོན་དུ་ཡང་ལན་མང་བཀའ་སྩལ། ཡང་༧གོང་ས་མཆོག་ནས།

ཆོས་ཀྱི་དགོས་དོན་གཙོ་བོ་ནི། རང་རྒྱུད་འདུལ་བ་དང་གཞན་ཕན་གྱི་འདུ་ཤེས་གོང་མཐོར་སྤེལ་བ་དེ་རེད། ཡིན་ནའང་། ཆོས་དད་ཅན་མང་པོ་ཞིག་གིས་རང་རྒྱུད་འདུལ་བ་དང་། གཞན་ཕན་གྱི་འདུ་ཤེས་སྤེལ་བར་བྱེད་པའི་ཆོས་དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་བསླད་ཅིང་ལོག་པར་སྤྱོད་ལ། དེ་ལྟར་བྱས་པའི་འབྲས་བུར། མཐར་ཆོས་ཀྱིས་རང་ལྟ་མཆོག་འཛིན་གྱི་འདུ་ཤེས་བརྟན་དུ་གཏོང་བ་དང་། མི་ཐོག་ཏུ་སྡུམ་ལྡུགས་པ་ལྟར་རང་སེམས་ལ་སྡངས་འཛིན་བྱེད་མི་ཐུབ་པ་ལྟ་བུའི་ཚོད་དུ་སླེབ།

ཅེས་བཀའ་སྩལ།

འདི་དག་ནི་འཛམ་གླིང་ཞི་བདེ་ཡོང་ཐབས་སུ་ཆོས་ལུགས་མཐུན་སྒྲིལ་སྤེལ་བའི་གནད་དོན་དག་ཡིན། དེ་ལྟར་མཚམས་མ་ཆད་པར་ཆོས་ལུགས་ཁག་གི་དབུ་ཁྲིད་རྣམས་ལྷན་དུ་འཛོམས་ཏེ་སྒོམ་གྱི་ཉམས་ལེན་དང་ཐུགས་སྨོན་ལྷན་ཅིག་གནང་ཞིང་། ཕན་ཚུན་ལ་གོ་རྟོགས་སྤེལ་རེས་དང་། མཐུན་སྒྲིལ་གྱི་ཐབས་ཚུལ་གསར་འཚོལ་སོགས་གནང་། དེ་ལྟར་གནང་བའི་འབྲས་བུར། ཆོས་ལུགས་དབུ་ཁྲིད་དང་ཆོས་པ་རྣལ་མ་མང་པོས་བྱམས་སྙིང་རྗེ་སོགས་དང་འབྲེལ་བའི་བཀའ་འདྲི་དགོངས་སྐོར་མང་དུ་ཞུས། མང་པོས། མགོན་པོ་མཆོག་ཁོང་ཚོའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གདམས་པ་བཟང་པོ་རྣམས་ཉམས་བཞེས་གནང་མཁན་རྣལ་མ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་ལ། དེ་ལྟར་“ཆོས་

ལུགས་ཆེན་པོ་རྣམས་ལྷ་གྲུབ་ཀྱི་ཆ་ལ་མི་མཐུན་ཡང་། བྱམས་སྙིང་རྗེ་སོགས་བསླབ་བྱ་བཟང་པོའི་ཆ་ནས་ཁྱད་པར་མེད། "ཅེས་གསུངས་པ་སྒྲོང་ཐོག་ནས་རྒྱོད་མཛད། དེར་བརྟེན། ཡེ་ཤུའི་ཆོས་པ་ཚོའི་རེ་སྐུལ་ལྟར་ཡེ་ཤུའི་ཆོས་གསུངས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱང་བྱུང་སྟེ། འདི་ནི་འཛམ་གླིང་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བོད་པའི་བླ་མ་ཞིག་གིས་ཡེ་ཤུའི་ལྷ་ཁང་དུ་ཡེ་ཤུའི་གསུང་རབ་ཀྱི་སྟེང་ནས་བཀའ་ཆོས་གནང་བ་ཐོག་མ་དེ་ཡིན་པར་མངོན། དེའི་ཚུལ་ལ་ཕྱི་ལོ་ 2005 ཟླ་བ་ 2ནང་བཞུགས་སྒར་ཐེག་ཆེན་ཆོས་གླིང་དུ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་བཀའ་ཁྲིད་གནང་སྐབས།

སྐབས་ཤིག་དབྱིན་ལན་གྱི་ཡེ་ཤུའི་ཆོས་ཚོགས་ཤིག་གིས་ཡེ་ཤུའི་ཆོས་བཤད་པར་ཤོག་ཅེས་སྐད་བཏང་བ་ལྟར་སོང་སྟེ། *Bible*ཞེས་པའི་ཡེ་ཤུའི་གསུང་རབ་ནས་ཚིག་གྲུབ་རེ་རེ་བཏོན་ཏེ་འགྲེལ་བཤད་བརྒྱབས་པ་ཡིན། དེ་དུས་འཇིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་ཁས་མི་ལེན་མཁན་ཞིག་གིས་འཇིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོའི་རྣམ་གཞག་གཞི་ལ་བཞག་པའི་ཆོས་ཤིག་བཤད་དགོས་དུས། ཙུང་ཙམ་ཡ་ང་ཚ་པོ་འདྲ་ཞིག་བྱུང་། དེར་བརྟེན། འཇིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་ལ་ཡིད་ཆེས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཕོག་ཐུག་གམ་ཐུག་ཐུག་རེག་རེག་མི་འགྲོ་བར། དེ་ལས་ལྡོག་སྟེ་དད་པ་བརྟན་དུ་འགྲོ་བ་ཞིག་བྱུང་ན་སྙམ་པའི་ཀུན་སློང་ཁྱེར་ཏེ་བཤད་པ་ཡིན། ཆོས་མ་བཤད་གོང་། ངོས་རང་སྐད་གཏོང་མཁན་ཡེ་ཤུའི་བླ་མ་མགོ་དམར་བ་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་དང་ལྷན་དུ་གོ་བསྡུར་དང་ནང་སློབ་སྦྱོང་ཙུང་ཟད་བྱས་ནས་བཤད་པ་ཡིན། དེའི་སྐབས་ལ། བཟོད་པའི་ཉམས་ལེན་དང་ཚོག་ཤེས་བྱེད་ཚུལ་སོགས་ནང་པའི་གཞུང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་བཀོད། འཇིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ལ། ཚད་དང་དུས་ཀྱི་རིམ་པ་སོགས་འཇིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་ཞིག་ཡོད་པས་དེ་དག་འབྱུང་བ་

ཡིན། འཇིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་མེད་ན་དེ་ལྟར་མི་ཡོང་། དེ་དག་ལ་འཁྲིག་དང་ཚད་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་པ་ནི། དེ་དག་གི་རྒྱབ་ཏུ་ཅིག་ཡོད་པའི་རྟགས་ཡིན་ཞེས་སོགས་གྲངས་ཅན་པའི་སྤྱི་གཙོ་བོ་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ལྟར་འཇིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཙུང་ཙམ་རེ་བཀོད་པ་ཡིན། རྗེས་སུ་ངོས་ཀྱི་གཏམ་བཤད་ཉན་མཁན་མང་པོས། གཏམ་བཤད་དེ་ཉན་ནས་ཁོང་ཚོའི་དད་པ་བརྟན་དུ་ཕྱིན་སོང་། ཞེ་དྲག་ཡག་པོ་བྱུང་ཞེས་དགའ་པོ་བྱེད་ཀྱིན་འདུག །བསམ་པ་རྣམ་དག་གིས་བཤད་པ་ཡིན། ངོས་ཀྱིས་ཡེ་ཤུའི་ཆོས་པ་ཚོར་ཆོས་བཤད་ནས་མིང་ཆེ་ཏུ་འགྲོ་བ་དང་། དངུལ་སོགས་ཐོབ་མི་ཡོང་ངམ་སྙམ་པ་གང་ཡང་མེད་ལ། དེ་དག་དགོས་པ་ཡང་མི་འདུག །ཕར་ཆོས་གྲོགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཞག་པ་དང་། ཚུར་ཡང་ཆོས་གྲོགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཞག་པས། དེའི་རྗེས་ལ་ཁོང་ཚོ་ཚུར་ཡོང་ནས་རྡོ་རྗེ་གདན་ལ་ཉི་མ་གསུམ་གྱི་རིང་བགྲོ་གླེང་བྱས་ཏེ་སྡོད་སྐབས། ཉིན་རེ་བཞིན་རྡོ་རྗེ་གདན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཤིང་གི་འོག་ལ་ཡེ་ཤུའི་ཆོས་པ་དེ་དག་ངོས་དང་མཉམ་དུ་ཆུ་ཚོད་ཕྱེད་ཀ་ལྟག་ཙམ་རེར་སྒོམ་བརྒྱབས་ཏེ་བསྡད་པ་རེད། ཡག་པོ་མ་རེད་དམ། ཕར་ཡག་པོ་བྱས་ན། ཚུར་ཡང་ཡག་པོ་བྱེད་ཀྱིན་འདུག་ག །ཕར་ཡེ་ཤུའི་ཆོས་པ་ཚོར་སྙིང་པོ་ཞེས་ལབ་ན། ཚུར་ཡང་སྙིང་པོ་ཟེར་གྱི་རེད་པ།

ཞེས་བཞད་མོ་དང་བཅས་ཏེ་གསུངས།

དེའི་རྗེས་སུ་འང་བོད་རིགས་ཁ་ཆེ་རྣམས་ལ།

ངོས་ཀྱིས་ཁོ་རང་ཚོར་ཡེ་ཤུའི་ཆོས་བཤད་པ་རེད། དེ་དུས་ཡེ་ཤུའི་དཀོན་མཆོག་གི་གསུང་རབ་ནས་ཙུང་ཟད་རེ་བསླུགས་ཏེ་འགྲེལ་བཤད་བརྒྱབས། ནང་པས་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དགེ་རྒན་ཙམ་ལས་འཇིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོར་མི་འདོད། ནང་པ་སངས་

རྒྱུས་པས་འཇིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་ཁས་མི་ལེན་ཡང་། ངོས་ཀྱིས་ཡེ་ཤུའི་ཆོས་གྲོགས་ཚོར་འཇིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་ཡོད་པའི་སློབ་ཁྲིད་འགོད་པ་སོགས་བྱས་པ་ཡིན།

ཞེས་གསུངས་ཏེ་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་རྣམ་ཐར་ཡིན། ཡང་སྤྱི་ལོ་ 2007 ལོར་མི་རིགས་འདྲ་མིན་གྱི་སློབ་མ་སྐོར་ཞིག་གིས་བཀའ་འདྲི་ཞུས་པའི་ལན་དུ།

ཐྲང་པོར་བཤད་ན། འཇིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོའམ་དེར་བརྟགས་པའི་དཀོན་མཆོག་ལ་དད་པ་མེད། ཡིན་ནའང་། སྐབས་ཤིག་ཕྲ་རན་སིའི་ས་ཆ་ལོའོར་ཊེ་(Lourdes)[174] ཞེས་པར། སྟོན་པ་ཡེ་ཤུ་དང་ཡེ་ཤུའི་མ་ཡུམ་(VirginMary)གཉིས་ཀྱི་སྐུ་འདྲའི་མདུན་དུ། རྩོལ་བ་མེད་པར་བཙོས་མིན་གྱི་མོས་གུས་ཆེན་པོ་སྐྱེ་སྐྱོང་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་པོར་ཏུ་གྷལ་(Portugal)རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ས་གནས་ཕྲ་ཏི་མ་(Fatima)[175] ཞེས་པར། ངེད་ཅག་གིས་ཡེ་ཤུའི་མ་ཡུམ་གྱི་སྐུ་འདྲ་ཆུང་དུ་ཞིག་ཡོད་པའི་མདུན་དུ་ཡུད་ཙམ་རིང་སྨོན་ལམ་བརྒྱབས་ཏེ་ཕྱིར་ཡོང་བའི་སྐབས། ཕྱིར་བལྟས་ཤིག་བྱས་ཏེ་སྐུ་འདྲ་དེ་ཉིད་སླར་ཡང་མཐོང་བ་ན། སྐུ་

174 ཕྲ་རན་སིའི་ས་གནས་ལོའོར་ཊེ་(Lourdes)ཞེས་པ་ནི། འཛམ་གླིང་སྟེང་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་གནས་རྩ་ཆེན་ཞིག་ཡིན་ལ། དེར་བྲག་ཕུག་ཅིག་ཡོད་པར་རང་ལོ་བཅུ་བཞིར་སོན་པའི་བུ་མོ་རྦེར་ན་རྡེ་ཏི་(BernadetteSoubirous)ཞེས་པར་སྤྱི་ལོ་1858ཟླ་བ་2ཚེས་11ཉིན་ནས་ཡེ་ཤུའི་མ་ཡུམ་ཐེངས་བཅོ་བརྒྱད་ཙམ་ཞལ་གཟིགས་བྱུང་བ་དང་། དེའི་ཕྱི་ལོ་ནས་མི་སྟོང་ཕྲག་མང་པོ་གནས་སྐོར་དུ་འགྲོ་མགོ་བཙུགས་ཏེ་ད་ལྟའི་ཆར་ལོ་རེར་མི་ས་ཡ་ལྔ་ཡས་མས་རེ་འགྲོ་སྐྱོད་བྱེད་སའི་གནས་གལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན། དེ་ཡང་བྲག་ཕུག་དེར་སྤྱི་ལོ་1864ལོར་དག་སྣང་དུ་བྱུང་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ལངས་སྟབས་སུ་བཞུགས་པའི་སྟོན་པ་ཡེ་ཤུའི་མ་ཡུམ་གྱི་སྐུ་འདྲ་བྱིན་ཅན་ཞིག་གསར་དུ་བཞེངས་པ་དང་། སྨན་བཅོས་ཀྱིས་གསོ་མ་ཐུབ་པའི་ནད་རིགས་སྣ་ཚོགས་གསོ་བའི་ཆུ་མིག་ཅིག་ཀྱང་ཡོད་པར་བཤད། ད་ལྟའི་ཆར་དེའི་ཉེ་འཁྲིས་སུ་ཡེ་ཤུའི་ལྷ་ཁང་སོགས་ཀྱང་ཡོད།

175 པོར་ཏུ་གྷལ་(Portugal)གྱི་ཕྲ་ཏི་མ་(Fatima)ནི། ཐེང་བའི་ལྷ་མོ་ཞེས་འབོད་པའི་ཡེ་ཤུའི་མ་ཡུམ་གྱི་སྐུ་འདྲ་བཞུགས་སའི་གནས་རྩ་ཆེན་ཞིག་ཡིན། དེ་ཡང་ས་གནས་དེར་ལུག་རྫི་བུ་མོ་གཉིས་དང་བུ་གཅིག་བཅས་བྱིས་པ་གསུམ་ལ། སྤྱི་ལོ་1917ཟླ་བ་5ཚེས་13ནས་ཟླ་བ་དྲུག་གི་རིང་ཚེས་པ་བཅུ་གསུམ་ནམ་འཁེལ་ལ་ཡེ་ཤུའི་མ་ཡུམ་གྱིས་ཞལ་དངོས་སུ་བསྟན་ཏེ་ལུང་བསྟན་མང་དུ་གསུངས་ཤིང་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་སོགས་ངོ་མཚར་བའི་གཏམ་མང་དུ་ཡོད།

འདྲ་དེས་ངོས་རང་ལ་འཛུམ་ཤིག་ཤིག་གི་རྣམ་འགྱུར་སྟོན་པ་མཐོང་། སྐབས་དེར་ངོས་ཀྱི་མིག་ལ་སྐྱོན་ཞིག་བྱུང་བ་འདྲ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་མིན་ན། སྐུ་འདྲ་དེས་འཛུམ་མདངས་སྟིང་རྗེ་པོ་ཞིག་བསྟན་པ་སྨོས་མེད་ཡིན། ཡེ་ཤུ་པའམ་འཛིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་འདོད་པའི་ལུགས་ལྟར་ན། ངོས་ནི་ཆོས་དད་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ཡང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་དད་མེད་མཁན་ཞིག་ལ་ཡེ་ཤུའི་མ་ཡུམ་གྱི་བྱིན་རླབས་ཐོབ་པ་རེད།

ཅེས་བཞད་མོ་དང་བཅས་ཏེ་གསུངས།

བྱུང་བ་འདི་ཕྱི་རྒྱལ་ཡུལ་གྲུ་ཁག་ཏུ་ལན་དུ་མར་བཀའ་སྐུལ་བས་ཨ་རིའི་ཚགས་པར་སྣན་གྲགས་ཅན་ནེ་ཝུ་ཡོ་ཀ་དུས་བབ་སོགས་སུ་ཐོན་ལ། ལོ་ཤས་གོང་བཞུགས་སྒར་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ལོ་རྒྱུས་འདི་དང་ལྷན་དུ་བོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་སྐུ་འདྲས་ཀྱང་དེ་མཚུངས་གནང་བའི་ཚུལ་གསུངས། སྤྱི་ལོ་ 1995 ཟླ་བ་ 7 ཚེས་ 12 ཉིན་བཞུགས་སྒར་དུ།

སྤྱིར་བཏང་ཆོས་ལུགས་ཁག་ཚོའི་ཐོག་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ན་ནི། འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ལ་ཕན་ཐོགས་སྒྲུབ་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡོད་ཐབས་ལ་འབད་བརྩོན་གང་ལ་གང་འཚམས་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད། གྲུབ་འབྲས་ཀྱང་ཐན་བུ་ཐན་བུ་ཐོན་གྱིན་འདུག །དཔེར་ན། ངོས་རང་ས་ཁུལ་འདྲ་མི་འདྲར་བསླེབས་དུས། ས་ཁུལ་དེ་དང་དེའི་ནང་ཡོད་པའི་ཡེ་ཤུའི་ཆོས་ལུགས་གཅིག་གྱུར་ཡིན་ནའང་། ནང་གསེས་གྲུབ་མཐའ་ཐྲན་བུ་མི་འདྲ་བ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ་རྣམ་ཀུན་འབྲེལ་བ་གང་ཡང་མེད་པ་དེ་འདྲ་ལ་ངོས་བསླེབས་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ། ཁོང་ཚོ་ནང་ཁུལ་མཉམ་དུ་ཐུག་འཕྲད་ཐུབ་པའི་གོ་སྐབས་གསར་པ་དེ་འདྲ་ཐེངས་ཁ་ཤས་བྱུང་། རང་ཉིད་ནང་པའི་དགེ་སློང་ཞིག་དང་ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་མིང་གི་ཐོག་ནས་ཆོས་བརྒྱུད་ཕན་

ཚུན་མཛའ་མཐུན་ཡོང་བ་དང་། ཕན་ཚུན་ཉམས་ལེན་གྱི་ཉམས་མྱོང་སྤེལ་རེས་བྱེད་པའི་ཐོག་ལ་ཞབས་འདེགས་ཐུན་བུ་བསྒྲུབས་ཡོད། ངོས་ཀྱིས་གྲོགས་པོ་མང་པོ་ཞིག་གིས་ཀྱང་། རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་ཆོས་པ་ཚང་མ་ལ་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་གིས་བརྩི་བཀུར་བྱེད་སྟངས་འདི་ང་ཚོར་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་འདུག་ཅེས་ངོས་ལ་བསྔགས་བརྗོད་དམ་སྤོབས་པ་སྤྲོད་མཁན་དེ་འདྲ་གང་ལ་གང་འཚམས་ཡོང་གིན་འདུག །དེ་དག་ནི་མི་རིགས་གཞན་ལ་ཕན་བདེ་སྒྲུབ་པའི་བྱ་བའི་རིགས་ཤིག་རེད།

ཅེས་དང་། སྤྱི་ལོ་ 2011 ཟླ་བ་ 9ནང་བོད་ཀྱི་ཟླ་ཆེན་དང་སྐུ་ཚབ་ཚོར།

འདས་པའི་ལོ་ལྔ་བཅུ་ང་གྲངས་དེའི་རིང་མི་འདྲ་མིན་ལ་ཐུག །ལྷག་པར་དུ་ཆོས་ལུགས་འདྲ་མིན་གནང་མཁན་གྱི་མཁས་པ་དང་། ཉམས་ལེན་པ། དབུ་ཁྲིད་སོགས་ཏ་ཅང་མང་པོ་ཞིག་ལ་ཐུག་པའི་སྐབས་སུ། ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་གིས་ཆོས་གྲོགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཞག་སྟེ། གུས་ཞབས་དང་ལྡན་པའི་ཐོག་ནས་བགྲོ་གླེང་སོགས་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད། '''གཉིས་ནས་ཕྱ་ལིའི་ཆོས་བརྒྱུད་ཀྱི་མཁས་དབང་དང་ཉམས་ལེན་པ། དེ་བཞིན་ལེགས་སྦྱར་ཆོས་བརྒྱུད་ཀྱི་མཁས་དབང་དང་ཉམས་ལེན་པ། རྒྱ་ནག་དང་ཉི་ཧོང་། ཀོ་རི་ཡ། ཡི་ཏི་ནམ་སོགས་ཀྱི་ཆོས་པ་མང་པོ་ཞིག་ཆོས་གྲོགས་དང་ངོ་ཤེས་ཆགས་ཡོད།

ཅེས་བཀའ་སྩལ།

མདོར་ན། འཛིག་རྟེན་འདིར་ཡོད་པའི་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་བརྒྱུད་ཐམས་ཅད་ནང་ཕན་ཚུན་མཛའ་མཐུན་ཡོང་ཐབས་གནང་བར་མ་ཟད། ཆོས་དད་ཡོད་མེད་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཀུན་ལ་ཆོས་ལུགས་སོ་སོའི་ཁྱད་ཡོན་གསུངས་ཏེ་དེ་དག་ལ་དད་པ་བྱེད་མི་དགོས་ཀྱང་། གུས་ཞབས་བྱས་ན་ལེགས་པའི་དགོངས་ཚུལ་རྒྱ་མཚན་དང་

བཅས་ཏེ་རྒྱ་ཁྲིམ་ཏུ་གསུང་བ་འདི་ལྟ་བུ་ད་ཕན་གང་དུའང་བྱུང་མེད།

མཇུག་པ་གསུམ་པ་བོད་དོན་བདེན་མཐའ་གསལ་ཐབས་ནི། སྤྱི་ལོ་ 2014 ཟླ་བ་ 3 ཚེས་ 11 ཉིན་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་ཁང་གསར་པའི་སྒོ་འབྱེད་སྐབས་མགོན་པོ་མཆོག་ནས། “བོད་མི་ཞིག་ཡིན་པའི་ངོས་ནས། བོད་རང་གི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་དང་། བོད་པའི་མི་རིགས་དང་ངོ་བོའམ་རྣམ་པ་མི་བརླག་པར་བྱེད་པ་སོགས་ཞུགས་རྒྱུག་གིན་ཡོད། དོན་གྱི་ངོས་ནས། བོད་ཀྱི་བསྟན་སྲིད་སྤྱི་ལ་ཕན་གྱིན་ཡོད་པ་རེད། ”ཅེས་བཀའ་སྩལ་བ་ལྟར། བཙན་བྱོལ་དུ་ཆིབས་སྒྱུར་བསྐྱངས་ནས་ད་ལ་ཐུག་གི་བར་གྱི་མཇུག་པ་ཐམས་ཅད་དངོས་བརྒྱུད་དང་ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་ཅི་རིགས་ནས་བོད་དོན་བདེན་མཐའ་གསལ་ཐབས་སུ་མ་གྱུར་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པས། འདིར་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའི་དང་བ་མ་སྐྱེས། མདོར་བསྡུས་ན། སྤྱི་ལོ་ 1995 ཟླ་བ་ 7 ཚེས་ 12 ཉིན་བཞུགས་སྒར་དུ་བོད་མི་རྣམས་ལ།

ངོས་རང་ད་ཆ་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་གཅིག་ལ་བསླེབས་པའི་དུས་ཡུན་འདིའི་རིང་ལ་མི་ཚེ་གང་འདྲ་བྱས་ནས་བསྐྱལ་བར་བསམ་བློ་ཞིག་བཏང་བ་ཡིན་ན། ཧ་ལམ་འགྱོད་པ་མེད་པ་འདྲ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། རང་ཉིད་འཛམ་གླིང་མི་མཐེད་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིར་དུས་ཚོད་སྐྱིགས་མ་ལ་སྐྱེས་པའི་མི་ཞིག་ཡིན་པ་རེད། ངོས་ཀྱིས་མི་སུ་དང་སུ་ཡིན་ནའང་རིགས་དང་རུས་པ། ལམ་དང་ལུགས་སྲོལ། ཆོས་དང་མི་རིགས། གོ་ས་མཐོ་དམན་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མེད་པར་ཀུན་ལ་ཕན་པའི་བསམ་པའི་སྒོ་ནས་ཕན་བདེ་སྒྲུབ་གང་ཐུབ་འགྱོད་པ་མེད་པར་བྱས་ཡོད། དེ་དང་འབྲེལ་ནས་སྲོག་ཆགས་གྲོག་སྦྲུར་ཚུན་ཆད་ལ་ཡང་གནོད་འཚེ་མེད་པར་ཕན་སེམས་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད།

ཅེས་དང་། སྤྱི་ལོ་ 2001 ལོར་ཨ་རིའི་བུད་མེད་སྣན་གྲགས་ཅན་ Oprah ཞེས་པས་༧གོང་ས་མཆོག་ལ། སྐུ་ཚེའི་ནང་ཐུགས་འགྲོད་གནང་དགོས་པའི་དོན་ཅི་ཞིག་ཡོད་མེད་སོགས་ལ་བཀའ་འདྲི་ཞུས་པར། མགོན་པོ་མཆོག་ནས། "མ་ཤེས་པར་འབུ་སྲིན་ཙམ་བསད་པ་ལྟ་བུའི་དོན་རྐྱེན་ཆུང་ངུ་ལས་གཞན་མེད། "ཅེས་དང་། ཐུགས་འགྲོད་གནང་དགོས་པའི་"དོན་རྐྱེན་ཆེན་པོ་གང་ཡང་མེད་ཚོད་ཡིན། "ཞེས་བཀའ་སྩལ་བ་ལས་ཀུན་ཤེས་ནུས་སོ། །

གཟེངས་རྟགས་དང་དམིགས་བསལ་ཆེ་བསྟོད་ཕྲུག་འཕྲེར།

འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཞི་བདེས་འཚོ་ཞིང་སྐྱོང་བར་བཞེད་པའི་ཕྲུག་ལེན་དང་ལམ་སྟོན་སོགས་ཆད་དུ་བྱུང་བའི་མཛད་འཕྲིན་དང་། སྐྱེ་འགྲོ་ཀུན་གྱི་བདེ་དོན་ཉག་གཅིག་ཐུགས་ལ་བརྣགས་པའི་བྱམས་བརྩེ། གནོད་ལན་གནོད་པས་མི་འཇལ་བར་གནས་ལུགས་དང་བཟོད་བསྲན་གྱིས་གདོང་ལེན་གནང་བའི་ཐུགས་སྟོབས། ཕྱི་ནང་གི་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གནད་དོན་ཆེ་ཕྲ་ཀུན་ལ་གཏུགས་པ་མེད་པར་འཇུག་པའི་མཁྱེན་དཔྱོད་སོགས་སྐྱེ་བོ་གཞན་ལ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡིད་དབང་ཅིག་ཅར་དུ་ཕྲོགས་པར་བརྟེན། འཛམ་གླིང་ཤར་ནུབ་དང་སྡེ་ཚན་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མེད་པར་གཟེངས་བསྟོད་དང་ཆེ་མཐོང་ཚད་མེད་ཕུལ།

དེ་ལ་སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་སྤྱི་ལོ་ 1956 ལོར་རྒྱ་གར་དུ་སྟོན་པ་སྲུང་འདས་དུས་ཆེན་མཛད་སྒོར་ཆིབས་སྒྱུར་གནང་སྐབས། Ba-

narasHinduUniversity ཞེས་པའི་གཙུག་ལག་སློབ་ཆེན་གྱིས་རྒྱལ་བ་པཎ་ཆེན་རྣམ་གཉིས་ལ་ཆེ་བསྟོད་ཕྱག་འཕྲེར་" DoctorofLetters "ཞེས་པ་རེ་ཕུལ་བ་ནི་ཕྱག་འཕྲེར་འབུལ་བཞེས་ཀྱི་ཐོག་མ་དེ་ཡིན། ཕྱག་འཕྲེར་འདི་ལྟ་བུ་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དུའང་འབུལ་སྲོལ་ཡོད། འདི་ལ་སློབ་གཉེར་དངོས་ཀྱི་ལམ་ནས་ཐོབ་པ་དང་། མཛད་རྗེས་ཅན་ནམ་མི་སྣ་གྲགས་ཅན་ལ་ཆེ་བསྟོད་དུ་འབུལ་བ་སྟེ་རིགས་གཉིས་ཡོད། མི་སྣ་གྲགས་ཅན་མཛད་རྗེས་ཅན་ལ་ཕུལ་བ་ནི་"དམིགས་བསལ་ཆེ་བསྟོད་ཕྱག་འཕྲེར་"དུ་གོ་དགོས།

མགོན་པོ་མཆོག་བཅན་བྲོལ་དུ་ཕེབས་ནས་ཐོག་མར་ཕུལ་བའི་གཟེངས་རྟགས་ནི། སྤྱི་ལོ་ 1959 ལོར་ཧྥི་ལེའི་པིན་(Philippines)ནས་ཕུལ་བའི་"RamonMagsaysayAward"ཞེས་པའི་རྟགས་མ་དེ་ཡིན།[176] གཟེངས་རྟགས་དེ་ཧྥི་ལེའི་པིན་གྱི་སྲིད་འཛིན་འདས་པོ་RamonMagsaysayཞེས་པའི་མཚན་ཐོག་ནས་སྤྱི་ལོ་ 1957 ཟླ་བ་ 4 ནང་ཁོང་གི་རྐྱེན་དུ་བྱུང་བའི་མཛད་རྗེས་ཕྱིར་དྲན་རྒྱུན་འཛིན་སླད་མཛད་རྗེས་རྣམས་སྡེ་ཚན་དྲུག་ཏུ་བགོས་ཏེ་གསར་གཏོད་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན། དོན་དངོས་བཤད་ན། དེ་ནི་ནོ་སྦེལ་རྟགས་མ་(NobelPrize)དང་མཚུངས་པའི་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་གཟེངས་རྟགས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་གྲགས། མགོན་པོ་མཆོག་གཟེངས་རྟགས་འབུལ་བཞེས་སུ་ཆིབས་སྒྱུར་མ་བསྐྱངས་པར་སྐུ་ཚབ་ཆེད་ཕེབས་ཀྱིས་བཞེས།

176 RamonMagsaysayAwardFoundationཞེས་པའི་དྲ་ཚིགས་www.rmaf.org.phཞེས་པར། སྤྱི་ལོ་1959ལོར་༧གོང་ས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་མཆོག་དགུང་གྲངས་ཉེར་བཞིར་ཕེབས་སྐབས། སྤྱི་ཚོགས་དབུ་ཁྲིད་ཀྱི་སྡེ་ཚན་ཁོངས་ནས་རྟགས་མ་དེ་ཕུལ་ཞེས་གསལ་ལ། རྟགས་མ་བཞེས་པར་སྐུའི་གཙེན་པོ་རྒྱལ་ལོ་དོན་གྲུབ་མཆོག་དང་ཕྱག་རོགས་ཤིག་བཅས་ཕེབས་ཞེས་ཐོས།

མགོན་པོ་མཆོག་ནས་གཟེངས་རྟགས་མང་དུ་བཞེས་པའི་ཁྲོད་ནས་སྙན་གྲགས་དང་དོན་སྙིང་ཆེ་ཤོས་ནི། སྤྱི་ལོ་ 1989 ཟླ་བ་ 12 ཚེས་ 10 ཉིན་ཕུལ་བའི་ནོ་སྦེལ་ཞི་བདེའི་གཟེངས་རྟགས་“NobelPeacePrize”ཞེས་པ་དང་། སྤྱི་ལོ་ 2007 ཟླ་བ་ 10 ཚེས་ 17 ཉིན་ཕུལ་བའི་ཨ་རིའི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་གསེར་གྱི་རྟགས་མ་“USCongressionalGoldMedal”ཞེས་པ། སྤྱི་ལོ་ 2012 ཟླ་བ་ 5 ཚེས་ 14 ཉིན་ཕུལ་བའི་“TempletonPrize”ཞེས་པའི་རྟགས་མ་གསུམ་ཡིན། བསྡུས་ཏེ་བཀོད་ན།

1956 ལོར་ ༡། 1959 ལོར་ ༢། 1963 ལོར་༡།

1969 ལོར་ ༡། 1979 ལོར་ ༤། 1984 ལོར་༡།

1987 ལོར་ ༡། 1988 ལོར་ ༡། 1989 ལོར་༩།

1990 ལོར་ ༢། 1991 ལོར་ ༦། 1992 ལོར་༦།

1993 ལོར་ ༡། 1994 ལོར་ ༤། 1995 ལོར་༢།

1996 ལོར་ ༡། 1997 ལོར་ ༦། 1998 ལོར་༤།

1999 ལོར་ ༦། 2000 ལོར་ ༡། 2001 ལོར་༣།

2002 ལོར་ ༦། 2003 ལོར་ ༩། 2004 ལོར་༡༢།

2005 ལོར་ ༩། 2006 ལོར་ ༦། 2007 ལོར་༧།

2008 ལོར་ ༩། 2009 ལོར་ ༡༠། 2010 ལོར་༡༡།

2011 ལོར་ ༥། 2012 ལོར་ ༨། 2013 ལོར་༦།

2014 ལོར་ ༩། 2015 ལོར་ཟླ་བ་ 3 ཚེས་ 25 བར་ ༢། བསྡོམས་ ༡༤༩ སྟེ་

འདི་དག་ནི་ད་ལྟའི་བར་དངོས་སུ་ཕུལ་ཟིན་པ་ཡིག་ཆ་དག་ན་གསལ་བ་ལྟར་ཡིན་ལ། མཛད་ཁྲེལ་གྱི་དབང་གིས་ཆེབས་སྐྱུར་གནང་ཁོམ་མ་བྱུང་བར་དང་སྒྲུག་ཞུ་བཞིན་པའི་རྟགས་མ་དང་ཕྱག་འཁྱེར་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཕྱོགས་སོ་སོ་ན་ཡོད་པར་མངོན་ནོ། །

ཉེར་གཉིས་པ། རྒྱལ་མཆོག་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་མཛད་ཆེན་བཞིའི་རིམ་པར་ཕྱེ་བ།

འཛིག་རྟེན་ཀུན་ཏུ་ཞི་བདེ་སྤེལ་བའི་མཛད་ཆེན།

འཛམ་གླིང་སྟེང་ཆོས་དང་འཛིག་རྟེན་གཉིས་ཕྱོགས་ནས་སྐན་གྲགས་ཅན་གྱི་དབུ་ཁྲིད་དུ་མ་བྱུང་ཡང་། འཛིག་རྟེན་སྤྱི་ལ་ཞལ་ཕྱོགས་ཏེ་ཐབས་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་དངོས་སུ་ཞི་བདེ་སྤེལ་བ་ནི་མགོན་པོ་མཆོག་ཅམ་དུ་ཟད་པ་ལོ་རྒྱུས་ཉིད་ལས་ར་འཕྲོད་ཐུབ། དེ་ཡང་ཆོས་ཕྱོགས་ནས་བཤད་ན། ཆོས་ལུགས་ཀྱི་སྲོལ་ཕྱེ་བའི་སྟོན་པ་ཆེན་པོ་དུ་མ་བྱོན་ཡང་། ཐུན་མོང་སྣང་ཚོད་ལྟར་ན། སྐུ་ཚེའི་ནང་ཡུལ་ལུང་བྲེ་བྲག་པར་རང་རང་གི་རྗེས་འཇུག་ཅམ་གྱི་དོན་མཛད་པ་ལས་འཛམ་གླིང་རྒྱ་ཁྱབ་ཏུ་གྱུར་པའི་ལོ་རྒྱུས་མེད། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱི་ཚོགས་ལེགས་ལམ་དུ་འཁྲིད་པའི་དབུ་ཁྲིད་སྐན་གྲགས་ཅན་འགའ་ཞིག་བྱུང་ཡང་། དེ་དག་གིས་ཀྱང་རང་ཉིད་འཚོ་ཞིང་གནས་པའི་ཚེ། ཡུལ་ལུང་བྱེ་བྲག་པ་དང་མི་རིགས་ཕྱོགས་རེ་བའི་དོན་བསྒྲུབས་པ་ལས་རྒྱལ་ཡོངས་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་མེད། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ལྷན་རྐྱེར་མཚོན་ན། ༄གོང་ས་མཆོག་གི་གུས་བཀུར་གནང་སའི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་ཡང་། འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་ནས་ཨ་རྨེ་རི་ཀ་ལྷོ་མའི་ཁུལ་དུ་ཐོབ་ཐང་དང་རྒྱ་གར་དུ་རང་བཙན་རྩོད་ལེན་གནང་བ་དང་། མཱར་ཊིན་ལོ་ཐེར་ཁིའིང་(MartinLutherKing)གིས་ཨ་

རིའི་མི་རིགས་ནག་པོའི་ཐོབ་ཐང་། ནེལ་སོན་མན་ཌེ་ལ་(NelsonMandela)ཡིས་ཨ་ཧྥི་རི་ཀ་ལྷོ་མའི་མི་རིགས་ནག་པོའི་རང་དབང་ཐོབ་ཐང་། ལྷམ་ཨའུང་སན་སུའུ་ཀྱི་(AungSanSuuKyi)ཡིས་འབར་མའི་དམངས་གཙོ་རྩོད་ལེན་གནང་བ་ཙམ་ལས་སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དང་མཚུངས་པར་ཆོས་དང་ཡོད་མེད་དང་། ཤེས་ཡོན་པའི་སྡེ་སྣ་ཚོགས། སྲིད་དོན་པ་དང་ཚོང་པ། དབུལ་པོ་དང་ཕྱུག་བདག་སོགས་མདོར་ན། ཤར་ནུབ་སོགས་མི་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་རྒྱལ་མཚམས་མེད་པར་སྐྱེ་བོ་དྲག་ཞན་བར་མ་ཐམས་ཅད་འཚེ་མེད་ཞི་བདེའི་གནས་སུ་འཁྲིད་པའི་ཕྱུག་ལས་གནང་ཐུབ་མེད། དེ་ལྟར་ན། མགོན་པོ་མཆོག་གིས་འཛམ་གླིང་རྒྱ་ཁྱབ་ཏུ་ཞི་བདེ་སྤེལ་བར་མཛད་པ་འདི་མཛད་ཆེན་དང་པོར་བགྲང་།

མཛད་ཆེན་འདི་ཉིད་སྐྱོང་བའི་ཐབས་ཚུལ་གཙོ་བོ་ནི། གཞན་དོན་ཁུར་དུ་ལེན་པའི་སྤྱི་སེམས་དང་བྱམས་བརྩེ་སོགས་ནང་གི་ཡོན་ཏན། ཆོས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་སྒོ་ནས་བཟང་སྤྱོད། འཚེ་བ་མེད་པའི་ལས་སྒྲུབ་ཚུལ། ཆོས་ལུགས་མཐུན་སྒྲིལ། གོ་མཚོན་འགོག་སྡོམ། ལྐོག་ཟ་ཐེར་འདོན། ཐོབ་ཐང་འདྲ་མཉམ་སོགས་ཀྱི་དགེ་མཚན་རྒྱ་ཁྱབ་ཏུ་གསུངས་ཤིང་ལག་ལེན་དངོས་ལ་ཁྲིད་པར་མཛད་པ་དེ་ཡིན། དེ་དག་ཀུན་འཇིག་རྟེན་ཞི་བདེར་བསྒྱུར་བའི་སྣད་དེ། དེ་ཡང་སྤྱི་ལོ་ 1956 ལོར་རྒྱ་གར་དུ་ཆིབས་སྒྱུར་བསྐྱངས་པ་ནས་མཛད་ཆེན་འདིའི་སྟེང་དགོངས་བཞེས་གནང་མགོ་

བཙུགས་ཡོད། དེ་ནི་གོང་དུ་ཐུགས་བསྐྱེད་གཉིས་པ་ཆོས་ལུགས་མཐུན་སྒྲིལ་སྐབས་སུ་ལུང་འདྲེན་ཞུས་པ་ལས་ཤེས་ནུས་ལ། སྤྱི་ལོ་ 1963 ཟླ་བ་ 10 ཚེས་ 13 ཉིན་སིམ་ལའི་བུ་གསོ་ཁང་དུ་བོད་ཕྲུག་རྣམས་ལ།

བོད་ཕྲུག་ན་ཆུང་འདི་རྣམས་རང་གི་ཕ་མེས་ཀྱི་ཆོས་དང་གཞིས་ལུགས་བཟང་པོ་རྣམས་དང་། དེང་དུས་རིག་གསར་གྱི་ཤེས་ཡོན་འདབ་གཤོག་ཟུང་ལྡན་དུ་བྱས་ནས། དུས་རབས་ཉི་ཤུ་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་དཀྱུང་མཁར་མི་རིགས་གཞན་དང་འདྲ་མཉམ་ཅི་བདེར་འཕུར་སྐྱོད་བྱེད་ཐུབ་པ་དང་། འཛམ་གླིང་ཞི་བདེ་དང་། རང་ཡུལ་བདེ་སྐྱིད་དུ་སྒྲོད་པའི་ཞབས་འདེགས་ནུས་པོ་ཆེ་སྒྲུབ་མཁན་ཤ་སྟག་ཡོང་བའི་རེ་བ་ཡོད།

ཅེས་བཀའ་སྩལ།

འདི་ལས་ཀྱང་སྐབས་དེ་ཤེད་ནས་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་མཛད་ཆེན་དངོས་སུ་དབུ་འཛུགས་བསྐྱངས་ཟིན་པ་ཤེས། 《ཆོས་ལུགས་མཐུན་སྒྲིལ་རྣལ་མའི་ཕྱོགས་སུ་སྐྱོད་ཐབས། 》ཞེས་པ་ལས། "འཛམ་གླིང་གི་ཆོས་ལུགས་དང་གྲུབ་མཐའ་ཁག་གི་བར་དུ་ཕན་ཚུན་ལ་རྒྱུས་ཡོད་དང་མཐུན་ལམ་བྱེད་པ་ནི། མིང་དོན་མཚུངས་པའི་འཛིག་རྟེན་ཞི་བདེ་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་སྔོན་འགྲོའི་ཆ་རྐྱེན་ཞིག་ཡིན། "ཞེས་གསུངས། བཀའ་སློབ་སྙིང་གི་ནོར་བུར།

ངོས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་ངོ་མ་ནི། མཚོན་ཆའི་རིགས་མཐའ་དག་ཙང་འཕྲི་བྱ་རྒྱུ་ནས་མགོ་བཙུགས་ཏེ། མཐར་མཚོན་ཆ་མེད་པའི་འཛམ་གླིང་གི་སྤྱི་ཚོགས་ཤིག་འཛུགས་རྒྱུའི་རེ་བ་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད། སྤྱིར་བཏང་རྡུལ་ཕྲན་མཚོན་ཆ་ཚོད་ལྟ་བྱེད་པ་ནི་ཐབས་སྡུག་དང་བློ་ཕམ་གྱི་གནས་ཚུལ་ཞིག་རེད། ངོས་ཀྱིས་དུས་རྒྱུན་སེམས་ཅན་མཐའ་དག་གི་སྡུག་བསྔལ་

ཀྱི་འབྱུང་རྩ་རྟུལ་ཞུགས་མཚོན་ཆ་ཚོད་ལྟའི་རིགས་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངོ་རྒོལ་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད། …རང་ཉིད་ཀྱི་རྟུལ་ཞུགས་མཚོན་ཆ་མཐའ་དག་མེད་པར་བཟོས་ཏེ། རྒྱལ་ཁབ་གཞན་ཚོས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཚོད་ལྟ་དང་ཉར་འཛོག་བྱས་ན་མི་འགྲིག་ཅེས་བཤད་ན། དེ་ནི་ཡང་དག་པ་དང་། འགྲོ་བའི་བདེ་སྐྱིད་དང་ཞི་བདེའི་གཞི་རྩ་ཞིག་ཡིན་པས། དེ་ལ་དགའ་བསུ་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་མི་བྱེད་ན་སུ་ལ་བྱེད། དམག་འཁྲུག་ལ་བརྟེན་ནས་དམག་འཁྲུག་བཀག་འགོག་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་པ་ལྟར། རྟུལ་ཞུགས་མཚོན་ཆ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟུལ་ཞུགས་མཚོན་ཆ་མེད་པར་བཟོ་བའི་ཐབས་ལམ་གསར་པ་ཡོང་མི་སྲིད་པ་མིན། དེ་ཡོང་དང་མི་ཡོང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་དཔྱོད་བློ་གྲོས་དང་། གཞན་ཕན་གྱི་བསམ་པ། སྙིང་སྟོབས། ཁྲོན་ཡོངས་ཀྱི་གོ་རྟོགས། ཕྱོགས་རྒྱང་རིང་བའི་བསམ་བློ། ཁ་ཞེ་གཉིས་མེད་ཀྱི་འབད་བརྩོན་བཅས་ལ་རག་ལས་ཡོད།

ཅེས་གསལ།

དེ་ལྟར་འཛིག་རྟེན་རྫིལ་པོ་ཞི་བདེར་བསྒྱུར་བའི་ཐབས་སྣ་ཚོགས་བསྟེན་པར་མཛད། མདོར་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཚུལ་ཟབ་མོ་རང་གིས་ཐུགས་ཉམས་སུ་བསྟར་ཞིང་། གཞན་ལ་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་སྟོན་པའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན། ཅི་མཛད་ཐམས་ཅད་འཛམ་གླིང་འདིའི་ཞི་བདེ་ཕར་ཟད། ཁམས་གསུམ་གྱི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པའི་ཕན་བདེ་སྒྲུབ་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པར་གདོན་མི་ཟ་སྟེ། ཇི་སྲིད་སེམས་ཅན་འགའ་ཞིག་ཀྱང་། །གང་དུ་མ་གྲོལ་དེ་སྲིད་དུ། །དེ་ཕྱིར་བླ་ན་མེད་པ་ཡི། །བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ཀྱང་གནས་གྱུར་ཅིག །ཅེས་སོགས་ཡང་ཡང་ལུང་འདྲེན་གྱིས་གཞན་དོན་སྲིད་མཐའི་བར་དུ་སྐྱོང་བའི་ཐུགས་སྨོན་དང་། གཞན་རྣམས་ཀྱང་ཚུལ་

དེ་ཉིད་ལ་འགོད་པའི་མཛད་པ་ལྟར་བཞེས་པ་སོགས་ལས་ཆེགས་མེད་དུ་ཤེས་ནུས།

ཆོས་ལུགས་ཐམས་ཅད་གསོ་བར་མཛད་པའི་མཛད་ཆེན།

མགོན་པོ་མཆོག་ནས་ཉམས་གསོ་དང་དར་རྒྱས་ཡོང་བ་ལ་མཛད་པ་སྣ་ཚོགས་བསྐྱངས་པའི་ཆོས་ལ་རིམ་པ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་ཚོག་སྟེ། དང་པོ་ནི། བོད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱུད་ཆེ་ཕྲ་རྣམས་ཏེ་ས་དགེ་བཀའ་རྙིང་ཇོ་ནང་བོན་དང་བཅས་པ། གཉིས་པ་ནི། ནང་པའི་བསྟན་པ་སྟེ་པ་ལི་དང་ལེགས་སྦྱར་གྱི་ཆོས་བརྒྱུད་རྣམས་ཡིན། གསུམ་པ་ནི། འཛམ་གླིང་གི་ཆོས་ལུགས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཡིན། མགོན་པོ་མཆོག་ནས་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་ཙམ་མ་ཡིན་པར་འཛམ་གླིང་གི་ཆོས་ལུགས་ཆེན་པོ་ཀུན་གྱི་རང་རང་གི་ཁྱད་ཆོས་དང་། དགོས་མཁོ། ཕན་ནུས་བཅས་ཇི་བཞིན་གཟིགས་ཏེ་ཐམས་ཅད་ཉམས་རྒུད་ལས་སྐྱོབ་པར་མཛད་པ་འདི་བློ་ཡུལ་དུ་མི་ཤོང་བ་ལྟ་བུར་སྣང་ན། དེ་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་བློ་སྐྱོན་ཙམ་ལས་གཞན་ཅང་མེད། དེ་ལྟར་མཛད་པའི་རྩ་བ་ནི། ཆོས་བརྒྱུད་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་གི་རྗེས་འབྲང་ཙམ་སྐྱོང་བ་མ་ཡིན་པར་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་ཕན་བདེ་སྒྲུབ་པར་བཞེད་པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་ལ་ཐུག་ཡོད། དེ་ཡང་མགོན་པོ་མཆོག་ནས། “ངོས་ཀྱིས་རྟག་ཏུ། ཆོས་ལུགས་ལ་འགྲོ་བ་མིའི་སེམས་ཁམས་གསོ་བའི་སྨན་གྱི་འདུ་ཤེས་འཛོག་གིན་ཡོད། གང་ཟག་བྱེ་བྲག་པ་དང་གནས་སྟངས་ཡན་གར་བ་ཞིག་ལ་རན་མིན་དང་དེའི་བགོལ་སྤྱོད་ལ་མ་ལྟོས་པར་སྨན་རང་ངོས་ནས་དེའི་ཕན་ནུས་བཤད་མི་ཐུབ། སྨན་གྱི་གྲུབ་ཆ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྨན་འདི་དང་དེ་བཟང་

ཞེས་བཤད་ན། དེ་ནི་རྒྱུ་མཚན་ལྡན་པ་ཞིག་ཏུ་མི་འགྱུར། "“ཆོས་ལུགས་རྣམས་ཀྱང་དེ་མཚུངས་ཡིན། གང་ཟག་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་ལ་ཆོས་ལུགས་འདི་ཕན་ནུས་ཆེ་ཤོས་རེད་ཅེས་བརྗོད་ཐུབ་ཀྱང་། ལྟ་གྲུབ་མི་མཐུན་པའི་ཆ་ལ་དགག་སྒྲུབ་བྱས་ཏེ་ཆོས་ལུགས་འདི་ནི་གཞན་ཀུན་ལས་བཟང་ཞེས་བཤད་ན་དེར་ཕན་ཐོགས་ཅི་ཡང་མེད། "[177]ཅེས་དང་། "ཆོས་ལུགས་གྲུབ་མཐའ་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་། འདས་པའི་དུས་སུ་མི་ས་ཡ་མང་པོ་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེའི་ཕྱོགས་སུ་སྐྱུལ་བའི་ཞབས་འདེགས་ཆེན་པོ་བསྒྲུབས་ཡོད་ལ། ད་ལྟ་དང་མ་འོངས་པའི་དུས་སུའང་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་ཐེ་ཚོམ་མེད། "ཅེས་བཀའ་སྩལ་བ་ལྟར་ཤེས་དགོས་ལ། "འཛམ་གླིང་གི་ཆོས་ལུགས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས། བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ། བཟོད་པ། གུ་ཡངས། དམན་ས་འཛིན་པ་སོགས་གསུང་ཞིང་། ཆོས་བརྒྱུད་དེ་དག་ཀུན་ལ་སྐྱེ་བོ་སོ་སོའི་རྒྱུད་ལ་བྱམས་པ་སོགས་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ལྡན། "ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་དྲན་པའི་ཡུལ་དུ་བཞག་ན། མགོན་པོ་མཆོག་གི་མཛད་པ་འདི་ཤེས་ནུས་ལ། གནད་འགག་ཐུག་ས་ནི། "དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ། སེམས་ཅན་ལ་ཁམས་དང་མོས་པ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པར་བརྟེན། ཆོས་ལུགས་གཅིག་གིས་དེ་དག་གི་རེ་བ་སྐོང་ཐབས་མེད། དེར་བརྟེན། ཆོས་ལུགས་སྣ་ཚོགས་པའི་ [178] སྒོ་ནས་སོ་སོའི་ཁམས་དང་མོས་པར་བསྟུན་ཏེ་ཕན་

---

177 ལུང་ཚན་གཉིས་ཀ་ETHICSFORTHENEWMILLENNIUMཞེས་པར་གསལ།

178 འདིར་ཆོས་ལུགས་སྣ་ཚོགས་པ་ཞེས་པ་ནི། "ReligiousPluralism"ཞེས་པ་དེ་ཡིན། དེ་ཡང་འཛམ་གླིང་སྟེང་pluralismདང་monismཞེས་ཆོས་སྲིད་དང་མི་རིགས། རིག་གཞུང་དང་སྐད་ཡིག་སོགས་སྤྱི་ཁག་ཆེན་པོའི་རིགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱོགས་པའི་ལྟ་བ་འགལ་ཟླ་ཅན་གཉིས་ སྤྱར་ནས་བྱུང་ཡོད། pluralismཞེས་པ་སྣ་ཚོགས་པའམ་དུ་མ་ཅན་དང་། monismཞེས་པར་གཅིག་པུ་བ་སྟེ། དུ་མ་ཅན་གྱི་ལྟ་བས། སྤྱི་ཁག་མི་འདྲ་བ་རྣམས་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དཔལ་དང་ཁྱད་ཆོས་སུ་འདོད་ཅིང་། དེ་དག་འཆམ་མཐུན་མཉམ་གནས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་སྐོང་དགོས་པར་འདོད། གཅིག་པུ་བའི་ལྟ་བ་ཅན་གྱིས། ཆོས་གཅིག་དང་དཀོན་མཆོག་གཅིག། །ལེགས་པ་གཅིག་དང་

ཐོགས་བྲེད་ཐུབ་པ་འདི་འགྲིག་པ་ཞིག་རེད། དཔེར་ན། ཁ་ཟས་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པའི་ཟ་ཁང་དུ་མི་རྣམས་རང་རང་གི་འདོད་པ་ལྟར་ཁ་ཟས་གདམ་ག་བྱ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་ཡོད། གལ་ཏེ་ཁ་ཟས་སྣ་རེ་ལས་མེད་པའི་ཟ་ཁང་ཞིག་ཡིན་ན། རང་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ཁམས་ལ་འཕྲོད་མིན་དང་། དགའ་མོས་ཡོད་མིན་ལ་མ་ལྟོས་པར་དེ་ག་རང་ཟ་བའམ། ཡང་ན། ལྟོགས་ཏེ་སྡོད་པ་ལས་ཐབས་གཞན་མེད། "[179]ཅེས་བཀའ་སྩལ་བ་འདི་ཡིན།

ནུབ་ཕྱོགས་སུ་ཚན་རིག་དང་དེའི་ལྟ་བ་དར་ཁྱབ་བྱུང་བ་དང་བསྟུན་ནས་ཆོས་ལུགས་རྣམས་ཉམས་རྒུད་དུ་འགྲོ་བའི་མགོ་བཙུགས། དེ་ཡང་ཉམས་པའི་ཚུལ་ནི། ཁ་གཏད་དམ་སྦྱང་ཟུག་འཛིན་མཁན་མང་དུ་གྱུར་པ་དང་། རྗེས་འབྲུག་ཙུང་དུ་ཕྱིན་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཟེལ་ཤུགས་དང་རིན་ཐང་ཉམས་ཤིང་། ཤུགས་རྐྱེན་ཆུང་བར་གྱུར་པ་དང་། སྤྱི་ཚོགས་ཧྲིལ་པོར་ཚན་རིག་གི་དབང་སྒྱུར་ཐེབས་པ་བཅས་རེད། ཆོས་ལུགས་དེ་དག་སླར་གསོ་དགོས་ན། སྤྱི་ཚོགས་ཧྲིལ་པོའི་ནང་དེ་དག་གི་རིན་ཐང་སླར་གསོ་དགོས་ལ། དེ་ལ་ཚན་རིག་སོགས་སྡེ་ཁག་གཞན་དང་མཉམ་གནས་མཉམ་གཤིབ་ཡོང་ཐབས་ལ་འབད་དགོས་པ་དེ་རེད། སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས། བྱམས་བརྩེ་དང་བཟོད་བསྲན།

བདེན་པ་གཅིག། །ལུགས་གཅིག་དང་སྲིད་གཅིག། །སྐད་ཡིག་གཅིག་དང་རིག་གཞུང་གཅིག་སོགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་འོག་ཐལ་སྐྱོད་དང་བཙན་འཛུལ། དྲག་གནོན་དང་དབང་ཆ་གཅིག་འཛིན། ཕྱོགས་རིས་དང་འཐེན་འཕྲེར། གཏོར་བཤིག་སོགས་བྱས་ཏེ་རང་དང་རང་གི་སྟེར་གཏོགས་ཙམ་ཞིག་གི་དགོས་མཁོ་ཕྱོགས་རེ་བ་ཙམ་ལས་གཞན་མི་སྒྲུབ། འདི་གཉིས་ཀྱི་དཔེ་མཚོན་ཡག་ཤོས་ནི། ཤར་ཕྱོགས་སུ་རྒྱ་དཀར་ནག་གཉིས་ཡིན་ལ། འཛམ་གླིང་སྤྱི་ལ་མཚོན་ན། ཨ་རི་དང་རྒྱ་ནག་གཉིས་ཡིན། སྔར་ཚོལ་གསུམ་སྐད་ཡིག་གཅིག་གྱུར་ཐད་བསྒྲོ་གླེང་མང་དུ་བྱས་པའི་བོད་མི་ཕལ་མོ་ཆེས་ལྟ་བ་འདི་གཉིས་ཀྱི་གནད་རྟོགས་མེད།

179 བཀའ་སློབ་སྙིང་གི་ནོར་བུ་ལས་བྲངས།

དཀྱིལ་ཡངས་སོགས་ཀྱིས་ཕོངས་པའི་སྤྱི་ཚོགས་གསར་པའི་གནས་བབ་དང་
བསྟུན་ཏེ། ཆད་པ་སྐྱོང་བའི་གཟིགས་ཚུལ་གཙོ་འདོན་གནང་སྟེ། བྱམས་བརྩེ་སོགས་
ཀྱི་དགོས་མཁོ་དང་དགེ་མཚན་གསུངས་ཤིང་། ཆོས་ལུགས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་
བསླབ་བྱའང་དེ་དག་ལས་མ་འདས་པའི་ཚུལ་ལོ་རྒྱུས་དང་ལག་ལེན། རྒྱུ་མཚན་
སོགས་དང་སྦྲུར་ཏེ་ཆོས་ལུགས་རྣམས་ལ་ཆེ་བསྟོད་དང་བརྩི་འཇོག་ཆེས་ཆེར་
གནང་བར་མ་ཟད། ཆོས་ལུགས་མི་སྣ་དག་དང་ལྷན་དུ་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཕན་བདེ་མང་
དུ་སྒྲུབ་པའི་མཛད་པ་ལྷུར་བཞེས། ཆོས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་། ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་
གིས་གང་ལ་དད་པ་བྱེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་རྣམས་ཚུལ་བཞིན་སྒྲུབ་དགོས་པ་
དང་། མང་ཚོགས་ཚོར། "ཆོས་ལུགས་དེ་དང་དེར་དད་པ་བྱེད་མི་དགོས་ཀྱང་།
གུས་ཞབས་ངེས་པར་དུ་བྱེད་དགོས། "ཞེས་ཡང་ཡང་གདམས་པ་སོགས་ཀྱིས་
ཆོས་ལུགས་མཐུན་སྒྲིལ་དང་ཉམས་གསོ་གཉིས་ཀར་ཕན་ནུབས་ བླ་ན་མེད་པ་ཐོན་
ཡོད། དེ་ལྟར་ཆོས་ལུགས་ཁག་གི་ཆེ་མཐོང་དང་སྤྱོབས་པ། ཕན་ཚུན་བར་གྱི་མཐུན་
སྒྲིལ་གོང་དུ་སྤེལ་ཏེ་ཉམས་པ་སླར་གསོ་གནང་བའི་མཛད་པ་འདི་ལྟ་བུ་འཛམ་གླིང་
ལོ་རྒྱུས་ནང་སུས་ཀྱང་ཡོངས་ཁྱབ་ཏུ་མ་གནང་བའི་མཛད་ཆེན་རྨད་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་
ཡིན། ཆོས་ལུགས་ཆེན་པོ་ཁག་ཉམས་གསོ་མཛད་པའི་ཐབས་ཚུལ་རྨད་དུ་བྱུང་བ་
ཞིག་ནི། "དུས་རབས་ཉི་ཤུ་པའི་འགོ་སྟོད་དུ། ཚན་རིག་དར་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་
ལུགས་ཀྱི་དད་སེམས་ལ་ཤུགས་རྐྱེན་ཐེབས་རྒྱུར་ཡིད་ཆེས་བྱེད་མཁན་བྱུང་ཡང་།
དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་པའི་འགོ་སྟོད་འདིར་ནི་ཞི་དུལ་གྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱི་དང་། ལྷག་
པར་སེམས་ཁམས་དང་ལྟ་གྲུབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡོད་པའི་གནའ་བོའི་གཞུང་ལུགས་

ཁག་ལ་དེ་བས་དོ་སྣང་བྱེད་ཡུལ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད། "[180] ཅེས་བཀའ་སྩལ་བ་ལྟར་ཆོས་དང་ཚན་རིག་གཉིས་ཟུང་འབྲེལ་གནང་བའི་མཛད་ཆེན་དེ་ཡིན།

ནང་པའི་བསྟན་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐད་ནས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲིང་ན། སྤྱི་ལོ་ 1963 ཟླ་བ་ 11 ཚེས་ 9 ཉིན་ཆོས་བརྒྱུད་ཟླ་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ཆེན་དང་པོའི་སྐབས། མགོན་པོ་མཆོག་ནས།

རང་རེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་གནས་ཚད་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་པ་ཐྲག་བཅུ་གསུངས་པ་རྫོགས་པའི་དུས་མིན་ཞིང་། ཤམ་རྣ་ལའི་དམག་སོགས་འབྱུང་བ་དང་། འཛམ་གླིང་ཀླ་གློར་འགྱུར་བའི་དུས་དེ་ཡང་མིན། ལུང་བསྟན་ཡོད་ཚད་ལ་ཆ་འཛོག་འཕེར་མིན་མ་ངེས་ཀྱང་། མང་པོ་ཞིག་ལ་བརྟག་དཔྱད་ཡུན་དུ་བྱས་ཏེ་རྩེ་མཐུན་འགྱུར་མེད་བྱུང་ཙ་ན་ཆ་འཛོག་འཕེར་བ་ཡོད་པ་རེད། ངོས་རང་ལོ་དེ་ཙམ་རྒས་པོ་མིན་ཡང་། ད་ཕན་རང་གི་ཉམས་མྱོང་ཁག་ལ་གཞིགས་དུས། ཐེངས་གཅིག་ཙམ་མིན་པར་ཆ་འཛོག་འཕེར་བ་ཉི་སྙེད་བྱུང་། གནས་ལུགས་དེ་ལྟ་བུར་གཞིགས་ན། ད་ལྟའི་གོད་ཆག་འདི་བསྟན་པའི་འཕེལ་འགྲིབ་བར་གྱི་ཁུག་པ་ཞིག་ཏུ་བསླེབས་པ་ལས། རྩ་སྟོངས་སུ་འགྲོ་བའི་དུས་མིན་པ་གསལ་པོ་རེད། རྒྱུ་མཚན་དེ་དག་གཞིར་བཞག་ནས་བདེན་པ་ལ་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་རྒྱུར་ཡིད་ཆེས་བྱེད་ཆོག་པ་དང་། དེ་ཡང་རེ་སྟོང་མིན་པར་དོན་འཕེལ་ཡོང་རྒྱུར་ཡིད་ཆེས་བྱེད་ཆོག་པ་ཡིན་པས། ཚང་མ་བློ་ཞུམ་ནས་མ་བསྡད་པར་དུས་ཀྱི་འགྱུར་བའི་གནས་ཚུལ་དང་བསྟུན་ནས་ཐབས་ཤེས་འབད་རྩོལ་བྱེད་དགོས། "'ཕྱི་རན་ཕྱི་དངོས་པོའི་ཡར་རྒྱས་དང་ནང་བསམ་བློའི་ཡར་རྒྱས་གཉིས་ལས། ནང་བསམ་བློའི་ཡར་རྒྱས་གལ་ཆེ་ཡང་། དེ་གཉིས་ཟུང་འབྲེལ་

180 ༄གོང་ས་མཆོག་ནས་སྩལ་བའི་ནང་པའི་ཚན་རིག་དང་ལྟ་གྲུབ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་སྔོན་གླེང་ལས་དྲངས།

འགྲུབ་ཐབས་བྱ་དགོས། དེ་ལ་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་ཡོང་ངེས་ཀྱང་། ཟུང་འབྲེལ་འབྱུང་མི་སྲིད་པ་མིན། ང་རང་ཚོས་འབད་པ་ཆེན་པོ་དང་། བསམ་སྒྱུར་མ་འཁྲུལ་བའི་ཐབས་སྒོ་སྣ་ཚོགས་པས་འབད་སྒྲུབ་བྱེད་དགོས།[181]

ཞེས་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་དར་སྤེལ་གནང་དགོས་པ་རྒྱུ་མཚན་དང་བཅས་ཏེ་བཀའ་སྩལ། དེ་ཡང་ནང་པའི་བསྟན་པ་ཉམས་གསོ་མཛད་པའི་ས་ཁུལ་གྱི་ཆ་ནས་བཤད་ན། ལེགས་སྦྱར་གྱི་ཆོས་བརྒྱུད་དང་པྲ་ལིའི་ཆོས་བརྒྱུད་དར་བའི་གནས་ཐམས་ཅད་ཡིན་ལ། ཉམས་གསོ་མཛད་པའི་ཚུལ་གཙོ་བོ་ནི། ཆོས་ལུགས་རིས་མེད་ཀྱི་མཛད་བཟང་བདག་གིར་བཞེས་ཏེ། སྤྱར་གྱི་སྲོལ་དུ་གྲགས་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་དོན་དུ་འགྱུར་དཀའ་བའི་ལག་ལེན། རྒྱུན་འབྱམས་སུ་སོང་བའི་འཁྲུལ་བ་ཐེར་འདོན། [182] ཐོས་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ཞིབ་འགྲེལ། ཆོས་ཚུལ་ངོ་མའི་གནད་དང་དངོས་ཡོད་ཀྱི་དོན་གཉིས་སྦྲུར་ཏེ་ངོ་སྤྲོད། ཆོས་བརྒྱུད་ནང་ཁུལ་བགྲོ་གླེང་དང་སྦྲུངས་ཤད། སྤེ་ཚན་མི་འདྲ་བའི་ཚན་རིག་གི་སྙིང་དོན་དང་ཆོས་ཀྱི་བསྟན་དོན་ཟུང་སྦྲེལ་སོགས་མདོར་ན། བཤད་སྒྲུབ་གཉིས་སམ་གོ་རྟོགས་དང་ལག་ལེན་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཆོས་སམ་བསྟན་པ་འཛིན་སྐྱོང་

181 ཆོས་ཚོགས་ཁག་གི་ལམ་སྟོན་བཀའ་སློབ་དེབ་ཕྲེང་དང་པོ་ལས་བྱུངས།

182 “གོང་ས་མཆོག་ནས། "བཞི་པ་ཟུང་འཇུག་དོན་ལ་ངོ་སྤྲད་པས། །ཞེས་པར་བདུན་ཚིགས་བཞི་པར་ཟུང་འཇུག་ཏུ་ངོ་སྤྲོད་བྱེད་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། འདུལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོར། རབ་བྱུང་སྡོམ་པ་ཐམ་ལྔ། །ཞེས་པ་ལ། དགེ་སློང་ཐེངས་ལྔ་བསྐྱར་སྒྲུབ་ཚོག་པར་འགྲེལ་བཤད་བྱས་ཚོད་འདུག །དེ་དག་ལ་ང་ཚོས་བལྟས་ན་དགོད་བྲོ་པོ་ལྟ་བུ་ཡོད་ཀྱང་། ཞིབ་ཏུ་བསམས་ན་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་གསུངས་པ་དེ་རང་ཡིན། སྟོན་པ་འཇིག་རྟེན་མིག་ནི་ཟུམ་གྱུར་ཅིང་། །དཔང་གྱུར་སྐྱེ་བོ་ཕལ་ཆེར་ཟད་པ་ན། །དེ་ཉིད་མ་མཐོང་རང་དགར་གྱུར་པ་ཡི། །ངན་རྟོག་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པ་འདི་དཀྲུགས་སོ། །ཞེས་དང་། དེའི་རྗེས་སུ། ཐར་པ་འདོད་པ་དག་གིས་བག་ཡོད་ཀྱིས། །ཞེས་འུ་ཐུག་ནས་གསུང་ཤོར་བ་དེ་ངོ་མ་རེད། "ཅེས་1964ལོར་བཀའ་སྩལ། མང་ཚོགས་ལ་སྩལ་བའི་བཀའ་སློབ་དེབ་དང་པོ་ན་གསལ། འདི་ལྟ་བུ་གཞན་ཡང་མང་།

དགོས་པའི་བསླབ་བྱ་དང་ལམ་སྟོན་གནང་ཞིང་། ཆོས་ལུགས་རྣམས་ཀྱི་ཟབ་ཁྱད་དང་རང་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དོན་རྣམས་ཐབས་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་ར་སྤྲོད་མཛད་དེ། རྗེས་འཇུག་རྣམས་ལ་གོ་རྟོགས་དང་སྦྱོབས་པ་སྦྱིན་ཞིང་དང་བ་བསྐྱེད། ཆོས་བཤད་དང་འཆད་ཁྲིད་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་གནང་། གང་ལ་ཅི་དགོས་ཀྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་མཐུན་རྐྱེན་སྦྱོར་བར་མཛད་པ་སོགས་མཐའ་ཡས།

བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་ཉམས་གསོ་མཛད་པའི་ཚུལ་ལ། འཆད་ཉན་གྱི་སྡེ་སྣར་གསོ་མཛད་པ་སོགས་ནི་ཡོངས་གྲགས་སུ་གྱུར་པས་འདིར་བསྐྱར་ཟློས་བྱ་དགོས་དོན་མེད་མོད། བསྟན་རྒྱུན་དུ་མ་སྣར་གསོ་མཛད་པའི་ཚུལ་ལ། དེ་ཡང་སྤྱི་ལོ་ 1973 ཟླ་བ་ 2 ཚེས་ 10 ཉིན་རྡོར་གདན་མཆོད་རྟེན་ཆེན་མོའི་གཙང་ཁང་གི་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་སྐུ་མདུན་དུ་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་ནས་བྱང་ཆུབ་གཞུང་ལམ་གྱི་སྟེང་ནས་བྱང་སྡོམ་འབོགས་པའི་རྒྱུན་སྣར་གསོ་མཛད། དེའི་ཚུལ་ལ་མགོན་པོ་མཆོག་ནས་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་ཐར་དུ།

རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་དབང་གི་སྐབས་ལྟར་བྱང་སྡོམ་ལེན་པའི་ཚུལ་གཅིག་དང་། ཡང་སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཇི་ལྟར་སྔོན་གྱི་བདེ་གཤེགས་ཀྱིས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚིག་དང་འབྲེལ་བའི་སྒོ་ནས་སྨོན་འཇུག་ཅིག་ཅར་དུ་ལེན་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་བྱེད་སྲོལ་བཅས་ཀྱང་མཆིས་མོད། ཅིག་ཅར་དུ་ལེན་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་དེར་དཔྱད་དགོས་པ་ཞིག་སྣང་བར་མ་ཟད། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་ལམ་རིམ་ཆེ་འབྲིང་གཉིས་ཀར་སྨོན་སེམས་ཚོགས་བཟུང་བའི་ཚུལ་གསུངས་པ་ལས། བྱང་སྡོམ་ལེན་པའི་ཚུལ་བྱང་སའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལེ་ཚུའི་རྣམ་བཤད་བྱང་ཆུབ་གཞུང་ལམ་དུ་ཞལ་འཕངས་གནང་བ་ལྟར། ཚོ་ག་དེའི་སྟེང་ནས་བྱང་སྡོམ་འཛིན་ཅིང་

འབོགས་པའི་རྒྱུན་ལྟུང་སྐྱ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེ་སོགས་ཀྱི་སྐུ་དུས་བར་བཞུགས་ཀྱང་། བར་ལམ་དབུས་གཙང་ཁུལ་དུ་དེ་ཙམ་གྲགས་མི་ཆེ་བར་བརྟེན་ཕྱག་ལེན་ཉམས་པ་སླར་གསོ་བའི་ཆེད། ཕོ་བོས་རྣ་ས་ནས་བྱང་ཆུབ་གཞུང་ལམ་གྱི་ཕྱག་དཔེ་ཞིག་འབུལ་ལམ་ཞུས་པ་དང་ཆབས་ཅིག་དེའི་ཐོག་ནས་སྡོམ་རྒྱུན་ཞིག་བསྐུལ་རོགས་ཞུས་པ་ལྟར་དགྱེས་བརྩེ་ཆེན་པོའི་སྒོ་ནས་ཞལ་གྱིས་བཞེས། མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་བླ་མ་མ་རྙེད་ན། རྟེན་གྱི་དྲུང་ནས་བྱང་སྡོམ་བླངས་ན་སྐྱེ་བར་གཞུང་ལུགས་ཚད་ལྡན་དུ་མའི་དགོངས་པ་བཞིན། ཕྱི་ཆེས་བཅུ་ཉིན་སྔོན་དུ་ཡོངས་འཛིན་རྡོ་རྗེ་འཆང་རང་ཉིད་ཀྱིས་མཆོད་རྟེན་ཆེན་མོའི་གཙང་ཁང་དུ་ཐུབ་དབང་རིན་པོ་ཆེའི་མདུན་ནས་སྡོམ་བཞེས་གནང་། དེ་ནས་ཕོ་བོ་དང་གསེར་གོང་མཚན་ཞབས་རིན་པོ་ཆེ་གཉིས་ལ་བླ་མ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་བྱང་ཆུབ་གཞུང་ལམ་གྱི་སྟེང་ནས་བྱང་སྡོམ་བསྐུལ་བ་ཧ་ཅང་སྐལ་བ་བཟང་པོའི་གནས་སུ་གྱུར། དེ་རྗེས་ཕོ་བོས་ཕྱག་ལེན་དེ་ཉིད་སླར་སྤེལ་བར་བྱ་བའི་སླད་ལན་མང་གཞུང་འདིའི་སྟེང་ནས་བྱང་སྡོམ་ཕོག །

ཅེས་གསུངས།

དེ་བཞིན་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་གི་ཁྲིད་རྒྱུན་དཀོན་པའམ་ཆད་ལ་ཉེ་བ་མང་པོ་ཞིག་སླར་གསོ་མཛད་པ་ལས། བཀའ་གདམས་གཞུང་དྲུག་གི་ཁྲིད་རྒྱུན་སླར་གསོ་མཛད་པའི་ཚུལ་ལ་མགོན་པོ་མཆོག་ནས།

སྤུར་འབྲོམ་སྟོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་སྲས་ཀྱི་ཐུ་བོའི་གྲས་པོ་ཏོ་བ་དང་། ཤ་ར་བ། འཆད་ཀ་བ། གླང་རི་ཐང་པ་སོགས་བཀའ་གདམས་གོང་མ་ཚོའི་ཕྱག་བཞེས་ལ། སྐྱེས་རབས་དང་ཚོམས་གཉིས་ལ་སྐྱེས་ཚོམས་དད་པའི་གཞུང་དང་། བྱང་ས་དང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་གཉིས་ལ་ས་རྒྱན་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་གཞུང་། བསླབ་བཏུས་དང་སྤྱོད་འཇུག་གཉིས་ལ་བསླབ་

སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་གཞུང་ཞེས་བཀའ་གདམས་གཞུང་དྲུག་གི་ཐོག་ནས་ལམ་རིམ་གྱི་འཆད་ཉན་གནང་བ་རེད། དེ་ལ་གཞུང་ཆེན་མོ་དང་སྦྲགས་ཏེ་གསུང་བས་བཀའ་གདམས་གཞུང་པ་བ་ཞེས་ཟེར། དཔེ་ཆའི་ནང་གཞུང་དྲུག་གི་སྟེང་ནས་ལམ་རིམ་འཆད་ཉན་གནང་བ་རེད་ཅེས་ལོ་རྒྱུས་ལྟ་བུ་ཞིག་གསུང་བ་མ་གཏོགས། བར་སྐབས་གཞུང་དྲུག་ཆ་ཚང་གི་སྟེང་ནས་དངོས་སུ་འཆད་ཉན་གནང་མཁན་ཕལ་ཆེར་མེད་པ་འདྲ། སྤྱོད་འཇུག་ཆེན་མོའི་བཤད་ལུང་དར་སོ་ཆེན་པོ་ཡིན། སྐྱེས་རབས་འཁྲིད་བཞིན་ཡོད་ཀྱང་བཤད་ལུང་གི་རྒྱུན་ཡོད་མེད་མི་ཤེས། ཚོམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་རེད། རྩད་གཅོད་བྱེད་བཞིན་ཡོད། ག་ལེར་སྐྱེས་ཚོམས་གཉིས་ཀྱང་འཆད་ཉན་བྱེད་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱུང་ན་བསམ་པའི་རེ་བ་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད། བྱམས་ཆོས་སྡེ་ལྔའི་ཞལ་ལུང་ཡོད་པས་མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་བཤད་ལུང་ཡོད། བྱང་སའི་བཤད་ལུང་མེད་ཀྱང་ལུང་རྒྱུན་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས། མདོ་སྡེ་རྒྱན་རྩ་བ་ལྟ་བུ་དང་བྱང་ས་ཕལ་ཆེར་དེའི་འགྲེལ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། ཁྲིད་རྒྱུན་ཉམས་པ་གསོ་བའི་ཞབས་འདེགས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་དེ་སྔོན་སེ་ར་ལ་དེ་གཉིས་སྦྲགས་ནས་དེ་ལྟར་བྱས་པ་ཡིན། གང་ལྟར། བཀའ་གདམས་གཞུང་དྲུག་གི་ནང་ནས་(ས་རྒྱན་དང་བསླབ་སྤྱོད་ཀྱི་)གཞུང་བཞི་པོ་དེ་སླར་གསོ་ཐུབ་ཡོད།

ཅེས་སྤྱི་ལོ་ 2006 ལོར་བཀའ་སྩལ་བ་ལྟར་དང་། སླད་ནས་སྐྱེས་ཚོམས་གཉིས་ཀྱི་ཁྲིད་རྒྱུན་ཡང་སླར་གསོ་མཛད་དེ་སྤྱི་ལོ་ 2008 ཟླ་བ་ 1 ནང་སྨོན་ལམ་དཔྱིད་ཆོས་སུ་སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་པ་དང་ཚོམས་གཉིས་སྦྲགས་ཏེ་བཀའ་ཆོས་ཟབ་མོ་སྩལ་ཅིང་། བཀའ་གདམས་ཐིག་ལེ་བཅུ་དྲུག་གི་ཟབ་ཆོས་སྲིད་ན་དགོན་པ་ཕྲུག་བཞེས་དང་དག་སྣང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་བཅས་ཡང་ནས་བསྐྱར་དུ་སྩལ་བ་

[183]སོགས་བཀའ་དྲིན་གྱི་ཆ་ཙམ་གསབ་པར་དཀའ། དེ་ལྟར་བཀའ་གདམས་གཞུང་དྲུག་གི་ཁྲིད་རྒྱུན་ཉམས་པ་སླར་གསོ་མཛད། རྗེ་བླ་མའི་གསུང་རྒྱུན་ཉམས་པ་སླར་གསོ་མཛད་པའི་ཚུལ་ལ། མགོན་པོ་མཆོག་ནས།

ལྷ་ཨི་པའི་ལུགས་ཀྱི་བདེ་མཆོག་སྒྲུབ་ཐབས་བདེ་ཆེན་གསལ་བ་དང་། དཔལ་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་མངོན་རྟོགས་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་འདོད་འཇོ་གཉིས། རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐོར་ལ་ལྷུ་ཨི་པའི་རྫོགས་རིམ་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་སྙེ་མ་སོགས་ལ་ལུང་རྒྱུན་རྣམ་དག་ཡོད་ཀྱང་ཁྲིད་རྒྱུན་ཆད་ནས་མེད་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་། མཉམ་དུ་བརྟོན་ན་ཡག་པོ་མིན་ནམ་སྙམ། གསང་བ་འདུས་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་རྣལ་འབྱོར་དག་རིམ་ལ་ཡང་ལུང་རྒྱུན་མ་གཏོགས་མེད། དེར་བརྟེན། ཡོངས་འཛིན་རྣམ་པ་གཉིས་ཞལ་བཞུགས་པའི་སྐབས་ལ། དེར་ལུང་ཙམ་ལས་ཁྲིད་རྒྱུན་མེད་ཀྱང་། དེའི་ཐོག་ནས་ཁྲིད་བརྟོན་ན་ཅི་ཞིག་བྱེད་ཡོང་ཞེས་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེར་དགོངས་སྐོར་ཞུས་པར་འགྲིག་ཅེས་གསུངས། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་གསང་བ་འདུས་པའི་ཁྲིད་བྱེད་སྐབས་རྣལ་འབྱོར་དག་རིམ་དེ་འདོན་གྱིན་ཡོད། ཡང་རྣམ་གཞག་རིམ་པའི་རྣམ་བཤད་ལ་ལུང་ཙམ་ཡོད་པས་ལུང་གི་སྟེང་ནས་ཁྲིད་ལྟ་བུར་བྱེད་པ་ལ་ཡང་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེར་དགོངས་སྐོར་ཞུས་པར་ཡག་པོ་ཡོང་གི་རེད་ཅེས་བཀའ་གནང་བས་དེ་ལྟར་བྱེད་བཞིན་ཡོད། [184]དེ་རིང་སྒྲུབ་ཐབས་བདེ་ཆེན་གསལ་བ་དང་འདོད་འཇོ་

---

183 ཞིབ་ཏུ་ཤེས་འདོད་ན། བཀའ་གདམས་ཐིག་ལེ་བཅུ་དྲུག་གི་བཀའ་དབང་ཟབ་མོ་ལན་དུ་མར་སྩལ་བ་ཁོ་བོས་ཡིག་འབེབས་ཐེན་བྲིས་མདོར་བསྡུས་སུ་བཀོད་པ་<<ཁྱབ་བདག་འཁོར་ལོའི་མགོན་པོ་ལྷར་བཅས་སྲིད་ཞིའི་གཙུག་རྒྱན་སྐྱབས་རྗེ་ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་ཆེན་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱིས་ལན་གྲངས་དུ་མར་སྩལ་བའི་ཟབ་ཆོས་སྲིད་ན་དཀོན་པ་བཀའ་གདམས་ཐིག་ལེ་བཅུ་དྲུག་གི་བཀའ་དབང་ཟབ་མོའི་ཐེན་བྲིས་མདོར་བསྡུས་ཟུང་འཇུག་ཉི་ཟླའི་སྣང་བ་>>ཞེས་བྱ་བར་གཟིགས།

184 ༧གོང་ས་མཆོག་ནས། ཨ་ཁུ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོས་གསུངས་པ་བཞིན། ཕ་མེས་ཀྱི་དུས་ལ་བཀའ་བསྟན་རྣམས་ལ་བཤད་ལུང་གི་རྒྱུན་ཡོད། དུས་ད་ལྟ་བཀའ་བསྟན་གྱི་གཞུང་ཆེན་པོ་དེ་དག་གི་བཤད་ལུང་གི་རྒྱུན་ཏ་ཙང་ཉག་ཐྲ་པོ་ཆགས་འདུག །ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་ལ་

གཉིས། ཨ་ཁྲུ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་ཁྲིད་རྒྱུན་ཡོད་པ་འདི་དང་སྦྲགས་ནས་ཁྲིད་གཏོང་བར་དགོངས་པ་ཞུ་ས་ཡོད་པ་མ་རེད་དེ། འདུལ་བ་མདོར་བསྡུས་ལྟར་རིགས་འགྲེ་བཏང་བ་ཡིན་ན་དེ་ཡང་འགྲིག་སྙམ། དེ་ནི་ངོས་ཀྱིས་ཆོས་ལ་དབང་ཟ་བ་ལྟ་བུར་བྱས་པ་མིན། ངོས་ཀྱིས་གསལ་པོ་བྱས་ནས་ཁྲིད་རྒྱུན་མེད། ལུང་རྐྱང་གི་ཐོག་ནས་ཁྲིད་ཞུ་གིན་ཡོད་ཅེས་གསལ་པོར་ཞུ་གིན་ཡོད། ཁྲིད་མེད་པ་ལ་གལ་ཏེ་ཡོད་མདོག་མདོག་བྱས་ནས་བཤད་ན་ནོར་འཁྲུལ་རེད། ལུང་རྐྱང་གི་ཐོག་ནས་དེ་ལྟར་བཏོན་ན་རྗེའི་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་གི་ཞབས་འདེགས་རེད་བསམ་གྱིན་འདུག །[185]

ཅེས་དང་། འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་དབང་དང་ཁྲིད་གནང་བའི་སྐབས་ཤིག །

རྗེ་རིན་པོ་ཆེས། གཤེད་དམར་བཅུ་གསུམ་མ་དང་། དགྲ་ནག་བཅུ་གསུམ་མ། འཇིགས་བྱེད་བཅུ་གསུམ་མ་བཅས་ཚོག་སྒྲིག་གཅིག་གི་སྟེང་ནས་བྱེད་ཚོག་པའི་བཅུ་གསུམ་མ་གསུམ་གྱི་དཀྱིལ་ཆོག་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ཞེས་པ་དེ་མཛད་ཡོད། ད་ལྟ་གཤེད་དམར་བཅུ་གསུམ་མ་དང་དགྲ་ནག་བཅུ་གསུམ་མའི་དབང་གི་རྒྱུན་ཏ་ཙང་དཀོན་པོ་ཡིན་པ་འདྲ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་བཅུ་གསུམ་མ་གསུམ་གར་བྱེད་ཚོག་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་ཅིག་ཟུར་དུ་མཛད་པ་ཡིན་པས། དཀྱིལ་ཆོག་དེའི་སྟེང་ནས་དམར་ནག་འཇིགས་གསུམ་གྱི་དབང་འདོན་པ་ཞིག་བྱེད་ཐུབ་ན་བསམས་ཏེ། སྔོན་མར་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེར་སྙན་གསེང་ཞུས་ཀྱང་དབང་རྒྱུན་ནི་མེད། ཕྱིས་སུ་བཅོ་བརྒྱད་ཁྲི་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་མདུན་ནས་

བརྒྱུད་སྟོང་པའི་བཤད་ལུང་མེད་ཀྱང་། ལུང་རྒྱུན་ཡོད་པའི་ཐོག་ནས་བཤད་པ་གནང་བ་ལ་ཨ་མདོའི་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གྱི་བླ་མ་ཆོས་རྗེ་མཚར་ཆེན་པོ་དང་། ཡག་པོ་རེད་ཅེས་བསྟོད་བསྔགས་གནང་འདུག། །ཅེས་1964ལོར་རྒྱལ་བཤད་གནང་བའི་ཕྱག་བཞེས་སྔར་ནས་ཡོད་པའི་ཚུལ་གསུངས། འདི་ཚོགས་པ་ཁག་ལ་སྩལ་བའི་བཀའ་སློབ་ཏུ་གསལ་ལ། དུས་གཞན་དུ་བཀའ་སྩལ་བ་ཡང་ཐོས།

185 བདེ་མཆོག་གི་བཀའ་ཁྲིད་ཀྱི་སྐབས་ཤིག་གསུངས། གསུང་འབོར་ལས་བཤུས།

གཞིད་དམར་བཅུ་གསུམ་མ་དང་དགྲ་ནག་བཅུ་གསུམ་མ་གཉིས་ཀྱི་དབང་ཞུ་སྐབས་བཅོ་བརྒྱད་ཁྲི་ཆེན་རིན་པོ་ཆེར། དབང་འདི་གཉིས་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་མདུན་ནས་ཞུས་པ་རེད། རྗེས་མར། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་འབུམ་པོ་ཏི་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ལ་ཡོད་པ་བཅུ་གསུམ་མ་གསུམ་གྱི་དཀྱིལ་ཆོག་སྒྲུབ་ཐབས་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བའི་ཐོག་ནས་དབང་འདི་གཉིས་འདོན་ཆོག་གི་རེད་པ་ཞེས་ཞུས་པ་ཡིན། ཐོག་མའི་དམིགས་ཡུལ་ཡང་དེ་ཡིན། དེ་བྱུང་ན་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱག་དཔེ་དེ་བྱ་བ་བྱེད་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཞིག་བྱུང་ན་བསམས་ནས་རེ་བ་བརྒྱབས་པ་རེད། བསྙེན་པ་མ་བཏང་བ་མ་གཏོགས་དབང་ལེགས་པར་ཐོབ་ཡོད། འདི་ནི་འཁྲོས་བཤད་ཡིན། [186]

ཞེས་བཀའ་སྩལ།

གཞན་ཡང་། "བར་སྐབས་དགེ་ལུགས་པའི་ཕྱོགས་ལ་མི་ཏྭ་དང་རྫོར་ཕྲེང་གི་རྒྱུན་ཏ་ཙང་དཀོན་པོ་ཆགས་ཡོད་པས། སྔོན་མ་སྔོན་མ་ཞིག་ལ། ཀིརྟིའི་མཚན་ཞབས་རིན་པོ་ཆེ་དང་བློ་ཆོས་རིན་པོ་རྣམ་པ་གཉིས་ལ། ད་དེ་ཁྱེད་རང་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་བབས་ལྷ་བུ་ཆགས་འདུག་པས་བསྙེན་པ་གནང་སྟེ་སྤེལ་ཐུབ་ན་ཡག་པོ་རེད། ཅེས་ཆེད་མངགས་ཀྱིས་འབོད་སྐུལ་འདྲ་པོ་ཞུ་རྒྱུ་བྱུང་ལ། ད་ནི་དེ་ལྟར་ཐུབ་པ་རེད། དེ་ལ་དབང་ཆེན་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པས། དགེ་ལུགས་ཕྱོགས་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་དེ་དག་བར་སྐབས་གསོ་ཐུབ་པ་བྱུང་བ་རེད། "ཅེས་བཀའ་སྩལ། གཞན་ཡང་། དབུས་གཙང་ཁུལ་དུ་བུ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ནས་བརྒྱུད་པའི་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུད་འགྲེལ་མཆན་སྦྲགས་ཆེན་མོའི་བཤད་ལུང་གི་རྒྱུན་མི་བཞུགས་པས།

186 འདི་དང་གཤམ་གསལ་གཉིས་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་དབང་ཁྲིད་སྐབས་ཤིག་གསུངས། གསུང་འཁོར་ལས་བཤུས།

སྤུར་རྒྱ་ནག་པེ་ཅིན་དུ་ཆིབས་སྒྱུར་མ་བསྐྱངས་གོང་ནས་རྩད་གཅོད་གནང་ཡང་དོན་འབྲས་མ་སོན་པས། གོང་དུ་གསལ་བ་ལྟར་བཅན་བྱོལ་དུ་ཕེབས་ནས་ཀེ་ཧྲེའི་མཆན་ཞབས་རིན་པོ་ཆེར་བཀས་བསྐུལ་ཏེ། 1974 ལོར་གསེར་གོང་མཆན་ཞབས་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་ཐོག་མར་གསན་པ་དང་། 2000 ལོར་བཤད་ལུང་ཐེངས་བདུན་པ་དེ་ཉིད་འཛམ་མགོན་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཚབ་དགའ་ལྡན་ཁྲི་པ་རི་རྫོང་རིན་པོ་ཆེ་དང་། བསྟན་པའི་གསལ་བྱེད་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སྟོད་མཁན་པོ་བྱ་དོ་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ཀྱིས་ལེགས་པར་གསན་ཏེ་བསྟན་རྒྱུན་གསོ་བར་མཛད། དེ་བཞིན་དུ། བླ་མ་གཞན་གྱི་དྲུང་ནས་དགས་པོ་ཐར་རྒྱན་དང་ཀུན་བཟང་བླ་མའི་ཞལ་ལུང་། སེམས་ཉིད་ངལ་གསོ་སོགས་གསན་ཏེ་ཞལ་སློབ་སྟོང་ཕྲག་དུ་མར་སྤེལ་བར་མཛད་པ་སོགས་མཐའ་ཡས་ལ། དབུས་གཙང་ཁུལ་དུ་ཁྲིད་རྒྱུན་དཀོན་པ་ཞྭ་དམར་ལམ་རིམ་དང་ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་གནད་རྗེད་བྱང་སོགས་ཐུགས་ཁུར་ཆེན་པོས་གསན་ཏེ། ལམ་རིམ་གྱི་བཤད་ལུང་ཆེ་ཕྲ་བཅོ་བརྒྱད་ཙམ་རྒྱ་ཁྱབ་དུ་སྤེལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་སྤྱོད་འཇུག་ཆེན་མོ་དང་དབུ་མ་བཞི་བརྒྱ་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ། གསང་འདུས་འགྲེལ་པ་བཞི་སྦྲགས་དང་ལམ་རིམ་མཆན་བཞི་སྦྲགས་སོགས་མདོར་ན། འཕགས་བོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་བཤད་རྒྱུན་ཉམས་པའམ་དཀོན་པའི་རིགས་ཕལ་མོ་ཆེ་སླར་གསོས་ཤིང་། འཕེལ་བར་མཛད་པའི་ཚུལ་བསམ་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས།

ནང་པའི་གཞུང་ལུགས་དང་ཚན་རིག་ཟུང་འབྲེལ་གནང་བའི་མཛད་ཆེན།

སྤྱིར་བཤད་ན། འཛམ་གླིང་སྟེང་ཚན་རིག་དང་དེའི་ལྟ་ཚུལ་ཤུགས་ཆེར་དར་བ་དང་བསྟུན་ནས་ཆོས་ལུགས་ཕལ་མོ་ཆེར་ཉམས་ཉེས་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་ལོ་རྒྱུས་ན་གསལ། དོན་གྱིས་བཤད་ན། ཆོས་ལུགས་པས་ཚན་རིག་དང་ཚན་རིག་པར་གནོད་བཙོམ་བྱས་པ་ཞུང་ཞུང་མིན། གང་ལྟར། འདས་པའི་དུས་སྐབས་རིང་མོའི་ནང་། ཚན་རིག་པ་རྣམས་ཆོས་ལ་དད་བ་མེད་ཅིང་ཆོས་ལུགས་ནི་ཚན་རིག་གི་འགོག་རྐྱེན་དུ་མཐོང་། ཆོས་པ་དག་གིས་ཚན་རིག་ནི་ཆོས་ཀྱི་གཞེད་མར་མཐོང་ཞིང་དེའི་ཉེ་ས་ཙམ་དུ་ཡང་བཅར་མི་ཡོད་པ་ལྟ་བུའི་སྣང་ཚུལ་ལན་མང་བྱུང་། སྤྱི་ཚོགས་རྙིང་པའི་བོད་ཀྱི་དགོན་སྡེ་ཆོས་ཕྱི་གླིང་པ་རྣམས་བསྟན་དགྲར་བལྟས་པའང་དོན་ཙ་ཚན་རིག་ལ་ཐུག་ཡོད་ཅིང་། བཙན་བྱོལ་དུའང་མཁན་ བླ་དུ་མས་ཚན་རིག་ལ་ཐུགས་མི་མཉེས་པའི་ཚུལ་བཞེས་པ་མགོན་པོ་མཆོག་གིས་གསུངས། [187] དེ་ལྟ་བུའི་གནས་སྟངས་འོག །མཁྱེན་དཔྱོད་དང་ཐུགས་སྟོབས་འབྲན་བླ་བྲལ་བ་ཞིག་མིན་ན། ཆོས་དང་ཚན་རིག་མཉམ་གཞིབ་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་སྐྲུན་དཀའ།

མགོན་པོ་མཆོག་ཚན་རིག་ལ་མཉེས་པ་ནི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཐུགས་གཤིས་ཡིན་ལ། ཚན་རིག་པ་དང་མཉམ་གཞིབ་གནང་བ་ནི་བླ་ན་མེད་པའི་ཐུགས་སྟོབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན། ཐོག་མར་ཚན་རིག་པ་དང་འབྲེལ་འདྲིས་གནང་སྐབས། བཙན་བྱོལ་བོད་མི་བྱིངས་ཀྱིས་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་མེད་ཀྱང་། བོད་མི་དང་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་བསྟན་པ་དང་བཅས་པར་དགའ་ཞེན་ཅན་འགའ་ཞིག་གིས། “ཚན་རིག་པ་དང་འབྲེལ་བ་བྱེད་པ་ནི་ཏ་ཅང་ཉེན་ཁ་ཆེ་བའི་གནས་ཤིག་རེད། ཚན་རིག་ནི་ཆོས་དད་མེད་

187 2011-12-16ཉིན་གྱི་“འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་རིག་པ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་”ཞེས་པའི་བགྲོ་གླེང་སྐབས་ཀྱི་བཀའ་སློབ་ལྟར་བྲིས།

པར་བཟོ་མཁན་རེད། དེར་བརྟེན། གཟབ་གཟབ་བྱེད་དགོས་ཞེས། དབྱིན་སྐད་དུ། Scienceisthekillerofreligion.ཞེས་བཤད་སོང་། "[188] ཞེས་བཀའ་སྩལ་བ་ལྟར། ཚན་རིག་པ་དང་འབྲེལ་འདྲིས་གཏན་ནས་གནང་མི་རུང་བའི་ཉེན་བརྡ་ཕུལ་ཡང་ཞུམ་པ་ནམ་ཡང་མ་མཛད། དེ་ཡང་རིགས་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཁས་ལེན་ན་སྨྲ་བ་པོ་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུར་མི་རུང་བའི་གནས་ལུགས་རྗེ་བླ་མས་གསུངས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་ལ་བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་དེ་ཡང་དག་པར་མཐོང་ན་འཇུག་ཏུ་རུང་བ་ལས། དད་གུས་ཙམ་གྱིས་མི་རུང་བར་བཙོམ་ལྡན་འདས་རང་ཉིད་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བའི་ཐུགས་སྨོན་སྐྱོང་ཐོག་ནས་ར་འཕྲོད་ཡོད་པས། དེ་མ་ཐག །གཞུང་ལུགས་གང་ཞིག་གིས་གཞན་ཞིག་པམ་ཉེས་སུ་བཏང་ན། པམ་ཉེས་སུ་གྱུར་པའི་གཞུང་ལུགས་དེ་ཡང་དག་པ་མིན་པའི་གནས་ལུགས་མགོན་པོ་མཆོག་གི་ཐུགས་ལ་ཤར། དེའི་ཚུལ་ལ། "ནང་ཆོས་ནི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་གཙོ་བཟུང་བྱེད་པ་དང་རྒྱུ་མཚན་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་སྟབས། ཚན་རིག་སོགས་ཀྱིས་མི་གནོད་པར་མ་ཟད། ཕ་ཅང་མཐུན་པོ་ཡོད། "[189]ཅེས་བཀའ་སྩལ། དེ་ལྟར་ཚན་རིག་དང་འབྲེལ་འདྲིས་བསྟུད་མར་གནང་། དེ་ལ་བོད་ཀྱི་བསྟན་སྲིད་དང་། འཛམ་གླིང་སྤྱི་དོན་སོགས་རྒྱུ་མཚན་ཤིན་ཏུ་མང་། གཞན་ཡང་། མགོན་པོ་མཆོག་ནས། "དོས་རང་ཁ་ཞེ་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱི་རིང་ལུགས་པ་ཞིག་ཡིན་པས། "ཞེས་དང་། "ཚན་རིག་ལ་དྲང་བ་ནི་སྙིང་དོན་ཙམ་གྱི་ཆེད་དུ་མིན། "[190]ཞེས་གསུངས། ཡང་། "ནང་པའི་

188 གོང་དང་མཚུངས།

189 བཀའ་སློབ་སྙིང་གི་ནོར་བུ་ལས་དྲངས།

190 རྟུལ་ཕྲན་གཅིག་ཁོ་ནའི་སྙིང་གི་འཇིག་རྟེན་ལས་དྲངས།

ཆོས་ནི་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་གཏིང་ཟབ་ལ་ལག་ཏུ་བླང་བདེ་བ་ཞིག་ཡིན། དེ་ཡང་མི་རིགས་གཅིག་དང་ཡུལ་གཅིག་པོ་ནའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པ་མིན་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་གསུངས་པའི་ཆོས་ལུགས་ཤིག་ཡིན། ”[191] ཞེས་ཀྱང་གསུངས།

མཛད་ཆེན་འདིའི་དགོངས་གཞི་ནི། 《 ཆོས་ལུགས་མཐུན་སྒྲིལ་རྒྱལ་མའི་ཕྱོགས་སུ་སྐྱོད་ཐབས་》ཞེས་པའི་གསུང་དུམ་ཞིག་གོང་དུ་དྲངས་ཟིན་པ་ལྟར། སྤྱི་ལོ་ 1956 ལོར་རྒྱ་གར་དུ་ཆིབས་སྒྱུར་བསྐྱངས་པའི་སྐབས་ནས་འབྲུངས་པར་མངོན་ལ། སྤྱི་ལོ་ 1960 ཟླ་བ་ 2 ཚེས་ 3 ཉིན་རྡོ་རྗེ་གདན་དུ་བོད་མི་དམངས་ལ།

དེ་ཡང་གྲུབ་པའི་མཐའ་འཛིན་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་ཁས་ལེན་པ་དང་། བདག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་འདོད་པ་སོགས་ནི་ཚན་རིག་མཁས་པ་ཚོའི་རིགས་པ་དང་མི་མཐུན། རང་རེའི་རྟེན་འབྱུང་གི་རྣམ་གཞག་འདི་ཚན་རིག་མཁན་ཚོར་རྒྱབ་སྐྱོར་དུ་འགྲོ་གིན་ཡོད་འདུག །དེར་བརྟེན། ང་ཚོས་ཆོས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་རྣམས་རིགས་ལམ་ཚད་མའི་སྒོ་ནས་གོ་ནུས་ཆེན་པོ་ཞིག་སླེབ་པར་ཤོད་ཐུབ་ན། རང་རེའི་ཆོས་འདི་ལུང་ཁུག་འབྲོག་འཐོམས་གླེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་གཏོགས། ཡུལ་དར་རྒྱས་ཡོད་སའི་རིག་གསར་མཁན་ཚོའི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན་པ་ལྟ་བུའི་གནས་ཚུལ་སེལ་ཐུབ། རང་རེའི་སྤྱི་ཚོགས་འགྲོ་སྟངས་ཀྱི་ཆ་ནས་རྗེས་ལུས་ཡིན་པ་ནི་ངེས་པར་དུ་ཁས་ལེན་བྱེད་འོས་པ་ལས་སྨས་སྐྱུང་དགོས་དོན་མེད། འོན་ཀྱང་། འཛམ་གླིང་གཞན་ན་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ནི་ངོམ་འོས་པ་ཞིག་རེད། སྤྱིར་རང་རེའི་བོད་ནང་གཅིག་པུར་འཆད་ཉན་བྱེད་པ་ཙམ་ལས་མེད་ཀྱང་། ད་ལྟའི་དུས་

191 བཀའ་སློབ་སྙིང་གི་ནོར་བུ་ལས་དྲངས།

སྐབས་འདི་བཟུང་སྟེ་འཛམ་གླིང་ནང་རང་རེའི་ཆོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་གསལ་པོ་ཞིག་སྟོན་ཐུབ་ན། ཤེས་ཡོན་ཅན་རྣམས་ཞུགས་ཀྱིས་རང་རེར་དགའ་ཞེན་དང་། བརྩེ་དུང་ཡོང་ཐུབ། དེ་ལྟར་བྱུང་ན། རང་རེའི་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀར་ཕན་ཐོགས་ཡོང་།

ཞེས་དང་། སྤྱི་ལོ་ 1960 ཟླ་བ་ 7 ཚེས་ 1 ཉིན་ཊ་ལ་ཧཽ་སེར་བོད་མི་སེར་སྐྱ་མི་དམངས་ལ། “རང་རེའི་ཆོས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པའི་ལྟ་བའི་སྐོར་ཟབ་ཅིང་གསལ་ལ་ཡང་དག་པ་ཡིན་པས། དེང་འཛམ་གླིང་ཚན་རིག་པས་ཀྱང་ཧ་ཅང་འབྱུང་ཁས་ལེན་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད། གོ་སྐབས་འདི་བཟུང་སྟེ་ཧེན་འབྱུང་གི་རྣམ་གཞག་ཅི་མང་བརྗོད་དགོས། འདི་ལྟར་རིགས་མཐུན་དུ་གྱུར་པས་རང་རེར་རོགས་སྐྱོན་ཡང་བྱུང་བ་ཡིན། འོན་ཀྱང་། བརྗོད་ལུགས་ཐད་སྟོང་གཞི་གང་ཟག་གི་སྟེང་ནས་བཤད་ན་རྟོག་དྲ་ཆེ་བས། ཕྱི་ཆོས་བུམ་པ་ལྟ་བུ་གཞིར་བཟུང་ན་ཀུན་གྱིས་རྟོགས་སླ་བ་དང་ཤོད་བདེ་བ་ཡིན། ཐོག་མར་ཕྱུག་དཔེར་བཟང་བའམ་རིག་རྩལ་ཆེ་བ་ཆོས་གཏན་འབེབས་ཀྱི་གཞི་མ་ཞིག་བཙལ་ཏེ་ཟིན་ཐོར་བཀོད། དེ་དག་དགེ་བཤེས་དྲག་གྲས་རྣམས་ནས་ཞིབ་བརྟག་རྩོད་བསྡུར་གྱིས་ཡིག་ཟིན་ཐོག་གཏན་འབེབས་གནང་དགོས། ”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྐབས་དེ་དུས་ནས་ཐུགས་དགོངས་ཟབ་མོ་བཞེས་ཟིན། སྤྱི་ལོ་ 1963 ཟླ་བ་ 11 ནང་རིས་མེད་ཆོས་ཚོགས་ཐེངས་དང་པོའི་ཐོག་བླ་ཆེན་དབུ་ཁྲིད་རྣམས་ལ།

དེང་དུས་ཆོས་ལུགས་ཤིན་ཏུ་མང་ཡང་། ཆོས་ལུགས་འདྲ་འདྲའི་ནང་ནས་རང་ཅག་མགོ་འཕང་མཐོན་པོ་བྱེད་ཐུབ་པའི་རྒྱ་དོན་ད་ཆ་ར་འཕྲོད་བཞིན་ཡོད། སྐབས་རེར་བཙོས་སྒོམ་ལྟ་བུ་གནས་སྐབས་ཀྱི་དགོས་པ་ཕྲ་མོའི་ཆེད་དུ་བློས་བྱས་ཀྱི་ཚུལ་འགའ་རེ་ཡོད་

ཀྱང་། རྒྱ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རྟོག་བཟོ་མཛད་པ་མིན་ལ། རྫེས་འཇུག་པས་བློས་བཅོས་པ་ཡང་མིན། སྟོན་པས་ཆོས་སྲིད་འཁོར་འདས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཇི་བཞིན་གཟིགས་ནས་གསུངས་པ་རྣམས་དངོས་ཡོད་བདེན་པའི་གནས་ཚུལ་དང་མཐུན་པ་ཞིག་སྟག་ཡིན། དེ་ཡང་བཅལ་བྱ་གཞི་གཅིག་ལ། གཅིག་གིས་ལག་ཆ་དང་རྫས་འཕྲུལ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་འགྲེལ་ཐབས་བྱེད་པ་དང་། གཅིག་གིས་བསམ་བློའི་སྟོབས་ཀྱིས་མཐོང་བའི་སྒོ་ནས་འགྲེལ་ཐབས་བྱེད་པ་གཉིས་ཕྱོགས་མང་པོ་ནས་ར་འཕྲོད་ཡོང་གིན་ཡོད། ཚན་རིག་གི་ཐོག་ནས་ཅོག་ཙེ་ལྟ་བུ་ཆ་ཤས་འདུས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། དེ་ཡང་རྡུལ་ཕྲན་ལ་ཐུག་པ། དེ་ཡང་ཆར་ཕྱེ་བའི་ཚེ་ན་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་དངོས་པོ་ལ་ཐུག་སྟབས། དེ་དག་སྐད་ཅིག་གིས་སྐྱེ་འགག་བྱེད་པའི་གནས་ལུགས་རྟེན་ཀྱིན་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཕྲ་བའི་མི་རྟག་པའི་ར་སྤྲོད་སྟོན་པ་ཡིན། ""དེང་དུས་ནུབ་ཕྱོགས་པའི་སློབ་གྲྭ་ཆེ་ཁག་གི་ནང་གཞོན་ནུ་གང་འཚམས་ནས་ནང་པའི་ཆོས་ལ་བརྟག་ཞིབ་བྱེད་འདོད་རྒྱ་ཆེར་བྱེད་པ་དང་། བོད་སྐད་ཨེ་ཤེས་ལྟ་བ་དེ་དག་སློབ་པ་ཉམས་ལེན་བྱེད་འདོད་ཀྱིས་ཡིན་མིན་གང་ལྟར་ཡང་། ཆོས་འདིར་བློ་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པའི་རྟགས་རེད། འགའ་ཤས་ཀྱིས་ཐོག་མར་ཡེ་ཤུའི་ཆོས་བྱས། དེ་ནས་ཉིན་རྒྱུར་ཞུགས། མཐར་ནང་ཆོས་ལ་འཇུག་མཁན་ཡང་ཡོང་གིན་འདུག །ནང་ཆོས་ནི་ཉིན་རྒྱ་ལས་ཀྱང་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡིན། བསྟན་པ་སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་ན། དེང་སྐབས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཆ་ཚང་ལ་སྦྱུས་དག་པ་ནི་བོད་དམ་བོད་ཡིག་གི་ཐོག་ཏུ་ཡོད། འཛམ་གླིང་ནང་ཆོས་འདི་ལ་དོ་སྣང་བྱེད་མཁན་ཡང་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ཡོད་འདུག །

ཅེས་བཀའ་སྩལ་བ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཕྱག་བསྟར་མཛད་པའི་ཚུལ་ལ་ཡང་། "ལོ་རབས་དྲུག་ཅུ་པའི་ནང་། ངོས་ཀྱི་

སྡོད་གནས་ཛ་རམ་ས་ལའི་ཕོ་བྲང་དུ། མགྲོན་པོ་གནད་ཡོད་དུ་མ་དང་ལྷན་ཅིག་ཆོས་ལུགས་དང་ཚན་རིག་བར་གྱི་གནད་དོན་ཐོག་བགྲོ་གླེང་ཐོག་མ་བྱས། "ཞེས་དང་། "ངོས་ཀྱི་ཚན་རིག་གི་དགེ་རྒན་ཐོག་མའི་གྲས་དང་གྲོགས་པོ་ཉེ་ཤོས་ཀྱི་གྲས་ཤིག་ནི། ནུབ་འཛར་མན་གྱི་སྲིད་འཛིན་མཆོག་གི་སྤུ་མཆེད་དངོས་ཁམས་སྨྲ་བ་དང་མཚན་ཉིད་རིག་པ་བ་CarlvonWeizsackerཞེས་པ་ཁོང་ཡིན། "[192] ཞེས་སོགས་བཀའ་སྩལ་བ་ལྟར། བཙན་བྱོལ་དུ་ཕེབས་ནས་རིམ་གྱིས་སྐུ་ཉིད་ནས་ནུབ་ཕྱོགས་ཚན་རིག་མཁས་ཅན་དག་དང་ལྷན་ཅིག་ཚན་རིག་གི་ལྟ་བ་དང་རིགས་ལམ། ཐབས་ཚུལ་དང་སྙིང་དོན་སོགས་ལ་བགྲོ་གླེང་དང་ཐུགས་ཞིབ་རྒྱ་ཆེར་མཛད། སྤྱི་ལོ་1983 ལོར་ཚན་རིག་པ་FranciscoVarelaལགས་དང་མཇལ། དེའི་རྗེས་སུ་སླར་ཡང་ཟླ་རྣ་སི་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་སླར་ཡང་མཇལ་འཕྲོལ་བྱུང་བའི་སྐབས། འབྱུང་འགྱུར་གཟའ་འཁོར་གཅིག་རིང་དོན་གནད་དུ་མའི་སྟེང་བགྲོ་གླེང་གནང་རྒྱུའི་ཐག་གཅོད་མཛད་དེ་རིམ་གྱིས་སྤྱི་ལོ་ 1987 ལོར་བཞུགས་སྒར་ཕོ་བྲང་དུ་ཚན་རིག་མཁས་ཅན་དུ་མ་དང་ལྷན་དུ"MindandLifeConference"[193] ཞེས་པའི་བགྲོ་གླེང་སྟན་གྲགས་ཅན་དེ་དབུ་འཛུགས་གནང་། བགྲོ་གླེང་གི་གཞི་གཙོ་བོ་ནི་མགོན་

192 རྡུལ་ཕྲན་གཅིག་ཁོ་ནའི་སྟེང་གི་འཇིག་རྟེན་ཞེས་པར་གསལ་བ་ཕབ་སྙུར་ཞུས།

193 འདིར་MindandLifeConferenceཞེས་པར་ད་ཕན་ཚང་མས། "སེམས་དང་སྲོག་གི་བགྲོ་གླེང་"ཞེས་ཟེར། བགྲོ་གླེང་འདིའི་དགོངས་གཞི་གལ་གནད་ཅན་ཞིག་ནི། ཚན་རིག་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྔར་ཕན་མཐོང་ཆོས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཁོ་ནར་ཞིབ་འཇུག་གིས་དེ་དག་གི་ཕན་ནུས་སོགས་ལ་མཇུག་སྒྲིལ་འགོད་པ་དང་མི་ཚེའམ་འཚོ་བའི་དགོས་མཁོ་སྒྲུབ་ཐབས་བྱེད་པ་ལས། དབང་པོའི་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པའི་བློ་ལ་ཞིབ་འཇུག་གིས་དེས་མི་ཚེའམ་འཚོ་བར་ཤུགས་རྐྱེན་དང་ཕན་གནོད་འབྱིན་ལུགས་སོགས་ལ་དཔྱོད་པ་མི་འཇུག་པས། མིའི་མི་ཚེའི་ནང་འབྲལ་དུ་མི་རུང་བའི་ཆ་ཤས་ཆེན་པོ་ཞིག་བསྐྱང་རྒྱུ་དེ་རེད། དེས་ན། སེམས་ཞེས་པ་ལས་བློ་ཞེས་བརྗོད་ན་དོན་འདུས་ཆེ་ཞིང་། སྲོག་ཅེས་པ་ལས་མི་ཚེའམ་འཚོ་བ་ཞེས་བརྗོད་ན་དོན་ལ་གནས་ཤིང་། ཀུན་གྱི་བློར་འཚམས་པའི་ཁྱད་པར་གཉིས་ཀ་ལྡན་སྙམ་ལ། བགྲོ་གླེང་ཚོགས་འདུ་ཐེངས་སུམ་ཅུར་ཉེ་བ་ཚོགས་པའི་བརྗོད་གཞི་དག་ལ་བསམས་ན་མི་ཤེས་པ་ཆེར་མེད་ཀྱང་། འདི་ཙམ་ལས་བརྗོད་པར་མི་འདོད།

པོ་མཆོག་ནས།

སྟོན་གྲགས་ཆེ་བའི་ཚན་རིག་པ་ཚོར་རིམ་གྱིས་ཐུག་འཕྲད་བྱས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་། སྐད་ཆའི་རྣམ་གཞག། སྐྱེ་དངོས་རིག་པ། དངོས་ཁམས་རིག་པའམ་རྡུལ་ཕྲན་གྱི་རྣམ་གཞག་སྟེ། ཕྱི་གཟུགས་ཅན་གྱི་དངོས་པོར་ཆ་ཤས་བསིལ་ནས་མཐར་རྟེན་རྒྱུ་མེད་པ། སེམས་ཅམ་པའི་ཕྱི་དོན་འགོག་པའི་རིགས་པ་དང་ཉེ་པོ་ཡོད་ཅིང་། དབུ་མའི་གཞུང་ནས་བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་མི་རྙེད་པར་བཤད་པ་དང་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་པའི་ཚན་རིག་གི་སྔེ་ཚན་ཁག་དག་དང་། རྒྱ་གར་གྱི་ཞི་ལྷག་གི་ཚུལ་སྟོན་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་སྒོ་དང་། ཐེ་བྲག་སངས་རྒྱས་པའི་གཞུང་ནས་གསུངས་པའི་སེམས་ཁམས་རིག་པའི་རྣམ་གཞག་སོགས་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་གོ་བསྡུར་ལན་མང་བྱས་པ་ཡིན། [194]

ཞེས་བཀའ་སྩལ་བ་ལྟར་ཡིན།

དེ་ལྟར་ཆོས་ཚན་གཉིས་མཉམ་གཤིབ་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་རྒྱ་སྐྱེད་དང་ཆ་རྐྱེན་ཡོངས་སུ་འཛོམས་པ་ན། ད་གཟོད་ཆོས་དང་ཚན་རིག་མཁས་ཅན་ཅི་མང་ལྷན་བཞུགས་ཀྱིས་བགྲོ་གླེང་གནང་བའི་སྲོལ་རྒྱ་ཆེར་བཏོད།

ཆོས་ཚན་གཉིས་མཉམ་གཤིབ་ཐུང་འབྲེལ་གནང་བའི་དམིགས་དོན་ནི། "པན་ཚུན་གྲོས་བསྡུར་ལ་བརྟེན་ནས་དེང་རབས་ཚན་རིག་དང་། སེམས་ཁམས་རིག་པ་ཐུང་འབྲེལ་གྱིས་མིའི་རིགས་ཀྱི་ལུས་སེམས་བདེ་ཞིང་སྐྱིད་པའི་དགོས་མཁོ་ལ་ཞབས་འདེགས་བསྒྲུབ་ཐུབ་པའི་རེ་བ་ཡོད།"[195] ཅེས་བཀའ་སྩལ་བ་ལྟར། ཕྱི་དངོས་

194 ༧གོང་ས་མཆོག་ནས་སྩལ་བའི་ནང་པའི་ཚན་རིག་དང་ལྷ་སྒྲུབ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་སྔོན་གླེང་ལས་བྲངས།

195 གོང་དང་མཚུངས།

པོ་དང་ནང་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྣམས་ཐབས་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་ཞིབ་དང་། གཅིག་ལ་གཅིག་སྟོན། གཅིག་ཕན་གཅིག་གྲོགས་ཀྱིས་གོ་རྟོགས་ཇེ་ཟབ་དང་། ཕན་ནུས་དང་དཔྱོད་པའི་ཁྱབ་ཁོངས་ཇེ་ཆེར་བཏང་སྟེ་ཚོས་ཅན་གཉིས་མཉམ་གཤིབ་ཀྱིས་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པའི་ཕན་བདེ་བསྒྲུབ་རྒྱུ་དེ་རེད། ཏ་ཅང་གལ་ཆེ་བའི་དམིགས་ཡུལ་ཞིག་ནི། "ང་ཚོའི་མི་ཚེའི་མངོན་འདོད་བདེ་སྐྱིད་ཡིན་པའི་གནད་དོན་འདི་ལ་གཞིགས་ཏེ། ཚན་རིག་གི་ཐོན་སྐྱེད་ཁག་འཛིག་རྟེན་འདིར་འཚོ་བའི་སྐྱེ་འགྲོ་སྤྱི་འི་ཕན་བདེའི་དགོས་མཁོར་བསྒྱུར་རྒྱུ་གལ་ཆེར་མཐོང་ནས། ངོས་ནས་ལོ་མང་ཚན་རིག་གི་མཁས་པ་རྣམས་དང་གོ་བསྡུར་བྱས་པ་ཡིན། "[196] ཞེས་པ་འདི་ཡིན། མཐར་དམིགས་དོན་གཉིས་བཀའ་སྩལ་བ་ནི།

ཤེས་བྱའི་སྤྱི་ཚན་གྱི་ནང་དུ་སེམས་ཁམས་རིག་པའི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་ངེས་པར་ཚུད་དགོས་པར་བརྗེད། ད་ཡོད་སྐད་རྩའི་རྣམ་གཞག་ནས་སྒོ་ལྔའི་ཤེས་པ་སོགས་སྐད་པ་ལ་བརྟེན་པའི་དབང་པོའི་ཤེས་པའི་རིགས་མང་པོ་ཞིག་ལ་འགྲེལ་བཤད་ཡོད་ཐོག་ད་དུང་ཤེས་པའི་རྣམ་གཞག་རྒྱ་ཆེ་རུ་དང་། ཞིབ་ཚགས་སུ་བཏང་སྟེ་སེམས་ཁམས་རིག་པའི་རྣམ་གཞག་གསལ་བའི་དེང་རབས་ཚན་རིག་གི་གཞུང་ལུགས་འདང་ངེས་ཤིག་བྱས་ཏེ་ཤེས་བྱའི་གཞི་རྒྱ་ཇེ་ཆེར་གཏོང་རྒྱུ་དེ་དམིགས་ཡུལ་གཅིག་ཡིན། ""གནའ་བོའི་རྒྱ་གར་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱི་དང་། བྱེ་བྲག་སངས་རྒྱས་པའི་གཞུང་ནས་གསུངས་པའི་སེམས་ཁམས་རིག་པར་ནི། ཞི་ལྷག་སོགས་སེམས་སྦྱོང་བའི་ཚུལ་ཞིབ་ཏུ་ཐོན་པས། ད་ལྟ་ཡོད་བཞིན་པའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཤེས་ཡོན་ལམ་ལུགས་ཀྱི་ཆ་ཤས་སུ་གཏོགས་པའི་སེམས་ཁམས་རིག

196 གོང་དང་མཚུངས།

པའི་སྡེ་ཚན་ལ་བློ་སྐྱེད་ངེས་པར་འབུལ་ཐུབ་པ་དང་། མིའི་རིགས་སྤྱིའི་ནང་སེམས་ཀྱི་གདུང་བ་སེལ་བ་དང་ཞི་བདེ་སྒྲུབ་པར་ཕན་ནུས་ཐོན་པའི་དམིགས་བསལ་གྱི་ཆ་རྐྱེན་ཞིག་ཡོད་སྟབས། ཆ་རྐྱེན་དེས་ད་ཡོད་ཤེས་ཡོན་གྱི་ལམ་ལུགས་ཕུན་སུམ་ཧྲེ་ཚོགས་སུ་འགྱུར་བའི་རམ་འདེགས་བྱས་ཏེ་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་འདི་སྤྱོད་བཟང་གིས་མི་ཐོངས་པ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུ་དེ་ངའི་དམིགས་ཡུལ་གཉིས་པ་ཡིན། [197]

ཞེས་པ་ལྟར་དང་། ཆོས་ཚན་བགྲོ་གླེང་རྒྱུན་གནས་ཐུབ་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་གཙོ་བོ་གཅིག་ནི། "ནང་པ་སངས་རྒྱས་པས་ཚན་རིག་པ་མཉམ་དུ་གོ་བསྡུར་བྱེད་དུས། ཚན་རིག་པས་ལྟད་མོར་བལྟས་ཏེ་སྡོད་པ་མ་ཡིན་པར། འདི་ནས་ལེགས་བཤད་དང་འགྲེལ་བཤད་གསར་པ་ཞིག་ཐོན་རྒྱུ་འདུག་བསམས་ནས་དོ་སྣང་བྱེད་ཀྱིན་འདུག་ལ། དེ་ལྟར་དོ་སྣང་བྱེད་མཁན་ཇེ་མང་ནས་ཇེ་མང་དུ་གྱུར་པ་རེད། "[198]ཅེས་བཀའ་སྩལ་བ་ལྟར། ཚན་རིག་པར་མེད་པའི་ནང་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཞིབ་ཏུ་སྟོན་པའི་གཞུང་ལུགས་དང་། སེམས་ཀྱི་བདེ་སྡུག་ལ་ཕན་གནོད་འབྲེན་ངེས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་ཚད་ལྡན་ཅི་མང་ནང་པར་ཅི་འདོད་འདོད་དུ་ཡོད་པ་དེ་ཡིན། གང་ལྟར། བཙན་བྱོལ་ལམ་སྐྱབས་བཅོལ་བའི་གནས་སྟངས་འོག་ཆོས་ལུགས་གཤིད་མར་འཛིན་པའི་ལོ་རྒྱུས་རིང་བའི་ཚན་རིག་གི་སྡེ་སྣ་ཚོགས་ནང་ཆོས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བསྡུས་ཤིང་། ནང་པའི་ལྟ་གྲུབ་དང་རིགས་པའི་འགྲོས་སྣ་ཚོགས་ཚན་རིག་གི་སྡེར་མངགས་གཏོང་ཐུབ་པ་ནི། ཆེས་ཉམ་དུ་བྱུང་བའི་མཛད་ཆེན་ཟླ་ན་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། འཛིག་རྟེན་

197 གོང་དང་མཚུངས།

198 2011ཟླ་བ་12ཚེས་16ཉིན། འཛིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་རིག་པ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་པའི་བརྗོད་གཞིའི་སྟེང་བགྲོ་གླེང་གནང་བའི་སྐབས་ཀྱི་བཀའ་སློབ་ལས་དྲངས།

འདིའི་ལེགས་སྐྱེས་རིན་ཐང་བྲལ་བ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། གཞན་ཡང་། སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་བོད་ཀྱི་བླ་ཆེན་དང་ཆོས་བརྒྱུད་སྐུ་ཚབ་རྣམས་ལ།

ང་ཚོས་ཚན་རིག་པ་དང་ནང་པ་འབྲེལ་བ་བྱེད་པའི་ལས་མགོ་བཙུགས་པར་མ་ཟད། གདན་ས་གསུམ་གྱི་ནང་[ཚན་རིག་]སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པའི་མགོ་ཡང་བཙུགས་ཟིན་པ་རེད། ང་ཚོས་དེ་ནས་ཕྱིར་འཐེན་ནམ་ཡང་རྒྱག་རྒྱུ་མིན་ལ་མཐའ་སྐྱེལ་བའི་སྤོབས་པ་ཡང་ཡོད། དེ་ལྟར་བྱས་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པར་ཕན་པ་ལས་གནོད་པ་གཏན་ནས་མེད། དེ་སྔང་ཚོ་བོད་ལ་ཡོད་པའི་སྐབས་སུ། བསྟན་དགྲ་ཕྱི་གླིང་པ་ཞེས་ཏ་ཅང་སྡུག་པོར་བརྩིས་པ་དང་། རྒྱ་ནག་གོང་མ་ཞེས་ཏ་ཅང་རྩ་ཆེར་བརྩིས་པ་རེད། མཐའ་མར་ང་ཚོར་སུས་གྲོང་བཏང་སོང་། [199]

ཞེས་བཀའ་སྩལ་བ་ལྟར། གདན་ས་ཁག་ཏུ་ཚན་རིག་གི་སློབ་ཚན་གསར་འཛུགས་གནང་བར་མ་ཟད། ནང་པའི་རྟེན་འབྲུང་གི་རྣམ་གཞག་དང་། བདག་ཏུ་མ་གྲུབ་པའི་གནས་ལུགས། བློ་སྦྱོང་གི་བསླབ་བྱ་སོགས་ཀྱིས་ཚན་རིག་གི་སྟེ་སོ་སོ་ན་གདན་གྲལ་མཐོན་པོ་རེ་ཟིན་ཡོད།

ཆོས་ལུགས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཉམས་གསོ་གནང་བ་མཛད་ཆེན་འདིའི་སྐབས་བབས་ཀྱི་དམིགས་བྱ་མིན་ཡང་། མཛད་པ་མཐའ་དག་གཅིག་ལ་གཅིག་འབྲེལ་དང་གཅིག་རྒྱབ་གཅིག་གནོན་ཡིན་པས། འདིས་ཀྱང་དངོས་དང་བརྒྱུད་པའི་ཐོག་ནས་འཛམ་གླིང་ཆོས་ལུགས་ཁག་ལ་ཞབས་འདེགས་བླ་ན་མེད་པ་བསྒྲུབས་ཡོད་པ་ནི་

199 ཆོས་ཚོགས་ཁག་གི་ལམ་སྟོན་བཀའ་སློབ་དེབ་གཉིས་པ་ལས་བྲངས།

རིགས་པས་ཚེགས་མེད་དུ་དཔོག་ཐུབ་པ་ཞིག་དང་། འཇིག་རྟེན་ཀུན་ཏུ་ཞི་བདེ་སྤེལ་བའི་མཛད་ཆེན་ལ་ཕན་རླབས་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད་པ་ཡང་སྨོས་མེད་ཡིན། "ཆ་རྐྱེན་དེས་ད་ཡོད་ཤེས་ཡོན་གྱི་ལམ་ལུགས་ཕུན་སུམ་ཇེ་ཚོགས་སུ་འགྱུར་བའི་རམ་འདེགས་བྱས་ཏེ། མིའི་སྤྱི་ཚོགས་འདི་སྤྱོད་བཟང་གིས་མི་ཕོངས་པ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུ་དེ་ངའི་དམིགས་ཡུལ་གཉིས་པ་ཡིན། "ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མཛད་ཆེན་འདི་བརྒྱུད་དེ་ཐུགས་བསྐྱེད་དང་པོ་འགྲོ་བ་མིའི་ཡོན་ཏན་གོང་དུ་སྤེལ་བའི་མཛད་པ་མཛད་པའི་ཚུལ་ཡང་ཤིན་ཏུ་གསལ། འདི་ལྟ་བུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་མངས་པར་འགྱུར་བས་མ་བྲིས།

མཐར་མགོན་པོ་མཆོག་ནས། མཛད་ཆེན་འདིའི་ཁོངས་ནས་མཛད་པ་གཞན་རྣམས་ཀུང་དུས་གཅིག་ཏུ་སྐྱོང་སྐབས། ནང་པའི་གཞུང་ལུགས་སམ་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་རྣམས་སྡེ་ཚན་གསུམ་དུ་ཕྱེ་སྟེ། ནང་པའི་གཞུང་ནས་གསུངས་པའི་ཚན་རིག་དང་ལྟ་གྲུབ་གཉིས་ཆོས་དད་ཡོད་མེད་ཀྱི་འགྲོ་བ་སྤྱིའི་ཕན་བདེའི་རྩ་ལག་ཏུ་འགྱུར་བར་གནང་བའི་དགོངས་པ་ཟབ་མོ་འཁྲུངས། དེ་ལ་མགོན་པོ་མཆོག་ནས།

བཀའ་དང་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་པོད་སུམ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ལྷག་བོད་དུ་བསྒྱུར་ཡོད་པ་དེ་དག་གི་བརྗོད་བྱ་ཡོངས་རྫོགས་གཞི་དངོས་པོའི་རྣམ་གཞག་དང་། ལམ་བགྲོད་པའི་རིམ་པ། འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱ་ཚུལ་གསུམ་དུ་འདུས་པས། སངས་རྒྱས་པའི་གཞུང་གི་བརྗོད་བྱ་རྣམས་གཞི་དངོས་པོའི་རྣམ་གཞག་གམ་ཚན་རིག་དང་། གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་སྟེ་ལྟ་གྲུབ་དང་། ལམ་བགྲོད་པའི་རིམ་པ་དང་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱ་ཚུལ་ཏེ་ཆོས་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་གསུམ་དུ་ངེས་པས། ངོས་ནས་བཀའ་བསྟན་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་

བརྗོད་བྱ་ལ་ཚན་རིག་གི་རྣམ་གཞག་དང་། ལྟ་གྲུབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག། ཆོས་ཉམས་ལེན་གྱི་རྣམ་གཞག་བཅས་གསུམ་དུ་ཕྱེ་ནས་བརྟག་གཞིག་བྱས་ན། དེང་གི་དུས་སུ་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་མཐོང་ངོ་། །[200]

ཞེས་བཀའ་སྩལ།

དེ་ལྟར་འཛམ་གླིང་ཤེས་ཡོན་གྱི་སྡེ་རྣམས་སུ་ཁྱབ་ཏུ་རུང་བའི་《ནང་པའི་ཚན་རིག་དང་ལྟ་གྲུབ་ཀུན་བཏུས་》ཞེས་པ་ཞིག་ངེས་པར་དུ་དགོས་གལ་ཆེ་བའི་ཚུལ་སྤྱི་ལོ་ 2010 ཟླ་བ་ 6ནང་བསྐྱར་ནན་གྱིས་བཀའ་སྩལ་བ་ལྟར། མདོ་སྔགས་རིག་གནས་དང་བཅས་པར་གཞན་དྲིང་མི་འཇོག་པའི་ངེས་དོན་གྱི་མཁས་པའི་དབང་པོ་བཞི་[201]ནས་སྐུ་ངལ་འཛེམ་མེད་ཀྱིས་མགོན་པོ་མཆོག་གི་བཀའ་དགོངས་ཟབ་མོའི་རྒྱ་ལས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་འདས་པར་རྩོམ་སྒྲིག་ལེགས་གྲུབ་ཀྱིས། མཐར་མགོན་པོ་མཆོག་གི་དགྱེས་མཉེས་བསྔོད་བསྔགས་དང་བཅས་ཏེ། སྤྱི་ལོ་ 2014 ལོར་པར་སྐྲུན་འགྲེམ་སྤེལ་གྲུབ་པ་འདི་ག་ལགས་སོ། །

ཚོལ་གསུམ་བོད་མིའི་ནུས་པ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིལ་བའི་མཛད་ཆེན།

མགོན་པོ་མཆོག་ནས། "དེ་སྔ་བོད་ལ་ཡོད་པའི་སྐབས་བླ་མ་སོ་སོས་བསྟན་དོན་ལ་དགོངས་པ་བཞེས་ནས་གནང་གིན་ཡོད་ཀྱང་། གོང་བུའི་ནུས་པ་མེད། ཕྱིས་

200 ༄གོང་ས་མཆོག་ནས་སྩལ་བའི་ནང་པའི་ཚན་རིག་དང་ལྟ་གྲུབ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་སྔོན་གླེང་ལས་དྲངས།

201 རྩོམ་སྒྲིག་པ་བཞི་ནི། དགའ་ཤར་དགེ་བཤེས་བྱང་ཆུབ་སངས་རྒྱས་དང་། འབྲས་བློ་དགེ་བཤེས་ངག་དབང་སངས་རྒྱས། དགའ་བྱང་དགེ་བཤེས་དཔྱི་ས་བྲུང་ཆེན་སྤྲུལ་སྐུ། འབྲས་སྒོ་དགེ་བཤེས་བློ་བཟང་མཁས་མཆོག་བཅས་སོ། །

སུ་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་ཆགས་ནའང་གོང་བུའི་ནུས་པ་ཧ་ཅང་ཁག་པོ་རེད། དེར་བརྟེན། ང་ཚོ་དུས་ཚོད་གཞན་འཕྲང་ཞིག་ལ་དེ་སྔ་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་ལ་གསལ་མ་སྟོང་ཞིང་འཛམ་གླིང་སྟེང་བྱུང་མ་མྱོང་བའི་འགན་ཁུར་བླངས་ནས་དཀའ་ངལ་གདོང་ལེན་བྱ་རྒྱུའི་དུས་ཚོད་ཡིན་སྐབས། གོང་བུའི་ནུས་པ་འདོན་རྒྱུ་ཧ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་རེད། "[202]ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་བཙན་བྱོལ་དུ་ཕེབས་ནས་མཛད་ཆེན་དུ་མ་བསྒྲུངས་པ་ལས་གལ་གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཞིག་ནི་ཆོལ་གསུམ་བོད་མིའི་ནུས་པ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིལ་བར་མཛད་པའི་མཛད་ཆེན་དེ་ཡིན། དེ་སྔའི་ལོ་རྒྱུས་དང་གནས་བབ་གཉིས་ཐད་ནས་བཤད་ན། བོད་རིགས་རྣམས་ཀྱི་ནུས་པ་གཅིག་བསྒྲིལ་མ་ཐུབ་པར་རང་མགོ་རང་ཐོན་དང་རང་སར་རང་འཚོ་བྱས་ཏེ་དུས་རབས་དུ་མ་ཕྱིན་ཡོད། དེ་ནི་ཡུན་རིང་ཆོས་རྒྱལ་ཆོས་བོད་སྤྱི་ལ་མངའ་དབང་བསྒྱུར་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་མ་བྱུང་བའི་དབང་གིས་རེད། དེར་བརྟེན། བོད་རིགས་རྣམས་ཁ་ཐོར་དུ་གྱུར་ཅིང་། སྐད་ཕྱོགས་ནས་བོད་ས་རིམ་ཟད་ཀྱིས་ས་ཁུལ་མང་པོ་གཞན་གྱི་དབང་སྒྱུར་འོག་ཚུད་དེ། མཐར་རྒྱ་སྡེ་དང་བོད་སྡེ་ཞེས་སྡེ་ཁག་གཉིས་སུ་གྱེས་པའི་མཚམས་སུ་བསླེབས། དབུས་གཙང་ཁུལ་ལ་མཚོན་ན་ཡང་། ཐམས་ཅད་བོད་གཞུང་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་གི་མངའ་འོག་ཏུ་ཡོད་ཡོད་འདྲ་ཡང་། དོན་གྱིས་དབུས་གཙང་གཉིས་ཀྱང་འགལ་ཟླར་གྱུར་པའི་དུས་སྐབས་ལན་འགར་བྱུང་བ་སོགས་གཅིག་འོག་གཅིག་ལ་འདུ་དཀའ་བའི་གནས་སྐབས་མང་དུ་བྱུང་། གནས་སྟངས་དེ་ལྟ་བུའི་འོག །རྒྱ་དམར་གྱིས་རྒྱ་ནག་ཡོངས་

202 ཆོས་ཚོགས་ཁག་གི་ལམ་སྟོན་བཀའ་སློབ་དེབ་གཉིས་པ་ལས་དྲངས།

རྫོགས་དབང་སྒྱུར་བྱས་ཏེ་བོད་སར་འགྱོར་བའི་སྐབས། སྙད་ཕྱོགས་ནས་བཀའ་ཤག་ལ་རོགས་རམ་ཞུས་ཀྱང་སྣང་མེད་དུ་བསྒྱུར་བ་དང་། དབུས་གཙང་གཉིས་ཀྱང་གྲོས་ཁ་མ་འཆམས་པ་སོགས་གཞོང་ཁ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིལ་མ་ཐུབ་པར་མཐར་བོད་ས་ཡོངས་རྫོགས་རྒྱ་འོག་ཏུ་ཤོར་བ་ནི་འདས་པའི་གནས་ཚུལ་ཡིན། འོན་ཀྱང་། སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་སྤྱི་ལོ་ 1960 ཟླ་བ་ 9 ཚེས་ 4 ཉིན་བོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་གྱི་འཐུས་མི་སོགས་ལ།

ཕྱིན་ཆད་ང་ཚོ་བོད། རིགས་དང་ཆོས། སྐད་ཡིག་བཅས་ཀྱིས་[རྒྱ་ནག་ལས་]ཕྲན་ཕྱེ་བའི་དར་རྩེ་མདོ་དང་ཨ་མདོ་ཚུན་གྱི་བོད་རིགས་ཡོངས་རྫོགས་གཅིག་གྱུར་ཐོག །ཐོབ་ཐང་དང་དབང་ཆ་འདྲ་མཉམ་ཡོད་པའི་སྤྱིའི་གཞུང་ཞིག་དགོས་པ་བཅས་ལ་དམིགས་ནས་འཐུས་མི་བསྡུས་པ་ལས། འབྲུལ་སེལ་རྒྱ་གར་ནང་ཡོད་པའི་བོད་མི་ཚང་ཤས་ཀྱི་འཐུས་མི་ལྷ་བུ་མིན།

ཞེས་དང་། སྤྱི་ལོ་ 1960 ཟླ་བ་ 9 ཚེས་ 29 ཉིན་《 བདེན་གསོལ་སྨོན་ཚིག》ལས། “རིང་ནས་སྙིང་དུ་བརྟགས་པའི་འདོད་པའི་དོན། །ཡོངས་རྫོགས་བོད་ལྗོངས་རང་དབང་གཙང་མའི་དཔལ། །ལྷུན་འགྲུབ་ཆོས་སྲིད་ཟུང་འབྲེལ་དགའ་སྟོན་ལ། །སྤྱོད་པའི་སྐལ་བཟང་མྱུར་བ་མྱུར་དུ་སྩོལ། །”ཞེས་དང་། སྤྱི་ལོ་ 1975 ཟླ་བ་ 5 ཚེས་ 27 ཉིན་རྫོར་གླིང་དུ་བོད་རིགས་རྣམས་ལ།

ཚང་མས་ངོས་འཛིན་གསལ་པོ་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ལ། ཡོངས་རྫོགས་བོད་ལྗོངས་རང་དབང་གཙང་མའི་དཔལ། །ཟེར་བ་འདི་བོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་ཞེས་པའི་རྩ་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན། དེ་སྔ་ཆོས་རྒྱལ་ཚོའི་སྐབས་ལ་སྟོབས་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཡོང་བའི་རྩ་བ་བོད་ཆོལ་ཁ་

གསུམ་ཚང་མ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིལ་བའི་སྟོབས་ཤུགས་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་རེད། བར་ལམ་བོད་སིལ་བུར་གྱུར་དུས། དཔེར་ན། དབུས་གཙང་ཁུལ་དུ་ཡང་སིལ་བུར་ཕྱིན། དེ་བཞིན་ཁམས་དང་ཨ་མདོའི་ཁུལ་ལ་ཡང་སིལ་བུར་ཕྱིན། ལུང་པ་རེ་རེའི་ནང་ཡུལ་དཔོན་རེ་བྱས་ཏེ། ཕར་ཚུར་གང་ལ་ཡང་མི་ཐེ་བའི་ང་རང་གི་ལུང་པའི་ནང་ལ་ང་རང་གིས་གང་བྱས་ཟེར་བ་ལྟར། སོ་སོ་སྐྱེར་བཙན་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱས་ནས་བསྡད་པའི་རྐྱེན་གྱིས་སྤྱིའི་སྒྲིག་འཛུགས་དང་ནུས་པ་ཉམས་ཆག་ཏུ་ཕྱིན་པ་རེད།

ཅེས་བཀའ་སྩལ།

སྤྱི་ལོ་ 1977 ཟླ་བ་ 3 ཚེས་ 28 ཉིན་བཞུགས་སྒར་དུ་ཚུ་བཞི་སྒང་དྲུག་གི་འགན་འཛིན་འཐུས་མི་དང་བཅས་པ་ནང་འཁྲིག་གིས་མཇལ་བཅར་སྐབས།

ང་ཚོ་ཆོལ་ཁ་གསུམ་ཆིག་བསྒྲིལ་བྱེད་པ་འདི་ཧ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། མ་འོངས་པར་བོད་རིགས་སྟོབས་ཤུགས་གང་འདྲ་ཡོང་མིན་ཏེ་བོད་མི་རིགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིལ་མ་བསྒྲིལ་ལ་རག་ལས་པ་རེད། ང་ཚོ་ཆིག་བསྒྲིལ་བྱུང་ན་ས་ཆའི་ཆ་ནས་ཨེ་ཡིན། གཙོ་བོ་མིའི་ཆ་ནས་ཨེ་ཡིན། དངོས་གནས་ང་ཚོར་ནུས་ཤུགས་ཤིག་ཡོང་གི་རེད། ང་ཚོ་ཆིག་བསྒྲིལ་མ་བྱུང་ན་དེ་སྔ་ཡང་བོད་སིལ་བུ་ཆགས་ནས་འཐུས་ཤོར་ཕྱིན་པ་རེད་ལ། མ་འོངས་པ་ལ་ཡང་བོད་སིལ་བུར་ཕྱིན་ན་བོད་རིགས་ཡས་མས་ཚང་མར་གྲོང་རེག་རྒྱུ་ཞིག་མ་གཏོགས་མེད་ངེས་ཡིན། སྔར་ཕན་བོད་དབུས་གཞུང་ནས་མཐའ་མཚམས་ཁག་ལ་འབྲེལ་བ་དང་ལྟ་རྟོག་ཡག་པོ་ཞིག་མ་བྱུང་བ་དང་། མཐའ་མཚམས་ཁག་གི་མི་ཚོའི་ངོས་ནས་ཀྱང་བོད་དབུས་གཞུང་འདི་གནད་ཆེན་པོ་དང་རྩ་ཆེན་པོ། བོད་མི་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ཁེ་གྲོང་ལ་ཐུག་པའི་གནས་ཚུལ་ཡང་གསལ་པོ་གོ་རྟོགས་མ་ཐུབ་པའི་རྐྱེན་གྱིས་འཐུས་

ཤོར་ཕྱིན་འདུག །"རྒྱ་བ་ང་ཚོ་(སྐུ་འབུམ་གཡས་གཡོན་)བོད་རིགས་ཡིན་པ་རེད་དེ། རང་བཞིན་གྱིས་བསམ་བློའི་ནང་ལ་དཔོན་པོ་ནི་ལྷ་སུའུ་རྐྱང་ཡིན་བསམ་པ་ལས། བོད་གཞུང་ཡིན་བསམ་པ་ཧ་ལམ་དྲན་གྱིན་མེད། དེ་ཚོའི་གྲས་རྒྱ་བ་ནས་ནོར་འཁྲུལ་རེད། བོད་གཞུང་ནས་ཀྱང་དེ་སྔ་ནོར་འཁྲུལ་བྱུས་འདུག། མ་འོངས་པའི་བོད་གཞུང་གི་དབང་ཆ་ངོས་ཀྱིས་ཟིན་ནས་འགན་འཁྱེར་བའི་རིང་ལ་དེའི་རིགས་རྒྱ་བ་ཉིད་ནས་ཡོང་གི་མ་རེད།

ཅེས་ཐུགས་ཐག་ཆོད་པོས་བཀའ་སྩལ་ལྟར་བོད་ས་ཁྲོན་ཡོངས་དང་བོད་མིའི་ནུས་པ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིལ་བའི་མཛད་ཆེན་དེ་བཙན་བྱོལ་དུ་ཞབས་སོར་འཁོད་ཙམ་ནས་དབུ་འཛུགས་མཛད། ཙུང་ཐད་བཞོད་ན། བཙན་བྱོལ་དུ་ཞབས་སོར་འཁོད་མ་ཐག་ནས། མང་གཙོའི་གཞུང་གསར་འཛུགས་བསྐྲུངས་ཏེ་ཆོལ་གསུམ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་འཐུས་མི་བསྐོ་བཞག་དང་། བཀའ་བློན་དང་དྲུང་ཆེ་སོགས་ཀྱང་ཁྲིམ་རྒྱུད་དང་དབྱུལ་ཕྱུག་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མེད་པར་སུ་འཛིན་སུས་ཕན་གཙོར་དམིགས་ཀྱིས་བདམས། ཨ་མའི་བུ་ལ་འཛིན་ཐང་ཡོད་ན། དགའ་ལྡན་ཁྲི་ལ་བདག་པོ་མེད་པའི་དཔེ་ལྟར་གྱི་ལམ་སྲོལ་གསར་གཏོད་གནང་། དེ་ལྟར་གཞུང་རྙིང་པའི་ལམ་སྲོལ་ཡོངས་སུ་དོར་ཏེ་མང་གཙོར་བསྒྱུར་བའི་རྒྱབ་ལྗོངས་སམ་དགོངས་ཕུགས་གཏོད་སར་བསམ་གཞིག་བྱས་ཆེ། དེ་ནི་རྒྱལ་སྤྱིའི་ལམ་སྲོལ་ལ་ལད་ཟློས་ཀྱིས་སྐྱུ་དྲག་ལམ་ལུགས་བཅོས་བསྒྱུར་གནང་བའི་ཆེད་མ་ཡིན་པར། ཆོལ་གསུམ་བོད་མིའི་ནུས་ཤུགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིལ་བའི་སླད་ཡིན་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ། དེ་ཡང་མང་གཙོའི་ལམ་སྲོལ་གསར་གཏོད་མཛད་པ་ནི་དབང་ཆ་བགོ་བཤའ་རྒྱག་པའི་དོན་མ་ཡིན་པར། ཐོབ་དབང་གཅིག་མཚུངས་སུ་སྦྲད་དེ་ནུས་པ་མཉམ་དུབ་ཡོང་བའི་ཁོར་ཡུག་

ཆེན་པོ་ཞིག་གསར་བཟོ་གནང་བའི་ཆེད་རེད། ཕྱིའི་སྲིད་ལུགས་ཀྱི་སྒྲོམ་གཞིའི་རྣམ་པ་བསྒྱུར་བ་ནི་དམིགས་དོན་ལ་ཕྱོགས་པའི་གོམ་རིམ་གལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན་ཡང་། དེ་ཙམ་གྱིས་ནུས་པ་གཅིག་བསྒྲིལ་ཡོང་བའི་ངེས་པ་མེད། བཀའ་སློབ་ལས།

རྒྱ་གར་ནང་བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་གྲངས་འབོར་ལ་མ་བལྟོས་པར་བོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་ལ་ཕྱོགས་བགོས་བྱས་པ་རེད། དེ་ལ་དགེ་མཚན་ཡང་གང་ལ་གང་འཚམས་ཤིག་བྱུང་ཡོད། འོན་ཀྱང་། ལས་ཀ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནའང་རྩ་བའི་ངོ་བོ་དེ་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། བེད་སྤྱོད་བྱེད་སྟངས་དང་ལག་ལེན་དུ་འགེལ་སྟངས་ཀྱི་ཐོག་ནས་སྐྱོན་ཡོང་སྲིད་པ་ལྟར། བར་ལམ་ཞིག་ལ་ཆོལ་ཁའི་ཐོབ་ཐང་འདྲ་མཉམ་ཡོད་པ་དེ་བོད་མི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དམ་ཚིག་འོ་ཆུ་གཅིག་འདྲེས་ཡག་པོ་ཞིག་དང་། གཅིག་བསྒྲིལ་གྱི་ནུས་པ་ཐོན་པའི་མཐུན་རྐྱེན་དུ་འགྲོ་བའི་ཚབ་ལ། རེ་ཟུང་གི་བྱ་སྤྱོད་དང་བྱེད་སྟངས་ཀྱི་རྐྱེན་པས་ནང་ཁུལ་འཛིན་འཁྱེར་བྱེད་པ་དང་། ཆོལ་ཁའི་དབྱེ་འབྱེད་བྱེད་མཁན་གྱི་བཟོ་འདྲ་པོ་ཞིག་ཆགས་ཀྱིན་ཡོད་པ་རེད། [203]

ཅེས་བཀའ་སྩལ།

དེ་ལྟ་ནའང་། མགོན་པོ་མཆོག་ནས།

ང་ཚོ་ཐོག་མར་རྒྱ་གར་ལ་བསླེབས་པའི་སྐབས་སུ་དབྱིན་ཇིའི་མིང་ཚིག་Tibetanཟེར་བའི་ཚིག་འདིའི་འོག་ལ་ང་ཚོ་བོད་རིགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཚུད་ནས་བསྟད་ཡོད་པ་རེད། ང་ཚོས་བོད་མི་ས་ཡ་དྲུག་དང་ས་ཡ་དྲུག་ཅེས་རྟག་ཏུ་བརྗོད་དོན་ཡང་ཆོལ་

203 འདི་དང་གཤམ་གསལ་གཉིས་ཀ་བཀའ་སྒྲོ་ལས་གསུམ་ལ་སྩལ་བའི་བཀའ་སློབ་དེབ་དང་པོ་ལས་བྲངས།

ཁ་གསུམ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིལ་བའི་བོད་གཅིག་ལ་བསམ་བློ་བཏང་ནས་བཤད་པ་རེད། ད་ཆ་ཆོལ་ཁ་གསུམ་གྱི་བོད་མི་ཚང་མ་སྐྱིད་གཅིག་སྡུག་གཅིག་བྱེད་པའི་དུས་ཚོད་ལ་བསླེབས་པར་བརྟེན། ང་རང་ཚོར་སྐྱིད་སྡུག་བཟང་ངན་ལེགས་ཉེས་ཅི་བྱུང་ན་ཡང་། གཅིག་སྒྲིལ་བྱས་ནས་སྡོད་རྒྱུའི་དམིགས་ཡུལ་བཟུང་སྟེ།

ཞེས་སོགས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བསྐུལ་བྱ་དང་བཀའ་སློབ་ལམ་སྟོན་མཛད་པར་བརྟེན། ད་ཆ་བོད་ཕྱི་ནང་གཉིས་སུ་བོད་རིགས་གཅིག་གྱུར་གྱི་འདུ་ཤེས་སྔར་ལས་སྲ་བརྟན་དུ་གྱུར་ཅིང་། ལག་ལེན་དངོས་ཀྱི་ཐད་ནས་ཀུང་མཉམ་རུབ་དང་ཕན་ཚུན་ལ་རམ་འདེགས་སོགས་ཕྱོགས་གང་ཐད་ནས་ནུས་པ་གཅིག་ཏུ་སྡུངས་པའི་རྣམ་པ་ཉིན་རེ་ནས་ཉིན་རེར་གསལ་ནས་གསལ་དུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད། དེ་ལ་དཔལ་རྒྱལ་བ་ཀརྨ་པ་ཨོ་རྒྱན་འཕྲིན་ལས་རྡོ་རྗེ་མཆོག་ནས། སྤྱི་ལོ་ 2015 ཟླ་བ་ 4 ཚེས་ 16 ཉིན་ཨ་རིའི་རྒྱལ་ས་ལྷ་ཤིན་ཏོན་དུ་གནས་པའི་བོད་རིགས་དང་བོད་ཀྱི་གྲོགས་པོ་ཕྱི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ལ།

ང་རང་ཚོ་བོད་ལ་སྤྱར་འབྱུང་སྔོན་མེད་པའི་གོད་ཆག་གམ་རྐྱེན་ཆག་ཧ་ཅང་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱུང་ནས་གཞིས་བྱེས་གཉིས་སུ་ཁ་བྲལ་བ་དང་། བོད་ཀྱི་སྣོད་བཅུད་གཉིས་ལ་རྒུད་པ་ཆབས་ཆེན་བྱུང་བ་རེད། ཡིན་ནའང་། ཕྱོགས་གཅིག་ནས་ཞུས་ན། ང་ཚོ་བོད་ལ་སྤྱར་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཐོག་བྱུང་བར་དཀའ་བའམ། ཡང་ན་བྱུང་མ་མྱོང་བའི་ཆོལ་གསུམ་བོད་རིགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མཐུན་སྒྲིལ་རྡོག་རྩ་གཅིག་སྒྲིལ་བྱེད་པའི་གོ་སྐབས་ཤིག་བྱུང་བ་རེད། ང་རང་ཚོ་འདིའི་ནང་ལ་ཆོལ་ཁ་གསུམ་ནས་ཡིན་པའི་བོད་མི་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པས་ཚང་མས་མཁྱེན་མཁྱེན་པ་རེད། མང་པོ་ཞིག་བོད་ནས་ཚུར་ཡོང་ཡོད་པ་རེད། ང་ཚོ་ཆུང་དུས་

བོད་ལ་བསྡད་པའི་སྐབས་བསམ་བློ་གཏོང་སྟངས་གང་འདྲ་ཡོད། ད་ལྟ་བོད་ལ་ཡོད་པའི་བོད་མི་ཚོའི་བསམ་བློ་གཏོང་སྟངས་གང་འདྲ་ཡོད། དེ་གཉིས་བར་ལ་ཁྱད་པར་གང་འདྲ་ཡོད། དེ་ཚོ་ང་ཚོས་ཧ་ཧ་མཁྱེན་ཐུབ་ཀྱི་རེད། ང་རང་སྐྱེས་ས་དེ་ཁམས་ཀྱི་ལུང་པ་ཆུང་ཆུང་ཞིག་རེད་དེ། ང་ཚོ་བོད་ལ་བསྡད་དུས་ཁམས་པ་བོད་པ་ཟེར་དུས་ཁ་ཁ་ཡིན་སྣང་འདྲ་པོ་ཞིག་འཆར་གྱི་རེད། ཁམས་པ་ཟེར་ན་ང་ཚོ་ཡིན་པ་ཞིག་དང་། དབུས་གཙང་ལ་ཡོད་པ་ཚོ་བོད་པ་རེད་ཅེས་ལྟ་སྟངས་དེ་ཙམ་ཡག་པོ་ཡོད་པ་མ་རེད། གང་ལྟར། ཁམས་པ་དང་བོད་པ་ཟེར་བའི་ལྟ་སྟངས་ཤིག་ཡོད་པ་རེད། ད་ལྟའི་ཆ་ལ་མི་ཚང་མས་ང་ཚོ་བོད་རིགས་ཚོ་བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་ཀྱི་༧་དུས་གདུང་རྒྱུད་གཅིག་ལས་མཆེད་པའི་སྤུན་ཟླ་ཡིན་པ་ཞིག་དང་། མི་སེར་ཡིན་པའི་ཚོར་སྣང་ཧ་ཅང་གཏིང་ཟབ་པོ་བྱུང་འདུག་ག། མི་ཞིག་གིས་དེ་ལྟ་བུའི་གཅིག་གྱུར་ཅིག་བཟོ་དགོས་བྱུང་ན་ཧ་ཅང་དཀའ་ལས་ཁག་པོ་རེད། དྲག་པོའི་མཚོན་ཆ་དང་ཞི་བའི་བསླུ་བྲིད་གང་ལ་ཡང་བརྟེན་མ་དགོས་པར་ཚོལ་གསུམ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིལ་བའི་གོང་བུ་གཅིག་གྱུར་གྱི་ནུས་པ་འདི་འདྲ་ཞིག་བྱུང་བ་དེ། ང་ཚོ་ཚང་མ་དགའ་ འོས་པ་ཞིག་དང་སྤོབས་པ་སྐྱེ་འོས་པ་ཞིག་རེད། གོང་བུ་གཅིག་གྱུར་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོང་བ་དེ་ཡང་རྒྱུ་མེད་རྐྱེན་མེད་དུ་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་རྒྱུ་རྐྱེན་མང་པོ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་། གཙོ་ཆེ་ཤོས་ང་རང་ཚོར་དབུ་ཁྲིད་འཁྲུན་ཟླ་བྲལ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཧ་ཅང་གསལ་པོ་རེད། སྤྱིར་བཏང་རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་ཚང་མ་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྲུལ་པ་དང་། བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་ཀྱི་གདུལ་བྱའི་ཞིང་གི་མགོན་པོའི་ཚུལ་དུ་བཞུགས་ཡོད་པ་རེད། ལྷག་པར་དུ་༧གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་ཆེན་པོ་མཆོག་དགུང་ལོ་ཆུང་ངུའི་དུས་ནས་བཟུང་སྟེ། ད་ལྟ་དགུང་ན་མ་སྨིན་པའི་བར་དུ་བོད་ཀྱི་བསྟན་སྲིད་ཀྱི་ཆེད་དུ་སྐུ་ལས་ག་ཚད་ཅིག་བསྐྱོན་ཡོད་པ། དེ་བཞིན་དུ་ཐུགས་

བརྗེའི་གཟིགས་པ་ག་ཚད་ཅིག་གནང་ཡོད་པ་དེ་ང་ཚོས་བཤད་མི་དགོས་པ་ཞིག་རེད། ང་ཚོ་བོད་པའི་སྐད་ལ། ལྷ་ཁང་སྙིང་པར་རྟེན་བཞེངས་གསར་པ་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཆགས་ཡོད་པ་རེད། གང་ལྟར། བཀའ་དྲིན་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་དེ་བཤད་མི་དགོས་པ་ཞིག་རེད། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་། ཆོལ་གསུམ་བོད་མི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མཐུན་སྒྲིལ་རྡོག་རྩ་གཅིག་སྒྲིལ་ཡོང་བ་ལ་༄གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་ཤུགས་རྐྱེན་ཆེན་པོ་ཞིག་ཐེབས་ཡོད་པ་དེ་བཤད་མི་དགོས་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་རེད། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས། ང་རང་ཚོར་དེ་འདྲའི་འགྲན་ཟླ་དང་བྲལ་བའི་དབུ་ཁྲིད་དམ་རིན་ཐང་བྲལ་བའི་གཙོ་འཛིན་ཟེར་ཡང་འདྲ། དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ང་རང་ཚོའི་ངོས་ནས་ཧ་གོ་དོན་རྟོགས་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་འདུག་ཅེས་བསམ་གྱིན་ཡོད།

ཅེས་བཀའ་གནང་བ་ལྟར་ཏེ། ཞིབ་འགྲེལ་གཞན་དགོས་པར་མ་མཐོང་།

ལེར་གསུམ་པ། དགུང་གྲངས་བརྒྱ་དང་བཅུ་གསུམ་བར་དུ་བཞུགས་པའི་མནལ་ལྟས་ལུང་བསྟན་དང་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་རིམ་པར་ཕྱེ་བ།

མགོན་པོ་མཆོག་གི་མནལ་ལྟས་དང་རྗེ་གྲུབ་ཆེན་གྱི་ལུང་བསྟན་སོགས།

དེ་ལ་སྤྱི་ལོ་ 2010 ཟླ་བ་ 7 ཚེས་ 7 ཉིན། རྒྱ་གར་གྱི་ NDTV བརྙན་འཕྲིན་གསར་འགོད་པ་གྲགས་ཅན་BarkhaDuttནས་མགོན་པོ་མཆོག་དགུང་གྲངས་དོན་ལྔར་ཕེབས་པའི་འབྲུངས་སྐར་དང་བསྟུན་བཅར་འདྲི་ཞུས་ཏེ་ལེ་ཚན་ཆེད་གཏོང་སྐབས། ནུབ་ཕྱོགས་བུ་མོ་ཁླ་ཐེ་རི་འིན་ཞེས་པས་སྐུ་ཚེ་ཡུན་དུ་བརྟན་པའི་གསོལ་འདེབས་ཕུལ་བར། མགོན་པོ་མཆོག་ནས།

ངོས་རང་ལོ་བརྒྱ་ཡས་མས་ཤིག་གི་བར་དུ་སྡོད་པ་ནི་ཡོང་སྲིད་པ་ཞིག་རེད། དེ་ཡང་སྔོན་གྱི་ལུང་བསྟན་དུ་མ་དང་། ལྷག་པར་དུ་བོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་ཞིག་གིས་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་ཙམ་གྱི་གོང་དུ་ངོས་དང་འབྲེལ་བའི་ལུང་བསྟན་ཞིག་གནང་འདུག་པའི་ནང་། མི་དེའི་(མགོན་པོ་མཆོག་)ཚེ་ཚད་ལོ་བརྒྱ་དང་བཅུ་གསུམ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་འདུག་ལ། དེ་དང་མཚུངས་པར་ལོ་རབས་དྲུག་ཅུ་པའི་མགོ་སྟོད་ཙམ་ལ། ངོས་རང་ལོ་བརྒྱ་དང་བཅུ་གསུམ་བར་དུ་སྡོད་པའི་རྨི་ལམ་ཞིག་ཀྱང་རྨི་སྲོང་། གོང་དུ་བཤད་པའི་ལུང་བསྟན་དེ་ལོ་གཉིས་ཀྱི་གོང་ལ་ངོས་ཀྱི་ལག་ཏུ་འབྱོར།

ཞེས་བཀའ་སྩལ།

རྡོ་གྲུབ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་འཇིགས་མེད་འོད་ཟེར་འཕྲིན་ལས་(1745-1821)ཀྱི་ལུང་བསྟན་ནི།

"བཻཥཱཞི་ཀ་དག་སྟོང་ཆེན་དྭངས་མའི་མཁར་རྫལ་ཤར་གྲོལ་བདེ་སྟོང་ཙཀྲའི་གླུ་སྒྲོན་ལེགས་བྲིས་ནོར་བུའི་རང་འོད་ཀྱིས་མཆེན་འདོད་འཛོའི་གདུལ་བྱའི་ཞིང་ས་བརྟན་ཚུར་སྒྲིག་ཁྲིམས་ལྡན་གྱི་གཟི་བྱིན་འབར་ཞབས་མཁས་ཀྱིས་བོད་འབངས་རྗེས་སུ་སྐྱོངས་སྐྱེན་གཟིགས་སྤྲུལ་པ་བསྟན་མིང་པ་ཡི་ཤོ་འབྱུང་ཤིང་ཕག་སླེ་བ་གཉིས་ནག་ཟླ་སྟོན་པ་སྐར་གསོ་ལྷ་ལྡན་ཡུལ་འབྲུང་སྐྱོན་ལམ་དང་གནས་དུས་ཕུན་ཚོགས་ལྡའི་རྗེན་འབྲེལ་གྱི་སྒོ་བརྒྱ་དུས་གཅིག་འབྱེད་རྒྱུས་ས་བྱི་སླེ་བ་གཅིག་དཀར་དུས་སྐབས་ལྗོངས་བདེ་སྐྱིད་ཉི་མ་ཤར་རྣོད་ལྡན་ལས་འགྲོ་ཅན་གྱི་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཚོ་དགེ་བཅུ་སྤྱོད་ཁྱད་པར་སྲོག་གཅོད་སྤོང་སྨན་བླ་སྤྲུན་གཟིགས་སིདྡྷི་དུང་ཕྱུར་བརྒྱ་སྐབས་ཆེན་གནས་ཚུང་ཀུན་ལ་མཐོང་གྲོལ་བཞག་སྟ་འགྲོ་བའི་བསོད་ནམས་མཁའ་དབྱིངས་སུ་སྔོན་དགེ་ལེགས་ཉི་ཟླའི་འོད་སྣང་མཛེས་སྒོང་དཀྱུང་གྲངས་བརྒྱ་དང་བཅུ་གསུམ་བཞུགས་ཨ་འབྲེལ་བཅས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་མིག་འཕྲུལ་བཞིན་ཞིང་གང་འདོད་གནས་ལ་ཁྱུ་འདེད་བྱེད་སྨན་ཆོས་དུང་དཀར་པོའི་རང་སྐད་ཀྱིས་ཨ་རབ་དྲུག་གི་ལྷ་འབངས་མགྲོན་དུ་བསུས་ཕམས་གདུལ་བྱའི་ཡུལ་གྱི་སྲུན་པ་སེ་ལ་སྔོན་ལེགས་ཚོགས་འབྲས་བུ་ཀུན་གྱིས་བརྒྱུད་ཚུ་སྐྱེས་ཀྱི་བསུང་ལྡན་དོ་རའི་

ཁྲོད༔ཀྲང་དྲུག་གི་གཉེན་ཐུ་གར་ལ་བྲེལ༔ཡས་དག་པའི་གདུལ་བྱའི་སྲིད་ཞུ་སྐྲབས༔ཡར་ལྡན་གྱི་སྤྲོད་པ་ཡར་ཟླའི་སྤྱན༔ཀྲགེ་ལེགས་ཀྱི་དབྱར་ཛ་བྲོགས་སུ་སྐན༔ཞེས་སོགས་སྣང་ཚ་མི་ཤིག་ཚོས་དབྱིངས་ཨཱུ༔"

ཞེས་པ་འདི་ཡིན་ལ། ཤོག་བྱང་དུ་ཇི་ལྟར་གསལ་བ་བཞིན་བཀོད།

སྤྱི་ལོ་ 2011 ཟླ་བ་ 5 ཚེས་ 24 ཉིན་བཀའ་སློན་ཁྲི་པ་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས། བོད་གཞུང་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་གཉིས་པའི་མཇུག་བསྡོམས་གསུང་བཤད་དུ། "ཉེ་བའི་ཆར་བཙན་བྱོལ་གཞུང་གི་སྲི་ཞུ་ལས་བྱེད་པ་ཡོངས་རྫོགས་དང་། གཞུང་བསྟེན་དགྲ་ལྷ་ཚང་མའི་ངོས་ནས་༧གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་བརྟན་བཞུགས་བསྟར་འབུལ་ཞུ་སྐབས། ༧གོང་ས་མཆོག་ནས་གནས་དགའ་བསྟན་མ་ཚེ་རིང་མཆེད་ལྔ་ཚང་མར་དགུང་ལོ་༡༡༣བར་བཞུགས་རྒྱུའི་ཞལ་བཞེས་མཛད་འདུག དེ་སྔོན་གཞུང་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་བཙུགས་ནས་ལོ་༣༦༠འཁོར་བའི་དུས་ཆེན་སྐབས་གཞུང་དམངས་ལྷ་མི་ཡོངས་ནས་བརྟན་བཞུགས་བསྟར་ཞུ་སྐབས་དགུང་གྲངས་༡༠༨བར་བཞུགས་རྒྱུའི་ཞལ་བཞེས་མཛད་པ་དེ་གནས་ཚུང་གིས་བཀའ་བསྒྱུར་གནང་བ་རེད། ད་རེས་དགུང་གྲངས་ ༡༡༣ བར་བཞུགས་རྒྱུའི་ཞལ་བཞེས་མཛད་ཡོད། "ཅེས་གསུངས། ཡང་། སྤྱི་ལོ་ 2013 ཟླ་བ་ 9 ཚེས་ 2 ཉིན་ཧྲེ་བོད་ལྗོངས་མང་གཙོའི་དུས་ཆེན་གྱི་ཉིན་རྒྱལ་ཕོ་བྲང་དུ་མགོན་པོ་མཆོག་ནས་མང་གཙོའི་ཀ་བ་གསུམ་གྱི་མཛད་གཙོ་ལས་རྣམ་པ་དང་སྡེ་ཚན་འགན་འཛིན་སོགས་ལ། དེ་སྔོན་དགུང་གྲངས་ ༡༡༣ བཞུགས་འཆར་ཡོད་ཀྱང་། ད་ནི་ངོས་ལ་ཡིད་ཆེས་མེད་ན་དགུང་གྲངས་ ༡༠༨ ཙམ་མིན་ནམ། ཞེས་བཀའ་སྩལ།

གཞན་ཡང་། མགོན་པོ་མཆོག་དགུང་གྲངས་བརྒྱད་ཅུར་ཕེབས་སྐབས་བོད་ལྗོངས་མདོ་སྨད་ཆོལ་ཁས་གོ་སྒྲིག་ཞུས་པའི་སྐུའི་གྲུ་སྟོན་གྱི་མཛད་སྒོ་ཆེན་མོར། འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཚབ་དགའ་ལྡན་ཁྲི་པ་རི་རྫོང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས། ༄གོང་ས་མཆོག་དགུང་གྲངས་༡༠བར་བཞུགས་རྒྱུའི་ཞལ་བཞེས་ཡོད། ཅེས་གསུངས།

ཅིའི་ཕྱིར་དགུང་གྲངས་ ༡༡༣ དང་ ༡༠༨ དང་ ༡༨ ཅེས་སོ་སོར་བཀའ་སྩལ་བ་ཡིན་ནམ་སྙམ་ན། དེ་ནི། དངོས་ཡོད་མཐོང་བའི་མིག་རས་གཉིས་ཀ་རྫོངས་པའི་ལིང་ཏོག་གིས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིབས་ཏེ་རིགས་ཞེན་དང་རང་བཙན་ཁ་ལ་ཁྱེར་བའི་བོད་རིགས་ལོག་ལམ་པ་འགས་མགོན་པོ་མཆོག་ལ་མ་འཁྲིག་མ་འཁྱུས་པ་སོགས་སྐད་ངན་ཅི་མང་འདོད་གཏམ་དུ་བསྒྲགས་པའི་སྐབས་ཀྱིས་རེད། ཞིབ་ཏུ་བསམས་ན་དེ་ནི། རྒྱལ་མཆོག་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་བོད་འབངས་སྤྱིའི་བདེ་ཐབས་དང་བསྟན་སྲིད་ལ་དགོངས་ཏེ། སྒོ་ཐམས་ཅད་ནས་ཐལ་བའི་བློར་མི་ཆུད་པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་དང་བརྩོན་པ་སྣ་ཚོགས་བསྐྱེན་ན་ཡང་། བཞེད་དོན་ཇི་བཞིན་འགྲུབ་པ་ལ་ནང་ཁུལ་གྱི་གེགས་སྣ་ཚོགས་བྱུང་བས། མཐར་བཞེད་དོན་འགྲུབ་དཀའ་བར་གཟིགས་ཏེ་དགུང་གྲངས་དོན་བདུན་ནས་རེ་དྲུག་དང་། དེ་ནས་དྲུག་ཅུ། དེ་ནས་ཀུང་ང་དགུའི་བར་དུ་སྐུ་ཚེ་སྟོང་བར་མཛད་པའི་ཚུལ་གོང་དུ་ལུང་བསྟན་དང་སྦྲགས་ཏེ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་སྙམ་མོ། །

བརྟན་བཞུགས་གསོལ་འདེབས་བསྐུལ་བཟང་ཉི་གཞོན་བསུ་བའི་པོ་ཉ།

དེ་ཡང་འཕགས་པ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་གི་རྣམ་པར་སྤྲུལ་བ་རིགས་ལྡན་པདྨ་

དཀར་པོ་གསུམ་ལྡན་དུར་སྲིག་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་བྱོན་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་རྒྱལ་མཆོག་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་གང་གི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱིས། སྤྱི་ལོ་ 2006 ཟླ་བ་ 1 ནང་གནས་མཆོག་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་མཆོད་རྟེན་ཆེན་པོ་ག་ལ་བར། དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་བཀའ་དབང་ཟབ་མོ་ཐེངས་སུམ་ཅུ་པ་སྩལ་བའི་སྐབས་ཉིད་དུ། "བསིལ་ལྡན་ཁ་བའི་ལྗོངས་ནས་གངས་ཅན་པ་ཞིག་གིས། ངོས་ལ་ཡིད་འགྲུལ་ཐེབས་ངེས་ཀྱི་བརྟན་བཞུགས་གསོལ་འདེབས་ཤིག་བྲིས་ཏེ་བསྐུར་བ་ཐེངས་གཅིག་ཀློག་པར་འདོད་པས། གསོན་ཅིག །"ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏེ། གསོལ་འདེབས་བསྐལ་བཟང་ཉི་གཞོན་བསུ་བའི་པོ་ཉ་ཞེས་བྱ་བ་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཞུ་བ་ཁྲི་ཕྲག་མང་པོར་ལྡུགས་ཀློག་མཛད་པ་འདི་ལྟར།

༄༅། །བོད་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་ བླ་ན་མེད་པ་"གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་མཆོག་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་བསྐལ་བཟང་ཉི་གཞོན་བསུ་བའི་པོ་ཉ།

ཨོཾ་སྭསྟི་སིདྡྷི། རིག་སྟོང་གཞུག་མ་མི་ཤིགས་ཐིག་ལེའི་སྦུབས། །ལྷན་སྐྱེས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་སྐུ། །ཁམས་གསུམ་འགྲོ་བའི་འདྲེན་པ་སྤྲུལ་རས་གཟིགས། །འཕགས་པ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་ཁྲིད་ཕྱག་འཚལ། །རྒྱལ་སྲས་ཐུ་བོ་ཕྱག་ན་པདྨོ་མཆོག །ལྷ་མིའི་གཙུག་རྒྱན་ཆོས་རྒྱལ་ཚུལ་འཛིན་ཞིང་། །ཕྱི་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་ཆོས་ཀྱིས་འདུལ་དགོངས་ནས། །གངས་ཅན་བོད་ནས་ཨོཾ་ཏེ་ཡ་ནར་གཤེགས། །རྒྱལ་བསྟན་འཛམ་གླིང་ཀུན་ཏུ་སྣང་བར་བྱེད། །འོན་ཀྱང་གངས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་ལྷག་པ་རྣམས། །སྨོན་བསགས་དཀར་མིན་ལས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་མནར། །འདི་ལས་སྐྱོབ་པའི་དུས་ཤིག་ནམ་འོངས་ན། །སྙམ་སྙེ་རེ་ལྟོས་བྱེད་ཡུལ་

ཁྱེད་གཅིག་པུ། །ཁྱོད་ཞལ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཉིན་དང་མཚན། །རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་
གདུང་བས་འབོད་ལགས་ན། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ད་ནི་མི་དགོངས་
སམ། །གངས་ལྗོངས་སྣང་བའི་སྒྲོན་མེ་ཁྱེད་གཅིག་པུ། །བདག་ཅག་ཡལ་བར་འདོར་
རམ་སྙིང་རྗེའི་བདག། འོན་ཀྱང་འཇམ་གླིང་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་དུ། །བསིལ་ལྡན་ར་བ་
དཀར་པོའི་ལྗོངས་འདི་ན། །རྒྱལ་བའི་བསྟན་དང་དེ་འཛིན་འདུལ་བའི་སྡེ། །རྗེ་སྙིང་
འབྱུང་བ་མགོན་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་དྲིན། །དྲིན་དེ་བསམ་གྱིན་སྙིང་ནས་མཆི་མ་
འཁྲུགས། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བསྟན་འགྲོའི་མགོན་གཅིག་པུ། །བྱིན་གྱིས་རློབས་
ཤིག་མཚུངས་པ་མེད་པའི་སྡེ། །ད་ནི་གདུལ་བྱའི་སྨོན་ལམ་འདིར་དགོངས་
ཏེ། །གངས་ལྗོངས་ས་ཡི་ལྟེ་བ་གླང་པོའི་སྐྱང་། །ངོ་མཚར་རི་བོ་པོ་བྲང་གྲུ་འཛིན་
དུ། །མི་འཇིགས་གདོང་ལྔས་བཏེགས་པའི་གསེར་ཁྲིའི་མཁར། །ཁྱེད་སྐུ་ཉེ་གཞོན་བྱེ་
བའི་ལང་ཚོའི་དཔལ། །རབ་བརྟན་གཡོ་མེད་བསྐལ་བརྒྱར་བཞུགས་གསོལ་
འདེབས། །གངས་ཅན་ལྷ་གཅིག་ཕྱག་ན་པདྨོ་དང་། །གང་གི་སྤྲུལ་པའི་ཕྲེང་བ་དུ་མ་
ཡིས། །བོད་འབངས་འགྲོ་བ་སྐྱོབ་པའི་དམ་བཅས་བཞིན། །རྨད་བྱུང་ཐུགས་བསྐྱེད་
ལྷུན་གྱིས་འགྲུབ་པ་དང་། །ཁྱེད་སྐུ་གཞོམ་གཞིག་བྲལ་བ་རྡོ་རྗེའི་ཁམས། །ཚེ་མཐའ་
ཡས་པའི་ངོ་བོར་འཚོ་གཞེས་གསོལ། །བསྐལ་པ་རྒྱ་མཚོའི་རྟུལ་གྱི་གྲངས་སྙེད་
དུ། །མགོན་པོ་ཁྱོད་དང་སྐད་ཅིག་མི་འབྲལ་བར། །མགོན་ཁྱོད་ཇི་བཞིན་དོན་གཉིས་
ལྷུན་གྲུབ་ནས། །ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་དོང་ནས་སྤྲུགས་ནུས་ཤོག། ཅེས་བཀའ་
སྩལ་བ་དང་། འཁོར་དུ་འདུས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་
རྣམས་དང་། ཤར་ནུབ་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་བུ་དང་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་དད་ལྡན་མ་ལུས་པ་ཡི་

རངས་ཏེ། བཞིན་ལ་འཛུམ་གྱིས་ཁེངས། ངག་གིས་བསྟུགས་པ་བརྗོད། ཡིད་ཀྱིས་གསོལ་འདེབས་ཕུལ། ལག་པས་ཐལ་མོ་བཏབས་པ་དང་བཅས་མགོན་པོ་མཆོག་གིས་གསུངས་པ་ལ་མངོན་པར་བསྟོད་དོ། །དེ་ནས་སླར་ཡང་།

ངོས་རང་སྔེར་གྱི་ངོས་ནས་བཤད་ན། ལོ་བདུན་ཅུའི་དོན་གྲངས་ནང་བསླེབས་ཡོད། ཉོན་མོངས་སྤངས་ནས་དགྲ་བཅོམ་པ་བྱ་བ་བྱེད་པ་ནང་བཞིན་མ་རེད་དེ། གང་ལ་གང་འཚམས་ཀྱིས་ཞབས་འདེགས་འདྲ་བསྒྲུབས་ཡོད། ངོས་རང་གིས་ཉམས་ལེན་ཡང་ཐན་ཐུ་ཐན་ཐུ་བྱེད་རྒྱུ་བྱུང་། ད་མི་ཚེའི་བྱ་བ་ཏ་ལམ་རྫོགས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་དྲན་ཡོང་གིན་འདུག །ཡིན་ནའང་། བོད་གངས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་འགྲོ་ཚོས་རེ་བ་རྒྱག་སྟངས་དང་། དཀའ་ངལ་འཕྲད་སྟངས་སོགས་དྲན་ཡོང་དུས། ངོས་མ་བསྡད་ན་མི་འགྲིག་སྙམ་པ་རྟག་པར་དྲན་བསྡད་ཡོད། བྱས་ཙང་། ད་དུང་ཡིན་ནའང་། སྨོན་ལམ་བརྒྱབས། སྙིང་སྟོབས་བསྐྱེད་དེ་བྱེད་ཀྱི་ཡིན། ཁྱེད་རང་ཚོས་ཀྱང་སྨོན་ལམ་རྒྱོབས། ངོས་ཀྱིས་ཀྱང་སྨོན་ལམ་རྒྱག་གི་ཡིན།

ཞེས་བཀའ་སྩལ་བ་དང་། འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སླར་ཡང་ཐལ་མོ་བཏབས་སོ། །

དེ་ནས་ཀྱང་མགོན་པོ་མཆོག་གི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱིས། “ད་ནི་བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་ནས་ཚོས་ཞུ་བར་ཡོང་བ་རྣམས་ཕྱིར་འགྲོ་དགོས་ཀྱང་། རང་ཅག་གཞིས་བྱེས་མཉམ་འཛོམས་ཀྱི་བསྐལ་བཟང་ལུགས་བཟང་བཀྲ་ཤིས་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་ཉི་མ་ཞིག་འཆར་བར་ངེས་པས། བློ་བདེ་པོ་གྱིས་ཤིག །བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས། ”ཞེས་འབྲལ་དཀའ་བའི་ཐུགས་ཚོར་དང་བརྩེ་བས་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་བཀའ་བཟང་སྩལ་

ཏོ། །

དེ་ལྟར་རྒྱལ་མཆོག་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོའི་མཛད་རྣམ་གྱི་འཛིན་ཞིང་གི་ཉིན་བྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་སྨད་ཆ་རེ་ཞིག་གྲུབ་པར་བྱས་སོ། །

ཀུན་བཀྲ་ཤིས་པར་གྱུར་ཅིག །། །

ཟུར་རྒྱན། འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་སོགས་ཀྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་དང་དགོངས་གཞིའི་རིམ་པར་ཕྱེ་བ།

འཕགས་མཆོག་སྤྱན་རས་གཟིགས་ནས་རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པའི་བར་གྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་དང་དགོངས་གཞི།

སྤྱི་སྒྲེར་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་དར་རྒུད་ཐམས་ཅད་འདུས་སོང་གི་རྒྱུ་དང་འབྲེལ་གྱི་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ཞིང་། དེ་དག་ལ་ཡང་སྐྱེ་བོ་ཕལ་པའི་སྣང་ངོར་ཤར་བའི་འཛིག་རྟེན་མཐོང་ཆོས་དང་། ཐུན་མོང་བ་ལ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྲིན་གྱུར་གྱི་གནད་དོན་གཉིས་ཀ་ཡོད་ཚོད་ངེས། འཛམ་གླིང་སྤྱི་སྤྱོལ་ལྟར་ན། སྐྱེ་བོ་ཐ་མལ་པའི་སྣང་ངོར་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཙམ་མ་གཏོགས་དེ་ལས་ཕྱུགས་རིང་བའི་གནད་དོན་དག་ལ་བློ་ཁ་ཙམ་ཡང་མི་ཕྱོགས། དེ་དག་ནི་རིག་གཞུང་དང་ལྟ་གྲུབ་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་ཡིན་སྟབས་རང་དགར་ལེགས་ཉེས་ཀྱི་ཤན་འབྱེད་མི་རུང་ཡང་། དངོས་པོའི་གཤིས་ལ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་གང་ལ་ཡང་འཇུག་ཏུ་རུང་བ་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་གྲུབ་པས། ཐུན་མོང་བ་དང་ཕྲིན་གྱུར་གཉིས་ཀར་དཔྱོད་པའི་ཚུལ་དེ་འཐུས་སྒོ་ཤིན་ཏུ་ཆང་བ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པར་མགོ་བོ་སྨད་དགོས་དོན་ནམ་ཡང་མེད་ལ། ཐམས་ཅད་གཞན་གྱི་འདོད་དབང་ལ་བསྟུན་དགོས་པའི་གནས་ལུགས་ཀྱང་རྟེད་དཀའ། ཁྱད་པར་དུ་རྟེན་འབྱུང་གི་གནས་ལུགས་ཚད་མར་བྱེད་ཅིང་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག

ལ་རྩིས་ཆེ་བའི་མི་རིགས་ཤིག་ལ་མཚོན་ན། དར་རྒྱུད་ཀྱི་གནས་ལུགས་འཚོལ་བ་ན་མཐོང་ཆོས་དང་ལྐོག་གྱུར་གཉིས་ཀར་གཞི་མི་བཅོལ་ཀ་མེད་ཡིན། སྤྱི་ནོར་༄གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་ཀྱང་གནས་ལུགས་དེ་གཉིས་ཀའི་སྟེང་ནས་བོད་ཀྱི་གནས་བབ་སྤྱི་ལ་སྡོམ་ཚིག་བསྐྱོན་པ་དང་། འབྱུང་འགྱུར་ལ་འབྲེལ་བ་མི་འབྱུང་བའི་ལམ་སྟོན་གནང་བ་ཐེངས་གཅིག་གཉིས་ཙམ་ག་ལ་ཡིན། འོན་ཀྱང་། འཛམ་གླིང་སྤྱི་སྲོལ་ལྟར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་འབྲི་བའམ་འཇིག་རྟེན་མི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བྱུང་རབས་རྗོད་པ་ན། ཐུན་མོང་བ་ཉིད་གཙིགས་སུ་འཛིན་པ་གལ་གནད་དུ་གཟིགས། དེ་ལ་《བོད་ཀྱི་བྱུང་བ་》ཞེས་པའི་དབྱིན་དེབ་ལས། “ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྟ་ཚུལ་དེ་དག་ལོ་རྒྱུས་སུ་བགྲང་མི་ཆོག་ལ། ལོ་རྒྱུས་སྨྲ་བ་དག་གིས་བྱུང་རབས་སུ་འགོད་ཀྱང་མི་རུང་། ཡིན་ནའང་། དེ་དག་མི་བདེན་པའི་ངེས་པ་མེད་པས། ནང་པའི་ཆོས་དད་ལས་བྱུང་བའི་འཆར་སྣང་ཙམ་དུ་འདོད་མི་རུང་། ”ཞེས་བཀའ་སྩལ། དེ་ལྟར་ན། གཤམ་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཐུགས་བསྐྱེད་དང་དགོངས་གཞིའི་གནས་ཚུལ་རྣམས་དེང་རབས་ལོ་རྒྱུས་རིག་པར་བསྟུད་པའི་ལྟ་ཚུལ་གྱི་སྟེང་ནས་བསམ་གཞིག་བྱ་མིན་དོ་བདག་རང་ཉིད་ལ་རག་ལས་པས། གང་གནད་དོན་དུ་མཐོང་བ་རྣམས་རང་དོན་རང་གཅེས་ཀྱིས་མི་འཚོར་བར་བྱ་རྒྱུ་གལ་ཆེ།

ཤེས་དགོས་པ་གཞན་ཞིག་ནི། བརྗོད་ཚན་འདིའི་གཞི་འཛིན་ས་གཙོ་བོ་《བོད་

ཀྱི་བྱུང་བ་》 ཞེས་པའི་དཔེ་དེབ་དེ་ཡིན། དཔེ་དེབ་དེ་ནི་ཊོམ་པ་པོ་ཐོ་མ་སི་ལེར་ཌི་(ThomasLaird)ཞེས་པས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡང་ཡང་བསླུགས་པའི་རྨང་གཞིའི་སྟེང་༧གོང་ས་མཆོག་ལ་ཡུན་རིང་བཀའ་འདྲི་ཞུས་ཏེ་བརྩམས་པ་ཞིག་སྟེ་པར་སྐྲུན་མ་བྱས་གོང་དེ་ལ་TheHistoryofTibetསྟེ་"བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་"ཞེས་བཏགས་ཀྱང་། སླད་མར་TheStoryofTibetསྟེ་"བོད་ཀྱི་བྱུང་བ་"ཞེས་པར་བསྒྱུར་བའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ལན་དུ་མར་གོ། གང་ལྟར། དཔེ་དེབ་དེའི་མགོར་༧གོང་ས་མཆོག་ནས།

དོན་དངོས་བཤད་ན། ངོས་ཀྱིས་ལོ་རྒྱུས་དེ་ཙམ་མི་ཤེས་པས་ལོ་རྒྱུས་ལ་དོ་སྣང་ཆེན་པོ་མེད། བྱིས་པའི་སྐབས་སུ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཚོས་ངོས་ལ་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་འབྲིད་པའི་འབད་བརྩོན་མ་གནང་བར་སྐབས་དེའི་གྲྭ་པ་དཀྱུས་མ་དག་ལ་དགོས་པའི་ཤེས་ཡོན་ཙམ་ཞིག་གནང་། ངོས་ཀྱི་སློབ་ཚན་ནི་ནང་པའི་ལྟ་གྲུབ་ཀྱི་སྐོར་རེད། ལོ་ན་ཆུང་བའི་དུས་སུ་ལེབས་རིས་དང་གཞན་གྱི་གླེང་མོལ། [དུས་དེབ་སྟེང་ཐོན་པའི་]འཛམ་གླིང་གནས་ཚུལ་བཅས་ལ་བརྟེན་ནས་ལོ་རྒྱུས་ཐུན་ཙམ་སྦྱངས་པ་ལས་སློབ་ཚན་ངོ་མའི་སྟེང་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་མ་སྦྱོང་། འོན་ཀྱང་། རྒྱ་མིས་བཙན་བཟུང་བྱས་པའི་རྗེས་སུ་སྤྱི་ལོ་ 1959 ལོར་བཙན་བྱོལ་དུ་འབྱོར་སྐབས་ད་གཟོད་ལོ་རྒྱུས་ལ་དོ་སྣང་སློབ་མགོ་ཚུགས། ཡིན་ནའང་། འདིར་གསལ་པོ་བྱེད་འདོད་པ་ཞིག་ནི། ངོས་རང་ལོ་རྒྱུས་སྨྲ་བ་ཞིག་མིན་ལ། གནད་དོན་འགའ་ཞིག་གི་ཞིབ་ཕྲའི་གནས་ཚུལ་ཡང་མི་ཤེས་པ་དེ་ཡིན། "ཁོ་བོས་ལོ་རྒྱུས་ཆེད་དུ་མ་སྦྱངས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་མི་ཞིག་གིས་ངོས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་ཅི་ཡིན་ཞེས་དྲིས་ན། ངོས་ལ་རང་ཉིད་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་བཤད་རྒྱུ་ལོས་ཡོད། སྐབས་རེར་ངོས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་ནི་གཞན་གྱི་

བསམ་ཚུལ་ལས་གྲུང་ཤ་དོན་ཅིང་གནད་དུ་འཁེལ་བ་ཞིག་ཡིན་སྲིད་སྙམ།

ཞེས་བཀའ་སྩལ།

འདིར་བརྗོད་འདོད་པ་དངོས་ནི། སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོས་བོད་ཀྱི་དར་རྒྱུད་ལས་འཕྲོས་པའི་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལོ་རྒྱུས་སྣ་ཚོགས་གསུངས་པའི་ཁྲོད་ནས། དམིགས་ཀྱིས་བཀར་ཏེ་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་དང་ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་དགོངས་གཞི། རྒྱལ་བ་ན་རིམ་གྱི་མཛད་པ་དང་ཐུགས་བསྐྱེད་བཅས་གསལ་བར་མཛད་པའི་གསུང་དང་། སྐབས་འབྲེལ་གྱི་གནད་དོན་དུ་མ་དྲངས་ཏེ་ སྔར་བོད་མིའི་ཁྲོད་དེ་ཙམ་གྲགས་མི་ཆེ་བའི་གནས་ཚུལ་དུ་མ་ཡིན། དེ་ལ་《བོད་ཀྱི་བྱུང་བ》ཞེས་པའི་དཔེ་དེབ་ཏུ་འདིར་བཤད་པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་དང་དགོངས་གཞི་ལ་masterplanཞེས་དང་། སྐབས་རེར་planཞེས་པ་ཙམ་ཞིག་ཀྱང་བྲིས། འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་བོད་དང་འབྲེལ་བའི་ཐུགས་བསྐྱེད་ལ་Chen-rezig'smasterplanforTibetཞེས་བྲིས་ཏེ་༧གོང་ས་མཆོག་དང་ལྷན་ཅིག་བོད་ཀྱི་འདས་དོན་གླེང་། སྐབས་གཞན་དུ་༧གོང་ས་མཆོག་ནས་"འཆར་གཞི་"ཞེས་ཀྱང་བོད་སྐད་དུ་གསུངས། གོ་ཚུལ་ཐུན་མོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། masterplanཞེས་པ་ནི་གཙོ་ཆེར་གནས་བབ་རྙོག་འཛིང་ཅན་གྱི་ནང་དུ་དོན་གནད་ཐམས་ཅད་གཅུན་པའམ་སྟངས་འཛིན་ཇི་བཞིན་བྱེད་ཐུབ་པར་དམིགས་པའི་འཆར་གཞི་ཞིབ་ཚགས་ཅན་ལ་གོ་ཡང་། འདིར་ནི་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་དང་། སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་དང་རྒྱལ་དབང་ན་རིམ་གྱི་དགོངས་གཞི་ཞེས་བརྗོད་ན་བབ་འོས་ཆེ་སྙམ།

ཐོག་མར་དེ་དག་གི་ཚུལ་ཆེས་མདོར་བསྡུས་སུ་བརྗོད་ན། དེ་ཡང་འཕགས་པ

སྨྲིན་རས་གཟིགས་ཀྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་ནི། སྔོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་སྟོང་གི་སྨྲིན་སྔར། དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་གང་གི་ཡང་གདུལ་བྱར་མ་གྱུར་པའི་གནས་མཐའ་འཁོབ་ཁ་བ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་སྨྲིན་བར་དམ་བཅས་ཤིང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཚུལ་ཟབ་མོ་རྣམས་སྤེལ་ཞིང་རིང་དུ་གནས་པར་བཞེད་པ་དེ་རེད། ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས། ཇི་ལྟར་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་རྣམས་བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ་འགྲུབ་པར་མཛད་རྒྱུ་དང་། རྒྱལ་བ་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས། སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པའི་མཛད་འཕྲིན་རྒྱས་པ་དང་རྒྱས་ཏེ་སོག་ཡུལ་དུ་ཆོས་ཀྱི་ཁ་ལོ་བསྒྱུར་བའི་གཞི་འདིང་བར་མཛད། གསུམ་པས་བཞི་པ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་སོག་པོར་འཁྲུངས་པའི་སྟེ་གོན་དང་། བཞི་པས་བོད་སོག་གི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་བསྡུས་ཏེ་མཐར་ལྔ་པ་ཆེན་པོས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་སྲིད་སྐྱོང་བའི་རྒྱུ་ཚོགས་འགྲུབ་པར་མཛད། མདོར་ན། སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་བཞིས་ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་བརྩམས་པའི་མཛད་པ་བར་ཆད་ཀྱི་དབང་དུ་གྱུར་པ་དེ་དག་སླར་གསོ་གནང་བར་བཞེད་པ་དེ་རེད། རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་དགོངས་གཞི་ནི། ཆོས་ཕྱོགས་ནས་ཆོས་བརྒྱུད་རིས་མེད་གནང་སྟེ་སྐྱེ་བོ་ཅན་གྱི་དབུ་ཁྲིད་ཅིག་དང་། སྲིད་ཕྱོགས་ནས་ཆོས་རྒྱལ་དངོས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་བསྐྱར་གསོ་གནང་བའི་ཉེར་བསྡོགས་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པར་མཛད་རྒྱུ་དང་། དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་དགོངས་གཞི་ནི། ལྔ་པ་ཆེན་པོས་བཏིང་བའི་དགོངས་གཞི་ལྟར་ཆོས་ལུགས་རིས་མེད་དང་གདུང་སྲས་བསྐྱེད་དེ་ཆོས་རྒྱལ་དངོས་ཀྱི་ལམ་སྲོལ་ཕྱག་བསྟར་གནང་རྒྱུ་དེ་ཡིན་པར་མངོན། རྒྱལ་མཆོག་བདུན་

པ་ཆེན་པོར་འདིར་བཤད་པའི་དགོངས་གཞི་ཞིག་ཡོད་སྲིད་ཀྱང་གསལ་བར་མ་གསུངས་པས་བཤད་དཀའ་ལ། སྲིད་ལ་ཐུགས་སྣང་མ་མཛད་པར་བཞུགས་པ་ཡང་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་དགོངས་གཞི་ལམ་དུ་མ་ལྷོངས་པས་ཡིན་སྲིད། བརྒྱད་པ་ནས་བཅུ་གཉིས་པའི་བར་དུ་འདིར་བཤད་པའི་དགོངས་གཞི་དམིགས་བསལ་བ་མེད་པའི་ཚུལ་གསུངས། རྒྱལ་མཆོག་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོའི་དགོངས་གཞི་དང་པོ་ནི། སྔོ་ཀུན་ནས་བོད་ཀྱི་སྲིད་ལུགས་དེ་རྒྱལ་སྤྱིའི་གནས་བབ་ཅན་དུ་བསྒྱུར་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་བོད་ཀྱི་འགྲོ་བ་བསྐྱང་རྒྱུ་དེ་རེད། གཉིས་པ་ནི། དགོངས་གཞི་དང་པོ་མ་གྲུབ་པ་ན་དེ་ སྔར་མ་བཞུགས་པར་གང་མགྱོགས་གང་སྔར་གྱིས་སྐུ་སྐྱེ་ཕྱི་མ་ཕེབས་ཏེ་འཛམ་གླིང་ཁྱོན་ཡོངས་ལ་ཆེབས་ཀྱི་ཁ་ལོ་བསྒྱུར་ནས་བོད་བསྟན་སྲིད་མི་རིགས་རིག་གཞུང་དང་བཅས་པ་ཆགས་འཛིག་གི་གཡང་ས་ལས་སྐྱོབ་ཐབས་གནང་རྒྱུ་དེ་རེད། ཕྱི་མ་འདི་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་འདོད་ན། རྒྱལ་མཆོག་བཅུ་གསུམ་པའི་སྙོར་ལ་སྟུལ་བའི་བཀའ་སློབ་སྔ་ཕྱི་དང་། གནས་ཆུང་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོའི་བཀའ་ལུང་། རྒྱལ་མཆོག་འདི་པའི་མཛད་འཕྲིན་བཅས་གུང་བསྒྲིགས་ཏེ་བསམ་རྒྱུ་གལ་ཆེ།

ཅུང་ཟད་བཤད་ན། གོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་ནི་བོད་ཁམས་སྐྱོང་ཞིང་བསྟན་པ་སྤེལ་རྒྱུ་དེ་ཡིན་ལ། སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་ནི་ཐུགས་བསྐྱེད་དེ་ཉིད་དངོས་སུ་ལག་བསྟར་གནང་མཁན་དེ་རེད། ༄གོང་ས་མཆོག་ནས། ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་མཛད་པ་མཐའ་ཡས་པ་བསྐྱངས་པ་ལས་བོད་ཁམས་སྐྱོང་ཞིང་བསྟན་པ་དར་བར་མཛད་པ་ནི་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་

ཀྱིས་ཐུགས་བསྐྱེད་པའི་དོན་དེ་ཡིན་ལ། བོད་ཁམས་གཅིག་གྱུར་བྱ་སླད་མཛད་པ་སྣ་ཚོགས་བརྩམས་པ་དང་རྒྱལ་པོའི་མཛད་འགན་གཞན་དང་གཞན་མང་དུ་བསྒྲུབས་པ་ནི་མི་རང་བཞིན་པའི་བྱ་བའམ་ཐུན་མོང་བར་སྣང་བའི་མཛད་པ་དག་ཡིན་ཞེས《བོད་ཀྱི་བྱུང་བ་》ཞེས་པར་གསུངས། འདིར་མི་རང་བཞིན་པའི་བྱ་བ་ཞེས་པ་ནི། དགྲ་འདུལ་གཉེན་སྐྱོང་སོགས་སྐྱེ་བོ་ཐུན་མོང་བ་ལ་སྣང་བའི་རྒྱལ་པོའི་མཛད་པ་དག་ཡིན། རྟོམ་པ་པོ་ཐོ་མ་སི་ནས་༸གོང་ས་མཆོག་ལ་ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་ནས་གླང་དར་བར་གྱི་གནས་ཚུལ་རགས་ཙམ་བཀའ་འདྲི་ཞུས་རྗེས། སླར་ཡང་། རགས་རྩིས་བྱས་ན། སྤྱི་ལོ་ 600 ནས་ 850 བར་ཟུར་བཅད་ཀྱིས། དེ་ནི་སྡེ་ཚན་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་སམ་ཞེས་ཞུས་པར། ༸གོང་ས་མཆོག་ནས། "རེད། འདི་ནི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དུས་སྐབས་གཅིག་རེད། "ཅེས་དང་ཡང་། གླང་དར་མས་བསྟན་པ་བསྣུབས་པའི་རྗེས་ནས་རིམ་གྱིས།

བོད་སྤྱི་ལ་ཁྱབ་པའི་སྲིད་དབང་མེད་པར་གྱུར་ཅིང་། སྲིད་དབང་འཛིན་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་ས་ཁུལ་ཙམ་དང་། ཆོས་བྱེད་པ་ཚོས་ཀྱང་རང་རང་གི་དགོན་སྡེ་དང་ཆོས་བརྒྱུད་ཙམ་ལས་བོད་སྤྱི་ལ་ཐུགས་སྣང་གནང་མེད། དེའི་རྒྱུ་མཚན་གཅིག་ནི། བོད་དེ་ས་རྒྱ་ཧ་ཅང་ཆེ་བས་ས་བབ་ཀྱི་གནད་ཀྱིས་ཡིན། གལ་ཏེ་བོད་དེ་ས་རྒྱ་ཆུང་ཆུང་ཞིག་ཡིན་ན། དབུས་གཞུང་ནས་སྟངས་འཛིན་བྱ་རྒྱུར་དཀའ་ངལ་དེ་ཙམ་མེད། གནས་སྟངས་འདི་དག་གི་ཁྲོད་དུ། ལམ་སྲོལ་ལམ་ཤུགས་རྐྱེན་ངན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ནི། ཆོས་ལ་དད་ཞེན་ཆེ་དྲགས་པའི་དབང་གིས་མི་རིགས་ནི་ཆོས་བརྒྱུད་ལ་ལྟོས་ཏེ་རིམ་པ་གཉིས་པ་དང་། སྲིད་དོན་གྱི་གནད་དོན་ནི་ཆོས་ལ་ལྟོས་ཏེ་རིམ་པ་གཉིས་པར་བཞག་པ་དེ་རེད། སྡུག་

ཤོས་ཤིག་ལ། ཁོང་ཚོས་དོ་ཁུར་བྱེད་པར་བསྟད་པའི་ཆོས་དེ་ནི་དགོན་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་རྒྱ་བསྐྱེད་བྱེད་རྒྱུ་དང་། མཛེས་མཚོར་དང་རྗེག་ཉམས་དོད་པའི་བཟོ་སྐྲུན་ལ་འབད་རྒྱུ་ཙམ་ལས་ཆོས་རྣལ་མ་དེ་མ་རེད།

ཅེས་《 བོད་ཀྱི་བྱུང་བ་》 ཞེས་པར་བཀའ་སྩལ། སྐབས་དེ་ཙམ་ཞིག་ནས་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་གྱི་དགོངས་གཞི་དེ་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་དོ་ར་ནས་རེ་ཞིག་མཚམས་ཆད་པའི་ཚུལ་གསུངས། དེ་ལྟར་དགོངས་གཞི་ཟབ་མོ་མ་གྲུབ་པ་ན། འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སོགས་ཀྱི་ཚུལ་མཛད་དེ་ཡུན་རིང་བོད་ཁམས་བསྐྱངས་མཐར། སླར་ཡང་ཐུགས་བསྐྱེད་དེ་ཉིད་འགྲུབ་ཐབས་གནང་བ་ནི་རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོའི་དུས་ཏེ་ཐད་ཀར་བཤད་ན། ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་སྐབས་ནས་བོད་ཁམས་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱོང་བའི་སྟ་གོན་གནང་རྒྱུ་དེ་རེད། དེའི་ཚུལ་ལ་《 བོད་ཀྱི་བྱུང་བ་》ལས་མགོན་པོ་མཆོག་ནས།

འཆར་གཞི་དེ་ནི་མི་རབས་གཅིག་གམ་གཉིས་ལྷག་གི་རིང་ལ་དམིགས་པ་ཞིག་སྟེ། ཧྲ་ལའི་བླ་མའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཙམ་དུ་མ་ཟད། བོད་མི་ཡོངས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་བཅས་ལ་ཕན་པ་ཞིག་ཡིན། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་དོན་དུ་བཏིང་བའི་འཆར་གཞི་དེ་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་ནས་ལྔ་པའི་བར་དུ་འཕྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། སྐུ་ཕྲེང་དེ་རྣམས་དམིགས་ཡུལ་གཅིག་གི་དོན་དུ་ཐུགས་རེ་གནང་བ་ཟི་བཞིན་གཅིག་རྗེས་གཉིས་མཐུད་དུ་འབྲངས་ཏེ་ཁ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་ཕེབས་ཡོད།

ཅེས་བཀའ་གནང་།

ཅིའི་ཕྱིར་མི་རབས་གཅིག་གམ་གཉིས་ལྷག་ཅེས་གསུངས་ཤེ་ན། སྐུ་ཕྲེང་དང་པོས་དམངས་གྲོད་ནས་རྒྱབ་རྟེན་གྱི་རྨང་གཞི་འཛུགས་རྒྱུ་དང་། གཉིས་པས་རྗེས་འབྲང་གི་ས་ཁོངས་རྒྱ་བསྐྱེད་གནང་རྒྱུ་དེ་ཡིན་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ། སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་གནང་བ་ནི། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་མཆོག་སོག་ཡུལ་དུ་ཕེབས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་མངའ་དབང་བསྒྱུར་བའི་དོན་དུ་སྟེ། དེ་ལ་《བོད་ཀྱི་བྱུང་བ》ལས་“གོང་ས་མཆོག་གིས།

བསྡུས་ཏེ་བརྗོད་ན། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོས། གཙང་ཁུལ་དུ་དབང་ཆའི་རྨང་གཞི་བཏིང་ཡོད། དེ་ནི་དམག་དཔུང་དང་སྲིད་དབང་མིན་པར་དམངས་གྲོད་ཀྱི་རྒྱབ་རྟེན་ཙམ་ཡིན། སྐུ་ཕྲེང་དང་པོས་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོ་གསར་བཞེངས་གནང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་ཁུལ་དུ་བླ་མ་གནད་ཅན་ཞིག་ཏུ་གྱུར། དེ་ནས་སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོ་དགོན་པར་ཕེབས་ཏེ་དཀྱུང་གྲངས་བཅུ་དྲུག་གམ་བཅུ་བདུན་བར་དུ་བཞུགས། དེ་ནས་ཐག་རིག་གམ་རྟོག་གླེང་གཞན་གྱིས་རྐྱེན་བྱས་ཏེ་དགོན་པ་དེ་གར་བཞུགས་སྐབས་མ་བདེ་བར་ཕེབས་ཐོན་གནང་དགོས་བྱུང་། ལྷ་སར་ཕེབས་ཏེ་གཞུང་ཆེན་ལ་གསན་བསམ་མཛད་མཐར་འབྲས་སྤུངས་ཀྱི་ཁྲིར་ཕེབས། དེར་བརྟེན། དབུས་ཁུལ་དུ་མཚན་སྙན་ཆེན་པོ་བྱུང་། རྗེས་སུ་ལྷོ་ཁུལ་དུ་ཕེབས་ཏེ་རང་ཉིད་ཀྱི་དགོན་པ་ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་ཕྱག་བཏབ། “དེ་དང་དུས་མཚུངས་པར་བོད་ཀྱི་ས་གནས་གཉིས་ཏེ། གོང་པོ་དང་དྭགས་པོའི་ཁུལ་དུ་ཡང་འཕྲེལ་བ་གསར་འཛུགས་གནང་། དེ་ལྟར་སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་བོད་ཀྱི་དབུས་དང་ལྷོ་ཁུལ་དུ་འཕྲེལ་ལམ་གྱི་གཞི་ཚུགས་ཐུབ་པ་བྱུང་།

ཞེས་དང་། སྤྱི་ལོ་ 2014 ལོའི་ལོ་མཇུག་འབྲས་སྤུངས་ཆོས་སྐར་དུ།

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་བཅུ་བདུན་ལ་ཕེབས་པའི་སྐབས། བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོ་ལ་ཏོག་ཙམ་བཞུགས་སྟབས་མ་བདེ་བ་ཞིག་བྱུང་། དེ་ཚོར་དགོས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད། ཕྱི་ལུར་དུ་བལྟས་ན། བཞུགས་བཟོས་མ་བདེ་བ་བྱུང་བ་རེད། དེ་ནི་གནས་སྙིང་རྒྱལ་པོས་ཚོ་འཕྲུལ་རེད་གསུང་། དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་བཞུགས་བཟོས་མ་བདེ་བ་བྱུང་། ཡང་། ཐུན་མོང་སྣང་ངོར་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་ཆུང་ཆུང་སྐབས་ནས་མི་མང་པོས་དད་མོས་ཞུས་པ་སོགས་ཀྱི་རྐྱེན་པས་དགེ་འདུན་གྲུབ་པའི་སྲས་ཀྱི་ཐུ་བོའི་གྲས་པཎ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་རྩེ་མོ་ཏོག་ཙམ་མ་བདེ་བ་ཞིག་བྱུང་། དོན་གྱིས། བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོ་རང་ལ་བཞུགས་པ་ཡིན་ན། བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོ་རྒྱ་བསྐྱེད་པ་མ་གཏོགས། དབུས་དང་ལྷོ་ཁ། དྭགས་ཀོང་གི་ཁུལ་ལ་མཛད་པ་རྒྱས་མི་ཐུབ་པའི་བཟོ་འདྲ་ཞིག་རེད། དེར་བརྟེན། ལྷ་སར་ཕེབས། འབྲས་སྤུངས་ཀྱི་འདབས་ནས་ཡར་ཕེབས་བྲམས་ཀྱི་ཕྱོགས་བཞི་ནས་ལྷ་མོ་བཞིས་བཏེགས་ཏེ་ཕེབས་པ་ཞིག་འབྲས་སྤུངས་མཁན་པོའི་མཚན་ལམ་དུ་བྱུང་། འབྲས་སྤུངས་ཀྱི་གནས་སྣང་གཙོ་བོ་བརྟན་མ་ཡིན། དེ་ལྟར་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་འཕྲིན་ལས་རྒྱས་ཏེ། སྐབས་བབས་ལྟ་ལུར་སྔོན་ལ་ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་གྱི་གནས་སྒོ་ཕྱེ། ལྷ་མོའི་བླ་མཚོ་ངོས་འཛིན་གནང་། དེ་ནས་བཟུང་ལྷ་མོའི་བླ་མཚོ་དེ་མ་འོངས་ལུང་བསྟན་ཞུ་ས་ཞིག་ཏུ་གྱུར། རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་མང་པོ་ཞིག་ཀྱང་ལྷ་མོའི་བླ་མཚོ་ལ་མཚོ་གཟིགས་གནང་སྟེ་ཐག་བཅད། དེ་ལྟར་ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་ཕྱག་བཏབ། མངའ་རིས་ཕྱོགས་ནས་གྲྭ་རྒྱུན་མང་པོ་འགྲོ་བར་མངའ་རིས་གྲྭ་ཚང་ཡང་ཕྱག་འདེབས་གནང་། དེ་ནས་དྭགས་པོ་གྲྭ་ཚང་གི་མཁན་པོ་གནང་སྟེ་མཛད་འཕྲིན་བསྐྱངས། དེ་བཞིན་དུ་སེ་རའི་མཁན་པོ་ཡང་གནང་།

ཞེས་བཀའ་སྩལ།

དེའི་ཚུལ་ལ། གཡང་པ་ཆོས་རྗེས་མཛད་པའི་རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་ལས། "དེའི་ཚེ་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོ་བ་དཔོན་སློབ་རྣམས་ལ། སྐུ་སྐྱེ་རིན་པོ་ཆེ་དབུས་ཕྱོགས་ལ་སྤྲུགས་སོ་ཞེས་མཚན་ངན་ཆེ་བར་བྱུང་ན་ཡང་། དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ནི། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་གྲུབ་དེ་ཉིད་སྔོན་རི་བོ་དགའ་ལྡན་དུ་བཞུགས་པའི་སྐབས་ཤིག་ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་ལ་གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་གིས་བསྐོར་བ་ཞལ་གཟིགས། དེའི་ཚེ་གསོལ་བ་བཏབ་པས་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་བརྙེས་པར་འགྱུར་བྱ་བ་ཞིག་བྱུང་གསུང་། སླར་གསོལ་བ་བཏབ་པས། གཙང་གི་བརྒྱགས་ལྷག་ཁམས་སུ་འཁྱེར་བར་ཤོག་ཅེས་ཀྱང་གསུངས་གདའ། དེའི་དོན་སྐུ་སྐྱེ་འདིར་ཁམས་དང་དབུས་ཀྱི་འགྲོ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་དོན་རྒྱ་ཆེ་བར་འབྱུང་བ་འདི་ལ་དགོངས་པར་སྣང་ཞིང་། པཎ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་རྩེ་མོས་ཀྱང་དེ་ལ་དགོངས་པར་སྣང་སྟེ། པཎ་ཆེན་གྱི་ཞལ་ནས། ཁོང་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྐུ་སྐྱེ་ཡིན་པར་འདུག། འམ་བུ་ལ་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རྨི་ལམ་དུ་ཡང་ཡང་འབྱོན་པ་ཞིག་ཡོད་ན་ཡང་། ཕྱིས་ཁོང་དབུས་ལ་ཐེགས་རྗེས་ཡེ་མ་བྱུང་ཞེས་གནས་རྙིང་རྗེ་ལ་ཞུས། དེས་བདག་གི་བླ་མ་རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་པ་ལ་གསུངས་པར་སྣང་། དེས་ན། སྤྲུལ་པ་དག་གིས་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་སྟོན་པ་ལ་རང་ཅག་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དག་གིས་དཔྱས་གདགས་པར་བྱ་མི་རུང་སྟེ། མཁས་པའི་དབང་པོ་མང་པོ་ནི་པཎ་ཆེན་ཉིད་ཁུ་སྟོན་ཆེན་པོའི་སྤྲུལ་པར་ཡང་བཞེད་དོ། །"ཞེས་གསུངས། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའམ་སྣང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་ཞེས་པ་འདི་ལྟ་བུ་དག་གི་སྟེང་ནས་གོ་དགོས་ལ། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སུ་འདི་ལྟ་བུ་ཤིན་ཏུ་མང་། མགོན་པོ་མཆོག་ནས། བོད་

ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ནི་མི་རིགས་གཞན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་ཅུང་མི་འདྲ་བར་གསུངས་པའང་གནད་འདི་ལྟ་བུར་ཐུག་ཡོད། ཡང་སྤྱི་ལོ་ 2014 ལོའི་ལྷ་མོའི་རྗེས་གནང་སྐབས་འབྲས་སྤྱོངས་ཆོས་སྣར་དུ།

དེ་ནས་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོས་དབུས་དང་གཙང་ལྷོ་དྭགས་ཀྱི་ཁུལ་སོགས་སུ་འབྲེལ་བ་ཡོད་ཤུལ་ཐོག་ལ། ཆབ་མདོ་དང་ལི་ཐང་དགོན་ཆེན་སོགས་ཁམས་ཁུལ་དང་། དེ་ནས་མར་ཨ་མདོའི་ཕྱོགས་ལ་སྐུ་འབུམ་སོགས་སུ་འབྲེལ་བ་བྱུང་སྟེ་མཐར་སོག་ཡུལ་དུ་ཐེབས། ཆེན་པོ་ཧོར་གྱི་ཡུལ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་དུ་འཛམ་མགོན་བླ་མའི་བསྟན་པ་དར་སྤེལ་གནང་། སོག་པོས་ཀུང་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་ཞེས་པའི་མཚན་དེ་ཕུལ། དེ་ལྟར་སོག་པོ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འབྲེལ་བ་བྱུང་ནས་མཐར་སོག་ཡུལ་དུ་དགོངས་པ་རྫོགས།

ཞེས་བཀའ་སྩལ་བ་ལྟར། རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པས་འབྲས་སྤྱོངས་སུ་གསན་བསམ་མཛད་ཅིང་ཁྲིར་ཐེབས་པ་སོགས་མཚན་སྙན་སྤྱར་ལས་རྒྱས། ཆོས་བརྒྱུད་གཞན་དང་ཁྲིམ་མ ཆེས་ རྒྱལ་ཁབ་ཏུའང་མཚན་སྙན་ཁྱབ། སོག་པོ་རྣམས་ཀྱིས་མཇལ་འདོད་ཆེས་ཆེར་བྱུས། ཨལ་ཐན་རྒྱལ་པོས་གདན་འདྲེན་ཞུ་ཕྱིར་ཕུལ། མཐར་སོག་ཡུལ་དུ་ཐེབས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེར་བསྐོར་ཏེ་ཀུན་དད་པར་མཛད། སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པ་སོག་པོའི་རིགས་སུ་འཁྲུང་རྒྱུའི་སྔ་གོན་ནམ་གྲ་སྒྲིག་ལེགས་པར་བསྒྲུབས། དེ་ནས་བཞི་པ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་སོག་པོའི་རྒྱལ་རྒྱུད་དུ་འཁྲུངས། བོད་དུ་ཐེབས་ཏེ་གསན་བསམ་དང་སེ་འབྲས་ཀྱི་ཁྲིར་ཐེབས་པ་སོགས་མཛད་པ་རྒྱ་ཆེ། དེ་ལྟར་རྒྱལ་དབང་གོང་མ་བཞིས་རྒྱལ་དབང་ལྔ་པས་བོད་ཁམས་སུ་དབང་ལུང་

བསྒྱུར་བའི་གྲ་སྒྲིག་གྲུབ་པར་མཛད། དེ་དག་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་ལྟར་འགྲོ་བ་བདེ་བ་དང་བསྟན་པ་དར་བར་བཞེད་པ་ཙམ་ལས། རྒྱ་དབང་དང་མིང་གྲགས་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་མིན། སྤྱི་ལོ་ 2014 ལོའི་ཟླ་མོའི་རྗེས་གནང་སྐབས་འབྲས་སྤུངས་ཚོས་སྐར་དུ། “དེའི་ཡང་སྲིད་རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་སོག་པོའི་དཔོན་པོ་ཞིག་གི་སྲས་སུ་འཁྲུངས། དེ་ནས་དབུས་ལ་ཕེབས། སྐུ་ཚེ་རིང་པོར་མ་བཞུགས། དེའི་གཞུག་ལ། འཕྱོངས་རྒྱས་སུ་ལྔ་གོང་ས་ལྔ་པ་ཆེན་པོ་འཁྲུངས། རྩ་གསུམ་ལྷ་ཡི་སྣང་བ་གཞན་དང་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད། ”ཅེས་གསུངས།
《བོད་ཀྱི་བྱུང་བ། 》ལས་ལྔ་གོང་ས་མཆོག་གིས།

ངོས་ཀྱིས་དེ་ལྟ་བུའི་འཕེལ་རིམ་ལ་བསམ་གཞིག་བྱེད་སྐབས། ཕལ་ཆེར་དེ་དག་བཀོད་སྒྲིག་གནང་མཁན་ཞིག་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་དང་འཆར་གཞི་ཞིག་ཡོད་ངེས་སྙམ་པ་འབྱུང་། འོན་ཀྱང་། འདིར་བཀོད་སྒྲིག་གནང་མཁན་ཞེས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཀོད་པ་པོར་འདོད་པའི་དཀོན་མཆོག་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་མི་ཟེར། དེ་ནི་སྤྱན་རས་གཟིགས་དང་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་ཆེད་དུ་བདམས་པ་ལྟ་བུའི་བོད་མི་རིགས་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཡོད་པའི་དཀར་པོ་ལས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དེ་རེད། དེ་ཡང་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་གྱི་སྐུ་ཚེ་ལྟ་བུ་ཡིན། རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་བཞིས་རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ་ཕེབས་པར་སྔོན་འགྲོའི་བྱ་བ་བསྒྲུབས་པའམ་ཕེབས་ལམ་བཟོས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་སྣང་། སྤྱིར་བཏང་འགྲེལ་བཤད་དེ་ལྟར་མི་བྱེད་ཀྱང་ངོས་ཀྱིས་འདི་ལྟར་དུ་འདོད།

ཅེས་བཀའ་སྩལ་བ་ལྟར་རྒྱལ་དབང་ལྔ་པ་ཆེན་པོས་ཆོས་བརྒྱུད་རིས་མེད་གནང་ཞིང་བོད་ཁམས་དབང་དུ་བསྒྱུར། སུ་མཐུད་བོད་ཁམས་ཇི་ལྟར་སྐྱོང་བར་

དགོངས་བཞེས་མཛད་པའི་མཐའ་སྨོན་ལྟ་བུར། སྐུ་ཕྲེང་རྗེས་མ་ནས་ཕ་ཤུལ་བུ་འཛིན་བྱེད་པའི་ལམ་ལུགས་ཤིག་ཐུགས་ལ་འཁྲུངས། དེ་དང་ཆོས་བརྒྱུད་རིས་མེད་གནང་རྒྱུ་གཉིས་ནི། འདིར་བཤད་པའི་རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་“དགོངས་གཞི་”གཙོ་བོར་མཛད། དེ་ཡང་རྒྱལ་པོའི་བརྟུལ་ཞུགས་བཞེས་ཏེ་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཕ་ཤུལ་བུ་འཛིན་ལྟར་གདུང་སྲས་ཀྱིས་བར་མ་ཆད་དུ་བསྐྱངས་ཚེ། བར་མཚམས་སུ་སྡེ་སྲིད་དམ་རྒྱལ་ཚབ་གཞན་ཞིག་གློ་བུར་དུ་ལྷགས་ཏེ་ལུགས་གཉིས་སྐྱོང་ཁྲལ་བྱེད་མི་དགོས་པ་སོགས་དགེ་མཚན་མང་དུ་གཟིགས། དེ་ལ་《བོད་ཀྱི་བྱུང་བ། 》ལས་༄གོང་ས་མཆོག་ནས།

རྒྱལ་དབང་ལྔ་པ་ཆེན་པོས། སྡེ་སྲིད་གང་ཞིག་གིས་སྲིད་དབང་བཟུང་བའི་དུས་སྐབས་ལ་ཐུགས་ཁྲལ་བྱུང་སྟེ་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོར། “ངོས་ཀྱི་ཚེ་ཡི་འདུ་བྱེད་རྫོགས་པ་ན། དེ་རེ་ཞིག་གསང་བ་བྱེད་དགོས། ”ཞེས་གདམས་ཡོད། རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོས་སྐུ་མ་གཤེགས་གོང་ཐུགས་འཆབ་གནང་ཡོད་པར་མངོན། སྲིད་དོན་ཙམ་གཉེར་མཁན་ཞིག་ཡིན་ནའང་འབྱུང་འགྱུར་ཅི་ཡོང་ཕལ་ཆེར་ཤེས་ནུས་ལ། རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ་ནི། སྲིད་སྐྱོང་བ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ཆོས་ཀྱི་ཉམས་རྟོགས་ཀྱང་ཧ་ཅང་མཐོན་པོར་ཕེབས་པའི་སྐྱེས་བུ་ཞིག་ཡིན་པས། མ་འོངས་པར་འབྱུང་སྲིད་པའི་གནད་དོན་རྣམས་གཟིགས་པའི་ནུས་པ་ལྡན་པར་ཐེ་ཚོམ་མེད། ‴རྒྱལ་དབང་གང་ཞིག་དགོངས་པ་གཞན་དོན་དུ་གཤེགས་པ་ན། ཐོག་མར[ཡང་སྤྲུལ་མ་ཕེབས་ཀྱི་བར་དུ]སྦྲུག་དགོས་ལ། དེ་ནས་ཡང་སྤྲུལ་རྩད་གཅོད་ཀྱི་མགོ་རྩོམ་དགོས། དེ་ནས་ཀྱང་སྤྲུལ་སྐུ་དེ་ཉིད་ནར་མ་སོན་གྱི་བར་དུ་སྦྲུག་དགོས། དེ་ནི་དཀའ་རྙོག་སྣོན་མ་འབྱུང་བའི་དུས་སྐབས་ཉེན་ཚབས་ཅན་ཞིག་སྟེ།

རྒྱལ་དབང་ལྔ་པ་ཆེན་པོ་དགོངས་པ་རྫོགས་རྗེས་དཀའ་རྙོག་དེ་ཇི་བཞིན་བྱུང་ཡོད།

ཅེས་བཀའ་སྩལ།

རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པའི་དགོངས་གཞི་དངོས་ཀྱི་ཐད་ལ། 《མཛད་རྣམ་རྒྱ་ཆེན་སྙིང་རྗེའི་རོལ་མཚོ་》ལས་“གོང་ས་མཆོག་ནས།

“གོང་ས་ལྔ་པས་འཆར་གཞི་ཆེན་པོ་ཞིག་བཀོད་གནང་ཡོད། དེར་ཡག་ཉེས་འདྲ་པོ་གཉིས་འདུག །དཔེར་ན། ལྔ་པ་ཆེན་པོས་དགོངས་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་བཞེས་པའི་དབང་དུ་བཏང་ནས་དེ་ནང་བཞིན་གདུང་རྒྱུད་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཕྱིན་པ་ཡིན་ན། ཕལ་ཆེར་དེ་དུས་ཏན་ཏན་འདི་ལས་བརྟན་པ་ཞིག་ཡོང་གིན་ཡོད་པ་འདྲ་འདུག །

ཅེས་བཀའ་སྩལ།

《བོད་ཀྱི་བྱུང་བ་》ལས།

ངོས་ཀྱིས་ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་རྣམ་ཐར་ཀློག་སྦྱོང་། རྣམ་ཐར་དུ་རྒྱལ་དབང་ལྔ་པས། རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་སྲོལ་སྐྱའི་ལམ་ལུགས་དང་མི་མཐུངས་པར་ཕ་ཤུལ་བུ་འཛིན་བྱེད་པའི་ས་སྐྱ་པའི་ལུགས་དེ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་ཞེས་དེ་ལ་བསྔགས་བརྗོད་ཆེས་ཆེར་མཛད་པ་དང་། ང་ཚོའི་ལམ་སྲོལ་འདི་ནི་མི་བརྟན་པ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཡོད།

ཅེས་བཀའ་སྩལ།

རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པས་ས་སྐྱ་པ་ལྟར་ལུགས་གཉིས་གདུང་སྲས་ཀྱིས་སྐྱོང་བའི་ལམ་ལུགས་ལ་བསྔགས་པ་ཇི་ལྟར་མཛད་སྙམ་ན། དེ་ཡང་དུ་ཀཱུ་ལའི་གོས་བཟང་ལས། “རྒྱ་གར་དང་མི་འདྲ་བའི་བོད་ཡུལ་འདིར་བླ་མ་ལ་གདུང་བརྒྱུད་དང་སྐྱེ་བས

འཛིན་པ་གཉིས་སུ་འདུག་པའི་སྔ་མ་[གདུང་བརྒྱུད་ཀྱིས་འཛིན་པ་]ནི། ལུགས་གཉིས་ཀའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཕ་ཤུལ་བུ་འཛགས་ལྟ་བུའི་བར་གསེང་མེད་ཅིང་བུ་སློབ་འཁོར་འབངས་རྣམས་ཀྱང་བག་ཕེབས་པར་སྣང་། "ཞེས་པ་འདི་ཡིན་འདྲ་ལ། དེའི་དོན་གསལ་བར་བཤད་ན། རྒྱལ་སྲིད་གདུང་སྲས་ཀྱིས་བཟུང་ཚེ། སྐུ་ཕྲེང་རེ་རེ་མྱ་ངན་ལས་འདས་མ་ཐག་གཞམ་ལོག་ཏུ་དབང་ཆོད་ནང་འཁྲུག་འབྱུང་བའི་སྐབས་མེད་ལ། བར་དུ་སྡེ་སྲིད་དམ་རྒྱལ་ཚབ་གང་ཞིག་གིས་སྲིད་དབང་བཟུང་སྟེ་སྔར་རྒྱུན་བརྟན་སྲུང་མི་ཐུབ་པའི་ཉེན་ཁ་དེ་ཡང་མེད། ལྷ་པ་ཆེན་པོས་"སྐྱེ་བས་འཛིན་པའི་ལམ་ལུགས་"ལ་མཉེས་པར་མ་མཛད་པའི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་དུ་ཀུ་ལའི་གོས་བཟང་ལས།

ཕྱི་མ་[སྐྱེ་བས་འཛིན་པ་]ནི་གོང་མ་[གདུང་བརྒྱུད་ཀྱིས་འཛིན་པ་]ལས་གོ་ལྡོག་ཅིང་ཤི་གསོན་གྱི་དཀོར་ནག་སོགས་ཟང་ཟིང་གི་འབུལ་བ་མ་ཆི་བའི་རྟེན་སྣམ་ལྟར་ལེན་རྒྱུ་རྣམས་རྒྱུན་འཆད་པའི་དབང་གིས་རྗེས་འཛུག་ཚོ་བླ་མ་གྲོངས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་མ་བྱུང་བ་སེམས་ལས་ཆེ་ཞིང་དེ་གའི་ཟ་ཚད་ཀྱིས་ཡུལ་གྲྭ་ཆེ་གེ་མོ་ན་བྱིས་པ་པ་མ་སོགས་ཀྱིས་གཡོ་སྒྱུས་བཟོས་པ་འདྲ་ལ་ཚམ་ཚོམ་མེད་པར་བདག་ཏུ་བཟུང་བའི་བཞུགས་གྲལ་ལ་ཚུད་ངེས་ཀྱི་ཐག་ཁྲ་ལ་སྤྲུལ་དུ་མཐོང་བ་ལྟར་སྐྱེ་བོ་དུ་མའི་རི་བོང་ཅལ་སྒྲོག་ལ་བརྟེན་ཕ་སྐྱེས་སེང་གེར་བརྫུ་བའི་སྣང་ཚུལ་ཁོ་ན་སྟེ།

ཞེས་བླ་མ་འདས་པ་ན། ཕྱག་མཛོད་སོགས་ཀྱིས་དཀོར་ནག་གི་འབུལ་བའི་རྒྱུན་རེ་ཞིག་ཆད་པར་མ་བཟོད་པར་བླ་མ་འདས་པར་མྱ་ངན་ཞུ་རྒྱུའི་ཚབ་ཏུ། འབུལ་དངོས་དང་རྒྱུ་དབང་སོགས་ལ་སྲེད་ཞེན་གྱིས་ཡང་སྤྲུལ་ནམ་ཕེབས་ལ་སེམས་ཁུར་

ཆེས་ཆེར་བྱེད་པའི་སེམས་ངལ་གྱི་རླབས་ཁ་མཐོ་བའི་དབང་གིས། ཚམ་ཚོམ་དང་བརྟག་དཔྱད་དེ་ཙམ་མེད་པར་ཕྲུ་གུ་གང་ཞིག་ཟླ་མའི་སྐྱེ་གྲལ་དུ་འཛོག་ཐབས་ལ་འབད་པའི་ངང་ཚུལ་དེ་གསུངས།

གོང་དུ་མགོན་པོ་མཆོག་ནས་རྒྱལ་དབང་ལྔ་པ་ཆེན་པོས་སྨད་པར་མཛད་པའི་ལམ་ལུགས་དེ་གསུང་སྐབས་དགེ་ལྡན་པའི་མིང་གསལ་འདོན་གནང་བ་ཅི་ཡིན་སྙམ་ན། ཆོས་བརྒྱུད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གཞན་ཞིག་ཡོད་སྲིད་ཀྱང་། གཙོ་བོ་ནི་རྒྱལ་དབང་ན་རིམ་གྱི་སྐུ་སྐྱེ་རྣམས་དགེ་ལུགས་པ་དང་ཐད་ཀར་འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་ཡིན་པར་གདོན་མི་ཟ་བས། རང་ཕྱུག་རང་གིས་ཉོ་བ་ལ་ཅི་མི་སྙམ་པར་ཤ་ཐང་ཐང་དུ་འབད་ཅིང་ཆོས་བརྒྱུད་ཀྱི་ཚོར་བ་སྐྱེན་པ་རྣམས་ཀྱིས། རྒྱུ་མཚན་བྲལ་བའི་ངན་རྟོག་གི་སྣང་བ་གྲང་ཤུར་ཤུར་བ་དག་སེམས་ཁོང་དུ་མི་བསྐྱིལ་བར་འཚལ་ཞེས་གསལ་འདེབས་སུ་བརྗོད་པར་འདོད།

རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པས་རིས་མེད་གནང་བའི་ཚུལ་ལ《 རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེར་བཅར་འདྲི》 ཞེས་པ་ལས་“གོང་ས་མཆོག་ནས། “རྒྱལ་དབང་ལྔ་པ་ཆེན་པོར་མཚོན་ན། འདས་པའི་དུས་སུ་སྲིད་དབང་གི་ཐུགས་འགན་མ་བཞེས་གོང་དགོན་པ་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་ཏུ་གཏོགས་ལ། སྲིད་གཞུང་གི་ཐུགས་འགན་བཞེས་པ་ནས་ཚོགས་སྡེ་གཅིག་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཆོས་བརྒྱུད་ཐམས་ཅད་དུ་གཏོགས་པའི་ཚུལ་མཛད། ”ཅེས་རིས་མེད་གནང་དགོས་པའི་དོན་གྱི་འགངས་ཆེན་པོ་ཞིག་གསལ་སྟོན་མཛད། དེ་ལྟར་ན། རྒྱལ་དབང་ན་རིམ་“དགེ་ལྡན་པ་ཁེ་གཙང་”དུ་བཞུགས་དགོས་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་གནད་དོན་འདི་ལྟ་བུར་བསམ་གཞིག་གནང་དུ་ཐེང་བར་བྱ་

འོས། ཡང་《བོད་ཀྱི་བྱུང་བ་》ལས་༸གོང་ས་མཆོག་ནས། "གཞན་གྱིས་རྒྱལ་དབང་གོང་མ་ཚོའི་མཛད་པ་དེ་དག་སྲིད་དོན་གྱི་ཐབས་སུ་མཐོང་ཡང་། ཁོང་ཚོའི་དགོངས་པ་ནི་དེ་ལྟར་ག་ལ་ཡིན། ངོས་ཀྱིས་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར། ཕལ་ཆེར་སྲིད་ཕྱོགས་ཀྱི་ཐོབ་དབང་ལ་དམིགས་ཏེ་གཞན་གྱིས་རྒྱལ་དབང་ཚོའི་མཛད་པ་རྣམས་སྲིད་དོན་གྱི་བྱ་བར་བསྒྱུར་བ་རེད། "ཅེས་རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ན་རིམ་གྱི་མཛད་པ་རྣམས་བསྟན་པ་དང་འགྲོ་བ་སྐྱོང་བའི་དོན་ཙམ་ལས་སྲིད་དབང་གི་དགོས་མཁོར་གཟིགས་པ་མིན་པའི་ཚུལ་གསལ་བཤད་མཛད། དེ་ལྟར་ན། རྒྱལ་དབང་གོང་མ་ལྔའི་དགོངས་གཞི་རྟོགས་ནུས་སྙམ་མོ། །

རྒྱལ་བ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་གི་དགོངས་གཞི་སོགས།

ད་ནི་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་རིན་ཆེན་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་གི་དགོངས་གཞིའམ་འཆར་གཞི་ཅུང་ཟད་སྤྲོས་ཏེ་བཤད་པ་ལ། དེ་ཡང་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་བོད་ཁམས་སྐྱོང་བར་དམ་བཅས་ཤིང་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་དང་། རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ན་རིམ་འཕགས་མཆོག་ཕྱག་ན་པདྨོའི་རྣམ་སྤྲུལ་དུ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་ཡིད་ཆེས་ཤིང་ཁས་ལེན་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱལ་དབང་དྲུག་པའི་མཛད་པ་རྣམས་ཀུང་སྐྱེ་བོ་རང་ག་བའི་སྤྱོད་ཚུལ་དང་མི་མཚུངས་པ་ཞིག་ཏུ་ཁས་ལེན་མི་བྱ་ཀ་མེད་ཡིན་མོད། དྲུག་པ་ཆེན་པོ་ཕམ་ཉེས་ཡ་ང་བ་ཞིག་གིས་ལྷ་སའི་མཐིལ་ནས་ཕེབས་དགོས་བྱུང་བའི་ལོ་ཟླ་དེ་དག་གི་ནང་དེ་ལྟར་གནང་མཁན་དུ་མ་ཞིག་ལས་བྱུང་མེད་ཚོད་དུ་སྣང་། གང་ལྟར། རྒྱལ་བ་ཚངས་

དབྱངས་རྒྱ་མཚོས་གསུང་གི་ཐོག་མར། “ངོས་རྒྱལ་བ་བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་ཡིན། ”ཞེས་ལྷ་པ་ཆེན་པོའི་ཡང་སྤྲུལ་དུ་དངོས་སུ་གསུངས་པ་དང་། གྲུབ་པའི་རྟགས་མཚན་གཞན་དང་གཞན་ཡང་མང་དུ་སྟོན་པར་མཛད་པ་རྣམ་ཐར་དང་ཆོས་འབྱུང་སོགས་སུ་གསལ། [204]དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་ཞིག་རྒྱལ་བའི་སྐུ་གྲལ་དུ་བཞུགས་མ་ཐུབ་པ་ཅི་ཡིན་ནམ་སྙམ་ན། རྒྱུ་མང་བར་ངེས་ཀྱང་འཕྲལ་རྐྱེན་གཅིག་ནི་ཐུན་མོང་བའི་ངོར་ཕྱིམ་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ལ་མཉེས་པའི་རྣམ་པ་བདག་གིར་མཛད་པ་དེ་རེད། དེ་ཡང་སྐབས་དེར་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་མཐོ་ས་ན་འཁྱིང་བ་དུ་མས་དེ་ཉིད་སྐྱེ་བོ་དམས་པའི་མཛད་པར་མི་འོས་ཤིང་རང་གི་ལུགས་དང་འགལ་བ་དང་། སྐྱེ་བོ་ཕལ་པའི་སྤྱོད་ཚུལ་དང་། “གཞན་གྱི་ལུགས”སུ་མཐོང་བས་ཡིན། དེའི་རྟ་བ་ནི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་དགོངས་གཞི་མ་རྟོགས་པའམ་ཆོས་བརྒྱུད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཙན་པ། སྲིད་ཀྱི་དབང་རྩོད་རྩོ་བ་སོགས་ལ་ཐུག་ཡོད། གཤམ་དུ་གསལ་བ་ལྟར་མགོན་པོ་མཆོག་ནས། དེ་ནི། “ཚུང་ཟད་ཞབས་འདྲེན་ལྟ་བུ་རེད། ”ཅེས་དང་། “ཕྱིའི་སྣང་ཚུལ་ལྟར་ན། རྒྱལ་བ་དྲུག་པའི་མཛད་སྤྱོད་དེ་ཡང་དེ་ཙམ་ལེགས་པ་ཞིག་མིན། ”ཞེས་ཐུགས་འཁང་བའི་ཚུལ་མཛད་པར་གཞིགས་ན། རྒྱལ་བ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་མཆོག

204 བདུད་འཇོམས་རྒྱལ་རབས་ལས། གསུང་གི་ཐོག་མར་ང་རྒྱལ་བ་བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཚུང་ནར་སོན་པ་ན། སྐུ་རྟེན་སྐབས་རྫོ་ལ་ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་རྗེས་བཞག་པ་སོགས་ངོ་མཚར་བའི་མཛད་པ་བསྟན། ཞེས་གསུངས། ཕྱིའུ་སྐབས་ཀྱི་མཛད་པ་རྨད་དུ་བྱུང་བ་གཞན་ཡང་དེབ་ཐེར་དང་རྣམ་ཐར་སོགས་ལས་ཤེས་དགོས། དྲུག་པའི་རྣམ་ཐར་ལས། བཙས་མ་ཐག་ས་གཡོས་ལན་གསུམ་དང་། དེ་རྗེས་འབྲུག་སྐད་ཆེན་པོ་དང་སྤྲུགས་ཆར་ཟིམ་དང་མེ་ཏོག་ཆར་འདྲེས་སུ་བབས། ཞག་གསུམ་པའི་བར་ནུ་མའི་རིགས་མ་བཏུངས། གཞན་ཡང་མའི་སྣང་བ་ལ་ངོ་མཚར་བ་སྣ་ཚོགས་བྱུང་ཞིང་། ཨ་ཧཱུཾ་སོགས་གཞན་ལ་ཡང་ཡ་མཚན་མང་ལ། མེས་པོའི་སྣང་བར་ཐུ་གུའི་གཡས་སུ་བུ་མོ་དར་གོས་སྔོན་པོ་གསེར་གྱི་རིགས་ལྡན་གྱོན། ཉུས་པའི་རྒྱན་དྲུག་གིས་སྤྲས་པ་མདའ་དར་དཀར་པོ་ཐོགས་པ་དང་། གཡོན་དུ་དེ་བཞིན་དར་གོས་དམར་པོ་མདའ་དར་སེར་པོ་ཐོགས་པ་གཉིས་འབྲལ་མེད་དུ་བྱུང་བ་སོགས་ངོ་མཚར་བའི་གནས་ཚུལ་དུ་མ་དང་། བཙས་ནས་ཞག་གསུམ་སོང་བའི་ཉི་མ་དཀྱུང་མ་ཟིན་ཙམ་དུ་མེས་པོས་གསང་སྔགས་བསྟན་འཛིན་ཞེས་མིང་བཏགས། ཞེས་གསལ།

གིས་དུས་བསྟུན་ཐབས་མཁས་མ་གནང་བས་ཀྱང་ཅུང་ཟད་ལན་པ་ལྟ་བུར་མངོན་ཡང་། འཕགས་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་མཛད་པ་ལ་ཐལ་པ་སུ་ཞིག་གིས་འཕྱས་གདགས་པར་ནུས། གང་ལྟར། འདིར་བཤད་པའི་རྒྱལ་བ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་དགོངས་གཞི་ནི། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཆོས་ལུགས་རིས་མེད་དང་གདུང་སྲས་བསྐྱེད་དེ་ཆོས་རྒྱལ་དངོས་ཀྱི་ལམ་སྲོལ་ཕྱག་བསྟར་གནང་རྒྱུ་དེ་རེད། དེ་ལ་སྤྱི་ལོ་ 2014ལོའི་ལྷ་མོའི་རྗེས་གནང་སྐབས་འབྲས་སྤུངས་ཚོམས་སྐྱར་དུ། “དེའི་རྗེས་སུ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་འཁྲུངས། སྔོམ་གཙང་བྱས་ནས་མ་བཞུགས་པ་ནི་ཅུང་ཟད་ཞབས་འདྲེན་ལྟ་བུ་རེད། དེར་དགོས་པ་ཞིག་ནི་ཡོད་ས་རེད། ལམ་དུ་མ་ཕྱིན་པ་མ་གཏོགས། དེ་དང་མཐུན་པའི་འཆར་གཞི་ཞིག་ཡོད་པའི་བཟོ་འདྲ་པོ་ཞིག་རེད། གང་ལྟར། རྗེས་སུ་ལམ་ལ་མ་ཕྱིན་པ་རེད། ”ཅེས་དང་། 《བོད་ཀྱི་བྱུང་བ》ལས་༄གོང་ས་མཆོག་གིས།

རྒྱལ་བ་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོས་འཆར་གཞི་དང་བསྟུན་ཏེ་བསླབ་པ་ཕུལ་ཡོད། གལ་ཏེ་རྒྱལ་བ་དྲུག་པ་མཆོག་གིས་བསླབ་པ་ཕུལ་ཏེ་སྲུ་མཐུད་རྒྱལ་བའི་མཚན་གནས་ཐོག་གནས་ཤིང་། དེ་ལ་མི་དམངས་ཀྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་སྲུ་མཐུད་བྱུང་ཡོད་ན། ཁོང་ལ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་བཞེངས་ངེས་ཀྱི་སྲས་ཤིག་ཡོད་ངེས། དེ་ནི་ སྔར་ལས་ལེགས་པ་ཞིག་དང་། ཡབ་སྲས་བརྒྱུད་པའི་བར་ནས་ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་གོ་བབ་ཀྱང་རྗེ་བརྟན་དུ་འགྲོ་ངེས། དེ་ལྟར་བྱུང་ན། མན་ཧྲུ་གོང་མའི་རོགས་རམ་མམ་སྐྱོང་སྐྱོབ་དེ་ནམ་ཡང་དགོས་དོན་མེད་ལ། དུས་རབས་བཅུ་བདུན་པ་ནས་བཅུ་དགུ་པའི་བར་གྱི་བསུན་གཙེར་དེ་དག་ཀྱང་ཐལ་ཆེར་བྱུང་མེད། འདི་ནི་ངོས་ཀྱི་ཚོར་སྣང་ངམ་བསམ་ཚུལ་ཡིན།

ཞེས་གསུངས།

བསླབ་སྡོམ་འབུལ་གནང་མཛད་པའི་ཐད་ལ་༧གོང་ས་མཆོག་ནས་སྨྲ་མཐུད། "རྒྱལ་དབང་དྲུག་པས་རྫོགས་ཆེན་ཉམས་བཞེས་མཛད་པར་བཞེད་ནས་བསླབ་སྡོམ་ཕུལ་བར་འདོད་མི་རུང་སྟེ། དེ་ལ་འབྲེལ་བ་ཅི་ཡང་མེད། ཁོང་གིས་དང་པོ་ཉིད་ནས་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་དང་བླ་མ་གཞན་གྱི་དྲུང་ནས་རྫོགས་ཆེན་གསན་ཡོད། "ཅེས་བཀའ་སྩལ། དེ་ནས་བཞད་མོ་དང་བཅས་ཏེ། "རྒྱལ་བ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོས་བསླབ་པ་ཕུལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་མངོན་གསལ་ཅན་ཞིག་ནི་གཞོན་ནུ་མ་དག་ལ་དགའ་བ་དེ་ཡིན། ངོས་ཀྱིས་བསམས་ན། དེ་ནི་ཐུན་མོང་བར་སྣང་བའི་གནས་ཚུལ་རེད། ངོས་རང་ནོར་ཡོད་སྲིད་ཀྱང་དེ་ལས་གཏིང་ཟབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་ཕྱིད་ལ་བཤད་ཟིན། "ཞེས་གསུངས།

རྒྱལ་བ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོས་བསླབ་པ་ཇི་ལྟར་ཕུལ་སྐོར་ན། 《རྗེ་བཙུན་དམ་པ་མཚན་བརྗོད་པར་དཀའ་བ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཡོངས་སུ་བརྗོད་པའི་གཏམ་དུ་བྱ་བ་དད་པའི་སྒྲོ་འབྱེད་ཀྱི་ཏ་ཀའི་འཕྲེང་བ་》ཞེས་པའི་ཤོག་གྲངས་བྱུ་དྲུག་པའི་མདུན་ངོས་ཐིག་ཕྲེང་གཉིས་པ་ན།

དེ་ནས་ཚངས་དབྱངས་པ། བདེ་མོ་སྤྲུལ་སྐུ། རྗེ་འདི། རྒྱལ་སྲས་ལྷ་བཟང་། སྡེ་པ་སྟག་རྩེ་སོགས་བཅས་གཙང་ལ་ཕེབས། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་བསུ་བ་ལ་ཉིན་ལམ་གཅིག་གིས་སར་ཕེབས། སྟོན་མོ་བྲིས་མཇལ་འཕྲད་གནང་བས་བཞུགས་གྲལ་དེ་ནས་ཚངས་དབྱངས་པས། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སྡོམ་པ་ལེན་དུས་དགེ་བསྙེན། དགེ་ཚུལ། དགེ་སློང་རིམ་གྱིས་ལེན་ཨེ་དགོས་ཞུས། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས་དེ་དགོས་གསུངས། འོན་

འབུལ་དུས་དེ་ལྟར་རིམ་གྱིས་འབུལ་དགོས་སམ་ཞུས་པས། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་དེ་མི་དགོས། གཅིག་ཆར་ཕུལ་ཆོག་གསུངས་པས། ད་ན་ངའི་བསླབ་པ་ཕྲེད་ལ་ཕུལ་བ་ཡིན་ཞུས་ནས་ལངས་གྲབ་བྱས་པས། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ཧ་ཐང་ནས་འཕྲལ་གསུངས་རྒྱུ་མ་རྙེད། དེ་འདྲ་གནང་ན་མི་ཡོང་གསུངས་པས། ཚངས་དབྱངས་པ་ལངས་ནས་ཕེབས་སྐོ། ན་བཟའ་དཀར་པོ་བཞེས་མདའ་གཞུ་བཏགས་ནས་ཕེབས་སོང་།

ཞེས་དང་། ཡང་གོང་གསལ་རྣམ་ཐར་གྱི་ཤོག་གྲངས་བྱུ་བདུན་པའི་མདུན་ངོས་ཡིག་ཕྲེང་བཞི་པ་ན།

མདོར་ན་ཚངས་དབྱངས་པས་ཀུང་ཛེ་འདི་དང་། པཎ་ཆེན་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་ཞལ་གསུངས་ལྟར་བྱས་ན་ཁོ་རང་ལ་བཟང་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལ་སེམས་ཅན་རང་གི་ལས་སྨིན་ཡོངས་དུས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུ་ཡང་ཐུག་ཟེར་བ་དེ་འདྲ་ཡིན་འདུག། དེ་ཡང་ཛེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཐུགས་ཐག་པས་ཚངས་དབྱངས་པ་དང་སྡེ་སྲིད་དང་བཅས་སྐྱོབས་ཐབས་ལ་འབད་ཀུང་ཁོ་རང་ཚོས་ནི་ཕྱིར་ལ་ལོག་རྟོག་ཁོན་བྱེད་པར་འདུག།

ཅེས་གསལ།

གོང་དུ་དྲངས་པའི་ལུང་ཚན་དག་གི་ཡི་གེའི་དག་སྦྱིབ་དང་གཅོད་མཚམས་སོགས་མ་དཔེ་ཇི་བཞིན་བཀོད་ཡོད་ལ། གཤམ་དུའང་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་དོན་མི་རྟོགས་པ་ཆེར་མེད།

དེ་ནས། རྒྱལ་བ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་སྤྱི་ཕྱིར་བཙལ་ཞུགས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་བདག་གིར་མཛད་ཡོད་དམ་སྙམ་ན། སྔོན་གྱི་དམ་པ་འགས་ནི། ནག་ཆང་ཙམ་

ལ་རོལ་ཏེ་ཁྲིམ་པ་ཐལ་བ་ཙམ་ལ་ཡང་མི་དོ་བ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་འདྲ་བ་ཞིག་དངོས་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་མིག་ལམ་དུ་མངོན་ཡང་འདིར་མི་སྤྲོ་ལ། སློ་ལུང་རྗེ་དྲུང་བཟླ་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེའི་རང་རྣམ་《 རིག་པ་འཛིན་པ་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་སྐལ་བཟང་དགའ་སྟོན་》ཞེས་པར་རྒྱལ་བ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་དངོས་སུ་མཇལ་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་གཟིགས་ཚུལ་བཀོད་པ་ནི།

དེ་ལོ་གོང་ས་རིན་པོ་ཆེ་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོར་རབ་བྱུང་འབུལ་བར་ཕེབས་ནས་ཆེར་མ་སོང་བའི་སྐབས་ཡིན་འདུག་ཅིང་། སྐུ་ཆས་བསྒྱུར་བས་ཚང་མ་བློར་མ་ཆུད་ཅིང་སྨྲ་དན་ཆེ་བ་དང་བཅས་ཐེ་ཚོལ་བ་འདུག །གཟའ་ཚེས་ ལེགས་པ་ཞིག་ལ་འཛིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་གི་ཕོ་བྲང་ཆེན་པོ་པོ་ཏ་ལར་ཕྱིན། ཕྱོགས་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་འདུ་ལོང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་། ལྷག་པར་བྱང་པ་ཡོན་བདག་གི་རིགས་གཟབས་མཚོར་ཅན་ཤིན་ཏུ་མང་བ་འདུག་ཅིང་གང་ཡིན་ན་གཞོན་པས་མ་ངེས། ཐམས་ཅད་གོས་དང་གསེར་དངུལ་སོགས་མཇལ་འབུལ་བློས་མི་འཕྲུད་པ་འདུག །ཚོམས་ཆེན་སྟེང་དུ་བསྐྱེབས་པ་དང་། གསོལ་དཔོན་ཆེན་མོས་མི་གནང་སྟེ་རེ་ཞིག་དེ་གར་སྐྱུགས་ཤིག །ད་ལྟ་གོང་ས་རིན་པོ་ཆེ་རྗོང་རྒྱབ་ཏུ་ཕྱག་མདར་ཕེབས་རྒྱུ་ཡིན་པས་ཕེབས་ཞོར་དུ་མཇལ་ཁ་ཡོང་གསུངས། "དེ་ནས་མཇལ་ཁར་ཕྱིན་པར་གོང་ས་རིན་པོ་ཆེ་གོས་ལིང་ སྤོ་སྐྲའི་ལ་པ་ཤག་སྲབ་མོ་ཞིག་བཞེས། དབུ་སྐྲ་སྣན་གཤམ་དུ་སླེབ་ཙམ་དང་། ཕྱག་སོར་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་རྒྱན་སོགས་བཞེས་པའི་སྐུ་གཞོགས་གཡས་གཡོན་རྣམས་སུ་སྐུ་འཁོར་རྣམས་ཀྱང་ན་བཟའ་ཡ་མ་ཟུང་སྣ་ཚོགས་དང་། མདའ་དོང་དང་ཕྱག་ཤོད་སོགས་བསྣམས་ཏེ་བཞེངས་ནས་བཞུགས་འདུག་པར་གོང་ཞབས་རིན་པོ་ཆེ་ནི་གཟི་བརྗིད་མཚུངས་པ་མེད་ཅིང་མཇལ་ཙམ་ནས་དད་པ་ཤུགས་

འབྱུང་གིས་སྐྱེ་ཞིང་ཡིད་འཕྲོག་པ། སྐུ་ཐིལ་ཆེ་བས་ཅར་རྒྱག་ཏུ་བལྟ་མི་ཚུས་པ་སོགས་དམ་པའི་ཡོན་ཏན་འགོག་མེད་དུ་བཞུགས་འདུག་པས་བཙོས་མིན་གྱི་དད་པ་ཐོབ། ཕྱག་དབང་ཞུས་པར་ཕྱག་རྒྱན་དང་སྦྲགས་ཕྱག་གི་ཕྱིས་རེག་ཙམ་བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས་པས་སྐུ་འཁོར་རྣམས་བཞེད་ཆ་དང་བཅས་ཤར་རྒྱག་ཏུ་ཕེབས་སོང་།

ཞེས་དང་། དེའི་རྗེས་སུའང་།

གོང་ས་རིན་པོ་ཆེ་ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་ནས་ཚུར་ལམ་ལྷུན་གྲུབ་ཁང་གསར་དུ་གདན་འདྲེན་མཛད་སོང་བར་ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་ནས་ནམ་ལངས་ལ་ཕེབས་པ་མར་ལམ་ཚུ་བཟང་ཆོས་ལུང་སོགས་བརྒྱུད་དེ། ཞོལ་དུ་ཚ་རྟེང་ཁར་ཆིབས་ཁ་བསྒྱུར་བྱུང་། དེ་ཉིན་ ཉིན་འཕྲོངས་ཀྱི་བར་བཞུགས་ཤིང་ཐོག་སྟེང་ནས་ཞལ་མཇལ་ཞུས་ཚོག་པས་སྐལ་བ་ཤིན་ཏུ་བཟང་། སྐུ་ཞབས་གཡས་གཡོན་ཐམས་ཅད་ནག་ཚང་གིས་ཁེངས་པ། ཞབས་ཕྱི་རྣམས་ཀྱང་ཀུན་སྤྱོད་སྣ་ཚོགས་པ་བཅས་ལས་མ་དག་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་བློར་མི་ཆུད་པའི་ཧ་ལས་སུ་བྱེད་ཀྱང་། ཕལ་མོ་ཆེ་ནི་སྐུ་ཞབས་དེ་ཉིད་མཇལ་བ་ཙམ་གྱིས་དད་པ་དབང་མེད་དུ་ཆེས་ཆེར་སྐྱེ་བ་དང་། མཐོང་ན་མི་མཐུན་པ་མེད་པ་ཞིག་འདུག །དེ་ཉིན་ཀྱང་སྡེ་སྲིད་དང་དེ་མོ་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་སོགས་ཞབས་ཕྱི་ཚང་མ་བཞེས་ཁྲུང་གིས་བད་པས་ངོ་ཚ་དང་བྲལ་བའི་སྤྱོད་ངན་སྣ་ཚོགས་དང་། ཕན་ཚུན་དུ་འཕྲུར་ནས་བཞེངས་བཞུགས་མི་ཐུབ་པ་ཙམ་འདུག་ཀྱང་གོང་(ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་)ནི་འགྱུར་ལྡོག་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མེད་པར་སློབ་སྟོན་དང་བཀའ་ཆོས་ཕྱག་བྲིས་གསུང་གླུ་གནང་བ་ཐམས་ཅད་འཁྲུལ་མེད་དུ་གནང་ཞིང་ཐུགས་འཁྲོལ་བས་ཞལ་མཇལ་དང་གསུང་མཇལ་གང་འདོད་དུ་བྱུང་བས་ཤིན་ཏུ་སྐལ་བ་བཟང་། འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དངོས་ཡིན་སྙམ་པའི་དད་གདུང་བཙོས་མིན་དུ་བྱུང་།

ཞེས་རྒྱལ་བ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་སྐུའི་རྣམ་པ་དང་ཆ་ལུགས། སྐུ་འཁོར་གྱི་ཚུལ། སྐུ་གཟི་བརྗིད་ཆེ་ཞིང་དད་གུས་འགོག་མེད་དུ་སྐྱེ་བ། འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དངོས་སུ་མཇལ་ཚུལ་སོགས་གསུངས། ཚུལ་དེ་ལྟར་རྒྱལ་དབང་དྲུག་པ་མཆོག་ནས་ཁྱིམ་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་བཞེས། མཛད་སྤྱོད་སྣ་ཚོགས་བདག་གིར་མཛད། གདན་ས་དང་ཕོ་བྲང་དུ་གླིང་རྟོག་བྱུང་། སྐབས་དེ་ཤེད་དུ་ཀུན་མཁྱེན་བླ་མ་སོགས་ལ་གཟིགས་ཚུལ་གཞན་ཞིག་བྱུང་བ་ནི། « རྗེ་བཙུན་དམ་པ་མཚན་བརྗོད་པར་དཀའ་བ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཡོངས་སུ་བརྗོད་པའི་གཏམ་དུ་བྱ་བ་དད་པའི་སྒོ་འབྱེད་ཀི་ཏ་ཀའི་འཕྲེང་བ» ཞེས་པའི་ཤོག་གྲངས་བོ་གཅིག་གི་མདུན་ངོས་ཡིག་ཕྲེང་བཞི་པ་ན།

སྐབས་ཤིག་རྫི་ལམ་གྱི་ཚུལ་དུ་རྟང་(གཙང་)ངོས་ནས་གཡག་ཆེན་པོ་ཞིག་དབུས་ལ་ཡོང་བས་སྐྱི་(སྐྱིད་)ཤོད་ལུང་བ་ལ་ཤོང་མི་ཤོང་བའི་ཚོད་འདུག །གཡག་དེ་འཁྲབ་འཁྲབ་ནས་རྭའི་རྩེ་ལ་དབུས་ཀྱི་མི་གཉིས་འབྱར་སོང་བས་རྭའི་སྟེང་ན་མར་འགོས་པ་བཞིན་འདུག །མནལ་སད་ནས་ཐུགས་ལ། ཚངས་དབྱངས་པ་དང་སྡེ་བ་གཉིས་དགེ་ལུགས་ལ་མི་དགའ་བ་འདུག །ཆོས་སྐྱོང་ཆོས་ཡུན་མི་རིང་བར་བརླག་པ་འདྲ། པན་ཆེན་འདི་ཡང་ནུས་པ་ཆེ་བ་བདེན་པ་རེད། ཐུགས་དམིགས་ཅུང་ཟད་རེས་ཀྱང་འདི་ཙམ་བྱས་འདུག་དགོངས་གསུངས།

ཞེས་གསལ།

གཟིགས་ཚུལ་དང་དགོངས་ཕྱོགས་དེ་ལྟ་བུ་བླ་གྲྭ་གཞན་ལ་ཡང་སྤྱི་ཕྱིར་བྱུང་ཡོད་ཚོད་དུ་སྣང་སྟེ། « རིག་པ་འཛིན་པ་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ

སྐྲུལ་བཟང་དགའ་སྟོན་》ལས།

མངའ་རིས་ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་ཆེ་གོང་མས། རྟེས་ཐང་ལྷ་མཆོད་པའི་ཁྲོད་དུ་ཚོགས་གཏམ་གནང་དུས། དམ་ཅན་ཆོས་རྒྱལ་གྱིས་སྔེ་སྲིད་པོའི་སྐྲེ་ནས་ཞགས་པ་ཞིག་བརྒྱབ་ནས་འཐེན་སོང་བ་དེ་ངེས་མ་བྱུང་བ་ཨེ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གཞན་ཡང་རང་རེའི་གྲྭ་ས་གྲྭ་ཚང་དུ་མ་ནས་ཡོན་ཏན་ཆེ་ཆུང་ལ་མ་བལྟོས་པའི་སྡེ་སྲིད་ཆེན་མོར་སྐྱུར་འདེབས་དང་། བདུད་སྡིག་ཅན་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་མ་གཅིག་ལབ་སྒྲོན་ལ་ཁག་བཏགས་པའི་ལུང་བསྟན་གསར་པ་འཚོས་པ་སོགས་སྒྲོ་དང་ཆབས་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་པ་ཞིག་བགྱིས་འདུག་པ། དམ་པ་རྣམས་གསུང་བ་ནི་དགོངས་གཞི་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་པ་གཞིར་བཅས་ཤིང་། དེ་དག་གི་དགོངས་པ་མ་རྟོགས་པའི་བབ་ཅོལ་བྱུང་རྒྱལ་དུ་སྨྲ་བ་དག་ནི་རང་ཉིད་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་ཆབས་པོ་ཆེ་ཡིན་པ་གཞིར་བཅས་མོད། བོད་ཁམས་སྤྱི་འི་བདེ་སྐྱིད་འཕྲོག་པ་ལ་ཡང་གནོད་ཤོས་གཅིག་ཏུ་བྱུང་སྣང་ངོ། །

ཞེས་དམ་པ་དུ་མས་དམ་ཅན་ཆོས་རྒྱལ་གྱིས་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་བསྒྲལ་བར་འདོད་པ་དང་། ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་སྡེ་སྲིད་མཆོག་བདུད་སྡིག་ཏོ་ཅན་དུ་བསྒྲུབ་སྐད་ལུང་བསྟན་རྫུན་མ་གསར་བཟོ་བྱས་པའི་ཚུལ་སོགས་གསལ་བར་བྲིས།

རྒྱལ་བ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པ་དེ་ལྟ་བུ་མཛད་པ་ལ། སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོར་ལེ་ཁག་དང་སྐྱོན་བསྙོན་མང་དུ་བྱུང་ཡོད་འདུག་སྟེ། དེ་ཡང་སློ་ལུང་རྗེ་དྲུང་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་རང་རྣམ་ལས། "སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོར་ངན་གཏད་མང་དུ་གནང་བ་མངོན་སུམ་དུ་ཐོན་པ་ཡིན་

ཟེར་བའི་གྲགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་འདུག་ཅིང་། བོད་འཕྱུང་བྱེད་ཀྱི་འབྱུང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུད་བརླམས་པའི་སྐྱེ་བོའི་གདུག་རྩུབ་གཡོ་བའི་འགོ་ཚུགས་གྲུབ་འདུག །"ཅེས་སྡེ་སྲིད་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོར་སྡོང་བའི་བཤད་ཡམས་ཤིག་ཁྱབ་ཡོད་པའི་ཚུལ་གསུངས། ཡི་གེ་དག་ན་གསལ་བའི་དངོས་ཤུགས་ཀྱི་དོན་རྣམས་བསྡུས་ཏེ་ཕྱོགས་བསྡོམས་ལྟ་བུར་བཀོད་ན། སྐབས་དེ་དག་ཏུ་ཟླ་གྲྭ་མང་པོས་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་མཛད་སྤྱོད་རྣམས་མི་ལེགས་པར་མཐོང་ཞིང་ཆོས་བརྒྱུད་འགྱུར་བར་དོགས། ལེ་ཁག་རྣམས་སྡེ་སྲིད་ལ་བཀལ། སྡེ་སྲིད་དགེ་ལུགས་པར་སྡང་བར་བཤད། ལྷ་བཟང་ཁང་དབང་ཆར་སྲེད། དགེ་ཕྱོགས་ཀྱིས་ལྷ་བཟང་ཁང་བསྐོར། ལྷ་བཟང་ཁང་གིས་བོད་མིའི་ནང་ཁུལ་གྱི་འཐེན་འཁྱེར་བེད་ལོག་ཏུ་སྤྱད། སྐབས་དེར་ཁ་གཏད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཉིས་དང་བར་གནས་བཅས་གསུམ་གྱི་ཁར། ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པ་གཅིག་སྟེ་སྡེ་ཁག་བཞི་ཙམ་ཡོད་པར་སྣང་། དེ་ལྟར་ན། ཁ་ཚོན་ནི་ནམ་ཡང་གཅོད་དཀའ། གང་ལྟར། 《བོད་ཀྱི་བྱུང་བ་བརྗོད་པ་》ལས་~གོང་ས་མཆོག་ནས།

སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོའི་ནང་གི་ཉམས་བཞེས་ནི་རྙིང་མ་ཡིན་ལ། སྡེ་སྲིད་ཀྱིས་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་དངོས་འཛིན་གནང་བའི་སྙིང་རྗོགས་ཆེན་གྱི་ཆོས་སྐོར་མཛུབ་ཁྲིད་གནང་། དེའི་རྗེས་ལ། དྲུག་པ་མཆོག་གིས་བསླབ་པ་ཕུལ། ཕྱིའི་སྣང་ཚུལ་ལྟར་ན། རྒྱལ་བ་དྲུག་པའི་མཛད་སྤྱོད་དེ་ཡང་དེ་ཙམ་ལེགས་པ་ཞིག་མིན། ལྷ་བཟང་ཁང་ནི་དགེ་ལུགས་པ་ཡིན། དེ་ནི་སྡེ་སྲིད་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གཅིག་ཡིན་སྙམ། ལྷ་བཟང་ཁང་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་དང་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་མཛད་སྤྱོད་གཉིས་ཀར་མི་དགའ་བར་གྱུར། དེ་ནས་ལྷ་བཟང་ཁང་གིས་བཟའ་ཟླ་བུ་ཕྲུག་དང་བཅས་པ་ཡོད་པའི་སྡེ་སྲིད་ལ་ལེ་

ཁག་བཀལ།

ཞེས་སོགས་བཀའ་སྩལ།

དེ་ནས《 བོད་ཀྱི་བྱུང་བ་》ཞེས་པའི་དཔེ་དེབ་རྩོམ་པ་པོས། "སྐུ་མདུན་ཕྱེད་ཀྱིས། མཚམས་འདིར་བོད་དང་འབྲེལ་བའི་ཐུགས་བསྐྱེད་དེ་ལམ་ལྷོངས་མ་བྱུང་བའི་(masterplanforTibetfailed)ཚུལ་གསུངས་བྱུང་། དེ་གསུངས་དུས། དོན་ནི། རྒྱལ་དབང་ལྔ་པའི་བར་དུ་རིམ་གྱིས་འཕེལ་བའི་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་དབང་ཤུགས་དང་། རྒྱལ་དབང་དྲུག་པ་ནས་གདུང་སྲས་བསྐྱེད་དེ་རྒྱལ་རྒྱུད་འཛིན་པའི་ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་དགོངས་གཞི་དེ་གསུང་གིན་ཡོད་དམ། "ཞེས་ཞུས་པར།

༄ གོང་ས་མཆོག་ནས། "དེ་ག་རང་རེད། ཡིན་ན་ཡང་། དེ་ནི་ངོས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་ཙམ་ཡིན། "ཞེས་བཀའ་སྩལ།

རྩོམ་པ་པོས་སླར་ཡང་། "དགོངས་ཚུལ་ཨེ། དེ་ནི་ལོ་རྒྱུས་ཉམས་ཞིབ་ཀྱི་དཔྱད་དོན་མ་རེད་དམ། "ཞེས་དོགས་འདྲི་ཞུས་པར།

༄ གོང་ས་མཆོག་ནས། "རེད། དེ་ནི་ལོ་རྒྱུས་ཉམས་ཞིབ་དང་། ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་བརྟག་ཐབས་དང་འབྲེལ་བའི་སྙིར་ཀྱི་ཉམས་ཞིབ་གཉིས་ཀའི་དཔྱད་དོན་ཡིན། "ཞེས་ལོ་རྒྱུས་ཉམས་ཞིབ་དང་སྐུ་སྙིར་ཀྱི་དགོངས་ཚུལ། ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཉམས་སྣང་ངམ་གཟིགས་ཕྱོགས་བཅས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་གྲུབ་དོན་ཡིན་པའི་ཚུལ་གསུངས།

ཡང་རྩོམ་པ་པོས། "དེ་ལྟར་ཡིན་ནའང་། ལྷ་བཟང་ཁང་གིས་[རྒྱལ་དབང་གོང་

མ་ཚོའི་དགོངས་གཞི་]འདི་དག་གང་ཡང་མ་རྟོགས་པར་ཐུན་མོང་སྣང་ཚོད་ཙམ་ཞིག་མཐོང་འདུག །"ཅེས་ཞུས།

༧མགོང་ས་མཆོག་ནས། བཞད་མོ་དང་བཅས་ཏེ། "ལྷ་བཟང་ཁང་ཁོ་སྙིང་རྗེ་ཨང་། ཁོ་ནི་མི་བྱབ་ཆུང་ཞིག་རེད། ངོས་ཀྱིས་དེ་ག་རང་ཤོད་ཀྱིན་ཡོད། དགེ་དགོན་ཁ་ཤས་ཀྱིས་ལྷ་བཟང་ཁང་དང་ཁོའི་དམག་དཔུང་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱས། དེ་ལྟར་དགེ་ལུགས་པ་དང་རྙིང་མ་པའི་བར་དུ་འཐེན་འཁྱེར་ཕྱོགས་ཞེན་གྱི་རྙོག་དྲ་དེ་བྱུང་བ་རེད། "ཅེས་གསུངས། དེ་ནི་དེའི་སྔོན་དུ་ཆོས་བརྒྱུད་ཀྱི་འཐེན་འཁྱེར་མེད་པའི་དོན་མ་ཡིན་པར་འཐེན་འཁྱེར་གྱི་ཛ་ཌེ་དྲག་དང་རྗེ་གསལ་དུ་གྱུར་པའི་དོན་ཡིན། དེ་ནས་ཀྱང་༧མགོང་ས་མཆོག་གིས། ལྷ་བཟང་ཁང་གིས་བོད་རིགས་ནང་ཁུལ་གྱི་ཕྱོགས་རིས་འཐེན་འཁྱེར་གྱི་རྙོག་དྲ་དེ་དག་ལག་ཆར་སྤྱད་དེ་ཁོ་པ་རང་ཉིད་ལ་དབང་ཤུགས་ཐོབ་ཐབས་བྱས་པའི་ཚུལ་ཡང་གསུངས། སྐབས་དེའི་གནས་སྟངས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་《 རིག་པ་འཛིན་པ་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་སྐལ་བཟང་དགའ་སྟོན་》ལས།

དམག་གི་ཉེན་དོགས་ཆེ་བའི་སྐབས་ཡིན་པར་རྒྱལ་བ་ཡབ་སྲས་ལ་ཁྲིད་པར་ཅི་ཡོད་ཀྱང་། དབུས་གཙང་གི་ཕྱོགས་ལྷུང་ཆེ་བ་འདིས་བོད་འཕྱུང་བྱེད་ཀྱི་གཞི་རྩ་གཅིག་ཏུ་འདུག་པར་དགེ་སློང་ཡང་དེ་གའི་མདངས་འཕྲིད་པའི་གོང་ཞབས་རིན་པོ་ཆེར་(ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་)དད་ཞེན་ཆུང་ཞིང་། ལྷག་པར་སྡེ་སྲིད་ཆེན་མོར་ཤིན་ཏུ་གནག་པས་རྒྱུན་པར་ཡང་དཔོན་པོ་སངས་རྒྱམ་པ་[ཞེས་]སོགས་སྐྱུར་འདེབས་སྣ་ཚོགས་རང་ཞུ། ལྷག་པར་བོད་དུ་སོག་དམག་འདྲ་བྱུང་ན་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོར་ཡོ་འགྲེམས་ནི་མི་ཡོང་། སྡེ་

སྲིད་མེད་པ་ཞིག་འཚོས་ཐུབ་ན་སྙམ་པ་རང་བྱེད།

ཅེས་དགེ་འདུན་པའི་ཁྲོད་དུ། དབུས་གཙང་གཉིས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཞེན་བྱེད་ཅིང་རྒྱལ་བ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོར་དད་འདུན་མེད་ལ། སྡེ་སྲིད་ལ་སྣང་ཟུག་ཆེ་བའི་ཁར་ཁོང་ཉིད་མེད་པར་བཟོ་ཐུབ་ན་ཅི་མ་རུང་སྙམ་པའི་སེམས་ཁམས་ཅན་དུ་མ་ཡོད་པ་བཅས་གསལ་བར་གསུངས། དེ་ལྟར་སྡེ་ཤོག་ཆོས་བརྒྱུད་ཀྱི་འཐེན་འཁྱེར་དང་ལྷ་བཟང་ཁང་གི་འདོད་སྲེད་སོགས་མེ་རླབས་བཞིན་འཕྱུར་བའི་སྐབས་ཏེ་སྤྱི་ལོ་ 1705 ལོར། སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་གནད་ཡོད་ལྷ་མི་གཉིས་ཀ་འདུས་པའི་སར་གྲོས་བསྡུར་ཏེ། ལྷ་བཟང་ཁང་རྒྱལ་པོའི་མིང་གནས་རང་འཇགས་ཐོག་ལྷ་ས་ནས་ཐོན་རྒྱུ་དང་། སྡེ་སྲིད་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་དགོངས་པ་ཞུ་རྒྱུར་ཐག་བཅད། 《རྗེ་བཙུན་དམ་པ་མཚན་བརྗོད་པར་དཀའ་བ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཡོངས་སུ་བརྗོད་པའི་གཏམ་དུ་བྱ་བ་དད་པའི་སྒོ་འབྱེད་ཀེ་ཏ་ཀའི་འཕྲེང་བ་》ཞེས་པའི་ཤོག་གྲངས་གོ་བརྒྱད་པའི་མདུན་ངོས་ཐིག་ཕྲེང་བཞི་པ་ན།

དགུང་ལོ་ང་བརྒྱད་པ་མེ་བྱའི་ལོ་[205] ཚེ་འཕྲུལ་གྱི་དུས་སུ་སྡེ་བ་དང་། རྒྱལ་པོ་གཉིས་མ་འཆམ་པར་རྒྱལ་པོས་སྡེ་བ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁོ་ལ་དུག་ཅི་འདོད་བླུད་པ་ཡིན་ཞེས་དང་། ""དེ་ནས་སྡེ་བས་སྦྱར་ནས་ལ་མོ་[ཆོས་སྐྱོང་]ལ། རྒྱལ་པོ་རང་ཡུལ་ལ་སོང་ན་བཟང་གསུངས་ཞེས་ཞུས་ཡོད་པའི་ངོར་ལ་མོས་དེ་མཐུན་གསུངས་ནས། རྒྱལ་པོ་མཚོ་ཁ་ལ་འགྲོ་བར་ཐག་བཅད། ""དེ་ནས་སྡེ་བས་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བཟང་འདི་འཛིན་དགོས་ཟེར། བླ་མ་ཚོ་ལ་གྲོས་དྲིས་པས། བླ་མ་གཞན་ཚོས་ཅང་མི་གསུངས། རྗེ་འདིའི་ཞལ་ནས། རྒྱལ་པོ་འཛིན་

205 འཇིགས་མེད་དབང་པོས་ཤིང་མོ་བྱ་ཞེས་གསུངས།

ན་ང་དེའི་ནང་ན་མེད། མཚོ་ཁན་རྒྱལ་པོའི་ཤ་ཉེ་ཐམས་ཅད་ཡོད། དེ་ཚོས་གཞུང་དང་དེད་རང་ཚོ་ཀུན་ལ་བཟང་པོ་བྱས་མི་ཡོང་གསུངས་པས་གཞན་ཚོས་དེས་ཕྱོགས་འདྲ་བ་ཟེར་བས་འཛིན་མ་ཐུབ། དེ་ཉིན་ཁོང་ཚོས་བསམ་པ་ལ་རྒྱལ་པོ་འཛིན། དེ་ནས་རྗེ་འདི་ཡང་འཛིན་བསམ་ཡོད་འདུག་ཀྱང་། དཀར་ཕྱོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གྲོགས་བྱས་ནས་དེ་མ་ཐོད།

ཅེས་གསལ།

དེ་ནས་ལྷ་བཟང་ཁང་གིས་གཡོ་ཐོལ་གྱིས་གྲོས་དོན་ལྟར་མ་བསྒྲུབས་པར་ལམ་བར་ནས་གསང་སྟབས་ཀྱིས་སོག་དམག་བསྡུས་ཏེ་ལྷ་སར་ཕྱིར་ལོག་པའི་གྲབས་བྱས། བོད་དམག་གིས་སོག་དམག་དང་འཐབ་ཁྲུལ་བྱས་ཀྱང་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ལ་རྒྱ་དོར། བླ་མ་མཁན་པོ་སོགས་བར་འདུམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བོད་གཞུང་ལྷ་བཟང་ཁང་ལ་སྤྲོད་རྒྱུའི་ཐག་བཅད་པའི་ཚུལ་སྲིད་དོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱིས་ཀྱང་བྲིས། 《རྗེ་བཙུན་དམ་པ་མཆན་བརྗོད་པར་དཀའ་བ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཡོངས་སུ་བརྗོད་པའི་གཏམ་དུ་བྱ་བ་དད་པའི་སློ་འབྱེད་ཀྱི་ཏ་ཀའི་འཕྲེང་བ་》ཞེས་པའི་ཤོག་གྲངས་བརྒྱ་དང་གཅིག་གི་མདུན་ངོས་ཐིག་ཕྲེང་གསུམ་པ་ན། "དེ་ནས་བླ་མ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་དང་སྡེ་བ་གཉིས་ཀྱི་བར་བཤད་ནས་སྡེ་བ་ཁྲི་བཞག་ནས་གོང་ཀར་རྫོང་ལ་བཞུགས། གཞུང་རྒྱལ་པོ་ལ་སྤྲོད་པ་བྱས་ནས་སྡེ་བ་དེར་ཕེབས། རྒྱལ་པོ་གྲོང་སྨད་ལ་བཞུགས། "ཞེས་གསལ། དེ་ནས་སོག་དམག་གིས་སྟོད་ལུང་སྣང་རྩེར་སྡེ་སྲིད་ཀྱི་མགུལ་བཙད་དེ་བཀྲོངས། 《རིག་པ་འཛིན་པ་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་སྐལ་བཟང་དགའ་སྟོན་》ལས།

ཕྱིས་རྒྱལ་པོས་སྣང་རྩེར་སྡེ་སྲིད་རིན་པོ་ཆེ་བགྲོངས་པའི་སྐད་ཆ་ཚོར་དུས་དགའ་ཚོར་ཆེ་བ། རྒྱལ་པའི་གྲྭ་རིགས་ཏན་པོ་གནད་མ་རྟོགས་ཤིང་ཕྱོགས་ལྷུང་ཅན་འགའ་ཞིག་གིས་ཀྱང་སྡེ་སྲིད་ནས་རྟོར་སྨིན་(རྡོ་རྗེ་བྲག་དང་སྨིན་གྲོལ་གླིང་)སོགས་ལ་བདག་རྐྱེན་གནང་བ་ནོས་མ་བཟོད་པས་རང་རེའི་གྲྭ་ས་སྤྱི་སྒོས་ལ་བཀའ་དྲིན་ཇི་ལྟར་ཡོད་སྣ་གཅིག་ཀྱང་མ་བསམས་པའི་སྐྱར་འདེབས་དང་དུས་འགྱུར་གྱི་སྐྱོན་ལམ་བྱེད། སྡེ་སྲིད་བགྲོངས་དུས་གྲིག་བཏང་སོང་། དེ་ལས་ཡུན་རིང་ན་དགེ་ལུགས་པའི་མིང་གྲག་ཏུ་འཛུག་པ་མི་འདུག་ཅེས་ཡང་ཡང་ཟེར་བ་ཐོས་པས་རང་ན་སོ་གཞོན་ཀྱང་ཡི་མ་རངས་པ་བྱུང་། "འདི་ལོ་རྒྱལ་པོ་བྱང་དུ་བཙངས་པ་ཚུར་ལོག་གི་དམག་རྣམས་ཁད་ཉེར་འབྱོར་བས་དམག་རྩིས་ཀྱི་རྟབ་ཞོགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་། མདའ་དྭགས་གཉིས་དང་རྒྱལ་པ་སོགས་ཀྱང་བན་དམག་དགོས་མིན་གྱི་གླེང་བརྗོད་དང་བློ་གཡེང་སོགས་བྱེད། དྭགས་ཕྱོགས་ཀྱི་དམག་རྣམས་ཀྱང་རིམ་པར་འཐོན་སོང་ཞིང་། རིམ་གྱིས་སྒོ་ལའི་རྫུས་ཉེས་བཏང་བས་རྒྱལ་པོ་ལྷ་སར་ཐེབས་པའི་གཏམ་གྲགས་ཀྱིས་ས་གཡོས། ཕྱོགས་མཐའ་ཀུན་ཏུ་སོག་པོ་རྒྱུག་ཅིང་བཀའ་བརྡུས་ཀྱི་རིགས་མང་བས་རྟབ་གསིགས་ཆེ། ཟླ་ཆེན་འགའ་ཞིག་ནི། ཉེན་དོགས་ཆེ་བས་བྱེའུ་ཚེར་མའི་སྐྱེད་དུ་ཉལ་བ་ལྟར་ཚེ་སྲོག་ནས་ཚུང་དངོས་པོའི་བར་ལ་འཚོ་འཕྲུགས་བྱུང་དོགས་ཀྱིས་མནར། འགའ་ཞིག་ནི་མ་འགྱངས་པར་བདག་རྐྱེན་ཡོད་པའི་ཁ་འཛམ་དམྱལ་ལེ་སེམས་སྦྲོ་སག་གེ། འགའ་ཞིག་ནི་སོག་པོའི་ཁྲིད་དུ་འཕྲུག་ཅིང་རྒྱུ་བ་སོགས་དགའ་སྡུག་གི་རྣམ་འགྱུར་ཤིན་ཏུ་ཆེ།

ཞེས་གསལ།

ཕྱོགས་མཐའི་གནས་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་ལྷ་ས་མཐིལ་གྱི་ཛ་དྲག་གི་གནས་

བབ་ནི་དེ་ལས་ཀྱང་ཆབས་ཆེ་བ་སྨོས་ག་ལ་དགོས། དེ་ལྟར་འཕགས་པ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་གི་རྣམ་སྤྲུལ་རྒྱལ་བ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་ནས་༸གོང་ས་སྐུ་ཕྲེང་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་གཞི་ལྟར་ཐུགས་བརྩོན་བདག་གིར་མཛད་ཀྱང་། ལམ་དུ་མ་ཕྱིན་པ་ནི་ད་ལྟའི་བོད་ཀྱི་ཉམས་ཉེས་ཆེན་པོ་འདིའི་མགོ་འདྲེན་ལྟ་བུར་གྱུར་ཡོད་ལ། དེའི་རྩ་བ་ཡང་སྡེ་ཤོག་དང་ཆོས་བརྒྱུད་ཀྱི་འཛིན་འཁྱེར་ཉིད་ལ་ཐུག་འདུག་པ་ནི་ལོ་རྒྱུས་རང་ན་ཁྲ་ལམ་མེར་གསལ་བ་འདི་ག་ཡིན། གང་ལྟར། ད་ལྟ་ཤོད་འདོད་པ་ནི། སྡེ་སྲིད་བསྐྱངས་པའི་རྗེས་ལ་ལྷ་བཟང་ཁང་སོགས་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་བྱས་པ་དང་། རྒྱལ་བ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་གིས་ཇི་ལྟར་གནང་མིན་དེ་ཡིན། དེ་ལ་སློ་ལུང་རྗེ་དྲུང་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས། “ལྷུན་གྲུབ་ཁང་གསར་གྱི་གསོལ་དཔོན་ཆེན་མོ་ཡང་སྐྱེར་གཞིས་སུ་རྒྱ་ལོག་གིས་ཕེབས་པ་བཅས་ལྷུན་གྲུབ་ཁང་གསར་དུ་འབོད་མི་བྱུང་བ་བཞིན་ཕྱིན། བདག་རྐྱེན་དང་སྐྱོས་མ་སོགས་གཟབས་པར་མཛད། ཁོང་པ་གོང་ཞབས་རིན་པོ་ཆེར་དད་ཞེན་ཆེ་བས་ཐུགས་ལས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་། ལྷག་པར་གོང་(ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་)ནས་ཕྱག་བྲིས་མའི་བཀའ་ཤོག་ཅིག་ཕེབས་འདུག་པར། རྒྱལ་པོས་ངེད་ལ་བསྙེན་རྫོགས་སྒྲུབ་ན་བོད་ལ་བསྟོད་ཆོག །དེ་མིན་རྒྱ་ནག་ཏུ་རྫོང་ཟེར་བའི་དྲག་འདུན་བྱེད་འདུག་ཀྱང་བློར་བབས་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ཕྱིན་ཉན་རྒྱུ་ཅི་ཡོད། ”ཅེས་གསལ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། རྐྱེན་ངན་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོང་ངེས་པ་རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྔར་ནས་མཁྱེན་ཡོད་པའི་ཚུལ་ཡང་། སློ་ལུང་པས་མུ་མཐུད་ནས་གསུང་དོན།

[རྒྱལ་བ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོས་ལྷུན་གྲུབ་ཁང་གསར་གྱི་གསོལ་དཔོན་ཆེན་

མོར།]གཞི་ནས་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་ལས་ཆེ་ཚད་མེད་པ་ལ་ཞེས་སོགས་ནང་བཅར་ལྷུག་པར་གནང་འདུག་ཅིང་། [གསོལ་དཔོན་ཆེན་མོས་]ད་ཞལ་བཞུགས་པ་མེད། སྔ་གོང་སྐུ་ཆས་བསྐུར་བ་མ་གནང་བའི་གོང་རང་ནས་ཆེ་ཚད་ནི་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་ལས་མེད། དེའི་རིང་ལ་གང་དགའ་གང་སྐྱིད་བྱས་པ་དགའ་ཞེས་ཡང་ཡང་ཟེར་བས་ཀྱིན་ཡོད་གསུང་ཞིང་སྤྱན་ཆབ་མཛད།

ཅེས་རྒྱལ་བ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོས་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་མ་ཕུལ་གོང་ནས་དགུང་ལོ་ཉེར་ལྔའི་སྐུ་ཚེའི་ཚད་ལས་མེད་ཚུལ་གསུངས་འདུག་ལ། དེ་ནི་ངེས་དོན་དུ་སྐབས་དེ་ཙམ་ཞིག་ནས་༄གོང་ས་ཏཱ་ལའི་བླ་མའམ་རྒྱལ་དབང་གི་མཚན་གནས་འཚོར་བར་ངེས་པའི་ལུང་བསྟན་ཡིན་པར་གདོན་མི་ཟ། དེ་ནས་ལྷ་བཟང་ཁང་སོགས་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་བསྒྲུབས་སམ་སྙམ་ན། « ཐེ་བཙུན་དམ་པ་མཚན་བརྗོད་པར་དཀའ་བ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཡོངས་སུ་བརྗོད་པའི་གཏམ་དུ་བྱ་བ་དད་པའི་སྒོ་འབྱེད་ཀྱི་ཏ་ཀའི་འཕྲེང་བ »ཞེས་པའི་ཤོག་གྲངས་བརྒྱ་དང་ལྔའི་རྒྱབ་ངོས་ཀྱི་ཐིག་ཕྲེང་དང་པོ་ན།

རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་མོ་སོགས་ལ་ཆོས་མང་པོ་གནང་། རྒྱལ་པོས་རྒྱ་ནག་བང་ཆེན་མི་ཆེན་པོ་ཅིག་སླེབས་ལ་ཁད་ཡོད་པས། གོང་མ་རྒྱལ་པོ་འདིའི་གསེར་ཡིག་ལ་ཅི་ཟེར་ཡོང་ཆོད་མི་ཐེག། ལྷག་ཏུ་གཞུང་བསྟན་པའི་ལ་རྒྱ་ལ་གོང་མ་རང་ལ་ཞུ་དགོས་པ་སོགས་ཐུགས་གྲོས་ཞུས་པས་ཞལ་བཀོད་ལེགས་པར་མཛད། རྒྱལ་པོས་དངུལ་སྲང་སུམ་བརྒྱ་གོས་དར་མང་པོ་བཅས་ཕུལ། ཕྱིར་ལམ་བསང་གི་མགོན་པོ་ཁམས་ཅན་ལ་མཇལ་ནས་གསོལ་ཁ་བཏང་འཕྲིན་ལས་བཅོལ། འདི་གདན་འདྲེན་བྱས་ན་དགོངས་ཡང་འཚུབ་ཆེན་པོ་བྱེད་

གིན་མི་ཉན་པ་འདྲ་གསུངས། དེ་དུས་ཚངས་དབྱངས་པ་པོ་ཏ་ལའི་རྩེ་ནས་ཆེར་མི་བཞུགས་པར་རྒྱབ་ངོས་ན་ལྷ་ཀླུ་དགའ་ཚལ་ཟེར་བ་ཅིག་བྱས་ནས་རྒྱུན་དེར་བཞུགས་པ་ལ། འབྲས་སྤུང་གི་བླ་མ་རྣམས་འཚོགས་ཐོག་ནས་རྗེ་འདིའི་ཞལ་ནས་ཁྱེད་པོ་ཏ་ལ་ནས་བཞུགས་དགོས། འདི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་གནོད་པས་མི་བཟང་གསུངས་པས། ཚངས་དབྱངས་པས་ལན་ཅི་ཡང་མ་ཞུས།

ཞེས་གསལ།

ཡང་དེའི་གཤམ་དུ།

ངས་ནི་ལས་འབྲས་དཔང་བཞག་གི་ཚིག་ཞུས་པ་ཡིན། སྐུ་ཕྱོགས་འདིའི་མཛད་པ་ནོར་ན་གཞུང་དགའ་ལྡན་པོ་བྲང་ལ་བཟང་པོ་མི་ཡོང་བས། ང་དགའ་ལྡན་པོ་བྲང་ལ་ཤ་ཚ་བ་ཡིན། ཁྱེད་ཆོས་ཡང་ཞུ་དགོས་པ་ཡིན་མོད་གསུངས། སྐབས་ཤིག་ཚངས་དབྱངས་པ་འཁོར་བཅས་ཀྱི་རྗེ་འདི་གདན་འདྲེན་བྱས་ནས། ཁྱེད་པོ་ཏ་ལར་བཞུགས་གཞུང་གི་བྱ་བ་དང་། དགེ་ལུགས་ཀྱི་ལ་རྒྱ་མཐྲིན་པ་བྱེད་དགོས། ང་རང་ཆོས་ད་ཟིན་དཀའ་བ་འདྲ་ཞུས། རྗེ་འདིའི་ཞལ་ནས་ཁྱེད་ཆོས་ངའི་ལག་ལ་འཇོག་ན་སྡེ་མོ་དགའ་ལྡན་པོ་བྲང་མ་ཉམས་དུས་བཞག་ན་ངས་ཀྱང་ཐུབ་མི་ཐུབ་གང་ཡིན་ཀྱང་ཨུ་ཡུ་སུ་ཡུ་བྱེད་མོད། ད་སྡེ་བ་མེད་པར་བྱས། ཕྱག་རྫས་མཛོད་ཐམས་ཅད་མེད་པར་བྱས། དེ་ནས་ངས་ཅིའི་སྟེང་ནས་དགའ་ལྡན་པོ་བྲང་འཛིན་རྒྱུ་ཡིན། ངན་ཁག་ངས་ལེན་རྒྱུ་ཨེ་ཡིན་གསུངས་ཕྱིར་ཕེབས་ཡོངས། དེ་སྐབས་རྒྱལ་པོ་བྱང་ཁ་ནས་ཚུར་དམག་དང་བཅས་ཕེབས་པ་དང་མཉམ་དུ་རྒྱ་ནག་གི་མི་སྣ་ཡོང་བ་དེ་ཡང་ལྷ་སར་ཡོད།

ཅེས་གསལ།

ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོས་རྒྱལ་བའི་མཚན་གནས་ཇི་ལྟར་ཞོར་བའི་ཚུལ་ལ། བྱུང་བ་སྔ་ཕྱི་རྣམས་དཀྱུས་གཅིག་ཏུ་བརྗོད་ན། དེ་ཡང་ཐོག་མར་རྒྱལ་བ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་ལྷ་སར་གདན་ཞུའི་སྐབས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ལ། «རྗེ་བཙུན་དམ་པ་མཚན་བརྗོད་པར་དཀའ་བ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཡོངས་སུ་བརྗོད་པའི་གཏམ་དུ་བྱ་བ་དད་པའི་སྒོ་འབྱེད་ཀྱི་ཏ་ཀའི་འཕྲེང་བ་» ཞེས་པའི་ཤོག་གྲངས་བདུན་ཅུའི་མདུན་གྱི་ཡིག་ཕྲེང་གསུམ་པ་ན། "དེ་དུས་གཟིགས་སྣང་གང་ལགས་ཞུས་པས། སྐུ་སྐྱེས་དེ་ལ་དབུ་མི་འདུག་སྐམ་པ་ཡུན་རིང་གཟིགས་པས། མ་མཐོང་ཞིབ་ཏུ་ཡང་ཡང་གཟིགས་པས་རེ་ཞིག་ལ་མ་ཤར་གསུངས། དོན་ལ་རྫུ་མ་གཅིག་ཡིན་པའི་བརྡའ་རེད། "ཅེས་གསལ། ཡང་གོང་གསལ་རྣམ་ཐར་གྱི་ཤོག་གྲངས་བརྒྱ་དང་གསུམ་གྱི་རྒྱབ་ངོས་ཐིག་ཕྲེང་བཞི་པ་ན། "དེ་དུས་ཧུང་ཐའི་ཇིས་ཀྱང་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྲུལ་སྐུ་ཚངས་དབྱངས་པ་མིན་ལུགས་མང་པོ་བཤད་འདུག། རྗེ་འདིའི་ཞལ་ནས་རྒྱལ་བའི་སྐུའི་སྐྱེ་བ་འདི་ལུང་བསྟན་མང་པོའི་བབ་ལ་ཁམས་ནས་འཁྲུངས་པ་འདི་ཡིན། ཚངས་དབྱངས་པ་ལ་ལུང་བསྟན་མེད་གསུངས་པས། དཔོན་པོ་བློ་བཟང་ཕུན་ཚོགས་ཀྱིས་དེ་ཞུ་མི་ཉན། "ཞེས་སོགས་གསལ།

རྒྱལ་བ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་སོག་དམག་གི་ལག་ནས་འབྲས་སྤུངས་པས་བཙན་འཕྲོག་བྱས་ཏེ་འབྲས་སྤུངས་སུ་བཞུགས་སྐབས། གནས་ཆུང་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོས། "སློབ་དཔོན་འདི་ཉིད་ཀུན་མཁྱེན་ལྡུ་པའི་ཡང་སྲིད་མིན་ན་གཟུགས་མེད་ངའི་མགོ་བོ་ཁོས་ཤིག །"ཅེས་རྡོ་རྗེའི་བྲོ་བོར་བར་སོག་གྲྭ་གླང་སྙིང་

ཅན་འགགས། "གཟུགས་མེད་ལ་མགོ་བོ་འཁོས་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར། "ཞེས་སོགས་བརྗོད་པའི་ཚུལ་སྲིད་དོན་རྒྱལ་རབས་ན་གསལ། དེ་ནས་གོང་གསལ་ཀུན་མཁྱེན་བླ་མའི་རྣམ་ཐར་གྱི་ཤོག་གྲངས་བརྒྱ་དང་བཅུ་བཞིའི་མདུན་གྱི་ཐིག་ཕྲེང་ལྔ་པ་ན།

དེ་ནས་རྒྱལ་པོས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཆོས་སྐྱོང་ཁག་སོ་སོ་ལ་བརྟག་པ་བྱས་ནས་ཁམས་ནས་འབྲུངས་པའི་པད་དཀར་འཛིན་པ་འདི་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་སྐུ་ཡིན་པའི་ལུང་བསྟན་བབས། རྒྱ་ནག་གོང་མ་ཆེན་པོ་ལ་ཞུས་པས་ཀྱང་དེ་རྒྱལ་བའི་ཁྲི་ལ་བཞུགས་ཚུག་དང་བདག་རྐྱེན་བྱེད་ཅེས་བཀའ་ཕེབས་པས་རྒྱལ་པོས་ཇེ་འདི་ལ་ཞུས་པས། ཇེ་འདིའི་ཞལ་ནས་རེ་ཞིག་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་གདན་དྲངས་ནས་དབུས་ནས་བཞུགས། སྤྲུལ་སྐུ་ལ་ཐུགས་གཉེར་བྱེད་བཅུག་ནས་མི་མངོན་པར་བྱས་ན་བཟང་གསུངས་ཀྱང་། རྒྱལ་པོས་དེ་བྱས་ན་གཞུང་དགའ་ལྡན་པོ་བྲང་ལ་གནོད་ཅིང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་དགའ་ལྡན་པོ་བྲང་མེད་པར་བྱས་ཟེར་འོང་། རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྲུལ་སྐུ་ཞིག་ཡོད་ཕྱིན་ཁྲི་ལ་སྐྱུར་དུ་འདོན་དགོས་ཟེར་ཐབས་མ་བྱུང་བར་རྒྱལ་པོ་ཕེབས་ནས། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་དབུས་ལ་གདན་དྲངས། པད་དཀར་འཛིན་པ་དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་ནས་ཧོར་ཟླ་གཉིས་པའི་ཉི་ཤུ་ལྔའི་ཉིན་ཁྲི་ལ་བཏོན། ཁྲི་སྟོན་བྱས།

ཞེས་གསལ།

སློ་ལུང་ཇེ་དྲུང་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས། "དེ་སྐབས་གོང་ས་རིན་པོ་ཆེ་བྱང་ལམ་དུ་གདན་དྲངས་ཤིང་རྒྱལ་པོ་ལྷ་སར་ཕེབས་ནས་[སྡེ་པ་]པཀྲི་ལགས་དང་། ཟླ་ག་བླ་མས་བསྐྲིགས་པར་གྲགས་ཤིང་གང་ལྟར་ཀྱང་རྒྱ་ཅན་སོགས་ལུང་བསྟན་རྣམས་ལ་གོ་བ་ལོག་འགྲེལ་གྱི་རྩ་ཚིག་ཆེན་མོ། གོང་ས་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་

༄གོང་ས་ལྔ་པའི་ཡང་སྲིད་འཁྲུལ་མེད་མིན་པ་དང་། རྗེ་[པད་དཀར་འཛིན་པ་ངག་དབང་]ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་སྣ་ཚོགས་བཀོད་པ་ཞིག་བཀྲམ་ཞིང་ཁྲིམས་བསྒྲགས། "ཞེས་གསུངས། གོང་གསལ་ཀུན་མཁྱེན་བླ་མའི་རྣམ་ཐར་གྱི་ཤོག་གྲངས་བརྒྱ་དང་དགུའི་མདུན་ངོས་ཐིག་ཕྲེང་གཉིས་པ་ན།

དེ་ནས་ཚངས་དབྱངས་པ་རྒྱལ་པོས་ཕྱོགས་ནས་རྒྱ་ནག་པང་ཆེན་ལ་བྱིན་ནས་ཁྱེར་སོང་། འཁྱེར་ཉིན་ཡང་དཔོན་པོ་བློ་བཟང་ཕུན་ཚོགས་དང་། གཤག་སྐོར་བླ་མ་འཇམ་དབྱངས་གཉིས་སྐུ་མདུན་ལ་སོང་ནས་ཚངས་དབྱངས་པ་ཁྱེར་སོང་ཚར། ད་ཡག་པོ་བྱུང་ཞུས་པས། རྗེ་འདིའི་ཞལ་ནས་ད་དུང་འདིས་ཅི་བྱས་ཡོང་ཏ་མི་གོ་གསུངས། ཁོང་གཉིས་ཀྱིས་དེའི་ཅི་ཡོང་ཞུས་པས། ཐུགས་འཚུབས་ནས་མི་ལྷུན་པོ་ཚོ་ཁྱོད་ཚོས་ཅི་ཤེས། ད་དུང་གཞན་གྱི་སྐྱེ་བ་རྗེས་མ་འདི་ལས་ཆེ་གཅིག་གིས་དགེ་ལུགས་ལ་གནོད་པ་བྱས་ཡོང་། ཁྱེད་རང་ཚོས་ལྟོས་སྡོད་ཤི་མ་སོང་ན་ཡང་རིག་ཡོང་གསུངས། དེ་དང་མཚུངས་པས་གསུངས་འགག་རེ་ཕྱོན་བྱུང་བས། དེ་དུས་གསུངས་རང་འགག་བ་ཡིན་སོད། དེ་ཙམ་མི་ཡོང་བ་ལས་ཆེ་བསམ་ཀྱང་ཙང་ཟད་ནོར་བ་མ་བྱུང་།

ཞེས་གསལ།

སྐབས་དེར་དམངས་ཁྲོད་དུ་ཅི་ཞིག་བྱུང་ཡོད་དམ་སྙམ་ན། དེ་ཡང་སློ་ལུང་པས། "སེར་འབྲས་ཀྱི་གྲྭ་རིགས་ཁ་ཅིག་གིས། གོང་ས་རིན་པོ་ཆེ་བྱུང་ནས་ཁ་སང་འདིར་ཕེབས་ཏེ་ཆིབས་པའི་ཞབས་རྗེས་འཛོག་པ་གནང་སོང་ཞེས་ལབ་པས་རྐྱེན་བྱས། ནག་མེད་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་འགའ་ཞིག་ལ་དོན་མེད་དུ་སྒྲོང་སྒྲོད་དང་འཛིན་འཆང་སོགས་སྣ་ཚོགས་བྱུང་སོང་། "ཞེས་དང་། "འཕགས་པ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་གི་

གསུང་སྤྲུལ་དང་ཅོག་རོ་གླུའི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་རྣམ་རོལ་དུ་ལུང་གིས་ཟིན་པའི་དུང་དཀར་སྤྲུལ་བའི་སྐུའི་མཇལ་ཁར་ཕྱིན། "ཀུན་མཁྱེན་ལྔ་པ་དང་འདྲ་བར་ཡིན་ཡིན་ས་དང་མིན་མིན་ས་མ་གཏོགས་མཇེས་མཇེས་ཀྱི་བསླབ་སྟོན་དེ་རིགས་རྩ་བ་ནས་མི་གནང་བས་རྒྱལ་པོའི་དབུང་བཙན་དུས་དེ་སྐབས་ཀྱང་ངག་དབང་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་སྐུ་ལྔ་པའི་རྣམ་རོལ་མིན་སོར་བཞག་དང་། རྒྱལ་བ་རྒྱར་ཐེབས་ཡིན་སོར་བཞག་བསླབ་སྟོན་ཁྲིམ་བསྒྲགས་མར་གནང་བཞིན་པ་ཡིན། "ཞེས་གསལ། དེ་ལྟ་བུ་དག་ལ་གཞིགས་ན། འབངས་མི་བྱིངས་ཀྱིས་རྒྱལ་བ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་༧གོང་ས་ལྔ་པའི་ཡང་སྤྲུལ་འབྲུལ་མེད་དུ་འདོད་པར་མངོན།

གོང་དུ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་དག་གི་གསུང་དྲངས་ཏེ་མང་ཙམ་བྲིས་ཀྱང་བྱེད་འདོད་པ་དོ་མ་ནི། ༧གོང་ས་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོས་རྒྱལ་བ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་༧གོང་ས་ལྔ་པའི་དགོངས་གཞིའི་སྙིང་ཐེབས་ཀྱང་ལམ་ལྷོངས་མ་བྱུང་བའི་ཚུལ་ཟུར་ཙམ་བཀའ་སྩལ་བ་ཡོངས་གྲགས་སུ་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་ལུང་འདྲེན་ཞུ་རྒྱུ་དང་། དེའི་རྒྱབ་ལྗོངས་ཙུང་ཟད་གསལ་སྟོན་བྱེད་པ་ལས་གཞན་ཅང་མིན་ལ། གོང་དུ་བྲིས་པའི་ཡིག་རིགས་དེ་དག་གློག་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དོན་དེ་ཉིད་ཀྱི་སླད་དུ་ཡིན་པ་ལས་རང་རྒྱུད་དཀྲུག་པའི་དམིགས་ཡུལ་གཞན་སྣེ་གཅིག་ཀྱང་མེད། གང་ལྟར། ༧གོང་ས་མཆོག་ནས་སྤྱི་ལོ་ 1991 ཟླ་བ་ 3 ཚེས་ 7 ཉིན་ཐེག་ཆེན་ཆོས་གླིང་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་འཕགས་མཆོག་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་བཀའ་དབང་གནང་སྐབས།

ད་ལྟ་བལྟས་པའི་སྐབས་ལ། ཁ་སང་ཞུས་པ་བཞིན། རྒྱལ་བ་ལྔ་པས་འཆར་གཞི་ཞིག་ཏན་ཏན་བཏིང་འདུག །རིན་ཆེན་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་སྐུ་འཁྲུངས་ནས་གཞོན་ནུའི་

སྐབས་ལ་རྒྱལ་བ་ལྔ་པས་བཏིང་ཟིན་པའི་འཆར་གཞི་ལྟར་ཕྱིན་ཡོད་པ་འདྲ། དེ་ནས་འཆར་གཞི་དེ་ཇི་བཞིན་ལག་ལེན་དུ་འཁེལ་ཐུབ་ཡོད་པ་མ་རེད། དེའི་སྐབས་ལ་གྲུབ་མཐའི་འཛིན་འཁྱེར་བྱས་པའི་ཐོག་ནས་སྐྱོན་མང་པོ་ཞིག་ཏན་ཏན་བྱུང་འདུག །དེ་བྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཞིག་ཡོད་དམ་ཟེར་ན། སྐབས་དེའི་སྒོ་མང་སློབ་དཔོན་ཀུན་མཁྱེན་བླ་མ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་འཇམ་བཞད་ངག་དབང་བརྩོན་འགྲུས་དངོས་གནས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་བླ་མ་རེད། དངོས་གནས་ངོ་མཚར་སྐྱེ་འོས་པ། ཇེ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་ཕྲེང་ཡིན་ཞེས་ཞུ་ཡང་ཞུ་གིན་ཡོད་པ་རེད་ལ། ཞུས་དོན་གཞིར་བཟུང་དངོས་གནས་དྲང་གནས་ཆ་མཚུངས་པའི་སྐྱེས་བུ་ཡིན་པ་རེད། ཁོང་གི་མཛད་རྗེས་ལ་ཆ་བཞག་ནའང་། ཡིག་ཆ་མང་པོ་མཛད་ཡོད། ད་ལྟ་བླ་བྲང་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གྱིས་མཚོན་པའི་བསྟན་པ་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་གསུམ་གནང་མཁན་གྱི་བསྟན་པའི་གཞི་མ་དེ་འདྲ་བཙུགས། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་རེད། ཡིན་ནའང་། རྒྱལ་པོ་ལྷ་བཟང་དང་ཀུན་མཁྱེན་བླ་མ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་ཆོས་བརྒྱུད་ཀྱི་ཐོག་ནས་དམིགས་བསལ་གྱིས་ཐུགས་འདྲིས་ཡོད་པ་དང་། སྡེ་སྲིད་ཀྱི་ཐོག་ནས་འགལ་ཟླ་ཞིག་བསླེབས། དེ་འདྲའི་གནས་ཚུལ་གྱི་ཐོག་ནས་རིན་ཆེན་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་དངོས་གནས་༧གོང་ས་ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་ཡང་སྲིད་ལ་ཐེ་ཚོམ་བྱེད་མི་དགོས་པའི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་དེ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་ཡང་སྲིད་ལ་ངོས་འཛིན་ཞུས་ཡོད་པ་མ་རེད། དཔེར་ན། ཀུན་མཁྱེན་བླ་མ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པས་མཛད་པའི་ལེགས་བཤད་ཀྱི་གྲས་འཛིགས་བྱེད་ཆོས་འབྱུང་ནང་ལ་ལོ་རྒྱུས་གསུངས་ཡོད། ༧གོང་ས་ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་རྗེས་ལ་ད་ལྟ་བད་དཀར་འཛིན་པ་ངག་དབང་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་འཚོ་ཞིང་གཞེས་པ་འདིདོ་ཞེས་འཁོད་ཡོད་པ་རེད། དེར་བརྟེན། རིན་ཆེན་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་རྒྱལ་བའི་ཡང་སྲིད་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་གནང་ཡོད་པ་མ་རེད། ལྷ་བཟང་ཁང་དང་། དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་བཙུགས་བཞག་པའི་

བོད་དཀར་འཛིན་པ་ངག་དབང་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་ཟེར་བ་དེ་རྒྱལ་བའི་ཡང་སྲིད་ལ་ངོས་འཛིན་གནང་ཡོད་པ་རེད། རྟེན་འབྲེལ་ཉེས་སྐྱོངས་དེ་ལྟར་ཉེས་ཀྱིན་ཡོད་པ་རེད། ཡིན་གཅིག་མིན་གཉིས་མཐའ་ནས་དགྲ་བོའི་དམག་ཡོང་དགོས་ཀྱིན་མི་འདུག་ག །ལྷག་བསམ་མ་དག་པ་ཡིན་དགོས་ཀྱིན་མི་འདུག་ག །ཡིན་ནའང་། ཕྱི་དང་ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དབང་གིས་འདི་འདྲ་ཡོང་གིན་ཡོད་ས་རེད། གང་ལྟར། དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་རིན་ཆེན་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་རྒྱལ་བ་ལྔ་པས་འཆར་གཞི་བཏིང་བཞག་པའི་ཐོག་ལ་ཇི་བཞིན་མ་ཕྱིན་པར་བྱུས་ནས་མཐའ་མར་རྒྱལ་བའི་མཚན་གྱི་ནང་ལའང་བཞུགས་མ་ཐུབ་པའི་གནས་ཚུལ་དེ་བྱུང་བ་ཡིན་ས་རེད། དེ་ནས་རྟེན་འབྲེལ་ཉེས་པའི་ལག་རྗེས་ལ། ཁ་སང་ཞུས་པ་བཞིན་རྒྱལ་བ་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་སྐུ་ཚེའི་མཐའ་མ་འཁྱོངས་པར་མཐའ་མར་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་སྐབས་ལ། གཞི་ནས་གནས་ཚུལ་སྡུག་པ་ཞིག་གི་འོག་ནས་འཆར་གཞི་ཞིག་བཏིང་བ་རེད།

ཅེས་བཀའ་སྩལ།

དེ་ལྟར་རྒྱལ་དབང་ལྔ་པ་མཆོག་གིས་དགོངས་གཞི་དམིགས་བསལ་བ་ཞིག་བཏིང་བ་དང་། དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་ཐོག་མའི་དུས་སུ་དགོངས་གཞི་དེ་ཉིད་གཞིར་བཞག་གིས་ཕེབས་ཀྱང་གྲུབ་མཐའི་འཐེན་འཁྱེར་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་པ་དང་། སྔ་ཕྱིར་ཕྱི་ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཉེས་པའི་ལག་རྗེས་སུ་རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ཕྱི་མ་རྣམས་ཡུན་རིང་མ་བཞུགས་པར་རྒྱལ་བའི་"དགོངས་གཞི་"མ་གྲུབ་ཅིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་མཆོག་བཀའ་དྲིན་ཟླ་མེད་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོས་དགོངས་གཞི་གཞན་ཞིག་མི་འདིང་ཀ་མེད་དུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་སོགས་གནང་དུ་མ་བཀའ་སྩལ།

གོང་དུ་གསུངས་པའི་འཇིགས་བྱེད་ཆོས་འབྱུང་ནི། «དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་འབྱུང་ཁམས་གསུམ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་གཏེར་མཛོད་ཅེས་བྱ་བ»ཞེས་པ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ལས།

དེ་ནས་སྤྲུལ་སྐུ་ལོ་ངོ་གཉིས་མ་ལོན་པ་གཅིག་འཕར་ནས། སྔར་བར་ཁམས་ཚ་རོང་ཁ་དཀར་དུ། མཆོག་གི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་རྗེ་བཙུན་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་མིའི་ཟློས་གར་མཛད་པ་པད་དཀར་འཛིན་པ་ངག་དབང་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོ་འདི་འཁྲུངས་ཏེ། དེ་དུས་རྟགས་མཚན་ཤིན་ཏུ་ཡ་མཚན་པ་མང་པོ་བྱུང་། གསང་ཤིན་ཏུ་དམ་ཡང་སྙིང་མ་ཐུབ་པས་སྡེ་སྲིད་ཀྱིས་ཞྒོག་ནས་གདན་དྲངས། ལུགས་པོ་རི་ལ་སྐུ་སྐྱེས་ཡིན་ཟེར་མཁན་འགའ་ཞིག་དང་ལྷན་དུ་བཞག་ནས་མིན་གྱུ་བ་བྱས་ཀྱང་། སྡེ་སྲིད་གཤེགས་རྗེས་སུ་མེ་མོ་ཕག་ལ་པོ་ཏ་ལའི་ཁྲིར་བཏོན་ཅིང་། ད་ལྟ་སྐྱེ་རྒུ་བདེ་ཞིང་ཐུགས་གཉེར་དང་གསུང་ཆོས་རྣམས་འཕེལ་བར་བཞུགས་པ་འདི་ལགས་སོ། །

ཞེས་རྒྱལ་དབང་ལྔ་པའི་འཁྲོར་རིན་ཆེན་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་རྒྱལ་བའི་སྐུ་བྲལ་དུ་བཞུགས་སུ་གསོལ་མེད། ཀུན་མཁྱེན་ བླ་མ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་མཆོག་ནི། སྐབས་འབྲེལ་ལོ་རྒྱུས་ཁྲིད་ཀྱི་གདན་སའམ་དགེ་ཕྱོགས་ཀྱི་མི་སྣ་གནད་ཅན་དེ་ཡིན་པས་མཚན་དངོས་སུ་སྨོས་པར་མཛད་ཀྱང་། སྤྱིར་ནི། རྒྱལ་བ་ཚངས་དབྱངས་པའི་རྣམ་ཐར་དུ། "ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་དཔལ་བཟང་པོས། ལར་ད་ལྟ་གངས་རིའི་ཁྲོད་འདི་ན། །རང་བསྟན་པ་འཛིན་པར་ཁས་ལེན་ཅིང་། །གཞན་བསྟན་འཛིན་དགྲ་བོའི་དྭངས་མར་འཛིན། །ཚུལ་འདི་ལ་སྐྱོ་བ་གཏིང་ནས་སྐྱེ། །ཞེས་དང་། རྗེ་ཀུན་དགའ་ལེགས་པའི་རྣམ་ཐར་ལས། ང་ཡི་ཕྲག་དོག་སྟོང

བས་སེ་འབྲས་ཀྱིས་ཁྱེར་ཏེ། མིང་སྤྱོས་ནས་ལ་རྒྱ་ཞེས་བཏགས་འདུག་ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། "ཞེས་དམ་པ་གོང་མའི་གསུང་དྲངས་ཏེ་ཟུར་ཟ་གནང་བ་ལྟར་རོ། །འོ་ན། རྒྱལ་བ་སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་ཀྱི་རིང་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་ལ་ཞབས་འདེགས་བསྒྲུབས་ཏེ་མཐར། རང་ཉིད་ཀྱི་དབུ་དེ་ཡང་སོག་དམག་གི་ལག་ཏུ་ཤོར་བའི་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་པ་དོན་ལ་སུ་ཡིན་སྙམ་ན། དགོས་དབང་ཚུལ་བསྟན་དྲང་དོན་དང་ངེས་དོན་གང་ཡིན་མ་ངེས་ཀྱང་དགེ་ཕྱོགས་ཀྱི་དམ་པ་གོང་མ་དུ་མའི་གཟིགས་ཚུལ་མི་ལེགས་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཡང་། རྒྱལ་དབང་ལྔ་པས། "མ་རིག་གཉིད་སངས༷་རྣམ་དཔྱོད་རབ་རྒྱས༷་པ། །རྒྱ༷་ཆེན་གཙུག་ལག་མཚོ༷་ལྟར་གཏིང་ཟབ་པར། །མཁྱེན་དཔྱོད་ཡངས་པའི་ས་སྐྱོང་ལྷ་སྲས་ཀྱི། །རྣམ་སྤྲུལ། "ཞེས་དང་། 《གངས་ཅན་བོད་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་རབས་འདུས་གསལ་དུ་བཀོད་པ་སྔོན་མེད་དྲངས་ཤེལ་འཕྲུལ་གྱི་མེ་ལོང་》ལས། "སྤྱི་ལོ་ ༡༧༠༥ པར་ལྷ་བཟང་ཁང་པ་བོད་དུ་འབྱོར་ཏེ། སངས་རྒྱམ་པས་དགེ་བསྟན་ལ་དང་བ་མ་མཛད་པར་བསྣད་ནས་གཡོ་སྒྱུའི་སྒྲོ་ར་བས་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་དེ་ཉིད་སྟོད་ལུང་སྣང་རྩེ་རུ་མགུལ་བླངས་ཏེ་བཀྲོངས། འདི་ནི་ལེགས་ལྡན་རྗེའི་གཏེར་ལུང་དུ། མ་འོངས་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་པོ་ཆགས་པའི་སྲས་རྗེ་ཡི་འཕྲིན་ལས་གདུལ་སྐྱོང་བསྟན་པའི་བདག་ལྷ་སྲས་སྤྲུལ་པ་བུདྡྷའི་མིང་ཅན་འབྱུང་སྔོན་ཀྱང་ཆོས་ཟབ་ཆེ་ན་བདུད་ཀྱང་ཟབ་རྐྱེན་འབྲེལ་མ་འགྲིག་བདུད་ཀྱི་བར་ཆད་དང་སེམས་ཅན་བསོད་ནམས་ཟད་པའི་དུས་འཛོམ་ཆེ་ཕྲག་དོག་དབང་གིས་ཕན་ཚུན་མཐོ་གནོན་བྱེད་ཁ་ཅིག་ལ་གཅིག་དགྲ་བྱེད་ཅིང་རྩོད་པ་ནམ་མཁའི་ཐུགས་སྲས་ཡིན་ཀྱང་ཡི་རེ་མུག་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་པོ་གྲམ་ཁའི་ཚེར་ཕུང་

འདྲ༵ཨ་ནྡ་བདག་གིས་བསྐྱབས་ཀྱང་སྐྱོབ་མི་འགྱུར༵ཞེས་གསུངས་པའི་ཐོག་ཏུ་བསླེབས་པར་གོ། ″ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་དགོས་སམ་སྙམ་ཡང་དམ་པ་རྣམས་ཞལ་མི་འཆམ་པས་ཀུན་ལ་དག་སྣང་བསྒོམ་རྒྱུ་ལས་ཐབས་གཞན་ཅི་ཡོད་སྙམ་དུ་སེམས་སོ། །

མདོ་དོན། རྒྱལ་བ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོས་༧གོང་ས་ལྔ་པའི་དགོངས་གཞི་ཕྱག་བསྟར་མཛད་པར་ཐུགས་བརྟོན་བསྐྱེད་ཀྱང་ལམ་ལྷོངས་མ་བྱུང་། ཆོས་བརྒྱུད་ཀྱི་འཛིན་འཁྱེར་དང་ལྷ་བཟང་ཁང་གི་འདོད་སྲེད་སོགས་ཀྱི་རྐྱེན་པས་སོག་དམག་གིས་སྡེ་སྲིད་ཀྱི་མགུལ་བླངས། ལྷ་བཟང་ཁང་གིས་སྡེ་སྲིད་ཀྱི་ཕ་ཁྲིམ་ཉང་བྲན་གྲོང་སྨད་གཞིས་ཀའི་ཆས་ཀ་རྣམས་ཉེ་སའི་གྲྭ་པ་རྣམས་ལ་བྱིན། གྲྭ་པ་བསམ་མེད་ཆོས་ཏབ་ཐོབ་བརྒྱབས་ཚུལ་ཕྱུར་ལྷོག་ངག་དབང་བྱམས་པས་གསུངས་པ་སྲིད་དོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱིས་བྲིས། རྒྱལ་བ་ཚངས་རྒྱ་མཚོ་རྒྱལ་བའི་ཁྲི་ལས་ཕབ་སྟེ་སོག་དམག་གི་སྡོད་གནས་ལྷ་ཀླུར་སྤྱན་དྲངས། རྒྱ་ཡུལ་དུ་གདན་འདྲེན་ཞུས་པར་ལམ་བར་དུ་འབྲས་སྤུངས་པས་ཕྲོགས་ཏེ་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་དུ་བཞུགས་སུ་གསོལ། དགོན་གྲྭར་ཉམས་ཉེས་ཡོང་དོགས་ཀྱིས་མ་བཟོད་པར་སྐུ་རྐྱང་སོག་དམག་གི་ལག་ཏུ་ཕྱིར་ཕེབས། དེ་ལ་《བོད་ཀྱི་བྱུང་བ་》ལས་༧གོང་ས་མཆོག་ནས།

རྒྱལ་བ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་ཐུགས་ལ། གལ་ཏེ་རང་ཉིད་དགེ་འདུན་པའི་རྒྱབ་སྐྱོར་འོག་འབྲས་སྤུངས་སུ་བཞུགས་ཚེ་དགེ་འདུན་པ་མང་པོར་འཆི་སྐྱོན་འབྱུང་བར་ཐེ་ཚོམ་མེད་པས། རང་ཉིད་གཅིག་པུའི་སྐུ་སྲོག་ཤོར་ཡང་སྐྱོན་མེད་པར་དགོངས་ཤིང་། དེ་ལྟ་བུའི་གནས་སྟངས་ལ་གཞིགས་ཏེ་[རྒྱ་ཡུལ་དུ་ཕེབས་པའི་]ཞལ་བཞེས་མཛད། གནས་

དུས་དེར་གོ་མཚོན་ཐོགས་པའི་སོག་དམག་༧༠༠༠ཙམ་ཡོད་པས་བོད་དམག་ལས་སྟོབས་ཤུགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ། སོག་པོ་དང་ལྷན་དུ་རྒྱ་ཡུལ་དུ་ཕེབས་པ་ནི་ཁོང་གི་ཐུགས་བཞེད་མིན་ཡང་། གལ་ཏེ་ཞལ་བཞེས་མ་གནང་ཚེ་བོད་མི་མང་པོ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་གནས་སུ་བསྐྱལ་ངེས་ཡིན་པས། དཀའ་ངལ་དེ་ཁོང་རང་ཉིད་ཀྱིས་སེལ་དགོས་པའི་དགོངས་བཞེས་མཛད། དེ་ལྟར་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་གནད་དོན་ལ་དགོངས་ཏེ་ཐག་གཅོད་གནང་བ་རེད།

ཅེས་སྩལ།

《 མཛད་རྣམ་རྒྱ་ཆེན་སྙིང་རྗེའི་རོལ་མཚོ་》 དེབ་ཕྲེང་བཞི་པ་ལས་༧གོང་ས་མཆོག་གིས། "དྭགས་པོ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་དངོས་གནས་བྱས་ན། མཛད་འཕྲིན་རྒྱས་ཐུབ་པའི་ཆ་རྐྱེན་ཡག་པོ་ཞེ་དྲག་ཡོད་པའི་བཟོ་འདྲ་པོ་ཡོད་ན་ཡང་། བར་ཆད་ཀྱི་དབང་གིས་རྒྱས་མ་ཐུབ་པ་རེད། "ཅེས་བཀའ་སྩལ་བ་ནི་འདིར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྦྱོར་དུ་འགོད་ཚོག་སྙམ། དེ་ལྟ་བུའི་གནས་སྟངས་རྟོག་འཛིན་ཅན་གྱི་འོག་ནས་རྒྱལ་བ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་གིས་རང་ཉིད་བློས་གཏོང་མཛད་དེ་རེ་ཞིག་ཆེས་ཡ་ང་བའི་ལོ་རྒྱུས་རྟོག་འཛིང་ཅན་དེའི་མཇུག་བསྡུ་ཨེ་ཐུབ་ཀྱི་འབད་པ་དྲག་ཏུ་བསྐྱེད་ཏེ་རྒྱ་ཡུལ་དུ་ཕེབས། འགའ་ཞིག་གིས་ནི་ཕེབས་ལམ་དུ་ཞི་བར་གཤེགས་ཟེར། གཞན་དག་གིས་ནི་དེ་ལས་ལྡོག་སྟེ་གསང་རྣམ་གླེང་། པཎ་ཆེན་བཅུ་པས་ཀྱང་དྭགས་པ་བཞུགས་བཞིན་དུ་བདུན་པ་ཕེབས་པར་གསུངས། སྐྱེ་བོ་རང་ག་བའི་བློར་ཤོང་དཀའ། སར་གནས་ཀྱི་སེམས་དཔའ་དག་གི་མཛད་པ་ནི་བློ་ཡུལ་ལས་འདས། འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་སུ་མཐུན་ནས་མགོ་འཁོར། བོད་ལ་གསང་བ་མང་། དེ་ལྟར་ལོ་རྒྱུས་མང་པོ་མག་མོག་ཏུ་གྱུར་ཏོ། །

རྒྱལ་མཆོག་བདུན་པ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་གཞི།

ད་ནི་རྒྱལ་དབང་བདུན་པ་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་ནས་བཅུ་གཉིས་པ་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོའི་བར་གྱི་གནས་ཚུལ་ཅུང་ཟད་བརྗོད་པ་ལ། སྤྱི་ལོ་ 2014 ལོར་འབྲས་སྤུངས་ཆོས་སྐར་དུ། "དེའི་(ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་)རྗེས་ལ། རྒྱལ་མཆོག་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་རེད། འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོ་ནས་མར་སྐུ་ཚེ་རིང་པོ་བཞུགས་མེད། ཕྱིས་སུ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་མཛད་འཕྲིན་རྒྱས་ཤོས་ཤིག་བྱུང་བ་རེད། "ཅེས་བཀའ་སྩལ། ༄གོང་ས་མཆོག་ནས་པད་དཀར་འཛིན་པ་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་རྒྱལ་བའི་སྐུ་གྲལ་དུ་ངོས་བཞེས་མི་མཛད་པར་མཛོད། 《 བོད་ཀྱི་བྱུང་བ་》ལས་༄གོང་ས་མཆོག་ནས།

རྒྱལ་དབང་དྲུག་པའི་སྐབས་སུ། སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་ནས་བྱུང་བའི་དགོངས་གཞི་དེ་ལམ་དུ་ཕྱིན་མེད། རྒྱལ་དབང་བདུན་པ་ཆེན་པོའི་སྐུ་དུས་སུ། དགོངས་གཞི་གཞན་ཞིག་འབྱུངས་པའི་སྐབས་ཡོད་ཚོད་དུ་སྣང་ཡང་། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་[དགོངས་གཞི་]དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་མེད་པ་འདྲ། སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པ་དགུང་ལོ་གཞོན་དུས་གཤེགས། དགུ་པ་ནི་དགུང་ལོ་བཅུ་ཙམ་ལ་ཕེབས་སྐབས་སྔ་དྲན་ལས་འདས། དགུ་པ་དེ་ཉིད་གཞན་དང་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡིན། གལ་སྲིད་བུ་ཆུང་དེ་སྐུ་འཚོ་ཞིང་གཞེས་ཡོད་ན་གནད་དོན་མང་པོ་ཞིག་ལེགས་བཅོས་གནང་ཡོད་ངེས་སྙམ། ཁོང་ནི་རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་པ་ལྟར་དག་སྣང་མང་དུ་ཡོང་བའི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན།

ཞེས་དང་། བཅུ་པ་ནས་བཅུ་གཉིས་པའི་བར་དུ་ཡང་དགུང་ན་གཞོན་པའི་དུས་

སུ་སྐུ་སྨྲུ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་གསུངས། བརྒྱད་པར་མཚོན་ན། མགོན་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་སྔ་ནས་རིས་མེད་ཆོས་བརྒྱུད་ཀྱི་ཚོགས་ཆེན་སྐབས་བཅུ་གཅིག་པའི་སྟེང་།

འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོས་སྐུ་ཚེའི་སྟོད་ལ་ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ཕྱག་བཞེས་གཙོ་བོ་དང་སྐུ་ཚེའི་སྨད་ལ་༧གོང་ས་ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་ཕྱག་བཞེས་གཙོ་བོར་གནང་སྟེ། རྗེའི་གཟིམ་ཚུང་ཉི་འོད་ཀྱི་ནང་དུ་རྒྱལ་དབང་ལྔ་པའི་འདྲ་སྐུ་ཞིག་ཀྱང་བཞེངས། གསང་བ་རྒྱ་ཅན་གྱི་དཀའ་གནད་ལས་འཕྲོས་པའི་དོགས་གཅོད་བཀའ་འདྲི་སོགས་ཁྲི་ཆེན་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས་ལ་གནང་བ་སོགས་ཁྲི་ཆེན་དེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ན་གསལ།

ཞེས་སོགས་བཀའ་སྩལ་བར་གཞིགས་ན། སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པས་རིས་མེད་གནང་སྟེ་༧གོང་ས་ལྔ་པ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་གཞིའི་ཆ་གཅིག་ཕྱག་བསྟར་གནང་བར་མངོན།

སྐུ་ཕྲེང་དུ་མ་སྐུ་ཚེ་མཐའ་མ་འཁྱོངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་འདྲ་མིན་བཤད་པ་མང་ཡང་། དེ་ནི་རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ་དགོངས་པ་གཞན་དོན་དུ་གཤེགས་ནས་རྒྱལ་མཆོག་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་དུས་སུ་ཆོས་བརྒྱུད་རྩོད་རྙོག་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་བོད་ལ་དཀའ་ངལ་སྣ་ཚོགས་བྱུང་བའི་སྐབས་ཀྱིས་ཡིན་ནམ་སྙམ་སྟེ། དེ་ཡང་༧གོང་ས་མཆོག་ནས། “རྟེན་འབྲེལ་ཉེས་པའི་ལག་རྗེས་ལ། རྒྱལ་བ་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་སྐུ་ཚེའི་མཐའ་མ་འཁྱོངས། ”ཞེས་སོགས་གསུངས། རྒྱལ་མཆོག་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་ནི། དགེ་ལུགས་ཁེ་གཙང་གནང་སྟེ་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་མཛད་པ་གཙོ་བོར་བསྐྱངས་པ་ལས་སྲིད་ལུགས་ལ་ཐེ་ཇུས་དེ་ཙམ་མ་གནང་བ་ནི་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་ཡིན། ༧གོང་ས་མཆོག་ནས་སྤྱི་ལོ་ 1994 ཟླ་བ་ 3 ཚེས་ 14 ཉིན་གཙུག་ལག་ཁང་

ད།

རྒྱལ་མཆོག་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་བླ་མ་མཐོང་ཆོས་རང་ལ་ཟུང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་བརྙེས་པ་རེད་ཅེས་ཏ་ལམ་བརྗོད་ཆོག་པ་ཡིན་ནའང་། སྲིད་ཕྱོགས་ནས་༧གོང་ས་ལྔ་པ་ཆེན་པོས་བཙུགས་པའི་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་གི་ཁྲི་འདིའི་སྟེང་ལ་བཞུགས་རྒྱུའི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཚང་མེད་པ་ཞིག་ངོས་ཀྱིས་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད། རྒྱལ་མཆོག་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་༧གོང་ས་ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་སྟོན་ཆ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཇུག་སྐྱོང་སྲ་ཐག་ཐག་ཅིག་གནང་ཡོད་ན། དེང་སང་རྒྱ་མིས་བོད་རྒྱ་ཁོངས་ཡིན་ཞེས་ལག་པ་ཕྱིས་ས་ལྟ་བུར་རྒྱལ་དབང་རིམ་བྱོན་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་ཅེས་ཟེར་བ་འདི་ཡོང་དོན་མེད། ༧གོང་ས་ལྔ་པ་ཆེན་པོས་འཆར་གཞི་བཏིང་བའི་ལམ་སྟོན་ཐོག་འགྲོ་མ་ཐུབ་པས་རྐྱེན་བྱས་ཏེ་བོད་གཞུང་གི་ནུས་པ་ཉམས་དམས་སུ་ཕྱིན། དེའི་ཉེར་ལེན་གྱིས་ནང་ཁུལ་དབང་ཡོད་ཤོད་རེས་ཀྱི་རྙོག་དྲ་ཡོང་སྐབས་བོད་པས་མཆོད་ཡོན་སྦྱིན་བདག་གི་ལ་རྒྱའི་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་མན་ཇུའི་གོང་མ་རྒྱབ་རྟེན་དུ་བཅོལ། རྒྱ་མིའི་ངོས་ནས་དེ་དག་དཔོན་འབངས་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་ངོ་བོར་བེད་སྤྱོད་ལོག་པར་བྱས་ཏེ་འཁྱོག་བཤད་བྱེད་བཞིན་ཡོད། ༧གོང་ས་ལྔ་པ་ཆེན་པོས་ལམ་སྟོན་གནང་བ་དེའི་ཐོག་འགྲོ་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་ན་ཕལ་ཆེར་གོང་གསལ་གནས་ཚུལ་དེ་ཚོ་ཡོང་གི་མ་རེད་བསམ་གྱིན་འདུག །དེ་ནི་ངོས་ཀྱི་མཐོང་ཚུལ་ཡིན།

ཞེས་དང་། 《མཛད་རྣམ་རྒྱ་ཆེན་སྙིང་རྗེའི་རོལ་མཚོ་》ལས་མགོན་པོ་མཆོག་ནས། “དེ་ནས་རྒྱལ་མཆོག་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་དགེ་ལུགས་པ་གཙང་མ་གནང་བ་རེད། བླ་མ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཞིག་རེད། སྐུ་གཟུགས་གཙང་པོ་གྲ་མ་འགྲིག་པ་

ལྷ་བུ་ཡོད་བསྟོད་པ་དེ་འདྲ་བྱུང་བ་རེད། “རྒྱལ་དབང་གོང་མའི་གོང་མ་རྒྱལ་དབང་ལྔ་པའི་སྐབས་ཞེ་དྲག་གྲ་འགྲིག་པོ་དང་ཡག་པོ་ཡོད་པ་དེ་འཛུམ་ཤོར་ཆེན་པོར་ཕྱིན་པ་དང་། རྒྱལ་དབང་རང་ཡང་ཧ་ཅང་ཡག་པོ་ཡིན་རུང་། རྒྱལ་དབང་ལྔ་པའི་བཞུགས་ཁྲིའི་སྟེང་ལ་བཞུགས་མཁན་དེས་མི་གོ་ཆ་ཚང་ཞིག་ཆོད་མི་འདུག་བསམ་པ་ཞིག་དྲན་ཡོང་གིན་འདུག །”ཅེས་གསུངས། བཀའ་སློབ་འདི་ལྷ་བུ་ལན་གཅིག་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཐེངས་དུ་མར་གནང་།

༧གོང་ས་བཅུ་གཉིས་པ་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་ལ་འདིར་བཤད་པའི་དགོངས་གཞི་དེ་ཡོད་མེད་ཤེས་དཀའ་ཡང་། འདིར་འབྲེན་འདོད་པའི་དག་སྣང་ལུང་བསྟན་ཞིག་མཛལ་བ་ནི། རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་ཐར་ལས།

རྒྱལ་དབང་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོར་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པདྨ་འབྱུང་གནས་དངོས་སུ་ཞལ་གཟིགས་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་སྩལ་བ་ལས། འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ་ཆོས་ཀྱི་མཆོག༚ཡི་ཐུགས་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་ཡིན༚གསང་སྔགས་རིག་མ་བཞེས་གྱུར་ནཿ བོད་ཀྱི་བསྟན་པ་བདེ་བར་འབྱུང༌ཉེ་ནས་དམ་སྲི་ཙན་གྱིས་དཀྲུག༚གྱུག་རྒྱ་དངོས་གྲུབ་མ་བསྙེན་ནཿཚེད་ཉིད་ཚེ་འཕོས་ཚེད་ཚབ་ནིཿ གླང་ལུང་ནགས་ལ་ཐུབ་པའི་མིང་ཅན་འབྱུང༚ཤཱོ་ཁམས་བྱི་བ་ལོ་པ་སྐྱེ༚རྒྱལ་སྲིད་ཆོས་སྲིད་གཉིས་སུ་འཛིན༚

ཞེས་པ་འདི་རེད།

རྒྱལ་མཆོག་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོའི་དགོངས་གཞིའི་ཐད་ལ། ༧གོང་ས་མཆོག་ནས། “སྐུ་མདུན་སྐུ་གོང་མར་ཆ་བཞག་ན་འང་། ནང་ལྟར་དུ་ཕུར་པ་ཉམས་བཞེས་གཙོ་བོར་གནང་ལ། གཏེར་སྟོན་གྱི་མཚན་ཞིག་ཀྱང་ཡོད། ”ཅེས་རེས་མེད་

གནང་ཚུལ་ཆོས་བརྒྱུད་བླ་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ཆེན་སྙེང་གསུངས་ཤིང་། 《བོད་ཀྱི་བྱུང་བ་》ལས། "རྒྱལ་མཆོག་བཅུ་གསུམ་པའི་སྐབས་སུ། དགོངས་གཞི་ཞིག་ཡོད། ཁོང་ སྲུ་དན་ལས་མ་འདས་སྔོན་གྱི་ལོ་ཤས་གོང་། དགོངས་གཞི་དེ་མ་གྲུབ་པས། དགོངས་པ་སྲུ་དན་ལས་འདས་ཏེ་རྒྱལ་མཆོག་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོའམ་བཅུ་བཞི་པ་ བྱབ་ཆུང་ངོས་རང་[ཁོང་གི་ཚབ་ཏུ་]གཏོང་བའི་དགོངས་བཞེས་མཛད་པ་རེད། "ཅེས་བཞད་མོ་དང་བཅས་ཏེ་བཀའ་གནང་། ལེགས་འགྲུབ་མ་བྱུང་བའི་དགོངས་ གཞི་ནི། "ཚུ་སྤྲེལ་ཞལ་གདམས་ཀྱི་བཀའ་སློབ་ནང་། རྒྱལ་ཐབས་སྐྱོང་ལུགས་གང་ འདྲ་བྱེད་དགོས་ཀྱིན་ཡོད་མེད་དང་། ཕྱིར་བཏང་གི་དགོངས་པ་གང་འདྲ་བཞེས་པ། འབད་བརྟོན་གང་འདྲ་གནང་བ། མཐའ་མར་དགོངས་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཐོག་ནས་ ཐུགས་ཕམ་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་གསལ་པོ་རེད། སོ་སོས་རང་ས་རང་སྲུང་ བྱེད་དགོས་པ་དང་། སོ་སོའི་མི་རིགས་དང་རྒྱལ་ཁབ། རྒྱལ་ཁབ་འདི་བརྟན་པོ་ གནས་ཐུབ་ཐབས་ལ་འབད་བརྩོན་ཧ་ཅང་ཆེན་པོ་གནང་ཡོད། "[206]ཅེས་བཀའ་སྩལ་ བ་ལྟར་བོད་ལྗོངས་དེང་རབས་ཀྱི་ལུགས་སམ་འཛམ་གླིང་སྤྱི་སྒྲོལ་དང་མཐུན་པར་ བསྒྱུར་ཏེ་རང་ས་རང་སྲུང་གནང་རྒྱུ་དེ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་དགོངས་གཞི་དེ་ཇི་བཞིན་ ལམ་དུ་མ་ལྷོངས་པས་མཐར་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཕེབས་ཏེ་འཛམ་གླིང་ཁྱོན་ལ་ དངོས་སུ་ཆིབས་ཞལ་བསྒྱུར་ནས་བོད་བསྟན་སྲིད་མི་རིགས་རིག་གནས་དང་ བཅས་པར་བདག་སྐྱོང་གནང་རྒྱུར་དགོངས་བཞེས་མཛད་པ་དེ་རེད། དེ་ལ་《མཛད་ རྣམ་རྒྱ་ཆེན་སྙིང་རྗེའི་རོལ་མཚོ་》ལས།

206 1996ཟླ་བ་5ཚེས་8ཉིན་བཀའ་སྩལ་བ་དོལ་རྒྱལ་དང་འབྲེལ་བའི་བླང་དོར་བཀའ་སློབ་དེབ་དང་པོ་ལས་དྲངས།

དེ་ནས་དུས་ཚོད་ཏ་ཙམ་སྡུག་པོ་དེ་ཚོ་ཕྱིན་ཟིན་པའི་རྗེས་སྐུ་མདུན་སྐུ་གོང་མའི་སྐབས་ཡང་བསྐྱར་གཞི་ནས་ལེ་ཚན་གསར་པ་ཞིག་ཚུགས་ཏེ་དགོངས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཞེས་པའི་བཟོ་འདྲ་པོ་བྱུང་འདུག །ཡང་དེའི་རྗེས་ཀྱང་འཁྲུགས་པ་རེད། ཁམས་ལ་མདོ་སྨད་ཀྱི་ཁོད་སྐབས་དུས་ཉེས་ཆེན་པོ་བྱུང་ཞིང་། དེ་སྐབས་ང་བོད་ལ་བཀའ་ཉེས་ཤིག་ཀྱང་གནང་ཡོད། སྐུ་གོང་མ་ཐུགས་ཕམ་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་དང་ནོར་བུ་གླིང་ཁར་གཏོར་རྒྱག་ཅིག་ཀྱང་བསྐྱོན། གཏོར་རྒྱག་དེ་བསྐྱོན་པའི་ཡས་མས་སུ། གློ་བུར་བགྲེས་ཉམས་ཆེན་པོ་བཞེས་སོང་ཞེས་དཔོན་པོས་གསུངས་བྱུང་། "དེ་རྗེས་བར་ཆད་ཀྱི་དབང་དུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ནའང་འདྲ། གང་ལྟར་དུས་ཉེས་ནས་གློ་བུར་དུ་སྐུ་ཚེ་བསྡུས་པ་མིན་ནམ་བསམ་པ་སྟེ། འཕེན་པ་ཐུང་དུ་བཏང་གནང་བ་ཞིག་ཕལ་ཆེར་མིན་ནམ་དྲན་གྱིན་འདུག །

ཅེས་བཀའ་སྩལ།

རྒྱལ་མཆོག་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོའི་དགོངས་གཞི།

༧གོང་ས་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོའི་དགོངས་གཞི་ཅི་ཡིན་མ་བཤད་གོང་། ཐོག་མར་སྔོན་གྱི་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་རེ་ཟུང་དང་མགོན་པོ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་དྲངས་ཏེ་བཤད་པར་བྱ་བ་ཙུང་ཟད་མཐོང་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་ཡང་སྤྱི་ལོ་ 1954 ཟླ་བ་ 5 ནང་། གངས་རིའི་ཁྲོད་ཀྱི་སྐྱབ་པའི་རྒྱལ་མཚན་འཛིན་པ་མཐའ་དག་གི་དབུས་ན་གཟི་བྱིན་གྱི་དཔལ་མངོན་པར་མཐོ་བ་གྲུབ་པའི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་ཏྲེ་ཧོར་སྐྱོར་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་གང་དེ་གཡོ་བ་མེད་པའི་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་ཆེན་པོའི་ཀློང་དུ་འབྱམས་སུ་ཀླུས་པའི་སྐབས་ཤིག་ན། ཐུགས་ཀྱི་སྣང་བར་སུ་ཡིན་ངེས་ཆ་འཛོངས་དཀའ་བ་

ཞིག་གིས། ད་ནི་དབུས་འགྱུར་ལྷ་ལྡན་ཞིང་དུ་འབྲོམ་སྟོན་རྒྱལ་བའི་འབྱུང་གནས་ཉིད་ཀྱིས་ཟབ་ཆོས་ཀྱི་གདམས་པ་སྩོལ་བཞིན་པས་ངེས་པར་དུ་ཕེབས་དགོས་ཞེས་བརྡ་ཕུལ་བར། དེ་མ་ཉིད་དུ་ཀུན་སྤངས་བྱ་བྲལ་ཆེན་པོ་ཉིད་འཁོར་དང་བཅས་ཏེ་ལྷ་ལྡན་ཕྱོགས་སུ་ཞབས་བཏེགས། དེའི་ཚུལ་ལ《ཀྲེ་ཧོར་སྐྱོར་དཔོན་རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་ཐར་ངོ་མཚར་རིན་ཆེན་དོ་ཤལ》ལས།

དེ་ནས་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་བུ་གཅིག་པ་ལྟར་གཟིགས་པའི་སྙིང་རྗེའི་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གཅིག་ཏུ་དགོངས་ཏེ། རྒྱལ་བའི་བཅས་མཚམས་ཕྲ་མོ་ལས་ཀྱང་ཙུང་ཟད་ཙམ་ཡང་མི་འདའ་ཞིང་། བཤད་སྒྲུབ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་གྲུ་བཞི་ལམ་གྱིས་འཕྲེར་བའི་རྒྱལ་བའི་རིང་ལུགས་པ་ཆེན་པོ་༄གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་བཀའ་དབང་སྩལ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་ཚུལ་གསན་པ་ན། དད་གུས་ཀྱི་ཧོ་མཚོ་གྲེན་དུ་འཕྱུར་ནས་འཁོར་སློབ་རྣམས་ལ། ད་ང་ཚོ་རྒྱལ་བ་འབྲོམ་སྟོན་པའི་དྲུང་དུ་དབང་ཞུ་བར་འགྲོ་དགོས་པས་གྲབས་གྱིས་ཤིག་གསུངས། "ད་ལྟ་བསྟན་པ་ལག་མཐིལ་ཙམ་ཞིག་གནས་པ་འདི་༄གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་ཐུགས་རྗེས་རེད།

ཅེས་དང་། རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་བཅའ་བྱོལ་དུ་ཕེབས་ཏེ་འབྲུག་ཡུལ་ནས་ལྷ་རྡ་ཁ་སེར་འབྱོར་སྐབས། "ཤག་སྐོར་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཞལ་སྤྲ་ནས་ཉི་མ་རྒྱལ་མཚན་པ་ཡང་ཁལ་ཧོར་ནས་ཆེད་གཉེར་གྱིས་དེར་བྱོན་ཏེ། འདི་ནས་མཛད་པ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་ཁ་ལ་ཧོའོ་སེར་ཆིབས་བསྐྱུར་ཡོད་པ་དང་། དེར་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་བཤད་ཁྲིད་ཅིག་ཀྱང་ཐུགས་རྗེས་འཛིན་འཚལ་ཞུས་པར། [ཀྲེ་ཧོར

སྐྱོར་དཔོན་རིན་པོ་ཆེའི་]གསུང་ལས། ང་འདི་ནས་ཐོག་མར་རྒྱལ་བ་འཁོར་གྱི་གདན་སར་འགྲོ། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་ཌལ་ཧོར་དུ་ཡོང་ཆོག་ཅེས་བཀའ་སྩལ། "ཞེས་གསལ་བ་ལྟར་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་དག་པའི་སྣང་ངོར་རྒྱལ་མཆོག་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་གང་ཉིད་དཔལ་རྒྱལ་བ་འཁོར་གྱི་རྣམ་སྤྲུལ་འཁྲུལ་མེད་དུ་ཤར་བའི་ཚུལ་གསུངས་པ་དང་། སྤྱི་ལོ་ 1961 ཟླ་བ་ 11 ཚེས་ 15 ནས་ 17 བར་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་དབང་ཆེན་གནང་སྐབས། གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་ཏྲེ་ཧོར་སྐྱོར་དཔོན་རིན་པོ་ཆེས་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་དངོས་དང་། སྐྱབས་རྗེ་བདུད་འཇོམས་རིན་པོ་ཆེས་གུ་རུ་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་དངོས་སུ་མཇལ་བའི་ཚུལ་རྣམས་མཛད་རྣམ་རྒྱ་ཆེན་སྙིང་རྗེའི་རོལ་མཚོ་དེབ་ཕྲེང་བདུན་པར་གསལ།

གཞན་ཡང་། ནུབ་ཕྱོགས་པ་དག་གི་བློ་ངོར་ན། སྤྲུལ་པའམ"ལྷ་རྒྱལ་"(God-King)ཞེས་ཤེས་ཚོར་རང་ག་བ་དང་བྲལ་ཞིང་། མི་རང་བཞིན་པའི་ཚུལ་ལས་འདས་པའི་སྣང་བརྙན་ཞིག་ཨ་འཐས་སུ་ཡོད་ཅིང་། "གོང་ས་མཆོག་ནི་དེ་ལས་ལྡོག་སྟེ་དྲག་ཞན་བར་མ་སུ་དང་མཇལ་ཡང་། གཟིགས་ཚུལ་ལ་མཐོ་དམའ་དང་འདྲ་ཆགས་མེད་ཅིང་སྐྲམ་ཚུགས་བྲལ་བ། གཞན་དང་འདྲིས་སླ་ཞིང་ལྷོད་བག་གི་ཉམས་རང་ཆས་སུ་མངོན་པ། ཀུ་རེ་རྩེད་མཆར་ལ་དགྱེས་ཤིང་མཇལ་བ་ཙམ་གྱིས་ཡིད་ལ་བདེ་བ་སྦྱིན་པ། སྲོང་བོར་སླ་ཞིང་སླབ་ཕྱུག་ལེན་དུ་བསྟར་བ། ཐུགས་ལ་བཀག་རྒྱ་མེད་ཅིང་མི་རང་བཞིན་པ་ལྟར་ཤེས་ཚོར་ཧ་ཅང་སྐྱེན་པ་སོགས་སུ་མཇལ་བས། ཁོ་པ་ཅག་ཧ་ལས་ཤིང་ཡིད་དབང་མེད་དུ་ཕྱོགས་པས་བཀའ་འདྲི་སྣ་ཚོགས་ཞུ་འདོད་ཀྱི་སེམས་ཚོར་འགོག་མེད་དུ་སྐྱེས། དེར་བརྟེན། 《གོང་ས་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་

པ་ཆེན་པོའི་མཛད་རྣམ་》ཞེས་པའི་རྩོམ་པ་པོ་MichaelHarrisGoodmanགྱིས། མགོན་པོ་མཆོག་"ལྷ་རྒྱལ་"ཞེས་པ་ཡིན་མིན་སོགས་ཀྱི་ཐད་བཀའ་འདྲི་ཞུ་སྐབས། མགོན་པོ་མཆོག་ནས། "སྤྲུལ་པ་ལ་རིགས་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཡོད། ངོས་ཀྱི་ངོ་བོའམ་གནས་བབ་ནི་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ་འཇིག་རྟེན་འདིར་སྤྱན་རས་གཟིགས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཚབ་ཏུ་མངགས་གཏོང་མཛད་པ་ཞིག་རེད། དེར་བརྟེན། [ལྷ་ཞེས་པ་]དེ་ནི་བདེན་པ་རེད། "[207] ཅེས་གསུངས། སླར་ཡང་རྩོམ་པ་པོས། རྒྱལ་པོ་མ་རེད་དམ་ཞེས་བཀའ་འདྲི་ཞུས་པར། བཞད་མོ་དང་བཅས་ཏེ། "བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་རྒྱལ་རྒྱུད་དུས་རབས་དུ་མའི་གོང་ནས་ཆད་ཀྱང་། ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་དུ་དྷརྨ་རཱ་ཛཱ་ཞེས་པ་སྟེ་ཆོས་རྒྱལ་ཞེས་པའི་ཐད་ནས་བཤད་ན། ངོས་རང་ཆོས་དང་ཅན་གྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཤིག་གི་མགོ་ཁྲིད་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་དེ་ཡང་བདེན་པ་རེད། "ཅེས་གསུངས་ཤིང་། "ངོས་ཀྱིས་རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་དགེ་སློང་དཀྱུས་མ་ཞིག་ཡིན་པ་ནི་དེ་བས་ཀྱང་གལ་ཆེ་བར་རྩི་གིན་ཡོད། "ཅེས་ཀྱང་བསྣན་ཏེ་བཀའ་སྩལ།

སྤྱི་ལོ་ 1988 ལོར་དབྱིན་ལན་དུ་ཆིབས་ཞལ་བསྒྱུར་ཏེ་མཛད་འཕྲིན་སྐྱོང་བའི་སྐབས་སུ། གསར་འགོད་པ་ཞིག་གིས། མགོན་པོ་མཆོག་ཁོ་པ་ཅག་གིས་འདོད་པ་

---

207 བཀའ་གདམས་བུ་ཆོས་ཀྱི་ལེ་ཚན་གཉིས་པ་ལས་འཁྲོམ་སྟོན་པ་རྒྱལ་བའི་འབྱུང་གནས་ཀྱིས། "རྗོག་ཕྲིད་ཐོས་པ་དང་ཡོན་ཏན་གྱིས་ང་རྒྱལ་མེད། དད་གུས་ཀྱི་གཞི་ཆེ། བླ་མ་དང་གྲོགས་པོ་ལ་བླ་མ་དང་གྲོགས་པོར་འཛིན། མི་ཆོས་དང་ལྷ་ཆོས་གཉིས་ཀ་ལ་མཁས་པས། མགོན་པོ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ལ་དད་འདུལ་གྱི་མཐུལ་ཞིག་ལ་དུང་ཚུང་དཀར་པོའི་རྒྱན་བཀོད་ལ་ཕྱུལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ལ་གཟིགས་ལ། སྙིང་རྗེ་ཞིག་ཀྱང་སྒོམས། བདག་ལའང་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་སྤྲུལ་པ་ཡིན་སྙམ་པའི་མོས་པ་མཛོད་ལ་ཉོན་ཅིག།།"ཅེས་རྒྱལ་བ་འཁྲོམ་རང་ཉིད་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་སྤྲུལ་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་དང་ཀུན་ནས་མཚུངས།

ལྷར་གྱི་ལྷ་ཡིན་མིན་སོགས་ཀྱི་བཀའ་འདྲི་ཞུས་པར།

ནང་པས་འཇིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོའི་རྣམ་གཞག་ཁས་མི་ལེན། སྟོན་པ་རང་ཉིད་ཀྱང་ཐོག་མར་ཐ་མལ་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནས་སེམས་སྐྱེད་གི་དྲི་མ་སྦྱངས་ཏེ་མཐར་སངས་རྒྱས་པ་ཞིག་ཡིན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གོ་འཕང་དེ་ལྷ་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་སྐྱེན་བཞིན་ཡོད། གང་ལྟར། རྒྱལ་དབང་གོང་མ་རྣམས་སྤྱན་རས་གཟིགས་དང་དམིགས་བསལ་གྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་རྟགས་གསལ་པོ་འདུག །ངོས་རང་ནི། རྨི་ལམ་དང་སྣོད་སྣང་ཁྱད་པར་ཅན་དག་གཞིར་བྱས་ན། ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དུ་མ་ཞིག་གི་བྱིན་རླབས་སམ། དེ་དག་ལ་འབྲེལ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་ཡོད་པའི་ཚོར་སྣང་ཡོད། ངོ་མ་ཡིན་མིན་མི་ཤེས་ཀྱང་། དེའི་མཚན་མ་དང་ཚོར་སྣང་གཉིས་ཀ་ཡོད། རྩ་བའི་ཆ་ནས། ངོས་རང་དགེ་སློང་ཞིག་ཡིན་པ་བསྟོན་དུ་མེད་ཅིང་། དེ་ནི་དོན་དངོས་ཡིན།

ཞེས་བཀའ་སྩལ།

སྤྱི་ལོ་ 1992 ཟླ་བ་ 3 ཚེས་ 27 ཉིན་བོད་མི་རྣམས་ལ། "ངོས་ལ་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་། ཚེ་རབས་མང་པོ་ནས་ལས་དང་བསོད་ནམས་བསགས་པའི་སྨོན་ལམ་གྱི་མཐུ་བཙན་པོ་ཡིན་པ་རིགས་པས་བསྒྲུབས་ན་ཐལ་ཆེར་ཤེས་ཐུབ། "ཅེས་དང་། སྤྱི་ལོ་ 1995 ཟླ་བ་ 7 ཚེས་ 12 ཉིན་བོད་མི་རྣམས་ལ། "ངོས་ཀྱིས་ནམ་རྒྱུན་མིང་རྟགས་འགོད་པའི་སྐབས་ལ་ཡང་། ཤཱཀྱའི་དགེ་སློང་ཞེས་རྟག་པར་འབྲི་གིན་ཡོད། ངོས་རང་གི་བསམ་བློའི་ནང་ལ། སེམས་ཐག་ཉེ་ཤོས་དེ་དགེ་སློང་ཡིན་བསམ་པ་དེ་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད། རྨི་ལམ་ཚུན་ཆད་ལ་ཡང་ངོས་དགེ་སློང་ཡིན་བསམ་པ་དེ་ཡོང་གིན་ཡོད། ངོས་ཀྱི་རྨི་ལམ་ནང་ངོས་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན་

བསམ་པ་དེ་ཏ་ལམ་ཡོང་མ་སྲོང་། "ཞེས་བཀའ་སྩལ། སྤྱི་ལོ་ 1976 ཟླ་བ་ 3 ཚེས་ 21 ཉིན་ལོ་འཁོར་ལས་བསྡོམས་ཐོག་བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་མགོ་གཙོ་རྣམས་ལ།

གང་ལྟར་ལོ་འདིའི་ནང་ལ་མ་ཇི་གང་འཆམས་ཤིག་བསགས་ན་ཡག་པོ་རེད། ཞབས་བརྟན་དེ་ལས་ལྷག་པ་དགོས་དོན་མེད། ཆོས་ལ་ཡིད་ཆེས་བྱས། ཆོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་སྐད་ཆ་བཤད་པ་ཡིན་ན། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལས་ལྷག་པ་ཐོན་ནས་ཡོད་པ་མ་རེད། ངོས་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་རེད་ཟེར་གྱིན་མེད། ངོས་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཡིན་ན། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་ཞབས་འདྲེན་རེད། ཡིན་ནའང་། སོ་སོའི་ཚེ་སྔོན་མའི་ལས་དང་སྨོན་ལམ་མང་པོ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཞིག་རེད། གནས་ཚུལ་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་བལྟས་ཀྱང་ཕལ་ཆེར་[ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འབྲེལ་བ་]ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་རེད།

ཅེས་བཀའ་སྩལ།

ཡང་། 《 གོང་ས་ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་མཛད་རྣམ་》 ཞེས་པའི་དཔེ་དེབ་རྩོམ་པ་པོ་ ClaudeB.Levensonགྱིས། ༄གོང་ས་མཆོག་ལ། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་ཡིན་པའི་ཐད་ལ་དགོངས་ཚུལ་ཅི་ཡོད་ཅེས་བཀའ་འདྲི་ཞུ་སྐབས། མགོན་པོ་མཆོག་ནས་ཞལ་འཛུམ་བག་དང་བཅས་ཏེ།

སྐྱེ་བ་ལ་རིགས་བཞི་ཡོད་པར་ང་ཆོས་ཡིད་ཆེས་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད། དེ་ཡང་དང་པོ་ནི། སྲིད་པར་བཏང་གི་སྐྱེ་བ་སྔ་སྔོན་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་རང་དབང་མེད་པར་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བ་དང་། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལས་ལྡོག་སྟེ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་གཞན་དོན་གཟུགས་སྐུའི་རྣམ་པར་རོལ་བ་དེ་རེད། འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཡིན་པ་སྨོས་མེད་ཡིན།

གསུམ་པ་ནི། ཉམས་རྟོགས་མཐོན་པོར་ཕེབས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རང་ཉིད་གང་དུ་སྐྱེ་བའི་གནས་དང་རྐྱེན་ལ་ཡོངས་སུ་དབང་འབྱོར་བའམ་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྨོན་ནས་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བ་དེ་རེད། བཞི་པ་ནི། བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་སྤྲུལ་པ་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ནི་སྐྱེ་བོ་ཕལ་པའི་ནུས་མཐུ་ལས་འདའ་བར་བྱེད་པའི་བྱིན་རླབས་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པའི་དབང་གིས་ཆོས་སྟོན་པ་སོགས་གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེར་སྒྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཁ་གྱུར་པ་རྣམས་རེད། སྐྱེ་བོ་འདིའི་རིགས་ནི་ཚེ་རབས་སྔ་མར་གཞན་དོན་དུ་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་ཞིག་ངེས་པར་དུ་ཡིན་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་བྱིན་རླབས་ཀྱི་ཚན་ཁ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དེ་ཡིན། ངོས་རང་ནི་དེ་དག་ལས་གང་ཡིན་མི་ཤེས།

ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏེ་གསལ་བར་མ་གསུངས། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། “ཆེ་འདིར་ངོས་རང་འཚོ་ཞིང་གནས་པར་བྱེད་པའི་སྟོབས་ཤུགས་ནི། ཇི་སྲིད་ནམ་མཁའ་གནས་པ་དང་། །འགྲོ་བ་ཇི་སྲིད་གནས་གྱུར་པ། །དེ་སྲིད་བདག་ནི་གནས་གྱུར་ནས། །འགྲོ་བའི་སྡུག་བསྔལ་སེལ་བར་ཤོག། ཅེས་པའི་སྨོན་ལམ་དེ་ཡིན་ལ། ཚེ་རབས་སྔ་མ་རྣམས་སུ་ཡང་དེ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་པ་ངོས་ཀྱིས་ཤེས། ”ཞེས་གསུངས།

ད་ནི་༧གོང་ས་རྒྱལ་མཆོག་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་འདིར་བཤད་པའི་དགོངས་གཞི་དེ་ཅི་ཡིན་སྙམ་ན། དེ་ནི་བཀའ་སློབ་དུ་མ་དྲངས་ན་ཤེས་པར་འགྱུར་བས་འདི་ལྟར། དེ་ཡང་སྤྱི་ལོ་ 1986 ཟླ་བ་ 3 ཚེས་ 3 ཉིན་བཞུགས་སྒར་ཐེག་ཆེན་ཆོས་གླིང་གཙུག་ལག་ཁང་དུ།

༧གོང་ས་ལྷ་པ་ཆེན་པོ་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་དང་པོར་འཛུགས་མཁན་དེ་ཡིན། འདི་

འདྲའི་ཐོག་ནས་དཔེར་ན། ད་ལྟའང་བོད་ནང་ལ་བོད་མི་མང་པོ་ཞིག་གིས། རྒྱལ་བ་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་ངོས་ལ་རེ་ལྟོས་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད། ངོས་ཀྱིས་འཛོན་གྱིན་ཡོད་པ་མ་རེད། དངོས་གནས་བྲང་གནས་དེ་རིང་ཁ་སང་བོད་སྤྱི་པའི་དོན་དག་གི་གནས་ཚུལ་གཉན་འཕྲང་། འགག་དོག་པོ། འགན་ཆེན་པོ་འདི་འདྲ་ཞིག་ཁྱོགས་མཁན་གྱི་མི་ཞིག་ཆགས་ཡོད་པ་མ་རེད། ཡིན་ནའང་། སོ་སོའི་ཚེ་སྔོན་མའི་ལས་དང་སྨོན་ལམ། བོད་སྤྱི་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལས་འབྲེལ་གྱི་ཐོག་ནས། ངོས་ཨ་མདོའི་ཕྲུ་གུ་ཞིང་པ་རྒྱུས་མེད་ཁྱུག་ཀྱོག་ཅིག་ནས་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་ཡང་སྲིད་ཀྱི་གྲས་ལ་བསླེབས་པ་རེད། ངོས་རང་སོ་སོ་སྒེར་གྱི་ཉམས་ལེན་གྱི་གནས་སྟངས་ག་རེ་ཡིན་རུང་མིན་རུང་། སྤྱིའི་ཐོག་ནས་ངོས་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲི་དེའི་སྟེང་ལ་བསྡད་ཡོད་པ་དང་། ༧གོང་ས་ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་ཁྲི་དེའི་སྟེང་ལ་བསྡད་དེ་༧གོང་ས་ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་མཇུག་མཐུད་ཀྱིན་ཡོད་པའི་སྐད་ཆ་རེད།

ཅེས་༧གོང་ས་ལྔ་པའི་དགོངས་གཞི་རྒྱུན་འཁྱོངས་གནང་བཞིན་པའི་ཚུལ་གསུངས་ཤིང་། སྤྱི་ལོ་ 1994 ཟླ་བ་ 3 ཚེས་ 14 ཉིན་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་བོད་ནས་གསར་དུ་འབྱོར་བ་ཚོར་སྩལ་བའི་བཀའ་སློབ་ལས། "ངོས་ནས་ཇི་སྲིད་གཞུང་འདིའི་འགན་འཁྱེར་བའི་རིང་ཐོག་མར་༧གོང་ས་ལྔ་པ་ཆེན་པོས་ལམ་སྟོན་གནང་བ་དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་བྱས་ཏེ་ཁོང་གི་རྗེས་སུ་འགྲོ་གི་ཡོད། དཔེར་ན། ངོས་རང་གིས་ཆོས་བརྒྱུད་ཉམས་ལེན་བྱེད་སྟངས་ཀྱང་༧གོང་ས་ལྔ་པ་ཆེན་པོ་མིག་དཔེ་གཙོ་བོར་འཛིན་གྱིན་ཡོད། "ཅེས་དང་། སྤྱི་ལོ་ 1996 ཟླ་བ་ 3 ཚེས་ 21 ཉིན་ཐེག་ཆེན་ཆོས་གླིང་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་རྟ་མགྲིན་ཡང་གསང་དང་གསང་སྒྲུབ་ཀྱི་སྟ་གོན་སྐབས། "ངོས་༧གོང་ས་ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་སྐྱེ་གྲལ་ལ་ཡོད་པ་ཞིག་ཆགས། ལས་འབྲེལ་ནི་ཧན་

ཏན་ཡོད་ས་རེད། དེ་བཞིན་སྐུ་མདུན་སྐུ་གོང་མར་ལས་འབྲེལ་ཏན་ཏན་ཡོད་ས་རེད། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུན་ཐེར་བ་དེ་ག་རེ་ཡིན་རུང་མིན་རུང་། གང་ལྟར། ལས་འབྲེལ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དེ་ངོས་རང་གིས་ཤེས་ཀྱིན་འདུག། 《གོང་ས་ལྔ་པ་ཆེན་པོ་དང་སྐུ་མདུན་སྐུ་གོང་མའི་སྐབས་ཕྱག་ལེན་དུ་ཡོད་པའི་མཇུག་བསྐྱལ་རྒྱུ་དེ་ངོས་ཀྱི་ལས་འགན་ཡིན། ”ཞེས་དང་། མཚན་ལམ་དུ་རྒྱལ་དབང་གོང་མ་རྣམ་གཉིས་ཡང་ཡང་མཇལ་ཏེ་བཀའ་འདྲི་གནང་བ་སོགས་ཀྱི་ཚུལ་ཡང་གསུངས།

སྤྱི་ལོ་ 2011 ཟླ་བ་ 8 ཚེས་ 8 ཉིན། “ངོས་རང་སྲིད་ལ་ཆ་བཞག་ན། དེ་རིང་གི་ཉིན་མོ་འདིར་དངོས་གནས་ངོས་ཀྱི་མི་ཚེའི་ནང་། རིང་ནས་སྙིང་དུ་བརྟགས་པའི་འདོད་པའི་དོན། །ཞེས་བརྗོད་པའི་འདོད་དོན་གཅིག་དངོས་སུ་འགྲུབ་ཐུབ་པ་བྱུང་། ”ཞེས་སྲིད་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐུ་དབང་དམངས་ཀྱིས་བདམས་པའི་དབུ་ཁྲིད་ལ་རྩིས་སྤྲོད་གནང་བའི་མཛད་སྒོའི་ཐོག་བཀའ་གནང་བ་ལྟར་ཡང་ཤེས་དགོས་སྙམ། གསུང་འདིའི་གནད་ཤེས་དགོས་ན། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་ནས་དྲུག་པའི་བར་གྱི་སྐབས་འབྲེལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་གུང་བསྒྲིགས། དེ་ནས་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གནས་བབ་ཀྱི་དབང་གིས་འགྱུར་ལྡོག་བྱུང་བའི་རྒྱལ་མཆོག་བཅུ་གསུམ་པའི་དགོངས་གཞི་གཙོ་བོ་དག་གི་རྒྱབ་ལྗོངས་དང་། རྒྱལ་མཆོག་འདི་པས་རྒྱལ་སྲིད་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་ཐུགས་འགན་མ་བཞེས་གོང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱང་ཡིད་དུ་བྲས་ཏེ། ད་ལྟའི་མཛད་པ་རྣམས་ལ་བསམས་ན་ཤེས་པར་འགྱུར་ཏེ། མདོར་ན། རྒྱལ་མཆོག་དང་པོ་ནས་བཞི་པའི་བར་དུ་དགོངས་གཞིའི་རིམ་པ་གཅིག་དང་། 《གོང་ས་ལྔ་པ་ཆེན་པོ་དང་དྲུག་པའི་བར་དུ་རིམ་པ་གཅིག །བདུན་པ་ནས་བཅུ་གཉིས་པའི་བར་དུ་

མི་གསལ། བཅུ་གསུམ་པ་དང་བཅུ་བཞི་པའི་བར་དུ་རིམ་པ་གཅིག་བཅས་སུ་དབྱེ་ཚོག་སྙམ་སྟེ། ཞུང་དུས་བཤད་ན། རྒྱལ་མཆོག་ན་རིམ་གྱི་དགོངས་གཞི་ནི། ཐུན་མོང་སྣང་ངོར་གདངས་ཅན་མགོན་པོ་ནས་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོར་བཞེངས་པའི་བར་དུ་བསྡུས་ཚོག་པར་སེམས་སོ།། །།

རྒྱལ་མཆོག་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོའི་མཛད་རྣམ་ གྲུ་འཛིན་ཞིང་གི་ཉིན་བྱེད་ཀྱི་ ལུང་ཁུངས་དཔྱད་གཞིའི་ཡིག་རིགས།

1. 《སྐུ་འབུམ་བྱམས་པ་གླིང་གི་གདན་རབས་དོན་ལྡན་ཚངས་པའི་དབྱངས་སྙན།》 གསེར་ཏོག་བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཚོས་མཛད།

2. 《གདན་ས་ཆེན་པོ་སྐུ་འབུམ་བྱམས་པ་གླིང་གི་གདན་རབས་མུ་ཏིག་འཕྲེང་བ།》 ཀུན་མཁྱེན་འཇིགས་མེད་དབང་པོས་མཛད།

3. 《 རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཤར་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱི་རྣམ་ཐར་སྐལ་ལྡན་པད་ཚལ་རྒྱས་པའི་འོད་སྟོང་།》 མངའ་རིས་ཤཱཀ་བཙུན་ངག་དབང་འཇམ་དབྱངས་ཉི་མ་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ་ཐེག་མཆོག་མི་འགྱུར་དབང་གི་སྡེས་བརྩམས།

4. 《རྗེ་བཙུན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་ངོ་མཚར་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་དད་པའི་འཇུག་ངོགས།》མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གིས་ལྷུགས་རྩོམ་མཛད།

5. 《 འཕགས་པ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་གི་རྣམ་སྤྲུལ་རིམ་བྱོན་གྱི་འཁྲུངས་རབས་དེབ་ཐེར་ནོར་བུའི་འཕྲེང་བ།》ཏེ་བ་ཕྲེང་༥ཙན། སྐུ་སྐྱེར་ཡིག་ཚང་གིས་པར་སྐྲུན་མཛད།

6. 《རྗེ་ཞྭ་དམར་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར། 》དགེ་བཤེས་གྲགས་པ་རྒྱ་མཚོས་མཛད།

7. 《 མཉམ་མེད་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་མདོ་ཙམ་བརྗོད་པ་འཇམ་མགོན་བསྟན་པའི་མཛེས་རྒྱན། 》བསེ་ཚང་བློ་བཟང་དཔལ་ལྡན་གྱིས་བརྩམས།

8. «བླ་ཆེན་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་མདོ་ཙམ་བརྗོད་པ་ཐུབ་བསྟན་ཁང་བཟང་མཛེས་པའི་ཏོག །»ཚེ་ཏན་ཞབས་དྲུང་གིས་བརྩམས།

9. «ངོས་ཀྱི་ཡུལ་དང་ངོས་ཀྱི་མི་དམངས། »༧གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོས་ལྷུགས་རྩོམ་མཛད།

10. «འཇམ་མགོན་༧རྒྱལ་བའི་༧རྒྱལ་ཚབ་༧སྐྱབས་རྗེ་ཡོངས་འཛིན་གླིང་སྤྲུལ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་མཛད་རྣམ་མདོ་ཙམ་བརྗོད་པ། »༧གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོས་ལྷུགས་རྩོམ་མཛད།

11. « རིགས་དང་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱ་མཚོའི་མངའ་བདག་བཀའ་དྲིན་སུམ་ལྡན་རྗེ་ཞྭ་དམར་བ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་མཛད་བཟང་རིན་ཆེན་ཁམས་ཚོགས་ལེགས་སྦྱངས་ཉམས་འགྱུར་གཟི་བྱིན་འབར་བའི་སྒྲོན་མེད་རྣམ་ཐར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ།»༧གོང་ས་བཅུ་གསུམ་པ་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོས་ལྷུགས་རྩོམ་མཛད།

12. «མདོ་སྨད་སྐུ་འབུམ་བྱམས་པ་གླིང་དང་ལྷ་ལྡན་ཚེ་འཕྲུལ་སྣོན་ལམ་ཆེན་མོ་བཅས་ཀྱི་ཚོགས་མགོན་དུ་ཕེབས་སྐབས་སྐྱེས་རབས་སོགས་ཀྱི་གསུང་བཤད་ལྷུགས་བསྒྲིགས།» ༧གོང་ས་བཅུ་གསུམ་པའི་གསུང་འབུམ། པོད་གཉིས་པ།

13. «དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་འབྱུང་ཁམས་གསུམ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་གཏེར་མཛོད་ཅེས་བྱ་བ། »ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པས་མཛད།

14. « མཛད་རྣམ་རྒྱ་ཆེན་སྙིང་རྗེའི་རོལ་མཚོ། »དེབ་ཕྲེང་༦ཅན། ནོར་གླིང་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་གཅེས་སྐྱོང་ཁང་གིས་པར་སྐྲུན་གནང་།

15. «སྲིད་དོན་རྒྱལ་རབས། »སྟོད་སྨད་༣ཅན། ཞྭ་སྒབ་པ་དབང་ཕྱུག་བདེ་ལྡན་གྱིས་བརྩམས།

16. « ༧གོང་ས་རྒྱལ་མཆོག་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོའི་སྐུའི་གཅེན་པོ་སྐུ་འབུམ་ཁྲི་ཛུར་སྟག་མཚེར་མཆོག་སྤྲུལ་ཐུབ་བསྟན་འཇིགས་མེད་ནོར་བུའི་ཐུན་མོང་གི་མཛད་རིམ་བསྡུས་དོན་དཔྱོད་ལྡན་

ཡོངས་ལ་གདམས་དུ་བྱ་བ་སྔོན་མེད་ལེགས་བཤད་ངེས་དོན་སྤྲིན་གྱི་ཕོ་ཉ།》 ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོས་བརྩམས།

17. 《བོད་གཞུང་རྩེ་ཡིག་ཚང་དང་། ཕྱི་རྒྱལ་ལས་ཁུངས། 》སྣེའུ་ཤར་ཐུབ་བསྟན་ཐར་པ།

18. 《ལྷར་བཅས་འགྲོ་བའི་འདྲེན་མཆོག་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་མཆོག་ཐོག་མར་རྩད་དཔྱོད་ངོས་འཛིན་གདན་ཞུས་ཇི་ལྟར་ཞུས་སྐོར་རང་མྱོང་མ་བཅོས་ལྷུག་པར་བཀོད་པའི་བདེན་གཏམ་རྣ་བའི་བདུད་རྩི།》ཁེ་སྨད་སྲས་བསོད་ནམས་དབང་འདུས།

19. 《འབྲི་གུང་ཆོས་འབྱུང་། 》འབྲི་གུང་དཀོན་མཆོག་རྒྱ་མཚོས་བརྩམས།

20. 《 སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱི་བཀའ་ལུང་ལྟར་༧སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོའི་མཛད་འཕྲིན་ལས་འཕྲོས་པའི་འབྲེལ་ཡོད་ལོ་རྒྱུས་མདོ་ཙམ་གླེང་བ།》སྐུའི་བླ་སྨན་བློ་བཟང་དབང་རྒྱལ་གྱིས་བརྩམས།

21. 《 རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་ཀྱི་ཞབས་ཞུའི་བསྐལ་བཟང་ལ་ལོངས་སུ་སྤྱོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཆིག་ཐོ། 》ཐོན་མདའ་སྨན་གྲོང་ཕྱུག་ནང་འཆི་མེད་མགོན་པོས་གསུངས།

22. 《དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཆེན་བྱང་ཆུབ་ཆོས་འཕེལ་གྱི་སྐྱེ་གྲལ་དུ་ཚོམ་པའི་གྱི་ན་པ་ཞིག་གིས་རང་གི་ངང་ཚུལ་མ་བཅོས་ལྷུག་པར་བཀོད་པ་འཁྲུལ་སྣང་སྒྱུ་མའི་ཟློས་གར།》 ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེས་ལྷུགས་རྩོམ་མཛད།

23. 《 གོང་ས་ལྷ་མིའི་རྣམ་འདྲེན་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་རབ་བྱུང་གསན་བཞེས་མཛད་སྐོའི་ཟིན་བྲིས། 》ཡོངས་འཛིན་སྟག་བྲག་རིན་པོ་ཆེས་ལྷུགས་རྩོམ་མཛད།

24. 《 གོང་ས་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོར་བསྡུས་ཚད་པར་ཕྱིན་དབུ་སོགས་ཀྱི་གསན་བཞེས་ཕུལ་བའི་སྐོར། 》ཡོངས་འཛིན་སྟག་བྲག་རིན་པོ་ཆེས་ལྷུགས་རྩོམ་མཛད།

25. « གོང་ས་༧རྒྱལ་དབང་མཆོག་གི་འཁྲུངས་ལྷ་སྐྱེས་རི་གཉན་པོའི་གསོལ་མཆོད་ཀུན་བཟང་སྤྲིན་ཕུང་། »ཡོངས་འཛིན་སྟག་བྲག་རིན་པོ་ཆེས་ལྷུགས་རྩོམ་མཛད།

26. «མི་ཚེའི་བྱུང་བ་བརྗོད་པ། »དེབ་ཐེར་༡ཅན། སྟག་ལྷ་ཕུན་ཚོགས་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་བརྩམས།

27. «རང་ཉིད་ངོ་སྤྲོད། »ཏ་ར་བ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས།

28. « མི་ཚེའི་མྱོང་ཚོར་གསལ་བར་བཤད་པ། » རྩེ་དྲུང་ཤར་རྩེ་ཐུབ་བསྟན་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གསུངས།

29. « བོད་དམག་ཅིག་གི་མི་ཚེ། སྐུ་སྲུང་རུ་དཔོན་བསོད་ནམས་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་མི་ཚེའི་ལོ་རྒྱུས།» སྐུ་སྲུང་རུ་དཔོན་བསོད་ནམས་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་གསུངས།

30. « མི་ཚེའི་ལོ་རྒྱུས་དངོས་བྱུང་བདེན་པའི་རང་སྒྲ། » བར་ཞི་རྗེ་དྲུང་ངག་དབང་བསྟན་སྐྱོང་གིས་བརྩམས།

31. « བྱ་བ་ལས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྣམ་གཞག །» བཀའ་ཟུར་ལྷོག་སྙེང་ཐུབ་བསྟན་ནོར་བཟང་གིས་བརྩམས།

32. « རྭ་སྒྲེང་བསྟན་པ་ཚེ་རིང་གི་མི་ཚེའི་མྱོང་བ། » དགུ་བཅུ་གསུམ་ལས་འགྱུལ་ཚོགས་པས་དཔར།

33. « རྭ་སྒྲེང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་ཐུབ་བསྟན་འཇམ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་གང་གི་མཛད་རྣམ་མདོ་ཙམ་བརྗོད་པ། »རྭ་སྒྲེང་ཇ་སག་འཇམ་དཔལ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བརྩམས།

34. «ཕྲིན་ཆེ་དབང་རྡོ་རྗེ་རང་ཉིད་ཀྱི་བྱུང་བ་རགས་རིམ་བརྗོད་པ། »ཞེས་པའི་རྩོམ་ཡིག །

35. «དུས་འགྱུར་མ་བྱུང་གོང་བོད་དུ་ཆབ་སྲིད་སྐྱོང་རིམ། »ངག་དབང་ཆོས་འཕེལ། རྒྱལ་མཁར་ནང་པ་ཚེ་དབང་རྟ་མགྲིན། ཟུར་ཁང་དབང་ཆེན་དགེ་ལེགས། ཧོར་ཟུར་བསོད་ནམས་ཆོས་འཕེལ་བཅས་ཀྱིས་གསུངས།

36. 《རང་གི་ལོ་རྒྱུས་ལྷད་མེད་ཟངས། 》ཤན་ཁ་བ་འགྱུར་མེད་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱས་ཀྱིས་བརྩམས།

37. 《བཙན་རྒོལ་རྒྱལ་སྐྱོབ། 》དེབ་ཕྲེང་༦ཅན། ཅོང་ཁ་ལྷ་མོ་ཚེ་རིང་གིས་བརྩམས།

38. 《 ཡབ་གཞིས་སྟག་འཚེར་བའི་ལོ་རྒྱུས་དང་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཡབ་གཞིས་དེའི་ཞབས་ཞུའི་བརྒྱུད་རིམ་ཅུང་ཟད་གླེང་བ། 》དཀོན་མཆོག་ལྷ་སྐྱབས་ཀྱིས་བྲིས།

39. 《 རྒྱལ་ཁམས་ཉུལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་དོན་བསྡུས་སོགས་རྣམ་པོའི་འབེལ་གཏམ་སྡེ་ཚན་ལྔ་ལྡན། 》ཛ་སག་ཁེ་སྨད་བསོད་ནམས་དབང་འདུས་ཀྱིས་བརྩམས།

40. 《 ཡབ་གཞིས་གཡུ་ཐོག་ས་དབང་དམ་པ་བཀྲ་ཤིས་དོན་གྲུབ་མཆོག་གི་སྐུ་ཚེའི་བྱུང་བ་ཆེ་ལོང་ཙམ་མ་བཅོས་ལྷུག་པར་བརྗོད་པ། 》གཡུ་ཐོག་ཚེ་རིང་སྒྲོལ་དཀར་གྱིས་བརྩམས།

41. 《དགེ་སྡིག་ལས་ཀྱི་སྨིང་བ། 》དེབ་ཕྲེང་༣ཅན། སེར་སྨད་རི་འབུར་རིན་པོ་ཆེས་ལྡུགས་རྩོམ་གནང་།

42. 《ཧྲེ་ཧོར་སྐྱོར་དཔོན་རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་ཐར་ངོ་མཚར་རིན་ཆེན་དོ་ཤལ། 》སེར་སྨད་རི་འབུར་རིན་པོ་ཆེས་ལྡུགས་རྩོམ་གནང་།

43. 《 ངའི་ཕ་ཡུལ་གྱི་ཡ་ང་བའི་ལོ་རྒྱུས། 》 ཨ་ལགས་ཙ་ཡུས་བསྟན་འཛིན་དཔལ་འབར་གྱིས་ལྡུགས་རྩོམ་མཛད།

44. 《བསྟན་སྲུང་དང་བླངས་དམག །》བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་གྱིས་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་གནང་།

45. 《སྔེར་ཟུར་ཁང་གི་གཡོག་ནས་བོད་ཀྱི་བཀའ་བློན་ཁྲི་པ་བར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་བཤད་པ།》བཀའ་ཟུར་བདེ་གྲོང་དབང་འདུད་རྡོ་རྗེས་གསུངས།

46. 《བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་བཅའ་ཁྲིམས། 》སོགས་གཞུང་ཡིག་ཆེ་ཆུང་དུ་མ།

47. « རྒྱ་གར་དེ་མ་ཙལ་མངའ་སྡེ་རྫ་རམ་ས་ལ་ཐེག་ཆེན་ཆོས་གླིང་གཙུག་ལག་ཧྲེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པའི་ལོ་རྒྱུས་དཀར་ཆག་དང་གསུམ་འདྲེན་པའི་ཤིང་རྟ། »རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པས་མཛད།

48. སློབ་གྲྭ་ཁག་དང་བཀའ་ཤག །སྤྱི་འཐུས། ལས་བྱེད། ཚོགས་པ་ཁག །གཉེན་འཕྲད་པ། མི་དམངས་སོགས་ལ་སྩལ་བའི་བཀའ་སློབ་ཕྱོགས་བསྡེབས། དེབ་ཕྲེང་༡༡ཅན། ཕྱི་དྲིལ་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་པར་སྐྲུན་གནང་།

49. «བཀའ་སློབ་སྙིང་གི་ནོར་བུ། »བོད་ཀྱི་བུད་མེད་ལྷན་ཚོགས་ནས་འགྲེམས་སྤེལ་གནང་།

50. « བོད་གཞུང་གཞུང་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་མ་ལག་དང་བཅས་པའི་ལོ་རྒྱུས།» བོད་གཞུང་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་བསྒྲིགས།

51. « ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་དང་འབྲེལ་བའི་གལ་ཆེའི་ཡིག་ཆ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས།» ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས།

52. « བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་གཞི་རིམ་གྱི་ཤེས་ཡོན་སྲིད་བྱུས། » ཟམ་གདོང་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་མཆོག་གིས་མཛད།

53. « བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་གཞི་རིམ་སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་ལོ་རྒྱུས། » བོད་གཞུང་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་འགྲེམས་སྤེལ་གནང་།

54. « བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་མང་གཙོའི་བྱུང་བ་བརྗོད་པ། » དེབ་ཕྲེང་༢ཅན། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་དཔར།

55. «བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་གཞིས་ཆགས་ཁག་གི་ལོ་རྒྱུས། »དེབ་ཕྲེང་༣ཅན། བོད་གཞུང་ནང་སྲིད་ལས་ཁུངས་ནས་འགྲེམས་སྤེལ་གནང་།

56. «བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་དགོན་སྡེ་ཁག་གི་ལོ་རྒྱུས། »དེབ་ཕྲེང་༣ཅན། བཙན་བྱོལ་བོད་གཞུང་

ཆོས་རིག་ལས་ཁུངས་ནས་འགྲེམས་སྤེལ་གནང་།

57. 《བཙན་བྱོལ་དུ་ལོ་ལྔ་བཅུའི་ལོ་རྒྱུས་ཕྱོགས་བསྡུས། 》བོད་གཞུང་དཔལ་འབྱོར་ལས་ཁུངས་ནས་འགྲེམས་སྤེལ་གནང་།

58. 《བཙན་བྱོལ་ནང་གི་བྱུང་བ། 》ཕྱི་དྲིལ་ལས་ཁུངས་ནས་འགྲེམས་སྤེལ་གནང་།

59. 《སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་ཡང་སྲིད་ངོས་འཛིན་མཛད་རིམ། 》ཆོས་རིག་ལས་ཁུངས་ནས་འགྲེམས་སྤེལ་གནང་།

60. 《 གངས་ཅན་བོད་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་རབས་འདུས་གསལ་དུ་བཀོད་པ་སྔོན་མེད་དྭངས་ཤེལ་འཕྲུལ་གྱི་མེ་ལོང་》བདུད་འཇོམས་འཇིགས་བྲལ་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེས་ལྷུགས་རྩོམ་མཛད།

61. 《 མི་ཚེའི་ལོ་རྒྱུས་ལས་འཕྲོས་པའི་གཏམ་ཐབས་བྱུས་སྙིང་སྟོབས་ཀྱི་འབྲས་བུ།》 དེབ་ཕྲེང་༡ཅན། བཀའ་ཟུར་ཀུན་གླིང་འོད་ཟེར་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བརྩམས།

62. 《 མི་ཚེའི་ལོ་རྒྱུས་ཟོལ་མེད་སྲོང་པོའི་གཏམ་གྱི་རོལ་མོ། 》དེབ་ཕྲེང་༢ཅན། མདའ་ཟུར་ལི་ཐང་དབྲ་ཕྲུག་ངག་དབང་གིས་བརྩམས།

63. 《དོལ་རྒྱལ་སྐོར་གྱི་ལམ་སྟོན་བཀའ་སློབ། 》དེབ་དང་པོ། ཤེས་རིག་པར་ཁང་ནས་བསྐྲུན།

64. 《དོལ་རྒྱལ་སྐོར་གྱི་ལམ་སྟོན་བཀའ་སློབ། 》དེབ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ། ༧གོང་ས་མཆོག་གི་གསུང་འབུམ་ཕྱོགས་སྒྲིག་ཁང་གིས་དཔར།

65. 《ཆོས་ཚོགས་ཁག་གི་ལམ་སྟོན་བཀའ་སློབ། 》དེབ་ཕྲེང་༢ཅན། ༧གོང་ས་མཆོག་གི་གསུང་འབུམ་ཕྱོགས་སྒྲིག་ཁང་གིས་དཔར།

66. 《 རིག་པ་འཛིན་པ་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་སྐལ་བཟང་དགའ་སྟོན། 》སློ་ལུང་རྗེ་དྲུང་པདྨ་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེ་ཡིས་མཛད།

67. « རྗེ་བཙུན་དམ་པ་མཚན་བརྗོད་པར་དཀའ་བ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཡོངས་སུ་བརྗོད་པའི་གཏམ་དུ་བྱ་བ་དད་པའི་སྙོ་འབྱེད་ཀྱི་ཏ་ཀའི་འཕྲེང་བ། » བསེ་ངག་དབང་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་མཛད།

68. «སྨྲག་ས་ཆོས་སྐར་གྱི་བྱུང་བ་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ། »དགེ་བཤེས་ཚེ་དབང་ཉི་མས་མཛད།

69. « ཚོལ་གསུམ་ཚིག་བསྒྲིལ་ཚོགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་དངོས་བདེན་བྱུང་རིམ་དེབ་ཐེར་དྭང་སྲོང་དགྱེས་པའི་མཆོད་སྤྲིན། »ཚིག་བསྒྲིལ་ཚོགས་པས་བྲིས།

70. « ཞེ་བོ་བློ་བཟང་དར་རྒྱས་ཀྱི་མི་ཚེའི་བྱུང་བ་བརྗོད་པ། » ཞེ་བོ་བློ་བཟང་དར་རྒྱས་ཀྱིས་བརྩམས།

71. «སློབ་དཔོན་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་གསུང་བཤད་དང་གསུང་རྩོམ་སོགས་གལ་ཆེ་ཁག་ཕྱོགས་བསྡུས་»དེབ་ཕྲེང་དང་པོ། ཕྱོགས་བསྒྲིགས།

72. «སློབ་དཔོན་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་གསུང་བཤད་དང་གསུང་རྩོམ་སོགས་གལ་ཆེ་ཁག་ཕྱོགས་བསྡུས་»དེབ་ཕྲེང་དྲུག་པ། ཕྱོགས་བསྒྲིགས།

73. «རྒྱ་བློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་དང་ཚུ་སྐད། »བུ་རྗོང་ལྷ་མོ་ཚང་ཚེ་རིང་དབང་ཕྱུག་གིས་བརྩམས།

74. «རང་གི་མི་ཚེའི་ལོ་རྒྱུས་སྲོང་པོར་བརྗོད་པ་བྱ་དྲུར་ཚངས་ཐིག །»དེབ་ཕྲེང་༢ཙན། བྱ་དྲུར་བཟང་པོས་བརྩམས།

75. ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་པ་མཆོག་དགོངས་པ་གཞན་དོན་དུ་གཤེགས་ནས་མི་ལོ་༡༠འཁོར་བའི་དུས་དྲན་མཛད་སྒོའི་སྐབས་ཀྱི་༧དགོངས་ས་མཆོག་གི་གསུང་བཤད་དང་། གསུང་ཆོས། བཀའ་སློབ་སོགས་བརྙན་འཁོར་དང་སྐད་འཁོར་ཅི་མང་།

76. « ནང་པའི་ཚན་རིག་དང་ལྟ་གྲུབ་ཀུན་བཏུས། » དེབ་ཕྲེང་༢ཙན། ཀུན་བཏུས་རྩོམ་སྒྲིག་ཚོགས་ཆུང་ནས་འགྲེམས་སྤེལ་གནང་།

77. དགེ་ལུགས་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་ཆེན་དང་པོའི་མཇུག་བསྡོམས་བཀའ་སློབ། 2015ལོའི་ཟླ་བ་ 6 ནང་ཚོགས།

78. THEDISCOVERY, RECOGNITION, ANDINSTALLATIONOFTHEFOURTEENTHDALAILAMAbyB.J. Gould,C.M.G.,C.I.E.PoliticalOfficerinSikkim 《ལྷར་བཅས་སྲིད་ཞིའི་གཙུག་རྒྱན་༧གོང་ས་རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་ངོས་འཛིན་ཞུ་ཚུལ་དང་། གསེར་ཁྲི་མངའ་གསོལ་སོགས་མདོ་ཙམ་བཀོད་པ། 》དབྱིན་གཞུང་འབྲས་སྤྱི་བློན་ཆེན་སྐུ་ཞབས་སྒོལ་ཊེ་ཡིས་བྲིས།

79. FREEDOMINEXILE-TheAutobiographyoftheDALAILAMA ༧གོང་ས་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོའི་རང་རྣམ་《བཙན་བྱོལ་གྱི་རང་དབང་། 》ཞེས་བྱ་བ།

80. UnderstandingTheDALAILAMA—editedbyRajivMehrotra 《ཏཱ་ལའི་བླ་མ་ཤེས་རྟོགས། 》

81. KUNDUNaBiographyoftheFamilyoftheDalaiLamabyMary-Craig 《སྐུ་མདུན། —ཡབ་གཞིས་ཚང་གི་རྣམ་ཐར། 》

82. AnInterviewwiththeDalaiLamabyJohnF.Avedon 《རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེར་བཅར་འདྲི། 》

83. DALAILAMA,MYSON—AMOTHER'SSTORYbyDikyiTsering རྒྱལ་ཡུམ་བདེ་སྐྱིད་ཚེ་རིང་གི་གསུང་《ངའི་བུ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ། -ཨ་མ་ཞིག་གི་སྒྲུང་།》

84. MyLifeandLives—TheStoryofaTibetanIncarnationbyRa-

toKhyonglaNgawangLosang ནྭ་སྟོད་སྐྱོང་བླ་ངག་དབང་བློ་བཟང་གིས་མཛད་པའི་《ངའི་མི་ཚེ་དང་ཚེ་རབས་སྔ་མ། —བོད་ཀྱི་སྤྲུལ་སྐུ་ཞིག་གི་ལོ་རྒྱུས། 》

85. TheLastDalaiLama—ABIOGRAPHYbyMichaelHarris-Goodman 《གོང་ས་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོའི་མཛད་རྣམ། 》

86. TIBETISMYCOUNTRY—TheAutobiographyofThubtenJig-meNorbuAstoldtoHeinrichHarrer སྟག་མཚེར་རིན་པོ་ཆེ་ཐུབ་བསྟན་འཇིགས་མེད་ནོར་བུའི་རང་རྣམ་《ངའི་ཕ་ཡུལ་གངས་ལྗོངས། 》

87. DalaiLama—ManMonkMysticbyMayankChhaya 《གོང་ས་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ། —མིའི་རྣམ་ཅན་གྱི་དགེ་སློང་དང་སྒོང་ཆེན་པོ། 》

88. MySpiritualAutobiograpy-CollectedbySofiaStril-Rever 《ངོས་ཀྱི་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་རང་རྣམ། 》

89. TheStoryofTibet,ConversationswiththeDalaiLamabyThom-asLaird 《བོད་ཀྱི་བྱུང་བ། —གོང་ས་མཆོག་དང་ལྷན་དུ་གླེང་མོལ་ཞུས་པ། 》

90. AShortHistoryofTibetbyH.E.Richardson 《 བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྡུས། 》

91. SEVENYEARSINTIBETbyHeinrichHarrer 《བོད་ནང་ལོ་བདུན། 》

92. TheearlylifeoftheDalaiLama—TENZINGYATSOby-ClaudeB.Levenson 《 གོང་ས་རྒྱལ་དབང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོའི་སྐུ་ཚེ་སྟོད་ཀྱི་མཛད་རྣམ། 》

93. TravelsinTartary,Thibet,andChina(1844-1848)byE.Hucand-

Gabet《ཏཱར་ཏཱ་རེའི་དང་། བོད། རྒྱ་ནག་བཅས་སུ་བསྐྱོད་པ། 》

94. LikeaWakingDream,THEAUTOBIOGRAPHYOFGESHELHUNDUBSOPAbyGesheSopawithPaulDonnelly དགེ་བཤེས་ལྷུན་གྲུབ་བཟོད་པའི་རང་རྣམ་《 ཉིན་མོའི་རྨི་ལམ། 》ཞེས་བྱ་བ།

95. TOWARDSTHETRUEKINSHIPOFFAITHS—Howtheworld'sreligionscancometogetherbyH.HtheDalaiLama 《 ཆོས་ལུགས་མཐུན་སྒྲིལ་རྣལ་མའི་ཕྱོགས་སུ་སྐྱོད་ཐབས། 》

96. THEHEARTOFTHEPATHbyLamaZopaRinpoche《ལམ་གྱི་སྙིང་པོ། 》

97. THEWISDOMOFFORGIVENESSbyH.HtheDalaiLamaandVictorChan《དཀྱིལ་ཡངས་བཟོད་བསྲན་གྱི་རྣམ་དཔྱོད། 》

98. THEWISDOMOFCOMPASSIONbyH.HtheDalaiLamaandVictorChan《སྙིང་རྗེ་ཅན་གྱི་རྣམ་དཔྱོད། 》

99. TIBET-MyStorybyJetsunPema སྐུའི་གཅུང་མོ་རྗེ་བཙུན་པདྨས་བརྩམས་པའི་《བོད། ང་ཡི་སྒྲུང་བ། 》

100. THEDALAILAMA-ABIOGRAPHYbyClaudeB.Levenson 《གོང་ས་ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་མཛད་རྣམ། 》

101. WorldsinHarmony-DialoguesonCompassionateAction-bytheDalaiLamawithDanielGolemanetc. 《 མཛའ་བརྩེས་འཚོ་བའི་འཛིག་རྟེན། -སྙིང་རྗེའི་བྱ་སྤྱོད་གླེང་བ། 》

102. THEUNIVERSEINASINGLEATOMbyH.HtheDalaiLama 《རྡུལ་ཕྲན་གཅིག་གོ་ནའི་སྟོང་གི་འཇིག་རྟེན། 》

103. HowtoPractice-TheWaytoaMeaningfulLifebyH.HtheDalaiLama 《མི་ཚེ་དོན་ལྡན་ཡོང་བའི་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ། 》

104. ETHICSFORTHENEWMILLENNIUMbyH.HtheDalaiLama 《སྟོང་ལོ་གསར་པའི་ བླང་དོར་གྱི་རྣམ་གཞག །》

105. THENOODLEMAKEROFKALIMPONG-TheUntoldstory-ofMyStruggleforTibetby GyaloThondupandAnneF.Thurston 《ཀ་ལིམ་པོང་གི་ཐུག་པ་ལས་བཟོ་བ། -སྔར་མ་གྲགས་པའི་ངའི་བོད་དོན་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་བྱུང་བ། 》

106. SUNRISE/SUNSET 《ཉི་མ་འཆར་ནུབ། 》ཅེས་པ་ཉིན་ཞག་ཕྱུགས་གཅིག་གི་མཛད་རྣམ་ཨུ་རུ་སུའི་སྐད་དུ་ཕབ་པའི་དངོས་བཀུས་གློག་བརྙན།

107. CompassioninExile 《བཙན་བྱོལ་ནང་གི་བྱམས་བརྩེ། 》ཞེས་པའི་དངོས་བཀུས་གློག་བརྙན།

108. སྤྱི་ལོ་ 2010 ཟླ་བ་ 7 ཚེས་ 7 ཉིན། རྒྱ་གར་གྱི་NDTVབརྙན་འཕྲིན་གསར་འགོད་པ་སྣན་གྲགས་ཅན་ BarkhaDutt ནས་བཅར་འདྲི།

(གསལ་བཤད། ལུང་ཁུངས་དཔྱད་ཡིག་ཁག་ཅིག་དང་སྒྲ་བརྙན་འཁོར་ཐག་སྐོར་ཞིག་འདིར་ཚུད་མེད།)

ཐུགས་རྗེ་ལེགས་གསོལ།

༄༅། །མདོ་སྔགས་དབུས་སྤྱི་ཁྱབ་རྒྱུན་ལས་ཁང་གིས་ཆེད་འཛུགས་གནང་བའི་༧སྐུའི་བྱ་སྟོན་གོ་སྒྲིག་ཚོགས་ཆུང་ནས། ༧རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་ནས་བཅུ་གསུམ་བར་གྱི་འཁྲུངས་རབས་མཛད་རྣམ་ཁག་ཞུ་སྒྲིག་པར་གིཧྲེའི་བྱེས་པ་གྲྭ་ཚང་གི་སློབ་སྤྱི་སོ་རུ་དར་རྒྱས་བསྒྲོ་བཞག་བྱས་པ་དང་། ༧རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་བར་གྱི་མཛད་རྣམ་སྙིང་བསྡུས་ཆེད་རྩོམ་པར་རྩོམ་པ་པོ་ཤེས་རབ་དར་རྒྱས་མཆོག་བསྒྲོ་བཞག་བྱས་དོན་ལྟར་ཁོང་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་ཞུ་དག་དང་རྩོམ་སྒྲིག་གི་ལས་དོན་ལ་ཞིབ་ཚགས་ལྡན་པའི་བརྩོན་པ་ཧུར་བསྐྱེད་དང་། ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་ནས་རྒྱབ་ཤ་ཁག་རྩིས་འགོད་ཀྱིས་དུས་ཐོག་ལེགས་གྲུབ་གནང་བ་དང་། བོད་གཞིས་བྱེས་མདོ་སྔགས་པ་ཡོངས་དང་ལྷག་པར་དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་སྨད་མཁན་ཟུར་འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་བླ་འབུམ་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་ཨ་ལགས་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དང་། སུད་སིར་གནས་བཞུགས་འབའ་གསེར་རྐང་ལྷ་མོ་ནང་མི། ལྷི་ལིར་གནས་བཞུགས་མདོ་སྔགས་དབུས་རྒྱུན་སློབ་སྟོན་ཟུར་པ་བློ་བཟང་ཕུན་ཚོགས་ནང་མི། མདོ་སྨད་བྲག་དཀར་སྤྲེལ་རྫོང་གི་ལྷ་སྡེ་ཤ་སྦྲང་ཚོ་དྲུག་ནང་ཚན་ཕྱི་རྒྱལ་ཚོ་བ་བཅས་ཀྱིས་དམིགས་བསལ་མཐུན་འགྱུར་སྦྱར་བ་དང་། འབྲེལ་ཡོད་ལས་ཁུངས་ཁག་དང་དཔེ་མཛོད་ཁང་། སྤྱི་སྒེར་ཁག་ཅིག་གིས་སྒོ་ཀུན་ནས་དཔྱད་གཞིའི་ཡིག་ཆ་སོགས་མཁོ་སྒྲུབ་གང་ལེགས་གནང་བ་བཅས་ལ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ།

བོད་ལྗོངས་མདོ་སྔགས་ཆོལ་ཁའི་༧སྐུའི་བྱ་སྟོན་གོ་སྒྲིག་ཚོགས་ཆུང་ནས། ཕྱི་ལོ་༢༠༡༥ ཟླ་༩ ཚེས་ ༡ གཟའ་ལྷག་པའི་ཉིན།

༄སྐུའི་བྱ་སྟོན་གྱི་སློབ་སྟོན་ཚོགས་ཆུང་།

བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་སྐུ་ངོ་སྤེན་པ་ཚེ་རིང་མཆོག །༄སྐྱབས་རྗེ་བཀའ་ཟུར་ཀིརྟི་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག །༄སྐུའི་གཅུང་མོ་བཀའ་ཟུར་ཨ་མ་རྗེ་བཙུན་པདྨ་མཆོག །༄སྐྱབས་རྗེ་ཨ་ཀྱཱ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག །སྤྱི་འཐུས་བཀའ་ཟུར་ཐུབ་བསྟན་ལུང་རིགས་མཆོག །

༄སྐུའི་བྱ་སྟོན་གོ་སྒྲིག་ཚོགས་ཆུང་།

ཚོགས་གཙོ་སྤྱི་འཐུས་སྨན་རམས་པ་མཁྱེན་རབ་རྒྱ་མཚོ། དྲུང་ཆེ་དབུས་རྒྱུན་ཚོགས་གཙོ་བསྟན་པའི་དངོས་གྲུབ།

༡༽ བརྟན་བཞུགས་གྲ་སྒྲིག་ཚོགས་ཆུང་། སྤྱི་འཐུས་རྫོག་ཏུ་བསྟན་པ། ཀིརྟིའི་ཕྱག་མཛོད་མདོ་སྔགས། དབུས་རྒྱུན་ཨ་རིག་དགེ་མཐོང་། དབུས་རྒྱུན་གངས་རི།

༢༽ དཔལ་འབྱོར་འདུ་འགོད་དང་རྩིས་ཁྲ་བདག་ཉར་ཚོགས་ཆུང་། སྤྱི་འཐུས་ཡེ་ཤེས་སྒྲོལ་མ། སྤྱི་འཐུས་རྒྱ་རིགས་ཐར། སྤྱི་འཐུས་ཚེ་རིང་གཡུ་སྒྲོན། སྤྱི་ཟུར་སྒྲོལ་མ་མཚོ་མོ།

༣༽ འགྲེམ་སྟོན་གྲ་སྒྲིག་ཚོགས་ཆུང་། སྤྱི་འཐུས་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན། དབུས་རྒྱུན་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ།

༤༽ སྣེ་ལེན་འབྲེལ་མཐུད་ཚོགས་ཆུང་། ཚོགས་གཙོ་དང་དྲུང་ཆེ་གཉིས་དང་། དབུས་རྒྱུན་ཚོགས་གཞོན་ཨ་ལོ། དབུས་རྒྱུན་གཡང་མགོ་རྒྱལ།

༥༽ ཞལ་ལག་གྲ་སྒྲིག་ཚོགས་ཆུང་། སྤྱི་འཐུས་བཀྲ་ཤིས་དོན་འགྲུབ། དབུས་རྒྱུན་དགེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོ། དབུས་རྒྱུན་ཀརྨ་དགེ་ལེགས།

“དྲག་པོའི་མཚོན་ཆ་དང་ཞི་བའི་བསླུ་བྲིད་གང་ལ་ཡང་མ་བརྟེན་པར་ཆོལ་གསུམ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིལ་བའི་གོང་བུ་གཅིག་གྱུར་གྱི་ནུས་པ་འདི་འདྲ་ཞིག་བྱུང་བ་དེ། ཚང་མ་དགའ་འོས་ཤིང་སྤོབས་པ་སྐྱེ་འོས་པ་ཞིག་རེད། གོང་བུ་གཅིག་གྱུར་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོང་བ་དེ་ཡང་རྒྱུ་མེད་རྐྱེན་མེད་དུ་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་རྒྱུ་རྐྱེན་མང་པོ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་། གཙོ་ཆེ་ཤོས་ང་ཚོར་དབུ་ཁྲིད་འགྲན་ཟླ་བྲལ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཧ་ཅང་གསལ་པོ་རེད།”

--རྒྱལ་བ་ཀརྨ་པ་ཨོ་རྒྱན་འཕྲིན་ལས་རྡོ་རྗེས།

“~རྒྱལ་བ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་འདི་~རྒྱལ་བ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པོ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་ལས་ཀྱང་ལྷག་པའི་མཛད་འཕྲིན་རྒྱས་པོ་བྱུང་ཡོད།

-- སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས།

“ ~གོང་ས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་མཆོག་གི་སྙིང་ནས་སྟོན་པ་ཡེ་ཤུའི་རྣམ་པ་མཇལ་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡེ་ཤུའི་ཆོས་པ་ངོ་མ་དག་གི་སྙིང་ནས་མཇལ་མ་མྱོང་། “

-- ཡེ་ཤུའི་གྲྭ་པ་གྲགས་ཅན་ Brother Wayne Teasdale གྱིས།

“ཡེ་ཤུའི་བླ་ཆེན་པོབ་དང་༸གོང་ས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་གཉིས་བསྡུར་ན། ཚངས་སྤྱོད་ལ་གནས་ཤིང་གྲྭ་ཆས་མནབས་པ་དང་། རྗེས་འཇུག་ཆོས་དད་མོས་བྱེད་པ་བཅས་ནི་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་གི་ཁྱད་ཆོས་རེད། ཕྱི་ཚུལ་དེ་ལས་བརྒལ་ཏེ་བསམ་གཞིག་བྱས་ན། ༸གོང་ས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་མཆོག་གི་ལམ་སྟོན་ནི། བླ་ཆེན་པོབ་ཀྱི་ལམ་སྟོན་ལས་ཆེས་ཆེར་བརྒལ་ཞིང་འཛིག་རྟེན་ཀུན་ཁྱབ་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར། ༸གོང་ས་མཆོག་ནི། རང་ཉིད་སུ་ཡིན་དང་ཅི་གནང་ལ་གདེང་སྤོབས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་། གཞན་གྱི་ཆོས་ལུགས་དང་ལྟ་ཚུལ་བསྒྱུར་ཐབས་ནམ་ཡང་མི་གནང་བའི་སྐྱེས་བུ་ཞིག་རེད། གལ་ཏེ་རྒྱལ་བ་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་ནང་པའི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཞིག་མིན་ཚེ། རོལ་དབྱངས་སྙན་པོའི་ཁྲིད་བདེན་པ་གདངས་སུ་གྱུར་བའི་དེང་རབས་རོལ་དབྱངས་པ་འགྲན་ཟླ་བྲལ་བ་ཞིག་ཡིན་པར་ཐེ་ཚོམ་མེད་པའི་ཚོར་སྣང་བྱུང་།”

-- ཨ་རིའི་བུ་མོ་ Megan གྱིས།